

Comhairle
Contae Fhine
Gall
Fingal County
Council

PLEAN FORBARTHA FHINE GALL 2023-2029

DRÉACHTPHLEAN

An 24 Feabhra 2022

Áit le Maireachtáil, le hOibriú
Inti, le Cuairt a thabhairt
Uirthi agus Le Gnó a
dhéanamh Inti.

CLÁR NA NÁBHAR

Caibidil 1	Réamhrá, Fís agus Forléargas Straitéiseach	2
Caibidil 2	Pleanáil le haghaidh Fáis, Príomhstraitéise agus Straitéis Lonnaíochta	24
Caibidil 3	Comhfhorbairt Áite Inbhuanaithe agus Tithe ar Ardchaighdeán	85
Caibidil 4	Bonneagar Pobail agus Spás Oscailte	131
Caibidil 5	Gníomhú ar son na hAeráide	159
Caibidil 6	Nascacht agus Gluaiseacht	187
Caibidil 7	Fostaíocht agus Geilleagar	213
Caibidil 8	Aerfort Bhaile Átha Cliath	267
Caibidil 9	Bonneagar Glas agus Oidhreacht Nádúrtha	289
Caibidil 10	Oidhreacht, Cultúr agus na hEalaíona	321
Caibidil 11	Bonneagar agus Fóntais	347
Caibidil 12	Cur Chun Feidhme agus Monatóireacht	390
Caibidil 13	Straitéis Chríosaithe Talamhúsáide	417
Caibidil 14	Caighdeáin Bainistíochta Forbartha	469

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

DRÉACHTPHLEAN FEABHRA 2022

PLEAN FORBARTHA FHINE GALL 2023 – 2029

CAIBIDIL 1 RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

1.1 Réamhrá

Tá léargas le fáil i bPlean Forbartha Fhine Gall ar an áit is mian linn Fine Gall a fhorbairt agus conas is mian linn Fine Gall a fhorbairt. Tá an Plean bunaithe ar ár n-oidhreacht stairiúil agus baintear tairbhe ann as ár scileanna agus saineolas chun leanúint leis an bhfás inbhuanaithe sóisialta, timpeallachta agus geilleagrach amach anseo, agus tá béim á leagan ar phobail bhríomhara agus láidre a chruthú. Sonraítear sa Phlean seo an creat spásúil a threoróidh forbairt amach anseo laistigh den Chontae agus leagtar béim ar na háiteanna a bhfuilimid ina gcónaí iontu, na háiteanna a bhfuilimid ag obair iontu, na háiteanna a dtugaimid cuairt orthu agus na háiteanna a ndéanaimid gnó, agus conas a idirghníomhaímid lena chéile agus conas a bhogaimid idir na háiteanna seo agus ag an am céanna conas a chosnaímid ár dtimpeallacht.

Bunaíodh Comhairle Contae Fhine Gall, in 1994 agus ó shin tá an Chomhairle forbartha agus athraithe, agus tá timpeallacht uathúil cruthaithe anois, le bailte agus sráidbhailte uathúla, páirceanna agus oifigí, sráideanna agus cearnóga cónaithe, spásanna tionsclaíocha agus cruthaitheacha. Tá an timpeallacht thógtha atá le feiceáil inniu mar bhonn leis an gcuma atá ár gContae a chruthú agus tá tionchar suntasach aige freisin ar conas agus cá háit a oibrímid, a mhairimid, a dtugaimid cuairt uirthi agus a ndéanaimid gnó inti.

Le himeacht ama, lean Fine Gall ag fás agus tá forbairt agus athrú tarlaithe go tapa i bhFine Gall. Leanfar leis an bhfás. Meastar go méadóidh ár ndaonra thart ar 73,000 faoin mbliain 2031, suas ó 296,000, de réir mheastachán daonra na Straitéisí Réigiúnaí Spásúla agus Geilleagraí. D'fhonn freastal ar riachtanais ár daonra atá ag méadú go leanúnach, ní mór dúinn tithe nua a thógáil, spás a chur ar fáil le haghaidh na dtithe seo agus tacú leis an mbonneagar sóisialta, agus ag an am céanna deiseanna fostaíochta nua a mhealladh, agus spás a sholáthar le haghaidh úsáidí fostaíochta den chineál sin.

Ceann de na dúshláin is suntasaí a bhaineann leis an bPlean Forbartha é déileáil leis an bhfás seo, cuirfear brú ar thalamh, tithíocht, bonneagar agus ar an timpeallacht. Tá sé seo ag tarlú tráth a bhfuilimid ag déileáil le dúshláin eile freisin lena n-áirítear tionchair mharthanacha phaindéim Covid-19, Brexit agus an éiginnteacht a ghabhann leis, athrú aeráide agus an gá atá le cuimsiú sóisialta a chinntiú do gach duine.

Tá sé mar aidhm ag an bPlean béim ar leith a leagan ar chomhforbairt áite sláintiúil. Is éard atá i gceist le Fine Gall sláintiúil, iarrachtaí a dhéanamh Contae níos inbhuanaithe a chruthú, áit a bhfuil dóthain tithe ar fáil do shaoránaigh Fhine Gall agus Contae atá níos comhtháite go sóisialta agus níos láidre a chruthú. Samhlaítear sa Phlean seo go mbeidh Fine Gall ag feidhmiú mar ghréasán comhtháite de lonnaíochtaí uirbeacha agus pobail thuaithe a bhfuil rath sóisialta agus geilleagrach orthu, criosanna glasa straitéiseacha agus tuath oscailte, a thacaíonn le agus a chuireann le forbairt gheilleagrach an Chontae agus Réigiún Cathrach Bhaile Átha Cliath.

Ciallaíonn suíomh straitéiseach Fhine Gall laistigh de Chomhthionól Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre (EMRA), cuid de Réigiún Cathrach Bhaile Átha Cliath agus laistigh de Chonair Gheilleagrach Bhaile Átha Cliath-Bhéal Feirste go mbaineann poitínseal suntasach fáis agus infheistíochta leis an gContae. Tá sócmhainní geilleagracha suntasacha le fáil i bhFine Gall, cóngarach do Chathair Bhaile Átha Cliath

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

agus do Chalafort Bhaile Átha Cliath trí Thollán Bhaile Átha Cliath, lena n-áirítear rochtain dhíreach ar na gréasáin bóithre náisiúnta agus réigiúnacha agus iarnróid sa tír agus naisc mhaithe aeir agus muir leis na Eoraip. Tá ceann de na daonraí ardoilte is óige agus is éagsúla sa stát i bhFine Gall.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Bhí an Plean seo á ullmhú tráth a raibh dúshlán go leor le sárú, tráth a bhfuil deireadh phaindéim Covid-19 díreach fógartha. Beidh ról lárnach ag téarnamh ár ngeilleagair, atógáil ár sochaí, athnuachan ár bpobal agus freagairt don raon leathan dúshlán a bheidh os ár gcomhair, i bhforbairt fhoriomlán ár gContae.

Is é ullmhú an Phlean ceann de na feidhmeanna is tábhachtaí atá le cur i gcrích ag na Comhaltaí Tofa. Sonraítear sa Phlean straitéis fhoriomlán le haghaidh pleanáil chúig forbairt inbhuanaithe cheantar feidhmiúil Fhine Gall sa tréimhse 6 bliana idir 2023 agus 2029.

Déantar cur síos sa chaibidil seo ar fhís, téamaí leathana, cuspóirí straitéiseacha agus soláthraítear forléargas ar an bPlean freisin. Chomh maith leis sin, déantar cur síos sa chaibidil seo ar an gcomhthéacs beartais agus reachtaíochta pleanála agus timpeallachta, inar ullmhaíodh an Plean.

1.2 Fís Straitéiseach d’Fhine Gall

Tá fís straitéiseach ag tacú leis an bPlean seo a bhfuil sé mar aidhm léi fás inbhuanaithe Fhine Gall a threorú amach anseo. Ag croílár na físe tá comhforbairt áite sláintiúil, pobail chomhtháite agus inbhuanaithe a bhunú, ina bhfuil ár dtimpeallacht chultúrtha, nádúrtha agus thógtha á cosaint. Tacaíonn an fhís le huilechuimsitheacht agus caighdeán beatha ard do gach duine, trí chomhforbairt áite sláintiúil agus ceartas sóisialta. Beidh cur chuige comhtháite mar bhonn le soláthar tithíochta agus iompair phoiblí a ailíniú. Tá folláine dhaonna agus timpeallachta lena n-áirítear oiriúnú don athrú aeráide mar bhonn leis an bhfís seo.

Nuair a bhí an fhís straitéiseach á hullmhú tugadh aird ar Thorthaí Straitéiseacha Náisiúnta an Chreata Náisiúnta Pleanála, Torthaí Straitéiseacha Réigiúnacha na Straitéise Réigiúnaí Spásúlachta agus Geilleagraí, Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe, *Plean Corparáideach Fhine Gall 2019 – 2024* agus uaimhianta phobal agus pháirtithe leasmhara Fhine Gall.

Tá sé mar aidhm le fís straitéiseach an Phlean an méid seo a leanas a chinntiú:

Tacóidh Fhine Gall le comhforbairt áite sláintiúil agus rathúnas geilleagrach trí phobail chomhtháite agus inbhuanaithe a bhunú, ina bhfuil ár dtimpeallacht chultúrtha, nádúrtha agus thógtha á cosaint.

Leanfaidh Fhine Gall ag feidhmiú mar Chontae ina bhfuil sócmhainní uathúla timpeallachta, stairiúla agus cultúrtha agus pobail áitiúla, agus Contae ina mbeidh forbairt inbhuanaithe ag tarlú a chothaíonn caighdeán beatha ard do na daoine atá ina gcónaí san áit, ag obair san áit agus do na daoine a thugann cuairt ar an áit. Beidh todhchaí inbhuanaithe an Chontae bunaithe ar idirpleáchas na dtéamaí seo a leanas - fás geilleagrach, forbairt shóisialta agus caighdeán comhshaoil, agus é mar aidhm féintuilleamaí agus athléimneacht an Chontae a mhéadú.

Beidh an Plean seo mar bhonn le fás leanúnach an Chontae a chinntiú ar bhealach inbhuanaithe agus a chinntiú go leanann an Contae ag forbairt mar thacar bailte, sráidbhailte agus pobal a bhfuil neart seirbhísí ag freastal orthu agus atá nasctha go héifeachtach agus ina bhfuil geilleagar ísealcharbóin. Nuair a bheidh iarrachtaí á ndéanamh é seo a chinntiú, beimid tiomanta d’oibriú le páirtithe leasmhara, lena n-áirítear pobail áitiúil agus cónaitheoirí chun réitigh níos fearr a fhorbairt le haghaidh na ndúshlán casta atá os ár gcomhair agus caighdeán beatha feabhsaithe a chinntiú do gach duine.

1.3 Téamaí Leathana

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Tá ceithre phríomhthéama leathana mar bhonn leis an bPlean seo; athrú aeráide, comhfhorbairt áite sláintiúil agus forbairt inbhuanaithe, cuimsiú sóisialta agus dearadh ar ardchaighdeán.

1.3.1 Gníomhú ar son na hAeráide

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Is é gníomhú ar son na haeráide ceann de na dúshláin dhomhanda is suntasaí atá le sárú ag glúin an lae inniu ann agus glúine na todhchaí. Tá ár n-aeráid ag athrú go tapa agus tá na héifeachtaí ar an Tír agus ar ár saol ag éirí níos soiléire. Tá na freagairtí do na héifeachtaí fairsing agus baineann costais gheilleagracha, timpeallachta agus shóisialta leo.

Tá tionchar ag gníomhaíochtaí daonna ar an athrú aeráide, rud atá ag tarlú mar gheall ar an ngá atá le gníomhú ar son na haeráide agus slándáil fuinnimh. Lena chois sin, tá níos mó tábhachta, le 10 mbliana anuas, ag baint le táirgeadh fuinneamh in-athnuaite.

I bhfianaise na tábhachta a bhaineann leis an athrú aeráide, tá gníomhú ar son na haeráide curtha san áireamh mar théama uileghabhálacha agus leathan sa Phlean seo de réir na mbeartas agus na gcuaspóirí Idirnáisiúnta, Náisiúnta agus Réigiúnacha. I gCaibidil 5 - Gníomhú ar son na hAeráide tá eolas le fáil maidir le seasamh Fhine Gall i ndáil leis an gceist seo, i dtéarmaí cur chuige beartais chun aistriú chuig geilleagar ísealcharbóin agus a chinntiú gur mbeidh Fine Gall seasmhach ó thaobh na haeráide de, agus tá béim láidir á leagan ar éileamh agus astaíochtaí fuinnimh a laghdú, trí mheascán de mhaolú éifeachtach agus freagairtí oiriúnaithe don athrú aeráide.

Tá go leor cainte déanta faoin athrú aeráide in Éirinn le fiche bliain anuas agus le blianta beaga anuas tá na héifeachtaí éirithe níos soiléire. Ní mór d'Éirinn tús a chur leis an aistriú chuig geilleagar ísealcharbóin, agus an méid a bhfuiltear ag brath ar bhreoslaí iontaise a laghdú mar aon le húsáid neamh-inbhuanaithe acmhainní a laghdú. Tá Comhairle Contae Fhine Gall airdeallach ar a ról tábhachtach mar phríomhpháirtí leasmhar nuair a bheifear ag aistriú chuig geilleagar ísealcharbóin.

Sonraítear sa Phlean seo an fás atá beartaithe a dhéanamh i bhFine Gall, i gCaibidil 2 - Pleanáil le haghaidh Fáis, agus beidh an fhorbairt amach anseo dírithe ar lorg tógtha reatha bhailte agus shráidbhailte agus lonnaíochtaí uirbeacha Fhine Gall, chun dlúthfhás a chinntiú. Tá forbairt laistigh d'Fhine Gall dírithe ar phobail a bhfuil seirbhísí maithe ar fáil dóibh agus atá nasctha a fhorbairt, le hamanna taistil laghdaithe idir an baile, áit oibre, ionad oideachais agus seirbhísí agus aistriú córas iompair gníomhach feabhsaithe, agus laghdú ar astaíochtaí. Príomhghné den Phlean seo é pleanáil talamhúsáide agus iompair a chomhtháthú agus beartais a ailíniú.

Cuirtear san áireamh go gcruthaíonn geilleagar, patrúin lonnaíochta, bonneagar (lena n-áirítear bóithre, líonraí leictreachais, soláthar uisce agus córais séarachais), tíreolaíocht fhisiceach (e.g. achar iomlán, costas fairsing agus aibhneacha) agus meascán talamhúsáide (e.g. Gairneoireacht agus uirbeach/fo-uirbeach) Fhine Gall dúshlán ar leith i ndáil le freagairt don athrú aeráide. Déanfaidh an Chomhairle, trí phleanáil chuig agus tacú le forbairt inbhuanaithe, iarracht geilleagar ísealcharbóin a chruthú. Áirítear sa Phlean seo forálacha chun déileáil le maolú agus oiriúnú don athrú aeráide, i réimsí cosúil le bainistíocht riosca i gcás tuilte, iompar, uisce dromchla, bainistíocht dramhaíola, seirbhísí uisce, dearadh uirbeach, fuinneamh, oidhreacht nádúrtha agus Bonneagar Glas.

Beidh gá le hoiriúnú agus le maolú chun déileáil leis an rioscaí a bhaineann leis an athrú aeráide. Is ionann oiriúnú agus na gníomhartha atá deartha chun déileáil le hiarmhairtí an athraithe aeráide lena n-áirítear teochtaí níos airde, teagmhais frasaíochta níos géire agus ardú leibhéal na mara. Tá bearta maolaithe deartha chun cúiseanna daonna leis an athrú aeráide a sheach-chur nó a stopadh, eadhon astaíochtaí gás ceaptha teasa agus athrú talamhúsáide.

Tá Comhairle Contae Fhine Gall tiomanta do bheith níos seasmhaí ó thaobh na haeráide de agus tá sé seo ag croílár an Phlean seo. Cé go ndéileáiltear go mion i gCaibidil 5 - Gníomhú ar son na hAeráide

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

leis an gceist seo, tá an téarma leathan seo mar bhonn leis an bPlean ina iomláine, agus tá beartais agus cuspóirí éagsúla le fáil ann, a chabhróidh leis an aistriú chuig sochaí atá seasmhach ó thaobh na haeráide de agus ísealcharbón.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

1.3.2 Comhfhorbairt Áite Sláintiúil agus Forbairt Inbhuanaithe

Ag croílár na comhfhobartha áite sláintiúla tá pobail inbhuanaithe a fhorbairt, ina dtugtar deis forbartha do phobail agus ina bhfreastalaítear ar riachtanais an lae inniu gan dochar a dhéanamh do chumas na nglún amach anseo freastal ar a riachtanais féin. Is cur chuige ilghnéitheach maidir le pleanáil, dearadh agus bainistíocht forbairt nua agus spásanna poiblí é comhfhorbairt áite. Is éard atá i gceist i ndáiríre freagairt do chomhthéacs áite, trí éabhlóid agus stair, feidhmiúlacht, tionchar ar na daoine atá ag maireachtáil san áit agus ag obair inti a thuiscint, mar aon leis an idirghníomhaíocht a bhíonn idir an áit agus an timpeallacht. Tá rochtain ar iompar poiblí, oideachas, áiseanna pobail, caitheamh aimsire, miondíol, seirbhísí sláinte agus poist chomh tábhachtach céanna le haeistéitíc áite.

Tá ról lárnach ag an bPlean seo i dtuiscint Fhine Gall ar chomhfhorbairt áite, féiniúlacht agus carachtar a fheabhsú agus a fhorbairt, agus a chinntiú go mbeidh pobail aonair fós ag feidhmiú agus go mbeidh rochtain ag cónaitheoirí ar raon leathan cóiríochta, áiseanna agus timpeallacht a chuirfidh ar a gcumas taitneamh a bhaint as caighdeán beatha níos airde. Tá Comhfhorbairt Áite Sláintiúil agus pobail inbhuanaithe ag croílár ár gcuid smaointeoireachta maidir le pleanáil, agus an Plean seo go sonrach, ina gcuimsítear na príomhthréithe a bhaineann le comhfhorbairt áite agus pobail mhaithe.

Chomh maith leis sin, baineann deiseanna le pleanáil agus dearadh maith an úsáid atá á baint againn as acmhainní nádúrtha a laghdú trí thacú le húsáid a bhaint as foinsí in-athnuaite fuinnimh. Ainneoin go sonraítear sna Rialacháin Tógála reatha na caighdeáin agus go ndéileálar iontu le ceisteanna cosúil le caighdeáin tógála, sairseacht, caomhnú breosla agus fuinnimh, agus rochtain do dhaoine faoi mhíchumas, is féidir déileáil le ceisteanna áirithe trí phleanáil mhaithe agus dearadh uirbeach, i.e. d'fhéadfadh dearadh agus eagrú foirgneamh a bheith mar bhonn le miocraeráid a chruthú, a mbeidh tionchar aige ar theocht, solas na gréine agus gluaiseacht na gaoithe. D'fhéadfadh treoshuíomhanna agus dearadh áirithe cur lena chomporáil is a bheidh daoine ar láithreáin nocta agus lántairbhe a bhaint as an bpoitéinseal a bhaineann le sochar sholas an lae agus sholas na gréine.

Ba cheart tacú le héifeachtúlacht fuinnimh a áireamh i ndearadh agus i dtógáil agus más féidir, ba cheart tacú le húsáid a bhaint as teicneolaíochtaí malartacha fuinnimh cosúil le bithfhuinneamh, grianfhuinneamh, teaschaidéil, aisghabháil teasa agus gaothfhuinneamh. D'fhéadfadh sé seo cabhrú linn an méid breoslaí iontaise atá in úsáid againn a laghdú agus astaíochtaí dé-ocsaíde carbóin agus gás ceaptha teasa eile a laghdú, astaíochtaí a chuireann le téamh domhanda agus leis an athrú aeráide.

Breithniú tábhachtach i bpleanáil agus i dtógáil forbairtí nua é tacú le húsáid a bhaint as ábhair fuinnimh íseal-ionchollaithe, teicneolaíochtaí tógála inbhuanaithe, agus níos lú acmhainní nuair atá foirgnimh á dtógáil.

Gné thábhachtach den snáithe d'fhorbairt inbhuanaithe sa Phlean seo é an Mheasúnacht Straitéiseach Timpeallachta (SEA) agus an Mheasúnacht Chúí (AA). Ceanglaítear na measúnachtaí seo faoi reachtaíocht Eorpach agus soláthraíonn siad ardleibhéal cosanta don timpeallacht.

Glacadh sa Phlean seo le prionsabal na comhfhobartha áite sláintiúla agus na forbartha inbhuanaithe trí thacú le comhtháthú ceisteanna geilleagracha, timpeallachta, sóisialta agus cultúrtha i mbeartais agus i gcláir áitiúla.

1.3.3 Cuimsiú Sóisialta

Is éard atá i gceist le cuimsiú sóisialta sraith gníomhartha dearfacha a dhéanamh ar mhaithe le rochtain

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

chomhionann ar earraí agus seirbhísí a chinntiú, chun cabhrú le gach duine páirt a ghlacadh ina bpobal agus sochaí, rannpháirtíocht gach duine sa saol sóisialta agus cultúrtha a spreagadh agus a bheith airdeallach ar, agus dúshlán gach cineál idirdhealaithe a thabhairt.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Is é an aidhm atá le cuimsiú sóisialta rannpháirtíocht sa tsochaí phríomhshrutha a éascú dóibh siúd ar spéis leo rannpháirtíocht den chineál sin. Ní mór go n-áireofaí i ngach próiseas comhairliúcháin, ceapadh beartas agus cleachtais, agus go mbeidís á dtreorú ag, tuairimí agus riachtanais na ngrúpaí eisiata. Tá cuimsiú sóisialta dírithe ar fholláine daoine aonair, teaghlach, grúpaí sóisialta agus pobal.

Baineann dúshlán ar leith le sochaí atá níos cuimsithí go sóisialta a chruthú trí eisiámh sóisialta, bochtaineacht agus díothacht a laghdú. I measc na gcéimeanna a d'fhéadfaí a chur i gcrích chun é seo a chinntiú tá bonneagar caitheamh aimsire agus pobail a sholáthar agus rochtain ar fhaisnéis agus ar acmhainní a fheabhsú. Tá cuimsiú sóisialta leabaithe sa Phlean seo agus tá beartais dírithe go sonrach ar rochtain a fheabhsú do gach grúpa sa tsochaí.

Ainneoin gur plean talamhúsáide spásúil é an Plean Forbartha go príomha, tá an poitéinseal aige trína bheartais agus cuspóirí tionchar dearfach a imirt ar shaol saoránach trí áiseanna sóisialta agus pobail a sholáthar atá riachtanach i ndáil le caighdeán beatha agus folláine. Ní gá go mbeadh cur chuige príomhshrutha maidir le pleanáil, dearadh agus forbairt ag freastal ar riachtanais grúpaí mionlaigh agus grúpaí imeallaithe i gcónaí agus uaireanta bíonn gá le tuilleadh breithnithe. Tá sé tábhachtach a chinntiú freisin go bhfuiltear ag freastal ar riachtanas glún difriúil agus cumas difriúil lena n-áirítear leanaí, daoine níos óige, daoine níos sine agus daoine faoi mhíchumas, a mhéad is féidir.

Príomhthosaíocht sa Phlean é tacú le comharsanachtaí uilechuimsitheacha a fhreastalaíonn ar gach aoisgrúpa, a thugann aird ar phrionsabail an dearaidh uilíoch agus a sholáthraíonn deiseanna maithe agus seirbhísí maithe do gach duine. Ba cheart go ndéanfadh dearadh na forbartha beartaithe iarracht freastal ar chumas agus ar aoisgrúpaí éagsúla, lena n-áirítear leanaí, daoine níos daoine agus daoine a bhfuil raon míchumas orthu.

Tá tús áite á thabhairt do chuimsiú sóisialta in go leor d'fheidhmeanna na Comhairle. Bhí baint ag an gComhairle le hullmhú roinnt pleananna agus straitéisí áitiúla a bhaineann le cuimsiú sóisialta.

Tá ról ag an bPlean Forbartha i dtionscnaimh nua a éascú trí thacú le comhfhorbairt áite éifeachtach, mar shampla, trína chinntiú go bhfuil gach forbairt nua deartha ar bhealach a sholáthraíonn nascacht agus tréscailteacht mhaith do gach duine. Is téama leathan é cuimsiú sóisialta laistigh den Phlean seo, téama a thugann aird ar an *gClár Gníomhachtúcháin agus Pobail um Ionchuimsiú Sóisialta (SICAP)*, a bhfuil sé mar aidhm leis dul i ngleic le bochtaineacht agus cuimsiú sóisialta trí rannpháirtíocht áitiúil agus comhpháirtíocht idir daoine aonair atá faoi mhíbhuntáiste, eagraíochtaí pobail agus eagraíochtaí eanála poiblí.

Níl aon ghormchló amháin ann chun pobail inbhuanaithe a sholáthar agus tá gá le straitéisí difriúla i gceantair agus i sochaithe difriúla. Baineann gach straitéis tairbhe as córais éifeachtacha, rannpháirteacha rialachais agus as spéis, cruthaitheach agus fuinneamh gach saoránach a mhúscailt. Spreagann straitéisí úinéireacht agus mórtas i bpobail áitiúla, rud a chabhraíonn le comhtháthú sóisialta.

Tá an Dréachtphlean profáilte d'fhonn a chinntiú go bhfuil béim láidir á leagan ar chuimsiú sóisialta ann. Is é atá mar aidhm leis an Dréachtphlean a chinntiú go bhfuil cuimsiú sóisialta ag tacú le gach beartas agus le gach cuspóir. Áirítear i measc na n-impleachtaí agus na ndúshlán don Phlean nua:

- A chinntiú go bhfuil an Chomhairle ag obair i gcomhpháirt le heagraíocht agus le gníomhaireachtaí eile chun timpeallacht maireachtála thacúil a chur ar fáil do dhaoine as gach aicme agus ag gach céim dá saol;

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

- Bealaí nuálacha nua a aimsiú chun cuimsiú sóisialta a fheabhsú; agus
- A chinntiú go n-éascaíonn an Plean tionscnaimh as eascraíonn as Ranna Comhairle eile, más cuí.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Is cuspóir straitéiseach de chuid an Phlean seo é go mbeadh gréasán de chomharsanachtaí inbhuanaithe á fhorbairt a bhfuil raon áiseanna ar fáil iontu, rogha tionachta agus cineálacha tithe inoiriúnaithe atá deartha go huilíoch, a thacaíonn le cuimsiú sóisialta agus le comhtháthú gach pobal mionlaigh. Is é atá mar aidhm le cuimsiú sóisialta a chinntiú go bhfuil an deis chéanna ag gach duine páirt a ghlacadh in agus cur le saol an phobail beag beann ar aois, cumas, náisiúntacht, grúpa eitneach, reiligiún nó aon cheann de na saintréithe eile a chuireann le héagsúlacht inár bpobail agus sochaí.

1.3.4 Dearadh ar Ardchaighdeán

Cuireann dea-dhearadh le caighdeán na n-áiteanna ina bhfuil daoine ag maireachtáil, ag obair agus ag baint taithnimh astu. Cuireann dearadh ar ardchaighdeán luach le bailte, sráidbhailte agus leis an tuath agus feabhsaíonn sé caighdeán beatha daoine freisin. Tá dea-dhearadh riachtanach chun áiteanna mealltacha, ar ardchaighdeán a chruthú inár féidir le daoine maireachtáil iontu, oibriú iontu agus a scíth a ligean iontu.

Tacaítear i *mBeartas Ailtireachta an Rialtais 2009-2015* (a bhfuil *‘Áiteanna do Dhaoine: Beartas Náisiúnta Ailtireachta na hÉireann’* le húsáid ina áit ag tús 2022) le tábhacht na dea-ailtireachta nuair a bhíonn áiteanna ardchaighdeán á gcruthú. Tacaíonn an Chomhairle le hailtireacht chomhaimseartha dea-chleachtas agus le caomhnú oidhreacht ailtireachta an Chontae sa Phlean.

Téama leathan de chuid an Phlean seo é dea-dhearadh a éascú agus a chur chun cinn. Tá dea-dhearadh, i dtéarmaí leaganacha amach trí chéile agus foirgnimh aonair, riachtanach i ndáil le hómós áite agus pobail inbhuanaithe a fhorbairt ina bhfuil ‘ómós áite’ agus ‘sainiúlacht áitiúil’ le tabhairt faoi deara. Tá ómós áite, an próiseas a bhaineann le háiteanna iontacha agus pobail láidre a chruthú riachtanach chun earnálacha láidre fiontraíochta agus fostaíochta a mhealladh agus a choimeád. Cruthaíonn ómós áite an bhonnraith riachtanach ar a bhforbraíonn fiontair nua, agus cruthaíonn sé rathúnas marthanach, inbhuanaithe le haghaidh pobal áitiúil. D’fhéadfadh ceantair uirbeacha ina bhfuil ómós áite agus dearadh ar ardchaighdeán tairbhe a bhaint as an hathruithe ar an mbealach a ndéantar gnó.

Trí na pleananna ceantair áitiúla, creataí agus próisis Bainistíochta Forbartha, tacaíonn an Chomhairle le dearadh ardcháilíochta agus le caighdeán ard forbairtí cónaithe. I gceantair thuaithe den Chontae, déantar iarracht sa Phlean seo patrúin níos inbhuanaithe d’fhorbairt agus de dhearadh ardcháilíochta a chinntiú ionas go mbeidh na ceantair seo fós mealltach agus ionas go mbeidh a gcarachtar tuaithe á thabhairt slán. Chomh maith leis sin, sonraítear sa Phlean seo raon cuspóirí a bhfuil sé mar aidhm leo timpeallachtaí dea-dheartha a chruthú le haghaidh suíomhanna tuaithe agus uirbeacha. Aidhm uileghabhálach den Phlean seo é áiteanna a thaitníonn le daoine a chruthú agus a chothabháil a théann chun tairbhe chónaitheoirí agus ghnóthaí Fhine Gall, agus ag an am céanna tacú le forbróirí a bhfuil iarracht á déanamh acu réitigh dearaidh ar ardchaighdeán a sholáthar. Trí infheistiú i ndea-dhearadh uirbeach d’fhéadfaí forbairt a bhfuil rath geilleagrach uirthi a chruthú a fheidhmíonn go maith agus a bhfuil éifeacht dhearfach aici sa todhcháí.

1.3.5 Seasmhacht:

Prionsabal eile atá mar bhonn leis an bPlean seo é seasmhacht atá sainmhínithe mar seo a leanas, *‘an cumas atá ag córas, pobal nó sochaí a bhfuil orthu déileáil le guaiseacha, déileáil le, freastal ar agus teacht slán ó éifeachtaí guaise ar bhonn tráthúil agus éifeachtach, lena n-áirítear trí chaomhnú agus athchóiriú struchtúr agus feidhmeanna bunúsacha riachtanacha.’* (Oifig na Náisiún Aontaithe um Laghdú Rioscaí Tubaiste (UNISDR), 2009).

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Tacaíonn príomhchoincheap 'seasmhacht' leis an bPlean seo agus tá sé curtha san áireamh i mbeartais agus i moltaí straitéiseacha na gceithre théama leathana: forbairt inbhuanaithe, athrú aeráide, cuimsiú sóisialta agus dearadh ar ardchaighdeán.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Dúshláin a bhaineann le forbairt áiteanna inbhuanaithe, dea-dheartha, cuimsithe go sóisialta, mealltacha a mbeidh daoine ag iarraidh maireachtáil iontu agus cónaí iontu lena n-áirítear;

- Treoir shoiléir agus treo beartais a sholáthar chun critéir agus gnéithe a shainiú maidir leis na nithe a chinntíonn go bhfuil áiteanna speisialta;
- Prionsabail dearaidh a sholáthar d'fhonn a chinntiú go gcruthaíonn forbairt nua 'láithreán úrnua' ómós áite agus go bhfuil sé comhtháite i bpobail atá ann cheana féin, agus go bhfuil meas á léiriú ar ghnéithe atá sa cheantar cheana féin a bhfuil tionchar dearfach acu ar shainiúlacht áitiúil ceantair;
- Bealaí nua a aimsiú chun dlús níos airde a chinntiú agus áiteanna a chruthú a mbeidh daoine ag iarraidh maireachtáil agus oibriú iontu;
- Bailte, sráidbhailte agus comharsanachtaí bríomhara agus mealltacha a spreagadh;
- Bealaí nua a aimsiú chun timpeallacht maireachtála thacúil a chur ar fáil do dhaoine as gach aicme agus ag gach céim dá saol;
- A chinntiú go bhfuil foirgneamh nua deartha ar ardchaighdeán agus inoiriúnaithe d'éilimh athraitheacha teaghlaigh; agus
- A chinntiú go bhfuil na huirlisí beartais is oiriúnaí, cosúil le Pleananna Ceantair Áitiúla agus Creatáil sannta do cheantair áirithe d'fhonn a chinntiú go bhfuil an fhreagairt beartais is fearr bunaithe chun forbairt a éascú ar bhealach pleanáilte, comhordaithe agus inbhuanaithe.

1.4 Cuspóirí Straitéiseacha

Tá sé mar aidhm leis an bPlean straitéis forbartha comhleanúnach a fhorbairt as seo go dtí 2029 agus ina dhiaidh sin. Cuirtear san áireamh san fhís straitéiseach an poitéinseal atá ag Fine Gall agus ailíníonn sé leis na príomhchuspóirí fáis atá sonraithe sna pleananna spásúlachta ardoird agus déantar iarracht tairbhe a bhaint as sócmhainní straitéiseacha an Chontae.

Tá ceithre théama leathana mar bhonn leis an bhfís thuasluaite mar aon le roinnt cuspóirí straitéiseacha idirnasctha. Nuair a bheidh iarracht á déanamh Contae níos inbhuanaithe agus níos seasmhaí a chruthú, cabhróidh cur i bhfeidhm na gculpóirí straitéiseacha ag gach leibhéal, idir pleananna a fhorbairt agus aon tionscadal uirbeach nó tuaithe agus bainistíocht tionscadail agus forbartha, a chabhróidh le caighdeán beatha feabhsaithe a chinntiú do gach duine. Is ionann na cuspóirí thíos agus gnéithe idirghaolmhara agus riachtanach cur chuige inbhuanaithe maidir le forbairt Fhine Gall amach anseo. Tá na cuspóirí seo leabaithe sa Phlean, agus bunaithe ar an bhfís, Croístraitéis, beartais, cuspóirí agus caighdeán agus cur chun feidhme.

Nuair a bhí na cuspóirí straitéiseacha seo á ndréachtú, ghlac an Chomhairle le cur chuige réamhghníomhach maidir le forbairt a thacaíonn le agus a éascaíonn forbairt oiriúnach agus inbhuanaithe:

- A chinntíonn to bhfuil úsáid inbhuanaithe á baint as acmhainní nádúrtha;
- A chuireann ar ár gcumas maireachtáil laistigh d'acmhainn chomhshaoil an cheantair;
- A chumasaíonn agus a fheabhsaíonn ár seasmhacht don athrú aeráide; agus,
- A chruthaíonn sochaí atá níos oscailte, níos éagsúla agus níos cuimsithí.

Beidh caighdeán beatha feabhsaithe do gach saoránach mar thoradh ar na cuspóirí straitéiseacha seo a chur i gcrích. Seo a leanas cuspóirí straitéiseacha idirnasctha an Phlean seo:

1. Athrú chuig geilleagar atá inbhuanaithe ó thaobh na timpeallachta de agus neodrach ó thaobh carbóin de.
2. Leanúint le gréasán comharsanachtaí a bhfuil seirbhísí maithe ar fáil iontu agus atá nasctha a fhorbairt, a bhfuil raon áiseanna ar fáil iontu, rogha tionachta agus cineálacha tithe oiriúnaithe atá

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

deartha go huilíoch, a thacaíonn le cuimsiú sóisialta agus le comhtháthú gach pobal mionlaigh.

3. A chinntiú go bhfuil forbairt chónaithe nua ar an gcaighdeán is airde agus is féidir, tacú le prionsabail an ómóis áite sláintiúla, rud a chuirfidh ar chumas daoine roghanna stíl mhaireachtála a dhéanamh agus bonneagar fisiciúil, pobail, caithimh aimsire agus áineasa a sholáthar freisin, ar mhaithe le pobail inbhuanaithe, shláintiúla, ionchuimsitheacha agus athléimneacha a chruthú.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

4. Geilleagar Fhine Gall a fhorbairt agus deis a chruthú trí lántairbhe a bhaint as an bpoitéinseal forbartha trí chur chun cinn agus feabhsú bhuntáistí iomaíocha Fhine Gall, lena n-áirítear a shuíomh straitéiseach, nascacht agus inrochtaineacht ar mhargaí idirnáisiúnta, lucht oibre oilte agus ardchaighdeán beatha.
5. Carachtar uathúil Fhine Gall a chosaint. Athbheochan agus comhdhlúthú ár mbailte, sráidbhailte uirbeacha agus tuaithe agus comharsanachtaí a éascú agus tacú leis seo, trí thionscnaimh ómóis áite agus ríochta poiblí, a gcuimsítear iontu cur chuige ilghnéitheach maidir le pleanáil, dearadh agus bainistíocht.
6. Leanúint le cur chuige straitéiseach maidir le hathnuachan lár na cathrach a fhorbairt trí Chur Chuige 'Tús Áite do Lár Bailte' agus trí úsáid a bhaint as foirgnimh atá tógtha cheana féin agus tailte neamhúsáidte le haghaidh forbairt nua, áitiúcht chónaithe a chur chun cinn i mbailte agus sráidbhailte tuaithe agus freastal ar úsáidí éagsúla laistigh de na ceantair seo. Déileáil le folúntas agus dearóilíú chun dlúth-thimpeallachtaí mealltacha, bríomhara agus sábháilte le bheith ag maireachtáil iontu, ag tabhairt cuairte orthu agus ag infheistiú iontu a chruthú.
7. A chinntiú go mbaintear tairbhe as na prionsabail ríochta poiblí agus dearaidh uirbigh is airde caighdeán i ngach forbairt nua, agus a chinntiú fo gcuireann forbairtí le hómós áite dearfaí agus le sainiúlacht áitiúil ceantair agus go n-éascaítear cur chuige dearaidh uilíoch i ngach forbairt.
8. Timpeallacht iomaíoch chun gnó a dhéanamh a chruthú. Forbairt inbhuanaithe agus gheilleagrach, giniúint fiontraíochta agus fostaíochta a chur chun cinn, tacú leis an bhforbairt agus an obair a chumasú. Díriú go háirithe ar réimsí a bhfuil rochtain ag an bpobal orthu agus ar mhodhanna iompair inbhuanaithe. Cur ar chumas lonnaithe agus ceantair thuaithe a bheith féinchothabhálach trí nuáil agus éagsúlú an gheilleagair tuaithe.
9. Spleáchas ar an gcarr a laghdú agus modhanna iompair inbhuanaithe a chur chun cinn agus a éascú. Tús áite a thabhairt do shiúl, rothaíocht agus iompar poiblí, agus ag an am céanna tacú le córais iompair atá éifeachtúil agus éifeachtach.
10. Úsáid inbhuanaithe phríomhbhonneagar Fhine Gall a chosaint, a fheabhsú agus a chinntiú, lena n-áirítear soláthairtí uisce agus saoráidí cóireála fuíolluisce, soláthar fuinnimh lena n-áirítear athnuaiteáin, leathanbhanda agus iompar.
11. Limistéir d'oidhreacht nádúrtha, bonneagar glas agus spás oscailte a chosaint, a fheabhsú agus a nascadh chun tairbhe chaighdeán na beatha, bithéagsúlacht, speicis agus gnáthóga cosanta, agus ag an am céanna a bheith in ann oiriúnú don athrú aeráide agus bearta riosca i gcás tuilte a éascú.
12. Oidhreacht thógtha agus chultúrtha Fhine Gall a chosaint, a chaomhnú agus a fheabhsú trí aird a tharraing ar an oidhreacht, úsáid a bhaint as reachtaíocht oidhreachta ábhartha agus a chinntiú go bhfuil aird á tabhairt ar dhea-phrionsabail dearaidh uirbigh i ngach forbairt nua. Ba cheart go mbeadh an prionsabal go bhfeabhsaíonn forbairt atá pleanáilte go maith agus comhtháite inbhuanaitheacht, meallacht agus caighdeán ceantair ag croílár aon togra.

1.5 Forléargas ar an bPlean

Is creat beartais chomhtháite é Plean Forbartha Fhine Gall agus ní mór an Plean ar fad a léamh. Níl aon bhaint ach ionad na gcaibidlí ábhair agus na mbeartas laistigh de na caibidlí leis an tábhacht nó luach a bhaineann leo agus ní ordlathas atá ann. Sonraítear na beartais agus an téacs tacaíochta sa Phlean seo. Déantar cuntas ar:

- Na ceanglais dhlíthiúla a bhaineann le glacadh le Plean Forbartha Fhine Gall;
- Ceanglais eile a bhaineann le beartas agus treoir phleanála náisiúnta agus réigiúnach (gan iarracht a dhéanamh iad seo a athshonrú)
- Úsáid a bhaint as na próisis a bhaineann le Measúnacht Straitéiseach Timpeallachta (SEA) agus Measúnacht Chuí (AA).
- An fianaise atá mar bhonn leis an bPlean (gan iarracht a dhéanamh é seo a athshonrú).

Áireofar i bPlean Forbartha deiridh Fhine Gall 2023 – 2029 na haighneachtaí a fuarthas i rith an phróisis chomhairliúcháin. Beidh an Plean seo i bhfeidhm idir 2023 – 2029. Is é seo an t-amfráma reachtúil le haghaidh aon Phlean Forbartha in Éirinn, ach tá fís níos fadtéarmaí sa Phlean maidir le forbairt Fhine Gall chun bonn eolais a sholáthar le haghaidh cinnteoireachta.

1.6 Struchtúr an Phlean

Tá Dréachtphlean an Phríomhfheidhmeannaigh leagtha amach mar seo a leanas:

An Plean - Ráiteas Scríofa: Is é an Ráiteas Scríofa an príomhdhoiciméad sa Phlean seo, ina sonraítear straitéis fhoriomlán do phleanáil chuí agus d'fhorbairt inbhuanaithe Fhine Gall thar thréimhse 6 bliana go dtí 2028. Tá 14 chaibidil de théacs, beartais agus cuspóirí a bhaineann le forbairt le fáil san imleabhar seo.

Aguisíní: Aguisín 1: Straitéis Tithíochta Fhine Gall lena n-áirítear Riachtanas Tithíochta agus Measúnú ar Éileamh,

Aguisín 2: Cur Chun Feidhme Treoirínte Aireachta

Aguisín 3: Comhthéacs Beartais

Aguisín 4: Measúnú ar Acmhainn Bonneagair Aguisín 5:

Taifead na nDéanmhas Cosanta agus ACAanna

Aguisín 6: Déanmhais Taifeadta/Taifead na Láithreán agus Déanmhas

Aguisín 7: Nótaí Treorach Teicniúla, sainmhínte ar thalamhúsáidí

difriúla Aguisín 8: Cuspóirí Áitiúla Léarscáilbhunaithe

Aguisín 9: Léarscáil Thearmann Bithsféir Bhá Bhaile Átha Cliath 2016

Aguisín 10: Liosta bailte fearainn ina bhfuil feidhme le crios measúnaithe D

Aguisín 11: Doiciméad Treorach SuDS Chomhairle Contae Fhine Gall - 'Bonneagar Glas/Gorm d'Fhorbairt'

Aguisín 12: Acrainmneacha

Tuarascálacha Timpeallachta Tionlacain: Áirítear anseo na doiciméid atá mar bhonn le hullmhú an Phlean de réir na reachtaíochta timpeallachta, lena n-áirítear Measúnú Straitéiseach Timpeallachta, Tuarascáil Tionchair Natura agus Measúnú Straitéiseach Riosca i gcás Tuilte.

Faisnéis Fhorlíontach: Áirítear anseo staidéar agus tuarascálacha a chuir fianaise agus faisnéis eile ar fáil don Phlean.

Bileoga: Is i mBileoga 1 – 13 atá na léarscáileanna criosaithe agus talamhúsáide le fáil, lena n-áirítear

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

cuspóirí áitiúla. Is i Léarscáileanna 14 – 16 atá na Léarscáileanna Bonneagair Ghlais agus cuspóirí le fáil.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Sa chás go mbíonn aon choinbheacht nó débhrí idir an Ráiteas Scríofa agus na mapaí tacaíochta, tabharfar tús áite don Ráiteas Scríofa.

1.7 Próiseas agus Ceanglais Déanta Pleananna

Tá Plean ullmhaithe de réir cheanglais Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú), pleananna idirnáisiúnta, náisiúnta agus réigiúnacha ardoird, treoirlínte aireachta agus tá aird tugtha ar straitéisí agus ar phleananna ag leibhéal áitiúil.

Cuireadh tús leis an bpróiseas foirmiúil a bhain le hullmhú an Dréachtphlean seo ar an 12 Márta 2021, nuair a foilsíodh Páipéar na Saincheisteanna Straitéiseacha. I rith thréimhse an chomhairliúcháin phoiblí fuarthas 551 aighneacht i scríbhinn agus breithníodh iad i dTuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh a eisíodh chuig Comhaltaí Tofa ar an 20 Samhain 2020. Bhí ullmhú an Dréachtphlean an Phríomhfheidhmeannaigh bunaithe ar Thuarascáil an Phríomhfheidhmeannaigh maidir le haighneachtaí i scríbhinn, comhairliúcháin le baill den phobal, páirtithe leasmhara, soláthraithe seirbhíse, Comhaltaí Tofa, Coistí um Beartais Straitéiseacha, Comhlachtaí Reachtúla, Ranna Rialtais agus Stiúirthóireachtaí éagsúla Chomhairle Contae Fhine Gall.

I ndiaidh do na Comhaltaí Tofa an Dréachtphlean seo a bhreithniú, cuirfear tús le Céim 2 den phróiseas le céim chomhairliúcháin phoiblí idir an 24 Feabhra agus an 12 Bealtaine 2022. I rith na tréimhse seo, fáilteofar roimh aighneachtaí i scríbhinn agus breithneofar iad sa dara Tuarascáil ón bPríomhfheidhmeannach atá le heisiúint chuig Comhaltaí. Samhlaíonn an tÚdarás Pleanála go nglacfar leis an bPlean deiridh i mí Feabhra 2023 agus go mbeidh feidhm leis an bPlean sé seachtaine ina dhiaidh sin.

Sonraítear sna rannóga seo a leanas comhthéacs na ndoiciméad beartais, straitéisí ag leibhéal áitiúil agus na ceanglais a bhaineann le reachtaíocht timpeallachta, a bhí mar bhonn le hullmhú an Dréachtphlean.

1.8 Reachtaíocht Phleanála

Tá an Plean seo ullmhaithe de réir cheanglais Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú). Foráiltear le hAlt 10(1) go sonrófar sa Dréachtphlean straitéis fhoriomlán do phleanáil chúí agus forbairt inbhuanaithe an limistéir agus cuimseofar ann ráiteas scríofa agus plean nó pleananna ina léirítear na cuspóirí forbartha don limistéar. San Acht seo sonraítear na ceanglais éigeantacha a bhaineann le hábhar an Phlean, lena n-áirítear na cuspóirí a bhaineann le criosú na talún, soláthar an bhonneagair, caomhnú agus cosaint na timpeallachta agus comhtháthú pleanála agus forbartha inbhuanaithe le ceanglais shóisialta, phobail agus chultúrtha an daonra.

Ceanglaíonn an tAcht go n-ullmhaítear ‘Croístraitéis’ d’Fhine Gall, nach mór a bheith comhsheasmhach, a mhéid is indéanta, leis na cuspóirí fais ardoird Náisiúnta agus Réigiúnacha, atá sonraithe sa Chreat Náisiúnta Pleanála agus sa Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Gheilleagrach do Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre.

Nuair a bheidh an Dréachtphlean á fhorbairt, sonraítear in Alt 12(11) den Acht go mbeidh comhaltaí teoranta do bhreithniú a dhéanamh ar phleanáil chúí agus forbairt inbhuanaithe an limistéir, oibleagáidí reachtúla aon Údarás Áitiúil sa limistéar, agus aon bheartais nó cuspóirí ábhartha a bhaineann leis an Rialtas nó le haon Aire Rialtais i láthair na huaire.

1.9 Comhthéacs Beartais

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Tá an Dréachtphlean ullmhaithe de réir Thionscadal Éireann 2040 agus na Straitéise Réigiúnaí Spásúlachta agus Geilleagraí (RSES) do Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Mar atá sonraithe sa Chreat Náisiúnta Pleanála, tá inbhuanaitheacht ag croílár na pleanála fadtéarmaí. Chuige sin, tá Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe (SFINna) na Náisiún Aontaithe mar atá sonraithe i gClár Oibre 2030 don Fhorbairt Inbhuanaithe ‘I mBun Athraithe’ sínithe ag Éire.

Cuimsítear sa 17 SFI gnéithe geilleagracha, sóisialta agus timpeallachta na forbartha inbhuanaithe agus sonraítear creat le haghaidh beartas agus clár oibre ag leibhéal náisiúnta go dtí 2030. Tá ailíniú suntasach idir SFINna agus Torthaí Straitéiseacha Náisiúnta (TSNanna) an Chreata Náisiúnta Pleanála, i réimsí lena n-áirítear gníomhú ar son na haeráide, fuinneamh glan, cathracha agus pobail inbhuanaithe, fás geilleagrach, éagothroime laghdaithe agus nuálaíocht agus bonneagar, oideachas agus sláinte. Tá an comhthéacs beartais sonraithe in Aguisín 3.

Figiúr 1.1: Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe

1.9.1 Tionscadal Éireann 2040

Cuimsítear i dTionscadal Éireann 2040 an Creat Náisiúnta Pleanála (NPF) agus an Plean Forbartha Náisiúnta (NDP). Is é NPF fís straitéiseach ardleibhéil an Rialtais chun tacú le fás agus forbairt ár gcontae as seo go ceann 20 bliain. Sonraítear in NPF patrúin fáis spriocdhírthe do Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre agus Cathair Bhaile Átha Cliath agus tá na figiúirí fáis seo mar bhonn le beartas náisiúnta a sholáthar atá sonraithe in NPF agus cur i bhfeidhm RSES.

Cuimsítear in NPF 10 dToradh Straitéiseacha Náisiúnta (TSNanna) agus 75 Cuspóir Beartais Náisiúnta (CBNanna). Beidh forbairt gheilleagrach, timpeallachta agus shóisialta ag leibhéal náisiúnta, réigiúnach agus áitiúil á treorú ag na TSNanna agus CBNanna, lena n-áirítear ullmhú bheartais agus chuspóirí an Dréachtphlean.

Tá NPF dírithe ar dhúlúthfás a chinntiú agus, go sonrath, forbairt láithreán úrnua inlíonta a bheidh mar bhonn le daoine, poist agus gníomhaíocht a spreagadh i limistéir foirgnithe seachas i limistéir láithreáin úrnua (Cuspóir Beartais Náisiúnta (NPO) 3b). Éascóidh an straitéis fáis seo úsáid níos fearr a bhaint as talamh agus foirgnimh seirbhísithe tearcúsáidte, lena n-áirítear talamh inlíonta agus láithreáin úrnua, agus forbairt úsáid mheasctha ar chaighdeán níos airde agus ard-dlúis mar aon le taitneamhachtaí,

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

seirbhísí oideachais, sláinte agus sóisialta feabhsaithe; a mbeidh soghluaisteacht inbhuanaithe ag tacú leo.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Aithnítear in NPF go gcuireann ceantair thuaithe le féiniúlacht na hÉireann agus le forbairt náisiúnta trí chéile i dtéarmaí geilleagracha, sóisialta, cultúrtha agus timpeallachta. Leagtar béim shuntasach in NPF ar cheantair thuaithe i ndáil le pobal tuaithe agus pobail atá bunaithe in Éirinn cheana féin a neartú, pleanáil d'fhás amach anseo agus d'fhorbairt ceantar tuaithe, tacú le cruthú fostaíochta, déileáil le bearnaí nascachta agus comhordú níos fearr cláir infheistíochta reatha atá ag déileáil le cuimsiú sóisialta, forbairt tuaithe agus athnuachan bailte agus sráidbhailte.

Soláthraítear i bPlean Forbartha Náisiúnta 2018-2027 an straitéis infheistíochta tionlacain a ailíníonn le cuspóirí straitéiseacha NPF. Bhí sé beartaithe athbhreithniú a dhéanamh ar an bPlean Forbartha Náisiúnta in 2022 ach i mí Meithimh 2020 chinn an Rialtas gan an t-athbhreithniú a dhéanamh go dtí 2021 i bhfianaise Covid-19, ionas go mbeifí in ann geilleagar bunaithe ar bhonneagar a éascú.

Mar chuid de Thionscadal Éireann 2040 sonraítear sa NDP athbhreithnithe straitéis infheistíochta uileghabhálach agus buiséad an Rialtais don tréimhse 2021-2030 agus tá níos mó caiteachais ná riamh luaite ann, caiteachas €165 billiún. Leanfaidh NDP ag obair comhthreomhar le NPF d'fhonn a chinntiú go dtacaíonn an straitéis infheistíochta le pleanáil spásúil. Is iad aidhmeanna sonraithe NDP freisin téarnamh inbhuanaithe agus cothrom go réigiúnach i ndiaidh na paindéime a chinntiú agus aird a thabhairt ar na dúshláin a bhaineann le fás daonra (thart ar 1 mhilliún duine idir 2016 agus 2040), Covid-19, Brexit, saincheisteanna tithíochta, sláinte agus an ghéarchéim aeráide.

Tá an Cód Caiteachais Phoiblí a tháinig i bhfeidhm in Eanáir 2020 ag tacú leis an NDP athbhreithnithe. Anois sonraítear in NDP leithdháiltí Roinne go dtí 2025 agus tá na blianta ina dhiaidh sin le cur leis ar bhonn rollach. Is plean tras-Rannach é seo atá nasctha le hearnálacha éagsúla ar mhaith leis na Torthaí Straitéiseacha Náisiúnta (NSOnna) a chomhlíonadh. Sampla de seo é cur chuige d'fhorbairt tithíochta atá iomparbhunaithe a cheadóidh d'fhorbairt pobal inbhuanaithe agus dea-nasctha áit a bhfuil taisteal gníomhach féideartha.

Figiúr 1.2: Torthaí Straitéiseacha Náisiúnta NPF

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

1.9.2 Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Gheilleagrach 2019 – 2031

Sonraítear sa Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Gheilleagrach (RSES) do Chomhthionól Réigiúnach an Oirthir agus Lár na Tíre plean straitéiseach agus creat infheistíochta a bheidh mar bhonn le forbairt a mhúnlú agus pleanáil a bhainistiú sa Réigiún. Aistríonn RSES cuspóirí NPF agus straitéis fás agus lonnaíochta ag leibhéal réigiúnach, agus cinntítear comhordú idir NPF agus gach Plean Forbartha Contae.

Sainnithnítear in RSES na dúshlán atá le sárú sa réigiún agus an gá atá le leanúint le fás geilleagrach agus ag an am céanna aistriú chuig sochaí ísealcharbóin agus aird a dhíriú ar an gceanglas atá ann fás daonra a ailíniú le suíomh tithe agus post agus áiteanna mealltacha sláintiúla a chruthú mar aon le caighdeán beatha feabhsaithe. Tá trí phrionsabal leathana ag tacú le RSES; ómós áite sláintiúil, gníomhú ar son na haeráide agus deis gheilleagrach, a áireofar i ngach gné dár bPlean Forbartha nua.

Tacaíonn straitéis fás an Réigiún le fás inbhuanaithe leanúnach Bhaile Átha Cliath agus an t-aistriú chuig réigiún ísealcharbóin, atá seasmhach ó thaobh na haeráide de agus atá íogair ó thaobh an chomhshaoil de, de réir Phlean Straitéiseach an Cheantair Uirbigh (MASP), ar cuid de RSES é.

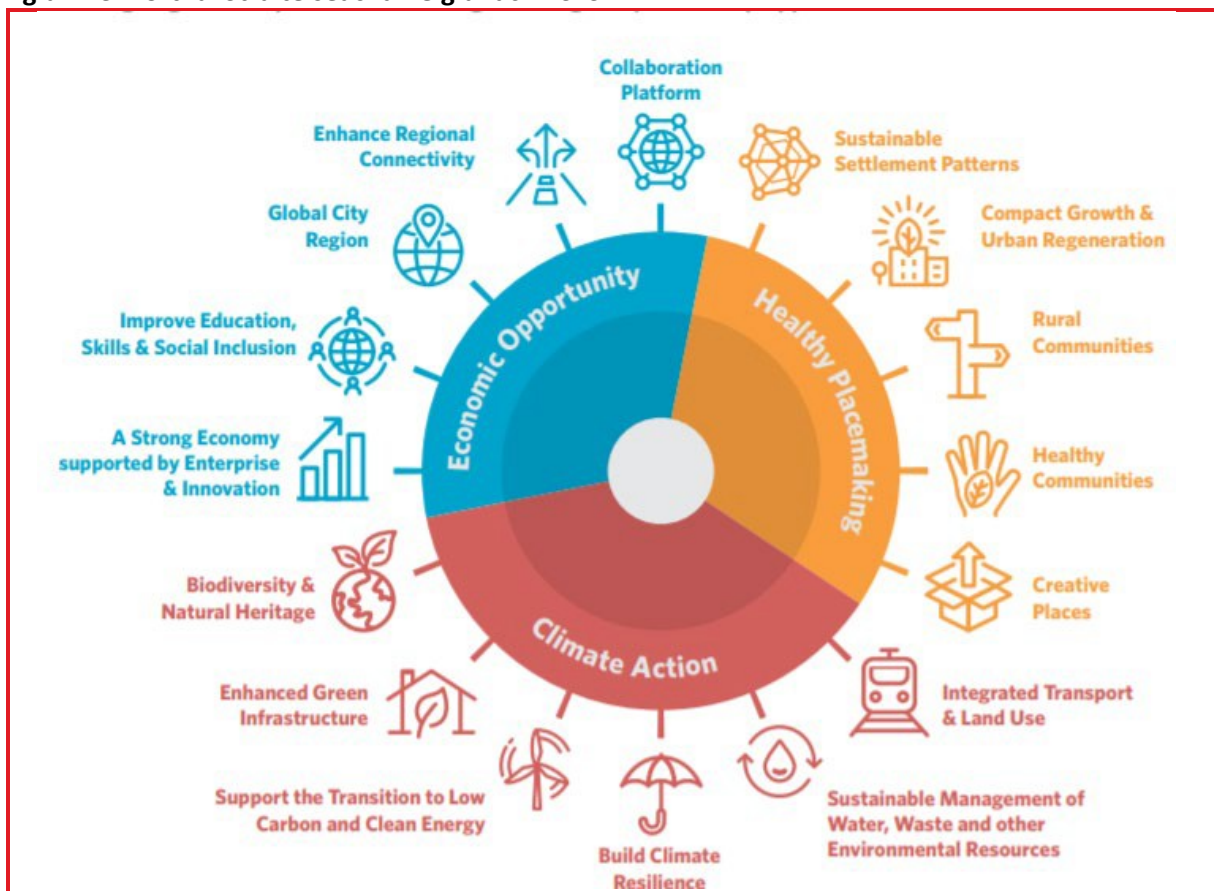
Tá fás amach anseo á threorú in MASP i gconairí sainaitheanta straitéiseacha cónaithe agus fostaíochta bunaithe ar a n-acmhainn reatha agus thodhchaíoch forbartha, a gcumas torthaí a chomhlíonadh cosúil le dlúthfhorbairt, ómós áite, inrochtaineacht ar iompar poiblí, poitéinseal le haghaidh forbairt gheilleagrach agus lorg carbóin laghdaithe.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Tugtar aitheantas in RSES do shuíomh straitéiseach Shoard, cóngarach do Chathair Bhaile Átha Cliath, Aerfort Bhaile Átha Cliath, an gréasán bóithre náisiúnta agus Metrolink agus tá sé sainaitheanta go sonrach mar cheann de thrí 'Phríomhbhaile' i limistéar MASP. Tá an acmhainn agus poitéinseal todhchaíoch ag na Príomhbhaile Uirbeacha seo freastal ar fhás os cionn an mheáin sa Réigiún má dhéantar an infheistíocht chuí i gcruthú fostaíochta, seirbhísí, taitneamhachtaí agus iompar inbhuanaithe. Tá cur síos déanta ar Chuspóirí Beartais Réigiúnacha Sonracha (RPOanna) do Shord.

Ábhartha d'Fhine Gall freisin tá 'Conair Metrolink – LUAS' a nascann Sord agus Aerfort Bhaile Átha Cliath le Cathair Bhaile Átha Cliath agus 'Conair Gheilleagrach Bhaile Átha Cliath – Bhéal Feirste' atá sainaitheanta mar nasc straitéiseach eile. Is í an Chonair seo an ceirtleán geilleagrach is mó ar oileán na hÉireann, agus tá daonra de thart ar 2 mhiliún duine le fáil sna cathrach agus bailte feadh Chonair Bhaile Átha Cliath – Bhéal Feirste.

Figiúr 1.3: Torthaí Straitéiseacha Réigiúnach RSES

1.9.3 Plean Gníomhaithe Náisiúnta ar son na hAeráide 2019 – 2024

Tugtar aitheantas i bPlean Gníomhaithe ar son na hAeráide (CAP) 2019-24 ar an bpríomhról a d'fhéadfadh a bheith ag talamhúsáid agus pleanáil spásúil i bhfás daonra a bhainistiú ar bhealach inbhuanaithe, agus ar an tslí sin, ár lorg carbóin a laghdú agus tá gealltanais do Ghníomhú ar son na hAeráide ag tacú le gné de bheartas Rialtais. Sainiathnítear in CAP tacar gníomhartha a bhfuil sé mar aidhm leo déileáil le tionchair an athraithe aeráide ar thimpeallacht, sochaí, acmhainní geilleagracha agus nádúrtha na hÉireann.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Bunaítear in NPF agus RSES an tábhacht a bhaineann le déileáil le gníomhú ar son na haeráide agus an gá atá le tacú le fás inbhuanaithe agus le dlúthfás agus dlús a chur le maolú agus oiriúnú don athrú aeráide trí phleanáil talamhúsáide.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Áirítear in NPF Toradh Straitéiseach Náisiúnta Uimh. 8 ‘Aistriú chuig Sochaí Ísealcharbóin agus Sochaí atá Seasmhach ó thaobh na hAeráide’ agus ag leibhéal réigiúnach, sonraítear in RSES gurb é gníomhú ar son na haeráide ceann den trí phríomhphrionsabal atá ag tacú leis an Straitéis de réir an bheartais náisiúnta.

Cruthaíonn beartais phleanála mhaith, a thacaíonn le dlúthfhoirm uirbeach, a nascann iompar agus pleanáil talamhúsáide, agus a chosnaíonn agus a fheabhsaíonn bithéagsúlacht, pobail agus comharsanachtaí atá seasmhach ó thaobh na haeráide de. Tá na beartais agus na cuspóirí atá mar bhonn le pleanáil chuí agus forbairt inbhuanaithe comhsheasmhach leis na beartais agus cuspóirí atá mar bhonn le sochaí atá seasmhach ó thaobh na haeráide de agus tá aitheantas agus tacaíocht tugtha dó seo i bPlean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2019-2024 Fhine Gall ar glacadh leis le déanaí.

KEY TARGETS

33%

improvement in the Council's **energy efficiency** by 2020

Make Dublin a **climate-resilient region** by reducing the impacts of future climate change-related events

40%

reduction in the Council's **greenhouse gas emissions** by 2030

Actively engage and **inform our citizens** on climate change

Figióir 1.4 agus 1.5: Foinse: Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide Fhine Gall 2019 – 2024

1.9.4 Dréachtstraitéis Iompair do Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath 2022-2042

Tá Dréachtstraitéis Iompair do Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath a bhfuil sé mar aidhm leis an straitéis reatha a thabhairt cothrom le dáta agus ina sonraítear tograí éagsúla d'infheistíocht iompair as seo go ceann 20 bliain foilsithe ag an foilsithe ag an Údarás Náisiúnta Iompair (NTA) chun críche comhairliúcháin phoiblí. Tugtar gealltanais sa straitéis nua do na tionscadail iompair phoiblí claochlaitheacha a bhfuiltear ag obair orthu faoi láthair lena n-áirítear BusConnects, DART+ agus MetroLink mar aon le LUAS Fhionnghlaise, LUAS Leamhcáin, LUAS an Phoill Bhig agus LUAS Bhré. Moltar sa dréachtstraitéis go gcuirfeadh síneadh breise le líonra DART ionas go mbeidh seirbhísí DART ag freastal ar Chill Choca, Na Solláin agus Cill Mhantáin, agus síneadh ar líne Bhealach na Páirce an M3 chomh fada leis an Uaimh agus raon stáisiún nua feadh an líonra.

Chomh maith leis sin, moltar raon infheistíochtaí sa dréachtstraitéis a bhaineann le taisteal gníomhach, bus agus bearta bainistíochta éilimh/trácht. Tá sé mar aidhm le cur chun feidhme na mbeart ar fad atá sonraithe sa dréachtstraitéis astaíochtaí gás ceaptha teasa i Mórchéantar Bhaile Átha Cliath a laghdú go dtí thart ar 70%.

Laistigh den dréachtstraitéis, tá infheistíocht shuntasach pleanáilte d'Fhine Gall agus go háirithe i ndáil leis an gconair a nascann Fine Gall agus Lár Chathair Bhaile Átha Cliath a áirítear inti:

- An MetroLink go Sord a fhorbairt a bheidh ag freastal ar Aerfort Bhaile Átha Cliath;
- Cur chun feidhme Chlár Forleathnaithe DART ina moltar seirbhísí DART ardmhínicíochta a sholáthar lena n-áirítear leictreú línte iarnóid Mhaigh Nua agus Bhealach na Páirce an M3 atá ann cheana féin agus líne iarnróid an tuaiscirt chomh fada le Droichead Átha; agus
- Feabhsú Acmhainne Líne Uaine LUAS lena n-áirítear síneadh an LUAS chomh fada le Fionnghlas.
- Cur i bhfeidhm Croíghréasán Bus faoi BusConnects do Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath agus ar fud Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath bunaithe ar bhealaí bus gathacha, cuarbhealaí agus bealaí réigiúnacha i Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

- An gréasán rothar uirbeach atá sonraithe i bPlean Gréasán Rothar Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath a sholáthar lena n-áirítear príomhbhealaí comaitéireachta agus glasbhealaí uirbeacha ar chonairí canála, abhann agus cósta.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

- Gréasán straitéiseach de shaoráidí Páirceála agus Taistil réigiúnacha bua agus iarnróid a fhorbairt i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath ag suíomhanna ina bhfuil an gréasán bóithre náisiúnta ag freastal ar an oiread daoine, nó gar dó, is atá seirbhísí ardacmhainne bus agus iarnróid.

Cur chun feidhme beart bainistíochta éilimh ar mhótarbhealach an M50 d'fhonn a chinntiú go bhfuil dóthain acmhainne á choimeád chun feidhmeanna straitéiseacha a chomhlíonadh, lena n-áirítear gluaiseacht lastais.

1.9.5 An Creat Náisiúnta um Pleanáil Mhuirí

De réir Threoir 2014/89 ón AE, tá obair á déanamh ar Phlean Náisiúnta Spásúil Mhuirí. Cabhróidh pleanáil mhuirí le bainistíocht éifeachtach gníomhaíochtaí muirí agus úsáid níos inbhuanaithe a bhaint as ár n-acmhainní muirí. Cuirfidh sé ar chumas an Rialtais treo soiléir a shonrú chun ár bhfarraigí a bhainistiú, cuspóirí agus tosaíochtaí a shoiléiriú, agus cinnteoirí, úsáideoirí agus páirtithe leasmhara a stiúradh i dtreo úsáid níos straitéisí agus níos éifeachtúla a bhaint as acmhainní muirí. De bhrí gur contae cósta é Fine Gall, beidh tábhacht ag baint leis an bplean / leis an gcreat deiridh.

1.9.6 Treoirínte Pleanála Reachtúla (Alt 28)

Is féidir leis an Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht Treoirínte a eisiúint (faoi Alt 28 d'Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000), nach mór d'Údaráis Phleanála aird a thabhairt orthu le linn dóibh a gcuid feidhmeanna a chomhlíonadh, lena n-áirítear a bPleananna Forbartha a ullmhú

Tá roinnt treoirínte eisithe de réir Alt 28 agus clúdaíonn siad seo raon leathan saincheisteanna lena n-áirítear airde foirgnimh, dlús agus dearadh cónaithe, bainistíocht forbartha, saoráidí cúraim leanaí agus measúnú timpeallacht agus beidh impleachtaí acu seo ar fad ar bheartais shonracha sa Phlean.

Cuimsítear sna Treoirínte Alt 28 is déanaí a foilsíodh Dréacht-Treoirínte Plean Forbartha, Lúnasa 2021 agus Modheolaíocht Spriocsholáthair Tithíochta do Phleanáil Forbartha, Nollaig 2020.

1.10 Ceanglais Timpeallachta

De réir na reachtaíochta Eorpaí agus Náisiúnta, tá Measúnú Straitéiseach Timpeallachta (SEA), Measúnacht Oiriúnach (AA) agus Measúnú Straitéiseach Riosca i gcás Tuilte (SFRA) curtha i gcrích ag Comhairle Contae Fhine Gall, atá mar bhonn le hullmhú Dréachtphlean an Phríomhfheidhmeannaigh seo.

1.10.1 Measúnú Straitéiseach Timpeallachta (SEA)

Ceanglaítear nuair a bhíonn Plean Forbartha Contae Chomhairle Contae Fhine Gall 2023-2029 á ullmhú go gcuirtear Measúnú Straitéiseach Timpeallachta (SEA) i gcrích de réir Threoir 2001/42/CE agus reachtaíocht náisiúnta gaolmhar cur chun feidhme maidir le Measúnú ar Éifeachtaí Pleananna agus Clár Áirithe ar an Timpeallacht¹. Is próiseas é SEA chun meastóireacht a dhéanamh, a luaithe agus is féidir, ar cháilíocht na timpeallachta agus ar iarmhairtí Pleananna nó Clár. Is é an cuspóir atá luaite leis a chinntiú go ndéantar measúnú ar iarmhairtí timpeallachta Pleananna nó Clár i rith a n-ullmhúcháin agus roimh ghlacadh leo. Tá próiseas SEA comhtháite in ullmhú an dréachtphlean agus Tuarascáil Timpeallachta SEA.

Mar chuid de phróiseas SEA, cuireadh na húdaráis timpeallachta reachtúla ar an eolas agus chuathas i gcomhairle leo trí staidéar Scóipe SEA i ndáil le forbairt an dréachtphlean agus an SEA gaolmhar. Bhí tionchar ag na haighneachtaí a sholáthar na húdaráis timpeallachta ar ullmhú an dréachtphlean agus cuireadh san áireamh iad sa Tuarascáil Timpeallachta atá i dteannta leis an Dréachtphlean seo.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Sonraítear beartas agus treoir maidir le SEA sa Tuarascáil Timpeallachta; torthaí comhairliúcháin; déantar cur síos ar an timpeallacht bhonnline; sonraítear cuspóirí comhshaoil; déantar measúnú ar thionchar timpeallachta an phlean agus moltaí maolú oiriúnach gnéithe diúltacha poitéinsiúla, más gá.

Tá Measúnú Straitéiseach Riosca i gcás Tuilte (SFRA) ag tacú le próiseas SEA. Soláthraítear in SFRA measúnú straitéiseach riosca i gcás tuilte ag leibhéal cathrach, rud atá mar bhonn le cinntí pleanála talamhúsáide sa Phlean Forbartha.

1.10.2 Measúnacht Oiriúnach (AA)

De réir na gceanglas faoi Threoir an AE maidir le Gnáthóga (92/43/CEE), Treoir an AE maidir le hÉin (79/409/CEE) agus Alt 177 d'Acht um Pleanáil agus Forbairt (Leasú), 2010, tá Measúnacht Oiriúnach ar dhréacht-Phlean Forbartha Chathair Bhaile Átha Cliath 2022-2028 curtha i gcrích ar mhaithe le cinneadh a dhéanamh maidir le cibé acu an mbeadh nó nach mbeadh éifeachtaí suntasacha ag an dréachtphlean ar láithreáin Eorpacha, ina n-aonar nó i dteannta le pleananna nó tionscadail eile.

Chomh maith leis sin, déantar measúnú sa Mheasúnacht Oiriúnach ar an dréachtphlean ar aon éifeachtaí suntasacha a mbeadh tionchar díobhálach acu ar shláine aon láithreán Eorpach, i bhfianaise na gcuspoirí caomhantais atá ag tacú le riocht fabhrach caomhnaithe na ngnáthóg Leasanna Cáilitheacha agus speiceas láithreán Eorpach. Nuair a bhíonn iarracht á déanamh teacht ar thátal sa chomhthéacs seo, breithnítear aon bhearta maolaithe atá riachtanach chun aon tionchair dhiúltacha phoitéinsiúla a sheachaint nó a laghdú.

Is é cuspóir an phróisis seo cinneadh a dhéanamh maidir le cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil Measúnacht Oiriúnach ar na héifeachtaí suntasacha is dócha a bheidh ag a leithéid ar láithreán Eorpach ag teastáil le haghaidh plean (gréasán Natura 2000 de láithreáin Eorpacha a mbaineann tábhacht chaomhantais leo). Sa chás nach féidir a chur as an áireamh sa bhreis ar amhras eolaíochta, agus ar bhonn réamhchúramach, a sheachnaíonn beartais nó bearta maolaithe, go mbeidh éifeachtaí poitéinsiúla nó suntasacha ag an bplean ar raon láithreáin Eorpaigh/láithreán Eorpach, glacfar leis go mbeidh sé riachtanach Measúnacht Oiriúnach a chur ar fáil sa phlean.

Bhí an Mheasúnacht Oiriúnach ar an dréachtphlean agus na beartais agus cuspóirí atá luaite ann (i láthair na huaire) bunaithe ar Thuarascáil Tionchair Natura (NIR) a ghabhann le doiciméid an dréachtphlean. Cinneadh go hoibiachtúil (ag an gcéim seo de phróiseas an phlean) in NIR, i ndiaidh scrúdú, anailís agus meastóireacht a dhéanamh ar an bhfaisnéis ábhartha, lena n-áirítear nádúr na dtionchar tuartha a bhaineann leis an bplean, nach mbeidh tionchar díobhálach aige ar shláine aon láithreáin Eorpaigh, ina aonar nó i dteannta le pleananna nó tionscadail eile. Tá an próiseas atriallach, neamhchríochnaithe, áfach.

I ndiaidh an dréachtphlean agus na tuarascálacha timpeallachta a ghabhann leis a chur ar fáil, beidh aon leasuithe nó athruithe ábhartha a eascraíonn as an bpróiseas faoi réir Measúnacht Oiriúnach agus curtha san áireamh sa dréachtphlean sular féidir an mheasúnacht a chur i gcrích (trí chinneadh foirmiúil an Údaráis Inniúil e.g. na comhairleoirí agus glacadh reachtúil Phlean Forbartha Contae Fhine Gall 2023 – 2029 ina dhiaidh sin.

Baineann na nithe seo a leanas le gach Plean:

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Cinntear nach nglacfar le pleananna, lena n-áirítear pleananna talamhúsaide, ina n-aonar nó i dteannta le pleananna nó tionscadail reatha agus/ nó beartaithe, mura bhfuil aon tionchar suntasach acu ar Láithreán Eorpach, nó sa chás gur dócha nó go mb'fhéidir go mbeidh éifeacht shuntasach ag a leithéid sin de phlean (ina aonar nó i dteannta le pleananna eile), déanfaidh an t-údarás pleanála, mar

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Ní ghlacfaidh an t-údarás pleanála leis an bplean ach nuair is léir nach mbeidh tionchar díobhálach ag an bplean ar shláinte aon láithreáin Eorpaigh, agus cuirfear aon bhearta maolaithe riachtanacha san áireamh. Ní fhéadfar glacadh le plean a bhféadfadh tionchar díobhálach a bheith aige ar shláinte láithreán Eorpach ach amháin in imthosca eisceachtúla, dá bhforáiltear in Airteagal 6(4) den Treoir maidir le Gnáthóga arna trasú i reachtaíocht na hÉireann.

Chomh maith leis sin, beidh pleananna faoi réir scagtha don cheanglas a bhaineann le measúnú timpeallachta, agus do mheasúnú timpeallachta más gá, de réir fhorálacha Threoir 2001/42/CE maidir le measúnú éifeachtaí áirithe pleananna agus clár áirithe maidir leis an timpeallacht (Treoir SEA) arna trasú i reachtaíocht náisiúnta.

Baineann na nithe seo a leanas le gach togra forbartha:

Cinntigh nach gceadaítear cead pleanála le haghaidh togra fobartha nach mbeidh, ina aonar nó i dteannta le pleananna nó tionscadail reatha agus/nó bheartaithe, éifeacht shuntasach aige ar láithreá(i)n Eorpach(a), nó sa chás gur dócha go mbeidh nó go mb'fhéidir go mbeidh éifeachtach shuntasach dá leithéid ag togra forbartha (ina aonar nó i dteannta a chéile), déanfaidh an t-údarás pleanála, mar a cheanglaítear le dlí, measúnacht oiriúnach de réir cheanglais Airteagal 6(3) de Threoir 92/43/CEE maidir le Gnáthóga an 21 Bealtaine 1992 maidir le caomhnú gnáthóg nádúrtha agus fána agus flóra fiáin, arna trasú i reachtaíocht na hÉireann. I ndiaidh a bhreithniú nach mbeidh tionchar díobhálach ag an togra forbartha ar sláinte aon láithreáin Eorpaigh, comhaontóidh an t-údarás pleanála don fhorbairt agus fochuirfear bearta maolaithe oiriúnacha i bhfoirm coinníollacha pleanála. Ní cheadaófar togra forbartha a bhféadfadh tionchar díobhálach a bheith aige ar shláinte láithreáin Eorpaigh ach in imthosca eisceachtúla, dá bhforáiltear in Airteagal 6(4) den Treoir maidir le Gnáthóga arna trasú i reachtaíocht na hÉireann.

Chomh maith leis sin, beidh tograí forbartha faoi réir scagtha i ndáil leis an gceanglas a bhaineann le measúnacht tionchair timpeallachta, agus measúnacht tionchair timpeallachta más gá, de réir fhorálacha Threoir 2011/52/AE maidir leis an measúnú ar éifeachtaí tionscadal poiblí agus príobháideach áirithe ar an timpeallacht arna leasú le Treoir 2014/52/AE (Treoir EIA) arna trasú i reachtaíocht náisiúnta.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

1.11 Contae Fhine Gall – Próifíl Shocheacnamaíoch

Réamhrá

Tá limistéar 465 méadar cearnach le fáil i bhFine Gall, agus tá tírdhreacha éagsúla le fáil ann, mar aon le buntáistí geilleagracha suntasacha agus glactar leis gurb é Fine Gall an contae is tapa fáis in Éirinn. Tá córas iompair éifeachtach ag freastal ar Fhine Gall, aer, farraige agus bóithre náisiúnta, agus tá ceann de na daonraí is óige agus is éagsúla sa stát i bhFine Gall. Mhéadaigh an ráta fostaíochta sa chontae 15% idir 2011 agus 2016. Áirítear i measc na bpríomhearnálacha geilleagracha sa chontae turasóireacht, miondíol & fáilteachas, teicneolaíocht faisnéise & cumarsáid, talmhaíocht, riarachán poiblí agus tráchtáil & trádáil.

Méadú agus Dáileadh Daonra

Ba é Fine Gall an tríú údarás áitiúil leis an daonra is mó in Éirinn (i ndiaidh Chathair Bhaile Átha Cliath agus Chontae Chorcaí) in 2016, bhí 296,020 duine ina gcónaí sa chontae. Idir 2006 agus 2016, mhéadaigh an daonra i bhFine Gall 23.3% nó breis is 56,000 duine. Mhéadaigh an daonra 7.4% (22,029 duine) idir 2011 agus 2016. Bhí an ráta seo i bhfad níos airde ná an meánráta fáis náisiúnta de 3.8% le haghaidh na tréimhse céanna. Meastar go méadóidh daonra Fhine Gall go dtí idir 327,000 agus 333,000 idir seo agus 2026.

Bhí éagsúlacht le tabhairt faoi deara sa dáileadh daonra ar fud Fhine Gall agus bhí an daonra is airde de réir na Toghroinne le fáil ar imeall Chathair Bhaile Átha Cliath (go háirithe sa taobh thiar de Bhaile Bhlainséir agus Caisleán Cnucha) agus feadh chósta an oirthir (tá an daonra dáilte go réasúnta cothrom idir Binn Éadair agus Baile Brigín). Ar ndóigh, bhí braislí uirbeacha ina raibh an daonra níos airde le fáil i mBaile Bhlainséir, Baile Brigín agus Sord, agus ba é ceantar iarthuaisceart Fhine Gall an ceantar leis an daonra is ísle, fianaise ar an aistriú tuaithe ó thuaisceart chontae Bhaile Átha Cliath i dtreo Lú agus na Mí. Laistigh d'Fhine Gall, tá cónaí ar 92.7% den daonra laistigh den Limistéar Baile Comhiomlán² (ATA) arna sainiú ag CSO agus tá 7.3% den daonra ina gcónaí i Limistéar Tuaithe Comhiomlán (ARA).

Clár tithíochta

Tá Comhairle Contae Fhine Gall ag leanúint le haonaid tithíochta sóisialta a sholáthar agus le réitigh thithíochta a sholáthar de réir Phlean Gníomhaíochta Atógáil Éireann trí raon meicníochtaí soláthair lena n-áirítear tógáil, Cuid V, éadálacha, léasú agus an Scéim Íocaíochta Cúnaimh Tithíochta (HAP). Tá clár tógála uailmhianach forbartha ag an gComhairle agus tá 29 láithreán ar fud an chontae agus cuireadh 318 teach ar fáil in 2020, tá 89 teach eile á dtógáil faoi láthair, tá 173 ag an gcéim tairisceana agus tá 72 ag an gcéim pleanála. Rinne Comhairle Contae Fhine Gall 1,189 tairiscint ar thacaíocht tithíochta in 2020. Ó bunaíodh Comhairle Contae Fhine Gall in 2017, tá breis is 2,300 tionóntacht bunaithe ag an bhfoireann HAP. Ón 1 Eanáir 2020, tá tithe curtha ar fáil do 559 teaghlach a bhí gan dídean trí thairbhe modhanna éagsúla de thacaíocht tithíochta. Scéim HAP do dhaoine gan dídean a sholáthair 390 de na tionóntachtaí seo. Tá 30 teaghais Chuid V curtha ar fáil go dtí seo i mbliana agus tá 70 teaghais eile beagnach críochnaithe. Tá tús curtha leis an bpróiseas mionsonraithe dearaidh agus réamhphleanála le haghaidh 504 réadmhaoin ceannaigh lascainithe, cíosa lascainithe agus sóisialta ag Gort an Teampaill, Baile Átha Cliath 15.

Treochtaí Socheacnamaíocha

Struchtúr daonra agus Próifílí aoise: Is í Comhairle Contae Fhine Gall an t-údarás áitiúil is óige sa Stát (33.8 bliain d'aois), sin 3.7 mbliana níos ísle ná an Stát, 2.2 bhliain níos ísle ná an réigiún agus 2.5 bhliain níos ísle ná meán Bhaile Átha Cliath. Ar fud Fhine Gall, is 33.1 bliain d'aois ar an meán atá fir, beagán níos ísle ná meánaois na mban, 34.4 bliain d'aois. Bhí 87,140 duine faoi 19 mbliana d'aois agus bhí

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

24,899 leanbh aois réamhscoile (0-4 bhliain d'aois). Bhí 39,349 leanbh eile (13.3% den daonra), aois bunscoile (5-12 bhliain d'aois) agus 22,892 (7.7% den daonra) eile aois meánscoile (13-18 mbliana d'aois).

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Tá 63,488 (21.45%) duine idir 45-64 bliain d'aois.

Cóimheas Aoise agus Cleithiúnais: Is éard atá i gceist leis an gcóimheas aoise agus cleithiúnais an céatadán den daonra sa chohórt óg (0-14 bhliain d'aois) agus sean (65 bliain d'aois agus níos sine) i gcomparáid le cohórt an daonra oibre (15-64 bliain d'aois). I gcás Fhine Gall, tá cohórt dhaonra oibre Fhine Gall cothrom le 66.3% den daonra. Laistigh d'Fhine Gall, glactar leis go bhfuil thart ar 196,372 duine in aois oibre, agus go bhfuil 162,865 duine (nó 55.0% den daonra iomlán) laistigh de na príomhchohóirt aois oibre (25-64 bliain d'aois). I gcodarsnacht leis sin, tá 33.7% den daonra sin cleithiúnach. Áirítear anseo 72,613 duine óg (i.e. 0-14 bhliain d'aois) agus 27,035 duine níos sine (i.e. 65 bliain d'aois agus níos sine).

Úsáidtear cóimheasa cleithiúnais chun an chothromaíocht idir an daonra oibre agus daoine atá cleithiúnach ar an daonra sin a léiriú. Tá cóimheas cleithiúnais Fhine Gall (33.7%) níos ísle ná an meán náisiúnta (34.5%) agus inchomparáide leis an réigiún (33.2%). Bhí 31.5% den daonra ar fud Bhaile Átha Cliath cleithiúnach, ach bhí tionchar ag Cathair Bhaile Átha Cliath ar an daonra sin, áit a raibh ráta cleithiúnais réasúnta íseal de 28.1%. Tá an dara ráta cleithiúnais is ísle i bhFhine Gall as measc na gceithre údarás áitiúil i mBaile Átha Cliath.

Dlús: Tá meándlús 646 duine sa mhéadar cearnach i bhFhine Gall. Laistigh d'Fhine Gall, is i mBaile Bhlainséir agus i Sord atá na leibhéil dlúis is airde. Tá ceann de na leibhéil dlúis is airde ag Baile Bhlainséir laistigh de EMRA, 4,826 duine sa mhéadar cearnach.

Lucht Oibre: Tá an ráta rannpháirtíochta lucht oibre is airde in EMRA i bhFhine Gall. In 2016 bhí an lucht oibre iomlán i bhFhine Gall cothrom le 149,386 nó 66.9%. Tá ráta fostaíochta de bheagnach 90% den lucht oibre i bhFhine Gall i gcomparáid le 87% ar leibhéal náisiúnta. De réir Dhaonáireamh 2016, bhí an Lucht Oibre iomlán i bhFhine Gall cothrom le 133,971 arb ionann é agus 89.7% den lucht oibre iomlán in SPA Bhaile Átha Cliath. Mhéadaigh sé seo 14,695 nó 11% sa tréimhse idir 2011-2016. De réir POWSCAR 2016 bhí 94,751 post agus ceann scríbe taifeadta laistigh den chontae.

Comaitéireacht: Tugadh le fios i nDaonáireamh 2016 go raibh 47,707 (36.1%) de chónaitheoirí Fhine Gall ag obair laistigh d'Fhine Gall. Méadaigh sé seo thart ar 4,000 ó 2011. In 2016, i bhFhine Gall, thaistil 34% (45,179) den daonra oibre chomh fada le Cathair Bhaile Átha chun na hoibre. Ciallaíonn sé seo go bhfuil céatadán mór den daonra ag taisteal chun na hoibre lasmuigh den chontae. Bhí an líon daoine a bhí ag fágáil an chontae chun na hoibre in áit éigin eile (Cathair Bhaile Átha Cliath go príomha) méadaithe thart ar 2,300 ó 2011. Cé gur méadaigh an líon daoine a bhí ina gcónaí agus ag obair sa chontae i rith na dtréimhsí daonáirimh, méadaigh an líon daoine a bhí ag taisteal chun na hoibre in áiteanna eile freisin.

Tá go leor daoine fós ag brath ar an gcarr mar mhodh chun taisteal chun na hoibre, na scoile nó an choláiste laistigh den chontae. Taifeadh gur úsáid 76,249 duine an carr chun taisteal chuig na suíomhanna thuasluaite. Áirítear anseo 73,929 duine a d'úsáid an carr chun taisteal chuig a n-áit oibre. Ba é bus/mionbhus/cóiste an dara modh iompair is mó úsáide chuig an áit oibre. Bhí 7,087 duine ag siúl chun na hoibre i bhFhine Gall, agus bhí 23,536 duine ag siúl chuig an scoil nó coláiste sa cheantar.

Dífhostaíocht: In 2016 bhí Ráta Dífhostaíochta an Lucht Oibre i bhFhine Gall cothrom le 15,415 (6.9%). I mí Mheán Fómhair 2020, bhí an ráta dífhostaíochta coigeartaithe náisiúnta mar thoradh ar phaindéim Covid-19 cothrom le 14.7% agus gach seans go mbeidh an ráta 10.3% a taifeadh i bhFhine Gall in 2016 méadaithe ó shin i leith.

RÉAMHRÁ, FÍS AGUS FORLÉARGAS STRAITÉISEACH

Breithníodh an méid thuasluaite nuair a bhí an Dréachtphlean seo á ullmhú.

Facts about Fingal

The county is characterised by a very young population. There are **87,140 persons under 19 years of age**

The average household size in Fingal County Council is **3.03 persons per household** which is the highest of the local authorities in Dublin.

2016 - Top 3 occupational groups:

6,515 Sales & retail assistants
4,696 Other administrative occupations
3,792 Nurses & midwives

2019 - Top 3 non-Irish nationalities:

11,419 - Polish
5,521 - Romanian
4,449 - UK

2019 - Top 3 marital status:

54% - Single
39% - Married
3% - Widowed

2019 - Top 3 types of commuting:

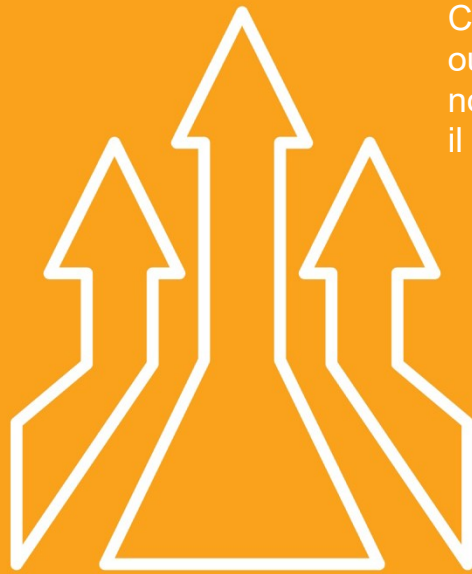
13% - Bus, Coach or Mini bus
15% - On foot
52% - Motor car

Home ownership

55,347 - Owner occupied
27,016 - Rented
4,244 - Other

Comh
airle
Conta
e
Fhine
Gall
Fi
ng
al
C
ou
nt
y
C
ou
nc
il

**PLEANÁIL LE HAGHAIDH
FÁIS CROÍSTRAITÉIS
STRAITÉIS LONNAÍOCHTA**

CAIBIDIL 2 PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS, CROÍSTRAITÉIS AGUS STRAITÉIS LONNAÍOCHTA

2.1 Réamhrá

Tá an creat uileghabhálach le fáil sa chaibidil seo a bheidh mar bhonn leis an straitéis a threoróidh forbairt thodhchaíoch agus inbhuanaithe Fhine Gall thar shaolré an Phlean seo agus níos faide anonn. Is í an Croístraitéis an chéad ghné den chreat seo. Ar aon dul leis an bhfás daonra a bhfuiltear ag súil leis i bhFhine Gall i rith thréimhse an phlean, tá sé riachtanach go mbeidh fás laistigh d’Fhine Gall amach anseo dírithe ar shuíomhanna oiriúnacha trí chothromaíocht a chinntiú idir fachtóirí sóisialta, geilleagracha agus timpeallachta.

Nuair a bheimid ag díriú ar an mbealach ina mbeidh an Contae ag fás, ní mór dúinn a bheith airdeallach ar thionchair an athraithe aeráide agus a chinntiú go bhfuil cleachtais inbhuanaithe bainistíochta talún ag tacú le straitéis fáis Fhine Gall, a bheidh mar bhonn le dlúthfhorbairt agus forbairt chomhdhlúite na lonnaíochtaí uirbeacha agus tuaithe atá ann cheana féin. Má chloítear le hordlathas lonnaíochta soiléir atá ag teacht le straitéis réigiúnach níos leithne cinnteofar gur féidir fás cothrom a bhaint amach laistigh d’Fhine Gall agus gréasán lonnaíochtaí a sholáthar atá athléimneach, dírithe ar dhaoine agus inbhuanaithe amach anseo. I dteannta leis an gcur chuige seo, ní mór go sonróaí sa Phlean freisin príomhphrionsabail comhfhobartha áite atá le cumhdach i ngach forbairt nua, a chruthaíonn áiteanna sláintiúla, mealltacha le beith ag maireachtáil, ag obair agus ag athchruthú iontu. Cinnteoidh pleanáil agus cloí cúramach le beartais phleanála idirghaolmhara náisiúnta agus réigiúnacha fás comhdhlúth agus dlúthfhás lonnaíochtaí Fhine Gall, agus bainfidh pobal na háite tairbhe as athléimneacht feabhsaithe aeráide agus leibhéal mhéadaithe inbhuanaitheachta agus comhtháthaithe.

Tríd an gcur chuige seo, tá sé rithábhachtach go mbeadh saintréithe uathúla, cáilíochtaí stairiúla agus an t-ómós áite a bhaineann le bailte agus sráidbhailte Fhine Gall á gcumhdach agus á gcosaint agus go bhfuil cothromaíocht á cinntiú idir forbairt agus an gá atá lena chinntiú go bhfreastalaítear ar a leithéid sin d’fhorbairt ar bhealach iomlánaíoch agus go bhfuil carachtar lonnaíochtaí atá ann cheana féin á bhfeabhsú seachas á gcailleadh.

2.2 Croístraitéis

Is é aidhm na Croístraitéise seo treo spásúil fhorbairt agus athghiniúint an Chontae amach anseo a threorú de réir na bprionsabal a bhaineann le dlúthfhás. Tá sé seo ag teacht le fíis an Phlean Forbartha atá sonraithe i gCaibidil 1. Tá léaráid den Croístraitéis le fáil i bhFigiúr 2.1. Is é príomhchuspóir na Croístraitéise a chinntiú go bhfuil candam agus suíomh na forbartha comhsheasmhach leis an mbeartas Náisiúnta agus Réigiúnach.

2.2.1 Bonn Reachtach

Tá cur síos déanta ar an gceanglas a bhaineann le Croístraitéis mar chuid den Phlean Forbartha le fáil in Alt 10 (2A) de na hAchtanna um Pleanáil agus Forbairt (PDA), 2000 (arna leasú). Is é ról na Croístraitéise a chinntiú go bhfuil dóthain talún criosaithe agus seirbhísithe ar fáil chun freastal ar an

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

éileamh tithíochta a bheidh ann thar thréimhse an phlean. Sonraítear sa Chroístraitéis straitéis lonnaithe spásúil don Chontae atá comhsheasmhach leis an Straitéis Tithíochta, an Creat Náisiúnta Pleanála (NPF), an Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Gheilleagrach (RSES), Riachtanais Shonracha Beartais Phleanála (SPPRanna), a cheanglaítear faoi Threoirlínte Alt 28 agus a áirítear iontu beartais an Aire maidir le spriocanna náisiúnta agus réigiúnacha daonra.

De réir na nAchtanna Pleanála, tá an Croístraitéis bunaithe ar fhianaise, tá sonraí á n-úsáid atá bunaithe ar threochtaí daonraí agus spriocanna teaghlaigh. Déantar cur síos sa Croístraitéis ar conas a fhreastalóidh criosú atá déanta cheana féin nó criosú beartaithe ar an éileamh tithíochta a mheastar a bheidh ann. Chomh maith leis sin, sonraítear sa Croístraitéis an straitéis gheilleagrach agus mhiondíola don Chontae, rud a chiallaíonn go bhfuil cur chuige comhtháite agus comhleanúnach ann maidir le conas a bpleanálfar todhchaí Fhine Gall agus tá na háiteanna ina bhfuil daoine ag obair, ag maireachtáil agus ag baint úsáide aisti idirnasctha.

2.2.2 Straitéis Tithíochta

Tá Straitéis Tithíochta Chomhairle Contae Fhine Gall le fáil in Aguisín 1 leis an bPlean Forbartha agus tá Measúnú ar Éileamh ar Riachtanas Tithíochta (HNDA) curtha ar fáil freisin. Is ceanglas éigeantach é Straitéis Tithíochta den Phlean Forbartha faoi Chuid V den PDA. Is é cuspóir na Straitéise Tithíochta déileáil le riachtanais tithíochta daonra reatha agus todhchaíoch an cheantair mar aon le scála agus riachtanais cineálacha tithíochta a bhfuiltear ag tacú leo. Tá torthaí na Straitéise Tithíochta mar bhonn leis an gCroístraitéis agus beartais agus cuspóirí eile sa phlean a bhaineann leis an riachtanas tithíochta a bheidh ann amach anseo.

2.2.3 Comhthéacs Beartais

Creat Náisiúnta Pleanála (NPF)

Is é NPF plean straitéiseach ardleibhéil an Rialtais chun tacú le fás agus forbairt na tíre idir seo agus an bhliain 2040. Príomhchuspóir den phlean é dlúthfhás agus tá béim ar leith á leagan ar Bhaile Átha Cliath, agus tá NPF ag tacú le cur chuige atá bunaithe ar chomhdhlúthú agus dhlúthú ar fud Réigiún na Cathrach.

Ciallaíonn sé seo go mbeidh sé riachtanach díriú ar láithreáin athfhorbraíochta atá ann cheana féin a úsáid, go háirithe na cinn atá lonnaithe feadh conairí iompair phoiblí atá ann cheana féin agus atá pleanáilte. Chomh maith leis sin, tá béim á leagan ar Príomhchumasóirí Fáis Amach Anseo do Bhaile Átha Cliath, lena n-áirítear dlús a chur le forbairt inbhuanaithe láithreán úrnua do thithíocht, go háirithe iad siúd atá ar chonairí iompair phoiblí agus príomhthionscadail iarnróid a chur i gcrích atá sonraithe sa Straitéis Iompair do Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath lena n-áirítear Metro Link, forbairt an DART agus nasc Líne Uaine Luas chuig an Metro Link.

Soláthraítear tacar de Chuspóirí Beartais Náisiúnta (NPOanna) sa NPF, a bhfuil roinnt díobh mar bhonn leis an gCroístraitéis, lena n-áirítear:

- NPO 3a, b agus c a bhfuil sé mar aidhm leo tithe nua a sholáthar laistigh de lorg coise na lonnaíochtaí atá ann cheana féin.
 - NPO 3a Ar a laghad 40% de gach teach nua ar leibhéal náisiúnta a sholáthar, laistigh de lorg tógtha reatha na lonnaíochtaí atá ann cheana féin.
 - NPO 3b, Ar a laghad leath (50%) de gach teach nua atá spriocdhírthe sa chúig Chathair agus bruachbhaile laistigh dá lorg tógtha reatha.
 - NPO 3c Ar a laghad 30% de gach teach nua atá spriocdhírthe sna lonnaíochtaí a sholáthar, laistigh dá lorg tógtha reatha.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

- Sonraítear in NPO 11 go dtacófar le forbairt a d'fhéadfadh níos mó daoine agus níos mó post agus gníomhaíochta a spreagadh laistigh de chathracha, bailte agus sráidbhailte reatha, faoi réir na forbartha a bheith de réir na gcaighdeán pleanála cuí agus fás spriocdhírthe a chomhlíonadh.
- Glactar leis go bhfuil NPO uimh. 72a, uimh. 72b agus uimh. 73a idirnasctha agus go ndéileálann siad den chuid is mó le 'cur chuige srathach' NPF maidir le tailte criosaithe atá seirbhísithe, aicmithe mar Shraith 1: Tailte Criosaithe Seirbhísithe; agus

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

tailte criosaithe atá seirbhísithe i rith shaolré an Phlean Forbartha, aicmithe mar Shraith 2: Talamh Criosaithe Seirbhísithe.

Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Gheilleagrach agus Plean Spásúlachta an Cheantair Uirbigh

D'ullmhaigh Comhthionól Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre (EMRA) an Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Gheilleagrach (RSES) i mí Meithimh 2019 do réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre; a thugann éifeacht do NPF ag leibhéal réigiúnach. Tacaíonn RSES le prionsabail NPF - comhdhlúthú, forbairt láithreán athfhorbraíochta, dlúthú agus dlúthfhás. Sonraítear in RSES plean réigiúnach nua chun treo spáspheanála fadtéarmaí a shonrú don réigiún ina bhfuil Baile Átha Cliath catagóirithe mar Thairseach Dhomhanda mar aitheantas ar an ról idirnáisiúnta atá aige i gcomhthéacs na tíre.

San áireamh in RSES tá Plean Straitéiseach an Cheantair Uirbigh 12-20 bliain (MASP) do Bhaile Átha Cliath. Sainithnítear in MASP creat réigiúnach ina bhfuil fás daonra agus fostaíochta ailínithe le tosaíochtaí infheistíochta gaolmhara iompair agus bonneagair.

Chomh fada is a bhaineann le fás na Cathrach amach anseo, sainithnítear in MASP roinnt ceantar straitéiseach mórsála atá bunaithe ar príomhchonairí iompair a bhfuil an acmhainn acu tacú le forbairt shuntasach go dtí an bhliain 2031. Ceantair Forbartha Straitéisí agus Tailte Fostaíochta Straitéisí a thugtar orthu seo agus ní mór go mbeadh an Chroístraitéis ailínithe leo.

Chomh maith leis sin, tacaíonn RSES agus MASP le bainistíocht talún gníomhach trí threoirphrionsabail a sholáthar chun déileáil le castachtaí láithreán athfhorbraíochta agus inlíonta nuair a bhíonn an Chroístraitéis á hullmhú. Príomhghné de RSES é an leithdháileadh daonra atá sonraithe d'Fhine Gall. Tá an Chroístraitéis ailínithe leis na figiúirí daonra seo. Tá na mionsonraí le fáil thíos.

Dréachtstraitéis Iompair do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2022-2042

Tá Dréachtstraitéis Iompair do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath a bhfuil sé mar aidhm leis an straitéis reatha a thabhairt cothrom le dáta agus ina sonraítear tograí éagsúla d'infheistíocht iompair as seo go ceann 20 bliain foilsithe ag an foilsithe ag an Údarás Náisiúnta Iompair (NTA) chun críche comhairliúcháin phoiblí. Tugtar gealltanais sa straitéis nua do na tionscadail iompair phoiblí claochlaitheacha a bhfuiltear ag obair orthu faoi láthair lena n-áirítear BusConnects, DART+ agus MetroLink mar aon le LUAS Fhionnghlaise, LUAS Leamhcáin, LUAS an Phoill Bhig agus LUAS Bhré. Laistigh den dréachtstraitéis, tá infheistíocht shuntasach pleanáilte d'Fhine Gall agus go háirithe i ndáil leis an gconair a nascann Fine Gall agus Lár Chathair Bhaile Átha Cliath a áirítear inti:

- An MetroLink go Sord a fhorbairt a bheidh ag freastal ar Aerfort Bhaile Átha Cliath;
- Cur chun feidhme Chlár Forleathnaithe DART ina moltar seirbhísí DART ardmhinicíochta a sholáthar lena n-áirítear leictriú línte iarnóid Mhaigh Nua agus Bhealach na Páirce an M3 atá ann cheana féin agus líne iarnróid an tuaiscirt chomh fada le Droichead Átha; agus
- Feabhsú Acmhainne Líne Uaine LUAS lena n-áirítear síneadh an LUAS chomh fada le Fionnghlas.
- Cur i bhfeidhm Croíghréasán Bus faoi BusConnects do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath agus ar fud Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath bunaithe ar bhealaí bus gathacha, cuarbhealaí agus bealaí réigiúnacha i Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath.
- An gréasán rothar uirbeach atá sonraithe i bPlean Gréasán Rothar Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath a sholáthar lena n-áirítear príomhbhealaí comaitéireachta agus glasbhealaí uirbeacha ar

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

chonairí canála, abhann agus cósta.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

- Gréasán straitéiseach de shaoráidí Páirceála agus Taistil réigiúnacha bus agus iarnróid a fhorbairt i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath ag suíomhanna ina bhfuil an gréasán bóithre náisiúnta ag freastal ar an oiread daoine, nó gar dó, is atá seirbhísí ardacmhainne bus agus iarnróid.
- Cur chun feidhme beart bainistíochta éilimh ar mhótarbhealach an M50 d'fhonn a chinntiú go bhfuil dóthain acmhainne á choimeád chun feidhmeanna straitéiseacha a chomhlíonadh, lena n-áirítear gluaiseacht lastais.

An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta - Treoirlínte Alt 28

Tá Treoirlínte Aireachta éagsúla forbartha ag an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta (an Roinn) thar shaolré na rialtas éagsúil, ar a dtugtar Treoirlínte Aireachta Alt 28 a bhfuil sé mar aidhm leo údaráis áitiúla a chur ar an eolas agus a threorú le linn dóibh a gcuid dualgas a chur i gcrích.

Bhí ábhar na dTreoirlínte seo a leanas mar bhonn leis an gCroístraitéis agus le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha:

- Modheolaíocht Sprice Soláthar Tithíochta le haghaidh Pleanáil Forbartha, Treoirlínte d'Údaráis Phleanála, Nollaig 2020
- Caighdeán Dearaidh le haghaidh Árasán Nua – Treoirlínte d'Údaráis Phleanála, 2020
- Treoirlínte um Fhorbairt Uirbeach agus Airdí Foirgnimh, 2018
- Treoirlínte Eatramhacha d'Údaráis Phleanála maidir le Pleananna Reachtúla, Fuinneamh In-athnuaite agus Athrú Aeráide, 2017
- Forbairtí Cónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha, Bealtaine 2009
- An Córas Pleanála agus Bainistíocht Riosca i gcás Tuilte – Treoirlínte d'Údaráis Phleanála, 2009
- Measúnacht Oiriúnach Pleananna agus Tionscadal in Éirinn – Treoir d'Údaráis Phleanála, 2009
- Cur chun feidhme Threoir SEA: Treoirlínte d'Údaráis Réigiúnacha agus d'Údaráis Phleanála, 2004

Ón mbliain 2018, bhunaigh an tAcht um Pleanáil agus Forbairt (Leasú), 2018, ceanglas go mbeadh Riachtanais Shonracha Beartais Phleanála (SPPRanna) á gcur chun feidhme sa chás go bhfuil siad sonraithe sna Treoirlínte, nuair a bhíonn a bhfeidhmeanna á gcomhlíonadh. Tá ráiteas comhlíontachta le Treoirlínte Aireachta éagsúla Alt 28 agus SPPRanna gaolmhara le fáil in Aguisín 2.

Ábhar spéise ar leith i gcomhthéacs na Caibidle seo den Phlean é Modheolaíocht Sprice Soláthar Tithíochta le haghaidh Pleanáil Forbartha, Nollaig 2020 a d'fhoilsigh an Roinn, mar aon le hÉileamh Réamh-mheasta Tithíochta de réir Cheantar an Údaráis Áitiúil 2020 – 2031 ESRI agus Sprioc-chás Soláthar Tithíochta NPF. Tá spriocanna soláthar tithíochta do gach údarás áitiúil aonair le fáil ann. Úsáidtear na figiúirí seo maidir le riachtanas tithíochta mar chuid d'fhiúirí na Croístraitéise, atá sonraithe thíos faoi Rannóg [2.2.10](#).

Figiúr 2.1: Mapa na Croístraitéise

Tithíocht do Chách – Plean Tithíochta Nua d’Éirinn (MF 2021)

Is í fíis an rialtais maidir leis an gcóras tithíochta san fhadtéarma soláthar seasta tithíochta sna suíomhanna cearta a chinntiú agus córas a bhunú ar gné lárnach dó é inbhuanaitheacht gheilleagrach, shóisialta agus timpeallachta. Seoladh ‘Tithíocht do Chách - Plean Tithíochta Nua d’Éirinn, plean tithíochta an rialtais go dtí 2030, i Meán Fómhair 2021. Is plean ilbhiantúil, ilbhilliún euro é a bhfuil sé mar aidhm leis córas tithíochta na hÉireann a fheabhsú agus níos mó tithe de gach uile chineál a chur ar fáil do dhaoine a bhfuil riachtanais dhifriúla tithíochta acu.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tá sé mar aidhm leis an bplean éileamh ar thithíocht a shásamh faoi cheithre thionacht – inacmhainne, sóisialta, cíos príobháideach agus úinéireacht phríobháideach. Meastar sa phlean go bhfuil 33,000 teach nua ar an meán le soláthar gach bliain idir 2021 agus 2030 chun spriocanna atá sonraithe le haghaidh teaghlach breise a chomhlíonadh, mar atá sonraithe sa Chreat Náisiúnta Pleanála. Áireofar anseo breis is 10,000 teach sóisialta gach bliain as seo go ceann cúig bliana, 9,500 teach nua ina measc, agus 6,000 teach inacmhainne ina measc atá ar fáil le ceannach nó le ligean ar cíos.

Tá ceithre chonair sonraithe sa phlean chun tithíocht a sholáthar i gcomhthéacs na ngníomhartha ar fad a bheidh le cur i gcrích ag ranna rialtais, údaráis áitiúla, gníomhaireachtaí Stáit agus eagraíochtaí eile chun córas tithíochta inbhuanaithe a chumasú. Seo a leanas na ceithre chonair tithíochta: 1. Tacú le húinéireacht tí agus inacmhainneacht a mhéadú. 2. Deireadh a chur leis na fadhbanna a bhaineann le bheith gan dídean, cur le soláthar tithíocht shóisialta agus tacú le cuimsiú sóisialta. 3. Soláthar tithe nua a mhéadú. 4. Déileáil le folúntas agus úsáid éifeachtúil an stoic reatha.

2.2.4 Sonraí Cainníochtúla atá ag Tacú leis an gCroístraitéis

Tá achoimre le fáil sa rannóg seo ar na príomhshonraí cainníochtúla a úsáideadh nuair a bhí an Croístraitéis á hullmhú. Is iad an dá phríomhthacar figiúirí atá le hionchur sa Croístraitéis, daonra agus tithíocht. Chuige sin, seo a leanas na príomhfhoinsí sonraí:

- Údarás Réigiúnach an Oirthir agus Lár Tíre: Leithdháileadh Daonra do Chomhairle Contae Fhine Gall (Iúil 2020);
- Spriocanna na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht do Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath (Nollaig 2020).

Áirítear i measc na bpríomhfhoinsí eile de sonraí cainníochtúla faoi rannóg seo anailís ar Thuairisceáin Thascfhórsa Tithíochta Bhaile Átha Cliath (DHTF) do Chomhairle Contae Fhine Gall, ina dtuairiscítear maidir le gníomhaíocht pleanála agus tógála cónaithí, agus sonraí na Príomh-Oifige Staidrimh (CSO) maidir leis an daonra, tithe atá críochnaithe agus figiúirí fostaíochta. Úsáidtear Daonáireamh CSO 2016 (lena n-áirítear na réamh-mheastacháin daonra bliantúla CSO is déanaí maidir le ceantair réigiúnacha a foilsíodh i mí Lúnasa 2020) agus Críochnú Teaghaisí Nua Ceantair Údaráis Áitiúil ráithiúil CSO sa Croístraitéis freisin.

2.2.5 Bonnín Daonra Chomhairle Contae Fhine Gall

Mhéadaigh daonra cheantar Chomhairle Contae Fhine Gall i rith na tréimhse idir gach daonáireamh a rinneadh idir 2006 -2016. I nDaonáireamh 2006 taifeadh daonra de 239,992 a mhéadaigh go dtí 273,991 (+14.17%) in 2011 agus go dtí 296,020 (+8%) i nDaonáireamh 2016.

Tábla 2.1: Athrú Daonra

Bliain	Daonra	Méadú (%)
2006	239,992	
2011	273,991	14.17%

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

2016	296,020	8.04%
Meastachán 2020 CSO	311,894	5.36% thar 4 bliana

Foinse: Daonáireamh Daonra CSO le haghaidh blianta éagsúla

2.2.6 Patrún Fáis Daonra

De réir mheastachán daonra 2020 CSO bhí 1,417,700 duine ina gcónaí i Réigiún Bhaile Átha Cliath. Bhí cion Chomhairle Contae Fhine Gall d'fhigiúr daonra réigiúnaigh Dhaonáireamh 2016 do Bhaile Átha Cliath cothrom le thart ar 22%. Ag glacadh leis an gcion céanna d'fhigiúr daonra réigiúnaigh mheasta CSO 2020 do Bhaile Átha Cliath, beidh daonra measta Chomhairle Contae Fhine Gall cothrom le 311,894 i mí Aibreáin 2020. Is ionann é seo agus méadú measta de 5% i ndaonra Fhine Gall thar thréimhse ceithre bliana idir 2016 agus 2020.

2.2.7 Daonra – Réamh-mheastacháin

Ó tharla go bhfuil glactha le NPF agus RSES ciallaíonn sé go bhfuil straitéisí reachtúla náisiúnta agus réigiúnacha fáis ann a áirítear iontu réamh-mheastacháin daonra atá bunaithe ar shonraí dhaonáireamh 2016.

Áirítear i ríomh na bparaiméadar spriocdaonra a úsáidtear sna Croístraitéisí próiseas trí chéim atá bunaithe ar fhorálacha náisiúnta agus réigiúnacha agus áirítear ann; measúnú ar spriocanna RSES, cur chun feidhme 'spás cloiginn' breise de réir Threochlár Cur Chun Feidhme an Chreata Náisiúnta Pleanála, 2018 (an Treochlár), agus cuimsiú 'fás ath-leithdháilte' dá bhforáiltear faoi NPO 68 de NPF.

1 RSES

Tá réamh-mheastacháin daonra arda agus ísle don réigiún, go dtí 2026 agus 2031, le fáil in RSES. Tá sé seo miondealaithe le haghaidh gach Údaráis Áitiúil agus do Chomhairle Contae Fhine Gall; tá an sprioc daonra ard roghnaithe do thréimhse an Phlean Forbartha.

Tábla 2.2: Réamh-mheastacháin Daonra RSES

2016 (CSO)	2026 Íseal	2026 ard	2031 íseal	2031 ard
296,200	327,000	333,000	340,000	349,000

2 Spás Cloiginn a Chur i bhFeidhm

Tá scóip sa Treochlár a thugann deis d'Fhine Gall figiúirí daonra 2031 a mhéadú suas le 25% faoin mbliain 2026. I dtéarmaí 'Spás Cloiginn', tugtar le fios sa Treochlár go bhfuil cuntas déanta cheana féin le haghaidh fás 50% breise sna spriocanna daonra Náisiúnta go dtí 2026. Dá réir sin, tá cuntas déanta cheana féin sna spriocanna d'fhás 50% thar thréimhse an Phlean.

Tá eolas thíos maidir le figiúirí arda réamh-mheastacháin RSES, lena n-áirítear an tús-ualú suas go dtí 2026, tá eolas le fáil thíos maidir leis na réamh-mheastacháin daonra a bhaineann le tréimhse an Phlean Forbartha go dtí 2029. Rinneadh an figiúr a bhaineann leis an tréimhse idir 2026 agus 2029 a ríomh ar bhonn meánbhliain pro-rata (3 bliana) an iarmhéid fágtha idir 2026 agus 2031.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tábla 2.3: Réamh-mheastachán Daonra RSES do Cheantar Chomhairle Contae Fhine Gall 2016-2031 (coigeartaithe chun Spás Cloiginn a chur i bhfeidhm)

2016 (CSO)	2026 Íseal	2026 ard	2029
296,200	334,745	342,245	346,298

3 Cuspóir Beartais Náisiúnta 68 Fás Ath-leithdháilte

Foráiltear i gCuspóir Beartais Náisiúnta 68 de NPF go gcumasaíonn Plean Straitéiseach an Cheantair Uirbigh (MASP) suas le 20% den fhás daonra céimnithe spriocdhírith sa príomhcheantar cathrach agus fo-uirbeach, a bhfuiltear le freastal air sa cheantar uirbeach níos mó. Tá tuilleadh eolais le fáil i MASP Bhaile Átha Cliath, atá sonraithe in RSES, maidir le NPO 68, ina sonraítear go mbeidh feidhm leis an bhforáil aistriú chuig lonnaíochtaí eile a cheadú i ndáil le trí 'Príomhbhaile' Uirbeacha, eadhon Bré, Maigh Nuad agus Sord. De réir NPO 68, agus mar atá ceadaithe ag Comhthionól Réigiúnach an Oirthir agus Lár na Tíre, leithdháileadh daonra breise 20,000 do Shord.

Tábla 2.4: Réamh-mheastachán Daonra RSES do Cheantar Chomhairle Contae Fhine Gall 2016-2031 (coigeartaithe chun NPO 68 a chomhlíonadh)

2016 (CSO)	2026 Íseal	2026 ard	2031 íseal	2031 ard (coigeartaithe)
296,200	334,745	342,245	340,000	369,000

Beidh feidhm le Plean Forbartha Fhine Gall idir 2023 agus 2029. Úsáideadh na figiúirí thuasluaite chun figiúirí a eachtarshuíomh atá ailínithe le tréimhse an phlean. Tá an daonra coigeartaithe do cheantar Chomhairle Contae Fhine Gall don bhliain 2029 cothrom le 334,160 (íseal) agus 359,290 (ard) duine.

Tábla 2.5: Réamh-mheastacháin Daonra RSES, coigeartaithe go dtí 2029

2016 (CSO)	2026 Íseal	2026 ard	2029
296200	334745	342245	359000

2.2.8 Comhairle Contae Fhine Gall – Bonnline Tithíochta

In 2016, bhí 104,851 aonad cónaithe laistigh de cheantar Chomhairle Contae Fhine Gall. As an bhfigiúr seo, bhí 5,233 aonad folamh, arb ionann é agus thart ar 5%. Tá an ráta folúntais seo laistigh den ghnáthraon, idir 2.5% agus 6.5%, a nglactar leis mar ghnáthráta laistigh de mhargadh tithíochta atá ag feidhmiú i gceart.

2.2.9 Soláthar Tithíochta

Uirlis luachmhar é monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíocht tógála agus pleanála chun tuiscint shoiléir a chinntiú ar sholáthar tithíochta agus ar an gcineál cead pleanála agus tús oibre ag suíomhanna difriúla ar fud an Chontae.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Rianaíonn an Tascfhórsa Tithíochta (HTF) an candam d'fhorbairt chónaithe le haghaidh aonad uimh. 10 nó níos mó i gceithre Údarás Áitiúla Bhaile Átha Cliath ar bhonn ráithiúil, ón mbliain 2016. Soláthraítear léargas mionsonraithe ar ghníomhaíocht pleanála agus tógála san earnáil tógála agus an idirghaolmhaireacht idir an ghníomhaíocht sin. Soláthraíonn figiúirí DHTF 'léargas' ama a áirítear ann gach cead ar marthain atá 'beo' nuair a ullmhaítear agus nuair a fhoilsítear tuairisceán DHTF.

Bunaithe ar thuairisceáin Ráithe 1 2017 – Ráithe 2 2021 Thascfhórsa Tithíochta Bhaile Átha Cliath (DHTF), críochnaíodh 7,171 teaghais nua i bhFine Gall ó glacadh leis an bPlean Forbartha deiridh (idir Ráithe 1 2017 - Ráithe 2 2021). Ag glacadh leis go mbeidh an meán-tuairisceán gach ráithe (398 aonad) go dtí deireadh thréimhse an Phlean Forbartha mar an gcéanna, meastar go gcuirfear 9,960 aonad i gcrích laistigh de thréimhse iomlán sé bliana an phlean deiridh go dtí Ráithe 1 2023.

Tá eolas le fáil i dTábla 2.6 maidir leis an tuairisceán is déanaí tráth scríofa an doiciméid seo (tá eolas le fáil i Ráithe 2, 2021, maidir leis an líon méadaithe ceadanna agus an méadú ar ghníomhaíocht tógála atá tarlaithe le blianta beaga anuas.

Go dáta, tá 30 iarratas uimh. Forbairt Straitéiseach Tithíochta (SHD) déanta do cheantar Fhine Gall, agus tá 9,242 aonad ar fad beartaithe sna hiarratais seo. Laistigh de na hiarratais seo, tá 20 iarratas uimh. SHD (breis is 17 láithreán – 4,499 aonad) ceadaithe agus i láthair na huairé tá 3 iarratas beo (2,687 aonad), iarratais nach bhfuil cinneadh eisithe maidir leo fós (deireadh Ráithe 2 2021). Ag an bpointe seo, tá 141 aonad tithíochta críochnaithe agus tá 223 aonad eile á dtógáil i láthair na huairé. Beidh soláthar SHDanna lárnach i bpróiseas monatóireachta na Croístraitéise.

Tábla 2.6: Tuairisceáin an Tascfhórsa Tithíochta, Ráithe 2, 2021

	Líon Láithreán/Aonad
Líon láithreán a bhfuil cead pleanála faighte lena n-aghaidh i Sraith 1	128
Líon aonad a bhfuil cead pleanála faighte lena n-aghaidh	14,310
Láithreáin ghníomhacha	72 láithreán
Líon aonad atá á dtógáil	2,536 aonad
Líon aonad críochnaithe agus áitithe sa tréimhse 12 mhí go dtí deireadh Ráithe 2 2021	1,358 aonad
Críochnaithe / Áitithe i Ráithe 2 2021	278 aonad

Tábla 2.7: Tuairisceáin DHTF Chomhairle Contae Fhine Gall Ráithe 2 2021

Céim an Iarratais Phleanála (Ráithe 2 2021)	Líon Aonad Cónaithe
Ceadanna Pleanála ar Marthain (ceadaithe)	14,130
Iarratais Phleanála ar Feitheamh (molta)	3,077

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Foinse: Tuairisceáin DHTF

Ó Ráithe 2 2021, bhí ceadanna pleanála ar marthain luaite le 14,130 aonad cónaithe ar fud an Chontae agus bhí 3,077 aonad cónaithe breise molta ar feitheamh cinneadh pleanála. Is léir bunaithe ar tháscairí reatha go bhfuil tús curtha an athuair le gníomhaíocht tógála agus táthar ag súil go mbeidh fianaise le fáil i dtuairisceáin DHTF le haghaidh 2021 agus 2022 ar fhás láidir san earnáil tógála tithíochta.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tábla 2.8: Tuairisceáin DHTF Chomhairle Contae Fhine Gall Ráithe 2 2021 - Gníomhaíocht ar Láithreáin Tógála

Láithreáin	Líon láithreán	Líon aonad cónaithe
Láithreán gníomhach	72	8,603
Láithreáin neamhghníomhacha	56	5,707
Iomlán	128	14,130

Foinse: Foinse: Tuairisceáin DHTF

Ag deireadh Ráithe 2 2021, ní raibh cead le haghaidh 5,707 aonad cónaithe gníomhachtaithe fós. Is léir ó na figiúirí nach bhfuil tús curtha leis na hoibreacha ar 43.75% de na láithreáin a bhfuil cead faighte lena n-aghaidh. D'fhéadfaí glacadh leis seo mar thoradh ar raon fachtóirí lena n-áirítear tionchar Covid 19, fórsaí margaidh, cead faighte chun luach díola a ardú chun críche athdhíolacháin, ceistanna maidir le foinsiú leibhéal maoinithe cuí chun tús a chur le hobair thógála, acmhainn an tionscail tógála, etc.

Tá sé réasúnta glacadh leis go mbeidh candam láithreán ag Comhairle Contae Fhine Gall, ar bhonn leanúnach, a bheidh oiriúnach d'fhorbairt chónaithe agus a bhfuil cead pleanála faighte lena n-aghaidh, a d'fhéadfaí a fhorbairt laistigh de shaolré an Phlean, nó láithreáin nach ndéanfaí iarracht cead pleanála a fháil lena n-aghaidh ar chor ar bith.

2.2.10 Spriocanna Soláthar Tithíochta

D'éisigh an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht Treoirínte Alt 28 - Éileamh Réamh-mheasta Tithíochta de réir Cheantar an Údarás Áitiúil 2020 – 2031 ESRI agus Sprioc-chás Soláthar Tithíochta Alt 28, Modheolaíocht Sprice Soláthar Tithíochta le haghaidh Pleanáil Forbartha, Nollaig 2020 - chun na figiúirí agus an mhodheolaíocht a chur ar fáil d'Údarás Phleanála ionas gur féidir leo réamh-mheastacháin náisiúnta agus réigiúnacha daonra agus tithíochta a áireamh ina bhfeidhmeanna reachtúla.

Sa mhodheolaíocht seo baintear tairbhe as taighde atá déanta ag an Institiúid Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta – *Regional Demographics and Structural Housing Demand at a County Level*, Sraith Taighde, Uimhir 111, An Institiúid Taighde Eacnamaíochta agus Sóisialta (ESRI), Nollaig 2020. Tá na treoirínte le cur chun feidhme ag gach Údarás Áitiúil chun cabhrú lena chinntiú go bhfuil a bPlean Forbartha á ullmhú ar bhealach atá comhsheasmhach leis an gCreat Náisiúnta Pleanála agus leis an Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Gheilleagrach ábhartha. Chun tacú le gach Údarás Áitiúil an mhodheolaíocht a chur i bhfeidhm, eisíodh sonraí cúlra cuimsitheacha atá riachtanach don ríomh modheolaíochta i dTábla 1 de na Treoirínte, chuig gach Údarás Pleanála in Eanáir 2021. Trí úsáid a bhaint as an modheolaíocht seo, tá na teaghlaigh réamh-mheasta d'Fhine Gall idir na blianta 2023 agus 2029 sonraithe thíos.

Sa tábla thíos, úsáidtear an cur chuige atá forordaithe chun an éileamh tithíochta réamh-mheasta d'Fhine Gall a mheas. Sainithníonn torthaí an chuir chuige seo go mbeidh gá le 22,132 aonad cónaithe idir 2017 agus 2029 i gceantar Chomhairle Contae Fhine Gall, nach mór eolas a sholáthar ina leith i

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

gcomhthéacs thréimhse an Phlean Forbartha, de réir na modheolaíochta forordaithe.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Cuirtear an t-éileamh réamh-mheasta ar sheirbhísí do dhaoine gan dídean agus ar éileamh nach bhfuiltear ag freastal air¹ (4,073) leis an riachtanach seo; agus asbhaintear toirt réamh-mheasta na tithíochta a cuireadh ar fáil idir 2017 agus 2023 (9,960) uaidh. Trí úsáid a bhaint as an modh ríofa seo, tá an t-éileamh Tithíochta le haghaidh na mblianta idir 2023 agus 2029, tréimhse an Phlean Forbartha ábhartha, cothrom le thart ar 16,245 aonad cónaithe don tréimhse sé bliana.

Tábla 2.9: Éileamh Tithíochta Réamh-mheasta do Cheantar Chomhairle Contae Fhine Gall 2023 – 2029

Tábla 2.9: Comhairle Contae Fhine Gall		An Líon Iomlán Teaghlach	Líon na mBlianta Ábhartha	Meán Bliantúil
A	Cás NPF ESRI éileamh teaghlaigh nua réamh-mheasta, 2017 go dtí deireadh Ráithe 1 2029	22,132	12.25	1,771
B	Soláthar tithíochta nua iarbhír 2017 go deireadh Ráithe 1 2023 (iarbhír go dtí Ráithe 2 2021 agus réamh-mheasta Ráithe 3 2021– Ráithe 1 2023)	9,960	6	1,660
C	Teaghlaigh gan dídean agus éileamh neamhchomhlíonta	4,073	-	-
D	Pleanáil Éileamh Tithíochta = Iomlán (A- B+C), (Éileamh réamh-mheasta NPF ESRI – críochnuithe nua) + Éileamh neamh-chomhlíonta	16,245	6	2,708

Achoimre

Bunaithe ar na spriocanna daonra agus ar an riachtanas tithíochta ríofa atá sonraithe laistigh de bheartas pleanála náisiúnta agus réigiúnach, treoirilínte agus modheolaíocht fhorordaithe, ní mór don Phlean Forbartha freastal ar idir 37,980 – 62,980 duine breise suas go dtí sprioc iomlán daonra de idir 334,000 (íseal) agus 359,000 (ard) duine faoin mbliain 2029.

Sonraítear san éileamh tithíochta ríofa ceanglas go mbeadh foráil á déanamh sa Phlean le haghaidh thart ar 16,245 aonad tithíochta idir 2023 agus 2029.

Is fianaise é an meascán d'aonaid tithíochta breise atá ag teastáil mar aon leis an bhfás daonra ar laghdú sa mheánmhéid teaghlaigh sa Chontae trí chéile. Faoin mbliain 2029, bunaithe ar dhaoine iomlán de 359,000 duine agus stoc tithíochta iomlán de 131,056 (áirítear figiúir 2016 anseo, figiúir 2017 – 2023 agus figiúir HST) teach, beidh an méid teaghlaigh cothrom le 2.73 ar an meán i ngach teach. Is ionann é seo agus laghdú 3.03 i gcomparáid le 2016 agus tá sé comhsheasmhach leis an treocht laghdaitheach náisiúnta a bhaineann le méid teaghlaigh,

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

¹ Ríomhanna ESRI maidir le riachtanach neamhchomhlíonta 2017 - 2023 Ráithe 1 lúide críochnuithe tascfhórsa) móide líon iomlán teaghlach gan dídean faoi láthair). $3672+401= 4,073$.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

agus na treochtaí a bhfuil cur síos déanta orthu sa Chreat Náisiúnta Pleanála a léiríonn go mbeidh méid teaghlaigh ag titim ó 2.75 in 2016 go dtí 2.5 in 2040.

Tugtar faoi deara go bhfuil athraitheas i gceist faoi agus os cionn mhéid an teaghlaigh ag brath ar thíopeolaíochtaí na gceadanna pleanála ar marthain, mar aon le comhdhéanamh déimeagrafach agus teaghlaigh i ngach ceantar, idir uirbeach agus thuaithe. Bhí an meánmhéid teaghlaigh seo mar bhonn leis an dáileadh daonra mar chuid den Straitéis Lonnaíochta, a bhfuil an Chroístraitéis mar bhonn leis, mar atá sonraithe sa chéad rannóg eile.

2.2.11 An Chroístraitéis

Tá eolas le fáil sa rannóg seo faoi na príomhghnéithe atá le fáil sa Chroístraitéis lena n-áirítear measúnú ar shuíomh agus ar chandam na dtailte atá criosaithe go cuí atá ar fáil chun freastal ar na spriocanna daonra agus tithíochta don Chontae, mar atá sonraithe thuas. Príomhfheidhm is ea go léireofaí sa Chroístraitéis go bhfuil dóthain tailte criosaithe oiriúnacha ar fáil chun ceanglais na spriocanna réamh-mheasta a chomhlíonadh.

Ullmhaíodh an rannóg seo den Chroístraitéis ag féachaint do na rannóga roimhe seo den Chaibidil seo.

Athrú Aeráide

Ag croílár na Croístraitéise seo tá an aidhm shoiléir a bhaineann le dlús a chur leis na céimeanna atá riachtanach i ndáil le gníomhú ar son na haeráide. Tá deis ar leith ag Comhairle Contae Fhine Gall tithíocht nua a sholáthar i suíomhanna a thacaíonn go hiomlán le foirmeacha inbhuanaithe forbartha agus a cheadaíonn do líon mór daoine maireachtáil, gluaiseacht thart agus oibriú ar bhealach a chuireann teorainn lena lorg carbóin. Trí fhreastal ar mhais criticiúil feadh conairí iompair phoiblí, tugtar deis do dhaoine tairbhe a bhaint as raon leathan seirbhísí agus deiseanna sóisialta mar aon le hionad oibre, laistigh d’achair ina bhfuil córas iompair phoiblí, rotharbhealaí agus ríocht phoiblí mhealltach. Tá sé mar aidhm leis an bPlean seo Croístraitéis a chur chun feidhme a leanann le forbairt pobal úsáide measctha ag suíomhanna oiriúnacha ar fud an Chontae ar féidir leo sochaí ísealcharbóin a chothabháil agus a fhorbairt (tá tuilleadh eolais le fáil i gCaibidil 5.)

Measúnú ar Acmhainn Talaimh

Clúdaíonn Comhairle Contae Fhine Gall achar de bhreis is 450 ciliméadar cearnach, agus tá beagán le cois 43,341 heicteár de thalamh criosaithe ann (is éard atá sa talamh neamhchriosaithe carrbhealaí bóthair, cosáin agus conairí iarnróid). Tá an 43,000 heicteár de thalamh criosaithe roinnte idir an 22 cuspóir criosaithe, ar féidir seacht gcinn acu freastal ar úsáid chónaithe, eadhon Ionad Áitiúil (LC), Lár Baile Mhóir (MC), Conair Gheilleagrach Metro (MEC), Ceantar Cónaithe (RA), Cónaithe (RS), Sráidbhaile Tuaithe (RV) agus Lár Baile agus Ceantair (TC). Clúdaíonn na seacht gcuspóir chriosaithe seo 4,937 ha den bhunachar talún criosaithe.

Cuireadh measúnú ar acmhainn uirbeach i gcrích thar ceann na Roinne Pleanála chun toradh an talaimh neamhfhorbartha a ríomh, go sonrath don 31 lonnaíocht ainmnithe a sainaitníodh in ‘Ordlathas Lonnaíochta Fhine Gall’ i bPlean Forbartha Fhine Gall 2017 – 2023.

As an thart ar 4,900 ha de thalamh criosaithe le haghaidh úsáidí cónaithe nó measctha (lena n-áirítear

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

úsáidí cónaithe); meastar go bhfuil thart ar 1,250 heicteár ar fáil le forbairt i rith thimthriall an phlean forbartha seo a d'fhéadfaí a úsáid chun thart ar 41,500 aonad cónaithe a sholáthar.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tabhair faoi deara, áirítear anseo na cúltacaí straitéiseacha fadtéarmacha ag Halla an Leasáin agus Dún Sinche.

Tá fianaise le fáil san anailís a rinneadh go bhfuil acmhainn bhreise ag Comhairle Contae Fhine Gall chun freastal ar an riachtanas le haghaidh 16,245 aonad cónaithe thar thréimhse an phlean laistigh dá limistéar riaracháin. Tá miondealú den talamh atá ar fáil agus an acmhainn tithíochta gaolmhar le fáil thíos.

Acmhainn Tailte Críosaithe Phlean Forbartha Fhine Gall 2017 – 2023

Bunaithe ar bhreithniú a rinneadh ar chaighdeán dlús ar bhonn an láithreáin, baineann an poitéinseal leis an talamh atá ar fáil thart ar 35,200 aonad cónaithe a sholáthar ó gach lonnaíocht i bhFine Gall. Tabhair faoi deara, áirítear anseo tailte straitéiseacha fadtéarmacha ag Halla an Leasáin, a bhfuil acmhainn 7,000 luaite leo.

Ainneoin breithniú cuí a bheith déantar ar chur i bhfeidhm caighdeán dlúis oiriúnacha, ba cheart glacadh leis an toradh cónaithe mar fhiigiúr garbh ó tharla go bhfuil an oiread sin athróg éagsúil ann, a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar bhreithniúcháin iarbhír agus deiridh dlúis, lena n-áirítear, an éagsúlacht mhór a bhaineann le caighdeán dlúis reatha, agus an pointe go bhféadfadh ceisteanna mionsonraithe dearaidh tionchar a imirt ar dhlús (agus bacainní poitéinsiúla bonneagair).

É sin ráite, ba é an cur chuige ar baineadh tairbhe as i ndáil leis an measúnú seo iarracht a dhéanamh bandaí níos airde dlús cónaithe a chinntiú oiriúnach do sheasamh na lonnaíochta in ordlathas lonnaíochta an Chontae agus, sa chás go mbreithnítear go bhfuil an láithreán agus a chomhthéacs oiriúnach chun freastal ar dhlús cónaithe méadaithe. Go contrártha, fiú amháin i mbailte fáis níos mó agus ainmnithe, tá cásanna suíomhshonracha ann (ainneoin go bhfuil siad teoranta), ina gcuirtear dlús níos ísle i bhfeidhm ar mhaithe le réasúnacht loighciúil a chur i bhfeidhm i ndáil leis an anailís, áit a mbreithnítear nach bhfuil dlús níos airde oiriúnach bunaithe ar pheirspictíocht ‘pleanáil chuí’. Mar shampla, breithníodh go raibh deiseanna le haghaidh inlónadh cónaithe i lonnaíochtaí móra nó fáis ina raibh an timpeallacht uirbeach arna sainiú mar gheall ar a cóngarachacht do dhlúthfhorbairt íseal, níos oiriúnaí do dhlús níos ísle ar mhaithe le comhshamhlú éifeachtach a éascú (rud a cheadaíonn éagsúlacht sa tionacht agus sa stoc tithíochta).

Ag cur na dtailte atá sainaitheanta le haghaidh forbairt straitéiseach fadtéarmach laistigh de Halla an Leasáin i Sord as an áireamh, meastar san anailís go bhfuil an poitéinseal ann 28,204 aonad a fhorbairt ar 889 heicteár de thalamh infhorbartha laistigh de shaolré thréimhse an Phlean Forbartha. Níl aitheantas tugtha do thalamh críosaithe a bhfuil cead ar marthain aige ach nach bhfuil tús curtha leis an bhforbairt air (thart ar 6,400 aonad).

Tá eolas le fáil thíos maidir le toradh poitéinsiúil na dtailte neamhfhorbartha i ngach lonnaíocht.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tábla 2.10: Acmhainn Chónaithe Criosaithe Fágtha ó Phlean Forbartha Fhine Gall 2017 – 2023

Settlement Type	Settlement Name		Land Availability (Ha)	Residential Yield
Metropolitan Area				
Dublin City and Suburbs Consolidation Area		includes Castleknock, Clonsilla, Mulhuddart, Ongar, Hollystown, Tyrrelstown, Dunsink		
	Blanchardstown		150	5,742
	Baldoyle/Sutton		13	706
	Howth		14	209
Key Town	Other Settlements	includes Santry, Ballymun, Balgriffin, Belcamp, Charlestown & Meakstown	57	1,970
	Swords		329	12,875
Other Metropolitan Areas	Portmarnock		29	934
Self Sustaining Growth Town	Donabate	includes Portrane	111	2,945
Self Sustaining Town	Malahide		37	944
Towns & Villages	Towns and Villages	includes Coolquay, Kinsealy, Rivermeade & Rowlestown	89	999
Core Area				
Self Sustaining Towns	Balbriggan	includes Balrothery	116	4,151
	Rush		43	1,631
	Lusk		27	760
	Skerries	includes Loughshinny	21	596
Other Core Towns and Villages	Towns and Villages	includes Ballyboughal, Oldtown, Ballymadun, Garristown, Naul, Balscadden	80	745
Rural				
Total			1,115	35,204

Léirítear an méid seo a leanas san anailís ar an Staidéar ar Acmhainn Uirbeach:

- soláthraíodh 77% den toradh chónaithe laistigh den ‘Ceantar Uirbeach’ (23% sa Chroílár) Tabhair faoi deara: áirítear anseo cúltaca straitéiseach fadtéarmach Halla an Leasáin
- Caighdeán dlúis chónaithe de 30.5uph sa Chontae (39uph sa Cheantar uirbeach)
- Bandaí dlúis chónaithe níos airde curtha i bhfeidhm i ndáil le lonnaíochtaí fáis níos mó
- 95% de thalamh acmhainn uirbeach sainithe mar thalamh ‘láithreán úrnua’
- 0.55% de thalamh acmhainn uirbeach sainithe mar thalamh ‘folamh/tréigthe nó athfhorbraíochta’

Ceanglais Acmhainne agus Criosaithe Talún

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Ag cur na dtailte atá sainaitheanta mar chúltaca straitéiseach fadtéarmach ag Halla an Leasáin as an áireamh, tá poitéinseal ann thart ar 28,000 aonad a fhorbairt ar 889 heicteár de thalamh infhorbartha laistigh de shaolré thréimhse an Phlean Forbartha.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Mar chuid den obair ullmhúcháin a rinneadh don dréacht-Phlean Forbartha seo, rinneadh anailís mhionsonraithe ar na mapaí críosaithe chun tailte a shainithint a d'éiligh athruithe críosaithe faoi cheithre phríomhchatagóir.

Áiríodh ina measc:

- Tailte ag Dún Sinche a chríosú mar chuid den Chúltaca Straitéiseach Fadtéarmach
- An riachtanas an críosú a nuashonrú áit a bhfuil forbairt curtha i gcrích;
- An riachtanas aimhrialtachtaí agus neamhréireanna beaga a leasú agus
- An riachtanas roinnt úsáidí spás oscailte agus oideachais a leasú ag féachaint do chuspóirí críosaithe níos oiriúnaí.

Ag cur líon na gcúiseanna le haghaidh na n-athruithe críosaithe atá déanta san áireamh (mar atá mínithe thuas); ní thairgeann ach céatadán beag de na leasuithe seo acmhainn phoitéinsiúil tithíochta, i.e. baineann céatadán le forbairtí nua a bheith curtha i gcrích, is é sin, athruithe ó RA go RS.

Achoimre - Ceanglais Iomlána Acmhainne agus Críosaithe Talún

Tá achoimre agus léargas le fáil i dTábla 2.12 ar shuíomh acmhainn phoitéinsiúil na dtailte críosaithe laistigh den Dréachtphlean; a chuimsíonn na ceantair atá críosaithe cheana féin le ceantair chríosaithe phoitéinsiúla nua (lena n-áirítear an Cúltaca Straitéiseach Fadtéarmach ag Dún Sinche). Tá acmhainn chríosaithe ann le haghaidh thart ar 41,500 aonad ar thart ar 1,250 heicteár de thalamh infhorbartha laistigh de shaolré an Phlean Forbartha.

Tábla 2.12: Acmhainn Iomlán Tailte Críosaithe 2023 – 2029

Tailte Críosaithe	Acmhainn Mheasta	Limistéar (HA)
Tailte Críosaithe i bPlean 2017 – 2023	28,204	889
Lúide Athruithe Talún Eile	662	25.6
Iomlán críosaithe faoi láthair	27,541	864
Tailte poitéinsiúla ag Dún Sinche (Straitéiseach Fadtéarmach Cúlchiste	7,000	164
Cúltaca Poitéinsiúil Straitéiseach Fadtéarmach ag Halla an Leasáin	7,000	225.5
Poitéinseal iomlán	41,541	1,253.5

Bunaithe ar an acmhainn tithíochta seo, is léir go bhfuil dóthain tailte críosaithe ann chun freastal ar riachtanais an daonra agus ar na spriocanna tithíochta atá sonraithe sna Treoirínte Aireachta agus sa NPF. Lena chois seo, tá dóthain tailte suntasacha Cúltaca Straitéiseacha Fadtéarmacha ann, críosaithe le haghaidh tithíochta/úsáide measctha a bhfuil an poitéinseal acu tithíocht bhreise a sholáthar i ndiaidh shaolré 6 bliana an Phlean seo. Ar mhaithe le soiléire, tá na tailte seo (Halla an Leasáin agus Dún Sinche) curtha san áireamh sa tábla mar thailte poitéinsiúla. Tá an dá stráice talún seo beartaithe

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

le haghaidh comharsanachtaí uirbeacha nua faoi láthair thar shaolré 6 bliana an Phlean seo – tá tuilleadh eolais le fáil i Rannóg [2.2.12](#).

2.2.12 Cúltaca Straitéiseach Fadtéarmach

Tá dhá stráice mhóra talún sainaitheanta mar thailte Cúltaca Straitéiseacha Fadtéarmacha. Is príomhláithreáin forbartha iad seo a mbaineann na saintréithe seo a leanas leo:

- An poitéinseal forbairt chónaithe shuntasach a sholáthar thar amscála níos mó ná tréimhse sé bliana an phlean forbartha
- An scála suntasach – cúpla míle teach nua mar chomharsanacht uirbeach nua.
- Ceanglas a bheith ailínithe le agus a bheith ag fáil tacaíochtaí sheirbhísí uisce suntasacha, córas iompair agus infheistíocht eile sa bhonneagar.

Éilíonn an t-amscála fada a theastaíonn chun bonneagar den chineál seo a sholáthar cinnteacht i ndáil le stádas criosaithe chun pleanáil agus infheistíocht fhadtéarmach den chineál seo a chinntiú.

Halla an Leasáin

Ó tharla go mbeidh bealach MetroLink ag síneadh chomh fada le tailte i Halla an Leasáin, ní mór go mbeadh an criosú oiriúnach don cheantar. Os a choinne sin, beidh céatadán suntasach de na tailte seo suite laistigh de 1km den Stad Inbhir chomhaontaithe. Tá an tírdhreach ag Halla an Leasáin fairsing, íseal agus faoin tuath agus tá thart ar 240 heicteár ann ar fad (tá 225.5 de criosaithe le haghaidh forbartha). Go ginearálta, tá an M1 agus an R132 suite ar an taobh thoir den cheantar, Abhainn Ghabhra ó dheas agus siar ó dheas, agus an bealach atá beartaithe le haghaidh Chuarbhóthar Thiar Shoirde ó thuaidh. Tá na tailte seo gar don M1 agus do chonair Bhéal Feirste-Bhaile Átha Cliath. Trí Halla an Leasáin a shainaithe mar phríomhcheantar forbartha amach anseo, tá iarracht á déanamh ag an gComhairle lántairbhe a bhaint as na deiseanna atá cruthaithe ag soláthar an phríomhphíosa bonneagair seo de réir dea-chleachtas pleanála agus phrionsabail na forbartha inbhuanaithe. Tá forbairt an cheantair de réir fhorbairt sheicheamhach cheantar Shoirde, comhsheasmhach le físe straitéiseach fhadtéarmach na Comhairle do Shorde mar cheantar ar féidir é a fhorbairt mar chathair inbhuanaithe. Samhlaítear go bhféadfadh an ceantar freastal ar fhorbairt ceantar suntasach uirbeach úsáide measta a fhreastalaíonn ar leibhéal suntasacha fostaíochta le cois thart ar 6,000 – 7,000 aonad cónaithe. Ullmhófar plean úsáide talún reachtúil le haghaidh na dtailte seo chun creat a sholáthar don fhorbairt.

Dún Sinche

Tá aitheantas tugtha do shuíomh straitéiseach agus do phoitéinseal forbartha tailte ag Dún Sinche laistigh den RSES agus den Phlean Forbartha seo. Cuimsítear 435 heicteár san achar talún agus tá sé suite ar imeall thiar theas Fhine Gall laistigh den M50. I láthair na huaire tá na tailte seo in úsáid chun críche talmhaíochta agus caitheamh aimsire. Sníonn an Chanáil Ríoga agus Gleann na Tulchann ó dheas de na tailte agus clúdaíonn Galfchúrsa Elm Green cuid mhór den taobh thiar den láithreán, agus tá an líonadh talún dúnta suite ó thuaidh.

Le fáil sa cheantar seo freisin tá Réadlann Dhún Sinche atá ag feidhmiú mar chuid de Rannóg Réalteolaíochta & Réaltfhisice Institiúid Ard-Léinn Bhaile Átha Cliath (DIAS). Tá Réadlann Dhún Sinche ag feidhmiú mar ionad taighde réalteolaíochta agus rannpháirtíochta poiblí in Éirinn ó thráth a bunaithe sa bhliain 1785, agus is ann a bhí cuid de na heolaithe is cáiliúla in Éirinn lonnaithe, lena n-áirítear Sior William Rowan Hamilton. Is sócmhainn í an ghné eolaíochta agus chultúrtha uathúil seo a rachaidh chun tairbhe d'fhorbairt an cheantair amach anseo. Tá sé mar aidhm leis an bPlean seo Bealach Hamilton a fhorbairt, nasc do choisithe ón Réadlann chomh fada le Stáisiún Traenach Bhaile

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

an Ásaigh.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Níl an ceantar seo suite ach sé chiliméadar ó Lár Chathair Bhaile Átha Cliath, agus soláthraíonn sé deis uathúil Tairseach Bhaile Átha Cliath a chomhdhlúthú go suntasach ar bhealach inbhuanaithe trí thairbhe a bhaint as córas iompair phoiblí ar ardchaighdeán i bhfianaise na mbuntáistí a bhaineann leis an láithreán a bheith suite gar don ghréasán iarnróid throim ag Baile an Ásaigh agus an síneadh atá beartaithe ar an Luas chomh fada le Fionnghlas. Is deis é an líonadh talún dúnta páirc réigiúnach a fhorbairt agus is cuid lárnach a bheidh ann d'áiseanna caithimh aimsire aon chomharsanacht uirbeach a fhorbrófar amach anseo.

~~Any future development would benefit from access to the nearby M50 motorway.~~ Samhlaíodh i Staidéar Féidearthachta Dhún Sinche a cuireadh i gcrích le déanaí go bhféadfadh na tailte freastal ar thart ar 7,000 aonad cónaithe. Cé go bhfuil aitheantas á thabhairt do na tailte seo mar bhunachar talún straitéiseach poitéinsiúil don Chontae, glactar leis go mbeodh stádas mar Chrios Forbartha Straitéisí (SDZ) ag teastáil ón mbunachar talún seo, nó ainmniúchán ábhartha pleanála de chineál éigin eile.

Tá scála agus méid an dá cheantair suntasach agus tá poitéinseal iontach ann tithíocht agus forbairt nua ar ardchaighdeán a sholáthar laistigh den Chontae. Baineann dúshlán shuntasacha, áfach, le tailte den chineál seo a sholáthar, lena n-áirítear bonneagar fisiciúil agus sóisialta a sholáthar, úinéireacht talún ilroinnte agus na dúshlán a bhaineann le cur chun feidhme. Gach seans go dtógfaidh athghiniúint na dtailte seo níos mó ama ná mar atá luaithe leis an bPlean agus ní bheidh aon tionchar foriomlán ag an bPlean seo ar an gCroístraitéis.

Cur Chuige Srathach agus Céimniú NPF

Tá an méid talamh criosaithe sa bhreis ar an mbarrachas inghlactha 20 – 25% sainaitheanta i dTreoirínite an Dréachtphlean Forbartha, a foilsíodh i mí Lúnasa 2021.

Bunaithe ar an mbarrachas sainaitheanta, bhreithnigh Comhairle Contae Fhine Gall an Cur Chuige Srathach maidir le criosú na talún. Ceanglaíonn cur chuige srathach NPF faoi NPO 72a go ndéanann údarás áitiúil idirdhealú idir tailte criosaithe atá seirbhísithe agus tailte criosaithe atá inseirbhísithe laistigh de shaolré an Phlean. Tá Comhairle Contae Fhine Gall eisceachtúil sa mhéid is go bhfuil ceantar iomlán an phlean seirbhísithe agus nár shainaithin Uisce Éireann aon sriantaí bunúsacha. Ainneoin go mb'fhéidir go mbeadh riachtanais agus uasghrádaithe áitiúla bonneagair ag teastáil le haghaidh láithreán áirithe, tá na tailte ar fad laistigh den Chontae seirbhísithe agus nasctha leis na córais uisce phoiblí. Anuas air sin, tá formhór na dtailte suite gar do chonairí iompair phoiblí atá ann cheana féin agus atá beartaithe a fhorbairt. Tá na tailte ar fad suite feadh bótharbhealaí poiblí atá forbartha cheana féin agus tá gréasán suntasach de bhealaí do choisithe agus de rotharbhealaí á bhforbairt.

Sonraítear in NPF agus i dTreoirínite an Dréachtphlean Forbartha go n-áirítear i Sraith 1 tailte ar féidir iad a nascadh le seirbhísí forbartha atá ann cheana féin, i.e. rochtain bóthair agus cosáin lena n-áirítear soilsiú poiblí, draenáil séaraigh bhréin, draenáil uisce dromchla agus soláthar uisce, a bhfuil acmhainn seirbhíse ar fáil lena n-aghaidh, agus ar féidir leo, dá réir sin, freastal ar fhorbairt nua. Go ginearálta, beidh na tailte seo suite laistigh de lorg tógtha reatha lonnaíochta nó gar do thailte forbartha atá ann cheana féin.

Breithnítear go bhfuil gach talamh acmhainne i bhFine Gall i Sraith 1 – de bhrí go bhfuil siad criosaithe,

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

seirbhísithe agus ar fáil.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Leagtar béim ar an bpointe go bpléitear go sonrath in NPF tús áite a thabhairt do thailte forbartha agus sonraítear go bhfuil go leor breithniúchán pleanála eile ábhartha do chriosú talún sa bhreis ar bhonneagar bunúsach cumasúcháin a sholáthar lena n-áirítear leibhéil phleanáilte fáis, suíomh, oiriúnacht don chineál forbartha a shamhlaítear, infhaighteacht agus cóngarachacht do thaitneamhachtaí, scoileanna, siopaí nó ionaid fostaíochta, inrochtaineacht ar sheirbhísí iompair etc.

Trí na fachtóirí seo a chur san áireamh, mar aon le hinfaighteacht an bhonneagair, cabhraíodh le Fine Gall cinneadh a dhéanamh maidir le hord tosaíochta i ndáil le fás agus forbairt phleanáilte.

Anailís

Ó tharla gur léir go bhfuil an talamh ar fad atá criosaithe laistigh d'Fhine Gall seirbhísithe agus suite feadh conairí iompair phoiblí atá ann cheana féin nó atá beartaithe a fhorbairt agus go bhfuil siad ag teacht leis an sainmhíniú ar Shraith 1, tá sé réasúnach fachtóirí eile a bhreithniú ar mhaithe le tús áite a thabhairt do thailte agus fás agus forbairt phleanáilte a chinntiú de réir NPF.

Breithníodh na tailte atá ar fáil i gcomhthéacs an chuir chuige sheicheamhaigh agus sprioc uailmhianach NPF - 50% de thithíocht a sholáthar laistigh de nó gar don cheantar tógtha de Chathair agus Bruachbhailte Bhaile Átha Cliath agus 30% de thithíocht a sholáthar le haghaidh lonnaíochtaí uirbeacha eile.

Is léir ó anailís atá déanta go bhfuil acmhainn reatha thailte criosaithe Fhine Gall cothrom le 72% laistigh den Cheantar Uirbeach agus 27% sa Lár. Tá 31% den acmhainn laistigh de Chathair agus Bruachbhailte Bhaile Átha Cliath. D'ainneoin go bhfuil sé seo faoi sprioc 50% NPF, is fianaise é ar an gcur chuige stairiúil maidir le criosú a bhí in úsáid i bhFine Gall. Tacaíonn an cur chuige atá in úsáid faoi láthair le sprioc NPF de 50% laistigh den Chathair agus de na Bruachbhailte. Anuas air sin, ba é an cur chuige a moladh sa Staidéar ar Acmhainn Uirbeach, dlús a shannadh atá réasúnach agus oiriúnach do sheasamh na lonnaíochta in OrdLathas Lonnaíochta an Chontae. Tá cásanna suíomhshonracha ann, áfach, ina gcuirtear dlús níos ísle i bhfeidhm ar mhaithe le réasúnacht loighciúil a chur i bhfeidhm i ndáil leis an anailís, áit a mbreithnítear nach bhfuil dlús níos airde oiriúnach bunaithe ar pheirspictíocht 'pleanáil chuí'. Mar shampla, breithníodh go raibh deiseanna le haghaidh inlínadh cónaithe i lonnaíochtaí móra nó fáis ina raibh an timpeallacht uirbeach arna sainiú mar gheall ar a cóngarachacht do dhlúthfhorbairt íseal, níos oiriúnaí do dhlús níos ísle ar mhaithe le comhshamhlú éifeachtach a éascú (rud a cheadaíonn éagsúlacht sa tionacht agus sa stoc tithíochta).

Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag díriú ar chuspóirí NPF maidir le Cathair Bhaile Átha Cliath a chomhdhlúthú trí dhlúthfhorbairt Chathair agus Bhruachbhailte Bhaile Átha Cliath laistigh d'Fhine Gall.

Is le bailte Uirbeacha eile - Sord, Domhnach Bat, Mullach Íde agus Port Mearnóg - agus na sráidbhailte a bhaineann an 41% eile, atá os cionn an chuspóra atá sonraithe, 30%.

Tugtar faoi deara go bhfuil leath (52%) de seo leithdháilte ar Shord atá ainmnithe mar Phríomhbhaile in RSES, áit a bhfuil fás breise leithdháilte de réir NPO 68 den Chreat Náisiúnta Pleanála agus MASP. Sonraítear an méid seo a leanas in NPO 68 de NPF:

D'fhéadfadh Plean Straitéiseach an Cheantair Uirbigh suas le 20% den fhás daonra céimnithe

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

spriocdhírite sa phríomhcheantar cathrach agus fo-uirbeach a chumasú, a bhfuiltear le freastal air sa cheantar uirbeach níos mó, i.e. lasmuigh den chathair agus bruachbhailte nó ceantar críosaithe in aice láimhe, sa bhreis ar an bhfás atá sainaitheanta don cheantar Uirbeach.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Beidh sé sin faoi réir:

- *Aon fhás athlonnaithe a bheith i bhfoirm dlúthfhorbartha, cosúil le hinlíníocht nó síneadh uirbeach inbhuanaithe,*
- *Córas iompair phoiblí ardacmhainne a bheith ag freastal ar aon fhás athlonnaithe agus/nó gaolmhar le soláthar suntasach fostaíochta,*
- *Cuspóir Beartais Náisiúnta 9, mar atá sonraithe i gCaibidil 4 de NPF.*

Tá tuilleadh eolais maidir leis seo le fáil sa Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Gheilleagrach ina sonraítear;

‘Ní bheidh feidhm leis seo ach i ndáil leis na trí Phríomhbhailte Uirbeacha in MASP, eadhon Bré, Maigh Nuad agus Sord, agus díreach más féidir fianaise a sholáthar ar dhlúthfhás ar chonairí iompair phoiblí ardacmhainne nó reatha atá á bpleanáil’.

Tá ainmniú Shoird mar Phríomhbhaile laistigh de Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre agus mar atá sonraithe in RSES don cheantar, ailínithe le cur chuige fadtéarmach Fhine Gall maidir le forbairt Shoird mar Bhaile Contae agus maidir lena fhás mar chathair ag scála measartha mór. Dá réir sin, tá ainmniú 21% de na haonaid ar fad i Sord oiriúnach agus de réir na bpríomhthosaíochtaí - dlúthfhás agus ríocht phoiblí feabhsaithe i lár an bhaile - taobh le forbairt sheicheamhach, phleanáilte Shoird. Tá an cur chuige seo riachtanach de réir na físe straitéisí seo agus na hinfheistíochta leanúnaí sa bhaile.

Tá an leithdháileadh seo de thart ar 20% de na haonaid chuig bailte agus sráidbhailte eile laistigh den cheantar Uirbeach ag cur le sprioc RSES de 30% le haghaidh lonnaíochtaí uirbeacha eile. Arís, nuair a bhreithnítear tailte criosaithe laistigh de bhailte agus sráidbhailte Uirbeacha agus i bhfianaise na rátaí fáis reatha, breithnítear go bhfuil an leithdháileadh seo oiriúnach do na bailte agus sráidbhailte.

Ar deireadh, tá thart ar 28% den acmhainn luaite leis an gCroí-Réigiún. Tugtar léargas in RSES ar na cumasóirí fáis atá luaite leis an gceantar seo. Cuid de seo é tacú le fás leanúnach ag rátaí inbhuanaithe, agus ag an am céanna freastal ar fhostaíocht mhéadaithe agus geilleagair, seirbhísí agus feidhmeanna áitiúla feabhsaithe a chuirfidh ar chumas bailte feidhmiú ar bhealach níos féinchothaithe agus caighdeán beatha a chruthú a mheallfaidh infheistíocht. D’fhonn dlúthfhás sa Chroí-Réigiún a éascú, ba cheart go mbeadh sprioc de 30% de gach teach nua laistigh de cheantar tógtha lonnaíochtaí faoi láthair. Tá an acmhainn don Chroí-Réigiún ailínithe leis an sprioc.

Rinneadh tuilleadh anailíse ar mhaithe le measúnú a dhéanamh ar na tailte atá criosaithe faoi láthair i ndáil lena gcumas cur le Torthaí Straitéiseacha Náisiúnta a bhaineann le dlúthfhás, soghluaisteacht inbhuanaithe, gníomhú ar son na haeráide agus aistriú chuig sochaí ísealcharbóin agus seasmhach ó thaobh na haeráide de. Go ginearálta, tugadh toradh na hanailíse seo le fios, go bhfuil an talamh atá criosaithe faoi láthair in ann forbairt chónaithe a sholáthar laistigh den Chontae agus cur ar bhealach dearfach leis na NSOnna thuasluaite a chomhlíonadh.

Chomh maith leis sin, breithnítear an riachtanas a bhaineann lena chinntiú go bhfuil tithíocht á soláthar chun freastal ar riachtanais reatha agus thodhchaíocha an daonra de réir spriocanna náisiúnta i rith thréimhse an phlean ar bhealach inbhuanaithe. Chuige sin, cuid lárnach den Chroí-Straitéis é cothromaíocht a chinntiú idir ineachadacht aonad agus sainathint ródhocht ar shainfhoirmeacha

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

acmhainne tailte a seachaint. Breithnítear sa chur chuige ar glacadh leis an gá atá le tacú le dlúthfhás ar bhealach cothrom laistigh de gach baile agus sráidbhaile bunaithe ar a ról agus feidhm laistigh den ordlathas lonnáochotha.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tá baint ghníomhach ag an gComhairle le soláthar tithíochta sóisialta agus inacmhainne agus tá píblíne soláthair láidir bunaithe a chuirfear ar fáil thar thréimhse an Phlean Forbartha agus a bheidh ag freastal ar chéatadán suntasach de na spriocanna bliantúla tithíochta don Chontae. I dtéarmaí inseachadachta bunaithe ar pheirspictíocht na forbartha príobháidí de, áfach, tá na fachtóirí seo a leanas breithnithe:

- tá 72% den fhás aonaid leithdháilte laistigh den Cheantar Uirbeach, agus 28% laistigh den Chroí-Réigiún
- tá 43% den fhás leithdháilte laistigh de Cheantair Uirbeacha laistigh de Chathair agus Bruachbhailte Bhaile Átha Cliath agus tá 30% laistigh de Phríomhbhaile Shoir.
- Tugann na sonraí agus treochtaí tithíochta laistigh den Chontae le fios go bhfuil thart ar 43% de láithreáin le cead gníomhachtaithe ag aon am ar leith agus cé go mb'fhéidir go dtógfaidh sé roinnt ama tús a chur leis na cinn eile, bunaithe ar raon fachtóirí (e.g. maoiniú a fháil, athruithe poitéinsiúla margaidh) nó b'fhéidir nach gcuirfear ceadanna chun feidhme ar chor ar bith i rith a saolré.
- Cuimsítear i bhforbairtí níos mó (SHDanna) gné shuntasach d'aonaid cheadaithe ar fud an Chontae agus bhí an soláthar teoranta go dtí seo.

Baineann dúshlán leis seo a bhfuil dlúthmhonatóireacht á déanamh ag an gComhairle air agus mar aitheantas ar an méid thuasluaite, tá cur chuige solúbtha maidir le soláthar curtha san áireamh sa Phlean. Cinnteoidh sé seo go mbeidh dóthain tailte oiriúnacha ar fáil chun tacú le píblíne soláthair na Comhairle agus na spriocanna soláthar tithíochta a chomhlíonadh.

Dá réir sin, ainneoin barrachas talamh críosaithe a bheith sa Chontae i gcomparáid lena bhfuil ag teastáil chun na spriocanna soláthair a chomhlíonadh, glactar leis go bhfuil sé seo riachtanach chun rogha láithreán a éascú a bheidh ar fáil ag cur san áireamh go mb'fhéidir nach mbeidh gach láithreán ar fáil laistigh de thréimhse an phlean.

Ní mór aird a thabhairt ar threochtaí stairiúla i ndáil le soláthar tithíochta mar atá sonraithe thuas agus an pointe go mbaineann castachtaí suntasacha le tithíocht a sholáthar lena n-áirítear inmharthanacht gheilleagrach, tionól láithreáin agus úinéireacht láithreáin, maoiniú, amscálaí chun an bonneagar fisiciúil riachtanach a sholáthar agus nádúr na bainistíochta talún tuairimí.

Ó glacadh leis an bPlean Forbartha ag tús 2017, bhí gníomhaíocht san earnáil tithíochta i bhFine Gall go ginearálta (seachas moill mar thoradh ar Covid in 2020) dearfach agus ag deireadh mhí an Mheithimh 2021, tá 72 láithreán gníomhach agus tá 2,500 teach á dtógáil. Tá formhór na gníomhaíochta tógála ag tarlú i 'Cathair agus Bruachbhailte Bhaile Átha Cliath', agus ceantar 'Uirbeach' agus i gceantair ina bhfuil creat fáis.

Tá úsáid bainte ag Fine Gall as roinnt freagairtí beartais chun forbairt tithíochta a éascú, eadhon glacadh le Pleananna Ceantair Áitiúla (LAPanna) agus Máistirphleananna ar fud an Chontae. Soláthraíonn na LAPanna agus Máistirphleananna creat le haghaidh forbartha. Sonraítear iontu seo tosaíochtaí Fhine Gall d'fhás agus soláthraítear creat forbartha agus socruithe céimnithe a chinnteoidh go mbeidh an bonneagar riachtanach sóisialta agus fisiciúil á sholáthar ar bhealach oiriúnach. Ina

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

theannta sin, áiríodh san obair ullmhúcháin a rinneadh le haghaidh na bPleananna seo comhairliúchán suntasach áitiúil agus rannpháirtíocht Ball Tofa agus tá cinnteacht áirithe iontu maidir le forbairt a gceantar féin.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Anuas air sin, mar chuid den chur chuige seo chun forbairt tithíochta a éascú, rinne Comhairle Contae Fhine Gall iarratas air agus d'éirigh léi maoiniú a fháil tríd an gCiste Bonneagair Áitiúil um Sheachadadh Tithíochta (LIHAF) agus Ciste na Láithreán Seirbhísithe.

Is léir go dtí seo go bhfuil ag éirigh go maith leis an bhfreagairt beartais seo. Is iad na príomhcheantair ina bhfuil gníomhaíocht tógála ag tarlú, i.e. Páirc Hans, Baile Bhlainséir, Sord, Baile Dúill, Port Mearnóg, Domhnach Bat agus Seantrabh, na ceantair lena mbaineann an Chríos Forbartha Straitéisí, Pleananna Ceantair Áitiúla agus Máistirphleananna agus freisin, na ceantair ina bhfuil gníomhaíocht tógála agus SHD ag tarlú. Is fianaise é sin go bhfuil forbairt Fhine Gall ag tarlú de réir an bheartais Náisiúnta agus Réigiúnaigh a bhaineann le comhdhlúthú forbartha laistigh de Chathair agus Bruachbhailte Bhaile Átha Cliath, agus laistigh de theorainn forbartha na mbailte agus na gceantar uirbeach reatha agus feadh na gconairí iompair phoiblí.

Ainneoin go n-áirítear sna LAPanna agus Máistirphleananna ar leith socruithe céimnithe a chinntíonn go bhfuil an ráta fáis ailínithe leis soláthar an bhonneagair shóisialta agus fhisiciúil agus spriocanna fáis RSES, beidh céimniú talún mar thoradh ar sholáthar a leithéid sin de phleananna, i.e. beidh talamh atá ar fáil le creat ar fáil le haghaidh forbartha sula mbeidh talamh atá gan chreat ar fáil le haghaidh forbartha.

Ní mór glacadh le suíomh Fhine Gall laistigh den réigiún agus suíomh na talún criosaithe atá ar fáil feadh conairí iompair phoiblí reatha agus beartaithe ardacmhainne agus a chumas sruth leanúnach tithíochta a sholáthar mar shaintréithe dhearfach sna himthosca reatha.

Breithníodh céimniú talún laistigh d'Fhine Gall, ach bheadh sé sin mar bhonn le tailte criosaithe, seirbhísithe gan a bheith ar fáil le haghaidh forbartha agus bheadh sé contrártha do na cuspóirí náisiúnta agus réigiúnacha uileghabhálacha tithíocht a sholáthar ag suíomhanna oiriúnacha ag scála oiriúnach. Anuas air sin, bunaithe ar spriocanna uailmhianacha Tithíocht do Chách agus an ghéarchéim reatha maidir le soláthar tithíochta, tá sé oiriúnach leanúint le cuspóirí Bainistíochta Talún Gníomhach na Comhairle.

Sainithníodh san anailís a rinneadh go bhfuil tailte seirbhísithe agus go mbaineann an poitéinseal leo cur le forbairt inbhuanaithe, ar bhealach a chinntíonn gur féidir bacainní soláthair a bhaineann le ceantar nó láithreán ar leith a shárú trí sholáthar laistigh de cheantar nó láithreán eile. Cinntíonn sé seo go bhfuil dóthain tailte ar fáil chun freastal ar na spriocanna soláthair sainaitheanta.

Lárnach sa chur chuige solúbtha seo agus in ailíniú leis an mBeartas Náisiúnta agus Réigiúnach Pleanála é cuspóir Bainistíochta Talún Gníomhach na Comhairle monatóireacht a dhéanamh ar ghníomhaíocht tógála agus pleanála ar fud an Chontae ag leibhéal lonnaíochta mar atá sonraithe thuas agus faoi Rannóg 2.4 thíos.

Is fianaise é soláthar tithíochta laistigh den Cheantar Uirbeach agus sna bailte sa Chroí-Limistéar go pointe áirithe, go bhfuil ar chumas Fhine Gall an méid ceart tithíochta oiriúnaí a éascú sna suíomhanna cearta.

Tá tús áite á thabhairt d'Fhine Gall, agus bhí le tréimhse shuntasach ama i bPleananna Forbartha i

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

ndiaidh a chéile, cuir chuige éifeachtacha agus nuálacha a úsáid chun forbairt a eagrú chun tithíocht agus comharsanachtaí uirbeacha ar ardchaighdeán a chruthú.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Dá bharr sin, tá aon fhorbairt a dhéantar sa Chontae ag féachaint do bheartais agus do chuspóirí náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla. Dá réir sin, tá comhthéacs d'fhorbairt a dhéanfar amach anseo sonraithe i dTionscadal Éireann 2040, Tithíocht do Chách, an Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Gheilleagrach, Plean Forbartha Fhine Gall, na Cistí um Athnuachan agus Forbairt Tuaithe, agus beartais agus cláir eile dá leithéid.

Ag féachaint do stair an tsoláthair tithíochta i bhFine Gall i suíomhanna laistigh de Chathair agus Bruachbhailte Bhaile Átha Cliath, laistigh de Phríomhbhaile Shoird agus gar don chóras iompair phoiblí ar ardchaighdeán sa Cheantar Uirbeach, agus go pointe áirithe, i suíomhanna cosúla a bhfuiltear ag freastal go héifeachtach orthu laistigh den Chroí-Cheantar, tá sé mar aidhm ag Comhairle Contae Fhine Gall leanúint le fás inbhuanaithe sna tíopeolaíochtaí lonnaíochta laistigh den Chontae a bhainistiú go héifeachtach.

Feidhmíonn figiúirí na Croístraitéise le haghaidh gach lonnaíochta mar thagarmharc monatóireachta chun comhlíonadh leis na figiúirí Náisiúnta agus Réigiúnacha a chinntiú.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Croístraitéis – 2023 – 2029 Plean Forbartha Fhine Gall

Sonraítear i dTábla 2.14 an Croístraitéis don Plean Forbartha seo.

An Cineál Lonnaíochta	Ainm na Lonnaíochta		CSO 2016 Daonra	Daonra Measta 2023	Daonra Measta 2029 Daonra	Cead ar Marthain	Infhaighteacht Talún (Ha)	Toradh Cónaithe
Ceantar Uirbeach								
Ceantar Comhdhlúthaithe Chathair agus Bhruachbhaile Bhaile Átha Cliath	Baile Bhlaínséir	Iena n-áirítear Caisleán Cnucha, Cluain Saileach, Mullach Eadrad, Ongar, Baile an Alabhóidigh, Baile an Tirialaigh, Dún Sínce	107,931	124,121	138,098	1,745	150	5,742
	Baile Dúill/Cill Fhionntain		13,402	14,474	15,335	675	13	706
	Binn Éadair		8,294	8,875	9,336	704	14	209
	Lonnaíochtaí Eile	Iena n-áirítear Seantrabh, Baile Munna, Baile Griffin, Belcamp, Baile Shéarlais & Baile Maidheac	15,211	16,428	17,405	467	57	1,970
Príomhbhaile	Sord		47,120	54,188	64,453	899	104	5,875
Baile Féinchothaithe	Domhnach Bat	Iena n-áirítear Port Reachrann	9,607	10,568	9,895	324	93	2,529
Baile Féinchothaithe	Mullach Íde		17,053	17,906	18,568	278	37	944
	Port Mearnóg		9,549	10,408	11,106	185	29	934
Bailte & Sráidbailte	Bailte agus Sráidbailte	Iena n-áirítear Cúil Chaoith, Cionn Sáile, Móinéar na hAbhann & Baile an Rólaigh	3,482	3,656	3,791	325	89	999
Croí-Cheantar								
Bailte Féinchothaithe	Baile Brigín	Iena n-áirítear Baile an Ridire	24,027	25,949	27,492	81	116	4,151
	An Ros		10,359	10,877	11,279	284	43	1,631
	Lusca		8,353	8,771	9,095	124	27	760
	Na Sceirí	Iena n-áirítear Loch Sionnaigh	10,266	10,779	11,178	180	13	349
Croí-Bhailte agus Croí-Shráidbailte Eile	Bailte agus Sráidbailte	Iena n-áirítear Baile Bachaille, An Seanbhaile, Baile Mhic Dhoinn, Baile Gháire, An Aill, Baile Scadán	4,439	4,617	4,753	90	80	745
Tuaithe			7,121	7,263	8,650			
Iomlán			296,214	328,879	360,432	6,361	864	27,541

De réir an méid thuasluaite, áirítear sna figiúirí Croístraitéise i dTábla 2.14 láithreáin a bhfuil cead pleanála faighte lena n-aghaidh ach nach bhfuil tús curtha leis an obair iontu. Níl na tailte Cúlta Caístraitéiseacha Fadtéarmacha curtha san áireamh sa tábla seo.

Bhí sé seo á threorú ag acmhainn tithíochta na talún críosaithe neamhfhorbartha i bhFine Gall, riachtanais le haghaidh aonad Tithíochta bunaithe ar Threoirlínte Aireachta agus doiciméid beartais Pleanála eile atá sonraithe i gcodanna roimhe seo den Chaibidil seo.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Beartas CSP1 Croístraitéis

Tacú le tithíocht agus fás daonra agus é a éascú de réir na Croístraitéise uileghabhálaí chun freastal ar riachtanais shaoránaigh reatha agus thodhchaíocha Fhine Gall.

Beartas CSP2

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tacú le cur chun feidhme agus le forbairt comhsheasmhach leis an Toradh Straitéiseach Náisiúnta maidir le DLúthfhás atá sonraithe in NPF agus sa Toradh Straitéiseach Náisiúnta maidir le DLúthfhás agus Athnuachan atá sonraithe in RSES.

Beartas CSP3

Tacú le forbairt gheilleagrach Fhine Gall de réir na mbeartas agus na gcuaspóirí atá sonraithe sa Chreat Náisiúnta Pleanála agus sa Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Gheilleagrach agus úsáid a bhaint as bearta talún gníomhacha cosúil le LAPanna agus máistirphleananna a sholáthar ar fud an Chontae mar chuid den chur chuige forbartha le haghaidh Ceantar agus Conairí Straitéiseacha Forbartha.

Beartas CSP4

Tacú le forbairt sheicheamhach tailte inseirbhísithe de réir an chuir chuige shrathaigh maidir le criosú talún atá sonraithe in NPF, RSES agus MASP agus comhordú a chinntiú le húdaráis phleanála comharsanacha eile áit a dtrasnaíonn conairí straitéiseacha forbartha teorainneacha contae.

Beartas CSP5

Príomhbhonneagar cumasúcháin a shainnithint agus tacú leis ag láithreáin straitéiseacha forbartha i gContae Fhine Gall, mar atá sonraithe in MASP, chun a soláthar le haghaidh forbartha a éascú i rith shaolré an Phlean Forbartha.

Cuspóir CSO1 Talamh Criosaithe Leordhóthanach

A chinntiú go bhfuil dóthain tailte criosaithe ar fáil chun riachtanais tithíochta agus daonra an Chontae a chomhlíonadh, mar atá sonraithe sna Treoirínte Aireachta maidir le Soláthar Tithíochta agus sa Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Gheilleagrach, thar shaolré an Phlean.

Cuspóir CSO2 An Próiseas Monatóireachta le haghaidh Soláthar Tithíochta

Dianphróiseas monatóireachta a chur chun feidhme i ndáil le soláthar tithíochta do gach lonnaíocht laistigh den Chontae chun measúnú leanúnach a dhéanamh ar spriocanna soláthair agus ag an am céanna a chinntiú nach dtarlaíonn róforbairt in aon cheantar ar leith agus a chinntiú go bhfuil bonneagar riachtanach á sholáthar go tráthúil ar mhaithe le hinbhuanaitheacht pobal a chinntiú.

Cuspóir CSO3 Soláthar Aonad Tithíochta

Monatóireacht a dhéanamh ar sholáthar aonad tithíochta chun comhlíonadh ginearálta a chinntiú leis an gCroístraitéis agus le spriocanna soláthar tithíochta don Chontae agus bonn eolais a sholáthar d'aon athdháileadh riachtanach.

Cuspóir CSO4 Bunachar Sonraí le haghaidh Talamh Criosaithe Cónaithe

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Bunachar sonraí de thalamh atá criosaithe d'fhorbairt chónaithe nach bhfuil forbartha fós lena n-áirítear, má tá a leithéid ar fáil, faisnéis maidir leis an gcúis nach bhfuil an talamh seo forbartha ionas gur féidir bonn eolais a sholáthar le haghaidh cinntí criosaithe agus díchriosaithe a dhéanfar amach anseo, a chruthú agus a chothabháil.

Cuspóir CSO5 Forbairt Chéimnithe

Forbairt chéimnithe ceantar tithíochta nua a chinntiú de réir sholáthar an bhonneagair fhisiciúil agus shóisialta mar atá sainaitheanta laistigh de Phleananna Ceantair Áitiúla nó Máistirphleananna, bunaithe ar na measúnuithe atá curtha i gcrích ag an Údarás Áitiúil.

Cuspóir CSO6 Bonneagar Cumasúcháin

Soláthar príomhbhonneagar cumasúcháin a shainaithint agus tacú leis ag láithreáin straitéiseacha i bhFine Gall chun críche a bhforbartha a éascú mar fhreagairt don ghéarchéim tithíochta reatha

2.3 Straitéis Tithíochta agus Straitéis Tithíochta HNDA

Ullmhaíodh Straitéis Tithíochta chun na ceanglais reachtúla atá sonraithe faoi Achtanna um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú) agus go háirithe Cuid V den Acht sin a chomhlíonadh. Ceanglaíonn an tAcht ar gach údarás pleanála straitéis tithíochta a ullmhú a chlúdóidh thréimhse an Phlean Forbartha. Is dlúthchuid den Phlean Forbartha é an Straitéis Tithíochta trí bheartais tithíochta náisiúnta agus réigiúnacha agus ceanglais éilimh agus soláthair tithíochta a chuimsiú ag leibhéal áitiúil. Tá an Straitéis Tithíochta le fáil in Aguisín 1.

I ndiaidh fhoilsiú bheartas pleanála ag leibhéal Náisiúnta agus Réigiúnach, tá Measúnú ar Éileamh ar Riachtanas Tithíochta (HNDA) fianaisebhunaithe anois ag tacú leis an Straitéis Tithíochta.

2.3.1 Measúnú ar Éileamh ar Riachtanas Tithíochta

Is uirlis é HNDA a bhfuil sé mar aidhm léi cabhrú le húdarais áitiúla tuairimí straitéiseacha fadtéarmacha a bhunú maidir le riachtanas tithíochta i ngach tionacht, agus bonn fianaise láidir a sholáthar chun bonn eolais a sholáthar do bheartais tithíochta agus chun tacú le hullmhú straitéisí tithíochta. Tá sé mar aidhm le HNDAnna meastacháin ghinearálta, fhadtéarmacha a sholáthar maidir leis an riachtanas tithíochta a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo, seachas meastacháin bheachta. Tá an HNDA san áireamh sa Straitéis Tithíochta.

Is éard atá san fhigiúr maidir le riachtanas tithíochta iomlán thar thréimhse an phlean a úsáidtear in HNDA meascán den chreatlach réamh-mheastachán teaghlaigh (an Chreatlach Choinbhéirseachta) agus meastachán den riachtanas tithíochta neamhchomhlíonta thar thréimhse ama níos faide, mar a phléitear in HNDA. Is é beartas na Comhairle freastal go hiomlán ar an éileamh neamhchomhlíonta thar shaolré an Phlean Forbartha seo, agus a aithint ag an am céanna go bhfuil scála na tógála atá riachtanach chun an sprioc a chomhlíonadh suntasach.

Is fianaise iad torthaí HNDA i ndáil le hinacmhainneacht tithíochta ar an tionchar atá ag praghsanna tithé agus cíosa atá ag ardú taobh le leibhéil ísle tógála san earnáil tithíochta sóisialta agus príobháidí

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

le deich mbliana anuas.

2.4 Cur Chun Feidhme agus Bainistíocht Talún Gníomhach

Mar atá mínithe thuas, tá barrachas fisiciúil de thailte criosaithe ag Comhairle Contae Fhine Gall chun freastal ar na spriocanna daonra agus tithíochta atá sonraithe i mbeartas náisiúnta agus réigiúnach.

Tá cothromaíocht sa Chroístraitéis idir barrachas fisiciúil tailte criosaithe agus a bheith in ann forbairt nua a sholáthar chun freastal ar riachtanais saoránach. Rinneadh iarracht san anailís thuasluaite déileáil leis an bhfadhb seo, trí chur san áireamh, i dtimpeallacht uirbeach, go mbeidh srianta margaidh luaite le soláthar ag aon am ar leith. Ní eolaíocht bheacht é an margadh agus soláthar láithreán sonrath a réamh-mheas, áfach. Chuige sin, tá solúbthacht áirithe curtha san áireamh i ndáileadh na spriocanna tithíochta agus daonra, de réir an beartais náisiúnta agus réigiúnach, d'fhonn a chinntiú go bhfuil an soláthar ag freastal ar an éileamh. Éilíonn an tsolúbthacht seo dlúthmhonatóireacht ar sholáthar tithíochta, agus feidhm gach lonnaíochta a chur san áireamh.

Bainfidh an Chomhairle úsáid ghníomhach as bearta bainistíochta talún dá bhforáiltear dóibh faoin reachtaíocht, d'fhonn a chinntiú nach bhfuiltear ag tacú le taisceadh talún, agus go bhfuil tairbhe á baint as poitéinseal forbartha trí mheicníochtaí agus tionscnaimh atá ar fáil lena n-áirítear trí mhaoiniú lárnach nó trí mhaoiniú eile.

Cuimsítear i mbainistíocht talún gníomhach rathúil cur chuige ilchisil lena n-áirítear dreasú forbartha trí chur chun feidhme beart cosúil le tobhach na láithreán folamh agus comhoibriú le príomhpháirtithe leasmhara chun príomhchuspóirí a chomhlíonadh. Chomh maith leis sin, is féidir tairbhe a bhaint as deiseanna maoinithe cosúil leis an gCiste um Athghiniúint Uirbeach agus Forbairt chun dlús a chur le forbairt agus deiseanna forbartha a fheabhsú.

Tá úsáid bainte ag Fine Gall as roinnt freagairtí beartais chun forbairt tithíochta a éascú, eadhon glacadh le Pleananna Ceantair Áitiúla agus Máistirphleananna ar fud an Chontae. Tá Crios Forbartha Straitéisí (SDZ) Pháirc Hans i mBaile Átha Cliath 15 ag feidhmiú mar uirlis beartais rathúil agus tá thart ar 1,200 aonad áitithe go dtí seo ar thailte SDZ ó cuireadh tús leis an scéim.

Soláthraíonn na LAPanna agus Máistirphleananna creat chun láithreáin chriosaithe níos mó a fhorbairt. Sonraítear iontu seo tosaíochtaí Fhine Gall d'fhás agus soláthraítear creat forbartha agus socruithe céimnithe a chinnteoidh go mbeidh an bonneagar riachtanach sóisialta agus fisiciúil á sholáthar ar bhealach oiriúnach. Ina theannta sin, áiríodh san obair ullmhúcháin a rinneadh le haghaidh na bPleananna seo comhairliúchán suntasach áitiúil agus rannpháirtíocht Ball Tofa agus tá cinnteacht áirithe iontu maidir le forbairt a gceantar féin. Is léir go dtí seo go bhfuil ag éirigh go maith leis an bhfreagairt beartais seo. Is iad na príomhcheantair ina bhfuil gníomhaíocht tógála ag tarlú, i.e. Páirc Hans, Baile Bhlainséir, Sord, Baile Dúill, Port Mearnóg, Domhnach Bat agus Seantrabh, na ceantair atá ag baint tairbhe as Pleananna Ceantair Áitiúla, Máistirphleananna agus Crios Forbartha Straitéisí agus na ceantair ina bhfuil gníomhaíocht tógála ag tarlú freisin.

Ainneoin go n-áirítear sna LAPanna agus Máistirphleananna ar leith socruithe céimnithe a chinntíonn go bhfuil an ráta fáis ailínithe leis soláthar an bhonneagair shóisialta agus fisiciúil agus spriocanna fáis RSES, beidh céimniú talún mar thoradh ar sholáthar a leithéid sin de phleananna ina n-aonar, i.e. beidh talamh atá ar fáil le creat ar fáil le haghaidh forbartha sula mbeidh talamh atá gan chreat ar fáil le

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

haghaidh forbartha.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

2.4.1 Pleananna Ceantair Áitiúla

Tá comhthéacs agus ainmiúcháin chriosaithe le haghaidh na bPleananna Ceantair Áitiúla (LAPanna) sonraite sa Phlean. Tá ról tábhachtach ag LAPanna i mbunú an chreata a bhfuil sé mar aidh leis pobail chomhtháite agus chothromaithe a chinntiú laistigh de cheantar sonrath. Déanann siad iarracht an creat forbartha is fearr agus is féidir a sholáthar d'fhonn a chinntiú go bhfuil na ceantair atá ann cheana féin á gcosaint agus á bhfeabhsú, mar aon le príomhghnéithe agus timpeallacht laistigh de cheantar, agus ag an am céanna foráiltear le haghaidh timpeallacht chónaithe ar ardchaighdeán trí úsáid a bhaint as prionsabail dearaidh uirbigh láidre. Is é feidhm LAP súil ghrinn a chaitheamh ar cheantar sonrath, ábhair éagsúla ábhartha a shainaithe agus a anailísiú, sula mbunaítear agus sula sonraítear prionsabail d'fhorbairt ceantair amach anseo

Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall le LAPanna a ullmhú agus a chur chun feidhme ar mhaithe leis an bhFís, Croístraitéis a sholáthar agus forbairt tithíocht/athghiniúint shuntasach nua a chomhordú don Chontae ag leibhéal níos áitiúla. De ghnáth teastaíonn LAPanna le haghaidh láithreán úrnua níos mó faoi réir forbairt mhórsála agus sa chás go soláthraítear meicníocht d'fhonn a chinntiú go gcuirtear an bonneagar sóisialta agus fisiciúil riachtanach ar fáil taobh leis an bhforbairt.

LAPanna Oibríochtúla

Leanfaidh an Chomhairle leis na LAPanna atá i bhfeidhm nuair a ghactar leis an bPlean Forbartha a chur chun feidhme. Tá na LAPanna oibríochtúla do Chomhairle Contae Fhine Gall le fáil i dTábla 2.15 thíos.

Tábla 2.15 LAPanna Oibríochtúla

- LAP Dhomhnach Bat 2016, síneadh curtha leis go dtí 2026
- LAP Mhóinéar na hAbhann 2018
- LAP Chnoc an Sciobóil 2019
- LAP Chionn Sáile 2019
- Aerfort Bhaile Átha Cliath, 2020
- LAP Bhaile Uí Cheallaigh 2021
- LAP Bhaile Dúill-Steach Póilín 2013, síneadh curtha leis go dtí 2023
- LAP Bhaile Bachaille 2012, síneadh curtha leis go dtí 2022
- LAP Cherryhound 2012, síneadh curtha leis go dtí 2022
- LAP Bhaile an Dairdisigh 2012, síneadh curtha leis go dtí 2022
- LAP Chill Mhártain 2013, síneadh curtha leis go dtí 2023
- LAP an tSeanbhaile 2012, síneadh curtha leis go dtí 2022
- Port Mearnóg Theas 2013, síneadh curtha leis go dtí 2023

LAPanna Nua

Tá an réasúnaíocht ar a bhfuil roghnú ceantar a mbeidh LAP á ullmhú lena n-aghaidh bunaithe ar ailt ábhartha d'Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000, arna leasú, *Treoirlínte Pleanála Ait 28 maidir le Forbairt Chónaithe Inbhuanaithe*, 2007 agus *Treoirlínte LAP 2013*.

Tá sé molta ag an gComhairle gur cheart 6 LAP nua a ullmhú i rith thréimhse an phlean. Tá eolas maidir leo seo le fáil i dTábla 2- thíos. Tá bunachair talún suntasacha sna ceantair seo mar aon le poitéinseal

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

suntasach athfhorbartha agus athghiniúna, a éilíonn am ullmhúcháin shuntasacha chun creat oiriúnach a fhorbairt mar aon le ceanglais shuntasacha a bhaineann le bonneagar sóisialta agus fisiciúil.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tábla 2.16 Sceideal Pleananna Ceantair Áitiúla a bhfuil tús le cur leo thar Thréimhse an Phlean

- Halla an Leasáin Thoir
- Baile an Phléimeannaigh
- Cúil Chaoith
- Baile Scadán
- Baile Mhic Dhoinn
- Belcamp

Ullmhóidh Comhairle Contae Fhine Gall na pleananna seo thar shaolré an Phlean Forbartha, faoi réir acmhainní a bheith ar fáil.

Beartas CSP6 Pleananna Ceantair Áitiúla

Pleananna Ceantair Áitiúla a ullmhú le haghaidh ceantar atá ainmnithe ar mhapaí Plean Forbartha i gcomhar le páirtithe leasmhara ábhartha, agus cur chun feidhme na bpleananna seo a chinntiú ar bhonn gníomhach agus na cuspóirí sonracha a chomhlíonadh.

Cuspóir CS07 - SEA & AA le haghaidh Pleananna Ceantair Áitiúla

Beidh Pleananna Ceantair Áitiúla faoi réir Measúnuithe Timpeallachta Straitéiseacha de réir mar is cuí agus Scagadh le haghaidh Measúnacht Chúí.

2.4.2 Máistirphleananna

Leanfaidh ullmhú Máistirphleananna ag cabhrú le forbairtí ar ardchaighdeán a sholáthar i dtéarmaí, inter alia, dearadh uirbeach, struchtúr, soláthar acmhainní pobail/áineasa agus tréscailteacht. Sainnithneofar i bPlean Forbartha Fhine Gall láithreáin mhóra nó príomhláithreáin a éileoidh go mbeidh Máistirphleananna ceadaithe á n-ullmhú agus go mbeidh iarratais phleanála a dhéantar ina dhiaidh sin ag cloí leis na Máistirphleananna sin. Beidh Máistirphleananna faoi réir próiseas comhairliúcháin phoiblí agus beidh sé riachtanach iad a chur ar fáil do Bhail Tofa den Údarás Pleanála lena gcomhaontú. Glacann an tÚdarás Pleanála leis gur modh éifeachtach é Máistirphleananna chun forbairt nua a threorú agus bonneagar riachtanach sóisialta agus fisiciúil a sholáthar ar bhealach céimnithe agus inbhuanaithe.

Áireofar i ngach Máistirphlean ráiteas scríofa agus plean nó sraith pleananna ina léirítear na cuspóirí go mion, mar a d'fhéadfadh an tÚdarás Pleanála a chinneadh le haghaidh pleanáil chúí agus forbairt inbhuanaithe an cheantair lena mbaineann sé, lena n-áirítear, inter alia, na mionsonraí seo a leanas:

- Tograí a bhaineann le dearadh foriomlán na forbartha beartaithe lena n-áirítear cineálacha tithe agus meascán aonad tithíochta, airdí uasta, bailchríocha seachtracha struchtúr agus cuma agus dearadh ginearálta, lena n-áirítear cuma agus dearadh na ríochta poiblí.
- Cineálacha agus méid aon fhorbairt bheartaithe agus cur síos ar conas a chomhtháthaíonn na húsáidí seo le forbairt agus úsáidí talún mórthimpeall.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

- Tograí a bhaineann le hiompar lena n-áirítear iompar poiblí agus modhanna iompair ghníomhaigh, leagan amach bóithre d'fheithiclí agus socrúithe rochtana, soláthar luchtaithe / díluchtaithe, soláthar spásanna páirceála agus bainistíocht tráchta.
- Tograí a bhaineann le seirbhísí a sholáthar sa cheantar lena n-áirítear saoráidí dramhaíola agus séaraigh agus seirbhís uisce, leictreachais agus teileachumarsáide, píblínte ola agus gás, lena n-áirítear saoráidí stórála d'ola agus gás.
- Cuimseofar sa ghné a bhaineann le forbairt chónaithe tograí a bhaineann le taitneamhachtaí, áiseanna agus seirbhísí a sholáthar don phobal lena n-áirítear creiseanna agus seirbhísí cúraim leanaí eile, ionaid phobail agus acmhainní.
- Rochtain phoiblí ar an ceantair taitneamhachta atá beartaithe a éascú atá lonnaithe laistigh de theorainneacha an Phlean agus lasmuigh de na teorainneacha sin.
- Foráil a dhéanamh do bhonneagar spóirt agus fóillíochta atá i gcomhréir le riachtanais na forbartha mar ghné lárnach dá dtograí

Máistirphleananna Oibríochtúla

Leanfaidh an Chomhairle leis na Máistirphleananna atá i bhfeidhm nuair a ghlahtar leis an bPlean Forbartha a chur chun feidhme. Tá na Máistirphleananna oibríochtúla do Chomhairle Contae Fhine Gall le fáil i dTábla 2.17 thíos.

Tábla 2.17 Máistirphleananna Oibríochtúla

- Máistirphlean Lárnach Aerfort
- Bhaile Átha Cliath (lena n-áirítear Máistirphlean Pháirc an Bharraigh & Máistirphleananna Shoid,
-

Máistirphleananna Nua

Tá sé molta ag an gComhairle gur cheart 9 Máistirphlean nua a ullmhú i rith thréimhse an phlean. Tá eolas maidir leo seo le fáil i dTábla 2.18 thíos. Tá bunachair talún suntasacha sna ceantair seo mar aon le poitéinseal suntasach athfhorbartha agus athghiniúna, a éilíonn am ullmhúcháin shuntasacha chun creat oiriúnach a fhorbairt mar aon le ceanglais shuntasacha a bhaineann le bonneagar sóisialta agus fisiciúil.

Tábla 2.18 Sceideal Máistirphleananna a bhfuil tús le cur leo thar Thréimhse an Phlean

- Baile Gáire
- An Seanbhaile
- Baile an Rólaigh
- Baile an Ridire Thoir
- Inbhear Láir
- Inbhear Thoir
- Seanteach Scoile, Cluain Saileach
- Baile Bachaille
- An Aill

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Ullmhóidh Comhairle Contae Fhine Gall na pleananna seo thar shaolré an Phlean Forbartha, faoi réir acmhainní a bheith ar fáil.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Beartas CSP7 Máistirphleananna

Máistirphleananna a ullmhú le haghaidh ceantar atá ainmnithe ar mhapaí Plean Forbartha i gcomhar le páirtithe leasmhara ábhartha, agus cur chun feidhme na bpleananna seo a chinntiú ar bhonn gníomhach agus na cuspóirí sonracha a chomhlíonadh.

Beartas CSP8

Máistirphleananna a chur chun feidhme a ullmhaíodh de réir an Phlean Forbartha.

Cuspóir CSO8 AA & SEA le haghaidh Máistirphleananna

Cuspóir CSO8 – AA & SEA le haghaidh Máistirphleananna

Beidh Máistirphleananna faoi réir Measúnuithe Timpeallachta Straitéiseacha de réir mar is cuí agus Scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí.

Cuspóir CSO9 Máistirphlean don Seanteach Scoile, Cluain Saileach

Tá an Máistirphlean don Seanteach Scoile, Cluain Saileach, le críochnú laistigh de dhá bhliain ó thús an Phlean Forbartha.

2.4.3 Creatphleananna

Bunófar Creatphleananna mar chuid den Phlean Forbartha seo. Cuspóir de chuid an Phlean seo é Creatphlean a ullmhú le haghaidh roinnt ceantar ar fud an Chontae, lena n-áirítear suíomhanna uirbeacha, tuaithe agus tionsclaíocha. Samhlaítear go gcuimseofar cuspóirí agus clár gníomhaíochtaí sna Creatphleananna a bhainfidh lán-tairbhe as poitéinseal forbartha na gceantar seo.

Braithfidh ábhar agus scála na gCreatphleananna ar an gceantar a bhfuil siad á n-ullmhú lena aghaidh. Beidh fíis le fáil i ngach Creatphlean don cheantar ábhartha agus sainaitheofar sainiúlacht áitiúil. Díreoidh roinnt Creatphleananna ar cheantair a mbeidh athnuachan gheilleagrach, fhisiciúil agus shóisialta ag teastáil iontu, agus tabharfar tús áit do cheantair/láithreáin athfhorbraíochta agus forbartha inlíonta. Beidh sé mar aidhm le Creatphleananna eile fós deiseanna a sholáthar agus feabhsuithe timpeallachta a chinntiú, mar aon le ríocht phoiblí feabhsaithe, bainistíocht tráchta feabhsaithe, áiseanna feabhsaithe agus todhcháí gheilleagrach níos fearr d'áitritheoirí ceantar ar leith.

Soláthróidh na pleananna neamhrechtúla seo treoir dearaidh níos mionsonraithe ar mhaithe le tairbhe a bhaint as an bpoitéinseal a bhaineann le tailte infheidhme.

Beidh comhairle á soláthar i gCreatphleananna, beidh fíis fhadtéarmach iontu maidir leis an todhcháí, agus ceadófar dóthain solúbthachta chun athrú a bhainistiú ag brath ar na himthosca áirithe, lena n-áirítear na himthosca sochaíocha, geilleagracha, comhshaoil agus cultúrtha. Beidh na pleananna seo bunaithe ar thaighde agus ar shonraí bonnlíne, agus sainaitheofar deiseanna d'fhorbairt amach anseo agus tarraingeofar aird ar na srianta a d'fhéadfadh a bheith i gceantar ar leith. Tá fíis iontu do cheantar laistigh de struchtúr an Phlean Forbartha.

Beidh ról lárnach ag rannpháirtíocht phoiblí ghníomhach in ullmhú Creatphleananna, agus tabharfar

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

deis do phobail áitiúla, úinéirí talún agus páirtithe leasmhara ábhartha cur leis an bpróiseas. I ndiaidh próiseas rannpháirtíocht poiblí, gníomhach, cuirfear Creatphleananna faoi bhráid na mBall Tofa lena mbreithniú agus le lena léamh. Beidh éagsúlachtaí le tabhairt faoi deara sna pleananna i dtéarmaí scála, ag brath ar an gceantar sonrach agus béim agus d'fhéadfaí go n-áireofaí ina measc pleananna níos lú do láithreáin shonracha agus pleananna mionsonraithe níos mó do cheantair mhóra agus ceisteanna níos casta. Ullmhóidh Comhairle Contae Fhine Gall na pleananna seo thar shaolré an Phlean Forbartha, faoi réir acmhainní a bheith ar fáil.

Tábla 2.19 Liosta de Chreatphleananna molta

➤ Eastáit Thionsclaíocha Bhaile Dúill agus Chill Bharróg

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

- ☐ Dúbóthar (Páirc Ghnó Horizon)
- ☐ Baile an Phúcaigh Beag
- ☐ Cill Sheáin
- ☐ An Choill Thuaidh
- ☐ Baile Stiofáin
- ☐ Baile an Fhaoitigh
- ☐ Sráidbhaile Bhaile Bhlaínséir
- ☐ Caisleán Cnucha
- ☐ Cluain Saileach
- ☐ Crios Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath
- ☐ Lusca
- ☐ Port Mearnóg
- ☐ Binn Éadair
- ☐ Crois Chill Fhionntain
- ☐ Páirc Ghnó Bhaile Shéamais

Include in Table 2.19 -
Port Reachrann, lena n-áirítear An Coinicéar

Baile Dúill

Eastát Tionscail Chúil Mhín

Beartas CSP9 Creatphleananna

Creatphleananna a ullmhú de réir mar is gá le haghaidh ceantar sainaitheanta chun cur chuige comhordaithe maidir le forbairt a éascú.

Beartas CSP10

Creatphleananna a ullmhú le haghaidh ceantar atá ainmnithe ar mhapaí Plean Forbartha i gcomhar le páirtithe leasmhara ábhartha, agus cur chun feidhme na bpleananna seo a chinntiú ar bhonn gníomhach agus na cuspóirí sonracha atá luaite iontu a chomhlíonadh.

Cuspóir CS10 AA agus SEA le haghaidh Creatphleananna

Beidh Creatphleananna faoi réir Measúnuithe Timpeallachta Straitéiseacha de réir mar is cuí agus Scagadh le haghaidh Measúnacht Chúil.

2.4.4 Tobhach na Láithreán Folamh

Is deis iad láithreáin fholmha a fhorbairt don Chontae úsáidí breise tithíochta, fostaíochta agus eile a sholáthar. Tá ról lárnach ag bainistíocht talún gníomhach, lena n-áirítear cur chun feidhme tobhach na láithreán folamh, i bhfís agus cuspóirí na Croístraitéise a chomhlíonadh.

Foráiltear in Acht um Athbheochan Uirbeach agus Tithe, 2015, do tobhach a bheidh le cur i bhfeidhm ar láithreáin fholmha i dtailte críosaithe cónaithe agus athbheochana, atá oiriúnach do thithíocht ach nach bhfuil in úsáid chun críche forbartha. Sonraítear dhá aicme talún san Acht a bhféadfaí an tobhach a chur i bhfeidhm i ndáil leo:

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Talamh cónaithe, faoi Alt 10 (2)(a) agus Alt 10(2)(h) d’Acht um Pleanáil, 2000 (arna leasú).

De réir Acht um Athbheochan Uirbeach agus Tithe, 2015, príomhchólún den Phlean Forbartha é tacú le forbairt agus athnuachan oiriúnach ceantar nach mór iad a athnuachan, sainaitheanta ag féachaint don Chroístraitéis, ar mhaithe leis an méid seo a leanas a chosc:

- Éifeachtaí díobhálacha ar thaitneamhachtaí reatha ina leithéid sin de cheantair, go háirithe mar thoradh ar bhail fhothrachúil nó neamartach aon talún;

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

- Meath agus meathlú uirbeach;
- Iompar frithshóisialta; nó
- Ganntanas tithe inchónaithe nó talamh oiriúnach le haghaidh úsáid chónaithe nó meascán d'úsáidí cónaithe nó eile.

Ar an gcuma chéanna, d'fhéadfadh go mbeadh tionchar diúltach ag Láithreáin Thréigthe ar ghnéithe sóisialta, amhairc agus tráchtála comharsanachta. Déanfaidh an Chomhairle imscrúdú agus tabharfaidh sí tús áite do thuairisciú maidir le tréigean agus cuirfear gníomh ábhartha agus dian i gcrích, de réir Acht um Láithreáin Thréigthe, 1990 (an tAcht), mar iarracht an tréigean a mhaolú agus a chinntiú go bhfuil tailte uirbeacha ar fud an Chontae á n-athúsáid.

2.4.5 Cáin Talamh Críosaithe Chónaithe

Chun gníomhachtú talamh críosaithe agus seirbhísithe a spreagadh d'fhorbairt chónaithe agus chun an soláthar tithíochta a mhéadú, bunaíodh Cáin Talaimh Chríosaithe (ZLT) i mBuiséad 2022. Tá aga ordaithe dhá bhliain luaite leis an gcáin seo, a thiocfaidh in áit thobhach na Láithreán Folamh atá i bhfeidhm faoi láthair, agus tiocfaidh an cháin i bhfeidhm in 2024. Beidh feidhm leis an gCáin Talaimh Chríosaithe i ndáil le talamh atá seirbhísithe agus críosaithe le haghaidh forbairt chónaithe nó úsáid mheasctha sa chás go bhfuil forbairt chónaithe ceadaithe, beag beann ar mhéid na forbartha. Ullmhóidh an tÚdarás Áitiúil léarscáileanna ar a sainaitheofar láithreáin oiriúnacha.

Beidh feidhm le Tobhach na Láithreán Folamh san idirthréimhse.

2.4.6 Orduithe Ceannaigh Éigeantaigh

Sa chás go gceanglaíonn an comhthéacs agus nuair a bheidh sé sainaitheanta, leanfar le húsáid a bhaint as Orduithe Ceannaigh Éigeantaigh (CPOanna) ar bhonn chomh tráthúil agus is féidir faoin reachtaíocht ábhartha, ar mhaithe leis an bpobal a fheabhsú mar chuid de bhearta Bainistíochta Talún Gníomhach.

2.4.7 Maoiniú

Ar mhaithe lena chinntiú go gcomhlíonadh Cuspóir Straitéiseach Náisiúnta 1: Dlúthfhás, bhunaigh Tionscadal Éireann 2040 dhá shásra maoinithe a bhfuil gealltanas tugtha ag an Rialtas iad a sholáthar. Tacaíonn an Ciste um Athnuachan agus Forbairt Tuaithe (RDF) le hathnuachan tuaithe do thionscadail oiriúnacha i mbailte agus sráidbhailte ina bhfuil daonra de níos lú ná 10,000, agus ceantair fhorimeallacha. Tacaíonn an Ciste um Athnuachan agus Forbairt Uirbeach (URDF) le dlúthfhorbairt inbhuanaithe, trí athghiniúint cathracha agus bailte móra.

Tá maoiniú bronnta le haghaidh Ár mBaile Brigín, Sord Inbhuanaithe agus Staidéar Féidearthachta Dhún Sinche.

Leanfaidh an Chomhairle le tairbhe a bhaint as scéimeanna maoinithe den chineál sin chun tacú le agus tabhairt faoi athghiniúint an Chontae agus cuspóirí na croístraitéise a chomhlíonadh.

2.4.8 Bainistíocht Forbartha

Beidh ról lárnach ag bainistíocht forbartha i gcur chun feidhme an Phlean Forbartha ar bhonn an láithreáin, agus cinnteofar go bhfuil beartais, cuspóirí agus caighdeáin atá sonraithe sa Phlean

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Forbartha seo á gcomhlíonadh ag iarratais forbartha (iarratas pleanála, Cuid 8, Alt 5 etc.).

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

2.4.9 Comhordú Níos Fearr

Tá sé riachtanach an Croístraitéis a chur chun feidhme chun an fhís atá sonraithe do Chomhairle Contae Fhine Gall a chomhlíonadh. Trí rannpháirtíocht feabhsaithe agus comhordú éifeachtach le páirtithe leasmhara an Chontae lena n-áirítear DHLGH, OPR, EMRA, údaráis áitiúla comharsanacha, gníomhaireachtaí lena n-áirítear (NTA, TII, IR, IW, OPW, NPWS etc.) gréasáin, comhlachtaí, saoránaigh agus páirtithe leasmhara eile, is féidir níos mó eolais maidir leis an bPlean a roinnt agus gach a bhfuil sonraithe ann a chur i gcrích. Leanfaidh an Chomhairle le meicníochtaí a úsáid cosúil le fóraim ar líne agus ardáin phlé chun teagmháil a dhéanamh le páirtithe leasmhara agus le pobail nuair a bheidh an Plean á chur chun feidhme.

Go sonrach, sa chás go bhfuil LAPanna, Máistirphleananna nó ceantair mhóra forbartha eile suite cóngarach do nó gar d'údarás áitiúil comharsanachta, bainfear tairbhe as cur chuige comhairleach agus comhoibríoch, mar shampla, tá ceantar Dhún Sinche gar do cheantar Bhaile an Ásaigh/Bhaile Pheiléid Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath agus tá SAAO Ghleann na Life laistigh de limistéir riaracháin Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath agus Chomhairle Contae Bhaile Átha Cliath Theas.

2.5 Tailte Fostaíochta

Sonraítear sa Nóta Treorach maidir le Croístraitéisí (2010) gur cheart d'Údaráis Phleanála tabhairt faoi leibhéal oiriúnach anailíse lena chinntiú go sainiúil go dtéann tailte le haghaidh críocha fostaíochta ag suíomhanna oiriúnacha, agus go ndéantar cuntas cuí de bheartais phleanála náisiúnta.

Tá an straitéis fostaíochta bunaithe ar chur chuige bonn fianaise a bhreithníonn criosú úsáide talún reatha chun críocha fostaíochta, agus an ceanglas le haghaidh tailte fostaíochta breise bunaithe ar thiomhdí maidir le fás daonra agus fostaíochta.

Tá raon leathan príomhearnálacha geilleagracha sa Chontae lena n-áirítear miondíol, turasóireacht, eitlíocht, déantúsaíocht, talmhaíocht agus agraibhia, TFC agus seirbhísí airgeadais, cúram sláinte agus gníomhaíocht gheilleagrach chógaisíochta, mhuirí agus thuaithe.

Áirítear i bpríomhstraitéis d'fhorbairt gheilleagrach Fhine Gall amach anseo dianúsáidí fostaíochta a lonnú gar do líonraí iompair phoiblí, agus más cuí, forbairtí cónaithe; braislí geilleagracha reatha a spreagadh agus deiseanna braislithe nua a fhorbairt; agus páirceanna gnó agus tionsclaíoch, talamh agus foirgneamh a athnuachan. Tá ról lárnach ag an ngá atá le haistriú chuig sochaí ísealcharbóin agus tacú leis an ngeilleagar ciorclach agus glas i straitéis gheilleagrach an Chontae.

D'fhonn infheistíocht dhíreach eachtrach (FDI) a mhealladh chuig an gContae mar aon le hinfeistíocht dhúchasach eile, tá sé riachtanach tailte agus áitreabh atá ar ardchaighdeán, indíolta agus seirbhísithe a sholáthar. Tá ról lárnach ag sainiúint infhaighteachta reatha maidir le láithreáin den chineál sin agus ceanglas maidir leis sin amach anseo i bhforbairt gheilleagrach an Chontae amach anseo. Tá *'Fingal Economic and Employment Land Use Study'* (KPMG, *Future Analytics*, Meitheamh 2021) mar bhonn leis an gcur chuige seo.

Anailís Bonnlíne

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Chomh fada is a bhaineann le fostaíocht a sholáthar, choimisiúnaigh Comhairle Contae Fhine Gall staidéar ar thailte atá ar fáil a bhfuil an poitéinseal acu poist a chruthú. Is léir ón anailís seo go mbaineann tábhacht le príomhlonnaíochtaí móra cosúil leis an Mórcheantar Uirbeach Comhdhlúite, Sord, Port Mearnóg, Baile Brigín agus Mullach Íde i ndáil le scála an fháis gheilleagraigh agus cruthú fostaíochta. Is léir ón bhfás daonra atá sainaitheanta faoi spriocanna threochlár chur chun feidhme NPF agus laghdú ar an bhfoireann oibre ina dhiaidh sin ar an bhfás suntasach a d'fhéadfaí a dhéanamh i bhFine Gall amach anseo. Faoi réamh-mheastacháin maidir le fás san fhoireann oibre, méadófar daonra oibre Fhine Gall 12.4%, nó 18,612 duine, faoin mbliain 2029. Faoi sprioc fostaíochta EMRA - 320,000 post breise a chruthú faoin mbliain 2040, tá sé tuartha go gcruthófar 13,090 post go háitiúil i bhFine Gall idir 2020-2029. Éileoidh an leibhéal tuartha fás fostaíochta acmhainn mheasta criosaithe fostaíochta de idir 204 agus 290 heicteár laistigh d'Fhine Gall go dtí 2029.

Tá ról lárnach ag Ceantair Gheilleagracha Fheidhmiúla agus braisliú coibhneasta fiontraíochta i ndáileadh agus comhshuíomh fiontar agus fostaíochta i gcoibhneas le fás bailte agus sráidbhailte i gcomhthéacs threochtaí ginearálta Bhaile Átha Cliath agus réigiúnacha. Tá tionchar suntasach ag Fine Gall ar fhostaíocht réigiúnach mar ionad fiontraíochta.

Is léir ó athbhreithnithe earnálacha a rinneadh ar thionscail nua agus sheanbhunaithe i bhFine Gall na réimsí fáis a bhaineann leis an gcomhthéacs domhanda, náisiúnta agus réigiúnach. Is fostóirí suntasacha iad go leor de na tionscail seo cosúil le miondíol, TFC agus seirbhísí airgeadais agus déantúsaíocht agus tá ionadaíocht láidir acu san earnáil fiontraíochta i bhformhór na bpríomhlonnaíochtaí.

Bunaithe ar an riachtanas a bhaineann le breis fostaíochta a sholáthar sa Chontae agus na poist atá ar fáil cheana féin a chothabháil trí dhiansaothrú poitéinseal roinnt úsáidí talún feadh conairí iompair phoiblí, glactar leis gur leor acmhainn na dtailte fostaíochta atá ar fáil chun freastal ar riachtanais le haghaidh thréimhse an Phlean Forbartha.

Beartas CSP11 Tailte Fostaíochta

A chinntiú go bhfuil dóthain tailte seirbhísithe ar fáil san áit cheart chun fostaíocht a chruthú thar shaolré an Phlean Forbartha.

Cuspóir CSO11

Díriú ar úsáidí cruthaithe fostaíochta ard-déine mórthimpeall ar nóid iompair phoiblí ardacmhainne.

Cuspóir CSO12

A chinntiú, a mhéid agus is féidir, go bhfuil fiontar a dteastaíonn go leor spáis uaidh lonnaithe ar thailte lasmuigh den M50 agus ar thailte a chiallaíonn nach bhfuiltear ag cur isteach ar dheiseanna atá dian ar shaothar ar thailte criosaithe atá in aice le hiompar poiblí.

Cuspóir CSO13

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tacú le gníomhaíochtaí fostaíochta úsáid mheasctha inár gceantair uirbeacha de réir na n-ordlathas lonnaithe agus miondíola.

Cuspóir CSO14

An bunachar de thailte fostaíochta laistigh den Chontae a mhonatóiriú agus a fhorbairt tuilleadh.

Amend CSO11 to read as follows:

A chinntiú, a mhéid agus is féidir, go bhfuil fiontar a dteastaíonn go leor spáis uaidh lonnaithe ar thailte lasmuigh den M50 atá criosaithe go cuí agus ar thailte a chiallaíonn nach bhfuiltear ag cur isteach ar dheiseanna atá dian ar shaothar ar thailte criosaithe atá in aice le hiompar poiblí’.

Cuspóir CSO10 Úsáidí Fostaíochta Ard-déine
Cuspóir CSO11 Fiontar a Úsáideann go leor Spáis
Cuspóir CSO12 Fostaíocht Úsáid Mheasctha
Cuspóir CSO13 Bunachar de Thailte Fostaíochta

2.6 Miondíol

Tá ról suntasach ag miondíol i bhfás agus i ngeilleagar Fhine Gall agus is í an earnáil mhiondíola an tionscal is mó i gContae Fhine Gall bunaithe ar líon na bhfiontar (2020 Ráithe 4), tráth a raibh breis is 1,500 gnó gníomhach laistigh den tionscal. Is feidhm de chuid an daonra é éileamh miondíola agus braitheann sé ar an airgead atá ar fáil le caitheamh ag tomhaltóirí.

Leanfaidh beartas miondíola Chomhairle Contae Fhine le tús áite a thabhairt d’ionaid mhiondíola ainmnithe san ordlathas miondíola agus beidh forbairt mhiondíola amach anseo bunaithe ar chur chuige seicheamhach, mar atá sonraithe sna Treoirínte Pleanála Miondíola. Ba cheart go mbeadh forbairt mhiondíola nua ag tarlú i lár na bpríomhbhailte agus i bpríomhbhailte sa Chontae agus ba cheart go mbeidís ag teacht leis an gcineál agus leis an bhformáid atá sonraithe san ordlathas miondíola.

Sonraítear in RSES go dtacóidh EMRA le hullmhú straitéis mhiondíola nua don Réigiún faoin cheanglais *Threoirínte Pleanála Miondíola d’Údarás Phleanála 2012*, nó aon leagan nuashonraithe ina dhiaidh sin, chun an t-ordlathas seo a nuashonrú agus ceanglais maidir le spás urláir a chur i bhfeidhm don Réigiún. Ullmhóidh Comhairle Contae Fhine Gall Leagan Malartach den Phlean Forbartha más gá agus nuair is gá bunaithe ar aon nuashonrú ar na Treoirínte Miondíola. Féach freisin Caibidil 7 – Fostaíocht agus Geilleagar.

2.7 Straitéis Lonnaíochta

2.7.1 Comhthéacs Fhine Gall: Ordalthas Lonnaíochta

Ní mór go mbeadh fás Fhine Gall amach anseo, cá háit agus conas a chaithimid ár saol, ailínithe le cuspóirí agus uailmhianta NPF agus RSES. Chuige sin, soláthraítear in RSES creat chun infheistíocht a dhéanamh ar mhaithe le spásphleanáil agus forbairt gheilleagrach a bhainistiú níos fearr chun Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre a fhás go hinbhuanaithe idir seo agus 2031 agus ina dhiaidh sin. Sonraítear i Straitéis Lonnaíochta soiléir agus comhleanúnach, aitheantas ar sheasamh tábhachtach Fhine Gall sa Réigiún, ról gach lonnaíochta laistigh den ordalthas thar shaolré an Phlean. Soláthraíonn sé sin creat d'fhonn a chinntiú go bhfuil fás a dhéanfar amach anseo spriocdhírthe sna suíomhanna oiriúnacha lena n-áirítear tithíocht nua, cruthú agus feabhsú deiseanna fostaíochta nua agus reatha, bonneagar pobail a sholáthar agus deiseanna caithimh aimsire mar aon le hinfeistíocht iompair spriocdhírthe. Go háirithe, nascacht a fheabhsú idir agus mórthimpeall ar lonnaíochtaí trí roghanna taistil ghníomhaigh agus iompair phoiblí a fhorbairt agus a rolladh amach, rud atá riachtanach agus a bheidh mar bhonn le fás inbhuanaithe.

Tá Fine Gall suite laistigh de Réigiún Bhaile Átha Cliath agus i gcuid de cheantar MASP, agus tá an chuid eile den Chontae lasmuigh de theorainn MASP, lonnaithe laistigh den Chroí-Réigiún. Chun uailmhian na bpleananna ardoird seo a chomhlíonadh, tá sé riachtanach straitéis soiléir agus comhleanúnach a bhunú. Tá an tOrdalthas Lonnaíochta d'Fhine Gall sonraithe anseo, baineann sé le Croístraitéis an Chontae agus cuimsítear ann sraith leibhéal a bhunaithe ar agus comhsheasmhach le RSES agus MASP. Áirítear ina measc na ceantair den Chontae atá sainithe mar Uirbeach nó Croí, ceantair thuaithe, bailte agus sráidbhailte agus Príomhbhaile Shoird agus ceantair atá aicmithe mar Chathair agus Bruachbhailte Bhaile Átha Cliath ag barr an struchtúir.

Figiúr 2.2 EMRA: Ceantair Phleanála Straitéisí EMRA: Straitéis Lonnaíochta

Beidh tionchar díreach ag an straitéis fáis do Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre go dtí 2031 ar fhás agus ar fhorbairt an Chontae thar shaolré an Phlean Forbartha agus foráiltear ann do na príomhbhreithniúcháin seo a leanas atá infheidhme d'Fhine Gall.

- Tacú le fás leantach Bhaile Átha Cliath mar inneall geilleagrach náisiúnta
- Fás inbhuanaithe an Cheantair Uirbigh a chinntiú trí Phlean Straitéiseach an Cheantair Uirbigh (MASP) Bhaile Átha Cliath
- Tacú le ceantair thuaithe bríomhara trí ghréasán bailte agus sráidbhailte
- Comhoibriú agus fás Chonair Gheilleagrach Bhaile Átha Cliath – Bhéal Feirste a éascú

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

- Gréasán de Phríombhailte (Sord) a bhunú chun forbairt réigiúnach inbhuanaithe a chinntiú.
- Tacú leis an aistriú chuig réigiún ísealcharbóin, seasmhach ó thaobh na haeráide de agus inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de.

Plean Mhórchearntar Uirbeach Bhaile Átha Cliath (MASP)

Glactar le Plean Straitéiseach Mhórchearntar Bhaile Átha Cliath (MASP) mar chuid de RSES agus sonraítear ann creat pleanála agus infheistíochta straitéisí do Mhórchearntar Bhaile Átha Cliath. Déantar iarracht in MASP Bhaile Átha Cliath, a bhaineann le príomhionaid uirbeacha Fhine Gall, straitéis chomhtháite talamhúsáide agus iompair a sholáthar ina sonraítear:

- Fís maidir le an Mhórchearntar Uirbhig amach anseo agus príomhchumasóirí fáis, sainaitnítear conairí straitéiseacha bunaithe ar a n-acmhainn dlúthfhás inbhuanaithe agus seicheamhach a chinntiú feadh príomhchonairí iompair phoiblí, atá ann cheana féin agus atá beartaithe a fhorbairt;
- Deiseanna forbartha straitéiseacha, mórscála d'fhorbairt chónaithe, fostaíochta agus athghiniúna agus aon easnaimh nó srianta bonneagair nach mór déileáil leo; agus
- Seicheamh de thosaíochtaí bonneagair a bhfuil sé mar aidhm leo comhordú níos fearr a chinntiú idir údaráis áitiúla, soláthraithe iompair phoiblí agus bonneagair ar mhaithe le soláthar céimnithe láithreán.

Tá príomhról ag Fine Gall i ndáil leis an straitéis chomhtháite talamhúsáide agus iompair laistigh den chreat réigiúnach, fás daonra agus fostaíochta a ailíniú leis an infheistíocht ghaolmhar in iompar agus bonneagar. Seo a leanas na Conairí Straitéiseacha agus na ceantair atá ábhartha i gcomhthéacs Fhine Gall:

- Lár na Cathrach laistigh den M50 (córacha iompair)
 - Sainaitnítear an poitéinseal a bhaineann le tairbhe a bhaint as an acmhainn fhadtéarmach a bhaineann leis an mbunachar talún straitéiseach ag Dún Sinche.
- Conair Thuaidh – Theas (Síneadh leis an DART)
 - Beidh Clár Forleathnaithe DART, atá le soláthar faoin mbliain 2027, mar bhonn le hacmhainn a mhéadú ar an líne chomaitéireachta ó thuaidh agus tacú le forbairt uirbeach mhórscála thailte an Cholbha Thuaidh agus Dhomhnach Bat.
- Conair an Iarthuaiscirt
 - Áirítear i gceantair forbartha straitéisí feadh líne pháirce Dhún Búinne/M3 Crios Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath (nasctha le naisc busanna feabhsaithe) agus tailte Pháirc Hans.
- Conair Metrolink-LUAS
 - Beidh forbairt thionscadal beartaithe Metrolink, faoi réir breithmheasa agus soláthair i ndiaidh 2027, mar bhonn le hacmhainn fhadtéarmach a sholáthar i Sord-Halla an Leasáin agus Fine Gall Theas - Aerfort Bhaile Átha Cliath, faoi réir acmhainn an inrochtaineacht an aerfoirt a chosaint

Ag féachaint don mhéid thuasluaite, tá an tOrdlathas Lonnaíochta d'Fhine Gall forbartha de réir na treoirphrionsabal a bunaíodh faoi NPF, RSES (lena n-áirítear MASP). Tá an tOrdlathas Lonnaíochta ailínithe leis an gCroístraitéis agus bunaithe ar an Straitéis Tithíochta agus HNDA atá sonraithe roimhe seo sa Chaibidil seo. Cuirtear san áireamh sa struchtúr atá forbartha ról agus feidhmeanna tábhachtacha atá á gcomhlíonadh ag gach baile agus sráidbhaile i gcomhthéacs réigiúnach agus

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

cinnteofar go mbeidh fás agus infheistíocht a bhaineann leis amach anseo á threorú go cuí. Ba cheart go dtarlódh sé seo i dteannta leis na bearta a bhfuil sé mar aidhm leo cur le hómós áite agus aitheantas pobail.

Tá an tOrdIathas Lonnaíochta le fáil i dTábla 2.20.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tábla 2.20 Ordlathas Lonnaíochta Fhine Gall

Típeolaíocht Lonnaíochta	Cur Síos	Ceantar Uirbeach	Sloc
Cathair agus Bruachbhaile Bhaile Átha Cliath	Croílár gnó idirnáisiúnta le bonn fostaíochta ard-dlúis agus éagsúil agus seirbhísí ardoird mhiondíola, ealaíon, cultúir agus áineasa. Feidhmíonn sé mar mhol iompair náisiúnta ag a bhfuil nasc láidir idir-réigiúnacha agus ionréigiúnacha agus dobharcheantar suntasach comaitéirí.	Formhór de lorg coise uirbeach Fhine Gall lena n-áirítear Baile Bhainséir (Cluain Saileach, Caisleán Cnucha, Baile an Alabhóidigh), Baile Dúill, Cill Fhionntain, Binn Éadair, Belcamp, Baile Griffin, Seantrabh (lena n-áirítear Baile Munna), Baile Shéarlais, Baile Maidheac	
Ionaid Réigiúnacha Fáis	Is bailte móra iad Ionaid Réigiúnacha Fáis ina bhfuil ardleibhéal fostaíochta agus seirbhísí féinchothabhála a fheidhmíonn mar thionscnóirí geilleagracha réigiúnacha agus a bhfuil ról suntasach acu i ndáil leis an dobharcheantar leathan.	Níl infheidhme i ndáil le Fine Gall	
Príomhbhaile	Bailte móra seirbhísí agus/nó contae, atá gníomhach go geilleagrach, a sholáthar fostaíocht sa cheantar mórthimpeall agus ina bhfuil nasc iompair ar ardchaighdeán agus an acmhainn feidhmiú mar thionscnóirí fáis chun tacú leis na hIonaid Réigiúnacha Fáis	Sord	
(i) Baile Fáis Féinchothaithe	(i) Bailte Fáis Féinchothaithe ina bhfuil leibhéal measartha post agus seirbhísí – lena n-áirítear bailte margaidh fochontae agus bailte comaitéireachta le nasc mhaith iompair agus acmhainn tacú le fás leantach a chabhróidh leo a bheith níos féinchothabhálaí.	Domhnach Bat	
(ii) Bailte Féinchothaithe	(ii) Baile Féinchothaithe ina bhfuil ardleibhéal fás daonra agus bonn fostaíochta lag atá ag brath ar cheantair eile le haghaidh fostaíochta agus/nó seirbhísí agus a éilíonn infheistíocht spriocdhírthe ‘beir suas’ ionas go mbeidh siad níos féinchothabhálaí.	Mullach Íde Port Mearnóg	Baile Brigín An Ros Lusca Na Sceirí
Bailte agus sráidbhailte	Bailte agus sráidbhailte ina bhfuil seirbhísí áitiúla agus feidhmeanna fostaíochta	Baiscín, Cionn Sáile, Móinéar na hAbhann, Cúil Chaoith, Baile an Rólaigh, Port Reachrann	Baile an Ridire, An Seanbhaile, Loch Sionnaigh, Baile Bachaille, An Aill, Baile Scadán, Baile Gháire, Baile Mhic Dhoinn

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tuaithe	Sráidbhailte agus an réigiún tuaithe níos leithne		Fine Gall Tuaithe agus Braislí Tuaithe
---------	---	--	--

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tábla 2.21 Ordlathas Lonnaíochta Fhine Gall

Ceantar Uirbeach	Croí-Cheantar
<p>Ceantar Comhdhlúthaithe Chathair agus Bhruachbhailte Bhaile Átha Cliath Baile Bhlainséir</p> <p>Baile Dúill Caisleán Cnucha Cluain Saileach Baile an Alabhóidigh Binn Éadair Sráidbhaile Mhullach Eadrad agus Cill Fhionntain Seantrabh (lena n-áirítear Baile Munna) Baile Grífín & Belcamp Baile Shéarlais & Baile Maidheac</p>	
<p>Príomhbhaile Sord</p>	
<p>Baile Fáis Féinchothaithe Domhnach Bat</p> <p>Baile Féinchothaithe Mullach Íde Port Mearnóg</p>	<p>Bailte Féinchothaithe Baile Brigín Lusca An Ros Na Sceirí</p>
<p>Bailte agus Sráidbhailte Port Reachrann Cúil Chaoith Cionn Sáile Móinéar na hAbhann Baile an Rólaigh Baiscín</p>	<p>Croí-Bhailte agus Croí-Shráidbhailte Eile Baile an Ridire Loch Sionnaigh Baile Bachaille An Aill Baile Scadán</p> <p>An Seanbhaile Baile Gáire Baile Mhic Dhoinn</p>

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tuath – Braislí agus Ceantar Tuaithe

Féach Caibidil 14, [Rannóg14. 12](#) áit a bhfuil liosta iomlán de bhraislí tuaithe

Cuspóirí Ginearálta Lonnaíochta

Beidh fás laistigh d’Fhine Gall amach anseo ailínithe leis na Orlathas Lonnaíochta i dTábla 2.20 rud a chinnteoidh go mbeidh an fhorbairt dírithe ar lonnaíochtaí atá ann cheana féin lena n-áirítear iad siúd atá sainithe mar Chathair agus Bruachbhailte Bhaile Átha Cliath, agus bailte agus sráidbhailte laistigh de na príomhcheantair Uirbeach agus Croícheantair. Beidh fás spriocdhírithe de réir na straitéisí bainistíochta talún gníomhach lena n-áirítear Pleananna Ceantair Áitiúla agus Máistirphleananna atá forbartha cheana féin agus a fhorbrófar amach anseo.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Cuirtear san áireamh anseo sprioc uailmhianach NPF dlúthfhás a chinntiú agus 50% de thithíocht a sholáthar laistigh de nó comhtheagmhálach le ceantar foirgnithe Chathair agus Bhruachbhailte Bhaile Átha Cliath ag cur san áireamh go mbaineann deiseanna suntasacha forbartha le príomhchonairí iompair phoiblí (atá forbartha cheana féin agus atá pleanáilte).

Chun soláthar na dTorthaí Straitéiseacha Réigiúnacha atá sainaitheanta in RSES a chinntiú, is den tábhachtach é go mbeadh an Straitéis Lonnaíochta éifeachtach i gcúig phríomhréimse:

- Patrúin lonnaíochta inbhuanaithe a chruthú
- Dlúthfhás agus athghiniúint uirbeach a chinntiú
- Tacú le pobail tuaithe agus iad a fheabhsú
- Pobail shláintiúla a chruthú
- Áiteanna cruthaitheacha a chruthú

Beartas CSP12 NFP agus RSES

Tacú le dlúthfhás de réir NFP agus RSES trí bheartais shonracha agus spriocdhírthe a chur san áireamh agus beartas intomhaiste cur chun feidhme a bheidh mar bhonn leis an méid seo a leanas a chinntiú:

- Forbairt inlíonta / láithreán athfhorbraíochta a spreagadh,
- Fás a dhíriú ar cheantair forbartha straitéiseacha ainmnithe an Chontae atá sainaitheanta i bPlean Straitéiseach an Cheantair Uirbigh (MASP),
- Tacófar le dlús méadaithe feadh na gconairí iompair phoiblí.

Beartas CSP13 Déileáil le hEasnamh Bhonneagair

Dlús a chur leis an talamh atá ar fáil le haghaidh forbairt chónaithe trí iarracht a dhéanamh déileáil le heasnamh bhonneagair atá ann faoi láthair sa chás gur léir go bhfuil moill á cur acu seo ar fhorbairt chónaithe.

Beartas CSP14 Comhdhlúthú agus Ath-Dhiansaothrú Láithreán Inlíonta/Athfhorbraíochta

Tacú le comhdhlúthú agus ath-dhiansaothrú láithreán inlíonta/athfhorbraíochta chun úsáidí ard-dlúis dírithe ar dhaoine a sholáthar laistigh de cheantar foirgnithe Chathair agus bhruachbhailte Bhaile Átha Cliath agus a chinntiú go bhfuil forbairt ceantar forbartha amach anseo á comhordú leis soláthar príomhthionscadal bonneagair uisce agus iompair phoiblí.

Beartas CSP15 Dlúthfhás agus Athnuachan

Tacú le cur chun feidhme agus le forbairt chomhsheasmhach leis na Toradh Straitéiseach Náisiúnta maidir le Dlúthfhás atá sonraithe in NFP agus sa Toradh Straitéiseach Náisiúnta maidir le Dlúthfhás agus Athnuachan atá sonraithe in RSES.

Beartas CSP16 Straitéis Tithíochta

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

A chinntiú go dtugtar aitheantas sa Straitéis Tithíochta do riachtanais éagsúla shaoránaigh Fhine Gall agus go bhfreastalaítear ar a riachtanais chóiríochta éagsúla a mhéid agus is féidir.

Beartas CSP17 Pobail Inbhuanaithe ina bhfuil Cothromaíocht Shóisialta agus Gheilleagrach

Tacú le forbairt pobal inbhuanaithe atá cothromaithe go sóisialta agus go geilleagrach.

Beartas CSP18 Forbairt Chónaithe a Chur Chun Cinn

Tacú le forbairt chónaithe atá ag déileáil le heasnaimh sa soláthar tithíochta faoi láthair agus a bhfuil spriocfhigiúirí treorach á gcomhlíonadh aici trí chur chuige pleanáilte agus comhordaithe maidir le tailte atá criosaithe go cuí a fhorbairt ag príomhshuíomhanna lena n-áirítear ceantair atá le hathnuachan, láithreáin fholmha agus thearcúsáidte.

Cuspóir CSO15 Meascán Cineál Tithíochta

Tacú le forbairt chónaithe ar ardchaighdeán a fhreastalaíonn ar riachtanais gach céim den tsaolré trí mheascán oiriúnach de chineálacha tithíochta agus áiseanna áitiúla.

Cuspóir CSO16 Spásanna Inlíonta ar Thailte faoi Úinéireacht Chomhairle Contae Fhine Gall (cónaithe)

Más féidir, a chinntiú go bhfuil spásanna inlíonta ar thailte criosaithe cónaithe faoi úinéireacht Chomhairle Contae Fhine Gall in úsáid chun tithe sóisialta a thógáil chun ár stoc tithíochta a mhéadú.

Cuspóir CSO17 Cuir Chuige Chrannteoranta

Cuir chuige chrannteoranta a bhaineann le gach baile agus sráidbhaile a choimeád ar mhaithe lena gcarachtar speisialta a chaomhnú.

Cuspóir CSO18 Gréasán Conairí/Rotharbhealaí

Gréasán cuimsitheach de bhealaí coisithe agus rotharbhealaí le comharthaí a fhorbairt a nascann ceantair chónaithe lena chéile, chuig lár sráidbhailte, scoileanna, moil áineasa agus stáisiúin iarnróid.

2.7.2 Ról gach Lonnaíochta:

Mar atá sonraithe in NPF, tá an poitéinseal ag méadú sa chéatadán foirmeacha níos dlúithe d'fhás i bhforbairt lonnaíochtaí de gach méid, ón gcathair is mó go dtí an sráidbhaile is lú, tacú le hathrú ó bhonn. Áirítear anseo líon na gcustaiméirí a fheabhsú, cabhrú le hinmharthanacht seirbhísí, siopaí agus iompair phoiblí, soláthar tithíochta a mhéadú agus a chur ar chumas níos mó daoine a bheith níos cóngaraí do dheiseanna fostaíochta agus caithimh aimsire. Ceanglaíonn NPO 3b go mbeidh 50% de gach teach nua á soláthar i gcathracha na tíre, lena n-áirítear Baile Átha Cliath, laistigh de lorg tógtha reatha. Chuige sin, ba cheart tairbhe a bhaint as dlús níos airde i lonnaíocht Chathair agus Bhruachbhailte Bhaile Átha Cliath agus ba cheart go mbeadh laghdú grádaithe le tabhairt faoi deara sna lonnaíochtaí ag leibhéal níos ísle. Ceanglaíonn NPO 7 cur chuige saincheaptha maidir le forbairt uirbeach, atá nasctha leis an gCiste Athnuachana agus Forbartha Tuaithe agus Uirbí agus tá an patrún

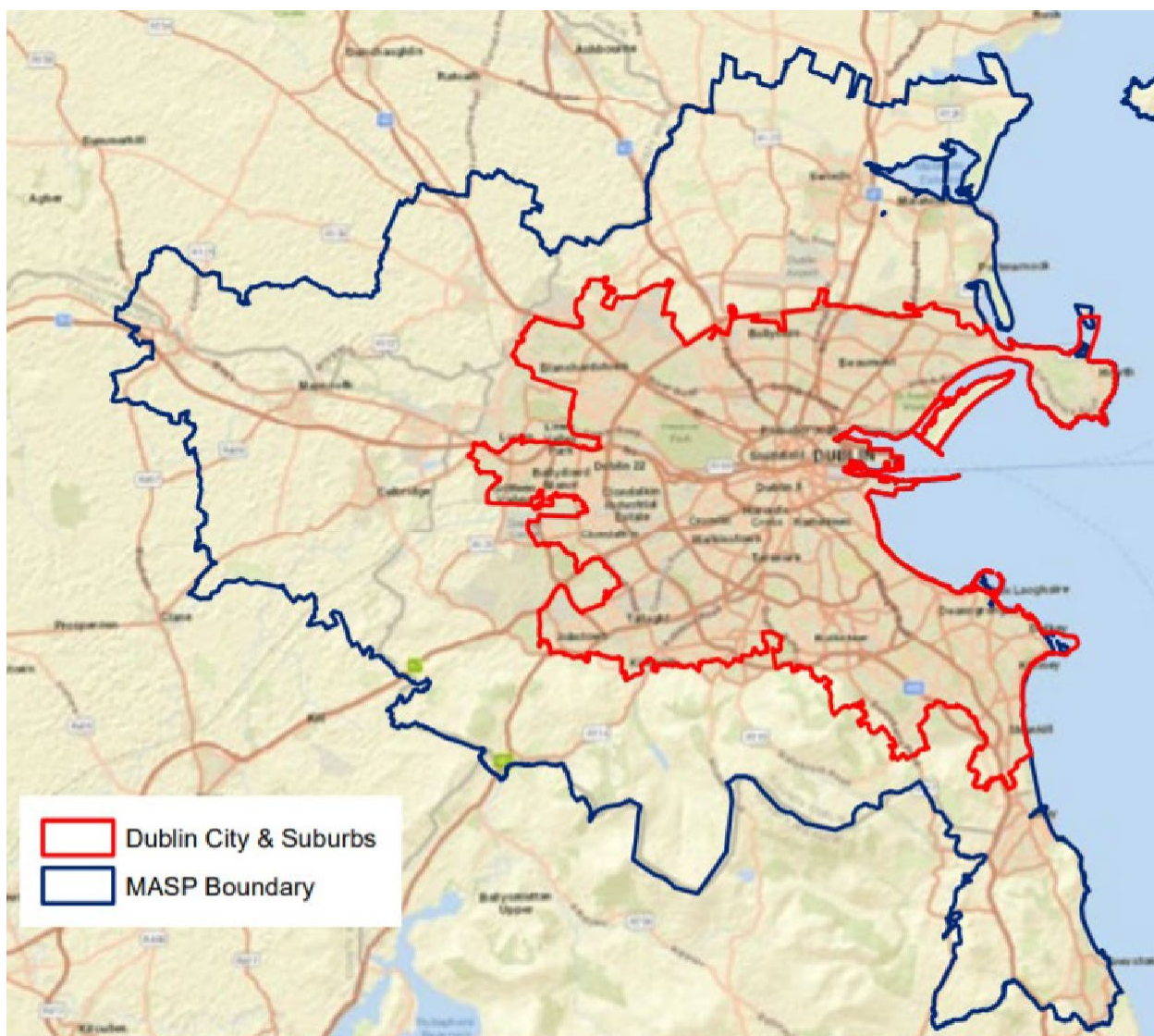
PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

spriocdhírthe d'fhás daonra sonraítear in NPO 8.

Lonnaithe laistigh de chomhthéacs threo straitéiseach agus na mbeartas atá sonraithe sa chaibidil seo, tá ról agus feidhm, lena n-áirítear na beartais agus cuspóirí infheidhme maidir le gach lonnaíocht in Ordlathas Lonnaíochta Fhine Gall, sonraithe thíos.

Cathair agus Bruachbhailte Bhaile Átha Cliath

Cuimsítear i limistéir d'Fhine Gall atá catagóirithe mar Chathair agus Bruachbhailte Bhaile Átha Cliath, i ndáil le RSES, formhór de lorg coise uirbeach Fhine Gall lena n-áirítear Baile Bhlainséir, Cluain Saileach, Caisleán Cnucha, Cúil Mhín, Mullach Eadrad, Ongar, Baile an Tirialaigh, Baile an Alabhóidigh; agus ó dheas de lonnaíochtaí Sheantraibh (lena n-áirítear Baile Munna), Baile Shéarlais agus Baile Maidheac mar aon leis na pobail seo a leanas - Baile Dúill, Cill Fhionntain, Binn Éadair, Baile Ghrífin agus Belcamp - atá suite gar do chósta Fhine Gall.

Figiúr 2.3 Cathair agus Bruachbailte Bhaile Átha Cliath agus Teorainn MASP

Baile Bhlaínséir agus Bruachbailte

Is é Baile Bhlaínséir, atá suite go straitéiseach ag crosbhealach bhóithre náisiúnta an N3 agus an M50, an t-ionad lonnaithe is mó i bhFine Gall, ina gcuimsítear na comharsanachtaí uirbeacha tábhachtacha seo a leanas - Cluain Saileach, Caisleán Cnucha, Cúil Mhín, Mullach Eadrach, Ongar, Baile an Tirialaigh agus Baile an Alabhóidigh. Ar an iomlán, tá thart ar 108,000 duine ina gcónaí i mórcheantar Bhaile Bhlaínséir, de réir Dhaonáireamh 2016.

Tá Baile Bhlaínséir ainmnithe mar ‘Móronad Baile’ Leibhéal 2 i Straitéis Miondíola Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath agus glactar leis mar cheann de na hionaid mhiondíola is mó agus is tábhachtaí sa Stát. I dteannta le hIonad Bhaile Bhlaínséir, tá roinnt fostóirí suntasacha de chuid na hearnála poiblí lonnaithe sa cheantar lena n-áirítear Comhairle Contae Fhine Gall, Ospidéal Uí Chonghaile agus Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath (TU Bhaile Átha Cliath), Baile Bhlaínséir. Is príomhshuíomh é Baile Bhlaínséir chomh fada is a bhaineann le hInfheistíocht Dhíreach Eachtrach agus TFC mórsála agus tá oibríochtaí ar siúl ag cuideachtaí cógaisíochta sa cheantar le fada an lá. Chomh maith leis sin, tá Crios Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath lonnaithe i mBaile Bhlaínséir mar aon leis an gCampas Náisiúnta spórt, saoráid spórt úrscothach atá lonnaithe i mBaile an Aba.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tá Crios Forbartha Straitéisí (SDZ) Pháirc Hans ag leanúint ar aghaidh ag freastal ar phobail inbhuanaithe nua a bhfuil stáisiún traenach nua ag freastal orthu ar chraobhlíne iarnóid Chluain Saileach go dtí Bealach na Páirce an M3. Chomh maith leis sin, bainfidh pobail nua inbhuanaithe amach anseo laistigh de Chnoc an Sciobóil agus Baile Uí Cheallaigh tairbhe as rochtain dhíreach ar iompar iarnróid ardacmhainne, agus déanfar foráil shuntasach do roghanna taistil ghníomhaigh freisin.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Soláthraítear creataí talamhúsáide sna Pleananna Ceantair Áitiúla ar glacadh leo le déanaí sna ceantair seo chun raon deiseanna tithíochta, bonneagar pobail agus áineasa ar ardchaighdeán a sholáthar, a bheidh mar bhonn le pobail nua, uathúla a chruthú.

Tá aitheantas tugtha in RSES don phoitéinseal a bhaineann le tailte ag Dún Sinche a fhorbairt amach anseo, bunachar talún suntasach láithreán úrnua laistigh d'fháinne an M50. Cuimsítear sa limistéar talún seo, atá lonnaithe díreach sé mhí ó lár chathair Bhaile Átha Cliath, thart ar 435 heicteár, a mbeidh thart ar 200 heicteár de ar fáil chun críche forbartha. I láthair na huaire, tá an ceantar, atá lonnaithe laistigh de chordún an M50, in úsáid mar thailte talmhaíochta agus caithimh aimsire agus tá poitéinseal suntasach comhdhlúthaithe ag baint leis ar bhealach inbhuanaithe a bhfuil córais iompair phoiblí ardacmhainne ag tacú leis bunaithe ar a chónagaráí is atá sé do stáisiún Bhaile an Ásaigh agus Síneadh Líne Uaine-Fhionnghlaise Luas. Tá staidéar féidearthachta mionsonraithe ar na tailte seo, lena n-áirítear scrúdú ar bhacainní bonneagair reatha, á dhéanamh i láthair na huaire. De réir an bheartais pleanála réigiúnaí, samhlaítear go bhforbrófar thart ar 7,000 aonad cónaithe i gceantar úsáide measctha mar bhunachar talún straitéiseach fadtéarmach.

Baile Shéarlais, Baile Maidheac, Seantrabh (lena n-áirítear Baile Munna), Baile Ghrifín agus Belcamp Cuimsítear sa chuid theas den Chontae na pobail seo a leanas - Baile Shéarlais, Baile Maidheac, Seantrabh (lena n-áirítear Baile Munna), Cluain Sceach, Belcamp agus Baile Ghrifín. Tá an limistéar seo gar don teorainn riaracháin le Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath agus tá fás suntasach tugtha faoi deara ann le blianta beaga anuas, agus tá meascán d'fhostaíocht chónaithe agus mhéadaithe ann. Is lonnaíochtaí cónaithe tábhachtacha iad pobail Bhaile Shéarlais agus Bhaile Maidheac ó dheas den M50 agus tá neart áiseanna miondíola ag freastal ar an gceantar go háirithe Ionad Siopadóireachta Bhaile Shéarlais, ionad Leibhéal 3 laistigh d'Ordhlathas Miondíola Fhine Gall, agus tá scoileanna agus áiseanna pobail á soláthar in aice láimhe i gComhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath. Tá Creatphlean beartaithe d'Eastát Tionscail Bhaile Shéarlais chun scrúdú a dhéanamh ar dheiseanna athnuachana do na tailte amach anseo, mar gheall ar a suíomh in aice le tailte athghiniúna i limistéar Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath. Rachaidh infheistíocht i gcúrsaí iompair amach anseo lena n-áirítear Luas Fhionnghlaise, stad Metrolink na Coille Thuaidh agus BusConnects chun tairbhe forbairt leanúnach chónaithe agus tráchtála laistigh den cheantar. Tá athrú ó bhonn ag tarlú ag an taobh thoir ag Baile Ghrifín agus taobh leis an gceantar ó thuaidh de limistéar oibríochtúil Chomhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, áit a bhfuil pobail chónaithe nua á mbunú go leanúnach, atá dírithe den chuid is mó ar scéimeanna ilstóreacha, ilaonaid a bhaineann tairbhe as a bheith suite gar don DART. I láthair na huaire, tá pleananna á bhforbairt ag Comhairle Contae Fhine Gall trí phróiseas toilithe pleanála Chuid VIII d'áiseanna pobail ilchuspóra ag Béal Átha Liag. Soláthrófar halla spóirt agus ionaid pobail nua ag Páirc Bhéal Átha Liag i mBaile Maidheac, chun cabhrú freastal ar raon leathan gníomhaíochtaí pobail, caithimh aimsire, oideachais agus spóirt sa cheantar. Chomh maith leis sin, forbrófar Páirc Bhéal Átha Liag.

Go straitéiseach, baineann an ceantar tairbhe as go leor mol fostaíochta, lena n-áirítear ionaid seirbhíse níos mó i mBaile Bhlainséir, Sord, Fionnghlas, Cathair Bhaile Átha Cliath agus Aerfort Bhaile Átha Cliath. Tá deiseanna suntasacha fostaíochta le fáil feadh na gcampas tionsclaíoch agus gnó ata bunaithe le fada an lá laistigh de limistéir an dá údarás áitiúil, atá ag baint tairbhe as rochtain ar chonairí straitéiseacha an M50 agus Bhaile Átha Cliath-Bhéal Feirste. Áirítear ina measc Páirc Gnó Chluain Seach, Cluain Seach, Páirceanna Tionscail Airways agus Sheantraibh. Bunaithe ar a chónagaracht d'Aerfort Bhaile Átha Cliath, baineann an ceantar tairbhe, ní nach ionadh, as tionscail

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

speisialaithe eitlíochta atá bunaithe le fada agus atá fós ag forbairt, tionscail idirnáisiúnta agus dhúchasacha.

Déanfaidh an Plean seo iarracht leanúint leis na cuspóirí chun na lonnaitheanta sainaitheanta a chomhdhlúthú, a fheabhsú agus a athnuachan chun fás inbhuanaithe pobal a chinntiú agus feidhmíocht gheilleagrach a chinntiú chun lántairbhe a bhaint as na buntáistí iomaíocha a eascraíonn as suíomh geografacha agus naisc iompair an cheantair.

Baile Dúill, Cill Fhionntain agus Binn Éadair

Is lonnáiocthaí stairiúla atá bunaithe le fada an lá iad Baile Dúill, Cill Fhionntain agus Binn Éadair a bhfuil carachtar uathúil agus ómós áite ar leith luaite leo a chuireann ar bhealach suntasach le carachtar Fhine Gall. Tá ról suntasach ag a dtimpeallacht chósta ina gcarachtar agus feidhm caithimh aimsire lena n-áirítear siúlóidí cósta, anaclanna dúlra, trána, Páirc Ráschúrsa, SAAO, Caisleán & Tailte Pháirc na bhFianna Bhinn Éadair, Inis Mac Neasáin, Muiríne Bhinn Éadair & oidhreacht thógtha láidir lena n-áirítear Limistéir Chaomhaontais Ailtireachta i Sráidbhailte Bhaile Dúill & Bhinn Éadair mar aon le hinrochtaineacht mhaith ar iompar poiblí. Samhlaítear go bhforbrófar na ceantair seo trí raon áiseanna a sholáthar chun tacú le daonraí atá ann faoi láthair agus a bhunófar amach anseo. Ionas gur féidir é seo a chinntiú, ní mór ról Bhaile Dhúill agus Bhinn Éadair a threisiú, agus forbairt a chomhdhlúthú laistigh de na sráidbhailte bunaidh. Baineann tábhacht idirnáisiúnta le hoidhreacht nádúrtha Inbhear Bhaile Dúill & Inis Mac Neasáin, atá ainmnithe trí Limistéar faoi Chaomhnú Speisialta (SAC) agus Limistéar faoi Chosaint Speisialta (SPA) agus ní mór go mbeadh forbairt amach anseo airdeallach ar íogaireachtaí na hoidhreachta nádúrtha. Ag féachaint dá chónगराí is atá siad do Chathair Bhaile Átha Cliath, cuimsítear iontu freisin ceantair chomhdhlúite laistigh den Mhórchearantar Uirbeach, a bhaineann tairbhe as a gcónगराacht do ghréasán an DART agus infheistíocht leanúnach i ndeiseanna taistil ghníomhaigh.

Tá forbairt chónaithe ag tarlú ag Steach Póilín agus fuarthas maoiniú LIHAF (URDF anois) chun rochtain ar stáisiún traenach Chluain Ghrifín a sholáthar agus gnéithe riachtanacha eile lena n-áirítear páirc réigiúnach, limistéir tanúcháin agus oibreacha uasghrádaithe bóthair. Baineann an fhéidearthacht leis an méadú sa chéatadán d'fhoirmeacha fáis níos dlúithe tacú le difríocht ó bhonn, cur le hinmharthanacht seirbhísí, siopaí agus iompair poiblí, cur leis an soláthar tithíochta agus cur ar chumas daoine a bheith ina gcónगराí níos cóngaraí do dheiseanna fostaíochta agus caithimh aimsire.

Go ginearálta, táthar ag freastal ar éileamh ar mhiondíol/ar sheirbhísí, laistigh d e Lár Bailte Beaga agus Sráidbhailte / Ionaid Áitiúla Leibhéal 4 laistigh den Ordilathas Miondíola. Tá dhá phríomhionad fostaíochta i mBaile Dúill, ag Eastát Tionscail Bhaile Dúill agus ag Eastát Tionscail Chill Bharróg, a sholáthraíonn fostaíocht shuntasach don cheantar go ginearálta agus tá raon níos leithne feidhmeanna geilleagracha á gcomhlíonadh ag Binn Éadair de bhrí gur ceann scríbe turasóireachta atá ann agus mar gheall ar na gníomhaíochtaí tábhachtacha muirí atá á gcur i gcrích san áit. Feabhsóidh an síneadh atá le cur leis an gCé Láir rochtain, cothabhála agus áiseanna feistithe, atá le cur i gcrích in 2021 tionscal muirí Bhinn Éadair.

Is é Crois Chill Fhionntain an geata isteach chuig Leithinis Bhinn Éadair agus is bruchbhaile seanbhunaithe é lena mbaineann aitheantas soiléir, pobal agus raon seirbhísí uirbeacha cosúil le scoileanna, áiseanna miondíola agus pobail. Tacaíonn sé le seirbhísí áitiúla do dhaonra Bhinn Éadair, Chill Fhionntain, Bhaile Dúill agus Chois Bá.

Tá leibhéal ard cosanta ag Binn Éadair mar gheall ar ainmniúcháin SAAO agus Láithreáin Eorpaigh agus tá Cill Fhionntain suite gar do na hainmniúcháin seo. Tá infheistíocht shuntasach déanta i dtimchonairí Cheann Bhinn Éadair lena n-áirítear dromchlú, suíocháin agus comharthaíocht feabhsaithe. Athrófar Páirc Ráschúrsa Bhaile Dúill ó bhonn chun siúlbealaí agus rotharbhealaí a sholáthar mar aon le soiliú, spásanna páirceála do charranna, páirceanna súgartha agus áiseanna spóirt agus áineasa. Beidh Glasbhealach Bhaile Dúill-Phort Mearnóg, cuid de Ghlasbhealach níos fadtéarmaí Chill Fhionntain-Mullach Íde, a chruthódh nasc le Glasbhealach an Mhóinéir Leathain agus rotharbhealach Chill Fhionntain-Chuas an Ghainimh, mar bhonn le deiseanna suntasacha taistil ghníomhach agus áineasa a thabhairt chuig na ceantair seo.

Beartais agus Cuspóirí: Cathair agus

Bruachbhailte Bhaile Átha Cliath

Beartas	CSP19	Dlúthfhás	Uirbeach
----------------	--------------	------------------	-----------------

Seicheamhach agus Inbhuanaithe

Tacú le dlúthfhás uirbeach seicheamhach agus inbhuanaithe chun spriocanna a chinntiú go mbeidh ar a laghad 50% de gach teach atá le tógáil, laistigh de nó comhtheagmhálach le ceantar foirgnithe chathair agus bruachbhailte Bhaile Átha Cliath agus sprioc de 30% ar a laghad le haghaidh lonnáíochtaí uirbeacha eile, agus béim a leagan ar ómós áite sláintiúil agus caighdeán beatha feabhsaithe.

Beartas CSP20 Baile Bhlainséir

Fás Bhaile Bhlainséir a chomhdhlúthú mar atá sonraithe sa Straitéis Lonnáíochta le haghaidh RSES trí thacú le forbairt inlíoanta agus dlúthfhás seachas forbairt láithreán úrnua agus trí dhiansaothrú ag suíomhanna atá sainaitheanta go cuí.

Beartas CSP21 Seantrabh, Baile Munna agus Baile Maidheac, Baile Shéarlais, Fionnghlas agus Béal Átha Liag

Na ceantair seo a leanas a shainiú ar bhealach dearfach - Seantrabh, Baile Munna agus Baile Maidheac, Baile Shéarlais, Fionnghlas agus Béal Átha Liag - trí fhorbairt agus feabhsú naisc níos fearr idir na ceantair seo agus an chuid eile d'Fhine Gall.

Beartas CSP22 Binn Éadair, Cill Fhionntain agus Baile Dúill

An fhorbairt a chomhdhlúthú agus aitheantas uathúil Bhinn Éadair, Chill Fhionntain agus Bhaile Dúill a chosaint. Áirítear anseo cosaint i gcoinne na róforbartha.

Beartas CSP23 SAAO Bhinn Éadair

Orduithe Limistéar de Chonláiste Speisialta (SAAO) Bhinn Éadair a chosaint, lena n-áirítear Crios maolánach, ó fhorbairt chónaithe agus thionsclaíoch a bhfuil sé mar aidhm léi freastal ar éileamh uirbeach.

Beartas CSP24 SAAO Ghleann na Life

Orduithe Limistéar de Chonláiste Speisialta (SAAO) Ghleann na Life a chosaint, lena n-áirítear Crios maolánach, ó fhorbairt chónaithe agus thionsclaíoch a bhfuil sé mar aidhm léi freastal ar éileamh

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

uirbeach.

Cuspóir CSO19 Tacú le Dlús Níos Airde

Tacú le dlús níos airde (50+ aonad sa heicteár) ag suíomhanna oiriúnacha i gceantair fhoirgnithe faoi réir caighdeán cáilíochtúil a chomhlíonadh ag suíomhanna oiriúnacha agus tagairt ar leith á déanamh d'ionaid uirbeacha agus/nó cóngarach do nóid iompair phoiblí ardacmhainne agus ag an am céanna a léiriú go bhfuil Treoirlínte Aireachta ábhartha Alt 28 á gcomhlíonadh.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH ÚSÁID

Cuspóir CSO20 Athfhorbairt Íogair Príomhláithreán

Athfhorbairt íogair príomhláithreán laistigh de cheantar Chathair agus Bhruachbailte Bhaile Átha Cliath a spreagadh le haghaidh úsáid mheasctha a áirítear ann gné chónaithe oiriúnach chun inmharthanacht agus beogacht sráidbhailte uirbeacha atá ann cheana féin a fheabhsú.

Cuspóir CSO21 Athnuachan Lár Bailte

Leanúint le cur chuige straitéiseach a fhorbairt maidir le hathnuachan lár bailte trí Chur Chuige ‘Tús Áite do Lár Bailte’ laistigh de lonnaithe ar cuid de cheantar Chathair agus Bhruachbailte Bhaile Átha Cliath iad trí úsáid a bhaint as foirgnimh atá ann cheana féin agus tailte neamhúsáidte le haghaidh forbairt nua, tacú le háitíocht chónaithe agus meascán úsáidí a sholáthar laistigh de na ceantair sin, lena n-áirítear úsáidí cultúrtha agus pobail agus úsáidí cónaithe, de réir mar is cuí.

Cuspóir CSO22 Lár Baile Bhaile Bhlaínseir & DEZ

Tacú le Lár Baile Bhaile Bhlaínseir mar ghné riachtanach i gcur chun cinn agus i bhforbairt Crios Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath.

Cuspóir CSO23 Acmhainní Oidhreachta Áitiúla agus Taitneamhachtaí Poiblí atá le fáil cheana féin a Bharrfheabhsú

A cheangal go mbaineann forbairt nua i lonnaithe uirbeacha cheantar Chathair agus Bhruachbailte Bhaile Átha Cliath lántairbhe as acmhainní oidhreachta áitiúla agus taitneamhachtaí poiblí, agus ag an am céanna carachtar agus bithéagsúlacht na sráidbhailte a chosaint.

Cuspóir CSO24 Forbairt ar Ardchaighdeán, Inbhuanaithe & Ionchuimsitheach

Tacú le forbairt a áirítear inti cur chuige ar ardchaighdeán, inbhuanaithe agus ionchuimsitheach maidir le tograí i gCathair agus Bruachbailte Bhaile Átha Cliath, a bhfuil modhanna taistil inbhuanaithe ag tacú leo agus a chruthaíonn comharsanachtaí uathúla áitiúla agus a chuireann ar bhealach dearfach leis an oidhrecht thógtha agus nádúrtha atá sa cheantar cheana féin.

Cuspóir CSO25 ACAnna atá ann cheana féin a Chur Chun Cinn agus a Fheabhsú

Leanúint leis na ACAnna atá le fáil inár sráidbhailte uirbeacha a chur chun cinn agus a fheabhsú agus a gcarachtair stairiúla a chosaint.

Cuspóir CSO26 Tuiscint Níos Fearr ar Fhéiniúlacht

Féiniúlachtaí pobail feabhsaithe a fhorbairt i bhFine Gall trí thaitneamhachtaí sóisialta, cultúrtha, pobail agus cónaithe a fheabhsú. Tacú le forbairt tuiscint níos fearr ar fhéiniúlacht do na ceantair laistigh de Chathair agus Bruachbhailte Bhaile Átha Cliath, lena n-áirítear feabhsuithe ar chomharthaíochta, tírdhreachú agus cuma fhisiciúil agus trí thacú le húsáidí measctha, lena n-áirítear úsáidí cónaithe, inár sráidbhailte uirbeacha.

Cuspóir CSO27 LAPanna, Máistirphleananna & Creatphleananna do Chathair agus Bruachbhailte Bhaile Átha Cliath

Mar atá sonraithe i dTábla 2.15, 2.16, 2.17, 2.18 agus 2.19

- i. Pleananna Ceantair Áitiúla agus Máistirphleananna atá bunaithe cheana féin a chur chun feidhme i gCathair agus i mBruachbhailte Bhaile Átha Cliath
- ii. Pleananna Ceantair Áitiúla a ullmhú agus a chur chun feidhme do cheantair shainaitheanta
- iii. Máistirphleananna a ullmhú agus a chur chun feidhme do cheantair shainaitheanta
- iv. Creatphleananna a ullmhú agus a chur chun feidhme do cheantair shainaitheanta laistigh de cheantar Chathair agus Bhrúachbhailte Bhaile Átha Cliath.

Cuspóir CSO28 Úsáidí Dian ar Dhaonra & Fostaíocht

Tacóidh an Plean le húsáidí daonra agus fostaíochta níos déine agus díreofar ar shaoráidí maithe pobail, cathartha agus scoile, sráideanna agus spásanna ar ardchaighdeán a chiallaíonn go bhfuil comharsanachtaí atá bunaithe cheana féin agus comharsanachtaí nua á nascadh le chéile agus le bonneagar agus taitneamhachtaí riachtanacha a theastaíonn chun pobail agus fostaíocht inbhuanaithe a fhorbairt laistigh de príomhionaid uirbeacha, comhsheasmhach le RPO 4.3.

Cuspóir CSO29 Dún Sinche

Plean reachtúil áitiúil a ullmhú do thailte ag Dún Sinche i gcomhairle leis na páirtithe leasmhara ábhartha, lena n-áirítear iniúchadh bonneagair mar aon le costálacha agus straitéis cur chun feidhme chun athnuachan agus forbairt inbhuanaithe an cheantair a chumasú idir an meántearma agus an fadtéarma.

Cuspóir CSO30 Belcamp

Breithniú a dhéanamh ar chandam teoranta forbartha ar thailte Belcamp chun athshlánú agus caomhnú Theach Belcamp a éascú. Achoimre dhearaidh ina n-áirítear candam agus suíomh forbairt dá leithéid, nach ndéanfaidh dochar d'aon riachtanais bóthair amach anseo, a chomhaontófar leis an Údarás Pleanála roimh iarratas pleanála a thaisceadh. Ní dhíolfar ná ní áiteofar níos mó ná 50% d'aon aonaid chónaithe ceadaithe ar feitheamh aiscur iomlán Theach Belcamp chun sástachta an Údaráis Phleanála.

Cuspóir CSO31 Ongar

An spás glas ar fad atá in Ongar a fheabhsú agus a chur chun cinn trí bhonneagar caithimh aimsire íogair agus oiriúnach laistigh de theorainn an spáis ghlais.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Cuspóir CSO32 Staidéar Féidearthachta – Tram/Iarnród Cáblach Bhinn Éadair

Staidéar féidearthachta a dhéanamh chun scrúdú a dhéanamh ar an bpoitéinseal a bhaineann le haischur tram nó iarnród cáblach ó stáisiún DART Bhinn Éadair go Mullach Bhinn Éadair.

Príomhbhaile Shoid

Tá Sord sainaitheanta mar cheann de thrí Phríomhbhaile in RSES laistigh den cheantar Uirbeach, agus is iad Bré agus Maigh Nuad an dá príomhbhaile eile. Sainítear príomhbhailte mar bhailte móra seirbhísí agus/nó contae atá gníomhach go geilleagrach a sholáthraíonn fostaíocht do na ceantair mórthimpeall. Chomh maith leis sin, baineann ionaid den chineál sin tairbhe as naisc iompair ar ardchaighdeán agus tá an acmhainn acu feidhmiú mar thionscnóirí fáis agus cur leis na hIonaid Réigiúnacha Fáis. Tá an poitéinseal ag Príomhbhailte, i bhfianaise a suntas stairiúil agus feidhmíocht mar lonnaíochtaí laistigh de chomhthéacs réigiúnach, freastal ar leibhéal fás daonra agus fostaíochta comhréireach, éascaithe ag a suíomh ar chonairí iompair phoiblí ar ardchaighdeán agus ailínithe leis na infheistíocht riachtanach i seirbhísí, taitneamhachtaí agus iompar inbhuanaithe.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Is é Sord príomhionad riaracháin Chomhairle Contae Fhine Gall agus tá daonra de 44,446 laistigh de theorainn na forbartha, de réir Dhaonáireamh 2016. Mar gheall ar an suíomh straitéiseach, le naisc dhíreacha leis an ngréasán bóithre náisiúnta (M1, M50 agus Tollán Bhaile Átha Cliath) mar aon lena chónarai is atá sé do chonair gheilleagrach Bhaile Átha Cliath/Bhéal Feirste, tá príomhról ag Sord i straitéis iomlán MASP, agus tá príomhfheidhmeanna cónaithe agus fostaíochta á gcomhlíonadh. Tá cuid de na fostóirí is mó sa tír lonnaithe i Sord, lena n-áirítear ionaid fostaíochta ardoilte a eascraíonn as naisc le hAerfort Bhaile Átha Cliath. Tugtar aitheantas don chaidreamh tábhachtach idir Sord agus Aerfort Bhaile Átha Cliath sa Phlean agus cosnófar cosaint agus feabhsú rochtain ar an aerfort mar gheata domhanda don Réigiún agus don Stát.

Táthar ag leanúint le forbairt chónaithe i Sord laistigh de cheantair ar an taobh thiar agus thoir den bhaile lena n-áirítear An Seanbhaile-Baile na Móna agus *Ridgewood* agus tá poitéinseal cónaithe níos fadtéarmaí an bhaile dírithe ar an mbunachar talún straitéiseach ag Halla an Leasáin ar an taobh thoir. Samhlaítear go bhféadfadh an chúltaisce seo freastal ar cheantar suntasach fostaíochta úsáid mheasctha mar aon le idir 6,000 agus 7,000 aonad cónaithe a sholáthar. Tá poitéinseal i Máistirphleananna Shoird (Páirc an Bharraigh, Caisleán na bPréachán, *Fosterstown* and An tInbhear Thiar), le linn dóibh creat a sholáthar d'fhostaíocht agus deiseanna do spás urláir tráchtála, d'fhorbairt mheántéarmach/fhadtéarmach amach anseo.

Tá soláthar Metrolink i gcomhar le tograí iompair eile, lena n-áirítear BusConnects, áiseanna Páirceála & Taistil amach anseo agus bonneagar luchtaithe feabhsaithe d'fheithiclí leictreacha, riachtanach d'fhorbairt inbhuanaithe Shoird amach anseo. Baineann deiseanna suntasacha le roghanna taistil ghníomhaigh cosúil le Glasbhealach an Mhóinéir Leathain agus Bealach Cósta Fhine Gall tuilleadh roghanna taistil inbhuanaithe a fhorbairt a rachaidh chun tairbhe an bhaile agus a fheabhsóidh nascacht le lonnaithe in aice láimhe agus leis an gcúlchríoch taobh leis.

Ba cheart freastal ar chéatadán suntasach den fhorbairt uirbeach amach anseo laistigh de Phríomhbhaile ar láithreáin inlíonta/athfhorbraíochta trí thacú le forbairt, lena n-áirítear athnuachan agus athghiniúint tailte tearcúsáidte, folmha nó tréigthe laistigh de lár bailte d'fhorbairt chónaithe chun freastal ar fhás daonra. Sainaithnítear in RSES an tábhacht a bhaineann leis an bPríomhshráid i Sord a athnuachan a bheidh mar bhonn le deiseanna a chruthú do dhlúthfhás, forbairt inlíonta a dhéanamh agus an ríocht phoiblí a fheabhsú. Tá ról lárnach ag Tionscadal Shoird Inbhuanaithe, príomhthionscnamh a bhfuil sé mar aidhm leis nascacht a fheabhsú agus an ríocht phoiblí a fheabhsú go suntasach, lena n-áirítear Ceathrú Chultúrtha Shoird, i straitéis comhfhorbairt áite sláintiúil a fhorbairt don bhaile, a bheidh dírithe ar shaintréithe agus poitéinseal stairiúil an cheantair.

Príomhbhaile Shoird

Beartas CSP25

Tacú le agus comhdhlúthú agus fás fadtéarmach Shoird mar Phríomhbhaile a éascú lena n-áirítear príomhbhonneagar cumasúcháin iompair phoiblí a sholáthar, lena n-áirítear MetroLink, de réir fhorálacha ábhartha NPF, RSES agus MASP.

Beartas CSP26

Tacú le cuspóirí chun íosmhéid de 30% de thithíocht a sholáthar i bPríomhbhaile Shoird trí dhlúthfhás trí príomhláithreáin athnuachana a shainaithint.

Beartas CSP27

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tacú le Sord mar thionscnoir geilleagrach agus suíomhanna fostaíochta straitéiseacha a sholáthar chun a bhonn geilleagrach a fheabhsú agus an cóimheas idir poist agus oibrithe a mhéadú.

Beartas CSP28

Tacú le forbairt Metrolink agus an obair a éascú, a chruthóidh nasc idir Sord agus an tAerfort agus Lár na Cathrach.

Beartas CSP29

Tacú le forbairt leanúnach Shoird mar Phríomhbhaile bríomhar ina bhfuil geilleagar bisiúil; gréasán iompair phoiblí chomhtháite; timpeallacht thógtha mhealltach agus inrochtana leis na caighdeáin is airde de thithíocht, fostaíocht, seirbhísí, áiseanna caithimh aimsire agus saoráidí pobail.

Beartas CSP25 Comhdhlúthú agus Fás Shoird

Beartas CSP26 Príomhláithreáin Athnuachana

Beartas CSP27 Sord mar Thionscnoir Geilleagrach

Beartas CSP28 Metrolink a Chur Chun Cinn agus a Éascú

Beartas CSP29 Sord mar Phríomhbhaile Bríomhar

Cuspóirí Príomhbhaile

Cuspóir CSO33 Seirbhísí ar Ardchaighdeán

Tacú le raon seirbhísí miondíola, tráchtála, cathartha, cultúrtha, aclaíochta, pobail agus seirbhísí eile ar ardchaighdeán atá i gcomhréir le ról Lár Bhaile Shoird mar Phríomhbhaile.

Cuspóir CSO34 Príomhshráid Shoird

An Phríomhshráid a choimeád mar chroílár lár an bhaile, a charachtar a chosaint agus a fheabhsú agus a chinntiú go dtreisiónn aon fhorbairt tráchtála agus miondíola nua a ról trí thacú le forbairt úsáidí gníomhacha ar urlár na talún agus srian a chur le forbairt éadanas sráide áirithe neamh-mhiondíola agus neamhghníomhacha, lena n-áirítear institiúidí airgeadais, oifigí geallghlacadóirí, tithe tábhairne agus asraonta beir leat/mearbhia.

Cuspóir CSO35 Tionscadail Shoird Inbhuanaithe

Tacú le cur chun feidhme príomh-mholtaí a eascraíonn as tionscadal Shoird Inbhuanaithe lena n-áirítear cur chun feidhme Cheathrú Chultúrtha Shoird.

Cuspóir CSO36 Rannpháirtíocht Phoiblí & Sord Inbhuanaithe

Tacú le foirmeacha nua de rannpháirtíocht phoiblí nuair a bheidh tionscadal Shoird Inbhuanaithe á fhorbairt, agus é mar aidhm spéis an phobail a mhúscailt sa tionscadal, mar aon le tuiscint agus suim i moltaí an tionscadail.

Cuspóir CSO37 Deiseanna Athnuachana agus Inlíonta

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tacú le hathnuachan tailte tearcúsáidte i lár an bhaile taobh le deiseanna pleanáilte agus seicheamhacha inlíonta freastal ar úsáid ard-dlúis agus dian ar dhaoine i suíomhanna inrochtana a bhfuil rochtain acu ar iompar ar ardchaighdeán, atá ar fáil cheana féin agus atá pleanáilte, agus tacú le hullmhú plean úsáide talún reachtúil don bhunachar talún straitéiseach ag Halla an Leasáin ar mhaithe le forbairt fhadtéarmach Shoirid.

Cuspóir CSO38 Timpeallacht Uirbeach Feabhsaithe

Athnuachan straitéiseach Shoirid a éascú chun athléimneacht an gheilleagair áitiúil a threisiú agus timpeallacht uirbeach feabhsaithe a sholáthar agus béim ar leith a leagan ar forbairt Ionad Cathartha agus Ionad Cultúrtha Shoirid, plean caomhantais a forbairt do Chaisleán Shoirid agus ríocht phoiblí feabhsaithe a sholáthar i lár an bhaile agus tacú le húsáidí caithimh aimsire agus áineasa de réir straitéis do chomhfhorbairt áite sláintiúil.

Cuspóir CSO39

Tacú le hAerfort Shoird-Bhaile Átha Cliath mar phríomhshuíomh d'fhorbairt gheilleagrach a bhaineann leis an aerfort agus soláthar fostaíochta atá nasctha le cosaint agus feabhsú na rochtana ar thailte Aerfort Bhaile Átha Cliath lena n-áirítear Metrolink a sholáthar.

Cuspóir CSO40

Mar atá sonraithe i dTábla 2.15, 2.16, 2.17, 2.18 agus 2.19:

- i. Pleananna Ceantair Áitiúla agus Máistirphleananna atá bunaithe cheana féin a chur chun feidhme laistigh de Shord
- ii. Pleananna Ceantair Áitiúla a ullmhú agus a chur chun feidhme do cheantair shainaitheanta.
- iii. Máistirphleananna a ullmhú agus a chur chun feidhme do cheantair shainaitheanta.
- iv. Creataí a ullmhú agus a chur chun feidhme do cheantair shainaitheanta laistigh de Shord.

Cuspóir CSO33 Sord – Aerfort Bhaile Átha Cliath

Cuspóir CSO34 LAPanna, Máistirphleananna agus Creatphlean do Shord

Baile Fáis Féinchothaithe

Sainmhínítear Bailte Fáis Féinchothaithe in RSES mar bhailte ina bhfuil leibhéal réasúnta post agus seirbhísí a fhreastalaíonn go cuí ar phobal an dobharcheantair seirbhíse. D'fhéadfaí go n-áireofaí anseo bailte margaidh fochontae agus bailte comaitéireachta le naisc mhaithe iompair, a bhfuil an acmhainn acu fás go comhréireach. Baineann an poitéinseal lena leithéid sin de bhailte dlús méadaithe cónaithe a sholáthar ag moil iompair phoiblí ar ardchaighdeán agus is féidir leo freastal ar fhás ag meánleibhéal nó os cionn meánleibhéil chun tacú le méadú nádúrtha, fás seirbhíse agus/nó fostaíochta más cuí.

Ta Domhnach Bat sainaitheanta mar Bhaile Fáis Féinchothaithe laistigh d'Fhine Gall agus tá an baile seo i suíomh straitéiseach, agus ag baint tairbhe as a bheith suite ar an gConair Straitéiseach Thuaidh-Theas. Beidh forbairt an DART, a bheidh curtha i gcrích faoin mbliain 2027, mar bhonn le hacmhainn a mhéadú ar líne comaitéireachta an tuaiscirt agus tacóidh sé agus treiseoidh sé nascacht. Tá neart tithíochta forbartha sa lonnaithe seo le blianta beaga anuas agus tá limistéir fhairsinge de thalamh criosaithe cónaithe neamhfhorbartha le fáil ag an taobh thoir agus theas den bhaile. Cuirfear forbairt i gcrích de réir na bprionsabal atá cumhdaithe i bPlean Ceantair Áitiúil Dhomhnach Bat 2016-2022 (a bhfuil síneadh curtha leis go dtí 2026). Tacóidh an straitéis forbartha seo le croílár baile bríomhar a chruthú trí thimpeallacht maireachtála ar ardchaighdeán a sholáthar do phobail atá ann faoi láthair agus a bheidh ann amach anseo agus na háiseanna riachtanacha pobail, tráchtála, cultúrtha agus sóisialta a sholáthar taobh le forbairt chónaithe nua.

Baineann an baile tairbhe as a chónarai is atá sé d'acmhainní áineasa Dhiméin Dhroichead Nua, agus tá pleananna déanta chun Mol Áineasa nua a fhorbairt ag Baile Mastún a chuirfidh leis na hacmhainní spóirt atá le fáil cheana féin laistigh den bhaile agus ar an taobh thoir den bhaile. Chomh maith leis sin, tacóidh an Plean Forbartha le hullmhú agus le cur chun feidhme Creat Ríochta Poiblí do Dhomhnach Bat agus leagfar béim ar leith ar an bPríomhshráid, na bealaí isteach chuig an mbaile agus príomhdheiseanna feabhsaithe na ríochta poiblí. Tá neart ceantar nádúrtha le fáil i Leithinis Dhomhnach Bat lena n-áirítear Inbhear Bhaile Roisér agus Inbhear Mhullach Íde, Láithreáin Eorpacha ar cuid de Líonra Natura 2000 iad.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Beartais Bailte Fáis Féinchothaithe

Beartas CSP30 Ceantair Forbartha Straitéisí MASP

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Ceantair forbartha straitéisí atá sainaitheanta in MASP a sholáthar, atá suite ag príomhnóid feadh conairí iompair phoiblí ar ardchaighdeán i dteannta le bonneagar agus seirbhísí cumasúcháin a sholáthar chun soláthar seasta láithreán seirbhísithe a chinntiú agus chun tacú le tithíocht a sholáthar níos tapa.

Beartas CSP31 LAP Dhomhnach Bat

Forbairt ar thailte cónaithe criosaithe a éascú laistigh de theorainn lonnaíochta Dhomhnach Bat mar atá forordaithe i LAP Dhomhnach Bat. Tacú leis an mbonneagar sóisialta agus pobail riachtanach a sholáthar lena n-áirítear áiseanna caithimh aimsire agus an ríocht phoiblí a threisiú agus a fheabhsú, agus leibhéil feabhsaithe nascachta agus tréscailteachta a sholáthar.

Beartas CSP32 Forbairt a Chomhdhlúthú agus Aitheantas Uathúil Dhomhnach Bat a Chosaint

Forbairt a chomhdhlúthú agus aitheantas uathúil Dhomhnach Bat a chosaint.

Cuspóirí Baile Fáis Féinchothaithe

Cuspóir CSO41 LAPanna agus Creatphleananna do Dhomhnach Bat

- (i) An Plean Ceantair Áitiúil atá bunaithe a chur chun feidhme i nDomhnach Bat agus Plean Creata a Ullmhú agus a chur chun feidhme thar shaolré an Phlean.
- (ii)

Cuspóir CSO42 Lár Baile Dhomhnach Bat

Forbairt áiseanna breise tráchtála, sóisialta, pobail agus cathartha a dhíriú ar lár baile Dhomhnach Bat agus tacú le dearadh uirbeach ar ardchaighdeán sa chineál sin forbartha.

Cuspóir CSO43 Leithinis Dhomhnach Bat

Gréasán leanúnach de chonairí agus rotharbhealaí a fhorbairt más cuí, mórthimpeall ar Leithinis Dhomhnach Bat chun nasc a chruthú idir Port Reachrann agus Domhnach Bat chomh fada le Mullach Íde agus An Ros agus ag an am céanna a chinntiú go bhfuil láithreáin ainmnithe á gcosaint agus go bhfuil aon ródú á sheachaint feadh theorainn thuaidh Inbhear Laistigh Mhullach Íde de bhua a hógairreachta éiceolaíche.

Cuspóir CSO44 Bealaí do Choisithe agus Rotharbhealaí i nDomhnach Bat

Gréasán cuimsitheach de bhealaí do choisithe agus rotharbhealaí a fhorbairt a nascann ceantair chónaithe lena chéile, chuig lár bailte, scoileanna, an campas áineasa ag Baile Mastún agus an stáisiún iarnróid.

Cuspóir CSO45 An Corrbhaile/Baile Carraige - Naisc Príomhlínte Séarachais

Tacú le soláthar nasc príomhlínte séarachais do phobal cónaithe an Chorrbaile/Bhaile Carraige.

Cuspóir CSO46 Naisc Taistil Ghníomhaigh Idir Dhomhnach Bat-Pháirc Bhaile Roisér agus Lusca-An Ros.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Scrúdú a dhéanamh ar na roghanna ar fad nuair a bhíonn cinneadh á dhéanamh maidir le naisc taistil ghníomhaigh a sholáthar idir Domhnach Bat-Páirc Bhaile Roiséir agus Lusca-An Ros.

Bailte Féinchothaithe

Is bailte iad Bailte Féinchothaithe a bhfuil gá le fás srianta iontu, a ina ndírítear ar infheistíocht a dhéanamh i seirbhísí, fás fostaíochta agus bonneagar agus cothromaíocht a chinntiú idir an méid sin agus soláthar tithíochta. Samhlaítear in RSES go mbeidh fás daonra sna bailte seo ag tarlú ag ráta a mbeidh éifeacht chothromaithe dá thoradh agus a bheidh dírithe ar chomhdhlúthú agus ar ionchuismiú beartas a bhaineann le feabhsuithe ar sheirbhísí agus ar sholáthar fostaíochta.

Tá Bailte Féinchothaithe laistigh d'Fhine Gall suite i gCeantair Uirbeacha agus i gCroícheantair agus le fáil iontu tá Mullach Íde, Port Mearnóg, Baile Brigín, an Ros, Lusca agus na Sceirí.

Mullach Íde

Is Baile Féinchothaithe ainmnithe é Mullach Íde in RSES agus baineann sé tairbhe as timpeallacht thógtha agus nádúrtha ar ardchaighdeán. Lárnach dá charachtar agus taitneamhacht eisceachtúil tá Caisleán agus Diméin Mhullach Íde, an timpeallacht chósta, na háiseanna turasóireachta, an oidhreacht thógtha láidir lena n-áirítear na Limistéir Chaomhantais Ailtireachta agus rochtain iontach tríd an gcóras iompair phoiblí. Samhlaítear go bhforbróidh Mullach Íde mar ionad féinchothaithe trí raon áiseanna a sholáthar a thacóidh le daonraí reatha agus nua. Ionas gur féidir é seo a chinntiú, ní mór ról uirbeach Mhullach Íde a threisiú, agus forbairt a chomhdhlúthú laistigh den bhaile a chomhdhlúthú. Tá oidhreacht nádúrtha Inbhear Mhullach Íde, Láithreán Eorpach, ainmnithe trí Limistéar faoi Chaomhnú Speisialta (SAC) agus Limistéar faoi Chosaint Speisialta (SPA) agus ní mór go dtabharfadh forbairt a dhéanfar amach anseo aird ar íogaireachtaí na hoidhreachta nádúrtha.

Tá struchtúr láidir lár sráidbhaile sa lonnaíocht mar aon le páirc réigiúnach agus rochtain ar leibhéal ard taitneamhachtaí áitiúla. Tá tithe á soláthar ag ráta seasta

Port Mearnóg

Lonnaíocht thábhachtach eile atá suite ar an ngréasán iarnróid straitéisigh é Port Mearnóg. Is lonnaíocht stairiúil cois cósta é Port Mearnóg ar fhorbairt a fhoirm fho-uirbeach líneach san fhichiú haois. Chabhródh breis soiléirithe maidir le héadanas sráide agus uasghrádú an tsráid-dreacha chun an struchtúr uirbeach atá ann agus aitheantas Phort Mearnóg a threisiú agus a chomhdhlúthú. Ciallaíonn a shuíomh díreach ó thuaidh d'Inbhear Bhaile Dúill, Limistéar faoi Chaomhnú Speisialta (SAC) agus Limistéar faoi Chosaint Speisialta (SPA), ceann de na tránna is deise ar an gcósta thoir, trí ghalfchúrsa den chéad scoth agus oidhreacht nádúrtha agus thógtha uathúil gur ceann scríbe tábhachtach turasóireachta é Port Mearnóg. Tá an fhéidearthacht ann eispéireas turasóirí a fheabhsú go híogair trí sheirbhísí agus taitneamhachtaí turasóireachta a fhorbairt go cuí. D'fhéadfaí an lonnaíocht, bunaithe ar a haitheantas agus carachtar uathúil, a rangú mar cheantar comhdhlúthaithe laistigh den cheantar uirbeach, cosúil le Baile Dúill, Cill Fhionntain agus Binn Éadair, agus cóngarach na lonnaíochta do Chathair Bhaile Átha Cliath, mar aon le príomhnaisc iompair. Beidh beartas forbartha a bhaineann le bailte comhdhlúthaithe dá leithéid bunaithe den chuid is mó ar a gcumas freastal ar éileamh áitiúil ar mhiondíol agus ar sheirbhísí agus ar fhás amach anseo a bhaineann go príomha le dlús níos airde feadh na gconairí iompair phoiblí. Táthar ag leanúint le forbairt chónaithe a sholáthar ar thailte ar an taobh thiar theas de Phort Mearnóg mar chuid de LAP Phort Mearnóg Theas agus leanfar le feabhsuithe suntasacha a dhéanamh i ndáil le roghanna taistil ghníomhaigh a sholáthar a chuirfidh leis an rath a bhí ar Ghlasbhealach Bhaile Dúill-Phort Mearnóg, céim riachtanach de Ghlasbhealach Chill Fhionntain-Mhullach Íde. Tá croílár tráchtála agus áiseanna miondíola/seirbhíse Phort Mearnóg ag fás go leanúnach, go háirithe feadh Bhóthar na Trá agus tá deis ann freastal ar thuilleadh comhdhlúthaithe tráchtála.

Baile Brigín

Is é Baile Brigín an Baile Féinchothaithe is mó sa Chroícheantar. Tá sé suite thart ar 18 km ó thuaidh de Shord, agus is féidir an áit a rochtain go héasca ó Mhótarbhealach an M1, agus chomh maith leis sin tá príomhlíne iarnróid Bhaile Átha Cliath-Bhéal Feirste agus seirbhísí comaitéireachta go Cathair Bhaile Átha Cliath ag freastal ar an áit. D'fhorbair sé mar mhórbhaile cónaithe agus tá daonra óg sa cheantar de thart ar 20,000 duine, daonra atá beagnach dúbailte le 20 bliain anuas. Tá mórthionscadail bhonneagair curtha i gcrích a áirítear iontu uasghrádú ar an mbonneagar soláthar uisce, séarach bréan agus bóithre sa bhaile agus ina phurláin. Tá leathanbhanda eFibre le fáil i mBaile Brigín agus luasanna snáithín tapa suas le 100Mb. Tá 'Plean Athnuachana Ár mBaile Brigín 2019-23' ullmhaithe agus á chur chun feidhme ag Comhairle Contae Fhine Gall, a athróidh Príomhshráid agus Cuan Bhaile Brigín ó bhonn agus a sholáthróidh infheistíocht shuntasach d'oibreacha feabhsaithe sa ríocht phoiblí agus i

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

lár an bhaile chun lár baile níos bríomhaire agus níos tábhachtaí a sholáthar don bhaile. Cinnteofar é seo trí chomhoibriú leanúnach le páirtithe leasmhara, trí bhreis fostaíochta a chruthú, trí thacú le tailte tionsclaíocha agus trí Bhaile Brigín a chur i láthair mar shuíomh mealltach infheistíochta.

Cruthaíonn infhaighteacht tailte críosaithe d'fhorbairt ardteicneolaíochta agus thionsclaíoch ghinearálta, mar aon le feabhsuithe suntasacha bonneagair agus timpeallachta, le rochtain éasca ar mhórchonairí iompair, calafoirt, gréasáin iarnróid agus aeir, poitéinseal suntasach don bhaile. Tá Comhairle Contae Fhine Gall tiomanta do bheith ag obair le páirtithe leasmhara ionadaíocha cosúla le IDA, Fiontraíocht Éireann agus an Comhlachas Tráchtála áitiúil, chun foinsí fostaíochta nua a mhealladh agus a éascú sa bhaile.

An Ros

Tá carachtar fisiciúil agus stair uathúil ag an Ros agus tá sé sainaitheanta mar Bhaile Féinchothaithe de réir shainmhíneithe RSES. Is baile líne é an Ros atá dírithe ar an bPríomhshráid fhada agus tá traidisiún láidir garraíodóireachta margaidh sa bhaile agus mórthimpeall ar an mbaile. Le blianta beaga anuas, is é an nós atá ann na hoibríochtaí gairneoireachta seo a athlonnú sa cheantar tuaithe, siar ón mbaile agus pobail chónaithe nua a fhorbairt. Is é an aidhm atá leis an straitéis forbartha lár an bhaile a fhorbairt mar ionad tráchtála, miondíola, fostaíochta agus seirbhíse atá ag freastal ar an bpobal atá ag forbairt de réir ainmiúchán an Rois mar Bhaile Féinchothaithe. Cuimsítear sa straitéis deiseanna do ghnó tuaithe áitiúil agus fostaíocht ghinearálta thionsclaíoch. Chuige sin, tá tailte críosaithe chun garraíodóireacht mhargaidh/gnó tuaithe a fhorbairt agus fostaíocht/gnó níos ginearálta a fhorbairt ag an taobh thiar den bhaile. Is cuid den straitéis fhoriomlán iad na córais bóithre nua mar aon leis na bóithre atá forbartha cheana féin. Tacaíonn sé seo le caomhnú charachtar uathúil na mbailte, coimeád an traidisiúin gharraíodóireachta margaidh, cosaint agus feabhsú taitneamhachtaí agus an ceantar a chur chun cinn mar cheann scríbe do thurasóirí áitiúla. Ba cheart go mbeadh soláthar miondíola in an Ros féinchothaithe de réir a ról mar Bhaile Féinchothaithe in RSES.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

D'fhonn a chinntiú nach gcruthófar patrúin chomaitéireachta neamh-inbhuanaithe, ba cheart go mbeadh forbairt mhiondíola ag leibhéal oiriúnach chun freastal ar riachtanais na lonnaíochta reatha agus a cúlchríoch tuaithe ach ag an am céanna gan comaitéireacht isteach ó bhailte in aice láimhe a mhealladh.

Lusca

Tá fás tagtha ar Lusca, atá sainaitheanta mar Bhaile Féinchothaithe freisin, le blianta beaga anuas ó shráidbhaile go baile beag. Is lonnaíocht stairiúil í Lusca ina bhfuil oidhreacht thógtha shuntasach agus carachtar uathúil agus saibhreas seandálaíochta, foirgneamh dúchasach traidisiúnta agus patrún sráide meánaoisí, suntasaí, mórthimpeall lár an bhaile, ar ACA ainmnithe é. Is Láithreán Eorpach é Inbhear Bhaile Roiséir atá suite ó dheas den bhaile nach mór é a chosaint amach anseo. Is den tábhachtach é go ndéanfaí carachtar uathúil lár an bhaile a chaomhnú agus a fheabhsú, go ndéanfaí fás pleanáilte a chomhdhlúthú agus go gcinnteofar go bhfuil an leibhéal seirbhísí miondíola agus áitiúla suite in agus gar do lár an bhaile agus go bhforbraítear a leithéid sin de sheirbhísí chun freastal ar dhaonra atá ag fás. D'fhonn a chinntiú nach gcruthófar patrúin chomaitéireachta neamh-inbhuanaithe, ba cheart go mbeadh forbairt mhiondíola ag leibhéal oiriúnach chun freastal ar riachtanais na lonnaíochta reatha agus a cúlchríoch tuaithe ach ag an am céanna gan comaitéireacht isteach ó bhailte in aice láimhe a mhealladh. Comhdhlúthófar forbairt reatha agus amach anseo laistigh de theorainneacha bailte dea-shainithe agus cinnteofar go mbeidh deighilt fhisiciúil idir An Rois agus Lusca.

Na Sceirí

Is baile beag cósta é Na Sceirí a bhfuil stáisiún iarnróid ag freastal air. Tá lár an bhaile forbartha go maith ann agus tá rochtain ag daoine ar áiseanna cósta agus ar pháirc réigiúnach, agus meastar go mbeidh forbairt chónaithe amach anseo á bainistiú trí phróiseas máistirphleanála. Tá léargas le fáil sa straitéis forbartha ar a stádas mar bhaile féinchothaithe, agus ar an ngá atá le carachtar a chroíláir stairiúil a chosaint, forbairt a chomhdhlúthú laistigh de theorainneacha dea-shainithe agus seirbhísí miondíola a sholáthar ag leibhéal a oireann do riachtanais an bhaile.

Beartais Bailte Féinchothaithe

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Beartas CSP33 Fás Baile Féinchothaithe a Chomhdhlúthú

Fás bailte Féinchothaithe a chomhdhlúthú lena n-áirítear Mullach Íde, Port Mearnóg, Baile Brigín, Lusca, An Ros agus Na Sceirí mar atá sonraithe sa Straitéis Lonnaíochta le haghaidh RSES trí thacú le forbairt inlíonta agus dlúthfhás seachas forbairt láithreán úrnua agus trí dhiansaothrú ag suíomhanna atá sainaitheanta go cuí.

Beartas CSP34 Mullach Íde

Tacú le comhdhlúthú pleanáilte agus inbhuanaithe na foirme uirbí reatha agus aitheantas uathúil Mhullach Íde a chosaint. Cinnteofar go mbeidh cothromaíocht idir an gá atá le forbairt lár an bhaile a uasghrádú agus a tacú léi agus an gá atá le cuma na háite mar lonnaíocht mealltach, stairiúil, sráidbhaile a chaomhnú agus na taitneamhachtaí atá sa cheantar cheana féin a choimeád, agus aird a thabhairt ar chónagaracht na háite don chósta, atá íogair go héiceolaíoch, lena n-áirítear Láithreáin Eorpacha.

Beartas CSP35 Díriú ar Fhás Laistigh de agus Gar do Chroílár Baile Féinchothaithe

Tacú le fás fadtéarmach inbhuanaithe Bailte Féinchothaitheach trí fhás a dhíriú laistigh de agus gar don chroílár chun mais chriticiúil daonra agus fostaíochta a chruthú a bheidh bunaithe ar éileamh áitiúil agus ar chumas seirbhísí áitiúla freastal ar leibhéal fáis inbhuanaithe.

Beartas CSP36 Tacú le Fiontraíocht agus Fostaíocht i mBailte Féinchothaithe

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tacú le fiontraíocht agus fostaíocht ar fud an Chontae lena n-áirítear feadh Chonair Gheilleagrach Bhaile Átha Cliath-Bhéal Feirste lena n-áirítear Baile Brigín agus oibriú le hÚdarás Áitiúla eile chun aird a tharraingt ar Fhine Gall agus ar réigiún an mheánoirthir trí chéile mar inneall d'fhás geilleagrach.

Beartas CSP37 Mullach Íde. Baile Brigín, Lusca, An Ros agus Na Sceirí

Forbairt a chomhdhlúthú agus aitheantas uathúil na lonnaíochtaí seo a leanas a chosaint - Mullach Íde, Port Mearnóg, Baile Brigín, Lusca, An Ros agus Na Sceirí.

Cuspóirí Bailte Féinchothaithe

Cuspóir CSO47 Tacú le Fás Baile Féinchothaithe

Tacú go réamhghníomhach le seirbhísí ar ardchaighdeán, bonneagar sóisialta, áiseanna, tairiscint turasóireachta, meascán miondíola oiriúnach agus gníomhaíocht gheilleagrach laistigh de Bhailte Féinchothaithe chun freastal ar riachtanais fáis anois agus amach anseo de réir scála agus fheidhm na mbailte seo laistigh d'Ordlathas Lonnaíochta Fhine Gall

Cuspóir CSO48 Córais Shábháilte agus Áisiúla Bóthair, Coisithe agus Rothaíochta

A chinntiú go mbaineann gach baile Féinchothaithe tairbhe as córais shábháilte agus áisiúla bóthair, coisithe agus rothaíochta a thacaíonn le tréscailteacht, inrochtaineacht agus nascacht idir forbairtí atá ann cheana féin agus forbairtí nua.

Cuspóir CSO49 LAPanna, Máistirphleananna agus Creatphleananna le haghaidh Bailte Féinchothaithe

Mar atá sonraithe i dTábla 2.15, 2.16, 2.17, 2.18 agus 2.19:

- (i) Pleananna Ceantair Áitiúla agus Máistirphleananna atá bunaithe cheana féin a chur chun feidhme i mBailte Féinchothaithe.
- (ii) Pleananna Ceantair Áitiúla a ullmhú agus a chur chun feidhme do cheantair shainaitheanta.
- (iii) Creataí a ullmhú agus a chur chun feidhme do cheantair shainaitheanta.

Cuspóir CSO50 Cur Chuige Crannteorainnithe i Mullach Íde

An cur chuige crannteorainnithe feadh Bhóthar Bhaile Átha Cliath a choimeád mar gné thábhachtach fhísiúil de chuid an bhaile agus, go sonrach, a chinntiú go bhfuil na crainn aibí feadh Bhóthar Mhullach Íde á gcosaint ag *Limestone Field* agus ballaí teorann na réadmhaoine a chruthaíonn carachtar speisialta ar an mbealach isteach chuig Mullach Íde.

Cuspóir CSO51 Forbairt agus Fás Bhaile Brigín agus Na Sceirí

Tacú le forbairt agus fás Bhaile Brigín agus Na Sceirí mar phríomhionad áitiúil seirbhíse, sóisialta, cultúrtha agus turasóireachta i dtuaisceart Fhine Gall.

Cuspóir CSO52 'Ár mBaile Brigín'

Leanúint le Plean Athnuachana 'Ár mBaile Brigín' a chur chun feidhme, a chur chun cinn agus tacú leis

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Cuspóir CS053 Calafóirt, Tránna, Cladaí – Baile Brigín, Na Sceirí agus An Ros

Rochtain ar chalafoirt, tránna agus cladaí Bhaile Brigín, na Sceirí agus an Rois a chaomhnú agus a fheabhsú, agus ag an am céanna acmhainní comhshaoil a chosaint lena n-áirítear uisce, bithéagsúlacht agus íogaireachtaí comhshaoil.

Cuspóir CSO54 An Ros mar Bhaile Bríomhar

Tacú le forbairt an Rois mar bhaile bríomhar agus a traidisiún garraíodóireachta margaidh a chothabháil.

Cuspóir CSO55 Croí Stairiúil Lusca

Carachtar speisialta chroílár stairiúil Lusca a chosaint agus a chaomhnú lena n-áirítear ceantar lena mbaineann suntas seandálaíochta i lár an bhaile ag féachaint do charachtar fisiciúil agus sóisialta an chroícheantair go háirithe gar d'Eaglais Mhic Cuilinn agus don Phríomhshráid, agus tacú le cur chuige atá bunaithe ar chaomhnú i ndáil le comhdhlúthú agus le hathfhorbairt lár an bhaile.

Cuspóir CSO56 Láthair Mhainistreach agus Eaglais Mhic Cuilinn

Na radhairc uathúla luachmhara den láthair mhainistreach agus d'Eaglais Mhic Cuilinn ó gach bóthar isteach i Lusca a choimeád, ó limistéir shuntasach de spás oscailte agus ó na ceantair mórthimpeall.

Cuspóir CSO57 Fálta Sceach i Lusca

An chóireáil thraidisiúnta teorann fálta sceach a choimeád i Lusca, na fálta sceach agus na crainn teorann atá ann a chosaint agus a fheabhsú ach amháin sa chás gur gá cuid acu a bhaint chun críche rochtana agus tacú le cur fálta sceach agus crann, speicis dhúchasacha, laistigh d'fhorbairtí nua.

Cuspóir CSO58 Cothabháil Deighilt Fhisiciúil Uathúil – Lusca, An Ros agus Mullach Íde

A chinntiú go bhfuil forbairt atá curtha i gcrích agus beartaithe laistigh de lonnáiochtaí Lusca, an Rois agus Mhullach Íde comhdhlúite laistigh de theorainneacha baile dea-shainithe ar mhaithe lena ndeighilt fhisiciúil uathúil a chinntiú.

Cuspóir CSO59 Croílár do Choisithe – Mullach Íde

Leanúint leis an gcroílár nua do choisithe a bunaíodh le déanaí, ag an tSráid Nua, Mullach Íde, a chur chun cinn agus a éascú.

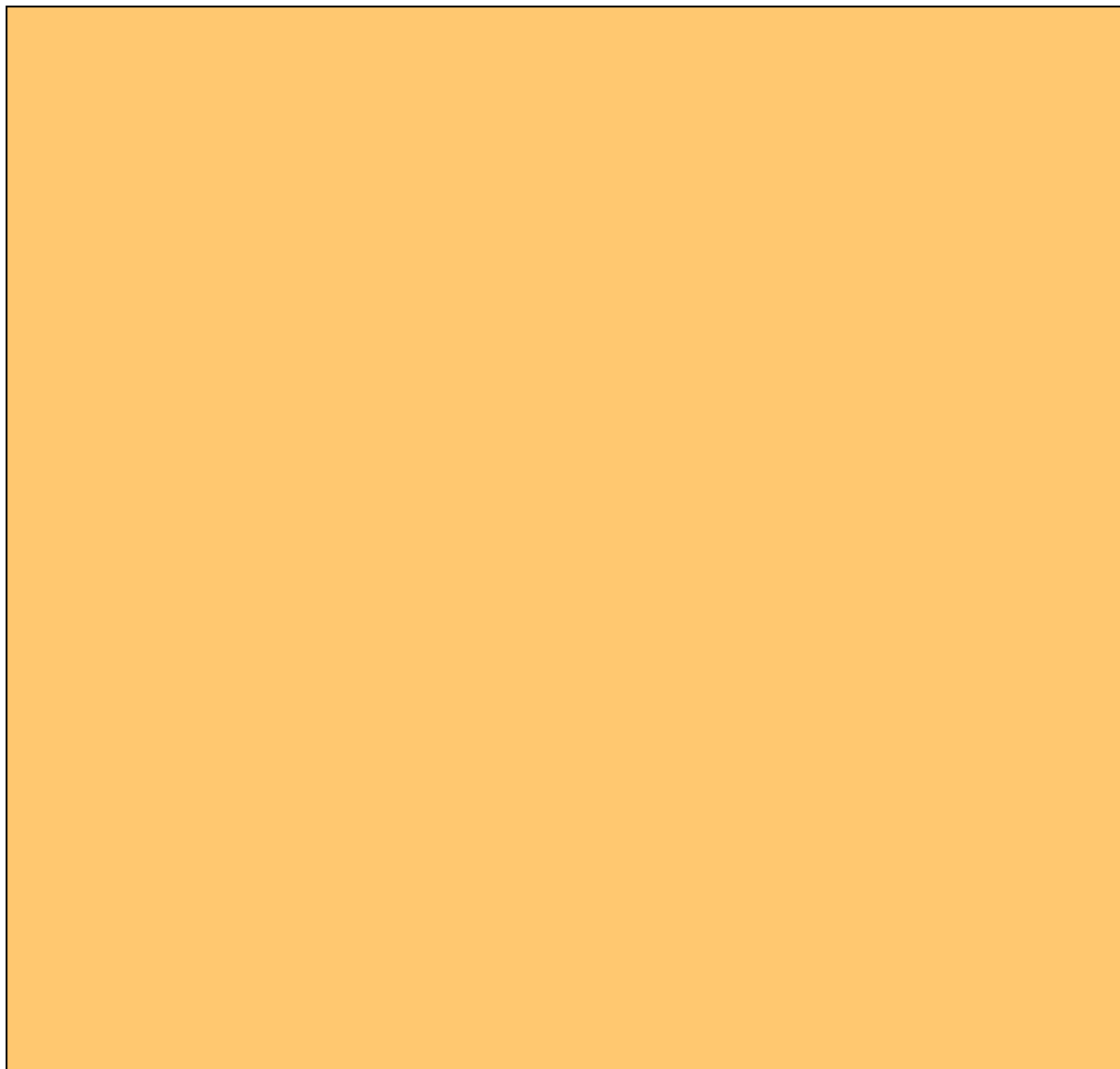
Cuspóir CSO60 Abhainn na Comhla – Port Mearnóg

Tuilemhá Abhainn na Comhla, ó dheas de Phort Mearnóg, a chosaint agus a bhainistiú agus a chinntiú go gcothabháiltear sláine an cheantair mar ghnáthóg nádúrtha; agus imscrúdú a dhéanamh ar an bpoitéinseal a bhaineann le bealach siúil cois abhainn a fhorbairt.

Cuspóir CSO61 Measúnú chun Bonn Eolais a Sholáthar le haghaidh Riachtanais Iompair an Rois Amach Anseo

Measúnú a dhéanamh chun bonn eolais a sholáthar le haghaidh riachtanais iompair an Rois amach anseo. D'fhéadfaí go n-áireofaí anseo an fhéidearthacht a bhaineann le Bóthar Dáileacháin a sholáthar ag an taobh thiar de An Ros.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Bailte agus Sráidbhailte

Tá roinnt bailte agus sráidbhailte suntasacha le fáil i bhFine Gall i gCeantair Uirbeacha agus i gCroícheantair an Chontae. Áirítear ina measc - Port Reachrann, Cúil Chaoith, Cionn Sáile, Móinéar na hAbhann, Baile an Rólaigh, Baile an Ridire, Loch Sionnaigh, Baile Bachaille, An Aill, Baile Scadán, An Seanbhaile, Baile Gháire agus Baile Mhic Dhoinn.

Tá éagsúlacht shuntasach le tabhairt faoi deara sa leibhéal seo Ordilathais sna lonnaíochtaí, idir bailte níos lú agus sráidbhailte tuaithe níos mó, chomh fada is a bhaineann le scála, carachtar, comhthéacs agus bonneagar. Tá siad ar fad in ann freastal ar leibhéal oiriúnacha fáis agus comhdhlúthaithe, áfach. D'fhonn comhdhlúthú a chinntiú sna bailte agus sráidbhailte seo, spreagfar forbairt ar bhealach inbhuanaithe, seicheamhach, agus leagfar béim ar fhás comhdhlúite lár na mbailte, sainithint láithreán atá oiriúnach d'athnuachan agus béim a leagan ar fheabhsú ríochtaí poiblí lár bailte.

Is gníomhairí áitiúla tábhachtacha iad a lán acu, a sholáthar raon feidhmeanna dá gcónaitheoirí agus dá ndobharcheantair, lena n-áirítear tithíocht, fostaíocht, seirbhísí agus deiseanna miondíola agus caithimh aimsire. Glacfar le Cur Chuige Tús Áite do Lár Bailte sa Phlean chun dlús a chur le leibhéal de ghníomhaíocht gheilleagrach agus leibhéal bhríomhara trí chéile. Tá leibhéal éagsúla d'fhorbairt chónaithe comaitéir-nasctha tugtha faoi deara i roinnt de na lonnaíochtaí seo agus tá gá le comhdhlúthú agus infheistíocht spriocdhírthe 'beir suas' i seirbhísí, bonneagar, roghanna iompair

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

oiriúnacha, áiseanna agus deiseanna fostaíochta áitiúla, agus ag an am céanna cothromaíocht a chinntiú idir soláthar tithíochta agus comhdhlúthú a bheidh níos tairbhí.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tá forbairt i lár na mbailte seo le bainistiú de réir chumas na seirbhísí agus an bhonneagair áitiúil freastal ar an bhforbairt, ag féachaint do na moltaí le haghaidh bailte beaga atá le fáil i *dTreoirlínte Aireachta maidir le Forbairt Cónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha* agus in RSES.

Cuimsítear i dtailte criosaithe cónaithe i mBaiscín, ag an taobh thiar de shráidbhaile Chionn Sáile agus ó dheas de ACA *Abbeville* aonaid chónaithe aonair ar féidir iad a rochtain ó Lána Bhaiscín agus forbairt chónaithe comhdhlúite atá braislithe mórthimpeall ar lonnaíocht bhunaidh teachíní Bhaiscín a d'fhorbair go horgánach de réir a chéile agus tá forbairt ag féachaint amach ar Lána Bhaiscín agus ar thailte ag cúl na dteachíní atá tógtha cheana féin.

Beartais Bailte agus Sráidbhailte

Beartas CSP38 – Leathnú agus Forbairt Inbhuanaithe

Tacú le leathnú agus forbairt inbhuanaithe ag leibhéal atá oiriúnach do agus atá comhtháite leis an mbaile nó sráidbhaile, a fhreastalaíonn ar mhianta socheacnamaíocha agus cathartha an phobail, agus a chaomhnaíonn carachtar, oidhreacht, taitneamhacht agus aitheantas áitiúil na lonnaíochtaí.

Cuspóirí Bailte agus Sráidbhailte

Cuspóir CSO62 LAPanna, Máistirphleananna agus Creatphleananna le haghaidh Bailte agus Sráidbhailte

Mar atá sonraithe i dTábla 2.15, 2.16, 2.17, 2.18 agus 2.19:

- i. Pleananna Ceantair Áitiúla agus Máistirphleananna atá bunaithe cheana féin a chur chun feidhme laistigh de Bhailte agus Sráidbhailte.
- ii. Pleananna Ceantair Áitiúla a ullmhú agus a chur chun feidhme do cheantair shainaitheanta.
- iii. Máistirphleananna a ullmhú agus a chur chun feidhme do cheantair shainaitheanta.
- iv. Creataí a ullmhú agus a chur chun feidhme do cheantair shainaitheanta.

Cuspóir CSO63 Sráidbhailte Tuaithe

Forbairt Sráidbhailte Tuaithe a bhainistiú laistigh de theorainneacha RV agus a bhfoirm thógtha a threisiú agus a chomhdhlúthú agus raon oiriúnach tithíochta a sholáthar mar mhalairt ar thithíocht amuigh faoin tuath.

Cuspóir CSO64 Scála Forbairtí Tithíochta Nua i mBailte agus Sráidbhailte

A chinntiú go mbeidh scála forbairtí tithíochta nua laistigh de Bhailte agus Sráidbhailte, ina n-aonar agus le chéile, i gcomhréir, go ginearálta, le patrún agus cruth na forbartha atá déanta cheana féin

Cuspóir CSO65 Lár Bailte agus Sráidbhailte Stairiúla Cuspóir CSO54CSO65

Carachtar fisiciúil uathúil lár bailte agus sráidbhailte stairiúla a chosaint agus a fheabhsú.

Cuspóir CSO66 Áiseanna Tráchtála agus Pobail

Áiseanna feabhsaithe i mbailte agus sráidbhailte a éascú agus a spreagadh, áiseanna tráchtála agus pobail, chun freastal ar riachtanais bailte agus sráidbhailte atá ag fás.

Cuspóir CSO67 Forbairt Chomhdhlúth, Orgánach agus Sheicheamhach Bailte agus Sráidbhailte

Beidh scála scéimeanna cónaithe nua laistigh de Bhailte agus Sráidbhailte i gcomhréir le patrún agus cumas na forbartha atá déanta cheana féin agus leagfar béim ar dhlúthfhás agus ar fheastal ar fhorbairt orgánach agus sheicheamhach na forbartha.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Tabharfaidh forbairt inlíonta agus láithreán athfhorbraíochta aird ar charachtar reatha an bhaile nó an tsráidbhaile agus cruthófar nó neartófar tuiscint ar fhéiniúlacht agus ar uathúlacht na lonnaíochta.

Cuspóir CSO68 Forbairt Tráchtála i mBailte agus Sráidbhailte

Go ginearálta, ní bheidh forbairt tráchtála nua i mBailte agus Sráidbhailte lonnaithe ach laistigh den chroícheantar agus cuirfidh sé ar bhealach dearfach le carachtar na lonnaíochta.

Ospidéal Íde

Tá an coimpléasc institiúideach seo an-mhór agus tá roinnt mhaith déanamhas cosanta ann agus foirgneamh mealltach i dtírdhreach de chineáil diméine. Is sainchomharthaí tíre iad na foirgnimh éagsúla atá le fáil laistigh den choimpléasc, atá le feiceáil i bhfad ó líne an chósta, go háirithe ó dheas. Tá radhairc den chéad scoth den chósta le fáil ó láithreán seo atá suite ar thalamh ard.

Shainnithin an Chomhairle an gá atá le roghanna a scrúdú maidir le hathúsáid agus athchóiriú na nDéanamhas Cosanta laistigh den suíomh diméine, ar mhaithe le húsáid inbhuanaithe na hacmhainne tábhachtaí agus uathúla seo a chinntiú amach anseo. Chuir Comhairle Contae Fhine Gall agus Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) staidéar féidearthachta maidir le hOspidéal Íde i gcrích i mí na Samhna 2013 agus é mar aidhm cinneadh a dhéanamh maidir le húsáid inbhuanaithe an choimpléisc amach anseo agus chun breithniú a dhéanamh ar fhorbairt áiseanna cúraim sláinte síciatracha nua-aimseartha agus áiseanna coimhdeacha ag féachaint d'íogaireachtaí cultúrtha, físiúla agus éiceolaíochta an láithreáin.

Shainnithin an Staidéar Féidearthachta coimpléasc agus diméin Ospidéal Íde mar shuíomh oiriúnach chun áiseanna cúraim sláinte síciatracha nua-aimseartha agus coimhdeacha a fhorbairt, a áirítear ina measc Ospidéal Náisiúnta Seirbhís Meabhairshláinte Fóiréinsí a fhorbairt. Chomh maith leis sin, tugtar tús áit d'athúsáid na bhfoirgneamh ospidéil atá tógtha ann cheana féin (ar Déanamhas Cosanta iad go leor acu) mar aon le cothabháil agus bainistíocht na bhfoirgneamh sin amach anseo; cothabháil agus bainistíocht leanúnach na gcrann agus na gcoillearnach atá ann cheana féin agus cothabháil agus soláthar leibhéal oiriúnach d'ínochtaineacht phoiblí ar fud an láithreáin.

Is cuspóir de chuid Chomhairle Contae Fhine Gall é tacú go gníomhach le cur chun feidhme na gculpóirí atá sonraithe sa staidéar féidearthachta seo agus go sonrath na cuspóirí a bhaineann le:

- Forbairt leanúnach áiseanna cúraim sláinte síciatracha nua-aimseartha agus coimhdeacha, a áirítear ina measc Ospidéal Náisiúnta Seirbhís Meabhairshláinte Fóiréinsí a fhorbairt laistigh d'Ospidéal Íde.
- Athúsáid a bhaint as Déanamhas Cosanta le haghaidh úsáidí oiriúnacha mar aon le cothabháil agus bainistíocht leanúnach na ndéanamhas seo amach anseo.
- Cothabháil agus bainistíocht leanúnach thírdhreach na diméine lena n-áirítear na crainn agus an choillearnach ar dlúthchuid den tírdhreach uathúil seo iad.
- Cothabháil agus soláthar leibhéal oiriúnach d'ínochtaineacht phoiblí tríd an láithreán.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Cuspóir CSO69 Staidéar Féidearthachta do Thailte Ospidéal Íde

Tacú go gníomhach le cur chun feidhme na gculpóirí atá sonraithe sa Staidéar Féidearthachta do Thailte Ospidéal Íde a cuireadh i gcrích i mí na Samhna 2013, lena n-áirítear iad siúd a bhaineann go sonrach le:

- Forbairt leanúnach áiseanna cúraim sláinte síciatracha nua-aimseartha agus coimhdeacha (a d'fhéadfaí a áireamh ina measc Ospidéal Náisiúnta Seirbhís Meabhairshláinte Fóiréinsí) laistigh d'Ospidéal Íde,

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

- Athúsáid a bhaint as Déanmhas Cosanta le haghaidh úsáidí oiriúnacha mar aon le cothabháil agus bainistíocht leanúnach na ndéanmhas seo amach anseo,
- Cothabháil agus bainistíocht leanúnach thírdhreach na Diméine lena n-áirítear na crainn agus an choillearnach ar dlúthchuid den tírdhreach uathúil seo iad, agus
- Cothabháil agus soláthar leibhéal oiriúnach d'introchtaineacht phoiblí tríd an láithreán.

Cuspóir CSO70 Déanmhas Cosanta ag Coimpléasc agus Diméin Ospidéal Íde

Ba cheart do Chomhairle Contae Fhine Gall tacú ar bhonn tosaíochta le húsáid nó athúsáid na ndéanmhas Cosanta ag coimpléasc agus diméin Ospidéal Íde i bPort Reachrann. D'ainneoin úsáid a bhaint as mairís Chríosaithe 'HA', díreofar ar úsáidí oiriúnacha laistigh de Dhéanmhas Cosanta agus laistigh de thailte coimhdeacha laistigh den choimpléasc lena n-áirítear úsáidí a bhaineann le agus atá comhsheasmhach le húsáid stairiúil an choimpléasc ar fad (a bunaíodh roimh bhunú Stát na hÉireann) agus ceadófar a leithéid faoi réir toiliú cuí áit a mbeidh a leithéid de ghníomhaíochtaí mar bhonn le tacú le hathúsáid inbhuanaithe inmharthana an choimpléasc amach anseo agus le caomhnú cuí agus forbairt inbhuanaithe choimpléasc Ospidéal Íde.

Bailte agus Sráidbhailte Tuaithe

Baineann Fine Gall tairbhe as cúlchríoch shaibhir talmhaíochta ina bhfuil bailte agus sráidbhailte uathúla. Tá saintréithe uathúla agus cáilíochtaí stairiúla luaite le go leor de na lonnaíochtaí seo mar aon le tuiscint mhaith ar ómós áite agus tá pobail ghníomhacha ina gcónaí iontu freisin. Sainithnítear in NPF an gá atá le bailte tuaithe a neartú agus a éagsúlú ionas go mbeifear ag díriú orthu nuair a bhítear ag smaoineamh ar thithíocht áitiúil agus ar fhás fostaíochta, agus tá aitheantas tugtha don ról tábhachtach atá acu chomh fada is a bhaineann le feidhmeanna sóisialta agus geilleagracha a sholáthar. Ainneoin aitheantas a bheith á thabhairt d'fhás daonra laistigh de Bhailte agus Sráidbhailte Tuaithe Fhine Gall de réir an bheartais phleanála réigiúnaí (Ceantair Uirbeacha agus Croícheantair), is den tábhacht é a chinntiú go bhfuil scála a leithéid sin d'fhás i gcomhréir le scála na lonnaíochta agus go nglacfar le cur chuige iomlánaíoch i ndáil le comhdhlúthú, inbhuanaitheacht, ionchuimsitheacht agus athléimneacht feabhsaithe.

Tá an Plean tiomanta do chinntiú go bhforbraíonn bailte agus sráidbhailte tuaithe Fhine Gall ar bhealach inbhuanaithe. Cinnteofar é seo go príomha trí fhorbairt ordúil na mbailte agus na mbraislí tuaithe sainaitheanta, agus tabharfar aird don difríocht idir sráidbhailte sa Cheantar Uirbeach agus sráidbhailte sa Chroícheantar tuaithe.

Beartais Bailte agus Sráidbhailte Tuaithe

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Beartas CSP39 Forbairt Thuaithe Inbhuanaithe

Tacú le forbairt thuaithe inbhuanaithe agus gréasáin, geilleagair agus pobail thuaithe a threisiú fad is atá fás sa cheantar uirbeach á bhainistiú.

Beartas CSP40 Athbhreithniú ar Bheartas Tithíochta Tuaithe

Tús a chur le hathbhreithniú ar Bheartas Tithíochta Tuaithe agus ar Chritéir Riachtanas Áitiúil maidir le foilseachán nua-shonraithe an Rialtais dar teideal *Treoirlínte d'Údarás Phleanála maidir le Tithíocht Tuaithe Inbhuanaithe*.

Beartas CSP41 Roghanna Inmharthana don Phobal Tuaithe

Roghanna inmharthana a sholáthar don phobal tuaithe trí thacú le fás inbhuanaithe oiriúnach shráidbhailte agus bhailte tuaithe Fhine Gall.

Beartas CSP42 Criosanna Glasa

Tailte criosanna glasa a neartú trí dheiseanna a aithint d'fhorbairt agus do chomhdhlúthú forbairt inlíonta bailte atá ann cheana féin agus an gá atá le tailte láithreán úrnua breise nua a chriosú a laghdú agus a chinntiú go bhfuil criosanna glasa straitéiseacha á gcaomhnú chun comhcheangal idir lonnaíochtaí a sheachaint. Tacú le forbairt laistigh de Chriosanna Glasanna ina léirítear gá a bheith le suíomh dá leithéid, agus a chosnaíonn agus a thacaíonn lena bhuaine.

Cuspóirí Bailte agus Sráidbhailte Tuaithe:

Cuspóir CSO71 Tithíocht Thuaithe

Éileamh tithíochta tuaithe a threorú chuig Braislí Sráidbhailte agus Tuaithe ar dtús agus a chinntiú nach gceadaítear tithe aonair faoin tuath ach amháin sa chás go léiríonn an t-iaratasóir go bhfuil na critéir do thithíocht thuaithe atá sonraithe i gCaibidil 3 Comhfhorbairt Áite Inbhuanaithe agus Tithe ar Ardchaighdeán agus Caibidil 14 Caighdeán Bainistíochta Forbartha á gcomhlíonadh aige/aici.

Cuspóir CSO72 Athúsáid agus Athshlánú Stoc Tithíochta Reatha

Tacú le hathúsáid agus athshlánú stoc tithíochta reatha i gceantair thuaithe seachas tús áite a thabhairt d'fhorbairt nua agus tacú go gníomhach le foirgnimh thuaithe thraidisiúnta a chosaint.

Cuspóir CSO73 Tacú le Sráidbhailte Mealltacha agus Bríomhara

Tacú le sráidbhailte mealltacha agus bríomhara agus a leathnú agus forbairt inbhuanaithe a chinntiú ag leibhéal oiriúnach agus comhtháite leis an sráidbhaile atá ann cheana féin, agus ag an am céanna mianta socheacnamaíocha agus cathartha an phobail a chomhlíonadh agus an timpeallacht a chosaint oiread agus is féidir.

Cuspóir CSO74 LAPanna agus Máistirphleananna le haghaidh Bailte agus Sráidbhailte Tuaithe

Mar atá sonraithe i dTábla 2.15, 2.16, 2.17 agus 2.18:

- (i) Pleananna Ceantair Áitiúla atá bunaithe cheana féin a chur chun feidhme laistigh de Bhailte agus Sráidbhailte Tuaithe Fhine Gall.
- (ii) Máistirphleananna a ullmhu agus a chur chun feidhme do cheantair shainaitheanta.

Braislí Tuaithe agus Ceantar Tuaithe

Ag cur san áireamh go bhfuil ceantair thuaithe laistigh d'Fhine Gall catagóirithe mar cheantar atá faoi thionchar láidir ceantar uirbeach, príomhdhúshlán é a chinntiú go bhfuil cothromaíocht idir freastal ar dhaoine a bhfuil riachtanas dáiríre acu cónaí i gceantar tuaithe Fhine Gall agus éileamh uirbeach. Tá Beartas Tithíochta Tuaithe Fhine Gall bunaithe ar cheanglais maidir le riachtanas soiléir geilleagrach nó sóisialta cónaí i gceantar tuaithe agus a chinntiú go gcloíonn láithreánú agus dearadh le treoirlínte reachtúla agus le critéir dearaidh. Tá an cur chuige seo ag teacht le *Treoirlínte Tithíochta Tuaithe* (2005).

Braislí Tuaithe agus Beartais Ceantar Tuaithe

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Beartas CSP43 Tithíocht Thuaithe

De réir RPO 4.80, fás atá á spreagadh sa cheantar uirbeach a bhainistiú i gCeantair Thuaithe faoi Thionchar Láidir Ceantar Uirbeach trína chinntiú go bhfuil soláthar tithe aonair faoin tuath sna ceantair seo bunaithe ar bhreithniú ar riachtanas geilleagrach nó sóisialta cónaí i gceantar tuaithe, agus Treoirínite agus pleananna reachtúla a bheith á gcomhlíonadh, ag féachaint d'inmharthanacht bailte níos lú agus lonnaíochtaí tuaithe.

PLEANÁIL LE HAGHAIDH FÁIS

Beartas CSP44 Straitéis Lonnaíochta Tuaithe

Freagairt do riachtanas tithíochta tuaithe trí straitéis lonnaithe tuaithe a threoróidh an t-éileamh i dtreo Sráidbhailte Tuaithe agus Braislí Tuaithe más féidir agus agus forbairt tithíochta a cheadú faoin tuath le haghaidh daoine a bhfuil riachtanais tithíochta dáiríre acu de réir Bheartas Tithíochta Tuaithe na Comhairle agus sa chás go bhfuil réitigh draenála inbhuanaithe indéanta.

Beartas CSP45 Braislí Tuaithe

Tacú le forbairt inbhuanaithe oiriúnach na mBraislí Tuaithe cothromaithe le forbairt chónaithe atá á rialú go cúramach faoin tuath.

Cuspóirí Braislí Tuaithe agus Ceantar Tuaithe

Cuspóir CSO75 Straitéis Lonnaíochta Tuaithe

An Straitéis Lonnaíochta Tuaithe atá le fáil i gCaibidil 3 Comhfhorbairt Áite Inbhuanaithe agus Tithe ar Ardchaighdeán agus na Caighdeáin Bainistíochta Forbartha gaolmhara atá sonraithe i gCaibidil 14.

Comh
airle
Conta
e
Fhine
Gall
Fi
ng
al
C
ou
nt
y
C
ou
nc
il

**COMHFHORBAIRT ÁITE
INBHUANAITHE AGUS TITHE AR
ARDCHAIGHDEÁN**

CAIBIDIL 3 COMHFHORBAIRT ÁITE AGUS TITHE AR ARDCHAIGHDEÁN

3.1 Réamhrá

Tá treoir le fáil sa chaibidil seo le haghaidh comhfhorbairt áite rathúil agus tithe ar ardchaighdeán a chinntiú laistigh d’Fhine Gall thar shaolré an Phlean seo agus amach anseo. Níl an coincheap a bhaineann le comhfhorbairt áite agus soláthar tithe ar ardchaighdeán comheisiach agus tá an rath a bhíonn ar an dá chomhpháirt i ndáil le pobail inbhuanaithe, athléimneacha a sholáthar idirspleách. Ní bheidh rath ar chomhpháirt amháin gan an chomhpháirt eile.

Tá léargas tugtha ag imeachtaí domhanda dúinn ar láidreachtaí agus ar laigí ár ríochtaí agus spásanna poiblí agus tá an Plean seo tiomanta do chreat a sholáthar le haghaidh téarnamh feabhsaithe comhfhorbartha áite a fhreagraíonn ní hamháin do na ceachtanna atá foghlamtha, ach do na prionsabail nach mór dúinn glacadh leo amach anseo, i ndáil le tithe ar ardchaighdeán agus spásanna poiblí rathúla a thógáil. Tá tuiscint mhaith againn ar an tábhacht a bhaineann le ríochtaí poiblí ar ardchaighdeán, a gcuimsítear iontu go leor foirmeacha lena n-áirítear faichí cathartha móra agus sráideanna do choisithe agus mionpháirceanna atá oiriúnach do chaitheamh aimsire, idirghníomhaíocht, agus gníomhaíocht fhisiciúil, agus tá tuiscint mhaith againn freisin ar na buntáistí fhisiciúla agus meabhairshláinte a bhaineann lena leithéid. Tá sé riachtanach go mbeadh rochtain againn ar spásanna poiblí ach tá tábhacht ag baint freisin le dearadh, foirm, feidhm agus bainistíocht.

Cé go bhfuil tuiscint mhaith againn ar na buntáistí a bhaineann le díriú ar phatrúin talamhúsáide atá dírithe ar dhlúthfhás agus fás comhdhlúite, agus go mbíonn patrúin iompair níos inbhuanaithe agus úsáid modhanna iompair gníomhacha dá mbarr, mar aon le cóngarachacht do sheirbhísí agus breis beochta i lár na cathrach, is den tábhacht é go mbeadh prionsabail fhónta comhfhorbartha áite ag tacú lena leithéid de chomhdhlúthú agus go mbeadh rochtain ag pobail nua agus fhorbarthacha ar spásanna poiblí, ríochtaí poiblí ar ardchaighdeán, saoráidí áineasa agus áiteanna le hidirghníomhú lena chéile. Ní mór na príomhphrionsabail seo a áireamh sa phróiseas dearaidh go luath d’fhonn a chinntiú go mbíonn rath ar an bpróiseas agus go gcinntítear comhtháthú sásúil.

Cé go soláthraíonn lonnaíochtaí rathúla agus ionchuimsitheacha, bunaithe ar phrionsabail na comhfhorbartha áite rathúla, comhthéacs na slí ina mairimid, ina n-oibrímid agus ina mbuailimid le daoine go sóisialta, is iad na haonaid tithíochta aonair a chruthaíonn ár bpobail agus an bhonnsraith ar a fhorbraítear ár mbraistint féiniúlachta agus an rath a bhíonn orainn i ndeireadh na dála. Cosúil leis an daonra ar a bhfuil sé ag freastal, ní eintiteas aonchinealach é an margadh tithíochta agus beidh gá le hathruithe chun freastal ar riachtanais athraitheacha oibre, teaghlaigh agus áineasa daoine, riachtanais a éireoidh níos casta. Ní mór go mbeadh sé solúbtha, inoiriúnaithe agus oiriúnach don fheidhm. Le himeacht ama, ní mór raon leathan tíopeolaíochtaí agus roghanna tionóntachta a sholáthar de réir mar a bheidh daonra ár gContae ag athrú agus ag forbairt, ag éirí níos sine agus áitithe ag teaghlaigh níos lú. Ní mór déileáil freisin le riachtanais speisialta ár bpobail, lena n-áirítear roghanna tithíochta atá ag freastal ar bhaill níos sine den phobal, daoine den Lucht Siúil, agus daoine atá faoi mhíchumas.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Tá sé riachtanach go mbeadh raon roghanna tithíochta ar fáil i bhFine Gall atá inacmhainne agus mealltach dóibh siúd ar mian leo cur fúthu sa Chontae agus go bhfuil na riachtanais a bheidh ag pobail amach anseo á sainaitheint, go mbeidh an soláthar oiriúnach, go mbeidh raon cineálacha agus tionóntachtaí tithe ar fáil, go mbeidh an dearadh solúbtha agus go mbeidh rochtain uilíoch do gach duine.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Sonraítear beartais agus cuspóirí sa Phlean seo lena chinntiú go bhfuil tithíocht, i dteannta le comhfhorbairt áite ar ardchaighdeán, á soláthar comhthreomhar le agus sna suíomhanna cearta d'fhonn a chinntiú go bhfuil pobail inbhuanaithe, athléimneacha ag cur fúthu i bhFine Gall.

3.2 Comhthéacs

Tá an daonra ag fás go suntasach i bhFine Gall agus tá imirce isteach ag tarlú, treocht atá tugtha faoi deara le 30 bliain anuas. Tá daonra reatha an Chontae (Daonáireamh 2016) cothrom le 296,020, méadú 8% i gcomparáid le Daonáireamh 2011 agus is ionann é sin agus 22% de dhaonra iomlán Bhaile Átha Cliath. Ciallaíonn sé seo gurb é an Contae an dara húdarás áitiúil sa Stát leis an daonra is mó. Is é Fine Gall an t-údarás áitiúil is óige, 33.8 bliain d'aois (3.7 bhliain níos ísle ná an Stát). Meastar in NPF go méadóidh daonra an réigiúin 490,000-540,000 faoin mbliain 2040. Ar aon dul leis seo, is í an sprioc fáis atá luaite le Fine Gall in EMRA RSES idir 340,000 – 349,000 duine. Ó foilsíodh RSES, tá daonra (ard) de 369,000 le haghaidh 2031 leithdháilte d'Fine Gall ag EMRA, de réir dhoiciméad daonra idirlinne MASP. Áirítear anseo leithdháileadh MASP de 20,000 breise do Shord. Ciallaíonn sé seo go méadóidh daonra Fine Gall go dtí 369,000 faoin mbliain 2031.

Tá anailís déantar ar éileamh tithíochta amach anseo i bhFine Gall mar aon le mionanailís ar chineál agus ar fhoirm na tithíochta a bheidh ag teastáil chun tacú leis an Dréachtphlean. Soláthraítear breis soiléire sa Straitéis Tithíochta agus sa Mheasúnú ar Riachtanas agus ar Éileamh Tithíochta maidir leis na fachtóirí athraitheacha déimeagrafacha a mbeidh tionchar acu ar éileamh tithíochta amach anseo. Áirítear anseo rátaí arda leanúnacha d'fhorbairt teaghlaigh, ach chomh maith leis sin, laghdú ar mhéideanna teaghlaigh bunaithe ar an bpatrún laghdaithe náisiúnta. Ainneoin céatadán an daonra atá faoi 18 mbliana d'aois a bheith ag fás go tapa, tá níos mó airde á tarraingt ar an suntas a bhaineann le fás na gcóhort daonra níos sine, mhéadaigh an chatagóir 65 bliain+ 36.1% idir 2011 agus 2016, an méadú is airde a taifeadadh sa chóirt seo laistigh den Stát, agus ba cheart breithniú a dhéanamh ar an ngá atá le níos mó roghanna do bhaill den chóirt seo ar mian leo bogadh chuig réadmhaoin níos lú.

Tábla 3.1 Daonra

Bliain	Méadú Daonra Fine Gall (%)	
2006	239,992	
2011	273,991	14.17%
2016	296,020	8.04%
CSO 2020 meastachán	311,894	5.36% thar 4 bliana

Mar a scrúdaíodh sa Chroístraitéis, i gCaibidil 2 - Pleanáil le haghaidh Fáis, cruthaíonn an fhorbairt a bhfuiltear ag súil leis ar thorthaí daonra ceanglas le haghaidh thart ar 16,240 teach nua thar shaolré an Dréachtphlean go dtí 2029, arb ionann é agus thart ar 2,700 teach ar an meán a sholáthar gach bliain. Cinnteoidh an Chomhairle, trí bheartais agus cuspóirí oiriúnacha a shonrú, go mbeidh fás daonra agus éileamh tithíochta amach anseo á mbainistiú trí chur chuige atá bunaithe ar phlean, a éascaíonn tithíocht a sholáthar amach anseo, bonneagar pobail, seirbhísí iompair agus príomhsheirbhísí eile, a fhreastalaíonn ní hamháin ar chónaitheoir nua, ach ar riachtanais na bpobal atá bunaithe cheana féin

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

freisin. Ag croílár an Phlean Forbartha tá Ordlathas Lonnaíochta Fhine Gall ina shonraítear príomhshuíomhanna d'fhás daonra agus fostaíochta agus a sholáthraíonn treo le haghaidh barrfheabhsú infheistíochta i mbonneagar agus i seirbhísí.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

D'éirigh thar cionn le beartais réamhghníomhacha bainistíochta tlaún agus creataí pleanála, lena n-áirítear Criosanna Forbartha Straitéiseacha, Pleananna Ceantair Áitiúla, Máistirphleananna agus Pleananna Creata Uirbeacha, i bPleananna Forbartha i ndiaidh a chéile, le pobail nua agus feabhsaithe a sholáthar, bonneagar pobail shuntasaigh a fhorbairt agus ríochtaí poiblí agus saoráidí áineasa ar ardchaighdeán a sholáthar ar fud an Chontae. Leanfar leis na gcur chuige seo ar bhealach níos spriocdhírthe faoin Dréachtphlean.

3.3 Deiseanna

Tá beartas pleanála Náisiúnta agus Réigiúnach dírithe ar chaighdeán beatha a fheabhsú, dlúthfhás a chruthú, deiseanna fostaíochta a threisiú agus cur le soláthar tithíochta mar atá sonraithe in NPF agus RSES. Saináithnítear sa dá dhoiciméad comhfhorbairt áite sláintiúil agus cruthú comharsanachtaí mealltacha, inrochtana a bhfuil rochtain acu ar bhonneagar sóisialta ar ardchaighdeán mar príomhphrionsabail. Leagtar béim in NPF gur áiteanna iad tithe ina mairimid agus gurb ionann iad freisin agus an bhunchloch ar a gcruthaítear pobail níos mó agus a gcaighdeán maireachtála. Tacóidh an Plean le raon beartas agus cuspóirí a bhfuil sé mar aidhm leo dlúthfhás a chinntiú mar théama ginearálta, ní hamháin sa chaibidil seo ach sna rannóga idirghaolmhara lena n-áirítear Gníomhú ar son na hAeráide, Bonneagar Pobail agus Spás Oscailte, Nascacht agus Gluaiseacht. Tá ról lárnach ag úsáid níos fearr a bhaint as talamh agus foirgnimh thearcúsáidte lena n-áirítear inlíonadh, láithreáin athfhorbraíochta agus réadmhaoin fholamh/thearc-úsáidte inár gceantair uirbeacha agus thuaithe i ndáil lena chinntiú go bhfuil bonneagar sóisialta agus pobail, deiseanna fostaíochta agus áineasa agus roghanna taistil inbhuanaithe ar ardchaighdeán ag freastal ar bhealach níos fearr ar ár bpobail agus go bhfuil siad inrochtana.

Saináithníodh i 'Staidéar um Acmhainn Uirbeach Fhine Gall 2021', a cuireadh i gcrích chun bonn eolais a sholáthar d'ullmhú an Dréachtphlean Forbartha, agus arb ionann é agus léargas ar na deiseanna féideartha a bhaineann le comhdhlúthú laistigh de lonnaíochtaí atá bunaithe cheana féin, raon láithreán, idir bheag agus mhór, laistigh de shráidbhailte, bailte agus ionaid uirbeacha mhór lena mbaineann an deis áiteanna cónaithe a sholáthar ar thailte láithreán úrnua, láithreán athfhorbraíochta, folmha agus tearc-úsáidte. Ainneoin nach mbeidh gach láithreán atá sainaitheanta sa staidéar á fhorbairt, tá poitéinseal suntasach ann lorg coise na lonnaíochtaí atá ann cheana féin a chomhdhlúthú seachas forbairt a dhéanamh, cur chuige a rachaidh chun tairbhe athléimneacht aeráide, dlúthfhás, toradh ar n infheistíocht chaipitil i scéimeanna móra iompair phoiblí agus feabhsaithe ríochta poiblí. Chomh maith leis sin, tá deiseann ann cur le héagsúlacht na roghanna tithíochta, agus beocht agus folláine gheilleagrach lár bailte agus sráidbhailte a fheabhsú. Ar an iomlán, tá deiseanna ann 27,500 teach nua a thógáil tríd an gcur chuige comhdhlúthaithe seo maidir le lonnaíochtaí.

Tá an Plean Forbartha nua seo á fhorbairt tráth a bhfuil béim níos suntasaí ná riamh á leagan ar an margadh tithíochta agus béim náisiúnta athnuaite ar sholáthar tithíochta. Tionscnaimh agus treoir beartais náisiúnta lena n-áirítear *'Tithíocht do Chách – Plean Tithíochta Nua d'Éirinn'* arb é an príomhchuspóir atá luaite leis an córas tithíochta in Éirinn a athrú, agus tá an buiséad tithíochta is mó i stair an Stáit curtha ar fáil don treoir beartais seo, sa bhreis ar €20bn de mhaoiniú tríd an Státchiste, an Ghníomhaireacht Forbartha Talún (LDA) agus an Ghníomhaireacht Airgeadais do Thithe as seo go ceann cúig bliana. Tá spriocanna uailmhianacha sonraithe ag an gclár seo, 33,000 teach sa bhliain, ar leibhéal náisiúnta, faoin mbliain 2024.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Gné lárnach d'fhís fhoriomlán an Dréachtphlean seo é comhfhorbairt áite sláintiúil, gné atá cumhdaithe sa bheartas pleanála náisiúnta agus réigiúnach a leagann béim shuntasach ar an ngá atá le lonnaithe a chruthú atá dea-dheartha, uathúil ó thaobh carachtair de agus inrochtana do chách. Tionscadal Shoird Inbhuanaithe, tionscnamh suaitheanta a bhfuil sé mar aidhm leis nascacht a fheabhsú agus feabhsuithe suntasacha a dhéanamh sa riocht phoiblí, ina gcuimsítear Ceathrú Chultúrtha Shoird, sampla de phríomhdheis chun straitéis comhfhorbairt áite sláintiúil chomhordaithe a bhunú le haghaidh lárionad riaracháin Fhine Gall.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Tacófar le príomhspásanna áineasa agus taitneamhachta sa Phlean, lena n-áirítear Gleann Abhann an Bharda, Páirc an Bhaile agus forbairt leanúnach pháirc réigiúnach Shoird in An Seanbhaile.

Tá sé seo ag cur leis an rath a bhí ar *'Plean Athnuachana Ár mBaile Brigín 2019-2023'*, a bheidh mar bhonn le Príomhshráid agus Calafort Bhaile Brigín a athrú trí infheistíocht leanúnach sa ríocht phoiblí, feabhsú lár an bhaile agus athnuachan thuaisceart bhaile Bhaile Átha Cliath. Ar an tslí chéanna, soláthraítear in *'An Áit a Choinneáil Glas' Straitéis Spás Oscailte Fhine Gall* fíis do phleanáil, forbairt agus bainistíocht inbhuanaithe ár spásanna oscailte.

Sonrófar sa chaibidil seo na beartais agus na cuspóirí nach mór cloí leo chun pobail inbhuanaithe a sholáthar i mbailte, sráidbhailte agus ceantair thuaithe Fhine Gall, lena n-áirítear iad siúd atá dírithe ar na príomh-chomhphárteanna comhlántacha a bhaineann le tithe ar ardchaighdeán a sholáthar agus comhfhorbairt áite sláintiúil a chinntiú. Cinnteoidh sé seo go mbeidh na spriocanna tithíochta uailmhianacha atá sainaitheanta sa Chroístraitéis agus sa Mheasúnú ar Éileamh ar Riachtanas Tithíochta á gcomhlíonadh.

Ba cheart an chaibidil seo a léamh le Caibidil 4 - Bonneagar Pobail agus Spás Oscailte agus leis na Caighdeáin Bainistíochta Forbartha atá sonraithe i gCaibidil 14 chun dearadh tithíochta ar ardchaighdeán a chinntiú go leanúnach agus chun ríochtaí poiblí, spásanna poiblí agus pobail inbhuanaithe a sholáthar.

3.4 Aidhmeanna Straitéiseacha

Ní mór go mbeadh beartais agus cuspóirí an Phlean comhsheasmhach lena bhfuil sonraithe in NPF agus RSES. Chuige sin, tá treoir le fáil sna ranna seo a leanas maidir le comhfhorbairt áite sláintiúil, comhdhlúthú agus dlúthfhás, cuimsiú sóisialta, rogha agus dearadh tithíochta atá riachtanach chun cuspóirí pleanála náisiúnta agus réigiúnacha a sholáthar.

Seo a leanas na hAidhmeanna Straitéiseacha atá mar bhonn le Comhfhorbairt Áite Inbhuanaithe agus Tithe ar Ardchaighdeán:

- Tacú le dlúthfhorbairt agus le forbairt chomhdhlúite ár mbailte agus sráidbhailte chun lonnaíochtaí a sholáthar atá inbhuanaithe agus athléimneach chomh fada is a bhaineann leis an athrú aeráide.
- Pobail rathúla agus inbhuanaithe a chothabháil trí bhonneagar a sholáthar, mar aon le raon tíopeolaíochtaí tithíochta agus roghanna tionóntachta, spás oscailte, áiseanna miondíola, caithimh aimsire, fostaíochta, pobail agus forbartha cultúir, a thacaíonn le riachtanais cónaitheoirí, oibreoirí agus cuairteoirí, agus ag an am céanna ár n-oidhreacht thógtha agus nádúrtha a chaomhnú.
- A chinntiú go bhfuil dearadh na ríochta poiblí ar ardchaighdeán, ionchuimsitheach agus inrochtana do chách, beag beann ar aois ná cumas, do gach inscne, neamh-dhénártha nó gan inscne.
- A cheangal go bhfuil prionsabal na Comhfhorbartha Áite Sláintiúil mar bhonn le dearadh agus le feidhmiúlacht pobal nua agus forbartha.
- A chinntiú go bhforbraíonn pobail ar bhealach inbhuanaithe agus comhordaithe chun áiteanna bríomhara agus inmharthana a chruthú agus a chinntiú go bhfuil forbairt nua measúil ar charachtar na n-ionad atá bunaithe cheana féin.
- A chinntiú go bhfuil dóthain spás oscailte inrochtana ar ardchaighdeán ar fáil mar aon le háiseanna caithimh aimsire sa Chontae.
- Tacú le soláthar agus dáileadh oiriúnach bonneagar pobail inrochtana i bhFine Gall a fhreastalaíonn ar riachtanais ár bpobal éagsúil.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

3.5 Beartais agus Cuspóirí

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Tá na beartais agus na cuspóirí atá sonraithe thíos ag teacht le NPF agus RSES, an Straitéis Tithíochta agus HNDA a ullmháidh chun tacú leis an Dréachtphlean Forbartha agus treoir pleanála náisiúnta a bhaineann le comhfhorbairt áite agus soláthar tithíochta. De réir mar atá beartas maidir le soláthar tithíochta ag forbairt, foilsíodh an straitéis *Tithíocht do Chách* le déanaí, agus athruithe reachtaíochta a bhfuiltear ag súil leo i ndáil le tionóntachtaí sonracha tithíochta agus Treoir Phleanála nuashonraithe faoi Alt 28 d'Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú) a bhaineann le e.g. tithíocht tuaithe, tuigeann an Chomhairle go mb'fhéidir go mbeadh sé riachtanach beartais a oiriúnú amach anseo chun comhlíonadh iomlán le haon cheanglais nua reachtacha nó náisiúnta beartais a bhíonn i gceist a chinntiú.

3.5.1 Comhfhorbairt Áite Sláintiúil

Príomhghné d'fhís fhoriomlán an Dréachtphlean seo é Comhfhorbairt Áite Sláintiúil agus tugtar aitheantas agus tacaíocht do phrionsabal na Comhfhorbartha Áite Sláintiúil in NPF agus RSES agus don tábhacht a bhaineann le spásanna agus pobail ar ardchaighdeán a sholáthar. Tá sé mar aidhm le Comhfhorbairt Áite Sláintiúil caighdeán maireachtála a fheabhsú trí áiteanna sláintiúla agus mealltacha a chruthú le bheith ag obair iontu, le cuairt a thabhairt orthu, le hinfheistiú iontu agus le bheith ag staidéar iontu. Tugtar aitheantas in RSES don tábhacht a bhaineann le Comhfhorbairt Áite Sláintiúil agus déantar iarracht féiniúlacht agus carachtar uathúil áiteanna a chosaint agus a fheabhsú agus feabhsuithe d'fholláine an duine agus don chaighdeán maireachtála a fheabhsú atá fréamhaithe san idirghníomhaíocht idir daoine agus an timpeallacht ina bhfuil siad. Tá dea-dhearadh uirbeach, a bhfuil sé mar aidhm leis spásanna poiblí a chruthú atá bríomhar, uathúil, sábháilte agus inrochtana a chruthú, spásanna a thacaíonn le agus a éascaíonn idirghníomhaíocht shóisialta, mar bhonn le comhfhorbairt áite. D'fhéadfaí go n-áireofaí i measc beart den chineál sin spásanna taobh amuigh a sholáthar do chaitheamh aimsire, aclaíocht agus rothaíocht gar do phobail nua. D'fhéadfaí gairdíní agus garraithe scóir pobail a bhreithniú in áiteanna cuí le pobail áitiúla freisin.

Sainaitnítear in NPF cúig phríomhthosaíocht agus príomhphrionsabal a bhaineann leis an earnáil tithíochta go dtí 2040, lena n-áirítear a chinntiú go mbainfidh cónaitheoirí amach anseo taitneamh as caighdeán maireachtála ar ardchaighdeán agus tithíocht agus comhfhorbairt áite atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de agus ar leibhéal sóisialta, trí phleanáil chomhtháite agus dearadh ar ardchaighdeán i gcónaí. Anuas air sin, tá sé mar aidhm le RSES, trí RPO 9.10, 9.11, 9.12 9.13, go bhfuil fianaise le fáil ar Comhfhorbairt Áite Sláintiúil, cloí le Treoir Dearaidh, comhionannas rochtanas agus cur chuige dearadh uilíoch sna hiarrachtaí atá á ndéanamh pobail nua agus níos mó a chruthú.

Beartas SPQHP1 Comhfhorbairt Áite Sláintiúil

Tacóidh an Chomhairle le forbairt agus le cruthú lonnaithe rathúla agus inbhuanaithe ar fud Fhine Gall a thacóidh le prionsabail na comhfhorbartha áite sláintiúla agus trína gcinnteofar cur chuige ilghnéitheach maidir le pleanáil, dearadh agus bainistíocht forbairt áiteanna mealltacha ar ardchaighdeán le bheith ag maireachtáil agus ag obair agus ag infheistiú iontu, a bhfuil raon seirbhísí áitiúla ag freastal orthu, mar aon le ríochtaí poiblí, áiseanna pobail agus spásanna oscailte ar ardchaighdeán a sholáthar le haghaidh gach inscne, daoine neamh-dhénártha agus gan inscne, a rachaidh chun tairbhe an phobail.

Beartas SPQHP2 Pobail Inbhuanaithe Chothromaithe

Tacú le forbairt pobal inbhuanaithe atá cothromaithe go sóisialta agus go geilleagrach

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Cuspóir SPQHO1 Pobail Inbhuanaithe

A chinntiú go gcabhraíonn forbairt chónaithe atá beartaithe le cruthú pobal inbhuanaithe agus go dtugtar aird ar *Threoirlínte d'Údaráis Phleanála maidir le Forbairt Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha, DEHLG (2009)* (agus aon doiciméad a thagann ina dhiaidh) agus *Lámhleabhar Dearadh Uirbeach – Treoir Dea-Chleachtais, DEHLG (2009) agus Lámhleabhar Dearaidh le haghaidh Bóithre agus Sráideanna Uirbeacha (DMURS)* (arna leasú).

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Cuspóir SPQHO2 Príomhphrionsabail

Tacú le forbairt a fheabhsaíonn caighdeán na timpeallachta tógtha, a thacaíonn le sláinte phoiblí, agus a thacaíonn le forbairt pobal inbhuanaithe, athléimneacha. Tacófar go háirithe le forbairt a thacaíonn leis na príomhphrionsabail seo a leanas:

- Léirítear go bhfuil na Treoirphrionsabail maidir le cruthú áiteanna sláintiúla agus mealltacha atá sonraithe in Comhfhorbairt Áite Sláintiúil, Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Gheilleagrach 2019-2031, á gcomhlíonadh.
- Tacaítear le forbairt áiteanna sláintiúla agus mealltacha le bheith ag maireachtáil iontu, ag obair iontu, ag sóisialú iontu trí ríochtaí poiblí agus spásanna oscailte ar ardchaighdeán a sholáthar a spreagann gníomhaíocht fhísiciúil agus a thacaíonn le folláine.
- Cuirtear gach ball den tsochaí san áireamh, gach inscne, daoine neamh-dhénártha nó gan inscne, beag beann ar aois, nó leibhéal soghluaisteachta.
- Tacaítear le cur chuige dearadh uilíoch agus tugtar aird ar chuimsiú sóisialta.
- Tugtar tús áite do mhodhanna iompair gníomhacha taistil.
- Spreagtar comharsanachtaí agus sráideanna saor ó charranna a fhorbairt, más cuí.
- Cabhraítear lenár spriocanna aeráide.

3.5.2 Ríochtaí Poiblí Rathúla lena n-áirítear Tús Áite do Lár Bailte

Cuireann aitheantas agus ómós áite an Chontae go díreach lena rath geilleagrach agus lena mheallacht mar áit le bheith ag maireachtáil agus ag obair inti. Ionas gur féidir le Fine Gall a staid iomaíoch a chothabháil agus a fheabhsú, ní mór leanúint le braistint féiniúlachta agus ómós áite a chur ag croílár a ghníomhaíochtaí straitéiseacha. Tá ról lárnach ag an ríocht phoiblí sa phróiseas seo agus tá an Chomhairle tiomanta d'oidhreacht shainiúil thógtha agus nádúrtha an Chontae a fheabhsú agus d'áiteanna dea-dheartha, inbhuanaithe a sholáthar.

Is éard atá i gceist leis an ríocht phoiblí na codanna sin den Chontae ina mbíonn rochtain neamhshrianta ag daoine chun críche taisteal trí, bualadh le, cuairt a thabhairt air agus taitneamh a bhaint as. Is sa ríocht phoiblí a thagann daoine le chéile mar phobal, ní díreach áit atá ag freastal ar ghluaiseacht fheidhmiúil. Go háirithe sa ré i ndiaidh phaindéim Covid-19, tá tuiscint níos fearr againn mar phobal ar an tábhacht a bhaineann leis an ríocht phoiblí agus na buntáistí geilleagracha, sóisialta agus comhshaoil a chruthaíonn a leithéid do cheantar. I bPleananna Forbartha i ndiaidh a chéile tá iarracht déanta ag an gComhairle straitéisí a bhaineann leis an ríocht phoiblí a chur chun feidhm agus d'éirigh thar cionn leis na hiarrachtaí ag roinnt suíomhanna ar fud an Chontae, i Mullach Íde agus i mBaile Brigín mar shampla, mar aon le tionscnaimh a cuireadh i gcrích le deireanas, cosúil le Sord Inbhuanaithe, tionscnamh atá á dhearadh i láthair na huair.

Cuirfidh an Chomhairle cur chuige spriocdhírthe i bhfeidhm i ndáil le rolladh amach straitéisí spriocdhírthe sa ríocht phoiblí faoin bPlean chun treoir a sholáthar maidir le bearta chun saintréithe baile nó sráidbhaile a neartú agus a fheabhsú. I ngach gcás, mar réamhriachtanas, ba cheart go mbeadh ríochtaí poiblí inrochtana do chách, agus ba cheart go mbeadh sé éasca iad a rochtain, beag beann ar leibhéal shoghluaisteachta nó inscne nó aois. Ba cheart glacadh lena chinntiú go bhfuil leasa gach úsáideoir na ríochta poiblí curtha san áireamh ar bhealach atá cuimsitheach go sóisialta agus iomlánaíoch mar threoirphrionsabal agus ba cheart tuairimí na bpáirtithe leasmhara ar fad a chur san áireamh. Glactar leis go bhfuil ról lárnach ag rannpháirtíocht ghníomhach i rath aon straitéis ríochta

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

poiblí agus chuige sin, tá cur chuige comhaontaithe i bpleananna agus i dtionscadail rathúla maidir le beartas, ord tosaíochta oibe agus cur chun feidhme tionscadal aonair trí obair i gcomhpháirt agus comhoibriú idir daoine agus eagraíochtaí éagsúla.

Ainneoin go mbeidh na straitéisí seo bunaithe ar dhearadh, ní mór an reachtaíocht phleanála atá i bhfeidhm agus an Plean Forbartha a chomhlíonadh.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Ar aon dul le feabhsuithe sa ríocht poiblí, beidh athnuachan bailte agus sráidbhailte bunaithe ar an Straitéis Tús Áite do Lár Bailte i gClár an Rialtais - Ár dTodhchaí le Chéile, agus a ról in athnuachan lonnaíochtaí den chineál sin i ndiaidh Covid-19. Tá cur chuige réamhghníomhach glactha ag Comhairle Contae Fhine Gall maidir le mealltacht bailte agus sráidbhailte a fheabhsú i ndiaidh na paidéime, agus tá scéimeanna bunaithe a bhfuil sé mar aidhm leo plandú, suíochánra, spásanna páirceála do rothair, mionpháirceanna, leithris agus spásanna oiriúnach do choisithe a sholáthar chun líon daoine a thagann chomh fada leis an áit a mhéadú agus chun forbairt spásanna ríochta poiblí lasmuigh a spreagadh. Déileáiltear leis an straitéis seo bunaithe ar pheirspictíocht gheilleagraich i gCaibidil 7- Fostaíocht agus Geilleagar.

Beartas SPQHP3 Ríochtaí Poiblí Rathúla

Beartais agus tionscnaimh a chur chun cinn, a fhorbairt agus a chur chun feidhme a mhúnlaíonn agus a sholáthraíonn ríochtaí agus inbhuanaithe poiblí inrochtana ar ardchaighdeán ar fud Fhine Gall lena n-áirítear ionais atá ann féin agus atá á bhforbairt á fheabhsú de réir phrionsabail an dea-dhearaidh uirbigh.

Beartas SPQHP4 Tús Áite do Lár Bailte

Tacú le cur chuige straitéiseach maidir le hathnuachan lár bailte tríd an gCur Chuige Tús Áite do Lár Bailte trí úsáid a bhaint as foirgnimh atá ar fáil agus as tailte neamhúsáidte le haghaidh forbairt nua, tacú le háitíocht chónaithe mhéadaithe i mbailte agus i sráidbhailte tuaithe, tacú le dearadh ar ardchaighdeán na ríochta poiblí agus freastal ar mheascán úsáidí laistigh de na ceantair seo, lena n-áirítear, úsáidí cultúrtha, pobail agus cónaithe de réir mar is cuí.

Beartas SPQHP5 Comhforbairt Áite ar Ardchaighdeán

A chinntiú go bhfuil na háiteanna a bhfuilimid ag maireachtáil iontu agus ag obair iontu ar ardchaighdeán trí dhearadh ar ardchaighdeán a chomhtháthú i ngach gné den Phlean, a chinntiú go bhfuil ríochtaí poiblí inrochtana ar ardchaighdeán ar fáil, tacú le foirgnimh chónaithe inoiriúnaithe, agus a chinntiú go bhfeabhsaíonn forbairt ómós áite, sainiúlacht agus carachtar áitiúil.

Beartas SPQHP6 Dearadh Uirbeach

Na hionaid atá ann agus atá á bhforbairt a fheabhsú agus a chur chun cinn de réir phrionsabail an dea-dhearaidh uirbigh.

Beartas SPQHP7 Aer Glan agus Laghdú Torainn

Tacú le cur chuige aeir ghlain agus laghdaithe torainn sa ríocht poiblí i lár bailte agus sráidbhailte trí shráideanna do choisithe a sholáthar agus/nó srian a chur le trácht más cuí agus más féidir.

Beartas SPQHP8 Sláinte Ban agus Leanaí

Cuirfidh an Chomhairle, i rith thréimhse an Phlean seo, staidéar i gcrích maidir le Sláinte Ban agus Leanaí sa ríocht poiblí chun na fachtóirí a chiallaíonn go mothaíonn mná agus leanaí sábháilte agus míshábháilte i spásanna poiblí a shainaithint, agus chun moltaí a dhéanamh le haghaidh athruithe agus forbairt sa ríocht poiblí amach anseo.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Cuspóir SPQHO3 Straitéisí Ríocht Phoiblí

Straitéisí Ríochta Poiblí a ullmhú, más cuí, trí dhlúth-idirchaidreamh le cónaitheoirí agus páirtithe leasmhara ábhartha eile.

Cuspóir SPQHO4 Taitneamhacht Amhairc Lár Bailte agus Sráibhailte

Taitneamhacht amhairc lár bailte agus sráidbhailte a fheabhsú, tranglam agus iomadú gan ghá troscán sráide a laghdú agus treoir a sholáthar maidir le dearadh na ríochta poiblí, lena n-áirítear sreangdreach, dearadh aghaidheanna siopaí, troscán sráide agus comharthaíocht, agus dóthain boscaí bruscair agus roghanna athchúrsála a sholáthar.

Cuspóir SPQHO5 Cuir Chuige Dearadh Uilíoch

Tacú le agus Cur Chuige Dearadh Uilíoch a éascú i ngach forbairt.

Cuspóir SPQHO6 Lár Bailte agus Sráibhailte Bríomhara

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Tacú le bearta atá riachtanach chun lár bailte agus sráidbhailte bríomhara a chruthú a bhfuil ríochtaí poiblí ar ardchaighdeán iontu.

Cuspóir SPQH07

Tacú le cuspóirí a eascraíonn as ‘Ár mBaile Brigín’ agus ‘Sord Inbhuanaithe’.

Figúir 3.1: Comhfhorbairt Áite Sláintiúil: Straitéis Réigiúnach Spásúlachta & Gheilleagrach Chomhthionól Réigiúnach an Oirthir & Lár Tíre

3.5.3 Croístraitéis agus Forbairt Tithíochta

Sonraítear i gCaibidil 2 – Pleanáil le haghaidh Fáis, Príomhstraitéise agus Straitéis Lonnaíochta, an Chroístraitéis atá mar bhonn le fás an Chontae thar shaolré thréimhse an Phlean, 2023- 2029. Tá na figiúirí seo bunaithe ar na Spriocanna Soláthar Tithíochta a bhí sonraithe sa *Mhodheolaíocht Spriocsholáthair Tithíochta do Phleanáil Forbartha, Nollaig 2020*. Bunaithe ar na réamh-mheastacháin daonra thar shaolré an Phlean agus ar thorthaí na Spriocanna Soláthar Tithíochta, beidh thart ar 16,240 aonad tithíochta ag teastáil sa Chontae. Comhthreomhar leis seo, déantar tuilleadh scrúdaithe ar na figiúirí seo sa Straitéis Tithíochta, a áirítear inti Measúnú ar Riachtanas agus ar Éileamh Tithíochta. Réamh-mheasann uirlis HNDA meáncheanglas bliantúil de 564 teach sóisialta thar shaolré an Phlean Forbartha.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Tá eolas maidir le beartais agus cuspóirí a bhaineann leis an Straitéis Tithíochta agus HNDA le fáil thíos:

CHIEF EXECUTIVE'S DRAFT PLAN DECEMBER 2021

FINGAL DEVELOPMENT PLAN 2023-2029

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Beartas SPQHP9 Croístraitéis agus Forbairt Tithíochta

Straitéis Tithíochta Chomhairle Contae Fhine Gall a chur chun feidhme, a áirítear inti Measúnú ar Riachtanas agus ar Éileamh Tithíochta 2023-2029 (agus aon Straitéis Tithíochta a fhorbraítear ina diaidh agus a gcomhaontaíonn Comhaltaí Chomhairle Contae Fhine Gall glacadh léi). Déanfar athbhreithniú ar an Straitéis Tithíochta mar chuid den athbhreithniú dhá bhliain ar an bPlean Forbartha.

Beartas SPQHP10 Tacú le Dlúthfhás

Tacú le cur chun feidhme agus le forbairt comhsheasmhach leis an Toradh Straitéiseach Náisiúnta maidir le Dlúthfhás atá sonraithe in NPF agus sa Toradh Straitéiseach Náisiúnta maidir le Dlúthfhás agus Athnuachan atá sonraithe in RSES.

Cuspóir SPQHO8 Forbairt chónaithe comhdhlúite

Comhdhlúthú a chinntiú laistigh den lorg coise uirbí, trína chinntiú go bhfuil 50% de gach teach nua laistigh de nó cóngarach do cheantar foirgnithe Chathair agus Bhruachbailte Bhaile Átha Cliath agus 30% de gach teach nua spriocdhírthe laistigh de na ceantair fhoirgnithe ar mhaithe le tacú le dlúthfhás lonnaíochtaí uirbeacha, a bhfuiltear ag tacú leo in RSES.

Cuspóir SPQHO9 Forbairt chónaithe nua

Forbairt chónaithe nua a dhíriú ar thailte atá críosaithe go cuí laistigh den Chontae, laistigh de shuíomhanna oiriúnacha cóngarach d'ionaid lonnaíochta atá bunaithe cheana féin ina bhfuil acmhainn bhonneagair ar fáil go héasca, agus feadh conairí iompair phoiblí ar ardchaighdeán agus bonneagar taistil ghníomhaigh atá forbartha cheana féin nó atá beartaithe a fhorbairt ar bhonn céimnithe taobh le soláthar bonneagar oiriúnach fisiciúil agus sóisialta.

Cuspóir SPQHO10 Riachtanas Tithíochta

A chinntiú go bhfuil tithíocht leordhóthanach agus oiriúnach ar fáil chun freastal ar riachtanais daoine a bhfuil leibhéal dhifriúla ioncaim agus riachtanais dhifriúla acu lena n-áirítear grupaí imeallaithe inár bpobail, lena n-áirítear ach níl teoranta do theaghlach den Lucht Siúil, daoine scothaosta, daoine faoi mhíchumas, agus daoine gan dídean, **trí mheascán oiriúnach de chineálacha, tíopeolaíochtaí agus tionóntachtaí aonaid a sholáthar ar bhealach a oireann do riachtanais shonracha.**

Cuspóir SPQHO11 Straitéis Lonnaíochta Fhine Gall

A chinntiú go bhfuil gach togra ar fhorbairt chónaithe ag teacht le Straitéis Lonnaíochta Fhine Gall agus comhsheasmhach le hordlathas sainaitheanta d'ionaid lonnaíochta Fhine Gall.

3.5.4 Soláthar Tithíochta a Chinntiú

Sainithnítear sa Chroístraitéis a ullmhaíodh chun tacú leis an bPlean ceanglas le haghaidh thart ar 16,240 teach nua thar shaolré an Phlean seo. Tá cur chuige Céimnithe maidir le soláthar tithíochta sonraithe i gCaibidil 2, lena n-áirítear Tailte Forchoimeádta Straitéiseacha Fadtéarmacha a shainithint chun freastal ar riachtanais tithíochta an Chontae amach anseo. Ní mór go gcinnteodh an Plean go bhfuil soláthar oiriúnach tailte ann d'fhonn a chinntiú go bhfuiltear in ann an cur chuige comhdhlúthaithe atá sonraithe in RSES a chomhlíonadh trí iarracht a dhéanamh 50% de gach teach nua a sholáthar laistigh de nó cóngarach do Chathair agus do Bhruachbailte Bhaile Átha Cliath agus

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

iarracht a dhéanamh 30% de gach teach nua a sholáthar laistigh de na ceantair fhoirgnithe atá ann faoi láthair. D'fhonn ailíniú le NPF, RSES, an Straitéis Lonnaíochta agus an fhís fhoriomlán don Chontae a chinntiú, leanfaidh an Chomhairle de gach beartas atá ar fáil a úsáid chun soláthar barrmhaith aonad cónaithe a chinntiú thar thréimhse an Phlean seo. Mar chuid den iarracht an cuspóir seo a chomhlíonadh déanfar iarracht an méid seo a leanas a chur i gcrích tríd an bPlean Forbartha:

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Cur leis an soláthar tithíochta ar bhealach dlúth agus inbhuanaithe agus i suíomhanna oiriúnacha.

- Rogha tithíochta a sholáthar do chónaitheoirí an Chontae trí mheascán, cineál agus raon oiriúnach aonad.
- Pobail mhealltacha, shláintiúla agus inchónaithe a chruthú i gceantair uirbeacha agus thuaithe.

Beartas SPQHP11 Soláthar Tithíochta a Chinntiú

A chinntiú go gcuirtear dóthain tailte criosaithe ar fáil ag suíomhanna oiriúnacha chun freastal ar riachtanais tithíochta Fhine Gall thar shaolré an Phlean Forbartha.

Beartas SPQHP12 Straitéis Tithíochta

A chinntiú go dtugtar aitheantas sa Straitéis Tithíochta do riachtanais éagsúla shaoránaigh Fhine Gall agus freastal ar a riachtanais chóiríochta éagsúla a mhéid agus is féidir.

Beartas SPQHP13 Easnaimh Bhonneagair

Dlús a chur le hinfhaighteacht tailte atá ar fáil d'fhorbairt chónaithe trí iarracht a dhéanamh déileáil le heasnaimh bhonneagair a chuireann moill ar fhorbairt chónaithe, agus trí oibriú i gcomhpháirt le gach soláthróir bhonneagair trína leithéid sin de bhonneagar a éascú.

Cuspóir SPQHO12 Príomhbhonneagar Cumasúcháin

Príomhbhonneagar cumasúcháin a shainiú agus tacú leis ag láithreáin straitéiseacha i bhFine Gall trína soláthar chun críche forbartha a éascú ar bhealach tráthúil.

Cuspóir SPQHO13 Comhoibriú le Páirtithe Leasmhara

Comhoibreoidh an Chomhairle le príomhpháirtithe leasmhara eile lena n-áirítear DHLGH agus Tascfhórsa Comhordaithe Soláthar Tithíochta Bhaile Átha Cliath (nó aon chomharba) chun freagairt do na dúshláin soláthair atá i réigiún Bhaile Átha Cliath i láthair na huaire. Chomh maith leis sin, tacóidh an Chomhairle le 'Bainistíocht Talún Gníomhach' trí úsáid a bhaint as maoiniú oiriúnach Státhiste d'fhonn a chinntiú go mbeidh tithíocht shóisialta agus inacmhainne á soláthar ag méideanna agus tionachtaí éagsúla ar thailte Chomhairle Contae Fhine Gall taobh le spás oscailte, áiseanna pobail agus/nó oideachais, más gá.

3.5.5 Pleananna Ceantair Áitiúla, Máistirphleananna, Creatphleananna

Leanfaidh an Chomhairle le sásraí oiriúnacha gníomhacha bainistíochta talún a shainiú ar mhaithe le soláthar céimnithe pobal inbhuanaithe nua a chomhordú, mar atá sonraithe i gCaibidil 2 Roinn 2.4 Cur Chun Feidhme agus Bainistíocht Talún Gníomhach. Leanfaidh an Chomhairle leis na LAPanna agus Máistirphleananna atá i bhfeidhm nuair a ghlactar leis an bPlean Forbartha a chur chun feidhme. Tá sé molta ag an gComhairle gur cheart roinnt LAPanna a ullmhú i rith thréimhse an phlean. Tá siad seo liostaithe i Roinn 2.4. Chomh maith leis sin, mar chuid den Phlean Forbartha seo, bunófar Creatphleananna agus cuspóir de chuid an Phlean seo é Pleananna den chineál sin a ullmhú do roinnt ceantar sa Chontae lena n-áirítear ceantair i suíomhanna uirbeacha, tuaithe agus tionsclaíocha. Samhlaítear go gcuimseofar cuspóirí agus clár gníomhaíochtaí sna Creatphleananna a bhainfidh lántairbhe as poitéinseal forbartha na gceantar seo.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Tacófar le pleanáil, forbairt agus céimniú mionsonraithe ionad trí shásraí cosúil leis na Pleananna Ceantair Áitiúla (LAPanna), Máistirphleananna (Mpanna), Creatphleananna (FPanna) agus Criosanna Forbartha Straitéisí (SDZanna) atá bunaithe cheana féin agus cur chun feidhme Pleananna Ceantair Áitiúla agus Creatphleananna nua.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Pleananna Ceantair Áitiúla, Máistirphleananna, Creatphleananna Uirbeacha

Cuspóir SPQHO14

Pleananna Ceantair Áitiúla a ullmhú le haghaidh ceantar atá ainmnithe ar mhapaí Plean Forbartha i gcomhar le páirtithe leasmhara ábhartha, agus cur chun feidhme na bpleananna seo a chinntiú ar bhonn gníomhach agus na cuspóirí sonracha a chomhlíonadh.

Cuspóir SPQHO15

Pleananna Ceantair Áitiúla, Máistirphleananna agus Creatphleananna atá bunaithe cheana féin le haghaidh ceantar atá ainmnithe ar léarscáileanna Plean Forbartha a chur chun feidhme i gcomhar le páirtithe leasmhara ábhartha, agus a iarracht ghníomhach a dhéanamh na cuspóirí sonracha atá sonraithe iontu a chomhlíonadh.

Cuspóir SPQHO16

Creatphleananna a ullmhú sa chás go bhfuil a leithéid sonraithe i gCaibidil 2, oibriú i ndlúthcomhar le húnairí talún, forbróirí Baill Thofa agus páirtithe leasmhara ábhartha eile (a d'fhéadfaí a áireamh ina measc eagraíochtaí pobail agus deonacha áitiúla (e.g. Cumainn Cónaitheoirí nó grúpaí Bailte Slachtmhara). Beidh eolas sna doiciméid seo maidir leis na paraiméadair ghinearálta forbartha a bhaineann le gach láithreán agus tabharfar aird ar aon fhorbairtí atá ceadaithe agus aon tionchair a d'fhéadfadh a bheith ag a leithéid ar an timpeallacht.

3.5.6 Cuimsiú Sóisialta

Is é cuimsiú sóisialta ceann de cheithre théama leathana an Phlean seo. Glactar leis mar príomhchuspóir ag leibhéal náisiúnta, réigiúnach agus áitiúil nuair a bhíonn pleananna á ndéanamh do phobail. Is é an aidhm atá le cuimsiú sóisialta rannpháirtíocht sa tsochaí a chinntiú do gach duine ar mian leo a bheith rannpháirteach sa tsochaí. Baineann dúshlán ar leith le sochaí atá níos cuimsithigh agus níos comhtháite go sóisialta a chruthú trí eisiáin sóisialta, bochtaineacht agus díothacht a laghdú. Cuimsítear é seo i gcomhfhorbairt áite agus i soláthar tithíochta a chinntiú go mbíonn rochtain feabhsaithe ann do gach grúpa laistigh den tsochaí agus go mbíonn tionchar dearfach aige seo ar fad ar shaol saoránach. Tá príomhghrúpa sa tsochaí nach mór a chur san áireamh nuair a bhíonn ár bpobail á bpleanáil agus á ndearadh agus i ndáil le soláthar tithíochta. Áirítear ina measc seo, mar shampla, leanaí, daoine scothaosta, daoine faoi mhíchumas, pobail eitneacha nua agus an Lucht Siúil.

Is ceanglas é sochaí atá níos cuimsithí go sóisialta, níos cothroime agus níos éagsúla ó thaobh cultúir de NPO 28 de NPF a cheanglaíonn ar Chomhairlí *'pleananna a dhéanamh le haghaidh sochaí níos éagsúla agus níos cuimsithí go sóisialta a dhíríonn ar chomhdheiseanna agus ar chaighdeán saoil níos fearr do gach saoránach, trí chomhtháthú feabhsaithe agus breise inrochtaineachta i ndáil le pobail inbhuanaithe a chruthú agus seirbhísí gaolmhara a sholáthar'*.

Sonraítear i dTreochlár maidir le Cuimsiú Sóisialta 2020-2025 go mbíonn cuimsiú sóisialta le tabhairt faoi deara nuair a bhíonn rochtain ag daoine ar ioncam, acmhainní agus seirbhís leordhóthanach chun cur ar a gcumas ról gníomhach a bheith acu ina bpobail. Ní mór don Phlean a chinntiú go soláthraíonn lonnaithe laistigh d'Fhine Gall raon roghanna tithíochta, lena n-áirítear rogha maidir le

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

tíopeolaíocht agus tionóntacht agus tithíocht inoiriúnaithe a bhaineann tairbhe as dearadh uilíoch chun cuimsiú agus comhtháthú sóisialta a sholáthar do gach ball den phobal. Tá riachtanais shonracha ag roinnt grúpaí chomh fada is a bhaineann le dearadh tithíochta agus riachtanais chóiríochta nach mór a bhreithniú nuair a bhíonn an timpeallacht thógtha á dearadh agus cuirtear na riachtanais sin san áireamh sa Phlean seo.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Daoine Scothaosta

Léirítear i dtréimhsí daonáirimh i ndiaidh a chéile go bhfuil daonra óg agus daonra atá ag fás i bhFine Gall, agus níl ach 9.1% den daonra nó 27,035 duine os cionn 65 bliain d'aois. É sin ráite, bhí an ráta fáis sa chohórt seo idir 2011 agus 2016 cothrom le 36.1%, an méadú is airde a taifeadh sa Stát sa chohórt aoise 65 bliain+. Táthar ag súil go méadóidh an figiúr seo sa tréimhse idir seo agus an chéad daonáireamh eile, agus is den tábhacht é go gcuirtear riachtanais tithíochta daoine scothaosta san áireamh sa Phlean seo. Áirítear anseo cur chuige solúbtha maidir le roghanna tithíochta céim síos i lár bailte agus sráidbhailte, gar do thaitneamhachtaí agus roghanna iompair phoiblí, solúbthacht i ndáil le foroinnt tithíochta agus beartais i ndáil le hárasáin teaghlaigh.

Tá an Plean seo tiomanta do thacú le riachtanais daonra atá ag dul in aois sa phobal trí thagairt a dhéanamh do thithíocht, soghluaisteacht agus an ríocht phoiblí. Tá 'Straitéis Aoisbháúil Nua 2018-2023' foilsithe ag Comhairle Contae Fhine Gall agus breithnítear in ábhar na Straitéisí sonraí maidir le Tionscnamh um Aosú Sláintiúil agus Dearfach (HaPAI) nua don Chontae. Tá creat chun tacú leis seo agus chun treoir a sholáthar le fáil i Ráiteas Beartais - Roghanna Tithíochta dár nDaonra atá ag Aosú 2019 an Rialtais. Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag tacu le beartais agus cuspóirí a thacaíonn le riachtanais daoine scothaosta sa phobal chomh fada is a bhaineann le tithíocht, soghluaisteacht agus an ríocht phoiblí ag féachaint do 'Age Friendly Principles and Guidelines for the Planning Authority 2020' Aoisbhá Éireann.

Daoine faoi Mhíchumas

Bhí 31,970 duine a bhí cláraithe mar dhaoine faoi mhíchumas i bhFine Gall de réir Dhaonáireamh 2016. Ní mór go mbreithneofaí sa Phlean Forbartha riachtanais daoine faoi mhíchumas, lena n-áirítear míchumas céadfach, míchumas fisiciúil agus intleachtúil agus daoine a bhfuil deacrachtaí meabhairshláinte acu. Tacófar sa Phlean le roghanna tithíochta a éascaíonn raon oiriúnacha cóiríochta agus seirbhísí tacaíochta gaolmhara a thacaíonn le comhdheiseanna, rogha aonair agus maireachtáil neamhspleách do dhaoine faoi mhíchumas. Tacófar agus spreagfar cumas daoine a bhfuil riachtanais bhreise acu chun páirt a ghlacadh i ndeiseanna caitimh aimsire, spraoi agus spóirt.

An Lucht Siúil

De réir Dhaonáireamh 2016 daoine den Lucht Siúil ba é 0.45% de dhaonra Fhine Gall. Faoi *Chlár Cóiríochta an Lucht Siúil 2019-2024* Fhine Gall, is é beartas na Comhairle roghanna tithíochta grúpa agus caighdeánacha a sholáthar mar aon le Cóiríocht Shonrach don Lucht Siúil atá arb as Contae riaracháin Fhine Gall ó dhúchas iad de réir an mheasúnaithe riachtanas a cuireadh i gcrích faoi fhorálacha Acht Tithíochta (Cóiríocht don Lucht Siúil), 1998, agus ag féachaint do chuspóirí cóiríochta Straitéis Náisiúna um Chuimsiú an Lucht Siúil agus na Romach, 2017– 2021.

Leanaí agus Daoine Óga

Is léir ó na tréimhsí daonáirimh éagsúla go bhfuil daonra óg agus daonra atá ag fás i bhFine Gall agus is léir ón tréimhse Daonáirimh is déanaí (2016) go bhfuil 87,140 duine faoi 19 mbliana d'aois, céatadán suntasach de dhaonra an Chontae, 29.4%. Déileáiltear le háiseanna atá ag freastal ar leanaí agus ar dhaoine óga lena n-áirítear soláthar áiseanna cúraim leanaí agus oideachais, spóirt agus caitheamh aimsire mar aon le spraoi agus sóisialú i gCaibidil 4 - Bonneagar Pobail agus Spás Oscailte.

Grúpaí Mionlaigh

Tá an Plean seo ag tacú le '*Straitéis um Imeachadh Imirceach & Comhtháthú Sóisialta 2019-2024*' Fhine

CHIEF EXECUTIVE'S DRAFT PLAN DECEMBER 2021

FINGAL DEVELOPMENT PLAN 2023-2029

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Gall agus le pobail chuimsitheacha agus chomhtháite, ina bhfuil meas ar gach duine atá ina gcónaí san áit, ag obair san áit agus a thugann cuairt ar an áit. Ba cheart go mbeadh ar chumas gach cónaitheoir páirt iomlán a ghlacadh in agus cur lena bpobail, beag beann ar náisiúntacht, eitneacht, cúlra reiligiúnach nó cultúrtha.

Beartas SPQHP14 Cuimsiú Sóisialta

Tacú le gach ball den tsochaí tairbhe a bhaint as timpeallacht maireachtála ar ardchaighdeán agus tacú le pobail áitiúla, údaráis cúraim sláinte agus comhlachtaí eile, cosúil leis na saineolaithe inár bpobail a bhfuil 'taithí saoil' acu, a bhfuil baint acu le háiseanna a sholáthar do ghrúpaí a bhfuil riachtanais shonracha dearaidh/pleanála acu.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Beartas SPQHP15 Inrochtaineacht do Chách

Tacú le forbairt timpeallachtaí tógtha agus ríochtaí poiblí atá inrochtana do chách, agus a chinntiú go bhfuil forbairtí nua airdeallach ar na seacht bprionsabal de Dhearadh Uilíoch a bhfuil an tÚdarás Náisiúnta Míchumais ag tacú leo, *Building for Everyone: A Universal Design Approach*

Beartas SPQHP16 Tithíocht do Dhaoine Scothaosta

Tacú le beartais agus cuspóirí a thacaíonn le riachtanais daoine scothaosta sa phobal chomh fada is a bhaineann le tithíocht, soghluaisteacht agus an ríocht poiblí ag féachaint do *'Age Friendly Principles and Guidelines for the Planning Authority 2020'* Aoisbhá Éireann, agus *Straitéis Aoisbháúil Fhine Gall 2018-2023*.

Beartas SPQHP17 Dearadh Tithíochta do Dhaoine Scothaosta

Is é Beartas Chomhairle Contae Fhine Gall measúnú a dhéanamh ar oiriúnacht do thithíocht atá deartha go sonrach do Dhaoine Scothaosta ar a dtugtar Maireachtáil Daoine Scothaosta, nuair a bhíonn breithniú á dhéanamh ar Mháistirphleananna, Pleananna Ceantair Áitiúla agus pleananna níos mó eile. Soláthróidh cóiríocht Máireachtáil Daoine Scothaosta cóiríocht do dhaoine atá 55+ bliain d'aois. Is forbairtí cónaithe comhtháite neamh-institiúideacha iad Forbairtí Máireachtáil Daoine Scothaosta a thugann deis do dhaoine scothaosta dul in aois san áit ina bhfuil siad

Beartas SPQHP18 Beartas Náisiúnta agus Réigiúnach maidir le Cuimsiú Sóisialta

Tacú le agus cuimsiú sóisialta a chur chun cinn de réir an bheartais náisiúnta agus réigiúnaigh.

3.5.7 Tithíocht do Chách

3.5.7.1 Tithíocht do Dhaoine Scothaosta

De réir mar a théann daoine i aois, gach seans go n-athraíonn a riachtanais tithíochta. Tugtar gealltanais sa Phlean seo maidir le pleanáil a dhéanamh le haghaidh riachtanais tithíochta agus cóiríochta daoine scothaosta i bPobal Fhine Gall agus a chinntiú go bhfuil raon roghanna cóiríochta ar fáil agus go bhfuil roghanna cearta ag daoine. Cé gurb é daonra Fhine Gall ceann de na daonraí is óige agus is mó fáis sa tír, is den tábhacht é go mbeadh rogha agus tacaíochtaí oiriúnacha tithíochta ar fáil nuair a théann daoine in aois.

Tá creat chun tacú leis seo agus chun treoir a sholáthar le fáil i *Ráiteas Beartais - Roghanna Tithíochta dár nDaonra atá ag Aosú 2019* an Rialtais. Príomhphrionsabal atá mar bhonn le beartas tithíochta an Rialtais é tacú le daoine scothaosta maireachtáil ina dteach féin, le dínit agus go neamhspleách, chomh fada agus is féidir. Is é an aidhm atá ann a chinntiú go mbeidh rogha níos fearr ag daoine scothaosta trí raon roghanna tithíochta a fhorbairt atá oiriúnach dá riachtanais, riachtanais chúraim agus roghanna stíl mhaireachtála.

Foráiltear in NPO 30 de NPF go bhforbrófar beartais pleanála áitiúla, tithíochta, iompair/inrochtaineachta agus caithimh aimsire a mbeidh béim á leagan iontu ar riachtanais agus ar dheiseanna daonra atá ag aosú, agus réamh-mheastacháin shonracha a chur san áireamh, a bhfuil tograí soiléire maidir le pobail atá ag aosú ag tacú leo mar chuid de chroístraitéis na bPleananna Forbartha Cathrach agus Contae. Cinnteoidh Comhairle Contae Fhine Gall go bhfuil sé éigeantach tithíocht oiriúnach do dhaoine scothaosta a áireamh i ngach LAP agus Máistirphlean a chuirfear i dtoll a chéile amach anseo.

Tá Fine Gall páirteach sa Chlár um Thithe Aoisbháúla Sláintiúla a bhfuil sé mar aidhm leis cur ar chumas

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

daoine scothaosta leanúint ar aghaidh ag cónaí ina dtithe féin nó i dteach atá níos oiriúnaí dá riachtanais. Ainneoin gurb é aidhm fhadtéarmach na scéime tacú le seachaint nó dul isteach luath nó roimh am i gcúram cónaithe níos fadtéarmaí. Tá *'Straitéis Aoisbháúil Nua (Straitéis Aoisbháúil Fhine Gall 2018-2023'* foilsithe ag Fine Gall agus breithnítear in ábhar na Straitéisí sonraí maidir le Tionscnamh um Aosú Sláintiúil agus Dearfach (HaPAI) nua don Chontae. Sa chás, áfach, nach bhfuil an teach oiriúnach dá chuspóir agus nach gciallaíon soláthar cúraim agus athruithe fisiciúla go mbeidh an teach oiriúnach dá chuspóir, ní mór roghanna eile a sholáthar, sa cheantar nó sa phobal céanna go hinmhianaithe.

Trí roghanna tithíochta éagsúla a chur ar fáil do chónaitheoirí níos sin, lena n-áirítear tithíocht céim síos, b'fhéidir i gcásanna áirithe go gcuirfeadh sé seo tithe teaghlaigh níos mó ar fáil agus go gcabhródh sé déileáil leis an éileamh atá ar thithe teaghlaigh i bhFine Gall.

Beartas SPQHP19 Tithíocht Inoiriúnaithe agus Sholúbtha

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Tacú le gach tithíocht nua atá le dearadh agus í a leagan amach ar bhealach inoiriúnaithe agus sholúbtha chun freastal ar riachtanais úinéara tí de réir mar a théanna sé/sí in aois mar atá sonraithe i Rannóg 5.2 Solúbthacht agus Inoiriúnaitheacht *'Tithíocht ar Ardchaighdeán do Phobail Inbhuanaithe – Treoirlínte Dea-Chleachtais chun Tithe a Sholáthar a bhfuil Pobail á gCothabháil acu' (2007)* a d'fhoilsigh an Roinn Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil.

Beartas SPQHP20 Inrochtaineacht

A chinntiú go bhfuil beartais, caighdeán agus cuspóirí reatha ag teacht leis an dea-chleachtas reatha i dtéarmaí inrochtaineachta lena n-áirítear *'Feachtas Think Ahead, Think Housing, Treoirlínte Dea-Chleachtais Rochtana IWA (4^ú heagrán)* Chumann Cathaoireacha Rothaí na hÉireann lena n-áirítear *'Treoirlínte Dearadh Uilíoch do Thithe in Éirinn'* agus *'Teaghaisí Oiriúnach do Dhaoine a bhfuil Néaltrú orthu, a dTeaghlaiigh agus a gCúramóirí'*.

Aoisbhách

Cuspóir SPQHO17

Tacú le riachtanais daoine scothaosta sa phobal chomh fada is a bhaineann le Tithíocht, Soghluaisteacht agus an Ríocht Phoiblí ag féachaint do *Age Friendly Principles and Guidelines for the Planning Authority 2020* agus *Straitéis Aoisbháúil Fhine Gall 2018-2023'*

Cuspóir SPQHO18

Tacú le raon roghanna tithíochta laistigh d'Fhine Gall chun freastal ar riachtanais tithíochta agus riachtanais chúraim daoine scothaosta. Áirítear anseo roghanna maireachtála neamhspleácha agus cuidithe agus tacú le soláthra cóiríocht shonrach shaintógtha, lena n-áirítear sráidbhailte lucht scoir, roghanna agus bearta tithíochta 'méid ceart' d'fhonn a chinntiú go bhfuil tithíocht inoiriúnaithe chun cur ar chumas daoine scothaosta leanúint ar aghaidh ag maireachtáil ina dtithe nó i dteach atá níos oiriúnaí dá riachtanais. Déanfar gach LAP agus Máistirphlean a mheas ag féachaint dá n-oiriúnacht chun tithíocht a sholáthar do dhaoine scothaosta. Sa chás go bhfuil riachtanas sainaitheanta nó éileamh áitiúil ann, cuirfear an rogha/na roghanna tithíochtaí oiriúnacha san áireamh sa phlean.

Cuspóir SPQHO19

Tacú le scéimeanna a spreagann bealaí nuálacha chun déileáil le ceisteanna a bhaineann le néaltrú sa timpeallacht thógtha.

Cuspóir SPQHO20

Oibreoidh Comhairle Contae Fhine Gall le Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta agus le heagraíochtaí eile chun cabhrú le húinéirí tí a bhfuil a dtithe á n-oiriúnú acu ar bhealach a fhreastalaíonn ar riachtanais daonra atá ag aosú agus tacófar freisin le tionscnaimh a éascóidh maireachtáil idirghlúine.

3.5.7.2 Tithíocht do Dhaoine faoi Mhíchumas

Tá an Chomhairle tiomanta do chreat a bhaineann le tithíocht a sholáthar do dhaoine faoi mhíchumas atá sonraithe in *'An Straitéis Náisiúnta Tithíochta do Dhaoine faoi Mhíchumas 2011-2016'* a chur chun feidhme (cuireadh síneadh leis go dtí 2020). Tá Straitéis Náisiúnta Tithíochta do Dhaoine faoi

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Mhíchumas 2022-2027 nua á hullmhú ag an nGníomhaireacht Tithíochta a éascóidh roghanan tithíochta agus seirbhísí gaolmhara a sholáthar do dhaoine faoi mhíchumas chun rogha aonair a sholáthar agus chun tacú le maireachtáil neamhspleách. Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag tacú le fíis agus le haidhmeanna straitéiseacha na Straitéise agus éascófar rochtain do dhaoine faoi mhíchumas ar raon oiriúnach tithíochta, tacófar le comhdheiseanna, rogha aonair agus maireachtáil neamhspleách.

Beartas SPQHP21 Tithíocht do dhaoine faoi Mhíchumas

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Tacaíocht agus rochtain do dhaoine faoi mhíchumas, ar an raon oiriúnach seirbhísí tithíochta agus tacaíochta gaolmhaire, atá á soláthar ar bhealach comhtháite agus inbhuanaithe, a thacaíonn le comhdheiseanna, rogha aonair agus maireachtáil neamhspleách.

Beartas SPQHP22 Tithíocht Inacmhainne, Shóisialta agus Speisialaithe

Tacú le tithíocht inacmhainne agus shóisialta agus tithíocht speisialaithe a sholáthar lena n-áirítear sciath-thithíocht agus tithíocht do dhaoine atá faoi mhíchumas.

Cuspóir SPQHO21 Tithíocht Inrochtana

Tá Comhairle Contae Fhine Gall airdeallach ar an tábhacht a bhaineann le cuimsiú sóisialta agus tá sé mar aidhm aici 30% de thithíocht shóisialta a dhéanamh inrochtana agus a fhorbairt bunaithe ar chur chuige dearadh uilíoch rud a chiallóidh go mbeidh an réadmhaoin solúbtha agus á hathrú de réir mar is gá thar shaolré na n-áititheoirí." Tá 30% á mholadh ag IDA.

3.5.7.3 Tithíocht don Lucht Siúil

De réir Dhaonáireamh 2016, bhí 1,315 duine den Lucht Siúil ina gcónaí i bhFine Gall. Tá sé seo cothrom le 0.45% den daonra iomlán. Sonraítear i gClár reatha Cóiríochta don Lucht Siúil Fhine Gall an straitéis a bhaineann le cóiríocht agus seirbhísí tacaíochta a chur ar fáil don Lucht Siúil sa tréimhse 2019-2024. Sainithnítear sa Chlár seo spriocanna bliantúla le haghaidh grúpthithíochta (nua), tithíocht do ghrúpa (athchóiriú) agus athchóiriú láithreán stad idir seo agus 2024.

Tábla 3.2: Cóiríocht Shonrach don Lucht Siúil – Spriocanna Bliantúla

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Athbhreithniú Grúpthithíochta	0	24	13	14	17	10
Athchóiriú Grúpthithíochta	4	4	3	3	3	3
Athchóiriú láithreán stad	30	22	7	5	10	
Iomlán	34	50	23	22	30	13

Foinse: Clár Cóiríochta don Lucht Siúil Chomhairle Contae Fhine Gall 2019– 2024

Tá na hoibreacha Caipitil ar fad le haghaidh Cóiríochta Shonrach don Lucht Siúil á maoiniú ag an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht. Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag díriú ar chóiríocht a sholáthar atá oiriúnach do riachtanais ball den Lucht Siúil de réir cheanglais an Chláir Cóiríochta don Lucht Siúil nó aon athbhreithniú a dhéanamh ar an gClár sin thar shaolré an Phlean seo.

Beartas SPQHP23 Tithíocht don Lucht Siúil

Clár Cóiríochta an Lucht Siúil Fhine Gall 2019-2024 a chur chun feidhme agus aon Chláir a gcomhaontaíonn Comhairle Contae Fhine Gall orthu thar shaolré an Phlean seo.

3.5.8 Soláthar Tithíochta Eile

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

3.5.8.1 Daoine gan Dídean

Tá tús áite fós á thabhairt ag an rialtas náisiúnta d'easpa dídine a laghdú agus a chosc trí *Tithíocht do Chách*: Plean Tithíochta Nua d'Éirinn ina sonraítear conairí chun ceithre Chuspóir Uileghabhálacha a chomhlíonadh, conair uimh. 2 a bhaineann le heaspa dídine a dhíothú, soláthar tithíochta sóisialta a mhéadú agus tacú le bonneagar sóisialta. Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall, mar chomhalta d'Fheidhmeannas Réigiúnach Daoine gan Dídean Bhaile Átha Cliath le *Creathphlean Gníomhaíochta Easpa Dídine Bhaile Átha Cliath 2019-2021* (agus aon nuashonruithe thar shaolré an Phlean) a chur chun feidhme. Ag glacadh leis go n-éilíonn easpa dídine cur chuige idirghníomhaireachta chun déileáil leis an meascán de riachtanais sláinte, gheilleagracha agus shóisialta a bhíonn ag daoine atá gan dídean agus ag daoine atá i mbaol a bheith gan dídean, leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag obair le Feidhmeannas Réigiúnach Daoine gan Dídean Bhaile Átha Cliath, Eagraíochtaí Neamhrialtasacha (NGOanna), Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta (AHBanna) agus FSS, chun tacú le daoine atá gan dídean cóiríocht inbhuanaithe fhadtéarmach a aimsiú dóibh féin.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Beartas SPQHP24 Seirbhísí do Dhaoine gan Dídean

Tacú le cur i bhfeidhm Chreatphlean Gníomhaíochta Easpa Dídine Bhaile Átha Cliath 2019 -2021 nó aon nuashonrú ina dhiaidh thar shaolré an Phlean agus leanúint ar aghaidh ag comhoibriú le Feidhmeannas Réigiúnach Daoine gan Dídean Bhaile Átha Cliath, Eagraíochtaí Neamhrialtasacha, Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta agus Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte chun tacú le tionscnaimh a bhfuil sé mar aidhm leo déileáil le heaspa dídine.

3.5.8.2 Cóiríocht Éigeandála

Tá an Chomhairle i gcomhpháirt le gníomhaireachtaí comhphárteacha tiomanta do fhreastal ar riachtanais daoine a bhfuil cóiríocht éigeandála tithíochta ag teastáil uathu, mar gheall ar chúiseanna éagsúla. Oibreoidh an Chomhairle i gcomhpháirt le gníomhaireachtaí reachtúla chun cóiríocht éigeandála oiriúnach a éascú agus a sholáthar sa chás go bhfuil gá lena leithéid.

Beartas SPQHP25 Cóiríocht Éigeandála

Tacú le gníomhaireachtaí Stáit agus iad a éascú chomh fada is a bhaineann le cóiríocht shonrach éigeandála a sholáthar agus cineálacha eile riachtanas tithíochta laistigh d’Fhine Gall nuair a bhíonn éileamh ar a leithéid.

Cuspóir SPQHO22

Tacú le Túsla - An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach, Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus soláthróirí seirbhíse eile agus gníomhaireachtaí Stáit chun cóiríocht shonrach éigeandála nó cineálacha eile cóiríochta a sholáthar laistigh d’Fhine Gall.

Cuspóir SPQHO23

Tacú le gníomhaireachtaí ábhartha cóiríochta éigeandála a fhorbairt atá cuimsitheach go sóisialta, do theaghlaigh agus daoine gan dídean de gach inscne, atá cuimsitheach go sóisialta agus dírithe ar cheantair atá gar d’áiseanna agus d’iompar poiblí.

Cuspóir SPQHO24

Tacú go réamhghníomhach le Túsla - an Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach, soláthraithe seirbhíse agus gníomhaireachtaí ábhartha eile tearmann do dhaoine atá ag déileáil le foréigean baile a sholáthar sa Chontae agus iarracht a dhéanamh spás dídeanaí amháin a sholáthar le haghaidh gach 10,000 duine, mar atá molta i gCoinbhinsiún Iostanbúl, go háirithe nuair a bhíonn tús a chur leis an bpleanáil le haghaidh tailte athghiniúna níos mó.

3.5.8.3 Cóiríocht do Theifigh agus d’Iarrthóirí Tearmainn

Leanfaidh an Chomhairle ag obair le gníomhaireachtaí agus le páirtithe leasmhara ábhartha chun cóiríocht a sholáthar do theifigh agus d’iarrthóirí tearmainn ag suíomhanna oiriúnacha i bhFine Gall.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Beartas SPQHP26 Cóiríocht do Theifigh agus d'Iarrthóirí Tearmainn

Cuirfidh an Chomhairle beartas rialtais i bhfeidhm i ndáil le soláthar cóiríochta do theifigh agus d'iarrthóirí tearmainn laistigh d'Fhine Gall.

3.5.8.4 Cóiríocht do Mhic Léinn

Is buntáiste don Chontae é go bhfuil Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath, Baile Bhlainséir suite i gcampas atá á fhorbairt i mBaile Bhlainséir, mar aon le hOspidéal Uí Chonghaile, príomhospidéal teagaisc i gceantar Fhine Gall. Chomh maith leis sin, soláthraíonn Bord Oideachais agus Oiliúna Bhaile Átha Cliath agus Dhún Laoghaire agus institiúidí eile deiseanna breisoideachais laistigh den Chontae. Tá coláistí móra tríú leibhéal eile atá lonnaithe i gceantair údaráis áitiúil in aice láimhe gar d'Fhine Gall. Tacóidh an Chomhairle le soláthar cóiríocht do mhic léinn, atá ar ardchaighdeán agus á bainistiú go gairmiúil, laistigh de champas na hinstiúide tríú leibhéal, nó ar láithreáin atá gar d'institiúidí den chineál sin a bhainfidh tairbhe as rochtain ar ghréasáin mhaithe iompair phoiblí agus siúil agus rothaíochta.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Beartas SPQHP 27: Cóiríocht do Mhic Léinn

Tacú le soláthar cóiríochta saintógtha ar ardchaighdeán do mhic léinn tríú leibhéal, atá á bainistiú go gairmiúil, ar champas Institiúidí Tríú Leibhéal nó ag suíomhanna oiriúnacha eile a bhfuil rochtain acu ar bhealaí iompair phoiblí atá cóngarach d'ionaid oideachais tríú leibhéal.

Cuspóir SPQHO25 Cóiríocht do Mhic Léinn

Tacú le cóiríocht ar an gcampas a sholáthar agus breithniú a dhéanamh ar iarratais ar chóiríocht do mhic léinn lasmuigh den champas a sholáthar ag féachaint do:

- Suíomh agus inrochtaineacht ar Áiseanna Oideachais agus cóngarach do bhealaí iompair phoiblí atá ann cheana féin nó atá beartaithe a fhorbairt, rotharbhealaí agus bealaí do choisithe agus glasbhealaí.
- An tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag a leithéid ar thaitneamhachtaí cónaithe atá forbartha cheana féin.
- Leibhéal agus caighdeán na n-áiseanna ar an láthair, lena n-áirítear áiseanna stórála, bainistíocht dramhaíola, spásanna páirceála do rothair, áiseanna caithimh aimsire, carrchlós agus taitneamhacht.
- Ba cheart do cháilíochta ailtireachta an dearaidh, leagan amach inmheánach, aird a thabhairt ar an ngá atá le solúbthacht agus athruithe úsáide a d'fhéadfadh a bheith i gceist amach anseo.
- An líon áiseanna den chineál céanna atá sa cheantar cheana féin.

Déanfar tograí forbartha le haghaidh cóiríocht shaintógtha do mhic léinn a mheas i gcomparáid leis na critéir atá sonraithe i gCaibidil 14 - Caighdeáin Bainistíochta Forbartha.

3.5.9 Cineálacha Tithíochta

3.5.9.1 Tithíocht Shóisialta agus Inacmhainne

Tá príomhfheidhm á comhlíonadh ag tithíocht shóisialta sa tsochaí, cinntíonn sí go bhfuil tacaíocht á cur ar fáil do theaghlaigh nach bhfuil dóthain acmhainní acu chun freastal ar a riachtanais tithíochta. Faoi 'Tithíocht do Chách, Plean Tithíochta Nua d'Éirinn' tá pleananna uaimhianacha ag an Rialtas breis is 10,000 teach sóisialta ar an meán a sholáthar as seo go ceann cúig bliana agus leanúint ar aghaidh le tithíocht shóisialta a thógáil go dtí 2030. I bhfianaise na ndúshlán soláthair atá ann faoi láthair, beidh sé riachtanach leanúint le tithíocht shóisialta a sholáthar tríd an margadh cíosa phríobháidigh agus a chinntiú gur féidir leis na daoine is leochailí sa tsochaí tacaíocht a rochtain láithreach baill. De réir mar a bheidh níos mó tithe nua á dtógáil, meastar nach mbeidh an líon céanna daoine ag brath ar chúnamh cosúil leis an Íocaíocht Cúnamh Tithíochta (HAP) agus an Scéim Cóiríochta Cíosa (RAS). Comhpháirtithe suntasach de chuid na n-údarás áitiúil ba ea na Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta (AHBanna) chomh fada is a bhain le tithíocht shóisialta a sholáthar i bhFine Gall agus beidh ról suntasach acu freisin i bPleananna Gníomhaíochta Soláthair Údarás Áitiúil atá le n-ullmhú ag údarás áitiúla aonair faoi mhí na Nollag 2021, pleananna a chlúdóidh tréimhse cúig bliana. Sonrófar sna Pleananna conas a chomhlíonfaidh an tÚdarás Áitiúil a spriocanna tithíochta, lena n-áirítear tithe inacmhainne a sholáthar. Lena chois sin, tá Grúpa Soláthair Tithíochta Bhaile Átha Cliath, ar

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

comhpháirtí sa ghrúpa é Fine Gall, bunaithe chun soláthar tithíochta sóisialta agus inacmhainne a chomhordú agus spreagadh i réigiún Bhaile Átha Cliath.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Le cois chur chun feidhme leanúnach Chuid V d'Achtanna um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú), oibreoidh an Chomhairle i gcomhpháirt leis an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht, Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta agus príomhpháirtithe leasmhara eile chun tithíocht shóisialta a sholáthar agus a bhainistiú. Cuimseofar i measc na sásraí soláthair eile tógáil dhíreach, éadálacha, bainistíocht tithe folmha, léasú fadtéarmach, leasú feabhsaithe, deisiú chun léasaithe, agus cíos príobháideach (RAS agus HAP)

3.5.9.2 Cíos Costais

Tá bonn reachtúil nua á bhunú le haghaidh Cíos Costais faoi Acht um Chíos Inacmhainne, 2021, ina sonraítear conas a fheidhmeoidh an earnáil nua seo. Faoi Chíos Costais, soláthrófar tithe ag cíosanna a chlúdaíonn costas mhaoiniú, thógáil, bhainistiú agus chothabháil na dtithe, arna ríomh thar thréimhse íosta 40 bliain. Beidh breis slándála tionóntachta ag tionóntaí, rud a chiallaíonn gur rogha cíosa fadtéarmaí a bheidh i gCíos Costais. Beidh cíosanna le haghaidh na dtithe seo nasctha le boilsciú bliantúil, rud a sholáthróidh breis cinnteachta maidir le costas. Tá an beart seo dírithe ar theaghlaigh meánioncaim, a bhfuil a n-ioncam os cionn na teorainneacha tithíochta sóisialta agus é mar aidhm lántairbhe a bhaint as éifeachtacht do dhaoine nach bhfuil tacaíocht á fáil acu ón Stát cheana féin

3.5.9.3 Tógáil le Ligean ar Cíos

Is cuspóir de chuid na Comhairle é cabhrú le Cóiríocht Tógáil le Ligean ar Cíos i suíomhanna oiriúnacha de réir fhorálacha Tithíocht Uirbeach Inbhuanaithe: Caighdeáin Dearaidh le haghaidh Tá ról tábhachtach ag Tógáil le Ligean ar Cíos i bhfreastal ar éileamh tithíochta agus soláthraíonn sé rogha tionóntachta tithíochta breise sa mhargadh. Ní mór a chinntiú, áfach, nach mbíonn tús áite á thabhairt do chineál tithíochta amháin agus tá meascán de roghanna tithíochta agus de thionóntachtaí inmhianaithe chun meascán tithíochta inbhuanaithe a chinntiú. Ba cheart Scéimeanna Tógáil le Ligean ar Cíos a lonnú gar do ghréasáin iompair phoiblí, ionaid lonnaíochta agus fostaíochta ar ardchaighdeán.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Beartas SPQHP28 Tithíocht do Chách

Tacú le tionscnaimh atá beartaithe faoi Tithíocht do Chách – Plean Tithíochta Nua d’Éirinn chun tithíocht shóisialta a sholáthar laistigh d’Fhine Gall, lena n-áirítear Pleananna Gníomhaíochta Soláthair Údaráis Áitiúil a ullmhú.

Beartas SPQHP29 Tithíocht Shóisialta, Inacmhainne agus Cíos Costais

Tacú le soláthar tithíocht shóisialta, inacmhainne agus cíos costais de réir Straitéis Tithíochta Chomhairle Contae Fhine Gall, Cuid V d’Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000, (arna leasú) ag Acht um Thithíocht Inacmhainne, 2021, agus beartas rialtais mar atá sonraithe i bPlean Tithíocht do Chách na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht go dtí 2030.

Beartas SPQHP30 Cineál agus Tionóntacht Tithíochta

Tacú le hÚdaráis Áitiúla, Comhlachtaí Ceadaithe Tithíochta agus gníomhaireachtaí earnálacha eile chun éagsúlacht níos fear cineál agus tionóntacht tithíochta a sholáthar lena n-áirítear tithíocht shóisialta agus inacmhainne agus scrúdú a dhéanamh ar shamhlacha nua le haghaidh úinéireacht chíos a ísealchostais agus tithíochta inacmhainne.

Beartas SPQHP31 Tógáil le Ligean ar Cíos

Éascóidh an Chomhairle Cóiríocht Tógáil le Ligean ar Cíos a sholáthar i suíomhanna oiriúnacha laistigh d’Fhine Gall de réir fhorálacha ‘*Tithíocht Uirbeach Inbhuanaithe: Caighdeán Dearaidh le haghaidh Árasán Nua (2020)*’.

Beartas SPQHP32 Iarratais ar Scéimeanna Tógáil le Ligean ar Cíos

Ceanglófar ar scéimeanna BTR a léiriú nach bhfuil an iomarca cóiríochta Tógáil le Ligean ar Cíos i gceantar, lena n-áirítear léarscáil a sholáthar ar a dtaispeántar na háiseanna ar fad den chineál sin atá le fáil laistigh de 1km ó thogra. Beidh a leithéid seo de thithíocht á rialú ar mhaithe le meascán tionachta agus cineálacha aonaid a sholáthar. Nuair a bhí scrúdú á dhéanamh ar an iomarca cóiríochta den chineál seo, díreoidh an tÚdarás Pleanála ar na fachtóirí seo a leanas:

- Líon agus scála na forbartha ceadaithe BTR eile gar (1km) den láithreán,
- Tionacht an teaghlaigh agus an cineál tithíochta sa stoc tithíochta reatha gar (1km) don láithreán agus
- Cóngarachtaí an togra do stadanna iompair phoiblí ardacmhainne agus aomhal (cosúil le DART, MetroLink, Luas+ agus BusConnects).

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

3.5.10 Tíopeolaíochtaí Tithíochta i bhFine Gall

3.5.10.1 Árasáin, Tithe agus Tithe Inoiriúnaithe

Ba cheart meascán oiriúnacha de chineálacha tithíochta a sholáthar i gceantair chónaithe nua chun freastal ar riachtanais cónaitheoirí. Tá tábhacht bhunúsach ag baint le soláthar tithíocht ar ardchaighdeán atá oiriúnach do shaoránaigh i rith a saoil agus inoiriúnaithe d'imthosca athraitheacha daoine chun dlúthbhailte agus dlúth-shráidbhailte a chruthú. Ba cheart go mbeadh tithíocht, is cuma más árasáin, tithe traidisiúnta nó tithe de chineál eile atá i gceist, inoiriúnaithe do chéim saoil na n-áititheoirí. Bíonn éagsúlacht shuntasach le tabhairt faoi deara idir riachtanais aonad teaghlaigh cosúil le lánúin scothaosta, daoine aonair agus aonaid teaghlaigh. Ba cheart go mbeadh struchtúr bunúsach an tí inoiriúnaithe go héasca chun freastal ar na céimeanna difriúla de shaol duine. Ba cheart go n-áireofaí i bhforbairt chónaithe agus úsáide measctha raon tithe, méideanna agus cineálacha éagsúla, chun cead a thabhairt do dhaoine fanacht i gceantar ar leith ag gach céim dá saol más mian leo. Áirítear anseo inoiriúnú tithíochta agus tíopeolaíochtaí breise tithíochta a sholáthraíonn roghanna tithíochta d'áititheoirí scothaosta ar mhaith leo b'fhéidir dá bhfreastalófaí ar bhealach níos saincheaptha ar a riachtanais tithíochta. D'fhéadfaí go n-áireofaí anseo deiseanna 'Méid Ceart' agus scrúdóidh Comhairle Contae Fhine Gall tograí chun staidéar píolótach a chur i gcrích bunaithe ar roghanna tithíochta den chineál sin. D'fhéadfadh forbairtí comhtháite tithíochta agus pobail i suíomhanna oiriúnacha, atá gar do bhonneagar pobail, seirbhísí agus naisc iompair cur go suntasach leis an raon roghanna cóiríochta atá ar fáil, lena n-áirítear maireachtáil neamhspleách agus chuidithe a d'fhéadfadh freastal níos fearr ar riachtanais leighis cónaitheoirí.

Cé gurb iad forbairtí tithe níos traidisiúnta an cineál forbartha is coitianta fós i bhFine Gall, tá fianaise ann a thugann le fios go bhfuil sé seo ag athrú go háirithe i gCeantar Chathair agus Bhruachbhailte Bhaile Átha Cliath. Is léir ó shonraí a bailíodh mar chuid de Dhaonáireamh 2016 maidir le teaghlaigh phríobháideacha i bhFine Gall, as 292,989 teaghlach, go raibh 14% ina gcónaí in árasáin nó seomraí suí is leapa. Táthar ag súil go méadóidh an figiúr seo amach anseo de réir mar a athraíonn agus mar a leathnaíonn tíopeolaíochtaí tithíochta laistigh den Chontae agus de réir mar a bheidh níos mó árasán ar fáil. Tá sé seo ag teacht lena bhfuil tuartha go náisiúnta agus cinntíonn sé comhsheasmhacht le beartas pleanála náisiúnta agus réigiúnach maidir le comhdhlúthú na foirme uirbí.

Táthar ag súil go bhfreastalóidh forbairt tailte cónaithe straitéiseacha agus bealaí iompair laistigh de Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath ar dhlús daonra níos airde agus ar rogha tithíochta níos fearr. Tá sé tábhachtach nuair a bhíonn scéimeanna árasán á soláthar, go dtacaíonn caighdeáin dearaidh le próifíl dhéimeagrach níos leithne a áirítear inti teaghlaigh agus baill níos scothaosta den daonra. Tá go leor buntáistí ag baint leis seo lena n-áirítear pobail éagsúla agus chothromaithe a bhunú agus deiseanna a sholáthar chun bogadh chuig áiteanna cónaithe níos lú agus den mhéid ceart.

D'fhonn a chinntiú go mbíonn rath ar an obair, ciallaíonn cónaí in árasán go mbíonn scéimeanna dá leithéid á ndearadh mar chuid lárnach den chomharsanacht ina bhfuil siad lonnaithe agus is beartas de chuid Chomhairle Contae Fhine Gall é a chinntiú go dtugtar aird in iarratais phleanála d'árasáin ar Threoirlínte ábhartha d'fhorbairt árasáin agus do phobail inbhuanaithe lena n-áirítear Treoirlínte DEHLG maidir le *'Tithíocht ar Ardchaighdeán do Phobail Inbhuanaithe – Treoirlínte Dea-chleachtais chun Tithe agus Pobail Mharthanacha a Sholáthar'* (2007) agus *'Tithíocht Uirbeach Inbhuanaithe: Caighdeáin Dearaidh le haghaidh Árasán Nua'* (2020).

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

3.5.10.2 Áiseanna

Cúraim Teach Cúraim

Chónaithe

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Tagraíonn an téarma ‘teach cúraim chónaithe’ do chineálacha éagsúla réadmhaoine ina soláthraítear cóiríocht do dhaoine a bhfuil cúram ag teastáil uathu le haghaidh cúiseanna éagsúla. Bíonn rochtain ag na háititheoirí, i seomraí aonair de ghnáth, ar sheirbhísí cúraim ar an láthair. Is féidir cúram a sholáthar ar bhonn 24 uair an chloig nó ar bhonn páirtaimseartha ag brath ar riachtanais an duine.

Teach Scoir

Is éard atá i gceist le ‘teach scoir’ áis tithíochta ina bhfuil áiteanna cónaithe éagsúla do dhaoine scothaosta. Is é an gnáthphatrún go bhfuil seomra cosúil le hárasán nó svuít seomraí ag gach duine nó lánúin sa teach scoir. Soláthraítear áiseanna breise laistigh den fhoirgneamh. Go minic áirítear anseo áiseanna le haghaidh béilí, bailiú le chéile, caitheamh aimsire, agus cineálacha éagsúla de chúram sláinte nó ospise.

Teach Altranais

Is éard atá i gceist le ‘teach altranais’ áis ina gcuirtear cúram ar fáil (fadtéarmach de ghnáth) d’othair nach dteastaíonn cúram ospidéil uathu ach nach bhfuil ar a gcumas fanacht ina dteach féin. Sa lá inniu ann, tá ról níos gníomhaí ag tithe altranais i gcúram sláinte, cabhraíonn siad le hothair fanacht ina gcónaí sa bhaile nó le ball teaghlaigh más féidir. Cabhraíonn siad le háiseanna costasacha ospidéil a chur ar fáil do dhaoine a bhfuil géarthinneas orthu agus ionchais daoine a bhfuil míchumas ainsealach orthu a fheabhsú. Is í an difríocht is mó atá idir teach scoir agus teach altranais an leibhéal cúraim leighis a chuirtear ar fáil.

Sráidbhaile Lucht Scoir

Is coimpléasc é ‘sráidbhaile lucht scoir’ ina bhfuil tithe ar leithligh agus neamhspleácha do chónaitheoirí a bhfuil sé beartaithe gur daoine atá ar scor a bhfuil conarthaí sínithe acu le hoibritheoirí an choimpléisc a bheidh ina gcónaí iontu den chuid is mó nó go hiomlán. Glactar leis go mbeidh sráidbhailte lucht scoir den chineál seo lonnaithe laistigh de shuíomh uirbeach ionas go bhfuil seirbhísí agus áiseanna inrochtana.

Beartas SPQHP33 Áiseanna Cúraim

Tacú le tithe cúraim chónaithe, tithe scoir, tithe altranais agus sráidbhailte lucht scoir ar ardchaighdeán a sholáthar laistigh d’Fhine Gall.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Cuspóir SPQHO26

A cheangal go mbeidh tithe cúraim chónaithe, tithe scoir, tithe altranais, sráidbhailte lucht scoir agus sciathchóiríocht lonnaithe i mbailte agus sráidbhailte ar mhaithe le hinbhuanaitheacht, inrochtaineacht, cuimsiú sóisialta agus cóngaracht d'infhaighteacht seirbhísí, ach amháin sa chás go bhfuil riachtanas ann lonnú i dtimpeallacht thuithe de bhrí gur féidir an cineál cúraim a bheidh ag teastáil a bhunú go soiléir.

Cuspóir SPQHO27

Breithniú a dhéanamh ar charachtar reatha (agus tuartha) an cheantar ina bhfuil teach cúaim chónaithe, teach scoir, teach altranais nó sciath-chóiríocht le lonnú agus comhoiriúnacht le húsáid a leithéid sin de cheantar.

Cuspóir SPQHO28

A chinntiú go bhforáiltear i dtograí le haghaidh tithe cúraim, tithe scoir, tithe altranais, sráidbhailte lucht scoir agus sciath-thithíocht do raon áiseanna sóisialta agus cúraim a bheidh in úsáid ag cónaitheoirí agus go bhforáiltear ina leithéid sin de scéimeanna le haghaidh leibhéil oiriúnacha de spás inrochtana taobh glas amuigh, atá ar ardchaighdeán agus ar féidir le cónaitheoirí úsáid a bhaint as.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

3.5.11 Cáilíocht Forbairt Chónaithe

3.5.11.1 Caighdeáin Dearaidh

An meascán agus raon cineálacha tithíochta atá riachtanach chun freastal ar riachtanais agus ionchais tithíochta chónaitheoirí an Chontae. Is léir go mbaineann roinnt buntáistí pobail le pobail mheasctha agus chuimsitheacha, a thairgeann rogha tithíochta agus slite maireachtála. Ba cheart tithíocht shóisialta a chomhtháthú le tithíocht phríobháideach. Príomhfhachtóir i ndáil le pobail inbhuanaithe agus rathúla a chruthú a bhfuil tuiscint acu ar a bhféiniúlacht féin agus atá mórtasach as a bpobal é ceantair chónaithe nua a dhearadh ag dlús oiriúnach agus raon cineálacha tithe agus méideanna seomra a sholáthar.

Ceanglaíonn *Treoirlínte d'Údaráis Phleanála maidir le Forbairt Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha, DHPLG 2009* go dtairgeann tithe nua leibhéal ard taitneamhachta, príobháideachais, slándála agus éifeachtúlachta fuinnimh. Déileáiltear le caighdeáin a bhaineann le cáilíocht forbairt chónaithe lena n-áirítear spás oscailte príobháideach, méideanna aonad teaghaise, príobháideachais agus treoíocht i gCaibidil 14 - Caighdeáin Bainistíochta Forbartha agus déileáiltear le spás oscailte poiblí i gCaibidil 4 - Bonneagar Pobail agus Spás Oscailte.

3.5.11.2 Éifeachtúlacht Fuinnimh i bhFoirgnimh

Ba cheart breithniú cúramach a dhéanamh freisin ar inoiriúnaitheacht foirgneamh le himeacht ama, ionas gur féidir an stoc tithe a aisfheistiú nó a athchóiriú chun caighdeáin éifeachtúlachta fuinnimh níos airde a chomhlíonadh amach anseo. Tá cur síos déanta ar chuspóirí breise maidir le héifeachtúlacht fuinnimh, athrú aeráide agus soláthar foirgneamh inbhuanaithe i gCaibidil 5 - Gníomhú ar son na hAeráide.

3.5.11.3 Dlús

Tacóidh Comhairle Contae Fhine Gall le dlús níos airde i suíomhanna oiriúnacha de réir NPF, RSES agus Treoirlínte a eisíodh faoi Alt 28 d'Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú). Cinntíonn dlús níos airde go bhfuil úsáid éifeachtach á baint as an talamh agus tacaíonn sé le dlúthfhorbairt chomhdhlúite de réir bheartas pleanála náisiúnta agus réigiúnach. Cinnteoidh sé seo patrúin taistil agus lonnaíochta inbhuanaithe, beocht agus fuinneamh geilleagrach feabhsaithe ionad uirbeacha agus sráidbhailte agus ag an am céanna cinnteoidh sé go mbeidh toradh ar infheistiúocht i bpríomhthionscnaimh iompair phoiblí. Ní hé dlús an ní is tábhachtaí i ndáil le comhdhlúthú cuí a chinntiú, agus tá sé tábhachtach go mbeadh an scéim measúil ar an gcomhthéacs, nádúr agus carachtar an cheantair máguaird agus go dtabharfaí aird freisin ar phatrúin forbartha sa cheantar áitiúil. Ní mór go mbeadh an cur chuige bunaithe ar phlean, go mbeadh dearadh uirbeach ar ardchaighdeán san áireamh agus go mbeidh sé ag cur ar bhealach dearfach, i ndeireadh na dála, le creatlach uirbeach an cheantair. Nuair a bhíonn cinneadh á dhéanamh maidir le dlús, ba cheart aird a thabhairt ar *Forbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha 2009* agus ar an doiciméad a ghabhann leis, *Lámhleabhar Dearadh Uirbeach - Treoir Dea-chleachtas*.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Beartas SPQHP34 Cáilíocht Forbairt Chónaithe

Tacú le dearadh agus leagan amach ar ardchaighdeán i bhforbairtí cónaithe nua ag dlús oiriúnach ar fud Fhine Gall, agus timpeallachtaí maireachtála ar archaighdeán a chinntiú do gach cónaitheoir i ndáil le caighdeán na n-aonad teaghaise aonair agus leagan amach agus cuma fhoriomlán na bhforbairtí.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Ní mór go mbeadh forbairtí cónaithe ag teacht leis na caighdeáin atá sonraithe i *Treoirlínte d'Údaráis Phleanála maidir le Forbairt Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha, DEHLG (2009)* agus an *Lámhleabhar Dearadh Uirbeach – Treoir Dea-chleachtais agus Caighdeáin Dearadh le haghaidh Árasán Nua (DHLGH nuashonraithe in 2020)* agus na beartais agus cuspóirí atá le fáil i *Treoirlínte Forbairt Uirbeach agus Airdí Foirgnimh' (Nollaig, 2018)*. Ba cheart go mbeadh forbairtí comhsheasmhach leis na caighdeáin atá sonraithe i gCaibidil 14 - Caighdeáin Bainistíochta Forbartha.

Cuspóir SPQHO29 Bailiú Báistí

A chinntiú go gcuimsítear bonneagar i bhfoirgnimh chónaithe nua chun báisteach a bhailiú más cuí agus más indéanta ó thaobh costais de.

Cuspóir SPQHO30 Meascán Cineál Tithíochta

Tacú le cruthú pobal cónaithe mealltach, úsáide measctha agus inbhuanaithe a áirítear iontu éagsúlacht mhór cineálacha tithe agus árasán, méideanna, tionóntachta agus tíopeolaíochtaí de réir Straitéis Tithíochta Fhine Gall, HNDA le háiseanna tacaíochta pobail, taitneamhachtaí agus seirbhísí.

Cuspóir SPQHO31 Bainistíocht Réadmhaoine

Bainistíocht réadmhaoine éifeachtúil agus éifeachtach a sholáthar ar mhaithe le slándáil, cothabháil agus cúram sásúil limistéar poiblí a chinntiú.

Cuspóir SPQHO32 Forbairt Chónaithe Nua agus Éifeachtúlacht Fuinnimh

A chinntiú go gcuimsítear bearta éifeachtúlachta fuinnimh i bhforbairt chónaithe nua agus go dtacaítear le deiseanna nuálacha d'fhuinneamh in-athnuaite, mar shampla trí dhearadh éighníomhach grianfhuinnimh, aeráil nádúrtha agus fásra (díonta glasa etc) ar fhoirgnimh agus an úsáid is éifeachtaí agus is inbhuanaithe agus is féidir a bhaint as uisce, comhábhair agus acmhainní eile.

Cuspóir SPQHO33 Comhtháthú forbairt chónaithe

Dlús cónaithe níos airde a spreagadh d'fhonn a chinntiú go ndéantar foráil i dtograí le haghaidh dearadh ar ardchaighdeán agus go gcinntítear cothromaíocht idir cosaint taitneamhachtaí cónaithe reatha agus carachtar bunaithe an cheantair máguaird agus íosmhéid 15% de spás glas, brat crann agus spás poiblí a sholáthar i ngach ceantar cónaithe.

3.5.12 Spás Oscailte Príobháideach, Leathphríobháideach agus Poiblí

Nuair a bheidh riachtanais taitneamhachta cónaitheoirí á gcomhlíonadh, ní mór leibhéil oiriúnacha de spás oscailte príobháideach, leathphríobháideach agus pobail a sholáthar i bhforbairtí cónaithe agus nuair atá measúnú á dhéanamh ar thograí a bhaineann le síneadh a chur le scéimeanna cónaithe reatha. Tá sé tábhachtach freisin nach mbíonn tionchar diúltach ag forbairt nua ar thaitneamhachtaí spás oscailte príobháideach a mbaineann forbairtí in aice láimhe tairbhe astu.

Ceanglaítear ar gach aonad cónaithe, scéimeanna tithe traidisiúnta nó árasán ilaonaid, spás oscailte príobháideach a chur ar fáil do chónaitheoirí. D'fhéadfaí cur le scéimeanna ina bhfuil árasáin agus

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

árasáin dhá urlár ina bhfuil an spás oscailte príobháideach teoranta trí spásanna pscaillte leathphríobháideacha/pobail inrochtana, ar ardchaighdeán. D'fhéadfaí an spás seo a chur ar fáil ar bhealaí éagsúla lena n-áirítear gairdíní dín agus clóis ar an gcoinníoll go bhfuil an spás ag caighdeán sách ard chun freastal ar taitneamhacht chónaithe cónaitheoirí.

D'fhéadfadh an Chomhairle breithniú a dhéanamh ar spásanna cathartha a sholáthar laistigh de ríomhanna foriomlána candaim spás oscailte, ach díreach i gcásanna ina bhfuil an spás beartaithe sách mór agus go bhfuil an leagan amach oiriúnach chun freastal ar imeachtaí cathartha, go bhfuil an bhailchríoch ar ardchaighdeán, lena n-áirítear crainn mhóra a chur agus tírdhreachú gaolmhar agus nach bhfuil feidhmeanna coimhdeacha a bhaineann le húsáidí tráchtála nó talún eile á gcomhlíonadh, e.g carrchlós, seirbhísiú, etc.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

I gcásanna áirithe agus ar bhonn an cháis, d'fhéadfaí athruithe áirithe ar na caighdeáin chainníochtúla a bhaineann le spás oscailte príobháideach agus pobail a cheadú sa chás go bhfuil scéimeanna cónaithe beaga á mbreithniú laistigh de lár bailte agus sráidbhailte. Ní bhreithneofar é seo ach faoi réir na gcaighdeán cáilíochtúil ar fad a bheith á gcomhlíonadh ag an togra forbartha, fianaise ar dhearadh agus ar bhailchríoch ar ardchaighdeán a bheith á soláthar agus cabhrú le comhdhlúthú na creatlaí uirbí agus feabhsú an tsráid-dreacha.

Scrúdaítear Spás Oscailte Poiblí agus Príobháideach, lena n-áirítear caighdeáin chainníochtúla agus cháilíochtúla, faoi seach, go mion i gCaibidil 4 - Bonneagar Pobail agus Spás Oscailte agus sna Caighdeáin Bainistíochta Forbartha atá sonraithe i gCaibidil 14.

Beartas SPQHP35 Spás Oscailte Príobháideach agus Leathphríobháideach

A chinntiú go bhfuil spás oscailte príobháideach agus spás oscailte leathphríobháideach ar ardchaighdeán á soláthar mar chuid de gach forbairt chónaithe i bhFine Gall agus go bhfuil rochtain ag gach forbairt ar a leithéid (i gcoibhneas le comhdhéanamh na scéime cónaithe) atá deartha agus bailchríochnaithe ar ardchaighdeán agus atá comhtháite i ndearadh na forbartha cónaithe.

Beartas SPQHP36 Ordlatas Spás Oscailte

A chinntiú go bhfuil ordlatas agus gréasán soiléir de spásanna oscailte poiblí ar ardchaighdeán ag freastal ar gach forbairt chónaithe i bhFine Gall a fhreastalaíonn ar chuspóirí gníomhacha agus éighníomhacha taitneamhacha atá inrochtana go héasca agus comhtháite le pobail áitiúla.

Cuspóir SPQHO34 Spás Oscailte Príobháideach

A cheangal go bhfuil gach spás oscailte príobháideach le haghaidh tithe agus árasán/árasán dhá urlár, lena n-áirítear balcóiní, paitiúnna, gairdíní dín agus gairdíní cúil, deartha de réir na gcaighdeán cáilíochtúil agus cainníochtúil atá sonraithe i gCaibidil 14 - Caighdeáin Bainistíochta Forbartha.

Cuspóir SPQHO35 Spás Oscailte Poiblí

Ní mór go mbeadh na caighdeáin chainníochtúla agus chainníochtúla atá sonraithe i gCaibidil 14 - Caighdeáin Bainistíochta Forbartha, á gcomhlíonadh ag spásanna oscailte poiblí atá á soláthar i bhforbairtí cónaithe nua.

3.5.13 Dlúthfhás, Comhdhlúthú agus Athnuachan

Tá sé mar aidhm ag an gComhairle, de réir beartas agus cuspóirí pleanála náisiúnta agus réigiúnacha, tacú le hathnuachan bhailte agus shráidbhailte Fhine Gall trí úsáid níos fearr a bhaint as talamh agus foirgnimh thearc-úsáidte laistigh de lorg coise uirbeach na limistéar foirgnithe atá ann agus dlús a chur le soláthar tithíocht ar ardchaighdeán agus níos mó roghanna tithíochta. Is féidir é seo a dhéanamh ar bhealaí éagsúla agus trí thionscadail éagsúla, ag scálaí éagsúla, lena n-áirítear síntí beaga cónaithe, foroinnte gairdíní móra chun forbairt inlíonta a dhéanamh agus más cuí, deiseanna forbartha talamh cúil.

D'fhéadfaí go n-áireofaí i measc tionscadal comhdhlúthaithe níos mó athúsáid/athearraíocht a baint as láithreáin athfhorbraíochta móra chun críche cuspóirí cónaithe/cuspóirí úsáide measctha nó athearraíocht a bhaint as áitreabh tráchtála folamh le haghaidh cúiseanna eile. Ní bhaineann na buntáistí a bhaineann lena leithéid seo díreach leis an láithreán nó foirgneamh aonair ach d'fhéadfadh go mbeadh buntáistí ag baint lena leithéid don cheantar níos mó lena n-áirítear an ríocht phoiblí a

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

fheabhsú, spásanna oscailte poiblí nua a chruthú agus trí dhearadh ailtireachta ar ardchaighdeán, feabhsuithe suntasacha amhairc don sráid-dreach.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Go háirithe i bpríomhbailte agus sráidbhailte, d'fhéadfadh go mbeadh atgearraíocht a bhaint as láithreán athfhorbraíochta, láithreáin thearc-úsáide nó fholmha mar bhonn le roghanna agus tíopeolaíochtaí breise tithíochta a sholáthar, lena n-áirítear úsáid chónaithe a bheith á baint as spás os cionn áitreabh tráchtála rud a d'éascódh 'céim síos', 'Méid Ceart' agus roghanna sciath-thithíochta sa chás go bhfuil seirbhísí pobail, soláthar miondíola agus iompar poiblí inrochtana go háitiúil. Tacaíonn sé sin le beocht bailte agus sráidbhailte agus cuireann sé leis an gcur chuige Tús Áite do Lár Bailte ar tagraíodh dó níos túsce.

Ba cheart déileáil le haird speisialta ar dhearadh agus go háirithe, tionchair ar réadmhaoin in aice láimhe agus ba cheart na prionsabail dearaidh a bhunú de réir *Treoirlínte d'Údaráis Phleanála maidir le Forbairt Inbhuanaithe Chónaithe i gCeantair Uirbeacha* DEHLG 2009.

Ba cheart Caibidil 14 - Caighdeán Bainistíochta Forbartha a léamh nuair a bhíonn tograí comhdhlúthaithe cónaithe agus úsáide measctha á bhforbairt.

Beartas SPQHP37 Dlúthfhás, Comhdhlúthú agus Athnuachan

Tacú le dlúthfhás de réir NPF agus RSES trí bheartais shonracha agus spriocdhírithé a chur san áireamh agus beartas intomhaiste cur chun feidhme a bheidh mar bhonn leis an méid seo a leanas a chinntiú:

- Beidh forbairt inlíonta/láithreán athfhorbraíochta á spreagadh
- Beidh fás dírithe ar cheantair forbartha straitéiseacha ainmnithe an Chontae atá sainaitheanta i bPlean Straitéiseach an Cheantair Uirbigh
- Tacófar le dlús méadaithe feadh na gconairí iompair phoiblí.

Beartas SPQHP38 Forbairt Chomhordaithe

Tacú le forbairt chónaithe atá ag déileáil le heasnaimh sa soláthar tithíochta agus a bhfuil spriocfhigiúirí treoracha á gcomhlíonadh aici trí chur chuige pleanáilte comhordaithe maidir le tailte atá criosaithe go cuí a fhorbairt ag príomhshuíomhanna lena n-áirítear ceantair atá le hathnuachan, láithreáin fholmha agus thearcúsáidte.

Beartas SPQHP39 Úsáid Urláir Uachtaraigh

Tacú le tograí a mbeidh úsáid chónaithe á baint as urláir uachtaracha foirgneamh tráchtála i Lár Bailte, Lár Bailte Beaga agus Sráidbhailte agus Ionaid Áitiúla mar thoradh leo, faoi réir na gcaighdeán forbartha forordaithe atá sonraithe i gCaibidil 14 - Caighdeán Bainistíochta Forbartha a chomhlíonadh ar mhaithe le carachtar sóisialta agus fisiciúil an cheantair a athnuachan.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Cuspóir SPQHO36

Tacú le comhdhlúthú cónaithe agus diansaothrú inbhuanaithe ag suíomhanna oiriúnacha, trí chomhdhlúthú agus athnuachan deiseanna forbartha inlíonta/láithreán athfhorbraíochta de réir na bprionsabal a bhaineann le dlúthfhás agus comhdhlúthú ar mhaithe le freastal ar na riachtanais tithíochta a bheidh i bhFine Gall amach anseo.

Cuspóir SPQHO37

Tacú le forbairt chónaithe ag dlús inbhuanaithe ar fud Fhine Gall de réir na Croístraitéise, go háirithe ag láithreáin fholmha agus/nó thearcúsáidte ag féachaint don riachtanach a bhaineann le hardchaighdeán de dheardh uirbeach, cáilíocht ailtireachta agus comhtháthú le carachtar an cheantair mórthimpeall a chinntiú.

Cuspóir SPQHO38

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Tabharfaidh forbairt inlíonta nua aird ar airde agus ar mhórdhlúthú aonad cónaithe reatha. Coimeádfaidh forbairt inlíonta carachtar fisiciúil an cheantair lena n-áirítear gnéithe cosúil le ballaí teorann, colúin, geataí/bearnaí geata, crainn, tírdhreachú agus fálú nó ráillí.

Cuspóir SPQHO39

Breithniú fabhrach a dhéanamh ar thograí a dhéanann foráil maidir le forbairt láithreáin gairdín cúinne nó leathana laistigh de chúirtealáiste teaghaisí atá tógtha cheana féin i gceantair chónaithe atá bunaithe le fada faoi réir na gcaighdeán forordaithe agus na gcosaintí atá sonraithe i gCaibidil 14 - Caighdeán Bainistíochta Forbartha a chomhlíonadh.

Cuspóir SPQHO40

Tacú le bearta a bhfuil sé mar aidhm leo rátaí folúntais agus tearcúsáid an stoic reatha foirgnimh a laghdú agus tacú le hathchóiriú agus le hiarfheistiú foirgneamh atá tógtha cheana féin.

Cuspóir SPQHO41

Tacú le forbairt láithreán inlíonta, cúinne agus talamh cúil tearcúsáidte i gceantair chónaithe atá bunaithe cheana féin faoi réir charachtar an cheantair agus na timpeallachta a chosaint.

Cuspóir SPQHO42

Tacú le húsáid a bhaint as réitigh dearaidh comhaimseartha agus nuálacha faoi réir meas a bheith á léiriú ag an dearadh do charachtar agus d'oidhreacht ailtireachta an cheantair.

Cuspóir SPQHO43

Tacóidh an Chomhairle le coimeád le hiarfheistiú teaghaisí atá slán ó thaobh struchtúir den agus inchónaithe, a bhfuil bail mhaith orthu seachas tacú le scartáil agus athsholáthar, agus chomh maith leis sin, tacóidh an Chomhairle le coimeád tithe atá tógtha cheana féin, cosúil le teachíní, ainneoin nach nglactar leo mar Dhéanmhas Cosanta nó nach bhfuil suite laistigh de ACA, a bhfuil fiúntas ag baint leo agus/nó a chuireann ar bhealach suntasach le ceantar chomh fada is a bhaineann le taitneamhacht amhairc, carachtar nó cineál cóiríochta.

3.5.13.1 Síntí Cónaithe

Aithnítear agus cuirtear san áireamh an riachtanas go mbeidh daoine ag iarraidh síneadh a chur lena dteaghaisí agus iad a athchóiriú. Breithneofar síntí go fabhrach sa chás nach bhfuil tionchar diúltach acu ar réadmhaoin in aice láimhe nó ar nádúr an cheantair mórthimpeall.

Beartas SPQHP40 Síntí Cónaithe

Tacú le síneadh a chur le teaghaisí atá tógtha cheana féin, síntí ag scála cúí agus faoi réir taitneamhachtaí cónaithe agus amhairc a bheith á gcosaint.

Cuspóir SPQHO44 Síntí Tithe Cónaithe

Tacú le síntí teaghaisí atá tógtha cheana féin, atá deartha go híogaireach, agus nach bhfuil tionchar diúltach acu ar an timpeallacht nó ar réadmhaoin nó ceantar in aice láimhe.

3.5.13.2 Árasáin Teaghlaigh

Is bealach iad Árasáin Teaghlaigh chun cóiríocht bhreise a sholáthar a chiallaíonn go bhfuil méid áirithe neamhspleáchais ag teaghlaigh le haghaidh tréimhse shealadach, neamhshainithe ama. Is cóiríocht

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

leathneamhspleách iad Árasáin Teaghlaigh do bhall neasteaghlaigh (atá cleithiúnach ar phríomháititheoirí na teaghaise). Breithneofar go fabhrach iarratais ar árasáin teaghlaigh faoi réir na gcritéar atá sonraithe i gCaibidil 14 - Caighdeán Bainistíochta Forbartha.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Beartas SPQHP41 Árasáin Teaghlaigh

Tacú le hárasáin teaghlaigh a sholáthar ar láithreáin oiriúnacha laistigh de cheantair chónaithe atá bunaithe cheana féin faoi réir critéar dearaidh sonracha.

Cuspóir SPQHO45 Árasáin Teaghlaigh

Cinntigh gur féidir fianaise ar an méid seo a leanas a sholáthar le haghaidh árasán teaghlaigh:

- Is do bhall teaghlaigh iad ag a bhfuil riachtanas léirithe.
- Nuair nach dteastaíonn an t-árasán teaghlaigh don bhall teaghlaigh sainaitheanta níos mó, cuimsítear é sa phríomhaonad ar an láithreán.
- Níor cheart go mbeadh achar urláir an árasáin níos mó ná 60 méadar cearnach.
- Ba cheart go mbeadh na critéir dearaidh le haghaidh sínte, atá mínithe thuas, á gcomhlíonadh.

3.5.14 Ceantair faoi Mhíbhuntáiste agus Láithreáin Thréigthe

Ainneoin gurb é Fine Gall an dara limistéar údaráis áitiúil is rachmasaí sa tír, tá ceantair áirithe atá faoi mhíbhuntáiste scaipthe ar fud na háite. In innéacs Díothachta Pobal 2016 rangaíoch cúig limistéar bheaga i bhFine Gall mar 'limistéar a bhí faoi mhíbhuntáiste suntasach', trí limistéar i mBaile Bhlainséir agus dhá limistéar i mBaile Brigín. Tá limistéir eile laistigh de na hionaid uirbeacha níos mó rangaithe mar 'limistéir atá faoi mhíbhuntáiste', bhí díreach faoi bhun leath díobh seo i gceantar Bhaile Bhlainséir in iarthar Fhine Gall, agus bhí Baile Brigín agus Sord rangaithe mar na limistéir ina raibh an líon is mó limistéar atá rangaithe mar limistéar faoi mhíbhuntáiste. Le cois caighdeán na ríochta poiblí a fheabhsú, tá ról suntasacha athnuachana le himirt ag athúsáid agus athghiniúint chúramach láithreán folamh i dtacú le limistéir atá faoi mhíbhuntáiste mar chuid de chur chuige ilchisil maidir le hathnuachan. Leanfaidh an Chomhairle lena hacmhainní caipitiúla féin a úsáid mar aon le snáitheanna maoinithe faoi Thionscadal Éireann 2040, lena n-áirítear an Ciste um Athnuachan agus Forbairt Tuaithe (URDF & RRDF) chun tacú le hathghiniúint agus le forbairt inbhuanaithe laistigh d'Fhine Gall

3.5.14.1 Tobhach na Láithreán Folamh – Tailte Cónaithe agus Athghiniúna

Tá Clár Láithreán Folamh ag Fine Gall de réir mar a cheanglaítear faoi Acht um Athbheochan Uirbeach agus Tithe, 2015, (arna leasú) agus leanfar le Tobhach na Láithreán Folamh a chur chun feidhme d'fhonn a chinntiú go bhfuil láithreáin oiriúnacha in úsáid d'fhostaíocht, d'úsáid chónaithe nó d'úsáid oiriúnach eile, a thairgeann deiseanna athghiniúna agus athnuachana. Sonraítear dhá chatagóir leathana de thalamh folamh san Acht um Athbheochan Uirbeach agus Tithe a bhféadfadh sé a bheith riachtanach an tobhach a chur i bhfeidhm ina leith; tailte atá críosaithe go príomha le haghaidh cuspóirí cónaithe agus tailte nach mór iad a athghiniúint. Tá tailte atá críosaithe le haghaidh cuspóirí cónaithe nó cuspóirí cónaithe go príomha, a bhfuil an acmhainn acu forbairt chónaithe a sholáthar - RA agus RS, faoi réir fhorálacha an tobhaigh, agus tá tailte críosaithe LC agus tailte críosaithe úsáide measctha TC curtha san áireamh chun críocha tailte nach mór iad a athghiniúint de bhrí go bhfuil ról criticiúil acu i soláthar comharsanachtaí inbhuanaithe agus athnuachan príomhláithreán. Chomh maith leis sin, tá tailte críosaithe MC agus GE curtha san áireamh bunaithe ar na deiseanna athnuachana agus athghiniúna a bhaineann leo.

3.5.14.2 Cáin Talamh Críosaithe Chónaithe

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Chun gníomhachtú talamh criosaithe agus seirbhísithe a spreagadh d'fhorbairt chónaithe agus chun an soláthar tithíochta a mhéadú, bunaíodh Cáin Talaimh Chríosaithe (ZLT) i mBuiséad 2022. Tá aga ordaithe dhá bhliain luaite leis an gcáin seo, a thiocfaidh in áit an Thobhach na Láithreán Folamh atá i bhfeidhm faoi láthair, i bhfeidhm in 2024. Beidh feidhm leis nan gCáin Talaimh Chríosaithe i ndáil le talamh atá seirbhísithe agus criosaithe le haghaidh forbairt chónaithe nó úsáid mheastha sa chás go bhfuil forbairt chónaithe ceadaithe, beag beann ar mhéid na forbartha. Ullmhóidh an tÚdarás Áitiúil léarscáileanna ar a sainaitheofar láithreáin oiriúnacha.

Beidh feidhm le Tobhach na Láithreán Folamh san idirthrémhse.

3.5.14.3 Gníomhaireacht Forbartha Talún

Leanfaidh Fine Gall ag obair leis an nGníomhaireacht Forbartha Talún (LDA) chun cabhrú le hathghiniúint agus forbairt tailte poiblí a theastaíonn chun an soláthar tithíochta laistigh d'Fhine Gall a mhéadú.

Beartas SPQHP42 Ceantair atá le hAthnuachan

Athfhorbairt agus athghiniúint ceantar atá le hathnuachan a shainaitheint agus a chinntiú agus tacú le bearta chun folúntas agus tearcúsáid réadmhaoine laistigh de lár bailte agus sráidbhailte sa Chontae a laghdú

Beartas SPQHP43 Ionchuimsitheacht

Braistint ionchuimsitheachta a mhéadú i bpobail trí straitéisí a fhorbairt agus a chur chun feidhme a bheidh mar bhonn le tuilleadh post a chruthú agus éagsúlacht tionóntachta a mhéadú i gceantair atá díothach ón taobh sóisialta de.

Cuspóir SPQHO46

Tobhach na Láithreán Folamh a chur chun feidhme do gach láithreán forbartha folamh sa Chontae agus Clár Láithreán Folamh a nuashonrú agus a chur ar fáil, de réir cheanglais Acht um Athbheoch Uirbeach agus Tithe, 2015, nó aon Acht a thagann ina ionad

Cuspóir SPQHO47

Leanfaidh an Chomhairle le maoiniú a shainaitheint agus a fháil lena n-áirítear ón gCiste um Athnuachan agus Forbairt Uirbeach chun athnuachan agus forbairt inbhuanaithe príomhcheantar atá sainaitheanta lena n-athnuachan laistigh den Chontae.

Cuspóir SPQHO48

Leanúint ar aghaidh ag obair i gcomhpháirt leis an nGníomhaireacht Forbartha Talún chun úsáid níos éifeachtaí a bhaint as talamh atá faoi úinéireacht phoiblí ar mhaithe le soláthar inbhuanaithe, cobhsaí tithíochta a chinntiú.

3.5.15 Tithíocht i gCeantar Tuaithe Fhine Gall

Glactar leis go bhfuil go leor den éileamh ar thithíocht aonuaire sa cheantar uirbeach. D'fhéadfadh go mbeadh patrúin neamh-inbhuanaithe forbartha mar thoradh air seo, rud a d'fhéadfadh an bonn a bhaint den acmhainn thábhachtach seo agus an iomarca brú a chur ar an timpeallacht ghilactha. Ceanglaíonn NPF agus RSES, trí thagairt a dhéanamh do NPO 19 agus RPO 4.80 faoi seach, go ndéantar idirdhealú idir ceantair atá faoi thionchar uirbeach i.e., laistigh de dhobharcheantar comaitéireachta cathracha agus ionaid mhóra fostaíochta, agus cinntíonn siad, sna ceantair seo, go bhfuil soláthar tithe

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

aonair sa taobh tíre oscailte bunaithe ar bhreithniú ar riachtanas geilleagrach nó sóisialta soiléir maireachtáil i gceantar tuaithe, agus Treoirlínte agus pleananna reachtúla a chomhlíonadh, ag féachaint d’inmharthanacht bailte níos lú agus lonnaíochtaí tuaithe. Is féidir Ceantar Tuaithe Fhine Gall a rangú mar cheantar faoi ‘Tionchar Uirbeach Láidir’ mar gheall ar a chóngaráí is atá an ceantar do Chathair Bhaile Átha Cliath, ionaid uirbeacha mhóra agus bealaí uirbeach

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Dá réir sin, tá sé mar aidhm le Straitéis Tithíochta Cheantar Tuaithe Fhine Gall, cothromaíocht a chinntiú idir forbairt thuaithe inbhuanaithe agus ag an am céanna oidhreacht thuaithe shaibhir Fhine Gall a chosaint, mar aon le thórdhreacha agus taobh tíre, de réir beartas náisiúnta agus réigiúnach.

Tá sé mar aidhm leis na *Treoirlínte Tithíochta Tuaithe Inbhuanaithe d'Údarás Áitiúla* a foilsíodh in 2005 tacú le patrún forbartha tithíochta i gceantair thuaithe atá inbhuanaithe agus ceanglaíonn siad ar Údarás Áitila a chinntiú go bhfuil riachtanais pobal tuaithe á sainaitheint trí phróiseas an Phlean Forbartha. I mí Bealtaine 2017 d'eisigh an Roinn *Litir Chiorcláin PL 2/2017: Treoirlínte Tithíochta Tuaithe Inbhuanaithe d'Údarás Phleanála 2005 - Critéir Riachtanas Áitiúil i bPleananna Forbartha* ina léiríodh gur eisigh Coimisiún na hEorpa fógra sáraithe i gcoinne na hÉireann in 2007, maidir leis na critéir riachtanas tithíochta áitiúla a bhí luaite i dTreoirlínte Tithíochta Tuaithe 2005. Rinneadh an fógra sáraithe seo a iarchur ina dhiaidh sin ar feitheamh toradh cás sáraithe i gcoinne na Beilge, dá dtagraítear dó mór chás fhorógra Fhlóndras anois agus ar sholáthair Cúirt Bhreithiúnais an Aontais Eorpaigh (ECJ) a Breithiúnas ina leith in 2013.

Dá réir sin, ní mór do leasuithe ar *Treoirlínte Tithíochta Tuaithe Inbhuanaithe* reatha 2015 breithniú a dhéanamh ar bhreithiúnas ábhartha ECJ. Tá Treoirlínte nuashonraithe agus athbhreithnithe molta ag an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil, ach níl aon dáta sonraithe le haghaidh fhoilsiú na dTreoirlínte seo.

Tá Comhairle Contae Fhine Gall ag fanacht go dtí go bhfoilseofar na Treoirlínte seo roimh thús a chur le hathbhreithniú iomlán ar a bheartas tithíochta tuaithe. Dá réir sin, ar mhaithe le hacmhainní finideacha tuaithe Fhine Gall a chosaint agus fás agus beocht inbhuanaithe bailte reatha, Sráidbhailte agus Braislí Tuaithe a chosaint, soláthraítear beartais sa Dréachtphlean atá riachtanach chun teorainn a chur le tithíocht uirbeach 'aonuaire' agus cásanna dáiríre agus bona fide le haghaidh forbairt chónaithe nua laistigh de cheantair thuaithe an Chontae a éascú. Ar dtús, beidh forbairt tuaithe ag tarlú i mbaile, Sráidbhailte Tuaithe agus Braislí Tuaithe Fhine Gall.

Beartas SPQHP44 Tithíocht Thuaithe

Roghanna inmharthana a sholáthar don phobal tuaithe trí thacú le fás inbhuanaithe oiriúnach sráidbhailte agus braislí tuaithe, agus cothromaíocht a chinntiú trí fhorbairt chónaithe faoin tuath atá á rialú go cúramach.

Beartas SPQHP45 Straitéis Lonnaíochta Tuaithe

Freagairt don riachtanas tithíochta tuaithe trí straitéis lonnaíochta tuaithe a threorídh an t-éileamh i dtreo sráidbhailte tuaithe agus braislí tuaithe más féidir, agus forbairt tithíochta a cheadú faoin tuath le haghaidh daoine a bhfuil riachtanais tithíochta tuaithe dáiríre acu de réir Bheartas Tithíochta Tuaithe na Comhairle agus sa chás go bhfuil réitigh draenála inbhuanaithe indéanta.

Beartas SPQHP46 Athbhreithniú ar an mBeartas Tithíochta Tuaithe agus ar na Critéir Riachtanas Áitiúil

Tús á chur le hathbhreithniú ar an mBeartas Tithíochta Tuaithe agus ar na Critéir Riachtanas Áitiúil nuair a bheidh athbhreithniú ar *Treoirlínte Tithíochta Tuaithe Inbhuanaithe d'Údarás Phleanála 2005* curtha i gcrích ag an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta.

Beartas SPQHP47 Athúsáid/Atháitiú Stoc Tithíochta Reatha

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Athúsáid agus atháitiú stoc tithíochta reatha i gceantair thuaithe a spreagadh seachas tús áite a thabhairt d'fhorbairt nua agus tacú go gníomhach le foirgnimh thuaithe a chosaint.

Beartas SPQHP48 Caomhnú Criosanna Glasa

Aird a thabhairt ar an tábhacht a bhaineann le criosanna glasa agus na criosanna glasa atá i bhFine Gall a chosaint chun tuath luachmhar a chosaint agus a chinntiú nach bhfuil ceantair uirbeacha i bhFine Gall á gcomhtháthú d'fhonn cur ar chumas saoránaigh taitneamh a bhaint as taitneamhachtaí nádúrtha an Chontae agus criosanna glasa mórthimpeall ar príomhlonnaíochtaí a neartú agus a chomhdhlúthú.

Beartas SPQHP 49 Aitheantas Talmhaíochta a Chosaint

A chinntiú go bhfuil aitheantas talmhaíocht Thuaisceart Fhine Gall á chosaint, go bhfuiltear carachtar tuaithe an Chontae á chur chun cinn agus go bhfuiltear ag tacú leis na hearnálacha táirgthe talmhaíochta agus gairneoireachta.

Cuspóir SPQHO49 Pobal Tuaithe

Beocht agus athnuachan na bpobal tuaithe a chinntiú trí chabhrú leo siúd a bhfuil riachtanas tithíochta tuaithe dáiríre acu cónaí laistigh dá bpobal tuaithe.

Cuspóir SPQHO50 Tacú le luach talmhaíochta agus tírdhreacha an cheantair tuaithe

Aitheantas a thabhairt do agus tacú le luach talmhaíochta agus tírdhreacha an cheantair tuaithe agus cosc a chur ar fhorbairt tithíocht uirbeach amuigh faoin tuath.

Cuspóir SPQHO51 Athúsáid stoc tithíochta tuaithe atá ar fáil cheana féin

Tacú le hathúsáid agus oiriúnú an stoc foirgneamh cónaithe tuaithe reatha agus cineálacha eile foirgnimh.

Cuspóir SPQHO52 Forbairt Ribíneach

I gceantair atá faoi réir chuspóir criosaithe RU, GB, nó HA, cur i gcoinne forbartha a chuirfeadh le nó a bheadh mar bhonn le treisiú na forbartha ribíní reatha mar atá sainithe i *Tithíocht Tuaithe Inbhuanaithe, Treoirlínte d'Údaráis Phleanála, 2005*. D'fhéadfaí eisceachtaí áirithe a bhreithniú sa chás go bhfuil cead á lorg ar fhorais a bhaineann le riachtanais tithíochta úinéir talún atá cóngarach do theach atá tógtha cheana féin ag ball dá neasteaghlach sa chás go léirítear go soiléir nach bhfuil aon láithreán oiriúnach eile ar fáil.

Cuspóir SPQHO53 Bealaí isteach d'fheithiclí

Cur i gcoinne bealaí isteach breise nua d'fheithiclí a fhorbairt ag láithreán aon tí atá beartaithe, mura bhfuil sé riachtanach ar mhaith le sábháilteacht nó de bhrí nach bhfuil aon rogha mhalartach eile ann.

Cuspóir SPQHO54 Caomhnú fálta sceach agus crann cois bóthair

A cheangal go mbeidh rochtain shábháilte ar theach nua deartha ar bhealach a chiallaíonn go bhfuil an gá stráicí fada nó suntasacha d'fhálú agus crainn ag taobh an bhóthair a bhaint. Sa chás nach féidir é sin a chinntiú, ba cheart láithreán nó rochtain mhalartach a shainaithint.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

3.5.15.1 Sráidbhailte Tuaithe

De réir OrdLathas Lonnaíochta Fhine Gall, tá sráidbhailte tuaithe laistigh den Chontae lonnaithe laistigh de cheantar Cathrach nó Croícheantair, i gcoibhneas lena seasamh laistigh de cheantar Chathair agus Bruachbhailte agus Ceantar Uirbeach Bhaile Átha Cliath. Cuimsítear sna Sráidbhailte Tuaithe Uirbeacha na háiteanna seo a leanas - Cúil Chaoith, Cionn Sáile, Móinéar na hAbhann, Baile an Rólaigh, agus cuimsítear sna Príonmh-Shráidbhailte Tuaithe - Baile Mhic Dhoinn, Baile Bachaille, Baile Gháire, An Aill, An Seanbhaile, Baile Scadán. Is lonnaíocht bheag líneach é Naomh Mairéad thart ar 7 km ag an taobh thiar theas de Shord, sa cheantar tuaithe den Chontae, gar don R122 Bóthar Chill Shalcháin/an tSeanbhaile agus ag an taobh thiar de thailte criosaithe 'DA' Aerfort Bhaile Átha Cliath. Tá Séipéal Naomh Mairéad, Teach an Pharóiste, Halla an Pharóiste agus Scoil Náisiúnta Naomh Mairéad suite go lárnach, tá forbairt chónaithe ó thuaidh agus ó dheas den chroílár atá ann cheana féin. Tá Sráidbhaile Naomh Mairéad suite ag an taobh thiar de thailte criosaithe Aerfort Bhaile Átha Cliath ('DA') gar don bhonneagar aerfoirt atá ann cheana féin. Aithnítear sa Phlean oidhreach agus sócmhainní caithimh aimsire uathúla an cheantair agus tacaítear le feabhsú an cheantair trí oibreacha comhshaoil a rolladh amach faoin aon Scéim Athnuachana Bailte agus Sráidbhailte.

Ní bhaineann an Straitéis Lonnaíochta Tuaithe leis na Sráidbhailte Tuaithe agus tá an lonnaíocht ar fáil do chách. Tacaíonn an cur chuige seo le beogacht agus mais chriticiúil i ndáil le soláthar seirbhíse laistigh de lonnaíochtaí tuaithe. Cloífidh an leibhéal fáis laistigh de na Sráidbhailte Uirbeacha agus Tuaithe leis na leibhéil a shamhlaítear sa Chroístraitéis agus ní cheadófar forbairt thapa.

Tacaítear in NPO 18b de NPF le clár do thithe nua i mbailte agus sráidbhailte beaga le húdaráis áitiúla, gníomhaireachtaí bonneagair phoiblí cosúil le Uisce Éireann agus pobail áitiúla, chun láithreáin seirbhíse a sholáthar le bonneagar oiriúnach chun daoine a spreagadh chun a dtithe féin a thógáil agus maireachtáil i mbailte agus i sráidbhailte beaga. D'fhéadfaí breithniú a dhéanamh ar fhorbairt chomhordaithe láithreán seirbhíse príobháideach trí thograí le haghaidh cead imlíne agus oibreacha forbartha láithreáin, a sholáthródh láithreáin seirbhíse 'ullmhaithe' i Sráidbhailte Tuaithe. Ansin bheadh láithreáin den chineál sin faoi réir iarratas pleanála aonair chun cinneadh a dhéanamh maidir leis an gcineál tí agus ní mór do gach togra forbartha airde a thabhairt ar pharaiméadair forbartha atá sonraithe sna LAPanna agus i gCreatphlean Forbartha an tSráidbhailte atá infheidhme i ndáil leis an sráidbhaile agus i ndáil leis na Caighdeán Bainistíochta Forbartha atá sonraithe i gCaibidil Caibidil 14. Ní mór go dtabharfaí aird i dtograí den chineál sin freisin ar bhreithniúcháin timpeallachta agus ar shrianta acmhainne.

Beartas SPQHP50 Cosaint Sráidbhailte Tuaithe

Tacú le agus Sráidbhailte Tuaithe Fhine Gall a chosaint trí fhorbairt inbhuanaithe oiriúnach ar mhaithe le carachtar agus inmharthanach sráidbhailte agus tacú le seirbhísí áitiúla.

Beartas SPQHP51 Forbairt Sráidbhailte Tuaithe

A chinntiú go bhfreastalaíonn Sráidbhailte Tuaithe Fhine Gall ar fhorbairt bhreise de réir na leibhéal atá sonraithe sa Straitéis Tithíochta ar mhaithe le carachtar lonnaíochtaí atá bunaithe cheana féin a chosaint agus a fheabhsú.

Beartas SPQHP52 Beogacht Lár Bailte agus Sráidbhailte

Úsáidí oiriúnacha cónaithe, sóisialta agus pobail a spreagadh i lár bailte agus sráidbhailte chun a mbeogacht agus inmharthanacht a fheabhsú agus ag an am céanna aitheantas a thabhairt d'éagsúlacht laistigh de phobail agus tacú le pobail inbhuanaithe atá cothrom ón taobh sóisialta agus geilleagrach de.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Cuspóir SPQHO55 Sráidbhailte Tuaithe

Forbairt oiriúnach a éascú laistigh de Shráidbhailte Tuaithe faoi réir an méid seo a leanas a chomhlíonadh:

- i. Beidh scála forbairt chónaithe nua i gcomhréir le patrún agus snáithe na lonnaíochta atá ann cheana féin agus beidh an fhorbairt nua suite laistigh de theorainn forbartha sainithe.
- ii. Tacú le dlúthfhás laistigh de Shráidbhailte Tuaithe lena n-áirítear forbairt inlíonta, láithreán athfhorbraíochta mar aon le hathfhorbairt réadmhaoin thréigthe/thearcúsáidte.
- iii. Beidh gach forbairt mar bhonn le carachtar an tsráidbhaile a fheabhsú agus braistint féiniúlachta agus sainiúlachta na lonnaíochta a threisiú.
- iv. Ba cheart go mbeadh forbairt tráchtála nua lonnaithe i lár an tsráidbhaile agus go mbeadh an fhorbairt ag cur ar bhealach dearfach leis na sráid-dreach agus leis an ríocht phoiblí.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

- v. Áiseanna nua pobail agus sóisialta a spreagadh i gcomhar le forbairt chónaithe.

Cuspóir SPQHO56 Creatphleananna Sráidbhaile

Creatphleananna Sráidbhaile a ullmhú a threoróidh agus a bheidh mar bhonn le forbairt laistigh de Shráidbhailte Tuaithe mar atá forordaithe.

Cuspóir SPQHO57 Láithreáin Seirbhísithe

Breithniú a dhéanamh ar úsáid láithreán seirbhísithe d'fhorbairt chónaithe laistigh de theorainneacha Sráidbhailte Tuaithe agus de réir cheanglais LAP (más cuí) faoi réir infhaighteacht seirbhísí, breithniúchán timpeallachta agus dearadh comhtháite ar ardchaighdeán.

Cuspóir SPQHO58 Gnéithe Oidhreachtá Cultúrtha

Gnéithe d'oidhreacht nádúrtha, thógtha agus chultúrtha Sráidbhailte Tuaithe a chaomhnú, a chosaint agus a fheabhsú.

Cuspóir SPQHO59 Stoc Foirgnimh Reatha i Sráidbhailte Tuaithe

Tacú le hathúsáid agus le hoiriúnú an stoc foirgneamh reatha laistigh de Shráidbhailte Tuaithe.

Cuspóir SPQHO60 Seirbhísí i Sráidbhailte Tuaithe

Tacú le seirbhísí riachtanacha a sholáthar laistigh de Shráidbhailte Tuaithe chun freastal ar an bpobal áitiúil lena n-áirítear cúram leanaí, bonneagar sóisialta, fostaíocht agus seirbhísí miandíola, sláinte, áiseanna áineasa agus caithimh aimsire.

Cuspóir SPQHO61 Soláthar Scoileanna

Oibriú i gcomhpháirt leis an Roinn Oideachais chun soláthar scoileanna breise laistigh de Shráidbhailte Tuaithe a shainiú.

Cuspóir SPQHO62 Tithe Cúraim, Clinicí Seirbhíse Sláinte agus Oideachas i Sráidbhailte Tuaithe

Tacú le húsáidí oiriúnacha, lena n-áirítear tithe cúraim, clinicí seirbhíse sláinte agus ionaid oideachais laistigh de cheantair criosaithe RV, ag scála oiriúnach a chinntíonn planáil chuí agus forbairt inbhuanaithe gach sráidbhaile.

Cuspóir SPQHO63 Fiontraíocht i Sráidbhailte Tuaithe

Tacú le fiontair oiriúnach, den mhéid cuí, laistigh de shráidbhailte tuaithe chun an gá atá le comaitéireacht a laghdú.

3.5.15.2 Braislí Tuaithe

Is éard atá i mBraislí Tuaithe den chuid is mó ceantair ina bhfuil bonneagar agus seirbhísí riachtanacha teoranta, ceantair a bhaineann tairbhe go ginearálta as áiseanna pobail nó áitiúla amháin nó níos mó faoi láthair. Beidh forbairt laistigh de Bhraislí Tuaithe teoranta d'fhás áitiúil incriminteach atá oiriúnach don mhéid agus don charachtar. Den chuid is mó, soláthraíonn Braislí Tuaithe deis do bhaill teaghlach de chuid teaghlach atá páirteach sa Bhraisle teach nua a thógáil, nó struchtúr atá ann cheana féin a athúsáid agus a oiriúnú trí láithreáin mhóra a fhoroinnt. Chomh maith leis sin, tugann siad deis don phobal tuaithe stíl tithíochta *níos tuaithe* a roghnú i gcomparáid leis an tithíocht a chuirtear ar fáil i Sráidbhailte Tuaithe.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Breithneofar tuilleadh forbairt a dhéanamh amach anseo ag féachaint do ról agus d'fhoirm na braisle laistigh den cheantar tuaithe níos leithne, agus a chinntiú nach mbíonn braislí in iomaíocht le sráidbhailte chomh fada is a bhaineann leis na seirbhísí atá á soláthar acu nó leis an ról agus feidhm atá acu laistigh den cheantar tuaithe.

Tá lonnaíocht laistigh de na Braislí Tuaithe ar fáil do bhaill de phobal tuaithe Fhine Gall a léiríonn go bhfuil riachtanas tithíochta tuaithe acu. Chun críche na Straitéise Lonnaíochta Tuaithe le haghaidh Braislí Tuaithe, sainmhínítear an riachtanas tithíochta tuaithe mar seo a leanas:

- Daoine atá ina gcónaí i láthair na huaire agus a bhí ina gcónaí go leanúnach le 10 mbliana anuas nó a bhí ina gcónaí roimhe seo le haghaidh íosmhéid deich mbliana ina ndiaidh a chéile, nó
- Daoine atá ag obair go leanúnach le deich mbliana anuas laistigh de cheantair den Chontae atá críosaithe mar cheantair thuaithe.

Tá na ceantair seo críosaithe mar - Sráidbhaile Tuaithe (RV), Braisle Tuaithe (RC), Tuaithe (RU), Crios Glas (GB), nó Ardtaitneamhacht (HA)

Beartas SPQHP53 Braislí Tuaithe

Gan cead pleanála a thabhairt ach do dhaoine ag a bhfuil riachtanas tithíochta tuaithe, arna sainiú laistigh den Rannóg seo den Phlean, agus arna leagan amach i gCaibidil 14 - Caihdeáin Bainistíochta Forbartha, le haghaidh tí laistigh de cheantair de Bhraisle Tuaithe críosaithe an Chontae.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Cuspóir SPQHO64 Braislí Tuaithe

Comhdhlúthú tithíocht tuaithe le Braislí Tuaithe reatha a spreagadh a fhreastalóidh ar éileamh ar thithíocht tuaithe, mar mhalairt ar thithíocht amuigh faoin tuath, agus tús áite a thabhairt d'athúsáid foirgneamh reatha laistigh den bhraisle seachas d'aon fhorbairt nua.

Cuspóir SPQHO65 Córais chóireála ar an láthair

A chinntiú go bhfuil na ceanglais atá sonraithe ag an gComhairle i gCaibidil 14 - Caighdeáin Bainistíochta Forbratha le haghaidh córas cóireála ar an láthair á gcomhlíonadh, nó go bhfuil na ceanglais a d'fhéadfaí a leasú i reachtaíocht nó treoir náisiúnta amach anseo á gcomhlíonadh.

Cuspóir SPQHO66 Carachtar agus ról na Braisle Tuaithe

Gan cead a thabhairt ach d'fhorbairt laistigh de na Braislí Tuaithe a thugann aird ar charachtar agus ról reatha na braisle laistigh den cheantar tuaithe níos leithne, agus a chinntiú nach mbíonn braislí in iomaíocht le sráidbhailte chomh fada is a bhaineann leis na seirbhísí atá á soláthar acu nó leis an ról agus feidhm atá acu laistigh den cheantar tuaithe..

Cuspóir SPQHO67 Forbairt Oiriúnach laistigh de Bhraislí Tuaithe

A chinntiú nach gcuireann tograí le haghaidh teaghaisí nua isteach ar acmhainneacht forbartha na láithreán in aice láimhe trí leagan amach an láithreáin agus dearadh tí agus rochtain d'fheithiclí agus do choisithe. Ní mór go mbeadh bonneagar draenála oiriúnach ag gach láithreán.

Cuspóir SPQHO68 Bealaí isteach d'fheithiclí

An líon bealaí isteach nua chuig láithreán laistigh de bhraisle tuaithe a laghdú agus tús áite a thabhairt do bhealaí rochtana a roinnt le teaghaisí atá ann cheana féin nó bealaí isteach atá ann cheana féin a úsáid. Ní bhreithneofar bealaí isteach nua ach amháin mura féidir bealaí isteach a roinnt. Ní mór go mbeadh srian le haon fála, crann agus ballaí nó cóireáil teorann uathúil eile a bhaint atá riachtanach chun freastal ar amharclínte agus ní mór iad a athsholáthar le teorainn den chineál céanna.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Úsáidfeáir speiceas dúchasach nuair a bheidh plandaí á n-athchur nuair is cuí.

Cuspóir SPQHO69 Gníomhaíochtaí Geilleagracha Bailebhunaithe i mBraislí Tuaithe
Gníomhaíocht gheilleagrach baile, ag scála beaga, agus seirbhísí áitiúla ag leibhéal atá comhsheasmhach le méid, scála agus carachtar na Braisle Tuaithe a cheadú.

3.5.15.3 Straitéis Lonnaíochta Tuaithe Fhine Gall Riachtanas Tithíochta Tuaithe

Tá sé mar aidhm le Straitéis Lonnaíochta Tuaithe Fhine Gall freastal ar riachtanais lonnaíochta atá mar thoradh ar cheanglas tithíochta tuaithe dáiríre. Beidh forbairt chónaithe i gceantair atá criosaithe RU, HA, GB agus RC agus a bhaineann leis an gceantar uirbeach, teoranta do chaomhnú charachtar Cheantar Tuaithe Fhine Gall agus don acmhainn theoranta thábhachtach seo a chaomhnú. Chun críche na rannóige seo, is ionann an tuaithe agus na ceantair sin laistigh de na cuspóirí criosaithe tuaithe atá sainaitheanta mar Tuaithe (RU), Crios Glas (GB) agus Ardtaitneamhacht (HA). Glactar leis gurb ionann riachtanais tithíochta tuaithe agus riachtanais tithíochta daoine a bhfuil naisc teaghlaigh seanbhunaithe acu leis an gceantar, nó gairmeacha beatha atá nasctha go feidhmiúil le ceantair thuaithe an Chontae agus seo a leanas an sainmhíniú sonrath atá luaite leo:

Tá sainmhíniú ar bhail de theaghlaigh feirmeoireachta a bhfuil baint ghníomhach acu leis an bhfeirm teaghlaigh atá lonnaithe laistigh de cheantar tuaithe Fhine Gall i **gCuspóir SPQHO76 agus Caibidil 14 - Caighdeáin Bainistíochta Forbartha.**

- Daoine a bhfuil dlúthnasc teaghlaigh acu le pobal tuaithe Fhine Gall mar atá sainmhínithe i dTábla 3.5 mír (i) Daoine a bhí i mbun fostaíocht fhadtéarmach, atá nasctha le agus ag tacú leis an bpobal tuaithe atá sainmhínithe i dTábla 3.5 mír (ii) agus sa chás go bhfuil an fhostaíocht ag brath ar áit chónaithe an duine laistigh den phobal tuaithe.
- Ní mór do dhaoine a bhreithnítear, nach ball de theaghlach nach bhfuil lonnaithe faoin tuath iad, mar gheall ar chúiseanna sláinte eisceachtúla agus léirithe a bhfuil riachtanas acu cónaí in aice lena teach a dteaghlaigh sa cheantar tuaithe mar atá sainmhínithe i dTábla 3.5 mír (iii).
- Daoine a nglactar leo mar iarratasóir 'bona fide', mar atá sainmhínithe i dTábla 3.5 mír (iv), agus a bhfuil gealltanas tugtha acu gnó tuaithe a bhunú agus nach gá a bheadh ina gcónaí sa cheantar cheana féin, ná aon nasc teaghlaigh a bheith acu ansin, ná a bheith páirteach i bhfostaíocht nó gnó ar leith atá rangaithe de réir na gcritéar riachtanas áitiúil. Ní mór go mbeadh riachtanas léirithe go soiléir ag an iarratasóir cónaí sa cheantar tuaithe agus feidhmiú an ghnó a chinntiú.

Breithneofar daoine a bhfuil riachtanas tithíochta tuaithe dáiríre acu le haghaidh cead pleanála do theaghais sna codanna sin den tuaithe a bhfuil cuspóir criosaithe RU nó GB luaite leo.

Ní bhreithneofar ach baill de theaghlaigh a bhfuil baint ghníomhach acu le feirmeoireacht sa cheantar áitiúil le haghaidh teach tuaithe i gceantair den Chontae ina bhfuil cuspóir criosaithe HA.

Tá an líon uasta tithe incriminteacha a gheobhaidh cead pleanála laistigh den cheantrair tuaithe ar bhonn teach a bheith ann cheana féin teoranta. Tá teorainn ar an líon tithe incriminteacha a cheadófar i ndáil le gach cuspóir criosaithe tuaithe. Sa chás gur féidir fianaise a sholáthar maidir le himthosca eisceachtúla sláinte breithneofar teach breise faoi gach cuspóir criosaithe tuaithe. Beidh an líon uasta teaghaisí a cheadófar faoi aon chriosú thuas níos lú ná aon teach breise a bhfuil cead pleanála tugtha

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

lena aghaidh ón 19 Deireadh Fómhair 1999.

CHIEF EXECUTIVE'S DRAFT PLAN DECEMBER 2021

FINGAL DEVELOPMENT PLAN 2023-2029

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Ní bhfaighidh aon iarratasóir aonair cead pleanála le haghaidh níos mó ná teach amháin.

Tá eolas maidir leis an líon uasta tithe a cheadáítear le haghaidh gach cineál criosaithe tuaithe le fáil i dTábla 3.3.

Tábla 3.3 Uasmhéid Tithe a cheadófar le haghaidh gach teach atá tógtha cheana féin

Cuspóir Criosaithe Ceantair	Uaslíon tithe a mbeidh cead pleanála á dtabhairt lena n-aghaidh le haghaidh gach teach atá tógtha cheana féin
RU	2 (+1 le haghaidh cúiseanna sláinte eisceachtúla agus + 1 le haghaidh imthosca feirmeoireachta eisceachtúla)
GB	1 (+1 le haghaidh cúiseanna sláinte eisceachtúla)
HA	1 (+1 le haghaidh cúiseanna sláinte eisceachtúla)

Tá eolas maidir le hincháilitheacht do thithíocht faoin tuath faoin Straitéis Lonnaíochta Tuaithe le fáil i dTábla 3.4

Tábla 3.4 Cé atá Incháilithe chun Cead Pleanála a fháil?

Cuspóir Criosaithe	Baint leis an bhfeirm teaghlaigh	Dlúthnasc teaghlaigh	Fostaíocht a bhaineann leis an bpobal	Cúiseanna sláinte eisceachtúla	Gnó 'Bona Fide'
RU	√	√	√	√	√
GB	√	√	√	√	√
HA	√			√	

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Cuspóir SPQHO70

Foráil a dhéanamh go mbeidh an líon uasta teaghaisí a cheadófar faoi aon chriosú tuaithe níos lú ná aon teach breise a bhfuil cead pleanála tugtha lena aghaidh do bhall teaghlaigh ón 19 Deireadh Fómhair 1999.

Cuspóir SPQHO71

Uasmhéid de dhá theach incriminteacha a cheadú le haghaidh daoine a chomhlíonann na critéir ábhartha atá sonraithe sa chaibidil seo agus i gCaibidil 14 laistigh de cheantair ina bhfuil cuspóir criosaithe RU móide teach amháin do dhuine ag a bhfuil imthosca sláinte eisceachtúla mór ceann sa chás go bhfuil imthoscatha feirmeoireachta eisceachtúla ann.

Cuspóir SPQHO72

Uasmhéid de theach incriminteach amháin a cheadú le haghaidh daoine a chomhlíonann na critéir ábhartha atá sonraithe sa chaibidil seo agus i gCaibidil 14 laistigh de cheantair ina bhfuil cuspóir criosaithe HA nó GB móide teach amháin do dhuine ag a bhfuil imthosca sláinte eisceachtúla.

Cuspóir SPQHO73

Tithe a cheadú i gceantair ina bhfuil cuspóir criosaithe HA, díreach dóibh siúd a bhfuil riachtanas tithíochta sainithe acu bunaithe ar an mbaint atá acur le cúrsaí feirmeoireachta nó imthosca sláinte eisceachtúla.

Cuspóir SPQHO74

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

A cheangal go mbeidh aon teach a dtugtar cead pleanála lena aghaidh i gceantair ina bhfuil cuspóir criosaithe RU, HA, nó GB, faoi réir ceanglas áitiúchá sa cás nach mór an teach a áitiú ar dtús mar áit bhuanchnaithe an iarratasóra agus/nó baill dá neasteaghlach le haghaidh tréimhse seach mbliana ar a laghad.

3.5.15.4 Tithíocht Nua do Theaghlaigh Feirmeoireachta

Breithneofar cead pleanála le haghaidh teach incriminteach amháin i gceantair ina bhfuil cuspóir criosaithe HA nó GB, agus le haghaidh suas le dhá theach i gceantair ina bhfuil cuspóir criosaithe RU, ar fheirm teaghlaigh do bhaill neasteaghlach a léiríonn go bhfuil baint ghníomhach agus dhíreach acu leis an bhfeirm teaghlaigh a rith. Ag cur san áireamh nach gairm bheatha lánaimseartha i gcás go leor feirmeoirí é feirmeoireacht, chomh maith leis sin, breithneofar feirmeoirí a bhfuil obair lasmuigh den fheirm ag cur lena n-ioncam. I ngach gach iarratas ar chead pleanála le haghaidh teach tuaithe ar bhonn rannpháirtíochta ar fheirm atá ann cheana féin, ní mór go n-áireofaí sa chruthúnas ar rannpháirtíocht dhíreach i bhfeirmeoireacht fianaise infhíoraithe ar úinéireacht teaghlaigh ar fheirm oibre.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Tithíocht Nua do Theaghlaigh Feirme

Cuspóir SPQHO75

Suas le dhá theaghais bhreise a cheadú le haghaidh gach feirm teaghlaigh lena mbaineann cuspóir criosaithe, RU, agus teaghais bhreise amháin le haghaidh gach feirm teaghlaigh laistigh de cheantair lena mbaineann cuspóir criosaithe GB nó HA, sa chás go léiríonn an t-iarratasóir go bhfuil baint dhíreach aige/aici le réachtáil na feirme teaghlaigh agus sa chás go meastar go bhfuil riachtanas léirithe aige/aici a bhaineann le hobair ar an bhfeirm cónaí ar an bhfeirm teaghlaigh.

Cuspóir SPQHO76

In imthosca eisceachtúla i gcriosú RU ina bhfuil baint ghníomhach ag beirt bhall teaghlaigh (seachas áititheoir na feirme teaghlaigh) le rith na feirme teaghlaigh, d'fhéadfaí cead don dá rud a bhreithniú. Ní mór go mbeadh fianaise le fáil sna doiciméid atá ag tacú le hiarratas ar na ceanglais atá sonraithe i gCaibidil 14 Caighdeáin Bainistíochta Forbartha.

Cuspóir SPQHO77

A léiriú go mbeidh aon teaghais bheartaithe le húsáid mar phríomháit chónaithe an iarratasóra agus go mbeidh an teaghais bheartaithe suite ar an bhfeirm áit a bhfuil cónaí ar theaghlach an iarratasóra faoi láthair.

Cuspóir SPQHO78

Breithniú ar aon teach breise a cheadú, sa chás go bhfuil an fheirm ilroinnte, atá le lonnú in áit ar an bhfeirm nach bhfuil nasctha go fisiciúil leis an bpríomhfheirm, agus áit a bhí faoi úinéireacht theaghlach an iarratasóra agus ag feidhmiú mar chuid den ghabháltas gníomhach feirme le haghaidh trí bliana ar a laghad roimh dháta déanta an iarratais.

Cuspóir SPQHO79

A léiriú gur feirm a bhí ag feidhmiú agus á bainistiú go gníomhach faoi úinéireacht theaghlach an iarratasóra le haghaidh trí bliana ar a laghad roimh dháta an iarratais ar chead pleanála an fheirm. Ceanglófar ar an iarratasóra a léiriú go bhfuil na caighdeáin ar fad atá sonraithe i gCaibidil 14 Caighdeáin Bainistíochta Forbartha, á gcomhlíonadh go hiomlán. Go háirithe, ceanglófar ar an iarratasóir an méid seo a leanas a léiriú i ndáil leis an obair atá á déanamh aige/aici ar an bhfeirm teaghlaigh:

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

(i) Is ball de theaghlach é an t-iarratasóir a bhfuil feirm atá ag feidhmiú aige laistigh de cheantar tuaithe Fhine Gall, agus tá baint ghníomhach aige/aici leis an bhfeirm teaghlaigh. Beidh gá le fianaise dhoiciméadach infhíoraithe (cosúil le Doiciméid Chlárlann na Talún atá dátaithe agus stampáilte) ar a bhfuil sonraí maidir le húinéireacht na feirme, sonraí maidir leis an gcuidreamh teaghlaigh le húinéir na feirme, agus nádúr rannpháirtíocht an iarratasóra san fheirmeoireacht atá á déanamh ar an bhfeirm teaghlaigh.

(ii) Tá an fheirm a bhfuil an t-iarratas ar chead pleanála le haghaidh teach tuaithe déanta air ag feidhmiú agus á bainistiú go gníomhach agus faoi úinéireacht theaghlach an iarratasóra le haghaidh trí bliana ar a laghad roimh an dáta a ndearnadh an t-iarratas ar chead pleanála.

(iii) Suíomh theach an teaghlaigh ar an bhfeirm.

(iv) Suíomh gach teach eile ar an bhfeirm teaghlaigh a bhfuil cead pleanála ceadaithe lena n-aghaidh ón 19 Deireadh Fómhair 1999. Áirítear i measc na sonraí a cuireadh ar fáil an dáta ar tugadh an cead pleanála agus Tagairt Cláir chomhad na Comhairle faoinár tugadh aon Cheadanna Pleanála.

(v) Tá an fheirm teaghlaigh ag feidhmiú le trí bliana roimhe sin. Tá na critéir a nglactar leo mar fheirm oibre agus na tairseacha méid le haghaidh cineálacha éagsúla feirmeacha sonraithe thíos. Ní áirítear sa limistéar tairsí íosta le haghaidh feirme, an limistéar den fheirm atá áitithe ag clós na feirme agus ag foirgnimh feirme, limistéar theach an teaghlaigh atá ann cheana féin agus cúirtealáiste na feirme sin, agus limistéar láithreán na teaghaise atá beartaithe a thógáil.

(vi) Fianaise dhoiciméadach go bhfuil cónaí ar an iarratasóir ar fheirm teaghlaigh atá ag feidhmiú leis an iarratas pleanála.

Tá eolas maidir leis an bhfianaise dhoiciméadach (i.e., feirm atá ag feidhmiú) atá ag teastáil le fáil thíos:

a) Feirmeacha beostoic (lena n-áirítear eachaíocht), curaíochta agus feirmeacha measctha beostoic/curaíochta:

i) Tréadúimhir nó Uimhir Ghnó eile atá leithdháilte ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara.

ii) Sonraí maidir le hAoníocaíocht Feirme le haghaidh na dtrí bliana roimhe sin.

iii) Uimhir GLAS le haghaidh na bhfeirmeoirí sin a ghlacann páirt i Scéim GLAS.

iv) Uimhir Foraoiseachta le haghaidh na bhfeirmeoirí sin a bhfuil foraoiseacht á bainistiú acu.

v) Maidir le feirmeacha déiríochta, sonraí soláthairtí na bliana roimhe seo do phróiseálaí bainne.

vi) Maidir le feirmeacha eachaíochta, ag brath ar an gcineál feirm eachaíochta, ceadúnais oiliúna capall reatha eisithe ag Club Tailte na hÉireann, ceadúnais rásaíochta, doiciméid a léiríonn gur scoil teagaisc aitheanta an fheirm, taifid maidir le díolachán eachra foláíochta, sonraí maidir le táirgeadh graí le haghaidh na dtrí bliana roimhe sin nó doiciméid aitheantais eachaí, i.e., pasanna eisithe ag Bord Capall na hÉireann nó ag Wetherbys.

b) Feirmeacha gairneoireachta:

- Deimhniú maidir le rannpháirtíocht sa Scéim Dearbhaithe Cáilíochta atá á bainistiú ag An Bord Bia don trí bhliain roimhe sin.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

- Fianaise ar infheistíocht san fheirm chun a rannpháirtíocht ghníomhach reatha san earnáil gairneoireachta a léiriú.
- Sonraí maidir le táirgí a bheith á soláthar ón bhfeirm a léiríonn go raibh táirgí suntasacha á soláthar don mhargadh ag an iarratasóir i rith na bliana roimhe sin.

c) Tairseacha méid le haghaidh feirmeacha:

- Is é 15 heicteár an t-íosmhéid a cheadaítear le haghaidh feirm ghníomach beostoic, curaíochta nó feirm ghníomhach mheasctha beostoic/curaíochta.
- Seo a leanas an t-íosmhéid a cheadaítear le haghaidh feirm gairneoireachta:
 - Feirm glasraí, 6 heicteár.
 - Feirm úll, 13 heicteár.
 - Táirgeadh i dteach gloine, 0.4 heicteár.

Breithneofar iarratais ar chead pleanála sa chás go léirítear go soiléir agus go cuimsitheach san fhianaise dhoiciméadach go raibh an fheirm ag feidhmiú mar ghabháltas gníomhach agus inmharthana le haghaidh trí bliana roimhe sin, ainneoin nach bhfuil na tairseacha thuasluaite á gcomhlíonadh, ná gur oibríteoir speisialaithe na gcineálacha thuasluaite atá ann. Ní mór don iarratasóir an riachtanas atá aige/aici cónaí ar an bhfeirm a léiriú i gcásanna den sórt seo.

3.5.15.5 Tithíocht Nua don Phobal Tuaithe seachas Daoine atá i mbun Feirmeoireachta go Gníomhach:

Breithneofar teaghaisí nua i gceantair d'Fhine Gall ina bhfuil cuspóir criosaithe RU nó GB le haghaidh ball den phobal tuaithe nach bhfuil páirteach i bhfeirmeoireacht.

Tábla 3.5: Critéir d'Iarratasóirí Incháilithe ón bPobal Tuaithe le haghaidh Cead Pleanála do Thithíocht Tuaithe Nua:

(i) Ball amháin de theaghlach tuaithe a mheastar a bhfuil riachtanas aige/aici cónaí gar dá t(h)each teaghlaigh mar gheall ar dhlúthnaisc teaghlaigh, agus sa chás nach bhfuil cead pleanála tugtha cheana féin le haghaidh teaghais tuaithe nua do bhall teaghlaigh mar gheall ar dhlúthnaisc teaghlaigh ón 19 Deireadh Fómhair 1999. Ceanglófar ar an iarratasóir ar chead pleanála do theach bunaithe ar dhlúthnaisc teaghlaigh fianaise dhoiciméadach maidir leis an méid seo a leanas a sholáthar:

- Is gargaol de theaghlach úinéirí theach an teaghlaigh é/i.
- Tá cónaí air/uirthi i dteach an teaghlaigh atá aitheanta ar an iarratas nó laistigh de chomharsanacht theach an teaghlaigh le haghaidh 15 bhliain ar a laghad.

(ii) Breithnítear go gcomhlíonann duine a bhí i mbun fostaíochta i ngairm lánaimseartha riachtanais áitiúla trí fhreastal den chuid is mó ar an bpobal/geilleagar tuaithe le haghaidh 15 bhliain roimh iarratas a dhéanamh ar chead pleanála, agus níl cead pleanála faighte cheana féin le haghaidh teaghais thuaithe nua ón 19 Deireadh Fómhair 1999. Teastaíonn fianaise dhoiciméadach maidir le fostaíocht den chineál sin.

(iii) Breithnítear go bhfuil riachtanas ag duine, ar gargaol le theaghlach tuaithe é/i, nach bhfuil cead pleanála le haghaidh teaghais thuaithe faighte aige/aici, ón 19 Deireadh Fómhair 1999, maireachtáil gar do theach an teaghlaigh bunaithe ar imthosca sláinte eisceachtúla an duine sin. Ní mór go mbeadh dhá mhionscríbhinn faoi mhionn ó ghairmithe ábhartha agus cáilithe leis an iarratas le

CHIEF EXECUTIVE'S DRAFT PLAN DECEMBER 2021

FINGAL DEVELOPMENT PLAN 2023-2029

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

haghaidh teaghais thuaithe, mionnscríbhinn amháin ó liachleachtóir cláraithe ina measc. Is féidir le hionadaí cáilithe ó eagraíocht a dhéanann ionadaíocht ar nó a thacaíonn le daoine a bhfuil riocht míochaine acu nó atá faoi mhíchumas an mhionnscríbhinn eile a sholáthar.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Ba cheart a thabhairt faoi deara go bhfuil feidhm le critéar uimh. (lii) i gceantair ina bhfuil cuspóir criosaithe, HA, agus i gceantair ina bhfuil cuspóir criosaithe GB agus RU.

(iv) Iarratasóir 'bona fide' nach gá go mbeadh cónaí air/uirthi sa cheantar cheana féin, nó nach gá go mbeadh naisc teaghlaigh aige/aici ansin nó a bheith ag glacadh páirt i gcineál fostaíochta áirithe nó i ngnó atá rangaithe de réir na gcreitear a bhaineann le riachtanais áitiúla, faoi réir na mbreithniúchán seo a leanas:

Ceanglófar iarratasóirí den chineál sin an Chomhairle a shásamh maidir lena ngealltanas fadtéarmach feidhmiú mar ghnó lánaimseartha ón teach atá beartaithe aige/aici a thógáil i gceantar tuaithe, mar chuid dá n-iarratas pleanála.

Déanfaidh an t-iarratasóir cur síos ina P(h)lean Gnó ar conas a chuirfidh an gnó le agus conas a fheabhsóidh an gnó an pobal tuaithe agus léireofar chun sástachta na Comhairle go bhfuil nádúr na fostaíochta nó an ghnó comhoiriúnach le, agus go ndíríonn sé air agus go gcomhlíonann sé riachtanais áitiúla, agus go gcosnóidh agus go dtacóidh sé leis an bpobal tuaithe.

Sásóidh an t-iarratasóir an Chomhairle go mbraitheann nádúr a f(h)ostaíochta nó a g(h)nó ar a s(h)uíomh laistigh den cheantar tuaithe ionas go mbeidh iarratasóirí nach mbraitheann a ngnó ar shuíomh á ndíspreagadh.

Léireoidh an t-iarratasóir go bhfuil sé/sí tiomanta don ghnó beartaithe trí Phlean Gnó cuimsitheach agus ullmhaithe go gairmiúil a sholáthar, agus trí dhoiciméid dhlíthiúla a sholáthar a thugann le fios go bhfuil dóthain maoinithe acu chun tús a chur leis an ngnó agus an gnó a réachtáil.

Ní bhreithneofar iarratasóirí nach mbraitheann a ngnó ar shuíomh.

Ceanglófar fianaise dhoiciméadach infhíoraithe a léiríonn go bhfuil Tábla 3.5 á chomhlíonadh le haghaidh gach iarratas ar chead pleanála do theach nua faoin tuaithe lena n-áirítear mionnscribhinn faoi mhionn ón iarratasóir ina sonraítear go bhfuil ceanglais an chuspóra á gcomhlíonadh ag an iarratasóir.

3.5.15.6 Tithíocht laistigh de Chriosanna Torainn Aerfoirt

Cuirfear i gcoinne, ar bhonn gníomhach, forbairt tithíocht nua do dhaoine nach bhfuil aon bhaint acu le cúrsaí feirmeoireachta, laistigh den limistéar atá teorannaithe ag Crios Torainn A d'Aerfort Bhaile Átha Cliath. Breithneofar forbairt tithíocht nua do dhaoine nach bhfuil baint acu le cúrsaí feirmeoireachta ach a bhfuil tithe teaghlaigh acu laistigh de Chrios Torainn A, áfach, i suíomhanna ar láithreáin oiriúnacha lasmuigh de Chrios Torainn A ach laistigh de chúig chiliméadar ón gcrios torainn sin. D'fhonn a chinntiú go bhfuiltear ag freastal ar an riachtanas cónaí chomh gar agus is féidir do bhaill teaghlaigh agus brú míchuí ar limistéir áirithe den Chrios Glas a sheachaint, soláthróidh an M1 teorainn soir-siar, agus breithneofar daoine atá ina gcónaí ar an taobh thoir le haghaidh tithíochta ar láithreáin oiriúnacha ar an taobh thoir, agus daoine atá ina gcónaí ar an taobh thair le haghaidh tithíochta ar láithreáin oiriúnacha ar an taobh thiar. Ba cheart go gcinnteodh roghnú láithreáin go bhfuil carachtar tuaithe an cheantair á chothabháil agus go bhfuil láithreáin éagsúla ar ghabháiltais aonair á seachaint.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Tithíocht laistigh de Chriosanna Torainn Aerfoirt

CHIEF EXECUTIVE'S DRAFT PLAN DECEMBER 2021

FINGAL DEVELOPMENT PLAN 2023-2029

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Cuspóir SPQHO80

Forálacha na Straitéise Lonnaíochta Tuaithe a chur i bhfeidhm, gan aird a thabhairt ach ar ‘Thithíocht Nua do Theaghlaigh Feirmeoireachta’ mar atá sonraithe sa Chaibidil seo, agus laistigh de Chrios Torainn Aerfoirt A, agus faoi réir na srianta seo a leanas:

- Ní cheadófar, in imthosca ar bith, aon teaghais atá laistigh den chomhairde torainn réamh-thuartha 69dB LAeq 16 uair.
- Beidh inliú torainn chuimsithigh riachtanach le haghaidh aon tí a cheadaítear faoin gculpóir seo.
- Beidh tuarascáil measúnaithe torainn i dteannta le haon iarratas pleanála a bheidh curtha i dtoll a chéile ag saineolaí neamhspleách ar glacacht torainn ina sonrúfar gach beart maolaithe torainn atá beartaithe mar aon le dearbhú go bhfuil an t-iarratasóir ag glacadh lena leithéid ag féachaint do thoradh na tuarascála measúnaithe torainn.

Cuspóir SPQHO81

Forálacha na Straitéise Lonnaíochta Tuaithe a chur i bhfeidhm i ndáil le “Tithíocht Nua don Phobal Tuaithe seachas daoine atá i mbun feirmeoireachta go gníomhach” do bhaill den phobal tuaithe atá lonnaithe laistigh de Chrios Torainn A ar láithreáin oiriúnacha atá lonnaithe laistigh de chúig chiliméadar lasmuigh de Chrios Torainn A. Maidir le daoine atá ina gcónaí ar an taobh thoir den M1, ní bhreithneofar ach láithreáin oiriúnacha atá suite ar an taobh thoir den M1, agus maidir leo siúd atá ina gcónaí ar an taobh thiar den M1, ní bhreithneofar ach láithreáin oiriúnacha atá suite ar an taobh thiar den M1.

3.5.15.7 Leagan Amach agus Dearadh Tithíochta i gCeantar Tuaithe Fhine Gall

D’fhonn srian a chur le tionchar físiúil na forbartha nua, tá sé riachtanach bhfuil teaghaisí nua agus síntí le teaghaisi reatha i gCeantar Tuaithe Fhine Gall ar ardchaighdeán agus go mbreithníonn siad comhthéacs an láithreáin agus an ceantar tuaithe mórthimpeall ar an láithreán. Ba cheart go mbreithneodh láithreánú teaghaisi nua comhairde reatha an láithreáin, agus scála, foirm agus leagan amach teaghaisí in aice láimhe más cuí. Ceanglófar go mbeidh fianaise ar thraidisiún tógtha tuaithe agus dearáí comhaimseartha ar ardchaighdeán an Chontae le fáil sa dearadh agus sna hábhair. Ba cheart dearáí teaghaisí a bhfuil tionchar ag an saol fo-uirbeach orthu, atá ceannasach, ionsáiteach nó aisteach sa suíomh tuaithe a sheachaint. Ní mór go mbeadh an treoir dearaidh atá sonraithe i gCaibidil 14 Caighdeán Bainistíochta Forbartha á gcomhlíonadh ag gach forbairt chónaithe i gceantair thuaithe.

Ní spreagfar forbairt tithe idir bóthar agus an fharraige mar gheall ar an tionchar a d’fhéadfadh a bheith ag a leithéid ar an athrú aeráide, an tionchar a d’fhéadfadh a bheith ag a leithéid ar thídheacha nó radhairc tíre ardscéime agus an fhéidearthacht go bhféadfadh tionchair charnacha a bheith ag a leithéid ar láithreáin Natura 2000. Ní cheadófar aon teach nua ar thailte a bhfuil cuspóir críosaithe Ardtaitneamhachta luaite leo atá suite idir an fharraige agus bóthar an chósta. Maidir le hiarratasóirí ar chead pleanála do theaghais a chomhlíonann an straitéis lonnaíochta le haghaidh tithe faoin tuath, áit a bhfuil an fheirm teaghlaigh ina hiomláine suite idir an cósta agus an bóthar, agus nach bhfuil aon deiseanna ann foirgnimh reatha/dhúchasacha a athrú go teaghais nua ar an bhfeirm nó síneadh a chur leis an teach feirme atá ann, breithneofar láithreán malartach oiriúnach ar an ngabháltas

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Beartas SPQHP54 Leagan Amach agus Dearadh Tithíocht Thuaithe

A cheangal go bhfuil gach teaghais nua sa cheantar tuaithe láithreánaithe go hógair, go bhfuil fianaise ar chomhsheasmhacht leis an gCineál Carachtair Tírdhreacha, agus go bhfuil an úsáid is fearr agus is féidir á baint as an tírdhreach nádúrtha chun dearadh inbhuanaithe, éifeachtach ó thaobh carbóin agus íogair a sholáthar.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Cuspóir SPQHO82

Ceanglófar ar iarratais ar theaghaisí i gceantair thuaithe Fhine Gall a léiriú go bhfuil na critéir leagan amach agus dearaidh atá sonraithe i gCaibidil 14 Caighdeán Bainistíochta Forbartha á gcomhlíonadh lena n-áirítear anailís/staidéar féidearthachta a dhéanamh ar an láithreán beartaithe agus ar thionchar an tí bheartaithe ar an tídhreacht mórthimpeall chun tacú le hiarratais ar chead pleanála.

Cuspóir SPQHO83

A chinntiú go bhfuil Ráiteas Tionchair Fhísiúil chuimsitheach i dteannta le haon iarratas pleanála do theach laistigh de limistéar ina bhfuil Crios Glas nó cuspóir Criosaithe Ardtaitneamhachta.

Cuspóir SPQHO84

A cheangal nach gceadaítear aon teach nua ar thailte criosaithe Ardtaitneamhachta atá suite idir an fharrage agus an cósta ach amháin i gcásanna atá sonraithe i gCuspóir SPQH 083

Cuspóir SPQHO85

Breithniú a dhéanamh ar láithreán malartach oiriúnach le haghaidh teach nua, i ndáil le hiarratasóirí a bhfuil an Straitéis Lonnaíochta le haghaidh tithe faoin tuath á gcomhlíonadh acu agus sa chás go bhfuil an fheirm teaghlaigh atá ann faoi láthair, ina hiomláine, lonnaithe idir an cósta agus an bóthar, agus áit nach bhfuil aon deiseanna ann foirgnimh reatha/dhúchasacha a athrú go teaghais nua ar an bhfeirm nó síneadh a chur leis an teach feirme atá ann.

Cuspóir SPQHO86

A chinntiú go bhfuil forbairt aon láithreáin chósta trí shíneadh nó athsholáthar foirgneamh atá ann cheana féin nó forbairt aon fhoirgneamh nua ar mhéid, scála agus caighdeán ailtireachta oiriúnach agus nach mbaineann sé de thaitneamhacht fhísiúil an cheantair nó nach mbíonn tionchar diúltach aige ar an oidhreacht nádúrtha nó thógtha.

Cuspóir SPQHO87

Tacú le láithreánú teaghaisí nua ag suíomh atá gar do theach an teaghlaigh áit ar féidir leis na coinníollacha draenála freastal go sábháilte ar thionchar carnach a leithéid sin de bhraislí agus áit nach mbeidh tionchar diúltach ag braislí ar thaitneamhachtaí an tí bhunaidh. [Sa chás go léirítear go soiléir nach bhfuil an socrú seo ar fáil, ba cheart cead a thabhairt an teaghais nua a lonnú ar láithreán malartach atá laistigh de dhá chiliméadar ó theach an teaghlaigh, nó, sa chás go bhfuil talamh criosaithe HA ag an iarratasóir laistigh de 2km ó theach an teaghlaigh agus go léirítear nach bhfuil an socrú seo ar fáil le tógáil, agus sa chás go bhfuil talamh criosaithe RU ag an iarratasóir ar thailte laistigh de 3.5km ó theach an teaghlaigh, cead a thabhairt an teaghais nua a lonnú ar láithreán criosaithe RU atá laistigh de 3.5km ó theach an teaghlaigh, nó maidir le hiarratais atá déanta faoi Chuspóir SPQHO79 laistigh de chúig chiliméadar lasmuigh de Chrios Torainn A agus faoi réir a bheith suite Soir / Siar ó choinníoll an M1.](#)

Cuspóir SPQHO88

A chinntiú go bhfuil dearadh bealaí isteach agus cóireáil na teorann tosaigh íogair don suíomh tuaithe. Chuige sin, ní thacófar le blocbhallaí agus gnéithe ornáideacha, agus úsáidfeadh fálú dúchasach más cuí.

Cuspóir SPQHO89

A chinntiú go bhfuil fálta scean agus cóireálacha suntasacha teorann eile á gcoimeád i gceantair

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

thuaithe. Sa chás gur gá fál sreach, balla cloiche nó cóireáil shuntasach teorann eile a bhaint, ceanglófar an cineál céanna teorann/speicis chomhaontaithe den mhéid céanna a sholáthar laistigh den láithreán.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

3.5.15.8 An Cladach Theas, An Ros

Gabháltais bheaga le meascán de gharraíodóireacht margaidh agus tithe aonair agus braislí tithe atá le fáil sa cheantar mórthimpeall ar an gCladach Theas in An Ros. Patrún lonnaíochta cónaithe atá ann den chuid is mó le bonneagar bóthair atá teoranta i dtéarmaí ceanglas bóthair comhaimseartha, ach arb ionann é agus cuid de charachtar cónaithe tuaithe an cheantair trí chéile. Tá teorainn an cheantair buailte ar Inbhear Bhaile Roiséir freisin, áit a bhfuil dhá láithreán Natura 2000, SAC Inbhear Bhaile Roiséir agus SPA Inbhear Bhaile Roiséir. Tá ceantair áirithe den Chladach Theas i mbaol tuilte agus creimeadh cósta. Bunaithe ar mheascán úsáidí talún gairneoireachta agus cónaithe sa cheantar seo, agus infhaighteacht bonneagar seirbhísí uisce, beidh an straitéis lonnaíochta do thithíocht faoin tuath níos solúbtha laistigh den cheantar atá marcáilte ar mhapaí an Phlean. Tá an ceantar seo suite ar an taobh ó dheas agus ar an taobh thoir den R128 ón aomhal le Bóthar an Tobair, díreach siar ó An Ros.

Breithneofar tithíocht do dhaoine a bhí ina gcónaí ar an gCladach Theas, nó laistigh de theorainn forbartha an Rois nó laistigh d'aon chiliméadar bóthair de cheachtar den dá cheantar seo le haghaidh deich mbliana ar a laghad. Chomh maith leis sin, breithneofar tithíocht do mháthair, athair, mac nó iníon cónaitheora atá cáilithe. Tabharfaidh tithe aird ar charachtar tuaithe agus cósta an cheantair. Bunaithe ar íogaireachtaí an cheantair, mar gheall ar a shuíomh gar don chósta agus d'Inbhear Bhaile Roiséir, ceanglófar ar iarratasóirí a léiriú nach mbeidh aon fhorbairt nua atá beartaithe i mbaol tuilte nó creimthe agus nach mbeidh tionchar diúltach ag a leithéid, go díreach nó go hindíreach, ar na láithreáin ainmnithe laistigh d'Inbhear Bhaile Roiséir.

An Cladach Theas, An Ros

Cuspóir SPQHO90

Breithniú a dhéanamh ar iarratais phleanála do theach atá suite laistigh de Chladach Theas, An Ros, do dhaoine a bhí ina gcónaí, le haghaidh deich mbliana ar a laghad, i gceantar an Chladaigh Theas nó laistigh de theorainn forbartha an Rois nó laistigh d'achar ciliméadair de cheachtar de na háiteanna seo ar an mbóthar, faoi réir pleanáil inbhuanaithe agus tionchair ar an athrú aeráide a bhreithniú.

Cuspóir SPQHO91

Iarratais phleanála do theach atá suite laistigh de cheantar an Chladaigh Theas de An Ros a bhreithniú, iarratais ó mháthair, athair, mac nó iníon cónaitheora atá cáilithe faoi Chuspóir SPQHO87 agus faoi réir pleanáil agus breithniú inbhuanaithe ar na tionchair athraithe aeráide.

Cuspóir SPQHO92

A cheangal go mbeidh aon teach a dtugtar cead pleanála lena aghaidh i gceantar an Chladaigh Theas faoi réir ceanglas áitiúchá sa chás nach mór an teach a áitiú ar dtús mar áit bhuanachónaithe an iarratasóra agus/nó baill dá neasteaghlach le haghaidh tréimhse seach mbliana ar a laghad.

Cuspóir SPQHO93

A cheangal go léiríonn iarratasóir ar theach i gceantar an Chladaigh Theas, chun sástachta an Údaráis Phleanála, nach bhfuil agus nach mbeidh an láithreán faoi réir tuilte nó creimthe de réir na réamhaisnéisí náisiúnta maidir leis an athrú aeráide.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Cuspóir SPQHO94

A cheangal go léiríonn iarratasóir nach mbeidh tionchar díobhálacha, go díreach nó go hindíreach, ag aon teach atá beartaithe a thógáil, ar shláine éiceolaíoch aon láithreáin Eorpaigh.

Cuspóir SPQHO95

Cead a thabhairt do thithe nua laistigh de cheantar an Chladaigh Theas, faoi réir gnáthchritéir phleanála inbhuanaithe agus de réir tionchar ar an athrú aeráide, a léirigh chun sástachta an Údaráis Phleanála nach féidir leo nascadh le séarach poiblí laistigh de thréimhse ama réasúnta, ar láithreáin atá sách mór agus faoi réir ceanglas Chód Cleachtais EPA.

3.5.15.9 Tithe Easáitithe mar gheall ar Oibreacha Infreastruchtúir

Tuigeann an Chomhairle go bhfuil cásanna ann nuair nach mór seilbh a ghlacadh ar thithe cónaithe, cibé acu ar bhonn éigeantach nó trí chomhaontú, chun feabhsuithe agus oibreacha infreastruchtúir a éascú a rachaidh chun tairbhe an uile dhuine. Déanfaidh an Chomhairle iarracht aon iarratas pleanála a dhéanann ball teaghlaigh úinéir tí le haghaidh teach tuaithe a bhreithniú faoi réir na bhforálacha céanna a bheadh i bhfeidhm dá mbeadh an teaghais faighte, teaghais arb ionann í agus teach teaghlaigh bhunaidh agus fhadtéarmaigh an iarratasóra.

Beartas SPQHP55 Tithe Easáitithe mar gheall ar Oibreacha Infreastruchtúir

Breithniú a dhéanamh ar aon iarratas pleanála ó bhall den teaghlach ar glacadh seilbh ar a t(h)each chun tairbhe an uile dhuine, go héigeantach nó trí chomhaontú, le haghaidh teach tuaithe de réir na bhforálacha céanna a bheadh i bhfeidhm dá mbeadh an teaghais faighte ag feidhmiú mar theach teaghlaigh bhunaidh agus fhadtéarmaigh an iarratasóra.

Forbairt Ribíneach

Is éard atá i gceist le forbairt ribíneach forbairt líne tithe feadh bóthar tuaithe (rud a chiallaíonn go mbíonn cúig theach nó níos mó ar aon taobh amháin de 250m d'éadanas bóthair). D'fhéadfadh a leithéid a bheith mar bhonn le forbairt mhíshábháilte bealaí isteach d'fheithiclí ar bhóithre tuaithe, forbairt a bhféadfadh tionchar diúltach a bheith aici ar radhairc agus ar charachtar an cheantair, agus bithéagsúlacht a laghdú, go háirithe, mar thoradh ar chaillteanas fáilte sceach. Dá réir sin, ní thacófar le forbairt ribíneach. Déanfaidh an tÚdarás Pleanála cinneadh maidir le cibé acu an mbeadh nó nach mbeadh togra áirithe mar bhonn le forbairt ribínach, ag féachaint do na nithe seo a leanas;

- An cineál ceantair thuaithe agus imthosca an iarratasóra.
- An méid a d'fhéadfaí glacadh leis an togra mar fhorbairt inlíonta
- An méid a bhféadfaí síneadh a chur leis an bhforbairt ribíneach atá ann cheana féin nó cibé acu an mbeadh nó nach mbeadh ceantair ar leith d'fhorbairt ribíneach á gcomhcheangal mar thoradh ar an bhforbairt.
- Imthosca áitiúla cosúil le stair phleanála agus gnáthbhreithniúcháin phleanála.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

3.5.15.10 Athsholáthar Seallaí agus Bothán Cois Trá

Tá roinnt ceantar i bhFine Gall, cosúil le Port Reachtann, Domhnach Bat agus An Ros, inar tógadh seallaí agus botháin cois trá roimh agus i ndiaidh theacht i bhfeidhm Acht Rialtais Áitiúil (Pleanáil agus Forbairt), 1963. Déanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall tograí a mheas atá dírithe ar struchtúir a chur in áit na dtithe saoire seo le haghaidh teaghaisí buana ag féachaint don chomhthéacs, suíomh, córas draenála agus caighdeán oiriúnacha forbartha láithreáin. Tuigeann an Chomhairle go bhfuil na nithe seo a leanas le cur san áireamh i ndáil leis na suíomhanna thuasluaite:

- Tá líon suntasach struchtúr dá leithéid suite i réigiúin chósta agus d'fhéadfaidís a bheith i mbaol thionchair an athraithe aeráide, creimeadh cósta agus tuilte.
- Tá líon suntasach struchtúr den chineál seo suite gar do láithreáin Eorpacha
- Bunaithe ar nádúr ad-hoc cuid de na forbairtí seo, níl aon bhonneagar séarachais nó níl ach bonneagar séarachais teoranta ann.
- Níl ach seirbhísí teoranta ar fáil lena n-áirítear bonneagar bóithre nó fónais sna ceantair seo
- B'fhéidir nach mbeadh cruthú tithíocht bhuan inbhuanaithe agus d'fhéadfadh go mbeadh tionchar suntasach ag a leithéid ar charachtar na gceantar ina bhfuil siad lonnaithe.

Ní bhreithneofar athsholáthar nó athrú seallaí agus bothán cois trá séasúracha atá ann cheana féin le tithe ar féidir cónaí iontu i rith na bliana ach in imthosac eisceachtúla ina bhfuil na critéir atá sonraithe i gCaibidil 14 Caighdeán Bainistíochta Forbartha á gcomhlíonadh.

Beartas SPQHP56 Athsholáthar Seallaí agus Bothán Cois Trá

Ní bhreithneofar athsholáthar nó athrú seallaí agus bothán cois trá atá ann cheana féin le tithe ar féidir cónaí iontu i rith na bliana ach in imthosca eisceachtúla.

Cuspóir SQPHO96 Athsholáthar Seallaí agus Bothán Cois Trá

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

Ní bhreithneofar tograí le haghaidh athsholáthar nó athrú seallaí agus bothán cois trá séasúracha atá ann cheana féin le tithe ar féidir cónaí iontu i rith na bliana ach in imthosca eisceachtúla agus sa chás go bhfuil na critéir atá sonraithe i gCaibidil 14 Caighdeáin Bainistíochta Forbartha á gcomhlíonadh.

3.5.15.11 Criosanna Glasa Fhine Gall

Tacóidh beartas criosanna glasa le forbairt spriocdhírthe bailte agus sráidbhailte atá sainaitheanta go straitéiseach, beartas a chosnóidh luach tuaithe dúchasach cheantar tuaithe Fhine Gall. Tacóidh criosú na gcriosanna glas leis an straitéis lonnaithe tríd an méid seo a leanas a chinntiú:

- Ní bheidh ceantair uirbeacha laistigh d'Fhine Gall á gcomhcheangal agus á nascadh lena chéile, rud a bheadh mar bhonn le forbairt agus patrúin taistil neamh-inbhuanaithe.
- Coimeádfar aitheantas agus carachtar uathúil na gceantar tuaithe agus uirbeach gar do theorainneacha riaracháin má bhaineann tairbhe lena leithéid.
- Féadfaidh na saoránaigh taitneamh a bhaint as taitneamhachtaí amhairc agus nádúrtha an cheantair tuaithe atá gar do na ceantair uirbeacha a bhfuil cónaí orthu iontu.
- Léireoidh forbairt bheartaithe laistigh den Chrios Glas an riachtanas feidhmiúil a bhaineann lena leithéid sa suíomh, agus comhsheasmhacht le carachtar bunaithe thriúrdhreach an cheantair.

Beartas SPQHP57 Caomhnú Criosanna Glasa

Criosanna glasa atá i bhFhine Gall a chosaint chun tuath luachmhar a chosaint; d'fhonn a chinntiú nach bhfuil ceantair uirbeacha i bhFhine Gall á gcomhtháthú ionas gur féidir le saoránaigh taitneamh a bhaint as taitneamhachtaí nádúrtha an Chontae agus criosanna glasa mórthimpeall ar phríomhlonnaíochtaí a neartú agus a chomhdhlúthú.

Cuspóir SPQHO97

Tailte criosanna glasa a neartú trí dheiseanna a aithint d'fhorbairt agus do chomhdhlúthú forbairt inlíonta bailte atá ann cheana féin agus an gá atá le láithreáin bhreise nua a chríosú agus a chinntiú go bhfuil criosanna glasa straitéiseacha idir ár mbailte agus sráidbhailte á gcaomhnú.

Cuspóir SPQHO98

Tacú le forbairt laistigh de Chriosanna Glasa ina bhfuil an riachtanas atá lena leithéid de shuíomh léirithe, agus a chosnaíonn agus a thacaíonn le buaine an Chreais Ghlais, agus carachtar oscailte agus tuaithe an cheantair.

3.5.15.12 Foirgnimh Dhúchasacha:

Tacú le hathúsáid inmharthana teaghaisí dúchasacha stairiúla, ní bheidh iarratais ar athchóiriú fogair tithe agus teachíní dúchasacha neamhúsáidte faoi réir na Straitéise Lonnaithe Tuaithe le haghaidh tithíochta sa tuaithe a bhaineann le teaghaisí nua, ar an gcoinníoll go gcomhlíontar na paraiméadair seo a leanas:

- Ní mór gur áit chónaithe a bhí sa struchtúr. Sa chás nach raibh aon duine ina c(h)ónaí sa teaghais le haghaidh tréimhse fhada, ní mór fianaise a sholáthar go raibh duine éigin ina c(h)ónaí sa teaghais roimhe seo.
- Coimeádtar carachtar dúchasach uathúil na teaghaise.
- Deisítear an chreatlach stairiúil bhunaidh trí úsáid a bhaint as modhanna agus ábhair thraidisiúnta tógála.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

- Tá an foirgneamh tréigthe, ní mór a chruthú gur féidir leis an bhfoirgneamh freastal ar na hoibreacha atá beartaithe ó thaobh struchtúir de.

COMHFHORBAIRT ÁITE INBHUANAITHE AGUS TITHE AR

- Cuirtear bearta i gcrích chun tacú le agus chun an foirgneamh a chosaint ó thitim go talamh roimh agus i rith na n-oibreacha tógála.
- Tá na caighdeáin draenála a bhaineann le teaghaisí nua i gceantair tuaithe á gcomhlíonadh ag an togra.

Beartas SPQHP58 Foirgnimh Dhúchasacha

Tacú le hathchóiriú agus athúsáid íogair teaghaisí agus tithe lasmuigh stairiúla agus dúchasacha laistigh d’Fhine Gall.

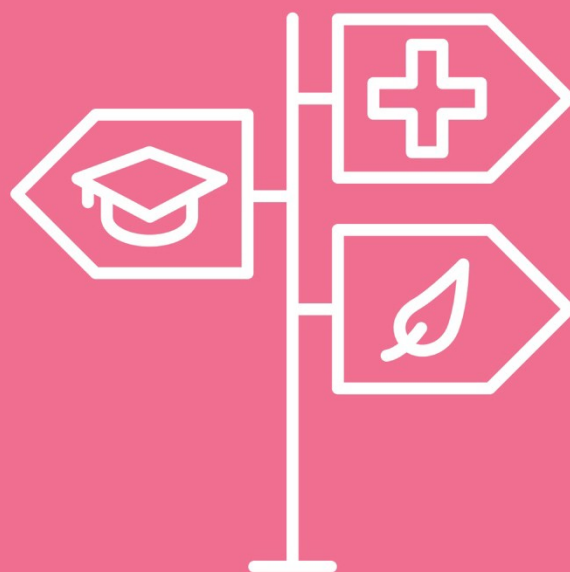
Cuspóir SPQHO99

Foirgnimh dhúchasacha Fhine Gall a choimeád, meas a léiriú dóibh agus iad a athbheochan go cuí trí chosc a chur ar fhoirgnimh dhúchasacha a ardchaighdeán a bheith á n-athsholáthar le struchtúir nua-aimseartha agus trí chothabháil, oiriúnú agus athúsáid bháúil foirgneamh dúchasach a chur chun cinn, áit a gcuireann siad le carachtar an cheantair tuaithe.

Cuspóir SPQHO100

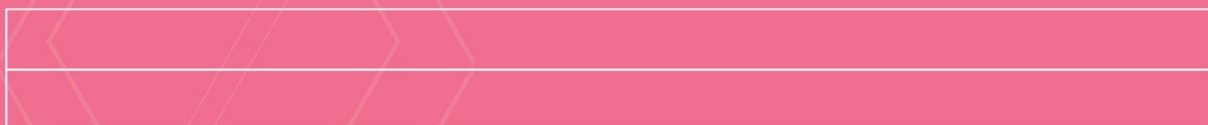
Cosc a chur ar scartáil nó athsholáthar foirgneamh tuaithe dúchasach agus tacú lena n-athchóiriú agus/nó athrú íogair sa chás go gcuireann siad le carachtar an cheantair.

BONNEAGAR POBAIL AGUS SPÁS OSCAILTE

CHIEF EXECUTIVE'S DRAFT PLAN DECEMBER 2021

FINGAL DEVELOPMENT PLAN 2023- 2029

CAIBIDIL 4 BONNEAGAR POBAIL AGUS SPÁS OSCAILTE

4.1 Réamhrá

Tá cruthú áite sláintiúil mar phríomh-uaimhian den Phlean seo agus leagann polasaí Náisiúnta agus Réigiúnach béim láidir ar an ngá atá le ceantair uirbeacha a chruthú atá dea-dheartha, athléimneach i gcoinne athraithe agus a dhéanann soláthar do spásanna poiblí ar ardchaighdeán a chuireann le carachtar na tíre. limistéar agus atá inrochtana do chách. Sainmhíonann na Treoirlínte um Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha 2009 pobail inbhuanaithe mar ‘limistéir ina bhfuil úsáid éifeachtach talún, dearadh uirbeach ardchaighdeán agus comhtháthú éifeachtach i soláthar bonneagair fhisiciúil agus shóisialta ar nós iompar poiblí, scoileanna, taitneamhachtaí agus áiseanna eile le chéile chun áiteanna a chruthú inar mian le daoine cónaí’.

Cé go bpléitear cruthú áite sláintiúil go mion i gCaibidil 3 Déanamh Áite Inbhuanaithe agus Tithe Ardchaighdeán, is príomhfhachtóir é chun forbairt rathúil agus inbhuanaithe a sheachadadh laistigh den Chontae agus tá sé thar a bheith ábhartha maidir le bonneagar pobail agus spás oscailte a sholáthar. Áirítear le bonneagar pobail nó sóisialta áiseanna, seirbhísí, áiteanna agus spásanna a sholáthraíonn a gcuid riachtanas sóisialta do phobal. Tá sé ríthábhachtach bonneagar pobail maith a sholáthar i láithreacha oiriúnacha inrochtana, mar oideachas, áiseanna spóirt agus áineasa, leabharlanna, áiseanna cúram leanaí, ionaid adhartha, ionaid sláinte agus pobail, toisc go gcuireann sé go dearfach le caighdeán saoil feabhsaithe. D’fhéadfadh ról sainiúil a bheith ag cuma fhisiciúil na n-áiseanna seo i gceantar freisin, rud a neartaíonn braistint na féiniúlachta agus na gcarachtar.

Leagtar amach sa chaibidil seo an comhthéacs beartais trína dtreoraítear bonneagar pobail agus spás oscailte. Tá achoimre ar bhonneagar pobail agus spás oscailte Fhine Gall ar fáil i gCuid 2. Imlíonann Cuid 3 den chaibidil na deiseanna atá sa Chontae agus tá na haidhmeanna straitéiseacha curtha ar fáil i gCuid 4. Sonraíonn an chuid dheireanach, cuid 5, na beartais agus na cuspóirí straitéiseacha atá ann. Beidh sé mar bhonn le bonneagar pobail agus soláthar spáis oscailte do shaolré an Phlean seo. Tá an chaibidil seo de réir na mbeartas agus na gculpóirí forbartha eacnamaíochta Náisiúnta, Réigiúnacha agus áitiúla.

4.2 Comhthéacs

Tá soláthar agus rochtain ar bhonneagar pobail áitiúil agus ar sheirbhísí riachtanacha, atá lárnach dár sláinte agus dár bhfolláine, ríthábhachtach le go n-éireoidh le pobal, chun ómós áite a chothú, chun cuimsiú sóisialta a chinntiú agus chun athléimneacht a thógáil. Go hidéalach, ba cheart seirbhísí agus áiseanna a fheabhsaíonn cáilíocht na beatha do chónaitheoirí ceantair a sholáthar i gcóngar do thithe agus laistigh de chomharsanachtaí chun rochtain agus deiseanna níos fearr a éascú do dhaoine áitiúla. Caithfidh na háiseanna seo a bheith ábhartha do riachtanais an phobail freisin. Ina theannta sin, spreagtar freisin na háiseanna seo a rochtain do chách agus trí mhodhanna iompair inbhuanaithe. Tá ról lárnach ag an bPlean maidir le feabhsú agus

pobail shláintiúla, inbhuanaithe agus chuimsitheacha a fhorbairt trína chinntiú go bhfuil rochtain ag cónaitheoirí ar raon de roghanna cóiríochta, áiseanna ardchaighdeán agus timpeallachtaí sláintiúla a chabhraíonn ina dhiaidh sin le féiniúlacht áitiúil agus spiorad pobail a chothú agus a neartú.

Cé go bhfuil go leor de na seirbhísí seo ann cheana féin i gceantair uirbeacha agus thuaithe seanbhunaithe, tá sé tábhachtach go mbeadh saoráidí nua suite gar do na pobail a bhfuil sé ar intinn acu freastal orthu agus spreagar braisliú agus úsáidí ilfheidhmeacha nuair is cuí. Is féidir leis na hearnálacha poiblí agus príobháideacha bonneagar pobail a sholáthar agus i gcásanna áirithe ag na pobail féin. Cé go soláthraíonn an Chomhairle agus comhlachtaí poiblí eile go leor den bhonneagar pobail sa Chontae, tá sé de fhreagracht ar fhorbróirí freisin, go minic mar chuid de scéimeanna úsáide measctha nó cónaithe níos mó, áiseanna cuí a sholáthar mar chúram leanaí, spóirt, caitheamh aimsire, súgradh. agus áiseanna cúram sláinte.

Tá baint ag an gComhairle le seachadadh, maoiniú agus feidhmiú go leor áiseanna pobail ar fud an Chontae agus oibríonn sí i gcomhar le Boird Bhainistíochta in áiseanna pobail atá ann cheana féin chun maoiniú a fháil le haghaidh áiseanna breise is féidir le scoileanna a úsáid i rith an lae agus ag an bpobal lasmuigh den scoil. uair an chloig. Samplaí d'áiseanna ar éirigh leis an gcomhoibriú seo ná Ionad Pobail Mhullach Eadrad, Ionad Pobail Dhomhnach Bat/Port Reachrann, Ionad Óige Radharc an Chnoic agus Teach Parslickstown. Múnlaí campas pobail, ina ndéantar áiseanna a ghrúpáil le chéile agus a bhainistiú i gcnuasaigh, ag cruthú sineirgí feabhsaithe agus éifeachtúlachtaí níos fearr. I Mullach Eadrad, tá an Chomhairle ag fiosrú an bhféadfaí Ionad Pobail Mullach Eadrad a leathnú chun na háiseanna pobail áitiúla sa cheantar a uasmhéadú. Chinnteodh sé seo go mbainfeadh na cónaitheoirí nua taitneamh as ionad pobail den scoth a chur ar fáil agus iad ag bogadh isteach ina bpobal nua.

Tá go leor comhpháirteanna comhdhéanta de phobal rathúil, agus is é an toradh a bhíonn air ná áit inar mian le daoine cónaí, oibriú agus cuairt a thabhairt air. Díríonn treoir Náisiúnta agus Réigiúnach ar dhlúthfhás agus ar an ngá atá le lárionaid uirbeacha agus sráidbhailte chun fócas a sholáthar do raon leathan gníomhaíochtaí, ag cur le hómós áite agus féiniúlachta. Tá fás agus méadú suntasach tagtha ar dhaonra go leor bailte, sráidbhailte agus comharsanachtaí i bhFine Gall le blianta beaga anuas. Tá ról tábhachtach eacnamaíoch, sóisialta agus cultúrtha le comhlíonadh ag ionaid den sórt sin agus tá sé mar thosaíocht ag an gComhairle forbairt a chomhdhlúthú sna hionaid atá ann cheana féin, ag tacú ar an gcaoi sin le gnóthaí agus gníomhaíochtaí chun beocht a choinneáil. Leanfaidh an Chomhairle ag soláthar bonneagair phobail chun freastal ar éilimh dhaonra méadaitheach an Chontae agus tógfaidh sí ar infheistíocht shuntasach i mbonneagar sóisialta Fhine Gall, lena n-áirítear soláthar agus leathnú seirbhísí mar chúram sláinte, oideachas, áiseanna pobail, leabharlanna, áiseanna áineasa, poiblí páirceanna, tionscadail athchóirithe oidhreacht agus áiteanna súgartha.

Ina theannta sin, aithnítear go forleathan an tábhacht a bhaineann le spás oscailte poiblí ardchaighdeán inrochtana do mhuintir Fhine Gall. Is acmhainn luachmhar iad páirceanna réigiúnacha an Chontae laistigh de dhiméinte stairiúla Mhullach Íde, an Droichid Nua agus Ard Giolláin agus páirceanna mar Pháirc na Mílaoise agus Páirc Naomh Cairtriona agus páirceanna comharsanachta agus pócaí níos lú ag go leor daoine le tamall anuas. Déanann an Chomhairle athbhreithniú leanúnach ar pháirceanna nua agus ar uasghrádú spásúlachta oscailte atá ann cheana féin.

Príomhfachtóirí i ndearadh páirceanna, clóis súgartha agus spásanna oscailte nua is ea prionsabail dhearaidh maidir le ilfheidhmeacht, cuimsitheacht, inrochtaineacht chomh maith le faireachas gníomhach agus éighníomhach. Tacaíonn an Chomhairle le tionscnaimh chun úsáid caitheamh aimsire allamuigh, sláinte agus folláine agus taitneamh ginearálta a bhaint as spásanna oscailte iomadúla Fhine Gall a chur chun cinn. Aithnítear ardchaighdeán pháirceanna Fhine Gall agus stádas an Bhrait Ghlais á bhronnadh ar Dhiméin Ard Giolláin, ar Dhiméin Mhullach Íde, ar Pháirc na Mílaoise, ar Theach agus ar Fheirm an Droichid Nua, ar Dhiméin Sheantraibh agus ar Pháirc Naomh Caitriona as sárúithe ar chaighdeán chomhshaoil i mbainistíocht spás glas agus sármhaitheas i nithe is díol spéise do chuairteoirí. . Áiseanna nua páirce lena n-áirítear an chéad chéim de Pháirc Bhaile Roiséir, an Ros chomh maith le tabhairt chun críche móroibreacha athchóirithe ag Gairdíní Shackleton, Cluain Saileach agus soláthar clóis súgartha nua ag an mBrú Mhór, Baile Brigín, Páirc Bhaile na Sceirí, Sráidbhaile Lusca, Páirc na Gléibe, Baile an Ridire agus nua. Tá páirceanna scátála i mBaile Brigín agus sna Sceirí ag cur áiseanna fíorluacha ar fáil do phobail áitiúla.

4.3 Deiseanna

Aithníonn an Chomhairle go bhfuil soláthar bonneagair shóisialta agus phobail ilfheidhme ar ardchaighdeán agus ilfheidhmeach i gceantair atá ann cheana féin agus i gceantair nuafhorbartha ina phríomhghné d'fhorbairt pobail rathúla agus inbhuanaithe. Is príomhfachtóir é freisin an gá atá le comhoibriú leis na páirtithe leasmhara ábhartha go léir chun a chinntiú go gcuirtear bonneagar pobail agus sóisialta ar fáil go tráthúil ar aon dul le forbairt cónaithe.

Mar an gcéanna, tá sé tábhachtach seirbhísí pobail a sholáthar agus raon bonneagair shóisialta a éascú sna láithreacha cearta chun fás inbhuanaithe ár lonnaithe a bhaint amach agus chun an gá atá le taisteal gan ghá a theorannú, rud a chuireann go dearfach le hathrú aeráide. Áirítear leis seo suímh oiriúnacha a aithint do scoileanna, leabharlanna, áiseanna pobail, chomh maith le cuspóirí a chuimsiú sa Phlean chun soláthar áiseanna cúram leanaí agus tacaíochtaí eile do leanaí agus do theaghlaigh a chinntiú.

Aithníonn an Chomhairle an raon leathan tairbhí a fhabhraíonn do phobail trí spásanna oscailte poiblí ar ardchaighdeán a sholáthar agus deiseanna chun a leithéid de spásanna a leathnú agus a fheabhsú ar fud an Chontae. Soláthraíonn 'Ag Coinneáil Glas', Straitéis Spáis Oscailte d'Fhine Gall fís do phleanáil, d'fhorbairt agus do bhainistiú inbhuanaithe ár spásanna oscailte a chinnteoidh go gcuirfear spásanna ardchaighdeán inbhuanaithe ar fáil ar fud an Chontae.

Tá rannpháirtíocht pobail agus geallsealbhóirí ríthábhachtach maidir le soláthar áiseanna pobail, lena n-áirítear spás oscailte. Bainfidh gach Roinn ábhartha den Chomhairle úsáid as comhairliúchán neamhrechtúil agus reachtúil chun bonneagar pobail a mholadh, a phleanáil agus a sheachadadh agus tá rannpháirtíocht phoiblí ríthábhachtach chun torthaí rathúla a bhaint amach.

Tá rannpháirtíocht pobail agus geallsealbhóirí ríthábhachtach maidir le soláthar áiseanna pobail, lena n-áirítear spás oscailte. Tá an Chomhairle tiomanta do shochaí atá níos cuimsithí go sóisialta a fhorbairt agus rannpháirtíocht agus rochtain do chách a chur chun cinn. I bhFhine Gall, forbraíodh roinnt pleananna agus straitéisí chun cuimsiú sóisialta a chothú inár bpobail. Ina measc seo tá:

- **Plean Áitiúil Eacnamaíoch agus Pobail Fhine Gall 2016-2020**, atá deartha chun forbairt eacnamaíoch agus pobail áitiúil Fhine Gall a chur chun cinn agus tacú leis thar an tréimhse 2016-2021. Áiríonn an Plean raon gníomhartha atá deartha chun fás eacnamaíoch a chothú sa Chontae sa mheántéarma.
- **Tá Straitéis Fhine Gall a Thacaíonn le Daoine Breacaosta 2018-2023**, i gcomhar le

Comhaontas Aoisbhá Fhine Gall, tiomanta do cháilíocht beatha daoine scothaosta a fheabhsú trí fhorbairt straitéiseach Fhine Gall mar Chontae a thacaíonn le daoine scothaosta a threorú agus a chomhordú, trí fhorbairt agus trí mhaoirsiú tras. -tionscnaimh earnála aoischaídiúla.

- **Straitéis um Chomhtháthú Imirceach & Comhtháthú Sóisialta 2019-2024**, a bhfuil sé mar aidhm aici tacú le pobail chuimsitheacha agus comhtháite, ina gcuirtear luach ar gach duine a chónaíonn, a oibríonn agus a thugann cuairt, agus ina gcuirtear ar chumas na gcónaitheoirí go léir a bheith rannpháirteach go hiomlán agus rannchuidiú lena bpobail, beag beann ar a náisiúntacht, eitneachas, cúlra reiligiúnach nó cultúrtha.
- **Clár Cóiríochta don Lucht Siúil 2019-2024**, a leagann béim ar an ngá atá le húsáid na n-acmhainní atá ann cheana féin a uasmhéadú lena n-áirítear áitíocht na cóiríochta atá ann cheana féin, bainistiú agus cothabháil suíomhanna atá ann cheana féin agus struchtúir a bhunú chun rannpháirtíocht níos mó cónaitheoirí a spreagadh i bhfoirgníocht pobail ghníomhacha agus chuimsitheacha.
- **Líonra Rannpháirtíochta Poiblí Fhine Gall (PPN)**, ar líonra é d'eagraíochtaí pobail, deonacha, cuimsitheachta sóisialta agus comhshaoil, a oibríonn chun Contae níos fearr a thógáil do phobal Fhine Gall.
- **Clár Gníomhaíochta Pobail agus Gníomhaíochta um Chuimsiú Sóisialta (SICAP)**, a sholáthraíonn maoiniú chun dul i ngleic le bochtaineacht agus eisiámh sóisialta trí rannpháirtíocht áitiúil agus comhpháirtíochtaí idir daoine aonair faoi mhíbhuntáiste, eagraíochtaí pobail agus gníomhaireachtaí san earnáil poiblí.

Comhairle na nÓg Fhine Gall, an chomhairle aitheanta óige as dul i gcomhairle ar fhorbairt polasaithe a bhaineann le daoine óga.

Tá go leor pleananna agus straitéisí eile forbartha ag an gComhairle freisin chun meicníochtaí a sholáthar do dheiseanna amach anseo i bhforbairt pobail ar fud an Chontae. Ina measc seo tá:

☑ **Oifig Forbartha Pobail Fhine Gall Straitéis/Ráiteas Físe 2019-2021** – Féachann sé le seachadadh leanúnach na hoibre forbartha pobail dírithe agus cuí i bhFhine Gall a threorú agus a chinntiú. Sainaitníonn an straitéis seo go sonrach meicníochtaí chun tacú le háiseanna pobail chun folláine a fheabhsú agus chun freastal ar riachtanais athraitheacha na bpobal. I measc na bpríomhspríocanna tá:

- Áiseanna pobail a fhorbairt agus a fheabhsú
- Tacú le forbairt an ghréasáin áiseanna pobail
- Struchtúir oiriúnacha a fhorbairt chun áiseanna pobail na Comhairle a bhainistiú

- **☒ Plean Straitéiseach Fhine Gall Sláintiúil 2021 – 2025** – Tá sé mar aidhm aige tacú le cur i bhfeidhm Éire Shláintiúil ar fud Fhine Gall trí aghaidh a thabhairt ar neamhionannais sláinte. Aithníonn sé 19 gníomh, a fhreagraíonn do na cúig cholún den Straitéis Náisiúnta um Éire Shláintiúil. Le chéile cuireann na gníomhartha seo treochlár ar fáil chun sláinte a fheabhsú i bhFhine Gall.

☒ Tionscadal Taighde Pobail Flemington – Liveability agus Pléimeannach: Anailís ar na saincheisteanna is mó imní don phobal i gcúlchríoch Ionad Pobail Phléimeannaigh, Baile Brigín agus chun na saincheisteanna a bhíonn ag cónaitheoirí a chónaíonn timpeall Ionad Pobail Phléimeannaigh a aithint, chun anailís a dhéanamh orthu agus chun raon moltaí a sholáthar chun dul i ngleic go héifeachtach leis na saincheisteanna a luaitear.

☒ Baile an Tirialaigh, Ár dToghcháin – Tuarascáil ar riachtanais Phobal Bhaile an Tirialaigh.

☒ 2017 Plean Forbartha Straitéisí agus Forfheidhmithe Mhullach Eadrad, Plean do Mhullach Eadrad -A iarraidh go bhforbrófar cur chuige comhoibríoch tosaíochta maidir le Soláthar Seirbhíse agus obair Forbartha Pobail i gceantar Mullach Eadrad.

☒ Iniúchadh ar Shaoráidí Spóirt agus Áineasa – do cheantair toghcháin áitiúla Bhaile Brigín, Sord, An Ros-Lusca, Feabhra 2021 – Ba é aidhm an iniúchta forbheathnú cuimsitheach a fhorbairt ar an soláthar reatha d'áiseanna áineasa, fóillíochta agus spóirt laistigh den limistéar staidéir. , chun tosaíochtaí áineasa a chinneadh don limistéar staidéir agus chun tiomantas, comhar agus fis chomhroinnte a léiriú chun deiseanna cothroma, inrochtana spóirt agus áineasa a fhorbairt do chách.

Aithníonn an Chomhairle freisin an obair/staidéir a dhéanann pobail áitiúla agus is foinse luachmhar faisnéise eile iad seo a úsáideann an Chomhairle chun bonneagar agus seirbhísí pobail a sholáthar. Mar shampla, is plean gníomhaíochta uathúil faoi stiúir an phobail do bhaile Lusca é 'Fís Lusca 2030: Lusca ar feadh an tSaoil'.

4.4 Aidhmeanna Straitéiseacha

Caithfidh polasaithe agus cuspóirí an Phlean a bheith ag teacht le beartas Náisiúnta agus Réigiúnach. Chuige seo, tá beartais agus cuspóirí a bhaineann le soláthar áiseanna pobail ar nós cúram leanaí, oideachas, sláinte, áiseanna áineasa agus sóisialta, lena n-áirítear téama uileghabhálach an chuimsithe shóisialta go mór chun tosaigh i mbeartas an Rialtais ag an leibhéal náisiúnta agus ag an leibhéal réigiúnach.

4.4.1 Cuimsiú Sóisialta

Tá cuimsiú sóisialta ina phríomhchuspóir ag an leibhéal náisiúnta, réigiúnach agus áitiúil agus muid ag pleanáil dár bpobail. Is í aidhm deiridh an chuimsithe shóisialta ná rannpháirtíocht i bpríomhshruth na sochaí a chumasú dóibh siúd ar fad ar mian leo é. Is mórdhúshlán é sochaí níos cuimsithí agus níos comhtháite go sóisialta a chruthú trí eisiaimh sóisialta, bochtaineacht agus díothacht a mhaolú. I measc na gcéimeanna a ghactar chuige seo tá

bonneagar áineasa agus pobail a sholáthar agus rochtain ar fhaisnéis agus acmhainní a fheabhsú. Ba cheart don bhonneagar seo freastal ar riachtanais shóisialta, sláinte agus oideachais an phobail. Tá cuimsiú sóisialta fite fuaite sa Phlean le polasaithe dírithe go háirithe ar rochtain a fheabhsú do gach grúpa laistigh den tsochaí, ag dul i bhfeidhm go dearfach ar shaol na saoránach. Tá príomhghrúpaí sa tsochaí nach mór a bhreithniú agus ár bpobail á bpleanáil agus á ndearadh agus ag soláthar áiseanna sóisialta agus pobail. Áirítear orthu seo mar shampla, leanaí agus daoine óga, daoine scothaosta, daoine faoi mhíchumas, pobail eitneacha nua agus an Lucht Siúil.

Féachann an Plean seo le cur le cruthú sochaí atá níos cuimsithí go sóisialta, níos comhionann agus níos ilchineálaí ó thaobh cultúir trí sholáthar a dhéanamh d'infrastruchtúr cuí pobail, réimse poiblí ardchaighdeáin agus rochtain ar fhaisnéis agus acmhainní a fheabhsú. Tá sé seo ag teacht le riachtanais NPO 28 den Chreat Pleanála Náisiúnta (NPF) a éilíonn ar Chomhairlí 'pleanáil do shochaí níos éagsúla agus níos cuimsithí go sóisialta a dhíríonn ar chomhionannas deiseanna agus ar chaighdeán maireachtála níos fearr do gach saoránach, trí chomhtháthú feabhsaithe. agus inrochtaineacht níos fearr i seachadadh pobail inbhuanaithe agus i soláthar seirbhísí gaolmhara'.

4.4.2 Bonneagar pobail agus sóisialta a sholáthar

Trí chruthú áite, a moltar sa NPF agus san RSES, leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag cinntiú go bhforbrófar pobail inbhuanaithe trí thacú le forbairt úsáidí leordhóthanacha tithíochta, miondíola, fóillíochta agus fostaíochta, fearann poiblí ardchaighdeáin, áiseanna pobail, dearadh. agus caighdeáin agus spás oscailte ar fud an Chontae. Is tosaíocht é an gá atá le bonneagar pobail a bheith inrochtana agus cuimsitheach do raon úsáideoirí agus tacaíonn an RSES leis. RPO 9.14 a shonraíonn go sonrath 'go bhféachfaidh Údarás Áitiúla le tacú leis an soláthar pleanáilte d'áiseanna sóisialta, pobail, cultúrtha agus áineasa atá inrochtana go héasca agus a chinntiú go mbeidh rochtain ag gach pobal ar raon áiseanna a fhreastalaíonn ar riachtanais na bpobal ar a bhfreastalaíonn siad'. Trí fhás dlúth agus ar aon dul leis an gCroí-Straitéis atá leagtha amach i gCaibidil 2, soláthrófar soláthar príomh-infrastruchtúir shóisialta mar chúram leanaí, oideachas agus seirbhísí sláinte ar ardchaighdeán ag láithreacha is mó a bhfuil gá leo de réir NSO 10 den NPF. Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag cur gréasán éagsúil de spásanna oscailte tarraingteacha, arna mbainistiú go hinbhuanaithe ar fáil chun cáilíocht beatha shaoránaigh Fhine Gall a fheabhsú.

4.4.3 Rannpháirtíocht le Páirtithe Leasmhara agus Pobail

Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall de bheith i dteagmháil le páirtithe leasmhara poiblí agus príobháideacha, mar fhorbróirí, an Rialtas agus príomhghníomhaireachtaí eile chun soláthar éifeachtach agus tráthúil an bhonneagair phobail a chinntiú. Tá an Chomhairle tiomanta freisin do thacú le grúpaí deonacha agus pobail chun ról ceannaireachta a ghlacadh i mbainistíocht agus feidhmiú a n-áiseanna pobail áitiúla.

4.4.4 Gníomhú ar son na haeráide

Chun éifeachtaí an athraithe aeráide a mhaolú agus a laghdú, leanfaidh an Chomhairle ag cinntiú go soláthrófar infrastruchtúr pobail agus spás oscailte ag láithreacha a bhfuil rochtain orthu ar thaisteal gníomhach, lena n-áirítear siúl nó rothaíocht agus atá gar do bhealaí iompair. Laghdóidh sé seo an gá atá le tiomáint chun rochtain a fháil ar sheirbhísí agus ar shaoráidí. Ina theannta sin, tá 'Tionscadal Áiseanna Keen To Be Green de chuid Fhine Gall' seolta ag Comhairle Contae Fhine Gall ina mbeidh áiseanna pobail ar fud Fhine Gall páirteach i bplean 5-chéim le bheith inbhuanaithe agus gníomh a ghlacadh in aghaidh éifeachtaí an athraithe aeráide. Is comhoibriú é an tionscadal idir Oifig Forbartha Pobail Fhine Gall, Roinn Comhshaoil, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Taisteal Gníomhach Fhine Gall agus Lónra Áiseanna Pobail Fhine Gall.

4.5 Beartais agus Cuspóirí

4.5.1 Bonneagar Pobail/Sóisialta

Tá ról thar a bheith tábhachtach ag bonneagar pobail nó sóisialta laistigh de Chontae maidir le spásanna a éascú inar féidir le saoránaigh teacht le chéile chun bualadh le chéile, taitneamh a bhaint as gníomhaíochtaí grúpa, tacaíocht shóisialta agus faisnéis phoiblí a fháil, aclaíocht agus taitneamh a bhaint as an dúlra i measc úsáidí eile. Cuireann áiseanna den sórt sin gníomhaíocht thar gach aois chun cinn agus cuireann siad cuimsiú chun cinn, ag tabhairt grúpaí éagsúla daoine le chéile laistigh den phobal. De réir mar a fhásann an Contae, leanann Comhairle Contae Fhine Gall ag cur raon áiseanna ar fáil a thacaíonn le soláthar bonneagair luachmhar pobail i bpobail reatha agus nua. Cé go bhfuil roinnt geallsealbhóirí freagrach as bonneagar pobail agus sóisialta a sheachadadh, úsáidfidh an Chomhairle a hacmhainní airgeadais agus/nó maoiniú seachtrach chun saoráidí nua a sholáthar agus ag an am céanna uasmhéadú a dhéanamh ar acmhainn na n-áiseanna ardchaighdeán atá ann cheana féin, m.sh. Ionad agus Ionad Pobail Mhullach Eadrad. Seachnaíonn sé seo dúbailt agus cuireann sé cosc ar spásanna níos lú a chruthú, rud nach mbíonn i gcónaí mar thoradh ar inmharthanacht fhadtéarmach nó chun leasa buan don phobal i gcoitinne. I measc na meicníochtaí maoinithe seachtracha tá an Ciste Forbartha Athghiniúna Uirbeach (URDF) agus an Ciste Forbartha Athghiniúna Tuaithe (RRDF). Ina theannta sin, oibreoidh an Chomhairle le páirtithe leasmhara poiblí agus príobháideacha chun áiseanna a sholáthar ar fud an Chontae.

De réir mar a leanann Fine Gall ag fás ar aon dul leis an daonra réamh-mheasta, tá sé beartaithe thar shaolré an Phlean seo iniúchadh a dhéanamh ar bhonneagar pobail a sholáthróidh treo maidir le hinfheistíocht sa réimse seo amach anseo. Ós rud é go gcuireann raon ranna éagsúla áiseanna pobail ar fáil i bhFine Gall, meastar cur chuige comhoibríoch a bheith mar chur chuige dea-chleachtais.

Mar chuid den phróiseas Bainistíochta Forbartha, d'fhéadfadh go mbeadh ar fhorbróir spás a chur ar fáil d'áis nua pobail nó rannchuidiú le soláthar nó feabhsú áiseanna agus bonneagair nua nó atá ann cheana trí ranníocaíocht forbartha faoi Alt 48 den Acht um Pleanáil agus Forbairt. 2000 (arna leasú). Ligeann an reachtaíocht seo don Chomhairle coinníollacha a chur san áireamh a éilíonn go n-íofar ranníocaíocht i leith infrastruchtúir phoiblí agus áiseanna a rachadh chun tairbhe d'fhorbairt i gceantar an Údaráis Phleanála. Áiríonn an Scéim Ranníocaíochta Forbartha 2021-2025 raon bonneagair infheidhmithe pobail agus spáis oscailte a d'fhéadfaí a sholáthar ar an mbealach seo. Ina measc seo tá ionaid phobail agus leabharlanna nua agus leathnaithe, áiseanna nua súgartha do leanaí, áiseanna áineasa agus soláthar agus uasghrádú spáis oscailte. Beidh gá le hiniúchadh bonneagair shóisialta le haghaidh forbairtí cónaithe ar mhórsála sa phróiseas iarratais pleanála.

Tá ról tábhachtach ag pleananna bainistíochta talamhúsáide freisin maidir le háiseanna pobail agus áineasa a bhaint amach mar chuid den phróiseas déanta plean. D'fhéadfadh pleananna den sórt sin cuspóirí sonracha a leagan síos nó treoir a thabhairt go gcuirfí bonneagar pobail ar fáil mar chuid de thograí forbartha laistigh de limistéar plean, ag leagan síos prionsabail dearaidh soiléire agus ag sonrú na gcaighdeán atá le baint amach. Ba cheart go gcuimseodh soláthar áiseanna sóisialta/pobail cur chuige um dhearadh uilíoch i gcónaí, ag cur suíomh, leagan amach agus dearadh san áireamh chun an inrochtaineacht agus an nascacht is mó a chinntiú don cheantar máguaird.

4.5.1.1 Ionaid Phobail

I bhFine Gall, tá gréasán láidir ionad pobail i bpobail sheanbhunaithe agus atá ag fás, a thairgeann raon leathan áiseanna agus seirbhísí. Tá ról ríthábhachtach acu maidir le daoine a thabhairt le chéile agus le haonrú a laghdú, ag spreagadh daoine chun páirt a ghlacadh in oideachas agus in chaitheamh aimsire

gníomhaíochtaí. Trí idirghníomhaíocht shóisialta, cabhraíonn na hionaid seo le pobail chuimsitheacha a thógáil. Soláthraíonn Oifig Forbartha Pobail Fhine Gall tacaíocht d'ionaid phobail chun tionscnaimh a sheachadadh a fhreastalaíonn go sonrach ar riachtanas an phobail. Tá mol Pobail agus Spóirt Fhine Gall i Radharc an Chnoic, Baile an Tirialaigh agus Baile an Phléimnigh, trí obair oifigeach pobail ainmnithe, ag tacú le forbairt grúpa pobail agus ag méadú seachadadh seirbhísí pobail sna hionaid phobail seo.

Cuireann na háiseanna seo raon deiseanna sóisialta agus áineasa ar fáil don phobal áitiúil. Tá úinéireacht ag Comhairle Contae Fhine Gall faoi láthair agus oibríonn sí 15 uimh. ionaid phobail agus tá socruithe roinnte aige tríd an Roinn Oideachais le haghaidh 6 uimh. ionaid chomh maith le foirgnimh iolracha eile ar fud an Chontae. Ina theannta sin, tá go leor ionad ar fud an Chontae atá faoi úinéireacht phríobháideach agus á mbainistiú ag pobail aonair. Tá na háiseanna pobail ilchuspóireacha atá molta do Bhéal Átha Liag/Baile Mhic Aodha agus Baile Dúill ag an gcéim dearaidh/pleanála faoi láthair agus tá an Chomhairle ag obair go gníomhach leis an bpobal i mBinn Éadair chun roghanna oiriúnacha d'áiseanna pobail a aithint. Coimeádtar an gá atá le háiseanna pobail breise agus leathnaithe laistigh den Chontae faoi athbhreithniú gníomhach agus tacóidh an Chomhairle le soláthar a leithéid d'áiseanna sa chás go bhfuil riachtanas aitheanta de réir réamh-mheastacháin daonra. Ina theannta sin, tacóidh an Chomhairle le síneadh agus athchóiriú na n-ionad atá ann cheana féin.

Tá Comhairle Contae Fhine Gall tiomanta do chinntiú go soláthrófar áiseanna den scoth den scoth. Soláthraíonn Aonad Tacaíochta Bainistíochta Saoráidí Pobail tacaíocht do 33 uimh. áiseanna pobail ar fud Fhine Gall trí raon tacaíochtaí maoinithe, teicniúla agus meantóireachta a sholáthar. Fostaíonn an Chomhairle oibreoir saoráide freisin chun tacú le bainistiú laethúil 15 uimh. áiseanna pobail. Cinntíonn sé seo go gcuirtear acmhainní dá leithéid ar fáil ar chaighdeán an-ard agus sábháilte chun taitneamh a bhaint as an bpobal.

Tá Líonra Saoráidí Pobail bunaithe freisin a thacaíonn le raon leathan comhoibrithe agus roghanna oiliúna a chuireann sineirgí níos fearr chun cinn. I measc na dtionscadal sin tá 'grúpa oibre athshlógadh' a bunaíodh le linn Covid-19 chun tacaíocht agus cúnamh a sholáthar d'ionaid phobail tar éis an ghlaslais.

4.5.1.2 Áiseanna Caitheamh Aimsire agus Spóirt i bhFine Gall

Tá sé ríthábhachtach, de réir mar a fhásann ár bpobail, go bhfreastalaítear freisin ar riachtanais mhéadaitheacha áineasa agus taitneamhachta an phobail. Is príomhfhachtóirí iad soláthar spásanna oscailte, áiseanna áineasa agus limistéir a spreagann gníomhaíocht fhisiciúil go ginearálta chun cur le sláinte fhisiciúil agus mheabhrach feabhsaithe. Tacaíonn an Chomhairle le cuspóirí náisiúnta agus réigiúnacha chun daonra gníomhach a chinntiú, rud a chuireann go mór le sláinte an phobail agus RPO 9.15 den RSES a éilíonn 'go dtacóidh Údarás Áitiúla le fis agus cuspóirí an Bheartais Náisiúnta Spóirt, lena n-áirítear oibriú le comhpháirtíochtaí áitiúla spóirt, clubanna, pobail agus comhpháirtíochtaí laistigh agus lasmuigh den spóirt, chun leibhéil rannpháirtíochta sa spóirt agus sa ghníomhaíocht choirp a mhéadú go háitiúil'. Soláthraíonn an Chomhairle go díreach formhór na n-áiseanna a úsáidtear le haghaidh spóirt agus áineasa faoin aer i bhFine Gall. Faoi láthair tá beagnach 200 uimh. cuireann an Chomhairle páirceanna spóirt faoin aer ar fáil le húsáid ag raon cód spóirt. Go ginearálta cuirtear isteach orthu seo agus leithdháiltear iad ar bhonn bliantúil do chlubanna áitiúla mar fhreagra ar a n-éileamh ar áiseanna. Tá cothabháil tailte spóirt ríthábhachtach do chlubanna i bhFine Gall, cuid acu ag brath beagnach go hiomlán ar an gComhairle dá n-áiseanna. Úsáideann breis agus 400 foireann ó níos mó ná seasca club spóirt na háiseanna seo lasmuigh.

Tacaíonn an Chomhairle leis an bPlean Náisiúnta um Gníomhaíocht Choirp – Éire Gníomhach: Plean Straitéiseach 2017-2020 agus an sprioc atá aici an céatadán den daonra thar gach céim den saol a dhéanann gníomhaíocht fhisiciúil rialta a mhéadú 1% in aghaidh na bliana thar shaolré Éire Shláintiúil². Tá Ráiteas Físe Oifig Spóirt Fhine Gall 2019-2021 bunaithe ar fhís chun pobail spóirt níos láidre, níos sláintiúla agus níos inbhuanaithe a thógáil ar fud Fhine Gall. Is ráiteas beartais eatramhach é seo chun ligean don Chomhairle feidhmeanna agus nósanna imeachta áirithe a chur i gcrích mar atá leagtha amach sa Bheartas Náisiúnta Spóirt 2018 – 2027. Áirítear leis na nósanna imeachta seo iniúchadh ar shaoráidí, a chabhróidh le bonn eolais a chur faoi ‘Phleananna Áitiúla Spóirt’ mar a leagtar amach in. an doiciméad beartais náisiúnta.

Aithnítear sa Bheartas Náisiúnta Spóirt 2018-2027 an tábhacht a bhaineann le bunachar sonraí cuimsitheach, cothrom le dáta d’áiseanna a fhorbairt mar bhonn le cur chuige pleanáilte fadtéarmach i leith bainistiú saoráidí, infheistíocht agus aghaidh a thabhairt ar riachtanais amach anseo. Ag teacht leis seo, foilsíodh Iniúchadh ar Shaoráidí Spóirt agus Áineasa i bhFeabhra 2021 do na ceantair toghcháin áitiúla i mBaile Brigín, Sord, An Ros-Lusca. Ba é aidhm an iniúchta forbheathnú cuimsitheach a fhorbairt ar an soláthar reatha d’áiseanna caitheamh aimsire, fóillíochta agus spóirt laistigh den limistéar staidéir. Ar cheann de na príomhchuspóirí bhí bearna agus anailís riachtanas a aithint, ag díriú ar a bhfuil ag teastáil sa limistéar staidéir chun áiseanna a fhorbairt agus a chothabháil. Déanfar iniúchadh den chineál céanna ar an gcuid eile den Chontae le linn shaolré an Phlean seo.

Moil Áineasa Ghníomhacha

Tá Comhairle Contae Fhine Gall chun tosaigh i soláthar Mol Áineasa Gníomhach atá lonnaithe go straitéiseach i bpáirceanna agus spásanna oscailte ar fud an Chontae. Tá an clár seo ag teacht le plean na Comhairle ‘Ag Coinneáil Glas’ – Straitéis Spáis Oscailte’ a glacadh in 2015. Áirítear le Moil Áineasa saoráidí spóirt le sonraíocht ard, dea-sheirbhísithe atá deartha le haghaidh úsáide ard-déine, a fheastalaíonn ar raon cód spóirt agus atá suite ionas go n-éascaíonn siad rochtain éasca le nascacht mhaith trí bhonneagar taistil gníomhaigh. . Tá cóngarachacht do bhunscoileanna agus iar-bhunscoileanna ina fhachtóir freisin chun an suíomh is fearr do na háiseanna seo a chinneadh. Áit a bhfuil moil suite gar do scoileanna, méadaíonn sé seo úsáid lae na n-áiseanna agus go hidéalach infrastruchtúr gaolmhar ag cur go mór le hinbhuanaitheacht airgeadais na n-áiseanna. Baintear treisiú úsáide sna moil seo amach trí pháirceanna féir atá deartha agus tógtha go gairmiúil, páirceanna spóirt uile-aimsire agus áiseanna lúthchleasaíochta a chuimsiú atá tuilsoilsithe agus ar fáil le húsáid tráthnóna nuair a bhíonn an t-éileamh ard. Tá samhail an Mhoil Áineasa ag brath ar an gComhairle a bheith i dteagmháil le clubanna áitiúla d’fhonn na clubanna seo a bheith ina bpáirtithe leasmhara móra sna háiseanna agus Feithiclí Sainchuspóireacha (SPVanna) a chruthú chun na háiseanna a bhainistiú trí Chomhaontú Bainistíochta idir na clubanna agus an Chomhairle. Tá an infheistíocht chaipitil a sholáthraíonn an Chomhairle trí thobhaigh spáis oscailte agus trí mhaoiniú deontais cosanta ag samhail airgeadais inbhuanaithe ‘neamhbhrabúis’. Faoi láthair i bhFine Gall, tá cead pleanála faighte ag ceithre cinn de na háiseanna seo agus tá roinnt eile ag céimeanna éagsúla den phróiseas pleanála lena n-áirítear Páirc Bhaile an Phóirtéaraigh agus Moil Áineasa Bhaile na gCloch.

Tá an Campas Náisiúnta Spóirt (NSC) úrscóthach suite i mBaile an Aba agus tá saoráidí laistigh agus lasmuigh den scoth ann a dhéanann óstáil ar imeachtaí áitiúla, náisiúnta agus idirnáisiúnta agus a úsáidtear le haghaidh oiliúna foirne agus daoine aonair. Soláthraíonn an Campas áiseanna luachmhara don phobal áitiúil chomh maith le saoráidí ar cíos, campaí leanaí, acadaimh spóirt, imeachtaí tógála foirne, comhdhálacha corparáideacha agus go leor eile. Aithníonn Comhairle Contae Fhine Gall tábhacht agus acmhainneacht an NSC agus

² Tionscnamh faoi stiúir an Rialtais a bhfuil sé mar aidhm aige sochaí Éireannach a chruthú inar féidir le gach duine sult a bhaint as sláinte mhaith choirp agus mheabhrach, agus ina gcuirtear luach ar an bhfolláine agus

ina dtacaítear leis ag gach leibhéal den tsochaí.

chun tacú le fás an champais, tugadh a chriosú uathúil féin (NSC) dó. Cabhróidh sé seo le leathnú leanúnach an champais ar bhealach inbhuanaithe, rud a thabharfaidh scóip níos mó do sholáthar áiseanna gaolmhara agus coimhdeacha ag an láthair seo.

4.5.1.3 Áiseanna do Dhaoine Scothaosta

Aithníonn an RSES go bhfuil go leor de na factóirí a chuireann le caighdeán maith maireachtála do dhaoine scothaosta bunaithe sa phobal agus go bhfuil ról le himirt ag gach earnáil i gcruthú sochaí atá cairdiúil don aois. Is factóirí tábhachtacha iad cúram sláinte ardchaighdeán, áiseanna pobail agus gréasáin iompair inrochtana do dhaoine scothaosta agus tá sé ríthábhachtach go n-imríonn an Chomhairle ról i mbaint amach pobail aoischaírdiúla sa Chontae.

Aithníonn an RSES go bhfuil go leor de na factóirí a chuireann le caighdeán maith maireachtála do dhaoine scothaosta bunaithe sa phobal agus go bhfuil ról le himirt ag gach earnáil i gcruthú sochaí atá cairdiúil don aois. Is factóirí tábhachtacha iad cúram sláinte ardchaighdeán, áiseanna pobail agus gréasáin iompair inrochtana do dhaoine scothaosta agus tá sé ríthábhachtach go n-imríonn an Chomhairle ról i mbaint amach pobail aoischaírdiúla sa Chontae.

Shínigh Comhairle Contae Fhine Gall Dearbhú Bhaile Átha Cliath ar Chathracha agus Pobail a Thacaíonn le Daoine Breacaosta, Tionscnamh de chuid na hEagraíochta Domhanda Sláinte in 2011 agus lean sí ar aghaidh le Straitéis Fhine Gall a Thacaíonn le Daoine Breacaosta 2012-2017 a fhorbairt agus a nuashonrú in 2018-2023. As seo tháinig Áiseanna a Thacaíonn le Daoine Breacaosta i bhFine Gall, ar áiteanna iad inar féidir le daoine scothaosta na háiseanna áitiúla is fearr agus is féidir a fháil agus iad ag dul in aois. Tá Comhairle Contae Fhine Gall tiomanta do thacú le daoine scothaosta maireachtáil go sláintiúil agus go neamhspleách agus a bheith ina rannpháirtithe gníomhacha laistigh dá bpobail féin.

Beartas CIOSP1 Bonneagar Pobail agus Sóisialta

Cuspóirí a chur chun cinn maidir le soláthar áiseanna cuí pobail ar fud Fhine Gall.

Cuspóir CIOSO1

Tacú le hullmhú iniúchadh tras-rannach ar áiseanna pobail agus bonneagair shóisialta an Chontae i bhFine Gall.

Cuspóir CIOSO2

Tacú le soláthar ionad pobail nua agus éascú a dhéanamh ar athchóiriú agus leathnú áiseanna nuair a bhíonn gá lena leithéid d'oibreacha. Beidh saoráidí den sórt sin inrochtana ar raon modhanna taistil le béim ar úsáid siúil, rothaíochta agus iompair phoiblí, agus áiseanna teoranta páirceála a sholáthar chun freastal ar an éileamh a mheastar a bheidh ag cuairteoirí neamháitiúla ar an ionad.

Cuspóir CIOSO3

Cloí leis na haidhmeanna, na cuspóirí agus na prionsabail maidir le bonneagar pobail mar atá leagtha amach san 'Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha' agus sa 'Dearadh Uirbeach a théann leis.

Lámhleabhar – Treoir Dea-Chleachtas' agus aon leasú air.

Beartas CIOPS2 Iniúchtaí ar Bhonneagar Pobail agus Sóisialta

Ullmhú iniúchtaí bonneagair pobail agus sóisialta a chur chun cinn le haghaidh forbairtí ar mhórsála a bheidh mar bhonn eolais do bheartas ar sholáthar bonneagair i bhFine Gall.

Cuspóir CIOSO4

A chinntiú go n-áiríonn tograí d'fhorbairtí cónaithe ar scála mór saoráid phobail, mura féidir a shuíomh gur féidir freastal go himleor ar riachtanais na gcónaitheoirí nua laistigh d'áiseanna pobail atá ann cheana féin nó atá tiomanta sa cheantar.

Beartas CIOSP3 Soláthar tráthúil áiseanna pobail

A chinntiú go gcuirtear seirbhísí pobail, acmhainní agus infrastruchtúr ar fáil go tráthúil i gcomhar le forbairt tithíochta, lena n-áirítear scoileanna, áiseanna pobail, reiligiúnacha agus sláinte, a theastaíonn chun pobail inbhuanaithe a chruthú.

Cuspóir CIOSO5

Cur i gcoinne cailliúint na n-áiseanna sóisialta agus pobail atá ann cheana féin mar ionaid phobail agus clubanna óige nó aon áiseanna spóirt lena n-áirítear páirceanna imeartha, mura bhfuil roghanna sásúla eile ar fáil.

Cuspóir CIOSO6

A chinntiú nach mbíonn tionchar díobhálach ag tograí ar thaitneamhacht áitiúil trí thrácht, páirceáil, torann nó cailliúint príobháideachta na gcónaitheoirí in aice láimhe.

Beartas CIOSP4 Cuimsiú sóisialta

Cinntiú go soláthrófar áiseanna agus seirbhísí pobail atá inrochtana, imleor agus éagsúil i gceantair chónaithe nua agus seanbhunaithe chun soláthar a dhéanamh do leas na gcónaitheoirí.

Beartas CIOSP5 Rannpháirtíocht Phobail

Tacú le tionscnaimh rannpháirtíochta pobail agus le cuspóirí Phlean Corparáideach Fine Gall 2019-2024.

Beartas CIOSP6 Áiseanna do leanaí, déagóirí agus daoine fásta óga.

Áiseanna cuí caitheamh aimsire, pobail, sóisialta agus oideachais a sholáthar do leanaí, déagóirí agus daoine fásta óga.

Cuspóir CIOSO7

Cinntiú go bhfuil áiseanna pobail solúbtha ina ndearadh agus go gcuirtear an úsáid is fearr chun cinn, d'úsáideoirí de gach aois agus cumas.

Beartas CIOSP7 Éagsúlacht Saoráidí Pobail

Soláthar tráthúil seirbhísí pobail, áiseanna áineasa (lena n-áirítear clóis súgartha) agus acmhainní, lena n-áirítear scoileanna, áiseanna pobail, reiligiúnacha, adhlactha agus sláinte, a theastaíonn chun pobail inbhuanaithe a chruthú a chinntiú.

Cuspóir CIOSO8

Cnuasach áiseanna inrochtana pobail, áineasa agus spáis oscailte a chur chun cinn, le háiseanna pobail a bheith suite in ionaid áitiúla nó in éineacht le háiseanna scoile de réir mar is cuí.

Beartas CIOSP8 Áiseanna Spóirt

A chinntiú go n-éascaítear gach pobal sa Chontae le héagsúlacht áiseanna spóirt atá oiriúnach don fheidhm, inrochtana agus inoiriúnaithe.

Cuspóir CIOSO9

Tacú le hullmhú iniúchta breise ar áiseanna spóirt agus áineasa don Chontae, de réir an Bheartais Náisiúnta Spóirt (2018-2027) ullmhú iniúchta breise ar áiseanna spóirt agus áineasa don Chontae, de réir an Bheartais Náisiúnta Spóirt (2018-2027).

Cuspóir CIOSO10

Forbairt saoráidí áineasa ardcháilíochta agus ilfheidhmeacha a chur chun cinn ar fud Fhine Gall, lena n-áirítear Moil Áineasa Ghníomhacha agus Limistéir Chluiche Ilúsáide chun freastal ar riachtanais phobail reatha agus amach anseo, i gcomhréir leis an mBeartas Náisiúnta Spóirt (2018-2027).

Cuspóir CIOSO11

Cuspóir CIOSO11 Tacaíocht a thabhairt do spriocanna straitéiseacha Ráiteas Físe Oifig Spóirt Fhine Gall 2019-2021, nó aon straitéis spóirt don Chontae a thagann ina ionad.

Cuspóir CIOSO12

Beartas sláinte poiblí a chur chun cinn lena n-áirítear Éire Shláintiúil agus an Plean Náisiúnta um Ghníomhaíocht Choirp de réir NPO 26 den NPF agus RPO 9.16 den RSES.

Cuspóir CIOSO13

Éascú a dhéanamh ar áiseanna spóirt agus infrastruchtúr gaolmhar a sholáthar de réir chriosú an Champais Náisiúnta Spóirt (NSC), ag ionchorprú oifig chuí, riarachán, oiliúint, cóiríocht agus forbairt ghaolmhar agus choimhdeach eile.

4.5.1.4 Oideachas - Bunscoil agus Iar-bhunscoil

Is í Comhairle Contae Fhine Gall an tÚdarás Áitiúil is óige sa Stát (ag 33.8 bliain) atá 3.7 bliain níos ísle ná an stát, 2.2 bliain níos ísle ná an réigiún agus 2.5 bliain níos ísle ná meán Bhaile Átha Cliath. Mar sin, tá éileamh ard ar áiteanna scoile agus ar scoileanna nua sa Chontae. Tá ról lárnach ag áiseanna scoile ina bpobail faoi seach agus féadann siad a bheith ina fhachtóir cinnititheach maidir le cén fáth ar roghnaigh daoine cónaí in a

réimse áirithe. Tá réimse leathan bunscoileanna agus iar-bhunscoileanna i bhFine Gall. Soláthraíonn go leor scoileanna feidhm níos leithne sna pobail ar a bhfreastalaíonn siad agus is minic a sholáthraíonn seomraí cruinnithe agus áiseanna do ranganna oíche, clubanna spóirt agus gníomhaíochtaí eile. Tugtar tacaíocht agus spreagadh d'éascú áitribh scoile lasmuigh d'uaireanta scoile le haghaidh úsáid an phobail.

Tá trí chroíchuspóir ag an gCód Cleachtais a d'eisigh an Roinn Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil in 2008 dar teideal 'Soláthar Scoileanna agus an Córas Pleanála' 2008 maidir le comhtháthú éifeachtach na scoile agus an chórais phleanála. Ina measc seo tá na nithe seo a leanas:

- ☑ Gur cheart go mbeadh soláthar scoileanna mar chuid lárnach d'éabhlóid na dlúthfhorbartha inbhuanaithe uirbeacha agus d'fhorbairt pobail inbhuanaithe.
- ☑ Ba chóir go mbeadh soláthar aon scoileanna nua (bunscoileanna agus iar-bhunscoileanna) á dtiomáint ag cur chuige comhtháite idir feidhmeanna pleanála na nÚdarás Pleanála agus an Roinn Oideachais agus Eolaíochta agus ag teacht as; agus
 - ☑ Tabharfaidh Údarás Áitiúla, mar Údarás Phleanála, tacaíocht agus cúnamh don Roinn chun soláthar tráthúil láithreáin scoile a chinntiú.

Leanann Comhairle Contae Fhine Gall ag obair i gcomhar leis an Roinn Oideachais maidir le scoileanna agus áiseanna gaolmhara a aithint. Faoin Meabhrán Comhaontaithe, cuireann Comhairle Contae Fhine Gall talamh ina húinéir ar fáil don Roinn Oideachais ar chostas laghdaithe. Mar chúiteamh, déanann an Roinn Oideachais, i gcomhar le Comhairle Contae Fhine Gall, infheistíocht níos mó in áiseanna feabhsaithe spóirt agus pobail agus áineasa do scoileanna a chuirtear ar fáil ar fud an Chontae. Bunaithe ar thaithí fairsing i mbainistíocht agus oibriú áiseanna pobail, tá treoir dearaidh forbartha ag Ailtirí agus Ranna Pobail Chomhairle Contae Fhine Gall a d'fhéadfaí a mhacasamhlú trasna suíomhanna éagsúla a chinntíonn gur féidir le háiseanna freastal ar riachtanais an phobail.

Deartar áiseanna feabhsaithe chun freastal ar riachtanais éagsúla pobail mar atá aitheanta ag Rannóg Pobail, Cultúir agus Spóirt Chomhairle Contae Fhine Gall. Áirítear le raon na n-áiseanna áiseanna ar nós halla spóirt lánmhéide, seomraí feistis, limistéir stórála, seomraí cruinnithe pobail, spásanna cúram leanaí, páirceanna uile-aimsire agus clóis súgartha. (D'fhéadfadh sé seo a bheith éagsúil ó shuíomh go suíomh). Sáraíonn na háiseanna breise seo sonraíocht chaighdeánach na Roinne do scoileanna agus cuirtear ar fáil freisin don phobal áitiúil iad lasmuigh d'uaireanta scoile. Tugann an Roinn Oideachais saoráidí a thógtar faoin Meabhrán Comhaontaithe ar léas do Chomhairle Contae Fhine Gall agus eisiúnn siad ina dhiaidh sin ceadúnas bainistíochta do Bhord Bainistíochta áitiúil. Cinntíonn sé seo go n-oibrítear saoráidí pobail chun freastal ar riachtanais phobail agus oideachais in éineacht.

Tábla 4.1: Bunscoileanna agus Iar-bhunscoileanna nua a osclaíodh i bhFine Gall ó 2016 i leith

Ainm na Scoile	Suíomh	Cineál Scoile	Bliain oscailte
Pobalscoil Ghleann na hAbhann	Sord	Bunscoile	2019

Pobalscoil Broadmeadow	Swords	Bunscoile	2020
Gaelscoil na Mara	Domhnach Bat	Bunscoile	2020
Pobalscoil Speisialta na Danú	Hansfield, Baile Átha Cliath 15	Bunscoile	
Meánscoil Bremore Educate Together	Baile Brigín	Iar-bhunscoile	2016
Coláiste Edmund Rís	Baile Bhlainséir	Iar-bhunscoile	2017
ETSS Mhullach Íde & Phort Mearnóg	Cionn Sáile	Iar-bhunscoile	2018
Coláiste Pobail Sord	Sord	Iar-bhunscoile	2018
Coláiste Pobail Eriu	Baile an Phóirtéaraigh, D15	Iar-bhunscoile	2020

Cé gur ar an Roinn Oideachais atá an fhreagracht scoileanna nua a sholáthar, tá agus leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag obair i gcomhar leis an Roinn agus leis an Roinn Breisoideachais agus Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta agus Eolaíochta maidir le sainaitheint na n-ábhar oiriúnach. Láithreáin do sholáthar áiseanna oideachais nua agus leathnaithe i bhFine Gall.

Beartas CIOSP9 Oideachas agus Sláinte

Leanúint ar aghaidh ag obair i gcomhar le soláthraithe Oideachais agus Cúraim Sláinte chun soláthar tráthúil áiseanna oideachais, cúram sláinte agus acmhainní pobail a chinntiú ar fud Fhine Gall. Tacóidh an Plean le soláthar áiseanna oideachais agus cúram sláinte ar aon dul le náisiúnta agus cuspóirí beartais réigiúnacha.

Cuspóir CIOSO14

Spregadh a thabhairt d'úsáid leanúnach agus do dhianú féideartha an bhonneagair oideachais reatha nuair is cuí. Éascú a dhéanamh ar fhorbairt scoileanna nua, athfhorbairt na scoileanna atá ann cheana féin agus sintí atá beartaithe mar chuid de Chlár Tógála Scoileanna an Rialtais.

Cuspóir CIOSO15

Suímh a aithint do bhunscoileanna agus do mheánscoileanna i gcomhairle leis an Roinn Oideachais bunaithe ar réamh-mheastacháin fáis daonra amach anseo agus de réir na Croí-Straitéise agus an Ordilathais Lonnaíochta.

Cuspóir CIOSO16

Forbairt scoileanna breise, lena n-áirítear Gaelscoileanna agus Gaelcoláistí, ag an mbunleibhéal agus ag an dara leibhéal a éascú go tráthúil i gcomhpháirtíocht leis an Roinn Oideachais agus Scileanna agus/nó comhlachtaí eile.

Cuspóir CIOSO17

A cheangal ar scoileanna nua agus ar ionaid oideachais eile caighdeáin na Comhairle a chomhlíonadh maidir le cáilíocht dearaidh le béim ar dhearadh comhaimseartha, tírdhrechtú agus gluaiseacht feithiclí agus páirceáil feithiclí. Ba cheart go gcuirfí san áireamh freisin i ndearadh scoileanna agus ionaid oideachais eile cleachtais tógála inbhuanaithe, caomhnú uisce agus fuinnimh chomh maith le cáilíocht an aeir agus athrú aeráide. Tá caighdeáin den sórt sin le breithniú agus le léiriú in aon iarratas ar ionad oideachais.

Cuspóir CIOSO18

Úsáid iolrach foirgneamh scoile agus an bonneagar gaolmhar a chur chun cinn agus a spreagadh ionas go mbeidh áiseanna scoile ar fáil freisin lena n-úsáid ag an bpobal áitiúil tar éis uaireanta scoile.

4.5.1.5 Ardoideachas agus Breisoideachas

Tá institiúid tríú leibhéal amháin i bhFine Gall, Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath atá suite i mBaile Bhlainséir agus tá Ospidéal Uí Chonghaile, mór-ospidéal múinteoireachta suite laistigh den Chontae freisin. Is fachtóir tábhachtach é gnóthachtáil oideachais agus pleanáil don todhchaí agus tá oideachas tríú leibhéal ag 39.6% de dhaonra Fhine Gall, atá níos airde ná an meán náisiúnta ag 33.4%. Aithníonn Comhairle Contae Fhine Gall an tábhacht a bhaineann le daonra dea-oilte agus tugann sé lántacaíocht dó.

I measc na n-institiúidí tríú leibhéal eile atá gar do Fhine Gall agus a bhfuil rochtain ag cónaitheoirí Fhine Gall orthu tá Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath (DCU), Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath (DIT) agus Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath (TCD). Ina theannta sin, tá go leor áiseanna sa Chontae a chuireann deiseanna ardoideachais agus breisoideachais ar fáil, lena n-áirítear ranganna agus clár do dhaoine fásta agus Ógtheagmhála. Tá Comhairle Contae Fhine Gall ina ball gníomhach de Líonra Oideachais Pobail Fhine Gall, ar grúpa idirghníomhaireachta é a sholáthraíonn tacaíocht agus comhordú do chúrsaí oideachais aosaigh ar leith i gceantair ar fud Fhine Gall.

Cuspóir CIOSO19 Ardoideachas

Forbairt na n-ionad oideachais tríú leibhéal agus ardleibhéal atá ann cheana féin agus nua a chur chun cinn agus a éascú nuair is indéanta agus cóngarach d'iompar poiblí.

Cuspóir CIOSO20

Forbairt na n-ionad for-rochtana atá nasctha le lárionaid breisoideachais agus tríú leibhéal atá ann cheana agus atá beartaithe a chur chun cinn agus a éascú.

4.5.1.6 Cúram Sláinte

Is í Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) an príomhchomhlacht atá freagrach as áiseanna cúram sláinte a sholáthar sa Chontae. Faoi láthair tá trí ospidéal poiblí laistigh de cheantar Fhine Gall lena n-áirítear, Ospidéal Uí Chonghaile i mBaile Bhlainséir, agus saoráidí níos speisialaithe an Ospidéal Náisiúnta Ortaipéideach sa Cheapach agus an tSeirbhís Náisiúnta Fóirínseach Meabhair-Shláinte (NFMHS) nua.

áis den scoth, lonnaithe ag Naomh Íde i bPort Reachrann. Tá 14 uimh. ionaid sláinte i bhFine Gall, le lárionad suite i ngach ceann de na hionaid daonra uirbeacha, lena n-áirítear 3 uimh. i gceantar Bhaile Bhlainséir.

Tá sé mar aidhm ag Cúram Sláinte FSS a bunaíodh in 2018, córas sláinte agus cúraim shóisialta aon-shraith uilíoch a bhaint amach ina mbeidh rochtain chomhionann ag gach duine ar sheirbhísí bunaithe ar riachtanas, agus ní ar an gcumas chun íoc as, le fócas ar fhormhór na seirbhísí a sheachadadh sa phobal. Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall de bheith ag tacú le soláthar saoráidí cúram sláinte poiblí agus príobháideacha ar fud an Chontae ar thailte críosaithe oiriúnacha agus cuirfidh sí chun cinn suíomh na n-ionad sin gar do phobail nua agus reatha áit ar féidir teacht ar sheirbhísí go héasca.

Cuspóir CIOSO21 Áiseanna Cúraim Sláinte

Tacú le agus éascú a dhéanamh ar fhorbairt ionad sláinte, ospidéal, clinicí agus ionad cúraim phríomhúil ina bhfuil pobail nua molta agus i mbailte, sráidbhailte agus lárionaid áitiúla, le hinrochtaineacht mhaith do chách.

4.5.1.7 Cúram Leanaí agus Luathfhoghlaim

Is fachtóir tábhachtach don fholláine eacnamaíoch agus shóisialta é soláthar cúram leanaí inrochtana d'ardchaighdeán agus áiseanna luathfhoghlama i bpobail reatha agus nua. Tá 320 líon ag Coiste Cúraim Leanaí Chontae Fhine Gall (FCCC) faoi láthair. seirbhísí cláraithe cúram leanaí i gceantar Fhine Gall. Féachfaidh an Chomhairle le soláthar áiseanna cúram leanaí a éascú in áiteanna cuí ar fud an Chontae. Ag teacht le Treoirínte Saoráidí Cúraim Leanaí na Roinne Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil d'Údaráis Phleanála 2001, spreagfaidh an Chomhairle soláthar áiseanna dá leithéid i bhforbairtí cónaithe nua agus reatha, laistigh de chriosanna fostaíochta, lárionaid bhailte agus chomharsanachta, laistigh d'fhoirgnimh oideachais agus gar do nóid iompair phoiblí. Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh freisin ag dul i dteagmháil le FCCC maidir le tograí le haghaidh saoráidí nua. Tá na caighdeáin mhionsonraithe a theastaíonn le haghaidh na n-áiseanna sin le fáil i gCaibidil 14 Caighdeáin Bainistíochta Forbartha an Phlean.

Beartas CIOSP10 Áiseanna Cúraim Leanaí

Tacú le soláthar áiseanna cuí cúram leanaí.

Cuspóir CIOSO22

Spreagadh a thabhairt do sholáthar saoráidí cúram leanaí in áiteanna cuí, lena n-áirítear ceantair chónaithe, lárionaid bhailte agus áitiúla, ceantair fostaíochta agus ceantair atá gar do nóid iompair phoiblí. Spreagadh a thabhairt do chomhlonnú áiseanna cúram leanaí agus áiseanna pobail nuair is cuí, mar ionaid phobail agus scoileanna.

Cuspóir CIOSO23

Soláthar áiseanna cuí cúram leanaí a éileamh mar chuid riachtanach d'fhorbairtí nua cónaithe agus ilúsáide de réir fhorálacha na dTreoirínte um Áiseanna Cúraim Leanaí d'Údaráis Phleanála 2001 nó aon Treoirínte eile, nó mar a éilíonn an tÚdarás Phleanála. Ba cheart go gcuirfí áiseanna dá leithéid ar fáil go tráthúil agus go mbeidís mar chuid lárnach den fhorbairt togra.

4.5.1.8 Leabharlanna

Ó na 1990idí luatha, tá Leabharlanna Fhine Gall ina seirbhís fhorásach agus nuálaíoch, ag tógáil agus ag forbairt leabharlanna brainse nua, ag athchóiriú agus ag feabhsú na bhfoirgneamh atá ann cheana féin agus ag glacadh le teicneolaíochtaí agus cleachtais oibre nua. Is cuid bhunúsach den bhonneagar pobail agus cultúrtha laistigh den Chontae iad leabharlanna. Tá 10 gcinn ag 4.5.1.8 LeabharlannagComhairle faoi láthair. I measc na leabharlanna agus na príomhfhorbairtí le blianta beaga anuas tá leabharlann brainse atá comhlonnaithe le hionad pobail agus fóillíochta i nDomhnach Bat, tabhairt isteach féinseirbhíse ag baint úsáide as teicneolaíocht RFID (aithint radaimhnicíochta), 3 uimh. veaineanna leabharlainne soghluaiste nua, córais nua bainistíochta leabharlainne agus dáileacháin leabhar agus úsáid mhéadaithe acmhainní digiteacha agus ríomhsheirbhísí.

Soláthraíonn Plean Forbartha Leabharlanna Fhine Gall treochlár don tréimhse 2018-2023, ag leagan amach an fhís do thodhchaí Leabharlanna Fhine Gall mar spás dinimiciúil agus cuimsitheach a thacaíonn le cultúr, áineas, litearthacht, oideachas agus forbairt eacnamaíoch sa Chontae.

Is é an aidhm atá ann leanúint de spásanna inrochtana, daonlathacha, cuimsitheacha agus dinimiciúla a sholáthar inar féidir le daoine dul i ngleic, taitneamh a bhaint as, cruthú agus foghlaim. Cruthaíonn na príomhdhúshláin a bhaineann le daonra óg, éagsúil agus atá ag fás, deiseanna chun freagairt le húsáidí nuálaíochta spáis agus teicneolaíochta, le bailiúcháin chlóite agus dhigiteacha ábhartha agus le cláir shamhlaíochta cultúrtha agus oideachais. Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag leathnú agus ag forbairt na seirbhíse seo faoi réir riachtanas agus acmhainní atá ar fáil.

Beartas CIOSP11 Leabharlanna

Leanúint ar aghaidh ag tacú le leathnú agus fás leabharlanna mar phríomhshócmhainní pobail agus cultúrtha laistigh den Chontae.

Cuspóir CIO24

Tacú le forbairt seirbhísí leabharlainne an Chontae agus le cur i bhfeidhm na bpríomhchuspóirí, mar atá leagtha amach i bPlean Forbartha Leabharlanna Fhine Gall 2018-2023 nó in aon doiciméad eile.

4.5.1.8 Áiteanna Adhartha/Áiseanna Ilchreidimh

Ag teacht leis an daonra atá ag fás tá méadú ar líon na bpobal creidimh agus éileamh ar áiteanna adhartha breise ar fud an Chontae. Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag éascú forbairt áiteanna adhartha nua, go hidéalach gar do phobail chónaithe, áit a léirítear nach n-eascaíonn na forbairtí seo torainn nó saincheisteanna a bhaineann le trácht a d'fhéadfadh cur isteach go diúltach ar thaitneamhacht na gcónaitheoirí cóngaracha. Spreagfar áiteanna adhartha chun úsáid a bhaint as áiseanna pobail comhroinnte nuair is cuí.

Cuspóir CIO25 Áiteanna Adhartha

Forbairt áiteanna adhartha breise a éascú trí thailte a ainmniú agus/nó a chriosú le haghaidh riachtanais pobail dá leithéid agus scrúdú a dhéanamh ar ionaid adhartha a lonnú laistigh de shaoráidí pobail roinnte.

Cuspóir CIOSO26

Spregadh agus éascú a dhéanamh ar fhorbairt áiteanna adhartha i suíomhanna cuí i lárionaid uirbeacha nó laistigh d'áiseanna pobail atá ann cheana féin agus gar do phobail chónaithe.

4.5.1.9 Áiseanna Adhlactha

Admhaíonn Comhairle Contae Fhine Gall go bhfuil go leor reiligí atá sa Chontae sroichte nó beagnach lánacmhainneacht, go háirithe reiligí níos sine nó stairiúla. Tá méadú tagtha ar an éileamh le blianta beaga anuas ar reiligí chun ballaí Columbarium a áireamh. Déanfar freastal ar riachtanais adhlactha an Chontae sa todhchaí lena n-áirítear ballaí Columbarium laistigh de reiligí Réigiúnacha.

Beartas CIOSP12 Reiligí

Leanúint ar aghaidh ag tacú agus ag éascú le soláthar áiseanna adhlactha cuí ar fud Fhine Gall.

Cuspóir CIOSO27

Éascú a dhéanamh ar fhorbairt reiligí sínte agus breise, lena n-áirítear reiligí glasa/reiligí nádúrtha i bhFhine Gall, ag cur san áireamh riachtanais ilchreidmhigh agus neamhreiligiúnacha. pobail, faoi réir tráchta, torainn agus cúinsí comhshaoil.

Cuspóir CIOSO28

Déanfar freastal ar riachtanais adhlactha an Chontae sa todhchaí lena n-áirítear ballaí Columbarium laistigh de na reiligí Réigiúnacha.

4.5.1.10 Stáisiúin Dóiteáin

Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag tacú le forbairt agus le huasghrádú na seirbhíse dóiteáin i gcomhar le Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath a ghníomhaíonn mar an príomhúdarás i soláthar na seirbhísí dóiteáin Réigiúnacha.

Cuspóir CIOSO29 Stáisiúin Dóiteáin

Leanúint ar aghaidh ag tacú le soláthar seirbhíse dóiteáin nua-aimseartha agus éifeachtach de réir mar is gá agus i gcomhar le Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath.

4.5.2 Spás Oscailte

Is acmhainní luachmhara iad spásanna oscailte Fhine Gall, lena n-áirítear a pháirceanna poiblí, a tírdhreacha diméine, taitneamhachtaí cósta, clóis súgartha agus áiseanna eile lasmuigh den Chontae agus cuireann Comhairle Contae Fhine Gall cur chuige cuimsitheach chun cinn maidir le rochtain agus inrochtaineacht. Is cuid mhór de ghréasán Bonneagair Ghlais an Chontae é éagsúlacht an spáis oscailte. Le tamall anuas agus le teacht na srianta Covid-19, tá méadú as cuimse tagtha ar thábhacht ár bpáirceanna lasmuigh agus ár spásanna oscailte le haghaidh cleachtadh coirp agus chun taitneamh a bhaint as an dúlra. Acmhainn áitiúil ríthábhachtach is ea infhaighteacht spásanna poiblí ardchaighdeáin, ard-inrochtana, gar dár dtithe agus is gné thábhachtach é maidir le comharsanachtaí rathúla a bhunú agus ómós áite a chothú. Tá gréasán dea-shainithe de spásanna oscailte agus áiseanna áineasa atá inrochtana ag Fine Gall

do líon suntasach de dhaonra an Chontae. Tá thart ar 2,000 heicteár (5,000 acra) de spás oscailte poiblí ag an gComhairle, agus tá seasca faoin gcéad de sin ginte tríd an bpróiseas pleanála. Éilíonn an caighdeán cainníochtúil a úsáidtear tríd an bpróiseas pleanála go gcuirfí 25 heicteár ar fáil in aghaidh 10,000 den daonra.

I measc na gcineálacha spásanna oscailte sa Chontae tá páirceanna beaga póca agus páirceanna móra Réigiúnacha ar nós diméinte stairiúla Mullach Íde, Droichead Nua agus Ard Giolláin. Soláthraíonn ‘Ag Coinneáil Glas É, Straitéis um Spáis Oscailte d’Fhine Gall’ 2015 de chuid Chomhairle Contae Fhine Gall an straitéis do sholáthar agus do bhainistiú spásanna oscailte poiblí an Chontae. Féachann an straitéis le soláthar spáis oscailte a fheabhsú trí chur chuige níos fearr agus níos inbhuanaithe a bhainistiú agus leagtar amach ann caighdeáin cháilíochtúla do sholáthar spásanna oscailte reatha agus amach anseo. Tá fócas na straitéise ar thalamh atá faoi úinéireacht phoiblí agus/nó faoi chothabháil, a úsáidtear go príomha le haghaidh áineasa agus taitneamhachta lasmuigh i bhFine Gall. Leanfaidh an Plean seo ag tacú le cuspóirí agus gníomhartha na straitéise, agus déantar tuilleadh plé air seo i gCaibidil 9 Bonneagar Glas agus Oidhreacht Nádúrtha.

Leanfaidh na cúig bhunphrionsabal maidir le soláthar spáis oscailte sa Chontae d’fheidhm a bheith acu don Phlean seo agus treorídh polasaithe agus cuspóirí cuí soláthar ordlathas de spásanna oscailte poiblí agus príobháideacha ardchaighdeáin, tarraingteacha agus slána, ag réimsiú ó pháirceanna réigiúnacha agus mórionaid áitiúla. páirceanna chuig páirceanna póca níos lú, gairdíní príobháideacha agus balcóiní, chomh maith le dianáiseanna áineasa, taitneamhachta agus pobail ar nós Moil Áineasa Gníomhacha agus Limistéir Ilúsáide Cluichí (MUGA). Tugtar aghaidh ar spás taitneamhachta príobháideach d’fhorbairtí cónaithe nua i gCaibidil 3 Déanamh Áite Inbhuanaithe agus Tithe Ardchaighdeáin agus Caibidil 9 Bonneagar Glas agus Oidhreacht Nádúrtha. Tá caighdeáin maidir le soláthar spáis oscailte san áireamh i gCaibidil 14 Caighdeáin um Bainistíocht Forbartha.

Chun spás oscailte ardchaighdeáin a bhaint amach, tá cúig bhunphrionsabal ag Comhairle Contae Fhine Gall maidir le soláthar spáis oscailte; Ordhlathas, Inrochtaineacht, Cainníocht, Cáilíocht agus Spás Oscailte Príobháideach.

4.5.2.1 Ordhlathas

Tá an t-ordhlathas spáis oscailte poiblí agus na caighdeáin inrochtaineachta sonraite i dTábla 4.2 thíos. Ceadáíonn na caighdeáin raon leathan de spásanna oscailte poiblí inrochtana a sholáthar chun freastal ar riachtanais éagsúla chónaitheoirí an Chontae. Maidir le gach forbairt a bhfuil comhpháirt chónaithe aici, ba cheart meascán de chineálacha spáis oscailte poiblí a sholáthar nuair is féidir.

Tábla 4.2: Ordhlathas Spásúlachta Oscailte Poiblí agus Spás Súgartha agus Caighdeáin Inrochtaineachta

Cineál Oscailte Poiblí	Méid na Páirce	Fad ó thithe	Leibhéal Súgartha soláthar	Freastalaítear ar an aoisghrúpa	Cur síos ar Spás Súgartha
Spás	Spás Oscailte				
Páirceanna Póca (Rang 2 de réir Forbairt deartha agus Scéim Ranníocaíochta)	Idir 500 sq.m – 0.2 heicteár	Laistigh de 100–200 méadar	LAP (Ceantar Áitiúil le haghaidh súgartha) íosmhéid 10m x walking	Beartaithe go príomha for children up to the aois soláthar 6, though it 10m to	Accessible and inclusive landscaped areas for play Imaginatively will be used by older
Facilities for smaller children, but not necessarily formal play facilities. Have an important visual and		distance of homes	approximately 20% of public open space depending on calculated provision	children at different times of the day or evening	possible natural materials such as logs or boulders with associated planting which create an attractive setting for play.

feidhm shóisialta freisin. Ní ceadmhach páirceanna póca a bheith ar thaobh nó ar chúl tithe agus ní mór dóibh a bheith i gceart overlook.					
Páirceanna Beaga (Rang 2 de réir Forbairt Scéim Ranníocaíochta) Ag brath ar a gcuid méid, beidh siad seo freastal áiseanna clóis, ciceáil faoi réimsí, agus caitheamh aimsire éighníomhach.	Idir 0.2 – 2 heicteár	Laistigh de 500–1000 méadar ag siúl achar de tithe	LEAP (Feistithe Aitiúil Limistéar Súgartha) Gníomhaíocht íosta crios de 200 cearnach méadar	Ar intinn, sa comhthéacs súgartha, do úsáid ag leanaí suas go dtí an 12 bliain.	Inrochtana agus cuimsitheach limistéir tírdhreachaithe le haghaidh súgartha deartha go samhlaíoch ag baint úsáide as chomh fada agus is ábhair nádúrtha féideartha ar nós lomáin nó bholláin i dteannta a chéile le trealamh súgartha traidisiúnta agus plandú gaolmhar. I gcás tírdhreach nádúrtha mar coillearnach in aice leis an spás súgartha, ba chóir go mbeadh sé seo corpraithe agus spraoi deiseanna scaipthe ar fud an spáis atá ar fáil mar cuí.
Páirceanna Aitiúla (Rang 1 de réir Forbairt Scéim Ranníocaíochta) Freastal áiseanna clós súgartha agus roinnt de páirceanna imeartha. éighníomhach caitheamh aimsire agus beidh limistéir bhithéagsúlachta freisin bheith lóistín i na páirceanna seo.	Between 2 hectares – 20 hectares	Within 500–1000 metres walking distance of homes	LEAP (Local Equipped Area for Play) Minimum activity zone of 400 square metres	Intended, in the context of play, for use by young and older children.	Inrochtana agus cuimsitheach limistéir tírdhreachaithe le haghaidh súgartha deartha go samhlaíoch agus contoured, ag baint úsáide as chomh fada agus is ábhair nádúrtha féideartha ar nós logs nó bholláin i dteannta a chéile le trealamh súgartha traidisiúnta agus plandú gaolmhar. Cá tírdhreach nádúrtha ar nós coillearnach in aice leis an spás súgartha ba chóir go mbeadh sé seo corpraithe agus spraoi deiseanna scaipthe ar fud an spáis atá ar fáil mar cuí.. Soláthar do leanaí níos sine suas go dtí 17 mbliana d'aois ar nós hangout criosanna le suíocháin shaincheaptha agus nascacht wi-fi i dteannta a chéile

le gnéithe mar MUGA nó eilimintí scátála. Ba chóir go léireodh an spás súgartha oidhreacht áitiúil nó béaloideas le ag nascadh dearadh le téama áitiúil.

Páirceanna Comharsanachta Uirbeacha

(Aicme 1. De réir na Scéime Ranníocaíochta Forbartha)
Is féidir raon leathan áiseanna agus úsáidí a chur ar fáil anseo mar gheall ar a méid. Idir 20 heicteár -50 heicteár a bheidh sna ceantair bhithéagsúlachta freisin

*** Áirítear leis na limistéir nach n-áirítear sa ríomh Spás Oscailte:**

- Spás Oscailte Comhshaoil, i.e. píosaí teagmhasacha nó cúnga de spás oscailte a úsáidtear chun crainn/fálta sceach a chaomhnú agus/nó mar fhaoiseamh amhairc agus mar phlandáil scáileáin e.g. feadh bóithre.
- Conairí glasa
- Limistéir spáis oscailte faoi línte leictreachais ardvoltais agus limistéir cheadaithe.
- Limistéir spáis oscailte ina gcuireann láithreach na seandálaíochta cosc ar fhorbairt an tsoláthair súgartha riachtanach d'fhorbairt de réir chaighdeán an Phlean Forbartha.

4.5.2.2 Inrochtaineacht

Ba cheart go mbeadh spás oscailte poiblí agus saoráidí áineasa inrochtana ar mhodh iompair inbhuanaithe eadhon siúl, rothaíocht agus iompar poiblí, ag brath ar dhobharcheantar na saoráide atá i gceist. Tá an soláthar do rothaíocht i bpáirceanna ceadaithe faoi Fhodhlíthe reatha Páirceanna agus Spásanna Oscailte Fhine Gall. Déantar soláthar do mhuirearú Bonneagair le haghaidh Feithicle Leictreach (EV) i ngach carrchlós nua a fhorbraítear i bpáirceanna agus spásanna oscailte. Tá Roinn Oibríochtaí na Comhairle ag tabhairt aghaidh ar sholáthar siarghabhálach luchtaithe EV i gcarrchlóis atá ann cheana féin.

4.5.2.3 Cainníocht

Tá sé tábhachtach go gcuirfí raon leathan spás oscailte poiblí ar fáil ar fud Fhine Gall. Maidir le gach forbairt a bhfuil comhpháirt chónaithe aici, is é an caighdeán foriomlán do sholáthar spáis oscailte poiblí ná 2.5 heicteár ar a laghad in aghaidh 1000 daonra. Go ginearálta, soláthrófar é seo ag cóimheas 75% Aicme 1 agus 25% Aicme 2. Chun dóthain áineasa agus áineasa a sholáthar do phobail atá ann agus a bheidh ann amach anseo.

deiseanna fóillíochta, bainfidh an Chomhairle leas as cur chuige solúbtha maidir le soláthar spáis oscailte poiblí agus saoráidí áineasa/taitneamhachta níos déine. Tá sé ar intinn ag an gComhairle, áfach, a chinntiú, ach amháin i gcúinsí eisceachtúla, nach bhfuil soláthar spáis oscailte poiblí níos lú ná 10% d'achar láithreán forbartha. Aithníonn an soláthar seo an méid a chuireann spásanna oscailte cónaithe le Bonneagar Glas uirbeach ilfheidhmeach agus réitigh nádúr-bhunaithe ar nós Draenáil Uirbeach Inbhuanaithe (SuDS), bithéagsúlacht agus taisteal gníomhach. Ní féidir le limistéar an láithreán forbartha tailte criosaithe RU, GB, OS nó HA a áireamh.

Féadfaidh an Chomhairle machnamh a dhéanamh ar spásanna cathartha a áireamh laistigh d'áirimh fhoriomlána spáis oscailte, ach ar bhonn cás ar chás amháin agus i gcásanna ina bhfuil an spás atá beartaithe ar mhéid agus ar leagan amach atá oiriúnach chun freastal ar imeachtaí cathartha. , ar chaighdeán an-ard bailchríoch, lena n-áirítear crainn mhóra sráide a chur agus tírdhreachtú gaolmhar agus nach gcomhlíonann sé feidhmeanna coimhdeacha a bhaineann le húsáidí tráchtála nó eile talún.

Tábla 4.3 Caighdeáin chainníochtúla a mholtar (Forbairtí Inbhuanaithe Cónaithe i gCeantair Uirbeacha, Treoirlínte d'Údaráis Phleanála (2009)

Úsáid talún	Caighdeáin íosta spáis oscailte poiblí
Caighdeán foriomlán	2.5 heicteár in aghaidh an 1000 daonra
Forbairt cónaithe nua ar láithreáin úrnua/tailte PCÁ	12-15 % d'achar an tsuímh
Forbairt nua chónaithe ar láithreáin inlíonta / athfhorbraíochta	10% d'achar an tsuímh

➤ **Dianáiseanna/Áiseanna Áineasa**

I gcúinsí áirithe, nuair nach féidir na caighdeáin spáis oscailte a bhaint amach nó nuair a mheastar úsáidí áineasa níos déine a bheith inmhianaithe, féadfaidh an Chomhairle, dá rogha féin, socruithe a bhreithniú trína bhféadfaí dianáiseanna cuí a chur ar fáil in ionad spás oscailte níos lú fónais. D'fhéadfadh saoráidí áineasa uile-aimsire laistigh nó lasmuigh a bheith san áireamh i ndianáiseanna áineasa/taitneamhachta. Sainmhínítear dianáiseanna áineasa/taitneamhachta mar acmhainn ar bith, a úsáideann eagraíochtaí deonacha éagsúla 'neamhbhrabúis' de ghnáth chun a leasanna sa phobal, i gcultúr, i spóirt nó i ngníomhaíochtaí grúpa eile a chur chun cinn. Níl scoileanna, séipéil, áiseanna cúram leanaí, ionaid sláinte agus comhair chreidmheasa nó a leithéid san áireamh sa sainmhíniú seo.

4.5.2.4 Cáilíocht

Cinntoidh spás oscailte ardchaighdeáin agus áiseanna áineasa go n-úsáideann agus go mbaineann cónaitheoirí taitneamh as na spásanna seo go minic. Tagann cineálacha éagsúla spáis oscailte agus áiseanna caitheamh aimsire le chéile

riachtanais agus dá bhrí sin tá feidhmeanna éagsúla. Ba cheart go mbeadh na spásanna oscailte níos mó agus na háiseanna áineasa comhcheangailte go hidéalach le húsáidí éighníomhacha agus gníomhacha áineasa.

Ba cheart machnamh cúramach a dhéanamh ar dhearadh spásanna oscailte poiblí, agus ba cheart iad a sholáthar de réir sonraíochta ard. Ní mór béim a leagan ar cháilíocht, agus beidh sonraí ar an tírdhreachú atá beartaithe, cruath agus bog, de na spásanna seo ag teastáil ag céim an iarrtais phleanála. Ba cheart breathnú amach ar spásanna oscailte poiblí agus iad a dhearadh ar bhealach a laghdódh iompar frithshóisialta.

4.5.2.5 Spás Oscailte Príobháideach

Ní mór leibhéal chuí spáis oscailte phríobháideacha a sholáthar do gach aonad cónaithe le haghaidh taitneamhachta na gcónaitheoirí. Tá na caighdeáin seo sonraithe i gCaibidil 14 Caighdeáin um Bainistíocht Forbartha.

4.5.2.6 Clóis súgartha agus áiseanna súgartha

Laistigh de cheantar Fhine Gall, tá áiseanna súgartha suite i bpáirceanna Réigiúnacha, Áitiúla agus Comharsanachta agus laistigh de spás oscailte cónaithe. Tá sé mar thosaíocht áiseanna súgartha den scoth a sholáthar do pháistí uile Fhine Gall agus do chuirteoirí ar an gContae. Faoi láthair déanann Comhairle Contae Fhine Gall bainistiú ar líonra spásanna súgartha ar thalamh arna bhainistiú ag an gComhairle ó áiteanna súgartha de mhéideanna éagsúla i bpáirceanna áitiúla agus réigiúnacha, go MUGAanna agus páirceanna scátála. D'fhormheas an Chomhairle an chéad Bheartas Súgartha i bhFine Gall, Space for Play – A Play Policy for Fine Gall, a bhfuil sé mar aidhm aige creat a sholáthar chun spásanna súgartha sábháilte, inrochtana, cuimsitheacha, nádúrtha agus tarraingteach a sholáthar do gach leanbh agus ógánach suas go haois d'aois. seacht déag. Soláthraíonn an Beartas Súgartha an bonn ar a bhforbrófar an soláthar súgartha reatha agus amach anseo ar fud an Chontae ar an gcaighdeán is airde de réir an dea-chleachtais idirnáisiúnta.

I bhforbairtí cónaithe agus ilchineálacha, beidh sé de cheangal ar an gComhairle áiseanna súgartha a sholáthar mar chuid den phlean tírdhreacha don láithreán. Tá na ceanglais maidir leis sin sonraithe sa tábla 4.2 agus Caibidil 14 Caighdeáin um Bainistíocht Forbartha.

Tábla 4.4 Spóirt Phoiblí agus Áiseanna Imeartha i bhFine Gall

Áiseanna	Cainníocht
Páirceanna Féir	168
Clóis súgartha agus cosáin súgartha	49
Seomraí athraithe	46
Cúirteanna Leadóige	46
Giomnásiam Cleachtadh Allamuigh agus limistéir callisthenic	38
Limistéir Ilúsáide Cluichí (MUGA)	9
Mini pháirceanna	5
Páirceanna cruicéid	6
Páirceanna scátála	4
Cúrsaí gailf (lánmhéid)	2
Cúrsa gailf (par 3)	2
Cosáin Baile Átha Troim	2
Glasaigh Bowling	2
Rian BMX	1

Raon tiománaí	1
Feirme traidisiúnta	1

4.2.5.7 Beartas Crann

Soláthraíonn crainn taitneamhacht luachmhar agus gnáthóg fiadhúlra. Go radhairc cuireann siad le ceantar, ag maolú ar thionchar na forbartha fisiceach ar an tírdhreach agus ag an am céanna ag comhlíonadh ról tábhachtach i bhfeabhsú cáilíocht an aeir i gceantair uirbeacha agus ag soláthar gnáthóga fiadhúlra. Leagann Foraois Fhine Gall – Straitéis Crann d’Fhine Gall amach beartas na Comhairle maidir le cur, bainistiú agus cothabháil crann sráide. Chomh maith le cur le taitneamhacht radhairc agus le hómós áite, aithnítear níos mó crainn mar chomhpháirt shuntasach den Bhonneagar Glas. Soláthraíonn crainn réitigh nádúrbhunaithe ar dhúshláin an uirbithe lena n-áirítear cáilíocht an aeir feabhsaithe (is féidir leibhéal truaillithe cáithníneacha ar shráideanna crann a bheith suas le 60% níos ísle ná iad siúd gan crainn) agus bainistíocht uisce dromchla (is féidir le 100 crann aibí an oiread agus 1,137,500 lítear uisce báistí gach bliain). Tá ról ag crainn freisin maidir le hathrú aeráide a mhaolú agus le 155echarbónú a dhéanamh ar an timpeallacht uirbeach (súnn crann aibí singil carbón ag ráta 21.6kg in aghaidh na bliana). Is í fíis na Straitéise Crainn ná ‘Crainn Fhine Gall a chosaint agus a fheabhsú chun na tairbhí a chuireann siad ar fáil agus an carachtar a thugann siad don Chontae a uasmhéadú chun Fine Gall níos glaise agus níos sláintiúla a chinntiú don lá atá inniu ann agus do na glúine atá le teacht’. Leagtar amach sa straitéis sraith beartas, cuspóirí agus gníomhartha atá dírithe ar an bhfís seo a bhaint amach.

4.5.2.8 Córais Inbhuanaithe Draenála Uirbeach (SuDS)

Is fearr is féidir Córais Draenála Inbhuanaithe (SuDS) a shainmhíniú mar réiteach ‘iomlán’ ar bhainistiú uisce báistí agus ní mór iad a áireamh i ngach forbairt nua. Is féidir le linnte, bogaigh shaorga agus gnéithe uisce cur go dearfach le soláthar SuDS agus le taitneamhacht ceantair. Is féidir gnéithe SuDS atá deartha agus suite i gceart a ionchorprú laistigh de thaitneamhacht agus luach aeistéitiúil spásanna oscailte agus iad a chomhlánú. Tá riachtanas ann a chinntiú go gcuireann dearadh SuDS le cáilíocht na spásanna oscailte. Déanfar SuDS a ionchorprú i ngach cuid d’fhorbairt (spásanna oscailte, bóithre, cosáin, limistéir phríobháideacha) de réir Dhoiciméad Treorach SuDanna CCFG – Bonneagar Glas/Gorm le haghaidh Forbartha’, arna leasú (Aguisín 11), agus áiritheoidh sé:

- Go gcuireann dearadh SuDS le cáilíocht na spásanna oscailte agus nuair a chuirtear san áireamh é mar chuid d’aon soláthar spáis oscailte, caithfidh sé cur ar bhealach suntasach dearfach le dearadh agus cáilíocht an spáis oscailte.
- Ní bheidh gnéithe SuDS chun tosaigh ar limistéir spáis oscailte.
- Is iad córais umaraithe faoi thalamh, bíodh coincreit nó plaisteach, na modhanna is lú fabhar chun uisce dromchla a bhainistiú agus ní úsáidfear iad ach amháin nuair a bhíonn sé cruthaithe nach bhfuil réitigh ghlas indéanta.

4.5.2.9 Cuibhrinn, Gairdíní Pobail agus Tionscnaimh Phobail

Is gné thábhachtach den Bhonneagar Glas i bhFine Gall na cuibhrinn agus na gairdíní pobail. Déanann Comhairle Contae Fhine Gall bainistiú ar thart ar 900 uimh. cuibhrinn ag ceithre shuíomh laistigh den Chontae. Tá trí cinn de na láithreacha lonnaithe i dTuaisceart an Chontae ag Tuirbhe i nDomhnach Bat, na Sceirí agus Baile Brigín. Tá an ceathrú láithreán suite ag Powerstown, gar do Mhullach Eadrad i gceantar Bhaile Átha Cliath 15. Oibríonn an Chomhairle go dlúth leis na Coistí Cuibhrinn chun feabhsuithe a sheachadadh ar gach láithreán, as a dtagann buntáistí agus taitneamh méadaithe do gach sealbhóir ceapach. Tá urraíocht agus tacaíocht tugtha ag an gComhairle do roinnt Gairdíní Pobail rathúla i bpáirceanna agus spásanna oscailte ar fud an Chontae. Ba iad Gairdíní Pobail a fuair Gradaim Phobail speisialta an Bhrait Ghlais mar aitheantas ar an gcruithaitheacht agus an nuálaíocht a léirigh na grúpaí seo, e.g. Gairdín na Carraige, Bóthar Ráth Bhile, Sord.

Aithnítear an tábhacht a bhaineann le cuibhrinn, gairdíní pobail agus tionscnaimh ath-fhiadhúlra ar fud an Chontae agus leanfar ag tacú leo sa Phlean. Tá an Chomhairle ag tacú le grúpaí pobail áitiúla ar nós na mBailte Slachtmhara agus na bhFear chun Pleananna Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Áitiúla a fhorbairt le tionscnaimh shainiúla agus shaincheaptha agus tionscadail ar féidir leo a chur i bhfeidhm de réir an chleachtais is fearr.

Beartas CIOSP13 Spás Oscailte/Páirceanna

Leanúint ar aghaidh ag forbairt ordlathas d'oscailt ilfheidhmeach gníomhach agus éighníomhach áineasa spásanna agus áiseanna chun freastal ar gach aoisghrúpa.

Beartas CIOSP14 Áiseanna spóirt, áineasa agus súgartha

Tacú le taitneamhachtaí spóirt, áineasa agus súgartha sa Chontae do gach aois agus cumas; eagraíochtaí spóirt agus áineasa a spreagadh chun a gcuid aidhmeanna agus spriocanna a bhaint amach agus ardáin tacaíochta do spóirt nua agus malartacha le forbairt.

Cuspóir CIO30

Réimse leathan spásanna oscailte poiblí inrochtana atá deartha go hinbhuanaithe, arna mbainistiú go hinbhuanaithe a sholáthar, lena n-áirítear cuibhrinn, gairdíní pobail, fearann páirce agus áiseanna spóirt, ar bhonn ordlathach ar fud an Chontae chun rogha áiseanna spáis oscailte a bhaint amach. Ba chóir go n-úsáidfí Treoirlínte Bonneagar Glas dea-chleachtais chun suíomh agus cineál na spásanna oscailte a chuirfear ar fáil a chinneadh.

Cuspóir CIO31

Íosmhéid spáis oscailte poiblí de 2.5 heicteár in aghaidh 1000 daonra a éileamh. Chun críocha an ríomha seo, beidh riachtanais spáis oscailte bunaithe ar aonaid chónaithe le ráta áitiúchá comhaontaithe de 3.5 duine i gcás áitribh le trí sheomra leapa nó níos mó agus 1.5 duine i gcás teaghaisí le dhá sheomra leapa nó níos lú.

Cuspóir CIO32

Cinntiú go ndéantar cnuasaigh chomhleanúnach ar shaoráidí spáis oscailte áineasa gníomhacha isteach i mol áineasa socrú mura dtaispeántar réiteach níos praiticiúla.

Cuspóir CIO33

A éileamh go n-aontófar dianáiseanna áineasa/taitneamhachta leis an gComhairle agus go dtabharfar faoi úinéireacht na Comhairle iad. Féadfaidh an Chomhairle na háiseanna seo a bhainistiú go díreach agus féadfaidh sí ceadúnais bhainistíochta agus/nó léasanna spóirt a dheonú i leith oibriú na n-áiseanna sin, agus beidh úsáidí ag teacht le forálacha aon ghníomhais tiomnaithe a bhfuil na tailte faoina réir. I gceantair atá faoi réir Pleananna Limistéir Áitiúil, déanfar cinneadh ar an bpolasáí ginearálta sa chéad áit ag leibhéal an Phlean Limistéir Áitiúil, seachas nuair a bhíonn iarratais phleanála aonair á mbreithniú.

Cuspóir CIO34

A chinntiú go bhfuil spás oscailte poiblí inrochtana agus deartha ionas go soláthraítear faireachas éighníomhach.

Cuspóir CIOSO35

Breathnaigh i gcúinsí eisceachtúla go háirithe spás oscailte/áiseanna áineasa/taitneamhachta nach gcomhlíonann na forálacha thuas, ach amháin le ceadú sonrath ó an Chomhairle.

Cuspóir CIOSO36

Éascú a dhéanamh ar sholáthar áiseanna clós súgartha ar scála cuí do leanaí laistigh d'fhorbairt chónaithe nua agus reatha de réir Pholasáí Súgartha na Comhairle.

Cuspóir CIOSO37

Spreadadh a thabhairt d'fhorbairt foirgneamh ilfheidhmeach nach n-úsáideann aon ghrúpa amháin go heisiach iad.

Cuspóir CIOSO38

Cead a thabhairt saoráidí áineasa/taitneamhachta (laistigh nó lasmuigh) de chineál níos déine a sholáthar in éineacht le forbairtí níos mó in ionad an riachtanais spáis oscailte, laistigh de fhráma ama sonraithe. Is faoi rogha an Údaráis Phleanála amháin a bheidh an soláthar sin. Beidh a leithéid d'áiseanna ar an láthair nó suite laistigh den spás oscailte 'inrochtaineacht ó thithe' atá sonraithe i dTábla 4.2.

Cuspóir CIOSO39

A chinntiú nach n-úsáideann aon ghrúpa amháin saoráidí diana fóillíochta/taitneamhachta nó cód spóirt.

Cuspóir CIOSO40

Ranníocaíocht airgeadais choibhéiseach a éileamh in ionad soláthar spáis oscailte i bhforbairtí níos lú áit a mbeadh an spás oscailte ginte ag an bhforbairt chomh beag sin nach mbeadh sé inmharthana.

Cuspóir CIOSO41

A éileamh go mbeidh luach airgeadaíochta na n-áiseanna sainiúla comhionann le nó níos mó ná costas iomlán an spáis oscailte a gcuirtear in ionad iad, agus costais forbartha an spáis oscailte sin san áireamh.

Cuspóir CIOSO42

Tréscailteacht agus naisc a chinntiú idir spásanna oscailte poiblí lena n-áirítear naisc idir spásanna nua agus spásanna reatha, i gcomhairle le cónaitheoirí.

Cuspóir CIOSO43

Bainistíocht éifeachtach crann agus grúpaí crann a chosaint, a chaomhnú agus a chinntiú.

Cuspóir CIOSO44

Cinntiú go bhfuil leibhéal leordhóthanach príobháideachta ag gach limistéar de spás oscailte príobháideach do chónaitheoirí trí íoslaghdu a dhéanamh ar an bhfairsingiú agus trí shocruithe scagtha a sholáthar.

Beartas CIOSP15

Cur chun cinn, forbairt agus tacú le soláthar agus uasghrádú áiseanna "Uisce Farraige Oscailte" chuig na sonraíochtaí agus na caighdeáin is airde ag láithreacha oiriúnacha ar fud réigiún Fhine Gall.

CAIBIDIL 5 GNÍOMHÚ AR SON NA hAERÁIDE

5.1 Réamhrá

Tá ár n-aeráid ag athrú go tapa agus tá a tionchar ar an Tír agus ar shaol gach duine ag éirí níos follasaí. Cruinníonn gáis cheaptha teasa (GCTanna), lena n-áirítear dé-ocsaíd charbóin (CO₂), meatán (CH₄) agus ocsaíd nítrigine (NO_x), in atmaisféar an Domhain agus gaistíonn siad teas, agus mar gheall ar sin, tarlaíonn an éifeacht ar a dtugtar iarmhairt cheaptha teasa. Feictear éifeachtaí tiúchan méadaithe GCTanna mar athruithe ar an meánaimsir nó tionchair athrú aeráide. Mar shampla, ardú ar mheánteocht an aeir agus na farraige, agus mar gheall ar sin bíonn imeachtaí drochaimsire ann, leibhéal na farraige ag ardú, triomach ag tarlú agus báisteach mhéadaithe. Ní tharlaíonn aon cheann de na himeachtaí seo ina n-aonar, ach mar imeachtaí cumaisc le tionchair cascáideacha atá leathan agus a bhfuil costais eacnamaíocha, chomhshaoil agus sóisialta bainteach leo.

Ní féidir leis an tsamhail 'gnó mar is gnách' leanúint ar aghaidh, de réir mar a leanfaidh leibhéal dé-ocsaíd charbóin atmaisféaracha ag méadú, leanfaidh an teocht ag ardú agus éireoidh an aeráid níos luaine. Agus an méid sin thuas san áireamh, ba chóir athmhachnamh a dhéanamh ar an gcur chuige maidir leis an mbealach a mairimid ár saol laethúil i dtéarmaí tionchair an athraithe aeráide a laghdú, tá gníomhaíochtaí an duine ag dul i bhfeidhm níos mó ar an aeráid agus ar theocht an domhain. Má leanaimid ar aghaidh gan rud éigin a dhéanamh, leanfaidh leibhéal dé-ocsaíd charbóin atmaisféaracha ag méadú, leanfaidh an teocht ag ardú agus éireoidh an aeráid níos luaine.

Tá ról tábhachtach ag an bPlean seo maidir le cuidiú le Fine Gall barr a chumas, chun a bheith ina sochaí ísealcharbóin agus tionchair an athraithe aeráide a mhaolú, a bhaint amach. Maidir le hathrú aeráide agus pleanáil na talamhúsáide, tá ról tábhachtach ag an bPlean seo trí fhás inbhuanaithe an Chontae a threorú, forbairt úsáide measctha níos dlúithe a spreagadh agus úsáid níos mó a bhaint as roghanna iompair inbhuanaithe cosúil le rothaíocht, siúl agus iompar poiblí, ag srianadh forbairt i gceantair atá i mbaol tuile nó creimeadh cósta agus an tírdhreach nádúrtha agus bithéagsúlacht a chosaint.

Is féidir na tionchair agus na rioscaí a bhaineann le hathrú aeráide a laghdú agus a bhainistiú trí ghníomhartha maolaithe agus oiriúnaithe. Is é an t-oiriúnú an próiseas coigeartaithe don aeráid iarbhír nó ionchais agus a éifeachtaí. Is gníomh/idirghabháil dhaonna é maolú ar an athrú aeráide chun foinsí a laghdú nó linnte gáis ceaptha teasa a fheabhsú chun déine an athraithe aeráide a tharlaíonn a laghdú nó a tionchar a laghdú. Féadann sé seo cúiseanna an athraithe aeráide a laghdú (mar shampla, astaíochtaí GHGanna), rud a laghdóidh rioscaí sa todhchaí a bhaineann le hathrú aeráide.

Is í aidhm oiriúnú aeráide ná leochaileacht ár gcomhshaoil, na sochaí agus an gheilleagair a laghdú agus seasmhacht a mhéadú. Is éard atá i gceist le hoiriúnú aeráide céimeanna a ghlacadh chun córais dhaonna agus nádúrtha a choigeartú mar fhreagairt ar tionchair atá ann cheana agus a bhfuiltear ag súil leo agus chun leas a bhaint as deiseanna nua a d'fhéadfadh teacht chun cinn. Tugann oiriúnú deis freisin trí fhás glas, nuálaíocht, poist agus feabhsú éiceachórais chomh maith le feabhsúcháin i réimsí mar cháilíocht uisce agus aeir.

Figure 5.1: Mitigation and Adaptation Actions (Source: Eastern and Midland Climate Action Regional Office).

Is í Pleanáil Spásúil agus go háirithe pleanáil na talamhúsáide ionstraim lárnach trína gcuirtear agus trína seachadtar bearta oiriúnaithe agus maolaithe laistigh de léargas níos leithne na forbartha inbhuanaithe. Cuireann pleanáil spásúil cur chuige ilghnéitheach agus ar bhonn fianaise ar fáil do chomhtháthú agus do chomhordú na mbeartas ábhartha ‘diónadh ar an aeráid’ agus cinní infheistíochta chun eochairthionscadail agus bonneagar a sheachadadh ag láithreacha cuí.

Deimhníonn an Creat Náisiúnta Pleanála go soláthraíonn an próiseas pleanála modhanna seanbhunaithe chun cuspóirí athrú aeráide a chur i bhfeidhm agus a chomhtháthú, lena n-áirítear oiriúnú, ag leibhéal áitiúil agus an t-aistriú go Sochaí Ísealcharbóin agus Sochaí atá Seasmhach ar thaobh Aeráide de. Deir an CNP freisin, chomh maith le spriocanna atá ceangailteach ó thaobh dlí arna gcomhaontú ag leibhéal an AE, is cuspóir náisiúnta é d’Éirinn aistriú go geilleagar iomaíoch ísealcharbóin faoin mbliain 2050.

Tá réimse de Chuspóirí Beartais Náisiúnta crosghearrthacha san áireamh sa CNP, a thugann aghaidh ar ceisteanna éagsúla a bhaineann le gníomhú ar son na haeráide lena n-áirítear:

- Gníomhú ar son na haeráide a chomhtháthú sa chóras pleanála chun tacú le spriocanna náisiúnta maidir le cuspóirí a bhaineann le maolú beartais aeráide agus oiriúnú dó;
- Úsáid agus giniúint fuinnimh in-athnuaite a chur chun cinn ag láithreacha cuí laistigh den timpeallacht thógtha agus nádúrtha;
- A chinntiú go mbíonn bainistíocht riosca tuilte mar bhonn eolais do chomhfhorbairt áite trí fhorbairt mhíchuí a sheachaint i limistéir atá i mbaol tuilte;
- Réitigh bhainistíochta uisce inbhuanaithe a chomhtháthú, cosúil le Draenáil Uirbeach Inbhuanaithe (SUDS), dromchla tréscailteach agus díonta glasa;
- Déanfar pleanáil don Bhonneagar Glas agus do sheirbhísí éiceachórais a chomhtháthú in ullmhú na bpleananna reachtúla talamhúsáid; agus
- Cáilíocht an aeir a fheabhsú agus cuidiú le cosc a chur ar dhaoine a bheith faoi leibhéal do-ghlactha truaillithe inár gceantair uirbeacha agus tuaithe trí talamhúsáid comhtháite agus pleanáil spásúil.

I gcomhthéacs na pleanála chun iarrachtaí maolaithe agus oiriúnaithe a shlógadh ar an leibhéal áitiúil, tá sé tábhachtach tionchar ilghnéitheach an dúshláin aeráide a aithint agus an gá atá le tacú le cumas gach earnála, pobail agus duine aonair iarrachtaí freagartha a mhéadú. Tá ceanglais reachtúla an Phlean Forbartha maidir le gníomhú ar son na haeráide leagtha amach mar chuspóir éigeantach san Acht Pleanála:

Éilíonn alt 10(2)(n) den Acht go mbeidh cuspóirí ag plean forbartha maidir le:

‘straitéisí maidir le lonnaíocht agus iompar inchothaithe a chur chun cinn i limistéir uirbeacha agus i limistéir thuaithe, lena n-áirítear bearta a chur chun cinn—

(i) chun an t-éileamh ar fhuinneamh a laghdú mar fhreagra ar an dóchúlacht go dtiocfaidh méaduithe ar chostais fhuinnimh agus ar chostais eile mar gheall ar acmhainní neamh-inathnuaite do dhul i léig i bhfad aimsire

(ii) chun astaíochtaí gás ceaptha teasa antrapaigineacha a laghdú'

Tugann an Plean seo deis chun díriú ar ghnéithe ar leith de ghníomhú aeráide a bhaineann le talamhúsaid agus conas is féidir an córas pleanála a úsáid chun athrú agus gníomh dearfach a chur i bhfeidhm. Tá baint dhíreach agus indíreach ag roinnt comhpháirteanna den Phlean le gníomhú ar son na haeráide. Ina measc seo tá:

- Fás Dlúth agus Soghluaisteacht Inbhuanaithe
- Tábhacht Bearta Iompair Inbhuanaithe
- Cuspóirí a Bhaineann le Fuinneamh
- Ról Réitigh Dúlra bhuanaithe
- Tuile agus Bainistíocht Uisce i Maolú agus
- Oiriúnú don Athrú Aeráide

Is téama uileghabhálach agus crosghearrthacha ar fud an Phlean seo í an gníomhú ar son na haeráide ar aon dul leis na beartais agus na cuspóirí atá sa CNP, san RSES, i b*Plean Gníomhaíochta FCC um Athrú Aeráide 2019-2024*, chomh maith le reachtaíocht agus comhaontuithe ábhartha náisiúnta, Eorpacha eile i ndáil le gníomhú ar son na haeráide.

5.2 Comhthéacs

Tá prionsabail na forbartha inbhuanaithe, oiriúnú don athrú aeráide, ionchuimsiú sóisialta agus dearadh ardchaighdeáin mar bhonn agus mar thaca ag an bPlean Forbartha Fhine Gall atá ann faoi láthair. Tá bearta oiriúnaithe agus maolaithe sa Phlean reatha, chomh maith le gníomhartha chun aghaidh a thabhairt ar Athrú Aeráide. Aithníonn Comhairle Contae Fhine Gall an gá atá le straitéis láidir a fhorbairt chun seasmhacht aeráide a mhéadú. Aithnítear freisin sa Phlean sin an tábhacht a bhaineann le bearta oiriúnaithe don athrú aeráide a chur san áireamh sa Phlean Forbartha agus tá aird aige ar an *gCreat Náisiúnta um Oiriúnú don Athrú Aeráide*, Ag Tógáil Seasmhacht i leith Athrú Aeráide 2012, a éilíonn comhtháthú na mbearta oiriúnaithe agus maolaithe. Tá sé mar sprioc ag an bPlean seo tógáil ar an dul chun cinn atá déanta ag an bPlean atá ann faoi láthair maidir le dul i ngleic le hathrú aeráide. Ó glacadh leis an bPlean reatha agus mar chuid den fhreagairt ar athrú aeráide, tá Oifigí Réigiúnacha Gníomhaithe Aeráide bunaithe agus tá Fine Gall suite laistigh de Réigiún Cathrach Bhaile Átha Cliath. Tá Oifig Réigiúnach Gníomhaíochta Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath um Athrú Aeráide (CARO) ar cheann de cheithre oifig réigiúnacha um athrú aeráide a cuireadh ar bun mar fhreagra ar Gníomh 8 den Chreat Náisiúnta um Oiriúnú (NAF) 2018.

Tá sé mar cheann de na ról atá ag CARO Bhaile Átha Cliath ná cuidiú leis na húdaráis Áitiúla laistigh den réigiún a bPlean Gníomhaithe ar son Athrú Aeráide féin a ullmhú. Ghlac Comhairle Contae Fhine Gall le *Plean Gníomhaithe ar son Athrú Aeráide 2019-2024* a léiríonn tuilleadh tiomantas Chomhairle Contae Fhine Gall don aistriú chuig sochaí agus geilleagar ísealcharbóin. Tá réimse gníomhartha sa Phlean Gníomhaithe ar son Athrú Aeráide seo thar chúig phríomhréimse lena n-áirítear Fuinneamh agus Foirgnimh, Iompar, Athléimneacht Tuilte, Réitigh Dúlra bhuanaithe agus Bainistíocht Acmhainní, a thugann aghaidh le chéile ar cheithre sprioc an Phlean seo:

- Feabhas 33% ar éifeachtúlacht fuinnimh na Comhairle faoi 2020

- Laghdú 40% ar astaíochtaí gás ceaptha teasa na Comhairle faoi 2030
- Baile Átha Cliath a dhéanamh ina réigiún seasmhach ó thaobh na haeráide de, trí tionchair imeachtaí a bhaineann le hathrú aeráide amach anseo a laghdú
- Rannpháirtíocht ghníomhach a thabhairt do shaoránaigh agus iad a chur ar an eolas maidir le hathrú aeráide

Ionas go mbeidh na spriocanna seo bainte amach ag Comhairle Contae Fhine Gall, leagann an Plean Gníomhaithe ar son Athrú Aeráide seo amach na leibhéil na n'astaíochtaí gáis cheaptha teasa sa Chontae agus na tionchair athrú aeráide faoi láthair agus amach anseo, trí fhorbairt bonnlínte maolaithe agus oiriúnaithe. Scrúdaíonn sé freisin na tionchair a d'fhéadfadh a bheith ag athrú aeráide ar an gceantar sa todhchaí agus ansin leagann sé amach an chéad leagann de ghníomhartha a úsáidfear chun foinsé agus éifeachtaí na dtionchar seo a laghdú.

Tá tosaíocht tugtha ag Comhairle Contae Fhine Gall do thaisteal gníomhach a chur chun cinn mar chuid dár dtiomantas leanúnach do Gníomhú ar son na hAeráide le cruthú Roinn Chomhshaoil, Gníomhaíochta ar son na hAeráide agus Taistil Gníomhaigh, a mbeidh freagracht uirthi as pleanáil soghluaisteachta agus as Gréasán Rothaíochta an NTI a sheachadadh laistigh den Chontae.

Tá gréasán Féarbhealaí den scoth á forbairt againn mar chuid dár gclár bonneagair iompair inbhuanaithe níos leithne. Feabhsóidh an bonneagar inbhuanaithe seo caighdeán na beatha dár gcónaitheoirí toisc go méadóidh siad an méid daoine a roghnóidh dul ar rothar nó ag siúl, rud a laghdóidh spleáchas ar charranna príobháideacha agus a laghdóidh na n-astaíochtaí carbóin, ag feabhsú leibhéil caighdeán an aeir agus ag laghdú brú tráchta.

5.3 Deiseanna

Tá na gnéithe a chuireann le hathrú aeráide chomh maith lena éifeachtaí leathana agus baineann siad le saincheistanna tábhachta eile atá mar bhonn eolais ag an bPlean. Mar sin, is téama lárnach é Gníomhú ar son na hAeráide agus gné/prionsabal atá i gcónaí i láthair na huaire ar fud an Phlean seo.

Tá sé mar sprioc ag an bplean seo comhfhorbairt áite sláintiúil a chur chun cinn agus ceantair deasheirbhísithe a sholáthar a chinnteoidh tréscailteacht agus a chuirfidh siúl agus rothaíocht chun cinn mar phríomhrogha agus rogha réamhshocraithe trí na roghanna seo a dhéanamh níos éasca agus níos sábháilte. Bainfear é seo amach trí phrionsabail an fháis dhlúth agus an chomhtháthaithe maidir le talamhúsáid agus pleanáil iompair atá mar bhonn agus thaca ag an bPlean seo agus a thugann eolas do bheartais agus cuspoirí an Phlean. Tá dhá bhuntáiste ag baint leis an gcur chuige seo, laghdófar an spleáchas ar charr príobháideach, rud a 'cuideoidh' le hathrú aeráide agus lenár n-aistriú chuig sochaí ísealcharbóin, ach a fheabhsóidh gnáthshaoil chónaitheoirí Fhine Gall freisin.

Díríonn *Plean Gníomhaithe ar son Athrú Aeráide 2019-2024 thar ceann Chomhairle Contae Fhine Gall* ar dhá chur chuige a theastaíonn chun dul i ngleic leis an athrú aeráide. Is é an rud atá i gceist sa chéad chur chuige, maolú, ná gníomhartha a laghdóidh na n-astaíochta gáis cheaptha teasa san am i láthair agus sa todhchaí. Mar shampla, laghduithe ar úsáid fhuinnimh agus aistriú go foinsí fuinnimh inathnuaite. Is é an rud atá i gceist sa dara cur chuige, oiriúnú, ná gníomhaíochtaí a laghdóidh na tionchair atá ag tarlú cheana féin anois ónár n-aeráid athraitheach agus iad siúd atá beartaithe le tarlú

amach anseo. Ina measc seo tá cosaint ar thuilte, tionchar laghdaithe leibhéal na farraige ardaithe, seasmhacht mhéadaithe an bhonneagair agus pleanáil práinnfhreagartha.

Glacann an Plean seo an cur chuige seo agus freagairt á thabhairt d'athrú aeráide trí mhaolú aeráide agus oiriúnú aeráide. Tá ról tábhachtach ag an bPlean seo trína bheartais agus a chuspóirí a chur i bhfeidhm chun cabhrú le dul i ngleic le riachtanais maolaithe agus oiriúnaithe agus bogadh i dtreo Contae seasmhach ísealcharbóin.

Ghlac agus chuir Comhairle Contae Fhine Gall *Plean Gníomhaithe ar son Athrú Aeráide* (CCAP) i bhfeidhm don Chontae don tréimhse 2019-2024 dírithe ar na réimsí fuinnimh agus foirgnimh, iompar, seasmhacht tuilte, réitigh dúlrbhunaithe agus bainistíocht acmhainní.

Cuireann an Plean seo leis na cúig phríomhréimse atá sa Phlean Gníomhaithe ar son na hAeráide (Fuinneamh agus Foirgnimh, Iompar, Seasmhacht Tuilte, Réitigh Dúlrbhunaithe agus Bainistíocht Acmhainní) agus le béim ar bheartais atá bunaithe ar fhianaise agus atá oiriúnach ó thaobh spáis de. Tá sé mar aidhm ag an bPlean tionchar a imirt ar astaíochtaí carbóin agus tionchair dhiúltacha an athraithe aeráide a laghdú trí fhás uirbeach dlúth agus iompar inbhuanaithe a chur chun cinn chomh maith le bearta chun creimeadh cósta agus tuilte a íoslaghdú, bonneagar glas agus bithéagsúlacht a fheabhsú, úsáid fhuinnimh a íoslaghdú, caomhnú fuinnimh agus úsáid foinsí in-athnuaite fuinnimh a chur chun cinn. Déanann an Plean soláthar do bhainistiú éifeachtach ár n-acmhainní chun a chinntiú go laghdaítear ár lorg carbóin.

Bhí agus bíonn tionchar fós ag creimeadh cósta ar Fhine Gall. Bunaíodh Grúpa Stiúrtha na Straitéise Náisiúnta maidir le Bainistíocht um Athrú Cósta agus bhí a chéad chruinniú aige i Meán Fómhair 2020. Tá sé de chúram ar an ngrúpa cuimhnigh ar fhorbairt straitéise athraithe cósta lánchomhtháite de chuid an Rialtais. Beidh ról tábhachtach ag na moltaí seo, nuair a fhoilseofar iad, in aon Bheartas Bainistíochta Athrú Cósta den Phlean Forbartha.

5.4 Aidhmeanna Straitéiseacha

5.4.1 Leibhéal Náisiúnta

Tá an Plean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2019 tiomanta do chóras fuinnimh neodracht a bhaint amach do shochaí na hÉireann agus tír sheasmhach agus inbhuanaithe a chruthú. Tá dícharbónú riachtanach má tá an domhan chun an damáiste ó thionchar astaíochtaí GCT a shrianadh agus seasmhacht a thógáil dár dtíortha agus dár bpobail. Tá 180 gníomh leagtha amach sa Phlean Gníomhaíochta ar son na hAeráide, in éineacht le go leor fo-ghníomhartha. Ba chóir gníomhú ina leith ag am atá na comharthaí rabhaidh ag méadú, agus tá an t-am chun gníomh a dhéanamh ag laghdú go tapa. Aithnítear sa phlean conas a bhainfidh Éire a spriocanna 2030 maidir le hastaíochtaí carbóin amach agus leagann sé treocht síos dúinn chun neodracht carbóin a bhaint amach faoi 2050. Tugtar aghaidh ar gach earnáil ábhartha: leictreachas, fiontar, tithíocht, téamh, iompar, talmhaíocht, dramhaíl, agus an earnáil phoiblí. Go háirithe, sonraítear sa Phlean Gníomhaithe ar son na hAeráide gur cheart go mbeadh bainistiú níos fearr ar talamhúsáid fhreagrach as 26% de na laghduithe iomlána ar astaíochtaí dé-ocsaíd charbóin thar an tréimhse 2021 go 2030.

An Creat Náisiúnta Oiriúnaithe (NAF); Leagann Pleanáil d'Éirinn Aeráide Athléimneach 2018 ón Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (DCCAÉ) (a forbraíodh de réir alt 5 den *Acht um Ghníomhú Aeráide agus Forbairt Ísealcharbóin 2015*) amach an straitéis náisiúnta chun leochaileacht na tíre a laghdú maidir le héifeachtaí diúltacha an athraithe aeráide agus leas a bhaint as tionchair dhearfacha. Leagann sé amach cur chuige iomlán an rialtais agus na sochaí i leith oiriúnú aeráide. Faoin gCreat, beidh ar roinnt ranna Rialtais pleananna oiriúnaithe earnála a ullmhú maidir le réimse tosaíochta a bhfuil siad freagrach as. Luann an Creat gur cuma cé chomh rathúil is atá iarrachtaí chun astaíochtaí GCTanna a laghdú mar leanfaidh tionchar an athraithe aeráide ar aghaidh sna blianta amach romhainn mar gheall ar thionchar moillithe na n-astaíochtaí san am a chuaigh thart agus san am i láthair.

Leagfaidh an NAF seo agus a chomharbaí amach an comhthéacs chun a chinntiú gur féidir le húdaráis áitiúla, le ceantair agus le príomhearnálacha na príomhrioscaí agus leochaileachtaí a bhaineann le hathrú aeráide a mheas, gníomhartha seasmhachta aeráide a chur i bhfeidhm agus a chinntiú go bhfuil cúrsaí oiriúnú aeráide páirteach i ngach ceapadh beartais áitiúil, réigiúnach agus náisiúnta.

Tá Toradh Straitéiseach Náisiúnta ag an CNP; aistriú go sochaí ísealcharbóin atá seasmhach ó thaobh na haeráide de. Gach bliain eisíonn an Rialtas Ráiteas Aistrithe Bliantúil a chuimsíonn forbhreathnú maidir le bearta polasaí um maolú agus oiriúnú don athrú aeráide arna nglacadh chun astaíochtaí GCT a laghdú agus chun oiriúnú d'éifeachtaí an athraithe aeráide chun an cuspóir náisiúnta a bhaint amach maidir le haistriú go leibhéal ísealcharbóin, geilleagar atá seasmhach ó thaobh aeráide de agus atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de faoi dheireadh na bliana 2050.

Sa *Phlean Náisiúnta Maolaithe (PNM) 2017* ón Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Comhshaoil (DCCAÉ), tá thart ar 100 gníomh ar leith gur féidir le hAíré agus comhlachtaí poiblí éagsúla a chur i bhfeidhm mar iarracht chun ár ngeilleagar a dhícharbónú agus tuairisceofar an dul chun cinn sin don Rialtas gach bliain ina Ráiteas Aistrithe Bliantúil. Baineann na gníomhartha le giniúint leictreachais, an timpeallacht thógtha, iompar agus na hearnálacha talmhaíocht, foraoiseacht agus talamhúsáid a dhícharbónú. Tiocfaidh PNManna nua i ndiaidh an PNM gach 5 bliana ar a laghad mar a fhoráiltear faoin *Acht um Ghníomhú Aeráide agus Forbairt Ísealcharbóin 2015*.

5.4.1 Leibhéal Réigiúnach

Leagtar amach beartas comhtháite sa Straitéis Réigiúnach Spásúil agus Eacnamaíoch (RSES) 2019 do Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre chun réigiún inbhuanaithe leis an gcumas a bheith seasmhach in aghaidh athrú aeráide amach anseo a chruthú. Aithníonn an RSES roinnt Torthaí Straitéiseacha Réigiúnacha lena n-áirítear, an gá atá le bithéagsúlacht ár ngnáthóga agus ár speiceas faoi chosaint, mar shampla, cosaint tírdhreacha agus oidhreacht a chaomhnú agus a fheabhsú, chun ár mBonneagar Glas agus ár seirbhísí éiceachórais a shainaithint, a chosaint agus a fheabhsú, chun bainistiú inbhuanaithe ár n-acmhainní nádúrtha a chinntiú, chun seasmhacht aeráide a thógáil, chun tacú leis an aistriú go geilleagar ísealcharbóin faoi 2050 agus chun an comhshaol nádúrtha sláintiúil a chosaint chun aer agus uisce glan a chinntiú do gach duine.

Ó thaobh dul i ngleic le dúshláin an athraithe aeráide amach anseo, oibreoidh an Chomhairle go dlúth leis na hOifigí Réigiúnacha um Ghníomhaíocht Aeráide (CAROanna). Beidh Oifig Réigiúnach Gníomhaíochta Mhórceantar Bhaile Átha Cliath um Athrú Aeráide (á reáchtáil ag na ceithre Údaráis Áitiúla i mBaile Átha Cliath, le cúnaimh ó Codema) agus Oifig Réigiúnach an Oirthir agus Lár Tíre um

Ghníomhú ar son na hAeráide (á reáchtáil ag Comhairle Contae Chill Dara) freagrach as pleanáil agus as gníomhartha maidir le maolú ar an Athrú Aeráide agus oiriúnú ina réigiúin. Áiritheoidh CAROanna soiléire agus comhordú leis an RSES agus pleananna réigiúnacha um oiriúnú don athrú aeráide á gcur le chéile acu.

5.1 Beartais agus Cuspóirí

Is é an cur chuige a ghlactar lenár mbeartais agus ár gculpóirí maidir le Gníomhú ar son na hAeráide ná beartais agus cuspóirí leathana nó ardleibhéil a leagan amach, cosúil le cur in iúl go dtacóidh Comhairle Contae Fhine Gall le feidhmiú na reachtaíochta agus na bpolasaithe Eorpach agus Náisiúnta is infheidhme maidir le Gníomhú ar son na hAeráide, chomh maith leis na prionsabail ghinearálta maolaithe agus oiriúnaithe.

Éireoidh na beartais agus na cuspóirí níos logánta agus sainiúla agus muid ag leanúint tríd an gcaibidil seo, ag díriú ar na gnéithe éagsúla maolaithe agus oiriúnaithe. Mar shampla, patrúin lonnaíochta atá dlúth agus inbhuanaithe, timpeallacht thógtha seasmhach, Bonneagar Glas, éifeachtúlacht fuinnimh, fuinneamh glan agus iompar inbhuanaithe.

Tagann na beartais agus na cuspóirí atá leagtha amach thíos le cuspóirí foriomlána an bheartais náisiúnta um ghníomhú ar son na haeráide, le CCAP Chomhairle Contae Fhine Gall chomh maith leis na prionsabail um ghníomhaíocht aeráide atá leagtha amach sa CNP agus sa RSES.

Polasáí CAP1 Polasáí Náisiúnta um Ghníomhú Aeráide

Tacú le feidhmiú cuspóirí náisiúnta maidir le hathrú aeráide, lena n-áirítear an ‘Plean Gnímh don Aeráid 2019 chun dul i ngleic le Cliseadh na hAeráide’, an ‘Creat Náisiúnta Oiriúnaithe’ 2018 agus an Plean Náisiúnta Fuinnimh agus Aeráide 2021-2030’ agus reachtaíocht, polasaithe agus comhaontuithe ábhartha eile maidir le gníomhú ar son na haeráide.

Cuspóir CAO1 Plean Gníomhaíochta Chomhairle Contae Fhine Gall um Athrú Aeráide

Plean Gníomhaíochta 2019 Chomhairle Contae Fhine Gall um Athrú Aeráide 2019-2024 a chur i bhfeidhm i gcomhairle agus i gcomhpháirtíocht le páirtí leasmhar lena n-áirítear Oifig Réigiúnach Gníomhaíochta Mhórceantar Bhaile Átha Cliath um Athrú Aeráide (CARO) agus Codema.

Cuspóir CAO2 Cainníochtú Gáis Cheaptha Teasa

Tacú le Tionól Réigiúnach an Oirthir agus Lár Tíre (EMRA) chun modh láidir a shainaitheint chun tionchair choibhneasta GCT na bpolasaí pleanála spásúlachta malartacha a chainníochtú mar chuid de chlár taighde ESPON 'QGasSP' an Aontais Eorpaigh.

Polasaí CAP2 Maolú agus Oiriúnú

Tosaíocht a thabhairt do bhearta chun aghaidh a thabhairt ar athrú aeráide trí fhreagraí éifeachtacha maolaithe agus oiriúnaithe de réir na treorach agus an dea-chleachtais atá ar fáil.

5.5.1 Patrúin Lonnaíochta Dlúth agus Inbhuanaithe

Maidir le hathrú aeráide agus pleanáil talamhúsáide, tá ról tábhachtach ag an bPlean Forbartha, trí fhás inbhuanaithe an Chontae a threorú, trí fhorbairt níos dlúithe úsáide measctha a spreagadh agus trí úsáid níos mó a bhaint as roghanna iompair gníomhacha agus inbhuanaithe cosúil le rothaíocht, siúl nó iompar poiblí, ag srianadh forbairt i gceantair atá i mbaol tuilte nó creimthe cósta agus an tírdhreach nádúrtha agus bithéagsúlacht a chosaint.

Deimhníonn an CNP agus an RSES an tábhacht a bhaineann le dul i ngleic le gníomhú aeráide agus an gá le fás inbhuanaithe agus dlúth a chur chun cinn agus le maolú ar an athrú aeráide agus oiriúnú dó a chur chun cinn trí phleanáil talamhúsáide. Sa CNP, áirítear Toradh Straitéiseach Náisiúnta Uimh. 8 'Trasdul chuig Sochaí Ísealcharbóin a bheidh Athléimneach ó thaobh na hAeráide' agus ar leibhéal réigiúnach, leagann an RSES amach gníomhú aeráide mar cheann de na trí bhunphrionsabal atá mar bhonn agus thaca ag an Straitéis ag teacht le polasaí náisiúnta. Cuireann polasaithe pleanála atá go maith foirm dhlúth uirbeach chun cinn, chomh maith le cosaint agus feabhsú bithéagsúlacht agus iompar agus pleanáil talamhúsáide a nascadh. Cruthaíonn siad pobail agus comharsanachtaí atá seasmhach ó thaobh na haeráide. Tá na polasaithe agus na cuspóirí as a dtagann pleanáil chuí agus forbairt inbhuanaithe comhsheasmhach leo siúd as a dtagann sochaí atá seasmhach ó thaobh na haeráide. Aithnítear agus tacaítear leis i bPlean Gníomhaíochta Fhine Gall ar an Athrú Aeráide 2019-2024 a glacadh le déanaí.

Leagann an dara caibidil, *Pleanáil le haghaidh Fáis*, straitéis lonnaíochta inbhuanaithe amach don Chontae ina bhfuil dlúthfhás, lena n-áirítear athfhorbairt athfhorbraíochta agus inlínadh uirbeach, mar thosaíocht de réir an NPF agus an RSES.

Leagann an tríú caibidil, *Comhfhorbairt Áite Inbhuanaithe agus Tithe ar Chaighdeáin Mhaith*, amach straitéis a leagann béim ar fhorbairt tailte atá suite laistigh de lorg na lonnaíochtaí atá ann cheana féin, dírithe ar roghanna áisiúla iompair phoiblí agus a forbraíodh de réir dlúis mhéadaithe chun tús áite a thabhairt do ghluaiseacht ísealcharbóin inbhuanaithe agus cruthú comharsanachtaí úsáide measctha insiúlta. Léirítear an straitéis seo freisin i gCaibidil 6, *Nascacht agus Gluaiseacht*.

Polasaí CAP3 Patrúin Lonnaíochta atá Seasmhach ó thaobh na hAeráide

Straitéisí lonnaíochta agus iompair inbhuanaithe a chur chun cinn laistigh den chontae agus bearta a shainnithint, lena n-áirítear spriocanna d'aistriú córa iompair, chun úsáid fuinnimh agus astaíochtaí GCT a laghdú chomh maith le hoiriúnú d'athrú aeráide.

5.5.1 Forbairt Sheasmhach

Tá sé tábhachtach go bhfreagraíonn an fhorbairt atá ann anois agus amach anseo laistigh den Chontae do thionchair an athraithe aeráide agus go bhfuil sí seasmhach dóibh. Mar sin, tá gá le forbairt nua agus le forbairt atá ann cheana, ní hamháin chun an t-athrú aeráide a mhaolú, ach chun freagairt agus oiriúnú d'athruithe dá leithéid freisin.

Tá treoir chuimsitheach i gCaibidil 14, *Caighdeáin Bhainistíochta Forbartha*, maidir leis na caighdeáin agus na critéir faoina ndéanfar measúnú ar mholtaí forbartha laistigh den Chontae. Is treoirphrionsabal lárnach den chaibidil seo é go ndéanfar cinnte go mbeidh gníomhú aeráide mar chuid lárnach den phróiseas Bainistíochta Forbartha.

Polasaí CAP4 Bonneagar Comhshaoil Inbhuanaithe

A chinntiú go dtugtar aghaidh ar riachtanas an Chontae le bonneagar inbhuanaithe comhshaoil ar bhealach a chuireann le spriocanna agus cuspóirí gníomhaíochta aeráide níos leithne.

Polasaí CAP5 Maolú agus Oiriúnú Aeráide sa Timpeallacht Thógtha

A chinntiú go bhfuil an timpeallacht thógtha feistithe le haghaidh tionchair an athraithe aeráide trí thacú le bearta maolaithe agus oiriúnaithe don athrú aeráide mar chuid d'fhorbairtí nua agus na cinn atá ann faoi láthair.

Polasaí CAP6 Maolú agus Oiriúnú Aeráide maidir le hoidhreacht seandálaíochta agus tógtha an chontae

Córais trína bhféadfaidh an Chomhairle seasmhacht a fhorbairt, tionchar an Athraithe Aeráide ar oidhreacht seandálaíochta agus thógtha an chontae a oiriúnú nó a mhaolú, a chur chun cinn agus a thacú,

Polasaí CAP7 Oiriúnú cuí ar oidhreacht thógtha agus seandálaíochta na hÉireann

Feasacht agus oiriúnú cuí ar oidhreacht thógtha agus seandálaíochta na hÉireann a chur chun cinn chun dul i ngleic le héifeachtaí an athraithe aeráide.

5.5.2.1 Gníomhartha Maolaithe Aeráide d'Fhoirgnimh

Maidir le gníomhartha maolaithe aeráide, tá gá le hidirghabháil spriocdhírthe d'fhorbairt tráchtála agus chónaithe atá ann cheana chun a dtionchar ar athrú aeráide a laghdú. Tacóidh Plean Tithíocht do Chách an rialtais le hiarfheistiú 500,000 teach in Éirinn faoi 2030 go Rátáil Fuinnimh Foirgneamh B2 (RFF). Ag teacht leis an gcur chuige foriomlán seo, ba cheart go bhféachfadh moltaí le haghaidh mór-iarfheistiú foirgneamh atá ann cheana le hastaíochtaí dé-ocsaíd charbóin a laghdú, le héifeachtúlacht úsáid acmhainní (cosúil le huisce) a fheabhsú agus le giniúint truaillithe agus dramhaíola ón stoc foirgneamh atá ann cheana a íoslaghdú. Ba cheart go bhféachfadh tionscadail iarfheistithe den sórt sin freisin le bearta nuálacha éifeachtúlachta fuinnimh a úsáid. Mar shampla, fuinneamh díláraithe agus in-athnuaite chun a lorg carbóin a laghdú níos mó.

Is é beart maolaithe eile atá tábhachtach maidir leis an timpeallacht thógtha ná a chinntiú gur féidir údar a thabhairt do thograí le haghaidh oibreacha scartála agus atógála suntasacha ag féachaint do 'charbón corpraithe' na struchtúr atá ann cheana chomh maith le húsáid bhreise acmhainní agus fuinnimh a dtagann as tógáil nua a bhaineann le hathúsáid na struchtúr atá ann cheana féin.

Beidh gá freisin le gníomhartha maolaithe aeráide a chomhtháthú i ndearadh tógála, i bhfoirgníocht agus i bhfeidhmiú na forbartha nua laistigh den Chontae. Maidir leis seo, i ndearadh tógála inbhuanaithe, cuirfear creatlach an fhoirgnimh, seirbhísí tíosach ar fhuinneamh, giniúint fuinnimh agus caomhnú acmhainn ábhartha san áireamh.

Baineann príomhghníomh maolaithe aeráide, a chuirfear i bhfeidhm i ngach forbairt nua, leis an ngá atá le héileamh ar fhuinneamh a laghdú, le héifeachtúlacht fuinnimh a mhéadú agus le fuinneamh in-athnuaite a chur ar fáil ar an láithreán más féidir.

5.5.1.1 Gníomhartha um Oiriúnú Aeráide d'Fhoirgnimh

Ba cheart go mbeadh forbairt reatha agus forbairt sa todhchaí sheasmhach ó thaobh na haeráide maidir le gníomhartha um oiriúnú aeráide d'fhoirgnimh. Maidir leis seo, ba cheart go gcuirfear réitigh dúlrbhunaithe, mar shampla bonneagar glas agus nádúrtha, chun cinn mar phríomhghné na gCóras

Draenála Inbhuanaithe (SuDs), chomh maith le bonneagar liath cosúil le ballaí, claífoirt agus umair thanúcháin.

5.5.1.2 Ráitis Fuinnimh Ghníomhú Aeráide

Chun a chinntiú go bhfuil gach forbairt sa todhchaí ag teacht le prionsabail na héifeachtúlachta fuinnimh agus úsáid foinsí fuinnimh éifeachtúla agus in-athnuaite, beidh ar gach iarratas ar fhorbairtí suntasacha nua, nó ar thionscadail athchóirithe suntasacha, Ráiteas Fuinnimh Ghníomhaíochta ar son na hAeráide a chur isteach mar chuid d'aon ráiteas dearaidh foriomlán d'fhorbairt bheartaithe. Pléitear seo níos faide i gCaibidil 14 Caigneáin Bhainistíochta Forbartha.

Tabharfar achoimre sa ráiteas seo freisin ar fhaisnéis a bhaineann leis an bhfeidhmíocht fuinnimh agus na hastaíochtaí CO₂ a bhfuiltear ag súil leo a bhaineann leis an bhforbairt.

Tá sonraí maidir le hábhar riachtanach aon Ráitis Fuinnimh Gníomhaithe ar son na hAeráide san áireamh i gCaibidil 14 Caigneáin Bhainistíochta Forbartha.

Polasaí CAP8 Foirgneamh atá ann anois a Iarfheistiú agus a Athúsáid

Tacú le hiarfheistiú agus athúsáid foirgneamh atá ann cheana féin seachas iad a scartáil agus a atógáil nuair is féidir.

Polasaí CAP9 Éifeachtúlacht Fuinnimh i bhFoirgnimh atá ann anois

Tacú le leibhéal arda caomhnaithe fuinnimh, éifeachtúlacht fuinnimh agus úsáid foinsí fuinnimh atá in-athnuaite i bhfoirgnimh atá ann cheana, lena n-áirítear iarfheistiú bearta éifeachtúlachta fuinnimh sa stoc foirgneamh atá ann cheana.

Polasaí CAP10 Gníomhartha Maolaithe Aeráide sa Timpeallacht Thógtha

Forbairt ísealcharbóin a chur chun cinn laistigh den Chontae a fhéachfaidh le hastaíochtaí dé-ocsaíd charbóin a laghdú agus na caighdeáin chomhshaoil is airde is féidir le linn tógála agus áitithe a chomhlíonadh. Go ginearálta, ba chóir go léireodh/soláthródh forbairt nua:

- a. Leagan amach agus dearadh foirgneamh a uasmhéadaíonn solas an lae, aeráil nádúrtha, iompar gníomhach agus úsáid iompair phoiblí;
- b. Foirgneamh inbhuanaithe/seirbhísí/dearadh láithreáin chun an éifeachtúlacht fuinnimh a uasmhéadú;
- c. Feabhsuithe íogaire éifeachtúlachta fuinnimh ar fhoirgnimh atá ann cheana;
- d. Éifeachtúlacht fuinnimh, caomhnú fuinnimh, agus úsáid mhéadaithe fuinnimh in-athnuaite i bhforbairtí reatha agus nua;
- e. Bonneagar fuinnimh in-athnuaite ar an láthair agus fuinneamh in-athnuaite;
- f. Giniúint dramhaíola láithreán agus tógála a íoslaghdú agus athúsáid nó athchúrsáil a uasmhéadú; agus
- g. Úsáid ábhar tógála a bhfuil fuinneamh corpraithe agus astaíochtaí CO₂ íseal nó nialas acu.

Polasaí CAP11 Gníomhartha Oiriúnaithe Aeráide sa Timpeallacht Thógtha

Ba chóir go léireodh moltaí forbartha prionsabail dearaidh inbhuanaithe d'fhoirgnimh/seirbhísí/láithreán nua. Tacóidh an Chomhairle le forbairt atá seasmhach ó thaobh na haeráide agus cuirfidh sé í chun cinn. Maidir leis seo beidh:

- a. Bearta cosúil le díonta glasa agus ballaí glasa chun róthéamh inmheánach agus éifeacht oileán teasa uirbeach a laghdú;
- b. Úsáid éifeachtach acmhainní nádúrtha a chinntiú (uisce san áireamh) agus leas a bhaint as córais nádúrtha laistigh d'fhoirgnimh agus timpeall orthu;
- c. Minimising pollution by reducing surface water runoff through increasing permeable surfaces and use of Sustainable Drainage Systems Truailliú a íoslaghdú trí rith chun srutha uisce dromchla a laghdú trí dhromchlaí tréscailteacha a mhéadú agus trí Chórais Draenála Inbhuanaithe a úsáid (SuDS);
- d. Riosca tuilte, damáiste do mhaoin ó olltubaistí – cónaithe, poiblí agus tráchtála a laghdú;

- e. Rioscaí ar bhonneagar ríthábhachtach ó fhoircneacha teochta agus teagmhais aimsire foircneacha a laghdú, mar shampla, ar bhóithre, gréasáin chumarsáide, an gréasán uisce/draenála, agus soláthar fuinnimh;
- f. Bithéagsúlacht agus bonneagar glas a chur chun cinn agus a chosaint.

Polasaí CAP12 Ráiteas Fuinnimh Ghníomhaíochta ar son na hAeráide

Beidh ar gach forbairt nua lena mbaineann 30 aonad cónaithe agus/nó níos mó ná 1,000 mhéadar cearnach de spás urláir tráchtála, nó mar ata ag teastáil ag an tÚdarás Pleanála, Ráiteas Fuinnimh um Ghníomhaíocht Aeráide a chur isteach mar chuid den Ráiteas Dearaidh foriomlán chun a léiriú conas a chuimhníodh réitigh fuinnimh agus téimh ísealcharbóin mar chuid den dearadh foriomlán agus pleanáil na forbartha a bheartaítear.

5.5.1 Fuinneamh

Is léir gur cuid lárnach dár n-iarrachtaí chun dul i ngleic leis an éigeandáil aeráide é an t-aistriú chuig foinsí in-athnuaite agus an úsáid atá againn faoi láthair as fuinneamh a dhéanamh níos éifeachtúla. Maidir leis seo, fáiltíonn agus tacaíonn Comhairle Contae Fhine Gall roimh úsáid fhuinnimh in-athnuaite a ghintear trí shaoráidí móra fuinnimh in-athnuaite, trí theicneolaíochtaí micri-inathnuaite atá suiteáilte i bhfoirgnimh, nó trí áiseanna atá sa Chontae cheana féin a oiriúnú chun úsáid a bhaint as a n-aschur reatha mar giniúint teasa.

Tá dréachtú straitéise fuinnimh in-athnuaite an Údaráis Áitiúil (LARES) á cur chun cinn faoi láthair ag an gComhairle. Cuirfidh an LARES úsáid fhuinnimh in-athnuaite chun cinn ar fud an Chontae. Tacaíonn an Plean seo le tionscadail Fhuinnimh In-athnuaite trí bheartais agus cuspóirí cuí a chuimsiú, agus aird á tabhairt freisin ar bheartas ábhartha Náisiúnta agus Réigiúnach maidir le fuinneamh in-athnuaite ar tír agus amach ón gcósta.

Is príomhghné den bheartas gníomhaíochta aeráide é dícharbónú na hearnála fuinnimh trí aistriú ó bhreoslaí iontaise go foinsí fuinnimh ísealcharbóin nó saor ó charbóin. Chun é sin a bhaint amach, beidh ar an earnáil fuinnimh glacadh le réimse níos éagsúla d'fhoinsí fuinnimh in-athnuaite, nialasacha agus ísealcharbóin agus fónais atá slán, seasmhach, dícharbónaithe agus díláraithe a chur ar fáil.

Chomh maith leis sin, tá ról tábhachtach ag tionscnaimh bunaithe sa cheantar, cosúil le Criosanna Dícharbónaithe, agus tionscnaimh atá dírithe ar an mbealach a ghintear agus a ídítear fuinneamh a athrú, amhail Pobail Fhuinnimh Inmharthana an SEAI san aistriú i dtreo réitigh fuinnimh ísealcharbóin.

5.5.1.1 Fuinneamh in-athnuaite

Ciallaíonn foinse fuinnimh in-athnuaite fuinneamh atá inbhuanaithe, rud nach féidir ídiú, nó atá gan teorainn, cosúil leis an ngrian. Mar sin, is rogha eile níos inbhuanaithe é ná breoslaí iontaise, agus tá sé críochna.

Is samplaí d'fhoinsí fuinnimh in-athnuaite iad fuinneamh gaoithe, grianfhuinneamh, fuinneamh uisce (hidreafhuinneamh, fuinneamh tonnta agus taoide), fuinneamh geoiteirmeach (ó theas faoi

dhromchla an domhain), fuinneamh comhthimpeallach (ón aer) agus bithghás (díleá anaeróbach).

Sa *Phlean Gnímh don Aeráid*, tugtar gealltanais go dtiocfaidh 70% dár riachtanais leictreachais ó fhoinsí in-athnuaite faoi 2030. Luaitear sa phlean go n-áireoidh baint amach na sprice seo deireadh a chur de réir a chéile le stáisiún giniúna leictreachais a ghintear le gual agus móin, ár leictreachas in-athnuaite a mhéadú, ár n-eangach a atreisiú (mar shampla, idirnas níos fearr chun gur féidir le leictreachas sruth idir Éire agus tíortha eile), agus córais a chur i bhfeidhm chun foinsí eadrannacha cumhachta a bhainistiú, go háirithe ó ghaoth.

Faoi láthair i bhFine Gall, tá grianfhuinneamh, fuinneamh gaoithe agus fuinneamh micrea-inathnuaite san áireamh sna príomhfhoinsí fuinnimh in-athnuaite, ach tá deiseanna ann d'fhoinsí fuinnimh in-athnuaite eile a sholáthar sa toadhchá agus tá sé mar sprioc ag an bplean seo cuidiú le héagsúlú an tsoláthair fuinnimh in-athnuaite sa Chontae.

5.5.1.1 Grianfhuinneamh

Maidir le grianfhuinneamh, tá réimse teicneolaíochtaí ar fáil chun leas a bhaint as buntáistí na gréine, lena n-áirítear painéil fhótavoltach (PV), painéil tiomsaithe grianteasa agus áiseanna stórála fuinnimh gréine. Tá suiteálacha gréine dín PV ar scála beag go meánach oiriúnach do cheantair uirbeacha, go háirithe spásanna díonta tionsclaíocha móra, áit nach bhfuil mórán talún ar fáil. Is féidir PV gréine a shuiteáil i bhforbairtí nua nó é a iarfheistiú ar fhoirgnimh atá ann cheana féin.

5.5.1.1 Fuinneamh Gaoithe

Maidir le fuinneamh gaoithe, tá ról mór ag giniúint fuinnimh ghaoithe micri-inathnuaite maidir le spriocanna náisiúnta a bhaint amach do leictreachas in-athnuaite. D'fhéadfadh go mbeadh cumas ann do tháirgeadh fuinnimh ghaoithe ar an láthair agus ar micrea-ghiniúint fuinneamh gaoithe i limistéir thionsclaíocha agus i bpáirceanna gnó faoi réir an cheanglais maidir le cosaint taitneamhacht cónaithe sna ceantair máguaird. I gceantair chónaithe sa Chontae, ceadaítear giniúint fuinnimh ghaoithe micri-inathnuaite faoi láthair faoi fhorálacha na Rialacháin um Pleanáil agus Forbairt, 2001 (arna leasú).

D'fhéadfadh leictreachas ó shaoráidí fuinnimh gaoithe amach ón gcósta ar an mórchoir amach ó chósta Fhine Gall i Muir Éireann a ghiniúint freisin. Maidir leis seo, tacaíonn Comhairle Contae Fhine Gall le cur i bhfeidhm an *Phlean Forbartha um Fhuinneamh In-athnuaite Amach ón gCósta 2014* agus rinne siad athbhreithniú ar i 2018. Comhoibreoidh siad le gníomhaireachtaí stáit agus leathstáit maidir le cur i bhfeidhm tionscadail i Muir Éireann.

Más cuí, déanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall iarracht freisin chun éascú a dhéanamh ar bhonneagar cosúil le bonneagar eangaí ar thaobh na talún d'aon tograí fuinnimh in-athnuaite den acmhainn gaoithe amach ón gcósta, de réir phrionsabail an Chreata Náisiúnta um Pleanáil Mara.

5.5.1.1 Fuinneamh Geoiteirmeach

Is é fuinneamh geoiteirmeach fuinneamh teasa a ghintear agus a stóráiltear sa Domhan. Is féidir an fuinneamh seo a úsáid chun ár dtithe a théamh agus má tá dóthain teas ag an bhfoinse, is féidir

leictreachais a ghiniúint freisin. Chun tacú lena ghealltanais faoin *bPlean Gnímh don Aeráid* agus faoi Chlár an Rialtais 2019, rinne an Rialtas ‘Measúnú ar Acmhainní Geoiteirmeacha do Théamh Dúiche in Éirinn’ agus d’ullmhaigh siad ‘Fuinneamh Geoiteirmeach in Éirinn - Treochlár do Chreat Beartais agus Rialála’.

De réir na gcáipéisí seo, tá acmhainneacht aitheanta ag Éirinn d’acmhainní fuinnimh geoiteirmeacha le teocht íseal go meán (> 400 m ar doimhneacht) atá oiriúnach do théamh agus fuarú ar an mórchoír nó ceantair i limistéir bhargasacha, cónaitheacha agus ionsclaíochaa. Chun tacú le himscaradh níos fearr fuinnimh geoiteirmeach in Éirinn, tá creat rialála beartais á fhorbairt ag an rialtas chun taiscéalaíocht agus forbairt acmhainní fuinnimh geoiteirmeacha a éascú.

5.5.1.1 Foinsí Eile Fuinnimh In-athnuaite

Chomh maith leis na príomhfhoinsí fuinnimh in-athnuaite a dtugtar aghaidh orthu thuas, tá foinsí eile fuinnimh in-athnuaite ann, a d’fhéadfadh cur leis an sprioc fhoriomlán maidir leis an earnáil fuinnimh a dhíchárbónú. Is í foinsí eile fuinnimh in-athnuaite a bheadh ann ná bithmhais, is é sin ábhar plandaí nó ainmhithe a úsáidtear mar bhreosla chun leictreachas nó teas a ghiniúint. Mar shampla, adhmaid, barraí fuinnimh agus dramhaíl ó choillte, clóis nó feirmeacha.

Polasaí CAP13 Fuinneamh ó Fhoinsí In-athnuaite

Tacú go gníomhach le táirgeadh fuinnimh ó fhoinsí in-athnuaite, cosúil le grianfhuinneamh, hidreafhuinneamh, fuinneamh tonnta/taoide, geoiteirmeach, fuinneamh gaoithe, cumhacht is teas in éineacht (CTÉ), dáileachán fuinneamh teasa cosúil le córais téimh/fuaraithe ceantair, agus aon foinsí fuinnimh in-athnuaite eile, faoi réir ag gnáthchúinsí pleanála agus comhshaoil.

Polasaí CAP14 Táirgeadh Fuinnimh Micrea-In-athnuaite

Tacaíocht agus spreagadh a thabhairt d’fhorbairt saoráidí in-athnuaite gaoithe ar mhionscála/táirgeadh fuinnimh micrea-inathnuaite.

Polasaí CAP15 Táirgeadh Fuinnimh Gaoithe Amach ón gCósta

Tacú le cur i bhfeidhm ‘Plean um Fhorbairt Fuinnimh In-athnuaite Amach ón gCósta’ 2014 (OREDPA) agus chun bonneagar cosúil le saoráidí ghreille ar thaobh na talún d’aon tograí fuinnimh in-athnuaite den acmhainn gaoithe amach ón gcósta a éascú, más cuí agus ag féachaint do na prionsabail atá leagtha amach sa Chreat Náisiúnta Pleanála Mara.

Polasaí CAP16 Fuinneamh Gheoiteirmeach

Tacú le taiscéalaíocht agus forbairt acmhainní fuinnimh geoiteirmeacha ag féachaint do bheartas rialtais atá ag teacht chun cinn ar fhuinneamh geoiteirmeach.

5.5.1.1 Téamh Ceantair agus Teas Dramhaíola

Is foinse an-suntasach d’fhuinneamh ísealcharbóin iad téamh ceantair agus aisghabháil teasa dramhaíola, agus mar atá leagtha amach sa Straitéis Réigiúnach Spásúil agus Eacnamaíoch (RSES). Is córas é Téamh Ceantair chun teas a ghintear i suíomh láraithe a dháileadh trí chóras píopaí inslithe do riachtanais téimh chónaithe agus tráchtála cosúil le téamh spáis agus téamh uisce. De ghnáth, úsáideann na líonraí seo fuinneamh teasa ó fhoinsí áitiúla agus dáileann siad ar thithe agus ar ghnóthaí áitiúla. Dá réir sin, laghdaítear spleáchas an Chontae ar fhuinneamh agus bhreosla allmhairithe. Úsáideann téamh ceantair foinsí teasa ísealcharbóin cosúil le fuinneamh in-athnuaite agus aisghabháil teasa dramhaíola. Mar gheall ar sin, laghdaítear astaíochtaí CO₂ an Chontae, agus éifeachtúlacht fuinnimh agus maolú ar athrú aeráide á bhaint amach.

Tagraítear go sonrath do théamh ceantair sa ‘*Climate Action Plan 2019*’ ina sonraítear go ndéanfaidh an Rialtas beart chun an méid seo a leanas a dhéanamh chun acmhainn téimh ceantair a bhaint amach. Mar shampla, a chinntiú go gcuirtear san áireamh poitéinseal téimh ceantair i ngach forbairt nua agus go háirithe i gCriosanna Forbartha Straitéisí (CFSanna).”.

Chomh maith leis sin, deir Gníomh 70 den Phlean Gnímh don Aeráid go dtacóidh an rialtas “le dhá thionscnamh téimh ceantair a sholáthar faoin gCiste Gníomhaithe Aeráide”.

Chun a chinntiú go ndéanfar forbairt ar Théamh Ceantair sa Chontae amach anseo, beidh sé riachtanach a chinntiú go mbeidh forbairtí suntasacha nua cónaithe agus tráchtála, atá gar d’fhoinsí teasa a d’fhéadfadh a bheith ann (mar shampla, ionaid sonraí) ‘cumasaithe do théamh ceantair’, nuair is féidir, chun a chinntiú go mbaintear amach deiseanna luachmhara chun teas dramhaíola a ghabháil agus a úsáid. I gcás nach féidir é a dhéanamh, ba cheart go dtairgfeadh an réiteach fuinnimh agus teasa atá beartaithe réiteach ísealcharbóin atá chomh héifeachtach céanna.

Is féidir faisnéis ar na riachtanais nach mór d'fhorbairt a chomhlíonadh chun go measfar go bhfuil sí 'cumasaithe do théamh ceantair' a fháil i gCaibidil 14 Caighdeán Bainistíochta Forbartha.

Polasaí CAP17 Teas Dramhaíola, Téamh Ceantair agus Fuinneamh Díláraithe

Spreagadh go gníomhach forbairt córais teasa ceantair agus fuinneamh díláraithe ísealcharbóin agus ard-éifeachtach ar fud an Chontae ag baint úsáid as foinsí teasa ísealcharbóin cosúil le fuinneamh in-athnuaite agus aisghabháil teasa dramhaíola agus chun nasc forbairtí nua le líonraí téimh ceantair a chur chun cinn nuair atá chórais dá leithéid ann nó nuair is féidir iad a fhorbairt i gceantar ar leith.

Polasaí CAP18 Ag Tacú le hAcmhainneacht Téamh Ceantair i bhFine Gall

Tacú le hacmhainneacht téamh ceantair i bhFine Gall, áireoidh gach Ráiteas Fuinnimh um Ghníomhaíocht Aeráide a chuirtear faoi bhráid na Comhairle (féach ar Beartas CAP12) measúnú ar indéantacht theicniúil, comhshaoil agus eacnamaíoch téimh ceantair nó bloc nó fuarú, go háirithe nuair atá sé bunaithe go hiomlán, nó go páirteach ar fhuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite agus teasa dramhaíola.

Polasaí CAP19 Gabháil agus Úsáid Teas Dramhaíola

Spreagadh forbairtí agus áiseanna atá beartaithe agus atá ann cheana (cosúil le ionaid sonraí) chun teas a cuireadh amú ar bhealach eile a ghabháil agus a úsáid, agus teas dramhaíola a úsáid ar an láthair, nó i suíomhanna ag síneadh, agus in aice láimhe, de réir na Caighdeán um Éifeachtúlacht Fuinnimh atá ábhartha.

5.5.1.1 Criosanna Dícharbónaithe, Tionscnaimh Fuinnimh agus Criosanna Fuinnimh

Tá roinnt straitéisí agus tionscnamh tábhachtach tugtha isteach nó á n-ullmhú chun an t-aistriú i dtreo úsáid fhuinnimh ísealcharbóin a bhrú chun cinn níos mó ar fud an Chontae agus i bpobail áitiúla.

5.5.1.1.1 Criosanna Dícharbónaithe

Saináithníodh i nGníomh 165 den *Phlean Gnímh don Aeráid 2019* freisin an gá le dul i ngleic ar leibhéal áitiúil agus chuimsigh sé gníomh sonracha a éilíonn ar Údarás Áitiúla pleananna a shainaithint agus a fhorbairt le haghaidh Crios Dícharbóinithe amháin ar a laghad ina limistéar riaracháin. Is ceantar spásúlachta é Crios Dícharbóinithe atá sainaitheanta ag an Údarás Áitiúil, inar féidir le raon de bhearta

maolaithe aeráide a bheith ann le chéile chun aghaidh a thabhairt ar fhuinneamh ísealcharbóin áitiúil, ar astaíochtaí gás ceaptha teasa agus ar riachtanais aeráide. Tá Comhairle Contae Fhine Gall ag obair chun Crios Dícharbónaithe a aithint agus tá obair ag dul ar aghaidh in éineacht le Codema agus CARO ar aithint agus cur i bhfeidhm an crios seo chun socrú a dhéanamh d'fhorbairt tionscadal taispeántóra a bhainfidh leas as raon teicneolaíochtaí agus tionscnamh fuinnimh.

5.5.1.1.1 Tionscnaimh Fuinnimh

Tá rannpháirtíocht an phobail agus geallsealbhóirí an-tábhachtach chun aghaidh a thabhairt ar athrú aeráide. Aithnítear freisin go bhfuil gá le móiminteam a chothú agus a thógáil ar rannpháirtíocht saoránach níos leithne san athrú aeráide, thar gach aoisghrúpa. Is é tionscnamh Pobail Fuinnimh Inmharthana an tÚdarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann sampla seanbhunaithe rathúil de rannpháirtíocht pobail ina leith seo, a chabhraíonn le grúpaí daoine teacht le chéile chun feabhas a chur ar an gcaoi a n-úsáidtear fuinneamh ar mhaithe lena bpobal leis na comhspricanna de níos lú fuinnimh a úsáid, úsáid fuinneamh glan agus in-athnuaite agus fuinneamh cliste a úsáid.

5.5.1.1.2 Criosanna Fuinnimh

Cabhróidh an obair leanúnach seo freisin le 'Criosanna Straitéiseacha Fuinnimh' féideartha a aithint de réir Cuspóir Beartais Réigiúnach (RPO) 7.35 den Straitéis Réigiúnach Spásúlachta agus Eacnamaíoch (RSES), a deireann go n-aithneoidh an Tionól Réigiúnach Oirthir agus Lár-Tíre (EMRA), in éineacht le hÚdarás Áitiúla sa réigiún, Criosanna Fuinnimh Straitéiseacha mar cheantair atá oiriúnach do thionscadail ghiniúna fuinnimh níos mó, ról an phobail agus táirgeadh micrifhuinnimh i suíomhanna uirbeacha agus tuaithe agus achmhainneacht d'fhuinneamh in-athnuaite laistigh de limistéir thionsclaíocha".

5.5.1.1.3 Máistirphlean Fuinnimh Réigiúnach Bhaile Átha Cliath

Tá Máistirphlean Fuinnimh Réigiún Bhaile Átha Cliath á fhorbairt ag Codema, plean a fhorbróidh cosáin atá bunaithe ar fhianaise agus costáilte do réigiún Bhaile Átha Cliath chun a spriocanna laghdaithe astaíochtaí carbóin go dtí 2030 agus 2050 a bhaint amach, ag tógáil ar na réimsí fuinnimh a aithníodh san Anailís ar an Éileamh ar Fhuinneamh Spásúil (AÉFS) do cheithre limistéar Údarás Áitiúil Bhaile Átha Cliath.

Polasáí CAP20 Criosanna Dícharbónaithe

Tacú le sonrú agus le cur i bhfeidhm Crios nó Criosanna Dícharbónaithe laistigh den Chontae chun aghaidh a thabhairt ar fhuinneamh ísealcharbóin áitiúil, ar astaíochtaí gás ceaptha teasa agus ar riachtanais aeráide.

Polasaí CAP21 Criosanna Straitéiseacha Fuinnimh

Tacú le sonrú Criosanna Fuinnimh Straitéiseacha féideartha laistigh den Chontae i gcomhar le hÚdarás Réigiúnach an Oirthir agus Lár-Tíre.

Polasaí CAP22 Pobail Fuinnimh Straitéiseach

Tacú le hiarrachtaí leanúnacha agus le forbairt amach anseo ar Phobail Fuinnimh Inmharthana i bhFine Gall trí Thionscnamh ‘Pobail Fuinnimh Inmharthana’ an tÚdarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann.

Polasaí CAP23 Máistirphlean Fuinnimh Réigiúnach Bhaile Átha Cliath

Tacú le hullmhú Máistirphlean Fuinnimh Réigiúnach Bhaile Átha Cliath ag Codema agus tacú lena fhorfheidhmiú in éineacht le hÚdarás Áitiúla Bhaile Átha Cliath comharsanachta, CARO Chathair Bhaile Átha Cliath agus páirtithe leasmhara ábhartha eile.

5.5.1 Dramhaíl

5.5.1.1 Geilleagar Ciorclach

Déanann Caibidil 11 Bonneagar agus Fóntais agus Caibidil 14 Caighdeáin um Bainistíocht Forbartha sa Phlean seo iarracht cur chuige níos inbhuanaithe a chomhtháthú i leith na dramhaíola bunaithe ar phrionsabail an gheilleagair chiorclaigh. Cuireann an beartas náisiúnta um ghníomhú ar son na haeráide béim ar an ngá atá le beart a dhéanamh chun aghaidh a thabhairt ar ghníomhú ar son na haeráide ar fud gach earnála den tsochaí agus den gheilleagar. In earnáil na dramhaíola, tá beartas ar ghníomhú ar son na haeráide dírithe ar aistriú i dtreo ‘geilleagar ciorclach’ a chuimsíonn trí phríomhphrionsabal: dramhaíl agus truailliú a dheardh amach; táirgí agus ábhar a choinneáil in úsáid; agus córais nádúrtha a athbheochan.

Tá cur chuige Chomhairle Contae Fhine Gall i leith bainistiú dramhaíola ag teacht le hOrdLathas Dramhaíola an AE agus le cur chuige an gheilleagair chiorclaigh i leith na dramhaíola a chuireann

prionsabail choisc, athúsáide, athchúrsála, aisghabhála fuinnimh agus diúscartha inbhuanaithe chun cinn.

Tá an t-aistriú chuig geilleagar ciorclach faoi lánseol cheana féin agus leagtar amach i *bPlean Gníomhaíochta Dramhaíola le hAghaidh Geilleagar Ciorclach 2020 – 2025* an príomhchúram nua a théann níos faide ná bainistiú simplí dramhaíola. Díríonn sé ar an chaoi ina mbreathnaímid ar acmhainní ar bhealach níos leithne, agus ar an mbealach sin an t-uasluach a ghabháil de gach ábhar. Soláthraíonn an Plean Gníomhaíochta Dramhaíola seo treochlár d'Éirinn maidir le pleanáil agus bainistiú dramhaíola agus tacaítear leis ag an *Dréacht-Bhille um Gheilleagar Ciorclach 2021* agus ag Straitéis an Rialtais chun oibleagáidí Threoir Dhramhaíola an AE a chomhlíonadh.

Leanfaidh Fine Gall ar aghaidh ag éascú cur i bhfeidhm na reachtaíochta náisiúnta agus an bheartais náisiúnta agus réigiúnach um bainistiú dramhaíola ag féachaint don ordlathas dramhaíola, lena n-áirítear Plean Bainistíochta Dramhaíola do Réigiún an Oirthir agus Lár-Tíre 2015 -2021 (EMRWMP), a thugann eolas do bheartais agus do chuspóirí an Phlean Forbartha seo. Tá gá ag feidhmiú an EMRWMP le cinntiú go mbaintear amach spriocanna éigeantacha Eorpacha agus náisiúnta agus, nuair atá sin á dhéanamh acu, nach gcuirtear sláinte phobail an réigiúin, a mhuintire agus an chomhshaoil i mbaol. Tá *Plean Náisiúnta Bainistíochta Dramhaíola le hAghaidh Geilleagar Ciorclach* á ullmhú faoi láthair agus tiocfaidh sé seo in ionad na bPleananna Réigiúnacha Bainistíochta Dramhaíola atá ann faoi láthair.

5.5.1.1 Dramhaíl Tógála agus Scartála

Chomh maith le bearta polasaí a leagan amach maidir le saincheisteanna cosúil le dramhaíl cathrach, dramhaíl bia agus plaisteacha aon úsáide, tugann an Plean Gníomhaíochta Dramhaíola aghaidh ar cheist na dramhaíola tógála agus scartála toisc go mbaineann sé leis an gcóras pleanála.

Cuireann an Plean Gníomhaíochta Dramhaíola béim ar an athbhreithniú faoi láthair ar *Threoirlínte Dea-chleachtais 2006 maidir le hUllmhú Pleananna Bainistíochta Dramhaíola do Thionscadail Dramhaíola Tógála agus Scartála* chomh maith leis an rún chun dramhaíl tógála agus scartála a thabhairt isteach mar chuid de na Treoirlínte pleanála reachtúla. Luann sé freisin go ndéanfar nuashonrú ar Threoirlínte an plean tógála agus bainistíochta dramhaíola chun a chinntiú go gcuirtear i bhfeidhm i gcónaí na ceanglais phleanála.

Polasaí CAP24 Geilleagar Ciorclach

Tacú leis an aistriú chuig chur chuige an gheilleagar ciorclach mar atá leagtha amach sa Polasaí Náisiúnta Dramhaíola na hÉireann 2020-2025.

Polasaí CAP25 Pleananna Bainistíochta Dramhaíola do Thionscadail Tógála agus Scartála

Aird a thabhairt ar Threoirlínte Dea-Chleachtais 2006 maidir le hullmhú Pleananna Bainistíochta Dramhaíola do Thionscadail Dramhaíola Tógála agus Scartála chomh maith le haon nuashonrú amach anseo ar na Treoirlínte seo chun a chinntiú go gcuirfear na ceanglais phleanála i bhfeidhm i gcónaí.

5.5.1 Iompar Inbhuanaithe

De réir sonraí a bhailigh an tÚdarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI), ba í an earnáil iompair an tomhaltóir aonair ba mhó fuinnimh in Éirinn, freagrach as 42.3% den úsáid fhuinnimh sa bhliain 2018. Maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa, léiríonn sonraí a bhailigh an GCC go raibh an earnáil iompair freagrach as 20.4% d'astaíochtaí iomlána na ngás ceaptha teasa sa bhliain 2019, tar éis an earnáil talmhaíocht amháin. Léiríonn na sonraí seo an gá ní amháin le hiompar i bhfeithiclí príobháideacha a laghdú, ach freisin le hastaíochtaí díreacha ó fheithiclí iad féin a laghdú.

Tá cur chun cinn agus seachadadh cineálacha iompair agus gluaiseachta níos inbhuanaithe sa Chontae lárnach don chur chuige iomlán d'fhorbairt an Chontae le linn shaolré an Phlean seo. Aithnítear sa chur chuige seo na buntáistí a bhaineann le bonneagar agus áiseanna níos fearr a chuir ar fáil do choisithe agus rothaithe agus iad seo a ghlacadh isteach lenár n-acmhainn shaibhir oidhreachta nádúrtha, úsáid an chairr phríobháidigh a theorannú chuig úsáid tábhachtach amháin agus aistriú chuig feithiclí leictreacha a chur chun cinn trí phointí luchtaithe EV a chuir ar fáil in áiteanna oiriúnacha ar fud an Chontae. Ba chóir a thabhairt faoi deara freisin go bhfuil an tÚdarás Áitiúil ag soláthar duchtú luchtaithe EV i ngach aonad tithíochta sóisialta nua agus go gcinntíonn sé soláthar luchtairí EV de réir na rialachán tógála i ngach forbairt nua.

Maidir le hiompar poiblí feabhsaithe, suite go cuí, comhtháite, níos minice agus níos inbhuanaithe a chuir ar fáil, leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ar aghaidh leis an obair leis an ÚNI agus BIÉ chun seachadadh na dtionscadail iompair phoiblí a rachaidh chun sochair Fhine Gall go díreach a chinntiú agus aistriú amach ó spleáchas ar charr príobháideach chuig sochaí ísealcharbóin a spreagadh.

Leanann Comhairle Contae Fhine Gall freisin ag tabhairt tosaíochta do chur chun cinn taistil ghníomhach mar chuid dá tiomantas leanúnach do ghníomhú aeráide trí obair an Roinn Comhshaoil, Gníomhaithe ar son na hAeráide agus Taisteal Gníomhach atá freagrach as réitigh luaineachta gníomhaí inbhuanaithe a sheachadadh. Leagtar amach straitéis i gCaibidil 6 Nascacht agus Gluaiseacht an Phlean a fhreagraíonn do phríomhdhúshlán iompair trí iarracht a dhéanamh an gá le taisteal a ísliú agus trí aistriú ó úsáid carranna príobháidí chuig cineálacha iompair níos inbhuanaithe a chur chun cinn.

5.5.1.1 Iompar agus Feithiclí Leictreacha (EVanna) a Dhícharbónú

Iarrtar sa *Phlean Gnímh don Aeráid 2019* go ndéanfaí meascán beart chun tionchar a imirt ar phatrún spásúil na forbartha, ar an struchtúr uirbeach agus ar an tsoghluaisteacht fhoriomlán, le bearta teicneolaíochta ísealcharbóin, cosúil le méadú suntasach ar an bhflít EV. Leagtar amach sprioc an

rialtas sa Phlean chun líon na ngluaisteán agus na veaineanna EV a úsáid chun go sroichfidh Éire 100% de na gluaisteáin agus na veaineanna nua ar fad a bheidh ina EVanna faoi 2030. Beidh thart ar aon trian de na feithiclí go léir a dhíolfar le linn na ndeich mbliana Feithiclí Ceallraí-Leictreacha (BEV) nó Feithiclí Leictreacha Hibrideacha Plugála (PHEV).

Chun freastal ar an bhfás seo ar fheithiclí leictreacha, beidh sé tábhachtach a chinntiú go gcuirfear dóthain pointí luchtaithe agus bonneagar luchtaithe tapa ar fáil do bhreithnithe chuí maidir le dearadh agus suíomh agus go bhfuil siad ag féachaint do na *Rialacháin um Pleanáil agus Forbairt 2001* arna leasú, atá nuashonraithe chun suiteáil pointe luchtaithe feithicle EV a chur san áireamh. Tabharfar aird ar an dul chun cinn atá á dhéanamh i dteicneolaíocht luchtaithe EV chomh maith le forbairt bealaí nua, éifeachtacha, nuálacha agus inrochtana chun pointí luchtaithe a chuir ar fáil.

Polasaí CAP26 Feithiclí Leictreacha

A chinntiú go gcuirfear dóthain pointí luchtaithe agus bonneagar luchtaithe tapa ar fáil ar shráideanna atá ann cheana féin agus i bhforbairtí nua faoi réir dearadh, tsuímh agus oidhreacht tógtha cuí agus ag féachaint do na *Rialacháin um Pleanáil agus Forbairt (2001)* arna leasú, atá nuashonraithe chun suiteáil pointe luchtaithe feithicle EV a chur san áireamh.

5.5.1 Athléimneacht Tuilte

Tá na hÚdaráis Áitiúla agus Oifig na nOibreacha Poiblí (OPW) fós freagrach as bainistiú uisce dromchla agus cosc tuilte. Beidh bainistiú draenála uisce dromchla i bhFine Gall thar shaolré an Phlean seo agus ina dhiaidh sin rithábhachtach chun uisce dromchla a ritheann chun srutha a laghdú, chun athrú aeráide agus tuilte a mhaolú agus oiriúnú dó. Le himeachtaí báistí níos foircní réamh-mheasta mar gheall ar athrú aeráide, is dócha go mbeidh níos mó tuilte i bhFine Gall (báistiúil, abhann agus cósta, screamhuisce agus líonra) i gceantair leochaileacha den Chontae.

Iarrann an Treoir Thuilte ar bhallstáit measúnuithe straitéiseacha riosca tuilte a dhéanamh agus bearta bainistíochta riosca tuilte a shainaithint. Tá léarscáileanna tuilte ullmhaithe ag Oifig na nOibreacha Poiblí (OPW) le haghaidh cásanna aeráide sa todhchaí agus Pleananna Bainistíochta Riosca Tuilte a leagann amach bearta ar nós scéimeanna maolaithe tuilte / oibreacha cosanta tuilte (bonneagar liath) chun riosca tuilte a bhainistiú laistigh de na dobharcheantair abhann ábhartha.

Spreagfaidh agus cothóidh Comhairle Contae Fhine Gall go gníomhach úsáid réitigh ghlasa cosúil le claiseanna reatha, claiseanna crann, díonta glasa, soitheach plandaí, locháin agus bogaigh le haghaidh draenála, a íoslghdaíonn an drochthionchar comhshaoil a thagann as forbairt. Tá ról ag Bonneagar Glas, mar chuid den Chóras Draenála Inbhuanaithe (SuDS), i laghdú riosca tuilte agus le bainistiú comhtháite acmhainní uisce. Laghdaíonn Bonneagar Glas ráta agus toirt an uisce a théann isteach sna draenacha trí idircheapadh a dhéanamh air, trí limistéir stórála sealadacha agus buana a chur ar fáil, agus uisce a ligean isteach sa talamh seachas é a dhíriú ar dhraenacha. Déanfaidh éascú rith chun

srutha síothlaithe trí ghnéithe nádúrtha cosúil leis an talamh nádúrtha, claiseanna crann, díonta glasa agus claiseanna reatha, soláthar do chóireáil uisce céimnithe chun cabhrú le truailliú agus dríodar a bhaint, agus, mar sin, feabhas a chur ar cháilíocht uisce ár n-aibhneacha de réir na riachtanas. den *Chreat-Treoir Uisce*.

Tá ról ag bunú spáis do chonairí aibhneacha freisin i bhfreagraí oiriúnaithe chun athléimneacht tuilte a bhaint amach. Trí chonairí abhann agus tírdhrechtú atá ann cheana a chosaint agus trí bhearta nádúrtha bainistithe tuilte a sholáthar, cosúil le cruthú na mbogach laistigh de chonairí abhann, is féidir cabhrú le tuilte abhann a bhainistiú trí mhéid an rith chun srutha a laghdú, trí insíothlú uisce isteach san ithir a chur chun cinn agus rith chun srutha go sruthanna a mhoilliú, agus trí mhoill a chur ar shreabhadh tuilte le sruth.

Bhí an Plean seo faoi réir agus ag gabháil le Measúnú Straitéiseach Riosca Tuile (SFRA), a ullmhaíodh de réir na dTreoirínte d'Údaráis Phleanála de chuid an RCORÁ agus Oifig na nOibreacha Poiblí, 2009. Dá bhrí sin, criosaíonn an Plean seo láithreáin oiriúnacha le haghaidh forbartha agus aithnítear freisin conas is féidir riosca tuilte a laghdú.

Leagann Caibidil 11 Infreastruchtúr agus Fónais cur chuige polasaí conaire bruachánach amach d'aibhneacha an Chontae lena n-áirítear beartais agus cuspóirí a bhaineann le SuDS. Leagann Caibidil 14 Caighdeáin Bainistíochta Forbartha amach cuspóirí tacaíochta breise agus caighdeáin riachtanacha maidir le Bainistíocht Uisce Dromchla, córais draenála uisce bréan agus dromchla, caomhnú uisce agus díonta glasa.

Polasaí CAP27 Athléimneacht Tuilte agus Acmhainní Uisce

Tacú le bearta oiriúnaithe bog, glas agus liath a sheachadadh chun athléimneacht acmhainní tuilte agus uisce a fheabhsú nuair is cuí sa Chontae.

Polasaí CAP28 Measúnú agus Oiriúnú Riosca Tuilte

Aghaidh a thabhairt ar riosca tuilte ag leibhéal straitéiseach trí phróiseas an Mheasúnú Straitéiseach Baol Tuilte, agus trí fheabhsúcháin ar chosaintí tuilte an Chontae.

Polasaí CAP29 Maolú Riosca Tuilte Nádúrtha

Misneach a thabhairt d'úsáid mhaolaithe riosca tuilte nádúrtha nó réitigh dúlrbhunaithe lena n-áirítear bogaigh chomhtháite, bonneagar glas, agus Córais Inbhuanaithe Draenála (SUDanna) mar chuid d'oiriúnú níos leithne agus freagairtí maolaithe chun athléimneacht tuilte a bhaint amach.

5.5.1 Bainistíocht Cósta

Leanann tionchar an chreimthe cósta ar aghaidh fós ar Fhine Gall. Bunaíodh Grúpa Stiúrtha na Straitéise Náisiúnta maidir le Bainistíocht um Athrú Cósta agus bhí a chéad chruinniú acu i mí Mheán Fómhair 2020. Bhí an grúpa freagrach as breithniú a dhéanamh ar fhorbairt straitéise comhtháite, iomlán don Rialtas um athrú cósta.

Tugann an cleachtas is fearr i mbainistíocht chríos an chósta le fios nach gcuirfí isteach ar an gcósta agus a phróisis más féidir in aon chor. Tá sé seo mar gheall ar na hiarmhairtí casta agus gan choinne ar chodanna eile den chósta go príomha a d'fhéadfadh bearta cosanta a bheith mar thoradh orthu agus na costais a bhaineann le struchtúir chosanta cósta a shuiteáil agus a chothabháil sa todhchaí.

Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ar aghaidh ag obair le húdaráis ábhartha ar nós Oifig na nOibreacha Poiblí chun bearta breise cosanta tuilte a aithint agus a fhorbairt nuair is gá. Aithníonn an Plean seo nádúr dinimiciúil an chósta agus áirítear ann raon de bheartais agus de chuspóirí maidir le conas athrú cósta a bhainistiú

Leanann monatóireacht chósta de bheith ina cuid lárnach de bhainistíocht cósta. Agus é seo san áireamh, tá Oifig na nOibreacha Poiblí i gcomhairle le Comhairle Contae Fhine Gall ag déanamh píolótach ar Inbhear Bhaile Roiséir mar cheann de 5 láthair Náisiúnta. Tá tús curtha le heitiltí drón, agus cuirfidh an clár píolótach seo eolas ar fáil do leathadh céimneach an chláir Náisiúnta.

Tá moltaí cosanta cósta do Phort Reachrann, don Ros agus Inbhear Bhaile Roiséir ag dul ar aghaidh, agus tá Tuarascáil Roghanna tugtha chun críche agus cuireadh an rogha tosaíochta in iúl don phobal trí shraith chruinnithe faisnéise fíorúla. Breathnaítear ar shuiteáil struchtúir gradhana ar chruth Y atá saindeartha in éineacht le breisiú trá agus claifoirt tuile ag An Coinicéar agus balla tuile sa Ros mar na roghanna cosanta cósta is fearr. Tá na comhairleoirí anois (Samhain 2021) ag tabhairt an dearadh chun críche agus ag ullmhú na ndoiciméad tacaíochta don tionscadal.

Is í Comhairle Contae Fhine Gall an chéad Údarás Áitiúil sa Tír a rinne measúnú riosca ar an éifeacht ar ghuaiseacha athraithe aeráide ar a sócmhainní oidhreachta. Feidhmeoidh torthaí an mheasúnaithe riosca seo mar bhonn líne láidir chun tosaíochta a thabhairt do ghníomhartha maolaithe. Breathnóidh an Chomhairle ar chuimsiú cuspóirí maidir le hoiriúnú don athrú aeráide chun a chinntiú nach mbíonn drochthionchar ag bearta um athrú aeráide ar sócmhainní oidhreachta.

Polasaí CAP30 Monatóireacht ar an gCósta

Monatóireacht a dhéanamh ar chreimeadh cósta agus ar fhairsingiú feadh chósta Fhine Gall chun láithreacha atá i mbaol creimeadh cósta agus tuilte a shainaithint.

Polasaí CAP31 Cosaint Cósta

Cinntiú go soláthrófar bearta cosanta cósta cuí i suíomhanna atá i mbaol creimeadh cósta agus tuilte.

Polasaí CAP32 Bainistíocht Chríos an Chósta

Tacú le bearta bainistíochta chríos an chósta chun oiriúnú d'athrú aeráide lena n-áirítear athchóiriú ar éiceachórais dhíghrádaithe, níos mó athléimneacht tuilte, feabhsú cáilíochta uisce, caomhnú gnáthóg agus soláthar áiseanna do chónaitheoirí Fhine Gall agus do chuirteoirí.

5.5.1 Réitigh Dúlra agus Bonneagar Glas

Is féidir le Bonneagar Glas cabhrú leis an gContae dul in oiriúint agus chun athléimneacht a bhaint as éifeachtaí an athraithe aeráide agus ról a bheith aige freisin i maolú aeráide. Áirítear le gnéithe Bonneagair Ghlais an Chontae gnéithe nádúrtha agus leathnádúrtha (an timpeallacht mhuirí, páirceanna, coillearnach, dobharlaigh, srl.) agus bonneagar atá dúlra-bhunaithe (cosúil le díonta glasa, claiseanna crann, gairdíní báistí agus ballaí glasa).

Soláthraíonn na sócmhainní nádúrtha seo agus na heilimintí glasaithe uirbeacha seo raon feidhmeanna agus tairbhí (seirbhísí éiceachórais) a chuidíonn le hoiriúnú agus maolú an athraithe aeráide. Gabhann agus stóráilann crainn, fásra agus ithir an Chontae carbóin agus cuireann siad fuarú galaithe agus scáthú ar fáil inár gceantair uirbeacha agus lonnaíochtaí, rud a mhaolaíonn éifeacht na n-oileán teasa uirbeacha.

Tá méadú, athchóiriú agus nascadh gnáthóga atá saibhir i mbithéagsúlacht agus a chuireann seirbhísí luachmhara éiceachórais ar fáil, ríthábhachtach chun athléimneacht an Chontae i leith athrú aeráide a mhéadú agus chun caighdeán na beatha a fheabhsú. I gCaibidil 9 Bonneagar Glas agus Oidhreacht Nádúrtha, leagtar amach bearta agus cuspóirí infreastruchtúir Ghlas oiriúnaitheach agus bearta ghlaisaithe uirbeacha chun cabhrú le gníomh aeráide a chur i bhfeidhm sa Chontae.

Polasaí CAP33 Gníomhú ar son na hAeráide agus Bonneagar Glas

Bonneagar Glas an Chontae a chosaint, a nascadh agus a leathnú agus na seirbhísí oiriúnaithe agus maolaithe don athrú aeráide a chuireann sé ar fáil a bharrfheabhsú.

5.5.2 Gníomhú ar son na hAeráide mar Théama Trasghearrtha

Is téama trasghearrtha é Gníomhú ar son na hAeráide agus is cuid thábhachtach den Phlean seo é. De réir an méid thuas, cuireann gach caibidil den Phlean leis an iarracht iomlán chun oiriúnú d'iarmhairtí an athraithe aeráide agus iad a mhaolú. Tugann an tábla achoimre thíos forbheathnú gairid ar na príomhbhealaí ina gcuidíonn gach caibidil ábhartha sa Phlean le hiarrachtaí um ghníomhú ar son na haeráide, agus conas a théann gach caibidil go ginearálta i ngleic leis na réimsí beartais éagsúla um ghníomhú aeráide a dtugtar aghaidh orthu sa chaibidil seo.

Tábla 5.1: Achoimre ar Bhearta Gníomhaíochta ar son na hAeráide de réir Caibidle

Caibidil 1 – Réamhrá
<ul style="list-style-type: none">● Tacaíonn sé le laghdú ar éileamh agus ar astaíochtaí fuinnimh trí laghdú ar spleáchas ar bhreoslaí iontaise agus úsáid neamh-inbhuanaithe acmhainní.● Tacaíonn sé le dlúthfhás agus le comhdhlúthú leanúnach na lonnaíochtaí atá sa Chontae cheana féin.● Tacaíonn sé le húsáid éifeachtach talún a ndéanann iompar poiblí freastal maith air agus le forbairt bonneagair inbhuanaithe.● Tacaíonn sé leis an aistriú chuig sochaí ísealcharbóin, atá athléimneach ó thaobh na haeráide agus inbhuanaithe.
Caibidil 2 – Pleanáil le haghaidh Fáis
<ul style="list-style-type: none">● Tacaíonn sé le forbairt inbhuanaithe trí fhás dlúth trí fhorbairt chúí inlíonta agus athfhorbraíochta agus fás spriocdhírthe feadh príomhchonairí iompair.
Caibidil 3 – Cruthú Áite Inbhuanaithe agus Tithe Ardchaighdeáin

- Tacaíonn sé le comhdhlúthú bailte agus sráidbhailte thar fhorbairt leanúnach úrnua, ag feabhsú beocht lonnaithe agus ag seachaint dúbailt infheistíochta i seirbhísí agus in infreastruchtúr.
- Cuireann sé chun cinn forbairt chónaithe d'ardchaighdeán a ionchorpraíonn raon de thíopeolaíocht agus roghanna tionachta a chuireann ar chumas daoine an méid ceart ag an am ceart.
- Soláthraíonn sé pobail athléimneach inbhuanaithe ina n-óstaíonn siad raon seirbhísí áitiúla, réimse poiblí ar ardchaighdeán agus bonneagar pobail, go léir gar trí shiúl, rothaíocht agus iompar poiblí.

Caibidil 4 – Bonneagar Pobail agus Spás Oscailte

- Tacú le soláthar bonneagair phobail agus spás oscailte ag láithreacha a bhfuil rochtain orthu trí thaisteal gníomhach, lena n-áirítear siúl nó rothaíocht agus atá gar do bhealaí iompair. Laghdóidh sé seo an gá atá le tiomáint chun rochtain a fháil ar sheirbhísí agus ar shaoráidí.
- Tacú le 'Fingal's Keen To Be Green Facilities Project' ina nglacfaidh áiseanna pobail ar fud Fhine Gall páirt i bplean 5-chéim le bheith inbhuanaithe agus gníomh a ghlacadh in aghaidh éifeachtaí Athrú Aeráide. Is comhoibriú é an Tionscadal idir Oifig Forbartha Pobail Fhine Gall, An Roinn um Gníomhú ar son na hAeráide agus Taistil Gníomhaigh agus Lónra Áiseanna Pobail Fhine Gall.

Chapter 5 – Gníomhú ar son na hAeráide

- Tacaíonn sé le cur i bhfeidhm Phlean Gníomhaíochta FCC um Athrú Aeráide.
- Tacaíonn sé le bearta gníomhaíochta aeráide a chomhtháthú i moltaí forbartha.
- Tacaíonn sé le dícharbónú na hearnála fuinnimh agus le forbairt leanúnach ar fhoinsí fuinnimh in-athnuaite agus ísealcharbóin.
- Tacaíonn sé le straitéisí agus tionscnaimh fuinnimh áitiúla agus contae.
- Tacaíonn sé le cur chuige an gheilleagair chiorclaigh i leith na dramhaíola.
- Tacaíonn sé leis an aistriú chuig modhanna níos inbhuanaithe gluaiseachta agus iompair agus dícharbónú iompair.
- Tacaíonn sé le bearta maolaithe agus oiriúnaithe riosca tuilte a fheabhsú, lena n-áirítear, úsáid a bhaint as réitigh dúlrbhunaithe agus SuDS.
- Tacaíonn sé le prionsabail réitigh dúlrbhunaithe agus glasú uirbeach.

Caibidil 6 – Nascacht agus Gluaiseacht

- Tacaíonn sé le beartais úsáide talún a laghdaíonn éileamh ar thaisteal trí dhaoine agus na gníomhaíochtaí a theastaíonn uathu a rochtain a thabhairt níos gaire dá chéile.
- Tacaíonn sé le haistriú go réitigh shoghluaisteachta ísealcharbóin trí thacaíocht a thabhairt d'fhorbairt leanúnach gréasán iompair inbhuanaithe agus comhtháite.
- Fócas tosaíochta ar sholáthar méadaithe de bhonneagar siúil, rothaíochta agus iompair phoiblí.
- Athrú iompraíochta chuig modhanna níos inbhuanaithe a spreagadh.

- Tacaíocht ghníomhach do phríomhthionscadail iompair phoiblí agus inrochtaineacht iompair phoiblí i gceantair uirbeacha agus thuaithe.
- Bóithre agus sráideanna a dhearadh chun dóigheanna a fheabhsú do mhodhanna inbhuanaithe.
- Féachann sé le caighdeáin pháirceála cuí chun forbairt inbhuanaithe a éascú.
- Tacaíonn sé le bainistiú éifeachtach na gconairí straitéiseacha iompair chun gluaiseacht éifeachtach daoine agus earraí a chumasú.
- Tacaíonn sé le réitigh astuithe laghdaithe nó nialasacha maidir le conas a sheachadtar earraí agus tacaíonn sé leis an bpoitéinseal atá ann chun úsáid éifeachtach a bhaint as an ngréasán iarnróid chun lasta a iompar.
- A chinntiú go ndéanann conairí iompair feidhm mar naisc bhonneagair ghlais a ionchorpraíonn réitigh atá dúlrabhunaithe.

Caibidil 7 – Fostaíocht agus Geilleagar

- Tacaíocht a thabhairt do thionscnaimh a chuireann deiseanna ar fáil do ghnóthaí chun obair ar bhealach níos inbhuanaithe chun soláthar a dhéanamh d'athléimneacht agus do chomhleas gnóthaí agus custaiméirí.
- Tacú le dlúthfhás agus le forbairt limistéar straitéiseach forbartha d'fhás daonra agus fostaíochta i gcomhar le soláthar bonneagair chuí.
- Tacaíocht a thabhairt do bhraisliú mar phríomhchoincheap eacnamaíoch agus mar mhodh chun gnóthaí a lonnú i suíomhanna comhcheangailte, agus ar an gcaoi sin achair a laghdú.
- Tacú le soláthar fostaíochta ardchaighdeáin agus forbairtí cónaithe i gcóngar a chéile chun an gá le taisteal a laghdú
- Tacú leis an 'Making Remote Work - Straitéis Náisiúnta um Chianobair' agus le háiseanna a ligeann do dhaoine cónaí in aice lena n-áit oibre
- Tacú le fás an 'gheilleagair ghlais' lena n-áirítear fuinneamh in-athnuaite, iarfheistiú, agus feithiclí leictreacha agus bonneagar luchtaithe agus tacú leis an aistriú chuig geilleagar ciorclach
- Tacaíocht a thabhairt d'fhorbairt infreastruchtúir turasóireachta, nithe is díol spéise do chuairoteoirí agus áiseanna tacaíochta ag láithreacha cuí sa Chontae ar bhealach nach mbíonn drochthionchar aige ar na limistéir glactha agus ar an gcomhshaol glactha.
- Forbairt cleachtais talmhaíochta atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil a spreagadh agus a chinntiú go gcosnaítear sruthchúrsaí, gnáthóga fiadhúlra agus limistéir lena mbaineann tábhacht éiceolaíoch ó bhagairt truaillithe.
- Tacú le Seirbhís Fhoraoiseachta na Roinne Talmhaíochta, Bia agus Mara chun forbairt inbhuanaithe foraoise a chur i bhfeidhm de réir na treorach beartais Náisiúnta.
- Forbairt na hearnála fuinnimh mhalartach a éascú agus a spreagadh

Caibidil 8 – Aerfort Bhaile Átha Cliath

- Leagtar béim láidir ar astuithe aeráide a laghdú trí níos mó úsáid a bhaint as modhanna iompair níos inbhuanaithe agus cur chuige taistil níos cliste do rochtain ar an dromchla go hAerfort Bhaile Átha Cliath agus uaidh.

- Tacú le srianadh ar pháirceáil mhéadaithe fostaithe ag an aerfort mar chuid den iarracht chun astuithe a laghdú.
- Tacú leis an gceanglas maidir le forbairtí ar mhórsála ag an aerfort chun aghaidh a thabhairt ar astuithe carbóin mar chuid den phróiseas bainistíochta forbartha
- Cosc agus íoslaghdú dramhaíola a spreagadh ar fud áiseanna aerfoirt.

Caibidil 9 – Bonneagar Glas agus Oidhreacht Nádúrtha

- Tacaíonn sé le cur i bhfeidhm Phlean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Fhine Gall, Foraois Fhine Gall – Straitéis Crann d’Fhine Gall, é a Choinneáil Ghlas – Straitéis Spáis Oscailte d’Fhine Gall agus Spás le haghaidh Súgradh – polasaí Súgartha d’Fhine Gall sa Dréachtphlean.
- Tacaíonn sé le Straitéis Chuibhrinn Fhine Gall, Gairdíní Pobail agus cuireann sé tionscnaimh athfialaithe agus maidir le pailneoir chun cinn laistigh den Chontae.
- Tacaíonn sé le líonra comhordaithe agus bainistithe de spásanna glasa ilfheidhmeacha atá nasctha leis an ngréasán réigiúnach um Bonneagar Glas níos leithne.
- Tacaíonn sé le comhtháthú Bonneagar Glas agus cur chuige seirbhísí éiceachórais isteach i bhforbairtí nua/réimsí nua fáis.
- Tacaíonn sé le cosaint, cothabháil agus feabhsú na sruthchúrsaí agus a gcuid conairí bruachánacha sa chontae.
- Tacaíonn sé le cosaint agus feabhsú líne an chladaigh agus an timpeallacht mhuirí mar spás oscailte agus mar ghnáthóga nádúrtha tábhachtacha.
- Soláthraíonn sé do chosaint chúí crann agus fála scean, ag aithint a luach dár n-oidhreacht nádúrtha, bithéagsúlacht agus gníomhú aeráide.

Caibidil 10 – Oidhreacht, Cultúr agus Ealaíona

- Comhoibriú le gníomhaireachtaí eile maidir le himscrúdú a dhéanamh ar athrú aeráide ar chreatlach foirgneamh stairiúil agus tógáil thraidisiúnta chun cumas oiriúnaitheach a fheabhsú, athléimneacht a neartú agus leochaileacht na hoidhreachta tógtha a laghdú.
- Meicníochtaí a chur chun cinn agus tacaíochta trína bhféadfaidh an Chomhairle athléimneacht a fhorbairt, tionchar an Athraithe Aeráide ar oidhrecht seandálaíochta agus tógtha an chontae a oiriúnú nó a mhaolú.
- Tacaíonn sé le foirgnimh atá ann cheana a choinneáil agus a bhfeidhmíocht fuinnimh a fheabhsú de réir na bprionsabal caomhnaithe foirgneamh is fearr.
- Tacaíonn sé le hoibriú le gníomhaireachtaí eile in imscrúdú ar athrú aeráide ar chreatlach foirgneamh stairiúil.
- Tacaíonn sé le feidhmiú Chiste na Séadchomharthaí Pobail chun monatóireacht agus oiriúnú na séadchomharthaí seandálaíochta a chinntiú agus chun damáiste a mhaolú de bharr athrú aeráide.

Caibidil 11 – Bonneagar agus Fóntais

- Tacaíonn sé le bainistíocht riosca tuilte atá dúrabhunaithe agus oiriúnaitheach agus cuireann sé úsáid Córais Inbhuanaithe Draenála (SUDanna) chun cinn i ngach forbairt.

- Tacaíonn sé le comhtháthú bainistíocht agus cosaint sruthchúrsaí/dobharlaigh le pleanáil na talamhúsáide agus bainistíocht forbartha.
- Tacaíonn sé le cur chun cinn agus le seachadadh cineálacha níos inbhuanaithe de bhainistiú dramhaíola de réir phrionsabail an gheilleagair chiorclaigh.
- Tacaíonn sé le dramhaíl a íoslaghdú/a chosc agus athchúrsaíl agus athúsáid ábhar a uasmhéadú.
- Tacaíonn sé le húsáid agus giniúint fuinnimh in-athnuaite ag láithreacha cuí laistigh den timpeallacht thógtha agus nádúrtha.

- Tacaíonn sé le leathadh amach an Phlean Gníomhaíochta um Eangacha Cliste agus Cathracha Cliste (2013) chun naisc nua, cothromú eangaí, bainistíocht fuinnimh agus forbairt micri-eangaí a chumasú.

Caibidil 12 – Feidhmiú agus Monatóireacht

- Tacaíonn sé le monatóireacht agus le feidhmiú rathúil na mbeartas a bhaineann le gníomhú aeráide atá leagtha amach sa phlean.

Caibidil 13 – Criosú Úsáide Talún

- Tacaíonn sé le forbairt lonnaíochtaí dlúth, comhtháite agus Contae atá athléimneach ó thaobh na haeráide de trí aicmí úsáide ar leith a chur chun cinn in áiteanna cuí.
- Tacaíonn sé le comhdhlúthú na n-ionad atá ann cheana féin agus le hathfhorbairt ar thalamh athfhorbraíochta chun tacú le húsáid éifeachtach talún.
- Soláthraíonn sé do chosaint an bhonneagair ghlais chomh maith le bonneagar pobail agus sóisialta.

Caibidil 14 – Caihdeáin Bainistíochta Forbartha

- Tacaíonn sé le forbairt a íoslaghdaíonn úsáid acmhainní, a laghdaíonn dramhaíl, a chaomhnaíonn uisce, a chuireann úsáid éifeachtach fuinnimh chun cinn agus a úsáideann teicneolaíochtaí in-athnuaite cuí.
- Tacaíonn sé le húsáid ábhar ó fhoinsí inbhuanaithe atá le hathúsáid agus le hathchúrsáil nuair is féidir.
- Spreagtar úsáid ábhar tógála glasa agus táirgí fuinnimh ísealchorpraithe cosúil le stroighin ísealcharbóin agus ábhair athchúrsáilte.
- Spreagann sé forbairtí a fheabhsaíonn an bhithéagsúlacht agus a sholáthraíonn spás oscailte inrochtana agus tírdhrechtú.
- Éilíonn forbairt chun prionsabail bhainistíochta uisce dromchla a chomhtháthú lena n-áirítear Córais Inbhuanaithe Draenála Uirbeach (SuDS).

CAIBIDIL 6 NASCADH AGUS GLUAISEACTH

6.1 Réamhrá

Chun forbairt inbhuanaithe a bhaint amach i bhFine Gall agus freagairt do phríomhdhúshláin iompair thar shaolré an Phlean seo agus go háirithe, i gcásanna ina bhfuiltear ag brath an iomarca ar an gcarr príobháideach agus ina bhfuil gá le hastuithe iompair a laghdú, sainnithnítear sa chaibidil seo an creat beartais riachtanach chun éascaíocht a dhéanamh ar na héilimh mhéadaithe taistil a bhfuiltear ag súil leo ar fud Fhine Gall ar bhealach inbhuanaithe. Is é heann de phríomhchuspóirí straitéiseacha sa Phlean seo ná comhtháthú na pleanála talamhúsáide agus iompair a neartú le fócas tosaíochta ar sholáthar méadaithe bonneagair siúil, rothaíochta agus iompair phoiblí. Cuireann an Plean seo gréasán iompair comhtháite agus inbhuanaithe chun cinn atá cuimsitheach agus inrochtana do chách. Chomh maith leis sin, cinnteoidh cruthú ríochtaí poiblí tarraingteacha agus cruthú comhfhorbairt áite sláintiúil go mbeidh pobail nasctha ar bhealach inbhuanaithe agus éifeachtach. Tá fáil éasca ó agus go forbairtí cónaithe, ionaid oibre, scoileanna agus seirbhísí agus seachadtaí tráchtála iontaofa agus seirbhísíú ag brath ar chóras iompair atá ag éirí níos éifeachtaí mar gheall ar an méadú ar an spleáchas ar iompar. Cuireann an Plean seo bainistiú leanúnach tráchtá, cosaint agus feabhsú na gconairí straitéiseacha iompair agus gluaiseacht éifeachtach lasta chun cinn freisin.

Aithníonn agus tacaíonn an Plean seo le cur chuige comhoibríoch nach mór do gach geallsealbhóir a ghlacadh chun a chinntiú go seachadtar gréasán iompair inbhuanaithe. Áiríonn sé príomhthionscadail iompair, bonneagar nua siúlóide agus rothaíochta, tionscnaimh um athrú iompraíochta agus rochtain feabhsaithe ar bhóithre. Cuimsíonn sé úsáid na teicneolaíochta a chumasaíonn gluaiseacht níos éifeachtaí timpeall ár gContae, lena n-áirítear úsáid mhéadaithe scéimeanna soghluaisteachta roinnte do charranna agus rothair, feithiclí leictreacha agus bearta tacaíochta chun iompar taistil a athrú. I dteannta a chéile, cabhróidh na bearta seo le seachadadh córais iompair comhtháite a chuideoidh le haistriú modha, a fheabhsóidh caighdeán na beatha, a chruthóidh timpeallachtaí níos tarraingtí agus níos inrochtana, a chothóidh fás eacnamaíoch inbhuanaithe agus a bheidh mar thaca don aistriú chuig sochaí ísealcharbóin agus athléimneach ó thaobh aeráide de.

6.2 Comhthéacs

Le nascacht éifeachtach ar leibhéal áitiúil, náisiúnta agus idirnáisiúnta, is áit tharraingteach í Fine Gall do dhaoine le maireachtáil, le hoibriú agus le cuairt a thabhairt air agus do ghnóthaí chun obair ann agus infheistíocht a dhéanamh ann. Cruthaíonn sé seo tairbhí iomadúla don Chontae agus do réigiún Bhaile Átha Cliath i gcoitinne. Baineann Fine Gall leas cheana féin as naisc láidre iompair trí Aerfort Bhaile Átha Cliath, Tollán Chalafort Bhaile Átha Cliath agus na conairí bóithre straitéiseacha a théann tríd an gContae chomh maith le gréasáin fhairsing bus agus iarnróid. Tá Aerfort Bhaile Átha Cliath an suíomh straitéiseach is tábhachtaí sa tír do nascacht idirnáisiúnta do phaisinéirí agus do lasta. Is é Calafort Átha Cliath, a bhfuil rochtain dhíreach air ó Fhine Gall trí Thollán Chalafort Bhaile Átha Cliath, an pointe iontrála is tábhachtaí do lasta ar an oileán. Cuimsíonn an líonra reatha seo príomhbhealaí idirnáisiúnta agus náisiúnta le gnéithe den Líonra Tras-Eorpach (TEN-T) san áireamh a bhfuil ‘feidhm gluaiseachta’ an bhealaigh ríthábhachtach. Áirítear leis seo mótarbhealaí an M1 agus an M50 agus an iarnród idir Baile Átha Cliath agus Béal Feirste. Cuireann an M1 agus iarnród Bhaile Átha Cliath – Béal Feirste naisc ríthábhachtacha iompair ar fáil laistigh de Dhorchla Eacnamaíochta Bhaile Átha Cliath – Bhéal Feirste.

Tá iarnróid Mhaigh Nuad agus PACE [iarnróid Dhún Búinne/Ollpháirc M3], an Dart agus iarnród fo-uirbeach ina ngnéithe ríthábhachtacha den ghréasán iompair atá ann cheana i bhFine Gall a nascann le Lárchathair Bhaile Átha Cliath agus le gréasán iarnróid agus bus ar fud na tíre. Éascaíonn gréasán fairsing Bus Átha Cliath lena n-áirítear soláthar dorchlaí bus ardchaighdeán i gceantair mar Sord, Baile Bhlainséir, Mullach Íde, Baile Munna agus Fionnghlas naisc feabhsaithe taistil go Cathair Bhaile Átha Cliath.

Freastalaíonn bóithre agus sráideanna uirbeacha áitiúla ar choisithe, rothaithe, iompar poiblí agus gluasteáin. Ar na bealaí seo, éiríonn feidhm 'áit' an bhealaigh níos tábhachtaí agus muid ag iarraidh coinníollacha a chruthú chun úsáid modhanna inbhuanaithe agus timpeallachtaí tarraingteacha a spreagadh. Cuireann an eilimint seo den líonra an poitéinseal is mó ar fáil chun tionchar dearfach a imirt ar iompar taistil agus cuireann sé deiseanna ar fáil chun roghanna iompair inbhuanaithe a éascú agus ag an am céanna áiteanna tarraingteacha a dhéanamh le maireachtáil agus le cuairt a thabhairt orthu.

The Council is rolling out the Safe Routes to School Programme and other improved mobility solutions to foster active travel to schools and within neighbourhoods.

Leanann Comhairle Contae Fhine Gall ag déanamh dul chun cinn maidir le cur leis an ngréasán iompair áitiúil trí spás bóithre atá ann cheana a leithdháileadh do choisithe agus rothaithe, agus trí fheabhsú na ríochta poiblí, na mbealaí nua rothaíochta agus siúila agus Glasbhealaí. Tá an Clár Bealaí Sábháilte chun na Scoile á leathadh amach ag an gComhairle in éineacht le réitigh fheabhsaithe soghluaisteacha eile chun taisteal gníomhach chuig scoileanna agus laistigh de chomharsanachtaí a chothú.

Leanann an Chomhairle ar aghaidh ag glacadh le cineálacha nua soghluaisteacha, lena n-áirítear aistriú chuig feithiclí leictreacha le haghaidh cabhlaigh oibríochtúla atá faoi úinéireacht na Comhairle agus soláthar bonneagair luchtaithe feithiclí leictreacha chun tacú le húsáid feithiclí EV agus bunú a gcéad mhoil soghluaisteacha áitiúla freisin chun freastal ar an bpobal i gcoitinne agus ar bhail foirne Chomhairle Contae Fhine Gall. Tá an Chomhairle ag déanamh éascaíochat ar leathnú na scéimeanna comhroinnte do rothair agus do charranna ar fud an Chontae agus ar na dtionscnamh a dtugadh isteach cosúil le Seirbhís Caranna Pobail Fhine Gall agus Tionscnamh Contae Fhine Gall a Thacaíonn le Daoine Breacaosta chun freagairt do riachtanais soghluaisteacha ar leith. Leantar ar aghaidh le comhtháthú na talamhúsáide agus iompair trí fhorbairt a chur i bhfeidhm laistigh de chreataí plean feadh na gconairí iompair atá ann cheana féin agus leanann na ceantair seo ag comhdhlúthú. Leanann an Chomhairle ag déanamh dul chun cinn ar roinnt staidéar agus tionscadal ar fud an Chontae *chun feabhas a chur ar an ríocht poiblí* agus roghanna taistil inbhuanaithe a chur chun cinn.

I gcomhthéacs roinnt an mhodha atá ann faoi láithair, i bPróifíl Socheacnamaíoch Fhine Gall a ullmhaíodh chun an Plean seo a threorú, ba léir go raibh spleáchas beagán níos lú ar ghluasteáin phríobháideacha i gcomparáid leis an leibhéal náisiúnta ag 51.8% de na comaitéirí go léir in 2016, agus méadú 0.6% ar an sciar modha rothaíochta agus iompair phoiblí sa dá chás ó 2011 go 2.8% agus 20.5% faoi seach in 2016. Léiríonn Daonáireamh 2016 gur i gcarr a dhéantar an líon is mó turas chuig na hoibre i bhFine Gall, atá freagrach as 59.4% de na modhanna iompair ar fad. Tá bus agus iarnród mar mhodh iompair chuig na hoibre in ionann 20.4% le rothaíocht chuig na hoibre ag 2.5% agus le 5.4% ag dul ag obair ag siúl agus 12.3% do mhodhanna eile. Thabharfadh an dara ceann le fios go bhfuil éileamh foláigh ar níos mó infrastruchtúir iompair phoiblí agus taistil ghníomhaigh, rud a cheadódh do dhaoine roghanna iompair níos inbhuanaithe a dhéanamh ina bpatrúin taistil laethúla

dá mbeadh roghanna taistil gníomhacha ar fáil níos éasca.

6.3 Deiseanna

Tá príomhról ag an bPlean seo maidir le féidearthacht d'athrú fíor a éascú ar an mbealach a ghluaiseann daoine timpeall agus a nascann daoine laistigh den Chontae trí choinníollacha a chruthú a cheadóidh aistriú ó spleáchas ar charr príobháideach agus soghluaisteacht bhreosla iontaise i bhfabhar modhanna níos inbhuanaithe, rud a chuideoidh ansin le drochthionchar an iompair agus an athraithe aeráide a laghdú. Tá deis ann chun tógáil ar an dul chun cinn atá déanta faoi láthair, an t-aillíniú idir úsáid talún agus bonneagar iompair a neartú agus leanúint ag obair go dlúth le gníomhaireachtaí náisiúnta chun seachadadh príomhthionscadail iompair poiblí a chur chun cinn. Is féidir é seo a bhaint amach trí thosaíocht a thabhairt do níos mó timpeallachtaí ríocht poiblí, insiúilta, inrochtana agus d'ardchaighdeán a chur ar fáil in éineacht le háiseanna rothaíochta sábháilte agus tarraingteacha agus nascacht a bharrfheabhsú idir modhanna inbhuanaithe trí sholáthar siúlóide agus rothaíochta méadaithe. Trí na bearta seo, tá deis ann chun cabhrú le haistriú modha agus siúl agus rothaíocht a dhéanamh mar an rogha nádúrtha do thurais laethúla níos giorra. Déantar go leor díobh seo i gcarr faoi láthair. Tá deis ann freisin chun go leor dár gcuspóirí atá bunaithe ar aeráid a idirnascadh, cosúil le réitigh dúlraibhuanaithe le gréasáin taistil chun cabhrú le raon buntáistí comhshaoil agus ríocht poiblí a sheachadadh. Tá deis ann chun freagairt ar bhealach réamhghníomhach agus comhoibritheach chun a chinntiú go bhfuil an Contae réidh le haghaidh athruithe teicneolaíochta iompair agus go bhféadfaidh sé leas iomlán a bhaint astu, mar shampla, ról méadaitheach na scéimeanna soghluaisteachta roinnte, modhanna micrea-shoghluaisteachta, feithiclí leictreacha agus feidhmiú na teicneolaíochta san earnáil soghluaisteachta. Baineann an Contae leas as roinnt conairí straitéiseacha iompair a sholáthraíonn modh riachtanach de nascacht idirnáisiúnta, náisiúnta agus réigiúnach. Mar gheall ar an rochtain seo, soláthraítear deiseanna le haghaidh trádála agus infheistíochta méadaithe agus turasóireachta, faoi réir úsáid éifeachtach ár ngréasán bóithre agus iarnróid.

6.4 Aidhmeanna Straitéiseacha

Tá beartas iompair i bhFine Gall á threorú ag sraith chuimsitheach agus comhordaithe de dhoiciméid bheartais Náisiúnta agus Réigiúnacha cosúil leis an CNP agus an Straitéis Réigiúnach Spásúil agus Eacnamaíoch. Ar fud na ndoiciméad beartais éagsúla seo, tá beartais agus cuspóirí uileghabhálacha chun fás dlúth a bhaint amach trí úsáid talún a chomhtháthú agus pleanáil iompair, soghluaisteacht inbhuanaithe agus cruthú áite sláintiúil leis na haidhmeanna modhanna taistil gníomhacha a chur chun cinn, spleáchas ar charr príobháideach a laghdú, i.e. dul i ngleic le hathrú aeráide agus rochtain agus nascacht a mhéadú laistigh de cheantair uirbeacha agus thuaithe. Tógann *Straitéis Iompair do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath 2016 – 2035 ón Údarás Náisiúnta Iompair*, atá á athbhreithniú faoi láthair, ar an gcur chuige seo freisin agus leagann sé amach an treoibheartas agus na cuspóirí maidir le gluaiseacht éifeachtach, feidhmiúil agus inbhuanaithe daoine agus earraí trí feabhsuithe gréasán iompartha poiblí, siúlóide agus rothaíochta, lena n-áirítear, ardleibhéal de chomhtháthú gréasáin do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath, le Fine Gall san áireamh. Tá go leor doiciméad beartais Náisiúnta agus Réigiúnach eile ann a bhaineann le soghluaisteacht inbhuanaithe, agus déantar tagairt do chuid acu laistigh de bheartais agus cuspóirí aonair sa chaibidil seo. Tá liosta iomlán de na treoirdhoiciméid a bhí mar bhonn le hullmhú an Phlean seo leagtha amach in Aguisíní 5 agus 8.

6.5 Beartais agus Cuspóirí

6.5.1 Ról an Bheartais Iompair maidir le Aghaidh a thabhairt ar Athrú Aeráide

Tá laghdú astuithe ó iompar ar cheann de na dúshláin is mó atá roimh an tsochaí agus aithníonn Comhairle Contae Fhine Gall an tábhacht a bhaineann le haistriú go réitigh soghluaisteachta ísealcharbóin chun athrú aeráide a mhaolú. Tá beartais agus cuspóirí sa chaibidil seo chun an sprioc seo a bhaint amach a chabhróidh leis an gComhairle a spriocanna um athrú aeráide a bhaint amach in éineacht le buntáistí comhshaolacha dearfacha eile. Cuireann an Plean seo an gá atá le haistriú chuig roghanna taistil níos inbhuanaithe chun cinn, trínár dtimpeallachtaí tógtha a dhearadh ar bhealach a thugann tosaíocht do na modhanna is éifeachtúla ó thaobh carbóin de ar nós siúl, rothaíocht agus iompar poiblí. Féachann sé freisin le tacaíocht agus spreagadh a thabhairt d'athrú iompraíochta trí béim a chur ar fhorbairt chónaithe agus fostaíochta a bhaint amach i láithreacha dlútha inbhuanaithe agus úsáid a bhaint as tailte athfhorbraíochta inár lonnaíochtaí reatha in aice le háiseanna reatha agus bonneagar iompair.

Aithníonn Comhairle Contae Fhine Gall go dteastaíonn cur chuige comhtháite ag gach réimse beartais sa Phlean chun aghaidh a thabhairt ar astuithe carbóin agus ar athrú aeráide ar bhealach éifeachtach. Cé gurb iad na príomhthiománaithe ina leith seo iad siúd atá sa chaibidil seo a thacaíonn le comhtháthú na pleanála talamhúsáide le forbairt gréasán iompair inbhuanaithe, comhlánófar iad seo le beartais eile atá sa Phlean seo mar iad siúd i gCaibidil 5, Gníomhú ar son na hAeráide, a thacaíonn le méadú ar áiseanna luchtaithe EV, cruthú conairí taistil gníomhacha agus na deiseanna gaolmhara chun réitigh dúlrabhunaithe a ionchorprú mar ghnéithe SuDS, tírdhrechtú agus gnáthóga feabhsaithe.

Polasaí CMP1 Mótariopmair a dhícharbónú

Tacú le dícharbónú an mhótariopmair agus aistriú modha chuig siúl, rothaíocht agus iompar poiblí a éascú agus beartas agus treoir Náisiúnta agus Réigiúnach a chur san áireamh, agus tacú le córas iompair éifeachtach agus feidhmiúil.

Cuspóir CMO1 Aistriú chuig Modhanna Inbhuanaithe

Oibriú leis an ÚNI, BIÉ agus gníomhaireachtaí iompair eile chun sraith chomhtháite cuspóirí iompair a fhorbairt don Chontae ag teacht le beartas Náisiúnta agus Réigiúnach lena n-áirítear an Straitéis Iompair do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath ón ÚNI agus aon phlean ina dhiaidh sin chun aistriú módúil a spreagadh i dtreo modhanna iompair agus patrúin coimaitéireachta níos inbhuanaithe chun spleáchas ar charr príobháideach a laghdú.

Cuspóir CMO2 An t-Aistriú Cóir Iompair

Oibriú leis an ÚNI chun spriocanna comhroinnte modha a fhorbairt don Chontae chun aistriú go modhanna níos inbhuanaithe a bhaint amach agus monatóireacht a dhéanamh air lena n-áirítear siúl, rothaíocht agus iompar poiblí, le linn shaolré an Phlean seo. Áiríonn sé seo bonneagar spriocdhírthe a sholáthar sna láithreacha is oiriúnaí agus tosaíocht a thabhairt d'fhorbairt ag na láithreacha is inrochtana chun na leibhéil chuí imeasctha agus soláthar iompair inbhuanaithe a bhaint amach.

6.1.1 Bainistiú Éilimh

De réir mar a leanann an t-éileamh taistil ar fud an Chontae ag fás ar aon dul leis an fhorbairt atá á dhéanamh faoi láthair agus amach anseo, tá sé mar aidhm ag an bplean seo a chinntiú go mbeidh leibhéil chuí de sholáthar iompair inbhuanaithe ag gabháil leis an bhfás seo, chun cion módach cuí a bhaint amach. Chun an t-éileamh taistil amach anseo a bhainistiú, tugann an Plean seo tosaíocht do na bearta seo a leanas:

Ø Beartais úsáid talún a laghdaíonn éileamh ar thaisteal trí dhaoine agus na gníomhaíochtaí a theastaíonn uathu a rochtain níos gaire dá chéile.

Ø Roghanna feabhsaithe iompair ar nós siúl, rothaíocht agus iompar poiblí, bóithre agus sráideanna a dhearadh chun coinníollacha a fheabhsú do mhodhanna inbhuanaithe agus spreagadh a thabhairt d'athrú iompraíochta chuig modhanna níos inbhuanaithe agus ag an am céanna leibhéil rochtana oiriúnacha a choinneáil do ghnáththrácht feithiclí agus lastais de réir mar is gá.

Ø Bearta Rialaithe cosúio le bainistiú soghluaisteachta, bainistíocht pháirceála agus bainistíocht tráchta.

Polasaí CMP2 Bainistiú Éileamh ar Thaisteal

Fás dlúth a dhíriú ar sheirbhísí iompair atá ann cheana agus atá pleanáilte ag cinntiú go ndéantar iompar agus úsáid talún a chomhtháthú, a mhéid is féidir, ionas go laghdaítear an t-éileamh ar thaisteal i gcoitinne agus ar thaisteal bunaithe ar charr.

6.5.2 Comhtháthú na Talamhúsáide agus Iompair

Soláthraíonn an CNP beartas maidir le forbairt lonnaithe atá ann cheana féin agus láithreáin athfhorbraíochta inlonta feadh conairí iompair ardoillte. Soláthraíonn an Straitéis Réigiúnach Spásúil agus Gheilleagrach (RSES), a bhfuil an CNP mar thaca aige, creat láidir chun comhtháthú rathúil a bhaint amach idir úsáid talún agus pleanáil iompair agus chun dlúis níos airde inbhuanaithe agus úsáidí cuí a bhaint amach ag nóid a bhfreastalaíonn gréasáin iompartha poiblí orthu. Chun a

chinntiú go bhfuil fás daonra agus fostaíochta atá réamh-mheasta d'Fhine Gall ar bhealach inbhuanaithe, tá sé ríthábhachtach go leantar de bheith ailínithe go dlúth le pleanáil na talamhúsáide agus iompair. Má dhéantar tithíocht, fostaíocht agus seirbhísí nua a chomhtháthú le conairí iompair phoiblí ard-acmhainne i gcomhar le gréasáin mhealltacha siúlóide agus rothaíochta agus naisc thréscailteacha chuig stáisiúin iarnróid agus bus, is féidir an gá le taisteal a laghdú agus tacú le feidhmiú córais iompair nasctha agus inbhuanaithe. Tá sé de bhuntáiste aige seo freisin do bharrchomhartha na modhanna inbhuanaithe a leathnú chuig níos mó daoine agus áiteanna chun tacú le hinfheistíocht i mbonneagar iompair phoiblí. Cumasóidh sé seo forfheidhmiú na Forbartha Dírithe ar Idirthuras trína ndéantar forbairt a chomhdhlúthú thart ar chonairí poiblí atá ann cheana féin nó atá beartaithe ar scála nó ar dhlús a thacaíonn le hinmharthanacht an bhonneagair iompair phoiblí ardoillte.

Tríd an gcur chuige seo a ghlacadh, éascaítear fás dlúth, téama athfhillteach sa Phlean seo agus uasmhéadaítear na deiseanna a chuireann tograí *MetroLink*, *LUAS* agus *DART+* ar fáil, chomh maith leis na feabhsuithe bus atá ann faoi láthair agus atá beartaithe faoi *BusConnects*. Tacaíonn beartas talamhúsáide i bhFine Gall le forbairt feadh a chonairí iompair phoiblí ardoillte sainaitheanta.

Tacaíonn an Plean seo le forbairt ard-dlúis, úsáidí measctha agus úsáidí dianturais atá comhtháite le bonneagar siúil agus rothaíochta d'ardchaighdeáin timpeall ar chonairí agus nóid iompair phoiblí ardoillte, trí chreataí plean, chun patrúin inbhuanaithe fás agus forbartha a ghiniúint agus a threisiú sa Chontae. Tá sé mar aidhm ag an bhfócas beartais seo, ní hamháin léiriú a thabhairt ar an mbeartas a dtacaítear leis sa CNP agus sa Straitéis Réigiúnach Spásúil agus Gheilleagrach (RSES) ach go géar, mar bheart, tá an cumas aige tionchar aeráide an iompair a laghdú trí aistriú ón gcarr príobháideach chuig úsáid an iompair phoiblí, an tsíuil agus na rothaíochta a spreagadh.

Polasaí CMP3 Cur Chuige Comhtháite Úsáide Talún agus Iompair

Soláthar a dhéanamh do chur chuige comhtháite maidir le húsáid talún agus iompar dírithe ar an éileamh ar thaisteal a íoslaghdú agus tosaíocht a thabhairt do mhodhanna iompair inbhuanaithe lena n-áirítear siúl, rothaíocht agus iompar poiblí.

Cuspóir CMO3 Comhtháthú Iompair Poiblí agus Forbartha

Tacú le forbairt ard-dlúis, úsáidí measctha agus úsáidí dianturais feadh na gconairí iompair phoiblí agus iad a éascú agus comhtháthú nasc thréscailteachta ardcháilíochta agus an ríocht phoiblí a áirithiú i gcomhar le seachadadh seirbhísí iompair phoiblí trí chreataí plean chun patrúin dlúthfhás agus forbartha inbhuanaithe a ghiniúint agus a atreisiú sa Chontae.

6.5.3 Measúnú Iompair Cheantarbhunaithe (ABTA)

Úsáideann Údaráis Phleanála ABTAanna agus iad ag ullmhú pleananna úsáide talún. Cuireann

ABTAanna comhtháthú na pleanála úsáide talún agus iompair i gcroílár phróiseas ullmhúcháin an phlean. I dtéarmaí comhtháthú beartais, is féidir le ABTAanna nasc a sholáthar idir beartais agus cuspóirí iompair Náisiúnta agus Réigiúnacha isteach i soláthar seirbhísí iompair ar an leibhéal áitiúil agus pleananna agus forbairtí talamhúsáide. Tacaíonn an Plean seo le húsáid ABTAanna le linn creataí plean do cheantair forbartha ar fud an Chontae a ullmhú.

Is féidir le ABTAanna treoir a thabhairt d'ullmhú Pleananna Iompair Áitiúla. Áiríonn an RSES cuspóirí beartais a éilíonn go n-ullmhófar Pleananna Iompair Áitiúla i lonnaithe rathnaithe sa réigiún, lena n-áirítear Baile Brigín, atá aitheanta mar bhaile féin-inbhuanaithe. Scrúdóidh Pleananna Iompair Áitiúil an easpa malairtí atá ann faoi láthair don charr príobháideach in éineacht le patrúin úsáide talún a d'fhéadfadh tionchar níos fearr a bheith acu ar aistriú córa iompair chuig modhanna iompair níos inbhuanaithe siúlóide agus rothaíochta agus iompar poiblí. Cuirfidh an creat comhtháite seo eolas ar fáil d'infeistíocht sa todhchaí i roghanna soghluaisteachta inbhuanaithe don bhaile.

Polasaí CMP4 Measúnú Iompair Cheantarbhuanaithe

Úsáid ABTA a chur chun cinn agus a spreagadh le haghaidh Pleananna Ceantair Áitiúil, Pleananna Iompair Áitiúil, agus staidéir agus pleananna mórscála eile de réir mar is cuí.

Cuspóir CMO4 Plean Iompair Áitiúil

Plean Iompair Áitiúil a ullmhú do Bhaile Brigín, i gcomhairle leis an ÚNI agus páirtithe leasmhara ábhartha eile.

6.5.4 Bainistíocht Soghluaisteachta

Is modh éifeachtach é bainistiú soghluaisteachta chun roghanna taistil inbhuanaithe a spreagadh agus chun taisteal bunaithe ar charranna a laghdú i bhforbairtí reatha agus nua. Is féidir le pleananna bainistíochta soghluaisteachta, lena n-áirítear pleananna taistil don ionad oibre, tionchar na tráchtá a ghintear ó fhorbairtí a íoslaghdú. Is minic a chuimsíonn siad bearta maolaithe bunaithe ar mheasúnuithe ar na leibhéil reatha nó riachtanacha de sholáthar iompair phoiblí, bonneagar rothaíochta agus siúil agus soláthar páirceála.

Leanfaidh Pleananna Bainistíochta Soghluaisteachta a bheith mar riachtanas sa phróiseas Bainistíochta Forbartha agus déantar plé níos mine orthu i gCaibidil 14 Caighdeáin Bhainistíochta Forbartha an Phlean seo.

Polasaí CMP5 Bainistíocht Soghluaisteachta agus Pleanáil Taistil

Bainistiú soghluaisteachta agus pleanáil taistil dea-cleachtais a chur chun cinn tríd an gceanglas do straitéisí soghluaisteachta réamhghníomhacha le haghaidh forbairtí atá dírithe ar thosaíocht a thabhairt do mhodhanna taistil inbhuanaithe lena n-áirítear siúl, rothaíocht agus iompar poiblí.

6.5.6 A Sustainable and Integrated Transport Network

Cabhróidh cur chun cinn an tsoláthair mhéadaithe de mhodhanna taistil inbhuanaithe cosúil le siúl, rothaíocht agus iompar poiblí bunaithe ar chur chuige líonra comhtháite an fhócas ar na modhanna sin a bhfuil astaíochtaí níos ísle acu agus a athchothromú sé le. Cuirfidh sé freisin le timpeallachtaí d'ardchaighdeán a chruthú ar fud an Chontae chomh maith le caighdeán na beatha feabhsaithe do chónaitheoirí, comaitéirí agus cuairteoirí go Fine Gall.

Polasaí CMP6 Gréasán Comhtháite Iompair

Tacú le agus éascú a dhéanamh ar chuspóirí soghluaisteachta inbhuanaithe atá leagtha amach sa CNP, RSES, Taisteal Níos Cliste agus Straitéis Iompair do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath an ÚNI agus aon phlean ina dhiaidh sin chun a chinntiú go gcruthófar gréasán iompair d'ardchaighdeán agus comhtháite chun freastal ar riachtanais an Chontae agus an réigiúin níos leithne.

6.5.6.1 Siúl agus Rothaíocht (Taisteal Gníomhach)

Is modh iompair atá éifeachtach ó thaobh costais de, inbhuanaithe agus atá ag fás é siúl agus rothaíocht. Cuireann an Plean seo, chomh maith le polasaí náisiúnta agus Straitéis Iompair do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath an ÚNI, béim ar na tairbhí a bhainfidh le bonneagar siúil agus rothaíochta. Chun cur leis an dul chun cinn reatha agus chun taisteal gníomhach a dhéanamh ina rogha tharraingteach, tá gá le gréasán coisithe agus rothaíochta d'ardchaighdeán agus tréscailteacha a sholáthar.

Chun é seo a bhaint amach, tacaíonn an Chomhairle le clár infrastruchtúir rothaíochta agus siúil a sheachadadh ar fud an Chontae. Chomh maith le soláthar bonneagair taistil ghníomhaigh, tá tomhas tábhachtach de shoghluaisteacht rathúil ag brath freisin ar cháilíocht na taithí trí réimse poiblí d'ardchaighdeán, inrochtaineacht, tréscailteacht agus inléiteacht. Cruthóidh raon feabhsuithe ar an ríocht phoiblí lárionaid uirbeacha tarraingteacha agus feabhsófar coinníollacha chun siúl agus rothaíocht a dhéanamh mar chineál taistil níos sábháilte, níos sláintiúla, níos gasta, níos díri agus níos tarraingtí. Is é tús áite a thabhairt do choisithe agus rothaithe príomhthosaíocht den Phlean seo, trí spás bóithre atá ann cheana féin a athdháileadh agus ríocht poiblí atá inrochtana do chách a fheabhsú. Tá Straitéis Taistil Gníomhach á hullmhú faoi láthair ag Comhairle Contae Fhine Gall agus cuirfidh sé seo eolas ar fáil d'fheabhsuithe breise ar an timpeallacht siúlóide agus rothaíochta lena n-áirítear soláthar saoráid páirceála rothar atá inrochtana don phobal.

Chun tacú le hathrú iompraíochta agus rothaíocht mhéadaithe a spreagadh, tacaíonn an Plean seo le raon beart atá deartha chun taithí agus sábháilteacht an rothaithe a fheabhsú. Mar shampla, leathnú leanúnach ar scéimeanna rothar roinnte, páirceáil mhéadaithe rothair atá inrochtana go poiblí, feachtais a chuireann rothaíochta chun cinn agus idirghabhálacha a spreagann daoine faoi mhíchumas chun rothaíocht. Is gnéithe ríthábhachtacha iad saoráidí páirceála rothar atá áisiúil, slán agus lárnach chun an rothaíocht a spreagadh.

Tá gá freisin le páirceanna straitéiseacha rothaíochta eas-sráide d'ardchaighdeáin a sholáthar, go háirithe i lár na mbailte agus gar do phríomhchinn scríbe agus páirceáil do lasta agus do rothair oiriúnaithe. Tá na riachtanais atá dírithe ar thacú agus méadú ar rothaíocht, lena n-áirítear caighdeáin pháirceála rothair, curtha i láthair i gCaibidil 14 Caighdeáin Bhainistíochta Forbartha den Plean seo.

Leithdháileann an PFN 2021-2030 maoiniú bliantúil suntasach ar fhorbairt bhonneagar siúlóide agus rothaíochta ar fud an Chontae. Leanfaidh an Chomhairle ag tógáil ar an dul chun cinn atá á dhéanamh faoi láthair chun gréasán siúil agus rothaíochta atá méadaithe, d'ardchaighdeáin agus nasctha a fhorbairt ar fud an Chontae. Tabharfaidh bealaí laistigh den líonra aird ar Phlean Líonra Rothaíochta an ÚNI do Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath agus ar Lámhleabhar Rothaíochta an ÚNI.

6.5.6.2 Líonra Glasbhealaí

Le cósta, canálacha, páirceanna fairsinge agus cúlchríoch tuaithe suntasacha agus timpeallacht tarraingteach agus insiúil ginearálta, tá an cumas ag Fine Gall gréasán fairsing de Glasbhealaí straitéiseacha a fhorbairt le haghaidh siúlóide agus rothaíochta a bheidh ina chomhpháirt tharraingteach de ghréasán iompair comhtháite Fhine Gall. Is féidir le Glasbhealaí freastal ar úsáideoirí fóillíochta, comaitéireachta agus feidhmiúla. Mar sin, cuireann siad an poitéinseal ar fáil do raon leathan buntáistí eacnamaíochta, sóisialta, sláinte agus comhshaoil. Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag cur clár uailmhianach de thionscadail Glasbhealaí chun cinn le linn shaolré an Phlean seo mar atá leagtha amach i dTábla 6.1, i gcomhar le gníomhaireachtaí agus páirtithe leasmhara ábhartha.

Tábla 6.1 Glasbhealaí/Bealaí Siúlóide agus Rothaíochta d'Ardchaighdeáin

- Bealach Cósta Fhine Gall (Domhnach Bat - Baile Brigín)
- Bealach an Mhóinéir Leathan (Mullach Íde - Domhnach Bat)
- Cill Fhionntain go Mullach Íde
- An Chanáil Ríoga
- An Chanáil Ríoga - Lúb na Canálach Móire
- Gleann Abhann an Bharda agus Gleann Abhann an Ghabhra
- Gleann na Tulchann
- Bealach Hamilton
- Lusk/Rush (via Rogerstown Park)
- Donabate to Portrane Village (via Ballymastone and Cliff Walk)
- Racecourse Park (Baldoyle)
- Millpond Park
- Lusca/an Ros (trí Pháirc Bhaile Roiséir)
- Domhnach Bat go Sráidbhaile Phort Reachrann (trí Baile Mastún agus Siúlóid Aille)
- Páirc an Ráschúrsa (Baile Dúill)
- Millpond Park

Polasaí CMP7 Líonra Coisithe agus Rothaíochta

Forbairt líonra coisithe agus rothaíochta d'ardchaighdeáin, nasctha agus cuimsitheach a chinntiú agus áiseanna tacaíochta / infrastruchtúir a chur ar fáil ar fud an Chontae, lena n-áirítear uasghrádú an líonra atá ann faoi láthair agus tacú le comhtháthú siúlóide, rothaíochta agus gníomhaíocht coirp le cruthú comhfhorbairt áite, lena n-áirítear feabhsuithe ar an ríocht phoiblí, i gcomhar leis an ÚNI, páirtithe leasmhara ábhartha eile, pobail áitiúla agus Údaráis Áitiúla tadhlach i gcomhthéacs thionchar scéimeanna forbartha le tionchair agus deiseanna trasteorann nuair is cuí. Tabharfaidh bealaí laistigh den ghréasán aird ar chaighdeáin agus ar bheartais náisiúnta ÚNI agus BIÉ.

Polasaí CMP8 Líonra Glasbhealaí

Forbairt gréasán Glasbhealaí leathnaithe a chinntiú i gcomhar le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear an tÚdarás Náisiúnta Iompair, úinéirí talún tadhlaigh, pobail áitiúla agus Údarás Áitiúla tadhlaigh nuair is cuí agus deiseanna a spreagadh agus a éascú do cheangal agus nascacht feabhsaithe le bailte agus sráidbhailte tadhlaigh agus a gcuid seirbhísí, taitneamhachtaí, nithe is díol spéise agus nóid iompair phoiblí agus chun tionscadail Glasbhealaí Contae, Réigiúnacha agus Náisiúnta a thrasnú.

Polasaí CMP9 Tosaíocht a thabhairt do Choisithe agus Rothaithe

Tacú le tosaíocht a thabhairt do choisithe agus rothaithe agus ríocht phoiblí feabhsaithe a sholáthar chun siúl agus rothaíocht a dhéanamh níos sábháilte, níos sláintiúla, níos gasta, níos díri agus níos tarraingtí.

Polasaí CMP10 Bonneagar Rothar

Feabhas a chur ar bhearta tosaíochta rothair agus ar bhonneagar saoráid páirceála rothar ar fud an Chontae de réir dea-chleachtais rochtain.

Cuspóir CMO5 Feabhsuithe ar an Timpeallacht Coisithe agus Rothaithe

An timpeallacht coisithe agus rothaithe a chothabháil agus a fheabhsú agus forbairt gréasán de bhealaí coisithe/rothaíochta a chur chun cinn a nascann ceantair chónaithe le scoileanna, fostaíocht, cinn scríbe áineasa agus stadanna iompair phoiblí chun timpeallacht coisithe/rothaithe a chruthú atá sábháilte, inrochtana do chách de réir dea-chleachtais rochtain.

Cuspóir CMO6 Comhtháthú Taisteal Gníomhach le hIompar Poiblí

Oibriú leis na soláthraithe iompair, gníomhaireachtaí agus geallsealbhóirí ábhartha chun éascú a dhéanamh ar chomhtháthú taistil ghníomhach (siúl/rothaíocht etc.) le hiompar poiblí, ag cinntiú go mbeidh rochtain éasca do chách.

Cuspóir CMO7 Straitéis Taistil Gníomhach

Straitéis Taistil Gníomhach a ullmhú chun taisteal gníomhach agus aistriú córa iompair chuig modhanna iompair inbhuanaithe a spreagadh.

Cuspóir CMO8 Iniúchtaí Taisteal Gníomhach

Iniúchtaí taistil ghníomhaigh a dhéanamh i mbailte agus sráidbhailte i gcomhar le pobail áitiúla agus páirtithe leasmhara ábhartha eile chun eolas a chur ar fáil d'fheabhsuithe ar an ríocht phoiblí agus ar an ngréasán coisithe agus rothaíochta.

Cuspóir CMO9 Saoráid Páirceála Rothar

Áiteanna páirceála rothar d'ardchaighdeán atá inrochtana don phobal a sholáthar, idir spásanna caighdeánacha rothair agus neamhchaighdeánach do rothair oiriúnaithe agus lastais, i lár bailte agus sráidbhailte agus príomhchinn scríbe agus in aice leis an mbealach isteach chuig gach foirgneamh atá inrochtana don phobal de réir mar is gá.

Cuspóir CMO10 Siúl agus Rothaíocht agus Líonra Bonneagair Ghlais

A chinntiú go ndeantar bealaí siúil agus rothaíochta nua, a mhéid agus is féidir, chun feidhmiú mar naisc i ngréasán Bonneagair Ghlais an Chontae agus go soláthraítear athsholáthar dóthanach agus plandáil bhreise speiceas dúchasach agus pailneoirí agus go n-úsáidtear cuir chuige SuDS chun rith chun srutha uisce dromchla a chóireáil.

6.5.6.3 Public Rights of Way Cearta Slí Poiblí

Éilíonn an tAcht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú) go gcaomhnódh Pleananna Forbartha Public Rights of Way (PROWs) a thugann rochtain ar chladach, sléibhe, cladach locha, bruach abhann nó áiteanna eile áilleachta nádúrtha nó fóntais áineasa. Bunaithe ar an reachtaíocht, níor cheart ach PROWanna a bhfuil a saolré seanbhunaithe ina leith agus, nuair is féidir, doiciméadaithe, a áireamh faoin sainmhíniú cúng in Alt 10(2)(o) den Acht agus mar atá leagtha amach sa doiciméad teorach,

Páipéar Cás-Staidéir ón ORP, *CSP01 Cearta Slí Poiblí agus an Phlean Forbartha Údaráis Áitiúil 2021*. Baineann Fine Gall leas freisin as roinnt bealaí áineasa agus cósta atá ann cheana féin. Ina theannta sin, meastar gur meicníocht indéanta é cruthú Bealaí Ceadaithe Rochtana chuig tailte arda taitneamhachta, áineasa agus sárscéimhe i gcomhpháirtíocht le húinéirí talún, Údaráis Áitiúla tadhla, comhlachtaí poiblí agus gníomhaireachtaí stáit eile chun rochtain a fháil ar áiteanna áilleachta nádúrtha nó fóntais. Aithníonn Tábla 6.2 PROW sa Chontae agus taispeántar é in éineacht leis na bealaí áineasa agus cósta atá ann cheana féin ar léarscáileanna an Phlean Forbartha ábhartha. Tá sé tábhachtach a thabhairt faoi deara nach liosta iomlán é seo. Thar shaolré an Phlean seo, déanfaidh an Chomhairle iarracht cur leis an liosta seo laistigh d'fhorálacha an Achta um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú).

Tábla 6.2 Cearta Slí Poiblí Reatha

- Glasbhealach Bhaile Dúill go Port Mearnóg

Polasaí CMP11 Cearta Slí Poiblí a Chosaint

Cearta slí poiblí a chosaint mar atá leagtha amach i dTábla 6.2 a thugann rochtain ar limistéir áilleachta nádúrtha nó áineasa.

Cuspóir CMO11 Léarscáiliú ar Chearta Slí Poiblí

Tuilleadh Ceart Slí Poiblí a shainiú le linn shaolré an Phlean Forbartha agus an léarscáiliú 'Cearta Slí Poiblí' a nuashonrú.

6.5.6.4 Ríocht Phoiblí agus Sráideanna Sláintiúla

Tagraíonn ríocht phoiblí do na limistéir go léir a bhfuil rochtain ag an bpobal orthu mar bhóithre, sráideanna, cosáin, páirceanna, spásanna oscailte agus cearnóga poiblí. Tá príomhról ag cáilíocht agus tarraingteacht an ríocht phoiblí chun siúl, rothaíocht agus úsáid iompair phoiblí a spreagadh. Is coincheap é Sráideanna Sláintiúla don chaoi a bpleanálfar timpeallachtaí sráide agus an gréasán sráideanna níos leithne chun roghanna iompair níos sláintiúla, níos éifeachtaí agus níos inbhuanaithe a chur chun cinn.

Beidh gá le dearadh agus leagan amach forbairtí nua chun tacú le ríocht phoiblí d'ardchaighdeán trí

dhearadh agus bailchríocha uirbeacha d'ardchaighdeáin a sholáthar chun leagan amach tarraingteach, sábháilte, inrochtana, ceangailte, compordach agus tréscailteach a chruthú.

Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ar aghaidh le tionscadail an ríocht phoiblí a chur chun cinn agus ag infheistiú i bhfeabhsuithe an ríocht phoiblí. Leanfaidh siad ag obair leis an ÚNI, BIÉ agus gníomhaireachtaí eile chun a chinntiú go seachadann tionscadail iompair phoiblí ríocht phoiblí d'ardchaighdeáin agus spás coisithe mar chuid lárnach den tionscadail. Soláthraíonn Caibidil 3 Déanamh Áite Inbhuanaithe agus Tithe Ardchaighdeáin den Phlean seo níos mó sonraí ar ríocht phoiblí ardchaighdeáin.

Polasaí CMP12 Ríocht Phoiblí

Tacú le agus éascaíocht a dhéanamh ar sholáthar réimse poiblí tarraingteach d'ardchaighdeáin atá inrochtana do chách le béim ar nascacht agus tréscailteacht a fheabhsú de réir dea-chleachtais an ríocht phoiblí agus na ndoiciméad treorach.

Cuspóir CMO12 Ríocht Phoiblí agus Forbairt

Spreagadh agus éascaíocht a dhéanamh ar sholáthar réimse poiblí d'ardchaighdeáin in éineacht le forbairtí nua ar fud an Chontae tríd an bpróiseas Bainistíochta Forbartha agus an soláthar siarghabhálach i bhforbairtí atá ann cheana féin.

Cuspóir CMO13 Spás Sráide agus Taisteal Gníomhach atá ann faoi láthair

Athbhreithniú a dhéanamh ar an bpoitéinseal chun spás sráide reatha a athshannadh do mhodhanna taistil gníomhaí laistigh de lár na sráidbhailte agus na mbailte ar fud an Chontae nuair is cúí le linn shaolré an Phlean seo.

6.5.6.5 Inrochtaineacht agus Dearadh Uilíoch

Is é dearadh uilíoch dearadh an chomhshaoil, ionas gur féidir le gach duine rochtain a fháil air, é a thuiscint agus a úsáid, a mhéid is féidir, ag gach duine beag beann ar a n-aois nó a gcumas. Aithníonn Comhairle Contae Fhine Gall an gá atá le comhionannas rochtana ar gach gné den timpeallacht

thógtha do gach duine mar rud atá riachtanach do chomhionannas deise agus is téama athfhillteach sa Phlean seo é forbairt sochaí cuimsitheach. Tacaítear le prionsabal an dearaidh uilíoch do chách agus éilítear é i bhfeidmiú na gnéithe den timpeallacht thógtha, lena n-áirítear an ríocht phoiblí agus an líonra coisithe agus rothaíochta, lena n-áirítear an gréasán Glasbhealaí, chun timpeallacht a chruthú atá sábháilte agus inrochtana agus de réir dea-chleachtais inrochtaineachta. Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag obair le gníomhaireachtaí náisiúnta chun tacú le agus aghaidh a thabhairt ar na riachtanais iompair agus rochtana, go háirithe do ghrúpaí leochaileacha cosúil le daoine le lagú gluaiseachta agus/nó faoi míchumas, lena n-áirítear, na daoine aosta agus daoine le leanaí.

Polasaí CMP13 Timpeallacht Coisithe agus Rothaithe atá Inrochtana

Gréasán de bhealaí coisithe agus rothaíochta agus an ríocht phoiblí atá inrochtana do dhaoine de gach aois agus cumas a chur chun cinn agus a éascú, de réir an chleachtais inrochtaineachta is fearr.

Cuspóir CMO14 Inrochtaineacht do Chách a Bharrfheabhsú

Tacaíocht agus éascaíocht a dhéanamh ar fheabhsuithe ar an ngréasán coisithe agus rothaíochta agus ar an ríocht phoiblí a thugann tosaíocht do bhaint na mbacainní ar ghluaiseacht ghníomhach, chun nascacht agus tréscailteacht a fheabhsú agus chun inrochtaineacht a bharrfheabhsú do gach úsáideoir.

Cuspóir CMO15 Rialú Comhartha agus Coisithe

Amanna feithimh ag trasrianta coisithe le comharthaí a íosláhdú chun tosaíocht a thabhairt d'úsáid coisithe. Ach amháin i gcásanna eisceachtúla, soláthrófar an tÚdarás um Dhuine Glas nó glas “ar éileamh” do choisithe ar gach trasrian coisithe neamhspleácha (“bloc lár”) laistigh de shaolré an Phlean seo.

Cuspóir CMO16 Treochomárthaíocht

Tacú le córais treochomárthaíocht a sheachadadh le béim ar cheantair uirbeacha a bhfuil gáinneáil mhór orthu agus ar bhealaí idir acomhail iompair phoiblí agus nithe is díol spéise do chuariteoirí.

6.5.6.6 Tréscailteacht

Tá gréasán sráideanna tréscailteach ina phríomhchuid chun tacú le timpeallachtaí siúlóide agus rothaíochta. Leagann *Treoir Dhea-Chleachtas Tréscailteachta* an ÚNI amach treoir chun cabhrú le húdarais Áitiúla agus le páirtithe leasmhara eile aghaidh a thabhairt ar oidhreacht scartha laistigh de limistéir faoi fhoirgnimh atá ann cheana féin agus chun tréscailteacht fheabhsaithe a éascú laistigh de na limistéir seo. Áiríonn an Lámhleabhar Dearaidh do Bhóithre agus Sráideanna Uirbeacha (DMURS) cuspóirí tréscailteachta freisin. Tugann feidhmiú threoir an ÚNI i gcomhar le DMURS aghaidh ar thréscailteacht i réimsí nua agus reatha. Féachann an Plean seo lena chinntiú go bhfuil gach limistéar forbartha tréscailteach do choisithe agus rothaithe agus lorgófar deiseanna chun tréscailteacht na modhanna seo a fheabhsú i gceantair forbartha atá ann cheana féin. Beidh feidhm ag prionsabal na ‘tréscailteachta scagtha’ i ngach forbairt nua. Cruthóidh sé seo timpeallacht níos tarraingtí le haghaidh siúlóide agus rothaíochta, agus inrochtaineacht á coinneáil ag cónaitheoirí áitiúla, seachadtaí nó éigeandálaí.

Polasaí CMP14 Comharsanachtaí Tréscailteacha

Forálacha an *Lámhleabhar Dearaidh do Bhóithre agus Sráideanna Uirbeacha 2019 (DMURS)* a chur i bhfeidhm maidir le sráideanna sábháilte a sheachadadh agus dea-chleachtas foriomlán a dhearadh agus prionsabal na tréscailteachta scagtha a chur chun cinn i bhforbairtí nua agus deiseanna a lorg chun tréscailteacht a fheabhsú i limistéir fhorbartha atá ann cheana de réir *Threoir Dhea-Chleachtas Tréscailteachta* an ÚNI.

6.5.6.7 Bealaí Sábháilte chun na Scoile

Chun aistriú córa iompair chuig siúl agus rothaíocht a spreagadh le haghaidh turais scoile agus chun rothaíocht neamhspleách a chothú i measc leanaí, beidh siúl agus rothaíocht chun na scoile ina rogha níos sábháilte agus níos tarraingtí trí bhealaí siúlóide agus rothaíochta atá sábháilte, inléite agus taitneamhach a chruthú tríd leathadh amach an chláir Bealaí Sábháilte chun na Scoile. Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag tacú le tionscnaimh mar Fhóram Taistil na Scoileanna Glasa mar chuid de Chlár Taistil Scoile Glas An Taisce.

Polasaí CMP15 Bealaí Sábháilte chun na Scoile

Siúlóid agus rothaíocht a chur chun cinn le haghaidh turais scoile trí thacaíocht agus rannpháirtíocht leis na 'Bealaí Sábháilte chun na Scoile' agus 'Clár Taistil na Scoileanna Glasa'.

Cuspóir CMO17 Bearta Bealaí Sábháilte chun na Scoile

Cuir siúl agus rothaíocht ar thurais scoile chun cinn trí na bearta seo a leanas a chur i bhfeidhm:

- Láithreáin scoile a aithint atá chomh gar agus is féidir do na pobail ar a bhfreastalaíonn siad.
- A chinntiú go bhfuil soláthar dóthanach de stóráil sábháilte rothair laistigh de scoileanna.
- Tosaíocht a thabhairt do bhealaí scoile do thionscadail tréscailteachta, lena n-áirítear an cumas do bhealaí níos giorra agus níos sábháilte chuig na scoileanna trí dheireadh a chur le bacainní fisiceacha ar ghluaiseacht ghníomhach agus trí bealaí coisithe agus rothar a fheabsú agus a chur ar fáil.
- Tacú le húsáid raon beart fisiceach chun sábháilteacht fheabhsaithe a sholáthar do choisithe agus rothaithe ag agus gar do scoileanna.
- A chinntiú go gcuirtear pointí rochtana oiriúnacha ar fáil chuig láithreáin scoile do choisithe agus rothaithe.

6.5.6.8 Modhanna Soghluaisteachta Pearsanta agus Scéimeanna Soghluaisteachta Comhroinnte

Tháinig méadú gasta ar mhodhanna soghluaisteachta pearsanta agus ar scéimeanna soghluaisteachta comhroinnte le blianta beaga anuas bunaithe ar éileamh ar roghanna taistil níos solúbtha, níos saoire agus níos glaise. Tagraíonn soghluaisteacht chomhroinnte d'úsáid chomhroinnte rothair i bhfoirm scéimeanna rothar roinnte nó modhanna taistil eile le rochtain ghearrthéarmach ar cheann de na modhanna taistil seo de réir mar is gá. Tagraíonn modhanna soghluaisteachta pearsanta d'fheithiclí pearsanta ar nós rothair agus scútair lena n-áirítear cineálacha leictreacha agus gan duga.

These personal modes of travel have emerged in recent years and e-scooters, in particular, have become a visibly more popular transport mode across the Country including Fingal.

Tá na modhanna taistil pearsanta seo tagtha chun cinn le blianta beaga anuas. Go háirithe, tá r-scútair le feiceáil anois mar mhodh iompair níos coitianta ar fud na tíre agus Fine Gall san áireamh. Ceadaíonn soghluaisteacht pearsanta leibhéal áisiúil agus solúbtha de shoghluaisteacht áitiúil, ag

tacú le naisc níos fearr le hiompar poiblí agus ag cumasú turais idirmhódúla soghluaisteachta ghníomhaigh. Cé go n-éascaíonn modhanna iompair um shoghluaisteacht phearsanta agus chomhroinnte araon, go ginearálta éascaítear turais níos giorra, soláthraíonn siad modhanna eile inbhuanaithe agus tacaíonn siad le dícharbónú an iompair.

Polasaí CMP16 Modhanna Soghluaisteachta Pearsanta agus Roinnte

Úsáid modhanna pearsanta-soghluaisteachta a éascú agus a thacú trí bhonneagar oiriúnaitheach a sholáthar de réir na reachtaíochta ábhartha agus trí scéimeanna soghluaisteachta roinnte a leathnú ar fud an Chontae.

6.5.6.2 Athrú Iompraíochta a Chur Chun Cinn

Caithfear tacú le haistriú i dtreo modhanna taistil níos inbhuanaithe ar leibhéal áitiúil trí thionscnaimh um athrú iompraíochta. Is féidir le cláir shaincheaptha agus feachtais a chuireann daoine ar an eolas tionchar a bheith acu ar roghanna soghluaisteachta duine, go háirithe nuair a chuirtear iad le chéile le bonneagar taistil ardchaighdeáin. Leanfaidh an Chomhairle de bheith ag tacú le tionscnaimh chun leibhéal níos airde aistriú modha a bhaint amach, lena n-áirítear:

- Clár Bealaí níos Sábháilte chun na Scoile
- Tionscnaimh Rothaíochta/Siúil lena n-áirítear ‘Déan Réidh don Traenáil’
- Aos Rothaíochta na hAoise
- Busanna Rothaíochta
- Busanna Siúil
- **An Scéim um Rothaíocht chun na hOibre**
 - Bearta Sábháilteachta ar Bhóithre – Cur Chun Cinn agus Feasacht

Polasaí CMP17 Tionscnaimh um Athrú Iompraíochta

Tacaíocht agus éascaíocht a dhéanamh ar thionscnaimh um athrú iompraíochta chun aistriú córa iompair i dtreo modhanna níos inbhuanaithe a bhaint amach agus leanúint ar aghaidh ag lorg maoinithe ó ghníomhaireachtaí maoinithe ábhartha chun scéimeanna agus tionscnaimh soghluaisteachta inbhuanaithe a chur chun cinn ar fud an Chontae.

6.5.7 Iompar Poiblí

Tá iompar poiblí ríthábhachtach chun tacú le fás inbhuanaithe agus geilleagrach sa Chontae sa todhchaí, ag soláthar rochtain níos éifeachtaí agus níos iontaofa ar phríomhionaid uirbeacha laistigh

den réigiún chomh maith le nascacht le bailte agus cathracha móra eile. Cuireann sé ar chumas líon ard daoine gluaiseachtaí agus naisc a dhéanamh ar bhealach níos éifeachtaí agus níos éasca gan úsáid a bhaint as an gcarr príobháideach, rud a chumasaíonn aistriú córa iompair a chuideoidh le brú tráchta agus astuithe díobhálacha a laghdú agus le caighdeán na beatha a fheabhsú do chónaitheoirí, do chomaitéirí agus do chuariteoirí. Soláthraíonn Straitéis Iompair do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath an ÚNI an creat do phleanáil agus do sheachadadh bonneagair agus seirbhísí iompair i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath thar thréimhse na straitéise. Tá athbhreithniú á dhéanamh ar an straitéis faoi láthair agus ullmhófar straitéis nuashonraithe don tréimhse suas go dtí 2042.

Bainfidh Fine Gall leas as mórthionscadail iarnróid agus bus cosúil le *MetroLink*, *BusConnects* agus *DART+* agus Leathnú *LUAS* faoin *bPlean Forbartha Náisiúnta 2021-2030*. Sainithnítear na tionscadail seo mar phríomh-chumasóirí fáis d'Fhine Gall sa CNP agus méadóidh siad go suntasach an toilleadh agus ligfidh siad do níos mó seirbhísí oibriú ar fud an réigiúin, ag éascú físe Fhine Gall maidir le dlúthfhás agus soghluaisteacht inbhuanaithe, ag freastal ar phríomhchinn scríbe agus ag éascú deiseanna feadh an bhealaigh le haghaidh forbairt chónaithe ard-dlúis, úsáid mheasctha agus gníomhaíochtaí ginte fostaíochta. Tá an cumas ag na tionscadail seo in éineacht le háiseanna feabhsaithe siúlóide agus rothaíochta sna blianta amach romhainn tionchar bunathraithe a bheith acu ar thaisteal trí cheannasaíocht an iompair atá bunaithe ar charranna a aistriú i dtreo iompar poiblí. Déanfaidh *Staidéar Iompair Fhine Gall Theas 2019* a pháirt freisin chun fás inbhuanaithe a éascú laistigh de limistéir Shoirde agus Fhine Gall theas, go háirithe sa tréimhse roimh sheachadadh *MetroLink*. Leanfaidh an Chomhairle ag cur chun feidhme agus ag tacú le moltaí an Staidéir i gcomhairle le geallsealbhóirí eile. Áirítear leis seo *MetroLink*, *BusConnects*, uasghráduithe ar an R132 agus seachadadh Bóthar Dáileacháin an Iarthair, Sord.

Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag obair leis an ÚNI, an ghníomhaireacht reachtúil atá freagrach as planáil straitéiseach iompair fhadtéarmach i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath agus na soláthraithe iompair ábhartha de chuid BIÉ agus Iarnród Éireann, chun díriú ar chóras iompair poiblí chomhtháite a sholáthar chun freastal ar limistéir nuafhorbartha agus réimsí atá ann cheana, chun aghaidh a thabhairt ar bhearnaí sa chóras, chun rochtain ar stadanna agus ar sheirbhísí iompair poiblí a fheabhsú, chun an comhtháthú idir forbairt ard-dlúis agus nóid iompair poiblí a fheabhsú agus chun na hailínithe bealaigh a chosaint le haghaidh bonneagair iompair poiblí straitéisigh, ar a dtugtar tacaíocht bhreise dó i gCaibidil 14 Caighdeáin Bhainistíochta Forbartha an Phlean seo.

Cuspóir CMO18 Tionscadail Iompair Phoiblí a Chumasú

Tacú le seachadadh príomhthionscadail iompair inbhuanaithe lena n-áirítear *MetroLink*, *BusConnects*, *DART+* agus clár leathnaithe *LUAS* chun gréasán iompair phoiblí comhtháite a sholáthar le hacmhol éifeachtach idir modhanna iompair chun freastal ar riachtanais an Chontae agus Réigiún an Oirthir Láir i gcomhar leis an ÚNI, BIÉ agus Iarnród Éireann agus páirtithe leasmhara ábhartha eile.

Cuspóir CMO19

Tacú leis an ÚNI agus le páirtithe leasmhara eile chun Straitéis an ÚNI a chur i bhfeidhm lena n-áirítear *MetroLink*, *BusConnects*, *DART+*, *LUAS* agus *Líonra Rothaíochta Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath*.

Cuspóir CMO20

A chinntiú go gcuirtear bearta cuí i bhfeidhm chun tionchar dúnadh crosaire comhréidh ar iarnród Mhaigh Nuad a mhaolú, lena n-áirítear bearta cosanta d'iompar poiblí agus tosaíocht mhéadaithe do rothaíocht agus siúl.

Cuspóir CMO21

Staidéar féidearthachta a dhéanamh chun cuarbhealach iompair phoiblí a chur chun cinn a nascann iarnród Bhaile Átha Cliath - Béal Feirste, Sord, Aerfort Bhaile Átha Cliath, Fionnghlas, Baile Bhlainséir agus na ceantair máguaird feadh an bhealaigh, le linn shaolré an Phlean i gcomhairle leis an ÚNI agus páirtithe leasmhara eile.

Cuspóir CMO22

Oibriú leis an ÚNI agus le gníomhaireachtaí iompair náisiúnta ábhartha eile chun bealaí iompair phoiblí a bhunú amach anseo a thacóidh le forbairt meántéarmach agus fadtéarmach an Chontae, lena n-áirítear cuarbhealaí chun nascacht a sholáthar idir príomhionaid uirbeacha agus ceantair fo-uirbeacha lasmuigh.

Cuspóir CMO23

Oibriú le gníomhaireachtaí iompair náisiúnta ábhartha chun nascacht bus a chruthú idir Baile Átha Cliath 15 agus Aerfort Bhaile Átha Cliath/Sord.

Cuspóir CMO24 Comhtháthú Seirbhísí Iompair Phoiblí agus Forbairt

Oibriú leis an ÚNI, BIÉ agus gníomhaireachtaí iompair náisiúnta ábhartha eile chun inrochtaineacht ar iompar poiblí a bharrfheabhsú, dobharcheantar a mhéadú agus tréscailteacht a uasmhéadú trí bhealaí siúlóide agus rothaíochta ardchaighdeáin a chruthú a nascann le stadanna iompair phoiblí.

Cuspóir CMO25 Staidéar Iompair Fhine Gall Theas

Moltaí *Staidéar Iompair Fhine Gall Theas 2019* a chur i bhfeidhm i gcomhairle leis na geallsealbhóirí ábhartha.

6.5.7.1 Iompar Tuaithe

Aithníonn agus tacaíonn an Plean seo leis an ról is féidir le seirbhísí iompair tuaithe a imirt chun inrochtaineacht do cheantair thuaithe laistigh den Chontae a uasmhéadú chun aghaidh a thabhairt ar eisiámh sóisialta agus feabhas a chur ar nascacht agus soghluaisteacht laistigh de cheantair thuaithe. Nascann seirbhís iompair tuaithe *Local Link* an ÚNI go leor de na lonnaithe beaga agus ceantair thuaithe timpeall an Chontae. Tá an ÚNI ag dul chun cinn faoi láthair ar *Connecting Ireland*, clár iompair phoiblí a bhfuil sé mar aidhm aige feabhas a chur ar chainníocht, ar cháilíocht agus ar fhóntas an iompair phoiblí lasmuigh de na mórcheantair uirbeacha, chun cur chuige córasach straitéiseach a thabhairt isteach maidir le bealaí agus seirbhísí nua a phleanáil agus cur chuige comhpháirtíochta a chur i bhfeidhm maidir le planáil gréasáin bus. Aithníonn an Chomhairle an cumas atá ann chun seirbhís iompair tuaithe a leathnú agus a éagsúlú chun a mbonn paisinéirí a leathnú mar fhreagra ar riachtanais áitiúla agus leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag obair leis an ÚNI i dtaca leis seo.

Polasaí CMP19 Iompar Tuaithe

Tacú leis na cláir iompair tuaithe *Local Link* agus *Connecting Ireland* agus tuilleadh feabhsaithe ar sheirbhísí i gcomhar leis an ÚNI agus páirtithe leasmhara ábhartha eile chun rochtain a sholáthar do phobail tuaithe ar sheirbhísí bus feabhsaithe.

6.5.7.2 Bearta Tacaíochta chun an Líonra Iompair Phoiblí a Chomhlánú

Tá gá le bearta breise chun tacú le seachadadh córas éifeachtach iompair phoiblí lena n-áirítear:

6.5.7.3 Acomhal Iompair

Is príomheilimint é an cumas chun acomhal éifeachtach a dhéanamh idir modhanna chun tarraingteacht modhanna iompair inbhuanaithe a fheabhsú lena n-áirítear iompar poiblí agus chun comhtháthú an ghréasáin iompair a chumasú. Tacaíonn an Plean seo le forbairt idirmhalartaithe iompair ardchaighdeáin le béim ar sholáthar saoráidí idirmhalartaithe inléite, faisnéiseach, díreach, inrochtana, áisiúil, compordach agus sábháilte chun aistriú saoráideach a chinntiú idir modhanna iompair éagsúla.

Polasaí CMP20 Acomhal Iompair Phoiblí

Tacú le agus éascaíocht a dhéanamh ar acomhail iompair ar ardchaighdeán laistigh den ghréasán iompair chun trasdul saoráideach a éascú idir modhanna iompair éagsúla agus chun gluaiseacht daoine ar mhodhanna inbhuanaithe a uasmhéadú.

Is éard atá i gceist le Páirceáil agus Taisteal ná soláthar saoráidí carrlocha ardoillte ag acomhail iompair phoiblí ainmnithe chun rochtain ar aghaidh go Lár Chathair Bhaile Átha Cliath agus príomhchinn scríbe eile a sholáthar trí iompar poiblí ardmhínicíochta, siúl nó rothaíocht. Beidh ról ag áiseanna Páirceála agus Taistil maidir le brú tráchta a laghdú agus soláthróidh siad deiseanna d'idirmhalartú idir modhanna agus leathnóidh siad an dobharcheantar do sheirbhísí iompair phoiblí, rud a feabhsóidh inrochtaineacht ar phríomhchinn scríbe agus neartófar an caidreamh feidhme idir ceantair. Tá sé seo fíor go háirithe i gceantair thuaithe nó limistéir ísealdlúis, áit nach bhfuil sé indéanta seirbhísí iompair phoiblí ardmhínicíochta a sholáthar. Comhpháirt de Straitéis Iompair do Mhórchearntar Bhaile Átha Cliath an ÚNI is ea Páirceáil agus Taisteal, áit a mbeidh baint ag áiseanna straitéiseacha Páirceála agus Taistil le seachadadh príomhthionscadail iompair phoiblí straitéiseacha, lena n-áirítear tionscadail *MetroLink*, *BusConnects* agus *Leathnú LUAS*.

The Council will continue to work closely with the NTA to facilitate the delivery of Park and Ride facilities at strategic locations during the lifetime of this Plan. The provision of electric vehicle charging points to suit a variety of different charging speeds to support the transition to low emission vehicles and e-bikes will be required in the design and development of such facilities.

Leanfaidh an Chomhairle ag obair go dlúth leis an ÚNI chun seachadadh saoráidí Páirceála agus Taistil ag láithreacha straitéiseacha a éascú le linn shaolré an Phlean seo. I ndearadh agus i bhforbairt na n-áiseanna sin, beidh gá le pointí luchtaithe feithiclí leictreacha a bheith oiriúnach do luasanna éagsúla luchtaithe chun tacú leis an aistriú chuig feithiclí astaíochtaí ísle agus rothair leictreacha.

Polasaí CMP21 Páirceáil agus Taistil

Tacú le soláthar saoráidí Páirceála agus Taistil ag láithreacha oiriúnacha de réir na dtionscadal mórsála iompair atá á seachadadh faoin Straitéis ÚNI.

6.5.7.5 Moil Soghluaisteachta

Coincheap réasúnta nua is ea mol soghluaisteachta atá ag méadú ar fud chathracha na hEorpa agus é mar aidhm aige roghanna taistil iolracha agus inbhuanaithe a spreagadh i gceantair atá tadhlach le naisc iompair phoiblí atá ann cheana féin le go leor fostaíochta, tithíochta, siopadóireachta, áiseanna agus áineasa. De ghnáth, cuimsíonn mol soghluaisteachta saoráidí forlíontacha, lena n-áirítear stadanna iompair phoiblí, páirceáil rothair ardtoillte, córais roinnte rothar tiomnaithe do spásanna chlubanna caranna, spásanna comhroinnte caranna, saoráidí luchtaithe leictreacha do charranna agus mionstad tacsáí chun nascacht agus éascaíocht gluaiseachta a éascú idir roghanna taistil difriúla. D'fhéadfadh go n-áireodh moil soghluaisteachta áitiúla carrchlóis dromchla nó carrchlóis ilstórach atá ann cheana féin a dhéanamh foirméalta. Is féidir stáisiúin iarnróid agus bus atá ann cheana a iarfhéistiú mar mhoil soghluaisteachta freisin. In éineacht le réimse poiblí ardchaighdeáin agus comhforbairt áite, is féidir le moil soghluaisteachta cabhrú le háiteanna bríomharal agus tarraingteacha a chruthú chun tacú leis an eispéireas taistil. Ag leanúint ar aghaidh ón rath a bhí ar an gcéad Mhol Soghluaisteachta de chuid Chomhairle Contae Fhine Gall i gceantar D15, leathnóidh an Chomhairle níos mó moil ar bhonn céimnithe ar fud an Chontae le linn shaolré an Phlean seo agus éascófar aon mhol soghluaisteachta breise tríd an bPróiseas Bainistíochta Forbartha.

Polasaí CMP22 Moil Soghluaisteachta

Tacú le forbairt moil soghluaisteachta ag príomhshuíomhanna iompair phoiblí agus moil soghluaisteachta áitiúla in éineacht le forbairtí nua, lena n-áirítear tionscnaimh shoghluaisteachta chomhroinnte agus phearsanta le béim ar éascaíocht nascachta agus ríocht phoiblí ardchaighdeáin.

6.5.7.6 Clubanna Carr/Scéimeanna Comhroinnte Caranna

Is comhroinnte gluasteán iad 'Clubanna Carr' agus 'scéimeanna comhroinnte caranna' atá ar fáil go háitiúil ar fruiliú gearrthéarmach agus is rogha áisiúil eile iad mar mhalairt ar úinéireacht carranna. Tugann siad cead d'úsáid cairr ó am go chéile ach ní spreagann siad turais nach mbaineann mórán tábhacht leo. Tá méadú ag teacht ar líon na clubanna carr i bhFine Gall agus is uirlis thábhachtach iad

chun forbairt carranna ísle a éascú go háirithe i gceantair uirbeacha. Is modh tábhachtach iad chun úinéireacht carranna a laghdú agus chun tacú leis an aistriú chuig modhanna ísealcharbóin. Chun tacú leis an bhfás leanúnach ar sholáthar clubanna carr/scéimeanna comhroinnte carranna, go háirithe mar chuid de mhoil shoghluaisteachta, d'fhorbairt cónaithe ard-dlúis nó d'úsáidí ardfhostaíochta agus tráchtála, éascóidh an Chomhairle roghanna eile seachas úinéireacht carranna príobháideacha lena n-áirítear soláthar níos mó bána sainithe ar an tsráid do scéimeanna carr-chlub le linn shaolré an Phlean seo.

Polasaí CMP23 Clubanna Carr/Scéimeanna Comhroinnte Caranna

Tacú le bunú agus oibriú na gclubanna carr agus na scéimeanna comhroinnte caranna agus iad a éascú chun laghdú foriomlán ar thurais charranna agus riachtanais pháirceála a éascú.

6.5.7.7 Feithiclí Beaga Seirbhíse Poiblí

Cuireann tacsaithe seirbhís thábhachtach iompair ar fáil, ag tairiscint turais ó dhoras go doras. Is féidir leo cur le córas iompair poiblí agus tairgeann siad an cumas turais aonuaire a chur i gcrích a d'fhéadfadh a bheith deacair soláthar a dhéanamh dóibh go héifeachtach trí mhodhanna eile. Chun tacú leis na ról seo, éascóidh agus tacóidh an Chomhairle le comhtháthú feabhsaithe feithiclí beaga seirbhíse poiblí isteach sa ghréasán iompair poiblí iomlán.

Polasaí CMP24 Feithiclí Beaga Seirbhíse Poiblí

Tacú le soláthar feithiclí beaga seirbhíse poiblí cosúil le hiompar tacsaithe, mar sheirbhís friothálach do sheirbhísí iompair poiblí agus spreagadh a thabhairt do sholáthar stadanna tacsaithe ag aomhail iompair agus ag láithreacha cúí eile.

6.5.8 Bainistíocht Páirceála

Beidh ról tábhachtach ag feidhmiú polasaí láidir páirceála caranna sa Chontae maidir le hiompraíocht taistil a athrú agus soghluaisteacht inbhuanaithe a chur chun cinn. Tá bainistíocht shuntasach á dhéanamh ag an gComhairle ar an ríocht poiblí faoi láthair chun a chinntiú go maolaítear éifeachtaí iompar neamhdhleathach páirceála ag tiománaithe. De réir mar a mhéadóidh an tábhacht a bhaineann le ríocht poiblí atá sábháilte, compordach agus tarraingteach faoin bPlean seo, leanfaidh an Chomhairle ag cur rialacháin pháirceála i bhfeidhm go láidir ina leith seo. Áiríonn an Plean seo polasaithe cuimsitheacha páirceála chomh maith le caighdeáin atá leagtha amach i gCaibidil 14 Caighdeáin um Bainistíocht Forbartha den Phlean seo. Áiríonn sé seo béim ar pháirceáil cairr mar uirlis bhainistíochta éilimh agus mar spreagadh d'athrú iompraíochta. Cuireann an Plean seo páirceáil

inrochtana chun cinn, scéimeanna comhroinnte carranna agus luchtú feithiclí leictreacha ar an ngréasán bóithre atá ann cheana féin agus i bhforbairtí príobháideacha tríd an bpróiseas Bainistíochta Forbartha.

Polasaí CMP25 Bainistíocht Páirceála

Cur chuige cothrom a chur i bhfeidhm maidir le páirceáil a sholáthar agus é mar aidhm páirceáil a úsáid mar bheart bainistíochta éilimh chun aistriú i dtreo iompair níos inbhuanaithe a chur chun cinn, agus ag an am céanna freastal ar riachtanais ghnóthaí agus phobail.

Cuspóir CMO26 Caighdeáin Pháirceála

Implement appropriate car parking standards for a range of land-use types, where provision is based on factors such as site location, level of public transport accessibility and impact of parking provision on local amenity.

Caighdeáin pháirceála oiriúnacha a chur i bhfeidhm do raon cineálacha úsáide talún, áit a bhfuil an soláthar bunaithe ar ghnéithe cosúil le suíomh an láithreáin, leibhéal inrochtaineachta iompair phoiblí agus tionchar an tsoláthair pháirceála ar thaitneamhacht áitiúil.

Cuspóir CMO27 Páirceáil Inrochtana

Socruithe oiriúnacha páirceála a chur chun cinn do riachtanais úsáideoirí sonracha i lár bailte agus ceantair, nóid iompair phoiblí agus cinn scríbe eile.

6.5.9 Naisc Straitéiseacha Iompair a Chosaint

Aithnítear agus tacaítear leis an tábhacht a bhaineann leis na conairí iompair aeir, bóithre agus iarnróid atá sa Chontae a sholáthraíonn naisc atá tábhachtach go straitéiseach go hidirnáisiúnta agus idir cathracha móra eile sa Tír chomh maith le naisc le príomhionaid uirbeacha eile a bhfuil feidhmeanna láidre réigiúnacha acu. Féachann cuspóirí beartais Náisiúnta agus Réigiúnacha le nascacht dhomhanda agus inrochtaineacht réigiúnach a chosaint agus a fheabhsú, rud atá riachtanach d'Fhine Gall chun a iomaíochas eacnamaíoch, a chumas infheistíocht isteach a mhealladh agus a tharraingteacht mar cheann scríbe turasóireachta a choinneáil agus a neartú.

Polasaí CMP26 Naisc Straitéiseacha

Tacú le hiomaíochas eacnamaíoch an Chontae trí inrochtaineacht idirnáisiúnta agus réigiúnach agus nascacht idir-uirbeach a chosaint agus a fheabhsú de réir cuspóirí polasaí an CNP agus SRSE don réigiún.

6.5.9.1 Aerfort Bhaile Átha Cliath

Mar phríomhthairseach idirnáisiúnta, tá ról ríthábhachtach ag Aerfort Bhaile Átha Cliath maidir le nascacht idirnáisiúnta a sholáthar agus tá sé ina thiománaí eacnamaíoch tábhachtach d'Fhine Gall, do réigiún an lár-oirthear agus go náisiúnta.

Aithnítear freisin, le tionchar na Brexit agus na paindéime Covid-19 ar ár ngeilleagar, go bhfuil ár ngeataí idirnáisiúnta ríthábhachtach chun ár n-athléimneacht agus ár gcumas oiriúnú don athrú a chosaint. Leagann Plean Ceantar Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath 2020 amach creat chun forbairt, oibriú agus cosaint Aerfort Bhaile Átha Cliath amach anseo a éascú. Déantar tagairt níos mine i gCaibidil 8 Aerfort Bhaile Átha Cliath den Plean seo. Ag teacht le polasaí pleanála na talamhúsáide PCÁ Aerfort Bhaile Átha Cliath agus chun an nascacht a thairgeann Aerfort Bhaile Átha Cliath a threisiú, tá sé ag brath ar:

- Cosaint leanúnach ar chroífheidhm iompair an Aerfoirt.
- Rochtain fheabhsaithe ó thaobh na talún ar Aerfort Bhaile Átha Cliath, go háirithe trí sholáthar iompair phoiblí ar nós *MetroLink* agus *BusConnects*.
- Moltaí *Staidéar Iompair Fhine Gall Theas 2019* a chur i bhfeidhm.
- Bainistiú cúramach ar úsáid talún ar thaobh na talún le díriú ar riachtanais reatha agus todhchaí an Aerfoirt mar phríomhbhonneagar d'fhorbairt Náisiúnta agus Réigiúnach.

Polasaí CMP27 Aerfort Bhaile Átha Cliath, Iompar, Rochtain Dromchla agus Lastas

Tacú le cosaint leanúnach chroífheidhm iompair Aerfort Bhaile Átha Cliath, lena n-áirítear bearta chun rochtain dromchla, naisc iompair phoiblí agus gluaiseachtaí lastais straitéiseacha a fheabhsú.

Cuspóir CMO28 Aerfort Bhaile Átha Cliath agus MetroLink

Forbairt *MetroLink* a chur chun cinn agus a éascú, ag nascadh Sord leis an Aerfort agus ar aghaidh go Lár na Cathrach.

6.5.9.2 Calafort Bhaile Átha Cliath

Mar mhór-mhol iompair agus lóistíochta, soláthraíonn Calafort Bhaile Átha Cliath bealach trádála díreach chuig an Ríocht Aontaithe agus chuig an Eoraip agus is calafort é a bhfuil tábhacht náisiúnta ag baint leis agus is spreagthóir suntasach é d'fhorbairt eacnamaíoch i réigiún an lár-oirthear. Tacaíonn Comhairle Contae Fhine Gall le forbairt leanúnach Chalafort Bhaile Átha Cliath ag féachaint do chúrsaí iompair agus bonneagair níos leithne do réigiún Bhaile Átha Cliath. Soláthraíonn an Plean seo cuspóirí beartais chun an gréasán bóithre náisiúnta a bhainistiú chun rochtain éifeachtach leanúnach do lasta ó gach cuid d'Éirinn go Calafort Bhaile Átha Cliath a chinntiú, lena n-áirítear forbairt mhíchuí a rialú in aice leis an ngréasán bóithre náisiúnta, nó a mbíonn tionchar díreireach aige air, lena n-áirítear Tollán Bhaile Átha Cliath, gréasán mótarbhealaí agus malartán mhótarbhealaí.

Polasaí CMP28 Calafort Bhaile Átha Cliath, Rochtain Dromchla, Lóistíocht agus Lastais

Tacú le forbairt leanúnach Chalafort Bhaile Átha Cliath ag féachaint do chúrsaí iompair agus infrastructúir níos leithne de chuid réigiún Bhaile Átha Cliath, lena n-áirítear soláthar d'áiseanna lastais intíre ar nós moil lóistíochta agus iostaí lasta agus áiseanna stórála de réir mar is gá.

6.5.9.2 The Dublin – Belfast Inter-City Rail Line

Soláthraíonn an bealach idirchathrach ó Bhaile Átha Cliath go Béal Feirste nasc ríthábhachtach iompair do Chonair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath – Béal Feirste, ag tacú le fás eacnamaíoch agus iomaíochas laistigh den chonair seo. Scrúdóidh *Athbhreithniú Straitéiseach Iarnróid Uile-Oileáin an Rialtais* an gréasán iarnróid ar fud oileán na hÉireann ar fad i gcomhpháirtíocht le Tuaisceart Éireann chun nascacht, inrochtaineacht réigiúnach a fheabhsú agus luasanna níos tapúla a bhaint amach ar línte iarnróid idir na cathracha móra lena n-áirítear Baile Átha Cliath agus Béal Feirste, lena n-áirítear an cumas chun lasta iarnróid a mhéadú, agus cuspóirí beartais á n-éascú ag an am céanna, thuaidh agus theas, a bhaineann le cuspóirí soghluaisteachta agus fáis inbhuanaithe agus athraithe aeráide. Tacaíonn Comhairle Contae Fhine Gall leis an athbhreithniú seo mar aitheantas ar thábhacht straitéiseach an conair iarnróid seo a nascann Baile Átha Cliath agus Béal Feirste.

Polasaí CMP29 Gréasán Iarnróid agus Iompar Lastais

Oibriú le hIarnród Éireann, an ÚNI, BIÉ agus páirtithe leasmhara eile chun cur chuige comhordaithe a chur chun cinn maidir le feabhas a chur ar an ngréasán iarnróid, arna chomhtháthú le modhanna iompair phoiblí eile chun an leas poiblí is mó a chinntiú agus iompar inbhuanaithe paisinéirí agus lasta a chur chun cinn agus nascacht réigiúnach agus trasteorann feabhsaithe.

6.5.10 Líonra Bóithre

Tá áit thábhachtach fós ag bonneagar bóithre sa ghréasán iompair iomlán, ag freastal ar ghluaiseacht daoine agus earraí. Thar thréimhse an phlean, is é an dúshlán atá ann ná a chinntiú nach gcuirfidh forbairtí nua le brú tráchta nó le sáithiú an ghréasáin bóithre go dtí go mbeidh an gréasán mí-éifeachtach. Ní mór gréasán bóithre an Chontae a bhainistiú go héifeachtach chun gach úsáideoir bóithre a choinneáil ag idirghníomhú go sábháilte agus go héifeachtach agus inrochtaineacht iomlán a chinntiú agus iomaíochas eacnamaíoch an Chontae a chothabháil de réir na mbeartas agus na gcuispóirí láidre atá leagtha amach sa chaibidil seo, lena n-áirítear cuispóirí tacaíochta i gCaibidil 14. Caighdeán Bhainistíochta Forbartha an Phlean seo.

6.5.10.1 Bóithre Náisiúnta

Is é príomhchuspóir an ghréasáin bóithre náisiúnta ná naisc iompair straitéiseacha a sholáthar idir na príomhionaid daonra agus fostaíochta. Leanann Comhairle Contae Fhine Gall le sábháilteacht, toilleadh agus éifeachtúlacht an ghréasáin bóithre náisiúnta straitéiseacha a chothabháil agus a chosaint, lena n-áirítear conairí an M50 agus an M1 i gcomhar le BIÉ agus páirtithe leasmhara ábhartha eile. Leanfar le rochtain áitiúil ar an ngréasán straitéiseach seo a bhainistiú agus a shrianadh tríd an bpróiseas Bainistíochta Forbartha chun feidhm 'ghluaiseachta' na mbóithre náisiúnta seo a chosaint agus chun úsáid tráchta áitiúil a chur in aghaidh do thurais ghearra. Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall de bheith ag comhoibriú leis an ÚNI agus BIÉ chun bearta bainistíochta éilimh a chur i bhfeidhm ar bhealaí náisiúnta. Aithnítear i Staidéar Bainistíochta Éileamh an M50 go bhfuil éileamh tráchta ar an M50 ag teastáil lena chinntiú gur féidir leis an M50 a fheidhm straitéiseach a chomhlíonadh go ceann i bhfad. Leanfaidh an Chomhairle ag obair le BIÉ chun tacú le mórfheabhsuithe ar an ngréasán bóithre náisiúnta agus chun sábháilteacht, toilleadh agus éifeachtúlacht na mbóithre náisiúnta agus na n-acomhail ghaolmhara a chothabháil agus a chosaint de réir na dTreoirilínte um *Pleanáil Spáisúil agus Bóithre Náisiúnta d'Údaráis Phleanála 2012*.

6.5.10.2 Bóithre Réigiúnacha/Áitiúla

Soláthraíonn an gréasán bóithre réigiúnacha agus áitiúla naisc thábhachtacha idir na bailte agus na sráidbhailte ar fud an Chontae agus cuireann siad leis an ngréasán bóithre náisiúnta. Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ar aghaidh ag cothabháil, ag bainistiú agus ag oibriú an ghréasáin bóithre réigiúnacha agus áitiúla atá ann cheana féin ar bhealach éifeachtach agus sriantach chun feidhm straitéiseach an ghréasáin bóithre náisiúnta a chosaint, chomh maith le soláthar a dhéanamh do naisc siúlóide agus rothaíochta ar ardchaighdeán nuair is cúí agus rochtain agus tosaíocht do bhealaí

iompair phoiblí. Tá moltaí na Comhairle maidir le forbairt líonra iompair an Chontae leagtha amach i dTábla 6.3.

Tábla 6.3 Scéimeanna Iompair

- N2 Uasghrádú ón Ráth go Kilmoon
- Cuarbhóthar Bhaile Brigín R122 go R132
- Nasc Fearann an Chaisleáin leis an R127
- Bóthar Faoisimh Theas na Sceirí – R128 go dtí an Líne Iarnróid
- R126 Domhnach Bat – Halla an Leasáin
- Bóthar Faoisimh Amuigh Sord
- Bóthar Dáileacháin Shoird Thiar
- Nascbhóthar Fosterstown
- R106 Uasghrádú Bóthar Mhullach Íde-Sord
- R123 Athailíniú Bhóthar na Maighne
- R107 Bóthar Mhullach Íde/Seachbhóthar Halla an Chláir
- R107 Bóthar Mhullach Íde a uasghrádú
- Bóthar an Stáisiúin, Port Mearnóg agus Acomhal Bhóthar Dhroimnigh
- Bóthar Dáileacháin Thoir-Thiar: Bóthar Mhullach Íde go Lána Stockhole
- Bóthar Dáileacháin Thoir-Thiar: Lána Stockhole go Cherryhound
- Uasghrádú Lána Stockhole
- Seachbhóthar Naomh Maighréad go dtí an Bóthar Comhthreomhar Thuaidh

- N3 Castaheany Interchange Upgrade
- Nasc Droichead Siológ
- Bóthar na Ceapaí – Nasc R135 Baile an Huntaigh
- Lána Dhún Sinche – Nasc Bhaile an Aba
- Uasghrádú N3 M50-Cluain Aodha
- Uasghrádú Acomhal N3 Teach Chainnigh
- Bóthar Bhaile Uí Cheallaigh
- Uasghrádú Chros Chill Sheáin
- Bóthar Cheapach Fhinn
- Nascbhóthar Pháirc an Bharraigh
- Bóthar na Ceapaí - Lána Dhún Sinche

Polasaí CMP30 Bonneagar Bóithre

Tosaíocht a thabhairt d'fhorbairtí bóithre nua a éascaíonn feabhsuithe ar éifeachtúlacht iomlán an ghréasáin iompair, lena n-áirítear trí thrasrianta droichid nua a sholáthar nó infrastruchtúr nua rothaíochta agus siúil.

Polasaí CMP31

Tosaíocht a thabhairt d'fhorbairtí bóithre nua atá mar bhonn do limistéir forbartha nua a thacaíonn le forbairt áitiúil inbhuanaithe.

Polasaí CMP32

Tús áite a thabhairt d'athruithe ar bhonneagar bóithre atá mar bhonn d'fhorbairt inbhuanaithe, a chothaíonn sábháilteacht bóithre agus éifeachtúlacht an ghréasáin.

Cuspóir CMO29 Bainistíocht Líonra Bóithre

Oibriú le BIÉ agus le gníomhaireachtaí iompair náisiúnta ábhartha eile, chun acmhainn na mbealaí náisiúnta a chosaint agus a fheabhsú, chun an tionchar ar bhainistíocht an ghréasáin níos leithne a íoslaghdú agus chun tacú le hiomaíochas eacnamaíoch an Chontae.

Cuspóir CMO30 Líonra Bóithre Straitéiseacha

Sábháilteacht, acmhainn agus éifeachtúlacht na mbóithre Náisiúnta agus na n-acomhail ghaolmhara a chothabháil agus a chosaint de réir na *dTreoirlínte um Pleanáil Spáisúil agus Bóithre Náisiúnta d'Údarás Phleanála 2012*, na Rialacháin um Líonraí Tras-Eorpacha (TEN-T) agus ag féachaint do dhoiciméid bheartais ábhartha eile, i.e. mar is gá.

Cuspóir CMO31

Oibriú le BIÉ agus ÚNI agus le gníomhaireachtaí iompair náisiúnta ábhartha eile chun acmhainn a chosaint agus feabhsúcháin ar an ngréasán bóithre straitéiseach agus uasghráduithe acomhail a sheachadadh nuair is gá ar aon dul le cuspóirí beartais Náisiúnta agus Réigiúnacha.

Cuspóir CMO32

Éascú a dhéanamh ar chur i bhfeidhm na mbeart bainistíochta éilimh i Staidéar Bainistíochta Éileamh an M50, de réir mar is gá.

Cuspóir CMO33

Tacú agus éascú le BIÉ, Comhairle Chontae na Mí agus Comhairle Chontae Chill Dara maidir le pleanáil agus seachadadh Uasghrádú an N2ó thuaidh de Chill Dhéagláin, Uasghrádú an N3 idir an M50 agus Cluain Aodha agus nasc nua idir an M3 agus an M4.

Cuspóir CMO34 Bainistíocht ar Líonra Bóithre Réigiúnacha agus Áitiúla

An gréasán bóithre straitéiseacha réigiúnacha agus áitiúla sa Chontae a fheabhsú, a bhainistiú agus a chothabháil, ar bhealach a chosnaíonn feidhm straitéiseach an ghréasáin bóithre.

Cuspóir CMO35 Scéimeanna Iompair

Iarracht a dhéanamh na scéimeanna iompair atá léirithe i dTábla 6.3 a chur i bhfeidhm.

Cuspóir CMO36 Moltaí Bóithre agus Sráide agus Cosaint Comhshaoil

Oibriú leis na gníomhaireachtaí iompair náisiúnta ábhartha lena chinntiú go dtugann gach togra gréasáin bóithre agus sráide aird ar dhálaí agus íogaireachtaí comhshaoil, lena n-áirítear bithéagsúlacht, gnáthóga agus speicis faoi chosaint agus go dtabharfar isteach bearta seachanta agus maolaithe cuí mar chuid d'aon mheasúnuithe comhshaoil.

Cuspóir CMO37 Moltaí Bóithre agus Sráide agus Bonneagar Glas

A chinntiú go ndeartar gach bóthar agus sráid nua chun feabhas a chur, chomh fada agus is féidir, ar ghréasán Bonneagair Ghlais an Chontae trí athsholáthar leordhóthanach agus plandú breise speiceas dúchasach agus pailneoirí a chinntiú agus a chinntiú freisin go n-úsáidtear cuir chuige SuDS chun rith chun srutha uisce dromchla a chóireáil.

Cuspóir CMO38 – Moltaí Bóithre agus Sráide agus Réitigh Dúlraibhuanaithe

Gnéithe draenála inbhuanaithe agus trasbhealaí fiadhúlra, lena n-áirítear droichid agus íosbhealaí a thabhairt isteach sna dearaí le haghaidh bonneagar bóithre nua agus nuair is féidir, bearta dá leithéid a chur isteach sa ghréasán bóithre atá ann cheana féin.

6.5.10.3 Dearadh Bóithre agus Sráideanna

Tá dearadh sráideanna i gceantair uirbeacha á threorú ag an Lámhleabhar Dearaidh le haghaidh Bhóithre agus Sráideanna Uirbeacha 2019 (DMURS). I gceantair thuaithe, cuirfidh an Chomhairle an cleachtas is fearr i bhfeidhm maidir le hinnealtóireacht agus sábháilteacht bóithre, bithéagsúlacht, draenáil inbhuanaithe agus dearadh an ríocht phoiblí chun cothromaíocht a aimsiú idir riachtanais úsáideoirí bóithre agus tionchar ar an gcomhshaol agus riachtanais páirtithe leasmhara eile. Tacóidh an Plean seo le prionsabail DMURS a chur i bhfeidhm do gach scéim nua iompair agus réimse poiblí laistigh den Chontae.

Polasaí CMP33 Dearadh Bóithre agus Sráide

Cinntiú go ndeartar bóithre agus sráideanna sa Chontae le cothromaíocht a aimsiú idir riachtanais gach úsáideoir bóithre agus comhfhorbairt áite, gluaiseacht inbhuanaithe agus sábháilteacht bóithre a chur chun cinn ag soláthar timpeallacht sráide a thugann tosaíocht do thaisteal gníomhach agus iompar poiblí agus ag an am céanna ag cinntiú go bhfreastalaítear ar riachtanais na seirbhíse tráchtála.

Cuspóir CMO39 Lámhleabhar Dearaidh do Bhóithre Uirbeacha agus Sráideanna

Sráideanna agus bóithre nua a dhearadh laistigh de cheantair uirbeacha de réir na bprionsabal, na gcur chuige agus na gcaighdeán atá laistigh de DMURS.

Cuspóir CMO40 Luasteorainneacha agus Limistéir Cheannaithe Trácht

Na teorainneacha luais 30 km san uair a leathnú agus limistéir maolaithe tráchta ag láithreacha cuí ar fud an Chontae, lena n-áirítear gach forbairt cónaithe.

Cuspóir CMO41 Sábháilteacht ar Bhóithre agus Bóithre Tuaithe

Tosaíocht a thabhairt do shábháilteacht ar bhóithre agus ar acomhail tuaithe, agus aird a thabhairt ar chosaint na bithéagsúlachta, an Bhonneagair Ghlais agus na saintréithe tuaithe atá i gcrainn, fála sceach agus bruacha cois bóthair.

Cuspóir CMO42 Bóithre agus Sráideanna agus Bonneagar Glas

New roads and streets to incorporate Green Infrastructure elements such as sustainable drainage infrastructure, planting of native trees, hedgerows and pollinator species in medians and on roadside verges, as appropriate to the location.

6.5.11. Lastais, Seachadadh agus Seirbhísiú

Mar thoradh ar thógáil tithe, fostaíochta agus áiseanna oideachais breise, beidh méadú ar ghluaiseacht lasta. Beidh leibhéal níos airde de ghníomhaíocht seachadta agus seirbhísithe ann freisin mar gheall ar ghníomhaíocht eacnamaíoch agus leis an aistriú leanúnach chuig siopadóireacht ar líne. Tacaíonn an SRSE leis an ngá atá le Straitéis Lastais Réigiúnach a fhorbairt chun dícharbónú na hearnála lasta a luathú agus chun an ról tábhachtach atá ag an ngréasán straitéiseach iarnróid agus bóithre (lena n-áirítear TEN-T) chun lasta a aistriú go héifeachtach a atreisiú. Tacaíonn Comhairle Contae Fhine Gall le forbairt na straitéise seo mar aitheantas ar an ngá atá le dícharbónú lasta agus nádúr idir-réigiúnach na ngluaiseachtaí lasta, go háirithe mar thoradh ar ghníomhaíocht mhéadaithe chuig agus ó Aerfort Bhaile Átha Cliath agus Calafort Bhaile Átha Cliath chomh maith le forbairt mhéadaithe ar fud Fhine Gall agus réigiún an lár-oirthear. Tá sé mar phríomhchuspóir freisin ag an CNP agus ag an SRSE rochtain ar Aerfort Bhaile Átha Cliath agus ar Chalafort Bhaile Átha Cliath a fheabhsú. Molann *Athbhreithniú Straitéiseach Iarnróid Uile-Oileáin an Rialtais* imscrúdú ar an bhféidearthacht lasta iarnróid a mhéadú ar an ngréasán iarnróid. Aithníonn agus tacaíonn Comhairle Contae Fhine Gall leis an cumas atá ann chun úsáid éifeachtach a bhaint as an ngréasán iarnróid chun lasta a iompar.

Tá ról lárnach ag feithiclí earraí troma (HGVanna) maidir le hearraí a bhogadh ar fud na tíre, lena n-áirítear Fhine Gall. Is féidir le tionchar suntasach a bheith ag gluaiseacht HGV ar oibriú tráchta, torainn, truailliú aeir agus sábháilteacht úsáideoirí bóithre eile, go háirithe laistigh de thimpeallachtaí uirbeacha. Is minic nach mbíonn ceantair lárnacha bailte agus sráidbhailte oiriúnach do thrácht earraí troma. Má chuirtear srian le gluaiseachtaí HGV trí bhailte, sráidbhailte agus chomharsanachtaí, cuirtear le cruthú timpeallachta sábháilte agus cairdiúil do rothaithe agus coisithe trí spás sráide a aisghabháil agus trí choimhlintí idir modhanna a laghdú, áfach, ní mór é seo a chothromú le riachtanais ghnó áitiúil

Chun an éifeachtúlacht agus an tsábháilteacht is mó is féidir a bhaint as seirbhísiú, seachadta agus oibriú lastais sa Chontae agus chun na tionchair dhiúltacha a bhaineann le sábháilteacht bóithre agus comhshaoil a íoslaghdú, beidh an Plean seo ag:

- Ag tacú le forbairt Straitéise Lastais Réigiúnach.
- Ag tacú agus ag éascú le cur chun feidhme beart spriocdhírthe bainistithe lasta cosúil le hainmniú sainbhealaí lasta agus tréimhsí seachadta ag amanna sonraithe den lá.
- Ag tacú leis an laghdú ar líon na ‘turas míle deiridh’ atá á dhéanamh ag feithiclí mótaí agus moil lóistíochta roinnte a éascú agus an t-aistriú chuig feithiclí seachadta gan astaíochtaí ar nós rothair lastais nó feithiclí beaga leictreacha a sheachadann chuig siopaí agus bialanna.
- Pleananna Seirbhíse Seachadta a éileamh le haghaidh mórfhorbairtí nua.

Polasaí CMP34 Iompar Lastais

Éascú a dhéanamh ar riachtanais iompair lastais de réir Straitéis Iompair do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath an ÚNI.

Polasaí CMP35 Straitéis Lastais Réigiúnach

Tacú le forbairt Straitéise Lastais Réigiúnach chun dícharbónú na hearnála lasta a luathú agus chun an ról tábhachtach atá ag an ngréasán straitéiseach bóithre agus iarnróid maidir le hiompar lasta a aistriú go héifeachtach a chur chun cinn.

Polasaí CMP36 ‘Seachadadh an Mhíle Deiridh’

Tacú le húsáid an ‘mhíle deiridh’ agus é a éascú trí mhicri-mhoil agus ionaid dáileacháin agus modhanna eile a fhorbairt.

Cuspóir CMO43 Bainistiú Gluaiseachtaí Lastais

Bearta cuí a chur i bhfeidhm chun gluaiseachtaí agus seachadtaí lastais a bhainistiú i gceantair lár na mbailte agus na sráidbhailte.

Cuspóir CMO44 Straitéis Seirbhísí/Lóistíochta

Straitéis Seirbhíse/Lóistíochta a ullmhú don Chontae i gcomhar leis na páirtithe leasmhara ábhartha chun inmharthanacht agus iomaíochas eacnamaíoch an Chontae a chinntiú.

Cuspóir CMO45 Delivery Service Plans

A éileamh go n-ullmhófar Pleananna Seirbhíse Seachadta do gach mórforbairt nua nuair is cuí.

CAIBIDIL 7 FOSTAÍOCHT AGUS GEILLEAGAR

7.1 Réamhrá

Tá buntáistí eacnamaíochta suntasacha ag Contae Fhine Gall, agus tá fás suntasach tagtha ar an gContae ó thaobh daonra agus fostaíochta de le blianta beaga anuas. Tá sócmhainní eacnamaíochta móra ag Fhine Gall, lena n-áirítear Aerfort Bhaile Átha Cliath, cóngaracht do Chathair Bhaile Átha Cliath agus Thollán Bhaile Átha Cliath, bonneagar bóithre agus iarnróid agus príomh-shuíomh ar Chonair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath-Béal Feirste (DBEC). Tagann ullmhú an Phlean seo ag am ina bhfuil athrú geilleagrach agus éiginnteacht. Chuir paidéim Covid-19 agus Breatimeacht go leor dúshlán os comhair an gheilleagair agus ag teach leis an Straitéis Réigiúnach Spáis agus Eacnamaíoch (RSES) is é straitéis eacnamaíoch Chomhairle Contae Fhine Gall ná fás atá inbhuanaithe, iomaíoch, cuimsitheach agus athléimneach. Tá bonn láidir geilleagrach ag Fhine Gall cheana féin agus díreofar an bonn seo a choinneáil, a chinntiú go bhfuil sé athléimneach agus tógáil ar ár láidreachtaí ar fud an Chontae. Is í Chomhairle Contae Fhine Gall an tÚdarás Áitiúil comhordaithe don Tionscadal DBEC a bhfuil sé mar aidhm aige cruthú post agus forbairt eacnamaíoch a bhrú chun cinn feadh na conaire straitéise seo.

Tá an Chomhairle ag obair le príomh-ranna rialtais, le gníomhaireachtaí stáit eile agus le comhoibriú trasteorann chun tábhacht straitéiseach na conaire a aibhsiú tríd an bPlean Forbartha Náisiúnta agus chun an t-aitheantas sin a ghiaráil ón leibhéal áitiúil go dtí an leibhéal idirnáisiúnta chun infheistíocht a mhealladh i bhFhine Gall mar phríomh-shuíomh laistigh de Bhaile Átha Cliath agus feadh chonair DBEC chun gnó a dhéanamh.

Tá sé ráite ag an Institiúid um Thaighde Eacnamaíochta Sóisialta (ESRI) go dtugann feidhmíocht láidir leanúnach na hearnála easpórtála in 2021, mar aon le téarnamh suntasach ar thomhaltas agus infheistíocht, le tuiscint go bhféadfadh fás suntasach a bheith ar an ngeilleagar intíre sa bhliain seo agus go dtiocfaidh fás ar gheilleagar na hÉireann níos mó ná 11 faoin gcéad sa bhliain reatha agus fás beagnach 7 faoin gcéad dóchúil in 2022. Tá an dífhostaíocht, a bhain buaicphointe 25 faoin gcéad i R1 2021, le titim go 9 faoin gcéad faoi dheireadh na bliana reatha agus tiocfaidh laghdú ar an meán 7 faoin gcéad in 2022. (Tráchttaireacht Ráithiúil Eacnamaíoch – Samhradh 2021). Is ábhar misnigh é seo do gheilleagar na hÉireann agus d'earnáil eacnamaíoch agus fostaíochta Fhine Gall.

Tá raon leathan príomh-earnálacha eacnamaíochta sa Chontae, lena n-áirítear miondíol, turasóireacht, eitlíocht, déantúsaíocht, talmhaíocht agus agraibhia, TFC agus seirbhísí airgeadais, cúram sláinte agus cógaisíochta, gníomhaíocht eacnamaíoch mhara agus tuaithe. Tabharfar eolais faoi na beartais agus na cuspóirí straitéiseacha do gach earnáil i gCuid 5 den chaibidil seo. Pléifear an eitlíocht i gCaibidil 8 Aerfort Bhaile Átha Cliath.

Áirítear ar phríomh-straitéis d'fhorbairt eacnamaíoch amach anseo i bhFhine Gall úsáidí dian fostaíochta a lonnú go cuí in aice le gréasáin iompair phoiblí agus nuair is cuí, forbairtí cónaithe, braislí

eacnamaíocha atá ann cheana a spreagadh agus deiseanna nua cnuasaithe a fhorbairt agus páirceanna gnó agus tionsclaíochta, talamh agus foirgnimh atá ann cheana a athnuachan. Tá an gá atá le haistriú go sochaí ísealcharbóin agus tacaíocht a sholáthar don gheilleagar ciorclach agus glas lárnach i straitéis eacnamaíoch Chontae.

Leagtar amach sa chaibidil seo an comhthéacs beartais trína dtreoraítear forbairt eacnamaíoch. Tá cur síos ar staid eacnamaíoch agus fostaíochta Fhine Gall ar fail i gCuid 2, lena n-áirítear dul chun cinn eacnamaíoch go dtí seo. Imlíonn Cuid 3 den chaibidil na deiseanna d'fhorbairt eacnamaíoch sa Chontae agus tá na haidhmeanna straitéiseacha curtha ar fáil i gCuid 4. Sonraíonn Mír (5) deiridh den chaibidil seo na beartais agus na cuspóirí straitéiseacha a bheidh mar bhunús d'fhorbairt eacnamaíoch agus fostaíochta do shaolré an Phlean seo. Tá an chaibidil seo bunaithe ar *Staidéar Úsáide Talún Eacnamaíoch Fhine Gall KPMG, Future Analytics Meitheamh 2021* agus ullmhaítear í de réir bheartais agus chuspóirí forbartha eacnamaíochta Náisiúnta, Réigiúnacha agus áitiúla.

7.2 Comhthéacs

Tá bonn láidir geilleagrach ag Fine Gall agus thacaigh an Chomhairle go leanúnach le forbairt eacnamaíoch sa Chontae. Teastaíonn sineirgí roinnt fachtóirí le forbairt eacnamaíoch rathúil agus bhí an Chomhairle éifeachtach go dtí seo chun é seo a bhaint amach ag roinnt suíomhanna ar fud an chontae. Seo thíos cuntas ar na tionchair atá ag imirt ar fhorbairt eacnamaíoch agus mar a d'oibrigh Fine Gall chun a ghníomhaíocht eacnamaíoch a fheabhsú agus a fhorbairt le sé bliana anuas.

7.2.1 An Lucht Oibre Infhairsingthe

Tá fás suntasach léirithe ag Fine Gall le scór bliain anuas, arb ionann e agus 14.3% ar an meán in aghaidh na tréimhse idirdhaonáirimh ó thaobh fáis ó 1991 go 2016. Shroich daonra Fhine Gall 296,020 duine in 2016 agus is ionann é agus 22% de dhaonra Bhaile Átha Cliath agus mar sin is é an dara húdarás áitiúil is mó daonra i ndiaidh Chathair Bhaile Átha Cliath. In 2016, b'ionann líon an lucht saothair i bhFine Gall agus 133,971 agus bhí 90,484 duine fostaíthe i gContae Fhine Gall. Tháinig méadú 15% ar fhostaíocht sa Chontae idir 2011 agus 2016. Tá 48% de na hoibrithe seo (43,440 duine) ina gcónaí agus ag obair laistigh den Chontae, agus bhí 52% (47,044 duine) ina gcónaí taobh amuigh de Chontae Fhine Gall agus ag comaitéireacht isteach gach lá le haghaidh fostaíochta. Tá ráta rannpháirtíochta an lucht saothair i bhFine Gall ar an gceann is airde sa réigiún ag 66.9% i gcomparáid le mean an stáit de 61.4%. Go háirithe, tá ceann de na daonraí is óige, is oilte agus is éagsúla sa stát ag Fine Gall agus tá oideachas ollscoile ag breis is 30% de dhaonra an Chontae.

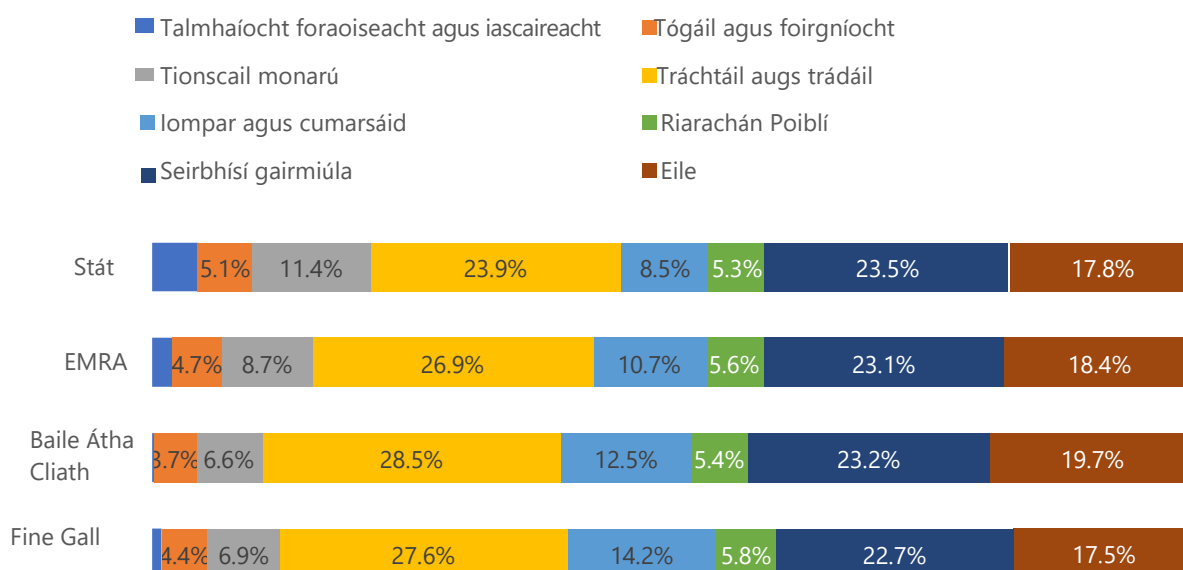
7.2.2 Éagsúlacht Deiseanna Fostaíochta

I bhFine Gall in 2020, bhí 109,000 duine fostaíthe san earnáil Feidhmiúcháin um Fhiontair Bheaga agus Mheánmhéide (FBM) laistigh de 8,286 gnó a taifeadadh. Tá roinnt cnuasaigh shuntasacha i bhFine Gall laistigh den Chontae agus tá cuid de na hainmneacha is mó le rá sna hearnálacha teicneolaíochta, eolaíochtaí beatha agus cógaisíochta ann. Is iad na hearnálacha fostaíochta is mó i bhFine Gall do chónaitheoirí tráchtáil agus trádáil (27.6%), seirbhísí gairmiúla (22.7%) agus iompar agus cumarsáid (14.2%). I bhFine Gall, tá scoilteanna comhréireacha an tionscail sách inchomparáide leis an miondealú náisiúnta, réigiúnach agus Bhaile Átha Cliath a bhfuil ceannas acu ar thráchtáil agus ar thrádáil agus ar sheirbhísí gairmiúla. I measc na n-idirdhealú sunstasach tá céatadán beagán níos airde ag obair san iompar agus sa chumarsáid (d'fhéadfadh baint a bheith aige le láithreach Aerfort Bhaile Átha Cliath agus cuideachtaí éagsúla TF sa cheantar), riarachán poiblí (d'fhéadfadh a bheith mar gheall ar chomhlachtaí poiblí a bheith i bhFine Gall agus i mBaile Átha Cliath go ginearálta) mar aon le comhréir réasúnta níos airde sa talmhaíocht, san fhóraoiseacht agus san iascaireacht i gcomparáid le Baile Átha Cliath (is dócha mar gheall ar na tionscail fhairsing agus stairiúla i dtuaisceart an Chontae).

Is fostóir mór é Fine Gall ar fud na n-earnálacha go léir, le tacaíocht ó sholáthar láidir talún criosaithe.

Tá bonn tionsclaíochta seanbhunaithe ag Fine Gall, le cnuasach aitheanta de ghnóthaí éagsúla. Bhí braisliú a príomh-choincheap polasaí thar na blianta i bhFine Gall agus tá roinnt braislí rathúla ar fud an Chontae mar thoradh air, is iad sin; an earnáil TFC i mBaile Bhlainséir, an earnáil Cógaisíochta i gceantar Shoird agus i gceantar Bhaile Bhlainséir/Mullach Eadrad, an earnáil Eitlíochta cóngarach d’Aerfort Bhaile Átha Cliath, agus an earnáil Agraibhia i suíomhanna tuaithe go príomha ó thuaidh den Chontae.

Figúir 7.1: Daoine ag obair (%) de réir tionscail (Foinse: an Phríomh-Oifig Staidrimh)

7.2.3 Tailte Criosaithe Fostaíochta Sármhaith

Faoi láthair tá 4,574 heicteár talún criosaithe le haghaidh úsáidí fostaíochta, tionscail agus fiontair ar fud an Chontae. Tá 1,608 heicteár forbartha ó Mheán Fómhair 2021. Tá formhór na ndeiseanna fostaíochta suite laistigh de na príomhlonnaíochtaí reatha agus gan ach 26.4% (23,924 post) den fhostaíocht taobh amuigh de na lonnaíochtaí seo. Tá na comhchruinnithe fostaíochta is mó laistigh de na hearnálacha go léir laistigh de Cheantar Comhdhlúthaithe Uirbeach (CMA) Fhine Gall tadhlach le Cathair Bhaile Átha Cliath le 47% de na poist go léir sa Chontae.

Tá Limistéar Margaidh Eacnamaíoch Feidhmiúil (FEMA) leathan ag Fine Gall, ag tarraingt oibríthe isteach ar fud na tíre. Fo-Chontae tá na hoibríthe seo ag taisteal chuig roinnt príomh-mhoil fostaíochta. Tá an líon is mó post sa Chontae ag an gCeantar Uirbeach Comhdhlúite (CMA) (lena n-áirítear Sord, Baile Bhlainséir, Baile Dúill etc.) agus tá limistéar eacnamaíoch feidhmiúil suntasach aige le cuid mhór den cheantar áitiúil atá díreach tadhlach ag comaitéireacht chun oibre sa dobharcheantar. Is fostóir suntasach é an CMA do Chontae na Mí chomh maith le líon suntasach lucht saothair áitiúil ag teacht ó Dhún Búinne agus Dhún Seachlainn. Tá an dara comhchruinniú oibríthe is airde ag Sord ag comaitéireacht chuig an lonnaíocht le haghaidh oibre sa Chontae agus oibríonn 35% den daonra oibre atá ina gcónaí i Sord go háitiúil.

Leanann Limistéar Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath (DEZ) ag forbairt agus ag mealladh gnólachtaí. Tá go leor buntáistí ag baint le suíomh Bhaile Átha Cliath 15 do ghnó, agus é suite an-ghar d'Aerfort Bhaile Átha Cliath, inrochtana tríd an M50, a ritheann díreach trí Chrios Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath. Nascann Mótarbhealach an M50 le Calafort Bhaile Átha Cliath freisin trí Thollán Bhaile Átha Cliath ar an M1. Tá cúig bhealach ar leith de Bhus Bhaile Átha Cliath ag trasnú an Chrios. Soláthraíonn na naisc iompair seo rochtain eisceachtúil ar earraí agus ar sheirbhísí d'aon fhiontar nó gnó atá lonnaithe i gCrios Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath. Is gnóthaí dúchasacha formhór na ngnólachtaí, agus tá ról ríthábhachtach acu i bhforbairt an cheantair. Thóg Pallas Foods saoráid trádastórála 33,000 méadar cearnach ar shuíomh 16 heicteár laistigh de Chrios Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath. Thóg Alexion Pharma International forbairt ar tomhais 15,000 méadar cearnach di ina bhfuil oifigí, saotharlanna, agus trádastóráil ar shuíomh sa bhreis ara 16 heicteár. D'fhógair Alexion freisin go ndéanfaí forbairt bhreise ar shaoráid nua déantúsaíochta bitheolaíoch 20,000 méadar cearnach ag Páirc Ghnó an Choláiste i mBaile Bhlainséir. Tá daonra 100,000 ag an DEZ agus is sócmhainn eacnamaíoch náisiúnta í a bhfuil cónaí air os cionn 800 gnó lena n-áirítear IBM, Alexion, Mallinckrodt, PayPal, Symantex agus Westpharma. Tá Comhairle Contae Fhine Gall tiomanta do thimpeallacht ar son gnó a sholáthar ina bhfuil infheistíochtaí suntasacha déanta i réigiún Bhaile Átha Cliath 15, chomh maith le tiomantas leanúnach d'infheistiú agus do chur chun cinn an DEZ chun infheistiúocht dhíreach eachtrach agus intíre a mhealladh. Ina theannta sin, leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag mealladh infheistíochta ar fud gach áit sa Chontae lena n-áirítear Baile Stiofáin agus mórcheantar Bhaile Brigín atá ag dul chun cinn faoi láthair agus a bhainfidh leas as infheistiúocht shuntasach faoi Chlár Caipitil na Comhairle agus faoin gCiste Athghiniúna agus Forbartha Uirbeach. In 2019 d'fhoilsigh an Chomhairle 'Ár bPlean Athnuachana i mBaile Brigín 2019-2025' a leagann amach raon cuspóirí socheacnamaíocha chun an baile a athnuachan agus a leagann amach plean claochlaithe uaimhianach d'fhearann poiblí, bonneagar agus taitneamhachtaí Bhaile Brigín agus an baile ag iarraidh tuilleadh a mhealladh infheisteoirí agus cuairteoirí chun an geilleagar áitiúil a threisiú.

7.2.4 Miondíol Beoga

Tá ról suntasach ag miondíol i bhfás agus i ngeilleagar Fhine Gall agus is í an earnáil mhiondíola an tionscal aonair is mó i gContae Fhine Gall de réir líon fiontar (2020 R4) le breis agus 1,500 gnó gníomhach laistigh den tionscal. Tá dhá mhórionad miondíola uirbeacha ag Fhine Gall, Sord agus Baile Bhlainséir a thacaíonn agus is cinn scríbe iad laistigh d'Fhine Gall. Leanann miondíol i bhFine Gall ag tacú le hinfeistiúocht shuntasach na n-earnálacha poiblí agus príobháideacha in athnuachan uirbeach, trí áiseanna siopadóireachta a sholáthar do chónaitheoirí agus trí chur le beogacht agus le tarraingteacht na gceantar uirbeach.

Is fheidhm den daonra agus den chaiteachas tomhaltóra atá ar fáil go príomha é éileamh miondíola. Ar an iomlán tá fás suntasach ar dhaonra Chontae Fhine Gall le 10 mbliana anuas. Níl na leibhéil fáis scaipthe go cothrom ar fud an Chontae ach dhírigh siad go mór ar na lárionaid uirbeacha atá ann cheana féin. Sord agus Baile Bhlainséir a dhéanann suas 30.7% den fhás iomlán (10.4% agus 20.3% faoi seach), agus is ionann lonnaithe Leibeál 3 atá ann cheana augs 34.6%. Is ionann an chuid eile augs 34.7%. Ó thaobh spáis de, is cosúil go bhfuil comhghaol idir fás daonra agus cóngarachacht do Chathair Bhaile Átha Cliath agus líonra an M50/M1.

7.2.5 Earnáil na Turasóireachta Infhairsingthe

Tá an turasóireacht ar cheann de na thiománaithe eacnamaíochta is tábhachtaí i bhFine Gall a bhfuil glactha go hiomlán ag an gComhairle leis. Trí Aerfort Bhaile Átha Cliath soláthraíonn Fine Gall an nasc náisiúnta mór idir Éire agus turasóirí idirnáisiúnta. Is saintréith d'earnáil Turasóireachta Fhine Gall ná líon mór FBManna, le 800 gnó ag soláthar cóiríochta agus seirbhísí lónadóireachta. Tacaíonn lóistín aíochta le tuairim is 3,000 coibhéis post lánaimseartha agus cuireann an earnáil lónadóireachta 2000 post breise ar fáil. Tá cur i bhfeidhm an Ráitis Turasóireachta Straitéise & Clár Oibre 2017 – 2022 lena n-áirítear margaíocht Fhine Gall mar shuíomh cuairteoirí agus an rannpháirtíocht le grúpaí turasóireachta áitiúla ag leanúint ar aghaidh ar fud an Chontae. Leanann Blas Fhine Gall ag fás agus leagann siad béim ar cháilíocht agus ar dhoimhneacht an bhia agus na feirmeoireachta i bhFine Gall.

7.2.6 Timpeall Tuaithe Uathúil

Tá an-chuid bailte, sráidbhailte agus sócmhainní nádúrtha éagsúla i bhFine Gall. Tá an geilleagar tuaithe a thiomáint ag mionbhailte agus sráidbhailte ar nós Port Reachrann, Cúil Chaoith, Cionn Sáile, Móinéar na hAbhann, Baile an Rólaigh chomh maith le bailte lárnaacha eile ar nós Baile an Ridire, Loch Sionnaigh, Baile Bachaille, An Aill, Baile Scadán, an Seanbhaile, Baile Gháire, Baile Mhic Dhoinn agus ceantair eile. Tá éagsúlacht d'fhiontair thráchtála bheaga, mheánmhéide agus mhórsála ag feidhmiú i gceantair thuaithe ar fud an Chontae faoi láthair, a sholáthraíonn foinsí tábhachtacha fostaíochta agus a chuireann le héagsúla an gheilleagair tuaithe. Tacaíonn an Chomhairle le fostaíocht tuaithe agus fiontair thráchtála atá ann cheana féin agus cuirfidh sí chun cinn agus spreagfaidh sí fiontair ar scála cuí. Tá braisle an-láidir earnáil an agraibhia dúchasach i bhFine Gall agus go leor de na príomh-bhrandaí gairneoireachta náisiúnta lonnaithe i bhFine Gall. Is príomh-earnáil fostaíochta í seo do phobail tuaithe. Ina measc tá fiontair ar nós Keelings, Country Crest, Sam Dennigan, Keoghs agus Donnelly's.

7.2.7 Tacaíocht Eacnamaíochta

Mar iarracht cabhrú le gnólachtaí le linn Covid-19, d'íoc Comhairle Contae Fhine Gall amach €31.1m le 2,143 gnó sa Chontae as an Deontas Atosaithe in 2020 a chuir cúnaimh deontais díreach ar fáil do mhicreaghnóthaí agus do ghnóthaí bheaga chun cabhrú leo leis na costais a bhain le ceachtar acu ag fanacht ar oscailt nó ag athoscailt agus ag athfhostú oibrithe tar éis dhúnadh Covid-19. Íocadh €1.1m sa bhreis chun tacú le 214 gnó faoin Scéim Cúnaimh do Ghnóanna Beaga le haghaidh Covid (SBASC) in 2021.

Forbraíodh Cairt *In It Together* Fhine Gall chun gnólachtaí i bhFine Gall a chur chun cinn agus chun an geilleagar áitiúil a spreagadh lena n-áirítear cur chun cinn agus margaíocht gnó áitiúil agus bearta chun cabhrú le gnólaíocht athoscailt de réir mar a laghdaítear srianta sláinte poiblí. Thug an Chomhairle isteach freisin bearta spreagtha geilleagracha eile chun tacú le gnólachtaí sa timpeallacht iar-Covid-19 ar nós Tionscnamh *Parklet Partners*, Scéim Deontais Feabhsúcháin Aghaidh Siopaí agus an Scéim Bia Allamuigh arna mhaoiniú ag Fáilte Éireann. Ina theannta sin, tugadh isteach roinnt beart chun líon na ndaoine áitiúla a bhrú chun cinn, mar shampla coisithe ar shráideanna ainmnithe, soláthar saoráidí poiblí breise, scéimeanna roinnte rothair agus tionscnaimh taistil ghníomhaigh éagsúla.

Déanann Comhairle Contae Fhine Gall maoirsiú ar 3 Lárionad Fiontraíochta, a bhfuil áiseanna comhoibríthe agus cianoibre forbartha acu sa timpeallacht iar-Covid-19 atá oiriúnach do fhiontair bheaga agus mheánmhéide agus do chuideachtaí nua-thionscanta agus do saoririseoirí, le béim ar leith ar a chinntiú go gcuirtear ar fáil iad laistigh de scéimeanna móra chun deiseanna a thairiscint a

bhaineann le braisliú agus líonrú.

7.2.8 Comhoibriú Geallsealbhóire

Is é Fine Gall an ceantar Údarás Áitiúil is mó fáis sa tír, agus is príomh-fhócas é cruthú post inbhuanaithe. Sheol Comhairle Contae Fhine Gall Straitéis Scileanna Fhine Gall in 2019, an chéad cheann dá leithéid a d'fhorbair aon Údarás Áitiúil in Éirinn, a shainaithníonn bearnaí idir scileanna reatha lucht saothair Fhine Gall agus na scileanna atá de dhíth ar fhostóirí anois agus sa todhchaí. Is treochlár í an straitéis d'fhorbairt scileanna amach anseo agus samhail dea-chleachtais san earnáil rialtais áitiúil chun ceannaireacht agus comhoibriú a sholáthar idir soláthraithe oideachais agus raon earnálacha tionsclaíochta.

Tá Comhairle Contae Fhine Gall ag obair i gcomhar le seacht n-údarás áitiúla eile agus dhá ollscoil ar thionscnamh trasteorann chun cruthú post agus forbairt eacnamaíoch a bhrú chun cinn feadh Chonair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath-Bhéal Feirste (DBEC). Tá tábhacht straitéiseach ag baint le Tionscadal DBEC chun infheistíocht a mhealladh feadh na conaire agus go Fine Gall mar phríomh-shuíomh le gnó a dhéanamh.

7.2.9 Tairiscintí Maoinithe Rathúla

Deonaíodh maoiniú faoin gCiste Forbartha um Athghiniúint Uirbeach do dhá thionscadal shuntasacha – Sord Inbhuanaithe agus Ár bPlean Athnuachana i mBaile Brigín. Tá maoiniú bronnta ar roinnt Scéimeanna Athnuachana Bailte & Sráidbhailte i mbailte agus sráidbhailte incháilithe sa Chontae lena n-áirítear tionscadail feabhsúcháin áitiúla i mbailte agus sráidbhailte tuaithe ar fud Fhine Gall. Cuireann an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail maoiniú ar fáil freisin do thionscadail faoin gClár Feabhsaithe Sráid-dreacha agus cuireann an Chomhairle maoiniú sonrath um Chruthú Áite agus Imeachtaí ar fáil do ghrúpaí pobail áitiúla ar fud an Chontae.

7.2.10 Pleanáil Inbhuanaithe um Úsáid Talún

Freastalóidh na tailte Máistirphlean ag Barraí Páirce & Crowscastle (2019) ar fhorbairt ilchineálach tráchtála agus cónaithe a fhásfaidh ina príomhchnuasach eacnamaíoch do Shoird agus do Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath araon. Beidh príomhról ag an mbanc talún fostaíochta straitéiseach ag an láthair seo, ag freastal ar suas le 180,000 méadar cearnach de spás tráchtála agus thart ar 14,500-15,500 post breise thar thréimhse 20 bliain, agus ag soláthar do thart ar 700-750 aonad cónaithe nua. Soláthróidh tailte Mháistirphlean an Inbhear Thiar 18,000-20,000 méadar cearnach de spás urláir tráchtála agus suas le 1,500 post. Tá sláine Chonair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath-Béal Feirste/M1 agus Chonair Eacnamaíoch an Mheitreo á gcosaint i gcónaí ionas gur féidir léi feidhmiú mar chatalaíoch d'fhorbairt eacnamaíoch agus fhisiciúil sa todhchaí.

Tháinig Plean Limistéir Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath i bhfeidhm in 2020 agus cuireann sé seo straitéis nuashonraithe ar fáil maidir le fás leanúnach Aerfort Bhaile Átha Cliath i gcomhréir leis an mbeartas ábhartha eitlíochta, pleanála agus comhshaoil laistigh de chomhthéacs creata fáis inbhuanaithe. Tháinig Príomhphlean Aerfort Bhaile Átha Cliath 2016 creat chun spás urláir oifige 41,677 méadar cearnach a fhorbairt (céim 1), atá beagnach críochnaithe agus laistigh de Chéim 2 de 33,787 méadar cearnach de spás urláir oifige, a bheidh faoi réir measúnú lántionchair tráchta.

7.3 Deiseanna

Cé go dtugann suíomh geografach Fhine Gall suíomh buntáisteach dó ar an gcósta thoir ó thaobh daonra agus forbairt eacnamaíoch a mhealladh, tá sé ríthábhachtach go leanann an Contae ag forbairt ar bhealach inbhuanaithe, áit a mbeidh fás ordúil agus dlúth mar bhonn do bheartais eacnamaíoch sa todhchaí. Tá sé mar aidhm leis lonnaíochtaí/ceantair/pobail a sholáthar agus a fheabhsú a mheallán daoine, áit ar féidir leo cónaí, obair staidéar agus infheistíocht a dhéanamh iontu. Tá bonn láidir geilleagrach ag Fhine Gall, agus is e an aidhm atá ann tógáil ar rathúlacht na ngeilleagair atá ann cheana féin, tacú le fiontair nua agus iad a fhorbairt (idir dúchasacha agus infheistíochtaí eachtracha infheistíochta) agus an bonneagar riachtanach a sholáthar chun fás sa todhchaí a mhealladh.

Bhí tionchar uafásach ag tionchair sheachtracha ar nós Breatimeacht agus Covid-19 ar go leor geilleagair sa Chontae. Áfach, tá roinnt tosca dearfacha ann a thabharfaidh deis chun forbairt inbhuanaithe eacnamaíoch agus fostaíocht sa Chontae a ghnóthú agus a leathnú. Ina measc seo tá na nithe seo a leanas:

- I dtéarmaí a shuíomh geografach, tá Fine Gall i suíomh buntáisteach mar gheall ar a chónagaracht do Chonair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath-Béal Feirste a chuireann deiseanna ar fáil infheistíocht a mhealladh, poist a chruthú agus comhoibriú le príomhpháirtithe chun forbairt eacnamaíoch a spreagadh ag leibhéal réigiúnach.
- Soláthraíonn suíomh straitéiseach Aerfort Bhaile Átha Cliath laistigh d’Fhine Gall rochtain ar mhargaí náisiúnta agus idirnáisiúnta, rud a fhágann gur suíomh tarraingteach é Fine Gall do ghnólachtaí.
- Samhlaíonn an RSES go dtiocfaidh méadú de thart ar 500,000 duine ar dhaonra réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre faoi 2040, agus go méadóidh daonra Chontae Fhine Gall thart ar 73,000 faoi 2031. Cé go bhféadfadh roinnt dúshlán a bheith ag baint leis an bhfás seo maidir le soláthar tithíochta agus seirbhísí, beidh deis ann freisin ár gceantair uirbeacha a neartú, ag soláthar raon spásanna uirbeacha ardchaighdeán a mheallann lucht saothair oilte, agus ag an am céanna ag soláthar bonneagair agus poist acu chun fostaíocht d’ardchaighdeán a sholáthar atá íoctha go maith agus atá inbhuanaithe.
- Ligfidh ceanglas dlúth fáis an NPF agus an RSES do limistéir i bhFine Gall forbairt go dtí a lánacmhainneacht. Soláthraíonn sainathint limistéir forbartha straitéiseacha d’fhás daonra agus fostaíochta san RSES creat breise le haghaidh fáis d’Fhine Gall inar féidir le gníomhaíocht eacnamaíoch forbairt agus rathúlacht i gcomhar le soláthar bonneagair chúí.
- Beidh soláthar bonneagair ina príomhfhachtóir d’fhorbairt eacnamaíoch an Chontae agus tabharfaidh na tionscadail Metrolink, BusConnects agus Dart+ ionchais buntáistí eacnamaíocha suntasacha d’Fhine Gall. Táthar ag súil go n-éascóidh idirghabhálacha iompair agus bonneagair an t-aistriú modha ar comhréim leis an ordlathas beartais agus le cuspóirí náisiúnta, réigiúnacha agus áitiúla ionas go spreagfaidh siad bealaí inbhuanaithe chun comhtháthú, nascacht agus gluaiseacht oibríthe Fhine Gall a fheabhsú. Beidh iarmhairt ag forbairtí bealaí glasa ar bhailte cois cósta agus ar thurasóireacht go ginearálta. Cinnteoidh an

roll amach leathanbhanda sa Chontae faoin bPlean Náisiúnta Leathanbhanda go mbeidh an Contae, a mhuintir agus a ghnóthaí, níos nasctha agus níos iomaíche. Feabhsóidh na feabhsuithe infrastruchtúir seo in éineacht le soláthar méadaithe de chianoibrithe agus moil chomhoibrithe cáilíocht na beatha do chónaitheoirí, díláróidh siad ceantair uirbeacha, díchúpláil fostaíochta agus ceantair chónaithe nuair is gá, feabhsóidh siad brú tráchta, athbheochan geilleagair áitiúla agus feabhsóidh siad pobail áitiúla.

- Tá bonn earnála éagsúil fiontair ag Fine Gall a fheidhmíonn mar tharraingt 57,000 oibrí ó lasmuigh den Chontae, ag soláthar deiseanna d'éagsúlacht cineálacha fostaithe.
- Tá an daonra is óige agus is éagsúla sa tír i bhFine Gall agus tá oideachas ollscoile ag breis is 30% de dhaonra an Chontae. Is dócha go spreagfaidh an lucht saothair cónaithe ard-oilte forbairt fiontar áitiúil.
- Tá ráta folúntais tráchtála níos ísle ag Fine Gall ná an meán náisiúnta agus tá breis agus 3,000 heicteár de thailte criosaithe fostaíochta neamhfhorbartha agus méid suntasach de thalamh talmhaíochta aige.
- Tá braisle an-láidir earnáil an agraibhia dúchasach i bhFine Gall, le go leor de na príomhbhrandaí gairneoireachta náisiúnta bunaithe i bhFine Gall. Níl an earnáil seo forbartha go leor fós agus cruthaíonn candam na talún talmhaíochta atá ar fáil agus criosú fabhrach don earnáil acmhainn shuntasach chun an earnáil agus a bonn fostaíochta a fhás amach anseo.
- Bhí ráta ard fostaíochta ag Fine Gall roimh Paidéimeach Covid-19 (90% in 2016) agus meastar go bhféadfaidh sé fillleadh ar rátaí comhchosúla sna blianta atá romhainn.
- D'fhéadfaí deiseanna do bhailte cois cósta an Chontae agus don earnáil mhuirí a fhorbairt chun turasóireacht a ghíaráil níos fear,, sceitheadh a laghdú agus caiteachas turasóireachta a uasmhéadú.
- Cuireann trí Ionad Fiontraíochta Chomhairle Contae Fhine Gall spás oibre roinnte agus roghanna cianoibre ar fáil do dhaoine aonair agus do ghnóthaí. Is saoráidí an-tábhachtacha iad seo san aimsir reatha agus leanann na trí Lárionad Fiontraíochta ag leathnú agus ag forbairt a dtairiscintí, faoi réir éilimh.
- Tá feachtas Fhine Gall Inbhuanaithe seolta ag Comhairle Contae Fhine Gall chun idirchaidreamh a dhéanamh le gnólachtaí agus cabhrú leo bearta inbhuanaithe gnó a fhorbairt agus an geilleagar glas agus an geilleagar ciorclach a fhorbairt. Tugann sé seo deis do ghnólachtaí cur chuige gnó inbhuanaithe a oiriúnú a d'fhéadfadh éifeachtacht foriomlána, coigilteas costais a bheith mar thoradh air agus cabhrú le gnólachtaí a chur i riocht custaiméirí nua agus conarthaí nua a fháil i bhfianaise an fhócas méadaithe ar chustaiméirí ar ghníomhú aeráide agus inbhuanaitheacht.
- Tá sé mar aidhm ag Cairt *In It Together* Fhine Gall gnólachtaí ar fud an Chontae a thabhairt le chéile chun tacú lena chéile agus a chur ar a suaimhneas do thomhaltóirí go bhfuil siad ag

siopadóireacht go háitiúil agus ag tacú le gnóthaí Fhine Gall.

- Soláthraíonn cur chun cinn leanúnach Chomhairle Contae Fhine Gall na réimsí seo a leanas forbairt fiontraíochta breise agus deiseanna fostaíochta d'oibrithe ardoilte:
 - Talamh tionsclaíoch Bhaile Átha Cliath 15 trí mhargaíocht a dhéanamh ar Chrios Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath go cnuasaigh i gcógaisíocht agus i gcúram sláinte agus i dTeicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide (TFC)
 - Conair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath-Béal Feirste (i gcomhpháirtíocht le 7 nÚdarás Áitiúil eile agus 2 ollscoil)
 - Baile Brigín Cliste, faoi scáth Bhaile Átha Cliath Cliste, margaíocht a dhéanamh ar Bhaile Brigín le haghaidh TFC, ardteicneolaíochta agus cnuasaigh nuálaíochta.

- Tá caidreamh oibre den scoth ag Comhairle Contae Fhine Gall leis an IDA agus le Fiontraíocht Éireann araon agus leanfaidh sí de bheith ag obair go gníomhach leis na gníomhaireachtaí seo chun Fine Gall a chur chun cinn mar an áit iontach chun infheistíocht a dhéanamh agus gnó a dhéanamh.

- D'ullmhaigh Comhairle Contae Fhine Gall Straitéis Scileanna Fhine Gall in 2019 agus tá Grúpa Forfheidhmithe bunaithe aici chun moltaí na Straitéise sin a chur chun cinn agus a chur i bhfeidhm i gcomhthéacs timpeallacht iar-Covid. Tugann an Straitéis Scileanna soláthraithe oideachais agus lucht tionscail le chéile i gcomhar chun oibriú i dtreo a chinntiú go mbeidh soláthar dóthanach de shaothar a bhfuil a dhóthain oilte ar fáil i bhFine Gall sna blianta atá romhainn chun an fhorbairt eacnamaíoch a uasmhéadú.

- Is fostóir suntasach agus ranníocóir eacnamaíoch í an earnáil mhiondíola sa Chontae, agus imríonn sí príomhról i ndéanamh áite agus i gcruthú timpeallachtaí tarraingteach inar féidir maireachtáil. Mar dhíol suntas an mhór, cuireann sé ar chumas lárionaid thráchtála láidre ilúsáide a sholáthar ar fud líonra na gcathracha, na mbailte agus na sráidbhailte sa Réigiún agus is féidir leis príomhról a bheith aige in athnuachan ceantar.

- Leanann an Chomhairle ag obair le Fáilte Éireann ar Shlí Chósta Bhaile Átha Cliath agus ar Phlean Forbartha Ceann Scríbe Cósta Bhaile Átha Cliath (SIP/DPP) a sholáthróidh deiseanna breise do ghnólachtaí beaga agus meánmhéide áitiúla.

- Deiseanna cianoibre – Tugann an fás ar chianobair dinimic nua do chinntí suímh, lena n-áirítear moil cianoibre a bhfuil an cumas acu cáilíocht tírdhreach fostaíochta tuaithe a fheabhsú. Leanann an Chomhairle ar aghaidh ag obair leis an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail chun tacú le saoráidí cianoibre agus comhoibrithe ar fud an Chontae.

- De bharr fachtóirí cosúil le scoileanna den scoth, taitneamhachtaí nádúrtha, cultúrtha agus spóirt den scoth, an raon leathan deiseanna fóillíochta agus siopadóireachta, cósta sárscéimhe, sráidbhailte cois farraige agus cúlchríoch tuaithe is áit thar a bheith tarraingteach í Fine Gall le cuairt a thabhairt uirthi, le cónaí ann, le hoibriú ann agus le gnó a dhéanamh ann.

7.4 Aidhmeanna Straitéiseach

Ó glacadh leis an bPlean reatha tá athruithe suntasacha tar éis tarlú sa timpeallacht bheartais agus rialála do phleanáil úsáid talún in Éirinn. Foilsíodh Tionscadal Éireann 2040 – Creat Pleanála Náisiúnta (NPF) in 2018 agus an Straitéis Réigiúnach Spáis agus Eacnamaíoch do Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre (RSES) in 2019. Tá Plean Straitéiseach Cheantar Cathrach Bhaile Átha Cliath (MASP) san EMRA RSES freisin, lena n-áirítear codanna d’Fhine Gall. Tá ailíniú suntasach idir an NPF agus Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na NA (SDGanna) agus feidhmeoidh na Spriocanna seo mar bhunús don Phlean freisin. Ina theannta sin, mar fhreagra ar phaindéim Covid-19, tá a Phlean Téarnaimh Geilleagrach, 2021 foilsithe ag an Rialtas a bhfuil sé mar aidhm aige cabhrú le téarnamh saibhre post a thosú, ag cuidiú leis na hearnálacha agus na hoibrithe is mó a mbíonn tionchar acu.

Tacaíonn an NPF le fás agus rathúlacht Bhaile Átha Cliath sa todhchaí mar phríomh-chathair scála domhanda na hÉireann, trí fhás Bhaile Átha Cliath a bhainistiú níos fearr chun a chinntiú gur féidir freastal ar níos mó de laistigh den chathair agus in aice léi. Tá sé mar aidhm ag an NPF fás suntasach ar dhaonra agus ar phoist a chumasú i gceantar uirbeach Bhaile Átha Cliath, mar aon le bainistiú níos fearr ar an treocht i dtreo ró-doirteadh isteach sna contaetha máguaird.

Moltar fás dlúth ag leibhéal náisiúnta agus réigiúnach agus athghiniúint uirbeach agus breathnaítear ar fhorbairt suíomhanna inlíonta mar bhealach chun é seo a bhaint amach. Is é an aidhm atá ann ná cathracha, bailte agus sráidbhailte de gach cineál a athbheochan agus a athnuachan chun freastal ar úsáidí nua, chun an daonra cónaithe agus gníomhaíocht fostaíochta a mhéadú, ag cointiú dea-dhearaidh, chun tionchar agus tacaíocht inbhuanaithe a thabhairt don cheantar máguaird. Chuige seo mar shampla, bhí Comhairle Contae Fhine Gall réamhghníomhach maidir le maoiniú a fháil faoin gCiste um Athghiniúint agus Forbairt Uirbeach do thionscadail a bhaineann le Sord Inbhuanaithe agus Ár bPlean Athnuachana i mBaile Brigín.

Tá na láithreacha le haghaidh fostaíochta amach anseo i bhFine Gall curtha ar an eolas ag riachtanais an NPF agus an RSES. Is é an aidhm atá leis an bhfostaíocht i suíomhanna straitéiseacha a mhéadú, dian fhostaíocht a sholáthar do dhaoine ag láithreacha inbhuanaithe eile in aice le nóid iompair phoiblí ardchaighdeáin, tógáil ar shineirgí tráchtála agus taighde in aice le fostóirí móra, braislí tionscail agus speisialtóireacht chliste agus gníomhachtú láithreáin straitéiseacha an bonn fostaíochta áitiúil i mbailte comaitéireachta a neartú. D’aithin an MASP san RSES Príomhlimistéir Forbartha Straitéisí i bhFine Gall le haghaidh fostaíochta agus forbartha cónaithe. Is é cuspóir an MASP maidir le tailte fostaíochta ná cur chuige seicheamhach a leanúint, le fócas ar ath-dhiansaothrú tailte fostaíochta laistigh den M50 agus ag limistéir forbartha straitéiseacha roghnaithe cuí a sholáthar in éineacht le soláthar ard-dhlúis fostaíochta dorchaí iompair phoiblí ardchaighdeáin.

Measann an NPF go dtiocfaidh méadú 490,000-54,000 ar dhaonra an réigiúin faoin mbliain 2040 agus go mbeidh 320,000 duine breise fostaíche sa réigiún laistigh den chreat ama céanna. Mar thoradh air seo beidh daonra iomlán an réigiúin ag 2.85 milliún duine agus 1,34 milliún fostaíche sa réigiún. Ar aon dul leis seo, tá sprioc fhás réamh-mheasta idir 340,000-349,000 d’Fhine Gall ag EMRA RSES. Ó foilsíodh

an RSES, tá daonra (ard) de 369,000 leithdháilte ag EMRA ar Fhine Gall do 2031 de réir dhoiciméad daonra idirthréimhseach MASP. Áirítear leis seo leithdháileadh MASP de 20,000 breise do Shoir. Méadóidh sé seo daonra Fhine Gall go 369,000 faoi 2031. Thar thréimshe an Phlean méadóidh an fórsa saothair ó 153,788 in 2022 go 172,400 faoi 2029, rud a léiríonn méadú de 18,612 duine nó 12.4%. (Staidéar ar Talamhúsáide Eacnamaíochta agus Fostaíochta Fhine Gall, KPMG *Future Analytics*, 2021).

Ar leibhéal áitiúil tá an Plean Áitiúil Eacnamaíoch agus Pobail (LECP) 2016-2021 deartha chun forbairt eacnamaíoch agus pobail áitiúil Fhine Gall a chur chun cinn agus tacú leis thar an tréimshe 2016-2021 agus cuimsítear ann raon gníomhaíochtaí atá deartha chun fás eacnamaíoch a chothú sa Chontae thar an meántéarma. Soláthraíonn an Oifig Áitiúil Eacnamaíoch (LEO) mol áitiúil le haghaidh tacaíochtaí fiontraíochta. Tá gá leis na tacaíochtaí fiontraíochta éagsúla, na gníomhartha agus foirmiú beartais laistigh d'údaráis áitiúla chun riachtanais an gheilleagair a ailíniú agus a léiriú laistigh de chreat forbartha inbhuanaithe. Ina theannta sin, tá riachtanas ann cuspóirí níos leithne na straitéisí ábhartha arna bhforbairt ag gníomhaireachtaí ar nós GFT Éireann, Fiontraíocht Éireann agus Údarás na Gaeltachta agus leasanna gnó a chur san áireamh.

Caithfidh straitéis eacnamaíoch agus fostaíochta Chomhairle Contae Fhine Gall ailíniú leis na beartais agus na cuspóirí atá leagtha amach sa NPF agus san RSES. Ina theannta sin, ní mór don straitéis eacnamaíoch na suaite eacnamaíoch a reatha a eascraíonn as Breatimeacht, agus géarchéim Phaindéimeach Covid-19 agus na glasanna gluaiسته eacnamaíoch a bhaineann leis a chur san áireamh. Teastaíonn straitéis eacnamaíoch athléimneach ó na treochtaí a théann i bhfeidhm ar thailte fostaíochta thar shaolré an Phlean chun planáil a dhéanamh do na rudaí nach rabhtas ag súil leo.

Tá cnuasú ina phríomh-choincheap eacnamaíoch sa Chontae agus leanfar de bheidh á spreagadh i mbeartas amach anseo. Léiríonn NSO 5 den NDP an gá atá le geilleagar láidir a thógáil, le tacaíocht ó Fhiontraíocht, Nuálaíocht agus Scileanna. Maidir leis sin, is gá áiteanna a chruthú a fhéadfaidh fiontraíocht agus nuálaíocht a chothú agus infheistíocht agus tallann a mhealladh. Ina theannta sin, tá gá le hinfheistíocht a dhéanamh i 'gcomhdhéanamh áite' chun áiteanna a chruthú a bheidh tarraingteach le maireachtáil, le hoibriú iontu, le staidéar a dhéanamh orthu, le cuairt a thabhairt orthu agus le hinfheistíocht a dhéanamh iontu.

Tacaíonn an straitéis gheilleagrach le réimsí forbartha straitéiseacha agus fostaíochta le haghaidh fás daonra agus fostaíochta chomh maith le comhdhlúthú níos ginearálta agus ath-dhiansaothrú tailte inlíonta, athfhorbraíochta agus tearcúsáide. Tá ailíniú fás daonra, cruthú fostaíochta agus forbairt cónaithe ag na suíomhanna cearta, agus aistriú go geilleagar ísealcharbóin ar thús cadhnaíochta i mbeartas eacnamaíoch náisiúnta agus réigiúnach agus beidh sé seo mar aidhm ag an straitéis seo. Beidh cruthú 'Cathracha Cliste' agus na geilleagair ghlasa agus chiorclacha a moladh ag Comhairle Contae Fhine Gall. Ag teacht leis seo tá an gá atá le háiteanna tarraingteacha a chruthú le maireachtáil agus le hoibriú iontu. Is fachtóirí iad a phlé do limistéir fostaíochta atá an cheana féin, infrastruchtúr iompair atá ann cheana agus atá beartaithe agus cóngarach d'institiúidí 3ú leibhéal le breithniú a dhéanamh maidir le cruthú áite inbhuanaithe.

Tá 6 limistéir aitheanta ag an MASP i bhFhine Gall mar limistéir straitéiseacha forbartha cónaithe agus fostaíochta agus mar chonairí laistigh de limistéar Cathrach Bhaile Átha Cliath. Tá sé mar aidhm ag na limistéir seo deiseanna dlúth-fhás agus fostaíochta a sholáthar, feabhsaithe ag soláthar bonneagair.

Tá na réimsí fostaíochta straitéiseacha seo a leanas sainitheanta ag an RSES i gContae Fhine Gall:

Tábla 7.1: Limistéir Straitéiseacha Fostaíochta i gContae Fhine Gall

Limistéir & Conairí Forbartha Straitéisí	Fostaíocht /ilchineálach
Tailte Bhaile Átha Cliath 15	Forbairt bhreise ar fhostaíocht mhórsála i gCrios Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath agus sineirgí le TF Bhailte Bhlainséir
Sord	Áiseanna tráchtála a bhaineann le haerfoirt agus fostaíocht nasctha le forbairt Metrolink
Sord – Halla an Leasáin	Forbairt ar fhostaíocht taighde agus forbartha ardteicneolaíochta laistigh de shuíomh campais ag Halla an Leasáin Thoir
Imeall Thuaidh – Baile Dúill-Steach Póilín	Críochnú ceantair úsáide measctha le soláthar miondíola agus seirbhíse
Domhnach Bat	Bunús eacnamaíoch agus seirbhíse a chomhdhlúthú in éineacht le fás daonra
Dún Sinche	Faoi réir féidearthachta

- **Tailte Bhaile Átha Cliath 15** – Ceantar timpeall 1571 heicteár é Críos Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath nó DEZ, atá suite i mBaile Bhlainséir, Baile Átha Cliath 15 agus tá éagsúlacht tionscal ann ó T&F, Déantúsaíocht *HighTech*, Tionsclaíocht, Fiontar Ginearálta agus Fostaíocht. Cé go bhfuil leath de Chríos Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath forbartha, tá an cumas an 20,000 post breise a chruthú ar an 716 heicteár de thalamh neamhfhorbartha, críosaithe agus seirbhísithe atá ar fáil sa Chríos. Tá go leor buntáistí ag baint le suíomh Bhaile Átha Cliath 15 do ghnó, toisc go bhfuil sé suite an-ghar d’Aerfort Bhaile Átha Cliath a bhfuil rochtain air ar an M50, a ritheann díreach trí Chríos Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath. Nascann Mótarbhealach an M50 le Calafort Bhaile Átha Cliath freisin trí Thollán Bhaile Átha Cliath ar an M1. Tá cúig bhealach ar leith de Bhus Átha Cliath ag trasnú an Limistéir. Soláthraíonn na naisc iompair seo rochtain eisceachtúil ar earraí agus seirbhísí d’aon Fhiontar nó gnó atá lonnaithe i gCríos Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath.

- **Sord** – Aithníonn an RSES go bhfuil Sord mar Phríomhbhaile sa réigiún. Toisc a shuíomh straitéiseach cóngarach do Chathair Bhaile Átha Cliath, an tAerfort, an gréasán bóithre náisiúnta, an Metrolink atá beartaithe le daonra óg agus atá ag dul i méid, is áit tharraingteach é chun cónaí ann agus chun oibriú ann. Tríd an mbaile a athnuachan agus trí príomh-bhonneagar a sholáthar, méasar go bhforbróidh Sord mar phríomh-nód fostaíochta. Leanfaidh gníomhaíochtaí a bhaineann le haerfort de bheith thar a bheith tábhachtach don bhaile agus beidh an cumas ann bogadh i dtreo modhanna iompair inbhuanaithe agus ísealcharbóin trí thréscailteacht siúil agus rothaíochta ardchaighdeán a sholáthar a thairgeann bealaí díreacha chuig cinn scríbe áitiúla agus beidh moil iompair phoiblí (*MetroLink*, páirc agus marcaíocht, *BusConnects*) ag teastáil le haghaidh fhorbairt Sord sa todhcháí.

- **Sord – Halla an Leasáin** – Aithníodh an ceantar seo le haghaidh ceantar uirbeach cónaithe agus ilchineálach níos fadtéarmaí lena n-áirítear forbairt taighde ardteicneolaíochta agus fostaíocht forbartha laistigh de shuíomh campais. Cuireann an cúlsoláthar talún straitéiseach deis ar fáil chun ceantar uirbeach dea-nasctha le haghaidh úsáide measctha a fhorbairt ar an taobh thuaidh de Shoird laistigh de 1km de chonair *MetroLink*. Leanann forbairt an cheantair forbairt sheicheamhach Shoird agus tá sé ag teacht le fíis straitéiseach fadtéarmach na Comhairle don bhaile.

- **Imeall Thuaidh – Baile Dúill-Steach Póilín** – Tacóidh Clár Leathnaithe an DART le leathnú uirbeach mórsála leanúnach ar thailte an Imeall Thuaidh. I measc na ngineadóirí fostaíochta sna ceantair seo tá ceantair ilúsáide le soláthar miondíola agus seirbhíse.

- **Domhnach Bat** – Tá cumas cónaithe suntasach sa sráidbhaile cósta seo atá suite straitéiseach agus a bhfuil ag fás go tapa. Tacóidh Clár Leathnaithe DART le fairsingiú uirbeach mórsála leanúnach ar Dhomhnach Bat agus tá sé beartaithe go mbeidh comhdhlúthú ar an mbonn eacnamaíoch agus seirbhíse in éineacht le fás daonra sa cheantar seo.

- **Dún Sinche** – Is banc talún úrnua mór é seo atá aitheanta mar shuíomh straitéiseach a bhfuil acmhainneacht fhadtéarmach aige lárionad ceantair nua a fhorbairt. Tá staidéar féidearthachta á ullmhú faoi láthair do na tailte seo.

Tá polasaí eacnamaíoch ar aon dul le beartas náisiúnta, réigiúnach agus áitiúil agus leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag plé le príomhpháirtithe leasmhara chun forbairt eacnamaíoch a chur chun cinn agus infheistíocht a mhealladh chuig an gContae chun na haidhmeanna seo a leanas a bhaint amach:

- Forbairt eacnamaíoch a éascú agus a sheachadadh ag láithreacha fostaíochta straitéiseacha agus ag láithreacha oiriúnacha eile atá gar d'fhorbairtí cónaithe agus iompar poiblí ar ardchaighdeán, agus ag an am céanna ag tacú le braislí eacnamaíocha agus ag athnuachan tailte eacnamaíocha atá ann cheana féin;
- Na buntáistí a bhaineann le suíomh straitéiseach Fhine Gall a bharrfheabhsú mar chuid de Cheantar Cathrach Bhaile Átha Cliath agus é a bheith suite in aice leis an mbonneagar atá ann cheana agus atá beartaithe;
- Rannpháirtíocht agus comhoibriú le geallsealbhóirí a uasmhéadú chun fás eacnamaíoch a chothú;
- Lucht saothair ardoilte a fhás agus a éascú;
- Tacú le geilleagar ciorclach agus glas;
- Tacaíocht agus éascú a dhéanamh ar na hearnálacha eacnamaíocha leathana ar fud an Chontae.

7.5 Polasaí agus Cuspóirí

7.5.1 Fostaíocht agus Forbairt Eacnamaíocha

Tá buntáistí eacnamaíocha suntasacha ag Fhine Gall agus is é an contae is mó fáis in Éirinn é. Cuireann suíomh straitéiseach Fhine Gall laistigh de Thionól Réigiúnach an Oirthir agus Lár na Tíre (EMRA), mar chuid de Réigiún Chathair Bhaile Átha Cliath agus laistigh de Chonair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath-Bhéal Feirste é i suíomh an-mhaith ó thaobh eacnamaíoch de. Tá freastal maith ar Fhine Gall ag aeir, farraige agus bóithre náisiúnta agus tá ceann de na daonraí is óige agus is éagsúla sa stát sa Chontae.

Tacaíonn an straitéis gheilleagrach le réimsí forbartha straitéiseacha agus fostaíochta le haghaidh fás daonra agus fostaíochta chomh maith le comhdhlúthú níos ginearálta agus ath-dhiansaothrú tailte inlíonta, athfhorbraíochta agus tearcúsáide. Tá braisliú ina phríomh-choincheap eacnamaíoch sa Chontae agus leanfar de bheith á spreagadh i mbeartas amach anseo. Léiríonn NSO 5 den NDP an gá atá le geilleagar láidir a thógáil, le tacaíocht ó Fhiontraíocht, Nuálaíocht agus Scileanna. Maidir leis sin, is gá áiteanna a chruthú a fhéadfaidh fiontraíocht agus nuálaíocht a chothú agus infheistíocht agus tallann a mhealladh. Ina theannta sin, tá gá le hinfeistíocht a dhéanamh i 'gcomhdhéanamh áite' chun áiteanna a chruthú a bheidh tarraingteach le maireachtáil, le hoibriú iontu, le staidéar a dhéanamh orthu, le cuairt a thabhairt orthu agus le hinfeistíocht a dhéanamh iontu.

Tá raon idirghabhála bonneagair áitiúla le teacht chomh maith le Forbairtí Bonneagair Straitéisigh a mbeidh tionchar acu agus a mbeidh tionchar acu ar fhostaíocht freisin agus inrochtaineacht laistigh de Fhine Gall, isteach agus amach sna blianta atá le teacht. Freastalóidh na forbairtí seo ar an éileamh méadaithe ar thaisteal, laghdóidh siad saincheisteanna reatha agus cabhróidh siad le Fine Gall aistriú i dtreo soghluaisteachta inbhuanaithe de réir an bheartais uileghabhálaigh. Soláthróidh tionscadail bhonneagair éagsúla athrú ar phatrúin comaitéireachta fostaíochta trí mheitreo tiomnaithe uathoibrithe, iarnróid bhreise agus líonra bus – a rinneadh é a athdhearadh – faoi seach a sholáthar.

Is é *MetroLink* an líne iarnróid meitreo ard-acmhainne ard-minicíochta atá beartaithe a rith ar feadh 19km os cionn na talún agus faoin talamh atá á cur chun cinn ag Bonneagar Iompar Éireann. Síneann sé ó Sord sa tuaisceart, i dtreo an Aerfort, Glas Naíon, lár na cathrach agus ar aghaidh go Charlemont i ndeisceart na cathrach. Freastalóidh roinnt cinn scríbe Páirceála agus Taistil ar *MetroLink* lena n-áirítear ceann ag an Inbhear (ó thuaidh de Shoird). Freastalóidh an líonra seo mar sin ar Aerfort Bhaile Átha Cliath, Iarnród Éireann, DART, Bus Bhaile Átha Cliath agus seirbhísí Luas agus nascfaidh sé príomhchinn scríbe lena n-áirítear Baile Munna, Ospidéal an Rotunda, Ollscoil Chathair Bhaile Átha Cliath agus Coláiste na Tríonóide, Baile Átha Cliath. Táthar ag súil go n-iompróidh *MetroLink* suas le 50 milliún paisinéir in aghaidh na bliana. Cuirfidh tabhairt isteach an naisc iompair seo go mór leis an fáil ag an bpobal ar mhóil fostaíochta ar fud Fhine Gall feadh Chonair Eacnamaíoch an Mheitreo agus Lár Chathair Bhaile Átha Cliath.

Baineann ceist na meaitseála scileanna le planáil fhadtéarmach eacnamaíoch an Chontae. Dhéanfaí inbhuanaitheacht amach anseo a chinntiú níos éasca dá ndéanfaí scileanna áitiúla agus deiseanna fostaíochta eanála a ailíniú níos dlúithe. Leanfar den rannpháirtíocht le hinstiúidí ardoideachais agus oiliúna, le páirtithe leasmhara áitiúla agus le leasanna eanála tionscail faoi choimirce Straitéis Scileanna Fhine Gall chun aghaidh a thabhairt ar ghanntanas scileanna agus chun foghlaim ar feadh an tsaoil agus forbairt ghairmiúil leanúnach a chur chun cinn sa Chontae. Feabhsóidh soláthar saoráidí oibre inacmhainne atá bunaithe go háitiúil i bhfoirm ionaid fiontair deiseanna fostaíochta do phobail áitiúla agus leanfaidh an Chomhairle ag tacú leo seo.

Tacóidh an Chomhairle leis an ardú ar chleachtais oibre nua, cosúil le moil cianoibre agus saoráidí comhoibrithe chomh maith leis an ngá a chinntiú go ndírítear forbairt oifige agus tráchtála eile ar lár na mbailte chun leathadh a sheachaint agus chun lár na mbailte agus na sráidbhailte a athbheochan. Ag brath ar mhéid an fhiontair, is féidir go mbeadh gá le cóiríocht oifige i raon leathan fhormáidí, méideanna, socruithe agus láithreacha. Déanann na caighdeáin um Bainistíocht Forbartha atá leagtha amach i gCaibidil 14 iarracht dearadh ardchaighdeáin, leanúnachas amhairc agus timpeallachtaí a thacaíonn le coisithe agus rothaithe a bhaint amach agus ag an am céanna ag cinntiú go bhfeidhmeoidh a leithéid de suíomhanna gnó go héifeachtach.

Cruthaíonn forbairtí fairsinge spáis mar aonaid mhóra stórais agus ionaid sonraí fostaíocht ísealdéine i bhformhór na gcásanna. Cé go n-aithníonn an Chomhairle an t-éileamh méadaitheach ar shaoráidí den sórt sin, go háirithe ionaid sonraí, tuigean sí nár cheart na háiseanna seo a lonnú ar thailte atá níos oiriúnaí d'fhorbairtí/áiseanna atá dian ar fhostaíocht, atá gar do bhonneagar iompair phoiblí agus limistéir fhoirgnithe inar spreag fás dlúth.

Ní ba thábhachtaí riamh an gá atá le tacú leis an aistriú go geilleagar ísealcharbóin. Tacófar sa phlean seo le laghdú a dhéanamh ar an ngá le achair iomarcacha a thaisteal le haghaidh fostaíochta, le laghdú ar an méid brú tráchtála agus le haistriú chuig cur chuige níos inbhuanaithe i ngníomhaíocht eacnamaíoch. Ina theannta sin, is réimsí suntasacha spéise agus fáis iad forbairt gheilleagrach ghlas

agus chiorclach, le poitéinseal le haghaidh fiontar suntasach agus cruthú agus feabhsú fostaíochta, ag cur go dearfach le hathrú aeráide dá bhar.

Beartas EEP1 Beartas uileghabhálach um Fhostaíocht agus Forbairt Eacnamaíochta

Tacú le forbairt eacnamaíoch Fhine Gall de réir na mbeartas agus na gcuspóirí atá sonraithe sa Chreat Pleanála Náisiúnta agus sa Straitéis Réigiúnach Spáis agus Eacnamaíoch agus úsáid a bhaint as bearta gníomhacha talún ar nós cur i bhfeidhm na bPleananna Limistéir Áitiúil agus na Máistirphleananna atá ann cheana féin agus soláthar Pleananna Ceantair Áitiúil, Máistirphleananna agus Creatphleananna ar fud an Chontae mar chuid den chur chuige forbartha do Limistéir agus Conairí Forbartha Straitéisí agus forbairt eacnamaíoch eile a ghineann tailte.

Cuspóir EEO1

Na Pleananna Limistéir Áitiúil agus na Máistirphleananna atá ann cheana féin a chur i bhfeidhm agus pleananna bainistíochta úsáid talún cuí a ullmhú laistigh de shaolré an Phlean le haghaidh tailte críosaithe um Fhostaíocht Ghinearálta, Ardteicneolaíocht, Meitreo Eacnamaíoch, Trádstórais & Dáileacháin agus Páirce Bia atá tábhachtach go straitéiseach i gcomhar le príomhpháirtithe leasmhara, gníomhaireachtaí ábhartha agus ionadaithe earnála.

Beartas EEP2 Tailte Fostaíochta Ginearálta

Acmhainn tailte GE a uasmhéadú, ag cinntiú go ndéantar iad a fhorbairt chun críocha dianfhostaíochta, nuair is cuí, agus atá an-inrochtana, dea-dheartha, tréscailteach agus inléite.

Beartas EEP3 Uasmhéadú a Dhéanamh ar Chumas Eacnamaíoch Fhine Gall

Uasmhéadú a dhéanamh ar acmhainneacht eacnamaíoch láidreachtaí uathúla Fhine Gall agus a seasamh buntáisteach laistigh de réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre.

Cuspóir EEO2

A chinntiú go bhfuil ról lárnach ag Fhine Gall i gcur chun cinn Bhaile Átha Cliath mar an Príomh-Thairseach i Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre trí dhul i ngleic agus trí chomhoibriú le hOifig Áitiúil Bhaile Átha Cliath Údaráis eile agus Comhthionól Réigiúnach an Oirthir agus Lár na Tíre.

Beartas EEP4 Fostaíocht Dianúsáidí Talún

A chinntiú go bhfuil críosú úsáide talún atá dian ar fhostaíocht suite in aice le gréasáin iompair phoiblí agus naisc.

Cuspóir EEO3

A éileamh go bhfreastalófar ar thograí d'fhorbairt eacnamaíoch trí bhonneagar tacaíochta d'ardchaighdeán le cumas dóthanach. Féadfar cur chuige seicheamhach a úsáid chun forbairtí eacnamaíoch a mheasúnú lena chinntiú go ndéantar iad a sheachadadh go cuí agus go hinbhuanaithe.

Beartas EEP5 Úsáidí Forleithne Talún

Tacú le forbairt úsáidí forleithne talún nuair is cuí, ag féachaint do chúrsaí bonneagar, iompar agus comhshaol agus an gá atá le fás ordúil.

Cuspóir EEO4

A chinntiú go lonnófar úsáidí forleithne spáis laistigh de láithreach oiriúnacha nach gcuireann isteach ar dheiseanna diansaothair ar thailte criosaithe, in aice le nóid iompair phoiblí nó laistigh de limistéir dhlúth fhás tógtha atá ann cheana féin.

Beartas EEP6 Athghiniúint Limistéir Fhostaíochta

Úsáid a bhaint as na bearta agus na cumhachtaí atá ar fáil d'Fhine Gall chun athghiniúint a spreagadh agus a chur chun cinn limistéir fhostaíochta a bhfuil gá le hathnuachan orthu, mar shampla i limistéir tráchtála agus/nó tionsclaíochta atá as dáta.

Cuspóir EEO5

Athghiniúint foirgneamh agus tailte atá imithe léig agus/nó nach bhfuil á n-úsáid go leor a chur chun cinn a d'fhéadfadh tairbhí eacnamaíocha a thabhairt, le húsáidí cuí agus faoi réir ag pleanáil agus forbairt cheart an cheantair.

Beartas EEP7 Suíomh Fostaíochta agus Forbairtí Cónaithe

Tús áite a thabhairt d'fhorbairtí fostaíochta agus cónaithe ar ardchaighdeán a lonnú cóngarach dá chéile chun an gá le taisteal a laghdú agus a chinntiú go bhfuil cóiríocht áitiúil oiriúnach ar fáil do freastal ar riachtanais oibrithe sa Chontae.

Beartas EEP8 Mórionaid Uirbeacha a Chur Chun Cinn

Tacú le fás geilleagrach laistigh den Chontae trí thábhacht straitéiseach lárionaid uirbeacha mhóra Sord, Baile Bhlainséir agus Baile Brigín agus príomhionaid fostaíochta mar Aerfort Bhaile Átha Cliath agus Baile Átha Cliath 15 a neartú agus a chur chun cinn.

Beartas EEP9 Fine Gall Mar Ineall le hAghaidh Fáis Eacnamaíochta

Fiontraíocht agus fostaíocht a chur chun cinn ar fud an Chontae, lena n-áirítear feadh Chonair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath Bhéal Feirste, Conair Eacnamaíoch an Mheitreo, Sord, Baile Bhlainséir agus Baile Brigín agus oibriú leis na hÚdaráis Áitiúla eile chun Fine Gall agus an réigiún lárOirthear i gcoitinne mar ineall le haghaidh fáis eacnamaíoch a chur chun cinn.

Cuspóir EEO6

Dul i dteagmháil agus comhoibriú le hÚdaráis Áitiúla tadhlacha agus le tionóil réigiúnacha, de réir mar is cuí, chun forbairt eacnamaíoch leanúnach Chonair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath-Béal Feirste a chur chun cinn.

Cuspóir EEO7

Tacú le hinfheistiú leanúnach i gCrios Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath 15, agus bainistiú agus cur chun cinn air i gcomhar le príomhpháirtithe leasmhara, gníomhaireachtaí ábhartha agus ionadaithe earnála.

Cuspóir EEO8

Tacú le fás eacnamaíoch laistigh den Príomhlimistéar trí thábhacht Bhaile Brigín mar phríomhionaid uirbeach a neartú agus a chur chun cinn agus aird ar a shuíomh straitéiseach ar Chonair Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath-Béal Feirste agus deiseanna fáis ar scála cuí a dhíriú isteach ar na hionaid uirbeacha eile sa cheantar.

Cuspóir EEO9

A chinntiú go leanann bailte, sráidbhailte agus láithreacha eile laistigh den Phríomhlimistéar beartais forbartha treo lena chinntiú go mbaintear amach na barainneachtaí scála riachtanacha in ionaid ar leith ar nós Baile Brigín agus go bhfeidhmíonn bailte agus sráidbhailte sraith níos ísle eile dá láidreachtaí eacnamaíocha agus buntáistí iomaíocha mar na Sceirí agus an Ros do ghníomhaíochtaí turasóireachta agus mara.

Cuspóir EEO10

A chinntiú go leanann bailte, sráidbhailte agus láithreacha eile laistigh den Cheantar Uirbeach beartais forbartha comhdhlúthaithe, agus go n-uasmhéadaíonn siad a láidreachtaí eacnamaíocha agus a mbuntáistí iomaíocha ar nós gníomhaíochtaí earnála turasóireachta agus mara i Mullach Íde agus Binn Éadair, agus na tailte i ndeisceart an Chontae a n-acmhainneacht eacnamaíoch a uasmhéadú trí na naisc láidre feidhmiúla leis an M50 agus na tailte ó thuaidh den Chontae a n-acmhainneacht eacnamaíoch a uasmhéadú trí naisc láidre leis an M1 agus an gréasán bóithre réigiúnacha agus náisiúnta níos leithne.

Beartas EEP10 Candam Tailte Fostaíochta

Ensure there are sufficient quantum's and appropriate types of lands zoned for commercial, enterprise and/ or industrial uses in urban and rural located centres in accordance with the Settlement Hierarchy.

Cuspóir EEO11

Tacú le cnuasaigh rathúla atá ann cheana féin i bhFine Gall, mar iad siúd sna hearnálacha TFC, cógaisíochta, eitlíochta agus agraibhia, agus deiseanna cnuasaithe nua agus atá ag teacht chun cinn a chur chun cinn ar fud na n-earnálacha eacnamaíochta ar fad laistigh den Chontae.

Beartas EEP11 Éagsúlacht Tailte Fostaíochta

Breithniú a dhéanamh ar mhéideanna éagsúla dáileachtaí talún a leithdháileadh le haghaidh úsáidí tráchtála, oifige agus tionsclaíochta chun freastal ar raon leathan formáidí fostaíochta agus fiontair.

Cuspóir EEO12

Spreagadh a thabhairt d'oifigí corparáideacha agus fiontar eolasbhunaithe a fhorbairt sa Chontae ar thailte criosaithe Ard-Teicneolaíochta agus oibriú le príomhpháirtithe leasmhara, gníomhaireachtaí ábhartha agus ionadaithe earnála chun a leithéid d'fhorbairt a bhaint amach.

Cuspóir EEO13

Spreagadh a thabhairt do dhearadh inbhuanaithe ardchaighdeán, tréscailteacht agus timpeallachtaí a thacaíonn le coisithe agus/nó rothaithe laistigh de limistéir chriosaithe Fostaíochta Ginearálta.

Cuspóir EEO14

Sláine chonair eacnamaíoch an Mheitreo a chosaint ó fhoirmeacha míchuí forbartha agus an cumas forbartha a bharrfheabhsú ar bhealach inbhuanaithe céimnithe.

Cuspóir EEO15

Moltaí dearadh uirbigh ar ardchaighdeán a chinntiú laistigh de chriosú Eacnamaíoch an Mheitreo, ag ionchorprú spásanna poiblí den scoth, ailtireacht chomhaimseartha agus áiteanna inbhuanaithe laistigh de shuíomh tírdhreacha glas.

Cuspóir EEO16

Gníomhaíochtaí dáileacháin ar mhórscála a spreagadh le lonnú laistigh de limistéir chriosaithe WD (limistéir atá spléach ar uisce).

Cuspóir EEO17 Forbairt Oifige

A chinntiú go ndéantar foráil do raon leathan de chóiríocht oifige, i dtéarmaí méide, scála, formáide agus socruithe, chun freagairt do himleor do riachtanais fiontair i réimsí earnálacha eacnamaíocha éagsúla.

Cuspóir EEO18

A chinntiú go léiríonn tograí d'fhorbairt oifige aird ar na Caighdeáin forbartha ábhartha.

Cuspóir EEO19

Páirceanna gnó agus eastáit thionsclaíocha a bhfuil gá le hathghiniúint agus athbheochan de dhíth orthu a aithint agus dul i dteagmháil leis na geallsealbhóirí ábhartha agus na páirtithe leasmhara go léir chun a n-athghiniúint agus a n-athbheochan a spreagadh.

Cuspóir EEO20

Spreagadh a thabhairt do sholáthar Áiseanna Tacaíochta Áitiúla chun freastal ar riachtanais na bhfostaithe laistigh de mhórlimistéir fostaíochta.

Beartas EEP12 Rannpháirteachas le Páirtithe Leasmhara

I dteagmháil a dul agus idirchaidreamh a dhéanamh le gach soláthróir seirbhíse poiblí ábhartha chun a chinntiú go ndéantar seirbhísiú ar thailte criosaithe go tráthúil agus go bhfuil siad oiriúnach don todhchaí chun deiseanna fostaíochta a éascú agus fiontair a cruthú.

Beartas EEP13 Cleachtais Oibre a Athrú

Cleachtais oibre éagsúla a forbraíodh le déanaí a chur chun cinn agus a éascú agus leanúint ar aghaidh ag tacú leis na háiseanna comhoibrithe atá ann cheana féin, na moil chianoibrithe agus na hionaid fiontar ar fud an Chontae.

Cuspóir EEO21

Tacú le soláthar de ghníomhaíocht eacnamaíoch baile-bhunaithe atá faoi réir phríomhúsáid chónaithe áitribh agus nach ndéanann damáiste do thaitneamhachtaí an cheantair.

Cuspóir EEO22

Tacú leis an 'Cianobair a Dhéanamh – Straitéis Náisiúnta um Chianobair' agus le soláthar bonneagair agus áiseanna TF cuí a chumasaíonn cothromaíocht níos fearr idir an saol agus an obair a chumasú do dhaoine cónaí in aice lena n-áit oibre.

Beartas EEP14 Teagmháil le LCDC agus LEO

Idirchaidreamh agus comhordú a dhéanamh le Coiste Forbartha Pobail Áitiúil (LCDC) Fhine Gall agus leis an Oifig Fiontar Áitiúil (LEO) chun a chinntiú go bhfuil na cuspóirí, na bearta agus na gníomhartha cuí atá san áireamh sa Phlean Pobail Eacnamaíochta Áitiúil tacaithe ag beartais agus cuspóirí sa Dréachtphlean.

Beartas EEP15 IDC agus Fiontair Dúchasacha

Deiseanna leanúnacha a lorg agus a éascú d'infheistíocht agus d'fhorbairt IDC agus fiontair dhúchasacha ag láithreacha cuí sa Chontae.

Beartas EEP16 Straitéis Scileanna Fhine Gall

Aird a thabhairt ar mholtaí Straitéis Scileanna Fhine Gall agus tacú le seachadadh na ngníomhartha inti.

Cuspóir EEO23

Tacú le hinfheistíocht oideachais leanúnach sa Chontae agus comhoibriú a chur chun cinn idir institiúidí tríú leibhéal atá suite laistigh agus lasmuigh d'Fhine Gall agus raon earnálacha tionsclaíochta.

Cuspóir EEO24

Sineirgí idir oideachas, teicneolaíocht agus tionscal a éascú agus a chur chun cinn.

7.5.1.1 Geilleagar Glas

Aithníodh cur chuige forbartha geilleagrach inbhuanaithe mar réimse ina bhfuil fás suntasach ag baint le poitéinseal le haghaidh fiontar suntasach agus cruthú fostaíochta. Tá an poitéinseal inbhuanaithe nó 'glas' sainaitheanta in earnálacha agus/nó gníomhaíochtaí amhail taighde agus forbairt, nuálaíocht, éifeachtúlacht fuinnimh, iompar, talmhaíocht, táirgeadh bia, muirí, turasóireacht agus soláthar. Tá bainistíocht chuí acmhainní ríthábhachtach chun Éire níos fearr agus níos inbhuanaithe a chinntiú do na glúine atá le teacht agus tá sé lárnach don Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta um Aeráid (CAP) mar go dtagann 60% d'astaíochtaí gás ceaptha teasa ó úsáid ábhar. Tá tuilleadh fianaise curtha ar fáil freisin ag teacht chun cinn an choróinvírís COVID-19 ar na srianta atá ar ár múnla eacnamaíoch reatha lena slabhraí soláthair domhanda fada agus casta. Contae Fhine Gall de bheith ag tacú le tionscnaimh a chuireann deiseanna ar fáil do ghnólachtaí oibriú ar bhealach níos inbhuanaithe a sholáthróidh athléimneacht agus chun leasa gnólachtaí agus custaiméirí dá chéile.

Beartas EEP17

Leanúint le tacaíocht a thabhairt do Chlár LEADER Tuaithe Bhaile Átha Cliath agus don Scéim Athnuachana Bailte agus Sráidbhailte.

Beartas EEP18 Geilleagar Glas

Tacú leis an nGeilleagar Glas mar mhodh chun geilleagar an Chontae a chosaint don todhchaí agus é sin a éascú trí fhás ordúil.

Cuspóir EEO25

A chinntiú go nglactar cur chuige inbhuanaithe maidir le forbairt fiontair agus cruthú fostaíochta ar fud gach earnála de gheilleagar Fhine Gall de réir chreata náisiúnta an Gheilleagair Ghlais a bhaineann le gach earnáil.

Cuspóir EEO26

Dul i dteagmháil le gach geallsealbhóirí rialtais ábhartha, gníomhaireachtaí fiontair agus ionadaithe earnála chun cineálacha cur chuige ‘glasa’ a leanúint i leith forbairt eacnamaíoch, agus comhoibriú go gníomhach le príomh-chomhlachtaí tionscail agus oideachais chun tionscnaimh Fhine Gall ar fud na n-earnálacha eacnamaíocha a chur chun cinn.

Cuspóir EEO27

Tacaíocht agus acmhainn a thabhairt do thionscnaimh an Gheilleagair Ghlais, mar thionscadal An Bealach Glas mar thaispeántas díobh sin atá ag feidhmiú gceantar Fhine Gall.

Cuspóir EEO28

Tacú le fás an ‘gheilleagair ghlais’ lena n-áirítear fuinneamh in-athnuaite, iarfheistiú, agus feithiclí leictreacha agus bonneagar luchtaithe, ag tacú leis an aistriú i dtreo geilleagar ciorclach i gcomhréir le beartas agus reachtaíocht náisiúnta.

Cuspóir EEO29

Tacú le fás gnó sa gheilleagar glas agus ciorclach agus leis na tionscnaimh laistigh de straitéis an IDA (foláireamh faoi shonraí ag teacht isteach) ‘Téarnamh agus Fás Inbhuanaithe a Thiomáint’, nó aon doiciméad a tháinig ina ionad.

Beartas EEP19 Geilleagair Thráthnóna/Oíche

Úsáidí geilleagair tráthnóna/oíche a chur chun cinn agus a spreagadh a chuireann le beogacht ár mbailte agus sráidbhailte tuaithe agus a thacaíonn le cruthú geilleagair tráthnóna/oíche atá sábháilte, cothromaithe agus cuimsitheach go sóisialta.

Cuspóir EEO30

Tacaíocht agus éascú a dhéanamh ar úsáidí geilleagair tráthnóna/oíche a chuireann le beogacht na mbailte agus na sráidbhailte, ag cinntiú go gcruthófar geilleagar tráthnóna/oíche atá sábháilte, cothromaithe agus cuimsitheach go sóisialta.

Cuspóir EEO31

Tacú le húsáidí a mbeadh mar thoradh orthu éagsúlú an gheilleagair tráthnóna agus oíche i mbailte agus sráidbhailte nach bhfuil aon tionchar diúltach ar thaitneamhacht na n-úsáidí cónaithe in aice láimhe trí shuaitheadh torainn nó tionchar carnach i dtéarmaí úsáidí oíche eile sa cheantar máguaird.

7.5.1.2 Déantúsaíocht, Cógaisíocht & Cúram Sláinte

Is tionscal tábhachtach é déantúsaíocht d’Fhine Gall mar go bhfuil go leor cuideachtaí bunaithe in aice le hAerfort Bhaile Átha Cliath agus le Crios Fiontraíochta Bhaile Átha Cliath chun lóistíocht agus barainneachtaí scála a ghíaráil sa cheantar. Tá ceann de na dlúis post is airde ag aon tionscal i bhFhine Gall sa déantúsaíocht, cé go bhfuil éagsúlacht mhór ann.

Tá go leor cuideachtaí cógaisíochta domhanda tar éis Fine Gall a roghnú mar shuíomh infheistíochta dóibh go stairiúil agus rinneadh roinnt infheistíochtaí suntasacha le déanaí. Is cuideachta chógaisíochta le fada an lá é Bristol Myers Squibb a oibríonn i bhFine Gall (i Sord roimhe seo agus anois i Ráth an Chrúisigh) a d'infheistigh thart ar \$1 billiún chun a n-áis déantúsaíochta a bhunú i Ráth an Chrúisigh, a bhí ar an gcéad saoráid substaintí drugaí bitheolaíochta Bristol Myers Squibb lasmuigh de na Stáit Aontaithe agus ag an am, an dara infheistíocht dhíreach choigríche is mó riamh in Éirinn sa Saol agus sna hEolaíochtaí. Le déanaí, tá MSD Biotech, atá ag feidhmiú ó 1990 i leith, ag infheistiú agus ag leathnú a n-áis in aice le Barrysparks atá ag oscailt in 2021 agus táthar ag súil go soláthróidh sé thart ar 350 post breise sa tionscal cógaisíochta agus biteicneolaíochta. I measc cuid de na cógais ábhartha eile atá ag feidhmiú i bhFine Gall tá Alexion agus Mallinckrodt i mBaile Bhlainséir, SK Biotek, Newport agus Kora Healthcare i Sord chomh maith le Astellas agus Rottapharm i Mullach Eadrad.

Tá cúram sláinte láidir freisin i bhFine Gall le hionaid sláinte éagsúla agus infrastruchtúr sóisialta ar fud an Chontae mar aon le bonnagar cúram sláinte atá suntasach go náisiúnta. Beidh an Priomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar atá lonnaithe faoi láthair i nDún Droma ag bogadh go suíomh nua i bPort Reachrann, ar a dtugtar an tSeirbhís Náisiúnta Meabhairshláinte Fóirínseach (NFMHS). Tá sé seo á choimisiúnú faoi láthair agus táthar ag súil go gcuirfear tús leis i 2021. Nuair a bheidh an tsaoráid nua i bhfeidhm, féadann sí cúram a sholáthar do suas le 170 othar agus tá sé suite cóngarach d'iarOspidéal Naomh Íde. Áireofar ar na cnuasaigh de chúram meabhairshláinte fóirínseach Aonad Athshlánaithe Dianchúraim (ICRU), Saoráid Meabhairshláinte Fhóirínseach do Leanaí agus d'Ógánaigh (FCAMHS), aonaid Réamhscaoilte, mná, míchumais intleachta meabhairshláinte, ardslándáil agus meánshlándáil. Beidh lonaid Sráidbhaile ann freisin, a sholáthróidh deiseanna sláinte, gairme, áineasa agus sóisialta d'othair.

Ní mór d'Fine Gall deiseanna san earnáil déantúsaíochta a spreagadh, agus mar sin an Contae a chur chun cinn mar an rogha láthair do raon fiontar déantúsaíochta. Ar aon dul leis na hearnálacha eacnamaíochta eile, is é an aidhm atá ann timpeallachtaí tógtha d'ardchaighdeán a chruthú a thairgeann raon de mhéideanna agus de bhformáidí foirgneamh, le tacaíocht ó sholáthar ordúil an bhonneagair riachtanach.

Beartas EEP20 Déantúsaíocht

Fás na hearnála déantúsaíochta i bhFine Gall a chur chun cinn trí fhreagra a thabhairt do riachtanais éagsúla na gcomhpháirteanna éagsúla laistigh den earnáil agus trí thimpeallachtaí tógtha ar ardchaighdeán a chruthú a thairgeann raon de mhéideanna agus e bhformáidí foirgneamh, le tacaíocht ó sholáthar spriocdhírithé an bhonneagair riachtanach.

Cuspóir EEO32

A chinntiú go ndéantar foráil do raon aonad tionscail agus/nó déantúsaíochta, i dtéarmaí méide scála, formáide agus socruithe, chun freagairt go himleor do riachtanais fiontar in earnálacha eacnamaíochta éagsúla.

Cuspóir EEO33

Freagairt go réamhghníomhach do riachtanais na bhfiontar atá ag gabháil do ghníomhaíochtaí cógaisíochta, lárionaid sonraí, táirgthe bia agus lóistíochta a dteastaíonn saoráidí tógála saincheaptha uathu chun a sainriachtanais déantúsaíochta a chomhlíonadh.

Cuspóir EEO34

A chinntiú go léiríonn tograí d'fhoirgnimh thionsclaíocha agus/nó déantúsaíochta aird ar na caighdeáin ábhartha forbartha.

7.1.1.1 TFC agus Seirbhísí Airgeadais

Oibríonn 20.3% (18,397) díobh siúd a oibríonn i bhFine Gall laistigh de thionscail ghairmiúla ar nós gníomhaíochtaí faisnéise agus cumarsáide, airgeadais, eastát réadach, gairmiúla, riaracháin agus seirbhíse tacaíochta. Meallann an CMA 51% de dhaoine fostaithe sna tionscail seo agus 22.1% i Sord, agus 21.5% eile lasmuigh de phríomh-lonnaíochtaí. Tá gnólachtaí airgeadais agus árachais cnuasaithe den chuid is mó laistigh den CMA le 122 as 206 gnó (59.2%). As na lonnaíochtaí atá fágtha tá na cnuasaigh is mó i Sord (18%) agus i Mullach Íde (8.7%).

Tá na rátaí dlúis fostaíochta is airde go seasta ag an earnáil TFC agus airgeadais agus féadfaidh siad deis a sholáthar le haghaidh dlúthfhás fostaíochta má chuirtear tacaí forbartha teicniúla ar fáil. I mí Iúil 2020 d'fhógair Amazon go gcruthófar 1,000 post in Éirinn sa dá bhliain atá romhainn ar fud na suíomhanna i gCorcaigh agus i mBaile Átha Cliath. I measc na suíomhanna i mBaile Átha Cliath tá Baile Bhlainséir agus Contae Átha Cliath Thuaidh agus meastar go dtiocfaidh méadú suntasach ar an earnáil. Cuimsíonn na róil seo ó innealtóirí bogearraí agus bunachar sonraí go teicneoirí lárionad sonraí agus bainisteoirí cuntais.

Cuspóir EEO35

Fás na hearnála TFC agus airgeadais agus baincéireachta i bhFine Gall a chur chun cinn trí éascú a dhéanamh ar na dálaí a chuidíonn le forbairt den sórt sin lena n-áirítear cruthú timpeallachtaí fisiceacha ardchaighdeáin a thairgeann raon cineálacha cóiríochta foirgnimh agus oifige, arna dtacú trí sholáthar na seirbhísí riachtanacha agus bonneagair iompar poiblí.

Cuspóir EEO36

Dul i dteagmháil le agus comhoibriú le príomhpháirtithe leasmhara, gníomhaireachtaí ábhartha, agus ionadaithe earnála chun na hearnálacha TFC agus airgeadais agus baincéireachta a fhorbairt i bhFine Gall agus chun a chinntiú go acmhainneacht na n-earnálacha a áirithiú ar mhaithe leis an ngeilleagar áitiúil, agus leis an ngeilleagar náisiúnta.

7.1.1.2 Muirí

Tá earnáil áitiúil mhuirí Fhine Gall ilghnéitheach bunaithe ar shuíomh agus ar ghníomhaíocht ó iascaireacht agus iascaireacht áineasa go miondíol trealaimh, caitheamh aimsire, iompar agus dáileadh. D'aithin Bord Iascaigh Mhara (BIM) na bailte cósta a fheidhmíonn go tréan mar Bhinn Éadair, Baile Brigín, Na Sceirí, Mullach Íde agus Domhnach Bat in 2013. Tá sócmhainní eacnamaíocha agus bonneagar mar mhuiríní, calafoirt, iascaigh agus cuanta sna príomhbhailte sin. Is iad na bailte cois cósta Binn Éadair, Baile Brigín, Mullach Íde, an Ros agus na Sceirí is mó a bhaineann leas as fás na hearnála mhuirí. I ngach cás, is féidir leis na bailte a nádúr cósta a ghíaráil le haghaidh fáis eacnamaíoch in earnálacha gaolmhara mar thurasóireacht, iascaireacht, allmhairiú agus onnmhairiú agus lóistíocht. Tá buntáiste nádúrtha ag na bailte seo sa mhéid go bhfuil gaol láidir idir earnáil na mara agus

turasóireacht, déantúsaíocht agus miondíol lena n-áirítear bialanna.

Cé go bhfuil an straitéis eacnamaíoch don earnáil mhuirí chun cruthú fiontair agus fás fostaíochta a spreagadh, toisc go bhfuil láithreacha cósta ar na cinn is íogaire i bhFine Gall, ní mór moltaí d'fhorbairt eacnamaíoch a chothromú le cúinsí comhshaoil.

Cuspóir EEO37

Tacú le nádúr éagsúil na hearnála muirí i bhFine Gall faoi láthair, agus deiseanna fáis inbhuanaithe a shainaithint agus a chur chun cinn, agus suíomhanna Eorpacha a chosaint. Bainfear é seo amach trí rannpháirtíocht agus comhpháirtíocht leis na gníomhaireachtaí ábhartha, ionadaithe earnála agus pobail áitiúla.

Cuspóir EEO38

A chinntiú go bhfuil moltaí d'fhorbairt eacnamaíoch a bhaineann leis an earnáil mhuirí ar an eolas faoi íogaireachtaí go leor de shuíomhanna cósta Fhine Gall agus go ndéantar breithniú cuí ar shaincheisteanna comhshaoil ábhartha.

Cuspóir EEO39

Staidéar féidearthachta a dhéanamh ar chósta Fhine Gall chun suíomhanna féideartha a shainaithint chun freastal ar fhorbairt muiríne a bhaineann le caitheamh aimsire agus riachtanais áineasa. Mar chuid den staidéar déanfar measúnú ar an tionchar ar an timpeallacht mhuirí glactha, lena n-áirítear an cósta, agus déanfar Scagadh do Mheasúnú Cuí agus Measúnacht Straitéiseach Timpeallachta (SEA).

7.1.1 Turasóireacht

Tá ról lárnach ag earnáil na turasóireachta i ngeilleagair áitiúla tuaithe agus uirbeacha Fhine Gall agus tá líon suntasach fostaíochta i gceist léi. Ina theannta sin, trí Aerfort Bhaile Átha Cliath soláthraíonn Fine Gall an nasc náisiúnta mór idir Éire agus turasóirí idirnáisiúnta. Is saintréith d'earnáil Turasóireachta Fhine Gall ná líon mór Fiontair Bheaga agus Meánmhéide, le 800 gnó ag soláthar cóiríochta agus seirbhísí lónadóireachta. Tacaíonn lóistín aíochta le tuairim is 3,000 coibhéis post lánaimseartha agus cuireann an earnáil lónadóireachta 2,000 post breise ar fáil.

Tá an turasóireacht ar cheann de na tiománaithe eacnamaíocha is tábhachtaí i bhFine Gall a bhfuil glactha go hiomlán ag an gComhairle leis. Tá an Chomhairle ina caomhnóir agus ina húinéir ar go leor láithreán oidhreachta (Caisleán Mullach Íde, Casino Mullach Íde, Teach an Droichid Nua, Caisleán Sord, Caisleán Ard Giolláin agus Muilte na Sceirí gan roinnt a lua) agus tá caipiteal suntasach infheistithe chun a dtodhchaí a chosaint ag cinntiú gur féidir leis an bpobal iad a úsáid. I measc na n-áitreacha oidhreachta eile atá faoi úinéireacht na Comhairle tá Muilte Shackleton, áit a bhfuil plean caomhnaithe don fhoirgneamh ar siúl faoi láthair agus Caisleán Bhré Mhór atá á mheas le haghaidh forbartha amach anseo. Cuireann clár imeachtaí poiblí na Comhairle (Na hEalaíona, Imeachtaí, Éire Chruthaitheach, Cruinniú na nÓg, srl) suíomhanna oidhreachta agus cultúrtha a chur chun cinn agus beocht ar fud an Chontae.

Infheistíonn Comhairle Contae Fhine Gall acmhainní suntasacha chun tacú le turasóireacht sa Chontae. Chomh maith leis an gComhairle a bhainistiú agus leanúint ar aghaidh ag forbairt roinnt maoiné oidhreachta suntasacha; oibríonn sé go dlúth le Fáilte Éireann chun bonneagar turasóireachta a

fhorbairt; agus tugann sé maoiniú agus tacaíocht do Thurasóireacht Fhine Gall Teo, a bhfuil príomhról aige ná margaíocht agus seirbhísí faisnéise turasóireachta a chur chun cinn. Aithníonn an Chomhairle freisin an cumas atá ann turasóireacht a dhéanamh mar phríomh-fheidhm eacnamaíoch de na sráidbhailte tuaithe agus leanfaidh sí ag cur gníomhaíochtaí turasóireachta inbhuanaithe cuí chun cinn laistigh de na sráidbhailte agus spreagann sí forbairt áiseanna agus seirbhísí cultúrtha/áineasa chun cuairteoirí agus turasóirí a mhealladh nuair is cuí. Leanann an Chomhairle ag cur leis an ngréasán Glasbhealach ar fud an Chontae agus leagtar amach i bPolasaí CMP8 rún agus tiomantas na Comhairle ina leith sin. Tá sonraí breise san áireamh i gCaibidil 6 Nascacht % Gluaiseacht, maidir le forbarit an ghréasáin Glasbhealach.

7.1.1.1 Coimpléisc Turasóireachta Comhtháite

Leanfaidh an Chomhairle ag spreagadh forbairt coimpléisc chomhtháite turasóireachta/fóillíochta/áineasa i dtírdhreacha de chineál diméine sa Chontae, áit a bhfuil a leithéid d'úsáidí comhsheasmhach le coimeád tírdhreacha dá leithéid. Tá caomhnú na sócmhainní seo riachtanach sa todhchaí agus aithníonn an Chomhairle an gá atá le hathúsáid inbhuanaithe cuí na bhfoirgneamh seo.

Ba cheart go n-áireofaí roinnt díobh seo a leanas i gcoimpléasc comhtháite turasóireachta/fóillíochta/áineasa:

- Óstáin agus áiseanna gaolmhara, ionad comhdhála, galfchúrsa, ionad eachaíochta, ionad fálróid, ionad aclaíochta, saoráid uisce laistigh/amuigh faoin aer, áis iascaireachta, músaem, cosáin dúlra, bealaí siúil agus áiseanna gaolmhara.
- D'fhéadfadh go n-áireofaí leis freisin miondíol cónaithe agus fóillíochta a bhaineann le turasóirí atá coimhdeach leis an bpríomh-spéis do thurasóirí. Coinneofar an fhorbairt chónaithe a bhaineann le turasóireacht laistigh de na foirgnimh atá ann faoi láthair agus coinneofar í faoi úinéireacht chuideachta amháin agus ní dhíolfar í ina haonar.

Beidh iarratas pleanála cuimsitheach ag teastáil don choimpléasc iomlán a áireoidh moltaí, nuair is cuí, le haghaidh:

- Taitneamhachtaí nádúrtha ar an suíomh a chaomhnú;
- Struchtúir oidhreachta ar an láithreán a chaomhnú;
- Nádúr oscailte na dtailte a choinneáil;
- Tírdhreachú suntasach agus dian ar an suíomh.

Ar na coimpléisc a breithneofar le haghaidh tograí den sórt sin tá;

- Abbeyville
- Caisleán Dún Sochlaigh
- Baile Uí Rócháin
- Teach Baile an Tirialaigh
- Diméin Hampton
- Teach Pháirc na Feá

Tá na margaí turasóireachta domhanda agus intíre scriosta ag tionchair Covid-19 i bhfianaise an laghdaithe ar eitiltí agus srianta a cuireadh i bhfeidhm in 2020 (R2-R4) agus le déanaí na srianta sínte in 2021 R1. Tá tionscal na turasóireachta ar cheann de na cinn is measa atá buailte. Mar gheall ar an nasc do-fhairsing idir na hearnálacha turasóireachta agus eitlíochta, bhí tionchar mór ar thurasóireacht ag impleachtaí an damáiste don earnáil eitlíochta.

Tá bearta inbhuanaithe chun téarnamh agus na hearnála turasóireachta a chur chun cinn a chinntiú ríthábhachtach i bhFine Gall. Tá na beartais, na cuspóirí agus na bearta a aithníodh sa *Ráiteas Straitéise & Clár Oibre Turasóireachta 2017-2022* ag teacht leis na cinn a leagtar amach thíos. Leanann an Chomhairle ar aghaidh ag comhoibriú agus ag obair le Fáilte Éireann ar na Bailte Ceann Scríbe do na Sceirí, ar an bPlean Forbartha Ceann Scríbe Cósta, ar Chonair Chósta Bhaile Átha Cliath agus ar Bhranda Bhaile Átha Cliath. Ina theannta sin, oibríonn an Chomhairle le hUiscebhealaí Éireann chun a gcuid clár a thrasnaíonn isteach i gceantar Fhine Gall a sholáthar. Tá sé ríthábhachtach an margadh turasóireachta a fhorbairt ar fud an Chontae agus ní mór é seo a dhéanamh ar bhealach inbhuanaithe nach mbíonn tionchar diúltach aige ar acmhainní nádúrtha an cheantair agus caithimid a chinntiú nach sáraítear cumas an tírdhreacha chun gníomhaíochtaí turasóireachta a ionsú. Déanfar an oidhreacht thógtha a chosaint agus a chur chun cinn, ag cinntiú go bhféadfaidh turasóirí agus cónaitheoirí araon taitneamh a bhaint as tithe stairiúla, diméinte agus seandálaíocht Fhine Gall agus taithí a fháil orthu.

Beartas EEP21 Forbairt na Turasóireachta a Éascú

Forbairt na turasóireacht sa Chontae a éascú agus a chur chun cinn agus a chinntiú go bhfuil na beartais, na cuspóirí agus na bearta cuí a aithníodh sa *Ráiteas Straitéise agus sa Chlár Oibre Turasóireachta 2017-2022* ailínithe le agus tacaithe ag beartais agus cuspóirí sa Dréachtphlean.

Cuspóir EEO40

Dul i dteagmháil le agus comhoibriú le príomhpháirtithe leasmhara, gníomhaireachtaí ábhartha, ionadaithe earnála agus pobail áitiúla chun an earnáil turasóireachta i bhFine Gall a fhorbairt agus chun a chinntiú go ndaingnítear acmhainneacht eacnamaíoch na hearnála turasóireachta ar mhaithe leis an ngeilleagar áitiúil.

Cuspóir EEO41

An turasóireacht a chur chun cinn agus a éascú mar cheann de na príomh-cholúin eacnamaíocha de gheilleagar an Chontae agus mar ghineadóir mór fostaíochta agus tacú le soláthar méadú suntasach riachtanach ar áiseanna ar nós óstáin, árasáin, brúnna turasóireachta, caiféanna agus bialanna, nithe is díol spéise do chuariteoirí, lena n-áirítear iad sin do pháistí.

Beartas EEP22 Bonneagar Turasóireachta

Tacú le forbairt infrastruchtúir turasóireachta, nithe is díol spéise do chuirteoirí agus áiseanna tacaíochta ag láithreacha cuí sa Chontae ar bhealach nach mbíonn drochthionchar aige ar na limistéir glactha agus ar an timpeallacht glactha.

Cuspóir EEO42

Soláthar áiseanna a bhaineann le turasóireacht, mar oifigí eolais agus lárionaid chultúir, a threorú chuig láithreacha bailte agus sráidbhailte chun tacú leis an mbonneagar eacnamaíoch atá sna lárionaid sin agus é a neartú.

Cuspóir EEO43

A chinntiú go ndéantar na buntáistí eacnamaíocha a bhaineann le hoidhreacht nádúrtha, chultúrtha agus thógtha an Chontae a chur chun cinn a chothromú agus aird chuí á tabhairt ar iad a chaomhnú agus a chosaint.

Cuspóir EEO44

Tacú le himeachtaí agus ceolchoirmeacha ag láithreacha oiriúnacha laistigh d'Fhine Gall faoi réir na socruithe ceadúnaithe cuí, i gcomhairle le páirtithe leasmhara ar nós grúpaí pobail, gnólachtaí áitiúla agus cónaitheoirí sa cheantar máguaird nuair is indéanta agus praiticiúil, agus chun taitneamhachtaí an cheantair agus an oidhreacht nádúrtha agus thógtha a chosaint.

Cuspóir EEO45

Deiseanna fiontraíochta agus cruthú fostaíochta a chur chun cinn sa turasóireacht tuaithe nuair is féidir a thaispeáint nach mbeidh tionchar diúltach ag an bhforbairt dá bharr ar an timpeallacht tuaithe glactha.

Cuspóir EEO46

Tacú le grúpaí siúlóide agus le pobail áitiúla chun cosáin siúil a fhorbairt i mbailte agus i sráidbhailte chun taitneamh a bhaint as daoine áitiúla agus chun cuairteoirí a mhealladh chuid an gceantar, ag cur forbairt eacnamaíoch áitiúil chun cinn.

Cuspóir EEO47

Éascú a dhéanamh, nuair is cuí, ar iar-dhiméinte agus ar eastáit agus a gcuid tithe amuigh ina bhforbairtí lánpháirtithe de chineál casta turasóireachta, fóillíochta agus áineasa faoi réir dea-chleachtas caomhnaithe ailtireachta agus pleanáil chuí agus forbairt inbhuanaithe, ag féachaint do thírdhreach den chineál diméine agus na gnéithe nádúrtha atá ann cheana agus rochtain fheabhsaithe do choisithe a soláthar, nuair is cuí.

Cuspóir EEO48

Tacú le tionscnaimh turasóireachta inbhuanaithe a fhorbraíonn acmhainn turasóireachta an cheantair thuaithe agus ag an am céanna ag aithint agus ag feabhsú cháilíocht agus luachanna an cheantair thuaithe.

Cuspóir EEO49

Tacú le caitheamh aimsire a chuireann úsáid ghnéithe nádúrtha tírdhreacha chun cinn ar bhealach nach mbainfeadh nó nach ndéanann dochar míchuí do na gnéithe a bhfuil aon tionscnamh molta dá leithéid ag brath orthu. Sa chás go mbaineann an tóir atá beartaithe le hathruithe ar úsáid talún laistigh d'Eorpaigh nó in aice leo láithreáin, beidh tograí faoi réir Scagtha le haghaidh Measúnú Cuí.

Cuspóir EEO50

Caitheamh aimsire neamhfhoirmiúil a chur chun cinn, go háirithe siúlóid, trí ghréasán de chonairí siúil sábháilte a fhorbairt agus a fhairsingiú a chuireann rochtain ar fáil ar thailte ardscéimhe, ar ghnéithe abhann agus cois cósta agus laistigh de bhailte agus sráidbhailte agus a gcomharsanacht. Is féidir le bealaí dá leithéid nascadh le conairí slí mharcáilte atá ann cheana féin, le siúlóidí Shlí na Sláinte agus le codanna den Ghréasán Bonneagair Ghlais agus le hacmhainní áitiúla eile, mar chearta slí reatha nó nua.

Cuspóir EE051

Bainfear úsáid as na critéir seo a leanas agus iarratais phleanála á meas ar fhálú nua maidir le tailte atá oscailte don phobal nó in úsáid ag an bpobal sna deich mbliana roimhe sin. Ní forbairt dhíolmhaithe é fálú den sórt sin de réir Airt. 9(1)(A)(x) de na Rialacháin um Pleanáil agus Forbairt.

- Cloífidh fálú den sórt sin ar thalamh ard nó i limistéir thaitneamhacht leis an gcleachtas talmhaíochta is fearr.
- Nádúr an ábhair atá le húsáid, airde an fhál agus i gcás fál sreinge, cuirfear san áireamh an cineál sreang atá le húsáid.
- D'fhéadfadh go mbeadh gá le ceapacha nó ghéataí ag áiteanna cuí.

Cuspóir EE052

Acmhainn turasóireachta na sráidbhailte tuaithe a uasmhéadú trí sholáthar seirbhísí agus lóistín do chuartheoirí a éascú, trí tháirgí nua turasóireachta atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil a chur chun cinn agus comhoibriú leis na comhlachtaí cuí i margáiocht agus na turasóireachta sa cheantar a cur chun cinn.

Cuspóir EE053

Síneadh agus forbairt Ionad Ealaíne Shéamus Ennis a chur chun cinn, chun amharclann/ionad léirithe sainiúil agus áiseanna coimhdeacha a chuimsiú.

Cuspóir EE054

Tacú le síntí molta ar áitribh atá ann cheana, laistigh de limistéir a bhfuil cuspóirí criosaithe acu, RU (Tuaithe), GB (Crios Glas), HA (ardscéimhe), RV (Sráidbhaile Tuaithe), nó RC (Cnuasach Tuaithe), a dhéanann foráil do chóiríocht leaba agus bricfeasta nó tithe aíochta nuair a bhíonn méid, dearadh, bainistiú uisce dromchla agus socruithe draenála bréan ann don ní chreimeann an fhorbairt a bheartaítear cáilíocht agus carachtar tuaithe an cheantair máguaird.

Cuspóir EE055

Tacú le forbairt láithreacha campála atá suite go hoiriúnach agus deartha go híogair, le háiseanna coimhdeacha riachtanacha, mar chineál eile cóiríochta do cuairteoirí chuig an gContae.

Cuspóir EE056

Beidh aird ag aon láthair champála in aice le lonnaíochtaí, i dtéarmaí scála, leagan amach agus dearadh, ar charachtar reatha an tsráidbhaile agus ar thaitneamhacht chónaitheach. Cuirfear isteach plean mionsonraithe tírdhrechtaithe crua agus bog le haghaidh iarratas ar shuíomh campála.

7.5.2 Geilleagar Tuaithe

Tá an-chuid bailte, sráidbhailte agus sócmhainní nádúrtha éagsúla i bhFine Gall. Tá an geilleagar tuaithe á thiomáint ag mionbhailte agus sráidbhailte mar bhailte ar nós Baile an Ridire, Loch Sionnaigh, Baile Bachaille, An Aill, Baile Scadán, An Seanbhaile, Baile Gháire, Baile Mhic Dhoinn agus ceantair eile. Port Reachrann, Cúil Chaoith, Cionn Sáile, Móinéar na hAbhann, Baile an Rólaigh chomh maith le ceantair eile. Tá éagsúlacht d'fhiontair thráchtála bheaga, mheánmhéide agus mhórsála ag feidhmiú i gceantair thuaithe ar fud an Chontae faoi láthair. Soláthraíonn siad seo foinsí tábhachtacha fostaíochta agus cuireann siad le héagsúla an gheilleagair tuaithe. Tacaíonn an Chomhairle le fostaíocht tuaithe agus fiontair thráchtála atá ann faoi láthair agus cuirfidh sí chun cinn agus spreagfaidh sí fiontair ar scála cuí. Aithníonn an Chomhairle go mbeidh forbairt fiontraíochta tuaithe agus deiseanna fostaíochta ríthábhachtach chun an geilleagar tuaithe a chothú. Aithnítear san RSES go bhfuil go leor dúshlán le sárú ag ceantair thuaithe. Cuimsíonn siad seo brúnna ginte uirbeacha go daonra atá ag dul in aois i gceantair áirithe. Tá saincheisteanna ann freisin mar athruithe ar struchtúr eacnamaíoch na tuaithe agus easpa rochtana ar bhonneagar agus ar teicneolaíochtaí nua.

Tá áit mhaith ag an gceantar tuaithe i bhFine Gall chun a dhaonra agus a sheirbhísí a chothú, chun a phobail agus a tháirge turasóireachta a chur chun cinn, chun a thimpeallacht thógtha agus nádúrtha a chosaint agus chun éagsúlú a dhéanamh i dtéarmaí fiontraíochta, turasóireachta agus fostaíochta áitiúla. Tá roinnt earnálacha geilleagracha tuaithe ar fud an Chontae, agus ina measc tá talmhaíocht, gairneoireacht, agraibhia, agra-ghnó, eachaí, foraoiseacht, míntíriú talún agus eastóscadh comhiomlán, éagsúlú feirme tionscadail fuinnimh in-athnuaite, fiontar bheaga agus mheánmhéide, gníomhaíocht eacnamaíoch baile-bunaithe agus turasóireacht tuaithe. Tá cáil ar Fhine Gall as a earnáil agraibhia agus gairneoireachta agus cuireann siad go mór le fostaíocht i gceantair thuaithe, mar fhoinsé ríthábhachtach de chruthú fiontraíochta agus deiseanna. Beidh ról ríthábhachtach ag na hearnálacha seo ar fad i ngeilleagar na tuaithe amach anseo. Tacaíonn an NPF agus RSES leis na hearnálacha seo agus luann siad gur cheart geilleagair agus pobail tuaithe a éascú i dtalmhaíocht, foraoiseacht, turasóireacht agus fiontar tuaithe, agus forbairt ró-dhoirte ó limistéir uirbeacha agus tithíocht uirbeach ghinte a sheachaint.

Tá athnuachan na mbailte agus na sráidbhailte tuaithe mar phríomh-chuspóir ag an NPF agus ag an RSES agus an Cist Athghiniúna agus Forbartha Tuaithe chun infheistíocht a sholáthar chun tacú le hathnuachan na tuaithe do thionscadail oiriúnacha i mbailte agus sráidbhailte le daonra níos lú ná 10,000 agus ceantair imeallacha.

Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag tacú agus ag éascú fiontair tuaithe nua agus reatha laistigh den Chontae agus rachaidh sí i dteagmháil agus i gcomhar le príomhpháirtithe leasmhara, gníomhaireachtaí ábhartha, ionadaithe earnála agus pobail áitiúla chun na fiontair tuaithe seo a fhorbairt i bhFine Gall. Tá sé mar aidhm ag an gComhairle geilleagair tuaithe atá inbhuanaithe agus éifeachtúil ó thaobh an gheilleagair de a fhorbairt trí thionscnaimh chun feabhas a chur ar earnálacha amhail talmhaíocht agus bia, foraoiseacht, iascaireacht agus dobharshaothrú tionscail fuinnimh agus eastóscacha, an bhithgheilleagar, turasóireacht, agus éagsúlú go gníomhaíochtaí malartacha ar an bhfeirm agus lasmuigh den fheirm. Agus é seo á dhéanamh tá sé ríthábhachtach go dtabharfar tús áite do chothabháil agus do chosaint an tírdhreacha nádúrtha agus na hoidhreachta tógtha.

Beartas EEP23 Geilleagar Tuaithe

Tacú le agus cosaint a thabhairt do gheilleagair thuaithe atá ann cheana amhail tailte luachmhara talmhaíochta chun soláthar bia inbhuanaithe a chinntiú, chun luach agus carachtar na tuaithe oscailte a chosaint agus chun tacú le héagsúlú geilleagair thuaithe chun poist bhreise a chruthú agus deiseanna atá ag teach chun cinn a uasmhéadú earnálacha, mar agra-ghnó, fuinneamh in-athnuaite, turasóireacht agus foraoiseacht.

Cuspóir EEO57

Spreagadh agus tacaíocht a thabhairt d'fhiontar áitiúil laistigh de bhailte beaga, de shráidbhailte agus de chriosanna gnó tuaithe Fhine Gall trí sholáthar spáis a éascú d'fhostaíocht ar scála beaga lena n-áirítear forbairt oifige.

Cuspóir EEO58

Spreagadh a thabhairt d'athúsáid foirgnimh fholmha agus tearc-úsáidte laistigh de Shráidbhailte Tuaithe mar mhoil cianoibre agus/nó mar chóiríocht d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide.

Beartas EEP24 An Tírdhreach Tuaithe agus an Oidhreacht Nádúrtha a Chosaint

Cothú tírdhreach agus oidhreacht nádúrtha na tuaithe i bhFine Gall a chothromú leis an ngá deiseanna eacnamaíocha a bhaineann le saol na tuaithe ar nós talmhaíochta, gairneoireachta, turasóireachta agus úsáidí eacnamaíocha a bhaineann leis an tuath a thapú agus a chur chun cinn.

Cuspóir EEO59

Spregadh a thabhairt d'fhorbairt cleachtais talmhaíochta atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de, lena chinntiú nach gcuirfidh an fhorbairt isteach ar thaitneamhacht amhairc na tuaithe agus go gcosnaítear sruthchúrsaí, gnáthóga fiadhúlra agus limistéir lena mbaineann tábhacht éiceolaíoch ó bhagairt truaillithe.

Cuspóir EEO60

Tacú le agus éascú a dhéanamh ar chleachtais gairneoireachta atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de.

Bearta EEP25 Margáí

Tacú le margáí lasmuigh agus laistigh i mbailte agus sráidbhailte i bhFine Gall.

Cuspóir EEO61

Tacú le feidhmiú ceadúnaithe margáí tuaithe áitiúla ag láithreacha oiriúnacha i mBailte agus Sráidbhailte Tuaithe.

7.5.2.1 Foraoiseacht

Cuspóir EEO62

Forbarit inbhuanaithe na foraoiseachta a éascú ar an gcoinníoll go bhfuil sí ar aon dul leis an tírdhreach mórthimpeall, nach ndéantar aon drochthionchar suntasach ar uiscí nádúrtha, ar ghnáthóga fiadhúlra, nó ar limistéir chaomhnaithe agus nach mbíonn drochthionchar suntasach amhairc aige ar an tírdhreach áitiúil agus faoi réir ag comhlíonadh na ngnáthchritéir pleanála agus comhshaoil.

Cuspóir EEO63

Tacú le Seirbhís Foraoiseachta na Roinne Talmhaíochta, Bia agus Mara chun forbarit inbhuanaithe foraoise a chur i bhfeidhm de réir na treorach beartais Náisiúnta.

Cuspóir EEO64

Tacaíocht a thabhairt do chosaint agus d'fheabhsú na gcoillte dúchasacha atá ann cheana féin agus nuair is cuí, d'athrú na foraoise buaircíneach go coillearnacha dúchasacha le fócas ar dheiseanna do nascadh gnáthóige agus seirbhísí éiceolaíochta níos leithne.

Cuspóir EEO65

Rochtain ar fhoraoiseacht a spreagadh le haghaidh bealaí siúil, cosáin rothaíochta agus eile nach ngintear torainn gníomhaíochtaí caitheamh aimsire.

7.5.2.2 Fuinneamh In-Athnuaithe

Cuspóir EEO66

Forbarit na hearnála fuinnimh mhalartach a éascú agus a spreagadh, ar aon dul le Straitéis Fuinnimh In-athnuaithe Áitiúil, agus oibriú leis na gníomhaireachtaí ábhartha chun tacú le forbarit cineálacha malartacha fuinnimh nuair nach mbíonn tionchar diúltach ag forbairtí dá leithéid ar an cáilíocht comhshaoil, agus taitneamhacht amhairc, cónaithe nó tuaithe an cheantair.

7.5.2.3 Fiontraíocht Tuaithe

Aithnítear go mbeidh forbairt fiontraíochta tuaithe agus deiseanna fostaíochta ríthábhachtach chun an geilleagar tuaithe a chothú. De réir na straitéise geilleagrach don Chontae iomlán, ba chóir go mbeadh fostaíocht agus seirbhísiú na gceantar tuaithe dírithe go ginearálta ar na hionaid fostaíochta áitiúla sna bailte beaga agus sna sráidbhailte agus sna criosanna gnó tuaithe, ag freastal ar infheistíocht áitiúil agus ar thionscal ar scála beag. Laistigh den tuath, cuirtear gairneoireacht, talmhaíocht, eachaí, áineasa, turasóireacht, táirgeadh fuinnimh agus fiontair atá bunaithe ar acmhainní tuaithe chun cinn.

Breathnófar go dearfach ar ghníomhaíocht eacnamaíoch baile i gceantair thuaithe (cosúil le saoráid cúram leanaí baile, gnó nó ceardlann ceardaíochta) ar choinníoll go gcosnaíonn agus go gcuireann an gnó molta an timpeallacht fhisiciúil chun cinn, agus nach mbíonn tionchar aige, ar bhealach ródhiúltach, ar an gcarachtar reatha nó nádúr aon limistéir, agus ní spreagann sé méaduithe suntasacha tráchta.

Policy EEP26 Fiontraíocht Tuaithe

Spreagadh agus tacaíocht a thabhairt d'fhiontar áitiúil laistigh de bhailte beaga, de shráidbhailte agus de chriosanna gnó tuaithe Fhine Gall trí sholáthar spáis a éascú d'fhostaíocht ar scála beag lena n-áirítear forbairt oifige.

Cuspóir EEO67

Spreagadh a thabhairt d'athúsáid foirgnimh fholmha agus tearc-úsáidte laistigh de Shráidbhailte Tuaithe mar chóiríocht d'fhiontair bheaga agus mheánmhéide.

Cuspóir EEO68

Gníomhaíochtaí eacnamaíochta baile-bhunaithe a cheadú i dteaghaisí atá ann cheana, nuair is féidir, de bharr a nádúir agus a scála, freastal ar na gníomhaíochtaí sa chaoi is nach mbíonn tionchar ródhiúltach ag an ngníomhaíocht bheartaithe ar:

- i. Oibriú feirmeacha talmhaíochta nó gairneoireachta sa chomharsanacht;
- ii. Éiceolaíocht agus tírdhreach tuaithe an cheantair;
- iii. Aon úsáid chónaithe in aice láimhe;

iv. Príomh-úsáid na teaghaise mar áit chónaithe.

Cuspóir EEO69

Tacú le leathnú agus leathadh amach seirbhísí leathanbhanda ardluais laistigh de cheantair thuithe agus éascóidh siad iad.

7.5.2.4 Cairéil, Eastóscadh Comhiomlán agus Míntíriú Talún

Aithníonn an Chomhairle an tábhacht a bhaineann le tionscail eastóscacha don gheilleagar áitiúil agus náisiúnta mar fhoinsí luachmhara amhábhhar do thionscal i gcoitinne agus do thionscal na tógála go háirithe agus mar fhoinse thábhachtach fostaíochta. Faoi láthar, tá líon teoranta cairéal oibriúcháin i bhFine Gall agus tá na cairéil eastóscacha ar fad i dtuaisceart Fhine Gall ídithe go dtí seo.

Féachfaidh an Chomhairle lena chinntiú go ndéanfar acmhainní comhiomlána suntasacha sa Chontae a chosaint go cuí agus, chuige sin, cuirfidh sí srian ar lonnú forbairtí neamh-comhoiriúnacha a chuirfeadh isteach ar fhorbairt éifeachtach acmhainní dá leithéid. Spreagtar úsáid fhéideartha foinsí eile d'ábhar inbhuanaithe mar dhramhaíl tógála agus scartála (C&D) agus ba chóir é a úsáid nuair is féidir chun an gá le ró-eastóscadh a laghdú. Tá deannach, torann, truailliú uisce, creathadh, tionchar amhairc agus giniúint tráchta ar chuid de na fachtóirí nach mór a mheas do na tionscail seo. Tá sé ríthábhachtach na tairbhí eacnamaíocha a bhaineann le heastóscadh a chothromú le tionchar féideartha comhshaoil.

Beartas EEP27 Eastóscadh Comhiomlán

Acmhainní comhiomlán nádúrtha an Chontae a chosaint ó Fhorbairt mhíchuí agus tacú le baint inbhuanaithe acmhainní comhiomlán ag láithreacha oiriúnacha laistigh den Chontae faoi réir ag cosaintí comhshaoil cuí.

Cuspóir EEO70

A chinntiú go seachnaíonn tograí le haghaidh eastóscadh agus míntíriú talún drochthionchar suntasach ar an gcomhshaoil, ar thaitneamhachtaí cónaithe agus ar thaitneamhacht amhairc an cheantair trí mheasúnú comhshaoil, trí mhaolú agus trí sholáthar cuí d'athchóiriú an tírdhreacha.

Cuspóir EE071

Toirmeasc a chur ar eastóscadh mianraí agus míntíriú talún feadh an chósta, go háirithe cóngarach d'ínbhir, ach amháin i gcúinsí eisceachtúla, nuair is féidir a léiriú nach mbeidh aon drochthionchar suntasach ar an gcomhshaoil, ar thaitneamhacht amhairc, ar oidhreacht nó ar chuspóirí caomhnaithe na Laithreán Eorpach.

Cuspóir EEO72

Cosc a chur ar bhaint ábhar trá, comhiomláin, gaineamh agus gairbhéal, lena n-áirítear ábhar a bhaint as éiceachórais dumhcha.

Cuspóir EEO73

Bogaigh chósta, gnáthóga cósta, agus tailte riasc inbhir i gceantair chósta a chaomhnú agus a chosaint ó fhorbairt mhíchuí, lena n-áirítear míntíriú talún. Beidh aon tograí maidir le míntíriú talún i limistéir chósta faoi réir Scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí agus ag measúnú tionchair ar aon bhogaigh, gnáthóga cósta agus riasc inbhir den sórt sin agus an tionchar a bheidh aige ar phróisis chósta lena n-áirítear creimeadh, sil-leagan, breisiú agus tuilte go háirithe mar gheall ar athrú aeráide.

7.5.2.5 Talmhaíocht, Gnó Agraibhia agus Éagsúlú Feirme

Is é Fine Gall an príomh-chontae laistigh de réigiún Bhaile Átha Cliath le haghaidh gníomhaíochtaí talmhaíochta agus tá cáil náisiúnta air as a earnáil gairneoireachta. Is iad oibreoirí táirgthe curaíochta agus mairteola den chuid is mó atá i bpróifíl talmhaíochta an Chontae, agus tá roinnt feirmeacha gairneoireachta ag gabháil do tháirgeadh speisialta torthaí agus glasraí. Ní fostóirí suntasacha sa Chontae iad Talmhaíocht agus Agraibhia faoi láthair, ach níl an tionscal forbartha go leor fós. Cruthaíonn candam na talún talmhaíochta atá ar fáil agus criosú fabhrach don earnáil deiseanna suntasacha féideartha chun an earnáil agus a bonn fostaíochta a fhás amach anseo.

Tá earnáil agraibhia seanbhunaithe i bhFine Gall le roinnt cuideachtaí agraibhia rathúla. Tá an earnáil seo suite go maith chun ról suntasach a ghlacadh sa gheilleagar go ceann i bhfad. Ní mór don earnáil talmhaíochta oiriúnú do na dúshláin a bhaineann le nuachóiriú, athstruchtúrú, forbairt an mhargaidh agus an tábhacht mhéadaitheach a bhaineann le saincheisteanna comhshaoil. Aithnítear go bhfuil gá le héagsúlú ó chleachtais thraidisiúnta talmhaíochta. Spreagfaidh an Chomhairle cleachtais feirmeoireachta agus modhanna táirgthe a thugann aird ar chaomhnú, ar chosaint tírdhreacha, ar chosaint gnáthóga fiadhúlra, ar speicis i mbaol, ar fhlóra agus fána agus ar cháilíocht uisce. Spreagfar cleachtais inbhuanaithe talmhaíochta lena chinntiú nach gcuirfidh forbairt isteach ar thaitneamhacht amhairc na tuaithe nó ar oidhreacht ailtireachta an Chontae agus go gcosnaítear sruthchúrsaí agus limistéir a bhfuil tábhacht éiceolaíoch leo ó bhagairt truaillithe. Leanfaidh an Chomhairle de bheith ag tacú le talmhaíocht agus le tionscnaimh nua talmhaíochta agus ag éascú leo.

Tá Comhairle Contae Fhine Gall, tríd an Oifig Fiontair Áitiúil, ag seachadadh raon leathan tacaíochtaí airgeadais agus neamhairgeadais do chuideachtaí agraibhia sa Chontae. Tógann an Straitéis Agraibhia d'Fhine Gall ar an obair sin agus leagtar amach creat coiteann a chothóidh nuálaíocht agus comhoibriú ar fud na n-earnálacha, ag méadú breisluacha, as a dtiocfaidh cruthú post breise san earnáil agraibhia agus acmhainneacht an bonn agraibhia sa Chontae a uasmhéadóidh. D'fhorbair Comhairle Contae Fhine Gall an straitéis le hionchur ó ghrúpa stiúrtha de shaineolaithe earnála áitiúla.

Beartas EEP28 Talmhaíocht

Féiniúlacht talmhaíocht Fhine Gall Thuaidh a chosaint, carachtar tuaithe an Chontae a chur chun cinn agus tacú leis na hearnálacha táirgeachta talmhaíochta/ghairne oireachta.

Beartas EEP 29 Feirmeoireacht Athghiniúnach & Talmhaíocht Tacaithe ag an bPobal

Tacú le Feirmeoireacht Orgánach agus Athghiniúnach agus Talmhaíocht Tacaithe Pobail i gCeantar Fhine Gall agus iad a spreagadh.

Cuspóir EEO74

Tacú le agus éascú a dhéanamh ar chosaint na dtailte talmhaíochta sa Chontae, ag cinntiú nach ndéanfaidh forbarit nua dochar do-aisiompaithe d'inhmarthanacht tráchtála na n-áiteanna reatha nó nach gcuirfidh siad isteach ar na tailte talmhaíochta.

Cuspóir EEO75

Tacaíocht agus éascú a dhéanamh ar fhorbairt ghairneoireacht i bhFine Gall ag spreagadh bunú/leathnú fiontar nua nuair is cuí.

Cuspóir EEO76

Tacú le fás an talamhghnó i bhFine Gall agus é a éascú agus tacaíocht a thabhairt do thalmhaíocht agus seirbhísí tacaíochta a bhaineann go díreach leis na hearnálacha áitiúla gairneoireachta nó talmhaíochta i bhFine Gall i limistéir chriosaithe RB.

Cuspóir EEO77

Gnó talmhaíochta a bhíonn ag brath go príomha ar bhia agus ar tháirgí Allmhairithe a threorú agus a spreagadh go ceantair a bhfuil bonneagar bóithre imleor iontu, agus atá criosaithe go cuí.

Cuspóir EEO78

Tacaíocht agus spreagadh a thabhairt d'fhorbairt agus do leathnú an tionscail eachaí sa Chontae, lena n-áirítear tacú le gníomhaíochtaí eachaí de mhéid cuí agus ag láithreacha oiriúnacha.

Beartas EEP30 Tionscail Agraibhia

Spreagadh agus soláthar a dhéanamh do thionscal atá nasctha go sonrach le bia, talmhaíocht agus forbairt deiseanna breisluacha sna réimsí seo.

Beartas EEP31 Straitéis Agraibhia Fhine Gall 2019-2021

Tacú le cuspóirí agus gníomhaíochtaí *Straitéis Agraibhia Fhine Gall 2019-2021*.

Cuspóir EEO79

Dul i dteagmhail le agus comhoibriú le príomhpháirtithe leasmhara, gníomhaireachtaí ábhartha, ionadaithe earnála agus pobail áitiúla chun an earnáil agraibhia i bhFine Gall a fhorbairt, chun an earnáil agraibhia a chur chun cinn agus a thaispeáint, lena n-áirítear tacú le himeachtaí amhail Blasanna Fhine Gall, agus chun a chinntiú go acmhainneacht eacnamaíoch na hearnála a áirithiú ar mhaithe leis an ngeilleagar áitiúil, agus geilleagar náisiúnta.

Cuspóir EEO80

A chinntiú go ndéantar cothromaíocht idir na tairbhí eacnamaíocha a bhaineann le hearnáil agraibhia an Chontae a chur chun cinn agus aird chuí a thabhairt ar chaomhnú agus ar chosaint na timpeallachta tuaithe.

Cuspóir EEO81

Fás na hearnála agraibhia i bhFine Gall a chur chun cinn trí fhreagairt do riachtanais agus riachtanais éagsúla na gcomhphárteanna éagsúla laistigh den earnáil agus trí thimpeallachtaí tógtha ar ardchaighdeán a chruthú a thairgeann raon de mhéideanna agus d'fhormáidí foirgneamh, arna dtacú ag soláthar spriocdhírthe an bhonneagair riachtanach.

Cuspóir EEO82

Éagsúlú feirme a chur chun cinn nuair:

- Go bhfuil baint dhíreach ag an togra leis an oibríocht talmhaíochta a dhéantar ar an bhfeirm nó le cineál tuaithe an limistéir;
- Tá an úsáid ag teacht leis an mbonneagar bóithre atá sa cheantar faoi láthair;
- Ní bhíonn tionchar do-ghlactha aige ar thírdhreach, ar thimpeallacht agus ar charachtar an cheantair.

Cuspóir EEO83

Athúsáid agus oiriúnú íogair na bhfoirgneamh feirme atá ann cheana féin le haghaidh éagsúlú feirme a chur chun cinn. Sa chás go bhfuil gá le foirgneamh nua, lonnófar é, nuair is praiticiúil, laistigh den ghrúpa foirgneamh feirme atá ann cheana féin nó in aice leis agus bainfidh sé le foirgnimh atá ann cheana féin agus leis an tuath máguaird ó thaobh dearadh, suíomh agus ábhar.

Cuspóir EEO84

Tacú agus éascú le hobair Teagasc agus comhlachtaí feirmeoireachta/áitiúla eile laistigh den Chontae i gcur chun cinn an gheilleagair tuaithe, lena n-áirítear forbarit talmhaíochta, éagsúlú tuaithe, oiriúnú turasóireachta agus forbairt tionscnamh nua chun tacú le feirmeoireacht.

7.5.3 Miondíol

Tá ról suntasach ag miondíol i bhfás agus i ngeilleagar Fhine Gall agus is í an earnáil mhiondíola an tionscal aonair is mó i gContae Fhine Gall de réir líon fiontar (2020 R4) le breis agus 1,500 gnó gníomhach laistigh den tionscal. Is feidhm den daonra agus den chaiteachas tomhaltóra atá ar fáil go príomha é éileamh miondíola. Ar an iomlán tá méadú suntasach tagtha ar dhaonra Fhine Gall le 10 mbliana anuas. Níl na leibhéil fáis scaipthe go cothrom ar fud an Chontae ach dhírigh siad go mór ar an lárionaid uirbeacha atá ann cheana féin. Sord agus Baile Bhlainséir a dhéanann suas 30.7% den fhás iomlán (10.4% agus 20.3% faoi seach), agus is ionann lonnaíochtaí Leibhéal 3 atá ann cheana agus 34.6%. Is ionann an chuid eile agus 34.7%. Ó thaobh spáis de, is cosúil go bhfuil comhghaol idir fás daonra agus cóngaracht do Chathair Bhaile Átha Cliath agus líonra an M50/M1.

De réir na Straitéise Lonnaíochta san RSES, meastar go dtiocfaidh méadú 369,000 ar dhaonra Fhine Gall faoi 2031. Tabharfaidh beartas miondíola cuntas don fhás spásúil seo laistigh d'Fhine Gall agus réamh-mheastar na himpleachtaí a bhaineann leis do sholáthar miondíola dár mórionaid uirbeacha, bailte agus sráidbhailte. Ag baint úsáide as fás daonra absalóideach 3 mar sheach-vótálaí don éileamh, bhí an fás beagnach ar aon dul leis na hionchas atá leagtha amach san Ordlathas Miondíola d'Fhine Gall. Gné shuntasach is ea é Baile Brigín, áit ar tháinig fás suntasach ar an daonra de 14.7% thar an tréimshe deich mbliana ó 2006-2016.

Tacóidh agus tiomáinfidh EMRA ullmhúchán straitéise miondíola nua don Réigiún faoi cheanglais na dTreoirínte um *Pleanáil Miondíola d'Údarás Phleanála 2012*, nó aon nuashonrú ina dhiaidh sin, chun an t-ordlathas seo a nuashonrú agus ceanglais spáis urláir a chur i bhfeidhm don Réigiún. Ullmhóidh Comhairle Contae Fhine Gall Athrú ar an bPlean Forbartha má bhíonn gá leis de bharr aon nuashonrú ar na Treoirínte miondíola.

Leanfaidh beartas miondíola Chomhairle Contae Fhine Gall ag tabhairt tosaíochta d'ionaid mhiondíola ainmnithe san ordlathas miondíola agus beidh forbairt miondíola sa todhcháí bunaithe ar chur chuige seicheamhach, mar a léirítear sna Treoirínte Pleanála Miondíola. Ba cheart forbarit miondíola nua dhíriú go príomha ar na mór-lár bailte agus lár na mbailte sa Chontae agus a bheith de réir an chineáil agus an fhormaid a léirítear san ordlathas miondíola. Ba cheart go mbeadh forbairt mhiondíola nua do bhailte beaga, lár sráidbhailte, ionaid áitiúla agus sráidbhailte beaga (Leibhéal 4 agus Leibhéal 5) ar aon dul le Ordlathas Miondíola Fhine Gall, le béim láidir ar a bheith ar scála cuí agus a thairiscint chun freastal go leordhóthanach ar riachtanais mhiondíol áitiúla. Ba chóir go mbeadh forbairtí miondíola nua d'ionaid leibhéal 2 agus 3 suite laistigh de na príomhlimistéir mhiondíola atá aitheanta do na lárionaid seo.

Ní bhreithneofar tograí d'fhorbairt mhiondíola nua lasmuigh de na croí-limistéir mhiondíola sainithe ach amháin i gcúinsí eisceachtúla nuair atá an tÚdarás Pleanála sásta nach bhfuil aon láithreáin nó suíomhanna féideartha ar fáil laistigh den chroí-limistéir miondíola molta riachtanach chun freastal ar riachtanais an cheantair.

Príomhfhócas do bheartas miondíola i bhFine Gall is ea é an athnuachan ár mbailte agus ár sráidbhailte agus aitheantas a thabhairt don Chéad Straitéis do Lár an Bhaile sa Chlár don Rialtas, Ár dTodhcháí Roinnte agus a ról in athnuachan bailte agus sráidbhailte i ndiaidh Covid-19. Tá cur chuige réamhghníomhach glactha ag Comhairle Contae Fhine Gall maidir le feabhas a chur ar tharraingteacht na mbailte agus na sráidbhailte i bhFine Gall i ndiaidh Covid-19 le scéimeanna chun an fearann poiblí a uasghrádú le plandáil, suíocháin, páirceáil rothar, páirceanna, leithris agus coisithe ar roinnt sráideanna a spreagadh agus spás poiblí lasmuigh ag saoránaigh a spreagadh freisin. Tacóidh Comhairle Contae Fhine Gall le bearta a theastaíonn chun lár bailte agus sráidbhailte a chruthú a bhfuil úsáidí measctha ina gcuid lárnach díobh, a d'fhéadfadh tacú le timpeallachtaí maireachtála ardchaighdeáin taobh le riachtanais tráchtála/miondíola agus seirbhísí eile. Tá an gá le beartais athnuachana cuí tábhachtach freisin, trínar féidir le tionscadail athnuachana lár an bhaile atá ann cheana féin tarraingteacht lár baile/sráidbhaile a mhéadú, agus bealaí a shainnithint trínar féidir lárionaid uirbeacha Fhine Gall a fheabhsú go leanúnach agus a bheith ina n-áiteanna mealltacha chun cuairt a thabhairt orthu agus am a chaitheamh iontu.

3 Approximated population growth via application of underlying electoral division data in lieu of settlement-specific due to data constraints.

7.5.3.1 Nádúr athraitheach an mhiondíola

Tá ról ríthábhachtach ag miondíol maidir le cur le fás geilleagrach, le fostaíocht a sholáthar agus a chothú agus le ceantair tarraingteacha uirbeacha agus thuaithe a chruthú ina bhfuil na seirbhísí a theastaíonn uathu chun an caighdeán saoil ina bpobail ar leith a mhéadú. Níl aon dabht ach go gcuireann miondíol go mór le sochaí na hÉireann. In 2020, thug codanna den earnáil mhiondíola aghaidh ar iarmhairtí uafásacha Covid19 agus na srianta a bhain leis. Deirtear in eagrán Mheán Fómhair 2020 de Monatóir Eacnamaíoch Bhaile Átha Cliath gur laghdaigh srianta Covid-19 caiteachas miondíola ar fud go leor earnálacha de gheilleagar Bhaile Átha Cliath, agus go bhfuil dlús á chur ag an am céanna leis an treocht a bhí ann cheana i dtreo ríomh-thráchtála. Tháinig méadú 43% ar Ríomhthráchtáil i mBaile Átha Cliath. Bhí laghdú 79.7% bliain ar bhliain ar an gcaiteachas ar shiamsaíocht (óstáin, beáir agus bialanna) ach tháinig méadú 16.7% bliain ar bhliain ar chaiteachas ar riachtanais (earraí grósaíreacht). Tháinig laghdú 56.7% bliain ar bhliain ar an gcaiteachas ar éadaí agus earraí siopaí ilranna i R2 2020. (Monatóir Eacnamaíochta Bhaile Átha Cliath Meán Fómhair 2020). Tháinig méadú suntasach i siopadóireacht ar líne le linn na paindéime. Bhí dúshláin do mhiondíoltóirí mar thoradh ar an bpaindéim agus bhí tionchar aige ar lár na mbailte i dtéarmaí rátaí folúntais agus dúnadh gnó.

Ag cur san áireamh suíomh Fhine Gall laistigh de Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre is dócha go bhféachfaidh formáidí miondíola nua agus nuálacha le bunú i mBaile Átha Cliath agus beidh polasaithe Chomhairle Contae Fhine Gall solúbtha go leor chun iad seo a bhreithniú nuair is cuí. Áiríodh le tacú le téarnamh na hearnála miondíola i bhFhine Gall soláthar dreasachtaí airgeadais, Pleananna Athnuachana Lár an Bhaile agus Straitéisí um Chruthú Áite, a moladh san RSES. Tá sé ríthábhachtach cur chuige Lár an Bhaile a ghlacadh i leith na forbartha chun ár mbailte agus ár sráidbhailte a athbheochan, iad a dhéanamh ina n-áiteanna bríomhara le maireachtáil, le hoibriú, le siopadóireacht a dhéanamh iontu agus le gnó a dhéanamh iontu agus tá sé ag taispeáint caiteachas méadaithe ar mhiondíol. Tá athbhreithniú á dhéanamh faoi láthair ag Comhairle Contae Fhine Gall ar a Fodhlíthe Corrrthrádála d'fhonn líon na láithreacha atá ar fáil do dhíoltóirí neamhspleácha a mhéadú le tairiscint caifé/bia ag láithreacha mórílimh. Ina theannta sin, tá Scéim Feabhsúcháin ar Aghaidh Siopaí ar fud an Chontae ag Comhairle Contae Fhine Gall chun spreagadh a thabhairt do ghnóthaí áitiúla feabhas a chur ar a n-aghaidheanna sráide agus chun Príomhshráideanna ar fud an Chontae a athbheochan. Beidh feabhas a chur ar chuma na sráid-dreacha agus spásanna folmha a athbheochan, lena n-áirítear spreagadh a thabhairt do sholáthar meascán d'úsáidí miondíola, tráchtála, fóillíochta agus cónaithe i lár ár mbailte lárnach do bheartas na Comhairle chun tacú leis an earnáil mhiondíola.

7.5.3.2 Folúntas

Is léiriú iad na rátaí folúntais ar shláinte eacnamaíoch áitiúil na mbailte. Is iad príomhchuspóirí an bheartais mhiondíola sa Phlean ná a chinntiú go bhfeidhmíonn lárionaid uirbeacha agus tuaithe an Chontae ar leibhéal cuí le raon soláthair miondíola agus tairiscint a léiríonn a rangú in Orlathas Miondíola Fhine Gall, agus go bhfuil beogacht agus inmharthanacht an mhiondíola sna hionaid seo a chosaint agus a fheabhsú de réir mar a thagann deiseanna chun cinn. I dtéarmaí folúntais tráchtála, bhí an ráta folúntais foriomlán do Chontae Fhine Gall i R2 2020 13%, 0.5% níos ísle ná an meán náisiúnta ach 1% níos airde ná meán Bhaile Átha Cliath. (Foinse: GeoDirectory 2020 Q4).

Is féidir le folúntais ar na príomhshráideanna, ionaid siopadóireachta, agus ionaid áitiúla bhailte agus

sráidbhailte an Chontae dúshlán ar leith a chruthú, mar a léiríodh le linn an choir chun donais eacnamaíoch. Is é polasaí na Comhairle maidir le folúntais i lárionaid an Chontae ná úsáid a bhaint as gach beart atá ar fáil chun úsáidí cuí cónaithe, sóisialta, miondíola agus pobail a spreagadh i lár bailte agus sráidbhailte, ag teacht le cur chuige Lár an Bhaile chun Cinn, chun a mbeogacht a fheabhsú agus inmharthanacht agus na húsáidí seo a chur chun cinn go gníomhach i stoc foirgneamh tearc-úsáidte nó folamh. Tá athbheochan agus cruthú áite sláintiúil mar thosaíocht ag Comhairle Contae Fhine Gall chun a chinntiú go gcruthóimid áiteanna sláintiúla agus tarraingteacha le maireachtáil agus le hoibriú lonu agus lena chinntiú go mbaintear úsáid iomlán as tailte.

Beartas EEP32 Miondíol

Tacaíocht agus treisiú a dhéanamh ar an straitéis mhiondíola laistigh den Chontae ag féachaint don RSES, nó aon straitéis miondíola réigiúnach a tháinig in ionad, agus iniúchadh a dhéanamh ar an deis chun an fheidhm mhiondíola i mbailte agus sráidbhailte Fhine Gall a neartú.

Cuspóir EEO85

A éileamh go ndíreofar forbairt mhiondíola shuntasach nua go príomha ar na Leibhéil níos airde in Ordlathas Miondíola Fhine Gall agus go sonrath ar na príomhlimistéir mhiondíola a sainithníodh do na hionaid seo. I gcúinsí eisceachtúla amháin (i gcás ina bhfuil an tÚdarás Pleanála sásta nach bhfuil aon láithreán nó láithreáin ionchasacha ar fáil laistigh den chroílimistéar miondíola nó ar imeall an chroí-láir, agus go bhfuil an fhorbairt mhiondíola bheartaithe riachtanach chun freastal ar riachtanais an ionaid mhiondíola).

Cuspóir EEO86

A chinntiú go bhfuil iarratais ar fhorbairt miondíola nua comhsheasmhach le polasaithe miondíola an Phlean Forbartha, go háirithe le Ordlathas Miondíola Fhine Gall, agus go ndéantar iad a mheasúnú de réir cheanglais na dTreoirínte d'Údarás Phleanála: Pleanáil Miondíola, lena n-áirítear, nuair is cuí, an Cur Chuige Seicheamhach a chur i bhfeidhm, agus ceanglais maidir le measúnuithe tionchair mhiondíola agus measúnuithe tionchair iompair d'fhorbairtí miondíola a d'fhéadfadh tionchar a bheith acu, mar gheall ar a scála agus/nó a suíomh, ar bheogacht na mbailte móra áitiúla, agus lár na sráidbhailte, agus aird á tabhairt ar an tionchar ar a leithéid d'fhéadfadh go mbeadh treoracha/forbairtí ar an gceann atá ann gnólachtaí atá ag feidhmiú laistigh den cheantar.

7.5.4 Ordlathas Miondíola

Leagann an RSES Ordlathas Miondíola 5 chiseal amach don réigiún agus sonraítear na hionaid a bhaineann le Fine Gall sa tábla thíos. Is iad leibhéil 1-3 na hionaid a léirítear san RSES agus is iad na hionaid leibhéil 4 agus 5 na cinn a shocraíonn an Plean Forbartha.

Tábla 7.2 Ordlathas Miondíola Fhine Gall

Leibhéal	Ionadaithe Fhine Gall	Spríoc Críosaithe	Cineálacha Seirbhísí	Cuí Formáid Miondíola
			Ba cheart go mbeadh na hionaid seo thairiscint raon iomlán de gach cineálacha seirbhísí miondíola o siopaí nuachtáin go siopaí speisialtacha agus búitíc; siopaí móra	Ardoird Comparáid Meánoird Comparáid Íosoird Comparáid

<p>Leibhéal 2*</p> <p>*Is e Leibhéal 1 Lárchathrach Bhaile Átha Cliath</p>	<p>Sord & Baile Bhainséir</p>	<p>Lárionaid Mhóra na mBailte 'MC'</p>	<p>ranna, siopaí áise de gach cineál, ionaid siopadóireachta agus ardleibhéal úsáidí measctha lena n-áirítear na healaíona agus cultúr chun áit bheo bhríomhar a chruthú. Ba chóir go mbeadh ionaid Leibhéal 2 nasctha go maith agus go bhfreastalóidh siad orthu ag iompar poiblí ar ardchaighdeán, le dobharcheantair daonra de bhreis ar 60,000 duine.</p>	<p>Ollstór Ollmhargadh</p>
<p>Leibhéal 3</p>	<p>Baile Brigín, Malahide, Skerries, Charlestown, Rush, Lusk and Donabate</p>	<p>Lárionaid Mhóra na mBailte 'MC'</p> <p>Lár an Bhaile 'TC'</p>	<p>Beidh éagsúlacht sna hionaid seo i dtéarmaí scála an tsoláthair agus méid an dobharcheantair bunaithe ar a gcóngarachta d'lonad Leibhéal 2. Go ginearálta sa chás go bhfuil dobharcheantar mór ag an lárionad (ar nós Baile Brigín) agus nach bhfuil sé gar do lár an bhaile mhóir, ba chóir go mbeadh raon de shiopadóireacht chomparáide ann (cé nach bhfuil aon siopa ilranna mór ann), le meascán úsáidí agus seirbhísí, roinnt gníomhaíochtaí fóillíochta agus raon caiféanna agus bialanna. D'fhéadfadh ollmhargadh amháin agus siopa ilrannach ar scála níos lú a bheith ag teastáil chun freastal ar riachtanais áitiúla. Sa chás go bhfuil Lárionad Leibhéal 3 gar do lár an bhaile mhór atá</p>	<p>Meánoird Comparáid Íosoird Comparáid Ollstór Ollmhargadh</p>

			<p>ann chean féin, ba chóir go mbeadh scála an tsoláthair miondíola agus úsáide measctha níos ísle, agus an raon siopaí atá molta ag freastal ar riachtanais laethúla níos bunúsaí, agus gan ach raon mionscála d'aonaid chomparáide ag trádáil.</p> <p>Ba chóir go bhfreastalóidh Ionaid Leibhéal 3 go ginearálta do dhaonra idir 10,000 agus 40,000 duine.</p>	
--	--	--	--	--

<p>Leibhéal 4</p>	<p>Sráidbhaile Bhaile Bhlainséir, Mullach Eadrad, Cluain Saileach, Caisleán Cnucha, Binn Éadair, Port Mearnóg, Baile Dúill, Ongar, Cill Fhionntain, Baile an Ridire</p> <p>Coill na nÚll, Steach Póilín, An Ráschúrsa, Diméin Sheantraibh, Cois Bá, Castlemills, Cnoc na Carraige, Baile an Tirialaigh, Caisleán na bPréachán Ionad Áitiúil Plásóg na Rós agus Ráth Béil</p>	<p>Lár an Bhaile 'TC'</p> <p>Ionad Áitiúil 'LC'</p>	<p>Ba cheart go soláthródh na hionaid seo go ginearálta d'ollmhargadh amháin idir 1,000-2,500 méadar cearnach le raon teoranta de shiopaí tacaíochta (ordú íseal comparáid), seirbhísí tacaíochta, áiseanna pobail nó clinicí sláinte a ghrúpáil le chéile chun fócas a chruthú don daonra áitiúil. Ba cheart go bhfreastalóidh an leibhéal ionaid seo ar riachtanais laethúla an daonra áitiúil agus an dobharcheantar máguaird.</p>	<p>Comparáid Ord Íochtarach (teoranta do líon beag de shiopaí ag freastal ar riachtanais áitiúla) Ollmhargadh</p>
<p>Leibhéal 5</p>	<p>Sráidbhaile Cionn Sáile, Cionn Sáile/ Faoldroim Baile Breacáin, An Tobar Naofa, Rivervalley, Seabury, Fearann an Chaisleáin, Radharc an Chnocáin, Baile an Hartaigh, Baile an Huntaigh, Baile an Chairpintéaraigh, Boraimhe, Ridgewood, Gleann na Muilleoirí, Lóiste an Labhrais, An Chorr Dhubh agus Loch Sionnaigh, Inis Pádraig Ionad Siopadóireachta, Ionad Siopadóireachta na Sceirí</p> <p>Baile Scadán, Baile Mhic Dhoinn, An Aill, Baile Gháire,</p>	<p>Ionad Áitiúil 'LC'</p>	<p>Ba chóir go gcomhlíonfadh na hionaid seo na bunghnéithe riachtanais laethúla na timpeallachta cónaitheoirí, cibé acu mar phointí fócais tuaithe gar d'aiseanna pobail eile ar nós na bunscoileanna áitiúla, oifig an phoist agus club CLG nó mar ardán de shiopaí laistigh de bhruachbhaile. Táthar ar súil le huasmhéid de cheann nó dhó de shiopaí beaga áise, de shiopaí nuachtáin, agus d'fhéadfadh seirbhísí tacaíochta eile a bheith ann.</p>	<p>Siopaí áitiúil</p>

	<p>Seanbhaile, Baile Bachaille, Baile an Rólaigh, Cúil Chaoith agus Mhóinéar na hAbhann</p>	<p>Sráidbhaile Tuaithe 'RV'</p>		
--	---	---------------------------------	--	--

Príomhlimistéir

Mhiondíola

Lárionad Mhóra na mBailte

Tá Sord agus Baile Bhlainséir ag Leibhéal 2, an leibhéal is airde d'Ordlathas Miondíola Fhine Gall agus a fhreagraíonn do Ghrádlathas Lonnaíochta an Chontae. Is lárionaid uirbeacha iad seo a bhfuil tábhacht réigiúnach ag baint leo i dtéarmaí a bhfeidhm mhiondíola agus mhéid a soláthar miondíola i spás urláir áise, comparáide agus páirce miondíola agus trádstórais. Is é polasaí na Comhairle maidir leis na Mórionaid Bailte seo ná a bpríomhfheidhmeanna miondíola a fheabhsú, a neartú, a chomhdhlúthú agus a fheabhsú go réamhghníomhach chomh maith leis na feidhmeanna fóillíochta, pobail agus cathartha a chuireann siad ar fáil.

Cuspóir EEO87

Sord agus Baile Bhlainséir a fhorbairt agus a chur chun cinn mar Lárionaid Mhóra Bailte inbhuanaithe, bríomhara agus rathúla a fheidhmíonn ag an Leibhéal miondíola is airde laistigh de Ordlathas Miondíola Fhine Gall, agus chun feidhmíocht mhiondíola Shoird agus Bhaile Bhlainséir a neartú, a fheabhsú agus a éagsúlú maidir le comhthéacs réigiúnach.

Cuspóir EEO88

Feabhsuithe ar chandam agus cáilíocht na tairisceana miondíola agus na feidhme i Sord agus i mBaile Bhlainséir a éascú, agus a bhforbairt inbhuanaithe a chinntiú trína bpríomhlimistéir miondíola reatha a chomhdhlúthú, a dhianú agus a fheabhsú, agus trí dheiseanna miondíola nua a dhíriú isteach sna príomhlimistéir mhiondíola aitheanta do gach ceann acu.

Baile agus/ó lár an cheantair

Tá Baile Brigín, Mullach Íde, Na Sceirí, Baile Shéarlais, An Ros, Lusca agus Domhnach Bat san áireamh ag Leibhéal 3 d'Ordlathas Miondíola Fhine Gall. Tá na hionaid seo scaipthe go maith go tíreolaíoch ar fud an Chontae, le daonraí suntasacha cónaitheoirí agus ag freastal freisin ar dhobharcheantair níos leithne, cuid acu isteach i gceantair thuaithe. Cé go bhfuil na bailte seo uathúil le carachtair shainiúla agus forbairt stairiúil, feidhmíonn siad agus tá cumas breise acu feidhmiú thar thréimshe an Phlean go leibhéal miondíola níos airde mar gheall ar neart a ndaonra cónaithe agus a ndaonra.

Cuspóir EEO89

Cinntiú go ndéanfar forbairt ar Bhaile Brigín, Mullach Íde, Na Sceirí, Baile Shéarlais, an Ros, Lusca agus Domhnach Bat mar Lárionaid Bailte inbhuanaithe, bríomhara agus rathúla a fheidhmíonn ag leibhéal ard miondíola laistigh d'Ordlathas Miondíola Fhine Gall chun freastal ar riachtanais mhiondíola agus rogha mhiondíola imleor a thairiscint dá gcuid daonraí áitiúil agus do bharcheantair.

Cuspóir EEO90

Feabhsuithe ar scála cuí éascú ar chandam agus cáilíocht na tairisceana miondíola agus na feidhme i mBaile Brigín, Mullach Íde, Na Sceirí, Baile Shéarlais, an Ros, Lusca agus Domhnach Bat agus a bhforbairt inbhuanaithe a chinntiú trí chomhdhlúthú, dianú agus feabhsú a bpríomhlimistéir miondíola reatha, agus trí deiseanna mhiondíol nua sna príomhréimsí miondíola aitheanta do gach ceann acu a threorú.

Cuspóir EEO91

A chinntiú go bhfuil tairiscint mhiondíola ag Lárionaid Bailte Leibhéal 3 atá imleor ó thaobh scála, cineáil agus raon de gan tionchar diúltach a imirt ar thrádáil nó a atreorú ó na láithreacha miondíola ar ord níos airde.

Ionaid Chomharsanachta, Ionaid Áitiúla – Bailte Beaga agus Sráidbhailte

Áirítear ar Leibhéal 4 de Ordalthas Miondíola Fhine Gall roinnt bailte beaga tábhachtacha, lárionaid sráidbhailte uirbeacha, agus lárionaid áitiúla. Tá siad seo scaipthe ar fud an Chontae lena n-áirítear ionaid uirbeacha ar nós Sráidbhaile Bhaile Bhlainséir, Mullach Eadrad, Cluain Saileach, Caisleán Cnucha agus Ongar in iarthar an Chontae, Baile an Ridire ó thuaidh, agus Binn Éadair, Port Mearnóg, Baile Dúill, agus Cill Fhionntain san oirthear. Tá liosta iomlán d'ionaid Leibhéal 4 san áireamh i gCreatlathas Miondíola Fhine Gall i dTábla 1 thuas.

Cuspóir EEO92

Cinntiú go ndéanfar forbarit ar Ionaid Leibhéal 4 mar Bhailte Beaga inbhuanaithe, bríomhara agus rathúla, mar Lárionaid Sráidbhaile agus mar Ionaid Áitiúla a fheidhmíonn ag leibhéal laistigh de Ghrádlathas Miondíola Fhine Gall chun freastal ar riachtanais mhiondíola na ndaonraí áitiúla láithreacha agus na ndaonraí dobharcheantair.

Cuspóir EEO93

Nuair a shaináithnítear agus nuair a bhunaítear bearna i soláthar miondíola Lárionad Leibhéal 4, éascóidh feabhsúcháin ar scála cuí ar thairiscint agus feidhm mhiondíola in Ionaid Leibhéal 4 agus cinntigh a bhforbairt inbhuanaithe trí fheabhas a chur ar an Lárionad atá ann faoi láthair do gach ceann acu agus deiseanna nua miondíola a dhírú isteach san Ionaid.

Cuspóir EEO94

A chinntiú go bhfuil tairiscint mhiondíola leordhóthanach ag Bailte Beaga Leibhéal 4, ag Lárionaid Sráidbhailte agus ag Ionaid Áitiúla atá leordhóthanach ó thaobh scála, cineáil agus raon de gan tionchar diúltach a imirt ar thrádáil nó a atreorú ó na láithreacha miondíola ar ord níos airde.

Siopaí Áitiúla/Sráidbhailte Beaga

Áiríonn Leibhéal 5 d'Ordalthas Miondíola Fhine Gall raon d'ionaid áitiúla is ísle feidhmíochta agus grúpaí beaga siopaí áitiúla i gceantair uirbeacha, agus na sráidbhailte tuaithe. Ar aon dul le hIonaid Leibhéal 4, tá ionadaíocht fhorlathan ag na hIonaid Leibhéal 5 ar fud an Chontae óna nádúr, agus áirítear orthu na Sráidbhailte Tuaithe, Baile Scadán, Baile Mhic Andáin, An Aill, Baile Gháire, An Seanbhaile, Baile Bachaille, Baile an Rólaigh, Cúil Chiúin, agus Móinéar na hAbhann (*liosta iomlán de na Tá Ionaid Leibhéal 5 san áireamh in Ordalthas Miondíola Fhine Gall sa Tábla 7.2 thuas*).

Cuspóir EEO95

Cinntiú go ndéanfar forbairt ar Ionaid Leibhéal 5 mar Shiopaí Áitiúla inbhuanaithe, bríomhara agus rathúla agus mar Shráidbhailte Beaga ag feidhmiú ar leibhéal laistigh de Ghrádlathas.

Cuspóir EEO96

Nuair a shaináithnítear agus nuair a bhunaítear bearna i soláthar miondíola Lárionad Leibhéal 5, éascóidh feabhsúcháin de réir scála cuí ar thairiscint mhiondíola agus feidhm Lárionad Leibhéal 5 agus cinntigh a bhforbairt inbhuanaithe trí fheabhas a chur ar an Lárionad atá ann faoi láthair do gach ceann acu agus deiseanna nua miondíola a dhíriú isteach san Ionaid.

Cuspóir EEO97

Cinntiú go bhfuil tairiscint mhiondíola leordhóthanach ag Siopaí Áitiúla agus Sráidbhailte Beaga Leibhéal 5 ó thaobh scála, cineáil agus raon de gan tionchar diúltach a imirt ar thrádáil nó a atreorú ó na láithreacha miondíola ar ord níos airde.

Cuspóir EEO98

Beogacht, inmharthanacht agus athghiniúint Lárionaid Mhórbhailte, Bhaile, Áitiúil agus Shráidbhailte an Chontae a chothabháil agus a neartú trí sholáthar a dhéanamh do nithe is díol spéise do chathracha, fóillíochta, cultúrtha agus turasóireachta agus ag cinntiú go bhfanann miondíol mar fheidhm lárnach de na hionaid seo.

Cuspóir EEO99

Úsáid spás urláir folmha a chur chun cinn inár mórlár bailte, lár na mbailte, lárionaid áitiúla agus sráidbhailte agus tacú le tograí le haghaidh athchóiriú agus athsholáthar foirgneamh/aonaid atá imithe as feidhm laistigh de na lárionaid seo.

Úsáidí Neamh-Mhiondíola, Asraonta Mearbhia, Bealaí, Eisceadúnais agus Oifigí Gealltóireachta

Chun beogacht agus inmharthanacht lárionaid uirbeacha agus tuaithe an Chontae a chosaint agus a fheabhsú, ní mór monatóireacht a dhéanamh ar úsáidí neamh-mhiondíola (amhail ionaid siamsa agus stuaráí), asraonta mearbhia, eisceadúnais agus oifigí gealltóireachta. D'fhéadfadh tionchar diúltach a bheith ag rósholáthar nó ceannas de na cineálacha úsáidí seo laistigh de phríomh-shráideanna, ionaid siopadóireachta agus ionaid áitiúla d'ionaid Fhine Gall ar thaitneamhachtaí na n-ionad sin agus ar a gcumas a bhfeidhmeanna miondíola a chomhlíonadh de réir a n-aicmithe san Ordlathas Mhiondíola Fhine Gall.

Cuspóir EEO100

Rialú a dhéanamh ar sholáthar úsáidí neamh-mhiondíola, go háirithe ag leibhéal na talún, ar phríomh-shráideanna na mbailte agus sráidbhailte, ionaid siopadóireachta agus lárionaid áitiúla chun a chinntiú nach ndéantar díobháil do thaitneamhachtaí na sráideanna agus na n-ionad seo de bharr deiseanna miondíola a chailleadh.

Cuspóir EEO101

Cosc a chur ar rósholáthar nó ceannas ar asraonta mearbhia, beir leat, eisheadúnais, agus oifigí gealltóireachta ar phríomh-shráideanna bailte agus sráidbhailte, ionaid siopadóireachta agus ionaid áitiúla chun a chinntiú nach ndéantar díobháil do thaitneamhachtaí na sráideanna agus na n-ionad seo trí an cailteanas miondíola deiseanna.

Trádstóráil Miondíola agus Páirceanna Miondíola

Tá forbairt shuntasach ar trádstóráil mhiondíola agus tailte criosaithe ardteicneolaíochta le 78.5% agus 48.7% den talamh criosaithe a forbraíodh ó R2 2020. I gcás trádstórála miondíola níl ach 6 heicteár d'acmhainn talún criosaithe fágtha. In éagmais straitéise miondíola atá cothrom le dáta, meastar go bhfuil sé cuí go bhfanfadh na criosanna Trádstórála Miondíola atá ann faoi láthair agus go nglactar cur chuige aireach maidir le measúnú a dhéanamh ar mholtaí le haghaidh trádstóráil miondíola agus/nó páirceanna miondíola nua, agus go ndéanfaí measúnú tionchair miondíola. Ba chóir go mbeadh aon togra den sórt sin ag gabháil leis.

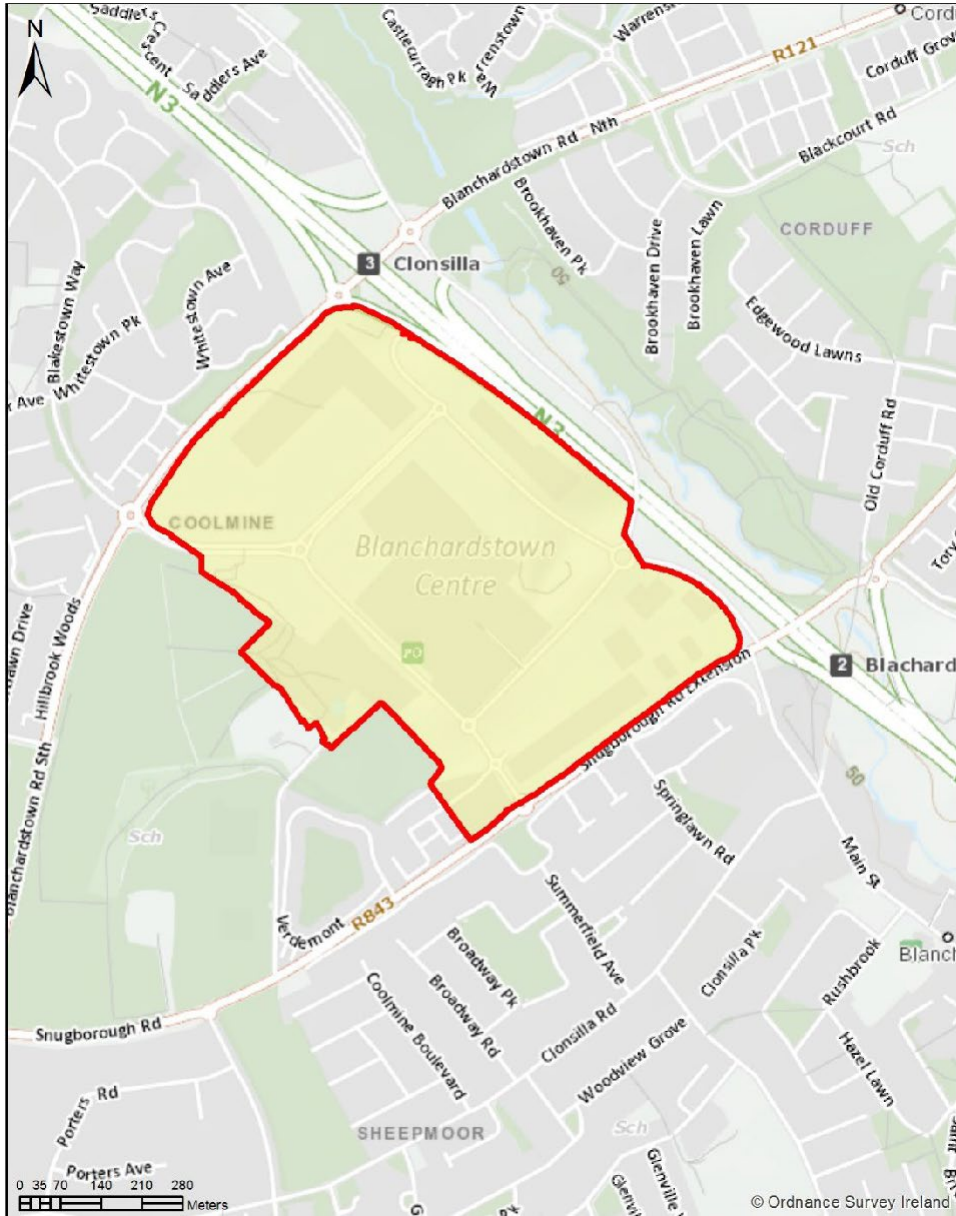
Cuspóir EEO102

Éileamh díreach ar ollstóráil mhiondíola agus/nó páirceanna miondíola isteach sna tailte criosaithe 'MC' Mór-Lár an Bhaile de na láithreacha miondíola ardoird Leibhéal 2 agus isteach sa chriosú 'RW' Trádstórais Miondíola, b'fhearr, ar an gcéad dul síos, chun an limistéar reatha cnuasaigh trádstórais mhiondíola agus/nó páirceanna miondíola a chomhdhlúthú.

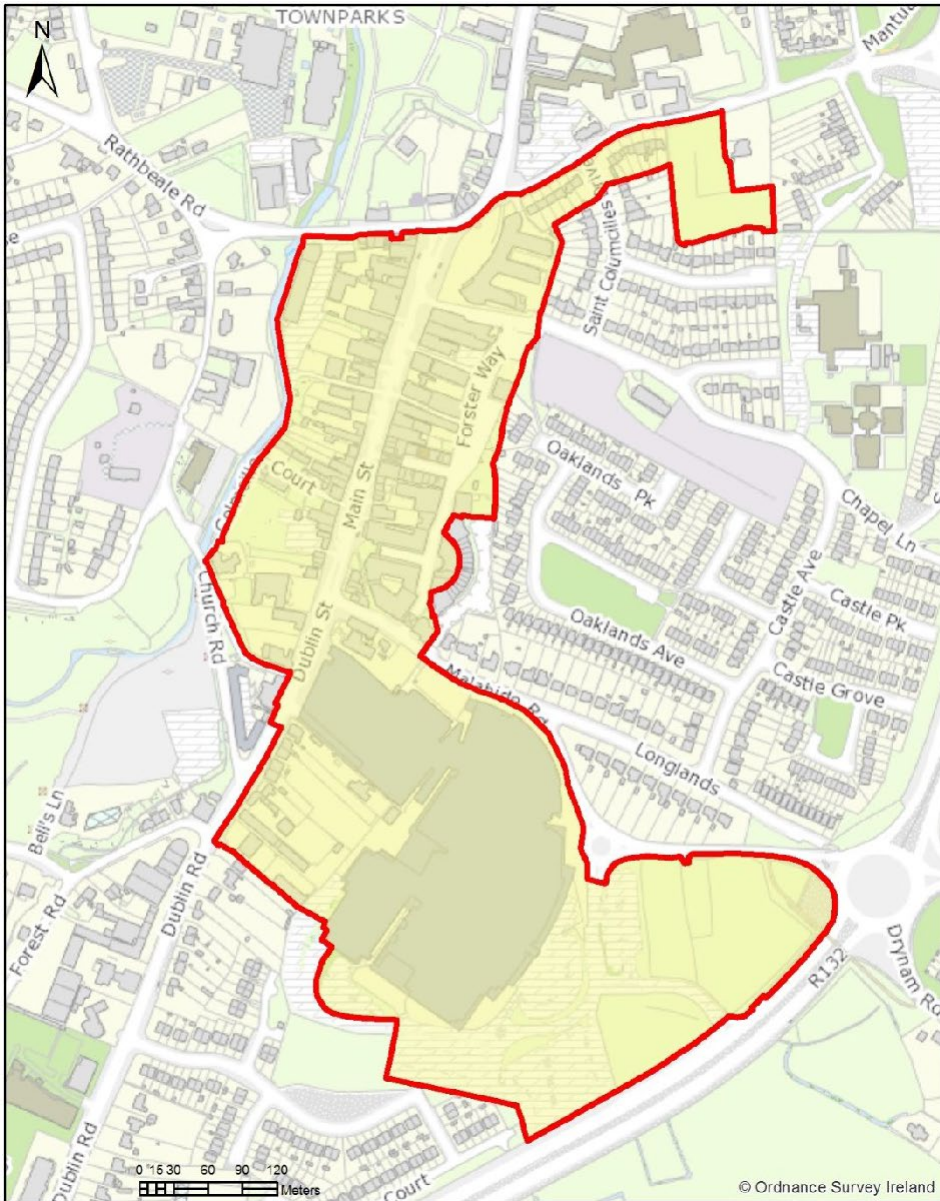
Cuspóir EEO103

A chinntiú go bhfuil iarratais ar ollstóráil miondíola agus/nó páirceanna miondíola nua comhsheasmhach le ceanglais na Treoirlínte d'Údaráis Phleanála: Pleanáil Miondíola, lena n-áirítear, nuair is cuí, cur chuige an Chur Chuige Seicheamhach a chur i bhfeidhm, agus ceanglais maidir le measúnuithe tionchair mhiondíola agus measúnuithe tionchair iompair do forbairtí miondíola mar gheall ar a scála agus/nó d'fhéadfadh tionchair a bheith ag suíomh ar bheogacht agus inmharthanacht na bpáirceanna miondíola atá ann cheana féin.

Croí-limistéar Miondíola Bhaile Bhlaínséir

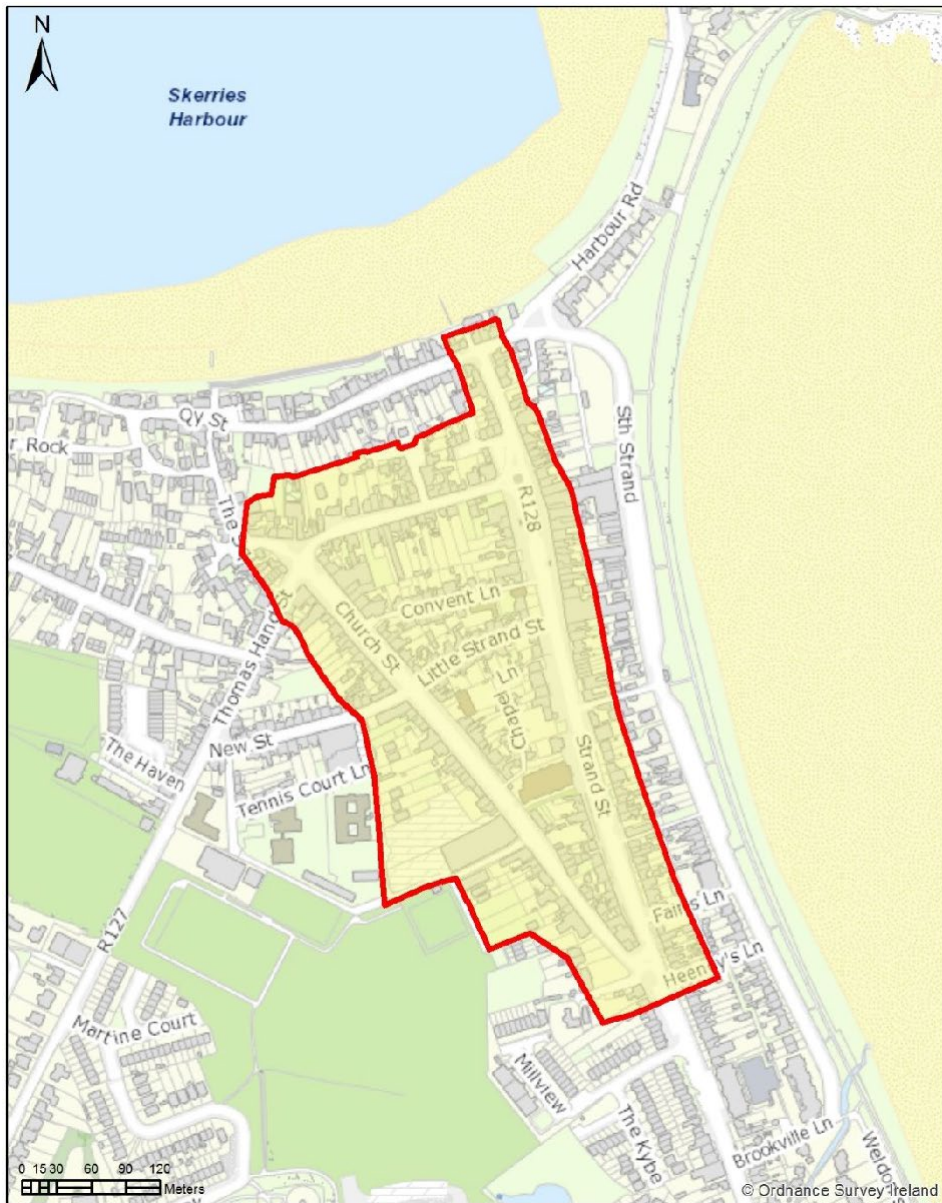
Croí-limistéar Miondíola Sord

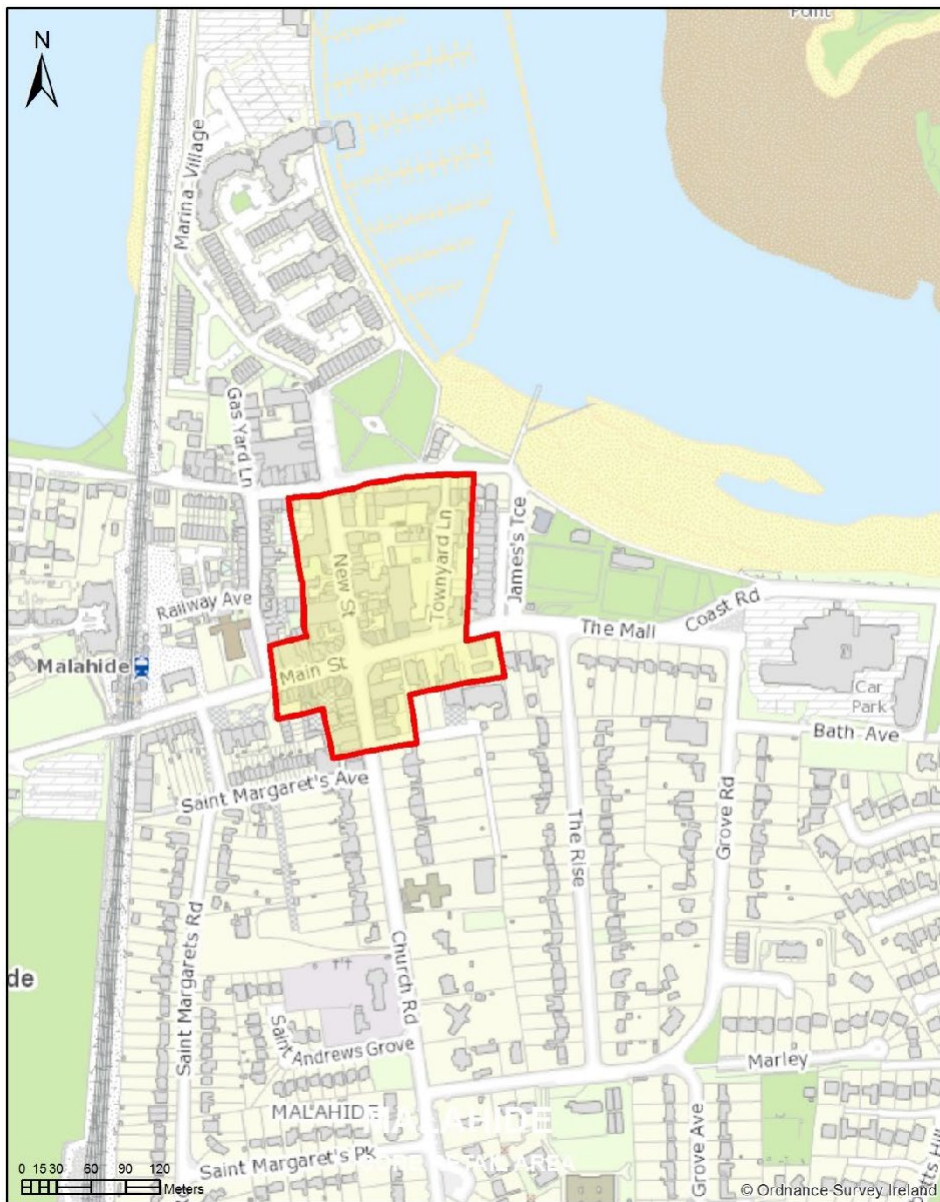
Croí-limistéar Miondíola Bhaile Brigín

Croí-limistéar Miondíola Na Sceirí

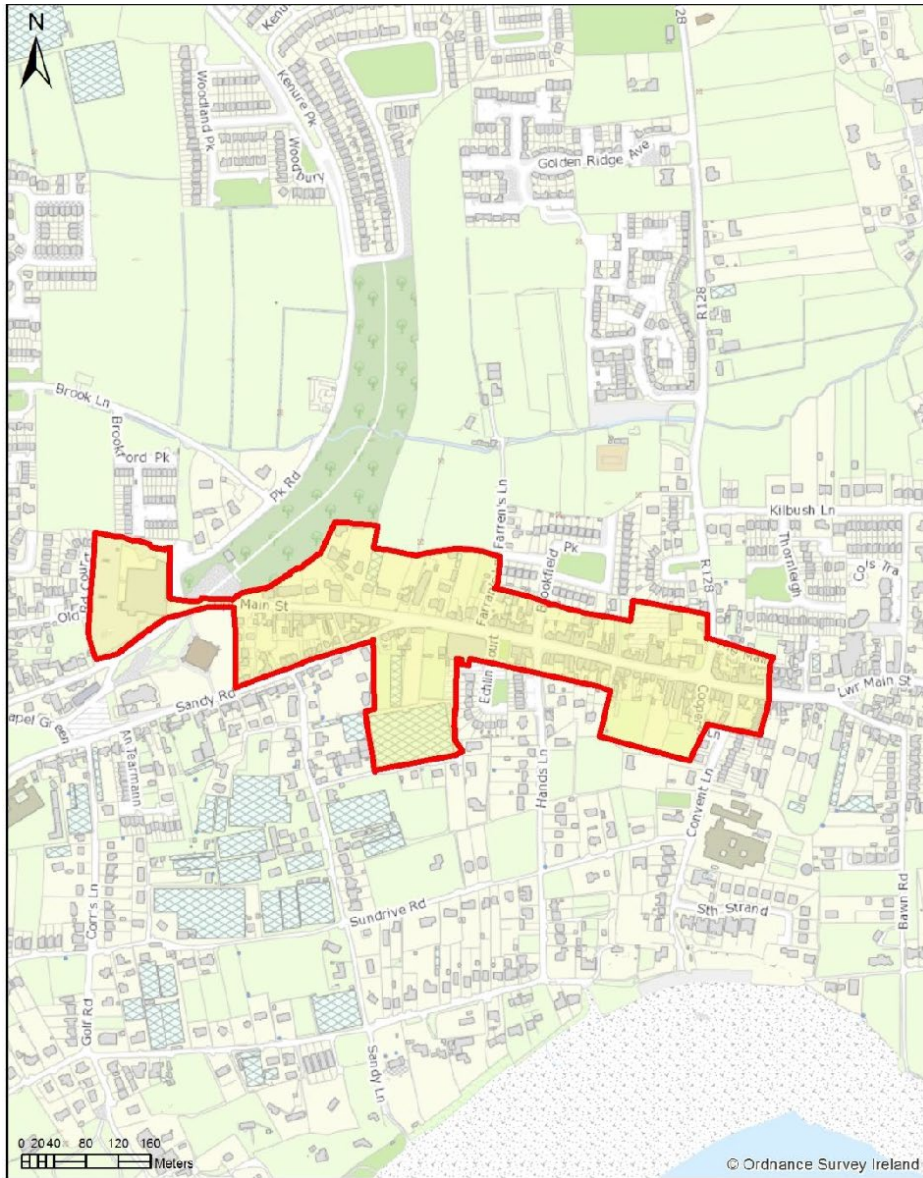
Croí-Limistéar Miondíola Mullach Íde

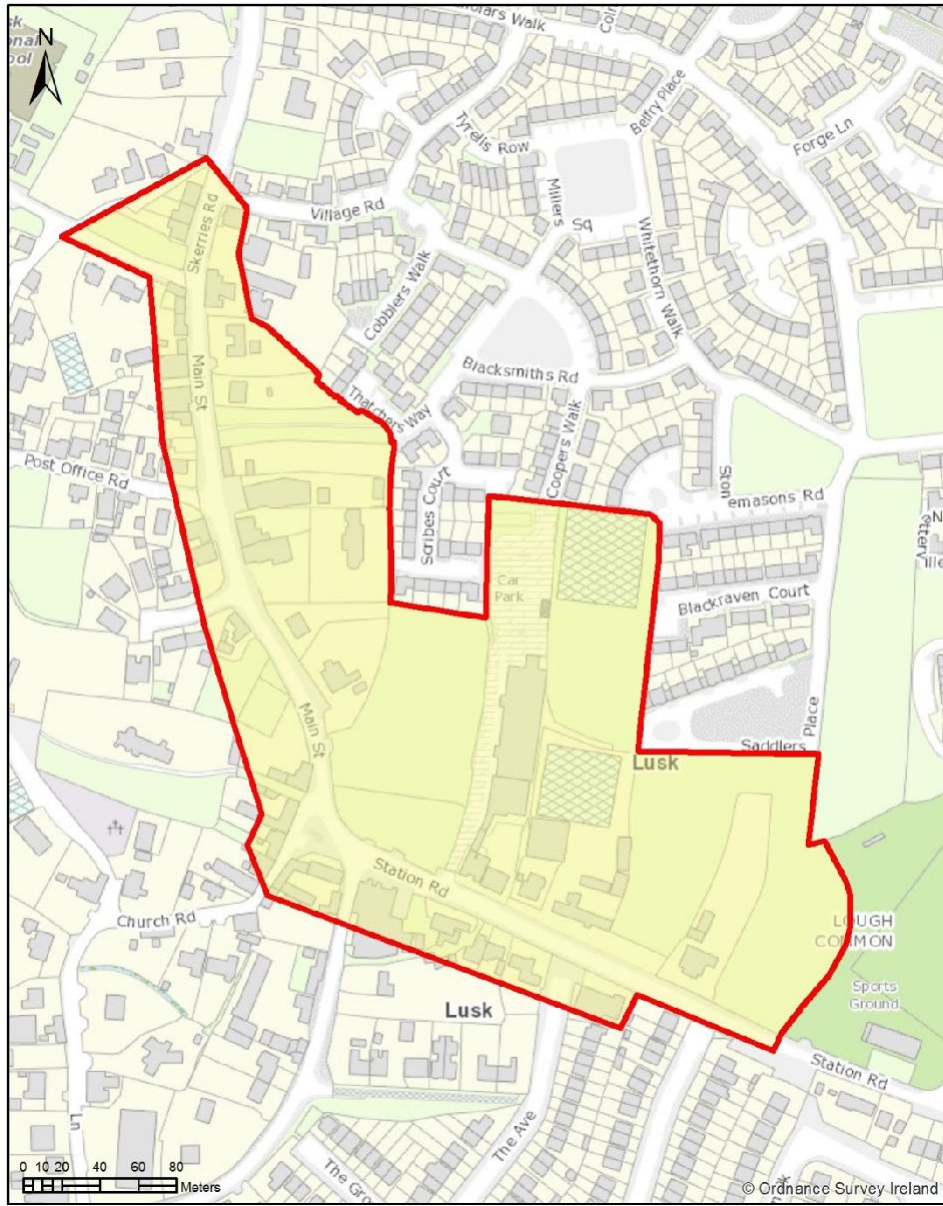
Croí-limistéar Miondíola Baile Shéarlais

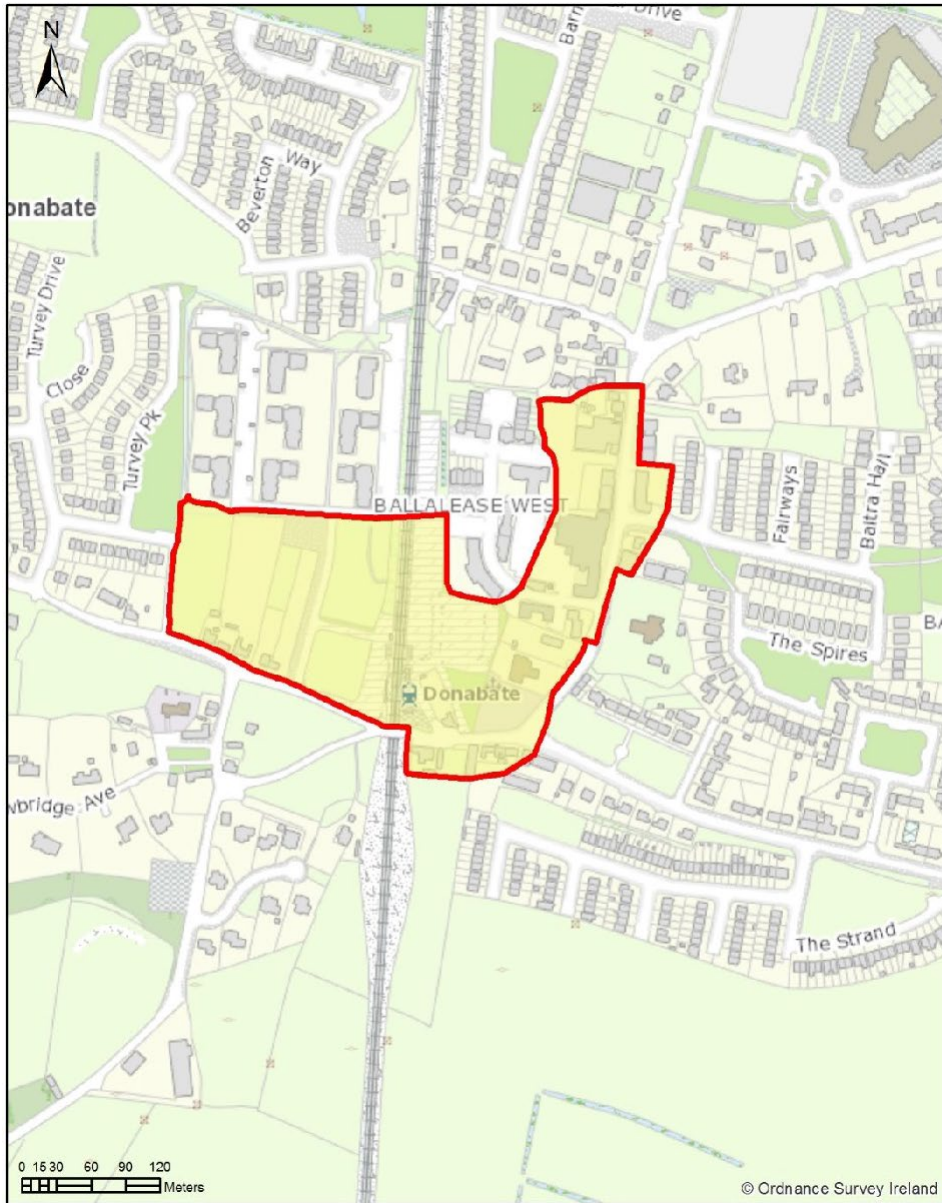
Croí-limistéar Miondíola an Ros

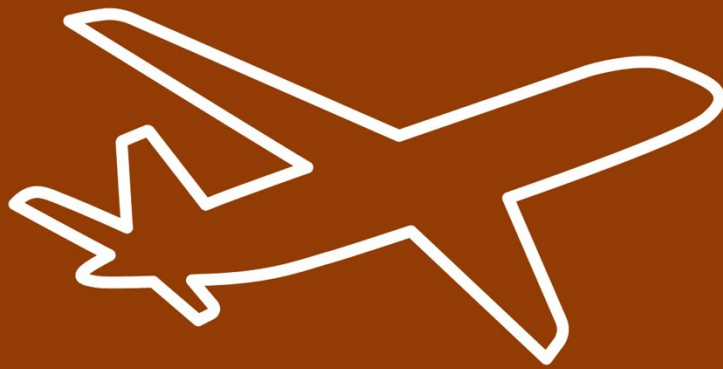
Croí-limistéar Miondíola Lusca

Croí-limistéar Miondíola Domhnach Bat

AERFORT BHAILE ÁTHA CLIATH

DRÉACHTPHLEAN AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH
NOLLAIG 2021

PLEAN FORBARTHA FHINE GALL 2023-2029

CAIBIDIL 8 AERFORT BHAILE ÁTHA CLIATH

8.1 Réamhrá

Tá Aerfort Bhaile Átha Cliath ríthábhachtach i gcomhthéacs gheilleagar na hÉireann agus is ionann é agus an príomhghheata idirnáisiúnta chun críocha trádála, infheistíocht isteach agus turasóireachta. Is í an earnáil eitlíocht ceann de na comhphárteanna is tábhachtaí de gheilleagar áitiúil Fhine Gall. Tá an earnáil eitlíochta ilghnéitheach agus cuimsítear inti earnálacha cosúil le sábháilteacht eitlíochta, slándáil, rialáil, rialachas, maoiniú, aerárthaí, cothabháil aerárthaí, deisiú agus olldeisiú (MRO), léasú aerárthaí, seirbhís ar an talamh, iompar ar an talamh, lónadóireacht agus seirbhísí do chustaiméirí. Baineann suntas náisiúnta le hAerfort Bhaile Átha Cliath mar gheall ar a bhonn fostaíochta, tréchur paisinéirí agus seirbhísí aerlasta agus glactar leis mar an príomh-mhol gheilleagrach i bhFhine Gall. Bíonn 233 míle eitilt ag teacht agus ag imeacht ó 177 ceann scríbe trí 46 aerlíne, agus i rith 2019 d'fháiltigh Aerfort Bhaile Átha Cliath roimh 32.9 milliún paisinéir, an bhliain ba ghnóthaí riamh san aerfort.

Chuir thart ar 30.7 milliún duine tús agus críoch lena n-aistear in Aerfort Bhaile Átha Cliath in 2019, agus d'úsáid beagnach 2.2 milliún paisinéir an t-aerfort mar mhol, fianaise ar mhéadú a bheith tagtha ar ról moil an aerfoirt de réir an bheartais náisiúnta. Ó mhí Mhárta 2020 laghdaigh tréchur paisinéirí in Aerfort Bhaile Átha Cliath ó 6.7 milliún i Ráithe 1 2020 go dtí díreach 156,000 i Ráithe 2 2020 de bhrí gur chuir srianta ar thaisteal idirnáisiúnta isteach go mór ar chúrsaí taistil (Monatóir Geilleagrach Bhaile Átha Cliath, Meán Fómhair 2020). Dá ainneoin seo, is braisle shuntasach fostaíochta é Aerfort Bhaile Átha Cliath mar aon le suíomh straitéiseach gnó idirnáisiúnta agus an t-eintiteas geilleagrach aonair is suntasaí i bhFhine Gall agus i réigiún Chathair Bhaile Átha Cliath.

Is príomh-rannpháirtí in Éirinn é an tAerfort ag a bhfuil ceann de na leibhéil nascachta is airde ar an ilchríoch i gcoibhneas le méid an daonra agus an gheilleagair. I dtéarmaí nascachta, is é Aerfort Bhaile Átha Cliath an dara aerfort is tapa fás as measc aerfort mór na hEorpa le cúig bliana anuas (InterVISTAS – Staidéar Tionchair Gheilleagraigh Aerfort Bhaile Átha Cliath 2019). Tá ról lárnach ag an nascacht seo i gcomhthéacs fhorbairt gheilleagrach na hÉireann, lena n-áirítear trádáil, turasóireacht, infheistíocht dhíreach eachtrach agus cinntí maidir le suíomh gnó. I gcomparáid le haon tiománaí gnó nó geilleagrach eile, téann Aerfort Bhaile Átha Cliath agus a fhás leanúnach chun tairbhe an Chontae, agus cuireann sé ar chumas an gheilleagair áitiúil forbairt.

Ó tharla é a bheith tuartha go mbeidh 40 milliún duine ag taisteal tríd an aerfort gach bliain faoin mbliain 2030, baineann tábhacht ar leith le fás inbhuanaithe an aerfoirt. Éileoidh sé seo cothromaíocht a chinntiú idir roinnt príomh-shaincheisteanna cosúil le hathrú aeráide, soláthar bonneagair agus rannpháirtíocht phobail, agus ag an am céanna a chinntiú go bhfuil príomhfheidhm oibríochtúil iompair an aerfoirt á cosaint. Tacaíonn beartas Náisiúnta, Réigiúnach agus Áitiúil le fás leanúnach Aerfort Bhaile Átha Cliath, lena n-áirítear forbairt an aerfoirt mar aerfort moil tánaisteach Eorpach. D'fhonn creat a sholáthar do thuilleadh fáis agus d'fhorbairt inbhuanaithe an aerfoirt, bunaíodh Plean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath in 2020.

Tá Comhairle Contae Fhine Gall tiomanta do chuspóirí Chomhaontú Pháras agus cuirfeadh na cuspóirí sin san áireamh i ngach cinneadh a dhéanfar maidir leis an Aerfort. Tá béim shuntasach á leagan ag an

gComhairle ar astaíochtaí aeráide a laghdú trí níos mó úsáide a bhaint as modhanna iompair níos inbhuanaithe agus cur chuige taistil chliste i gcomhthéacs rochtain dromchla ar Aerfort Bhaile Átha Cliath.

8.2 Comhthéacs

Ó glacadh leis an bPlean Forbartha roimhe seo, tá Aerfort Bhaile Átha Cliath ag fás, ó thaobh méid agus tábhachta náisiúnta agus idirnáisiúnta. Tá ról moil nideoige ag an aerfort anois laistigh de chóras aerfoirt na hEorpa, agus tá sé ag freastal ar an margadh eitlíochta Trasatlantáí, mar gheall ar a shuíomh geografach straitéiseach agus cumas uathúil san Eoraip seirbhísí custaim agus réamh-imrétigh inimirce a thairiscint do phaisinéirí. Lena chois sin, tá méadú suntasach tagtha ar an líon cinn scríbe sceidealta atá ag taisteal go díreach ó Bhaile Átha Cliath le blianta beaga anuas. Láimhseálann Aerfort Bhaile Átha Cliath 80% de gach eitilt idirnáisiúnta go hÉirinn. Chomh maith leis sin, tá ról suntasach ag an aerfort i ndáil le lasta a thógáil amach as Éirinn.

Cuimsítear sa Phlean seo cuspóir criosaithe Aerfort Bhaile Átha Cliath (DA), criosú forbartha geilleagar ar leith laistigh d'Fhine Gall, ina gcuimsítear limistéar fairsing de thart ar 1,024 ha. Cuimsítear i gcriosú DA gach foirgneamh agus tailte oibríochta a bhaineann leis an aerfort agus rúidbhealaí. Tá 19% den talamh seo forbartha go dáta (Ráithe 4, 2021).

Tá forbairt tagtha in imeacht na mblianta ar bhonneagar Aerfort Bhaile Átha Cliath agus tá comhpháirteanna éagsúla ar thaobh na talún agus ar thaobh an aeir curtha san áireamh. Tá roinnt tionscadal tábhachtach bonneagair curtha i gcrích agus á gcur i gcrích san aerfort le blianta beaga anuas. Áirítear ina measc seo athdhromchlú forleagain an rúidbhealaigh reatha, an 10R/28L, uasghrádú na soilse aerpháirce, uasghrádú soilse talún aerpháirce an bhealaigh innealta agus feabhsuithe ar Bhealach 4 chun freastal ar bhreis saoráidí réamh-imrétigh SAM, Túr Rialaithe Aerthráchta nua a fhorbairt agus tá an rúidbhealach thuaidh, an 10L/28R, beagnach críochnaithe. Lean Údarás Eitlíochta na hÉireann ag obair ar an túr rialaithe amhairc nua luach €50 ag Aerfort Bhaile Átha Cliath. Cuireadh feistiú teicniúil an túir, a bheidh ag freastal ar oibríochtaí ag an aerfort ar an Rúidbhealach Thuaidh nua, i gcrích laistigh den bhuiséad in 2020. Tá sé beartaithe go mbeidh an túr ag feidhmiú go hiomlán i dtreo dheireadh 2021 (Plean Forbartha Náisiúnta, 2021).

Bhí tionchar tubaisteach ag paindéim Covid-19 ar chúrsaí aerthaistil ar fud an domhain agus ní haon eisceacht é Aerfort Bhaile Átha Cliath. Thaistil beagnach 1.35m paisinéir trí Aerfort Bhaile Átha Cliath i Meán Fómhair 2021, laghdú 56% i gcomparáid le figiúir réamh-Covid in 2019. Ina theannta sin, thaistil beagnach 4.3 milliún paisinéir trí Aerfort Bhaile Átha Cliath i rith na gcéad naoi mí den bhliain seo, arb ionann é agus laghdú 83% i gcomparáid le figiúirí réamh-Covid-19 le haghaidh na tréimhse céanna in 2019.

(dublinairport.com, Deireadh Fómhair 2021). Mhéadaigh an tréchur paisinéirí iomlán ag Aerfort Bhaile Átha Cliath i Ráithe 2 2021, ach fós féin bhí na figiúirí laghdaithe 92% i gcomparáid le buaicleibhéil 2019. Tháinig agus d'imigh breis is 600,000 paisinéir (SA) ón aerfort sa dara ráithe den bhliain tráth ar laghdaíodh srianta taistil laistigh den Eoraip agus níos faide ó bhaile (Foinse: CSO – Monatóir Geilleagrach Bhaile Átha Cliath, Meán Fómhair 2021).

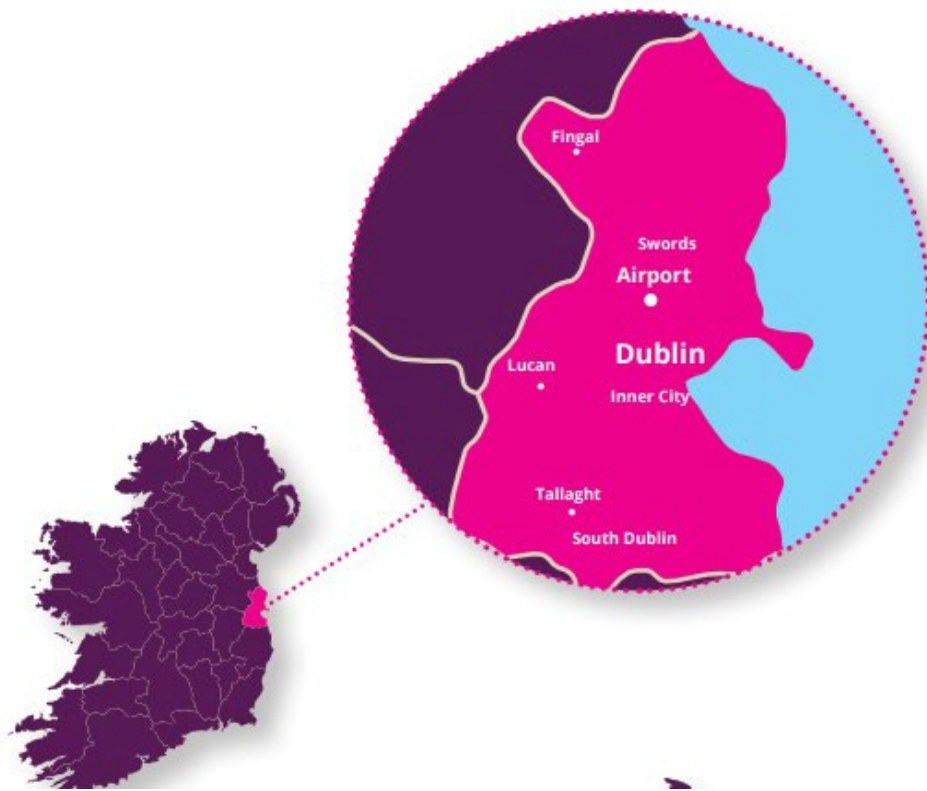
Tá dlúthnasc idir na hearnálacha Eitlíochta agus Turasóireachta i bhFine Gall agus tá ról tábhachtach ag Aerfort Bhaile Átha Cliath i dtionscal turasóireachta na hÉireann de bhrí go dtaistealaíonn 80% de na cuairteoirí ar Bhaile Átha Cliath tríd an aerfort. Is léir ó na sonraí turasóireachta is déanaí atá ar fáil, as measc an breis is 9.5 milliún cuairteoir go hÉirinn in 2018, gur tháinig beagnach 70% díobh (7 milliún

cuairteoir) isteach go hÉirinn agus gur fhág siad Éirinn trí Aerfort Bhaile Átha Cliath, arb ionann é agus 14 milliún (teacht agus imeacht) aistear paisinéara. Ní ar Bhaile Átha Cliath amháin a bhíonn na cuairteoirí seo ag triall (is tríd an Aerfort a thagann 80% de na cuairteoirí), tugann siad aghaidh ar áiteanna éagsúla ar fud oileán na hÉireann, tugann 20% cuairt ar Thuaisceart Éireann agus tugann 40% cuairt ar áiteanna eile i bPoblacht na hÉireann (LAP Aerfort Bhaile Átha Cliath, 2020).

Soláthraíonn suíomh straitéiseach Aerfort Bhaile Átha Cliath rochtain ar mhargaí náisiúnta agus idirnáisiúnta rud a chiallaíonn gur suíomh mealltach do ghnóthaí é Fine Gall. Is braisle shuntasach fostaíochta é Aerfort Bhaile Átha Cliath mar aon le suíomh straitéiseach gnó náisiúnta. Tá go leor fiontar nua neamhdhíreach ach sineirgisteach forbartha ag an aerfort. Tá dhá phríomhíompróir lonnaithe san aerfort, Aer Lingus agus Ryanair, agus tá seirbhísí á soláthar le haghaidh breis is 40 aerlíne. Is príomhinneall geilleagrach é an t-aerfort chun poist bhreise a mhealladh go hÉirinn mar aon le tacú le caiteachas turasóireachta ar fud an oileáin. I rith 2019, d'fháiltigh Aerfort Bhaile Átha Cliath roimh 32.9 milliún paisinéir, thacaigh sé le 19,200 post coibhéis lánaimseartha agus chuir sé le €1.7 billiún Oll-Bhreisluch. Go hindíreach, meastar go bhfuil Aerfort Bhaile Átha Cliath ag tacú le 129,700 post agus freagrach as €9.8 billiún Oll-Bhreisluch go náisiúnta, figiúr atá cothrom le 3.1% d'Olltáirgeacht Intíre náisiúnta (Staidéar Tionchair Gheilleagraigh Aerfort Bhaile Átha Cliath, InterVistas, 2019).

Tá ról lárnach an aerfoirt i líonra iompair na hÉireann soiléir. Tá ról lárnach ag an aerfort toisc á a bheith suite ag lárphointe mhótarbhealaí an M1 (go Tuaisceart Éireann), M2, M3 agus M50 agus go bhfuil sé gar do phríomhchonairí iompair phoiblí ó lár Bhaile Átha Cliath (bus i láthair na huair, an MetroLink atá beartaithe agus iarnród trom b'fhéidir) atá ag freastal ar an aerfort. Chomh maith leis sin, ciallaíonn inrochtaineacht choibhneasta Aerfort Bhaile Átha Cliath ó fhormhór na Tíre go bhfuil ról níos leithne ag an aerfort i gcomhthéacs freastal ar oileán iomlán na hÉireann.

Figiúr 8.1 Comhthéacs Náisiúnta agus Réigiúnach Aerfort Bhaile Átha Cliath (foinse: LAP Aerfort Bhaile Átha Cliath, 2020)

Ullmhaíodh Plean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath, 2020 (LAP) i rith shaolré an Phlean reatha. Soláthraítear san LAP straitéis nuashonraithe d'fhás leanúnach Aerfort Bhaile Átha Cliath de réir an bheartais ábhartha eitlíochta, pleanála agus timpeallachta laistigh de chomhthéacs creat d'fhás inbhuanaithe. Go sonrach, tá creat mionsonraithe le fáil in LAP chun an méid seo a leanas a chinntiú:

- Feabhsuithe acmhainn agus oibríochtúla a éascú atá riachtanach sa ghearrthéarma agus sa mheántéarma ionas go mbeidh ar chumas Aerfort Bhaile Átha Cliath an méid seo a leanas a dhéanamh:
 - Leanúint ar aghaidh ag feidhmiú go sábháilte agus go héifeachtúil;
 - Freastal ar an méadú ar éileamh a bhfuiltear ag súil leis; agus
 - Forbairt mar mhol Eorpach tánaisteach;
- Déantar cur síos ar an mbonneagar agus ar na bearta pobail, timpeallachta agus tacaíochta agus rochtana dromchla atá riachtanach chun tacú le fás an Aerfoirt, comhsheasmhach le:
 - Prionsabail na forbartha inbhuanaithe;
 - Bearta oiriúnacha torainn agus timpeallachta atá deartha chun sláinte phoiblí a chosaint; agus
 - Rochtain iompair dromchla ar ardchaighdeán chuig an Aerfort a chinntiú.

8.3 Deiseanna

Soláthraíonn scála, feidhm, suíomh agus neart reatha dhobharcheantar agus stádas moil Aerfort Bhaile Átha Cliath deiseanna suntasacha le haghaidh tuilleadh fáis agus forbartha ag Aerfort Bhaile Átha Cliath, agus tá aird tugtha ar na pointí seo ar fáil i ndoiciméid pleanála Náisiúnta, Réigiúnacha agus áitiúla agus i ndoiciméid beartais coimhdeacha. Tá sé riachtanach bonneagar feabhsaithe a sholáthar ionas go mbeidh ar chumas Aerfort Bhaile Átha Cliath freastal ar a phoitínseal fáis laistigh de thréimhse an phlean, agus tuilleadh deiseanna a sholáthar chun an geilleagar a fhorbairt agus deiseanna a sholáthar le haghaidh tuilleadh post, turasóireachta, trádála agus infheistíochta (LAP Aerfort Bhaile Átha Cliath).

Ullmhaíodh Plean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath, 2020 (LAP) i rith shaolré an Phlean Forbartha reatha. Soláthraítear san LAP straitéis nuashonraithe d'fhás leanúnach Aerfort Bhaile Átha Cliath de réir an bheartais ábhartha eitlíochta, pleanála agus timpeallachta laistigh de chomhthéacs creat d'fhás inbhuanaithe. Éascóidh an creat seo feabhsuithe acmhainne agus feabhsuithe oibríochtúla atá riachtanach sa ghearrthéarma agus sa mheántéarma ionas go mbeidh ar chumas Aerfort Bhaile Átha Cliath forbairt mar mhol tánaisteach Eorpach, chun freastal ar an éileamh a mheastar a bheidh ann agus chun feidhmiú go sábháilte agus go héifeachtúil. Chomh maith leis sin, cinnteoidh an LAP go gcuirtear bearta pobail, timpeallachta, bonneagair agus rochtana dromchla ar fáil ar bhealach inbhuanaithe d'fhonn tacú le fás an aerfoirt.

Chun tacú le fás measta na aerfoirt, lena n-áirítear líon níos mó paisinéirí agus breis fostaíochta, tá gá

le roinnt forbairtí bonneagair, agus tá eolas maidir leo seo le fáil san LAP. Soláthróidh forbairt an MetroLink agus príomhchonairí bus faoin gclár BusConnects, níos mó bonneagair siúil agus rothaíochta agus soláthróidh an obair forbartha seo modhanna iompair inbhuanaithe malartacha chun nascacht níos fearr a chinntiú do phaisinéirí agus d'oibrithe atá ag taisteal chuig agus ón aerfort.

Chomh maith leis sin, tá roinnt beart rochtana inmheánach molta don aerfort, a bheidh mar bhonn le hinrochtaineacht a fheabhsú agus brú tráchta a laghdú.

Chomh maith leis sin, tá roinnt mórthionscadal bonneagair san aerfort beagnach críochnaithe. Áirítear ina measc seo rúidbhealach thuaidh nua agus túr rialaithe aerthrachta nua. Cuirfidh an rúidbhealach thuaidh nua deireadh leis an easpa amanna imeachta agus tuirlingthe i rith buaic-amanna agus soláthróidh sé breis acmhainne. Táthar ag súil go mbeidh an rúidbhealach seo oscailte in 2022.

Soláthraíonn an cuspóir sonracha críosaithe atá i bhfeidhm ag an aerfort deis oibriú agus forbairt éifeachtúil agus éifeachtach an aerfoirt a chinntiú de réir LAP. Cuimsítear i gculpóir críosaithe DA limistéar fairsing de thart ar 1,024 ha, agus tá 198 ha (19%) forbartha go dtí seo (Ráithe 4, 2021). Is é an aidhm atá leis an gculpóir críosaithe seo freastal ar bhonneagar aeriompair agus gníomhaíochtaí/úsáidí aerfoirt amháin (i.e. na húsáidí sin nach mór iad a lonnú ag nó in aice leis an aerfort).

8.4 Aidhmeanna Straitéiseacha

Foilsíodh an *Plean Náisiúnta Eitlíochta* (NAP) in 2015 agus sainiúntar ann an earnáil eitlíochta mar phríomh-rannpháirtí sa gheilleagar náisiúnta agus i ndáil le nascacht idirnáisiúnta. Tá ról ríthábhachtach ag Aerfort Bhaile Átha Cliath i ndáil le freastal ar chúrsaí trádála, ról lena mbaineann suntas náisiúnta i ngeilleagar beag oscailte cosúil le geilleagar na hÉireann. Tá NAP tiomanta do thimpeallacht a chruthú inar féidir leis an earnáil lántairbhe a bhaint as a poitéinseal don gheilleagar trí chéile agus tá trí príomhchuspóir sonraithe ann, a áirítear ina measc;

- Nascacht na hÉireann a fheabhsú trí rochtain shábháilte, shlán agus iomaíoch a chinntiú a fhreagraíonn do riachtanais gnó, turasóireachta agus tomhaltóirí;
- Tacú le fás an fhiontair eitlíochta in Éirinn chun tacú le cruthú fostaíocht agus seasamh na hÉireann mar cheannaire domhanda aitheanta san earnáil eitlíochta; agus
- Lántairbhe a bhaint as an tslí a gcuireann earnáil eitlíochta na hÉireann le fás agus forbairt gheilleagrach

Aithnítear in NAP an gá atá le bonneagar breise san aerfort chun forbairt inbhuanaithe Aerfort Bhaile Átha Cliath a chinntiú mar mhol tánaisteach agus tarraingítear aird in NAP ar an ról tábhachtach atá ag áiseanna cothabhála, deisithe agus olldeisithe (MRO) san earnáil eitlíochta agus tacaítear le cothabháil agus le fás a leithéid sin d'áiseanna.

Breithnítear sa Chreat Náisiúnta Pleanála (NPF) go mbaineann tábhacht straitéiseach le hAerfort Bhaile Átha Cliath i ndáil le feidhmiú agus iomaíochas gheilleagar na hÉireann. Cuimsítear in NPF nascacht idirnáisiúnta ar archaighdeán mar Thoradh Straitéiseach Náisiúnta (NSO 6) agus tugtar aitheantas don ról ríthábhachtach atá ag nascacht ar ardchaighdeán i ndáil le hiomaíochas idirnáisiúnta trí chéile. Díreann ar dheiseanna agus ar dhúshláin a chruthaíonn Brexit trí infheistíocht inár n-aerfoirt, de réir na dtosaíochtaí earnála atá sainithe cheana féin in NAP.

Chomh maith leis sin, tacaítear go sonrach in NPF le príomhthionscadail straitéiseacha cosúil leis an dara rúidbhealach agus áiseanna breise críochfoirt in Aerfort Bhaile Átha Cliath faoi Thoradh Straitéiseach Náisiúnta 6. Áirítear i measc na bpríomhchumasóirí fáis amach anseo d'Aerfort Bhaile Átha Cliath rochtain feabhsaithe ar thaobh na talún ar an aerfort, go háirithe i dtéarmaí iompair phoiblí cosúil leis an MetroLink, agus naisc feabhsaithe ar an ngréasán bóithre ón iarthar agus ón tuaisceart san fhadtéarma agus breithniú a dhéanamh ar rochtain iarnróid throim chun seirbhísí díreacha a éascú ón ngréasán iarnróid náisiúnta i gcomhthéacs leictirthe a d'fhéadfaí a dhéanamh amach anseo.

Aithnítear sa Straitéis Réigiúnach Spásúil agus Gheilleagrach (RSES) Aerfort Bhaile Átha Cliath mar phríomhshócmhainn náisiúnta i gcomhthéacs rath geilleagrach na hÉireann atá nasctha lena nascacht dhomhanda le margaí trádála agus turasóireachta agus a éilíonn tacaíocht d'fhonn a chinntiú go leanann sé ar aghaidh ag feidmiú mar thiománaí geilleagrach. San áireamh san RSES seo tá Plean Straitéiseach Ceantair Uirbigh (MASP) 12 bhliain do Bhaile Átha Cliath, Plean ina ndéantar tuilleadh anailíse agus ina bhfuil tuilleadh sonraí le fáil maidir le conas a chuirfear cuspóirí agus beartais fhoriomlána NPF agus RSES chun feidhme. Tá RSES agus MASP ailínithe le NAP agus NPF chomh fada is a bhaineann le haitheantas a thabhairt do agus tacú le tábhacht náisiúnta Aerfort Bhaile Átha Cliath. Athdhearbhaítear sa straitéis an gá atá le rochtain ar gheata domhanda Aerfort Bhaile Átha Cliath mar chumasóir fáis do Mhórchéantar Uirbeach Bhaile Átha Cliath a chosaint agus a fheabhsú. Tacaíonn treoirphrionsabail d'fhás Mhórchéantar Uirbeach Bhaile Átha Cliath le:

'Baile Átha Cliath mar Gheata Domhanda – Mar aitheantas ar ról idirnáisiúnta Bhaile Átha Cliath, tacú le fás leanúnach Aerfort Bhaile Átha Cliath agus Chalafort Bhaile Átha Cliath agus an fás sin a éascú, ar mhaithe le rochtain reatha a chosaint agus a fheabhsú agus tacú le feabhsuithe a bhaineann le rochtain.'

Is é an aidhm atá le Pleananna Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath 2020 (LAP) forbairt inbhuanaithe an Aerfoirt a éascú de réir beartas náisiúnta, réigiúnach agus áitiúil. Tá sonraí maidir leis na haidhmeanna straitéiseacha atá luaite le hAerfort Bhaile Átha Cliath luaite san LAP freisin agus tacófar leo sin le haghaidh shaolré an Phlean seo freisin. De bhrí gur ullmhaíodh an LAP roimh phaindéim dhomhanda Covid-19, ní fhéadfaí cuntas a dhéanamh den tionchar díobhálach a bhí ag an bpaindéim ar an aerfort agus ar chúrsaí eitlíochta ar fud an domhain go ginearálta. Sa chomhthéacs seo, leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag tacú le téarnamh an aerfoirt agus a chinntiú go leanann an t-aerfort ag feidmiú mar phríomhshócmhainn náisiúnta i ndáil le rath geilleagrach na hÉireann.

Áirítear i measc aidhmeanna straitéiseacha an LAP:

- Tacú le cosaint an aerfoirt
- Tacú le fás inbhuanaithe leanúnach Aerfort Bhaile Átha Cliath agus lena nascacht mar aerfort moil agus ag an am céanna a chinntiú go bhfuil an timpeallacht á cosaint.
- Tacú le soláthar tráthúil an bhonneagair atá riachtanach chun forbairt an aerfoirt a éascú.
- Tacú le forbairt an Aerfoirt mar phríomhthiománaí geilleagrach don réigiún.
- Tacú le cumarsáid leanúnach idir an tAerfort agus pobail in aice láimhe chun áiseanna pobail a chosaint agus tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag forbairt an aerfoirt a mhaolú ar mhaithe le hinbhuanaitheacht fhadtéarmach.

Sainiúitear in LAP príomhchuspóirí straitéiseacha a threoróidh forbairt agus fás Aerfort Bhaile Átha Cliath amach anseo. Tacóidh an Plean le haidhmeanna agus cuspóirí straitéiseacha LAP.

Soláthraíodh i *Máistirphlean Lárnach Aerfort Bhaile Átha Cliath 2016 (DAC)* creat do limistéar de thailte críosaithe Ardteicneolaíochta ‘HT’ laistigh de thailte LAP an Aerfort. Tá an obair forbartha a bhaineann le Céim 1 de DAC beagnach críochnaithe. Chomh maith leis sin, sonraítear i Máistirphlean DAC an dara céim atá le meas nuair atá na bacainní bonneagair sainaitheanta i bhfoirm beart rochtana bóthair agus CBS Shoirde agus Metrolink ag feidhmiú. Áirítear i *Staidéar Iompair Fhine Gall Theas 2019* anailís ar thrácht i ndáil le tailte Mháistirphlean DAC a bhí mar bhonn leis na cuspóirí atá le fáil in LAP.

8.5 Beartais agus Cuspóirí

8.5.1 Plean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath 2020 (LAP)

Is é Pleananna Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath 2020 an phríomhuirlis bainistíochta forbartha atá forbartha do cheantar an Aerfort agus sonraítear ann meon fadtéarmach agus meascán úsáidí laistigh de limistéar ainmnithe an aerfort mar aon leis an bhforbairt bonneagair atá riachtanach chun tacú leis na húsáidí seo. Tá creat pleanála mionsonraithe le fáil in LAP chun feabhsuithe acmhainne agus feabhsuithe oibríochtúla a éascú atá riachtanach ar bhonn gearrthéarmach agus fadtéarmach in Aerfort Bhaile Átha Cliath agus déantar cur síos in LAP ar an mbonneagar pobail, comhshaoil agus tacaíochta agus ar na bearta rochtana dromchla atá riachtanach chun tacú le fás an Aerfort. Soláthraítear in LAP creat pleanála mionsonraithe agus beartais agus cuspóirí gaolmhara a bhaineann le forbairt Aerfort Bhaile Átha Cliath agus a phurláin amach anseo. Ní mór go mbeadh LAP á chomhlíonadh ag gach togra forbartha a chuirtear i gcrích ag an aerfort amach anseo. Dá réir sin, ní bheidh na cuspóirí atá luaite in LAP á macasamhlú sa Plean ach beidh cuntas á soláthar ar na tosáíochtaí straitéiseacha atá luaite le forbairt an aerfort amach anseo.

Beartas DAP1 Pleananna Ceantair Áitiúil Bhaile Átha Cliath 2020

Leanúint ar aghaidh ag tacú le hAerfort Bhaile Átha Cliath mar phríomhshócmhainn náisiúnta i gcomhthéacs rath geilleagrach na hÉireann trína chinntiú go gcomhlíonann gach forbairt amach anseo na haidhmeanna agus na cuspóirí straitéiseacha atá luaite i *bPlean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath, 2020* nó aon LAP ina dhiaidh sin nó aon síneadh a d’fhéadfaí a chur leis.

8.5.2 Aerfort Bhaile Átha Cliath a Chosaint

De réir mar a bheidh méid agus tábhacht an aerfort ag fás, ní mór a chinntiú go mbaintear cothromaíocht amach idir aird a tharraingt ar na féidearthachtaí a bhaineann leis an earnáil eitlíochta agus príomhról oibríochtúil Aerfort Bhaile Átha Cliath mar phríomh-aerfort idirnáisiúnta na tíre a chosaint. Cuireadh creat d’fhorbairt inbhuanaithe ag an aerfort in LAP agus leanfaidh an Dréachtphlean ag tacú le cuspóirí na forbartha sin. Sonraítear an méid seo a leanas in LAP, ‘Níor cheart aon phleananna le haghaidh tuilleadh céimeanna forbartha ag DAC a bhreithniú ach i ndiaidh feabhsuithe sonracha ar an ngréasán bóithre agus ar iompar poiblí a dhéanamh, lena n-áirítear oibriú CBS Shoirde agus Metrolink’ (LAP Aerfort Bhaile Átha Cliath, 2020).

D'fhonn freastal ar an éileamh atá tuartha (mionsonraithe thíos), beidh sé riachtanach bonneagar cumasúcháin a sholáthar agus is den tábhacht é nach ndéanfaidh gach togra forbartha amach anseo dochar d'oibriú ordúil agus d'fhás leanúnach ag Aerfort Bhaile Átha Cliath. Cuimsítear i ngach togra an chosaint a bhaineann le príomhghnéithe oibríochtúla an aerfoirt a áirítear ina measc rúidbhealaí, bealaí innealta, dromchlaí bacainní, amharclínthe radair agus túr rialaithe.

Cuspóir DAO1 Aerfort Bhaile Átha Cliath a Chosaint

Oibriú agus forbairt Aerfort Bhaile Átha Cliath a éascú amach anseo, de réir bheartas an Rialtais agus *Plean Ceantair Áitiúil Bhaile Átha Cliath 2020*, nó aon LAP ina dhiaidh nó síneadh a d'fhéadfaí a chur leis, ag cur a óil i soláthar aeriompair, paisinéirí agus lasta, san áireamh.

Cuspóir DAO2

Riachtanais oibríochtúla, sábháilteachta, theicniúla agus forbartha Aerfort Bhaile Átha Cliath faoi láthair agus amach anseo a chosaint agus foráil a dhéanamh dá fhorbairt leanúnach de réir *Plean Ceantair Áitiúil Bhaile Átha Cliath 2020*, nó aon LAP ina dhiaidh nó síneadh a d'fhéadfaí a chur leis, ag féachaint don tionchar comhshaoil ar phobail áitiúla agus don tionchar geilleagrach ar ghnóthaí laistigh den cheantar.

8.5.3 Tacú le Fás agus Nascacht - Aerfort Moil

Tá príomhbheartas straitéiseach náisiúnta d'Aerfort Bhaile Átha Cliath le forbairt mar mhol tánaisteach, a éileoidh leibhéal suntasach de bhonneagar aerfoirt, áiseanna críochfoirt, acmhainn rúidbhealaigh agus rochtain dromchla. Is príomh-rannpháirtí in Éirinn é an t-aerfort ag a bhfuil ceann de na leibhéil nascachta is airde ar an ilchríoch i gcoibhneas le méid an daonra agus an gheilleagair. Tá 56 aerlíne sceidealta agus cairte ag feidhmiú ag an aerfort ag soláthar seirbhísí díreacha chuig níos mó ná 190 ceann scríbe i 40 tír ar cheithre ilchríoch agus is atá dhá phríomhiompróir lonnaithe: Ryanair agus Aer Lingus. I dtéarmaí nascachta (atá riachtanach chun gnó a dhéanamh), tá Aerfort Bhaile Átha Cliath níos mó ná go leor aerfort Eorpach eile e.g. san innéacs nascachta le haghaidh 2015, bhí Aerfort Bhaile Átha Cliath rangaithe níos airde ar an liosta ná na haerfoirt seo a leanas - Londain Gatwick, Milan, Manchain agus Liospóin (Plean Gníomhaíochta in aghaidh Torainn d'Aerfort Bhaile Átha Cliath 2019- 2023).

Choimisiúnaigh an Roinn Iompair, Turasóireachta agus Spóirt (DTTAS) athbhreithniú ar riachtanais acmhainne amach anseo in 2018 agus ba é *Oxford Economics* (Athbhreithniú DTTAS ar Riachtanais Acmhainne Amach Anseo) a rinne an t-athbhreithniú. Sonraítear san athbhreithniú na réamhaisnéisí le haghaidh gluaiseachtaí paisinéirí agus aerárthaí in Aerfort Bhaile Átha Cliath suas go dtí 2050 agus saináithnítear ann na príomhcheisteanna maidir le hacmhainn bonneagair a mbeidh sé riachtanach déileáil leo i rith na tréimhse céanna. Faoin mbliain 2030, tá an méid seo a leanas sonraithe sna réamhaisnéisí bonnlíne:

- Meastar go mbeidh an líon paisinéirí cothrom le thart ar 40 milliún paisinéir sa bhliain.
- Meastar go mbeidh Réamhaisnéisí Gluaiseachta Aeríompair (ATManna) cothrom le 265,000.
- Meastar go mbeidh Lasta Aeir cothrom le hidir 150,000 agus 170,000 tona.

Cuspóir DAO3 Mol Tánaisteach

Rannpháirtíocht agus comhoibriú le príomhpháirtithe leasmhara, gníomhaireachtaí ábhartha agus ionadaithe earnálacha d'fhonn a chinntiú go bhfuil Aerfort Bhaile Átha Cliath á fhorbairt agus á chur chun cinn mar mhol tánaisteach ar mhaithe le lántairbhe a bhaint as na buntáistí geilleagracha níos ginearálta d'Fhine Gall agus don réigiún trí chéile.

8.5.4 An Bonneagar riachtanach a sholáthar

Glactar leis go bhfuil roinnt bacainní acmhainne ann sa ghearrthéarma agus sa mheántéarma maidir le raon príomhbhonneagair atá riachtanach chun freastal ar an bhfás atá tuartha, mar atá thuasluaite. Áirítear ina measc seo forbairtí ar bhonneagar aerfoirt agus rochtain dromchla agus bonneagar iompair. Beidh an fás a mheastar a thiocfaidh ar acmhainn Aerfort Bhaile Átha Cliath, ag brath den chuid is mó ar chumas paisinéirí agus ball foirne campas Aerfort Bhaile Átha Cliath a rochtain go héifeachtúil agus go háisiúil. Dá réir sin, is den tábhacht é go gcosnaítear agus go bhfeabhsaítear inrochtaineacht chuig agus ón Aerfort. Ceann de na bacainní acmhainne is suntasaí a bhfuil tionchar acu ar an Aerfort faoi láthair é brú tráchta ar rochtain dromchla chuig an Aerfort. Tá roinnt réiteach sonraithe in LAP chun déileáil leis seo.

Beidh an MetroLink nua atá beartaithe mar bhonn le naisc iompair idir an tAerfort, Sord agus Cathair Bhaile Átha Cliath a fheabhsú, rud a bheidh mar bhonn le ról an Aerfoirt laistigh d'Fhine Gall a fheabhsú. Lena chois sin, tá aitheantas tugtha agus glactar leis an mbéim ar mhodhanna inbhuanaithe agus an poitéinseal suntasach a bhaineann le siúl agus rothaíocht, go háirithe i gcás fhostaithe an aerfoirt, mar chuspóir den Phlean seo. Ar mhaithe le freastal ar an bhfás atá tuartha, beidh an príomhbhonneagar seo a leanas ag teastáil:

- Rochtain dromchla feabhsaithe
- Feabhsuithe ar an ngréasán bóithre seachtrach
- Acmhainn críochfoirt leathnaithe trí athchumrú agus méadú na n-áiseanna atá ann cheana féin.
- An rúidbhealach thuaidh a chríochnú.
- Áiseanna réamh-imréitigh SAM a fhorbairt agus a fheabhsú.
- Tacú le deisiú cothabhála reatha agus olldeisiú (MRO) agus saoráidí lasta agus athlonnú más féidir.
- Tacú le agus rochtain shábháilte agus éifeachtúil feithiclí a éascú idir an taobh thoir agus an taobh thiar den aerpháirc chun gluaiseacht feithiclí tacaíochta ar thaobh an aeir a éascú.
- Seastáin bhreise páirceála d'aerárthaí a bhfuil geataí bordála agus bealaí bordála aerárthaí ag tacú leo, go háirithe i gcomhthéacs fheidhm moil an Aerfoirt a bheith ag fás.

Tacóidh soláthar an bhonneagair sainaitheanta le fás inbhuanaithe agus éascóidh sé forbairt an

Aerfoirt mar mhol tánaisteach de réir bheartas an rialtais.

Beartas DAP2 Soláthar Bonneagair

A chinntiú go bhfuil an bonneagar agus na háiseanna riachtanacha á soláthar ag Aerfort Bhaile Átha Cliath, de réir LAP Aerfort Bhaile Átha Cliath 2020, nó aon LAP ina dhiaidh nó síneadh a d'fhéadfaí a chur leis, ionas gur féidir leis an aerfort tuilleadh forbairt a dhéanamh agus an oiread tairbhe agus is féidir a bhaint as a phoitéinseal inbhuanaithe, agus ag an am céanna an tionchar ar phobail áitiúla, ar an timpeallacht agus ar an athrú aeráide a chur san áireamh.

Cuspóir DAO4

A chinntiú go bhfuil an bonneagar agus na háiseanna riachtanacha á gcur ar fáil ag Aerfort Bhaile Átha Cliath d'fhonn a chinntiú gur féidir leis an earnáil eitlíochta tuilleadh forbairt a dhéanamh agus an oiread tairbhe agus is féidir a bhaint as a phoitéinseal inbhuanaithe, agus aon tionchar diúltach a d'fhéadadh a bheith ag forbairtí beartaithe den chineál sin ar inbhuanaitheacht forbairtí cosúla reatha sa cheantar mórthimpeall, agus an tionchar ar na timpeallacht, lena n-áirítear an aeráid, a chur san áireamh.

Cuspóir DAO5

Méadú agus feabhsú leanúnach na n-áiseanna críochfoirt ag Aerfort Bhaile Átha Cliath a éascú.

Cuspóir DAO6

Soláthar spásanna páirceála do charranna ag an Aerfort a rialú ionas gur féidir le hoibrithe agus paisinéirí an oiread tairbhe agus is féidir a bhaint as iompar poiblí agus modhanna iompair inbhuanaithe (siúl / rothaíocht) agus gur féidir úsáid éifeachtúil talún an chinntiú agus feidhm straitéiseach an ghréasáin bóithre in aice lámhe a chosaint.

Cuspóir DAO7

Soláthar gréasáin chomhtháite iompair phoiblí le freastal ar Aerfort Bhaile Átha Cliath a éileamh agus a éascú.

Cuspóir DAO8

An acmhainn iompair a theastaíonn chun freastal ar riachtanais rochtana dromchla an Aerfoirt a chosaint agus a fheabhsú.

Cuspóir DAO9

Inrochtaineacht ar an Aerfort a chothabháil agus a chosaint ar bhonn tosaíochta.

8.5.5 Tacú le Fostaíocht agus le Forbairt Gheilleagrach

Tá an earnáil aeriompair ag tacú le breis is 140,000 post in Éirinn lena n-áirítear - 39,000 (aerlíne, oibritheoir aerfoirt, fiontair aerfoirt ar an láthair, déantóirí aerárthaí agus seirbhís aerloingseoireachta); agus meastar go bhfuil an earnáil aeriompair ag tacú le 105,000 post breise: 25,000 sa slabhra soláthair; 11,000 mar thoradh ar chaiteachas fostaithe; agus 69,000 ag turasóireacht idirnáisiúnta. Meastar go dtacaíonn an earnáil aeriompair le €8.9 billiún de OTI na hÉireann. Thacaigh

aeriompar agus turasóirí eachtracha a tháinig anseo trí aeriompar in 2018 le thart ar 6.8% de OTI agus tacaíonn caiteachas turasóirí eachtracha le €8.7 billiún eile de OTI na tíre.

Is fiú €4.1bn do gheilleagar na hÉireann é an tionscal eitlíochta agus an earnáil léasaithe ar fiú €550m í, rud a chiallaigh gur rannpháirtí suntasach í.

Chomh maith leis sin, tá a gceanncheathrú ag naoi gcinn den 10 léasóir is mó ar domhan anseo agus tá breis is 50% d'aerárthaí an domhain á mbainistiú agus faoi úinéireacht Éireannach, rud a chruthaíonn fostaíocht do thart ar 44,000 oibrí lánaimseartha agus tá 5,000 de na hoibrithe seo ag obair leis na cuideachtaí léasaithe. (Staidéar KPMG, 2021). Glactar le hAerfort Bhaile Átha Cliath agus leis an earnáil eitlíochta mar cheann de na comhpháirteanna is tábhachtaí de gheilleagar Áitiúil Fhine Gall. Is fiú €4.1bn do gheilleagar na hÉireann é an tionscal eitlíochta agus an earnáil léasaithe ar fiú €550m í, rud a chiallaigh gur rannpháirtí suntasach í.

Pointe suntasach eile is ea go bhfuil lucht oibre ardoilte agus le taithí in Éirinn, príomhfhachtóir chomh fada is a bhaineann le hinfheistíocht dhíreach eachtrach chuig aon tír agus d'éirigh thar cionn le hÉirinn i réimse na heitlíochta agus an mhaoinithe eitlíochta, rud a chur ar chumas na tíre pleanáil agus infheistíocht a dhéanamh i scileanna tráchtála, airgeadais agus teicniúla agus ag an am céanna cúrsaí ábhartha a shaincheapadh agus a bhunú chun freastal ar an éileamh atá ar na gairmeacha sonracha seo in Ollscoileanna agus i gcoláistí, agus chomh maith leis sin tá an chéad chúrsa máistreachta i maoiniú eitlíochta san Eoraip forbartha in Éirinn.

Is fostóir suntasach é an earnáil eitlíochta agus páirteach san earnáil seo tá Aer Lingus, Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath, Cityjet, Servisair agus Ryanair. Is é Aerfort Bhaile Átha Cliath an fostóir is mó sa réigiún. Tugadh le fios i *Staidéar Tionchair Gheilleagraigh Aerfort Bhaile Átha Cliath 2019* go bhfuil tionchar geilleagrach iomlán Aerfort Bhaile Átha Cliath cothrom le 129,700 post a bheith á chruthú in Éirinn, sin 114,900 post lánaimseartha, a thuilleann €9.8 billiún i ranníocaíochtaí GVA don gheilleagar náisiúnta, arb ionann é agus 3.1% den OTI iomlán. Saináithnítear sa staidéar seo freisin go bhfuil 89% de na poist dhíreacha á gcruthú i bhFine Gall. Pointe tábhachtach is ea, i ndáil le gach post a chruthaítear san aerfort, cruthaítear ceithre phost sa réigiún mar thoradh díreach. Meastar go gcaitheann cuairteoirí chuig Fine Gall €500 milliún, a thacaíonn le 20,000 post (post amháin as gach ceithre phost i bhFine Gall) i ngach earnáil (iompar, miondíol, siamsaíocht agus seirbhísí eile). Tá an chuma ar an scéal go leanfaidh an leibhéal de thairbhche geilleagrach dhíreach, indíreach agus chatalaíoch is féidir le Fine Gall a bhaint as an earnáil eitlíochta ag fás amach anseo de réir mar a leanfaidh an earnáil aerthaistil agus eitlíochta ag fás ag leibhéal domhanda agus náisiúnta.

Tá Comhairle Contae Fhine Gall airdeallach ar na féidearthachtaí uathúla a bhaineann le hAerfort Bhaile Átha Cliath mar ghineadóir geilleagrach agus fostóir suntasach agus leanfaidh an Chomhairle ag tacú leis an aerfort mar shuíomh inrochtana do dheiseanna fostaíochta do phobal Fhine Gall faoi láthair agus amach anseo. D'ainneoin tábhacht geilleagrach Aerfort Bhaile Átha Cliath mar atá sonraithe thuas, ní mór don Chomhairle cothromaíocht a chinntiú idir na féidearthachtaí a bhaineann leis an earnáil eitlíochta a chur chun cinn agus príomhról oibríochtúil Aerfort Bhaile Átha Cliath a chosaint mar phríomh-aerfort idirnáisiúnta na Tíre. Cé gur é príomhról an aerfoirt tacú le nascacht, trádáil agus turasóireacht, baineann tábhacht an aerfoirt don gheilleagar áitiúla le soláthar raon deiseanna fostaíochta freisin a éilíonn leibhéal scileanna éagsúla. Tá sé seo fiorthábhachtach i gcomhthéacs cothromaíocht a chinntiú i ngeilleagar Fhine Gall.

Beartas DAP3 Forbairt Gheilleagrach

Tacú le cothromaíocht oiriúnach idir poitéinseal uathúil Aerfort Bhaile Átha Cliath a fhorbairt mar ghineadóir geilleagrach agus fostóir suntasach sa Chontae agus a phríomhfheidhm oibríochtúil mar phríomh-aerfort idirnáisiúnta na Tíre a chosaint, de réir Cuspóirí Geilleagracha *Phlean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath, 2020*, nó aon LAP ina dhiaidh sin nó aon síneadh a d'fhéadfaí a chur leis.

Cuspóir DAO10

Oibriú le agus tacú le DAA agus soláthróirí fostaíochta eile in úsáidí eitlíochta a bhaineann le hAerfort Bhaile Átha Cliath chun deiseanna fostaíochtaí ar ardchaighdeán agus inrochtana a chruthú do phobal Fhine Gall.

8.5.6 Aistriú chuig Geilleagar Ísealcharbóin

Cruthaíonn fás leanúnach an Aerfoirt go leor dúshlán agus ceann amháin acu sin an gá atá le hastaíochtaí carbóin a laghdú agus timpeallacht an Aerfoirt a chosaint. Tá sé mar aidhm ag an bPlean leanúint le maolú aeráide de réir spriocanna domhanda agus náisiúnta agus tacú leis an aistriú chuig geilleagar ísealcharbóin trí iarracht a dhéanamh astaíochtaí CO₂ ag an Aerfort a laghdú. Tá cuntas le fáil i bPlean Gníomhaithe ar son na hAeráide 2019 ar roinnt príomhearnálacha cosúil le hiompar agus leictreachas agus sonraítear ann na bearta a theastaíonn chun spriocanna dícharbónaithe a chomhlíonadh. Is iad na hearnálacha is ábhartha d'Aerfort Bhaile Átha Cliath, iompar, lena n-áirítear pleanáil talamhúsáide agus iompar, leictreachas, foirgnimh agus dramhaíl agus an geilleagar ciorclach.

Tá sé riachtanach cur leis an úsáid atá á baint as modhanna iompair níos inbhuanaithe le haghaidh rochtain chuig agus ón Aerfort. Mar a luadh roimhe seo, cabhróidh le tionscnaimh iompair phoiblí agus bonneagar siúil agus rothaíochta feabhsaithe le hastaíochtaí aeráide a laghdú. Tá sé tábhachtach go mbeadh na modhanna seo dírithe ar fhostaithe an aerfoirt trí inrochtaineacht feabhsaithe ar Shord agus ar Chathair Bhaile Átha Cliath. Chomh maith leis sin, tacóidh an Chomhairle le srian a chur le níos mó spásanna páirceála d'fhostaithe ag an aerfort ar mhaith le hastaíochtaí a laghdú. Beidh gá le tuilleadh forbairtí móra ag an Aerfort chun déileáil le hastaíochtaí carbóin mar chuid de phróiseas Bainistíochta Forbartha agus tacófar le cosc agus le laghdú dramhaíola i saoráidí an aerfoirt.

Beartas DAP4 Aistriú chuig Geilleagar Ísealcharbóin

A chinntiú go bhfuil Cuspóirí Ghníomhú ar son na hAeráide agus an Gheilleagair Chiorclaigh agus Cuspóirí Bainistíochta Dramhaíola atá le fáil i *bPlean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath 2020*, nó aon LAP ina dhiaidh sin nó aon síneadh a d'fhéadfaí a chur leis, á gcomhlíonadh ag gach forbairt.

8.5.7 Cosaint agus Inbhuanaitheacht an Chomhshaoil a Chinntiú

Príomhthéama den Phlean seo é an gá atá leis an timpeallacht ar fud an Chontae a chosaint. I dtéarmaí Aerfort Bhaile Átha Cliath, breithnítear in LAP na héifeachtaí díreacha agus indíreacha a mheastar a bheidh ag forbairt Aerfort Bhaile Átha Cliath ar an timpeallacht áitiúil, lena n-áirítear na pobail mórthimpeall ar an Aerfort. Déileáiltear le torann, bainistíocht riosca i gcás tuilte, draenáil uirbeach inbhuanaithe, draenáil bréantais agus soláthar uisce, uisce dromchla agus caighdeán an aeir laistigh

den LAP, agus tá a gcuipóirí sonracha féin luaite le gach ceann acu. Ina theannta sin, scrúdaítear an oidhreacht thógtha agus náisiúnta lena n-áirítear oidhreacht seandálaíochta agus ailtireachta i gcomhthéacs Aerfort Bhaile Átha Cliath, agus tá cuipóirí sonracha luaite leis an oidhreacht sin a chosaint.

Tacaíonn an Plean le cuspóirí a bhaineann leis an timpeallacht, dá dtagraítear thuas, mar atá léirithe i LAP Aerfort Bhaile Átha Cliath.

Pléitear torann leis féin thíos de bhrí go raibh na criosanna torainn faoi réir Athrú uimh. 1 de Phlean Forbartha Fhine Gall 2017-2023 agus dá réir sin, áireofar é sa Phlean seo.

(i) Torann Aerfoirt

Tá criosanna torainn a bhaineann le hAerfort Bhaile Átha Cliath bunaithe le blianta fada chun cabhrú le pleanáil talamhúsáide. Bunaíodh na criosanna torainn roimhe seo in 2005 agus dá réir sin measadh go raibh sé oiriúnach na criosanna torainn d'Aerfort Bhaile Átha Cliath a nuashonrú chun pleanáil talamhúsáide níos éifeachtaí a cheadú le haghaidh forbartha laistigh de chriosanna torainn aerfoirt.

Ina theannta sin, ullmhaíodh an Plean Gníomhaíochta maidir le Torann d'Aerfort Bhaile Átha Cliath 2019 -2023 (NAP) faoi Rialacháin maidir le Torann Timpeallachta 2006 agus glacadh leis i mí na Nollag 2018. Tá sé mar aidhm leis an bPlean Gníomhaíochta maidir le Torann deacrachtaí a bhaineann le torann agus éifeachtaí a bhaineann le hoibríochtaí reatha ag Aerfort Bhaile Átha Cliath a bhainistiú agus sonraítear ann roinnt gníomhartha chun déileáil le deacrachtaí mar seo.

Tá Comhairle Contae Fhine Gall ainmnithe mar 'Údarás Inniúil' Torann Aerárthaí (ANCA) chun críocha monatóireacht a dhéanamh ar leibhéal Torann Aerárthaí in Aerfort Bhaile Átha Cliath. Dá réir sin, cuireann an tÚdarás Pleanála gach iarratas pleanála a dhéanann Aerfort Bhaile Átha Cliath faoi bhráid an Údaráis Inniúil lena meas. Nuair a bhíonn iarratas pleanála á mheas, ní mór do ANCA cinneadh a dhéanamh maidir le cibé acu an bhféadfadh nó nach bhféadfadh fadhb torainn a bheith ag baint leis na tograí. Áirítear sa ról measúnaithe scrúdú a bheith á dhéanamh ag an Údarás Áitiúil ar na hiarratais phleanála lena fháil amach cibé acu an bhféadfadh nó nach bhféadfadh impleachtaí torann aerárthaí a bheith ag baint leo ar gá iad a mhaolú.

Nuashonraíodh na criosanna torainn a bhain le hAerfort Bhaile Átha Cliath in 2019 chun pleanáil talamhúsáide níos éifeachtaí a cheadú d'fhorbairt laistigh de chriosanna torainn an aerfoirt. Tá na beartais nuashonraithe a bhaineann le forbairt sna criosanna torainn sonraithe in Athrú uimh. 1 de Phlean Forbartha Fhine Gall 2017-2023 agus beidh feidhm leo seo sa Dréachtphlean.

Tá Criosanna Torainn ullmhaithe i ndáil le torann aerárthaí a bhaineann le hAerfort Bhaile Átha Cliath mar atá sonraithe i dTábla 8.2 thíos agus tá na cuspóirí seo a leanas ag tacú leo. Meastar go bhfuil an cur chuige a glacadh i ndáil le hullmhú na gcriosanna torainn seo ag tacú le Cuspóir Beartais Náisiúnta 65 atá sonraithe i gCreat Náisiúnta Pleanála 2040, Feabhra 2018, na Roinne Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil (DHPLG), a bhfuil sé mar aidhm leis:

“Tacú le bainistíocht réamhghníomhach torainn áit ar dócha go mbeidh tionchair dhíobhálacha shuntasach aige ar shláinte agus ar chaighdeán beatha agus tacú le haidhmeanna na Rialachán maidir le Torann Timpeallacht trí threoir pleanála náisiúnta agus Pleananna Gníomhaíochta maidir le Torann”.

Tugtar aird sa chur chuige seo freisin ar phleanáil talamhúsáide ar comhpháirt í de Chur Chuige

Cothromaithe ICAO maidir le Bainistíocht Torann Aerárthaí, maidir atá sonraithe i Rialachán AE 598/2014. Dá réir sin, glactar leis go bhfuil a cur chuige seo ailínithe leis an bpríomhchuspóir atá sonraithe i bPlean Gníomhaíochta maidir le Torann Aerfort Bhaile Átha Cliath 2019:

“na héifeachtaí a bhaineann le nochtadh fadtéarmach do thorann aerárthaí a sheachaint, a chosc agus a laghdú, más cuí, ar bhonn tosaíochta, lena n-áirítear sláinte agus caighdeán beatha trí chur chun feidhme ‘Cur Chuige Cothromaithe’ na hEagraíochta Eitlíochta Sibhialta Idirnáisiúnta maidir le bainistíocht torann aerárthaí mar atá sonraithe i Rialachán 598/2014 an AE”

Tá sé riachtanach tionchar díobhálach torainn a íoslaghdú gan srianta neamhréasúnacha a chur ar fhorbairt agus coinbhleachtaí a sheachaint amach anseo idir an pobal agus feidhmiú an aerfoirt. Tá trí chrios torainn á dtaispeáint ar léarscáileanna an Phlean Forbartha, Crios B agus Crios C, agus leanfaidh an Chomhairle le srian a chur ar fhorbairt mhíchuí laistigh de na criosanna seo, agus Crios A, ina mbeifear ag cur i gcoinne, go gníomhach, forálacha nua d’fhorbairt chónaitheach agus úsáidí eile lena mbaineann íogaireacht torainn. Tá crios measúnaithe eile fós ann, Crios D a bhfuil sé mar aidhm leis aon fhorbairtí cónaitheacha níos mó gar do na ruthaig eitilte atá ag freastal ar an Aerfort a shainaithe le mhaithe le tacú le talamhúsáid oiriúnach agus cúngach a shainaithe.

Léirítear i dTábla 8.1 na ceithre chrios torainn aerárthaí agus cuspóir gaolmhar gach creasa mar aon le léiriú maidir leis an nochtadh torainn a d’fhéadfadh a bheith ann ó oibríochtaí ag Aerfort Bhaile Átha Cliath. Tá na criosanna bunaithe ar leibhéil fhéideartha nochtadh torainn de bhrí go mbeidh an t-aerfort ag baint úsáide as an rúidbhealach thuaidh nua nó as an rúidbhealach theas atá ann cheana féin le haghaidh eitiltí isteach nó eitiltí amach.

Forbraíodh an córas criosaithe torainn agus é mar aidhm cothromaíocht a chinntiú idir tionchar féideartha torann aerárthaí ar an Aerfort ó thaitneamhacht torainn inmheánach agus seachtrach. Ceadaíonn sé seo forbairt níos mó a d’fhéadfaí a dhéanamh gar do ruthaig eitilte an Aerfoirt a shainaithe agus a bhreithniú mar chuid den phróiseas pleanála. Is é atá mar aidhm leis na criosanna torainn seo comhoiriúnacht forbairt chónaitheach a chinntiú agus comhoiriúnach le caighdeán agus treoir ábhartha do phleanáil agus do thorann a chinntiú, eadhon:

- *Creat Náisiúnta Pleanála 2040, DHPLG, Feabhra 2018;*
- *ProPG: Pleanáil & Torann – Forbairt Chónaithe Nua, Bealtaine 2017;*
- *Caighdeán na Breataine BS8233:2014 ‘Treoir maidir le hinsliú fuaime agus laghdú torainn d’fhoirgnimh’; agus*
- *Treoir ICAO maidir le Pleanáil agus Bainistíocht Talamhúsáide in Iarscríbhinn 16, Imleabhar I, Cuid IV agus Doiciméad 9184 ICAO, Lámhleabhar Pleanála Aerfoirt, Cuid 2 — Talamhúsáid agus Rialú Timpeallachta.*

Sa chás go n-áirítear i bhforbairt gabhdóirí torann-íogaire neamhchónaithe, ní mór don fhorbróir treoir dearaidh eile a bhreithniú. Cuimsítear i mbeadh na bhfoirgneamh agus na n-úsáidí neamhchónaithe atá torann-íogair laistigh de limistéar feidhmiúil Chomhairle Contae Fhine Gall, ospidéal, saoráidí cúraim chónaithe agus scoileanna.

Tábla 8.1 Criosanna Torann Aerárthaí

Crios	Léiriú ar an Nochtadh Torainn Fhéideartha i rith Oibríochtaí Aerfoirt	Cuspóir
D	<p>≥ 50 agus < 54 dB LAeq, 16uair agus ≥ 40 agus < 48 dB Loíche</p>	<p>Ar mhaithe le forbairtí torann-íogaire a shainaitheint a bhféadfadh tionchar a bheith ag torann aerárthaí orthu a shainaitheint agus aon fhorbairtí cónaithe níos gar do na ruthaig eitlete atá ag freastal ar an Aerfort a shainaitheint ar mhaithe le tacú le talamhúsáid oiriúnach agus cúngach a shainaitheint. Is dócha go mbeidh gach forbairt torann-íogair laistigh den chrios seo inghlactha ó thaobh cúrsaí torainn de. Go hiondúil, ní dhiúltófaí d'iaratas gaolmhar ar fhorais torainn, ach sa chás gur forbairt chónaithe den chuid is mó atá ann agus go gcuimsítear inti úsáidí torann-íogaire neamhchónaithe, nó go bhfuil 50 aonad cónaithe nó níos mó ann, b'fhéidir go mbeadh sé riachtanach go léireodh an t-iaratasóir go bhfuil aird á tabhairt ar dhea-dhearadh fuaim. Moltar d'iaratasóirí comhairle saineolaí a lorg.</p>
C	<p>≥ 54 agus < 63 dB LAeq, 16uair agus ≥ 48 agus < 55 dB Loíche</p>	<p>Chun forbairt torann-íogair a bhainistiú i gceantair ina bhféadfadh torann aerárthaí a bheith ina núis nó cur isteach ar chumas daoine codladh, agus lena chinntiú, más cuí, go bhfuil insliú torainn curtha san áireamh laistigh den fhorbairt, níl forbairt torann-íogair sa chrios seo chomh hoiriúnach ó thaobh cúrsaí torainn de is atá Crios D. Ní mór measúnú torainn a dhéanamh lena léiriú go bhfuil aird tugtha ar dhea-dhearadh fuaim.</p> <p>Ní mór a léiriú sa mheasúnú torainn go gcomhlíonfar treoirínte ábhartha inmheánacha maidir le torann. Chuige sin, b'fhéidir go mbeadh gá le bearta inslithe torainn. Ní mór measúnú torainn ar limistéar taitneamhachta seachtrach a dhéanamh sa chás go bhfuil ról lárnach ag spás taitneamhachta seachtrach i ndearadh na forbartha. Ba cheart breithniú sonrach a dhéanamh sa mheasúnú seo ar an timpeallacht fuaim laistigh de na spásanna seo ionas gur féidir taitneamh a bhaint as na spásanna seo. Go hidéalach, ba cheart go mbeadh leibhéil torainn i spásanna taitneamhachta seachtracha deartha chun na leibhéil torainn is ísle agus is féidir a chinntiú. Moltar go láidir d'iaratasóirí comhairle saineolaí a lorg.</p>

B	≥ 54 agus < 63 dB LAeq, 16uair agus ≥ 55 dB Loíche	Forbairt torann-íogair a bhainistiú i limistéir ina bhféadfadh torann aerárthaí a bheith mar bhonn le níos agus cur isteach ar chumas daoine codladh, agus a chinntiú go bhfuil insliú torainn curtha san áireamh san fhorbairt. Níl forbairt torann-íogair sa chrios seo chomh hoiriúnach ó thaobh cúrsaí torainn de is atá Crios C. Ní mór measúnú torainn a dhéanamh lena léiriú go bhfuil aird tugtha ar dhea-dhearadh fuaim. Ní mór beartas inslithe torainn dea-dheartha a chur san áireamh san fhorbairt chun treoirlínte ábhartha maidir le torann inmheánach a chomhlíonadh. Ní mór measúnú torainn ar limistéir taitneamhachta seachtrach a dhéanamh sa chás go bhfuil ról lárnach ag spás taitneamhachta seachtrach i ndearadh na forbartha. Ba cheart breithniú sonracha a dhéanamh sa mheasúnú seo ar an timpeallacht fuaim laistigh de na spásanna seo ionas gur féidir taitneamh a bhaint as na spásanna seo. Go hidéalach, ba cheart go mbeadh leibhéil torainn i spásanna taitneamhachta seachtracha deartha chun na leibhéil torainn is ísle agus is féidir a chinntiú. Ní mór d'iaratasóirí comhairle saineolaí a lorg.
A	≥ 63 dB LAeq, 16uair agus/nó ≥ 55 dB Loíche	Chun foráil nua le haghaidh forbairt chónaithe agus úsáidí torann-íogair eile a sheachaint. D'fhéadfadh gach forbairt torann-íogaire laistigh den chrios seo a bheith nochtadh do leibhéil arda de thorann aerárthaí, a d'fhéadfadh a bheith dochrach don tsláinte nó do-ghlactha ar shlí eile. Seachnófar foráil le haghaidh forbairtí torann-íogair nua.
<p>Nótaí:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ciallaíonn 'Dea-Dhearadh Fuaim' go gcloítear leis na prionsabail mheasúnaithe agus dearaidh seo a leanas a bhfuil cur síos déanta orthu in ProPG: Pleanáil & Torann – Forbairt Chónaithe Nua, Bealtaine 2017; • Ba cheart go gcloífadh Taitneamhacht Inmheánach agus Sheachtrach agus dearadh bearta inslithe torainn leis an treoir atá curtha ar fáil i gCaighdeán na Breataine BS8233:2014 'Treoir maidir le fuaiminsliú agus laghdú torainn le haghaidh foirgneamh' 		

Tá liosta de na bailte fearainn a mbaineann Measúnú Chrios D leo le fáil in Aguisín 10.

Beartas DAP5 Torann

Tacú leis na gníomhartha atá le fáil i *bPlean Gníomhaíochta maidir le Torann Aerfort Bhaile Átha Cliath (2019-23)*, nó an phlean ina dhiaidh sin nó aon síneadh ar an bplean sin.

Beartas DAP6

Sláinte cónaitheoirí a bhfuil tionchar ag torann eitlíochta orthu a chosaint, go háirithe torann i rith na hoíche.

Cuspóir DAO11

Forbairt mhíchuí a rialú go dian agus a chinntiú go bhfuil insliú torainn in úsáid más cuí de réir thábla 8.1 thuas laistigh de Chrios Torainn B agus de Chrios Torainn C agus más gá i gCrios Measúnaithe D, agus diúltú go gníomhach d'fhoráil nua le haghaidh forbairt chónaithe agus úsáidí torann-íogair eile laistigh de Chrios Torainn A, mar a léirítear ar na léarscáileanna sa Phlean Forbartha, agus ag an am céanna aitheantas a thabhairt do riachtanais tithíochta teaghlach feirmeoireachta atá bunaithe sa chrios. Glacadh leis nach bhfuil srianta oibríochtúla ama ar úsáid a bhaint as an dara rúidbhealach míréasúnach chun tionchar díobhálach torainn ar thithíocht laistigh den chrios torainn inmheánach agus seachtrach a laghdú.

Cuspóir DAO12

D'ainneoin Chuspóir DAO12, na forálacha maidir le Tithíocht Nua do Theaghlaigh Feirmeoireachta amháin a chur i bhfeidhm, arna leagan amach i gCaibidil 3 Comhfhorbairt Áite Inbhuanaithe agus Tithe ar Ardchaighdeán, laistigh den Chrios Torainn Inmheánach faoi réir na srianta seo a leanas:

- Ní cheadófar, in imthosca ar bith, aon teaghais atá laistigh den chomhairde torainn réamh-thuartha 69 dB LAeq 16 uair,
- Beidh insliú torainn chuimsithigh riachtanach le haghaidh aon tí a cheadaítear faoin gcuspóir seo,
- Beidh tuarascáil measúnaithe torainn i dteannta le haon iarratas pleanála a bheidh curtha i dtoll a chéile ag saineolaí ar mheasúnú torainn ina sonrúfar gach beart maolaithe torainn atá beartaithe mar aon le dearbhú go bhfuil an t-iarratasóir ag glacadh lena leithéid ag féachaint do thoradh na tuarascála measúnaithe torainn.

Cuspóir DAO13

A chinntiú go mbreithnítear i ngach forbairt aerárthaí agus nós imeachta oibriúcháin atá beartaithe agus bunaithe san Aerfort cheana féin, na bearta is gá chun maolú i gcoinne an tionchair dhiúltaigh a d'fhéadfadh a bheith ag torann ó oibríochtaí aerárthaí (cosúil le tástáil innill, inleadh, imeacht agus tuirlingt), ar phobail chónaithe atá ann cheana féin, agus ag an am céanna gan srianta míréasúnacha a chur ar, ach a cheadú, i ndáil le forbairt aerfoirt chun éifeachtaí díobhálacha ar phobail áitiúla a chosc, ag cur Rialacháin 598/2014 ón AE (nó aon rialacháin AE eile a thagann ina áit amach anseo) san áireamh ag féachaint don 'Cur Chuige Cothromaithe' agus do rannpháirtíocht pobal i ndáil lena chinntiú go nglactar le cur chuige comhoibríoch i ndáil le maolú i gcoinne truailliú ó thorann.

Cuspóir DAO14

Srian a chur le forbairt a d'fhéadfadh a bheith mar bhonn le coinbhleachtaí le gluaiseachtaí aerárthaí ar fhorais timpeallachta nó sábháilteachta ar thailte in aice leis an Aerfort agus ar na príomhruthaig eitilte atá ag freastal ar an Aerfort, agus go háirithe srian a chur le forbairt chónaithe i limistéir ar dócha go mbeidh tionchar ag leibhéil mhíchuí torainn ar úsáid chónaithe.

Cuspóir DAO15

Athbhreithniú a dhéanamh ar fheidhmiú Criosanna Torainn ar bhonn leanúnach de réir na gcreataí reachtacha is cothrom le dáta sa limistéar, an clár leanúnach de mhonatóireacht torainn in aice le ruthaig eitilte an Aerfoirt, agus infhaighteacht réamhaisnéisí torainn feabhsaithe.

Cuspóir DAO16

Tacú le córas cuóta torainn a bhunú in Aerfort Bhaile Átha Cliath chun Aerlínte a spreagadh chun aerárthaí níos ciúine a úsáid chun cosc a chur ar agus más gá, éifeachtaí a laghdú ar bhonn tosaíochta, mar gheall ar nochtadh fadtéarmach do thorann aerárthaí.

Cuspóir DAO17

Srian a chur leis an Rúidbhealach Crosghaoithe go dtí úsáid ócáideach riachtanach nuair a chuirfear an dara rúidbhealach thoir i gcrích. Glacfar leis go gciallaíonn úsáid 'riachtanach' úsáid atá riachtanach de réir rialachán idirnáisiúnta chun críocha slándála.

Beartas DAP7 – Ailíniú le Cuspóirí Plean Ceantair Áitiúil

A chinntiú go mbeidh na cuspóirí seo a leanas de *Phlean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath, 2020*, nó aon phlean ina dhiaidh sin nó aon síneadh ar an bplean sin, á gcomhlíonadh ag ach forbairt laistigh de thailte Phlean Ceantair Áitiúil Bhaile Átha Cliath. Áirítear ina measc;

- Cuspóirí Bainistíochta Riosca i gcás Tuilte
- Cuspóirí Draenáil Uirbeach Inbhuanaithe
- Cuspóirí Soláthair Uisce
- Cuspóirí Cáilíocht Uisce Dromchla
- Cuspóirí Screamhuisce
- Cuspóirí Chaighdeán an Aeir
- Cuspóirí Seandálaíochta
- Cuspóirí Oidhreachta Ailtireachta
- Cuspóirí Oidhreachta Nádúrtha

(ii) Sábháilteacht

Tá Crios Sábháilteachta Poiblí Inmheánach agus Crios Sábháilteachta Poiblí Seachtrach á léiriú ar Chriosanna Sábháilteachta Poiblí Aerfort Bhaile Átha Cliath de réir na treorach atá sonraithe i dTuarascáil um Bainistíocht Acmhainní Timpeallachta [ERM] 2005. Go sonrach, soláthraítear sa Tuarascáil ERM seo treoir maidir leis an úsáid a d'fhéadfaí a bhaint as agus scála na forbartha a d'fhéadfaí a mheas atá oiriúnach laistigh de na criosanna seo.

Leanfaidh an Chomhairle le comhairle Údarás Eitlíochta na hÉireann a leanúint maidir le héifeachtaí na forbartha beartaithe ar shábháilteacht aerárthaí agus loingseoireacht shábháilte agus éifeachtúil na n-aerárthaí sin.

Cuspóir DAO18 Sábháilteacht

Tacú le patrúin oiriúnacha talamhúsáide gar do na ruthaig eoilte atá ag freastal ar an Aerfort, ag féachaint don phrionsabal réamhchúraim, bunaithe ar thionchair timpeallachta agus sábháilteachta reatha agus tuartha gluaiseachtaí aerárthaí.

Cuspóir DAO19

Tacú leis an athbhreithniú ar na Criosanna Sábháilteachta Poiblí a bhaineann le hAerfort Bhaile Átha Cliath agus na beartais atá le cinneadh ag an Rialtas maidir leis na Criosanna Sábháilteachta Poiblí seo a chur chun feidhme.
Cuspóir DAO20
Foilseacháin ábhartha atá eisithe ag Údarás Eitlíochta na hÉireann maidir le hoibríochtaí agus forbairt laistigh de agus mórthimpeall ar Aerfort Bhaile Átha Cliath a chur san áireamh.
Cuspóir DAO21
Leanúint le comhairle Údarás Eitlíochta na hÉireann maidir le héifeachtaí aon tograí forbartha ar shábháilteacht aerárthaí a chur san áireamh nó loingseoireacht shábháilte agus éifeachtúil na n-aerárthaí sin. Iarratais phleanála le haghaidh aon tograí a d'fhéadfaí a fhorbairt i bpurláin an aerfoirt a chur faoi bhráid Údarás Eitlíochta na hÉireann agus DAA de réir Cheanglais Teorann Constaicí Rialachán (AE) Uimh. 139 / 2014 (Sonraíochtaí Deimhnithe EASA), a ceanglaíodh roimhe seo faoi ICAO Iarscríbhinn 14, atá léirithe ar léarscáil an oibritheora aeradróim.
Cuspóir DAO22
Ag féachaint do thionchair sábháilteachta agus timpeallachta gluaiseachtaí aerárthaí a bhaineann le hAeradróm Weston nuair a bhíonn measúnú á dhéanamh ar aon togra forbartha ábhartha.

8.5.8 Tús Áite a thabhairt do Rannpháirtíocht sa Phobal

Tá limistéir fhairsinge chónaithe suite i limistéir ghinearálta mórthimpeall an Aerfoirt agus de réir mar a leanann an tAerfort ag fás, baineann tábhacht le breithniú cuí a dhéanamh ar an tionchar a bheidh ag a leithéid ar na pobail seo. Dá réir sin, is é an aidhm atá ann cothromaíocht a chinntiú idir tuilleadh forbartha agus oibríochtaí san Aerfort agus riachtanais na bpobal in aice láimhe.

Tarlaíonn rannpháirtíocht fhoirmiúil idir Comhairle Contae Fhine Gall, Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath (daa) agus pobail an aerfoirt trí roinnt ardán leanúnach cosúil le Grúpa Oibre Timpeallachta Aerfort Bhaile Átha Cliath [DAEWG] agus Grúpa Idirchaidrimh don Phobal [CLG]. Díríonn DAEWG ar nithe a bhaineann le monatóireacht a dhéanamh ar thorann aerfoirt, riosca i gcás tuilte, caighdeán an aeir agus forbairt an Aerfoirt. Is fóram tábhachtach eile é [CLG] a éascaíonn tuilleadh rannpháirtíochta le pobal Naomh Mairéad atá suite ar an taobh thiar de thailte an Aerfoirt. Tugann an fóram seo deis don Chomhairle, DAA agus do phobal Naomh Mairéad cumarsáid a dhéanamh le chéile go hoscailte agus go trédhearcach. Tá an phríomhbhéim á leagan ar fhóram mealltach agus comhoibríoch a bhunú a dhíríonn ar cheistanna atá ábhartha don limistéar, go háirithe i gcomhthéacs fhorbairt agus oibríochtaí an Aerfoirt.

Ceanglaíonn Cuspóir DA28 den Phlean reatha go n-ullmhaítear straitéis le haghaidh 'Ceantar Beartais Speisialta Naomh Mairéad' a áirítear inti comhairliúchán idir an pobal atá ann faoi láthair, Comhairle Contae Fhine Gall agus DAA. Tá an straitéis seo ullmhaithe agus san áireamh in Aguisín 1 de Phlean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath 2020.

Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag obair le pobail áitiúla ar dócha go mbeidh tionchar ag forbairt an Aerfoirt orthu.

Beartas DAP8 Rannpháirtíocht sa Phobal

Tacú le rannpháirtíocht leanúnach agus leantach le pobail in aice leis an aerfort d'fhonn a chinntiú go bhfuil na tionchair timpeallachta a bhaineann leis na tograí forbartha á mbainistiú go cúramach agus á maolú trí phleanáil talamhúsáide agus próisis mhonatóireachta agus athbhreithnithe timpeallachta.

Beartas DAP9

Tacú leis an bpobal áitiúil a bhfuil tionchar ag forbairt Aerfort Bhaile Átha Cliath orthu chun iarracht a dhéanamh scoilteadh a bpobail a chosc.

Cuspóir DAO23

Leanúint le páirt a ghlacadh i bhFóram Páirtithe Leasmhara Aerfort Bhaile Átha Cliath, Grúpa Idirchaidrimh don Phobal Naomh Mairéad agus fóraim páirtithe leasmhara poiblí eile a bhfuil ionadaithe ó Údarás Áitiúla, oibritheoirí aerfoirt, páirtithe leasmhara pobail agus páirtithe leasmhara eile páirteach iontu, fóram chun ceisteanna timpeallacht, pobail agus ceisteanna eile nach iad a comhshaoil,

Cuspóir DAO24

Srian a chur le forbairt tithíochta chun an fhéidearthacht go mbeidh coinbhleacht ann amach anseo idir oibríochtaí Aerfoirt agus coinníollacha timpeallachta do chónaitheoirí a laghdú, de réir Chriosanna Torainn Aerfort Bhaile Átha Cliath 2019.

Cuspóir DAO25

Feabhsú agus síntí ar réadmhaoin atá sa cheantar cheana féin a cheadú áit ar féidir a léiriú nach ionann oibreacha den chineál sin agus diansaothrú suntasach forbartha, agus a chinntiú go gcuirtear breithniú cuí tionchar féideartha torainn san áireamh sna tograí.

8.5.9 Dearadh ar Ardchaighdeán a Chur Chun Cinn

Is Geata Náisiúnta é Aerfort Bhaile Átha Cliath agus ba cheart go mbeadh dea-shampla á thabhairt ag an Aerfort trí dhearadh comhleanúnach a bhfuil sé mar aidhm leis timpeallacht mhealltach ar ardchaighdeán a sholáthar a chuireann le heispéiris cuairteoirí. Is deis é dearadh ar ardchaighdeán teachtaireacht a roinnt, mórtas cine is ceantair a chruthú a shainíonn carachtar na tíre in intinn na gcuairteoirí a thagann isteach sa tír nó a fhágann an tír tríd an tAerfort. Ba cheart go mbeadh an dearadh uathúil agus Éireannach ionas nach mbeidh sé cosúil le haon aerfort eile. Ba cheart dearadh ar ardchaighdeán a chinntiú sna críochfoirt agus i bpáirteanna eile de bhonneagar an aerfoirt. Ba cheart go mbeadh gach limistéar/áis san Aerfort inrochtana agus bunaithe ar chur chuige dearadh uilíoch agus ba cheart iad seo a dhearadh ag féachaint do bhuntáistí timpeallachta fadtéarmacha.

Beartas DAP10 Dearadh

A chinntiú go mbeidh na cuspóirí seo a leanas de *Phlean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath, 2020*, nó aon LAP ina dhiaidh sin nó aon síneadh ar an bPlean sin, á gcomhlíonadh ag ach forbairt laistigh de thailte Phlean Ceantair Áitiúil Bhaile Átha Cliath.

Cuspóir DAO26

A chinntiú go bhfuil an fhorbairt ar fad ar thailte Phlean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath deartha ar ardchaighdeán, agus go bhfuil léargas tugtha ar shuntas an aerfoirt gheata idirnáisiúnta, agus a chóngaráí is atá sé do Chathair Bhaile Átha Cliath.

GREEN INFRASTRUCTURE AND NATURAL HERITAGE

CHIEF EXECUTIVE'S DRAFT PLAN DECEMBER 2021

FINGAL DEVELOPMENT PLAN 2023- 2029

CAIBIDIL 9 BONNEAGAR GHRÉAS AGUS OIDHREACTH NÁDÚRTHA

9.1 Réamhrá

Is féidir Bonneagar Glas a thuiscint mar líonra pleanáilte de cheantair nádúrtha idirnasctha mar pháirceanna, aibhneacha agus spásanna oscailte a chuidíonn le feidhmeanna éiceachórais nádúrtha a chaomhnú. Bíonn buntáistí comhshaoil, eacnamaíocha agus sóisialta mar thoradh ar phleanáil Bonneagair Ghlais trí réitigh bunaithe ar nádúr a sholáthar ar chuspóirí forbartha. Mar thoradh ar an gcur chuige seo tá tírdhreacha uirbeacha athléimneacha atá oiriúnaithe do agus ag laghdú éifeachtaí diúltacha an athraithe aeráide.

Tá acmhainn saibhir bithéagsúlachta ag Fingal lena cósta, an tuath agus a hionaid uirbeacha. Leathnaíonn luach na bithéagsúlachta ó na tairbhí sláinte agus folláine atá le gnóthú ó theagmháil leis an dúlra, go gnóthachain eacnamaíocha do ghnólachtaí áitiúla a bhaineann le táirgeadh bia agus le gníomhaíochtaí lasmuigh. Tá raidhse oidhreachta nádúrtha i bhFine Gall, ach is cosúil le patrúin chailteanas na hoidhreachta seo patrún domhanda an chailteanais bithéagsúlachta de réir mar a chailtear ár ngnáthóga áitiúla agus mar a tháinig laghdú ar líon na speiceas. Is é an dúshlán an Contae a fhorbairt ar bhealach a choinníonn agus a fheabhsaíonn bithéagsúlacht do na glúine atá le teacht. Is é freagra Fhine Gall ar chailteanas gnáthóige agus ar laghdú speiceas forbairt Líonra Éiceolaíoch a théann trasna an Chontae ar fad. Tá an Líonra Éiceolaíoch comhdhéanta de limistéir lárnacha caomhnaithe dúlra, criosanna maolánacha, agus limistéir forbartha dúlra agus conairí éiceolaíochta.

9.1 Comhthéacs

D'fhorbair Comhairle Contae Fhine Gall an Líonra Éiceolaíoch trí thionscnaimh réamhphleanála agus bainistíocht forbartha agus tá baint aici freisin le tionscadail chaomhnaithe phraiticiúla mar aon le húinéirí talún áitiúla agus ar thailte faoi úinéireacht na Comhairle. I bPortrane, tá láithreán príobháideach ar léas ag an gComhairle chun féarach dummha agus speicis plandaí neamhchoitianta éagsúla a chaomhnú trí réimeas innilte le heallach Highland. Ar an gcaoi chéanna, tá an Chomhairle ag obair le húinéirí talún ar Bhinn Éadair chun an fraochmhá a athbhunú trí innilt, rialú speiceas ionrach, bainistíocht tinte fiáine agus athchóiriú bogaigh. Mar fhreagairt ar chuspóirí do pháirceanna nua, spásanna oscailte agus áiseanna áineasa tá an Chomhairle ag ullmhú pleananna forbartha agus bainistíochta do Pháirc Réigiúnach na Breataine Móire i mBaile Brigín, Páirc an Ráschúrsa idir Baldoyle agus Portmarnock, Páirc Bhaile Rogers atá suite ar iar-Líonadh Talún Balleally in aice le Rush agus Réigiúnach Ghleann Tolka Páirc i mBaile Átha Cliath 15. Cuimsíonn na Páirceanna Réigiúnacha nua seo dearadh athléimneach agus tá réimsí suntasacha iontu atá tiomnaithe do chaomhnú an dúlra. Tugann Tionscnaimh Gairdín Pobail deiseanna do ghrúpaí áitiúla atá ann cheana agus nua chun spásanna lasmuigh a bhainistiú gar dá dtithe agus soláthraíonn an Chomhairle níos mó ná 800 áit leithroinnte poiblí (an soláthar per capita is airde sa Tír).

9.1 Deiseanna

Comhlíonann Bonneagar Glas agus ár n-oidhreacht nádúrtha príomhfheidhmeanna dár bpobail. Mar shampla, cuireann ár bpáirceanna agus ár spás oscailte sláinte agus folláine chun cinn agus déanann Fingal áit níos fearr le maireachtáil ann. Feabhsaíonn Bonneagar Glas deiseanna le haghaidh áineasa agus turasóireachta, cothaíonn sé ár dtionscal bia agus spreagann sé gnólachtaí nua chun infheistíocht a dhéanamh sa Chontae. Trí líonra spásanna glasa agus gorma ilfheidhmeacha a sholáthar agus an timpeallacht nádúrtha a chosaint tá deiseanna ann cur le hinbhuanaitheacht uirbeach, athléimneacht aeráide agus rochtain ar an dúlra a mhéadú agus cáilíocht mhaith beatha a sholáthar do dhaoine. Aithnítear freisin go bhfuil Bonneagar Glas ina chomhpháirt rithábachtach chun pobail athléimneacha a thógáil atá in ann oiriúnú d'iarmhairtí an athraithe aeráide. Chun a chinntiú go mbaintear amach tairbhí seirbhísí éiceachórais i bhforbairtí atá ann cheana agus i bhforbairtí nua, is féidir comhpháirteanna éagsúla Bonneagair Ghlais a ionchorprú sa dearadh agus sa bhainistíocht amhail díonta glasa, ballaí glasa, crainn, córais draenála inbhuanaithe (SuDS); boscaí éan agus ialtóg i mballaí agus i móinéir bláthanna fiáine. Is féidir le díonta agus ballaí glasa cabhrú le teocht inmheánach na struchtúr a rialáil agus rith chun srutha uisce stoirme a laghdú. Cuidíonn bogaigh SUDS le cáilíocht uisce a fheabhsú agus splanc-thuilte a chosc. Cuidíonn ceannbhrat na gcrann le teas uirbeach a rialáil agus feabhsaíonn sé cáilíocht an aeir agus soláthraíonn sé scáth. Cuidíonn éin agus ialtóga le feithidí a rialáil agus is féidir le spás oscailte agus gairdíní conairí a sholáthar do ghluaiseacht an fhiadhúlra.

9.1 Aidhmeanna Straitéiseacha

Tá Bonneagar Glas agus Oidhreacht Nádúrtha leabaithe sa bheartas pleanála ar leibhéil náisiúnta agus réigiúnacha tríd an NPF agus an RSES. Is príomhthoradh straitéiseach é príomhchuspóirí beartais atá dírithe ar phleanáil chomhtháite do Bhonneagar Glas agus Seirbhísí Éiceachórais (NPO 58; NPO 62; RSO 10; RPO 7.12) agus Bonneagar Glas feabhsaithe. Deir an NPF freisin: Cuirfidh pleanáil Bonneagair Ghlais bonn eolais faoi ullmhú straitéisí réigiúnacha agus cathrach agus Pleananna Forbartha Cathrach agus Contae trí: Cuidiú le freastal ar fhás agus leathnú, agus luach intreach áiteanna nádúrtha agus sócmhainní nádúrtha a choinneáil; Cinnteacht mhéadaithe a sholáthar sa phleanáil trí aghaidh a thabhairt go réamhghníomhach ar shaincheisteanna comhshaoil ábhartha; Cur chuige níos comhoibríche i leith déanamh pleananna a spreagadh trí scrúdú a dhéanamh ar na hidirghníomhaíochtaí idir riachtanais forbartha sa todhchaí agus cumas na limistéar glactha; agus a chinntiú go n-ainmnítear pleananna reachtúla spásanna glasa atá pleanáilte go maith, ar cóimhéid le riachtanais forbartha fadtéarmacha.

Cuireann an NPF i bhfios go láidir freisin go bhfuil sé 'tábhachtach machnamh a dhéanamh ar an idirghaolmhaireacht idir bithéagsúlacht, oidhreacht nádúrtha, tírdhreach agus ár spásanna glasa.'

Éilíonn **NPO 60** ar an mbeartas 'Cáilíochtaí saibhre oidhreacht nádúrtha agus chultúrtha na hÉireann a chaomhnú agus a fheabhsú ar bhealach a oireann dá dtábhacht'

Mar an gcéanna, soláthraíonn an RSES príomhchuspóirí Beartais Réigiúnacha.

RPO 7.16 Tacú le cur i bhfeidhm na Treorach maidir le Gnáthóga chun feabhsúchán a bhaint amach i stádas caomhnaithe na speiceas agus na ngnáthóg chosanta sa réigiún agus ailíniú a chinntiú idir croíchuspóirí Threoracha éin agus Ghnáthóg an AE agus pleananna forbartha na n-údarás áitiúil.

RPO 7.17 Comhordú trasteorann a éascú idir Údaráis Áitiúla agus na gníomhaireachtaí ábhartha sa Réigiún chun socruithe rialachais agus meicníochtaí comhordaithe soiléire a sholáthar chun tacú le forbairt líonraí éiceolaíochta agus nascacht fheabhsaithe idir láithreáin chosanta agus aghaidh a thabhairt freisin ar an ngá atá le bainistíocht eachtrannach. speicis ionracha agus speicis dhúchasacha a chaomhnú.

Tá tiomantais shonracha i Straitéis Bithéagsúlachta an Aontais Eorpaigh 2030 chun 30% de chríoch talún agus farraige an AE a chosaint leagtar amach gníomhaíochtaí chun é seo a bhaint amach, lena n-áirítear tógáil ar cheantair Natura 2000 atá ann cheana; aghaidh a thabhairt ar na príomhspreagthaí a bhaineann le cailleanas bithéagsúlachta le Plean Athchóirithe Dúlra an Aontais Eorpaigh agus bearta chun dul i ngleic leis an dúshlán bithéagsúlachta domhanda. Chun an dúlra a thabhairt ar ais go cathracha, iarrann an Coimisiún ar chathracha Eorpacha ar a laghad 20,000 áitritheoir Pleananna Glasa Uirbeacha uailmhianacha a fhorbairt. Ba cheart go n-áireofaí orthu sin bearta chun foraoisí, páirceanna agus gairdíní uirbeacha bith-éagsúla agus inrochtana a chruthú; feirmeacha uirbeacha; díonta agus ballaí glasa; sráideanna le crainn; móinéir agus fáilte. Ba cheart go gcabhródís freisin le naisc idir spásanna glasa a fheabhsú, deireadh a chur le húsáid lotnaidicídí, teorainn a chur le gearradh iomarcach spásanna glasa uirbeacha agus cleachtais eile atá díobhálach do bhithéagsúlacht. Ba cheart cur chun cinn éiceachóras sláintiúil, Bonneagar Glas agus réitigh bunaithe ar nádúr a chomhtháthú go córasach sa phleanáil uirbeach, lena n-áirítear i spásanna poiblí, i mbonneagar, agus i ndearadh foirgneamh agus a dtimpeallacht

In 2019 dhearbhaigh Dáil Éireann géarchéim náisiúnta bithéagsúlachta. Tá roinnt cuspóirí agus gníomhartha ábhartha sa Plean Gníomhaíochta Náisiúnta Bithéagsúlachta 2017-2021 atá dírithe ar bhithéagsúlacht a phríomhshruthú i gcinnteoireacht agus tacaíonn an Straitéis Spásúil agus Eacnamaíoch Réigiúnach le cur i bhfeidhm Threoracha Éin agus Gnáthóg an AE agus tá sé mar aidhm aici ailíniú a chinntiú idir a croíchuspóirí agus pleananna forbartha údaráis áitiúil (RPO 7. 16). Tá cosaint bithéagsúlachta ionchorpraithe freisin sa Chreat-Treoir um Straitéis Mara, sa Chreat-Treoir Uisce (uisce mara) sa Treoir maidir le Níotráití (rith chun srutha talmhaíochta), i dTreoir an SEA, sa Treoir EIA agus sna Rialacháin um Speicis Ionracha.

9.1 Beartais agus Cuspóirí

Beartas GINHP1 Dearadh Athléimneach

Feasacht ar na buntáistí a bhaineann le Dearadh Athléimneach agus nádúr ilfheidhmeach an Bhonneagair Ghlais a chur chun cinn. Prionsabail an Bhonneagair Ghlais a chur i bhfeidhm chun bonn eolais a chur faoin bpróiseas bainistíochta forbartha i dtéarmaí dearadh agus leagan amach limistéar cónaithe nua, forbairt ghnó / thionsclaíoch agus tionscadail shuntasacha eile agus nádúr ilfheidhmeach an Bhonneagair Ghlais a uasmhéadú trí fhorbairt na sineirgí idir Spás Oscailte Poiblí a chinntiú. , Bithéagsúlacht, SuDS / Uisce
Cuspóirí Dearadh Íogair agus Taisteal Gníomhach.

Beartas GINHP2 Bonneagar Glas a Chosaint

A chinntiú go ndéantar ceantair agus líonraí Bonneagair Ghlais a shainaithe, a chosaint, a fheabhsú, a bhainistiú agus a chruthú chun raon leathan sochar comhshaoil, sóisialta agus eacnamaíoch a sholáthar do phobail.

Beartas GINHP3 Glasú Forbairtí

Bearta a spreagadh chun ‘forbairtí’ a ghlású lena n-áirítear díonta glasa, díonta donn, ballaí glasa agus fómhar uisce a úsáid.

Cuspóirí GINHO1 Pleananna Glasaithe Uirbeacha

Pleananna Glasaithe Uirbeacha a fhorbairt do Balbriggan, Sord agus limistéar níos leithne Bhaile Átha Cliath 15.

9.1.1. Téamaí Bonneagair Ghlais

Tá roinnt príomhthéamaí Bonneagair Ghlais (GI) aitheanta ag an gComhairle. Is iad seo:

- Bithéagsúlacht,
- Páirceanna, Spás Oscailte agus Áineas,
- Bainistíocht Uisce Inbhuanaithe,
- Tírdhreacha Seandálaíochta agus Oidhreachta
- Tírdhreach.

Beartas GINHP4 Téamaí Bonneagair Ghlais

A chinntiú go gcosnaíonn an straitéis Bonneagair Ghlais do Fhine Gall na hacmhainní agus na pleananna Bonneagair Ghlais atá ann cheana le haghaidh soláthar Bonneagair Ghlais sa todhchaí a thabharfaidh aghaidh ar na cúig príomhthéama a shainaithe sa Phlean seo, eadhon: Bithéagsúlacht, Páirceanna, Spás Oscailte agus Áineas, Bainistíocht Uisce Inbhuanaithe, tírdhreacha Seandálaíochta agus Oidhreachta, Tírdhreach

9.1.1.1 Bithéagsúlacht

- Is féidir bithéagsúlacht a shainiú mar éagsúlacht plandaí, ainmhithe, feithidí, éin, éisc agus miocroorgánach agus a ngnáthóga ina gcónaíonn siad agus ina n-idirghníomhaíonn siad, mar fhéarthailte, coilleannacha, sruthanna, fála sreach, páirceanna poiblí agus gairdíní príobháideacha. Tá oidhrecht nádúrtha an Chontae ina croíchuid de Bhonneagar Glas Fhine Gall. Is iad na príomhghnéithe
- Cuimsíonn Líonra Éiceolaíoch Fhine Gall Croícheantair Caomhnaithe Bithéagsúlachta: Suíomhanna Ramsar, láithreáin Natura 2000 (Limistéir Speisialta Caomhnaithe (SAC) agus Limistéir Chosanta Speisialta (SPAnna)), Limistéir Oidhreachta Nádúrtha (NHA), Limistéir Oidhreachta Nádúrtha beartaithe (pNHA), Dúlra Reachtúil Cúlchistí, Tearmainn d’Fhána, larscríbhinn I gnáthóga lasmuigh de shuíomhanna ainmnithe, gnáthóga flóra chosanta nó neamhchoitianta
- Criosanna Maolán Éiceolaíochta
- Limistéir Forbartha Dúlra
- Conairí Aibhneacha feadh Aibhneacha móra.

Beartas GINHP5 Líonra Bonneagair Ghlais

An líonra Bonneagair Ghlais a fhorbairt chun caomhnú agus feabhsú na bithéagsúlachta a chinntiú, lena n-áirítear Láithreáin Eorpacha a chosaint, páirceanna inrochtana, spásanna oscailte agus saoráidí áineasa a sholáthar (lena n-áirítear cuibhinn agus gairdíní pobail), bainistíocht inbhuanaithe uisce, cothabháil an tírdhreacha. carachtar lena n-áirítear tírdhreach stairiúil carachtar agus cosaint agus feabhsú tírdhreacha seandálaíochta agus oidhreachta.

Cuspóir GINHO2 Ilroinnt

Ilroinnt a laghdú agus athléimneacht líonra GI Fhine Gall a fheabhsú trí naisc éiceolaíochta idir ceantair uirbeacha, láithreáin Natura 2000, Limistéir Oidhreachta Nádúrtha beartaithe, páirceanna agus spásanna oscailte agus an líonra réigiúnach níos leithne a neartú trí gach forbairt nua a nascadh leis an bhFaiche níos leithne.

Líonra bonneagair.

Bithéagsúlacht GINHO3 Cuspóir sa Spás Oscailte

Déan soláthar do bhithéagsúlacht laistigh de spás oscailte poiblí agus cuir san áireamh bearta dearaidh agus bainistíochta atá íogair ó thaobh uisce (lena n-áirítear SuDS) mar chuid de chur chuige inbhuanaithe i leith dearadh agus bainistíocht spáis oscailte.

Bonneagar agus Forbairt Glas GINHO4

Cuir in aghaidh forbairt a dhéanfaidh briseadh nó dochar do líonra Bonneagair Ghlais straitéisigh an Chontae.

Plean Pailneora Cuspóir GINHO5

Leanúint ar aghaidh ag tacú le forálacha an Phlean Náisiúnta Pailneoirí 2021-2025 trí bhainistíocht agus monatóireacht ar shuíomhanna cosanta pollinator an Chontae.

Cuspóir GINHO6 Talmhaíocht agus Gairneoireacht

Tailte tábhachtacha talmhaíochta agus gairneoireachta sa Chontae a chosaint.

9.1.1.2 Páirceanna, Spás Oscailte agus Áineas

Sainmhínítear an téama seo mar spás oscailte criosaithe tailte agus / nó in úsáid mar spás oscailte poiblí. Bhunaigh an Chomhairle 2,000 heicteár de spás oscailte poiblí a bhainistítear níos mó agus níos mó ar bhealach inbhuanaithe lena chinntiú gur féidir le glúine na todhchaí tairbhí na n-áiseanna seo a thapú le haghaidh áineasa, sláinte agus folláine.

Beartas GINHP6 Ilfheidhmiúlacht

A chinntiú go seachadtar spásanna glasa agus cathartha ilfheidhmeacha a fhreastalaíonn ar riachtanais an phobail, a chuireann caitheamh aimsire gníomhach agus éighníomhach, bainistíocht uisce tuile agus dromchla agus gnáthóg áitiúil chun cinn.

feabhsúcháin. Cothromófar ilfheidhmiúlacht na spásanna i gcoinne an ghá atá le cosaint agus gnáthóg áitiúil agus riachtanais áineasa agus feidhmiúla páirceanna a fheabhsú.

Cuspóir GINHO7 Spás Oscailte a Sholáthar

Raon páirceanna nua inrochtana, spásanna oscailte agus saoráidí áineasa a sholáthar a fhreastalaíonn ar réimse leathan úsáidí (éighníomhach agus gníomhach araon), déine úsáide agus spéiseanna úsáide.

Bealaí Cuspóir GINHO8

Bealaí tarraingteacha sábháilte a sholáthar a nascann páirceanna agus spásanna oscailte agus gnéithe gaolmhara eile mar shuíomhanna cultúrtha agus sócmhainní oidhreachta mar chuid dhílis den soláthar Bonneagair Ghlais, nuair is iomchuí agus indéanta.

Cuspóirí GINHO9 Glasbhealaí agus Glanghnóthachan

A chinntiú go bhfuil gnóthachan glan bithéagsúlachta ag gach forbairt féarbhealaigh. Beidh caomhnú an dúlra agus deiseanna chun bithéagsúlacht a fheabhsú ina gcuid lárnach de na tionscadail bhonneagair seo agus breithneofar caomhnú an dúlra ar feadh shaolré an tionscadail.

Cuspóir GINHO10 Táirgeadh Bia

Deiseanna a sholáthar d'áitritheoirí Fhine Gall dul i mbun táirgeadh bia trí cuibhrinn, gairdíní pobail agus trí limistéir sealgaireachta bia a sholáthar i bpáirceanna nua agus i dtograí Bonneagair Ghlais nuair is cuí.

9.1.1.3 Bainistíocht Uisce Inbhuanaithe

Bainistíocht agus feabhsú measta ar chúrsaí uisce lena n-áirítear aibhneacha agus sruthanna; Is féidir le tuilemhána abhann agus ceantair bhogaigh agus ceantair chósta atá faoi dhliteanas bearta éifeachtacha a sholáthar chun cabhrú le tuilte a bhainistiú agus cáilíocht an uisce a fheabhsú.

Beartas GINHP7 Cosaint

Luach nádúrtha, stairiúil, taitneamhachta agus bithéagsúlachta chúrsaí uisce, machairí tuile, conairí bruachánacha, bogaigh agus limistéar cósta an Chontae a chosaint agus a fheabhsú cé go fadtéarmach agus idirchaidreamh le Comhlachtaí Forordaithe ábhartha nuair is cuí.

Ceanglais Cuspóir GINHO11

A chinntiú go dtugann an Bonneagar Glas nua aghaidh ar riachtanais stórála tuilte feidhmiúla, bainistíocht inbhuanaithe creimeadh cósta, agus naisc le soláthar do bhithéagsúlacht, Córais Draenála Inbhuanaithe (SuDS) agus soláthar do pháirceanna agus do spás oscailte nuair is féidir agus oiriúnach.

Cuspóir GINHO12 Bogach

Iarracht a dhéanamh bogaigh nua a chruthú agus / nó bogaigh atá ann cheana a fheabhsú trí sholáthar do Chórais Draenála Inbhuanaithe (SuDS) nuair is cuí.

Cuspóirí GINHO13 Díonta Glasa

Iarracht a dhéanamh díonta glasa agus ballaí glasa a sholáthar mar chuid chomhtháite de Chórais Draenála Inbhuanaithe (SuDS) agus a sholáthraíonn tairbhí don bhithéagsúlacht, nuair is féidir.

Cuspóirí GINHO14 SuDs

Teorainn a chur le rith chun srutha uisce dromchla ó fhorbairtí nua trí Chórais Draenála Uirbeacha Inbhuanaithe (SuDS) iomchuí a úsáid ag baint úsáide as réitigh nádúr-bhunaithe agus a chinntiú go ndéantar SuDS a chomhtháthú i ngach forbairt nua sa Chontae.

Cuspóir GINHO15 Cósta

A chinntiú go gcosnaíonn an straitéis Bonneagair Ghlais do Fhine Gall cosaintí cósta nádúrtha an Chontae, cosúil le tránna, dumhcha gainimh, riasca salainn agus tailte inbhir, agus cuireann sé úsáid teicnící innealtóireachta boga chun cinn mar mhalairt ar oibreacha crua cosanta cósta nuair is féidir.

9.1.1.4 Tírdhreacha Seandálaíochta agus Oidhreachta

Tá nasc suntasach idir ár n-oidhrecht seandálaíochta, tógtha agus nádúrtha. Is cuid shaibhir dár n-oidhrecht chultúrtha ach nádúrtha iad reiligi stairiúla, struchtúir chloiche agus fothracha agus tá luach suntasach éiceolaíoch ag baint leo agus is minic a chaomhnaítear séadchomharthaí seandálaíochta laistigh den spás oscailte.

Beartas GINHP8 Seandálaíocht agus Bonneagar Glas

Gnéithe tírdhreacha, nádúrtha, cultúrtha agus oidhreachta tógtha a chosaint, a chaomhnú agus a fheabhsú, agus tacú le cur i bhfeidhm Phlean Oidhreachta Fhine Gall maidir le Bonneagar Glas a sholáthar.

Cuspóir GINHO16 Plean Oidhreachta Fhine Gall

Gnéithe tírdhreacha, nádúrtha, cultúrtha agus oidhreachta tógtha a chosaint, a chaomhnú agus a fheabhsú, agus tacú le cuspóirí agus gníomhartha Phlean Oidhreachta Fhine Gall.

Cuspóir GINHO17 Tírdhreach Oidhreachta

A chinntiú, nuair is féidir agus nuair is iomchuí, go ndéantar gnéithe den tírdhreach seandálaíochta agus oidhreachta a chomhtháthú go hiomlán le tograí le haghaidh forbairtí nua ag céim an dearaidh tionscadail.

9.1.1.5 Tírdhreach

Cuimsíonn an téama seo na Limistéir Taitneamhachta Speisialta ar Cheann Bhinn Éadair agus Gleann na Life; Limistéir Ard-Taitneamhachta; Tírdhreacha an-íogaire; agus Láithreáin Gheolaíochta an Chontae.

Beartas GINHP9 Carachtar Tírdhreacha#

A chinntiú go bhfreagraíonn soláthar Bonneagair Ghlais do charachtar tírdhreacha agus go léiríonn sé carachtar tírdhreacha stairiúil, ag caomhnú, ag feabhsú agus ag cur leis na tírdhreacha atá ann agus bailte fearainn Fhine Gall a chuireann le mothú sainiúil áite.

9.5.2 Bonneagar Glas agus Pleanáil

Príomhchuspóir de phleanáil an Bhonneagair Ghlais is ea go ndéantar bainistíocht agus soláthar Bonneagair Ghlais a chomhtháthú le pleananna le haghaidh fáis agus forbartha. Caithfidh gach togra forbartha acmhainní straitéiseacha Bonneagair Ghlais an Chontae a chur san áireamh agus a chinntiú go ndéantar iad seo a chosaint, a bhainistiú agus a fheabhsú de réir mar a tharlaíonn forbairt nua. Ina theannta sin, caithfidh tograí le haghaidh forbartha iarracht a dhéanamh foráil a dhéanamh maidir le Bonneagar Glas a chosaint agus a sholáthar a thugann aghaidh ar na cúig théama GI a shaináithnítear sa Phlean Forbartha ar bhealach comhtháite agus comhtháite.

Beartas GINHP10 Bonneagar agus Forbairt Glas

Faigh gnóthachan glan sa Bhonneagar Glas trí na sócmhainní atá ann a chosaint agus a fheabhsú, trí Bhonneagar Glas nua a sholáthar mar chuid dhílis den phróiseas pleanála, agus trí thionscadail tosaíochta a thabhairt ar aghaidh lena n-áirítear iad siúd a léirítear ar léarscáileanna Bonneagair Ghlais an Phlean Forbartha le linn na shaolré an Phlean Forbartha.

Cuspóirí GINHO18 Líonraí Glasa

Bonneagar Glas comhtháite agus comhleanúnach a chruthú don Chontae trína cheangal go gcoinneofaí líonraí suntasacha spás glas i gceantair uirbeacha, imeall uirbeacha agus ceantair thuithe in aice láimhe chun freastal ar riachtanais na bpobal anois agus sa todhchaí lena n-áirítear an gá atá le hoiriúnú agus maolú. athrú aeráide.

Cuspóir GINHO19 Bonneagar Glas agus Áineas

Sa chás go moltar forbairt chónaithe nua, déan iarracht, nuair is iomchuí, úsáid agus acmhainneacht na bpáirceanna, na spásanna oscailte agus an tsoláthair áineasa atá ann cheana a uasmhéadú, trí acmhainn súgartha agus áineasa na n-áiseanna atá ann cheana a uasghrádú agus a fheabhsú trí ranníocaíochtaí forbartha in ionad de spás oscailte nó soláthar súgartha nua.

Cuspóir GINHO20 Comhtháthú an Bhonneagair Ghlais

Seachain ilroinnt spásanna glasa i ndearadh láithreáin agus chun spásanna glasa / eilimintí glasaithe a nascadh leis an mBonneagar Glas in aice láimhe / an fearann poiblí nuair is féidir agus le do dhéanamh socrú maidir le feidhmeanna éiceolaíochta.
Cuspóir GINHO21 Ilroinnt Líonra Cuir in aghaidh forbairt a dhéanfadh briseadh nó dochar do líonra straitéiseach Bonneagair Ghlais an Chontae.
Polasaithe Cuspóir GINHO22 Tacú le Straitéis Foraoise Crann Fhine Gall do Fhine Gall, é a Choimeád Glas - Straitéis Spáis Oscailte don Fhine agus Spás don Súgradh - Beartas Súgartha do Fhine Gall sa Phlean seo.
Cuspóir GINHO23 Athfilleadh Leanúint ar aghaidh ag tacú le Straitéis Leithroinnte Fhine Gall, Gairdíní Pobail agus tionscnaimh ath-fhiáine agus pollinator a chur chun cinn sa Chontae.

9.2 Oidhreacht Nádúrtha

Cuimsíonn ár n-oidhreacht nádúrtha an éagsúlacht saoil a fheicimid timpeall orainn gach lá, ar a dtugtar bithéagsúlacht go minic. Cuimsíonn bithéagsúlacht gach rud ó chrainn go fiailí, ó mhamaigh go héin, ón gcósta go dtí an tuath. Tá saibhreas fiadhúlra ina óstach ar Fhine Gall lena n-áirítear go leor gnáthóg atá faoi bhagairt agus speicis plandaí agus ainmhithe atá faoi chosaint an dlí. Tacaíonn Inbhear Baldoyle, Mullach Íde agus Rogerstown leis na mílte éan imirceach i rith an gheimhridh. Ainmníodh na suíomhanna seo mar Limistéir Speisialta Caomhnaithe (SACanna) nó Limistéir Chosanta Speisialta (SPAnna) faoi Threoracha Gnáthóg agus Éan an AE. Ag leibhéal an AE déantar na gnáthóga agus na speicis is tábhachtaí a chosaint trí Natura 2000, is é sin an líonra limistéar cosanta a bunaíodh faoi na Treoracha maidir le Gnáthóga agus Éin. Ina theannta sin, iarrtar ar bhallstáit bearta tuaithe níos leithne a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm ina mbeartais phleanála agus forbartha úsáide talún a thacaíonn le comhleanúnachas líonra Natura 2000 de bhun Airteagal 10 den Treoir maidir le Gnáthóga agus Airteagal 3 den Treoir um Éin.

Ar leibhéal náisiúnta leagtar amach beartas bithéagsúlachta sa Phlean Náisiúnta Bithéagsúlachta (NBP) a shainiathníonn díghrádú agus cailteanas gnáthóige mar an príomhfhachtóir atá ag creimeadh na bithéagsúlachta in Éirinn inniu. Is fadhb atá ag fás freisin é scaipeadh speiceas ionrach agus tá toirmisc i bhfeidhm maidir le speicis ionracha áirithe a thabhairt isteach nó a scaipeadh mar atá leagtha amach i dTríú Sceideal na gComhphobal Eorpach (Rialacháin Éan agus Gnáthóg 2011 (IR 477/2011). Tugtar éifeacht do go leor d'fhorálacha beartais an NBP tríd an gcreat reachtach a sholáthraíonn na hAchtanna um Fhiadhúlra (1976 - 2012) agus trí chur i bhfeidhm na Treorach um Ghnáthóga, an Treoir um Éin agus an Chreat-Treoir Uisce. I measc rudaí eile, glaonna an NBP ar údaráis áitiúla bogadh i dtreo gan aon cailteanas glan ar bithéagsúlacht trí bhainistíocht forbartha, chun beartais agus cuspóirí a áireamh ina bPleananna Forbartha Contae chun bithéagsúlacht a chosaint agus a athchóiriú agus chun líonra Bonneagair Ghlais a fhorbairt ar leibhéal áitiúil agus úsáid bunaithe ar nádúr a chur chun cinn. réitigh chun líonra comhtháite comhtháite a sheachadadh.

Tá sé tábhachtach go gcuimseodh gach togra forbartha bearta chun bithéagsúlacht a chosaint agus a fheabhsú. Bainfear é seo amach tríd an bpróiseas Bainistíochta Forbartha agus ba cheart tagairt a dhéanamh do na Caighdeáin Bainistíochta Forbartha atá leagtha amach i gCaibidil 14.

Beartas GINHP11 Plean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Tacú le glacadh agus le cur i bhfeidhm Phlean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Fhine Gall, cur i bhfeidhm an Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta Bithéagsúlachta (2017-2021) agus an Phlean Pailneora Uile-Éireann (2021-2025) agus aon phleananna fánacha.
Beartas GINHP12 Láithreáin Chosanta Cosain ceantair atá ainmnithe nó beartaithe le bheith ainmnithe mar shuíomhanna Natura 2000 (ie Limistéir Speisialta Caomhnaithe (SACanna) agus Limistéir Chosanta Speisialta (SPANna), Limistéir Oidhreachta Nádúrtha beartaithe (pNHAnna), Limistéir Oidhreachta Nádúrtha (NHAnna), Tearmainn Reachtúla Dúlra, agus Tearmainn le haghaidh Fána.
Beartas GINHP13 Líonra Éiceolaíoch Fhine Gall Tacú le forbairt Líonra Éiceolaíoch Fhine Gall de réir Phlean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Fhine Gall.
Beartas GINHP14 Treoir maidir le Glanghnóthachan Bithéagsúlachta Glanghnóthachan bithéagsúlachta a chur chun cinn i bhforbairtí nua agus doiciméad treorach pleanála ar Ghnóthachan Glan Bithéagsúlachta a fhorbairt
Beartas GINHP15 Treoir maidir le Bosca Éan Cuir chun cinn cuimsiú sciobtha, fáinleog, martin tí, gealbhain tí, starling, boscaí ialtóg agus feithidí agus struchtúr in agus ar aghaidheanna foirgneamh agus doiciméad treorach a fhorbairt ar conas na struchtúir seo a ionchorprú i bhfoirgnimh.
Beartas GINHP16 Tionscnaimh Pailneoirí Tionscnaimh athfhoghlama agus pollinator a chur chun cinn i bhFine Gall.

Cuspóir GINHO24 An tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra Tacú le Seirbhís na bPáirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra, maidir le stádas caomhnaithe fabhrach a chothabháil agus a bhaint amach do ghnáthóga agus do speicis Fhine Gall trí na riachtanais a chur san áireamh go hiomlán de na Treoracha maidir le Gnáthóga agus Éin, i gcomhlíonadh a bhfeidhmeanna.
Cuspóir GINHO25 Limistéir Oidhreachta Nádúrtha a Chosaint A chinntiú nach mbeidh drochthionchar suntasach ag forbairt ar Limistéir Oidhreachta Nádúrtha (pNHAnna), Limistéir Oidhreachta Nádúrtha (NHAnna), Tearmainn Reachtúla Dúlra, Tearmainn d'Fhána, láithreáin i dTreoir maidir le Gnáthóg larscríbhinn I agus speicis larscríbhinn II atá ann, agus ar shuíomhanna neamhchoitianta agus speicis atá faoi bhagairt lena n-áirítear iad siúd atá faoi chosaint an dlí agus a ngnáthóga.
Cuspóir GINHO26 Bithéagsúlacht agus Spás Oscailte

A chinntiú go bhfuil bainistíocht spásanna oscailte agus páirceanna na Comhairle cairdiúil do phailneoirí, go soláthraíonn sé níos mó deiseanna don bithéagsúlacht, agus go ndéantar í gan lotnaidicídí a úsáid nuair is féidir.

Bonneagar GINHO27 Bonneagar agus Gnóthachan Glan Bithéagsúlachta

Beidh gnóthachan bithéagsúlachta glan ag gach tionscadal féarbhealaigh agus bonneagair agus ionchorprófar an prionsabal seo ó thús an tionscadail.

Cuspóir GINHO28 Speicis Ionracha

Leanúint le clár rialaithe na speiceas ionrach leis na páirtithe leasmhara agus úinéirí talún ábhartha go léir chun na príomhspeicis ionracha a rialú.

Cuspóir GINHO29 Forbairt agus Speicis Ionracha

A chinntiú nach mbíonn speicis ionracha á leathadh nó á dtabhairt isteach mar thoradh ar thograí le haghaidh forbartha. Má mholtar forbairtí ar shuíomhanna ina raibh nó a raibh speicis ionracha i láthair roimhe seo, ceanglófar ar na hiarratais clár rialaithe agus bainistíochta a chur isteach don speiceas ionrach áirithe mar chuid den phróiseas pleanála agus forálacha na gComhphobal Eorpach a chomhlíonadh (Éin agus Rialacháin um Ghnáthóga Nádúrtha) 2011 agus Rialacháin an AE 1143/2014.

9.6.1 Caomhnú Bithéagsúlachta i bhFine Gall

Tá saibhreas fiadhúlra ina óstach ar Fhine Gall lena n-áirítear raon gnáthóg agus speiceas atá faoi bhagairt atá faoi chosaint an dlí. Is féidir na suíomhanna is tábhachtaí don fhiadhúlra a fháil feadh an chósta. Tá inbhir Baldow, Mullach Íde agus Rogerstown agus na hoileáin amach ó chósta Fhine Gall ina óstach do raon gnáthóg agus speiceas tábhachtach chomh maith le bheith ina mbaile do na mílte éan pórúcháin agus imirceach. Tá Caomhnú Limistéar Speisialta muirí Rockabill to Dalkey Island (SAC) suite amach ó chósta Fhine Gall agus ainmníodh é do na sceireacha faoi uisce agus mar ghnáthóg do Mhórphort an Chuain. Chomh maith leis na suíomhanna cósta, moltar dhá shuíomh bogaigh i bhFine Gall (Sluice River Marsh agus Port of the Ring) a ainmniú mar Limistéir Oidhreachta Nádúrtha (NHA) faoin reachtaíocht náisiúnta maidir le fiadhúlra.

Níl speicis flóra agus fána faoi chosaint teoranta do shuíomhanna cosanta. Is minic a bhíonn éin chosanta, ialtóga, dobharchúnna agus broic mar shampla faoin tuath níos leithne. Leagann Líonra Éiceolaíoch Fhine Gall creat spásúil amach maidir le caomhnú agus bainistíocht bithéagsúlachta i bhFine Gall. Tá na gnéithe seo a leanas sa líonra éiceolaíoch (Féach Léarscáileanna Bonneagair Ghlais):

- Croícheantair Chaomhnaithe Bithéagsúlachta
- Criosanna Maolán Éiceolaíochta timpeall na gCeantar Lárnach
- Limistéir Forbartha Dúlra
- Conairí Éiceolaíochta agus Clocha Céime lena n-áirítear Crainn agus Fálta Sceach.

Tá an cur chuige bunaithe go príomha ar na ceantair chaomhnaithe bithéagsúlachta is tábhachtaí sa Chontae a chosaint go docht mar a cheanglaítear leis an dlí, lena n-áirítear criosanna maolánacha éiceolaíochta a aithint agus a chosaint timpeall na limistéar seo, ag soláthar deiseanna don dúlra trí thionscnaimh chaomhnaithe a fhorbairt i gceantair forbartha dúlra agus trí chonairí gluaiseachta tábhachtacha agus clocha cora don fhiadhúlra sa tírdhreach a chosaint.

9.6.1 Croícheantair Caomhnaithe Bithéagsúlachta

Is iad na suíomhanna caomhnaithe dúlra is tábhachtaí na croilimistéir chaomhnaithe bithéagsúlachta. Ina measc seo tá suíomhanna atá ainmnithe go hidirnáisiúnta agus go náisiúnta, suíomhanna a óstáil gnáthóga atá liostaithe in Iarscríbhinn I den Treoir maidir le Gnáthóga agus suíomhanna a óstáil speicis flóra neamhchoitianta agus cosanta agus a ngnáthóga. Tá nó sainaitníodh Limistéir Speisialta Caomhnaithe (SACanna) agus Limistéir Chosanta Speisialta (SPAnna) chun gnáthóga agus speicis a bhfuil tábhacht Eorpach leo a chaomhnú de bhun Threoracha maidir le Gnáthóga agus Éin an AE. Tá na suíomhanna seo mar chuid de líonra pan-Eorpach ar a dtugtar Natura 2000 (Féach Tábla BD01). Ceanglaítear le hAirteagal 6 den Treoir maidir le Gnáthóga go ndéanfaidh an tÚdarás Pleanála tionchair aon phleananna nó thionscadal ar dóigh dóibh dul i bhfeidhm ar láithreáin Natura 2000 a mheas trí mheasúnú iomchuí (féach Caibidil 14 - Caighdeáin Bainistíochta Forbartha).

Beartas GINHP17 Láithreáin Eorpacha agus Náisiúnta a Chosaint

Cosaint dhian a dhéanamh ar cheantair atá ainmnithe nó beartaithe a bheith ainmnithe mar shuíomhanna Natura 2000 (ie Limistéir Speisialta Caomhnaithe (SACanna) agus Limistéir Chosanta Speisialta (SPAnna); ar a dtugtar suíomhanna Eorpacha freisin) lena n-áirítear aon réimsí a d'fhéadfaí a mholadh lena n-ainmniú nó a ainmniú le linn an tsaoil de seo plan.

Table 9.1 Réimsí Cosanta a bhfuil Tábhacht Idirnáisiúnta agus Náisiúnta ag baint leo

Suíomh	SAC	SPA	pNH A	NHA	WFDR PA	Rams ar	SNR	RF F
Cuan Bhaile Dúill	✓	✓	✓		✓	✓	✓	
Oileán an Bhulla Thuaidh		✓			✓	✓	✓	
Portach an Fháinne			✓		✓			
Crios* SAC Mhuirí	✓							
Cnoc Fhaoldroma			✓		✓			
Ceann Bhinn Éadair	✓	✓	✓		✓			
Inis Mac Neasáin	✓	✓	✓		✓			
Oileán Lambay	✓	✓	✓		✓			
Cnoc an Locha			✓		✓			
Gleann na Life			✓		✓			
Cósta Loch Sionnach			✓		✓			

Mullach Íde/Sord/Inbhear na Móna Leathan	✓	✓	✓		✓	✓		
Cuan Bhaile Atha Cliath Thuaidh	✓		✓		✓			
Portraine Shore			✓		✓			
Oileán Rockabill		✓	✓		✓			✓
Rockabill go Deilginis	✓							
Baile Roiséir	✓	✓	✓		✓	✓	✓	
An Chanáil Ríoga			✓		✓			
Diméin Sheantraibh			✓		✓			
Oileáin na Sceirí		✓		✓	✓			
Abhainn na Comhla Mars			✓		✓			

SAC = Special Area of Conservation

SPA = Special Protection Area

pNHA = proposed Natural Heritage Area NHA = Natural Heritage Area

WFDRPA = Water Framework Directive Register of Protected Areas site Ramsar = site designated pursuant to Ramsar

Convention on Wetlands SNR = Statutory Nature Reserve

RFF = Refuge for Fauna

* = Níl an limistéar seo léarscáilithe ar Bhonneagar Glas 2, Bileog 15 mar gheall ar an achar 24 km ón gcladach ach is féidir athbhreithniú a dhéanamh air in IR 99 de 2016, 24 Feabhra 2016, mar atá léarscáil iniata. Féach

www.npws.ie.

9.6.1 Réimsí Cosanta a bhfuil Tábhacht Náisiúnta leo

Faoin Acht um Fhiadhúlra (Leasú), tá 2000 Limistéar Oidhreachta Nádúrtha (NHAnna) á n-ainmniú chun speicis agus gnáthóga a bhfuil tábhacht náisiúnta leo a chaomhnú. Cuimsíonn sé seo Gleann na Life, an Chanáil Ríoga agus suíomhanna bogaigh mar Mhars Abhainn na Sluice agus Portach an Fháinne. Tá roinnt Tearmainn Dúlra agus Tearmainn Reachtúla le haghaidh Fána i bhFine Gall. Is réimsí iad na ceantair seo, a bunaíodh faoi na hAchtanna um Fhiadhúlra 1976 go 2012, ina bhfuil caomhnú an dúlra mar phríomhchuspóir agus a bhfuil tosaíocht aige ar gach gníomhaíocht eile. De ghnáth ní thabharfaidh an Chomhairle cead ach amháin má léirítear go soiléir nach mbeidh aon drochthionchar suntasach ag togra ar na gnáthóga agus na speicis spéise sa limistéar ainmnithe agus ar a shláine éiceolaíoch.

9.6.1 Limistéir Ghnáthóg atá liostaithe ar larscríbhinn I den Treoir maidir le Gnáthóga atá Suite lasmuigh de Cheantair Ainmnithe Lasmuigh

Tá roinnt limistéar a óstáil gnáthóga atá liostaithe in larscríbhinn I den Treoir maidir le Gnáthóga ach lasmuigh de Limistéir Speisialta Caomhnaithe (SACanna) sa Chontae (féach Léarscáileanna Bonneagair Ghlais). Ina measc seo tá dumhcha gainimh, bruacha agus cladaí scealla agus gairbhéil, féarthailte saibhir magairlín, spriongaí leictirthe, agus aillte farraige fásra. Faightear formhór na ngnáthóg seo feadh an chósta. Tá cuid de na gnáthóga seo tábhachtach freisin maidir le cosaint cósta. De ghnáth ní thabharfaidh an Chomhairle cead pleanála ach amháin má léirítear go soiléir nach mbeidh aon drochthionchar suntasach ag togra ar na gnáthóga leasa sna ceantair seo agus ar a n-ionracas éiceolaíoch.

9.6.1 Speicis Neamhchoitianta agus faoi Chosaint agus a nGnáthóga

Féach freisin Léarscáileanna Bonneagair Ghlais agus Plean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Fhine Gall

Tá speicis áirithe plandaí, ainmhithe agus éan annamh agus faoi bhagairt. Cuimsíonn sé seo plandaí atá neamhchoitianta go náisiúnta atá le fáil i bhFine Gall, plandaí atá liostaithe in Ordú Liostaí Sonraí Dearg Plandaí Éireannacha, Flóra (Cosaint) 2015 (nó Orduithe eile den sórt sin) agus a ngnáthóga, éin atá liostaithe in Iarscríbhinn I den Treoir um Éin, agus ainmhithe agus éin atá liostaithe sna hAchtanna um Fhiadhúlra 1976 go 2012 agus ionstraimí reachtúla ina dhiaidh sin. Tá go leor de na speicis seo faoi chosaint ag an dlí. Ina theannta sin, tá feidhm ag cosaint dhian faoin Treoir maidir le Gnáthóga maidir leis na speicis atá liostaithe in Iarscríbhinn IV den Treoir sin, lena n-áirítear gach speiceas ialtóg, an dobharchú, agus gach céiticeach. Sa chás go bhfuil speicis Iarscríbhinn IV i láthair, caithfear gach beart is féidir a dhéanamh chun damáiste agus suaithheadh dóibh a sheachaint agus tograí forbartha á gceapadh. I gcás nach féidir an riosca damáiste nó suaithheadh a sheachaint, féadfar iarratas ar cheadúnas maolaithe a dhéanamh chuig Aire na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht faoi Rialachán 54 nó 55 de Rialachán na gComhphobal Eorpach (Éin agus Gnáthóga Nádúrtha) 2011 (SI 477/2011). Ba cheart an cheadúnas maolaithe a fháil sula n-iarrtar cead pleanála d'fhorbairt bheartaithe. Teastóidh Measúnú Tionchair Éiceolaíoch ar aon fhorbairt a bheartaítear ar dóigh go mbeidh tionchar suntasach aici ar speicis a chosnaíonn an dlí agus a ngnáthóga. De ghnáth ní thabharfaidh an Chomhairle cead ach amháin nuair a léirítear go soiléir nach mbeidh aon drochthionchar suntasach ag togra, nach féidir é a sheachaint nó a mhaolú go sásúil ar an speiceas spéise agus ar an ngnáthóg / na gnáthóga gaolmhara.

Beartas GINHP18 Cosaint Speicis

Féachfaidh an Chomhairle le speicis neamhchoitianta atá faoi bhagairt a chosaint, lena n-áirítear speicis a chosnaíonn an dlí agus a ngnáthóga trína cheangal ar iarratasóirí pleanála a thaispeáint nach mbeidh drochthionchar suntasach ag tograí ar speicis den sórt sin agus ar a ngnáthóga.

Cuspóir GINHO30 Iarscríbhinn I agus Iarscríbhinn I.

A chinntiú nach mbeidh drochthionchar suntasach ag forbairt ar Limistéir Oidhreacht Nádúrtha (pNHAnna), Limistéir Oidhreacht Nádúrtha (NHAnna), Tearmainn Reachtúla Dúlra, Tearmainn d'Fhána, láithreáin i dTreoir maidir le Gnáthóg Iarscríbhinn I agus speicis Iarscríbhinn II atá ann, agus ar shuíomhanna neamhchoitianta agus speicis atá faoi bhagairt lena n-áirítear iad siúd atá faoi chosaint an dlí agus a ngnáthóga.

9.6.1 Criosanna Maolán Éiceolaíochta

Shainnadh an Chomhairle tailte timpeall inbhir Mhullach Íde / Broadmeadow, inbhir Rogerstown agus Baldoyle agus timpeall ar Sluice River Marsh agus Port of the Ring mar chriosanna maolánacha éiceolaíochta. Cosnaíonn na criosanna maolánacha seo sláine éiceolaíoch na suíomhanna atá ainmnithe go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta trí ghnáthóg oiriúnach a sholáthar do phríomhspeicis mar éin, trí fhoráil a dhéanamh do thailte comhoiriúnacha timpeall na láithreán ainmnithe, agus i gcás na limistéar bogaigh fionnuisce, trí sholáthar seasta a chinntiú. screamhuisce glan agus uisce dromchla. Timpeall na n-inbhir is féidir leis na criosanna maolánacha soláthar a dhéanamh le haghaidh úsáidí áineasa agus tá siad tábhachtach freisin maidir le cosaint ó thuille cónaí agus chun oiriúnú don athrú aeráide. Is éard atá i gcriosanna maolánacha éiceolaíochta ceantair inar féidir úsáidí talmhaíochta a chomhcheangal le caomhnú an dúlra agus úsáid áineasa íseal-déine mar siúl agus rothaíocht.

Beartas GINHP19 Criosanna Maolán Éiceolaíochta

Feidhmeanna na gcriosanna maolánacha éiceolaíochta a chosaint agus a chinntiú nach bhfuil aon mholtaí le haghaidh forbartha drochthionchar suntasach ar na gnáthóga agus na speicis spéise atá lonnaithe ann.

Cuspóirí GINHO31 Pleananna Éiceolaíochta

Pleananna Éiceolaíochta a fhorbairt d'Inbhear Rogerstown, Mullach Íde agus Baldoyle ag díriú ar a gcosaint éiceolaíoch agus ar na criosanna maolánacha máguaird.

Cuspóir GINHO32 Measúnú Cuí

De réir Measúnú Cuí ar Phleananna agus Tionscadail in Éirinn, Treoir d'Údaráis Phleanála (2010), tá pleananna nó tionscadail ar dóigh go mbeidh éifeacht shuntasach acu ar shuíomh Natura 2000, ina n-aonair nó i gcomhcheangal le pleananna nó tionscadail eile. faoi réir scagtha le haghaidh Measúnachta Cuí mura bhfuil baint dhíreach acu leis an mbainistíocht nó más gá de shuíomh Natura 2000.

9.6.1 Limistéir Forbartha Dúlra

Is éard is 'Ceantair Forbartha Dúlra' ann suíomhanna inar féidir caomhnú an dúlra a chomhcheangal le gníomhaíochtaí atá ann cheana mar fheirmeoireacht, foraoiseacht, cairéalú agus áineas (e.g. cúrsaí gailf). Is taiscumair bithéagsúlachta iad na ceantair seo faoin tuath níos leithne agus in éineacht leis na conairí agus na clocha cora ligtear do speicis bogadh tríd an tírdhreach. Forbraíodh cuspóirí sonracha do na Limistéir Forbartha Dúlra i bPlean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Fhine Gall agus oibreoidh an Chomhairle le húinéirí talún chun tairbhí a bhaint amach don bhithéagsúlacht sna ceantair seo.

Cuspóirí GINHO33 Limistéir Forbartha Dúlra

Bithéagsúlacht na Limistéir Forbartha Dúlra a léirítear ar na léarscáileanna Bonneagair Ghlais a chothabháil agus / nó a fheabhsú.

Suíomhanna Taispeána Cuspóir GINHO34

Suíomh taispeána a fhorbairt do gach Limistéir Forbartha Dúlra.

9.6.1 Conairí Éiceolaíochta agus Clocha Céime lena n-áirítear Crainn agus Fálta Sceach

Is gnéithe líneacha tírdhreacha iad conairí éiceolaíochta mar aibhneacha, fálta sceach agus imeallbhóithre a éascaíonn gluaiseacht fiadhúlra tríd an tírdhreach. Tá clocha cora suite ar na conairí seo agus tá sraith gnéithe tírdhreacha níos lú iontu mar choillearnacha beaga, scrobarnach, féarach fliuch agus riasca. Tá na príomhchonairí i bhFine Gall feadh na n-aibhneacha móra, lena n-áirítear a gcuid tuilemhánna agus an talamh feirme nó an talamh páirce in aice láimhe. Is córais bradánacha iad aibhneacha Liffey, Tolka, Pinkeen, Ward, Broadmeadow, Ballyboghil, Corduff, Sluice, Mayne agus Delvin agus a gcuid fo-aibhneacha (ainmnithe de bhun Threoir 78/659 / CEE) agus tá tábhacht ar leith leo dá bhrí sin. Tá Abhainn na Life agus an Bharda eisceachtúil ó thaobh tacú le bradáin an Atlantaigh (atá liostaithe in Iarscríbhinn II den Treoir maidir le Gnáthóga), Daonraí Breac Mara agus Breac Donn. Le go mbeidh siad éifeachtach ó thaobh na héiceolaíochta de, caithfidh conairí a bheith ar a laghad 30m ar leithead arna dtomhas ó bharr gach bruach abhann. Ligeann an leithead seo go n-éireoidh le go leor speiceas a bhaineann le haibhneacha ar nós an dobharchú, ialtóga, cruidín agus tumadóir, mar aon leis na speicis uisceacha sna haibhneacha ar nós Bradán, Breac Farraige, Breac Donn agus Lamprey. Roghnaíodh iad seo

mar gheall ar a luach reatha nó ionchasach don fhiadhúlra. Beidh feidhm ag maolán ar leithead íosta 10m arna thomhas ó gach bruach feadh sruthanna agus draenacha beaga. Baineann stiall maolánach bruachánach 10m ar leithead ar a laghad a thomhaistear ó bharr an bhainc ar gach taobh de na sruthchúrsaí le tailte laistigh de cheantair uirbeacha

- i.e. laistigh de theorainneacha lonnaíochta ainmnithe (de réir Ordilathas Lonnaíochta FCC a leagtar amach i gCaibidil 2, Pleanáil le haghaidh Fáis). Sa chás go gcuimsíonn tailte ceantair uirbeacha agus thuaithe, d'fhéadfadh go mbeadh cur chuige idirthréimhseach ó na ceanglais bruachánacha uirbeacha go dtí na ceanglais bruachánacha tuaithe oiriúnach agus measúnófar é ar bhonn cás ar chás.

Tá sé mar aidhm ag an gComhairle laistigh de cheantair uirbeacha conairí éiceolaíochta uirbeacha talún a chosaint, a fhorbairt agus a fheabhsú feadh gnéithe líneacha atá ann cheana mar fhálta sceach nuair is féidir le leithead íosta 25m. Cuimsíonn na conairí seo meascán de fhál sceach, scrobarnach, féarach céim, móinéar bláthanna fiáine, linnte, riasc agus adhmaid marbh. Is féidir gnéithe SuDS cosúil le linnte agus bogaigh a ionchorprú sna conairí seo. Ba cheart conairí glasa a ionchorprú i ngach forbairt mhór nua, mar chuid den soláthar Bonneagair Ghlais, ag nascadh réimsí móra spáis oscailte agus ag nascadh le ceantair lasmuigh den láithreán forbartha.

De ghnáth ní thabharfaidh an Chomhairle cead pleanála ach amháin má léirítear go soiléir nach ndéanfaidh togra drochthionchar ar ghnáthóga agus / nó speicis spéise sa dorchla nó sa chloch chéim nó nach gcuirfidh sé a fheidhm mar chonair éiceolaíoch nó cloch chéim i mbaol. Ba cheart go bhféadfadh tograí le haghaidh forbartha a théann i bhfeidhm ar na ceantair seo le luachanna éiceolaíochta na conaire nó na cloiche cloiche a fheabhsú mar chuid dhílis den togra. D'fhéadfadh go mbeadh gá le measúnú éiceolaíoch ar aon fhorbairt a bheartaítear ar dóigh go mbeidh tionchar suntasach aici ar ghnáthóga agus ar speicis spéise i gconair éiceolaíoch nó i gcéim chloch.

Beartas GINHP20 Leaca Mamach

Cosain feidhm na conaire éiceolaíochta feadh aibhneacha trí leaca nó tolláin mhamach a áireamh i ndroichid nua thar aon cheann de na príomh-aibhneacha: Liffey, Tolka, Pinkeen, Mayne, Sluice, Ward, Broadmeadow, Ballyboghil, Corduff, Matt agus Delvin. Freastalóidh struchtúir droichid nua ar bhoscaí agus Sciatháin Leathair freisin nuair is féidir. Sa chás go dtrasnaíonn bonneagar bóithre nua conairí éiceolaíochta uirbeacha suntasacha, suiteálfar tolláin faoin mbóthar chun gluaiseacht mamaigh bheaga agus amfaibiaigh a éascú.

Treoir Chonair Éiceolaíoch Cuspóir GINHO35

Doiciméad Treorach Dearaidh a fhorbairt do chonairí éiceolaíochta

Cuspóirí GINHO36 Measúnuithe Éiceolaíochta

Feidhmeanna éiceolaíochta agus sláine na gconairí a léirítear ar léarscáileanna Bonneagair Ghlais an Phlean a chosaint. D'fhéadfadh go mbeadh gá le measúnú éiceolaíoch ar aon fhorbairt a bheartaítear ar dóigh go mbeidh tionchar suntasach aici ar ghnáthóga agus ar speicis spéise i gconair éiceolaíoch nó cloch chéim.

Cuspóir GINHO37 Aibhneacha a Chosaint

Aibhneacha, sruthanna agus sruthchúrsaí eile a chosaint agus iad a chothabháil i riocht oscailte atá in ann gnáthóg oiriúnach a sholáthar d'ainmhithe agus do fhlóra, lena n-áirítear iasc.

Cuspóir GINHO38 Iascaigh Intíre

Cuir san áireamh go hiomlán na Treoirínte Iascaigh Intíre ar Chosaint Iascaigh le linn oibreacha Tógála in Uisce agus in aice leo (2016) agus Pleanáil do Chúrsaí Uisce sa timpeallacht Uirbeach (2020) agus tú ag tabhairt faoi, ag ceadú nó ag údarú forbairt nó oibreacha a d'fhéadfadh dul i bhfeidhm ar aibhneacha, sruthanna agus canálacha agus na gnáthóga agus na speicis a ghabhann leo.

9.6.2 Crainn agus Fálta Sceach a Chosaint

Tá fianaise fhairsing ann maidir leis an raon leathan seirbhísí agus luach crainn agus fálta sceach lena n-áirítear mothú áite a bhunú agus timpeallachtaí sláintiúla a sholáthar. Cuireann crainn le taitneamhacht amhairc i gceantair thógtha agus trí spéis shuntasach amhairc a chur i gceantair níos tuaithe. Is minic a mharcálann fálta sceach patrúin páirce stairiúla agus teorainneacha baile fearainn agus cuireann siad go mór le carachtar tírdhreacha na gceantar tuaithe. Tá ról ríthábhachtach ag crainn agus fálta sceach mar ghnáthóga fiadhúlra, conairí bithéagsúlachta agus eilimintí glasa riachtanacha i líonra Bonneagair Ghlais an Chontae. Tá ról ríthábhachtach eile acu maidir le cáilíocht aeir uirbeach agus forghabháil carbóin a fheabhsú (carbón a ghabháil agus a stóráil), ag cur le maolú an athraithe aeráide.

Beartas GINHP21 Crainn agus Fálta Sceach a Chosaint

Cosain coillearnacha, crainn agus fálta sceach atá ann a bhfuil luach taitneamhachta nó bithéagsúlachta iontu agus / nó a chuireann le carachtar an tírdhreacha agus a chinntiú go ndéantar soláthar ceart chun iad a chosaint agus a bhainistiú.

Beartas GINHP22 Plandáil Crann

Déan soláthar do chosaint chuí ar chrainn agus ar fhálta sceach, ag aithint a luach dár n-oidhreacht nádúrtha, dár mbithéagsúlacht agus do ghníomhaíocht aeráide agus ag cur plandáil crann in áiteanna oiriúnacha.

Cuspóir GINHO39 Catagóir Fálta Sceach

Develop a 'Hedgerow Categorisation and Management Appraisal Tool' and associated appropriate planning and management requirements for Development Management purposes to ensure a sustainable future for retained hedgerows in the context of new developments.

Cuspóir GINHO40 Deireadh a chur le Crainn

Cinntigh go bhfuil bonn cirt leordhóthanach ann le crainn a bhaint agus doiciméadacht agus taifeadadh a dhéanamh ar an gcúis go bhfuil sé beartaithe leagan a dhéanamh agus seachain crainn a bhaint gan údar leordhóthanach.

Scéimeanna GINHO41 Scéimeanna Forbartha Coillearnáí

Scéimeanna forbartha coillearnáí a chur chun cinn, a spreagadh agus tacú leo trí cheantair oiriúnacha a shainathint agus tacú le tionscnaimh eile a bhfuil sé mar aidhm acu coillearnacha a bhunú agus a fheabhsú chun críocha áineasa i gcomhpháirtíocht le pobail áitiúla.

9.6.3 Crainn Chosanta (Orduithe um Chaomhnú Crann)

Féadfar Orduithe um Chaomhnú Crann (OCTanna) a dhéanamh faoi Alt 205 den Acht Pleanála agus Forbartha 2000. Is féidir OCT a dhéanamh má fheictear don údarás pleanála go bhfuil sé inmhianaithe agus iomchuí ar mhaithe le taitneamhacht nó leis an gcomhshaol agus gur féidir leis feidhm a bheith aige maidir le a crann, crainn, grúpa crann nó coillearnach. Faoi láthair tá trí shuíomh ina gcumhdaítear crainn le hOrdú um Chaomhnú Crann i bhFine Gall. Is iad sin An Vicarage, Bóthar na hEaglaise, Sord, Santes Demesne agus Brackenstown / Brazil, Swords.

Athbhreithniú ar Ordú um Chaomhnú Crann Cuspóir GINHO42

Athbhreithniú a dhéanamh ar Orduithe um Chaomhnú Crann sa Chontae agus luach caomhnaithe na gcrann agus na ngrúpaí crann atá faoi réir aon Ordaithe um Chaomhnú Crann a chothabháil.

Orduithe um Chaomhnú Crann Cuspóir GINHO43

Smaoinigh ar úsáid Orduithe Caomhnaithe Crann (OCTanna) chun crainn, grúpaí crann nó coillearnacha tábhachtacha a chosaint.

9.6.4 Uiscí Sliogéisc

Féach Léarscáileanna Bonneagair Ghlais

Is í aidhm na Treorach um Uiscí Sliogéisc uiscí sliogéisc a chosaint nó a fheabhsú trína cheangal ar Bhallstáit uiscí a bhfuil cosaint ag teastáil uathu a ainmniú chun tacú le beatha agus fás sliogéisc. Aistríodh an Treoir um Uiscí Sliogéisc ina reachtaíocht in Éirinn le Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Cáilíocht Uiscí Sliogéisc) 2006 (IR 268/2006), a leasaíodh ina dhiaidh sin le Rialacháin na gComhphobal Eorpach (Cáilíocht Uiscí Sliogéisc) (Leasú) 2009 (IR 55/2009) agus ina dhiaidh sin le Rialacháin Leasaithe (Uimh. 2) 2009 (IR 464/2009). Tugtar faoi deara gur aisghaireadh an Treoir maidir le Sliogéisc ag leibhéal an AE agus go raibh cosaint ag uiscí sliogéisc faoin WFD. Tá dhá limistéar amach ó chósta Fhine Gall ainmnithe mar Uiscí Sliogéisc de bhun na Rialachán Sliogéisc.

Cuspóir GINHO44 Uiscí Sliogéisc a Chosaint

Cáilíocht uiscí ainmnithe sliogéisc a chosaint amach ó chósta Fhine Gall.

9.6.5 Láithreáin Gheolaíochta an Chontae

Shainnithin Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann (GSI) 21 Láithreán Geolaíochta Contae i bhFine Gall atá ina suíomhanna tábhachtacha oidhreachta geolaíochta. Féadfar cuid de na suíomhanna seo a ainmniú, in am trátha, mar Limistéir Oidhreachta Náisiúnta (NHAnna) mar gheall ar a spéis gheolaíoch ó pheirspictíocht náisiúnta.

Beartas GINHP23 Cothabháil Láithreán Geolaíochta

Iarracht a dhéanamh oidhrecht gheolaíoch na suíomhanna seo a chothabháil agus a fheabhsú agus rochtain ar na suíomhanna sin a sholáthar nuair is féidir agus nuair is iomchuí.

Cuspóir GINHO45 Suíomh Geolaíochta a Chosaint

Oidhreacht gheolaíoch agus gheomoirfeolaíoch Láithreáin Gheolaíochta an Chontae a liostaítear i dTábla 9.2 a chosaint agus a fheabhsú. agus léirithe ar Léarscáileanna Bonneagair Ghlais.

Cuspóir GINHO46 Rochtain ar Láithreáin Gheolaíochta

Rochtain phoiblí shábháilte agus inbhuanaithe ar Láithreáin Gheolaíochta Contae a chosaint agus a chur chun cinn nuair is iomchuí agus indéanta faoi réir cheanglais Airteagal 6 den Treoir maidir le Gnáthóga.

Tábla 9.2 Láithreáin Oidhreacht Geolaíochta

Site Name	
1. Ardgillan House Boulder	12. Malahide Coast
2. Balrickard Quarry	13. Malahide Point
3. Balscadden Bay	14. Milverton Quarry
4. Bottle Quay	15. Mulhuddart (Lady's) Well
5. Claremont Strand	16. Nags Head Quarry
6. Curkeen Hill Quarry	17. Portraine Shore
7. Fancourt Shore	18. Rockabill
8. Feltrim Quarry	19. Shenick's Island
9. Hill of Howth	20. Skerries to Rush Coastline
10. Ireland's Eye	21. Walshestown Stream Section
11. Lambay Island	

Ithreacha

Is féidir séalaithe ithreach a shainiú mar ábhar neamh-thréscailteacha a scriosadh nó a chlúdach. Tá sé ar cheann de na príomhchúiseanna le díghrádú ithreach agus is minic a théann séalaithe ithreach i bhfeidhm ar thalamh talmhaíochta torthúil, cuireann sé bithéagsúlacht i mbaol, méadaíonn sé an baol tuilte agus ganntanas uisce agus cuireann sé le téamh domhanda. Is treocht leanúnach í an uirbiú as a dtagann talamh agus séalaithe ithreach ar chostas talún talmhaíochta agus tírdhreacha oscailte eile.

Cuspóirí GINHO46a Ithreacha

Laghdaigh glacadh talún, séalaithe ithreach agus cailliúint ithreacha nádúrtha i gceantair uirbeacha agus thuaithe.

9.6.6 Tírdhreach

Is eilimintí beo iad tírdhreacha a d'fhreagair, agus a fhreagraíonn do stair, cultúr, timthrialta nádúrtha, imeachtaí aimsire, uisce, athrú aeráide agus tosca eacnamaíochta le tionchair a chuimsíonn úsáidí talún mar thalmhaíocht, iompar, turasóireacht, tionscal agus fuinneamh agus patrúin lonnaithe. Tugann tírdhreacha mothú láidir áite dúinn. Is é an Coinbhinsiún Tírdhreacha Eorpach a dhaingnigh Éire i 2002 an bonn le haghaidh bainistíocht tírdhreacha uilechuimsitheach agus rannpháirteach. Sainmhíníonn sé tírdhreach mar '... limistéar, mar a fheictear do dhaoine é, a bhfuil a charachtar mar thoradh ar ghníomhaíocht agus idirghníomhaíocht tosca nádúrtha agus / nó daonna' agus tá an sainmhíniú seo corpraithe san Acht Pleanála agus Forbartha, 2000 (arna leasú) .

Aithníonn an Straitéis Náisiúnta Tírdhreacha d'Éirinn 2015-2025 an tábhacht a bhaineann le cosaint tírdhreacha agus a caidreamh le bithéagsúlacht agus athrú aeráide. Aithníonn an RSES an gá atá le

measúnuithe carachtar tírdhreacha náisiúnta agus réigiúnacha le déanamh chun bainistíocht agus pleanáil tírdhreacha níos fearr a chur chun cinn sa réigiún, i gcomhréir le NPO 61 den NPF agus RPO 7.27 den RSES.

Beartas GINHP24 Straitéis Náisiúnta Tírdhreacha

Tacú le haidhmeanna agus cuspóirí an Choinbhinsiúin Eorpach um Thírdhreach trí chuspóirí agus ghníomhartha ábhartha na Straitéise Náisiúnta Tírdhreacha 2015-2025 a chur i bhfeidhm.

9.6.7 Measúnú ar Charachtar Tírdhreacha

Déanann Measúnú Carachtar Tírdhreacha an Phlean Forbartha (LCA) foráil maidir le tírdhreacha Fhine Gall a aicmiú sna cineálacha agus luachanna (1) seo a leanas agus (2) íogaireachtaí. Léiríonn Cineálacha Carachtair réimsí cineálacha de charachtar sainiúil a fhágann go bhfuil tírdhreach amháin difriúil ó tírdhreach eile mar ardtailte nó an cósta, agus déantar Íogaireacht a mheas trí chritéir idir ard agus íseal a úsáid. Is dóigh go mbeidh tírdhreach an-íogair i mbaol athrú ach is dóigh go mbeidh tírdhreach le híogaireacht íseal i mbaol níos lú ó athrú.

Tábla 9.3 Achoimre ar Mheasúnú Carachtair Tírdhreacha - Carachtar, Luach agus Íogaireacht

Cineálacha Carachtair Tírdhreacha	Luach tírdhreacha	Íogaireacht Tírdhreacha
Cineál Rolling Hills	Measartha	Mheán
Cineál Ard Luí	Ard	Ard
Cineál Lying Íseal	Measartha	Íseal
Cineál Inbhear	Eisceachtúil	Ard
Cineál Cósta	Eisceachtúil	Ard
Gleann na hAbhann agus Cineál na Canála	Ard	Ard

Cineál Carachtair Rolling Hills

Is éard atá i gCineál Carachtair Rolling Hills go príomha ná talamh talmhaíochta agus tá luach leis mar gheall ar an Ward agus Abhainn Broadmeadow agus na tréithe éiceolaíochta agus amhairc a thugann siad leis. Cuireann na radhairc chosanta (R108 (bóthar Naomh Margaret go Naul) agus R125 (Sord go Bóthar Chill Dhéagláin), criosanna crainn agus tailte droimneacha luach leis an gceantar. Cáilíocht thábhachtach is ea an oidhreacht seandálaíochta i Sord. Déantar Cineál Carachtair Rolling Hills a chatagóiriú mar luach measartha.

Cineál Carachtair Ard-Cheangail

Déantar an Cineál Carachtair Ard-Cheangail a chatagóiriú mar luach ard, agus a chriosú Ard-Taitneamhachta a chlúdaíonn codanna suntasacha den limistéar aibhsithe. Is limistéar ardtailte é seo, ag ardú go pointe ard 176 méadar ag Hillfort Mound, soir ó dheas ón Naul. Tugann na cnoic seo radharcanna lánléargais ar Shléibhte na Múrna ó thuaidh, an cósta soir agus Sléibhte Chill Mhantáin ó dheas. Tá roinnt iomairí amhairc tábhachtacha ar na hardtailte seo, atá le feiceáil ó cheantair leathana i bhFine Gall agus sa Mhí. Is féidir beagnach an Contae ar fad a fheiceáil ó na bóithre níos airde. É

tá luach éiceolaíoch tábhachtach aige freisin le fála scean láidir agus an Limistéar Oidhreachta Nádúrtha beartaithe 'Bog of the Ring' beartaithe anseo. Níl mórán forbartha follasaí nó míchuí sa cheantar agus is léir nach bhfuil aon choillearnach buaircíneach suntasach ann.

Cineál Carachtar Lying Íseal

Tá carachtar oscailte ag Cineál Carachtar Lying Íseal in éineacht le patrúin mhóra páirce, gan mórán criosanna crainn agus fála ísle cois bóthair. I measc na bpríomh lonnaíochtaí atá suite sa cheantar tá Oldtown, Ballyboghil and Lusk agus codanna de Mullach Íde agus Donabate. Tá Aerfort Bhaile Átha Cliath suite sa cheantar seo. Is í an talmhaíocht agus roinnt lonnaíochtaí is mó atá sa limistéar íseal seo. Déantar an limistéar a chatagóiriú mar limistéar a bhfuil luach measartha air. Tá pócaí ann de réimsí luacha tábhachtacha ar gá aird faoi leith a thabhairt orthu mar shéadchomharthaí seandálaíochta agus diméin thábhachtacha agus chomh maith le Limistéir Oidhreachta Nádúrtha beartaithe Feltrim Hill agus Santry Demesne

Cineál Carachtar Inbhear

Déantar Cineál Carachtar an Inbhear a chatagóiriú mar luach eisceachtúil, a aithníonn ainmniúcháin an AE (Limistéir Speisialta Caomhnaithe Speisialta agus Limistéir um Chosaint Speisialta) a bhaineann le gach ceann acu i dteannta le hainmniúcháin náisiúnta mar Limistéir Oidhreachta Nádúrtha beartaithe agus Ramsar. Is éard atá i gCaracht Inbhear na trí scoilt mhóra ghainimh a chruthaigh gnáthóga inbhir agus mairnéalach cosanta a bhfuil spéis mhór éiceolaíoch agus éiceolaíoch ag Rogerstown, Sord / Mullach Íde agus Baldoyle. Ciallaíonn nádúr cothrománach cothrom na n-inbhir go mbíonn radhairc le fáil go ginearálta laistigh de na cnoic agus na dumhcha ísle a chuimsíonn na ceantair seo. Tá roinnt grúpaí crann ar imill chriosanna an inbhear go háirithe ar an taobh thuaidh d'inbhear na Sord / Mhullach Íde. Is féidir le carachtar na gcriosanna seo athrú ag brath ar riocht na taoide. Tá cáilíocht aeistéitiúil na n-inbhir gan íoc freisin.

Cineál Carachtair Cósta

Déantar Cineál Carachtar Cósta a chatagóiriú mar luach tírdhreacha eisceachtúil. Is é an cineál teorainn thoir an Chontae agus tá roinnt tránna, oileáin agus cinn tíre tábhachtacha ann a chruthaíonn le chéile tírdhreach a bhfuil ard-taitneamhacht agus luach tírdhreacha ann. Tá roinnt lonnaíochtaí tábhachtacha lonnaithe sa cheantar seo, lena n-áirítear Balbriggan, Skerries, Rush, Malahide, Portmarnock and Howth. Tá an talamh íseal go ginearálta, cé is moite de roinnt cinn tíre agus cnoic feiceálacha i dtuaisceart an cheantair, i mBinn Éadair agus sna hoileáin amach ón gcósta. Tá an chuid is mó de leithinis Bhinn Éadair clúdaithe ag Ordú Limistéar Speisialta Speisialta (SAAO) 1999.

Tá roinnt tírdhreacha diméine nó eastáit thábhachtacha ina bhfuil coillearnacha tábhachtacha sa limistéar seo nó in aice leis ag Ardgillan, Hampton, Milverton agus Portrane. Tá gairneoireacht (timpeall Rush), cúrsaí gailf agus áitribh aonair ina n-úsáidí talún forleithne sa cheantar freisin. De ghnáth bíonn radhairc feadh an chósta le fáil laistigh de cheann tíre, dronlíne agus cuanta, ag cruthú roinnt urranna amhairc.

Déantar Cineál Carachtar Cósta a chatagóiriú mar luach tírdhreacha eisceachtúil. Faightear an luach seo mar gheall ar an teaghlaim de thréithe amhairc, éiceolaíochta, áineasa agus stairiúla. Tá radhairc iontacha sa cheantar amach ar an bhfarraige, chuig na hoileáin agus chuig sléibhte na Múrna agus Chill Mhantáin agus tá go leor tránna agus cuanta ann. Tarraingítear aird ar thábhacht an cheantair leis an gcriosú Ard-Áiseanna a chuimsíonn codanna suntasacha den limistéar. Tá oidhrecht seandálaíochta, ailtireachta agus nádúrtha saibhir sa cheantar agus tá luach ard éiceolaíoch ag baint leis.

Gleannta abhann agus Cineál Carachtar Canála.

Is iad gleannta Tolka agus Liffey mar aon le Conair na Canálach Ríoga na príomhghnéithe tírdhreacha sa cheantar seo. Is sainairíonna iad gleannta Tolka agus Liffey le ceantair féaraigh feadh gleannta abhann droimneacha atá, go háirithe i gcás na Life, coillteach go maith ag imeall an tuilemhá agus feadh fhánaí an ghleanna. Tacaíonn ceantair den dá ghleann le háiseanna áineasa feadh a gconairí. Coinníonn roinnt diméin institiúideach agus príobháideach feadh imill na ngleann carachtar tuaithe agus coillteach sna ceantair. Mar sin féin, tá eastáit tithíochta ag tosú ag cúngú i gceantair chonair. Mar aitheantas ar luach taitneamhachta speisialta an cheantair seo rinneadh Ordú um Limistéar Taitneamhachta Speisialta (SAAO) do Ghleann na Life idir Leamhcán agus Chapelizod i 1990. Cuimsíonn an t-ainmniú seo rialuithe sonracha ar fhorbairt. Is Limistéar Oidhreachta Nádúrtha (pNHA) beartaithe Abhainn na Life freisin. Tá conair na Canálach Ríoga san áireamh sa chrios seo freisin. Soláthraíonn an chanáil agus a dorchla gnáthóg luachmhar d'iasc agus do speicis eile agus is pNHA í. Is cuid dhílis d'oidhreacht ailtireachta an Chontae an chanáil féin agus an iliomad droichid agus struchtúir eile a bhaineann léi. Déantar an Cineál Carachtair seo a chatagóiriú mar luach ard, mar gheall ar na cáilíochtaí amhairc agus áineasa atá ann. Tá sé seo le feiceáil de bhua an chriosaithe Ard-Taitneamhachta agus ainmniú SAA sa cheantar i dteannta na criosanna dlúth crainn agus fánaí géara abhann. Tá gleannta na habhann agus an chanáil tábhachtach freisin dá n-éiceolaíocht agus dá mbithéagsúlacht.

Beartas GINHP25 Cineálacha Tírdhreacha a Chaomhnú

A chinntiú go ndéantar uathúlacht chineál carachtar tírdhreacha a chaomhnú trí aird a thabhairt ar charachtar, luach agus íogaireacht tírdhreacha agus iarratas pleanála á chinneadh.

Cuspóir GINHO47 Spéirlínte a Chosaint

Cosain spéirlínte agus dronlíne ó fhorbairt.

Measúnuithe Tionchair Amhairc Cuspóir GINHO48

A cheangal ar aon mheasúnuithe riachtanacha, lena n-áirítear measúnuithe tionchair amhairc, a ullmhú sula gceadófar forbairt i réimsí an-íogair.

Cuspóir GINHO49 Forbairt agus Tírdhreach

A chinntiú go léiríonn forbairt agus, nuair is féidir, sainiúlacht agus mothú áite na gcineálacha carachtar tírdhreacha a threisiú, lena n-áirítear gnéithe nó tréithe tábhachtacha a choinneáil, ag cur san áireamh na heilimintí éagsúla a chuireann lena sainiúlacht mar gheolaíocht agus tírghné, gnáthóga, radhairc cáilíocht, patrún lonnaíochta, oidhreacht stairiúil, oidhreacht dhúchasach áitiúil, úsáid talún agus suaimhneas.

Limistéir Íogaire Cuspóir GINHO50

Cuir in aghaidh forbairt ar nós tithe, foraoiseacht, crainn, oibríochtaí eastóscacha, láithreáin líonta talún, páirceanna carbhán agus aonaid mhóra talmhaíochta / gairneoireachta a chuirfeadh isteach ar charachtar limistéar an-íogair nó a bhfuil luach taitneamhachta speisialta ag teastáil uaidh nó a bhfuil súil leis .

Cuspóirí GINHO51 Réimsí Forbartha agus Íogaire

A chinntiú nach gcuireann forbairt nua isteach ar bhealach suntasach ar charachtar, ionracas agus sainiúlacht na limistéar an-íogair agus nach mbaineann sí ó luach radhairc an cheantair. Ní cheadófar forbairt nua i gceantair an-íogair:

- Cúiseanna le díobháil amhairc do-ghlactha
- Tugtar isteach eilimintí tírdhreacha míréire
- Is cúis le suaitheadh nó cailteanas (i) eilimintí tírdhreacha a chuireann le sainiúlacht áitiúil, (ii) eilimintí stairiúla a chuireann go mór le carachtar agus cáilíocht tírdhreacha mar phatrúin páirce nó bóthair, (iii) fásra atá ina saintréith den chineál tírdhreacha sin agus (iv) riocht amhairc na n-eilimintí tírdhreacha.

9.6.8 Radhairc agus Ionchais

Féach freisin Bonneagair Ghlais agus Léarscáileanna Críosaithe

Tá go leor réimsí de tírdhreach ardcháilíochta ag Fingal go háirithe feadh an chósta, gleannta na habhann agus an limistéar ardtailte ó thuaidh feadh na teorann le Contae na Mí. Mar thoradh air sin, tá go leor pointí amhairc sa Chontae óna bhféadtar radhairc agus ionchais áilleachta nádúrtha a fháil thar tírdhreach agus tírdhreach tuaithe. Tá luach ollmhór taitneamhachta ag radharcra agus tírdhreach an Chontae do chónaitheoirí agus do thurasóirí agus is sócmhainn luachmhar eacnamaíoch iad. Dá bhrí sin tá cosaint na sócmhainne seo thar a bheith tábhachtach i bhforbairt acmhainneacht an Chontae. I bhfianaise na rátaí arda fáis eacnamaíochta agus daonra, is é an dúshlán atá roimh an gContae an tírdhreach a bhainistiú ionas go mbeidh éifeachtaí dearfacha ag aon athrú, ionas go gcosnófar na tírdhreacha a bhfuil meas againn orthu. Is gá, mar sin, tuairimí agus ionchais ar fud an Chontae a chosaint agus a chaomhnú do na glúine atá le teacht. Agus radhairc agus ionchais á meas ní mholtar go gcuirfeadh sé seo cosc ar fhorbairt ar na bealaí seo, ach níor cheart go gcuirfeadh forbairt, má cheadaítear í, bac nó bac ar na radhairc agus na hionchais sin agus ba cheart í a dhearadh agus a lonnú chun a dtionchar a íoslaghdú. Tá tuairimí agus ionchais cosanta aitheanta ar na Léarscáileanna Bonneagair Ghlais agus na léarscáileanna críosaithe.

Beartas GINHP26 Tuairimí agus Ionchais a Chaomhnú

Caomhnaigh Radhairc agus Ionchais agus taitneamhachtaí áiteanna agus gnéithe áilleachta nó spéise nádúrtha lena n-áirítear iad siúd atá suite laistigh agus lasmuigh den Chontae.

Cuspóir GINHO52 Radhairc agus Ionchais a Chosaint

Radhairc agus ionchais a chuireann le carachtar an tírdhreacha, go háirithe iad siúd a shainnithnítear sa Phlean Forbartha, a chosaint ar fhorbairt mhíchuí.

Cuspóir GINHO53 Measúnú Tírdhreacha / Amhairc

A cheangal ar Mheasúnacht Tírdhreacha / Amhairc a bheith in éineacht le gach iarratas pleanála ar thograí suntasacha ar dóigh dóibh dul i bhfeidhm ar thuairimí agus ionchais.

9.6.9 Limistéir Taitneamhachta Speisialta

Tá Orduithe um Limistéar Taitneamhachta Speisialta i bhfeidhm do Bhinn Éadair agus do Ghleann na Life. Dheimhnigh an tAire Comhshaoil an tOrdú do Ghleann na Life idir Droichead Leamhcán agus Chapelizod i Márta 1990 agus dhearbhaigh an tAire Ordú Binn Éadair i 1999. Aithníonn an Chomhairle gurb iad Gleann Liffey agus Binn Éadair dhá cheann de na sócmhainní móra nádúrtha de Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath a bhfuil oidhreacht shaibhir nádúrtha, thógtha agus chultúrtha aici. Cinnteoidh an Chomhairle go ndéanfar na ceantair seo a chosaint agus a fheabhsú, agus go n-éascófar taitneamh an phobail.

Beartas GINHP27 Orduithe Taitneamhachta Bhinn Éadair agus Ghleann na Life

Luach taitneamhachta speisialta Bhinn Éadair agus Ghleann na Life a chosaint agus a fheabhsú, lena n-áirítear a luach tírdhreacha, amhairc, áineasa, éiceolaíoch, geolaíochta agus oidhreachta tógtha, mar phríomhghné de líonra Bonneagair Ghlais an Chontae agus forálacha an Bhinn Éadroma agus na Life a chur i bhfeidhm. Orduithe um Limistéar Taitneamhachta Speisialta Ghleann (SAAO).

Cuspóir GINHO54 SAAOnna

Smaoinigh ar Inbhear Rogerstown, Mullach Íde agus Baldoyle d’Orduithe Limistéar Taitneamhachta Speisialta.

Coistí Bainistíochta Cuspóir GINHO55 SAAO

An coiste bainistíochta do Limistéar Taitneamhachta Speisialta Ghleann na Life a athbhunú le clár bliantúil cruinnithe ráithiúla i gcomhpháirtíocht le Comhairle Contae Bhaile Átha Cliath Theas ar bhonn leanúnach agus clár oibreacha cúig bliana a fhorbairt mar chuid den phlean feidhmithe don SAAO.

Cuspóirí GINHO56 Pleananna Bainistíochta SAAO

Na Pleananna Bainistíochta agus na cláir oibre do na Limistéir Áiseanna Speisialta a chur i bhfeidhm agus iad a athbhreithniú de réir mar is gá i gcomhairle leis na páirtithe leasmhara ábhartha go léir.

9.6.9 Criosú Ard-Áiseanna

Cuireadh criosú Ard-Áiseanna (HA) i bhfeidhm ar cheantair sa Chontae a bhfuil luach tírdhreacha ard acu. Is ceantair iad seo atá comhdhéanta de thírdhreacha de charachtar speisialta ina gcuirfeadh forbairt mhíchuí le laghdú suntasach ar luach tírdhreacha sa Chontae. Comhlíonann na ceantair tírdhreacha seo ceann amháin nó níos mó de na critéir seo a leanas:

- Tá tírdhreach radhairc ar ardchaighdeán ann
- Tabhair radharc fairsing nó suimiúil ar na ceantair máguaird,
- An bhfuil tuairimí agus ionchais tábhachtacha ag comhphárteanna,
- Tá siad uathúil nó speisialta sa Chontae,
- An bhfuil gnéithe tábhachtacha ann chun carachtar cósta an Chontae a shainiú,
- Feidhmiú mar chúlra do radharcanna tábhachtacha cósta,
- Tá grúpaí tábhachtacha crainn nó coillearnach ann
- An bhfuil suíomhanna ardaithe nó iomaire ann a mbeadh forbairt neamhréireach orthu,
- Rochtain phoiblí a sholáthar ar thírdhreacha tarraingteacha suimiúla nó ar cheantair leathnádúrtha.

Beartas GINHP28 Ceantair Ard-Áiseanna a Chosaint

Ceantair Ard-Taitneamhachta a chosaint ar fhorbairt mhíchuí agus a gcarachtar, a sainiúlacht agus a n-áit a threisiú.

Cuspóir GINHO57 Ceantair Forbartha agus Ard-Taitneamhachta

A chinntiú go léiríonn agus go neartaíonn an fhorbairt saineúlacht agus braistint áite na limistéar Ard-Áiseanna, lena n-áirítear gnéithe nó tréithe tábhachtacha a choinneáil, ag cur san áireamh na heilimintí éagsúla a chuireann lena saineúlacht mar gheolaíocht agus tírghné, gnáthóga, cáilíocht radhairc, patrún lonnaíochta, oidhreacht stairiúil, oidhreacht dhúchasach áitiúil, úsáid talún agus suaimhneas.

9.3 An Cosaint Cóta agus Cóta

Síneann cósta Fhine Gall ó Shruith Chill Barra i ndeisceart an Chontae go dtí Abhainn Delvin atá suite ó thuaidh ó Balbriggan. Is sainairíonna é sraith bána éadomhain idir cinn tíre le héagsúlacht ionraoin, oileáin, cuanta, tránna agus roinnt limistéar cosanta a bhfuil tábhacht náisiúnta agus idirnáisiúnta leo. Is é an acmhainn nádúrtha is tábhachtaí sa Chontae é. Chomh maith le bheith ina acmhainn eacnamaíoch do na tionscail iascaireachta, fóillíochta agus turasóireachta, tá limistéar an chósta suntasach ó thaobh na hoidhreachta cultúrtha agus seandálaíochta de agus tá fócas na lonnaíochta agus na gníomhaíochta daonna leis na mílte bliain. Ina theannta sin, tá codanna suntasacha den chósta íogair ó thaobh amhairc de mar is léir ón iliomad radharc agus ionchas cosanta, criosú taitneamhachta ard agus ceantair a bhfuil luach tírdhreacha eisceachtúil acu atá an-íogair d'fhorbairt. Tá sé tábhachtach go ndéantar an cósta a bhainistiú agus a fhorbairt ar bhealach a chosnaíonn agus a fheabhsaíonn a oidhreacht nádúrtha agus chultúrtha agus a thírdhreach. Caithfear acmhainneacht acmhainní eacnamaíocha, turasóireachta, áineasa agus fuinnimh an chósta sa todhchaí a chothromú leis an gceanglas chun a oidhreacht nádúrtha, a cháilíocht uisce agus a nithe is díol spéise a chosaint.

Foilsíodh an Creat Náisiúnta Pleanála Mara i mí Iúil 2021 de réir Threoir 2014/89 / AE an AE. Leagann sé amach straitéis náisiúnta don phleanáil straitéiseach agus don fhorbairt inbhuanaithe sa limistéar muirí chun tosaíochtaí éiceolaíochta, eacnamaíocha agus sóisialta a bhaint amach (sócmaínní mara a bhainistiú). I measc na gcomhlimistéar beartais trastíre / mara tá fuinneamh in-athnuaite, líonraí leictreachais, cosaintí cósta agus tuile, iascaireacht agus dobharshaothrú, calafoirt agus cuanta, rochtain phoiblí, turasóireacht agus áineas, láithreáin agus speicis faoi chosaint, muirdhreach agus tírdhreach. Ní mór do mholtaí forbartha laghdú suntasach a dhéanamh ar dháileadh agus ar mhéid na ngnáthóg tábhachtach agus ar ghnáthóga eile a bhfuil speicis thábhachtacha ag brath orthu, lena n-áirítear gníomhaíocht a d'fhéadfadh cur isteach nó díláithriú gnáthóg a sheachaint.

Is timpeallacht dhinimiciúil í an chósta atá ag síorathrú, faoi réir phróisis nádúrtha leanúnacha creimthe agus sil-leagain. Cé gur gnáthrud é creimeadh i gceantair chósta, féadfar rátaí creimthe a luathú mar gheall ar ghníomhaíocht stoirme, forbairt mhíchuí, brúnna ó ghníomhaíochtaí fóillíochta nó áineasa nó toisc go bhfuil oibreacha cosanta de dhéantús an duine ann. Ina theannta sin, is gá machnamh a dhéanamh ar thionchar an mhéadaithe tuartha ar leibhéal na farraige agus méadú ar mhinicíocht borradh stoirme agus taoidí arda mar gheall ar athrú aeráide. Aithnítear go bhféadfadh sé go mbeadh sé neamh-inbhuanaithe go teicniúil agus go heacnamaíoch sa todhchaí mar thoradh ar na dálaí athraithe aeráide seo má dhéantar stráicí fada de chladach bog a chosaint ar chreimeadh agus ar thuilte cósta.

Tá dhá chur chuige ann i gcoitinne chun déileáil le creimeadh cósta agus tuilte cósta: struchtúir chosanta cósta innealtóireachta a sholáthar nó straitéisí oiriúnaithe cósta a chur i bhfeidhm. Foráil

is féidir struchtúir innealtóireachta cosanta cósta a roinnt ina gcur chuige innealtóireachta bog agus cruu. Úsáideann an cur chuige innealtóireachta bog prionsabail agus cleachtais éiceolaíochta, a thacaíonn le próiseas nádúrtha creimeadh agus sil-leagain, chun córais nádúrtha a chothabháil agus a fheabhsú (mar dhumhcha gainimh, trána, riasca salainn, réileáin láibe). Go bunúsach úsáideann innealtóireacht bhog gnáthóga agus fásra atá ann cheana chun an comhéadan uisce talún a mhaolú agus sláine an chladaigh a chothabháil. Os a choinne sin, sainmhínítear innealtóireacht chrua go ginearálta mar chur isteach rialaithe ar phróisis nádúrtha trí struchtúir de dhéantús an duine a úsáid. Toisc go bhfuil costas ard ar struchtúir innealtóireachta cruu agus a gcothabháil ard, de ghnáth bíonn réitigh den sórt sin teoranta d'áiteanna dlúthdhaonra ina meastar go bhfuil sé riachtanach chun bonnagar poiblí suntasach a chosaint. Ina theannta sin, féadann cosaintí cruu a sholáthar patrúin sil-leagain, creimthe nó dríodraithe in áiteanna eile feadh an chósta a bheith ina gcúis le tionchair neamhbheartaithe in áiteanna eile. Tugann na tosca seo, mar aon leis an bhfíric nach bhfuil mórán faisnéise ann faoi dhinimic phróisis chósta Fhine Gall, le tuiscint gur cheart soláthar cosaintí cruu a shrianadh feadh an chósta a mhéid is féidir.

Ligeann oiriúnú cósta do phróisis nádúrtha tarlú agus do thailte tuile nó creimeadh gan idirghabháil. Féadfar é seo a chomhcheangal le struchtúir a mbeadh tionchar ag tuilte nó creimeadh orthu a bhaint. Cuireann an cur chuige seo deireadh leis an ngá atá le struchtúir chosanta cósta ach teastaíonn go leor spáis chun na próisis chósta a dhéanamh. Is céim eile é cúlú bainistithe trína mbaintear bearta cosanta cósta chun ligean do thuilte cósta níos mó agus / nó i gcás nach bhfuil sé indéanta a thuilleadh na struchtúir chosanta atá ann a chothabháil.

Is gnách go gcruthóidh cúlú bainistithe níos mó spáis tanúcháin chun déileáil le saincheistean tuilte cósta agus cabhraíonn sé le maolán nádúrtha a sholáthar i gcoinne creimeadh cósta. Ordaíonn an cleachtas is fearr i mbainistíocht criosanna cósta gan cur isteach ar an gcósta agus ar phróisis an chósta más féidir. Tá sé seo go príomha mar gheall ar iarmhairtí gan choinne bearta cosanta ar chodanna eile den chósta agus na costais a bhaineann le struchtúir chosanta cósta a shuiteáil agus a chothabháil sa todhchaí.

Cuspóir GINHO58 Creimeadh Cósta

A chinntiú go ndéantar cosaintí cósta nádúrtha an Chontae, mar thránna, dhumhcha gainimh, riasca salainn agus tailte inbhear, a chosaint agus nach gcuireann oibreacha nó forbairt mhíchuí i

Cuspóir GINHO58 Creimeadh Cósta

I gcás ina meastar go bhfuil creimeadh cósta ina bhgairt ar réadmhaoine atá ann cheana, iniúchadh a dhéanamh ar indéantacht theicniúil agus eacnamaíoch na roghanna bainistithe cúlaithe cósta agus oiriúnú cósta.

Cuspóir GINHO59 Oibreacha Cosanta Cósta

Teicnící boginnealtóireacht a úsáid mar mhalairt ar oibreacha cruu cosanta cósta, nuair is féidir.

Cuspóir GINHO60 Oibreacha Cosanta Cósta a Aithint

Oibreacha cosanta cósta riachtanacha a shainaithint, a chur in ord tosaíochta agus a chur i bhfeidhm faoi réir acmhainní a bheith ar fáil, agus ag an am céanna ardleibhéal cosanta a chinntiú do ghnáthóga agus gnéithe nádúrtha, agus a chinntiú go dtabharfar aird chuí ar chúinsí amhairc agus comhshaoil eile i ndearadh aon chineál cósta. oibreacha cosanta.

Cuspóir GINHO61 Bainistíocht Riosca Creimthe

Staidéir bhainistíochta riosca creimthe a dhéanamh le haghaidh limistéir ardriosca ionas gur féidir na rioscaí fadtéarmacha creimthe do mhaoin a shainaithint go soiléir i bhfad sula mbeifear ag súil go dtarlóidh an riosca.

Cuspóir GINHO62 Beartas Creimthe Cósta

Beartas creimthe cósta a fhorbairt d'Fhine Gall bunaithe ar an gcleachtas idirnáisiúnta is fearr chun cur síos a dhéanamh ar an gcaoi a ndéileálfadh an Chomhairle le réadmhaoin atá ann cheana atá i mbaol creimthe agus conas a bhainisteofar fadhbanna creimthe cósta amach anseo ag féachaint don reachtaíocht náisiúnta um athrú aeráide, do mhaolú agus d'oiriúnú. beartais, agus an gá leis an gcomhshaol a chosaint.

9.7.1 Forbairt Nua i gCeantair Chósta

Ní mór d'fhorbairt cósta nádúr athraitheach agus dinimiciúil an chósta agus an gá atá le cosaint cósta mar a shonraítear thuas a chur san áireamh. Tá an crios cósta faoi réir ag brúnna méadaitheacha ó dhaonra atá ag méadú agus úsáidí sóisialta, eacnamaíochas agus áineasa atá ag méadú agus uaireanta ag teacht salach ar a chéile. Mar phrionsabal ginearálta, ba cheart freastal ar fhorbairt i gceantair chósta nuair is féidir i limistéir a forbraíodh roimhe seo sula ndéantar breithniú ar fhorbairt ar láithreáin úrnua.

I ngach cás ní mór do thograí forbartha cósta an gá atá le cosaint cósta a mheas. Ní cheadófar forbairt ach amháin nuair atá an Chomhairle sásta nach gcuirfidh an fhorbairt leis an riachtanas, más ann dó, d'aon oibreacha cosanta cósta sa cheantar thar shaolré na forbartha. Ní mór foráil a dhéanamh freisin chun cosaintí boga atá ann cheana a choinneáil mar thránna, dumhcha, riasca goirt agus tailte inbhir. Ba cheart forbairt a chur siar achar dóthanach ó chosaintí boga agus cósta creimthe le ligean do phróisis nádúrtha, mar chreimeadh agus tuilte, tarlú sna ceantair seo. Tá roinnt limistéir cósta atá i mbaol ó chreimeadh cósta aitheanta sa Chontae bunaithe ar eolas agus taithí reatha (féach Léarscáileanna Bonneagair Ghlais). Sna ceantair seo beidh toimhde in aghaidh forbartha nua murar féidir a thaispeáint, bunaithe ar an eolas eolaíoch is fearr atá ar fáil, gur beag an dóchúlacht go mbeidh creimeadh cósta thar shaolré na forbartha. Cinnteoidh sé seo nach dtarlóidh aon fhorbairt nua i gceantair ar dóigh dóibh a bheith faoi réir creimeadh cósta sa todhchaí.

Beartas GINHP30 Forbairt agus an Cósta

Carachtar speisialta an chósta a chosaint trí fhorbairt mhíchúí feadh an chósta a chosc.

Cuspóir GINHO63 Forbairt Nua agus an Cósta

Cosc a chur ar fhorbairt mhíchúí feadh an chósta, go háirithe ar thaobh na farraige de bhóithre cósta. Déanfar freastal, nuair is féidir, ar fhorbairt nua a bhfuil suíomh cósta ag teastáil ina leith laistigh de limistéir forbartha atá ann cheana féin.

Cuspóir GINHO64 Patrún na Forbartha Cósta

Rialú docht a dhéanamh ar nádúr agus ar phatrún na forbartha laistigh de cheantair cois cósta agus a chinntiú go bhfuil sé deartha agus tírdhrechtaithe de réir na gcaighdeán is airde agus suite go cuí ionas nach mbaintear as.

taitneamhacht amhairc an cheantair. Cuirfear cosc ar fhorbairt nuair is bagairt shuntasach nó fhéideartha í an fhorbairt do ghnáthóga nó gnéithe cósta, agus/nó nuair is dócha go mbeidh an fhorbairt ann.
chun patrúin athraithe creimthe nó sil-leagan áiteanna eile feadh an chósta a bheith mar thoradh air.

Objective GINHO65 Prohibition of Coastal Development

Cosc a chur ar fhorbairt feadh an chósta lasmuigh de cheantair uirbeacha atá ann cheana nuair nach bhféadfaí a leithéid d'fhorbairt a chosaint i gceart thar shaolré na forbartha gan gá le cosaintí cósta breise a thógáil.

Cuspóir GINHO66 Forbairt agus Baol Creimthe Cósta

Cosc a chur ar fhorbairt nua lasmuigh de limistéir uirbeacha laistigh de na limistéir atá léirithe ar léarscáileanna an Bhonneagair Ghlais, atá laistigh de 100m den chósta atá i mbaol ó chreimeadh cósta, murar féidir é a bhunú go hoibiachtúil bunaithe ar an bhfaisnéis eolaíoch is fearr atá ar fáil tráth an iarratais, go bhfuil an dóchúlacht 648/2012 Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE is lú an chreimeadh ag suíomh sonrathach, ag cur san áireamh, inter alia, aon tionchar a bheadh ag an bhforbairt a bheartaítear ar chreimeadh, nó ar sil-leagan.

Cuspóir GINHO67 Creat Náisiúnta um Pleanáil Mhuirí

Cloí le beartais agus cuspóirí an Chreata Náisiúnta um Pleanáil Mara mar a bhaineann sé leis an limistéar idir an meánmharc arduisce agus an cladach cois cladaigh maidir le pleanáil agus bainistíocht acmhainní an limistéir mhuirí.

9.7.1 Turasóireacht agus Caitheamh Aimsire Cósta

Is ceantar seanbhunaithe fóillíochta agus taitneamhachta é an cósta. Tá an-acmhainneacht ag ceantair chósta do thionscadail a bhaineann le turasóireacht a d'fhéadfadh deiseanna fostaíochta inbhuanaithe a chruthú. Ina measc seo tá gníomhaíochtaí talamh-bhunaithe ar nós siúl agus rothaíocht ar Shlí Chósta Fhine Gall agus gníomhaíochtaí uisce-bhunaithe mar shnámha, cadhcáil, tonnmarcaíocht, eitleogáil agus slatiascaireacht feadh chósta Fhine Gall. Féadfaidh an bonneagar a bhaineann lena leithéid de ghníomhaíochtaí teacht salach ar nádúr íogair an chósta. Ina theannta sin, ardaíonn cineálacha mótarithe spóirt uisce, mar bhádóireacht chumhachta, imní faoi leith maidir le cur isteach ar thaitneamhacht na n-áiseanna cósta ag baill eile den phobal agus d'fhéadfadh drochthionchar a bheith acu ar an oidhreacht nádúrtha. Beidh sé riachtanach láithreacha ar an gcósta a aithint inar féidir freastal ar na gníomhaíochtaí seo gan a bheith ag teacht salach ar chuspóirí eile nó contrártha le pleanáil cheart agus forbairt inbhuanaithe an cheantair. Aithníonn an Chomhairle go dteastaíonn suíomh cois cósta ó na gníomhaíochtaí seo ach gur gá iad a rialú agus a threorú go cuí i bhfianaise nádúr íogair an chósta.

Beartas GINHP31 Caitheamh Aimsire Cósta

Úsáidí fóillíochta agus taitneamhachta a spreagadh feadh an chósta chomh fada agus nach mbíonn drochthionchar suntasach ag úsáidí dá leithéid ar an gcomhshaol, ar thaitneamhacht amhairc agus ar oidhreacht.

Beartas GNP32 Rochtain Chósta agus Chuain

Rochtain ar an gcósta agus cuanta a fheabhsú agus a chur chun cinn, lena n-áirítear cur chun cinn saoráidí áineasa cósta agus cuain nuair is cuí, agus ag an am céanna tosaíocht a thabhairt do chosaint na timpeallachta cósta.

Cuspóir GINHO68 Bealach an Chósta

Slí Chósta Fhine Gall a phleanáil agus a fhorbairt ó thuaidh ó Bhaile Brigín go Cill Bharróg ag cur san áireamh go hiomlán an gá atá le hoidhreacht nádúrtha agus cultúrtha an chósta a chosaint agus an gá atá le tionchair dhiúltacha shuntasacha ar Shuímh Eorpacha, limistéir chosanta eile agus speicis atá faoi chosaint an dlí a sheachaint.

Cuspóir GINHO69 Rochtain ar an gCósta agus Measúnú Cuí

A chinntiú go bhfuil rochtain phoiblí chuí ar an gcósta lena n-áirítear soláthar siúlóidí cósta agus rotharbhealaí, agus aird iomlán á tabhairt ar an ngá atá le hoidhreacht nádúrtha agus cultúrtha an chósta a chaomhnú agus a fheabhsú agus an gá atá le tionchair dhiúltacha shuntasacha ar Shuímh Eorpacha agus speicis atá faoi chosaint an dlí, trí Scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí, agus scrúdú a dhéanamh ar ainmniú bealaí siúil traidisiúnta chucu mar chearta slí poiblí.

Cuspóir GINHO70 Áiseanna Fóillíochta Cuí

Spreagadh a thabhairt d'fhorbairt saoráidí d'fhorbairtí iascaireachta muirí agus fóillíochta i gcás nach mbeidh drochthionchar suntasach ag suíomh na suiteálacha sin agus a mbonneagar tacaíochta ar an oidhreacht nádúrtha nó chultúrtha nó ina mbainfeadh sé ó thaitneamhacht amhairc agus cáilíocht agus cobhsaíocht chomhshaoil an limistéir, nó rochtain phoiblí ar thránna.

Cuspóir GINHO71 Cosaint Tránna

Tránna agus limistéir snámha a chosaint mar thaitneamhachtaí luachmhara áitiúla agus mar acmhainn turasóireachta agus tacú le rochtain orthu a chothabháil, a chosaint agus a fheabhsú.

Cuspóir GINHO72 Uiscí Snámha a Chosaint

Uiscí snámha a chosaint, lena n-áirítear iad siúd atá liostaithe sa Chreat-Treoir Uisce Clár na gCeantar faoi Chosaint do Cheantar Abhantraí an Oirthir, ag Cill Fhionntain, Port Mearnóg, Mullach Íde, Domhnach Bat, Port Reachrann, an Ros, Loch Sionnach, Na Sceirí agus Baile Brigín ionas go gcomhlíonfaidh siad an t-uisce snámha a theastaíonn. caighdeáin agus torthaí agus moltaí thuarascálacha Cháilíocht Uisce Snámha na hÉireann a chur i bhfeidhm mar a foilsíodh iad.

9.7.1 Na hOileáin

Tá roinnt oileán i bhFine Gall, mar atá Oileán Lambay, Súil na hÉireann, Oileán Shenic, Oileán Colt, Oileán Phádraig agus Rockabill. Is é Oileán Lambay an t-aon oileán a bhfuil daoine ina gcónaí ann. Tá na hoileáin go léir criosaithe mar Limistéir Ardtaitneamhachta agus is suíomhanna caomhnaithe dúlra sainithe iad go léir a bhfuil tábhacht náisiúnta nó idirnáisiúnta ag baint leo. Tá tábhacht leo freisin ó thaobh na hoidhreacht seandálaíochta agus ailtireachta de.

Polasaí GINHP33 Cosaint na nOileán

Carachtar tírdhreacha speisialta agus luach tírdhreacha eisceachtúil na n-oileán a chosaint agus a fheabhsú, lena n-áirítear a n-oidhreacht bhithéagsúlachta, seandálaíochta agus ailtireachta.

9.7.1 Tearmann Bithsféir Chuan Bhaile Átha Cliath

Is áiteanna iad Tearmainn Bithsféir a nascann dúlra agus daoine. Is réimsí iad atá aitheanta go hidirnáisiúnta as a n-éagsúlacht bhitheolaíoch ach a ndéantar bainistiú gníomhach orthu freisin chun caidreamh dearfach a chothú idir daoine agus an dúlra. Is sainiú speisialta é Cúlchiste Bithsféar Chuan Bhaile Átha Cliath a bhronn Eagraíocht Oideachais, Eolaíochta agus Chultúir na Náisiún Aontaithe (UNESCO). Tá sé mar chuid de líonra domhanda de 651 Tearmann Bithsféar i 120 tír. Síneann an Bithsféar go dtí breis agus 300 km cearnach, agus tá breis is 300,000 ina gcónaí laistigh den Bithsféar nua-mhéadaithe. Ní chuireann nó ní bhaineann an t-ainmniúchán Bithsféar leis an gcreat rialála atá i bhfeidhm cheana féin chun Cuan Bhaile Átha Cliath a chosaint ach spreagann sé comhoibriú idir an iliomad geallsealbhóirí ar fud an chuain chun an acmhainn taitneamhachta nádúrtha seo ar leac an dorais i mBaile Átha Cliath a bhainistiú ar bhealach inbhuanaithe.

Tá an Bithsféar á bhainistiú ag Comhpháirtíocht Bithsféar Chuan Bhaile Átha Cliath lena n-áirítear Comhairle Contae Fhine Gall, Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath, Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin, Cuideachta Phort Bhaile Átha Cliath, Fáilte Éireann, an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra agus grúpaí pobail áitiúla agus eagraíochtaí neamhrialtasacha. Tá an chomhpháirtíocht ag obair chun cosaint gnáthóg agus speiceas a chur chun cinn, chun tacú le hoideachas agus le taighde laistigh den láithreán agus chun tacú le geilleagar inbhuanaithe do dhaoine atá ina gcónaí agus ag obair sa cheantar.

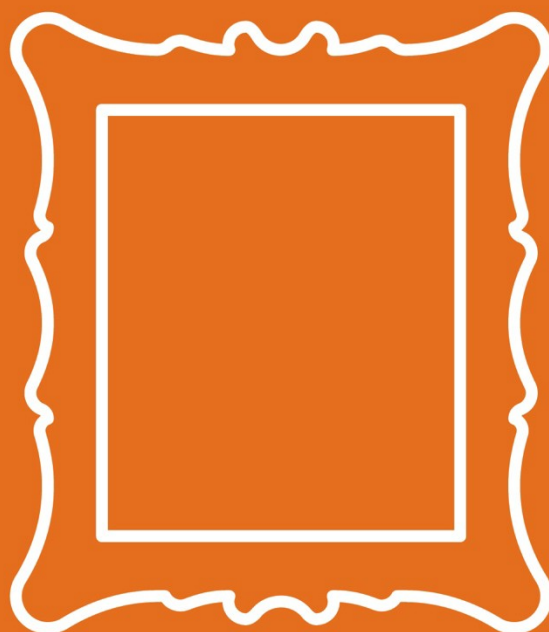
Beartas GINHP34 Comhpháirtíocht Bithsféar Chuan Bhaile Átha Cliath

Páirt a ghlacadh in obair Chomhpháirtíocht Bithsféar Chuan Bhaile Átha Cliath agus tacú go gníomhach léi agus cur léi.

Cuspóir GINHO73 Straitéis Chaomhnaithe Dúlra Bithsféar Chuan Bhaile Átha Cliath

Tacú le cur i bhfeidhm Straitéis Chaomhnú Dúlra Bithsféar Chuan Bhaile Átha Cliath, na straitéise Oideachais agus Feasachta agus aon chlár eile a forbraíodh le linn shaolré an phlean seo.

HERITAGE, CULTURE AND ARTS

CHIEF EXECUTIVE'S DRAFT PLAN DECEMBER 2021

FINGAL DEVELOPMENT PLAN 2023- 2029

CAIBIDIL 10 OIDHREACTH, CULTÚR AGUS EALAÍON

10.1 Réamhrá

Díorthaítear oidhreacht agus cultúr Fhine Gall ó dhéantáin fhisiciúla inlámhsithe, bailiúcháin, láithreáin agus struchtúir chomh maith le nósanna dolámhsithe, béaloideas agus teanga. Is léiriú í an ealaín ar chruthaitheacht agus ar smaointe an duine, go minic ach ní go heisiatach í a ghlacann inspioráid ón oidhreacht chultúrtha. Is féidir le forbairt dul i bhfeidhm ar an oidhreacht, ar an gcultúr agus ar na healaíona trí athrú fisiceach ar an timpeallacht ina bhfuil siad, trí spásanna a chur ar fáil dá dtaispeáint nó dá gceiliúradh, agus trí chosaint agus cosaint suíomhanna agus struchtúir trí limistéir mhaolánacha nó ar scála agus ar scála cuí. scéimeanna deartha go hógair.

10.1 Cuimsíonn na rianta fisiceacha a d'fhág na glúnta roimhe seo sa tírdhreach i séadchomharthaí agus láithreáin seandálaíochta agus i bhfoirgnimh stairiúla, i mbailte dhreacha agus i struchtúir dhúchasacha oidhreacht chultúrtha inlámhsithe Fhine Gall a nascann an t-am atá thart agus an lá atá inniu ann, ag taispeáint foirmeacha tógála agus ábhair a d'úsáid agus a d'fhreagair don timpeallacht máguaird. agus traidisiúin na n-áitritheoirí. Tá naisc láidre ag nósanna agus deasghnátha Fhine Gall lena oidhreacht tuaithe, talmhaíochta mar mhámaireacht agus urramú toibreacha naofa. Tá stair fhairsing mhuirí ag an gContae freisin a cheanglaíonn an Contae é lena oidhreacht Lochlannach, lena phobail iascaireachta agus lena chosaintí cósta míleata.

10.2 Cinnteoidh an Chomhairle caomhnú, bainistíocht, cosaint agus feabhsú oidhreacht seandálaíochta, ailtireachta agus chultúrtha an Chontae, ar acmhainní luachmhara agus críochta iad, trí bhainistíocht mhaith, idirghabháil íogair agus forbairt báúil. Aithníonn, tacaíonn agus treisíonn an Chomhairle an ról lárnach atá ag an oidhreacht, ag an gcultúr agus ag na healaíona i gcothú agus i gcruathú áiteanna tarraingteacha, bríomhara agus tarraingteacha le maireachtáil, le hoibriú iontu agus le taitneamh a bhaint astu.

10.3 Context

Faoi láthair tá 1262 láithreán seandálaíochta aitheanta agus 785 struchtúr cosanta a chuimsíonn scéal mhuintir Fhine Gall ó shéipéil agus caisleáin go Túir Martello agus muilte gaoithe; tulacha, láithreáin fo-dhromchlaí, reiligí agus adhlacthaí, rásaí muilte agus longbhriseadh. Chinntigh ionchur saineolais seandálaíochta i bpleananna, i gcláir agus i bpróiseas bainistíochta forbartha na Roinne Pleanála freisin comhtháthú na hacmhainne seandálaíochta le déanamh áite, scéimeanna siúlóide agus rothaíochta, infrastructúr agus forbairtí tithíochta. Baintear amach go leor de na cuspóirí a bhaineann le Taifead na Séadchomharthaí agus Áiteanna, Taifead na Struchtúr Cosanta, Limistéir Chaomhantais Ailtireachta, Tírdhreacha Deartha agus Stoc Foirgnimh Stairiúla tríd an bpróiseas leanúnach Bainistíochta Forbartha ó lá go lá, go sonrach trí dhul i mbun réamhfhoirgnimh. comhairliúcháin phleanála, ag trácht ar iarratais phleanála agus ag eisiúint Dearbhuithe Alt 57. Ráitis

Táirgeadh de Charachtar do na trí Cheantar Caomhnaithe Ailtireachta nua - Croílár Stairiúil Bhaile Brigín, Seanphort Mearnóg (Bóthar Droimnigh) agus Crois Chill Fhionntain agus a Phurláin. Thar shaolré an Phlean Forbartha reatha 2017-2023 tá tionchar an athraithe aeráide ar an acmhainn oidhreachta chun tosaigh. D'fhorbair an Roinn Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta an Plean Oiriúnaithe Earnála um Athrú Aeráide Oidhreacht Thógtha agus Seandálaíochta a bhfuil sé mar aidhm aige feabhas a chur ar thuiscint ar an acmhainn oidhreachta agus ar a leochaileacht i leith tionchair athrú aeráide chun pleanáil a dhéanamh d'oiriúnú don athrú aeráide. Áirítear i bPlean Gníomhaíochta Chomhairle Contae Fhine Gall um Athrú Aeráide 2019-2024 bearta don oidhreacht seandálaíochta lena n-áirítear Measúnú Riosca ar Athrú Aeráide a dhéanamh ar Oidhreacht Chultúrtha Fhine Gall chun suíomhanna oidhreachta ailtireachta agus seandálaíochta agus tírdhreacha deartha i mbaol a aithint agus suirbhé a dhéanamh orthu.

10.4 Deiseanna

Is cuid dár bhféiniúlacht iad an Oidhreacht, an Cultúr agus na hEalaíona, cuid de charachtar sainsiúil, beogacht agus tarraingteacht an áit as a dtagann muid nó na háiteanna a bhfuil cónaí orainn agus a n-oibrímid iontu agus tá ról suntasach aige maidir le cuairteoirí a tharraingt chuig an gceantar. Is acmhainn do-athsholáthair agus críochta í oidhreacht seandálaíochta, ailtireachta agus dhúchais Fhine Gall. Tá an Chomhairle tiomanta d'oidhreacht shaibhir chultúrtha an Chontae a chosaint, a chaomhnú agus a chur i láthair agus forbairt eacnamaíoch inbhuanaithe agus saibhriú an chomhshaoil a chur chun cinn ag an am céanna. Rannchuideoidh coinneáil agus athúsáid oiriúnaitheach oidhreacht thógtha an Chontae leis an gcarbón corpraithe laistigh di agus costais shaolré foirgnimh iomlána san áireamh chun aghaidh a thabhairt ar spriocanna athraithe aeráide agus forbartha inbhuanaithe na Comhairle. Tacaíonn an Chomhairle go gníomhach freisin le suiteáil agus coimisiúnú saothair ealaíne laistigh den fhearann poiblí, foirgnimh phoiblí, forbairtí móra bonneagair nó foirgnimh.

Is í fíis na Comhairle ná oidhreacht seandálaíochta, ailtireachta agus chultúrtha an Chontae, atá ina n-acmhainní luachmhara agus críochta, a chaomhnú, a bhainistiú, a chosaint agus a fheabhsú, trí bhainistíocht mhaith, idirghabhálacha íogaire agus forbairt báúil a

agus an ról lárnach oidhreachta a aithint, a thacú agus a neartú. baineann an cultúr agus na healaíona le háiteanna tarraingteacha, bríomhara agus tarraingteacha a chothú agus a chruthú le maireachtáil, le hoibriú iontu agus le taitneamh a bhaint astu

Aidhmeanna Straitéiseacha

Tá oidhreacht agus cultúr leabaithe i mbeartas pleanála ag leibhéil náisiúnta agus réigiúnacha tríd an gCreat Pleanála Náisiúnta (NPF) agus an Straitéis Réigiúnach Spáis agus Eacnamaíoch (RSES).

Aithníonn an Creat Náisiúnta Pleanála an oidhreacht mar thosaíocht infheistíochta straitéiseach, ag aithint 'Áiseanna agus Oidhreacht Feabhsaithe' mar Thoradh Straitéiseach Náisiúnta agus ag cur béime go bhfuil luach intreach ag ár n-oidhreacht thógtha, nádúrtha agus chultúrtha 'ó thaobh shaintréithe ceantar uirbeach agus tuaithe a shainiú agus cur leis. dá dtarraingteacht agus dá mbraistint áite'. Áiríonn an NPF roinnt Cuspóirí Beartais Náisiúnta (NPOs) a bhaineann go díreach le nó a d'fhéadfadh oidhreacht a ionchorprú mar NPO16, NPO17, NPO23, NPO29, NPO60 agus NPO61. Tá cuid acu seo leagtha amach thíos:

- ☑ NPO 17: Luach speisialta fisiceach, sóisialta, eacnamaíoch agus cultúrtha na sócmhainní oidhreachta tógtha a fheabhsú, a chomhtháthú agus a chosaint trí úsáid chuí agus íogair anois agus do na glúine atá le teacht;
- ☑ Tá NPO 29 chun ‘Tacú le cur i bhfeidhm pleananna teanga i Limistéir Pleanála Teanga Ghaeltachta, Bailte Seirbhíse Gaeltachta agus Líonraí Gaeilge’;

☑ NPO 60: Cáilíochtaí saibhre oidhreachta nádúrtha agus cultúrtha na hÉireann a chaomhnú agus a fheabhsú ar bhealach a oireann dá dtábhacht.

Leagann an RSES amach Torthaí Straitéiseacha Réigiúnacha atá ailínithe le beartas idirnáisiúnta, AE agus náisiúnta agus saináithnítear go sonrath ‘Áiteanna Cruthaitheacha’ mar cheann de na torthaí sin. Aithníonn sé an gá atá lenár sócmhainní ealaíon, cultúir agus oidhreachta a fheabhsú, a chomhtháthú agus a chosaint chun áiteanna cruthaitheacha agus athnuachan oidhreachta a chur chun cinn. Tá cothú agus infheistíocht in infrastruchtúr cultúrtha ina phríomhbhreithniú sa Straitéis agus ordáíonn sé “Ba cheart dea-bhainistíocht oidhreachta a ionchorprú i bpleanáil spásúlachta chun tairbhí na hathghiniúna uirbí atá teoraithe ag an oidhreachta i mbailte stairiúla a chur chun cinn, mar shampla trí chreatlach uirbeach stairiúil a chosaint, foirgnimh stairiúla a athúsáid agus áiteanna sainspéise cultúrtha nó nádúrtha a fheabhsú.” Tá seacht gCuspóir Beartais Réigiúnacha (RPO) sannta do na healaíona, don chultúr, don teanga agus don oidhreachta (RPO 9.24 go RPO 9.30), tá dhá cheann de na cuspóirí seo leagtha amach thíos.

- RPO 9.25: Féachaint le bheith ag obair leis na geallsealbhóirí ábhartha go léir chun comhionannas rochtana ar sheirbhísí ealaíon agus cultúrtha agus rannpháirtíocht leo a chur chun cinn agus chun athghiniúint uirbeach agus tuaithe faoi stiúir an chultúir agus na hoidhreachta a chur chun cinn.

☑ RPO 9.30: Tacú le hathúsáid íogair struchtúr cosanta.

Cuirfidh Oidhreachta Éireann 2030 tosaíochtaí nuashonraithe beartais náisiúnta in ionad an Phlean Oidhreachta Náisiúnta (2002) go luath maidir le cosaint agus bainistiú ár n-oidhreachta náisiúnta (tógtha, cultúrtha agus nádúrtha). Tá Beartas Náisiúnta nua ar Ailtireacht le foilsiú go luath a thacóidh le straitéisí pleanála fadtéarmacha chun pobail inbhuanaithe a chruthú, athléimneacht comhshaoil, athghiniúint uirbeach, beartas Lár an Bhaile, agus athúsáid foirgnimh stairiúla fholmha. Tá Straitéis Dúchais Náisiúnta don dúchas tógtha le seoladh freisin chun treoir a sholáthar maidir le tuiscint, cosaint agus cothabháil na bhfoirgneamh measartha laethúil a thógtar ag baint úsáide as modhanna agus ábhair thraidisiúnta. Tá an bunphrionsabal go mbaineann an oidhreachta linn go léir mar bhonn agus mar thaca ag na doiciméid seo agus tá freagracht orainn go léir í a chosaint.

10.5 Beartais agus Cuspóirí

Is cuid dár bhféiniúlacht í oidhreachta Fhine Gall agus cuireann sí go mór lenár bhfolláine agus lenár mbraistint áite. Cuimsíonn sé ár n-oidhreachta seandálaíochta, tógtha, cultúrtha (inláimhsithe agus doláimhsithe). Tá an Chomhairle tiomanta d’oidhreachta Fhine Gall a chosaint agus a chaomhnú, lena n-áirítear foirgnimh, limistéir, struchtúir, láithreáin agus gnéithe de leas seandálaíochta, ailtireachta, staire, ealaíne, cultúrtha, eolaíochta, sóisialta nó teicniúil.

Soláthraíonn Plean Oidhreachta Fhine Gall 2018-2023 tacaíocht straitéiseach don Chomhairle agus do pháirtithe leasmhara eile trí raon leathan tionscnamh a sheachadadh nó trí rannchuidiú leo atá dírithe ar chosaint, bainistiú, tuiscint agus léirthuisicint ar ár n-oidhreacht a fheabhsú. Aithnítear i bPlean Oidhreachta Fhine Gall deiseanna chun feasacht a ardú, pobail a chur i ngleic agus cuireann sé tacaíocht ar fáil chun ceangal a dhéanamh lenár saol atá thart agus an lá atá inniu ann.

Beartas HCAP1 Plean Oidhreachta Fhine Gall

Plean Oidhreachta Fhine Gall 2018-2023 reatha a chur chun feidhme agus tacú le hullmhú agus le cur i bhfeidhm Phlean Oidhreachta Fhine Gall 2023-2029.

10.5.1 Oidhreacht Seandálaíochta

Tá saibhreas suíomhanna agus séadchomharthaí seandálaíochta i bhFine Gall, agus tá os cionn 1262 acu taifeadta go dtí seo. Tá eolas luachmhar ar ár n-am atá thart agus na daoine a raibh cónaí orthu i bhFine Gall roimhe seo le fáil sna suíomhanna seo ar fad. Ina theannta sin tá ár n-adhlacthaí, ár longbhriseadh, ár struchtúir, ár ngnéithe, rudaí agus déantáin, bídís suite ar thalamh, faoi uisce nó sa chrios idirthaoideach. Is acmhainn thábhachtach í oidhreacht seandálaíochta Fhine Gall d'fhéiniúlacht, do phobail, d'oidheachas agus do thurasóireacht agus cuireann sí go mór le cáilíocht beatha shaoránaigh an lae inniu i dtéarmaí cuimsiú sóisialta, cosaint an chomhshaoil agus forbairt inbhuanaithe.

Tá oidhreacht seandálaíochta, cibé acu is eol, nua-aimsithe, nó fós le teacht, faoi chosaint ag Achtanna na Séadchomharthaí Náisiúnta 1930-2014. Is é an Coinbhinsiún Eorpach um Chosaint na hOidhreachta Seandálaíochta ar a dtugtar Coinbhinsiún Valletta (1992) fós an buntéacs chun bainistiú na hoidhreachta seandálaíochta a chosaint ar fud na 45 tír Eorpacha a shínigh agus a dhaingnigh go dtí seo é. Tá an coinbhinsiún aistrithe ag leibhéal náisiúnta isteach sa Chreat agus i bPrionsabail um Chosaint na hOidhreachta Seandálaíochta (1999). Cosnaítear oidhreacht seandálaíochta freisin faoi reachtaíocht éagsúla lena n-áirítear Achtanna na Séadchomharthaí Náisiúnta (1930 – 2014), Acht na bhForas Cultúir Nádúrtha 1997 agus an tAcht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú) agus trí ghnéithe de dhlí comhshaoil an AE.

10.5.1.1 Taifead ar Shéadchomharthaí agus Áiteanna (RMP*)**

Is é an príomh-mheicníocht dlí chun séadchomharthaí seandálaíochta a chosaint ná an Taifead ar Shéadchomharthaí agus Áiteanna (RMP) a bunaíodh faoi Alt 12 d'Acht na Séadchomharthaí Náisiúnta (Leasú), 1994. Forálann alt 12(3) d'Acht 1994 go bhféadfaidh an t-úinéir nó áititheoir séadchomhartha atá sa Taifead nó aon duine a bheartaíonn aon obair a dhéanamh, nó a chur faoi deara nó a cheadú aon obair a dhéanamh ar shéadchomhartha den sórt sin nó i ndáil leis, tabharfaidh sé nó sí fógra i scríbhinn don Aire i leith Tithíocht, Rialtas Áitiúil agus Oidhreacht na n-oibreacha beartaithe dhá mhí ar a laghad roimh ré agus ní dhéanfar, ach amháin i gcás riachtanas práinneach agus le toiliú an Aire, tús a chur leis an obair go dtí dhá mhí tar éis an fógra a thabhairt. Aithnítear an Crios Fógraí ar www.archaeology.ie. Tabhair faoi deara go bhfuil struchtúir áirithe i bhFine Gall de chuid seandálaíochta agus

spéis ailtireachta agus tá sé le feiceáil ar Thaifead na Séadchomharthaí agus ar Thaifead na nÁiteanna/Suíomhanna agus na Séadchomharthaí (Aguisín 6) agus ar Thaifead na Struchtúr Cosanta (Aguisín 5).

10.5.1.1 Séadchomharthaí Náisiúnta

Faoi Alt 14 d'Acht na Séadchomharthaí Náisiúnta (Leasú) 2004, is é atá i Séadchomhartha Náisiúnta ná séadchomhartha atá faoi úinéireacht nó faoi chaomhnóireacht Aire na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, atá in úinéireacht Údarás Áitiúil, nó atá ina ábhar. Ordú um Chaomhnú nó Ordú um Chaomhnú Sealadach. Tá liosta iomlán na Séadchomharthaí Náisiúnta ar fáil ag <https://www.archaeology.ie/publications-forms-legislation/record-of-monuments-and-places>. Tá liosta ar leith ar fáil ina gcáipéisítear iad siúd atá faoi chúram, faoi úinéireacht nó faoi chaomhnóireacht an Stáit ag: <https://www.archaeology.ie/sites/default/files/media/pdf/monuments-in-state-care-dublin.pdf> Toiliú scríofa roimh ré ón Aire Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta le haghaidh aon oibreacha ag nó i ndáil le gach Séadchomhartha Náisiúnta.

10.5.1.2 10.5.1.2 Taifead Láithreáin agus Séadchomharthaí (SMR***)

Is bunachar sonraí ar líne é Taifead na Láithreán agus na Séadchomharthaí arna chothabháil ag an NMS de gach láithreán agus séadchomhartha seandálaíochta atá ar eolas nó a bhfuil amhras fúthu. Is é an Amharcóir Timpeallachta Stairiúil (HEV) áis léarscáile/cuardaigh idirghníomhach ar líne Sheirbhís na Séadchomharthaí Náisiúnta, a sholáthraíonn rochtain ar na taifid go léir atá stóráilte ar a bhunachar sonraí náisiúnta de láithreáin agus de shéadchomharthaí. Cé gur acmhainn chríochna í an acmhainn seandálaíochta, aimsítear suíomhanna fós. Sa chás go bhfuil forbairt nua á meas, tá sé inmholta mar sin cuairt a thabhairt ar an HEV ag <https://maps.archaeology.ie/HistoricEnvironment/> chun acmhainn seandálaíochta an láithreáin a mheas.

10.5.1.3 Seandálaíocht Faoi Uisce

Tá raon éagsúil agus suimiúil gnéithe agus fionnachtana ag uiscí amach ón gcósta agus cósta Fhine Gall, inbhir taoide agus aibhneacha a bhaineann lena oidhreacht mhuirí/abhann, mar longbhriseadh, céanna, ballaí cé, áth, clocha cora. Déanann Alt 3 d'Acht na Séadchomharthaí Náisiúnta (Leasú) 1987 forálacha sonracha chun longbhriseadh agus réada seandálaíochta faoi uisce a chosaint, mar a bhfuil cosaint dhlíthiúil ag gach raic atá os cionn 100 bliain d'aois. Bunachar Sonraí Fhardal Raic na hÉireann (WIID) a choinníonn taifid ar níos mó ná 18,000 láithreán raic aitheanta agus féideartha agus úsáidtear é seo mar uirlis chun cabhrú le raiceanna stairiúla a bhainistiú agus a chosaint <https://www.archaeology.ie/underwater-archaeology/wreck-viewer>. Teastóidh measúnú seandálaíochta idirthaoideach agus faoi uisce go cuí le forbairt in uiscí amach ón gcósta agus cósta, in inbhir taoide agus aibhneacha a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar sheandálaíocht talún agus faoi uisce aitheanta agus fhéideartha.

Beartas HCAP2 Tábhacht na hAcmhainne Seandálaíochta

Aitheantas a thabhairt do thábhacht ár n-acmhainn seandálaíochta agus cuspóirí cuí a sholáthar lena chinntiú go gcoimeádtar agus go dtaifeadtar go cuí í

Aitheantas a thabhairt do thábhacht ár n-acmhainn seandálaíochta agus cuspóirí cuí a sholáthar lena chinntiú go gcoimeádtar agus go dtaifeadtar go cuí í

Láithreáin seandálaíochta, séadchomharthaí, réada agus a suíomhanna atá liostaithe i dTaifead na Séadchomharthaí agus Áiteanna (RMP), Taifead na Láithreán agus na Séadchomharthaí (SMR) agus aon iarsmaí seandálaíochta nua-aimsithe breise a chosaint.

Beartas HCAP4 Caomhnú-in-situ

B'fhearr le caomhnú in-situ (nó ar a laghad caomhnú trí thaifead) gach suíomh agus gné de spéis stairiúil agus seandálaíochta

Cuspóir HCAO1 Caomhnú-in-situ

Ar mhaithe le láithreacha seandálaíochta, séadchomharthaí, gnéithe nó réada ina dtimpeallachtaí a chaomhnú in situ nó ar a laghad trí thaifead. Agus caomhnú den sórt sin á dhaingniú tabharfaidh an Chomhairle aird ar chomhairle agus ar mholtaí Sheirbhís na Séadchomharthaí Náisiúnta sa Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta.

Cuspóir HCAO2 Cosaint ar RMPanna/SMRanna

Cosain gach suíomh agus séadchomhartha seandálaíochta, seandálaíocht faoi uisce, agus réad seandálaíochta, atá liostaithe i dTaifead na Séadchomharthaí agus Áiteanna agus na suíomhanna agus na gnéithe ar fad is díol spéise seandálaíochta agus stairiúla a aimsíodh tar éis fhoilsiú Thaifead na Séadchomharthaí agus Áiteanna, agus lorg a dhéanamh. a gcaomhnú in situ (nó ar a laghad, a gcaomhnú trí thaifead) tríd an bpróiseas pleanála.

Cuspóir HCAO3 Bainistíocht Acmhainne Seandálaíochta

Bainistíocht agus cothabháil chuí ar oidhrecht seandálaíochta an Chontae, lena n-áirítear reiligi stairiúla, a spreagadh agus a chur chun cinn de réir prionsabail chaomhnaithe agus treoirlínte deachleachtais.

Cuspóir HCAO4 Oidhrecht Thionsclaíoch nó Mhíleata

Caomhnú in-situ samplaí suntasacha den oidhrecht tionsclaíochta nó míleata a chinntiú.

Cuspóir HCAO5 Ciste Séadchomharthaí Pobail

Tacú le cur chun feidhme Chiste na Séadchomharthaí Comhphobail chun faireachán agus oiriúnú na séadchomharthaí seandálaíochta a áirithiú agus chun damáiste a mhaolú de bharr athrú aeráide.

Cuspóir HCAO6 Athrú Aeráide agus an Acmhainn Seandálaíochta

Comhoibriú le gníomhaireachtaí eile in imscrúdú ar athrú aeráide ar shuímh seandálaíochta agus séadchomharthaí agus chun bearta oiriúnaithe oiriúnacha a fhorbairt chun athléimneacht a neartú agus leochaileacht na hoidhreachta seandálaíochta a laghdú i gcomhréir leis an Earnáil Náisiúnta um Athrú Aeráide
Plean Oiriúnaithe don Oidhrecht Thógtha agus Seandálaíochta. (2019).

Beartas HCAP5 Dearadh Forbartha

Gnéithe oidhreachta a ionchorprú i ndearadh bonneagair go luath sa phróiseas pleanála agus bainistíochta forbartha chun acmhainn oidhreachta cultúrtha a chosaint agus a chur chun cinn agus feasacht agus léirmhíniú a chruthú.

Cuspóir HCAO7 Seandálaíocht agus Dearadh Forbartha

A chinntiú go n-aithnítear iarsmaí seandálaíochta agus go gcuirtear san áireamh go hiomlán iad ag na céimeanna is luaithe den phróiseas forbartha, go ndeartar scéimeanna chun tionchar ar an oidhrecht seandálaíochta a sheachaint.

Cuspóir HCAO8 Measúnú Tionchair Seandálaíochta

A éileamh go mbeidh tograí le haghaidh forbairt líneach níos mó ná ciliméadar ar fad; tograí forbartha lena mbaineann glanadh talún de níos mó ná leath heicteár; nó forbairtí cóngarach do limistéir a bhfuil dlús de shéadchomharthaí seandálaíochta aitheanta agus stair fionnachtana acu; a chur san áireamh an Measúnú Tionchair Seandálaíochta agus iarratais den sórt sin a tharchur chuig na Comhlachtaí Forordaithe ábhartha.

Cuspóir HCAO9 Seandálaíocht sa Tírdhreach

A chinntiú go ginearálta nach gceadófar forbairt a mbeadh mar thoradh air go mbainfí séadchomharthaí seandálaíochta le gnéithe os cionn na talún, agus go mbeidh sé seo fíor go háirithe maidir le séadchomharthaí seandálaíochta atá ina ngnéithe suntasacha sa tírdhreach.

Cuspóir HCAO10: Comhthéacs na Séadchomharthaí Seandálaíochta

Cinntiú nach gcuireann forbairt i gcóngarach Séadchomhartha Taifeadta nó Crios Fógraí Seandálaíochta isteach go mór ar shuíomh na gné agus go bhfuil sé suite agus deartha go cuí.

Cuspóir HCAO11 Tionchair forbartha ar scála mór

A chinntiú go ndéanann tograí le haghaidh forbairtí mórskála agus tionscadail bhonneagair na tionchair ar an oidhrecht seandálaíochta a mheas agus iarracht a dhéanamh iad a sheachaint.

Cuspóir HCAO12 Oidhrecht Chósta agus Mhuirí

Comhoibriú le gníomhaireachtaí eile agus measúnú á dhéanamh ar an bhféidearthacht go mbeidh tionchar ag athrú aeráide ar shuíomhanna cósta, abhann, idirthaoideach agus fothaoide agus a dtimpeallachtaí lena n-áirítear láithreáin longbhríste.

Cuspóir HCAO13 Torthaí na Gníomhaíochta Seandálaíochta

Spreagadh a thabhairt do thagairtí nó ionchorprú d'fhionnachtana suntasacha seandálaíochta i scéimeanna forbartha, nuair is cuí agus deartha go hógair, trí leagan amach, cur i láthair in situ agus fíorúil ar fhionnachtana seandálaíochta agus trí úsáid a bhaint as logainmneacha stairiúla agus an Ghaeilge nuair is cuí.

Cuspóir HCAO14 Seandálaíocht i Spás Oscailte

Séadchomharthaí seandálaíochta a choinneáil agus a bhainistiú go cuí laistigh de limistéir spáis oscailte in nó in aice le forbairtí, ag cinntiú go bhfuil séadchomharthaí den sórt sin faoi réir ag

caomhnú cuí.

plean bainistíochta, curtha i láthair go cuí agus nach bhfágтар leochaileach iad, cibé acu sa láithreach nó san fhadtéarma, do chontúirtí dá sláine fhisiciúil nó don fhéidearthacht go gcaillfí taitneamhacht.

Beartas HCAP6 Cur Chun Cinn

Poitéinseal turasóireachta oidhreacht chultúrtha Fhine Gall a chur chun cinn agus inléiteacht a fheabhsú trí threoir a sholáthar le haghaidh léirmhínte cuí de réir Threoir Chomharthaíochta agus Chonairí Oidhreachta Fhine Gall. (2021).

Beartas HCAP7 Tionscnaimh Phobail

Tacú le tionscnaimh agus tionscadail phobail maidir le caomhnú, cur i láthair agus rochtain ar oidhreacht seandálaíochta agus oidhreacht chultúrtha faoi uisce, ar choinníoll go bhfuil siad ag luí le beartais agus caighdeáin chaomhnaithe cuí, ag féachaint do threoir agus do chomhairle an Choiste Chomhairligh.

An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta.

Cuspóir HCAO15 Dea-Chleachtas

Dea-chleachtas do thochailt seandálaíochta a chur chun cinn trína chinntiú go dtugtar fúthu de réir an chleachtais is fearr arna leagan amach ag Seirbhís na Séadchomharthaí Náisiúnta, an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, Ard-Mhúsaem na hÉireann agus Institiúid Seandálaithe na hÉireann.

Cuspóir HCAO16 Pleananna Caomhnaithe

Na láithreáin agus na séadchomharthaí seandálaíochta ar le Comhairle Contae Fhine Gall nó a bhfuil sí freagrach astu a bhainistiú de réir an chleachtais is fearr agus de réir Pleananna Caomhnaithe nuair is ann dóibh.

Cuspóir HCAO17 Scaipeadh

A chinntiú go scaiptear torthaí na gníomhaíochta seandálaíochta ceadúnaithe i bhFine Gall trí thionscadal GIS Seandálaíochta Chontae Bhaile Átha Cliath, foilseacháin, léachtaí poiblí agus imeachtaí chun feasacht agus rochtain ar oidhreacht seandálaíochta Fhine Gall a chur chun cinn agus seandálaíocht phobail ardchaighdeáin a chothú.

Cuspóir HCAO18 Feasacht an Phobail

Feasacht an phobail ar an oidhreacht chultúrtha a ardú agus inléiteacht a fheabhsú trí léirmhíniú cuí a sholáthar i gceantair, láithreáin, sráidbhailte agus foirgnimh a bhfuil tábhacht seandálaíochta agus staire ag baint leo.

Cuspóir HCAO19 Straitéis Seandálaíochta Pobail

Leanúint le torthaí na Straitéise Seandálaíochta Pobail d'Fhine Gall a chur i bhfeidhm.

Cuspóir HCAO20 Turasóireacht Chultúrtha

Tacú le fás na turasóireachta cultúrtha sa Chontae, lena n-áirítear an poitéinseal do tháirgí nideoige bunaithe ar an oidhreacht trí fhorbairt imeachtaí oidhreachta a éascú, infrastruchtúr mar cosáin oidhreachta, cosáin agus rotharbhealaí srl. agus gníomhaíochtaí cosúil le tochailt pobail.

Cuspóir HCAO21 Athrú Aeráide

Feasacht agus oiriúnú cuí ar oidhreacht thógtha agus seandálaíochta na hÉireann a chur chun cinn chun déileáil le héifeachtaí an athraithe aeráide.

10.5.2 Oidhreacht Ailtireachta

Tá stoc foirgneamh éagsúil ag Fine Gall. Laistigh den raon cineálacha agus úsáidí foirgneamh i bhFine Gall tá struchtúir, sráid-dreacha, croíláir sráidbhailte agus bhailte a bhfuil tábhacht oidhreachta ailtireachta sainiúil, nuálaíoch nó neamhchoitianta ag baint leo a mheastar gur fiú iad a chosaint trí ainmniú reachtúil mar ghnéithe aonair nó mar chnuasaigh foirgneamh. Tá struchtúir níos lú nó laethúil ann freisin atá mar chuid d'oidhreacht thógtha an Chontae. Trína bhfoirm, a scála, a n-ábhar agus a n-áitiú cuireann siad go dearfach le ceantair uirbeacha agus thuaithe Fhine Gall, ag cuidiú le cruthú áite agus ag bunú sainghné sainiúil agus spéis ailtireachta suíomh ar leith. Tá luach ag baint leis na struchtúir seo freisin maidir leis an bhfuinneamh corpraithe atá iontu, an cheardaíocht tógála thraidisiúnta a thaispeánann siad agus an scil a bhaineann lena dtógáil, mar atá bunábhair nó bunábhair stairiúla agus modheolaíochtaí ar marthain taobh istigh díobh agus seans nach bhfuil cuid acu in úsáid a thuilleadh. Is acmhainn chríochna, neamh-inathnuaite agus do-athsholáthair í oidhreacht ailtireachta Fhine Gall ar gá aird a thabhairt uirthi agus meas a bheith uirthi de réir mar a fhorbraíonn agus a fhásann Fine Gall sa todhchaí. Ba cheart go mbeadh aon chur isteach nua nó athruithe ar an oidhreacht ailtireachta dírithe ar na prionsabail seo a leanas.

Tábla 10.1 Treoirphrionsabal um Chaomhnú Ailtireachta

	PRIONSABAIL TREORACHA UM CHAOMHNÚ AILTIREACHT
1	Idirghabháil Íosta
2	Cothabháil Rialta
3	Deisiúchán seachas Ionadaigh
4	Macántacht Deisiúcháin agus Athruithe
5	Úsáid Ábhair agus Modhanna Cuí
6	Meas Agus Athruithe Suime Níos luaithe a Choimeád
7	Athrú Inbhuanaithe Bainistithe
8	Inchúlaithe Idirghabhálacha

Tá an oidhreacht ailtireachta cosanta go príomha faoi Chuid IV den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú). Tá dhá phríomh-mheicníocht laistigh den reachtaíocht seo chun na sócmhainní seo a chosaint: Taifead na Struchtúr Cosanta (RPS) agus na Limistéir Chaomhantais Ailtireachta (ACAnna). Is ceanglas éigeantach de chuid na reachtaíochta náisiúnta é go gcoimeádfadh an Chomhairle RPS agus go n-áirítear cuspóirí do LCAnna ina Plean Forbartha. Maidir le hoidhreacht thógtha nach bhfuil clúdaithe ag sonrúcháin reachtúla, tá beartas náisiúnta agus idirnáisiúnta ann a mholann í a choinneáil agus a athbheochan agus mar sin tacaíonn an Chomhairle leis seo trí bheartas agus cuspóirí sonracha an Phlean Forbartha.

Beartas HCAP8 Cosaint na hOidhreachta Ailtireachta

Caomhnú, bainistíocht, cosaint agus feabhsú oidhreacht ailtireachta Fhine Gall a chinntiú trí Struchtúir Chosanta agus Limistéir Chaomhantais Ailtireachta a ainmniú, trí thórdhreacha deartha agus gairdíní stairiúla a chosaint, agus trí struchtúir agus gnéithe a aithint nach bhfuil aon ainmniú reachtúil sonracha acu a chuireann go dearfach leis. d'oidhreacht dhúchasach, thionsclaíoch, mhuirí nó 20ú haois an Chontae.

Beartas HCAP9 Athúsáid na hOidhreachta Ailtireachta

Tacaíocht a thabhairt do chothabháil, deisiú, athúsáid agus iarfheistiú íogair oidhreacht ailtireachta agus stoc foirgneamh níos sine an Chontae mar bhunchloch dá pholasaí forbartha inbhuanaithe agus éileoidh sé go gcloíonn athúsáid agus athghiniúint oiriúnaitheach leis an gcleachtas caomhnaithe is fearr.

Beartas HCAP10 Coinneáil

Leanúint le tacaíocht agus spreagadh a thabhairt d'athúsáid, athshlánú agus coinneáil struchtúr cosanta agus foirgneamh stairiúil atá báúil agus cuí ag cinntiú go gcaomhnaítear sainspéis, sainghné agus suíomh an fhoirgnimh nó an struchtúir.

10.5.2.1 Láithreáin Ainmnithe Reachtúla de Dhéanmhais Chosanta agus Limistéir Chaomhantais Ailtireachta, Taifead na Struchtúr Cosanta

Sainmhínítear Struchtúir Chosanta mar struchtúir, nó codanna de struchtúir ar díol spéise iad faoi cheann amháin nó níos mó de na catagóirí seo a leanas: ailtireachta, staire, seandálaíochta, ealaíne, cultúrtha, eolaíochta, sóisialta nó teicniúil. Áirítear le Déanmhas Cosanta, mura sonraítear a mhalairt, an taobh amuigh agus taobh istigh den déanmhas, an talamh atá laistigh dá chúirtealáiste, aon déanmhais eile agus a gcuid taobh amuigh agus taobh istigh den chúirtealáiste sin, móide na daingneáin agus na gnéithe go léir atá ina gcuid den taobh istigh nó den taobh amuigh. aon cheann de na struchtúir seo. Tagraíonn cúirtealáiste don dháileacht talún a bhaineann go díreach leis an Struchtúr Cosanta agus is gnách é mar theorainn úinéireachta na maoine. Teastaíonn cead pleanála le haghaidh aon oibreacha a chuirfeadh isteach go hábhartha nó a chuirfeadh isteach ar charachtar Struchtúir Chosanta, lena n-áirítear a shuíomh agus foirgnimh choimhdeacha a chuireann lena charachtar. Dearbhú faoi

Is féidir Alt 57 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 a iarraidh ar an gComhairle chun liosta a dhéanamh de na cineálacha ginearálta oibre a dhéanann agus nach ndéanann difear do charachtar Struchtúir Chosanta ar leith.

Tá an RPS reatha san áireamh in Aguisín 5 den Phlean seo. Is féidir an RPS a athrú ag am ar bith trí na nósanna imeachta atá leagtha amach in Alt 55 den Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú) a leanúint. Coinneofar an RPS cothrom le dáta, a chuimsíonn aon bhreithe nó scriosta laistigh de shaolré an Phlean Forbartha reatha, ar shuíomh Gréasáin na Comhairle nó is féidir é a sheiceáil ag cuntas poiblí Oifigí na Comhairle.

10.5.2.2 Ceantar Caomhnaithe Ailtireachta (ACA)

Is éard is Limistéar Caomhantais Ailtireachta (ACA) ann áit, limistéar, grúpa struchtúr nó bailedhreach a bhfuil spéis nó luach ailtireachta, staire, seandálaíochta, ealaíne, cultúrtha, eolaíochta, sóisialta nó teicniúil ar leith ag baint leis nó a chuireann le léirtheiscint ar Dhéanmhais Chosanta. D'fhéadfadh go gcuimseodh LCAnna, mar shampla, sraith tithe, sráid-dreach iomlán, lár an bhaile nó cnuasach beag struchtúr a bhaineann le foirgneamh ar leith ar nós muileann nó teach tuaithe. Tá an chuid is mó de na struchtúir i LCA tábhachtach i gcomhthéacs an méid a chuireann siad le sráid-dreach nó le carachtar ceantair agus mar sin de ghnáth ní bhaineann an stádas cosanta ach leis an taobh amuigh de na foirgnimh nó den sráid-dreach, ach amháin i gcás Struchtúir faoi Chosaint laistigh de LCAnna ina leathnaíonn an chosaint go dtí an taobh amuigh. taobh istigh agus cúirtealáiste na maoine seo. Teastaíonn cead pleanála le haghaidh aon oibreacha a mbeadh tionchar ábhartha acu ar charachtar speisialta ACA.

Tá 32 Limistéar Caomhantais Ailtireachta i bhFine Gall faoi láthair. Tá gach teorainn ACA leagtha amach ar léarscáileanna an Phlean Forbartha a ghabhann leis an ráiteas scríofa seo. Tá liosta de na LCAnna ar fad mar aon le hachóimre gairid ar a gcarachtar speisialta leagtha amach in Aguisín 5. Tá léarscáileanna teorann ACA ar leith ar fáil in Aguisín 5 freisin.

I gCaibidil 14 Caighdeáin Bainistíochta Forbartha tá treoir agus breithnithe ar leith d'iarraitais phleanála a théann i bhfeidhm ar Struchtúir Chosanta agus ar fhorbairt laistigh de Limistéir Chaomhantais Ailtireachta. Ba cheart breathnú ar na caighdeáin seo sula ndearfar scéim.

Beartas HCAP11 Caomhnú

Foirgnimh, déanmhais agus láithreáin ar díol spéise speisialta iad ó thaobh ailtireachta, staire, seandálaíochta, ealaíne, cultúrtha, eolaíochta, sóisialta nó teicniúil iad a chaomhnú agus a chosaint trí iad a chur leis nó a choinneáil ar Thaifead na Struchtúr Cosanta nó trí ghrúpaí déanmhais a ainmniú mar Limistéir Chaomhantais Ailtireachta.

Beartas HCAP12 Idirghabhálacha ar Struchtúir Chosanta

A chinntiú go bhfuil idirghabhálacha díreacha nó indíreacha do Dhéanmhais Chosanta nó d'fhorbairt tadhlaigh a bhfuil tionchar acu orthu á dtreorú ag prionsabail caomhnaithe ailtireachta ionas go mbeidh siad báúil, íogair agus feiliúnach do shainspéis, do chruth, do charachtar agus do shuíomh an fhoirgnimh.

Struchtúr faoi Chosaint agus iad de réir scála agus deartha go híogair.

Beartas HCAP13 Coimeád Struchtúr Cosanta

Coinneáil agus úsáid ghníomhach chuí na Struchtúr Cosanta a éileamh.

Beartas HCAP14 Limistéir Chaomhantais Ailtireachta

Sainspéis agus carachtar na gceantar go léir atá ainmnithe mar Limistéar Caomhantais Ailtireachta (ACA) a chosaint. Ní mór d'fhorbairt laistigh de nó a dhéanann difear do ACA cur go dearfach lena charachtar agus lena shainiúlacht agus deiseanna a thapú chun carachtar agus cuma an cheantair agus a shuíomh a chosaint agus a fheabhsú nuair is féidir. Ní dhéanfaidh forbairt dochar d'fhoirgnimh, spásanna, patrúin sráide bunaidh, láithreáin seandálaíochta, teorainneacha stairiúla nó gnéithe a chuireann go dearfach leis an ACA.

Beartas HCAP15 Sainghné na gCeantar Caomhnaithe Ailtireachta

Tacú le agus spreagadh a thabhairt d'athúsáid, d'athchóiriú, agus d'uasghrádú struchtúr agus foirgneamh nó déanmhas cosanta a chuireann le carachtar Limistéir Chaomhantais Ailtireachta atá báuil agus cuí, ag cinntiú go gcoimeádtar a sainspéis, a gcarachtar agus a suíomh. Cosc a chur ar fhorbairt a fhéachann le Struchtúr Cosanta a scartáil nó foirgnimh a chuireann le carachtar LCA i mbeagnach gach cás.

Beartas HCAP16 Caomhnú Dea-Chleachtais

Dea-chleachtas caomhantais a chur chun cinn agus úsáid gairmithe caomhantais, conraitheoirí agus daoine ceardaíochta atá cáilithe agus a bhfuil taithí chuí acu a spreagadh.

Cuspóir HCAO22 Taifead na Struchtúr Cosanta

Athbhreithniú a dhéanamh ar Thaifead na Struchtúr Cosanta (RPS) chun iontrálacha reatha a mheas agus chun struchtúir a bhfuil spéis ar leith ailtireachta, staire, seandálaíochta, ealaíne, cultúrtha, eolaíochta, sóisialta nó teicniúil acu a chur leis mar is cuí.

Cuspóir HCAO23 Taifead na Struchtúr Cosanta a Mhéadú

An RPS a leathnú chun struchtúir d'oidhreacht thionsclaíoch, mhuirí, dhúchasach agus an fichiú haois a chuimsiú mar a bhfuil dóthain suntais ag baint leo agus comhlánaigh an measúnú ar an mbeagán Moltaí Aireachta atá fágtha ón Suirbhé ar Fhardal Náisiúnta na hOidhreacht Ailtireachta (NIAH) i bhFine Gall.

Cuspóir HCAO24 Iarfheistiú

A éileamh go mbeidh tograí maidir le haon fhorbairt, modhnú, athrú, síneadh nó iarfhéistiú fuinnimh a dhéanann difear do Struchtúr faoi Chosaint agus/nó dá shuíomh nó d'fhoirgneamh a chuireann le carachtar LCA suite agus deartha go híogair, ag teacht leis an gcarachtar speisialta, agus go bhfuil siad oiriúnach. i dtéarmaí scála molta, mais, airde, dlús, cóireáil ailtireachta, leagan amach, ábhair, tionchar ar ghnéithe ailtireachta nó stairiúla.

Cuspóir HCAO25 Ráiteas Tionchair Oidhreacht Ailtireachta

Ráiteas Tionchair Oidhreacht Ailtireachta a éileamh mar chuid den cháipéisíocht phleanála d'fhorbairt a d'fhéadfadh cur isteach ar an ngaol idir an Struchtúr Cosanta agus aon choimpléasc d'fhoirgnimh ghaolmhara tadhlach, gnéithe deartha tírdhreacha, nó radhairc deartha nó radhairc ón struchtúr nó chuig an déanmhas. Baineann sé seo go háirithe le gabháltais mhóra mar eastáit tuaithe, coimpléisc institiúideacha, agus láithreáin thionsclaíocha ina bhfuil grúpaí struchtúracha ag feidhmiú. ceangal nó gaol stairiúil leis an bpríomhfhoirgneamh.

Cuspóir HCAO26 Úsáid Struchtúr Cosanta

Nuair is gá chun tacú le húsáid ghníomhach nó le hathúsáid oiriúnach oiriúnaitheach Struchtúir Chosanta a éascú féadfaidh an Chomhairle, i gcásanna áirithe, machnamh a dhéanamh ar mhaolú ar shrianta criosaithe láithreáin chun caomhnú agus caomhnú an Struchtúir Chosanta a chinntiú nuair a bhíonn an úsáid atá beartaithe ag teacht leis an struchtúr reatha. Ní cheadófar é seo ach amháin nuair a bhíonn an fhorbairt ag teacht le polasaithe caomhnaithe agus le pleanáil chuí agus forbairt inbhuanaithe an cheantair.

Cuspóir HCAO27 Struchtúir faoi Chosaint laistigh d'Fhorbairtí Níos Mó

Sa chás go bhfuil cead á lorg d'fhorbairt ina bhfuil oibreacha ar an Struchtúr Cosanta mar ghné amháin de thogra níos mó, féachfaidh an Chomhairle le deisiú agus athchóiriú an Struchtúir Chosanta a choinneáil agus a chríochnú laistigh den chéad chéim.

Cuspóir HCAO28 Pleananna Caomhnaithe do Dhéanmhais Chosanta

Dea-chleachtas a léiriú maidir le bainistíocht, cúram agus cothabháil na Struchtúr Cosanta trí leanúint leis an gclár um choimisiúnú Pleananna Caomhnaithe do na príomh-mhaoine oidhreachta atá faoi úinéireacht na Comhairle (le roinnt acu ina LCAanna freisin), cuir i bhfeidhm polasaithe agus gníomhartha na bPleananna Caomhnaithe seo. áit a bhfuil siad ann, agus a chinntiú go n-úsáideann gach rannóg den Chomhairle na Pleananna chun treoir a thabhairt do dheardh na n-idirghabhálacha laistigh de na réadmhaoine oidhreachta, chuig foirgnimh agus tírdhreacha araon.

Cuspóir HCAO29 Iniúchadh ar Struchtúir Chosanta

Iniúchadh a dhéanamh agus measúnú a dhéanamh ar riocht na Struchtúr Cosanta ar fad atá faoi úinéireacht na Comhairle agus plean bainistíochta/cothabhála a phíolótú mar theimpléad do na struchtúir seo.

10.5.2.3 Fuinneamh Iarfheistiú na hOidhreachta Tógtha

Tá athúsáid nó úsáid leanúnach seanfhoirgnimh ina phrionsabal lárnach d'fhorbairt inbhuanaithe agus de chleachtas caomhnaithe fuinnimh, ag cinntiú go gcoimeádtar na hábhair tógála agus a chuimsíonn fuinneamh na struchtúr seo, agus ar an gcaoi sin go gcuideíonn siad le lorg carbóin an Chontae a loghadh. Tagraíonn fuinneamh corpraithe nó cuimsíonn carbón do charbón atá leathnaithe cheana féin chun foirgneamh a bhaint, a phróiseáil, a mhonarú, a iompar agus a thógáil.

Is éard is iarfhéistiú fuinnimh ann ná foirgnimh atá ann cheana féin a oiriúnú chun feidhmíocht theirmeach an struchtúir a fheabhsú agus chun tomhaltas agus astaíochtaí fuinnimh a laghdú. Tógadh an chuid is mó d'oidhrecht thógtha Fhine Gall ag baint úsáide as modhanna tógála traidisiúnta agus as ábhair atá bunaithe ar smaoineamh na breathability agus aerála maith, a cheadaíonn do thimthriall ionsúcháin agus galú taise. Ní hionann an coincheap seo agus tógáil nua-aimseartha a úsáideann ábhair neamh-thréscaoilteacha go príomha. Is minic nach léiríonn rátáil fheidhmíocht fuinnimh foirgneamh níos sine go cruinn feidhmíocht theirmeach reatha na bhfoirgneamh níos sine. Is minic nach mbíonn tograí éifeachtúlachta fuinnimh agus iarfhéistithe agus táirgí atá oiriúnach le haghaidh tógála nua-aimseartha oiriúnach do struchtúir a tógadh go traidisiúnta agus is féidir leo an fheidhmíocht fuinnimh a dhífheabhsú agus damáiste a dhéanamh d'fhabraic agus do shláine struchtúrach an fhoirgnimh trí thaise a ghabháil. Ní mór aon uasghrádú fuinnimh ar fhoirgnimh thraidisiúnta a bheith bunaithe ar thuiscint cheart ar an bhfabraic thógtha agus go mbeidh na hoibreacha oiriúnach agus íogair ina leith seo. Cuireann riocht an fhoirgnimh go mór le dea-fheidhmíocht theirmeach agus

mar sin ba cheart gnáthchothabháil, caomhnú agus deisiú foirgneamh a thabhairt chun críche sula mbreithneofar roghanna eile iarfheistithe fuinnimh.

Déan tagairt freisin do bheartas agus cuspóirí i gCaibidil 3 Déanamh Áite Inbhuanaithe agus Tithe Ardchaighdeáin ar Athúsáid agus ar Straitéis Lonnaíochta Tuaithe, Caibidil 5 Athrú Aeráide ar Fhoirgníocht Inbhuanaithe/Geilleagar Ciorclach. Ina theannta sin ba cheart treoir a ghlacadh ó fhoilseachán na Roinne Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil ar Éifeachtúlacht Fuinnimh i bhFoirgnimh Thraidisiúnta (2010 agus a nuashonrú le teacht gan mhoill), I.S. EN 16883:2017 Oidhreacht Chultúrtha a Chaomhnú - Treoirlínte chun Feidhmíocht Fuinnimh Foirgneamh Stairiúil a Fheabhsú (2017), The Pebble Trust agus Chris Morgan Athchóiriú Inbhuanaithe: Tithe a Fheabhsú le haghaidh Fuinnimh, Sláinte agus Comhshaoil (2018), agus SEAI, An Chomhairle Oidhreacht, Tuiriscíonn Carrig Conservation Ltd. agus ICOMOS Deep Energy Renovation of Traditional Buildings (2018).

Beartas HCAP17 Cothabháil

Prionsabail mhaith maidir le coimeád tí a chur chun cinn maidir le gnáthsheiceálacha cothabhála, le deisiú agus caomhnú fabraice foirgnimh nuair is gá mar mheicníocht chun cabhrú leis an bhfeidhmíocht teirmeach is fearr a bhaint amach ó fhoirgneamh. Tacú le hiarfheistiú íogair beart éifeachtúlachta fuinnimh agus úsáid foinsí in-athnuaite fuinnimh i bhfoirgnimh thraidisiúnta agus stairiúla, lena n-áirítear Struchtúir Chosanta, agus iad a chur chun cinn. A chinntiú go bhfuil na bearta ag teacht le modhanna agus le hábhair tógála traidisiúnta agus nach mbíonn dochar fisiciúil, aeistéitiúil nó amhairc acu tionchar ar an struchtúr.

Cuspóir HCAO30 Tionscadal Píolótach Iarfheistithe

Dea-chleachtas a léiriú maidir le hiarfheistiú fuinnimh foirgnimh stairiúla trí threoirtionscadal ag baint úsáide as cás-staidéir oiriúnacha chun leibhéil chompord a fheabhsú agus úsáid fuinnimh a laghdú don áititheoir.

10.5.2.4 Tírdhreacha Deartha Stairiúla – Gairdíní Stairiúla, Diméinte agus Eastáit Tuaithe

Baineann tírdhreacha deartha stairiúla le gairdíní, fearann páirce, coillearnach, eastáit agus páirceanna poiblí a leagadh amach d'aon ghnó le haghaidh éifeacht ealaíne. Trí úsáid a bhaint as gnéithe nádúrtha agus tógtha araon mar chrainn, toir, bláthanna, lawnsí, locháin, sruthchúrsaí, radharcanna/amhairc, baoiseanna, dealbha, gairdíní le ballaí, lóistí geata nó geataí, cruthaíodh comhdhéanamh ailtireachta agus gairneoireachta chun taitneamh a bhaint as na húnéirí. nó an pobal i gcoitinne. D'fhéadfadh na tírdhreacha nó na gairdíní seo a bheith ina bpíosáí seite foirmeálta le plandáil ornáideach i bpátrúin tacair de ghnáth dearáí geoiméadracha nó d'fhéadfaí iad a 'nádúradh' mar thalamh páirce a dhéanfaí cosúil leis an tuath ach a bhí pleanáilte go cúramach trí shocrú crann aonair nó grúpaí crann, fairsinge. de lawnsí oscailte, agus ballaí teorann báite ar a dtugtar 'ha-has' a cheadaigh radhairc gan bhriseadh ar radhairc thréadach. The architectural components of historic gardens, from small gardens to large parks, include:

Plean agus topagrafaíocht,

Fásra e.g. speicis, comhréireanna, scéimeanna datha, spásáil agus airde faoi seach,

Gnéithe struchtúracha agus maisiúla,

➤ Uisce

Níl traidisiún de pháirceanna poiblí uirbeacha nó gairdíní reilige ag Fine Gall agus mar sin is éard atá i dtírdhreacha deartha an Chontae go príomha diméinte nó tailte eastáit, a bhí faoi úinéireacht príobháideach ar dtús. Tá na tírdhreacha deartha seo dírithe go ginearálta timpeall ar theach stairiúil, a bheidh ina Struchtúr Cosanta de ghnáth. I bhFine Gall tá na tírdhreacha deartha is suntasaí ainmnithe mar Limistéir Chaomhantais Ailtireachta chun cabhrú le carachtar an tírdhreacha deartha a chosaint e.g. Diméin Chaisleán Mhullach Íde, Diméin Chaisleán Bhaile na Lobhar, Diméin Theach an Droichid Nua. Mar gheall ar annamh tírdhreacha deartha ón 18ú haois nó níos luaithe tá na cinn a mhaireann i bhFine Gall thar a bheith suntasach agus íogair. Chapter 14 Development Management Standards contains specific guidance for planning applications affecting historic designed landscapes which should be adhered to. Additional direction is available in the in the Department of Arts, Heritage and the Gaeltacht's *Architectural Heritage Protection Guidelines for Planning Authorities* (2011 or any superseding documents) and in Cork County Council's *Guidance Notes for the Appraisal of Historic Gardens, Demesnes, Estates and their Setting* (2006).

Beartas HCAP18 Socrú agus Tuairimí

An suíomh, radhairc shuntasacha, agus gnéithe tógtha de thírdhreacha deartha stairiúla a chosaint agus caomhnú a gcarachtar riachtanach, idir thógtha agus nádúrtha a chur chun cinn..

Beartas HCAP19 Forbairt agus Diméinte Stairiúla

Cur in aghaidh tograí nó forbairtí a bheadh mar thoradh ar chailteanas nó, nó a dhéanfadh dochar do charachtar, príomhchodanna nó suíomh tírdhreacha deartha stairiúla agus diméinte suntasacha sa Chontae.

Beartas HCAP20 Caomhnú agus Pleananna Bainistíochta Coillearnacha

Tacú le coimisiúnú Pleananna Caomhnaithe agus Pleananna Bainistíochta Coillearnacha agus le catalógú na mbailiúchán do na tírdhreacha deartha stairiúla atá faoi úinéireacht na Comhairle. Úinéirí príobháideacha a spreagadh le tabhairt faoi Phleananna Caomhnaithe agus Pleananna Bainistíochta Coillearnacha dá dtírdhreacha stairiúla.

Cuspóir HCAO31 Tírdhreacha Deartha a Chosaint

Na tírdhreacha deartha stairiúla a bhfuil suntas leo sa Chontae a aithint agus an mheicníocht chuí a chinneadh chun a gcosaint amach anseo a chinntiú. Tá go leor de na cinn is suntasaí ainmnithe cheana féin, mar Limistéir Chaomhantais Ailtireachta.

Cuspóir HCAO32 Measúnú Tírdhreacha Deartha

A éileamh go n-áireofaí i moltaí forbartha laistigh de thírdhreacha deartha stairiúla Measúnacht Tírdhreacha Deartha (lena n-áirítear measúnú éiceolaíoch) mar chuid den doiciméadú pleanála chun tionchar féideartha an togra a mheas go hiomlán. Ba chóir an measúnú a dhéanamh roimh dhearadh tosaigh aon fhorbairt, ionas go mbeidh an measúnú seo mar bhonn eolais don dearadh nach mór a bheith tuisceanach agus meas a bheith agat ar ghnéithe na hoidhreachta tógtha agus ar luachanna spás glas an láithreáin.

Cuspóir HCAO33 Pleananna Caomhnaithe

Leanúint ar aghaidh leis an gclár um Pleananna Caomhnaithe a choimisiúnú do na príomhréadmhaoine oidhreachta faoi úinéireacht na Comhairle ina bhfuil tírdhreacha deartha stairiúla.

Cuspóir HCAO34 Páirc an Fhionnuisce

A chinntiú go gcloíonn forbairt laistigh d'Fhine Gall feadh imlíne Pháirc an Fhionnuisce le Plean Bainistíochta Caomhnaithe Pháirc an Fhionnuisce de chuid Oifig na nOibreacha Poiblí (OPW), nach mbíonn tionchar díobhálach aige ar an bPáirc, nach ndéanann sé damáiste d'aon cheann de na gnéithe tógtha ar a feadh. teorainn, nó cur isteach ar aon radharcanna tábhachtacha isteach ann nó amach as.

10.5.2.4 Oidhreacht Dhúchasach agus Sócmhainní Oidhreachta Tógtha Eile

Níl an oidhreacht thógtha teoranta d'fhoirgnimh, do ghnéithe agus d'earraí atá sainithe mar Struchtúir Chosanta nó atá suite laistigh de Limistéir Chaomhantais Ailtireachta. Scaipthe ar fud na tuaithe agus laistigh de bhailte agus sráidbhailte Fhine Gall tá stoc fairsing de fhoirgnimh agus de struchtúir measartha níos sine, cuid acu deartha ag ailtire nó innealtóir agus cuid eile ina struchtúir dhúchasacha tógtha gan aon phlean foirmiúil ag baint úsáide as cineálacha agus ábhair thraidisiúnta tógála. Cé nach bhfuil go leor sainspéise ag gach foirgneamh níos sine le bheith ainmnithe ina Struchtúir Chosanta, go ginearálta cuireann a bhfoirm, a scála, a n-ábhar, a mionsonraí agus a leagan amach pleanáilte go dearfach leis an tírdhreach tuaithe nó le sráidbhailte agus bailte stairiúla Fhine Gall, ag cur le spéis ailtireachta, stairiúil. carachtar agus taitneamhacht amhairc ar fud an Chontae. Ciallaíonn an carbón corpraithe atá sa stoc foirgneamh níos sine mar aon le gnéithe costais saolré foirgnimh iomlána go léiríonn a gcoimeád agus a n-úsáid nó a athúsáid go leanúnach forbairt inbhuanaithe agus dea-chleachtas caomhnaithe fuinnimh, a fhaigheann tacaíocht ó bheartas náisiúnta agus réigiúnach.

Beartas HCAP21 Sócmhainní Oidhreachta Tógtha

An timpeallacht stairiúil agus sócmhainní na hoidhreachta tógtha a chosaint agus a fheabhsú, lena n-áirítear gnéithe de throsacán sráide stairiúil, pábháil agus cóireálacha teorann stairiúla.

Beartas HCAP22 Stoc Foirgnimh Dúchais a Chosaint

Iarracht a dhéanamh go gcoinneofaí, go dtuigfí agus go n-athbheochan cuí an stoc foirgneamh stairiúil agus dúchasach, agus oidhreacht thógtha Fhine Gall ón 20ú haois i gceantair uirbeacha agus thuithe an Chontae trí na foirgnimh athsholáthair le struchtúir nua-aimseartha a dhíspreagadh agus trí chosaint (trí úsáid Ailtireachta Limistéir Chaomhantais agus Taifead na Struchtúir faoi Chosaint agus i ngnáthchúrsa Bainistíochta Forbartha) na foirgnimh seo ina gcuireann siad le carachtar ceantair agus/nó nuair is samplaí neamhchoitianta iad de chineál struchtúir, de phíosa sainiúil ailtireachta nó de dhúchas dúchasach. luach.

Beartas HCAP23 Athbheochan faoi threoir oidhreachta

A éileamh go gcloífidh athúsáid oiriúnaitheach na bhfoirgneamh níos sine agus athghiniúint atá treoraithe ag an oidhreacht leis an gcleachtas agus na prionsabail chaomhnaithe is fearr. Beidh toimhde ann in aghaidh seanfhoirgnimh a scartáil nuair is rogha indéanta é athchóiriú nó oiriúnú.

Beartas HCAP24 Oibreacha ar Fhoirgnimh Dúchais

Ba chóir go gcloífeadh oibreacha ar fhoirgnimh dhúchasacha leis an gcleachtas caomhnaithe is fearr agus go mbainfí úsáid as traidisiúnta, go háirithe modhanna agus ábhair thógála dúchasacha.

Beartas HCAP25 Coinneáil Fabraic Stairiúil

Spreagadh a thabhairt do choinneáil na fabraice bunaidh nó stairiúil ar nós fuinneoga, doirse, rindreáil balla, clúdaigh dín, aghaidheanna siopaí, aghaidheanna tithe tábhairne agus gnéithe suntasacha eile d'fhoirgnimh níos sine nó stairiúla, bídís cosanta nó ná bíodh.

Beartas HCAP26 Bailedhreacha Stairiúla

An tábhacht a bhaineann le bailedhreacha nó sráid-dreacha stairiúla a aithint maidir le hómós áite a chruthú nuair a léitear creatlach uirbeach nó grúpaí foirgneamh le chéile agus conas is féidir le hainriánú de réir a chéile fabraic nó mionsonraí stairiúla, nó scartáil agus athsholáthar foirgneamh measartha aonair.

carachtar na háite a athrú ó bhonn.

Cuspóir HCAO35 Cothabháil Iomchuí

Tacú le agus tacú le cothabháil, deisiú, athúsáid agus iarfheistiú íogair oidhreacht ailtireachta, foirgnimh dhúchasacha agus stoc foirgneamh níos sine an Chontae, cibé acu an cosanta nó gan a bheith, chun beartas forbartha inbhuanaithe na Comhairle a sheachadadh.

Cuspóir HCAO36 Síntí ar Theaghaisí Dúchais

A éileamh go dtógfaidh méid, scála, dearadh, foirm, leagan amach agus ábhair na síntí ar áitribh dhúchasacha nó athchóirithe ar thithe amuigh stairiúla treoir ó stoc foirgneamh stairiúil Fhine Gall agus go mbeidh siad ag teacht agus ag teacht leis an struchtúr reatha.

Cuspóir HCAO37 Iniúchadh ar Fhoirgnimh Ceann Tuí

Iniúchadh agus mapáil ar fhoirgnimh stairiúla ceann tuí Fhine Gall agus bearta a cheapadh chun cabhrú leo maireachtáil go leanúnach.

Cuspóir HCAO38 Forbairt Inlíonta

Tacú le forbairt talamh cúil inbhuanaithe agus forbairt inlíonta atá oiriúnach ó thaobh scála agus sainghné de do lár na mbailte agus na sráidbhailte stairiúla, a aistríonn go cuí, a fhreastalaíonn ar struchtúir marthanacha nuair is cuí agus a choinníonn foirm an tsráid-dreacha stairiúla.

Cuspóir HCAO39 Sainghné na mBailte dhreacha Stairiúla

Carachtar agus cáilíocht an bhailedhreacha nó na sráid-dreacha stairiúla a chothabháil agus a fheabhsú trí na hidirghabhálacha sin ar an taobh amuigh d'fhoirgnimh atá ann cheana féin a mhionsonrú go cuí agus úsáid a bhaint as ábhair ar ardchaighdeán a lorg. Ba chóir bailchríocha / fabraic bhunaidh a choinneáil nó a mhacasamhlú.

Cuspóir HCAO40 Oibreacha Fearainn Phoiblí

A cheangal nach mbainfidh oibreacha fearainn phoiblí, oibreacha bonneagair agus fónais phoiblí atá beartaithe troscán sráide stairiúil amhail colbhaí aolchloiche nó eibhir, clocha duirle, boscaí poist iarainn theilgte, caidéal uisce, clocha míle agus caighdeán lampaí sráide stairiúla, ach amháin i gcás ina bhfuil riachtanas eisceachtúil ann. bunaithe go soiléir.

Cuspóir HCAO41 Troscán Sráide Nua-Aimseartha

Déan troscán sráide nua-aimseartha a dhearadh, a aimsiú agus a chuíchóiriú go hógair agus gnéithe ar nós boscaí áirgiúlachta, cáblaí, boscaí bruscair, racaí rothar, cuailí, sreanga, aeróg agus comharthaíocht.

Cuspóir HCAO42 Cáblaí faoi Thalamh

Cáblaí agus sreanga faoi thalamh i dtimpeallachtaí uirbeacha stairiúla nó láithreáin ainmnithe, mar SAOanna agus ACAnna, nuair is cuí, agus nuair nach mbíonn tionchar díobhálach aige ar ghnéithe eile den oidhreacht e.g. seandálaíocht, oidhreacht nádúrtha.

Cuspóir HCAO43 Iniúchadh ar Ghné na Sráide Stairiúla

Staidéar a choimisiúnú chun troscán sráide stairiúla, brocacha cloiche, colbhaí stairiúla agus pábhálacha/bratacha stairiúla, agus gnéithe gaolmhara san fhearann poiblí a mhapáil, le cosaint, le caomhnú nó le tabhairt isteach arís.

10.6 Oidhreacht Thionsclaíoch

Is iad na suíomhanna, struchtúir, innealra, déantúsáin agus gléasra a bhaineann le déantúsaíocht, iompar, cumarsáid, tógáil, fónais phoiblí, eastóscadh amhábhhar agus táirgeadh ár n-oidhreacht thionsclaíoch. D'fhág dul chun cinn tapa agus forbairtí san innealtóireacht agus sa teicneolaíocht go bhfuil go leor dár n-oidhreacht thionsclaíoch stairiúil imithe i léig agus faoi bhagairt ó thréigean, scartáil nó oiriúnú mí-bháúil. Tógadh foirgnimh thionsclaíocha chun freastal ar riachtanais sainfheidhme agus mar sin d'fhéadfadh toisí spásanna, leagan amach agus uaireanta suíomh na struchtúr seo a bheith neamhghnách agus dúshlánach chun iad a chur in oiriúint d'úsáidí éagsúla. Ba cheart go mbeadh tuiscint ar thábhacht an struchtúir agus aon innealra agus/nó gléasra marthanach mar bhonn eolais do dhearadh aon athfhorbartha. I measc samplaí d'oidhreacht thionsclaíoch Fhine Gall tá struchtúir stairiúla iarnróid, cuanta, tithe solais, droichid, clocha míle, monarchana, muilte, coraí, áitheanna aoil, ceárta agus muilte gaoithe scaipthe ar fud an Chontae ar fad.

Beartas HCAP27 Aitheantas don Oidhreacht Thionsclaíoch

Aitheantas a thabhairt do luach na hoidhreacht thionsclaíochta sa Chontae agus iarracht a dhéanamh í a chosaint agus a choinneáil trí ainmniú nó forbairt de réir scála agus deartha go cuí lena hathúsáid leanúnach nó oiriúnaitheach, ag glacadh treorach ón ICOMOS (An Chomhairle Idirnáisiúnta um Shéadchomharthaí agus Láithreáin) agus TICCIH (An Coiste Idirnáisiúnta um Chaomhnú na hOidhreacht Tionscail) Prionsabail um Chaomhnú na hOidhreacht Tionscail (Prionsabail Bhaile Átha Cliath).

Beartas HCAP28 Feasacht ar Oidhreacht Thionsclaíoch

Feasacht ar oidhreacht thionsclaíochta, míleata, muirí, canála agus iarnróid Fhine Gall a chur chun cinn.

Cuspóir HCAO44 Suirbhé Oidhreacht Tionscail Fhine Gall

Suirbhé Oidhreacht Thionsclaíoch Fhine Gall a thabhairt cothrom le dáta agus a fhoilsiú chun breacchuntas a thabhairt ar stair fhorbairt an tionscail sa Chontae agus í a úsáid chun struchtúir oidhreacht thionsclaíochta suntasacha a aithint ar chóir iad a chur leis an Taifead ar Struchtúr Cosanta nó ar choimpléisc oidhreacht thionsclaíochta ar cheart iad a ainmniú mar Chaomhnú Ailtireachta. Limistéir.

Cuspóir HCAO45 Forbairt agus Oidhreacht Thionsclaíoch

Úsáid a bhaint as an bhfaisnéis a cuireadh ar fáil laistigh de Shuirbhé ar Oidhreacht Thionsclaíoch Fhine Gall agus measúnú á dhéanamh ar thograí forbartha do shuímh oidhreachta tionsclaíochta marthanacha.

Cuspóir HCAO46 Oidhreacht Thionsclaíoch a Chaomhnú

Caomhnú a chinntiú in-situ samplaí suntasacha d'oidhreacht thionsclaíoch, mhíleata agus farraige atá mar chuid dár n-oidhreacht seandálaíochta iar-mheánaoise, agus d'fhéadfadh go dtógfadh samplaí díobh ó shin.

tréimhsí suas go dtí an 20ú haois agus an 20ú haois san áireamh.

Cuspóir HCAO47 Cuanta Stairiúla

Cinntiú go mbíonn deisiúcháin agus cuir isteach nua ar na cuanta, céanna agus céanna stairiúla oiriúnach sna hábhair a úsáidtear agus, i ndeardh, agus i scála aon struchtúir nó trealaimh nua.

Cuspóir HCAO48 Droichid Stairiúla

Iarracht a dhéanamh go gcoinneofaí agus go ndeiseofar/cothabháil oiriúnach ar bhóithre stairiúla agus droichid iarnróid an Chontae, cibé acu is Déanmhais Chosanta nó ná bíodh.

Cuspóir HCAO49 An Chanáil Ríoga

Oidhreacht thógtha agus nádúrtha na Canálach Ríoga a chosaint agus a fheabhsú agus a chinntiú go bhfuil forbairt feadh na Canálach nó laistigh di deartha go híogair agus nach mbíonn tionchar díobhálach aige ar charachtar na Canálach, ar a gnéithe tógtha agus ar a luachanna oidhreachta nádúrtha. Ba chóir go mbeadh aird ag oibreacha ar chreatlach thógtha na Canálach Ríoga d'Uiscebhealaí Éireann *Plean Oidhreachta agus Treoirínte do Chaomhnú na hOidhreachta Tógtha - Deisiú agus cothabháil struchtúir oidhreachta ar uiscebhealaí intíre na hÉireann (2015)*.

10.6 Athrú Aeráide agus Oidhreacht

Baineann athrú aeráide le hathruithe fadtéarmacha ar phatrúin aeráide réigiúnacha agus dhomhanda atá ag cur isteach ar imshaoil atá ann faoi láthair agus as a dtagann imeachtaí aimsire níos foircní. Bíonn tionchar díreach ag athrú aeráide ar an timpeallacht stairiúil agus ar an oidhreacht chultúrtha trí chailliúint nó damáiste de sheandálaíocht, struchtúir níos sine agus tírdhreacha stairiúla mar thoradh ar eachtraí aimsire crua, creimeadh cósta agus leibhéal na farraige ag ardú. Is féidir go n-éileoidh athruithe comhshaoil de réir a chéile réimis chothabhála mhéadaithe nó dhifriúla, tionchar a imirt ar infhaighteacht ábhar tógála traidisiúnta, fadhbanna struchtúracha a eascraíonn as crapadh ithreach agus tionchar a imirt ar mharthanacht scéimeanna plandála agus crann aibí i dtírdhreacha deartha. Chun aghaidh a thabhairt orthu sin ní mór don Chomhairle foráil a dhéanamh do mheasúnuithe riosca, do phleanáil bhainistíocht riosca tubaiste, do chórais chothabhála, do laghdú astuithe carbóin agus d'fheidhmíocht fheabhsaithe fuinnimh an stoic foirgneamh atá ann faoi láthair. Leagtar amach sa Phlean Náisiúnta um Oiriúnú Earnála um Athrú Aeráide don Oidhreacht Thógtha agus Seandálaíochta (20219) spriocanna agus gníomhaíochtaí sonracha chun cumas oiriúnaitheach a thógáil laistigh den earnáil seo agus chun a leochaileacht i leith athrú aeráide a laghdú. Tá an Chomhairle ag tabhairt faoi roinnt díobh sin cheana féin trí Phlean Gníomhaíochta Fhine Gall 2019-2024 a chur chun feidhme lena n-áirítear gníomhaíochtaí a bhaineann leis an gcomhshaol stairiúil. Tá Measúnú Riosca Oidhreacht Chultúrtha Fhine Gall agus Athrú Aeráide

(2021) déanta ag an gComhairle freisin chun leochaileacht Oidhreacht Chultúrtha Fhine Gall do ghuaiseacha aeráide a thuiscint.

Beartas HCAP29 Athrú Aeráide agus Oidhreacht

Meicníochtaí a chur chun cinn agus tacaíochta trína bhféadfaidh an Chomhairle athléimneacht a fhorbairt, tionchar an Athraithe Aeráide ar oidhreacht seandálaíochta agus tógtha an Chontae a oiriúnú nó a mhaolú.

Beartas HCAP30 Éifeachtaí Athrú Aeráide

Comhoibriú le gníomhaireachtaí eile agus imscrúdú á dhéanamh ar athrú aeráide ar fhabraic na staire foirgnimh agus tógáil thraidisiúnta chun cumas oiriúnaithe a fheabhsú, athléimneacht a neartú agus leochaileacht na hoidhreachta tógtha a laghdú.

Cuspóir HCAO50 Maolú ar Athrú Aeráide

Úsáid a bhaint as na sonraí a sholáthair Measúnú Riosca ar Oidhreacht Chultúrtha agus Athrú Aeráide Fhine Gall (2021) chun aghaidh a thabhairt ar na tionchair a d'fhéadfadh a bheith ann don Athrú Aeráide nó iad a mhaolú, nuair is féidir. Sa chás gurb é cailteanas bainistithe an rogha is oiriúnaí chun a chinntiú go ndéantar an láithreán nó an struchtúr a thaifeadh go hiomlán agus na sonraí arna gcoimeád ag an gComhairle.

Cuspóir HCAO51 Straitéisí Oiriúnaithe

Straitéisí athléimneachta agus oiriúnaithe a fhorbairt don oidhreacht thógtha agus seandálaíochta atá faoi úinéireacht na Comhairle.

Cuspóir HCAO52 Tionscadal Píolótach Bainistíochta Riosca

Píolótach a dhéanamh ar phlean bainistithe riosca tubaiste do réadmhaoin oidhreachta faoi úinéireacht na Comhairle chun feidhmiú mar theimpléad d'fhoirgnimh stairiúla eile atá faoi úinéireacht na Comhairle.

10.7 Rochtain ar an Acmhainn Oidhreachta

Is fearr a bhainfear amach cosaint agus caomhnú na hoidhreachta seandálaíochta agus tógtha trí aitheantas agus léirtheiscint a bheith ag gach cuid den tsochaí uirthi. Tá sé tábhachtach go mbeadh feasacht ar shuíomh agus ar thábhacht na suíomh agus na struchtúr faoi chosaint agus go gcaomhnaítear iad agus go gcuirtear i láthair iad ar an gcaighdeán is airde. Is féidir leis an gComhairle feasacht agus rochtain ar oidhreacht a fheabhsú trí fhoilseacháin ábhartha agus nótaí treorach a tháirgeadh, trí thaispeántais agus seimineáir a reáchtáil, trí tháirgí turasóireachta cultúrtha a fhorbairt agus is féidir léi rochtain dhigiteach a sholáthar trí léarscáileanna idirghníomhacha, físeáin, taispeántais fhíorúla agus podchraoltaí. Freisin, is féidir an bealach rochtana ar shéadchomharthaí atá inrochtana faoi láthair a chaomhnú agus a fheabhsú chuig láithreáin faoi úinéireacht na Comhairle. Cé nach féidir leis an gComhairle rochtain phoiblí ar réadmhaoin phríobháideach a sholáthar, má iarrtar sin féadfaidh sí comhairle agus treoir a thairiscint do shuíomh agus struchtúir faoi úinéireacht phríobháideach atá oscailte don phobal maidir le conas a gcuid maoin a oiriúnú go hígair chun rochtain a fheabhsú do chách.

Beartas HCAP31 Rochtain

Feabhas a chur ar rochtain, ar áiseanna cuairteoirí, ar bheochan suíomhanna oidhreachta a fheabhsú agus ar bhonneagar cuairteoirí ag láithreáin oidhreachta faoi úinéireacht na Comhairle a uasghrádú, nuair is cuí.

Cuspóir HCAO53 Turasóireacht

Poitéinseal turasóireachta oidhreacht chultúrtha Fhine Gall a chur chun cinn agus inléiteacht a fheabhsú trí threoir a sholáthar le haghaidh léirmhínte cuí de réir Threoir Chomharthaíochta agus Chonairí Oidhreachta Fhine Gall.

(2021).

Cuspóir HCAO54 Tuiscint ar an Acmhainn Oidhreachta

An tuiscint ar oidhreacht seandálaíochta agus ailtireachta Fhine Gall a chur chun cinn agus a fheabhsú trí fhorbairt táirgí turasóireachta cultúrtha, cainteanna, taispeántais agus foilseacháin. rochtain dhigiteach trí léarscáileanna idirghníomhacha, físeáin, taispeántais fhíorúla, agus podchraoltaí.

Cuspóir HCAO55 Rochtain Uilíoch

Freastal agus feabhas a chur ar rochtain uilíoch ar láithreáin oidhreachta seandálaíochta agus ailtireachta faoi úinéireacht na Comhairle atá oscailte don phobal i gcoitinne, nuair is féidir. A chinntiú go gcuirtear tábhacht oidhreachta seandálaíochta agus ailtireachta an láithreáin san áireamh agus rochtain den sórt sin á sholáthar agus nach ndéantar damáiste dó nó nach gcuirtear isteach air.

Cuspóir HCAO56 Rannpháirtíocht

Iarracht a dhéanamh oibriú leis na geallsealbhóirí ábhartha go léir chun comhionannas rochtana ar sheirbhísí ealaíon agus cultúrtha agus rannpháirtíocht leo a chur chun cinn.

10.8 Cultúr

Sainmhíononn UNESCO cultúr mar ‘thacar de ghnéithe sainiúla spioradálta, ábharacha, intleachtúla agus mothúchánacha na sochaí nó grúpa sóisialta, a chuimsíonn, ní hamháin ealaín agus litríocht ach stíleanna maireachtála, bealaí maireachtála le chéile, córais luacha, traidisiúin agus creidimh’.

Féadfaidh rannpháirtíocht i ngníomhaíochtaí cultúrtha, mar a aithnítear i ndoiciméad beartais an Rialtais Cultúr 2025, cur le comhtháthú sóisialta, iargúlacht a laghdú agus ár saolta go léir a shaihbhiú. Is iad na trí bhunphrionsabal de bheartas náisiúnta ná a) Aitheantas a thabhairt do luach an chultúir agus na cruthaitheachta don duine aonair agus don tsochaí b) Tacú le cleachtas cruthaitheach agus rannpháirtíocht chultúrtha agus c) Ár n-oidhreacht chultúrtha a chothú. Tá oidhreacht chultúrtha doláimhsithe cosúil le béaloideas, traidisiúin, scileanna, uirlisí agus spásanna cultúrtha mar chuid d’fhéiniúlacht agus de shaintréithe Fhine Gall. Cé go bhfuil dúshlán ag baint le sócmhainní cultúrtha a chosaint tá deis ann raon na spásanna agus na n-áiteanna atá ar fáil a leathnú ionas go mbeidh luas an fháis chultúrtha ag teacht le fás an daonra. Is é cuspóir an RSES ná ‘ár sócmhainní ealaíon, cultúir agus oidhreachta a fheabhsú, a chomhtháthú agus a chosaint chun áiteanna cruthaitheacha agus athnuachan oidhreachta a chur chun cinn’.

10.9.1 Bonneagar Cultúrtha

Is príomhshócmhainn shóisialta é bonneagar cultúrtha nach mór pleanáil a dhéanamh dó ar an mbealach céanna agus a dhéanaimid dár soláthar uisce, dár n-iompar, dár bpáirceanna agus dár n-oidhreacht thógtha. Is féidir bonneagar cultúir a shainmhíniú mar ‘na foirgnimh, na struchtúir agus na

háiteanna/spásanna a bhfuil taithí acu ar an gcultúr, ina mbíonn siad rannpháirteach, i.e. a thaispeáint, a thaispeáint nó a dhíol agus áiteanna léiriúcháin cruthaitheacha ina ndéanann ealaíontóirí, taibheoirí, déantóirí nó déantúsóirí saothar cruthaitheach. Cuidíonn an cultúr freisin le fás eacnamaíoch Fhine Gall trí thurasóirí agus cuairteoirí a mhealladh trína ghníomhaíochtaí cultúrtha agus trína nithe is díol spéise; ag soláthar

fostaíochta agus seachthairbhí geilleagracha d'earnálacha eile lena n-áirítear bia agus dí, miondíol agus tionscal na dtacsaithe. D'fhéadfadh rannpháirtíocht agus infheistíocht chultúrtha fostaíocht oilte a sholáthar.

Beartas HCAP32 Bonneagar Cultúir a Chosaint

Cinntiú go dtugtar luach agus cosaint ar bhonneagar cultúir mar chuid lárnach de chreatlach Fhine Gall, ag teacht le beartas náisiúnta agus réigiúnach.

Beartas HCAP33 Acmhainní Cultúrtha

Tacú le fás agus le leathnú na n-acmhainní cultúrtha iomadúla laistigh d'Fhine Gall, go háirithe nuair a mhéadaíonn moltaí an deis do rannpháirtíocht níos fearr le pobail áitiúla, daoine óga, daoine imeallaithe agus daoine faoi mhíchumas.

Cuspóir HCAO57 Beartas Bonneagair Ealaíon agus Cultúir

Doiciméad beartais um Bonneagar Ealaíon agus Cultúir a fhorbairt d'Fhine Gall a bheidh mar bhonn eolais le hullmhú iniúchtaí, úsáid spásanna folmha agus feisteas uirlisí chun áiseanna cultúrtha agus ealaíon a sholáthar.

Cuspóir HCAO58 Ceathrú Chultúrtha Chaisleán Shoird

Tacú le forbairt chultúrtha Cheathrú Chultúrtha Chaisleán Shoird.

Cuspóir HCAO59 Sócmhainní Cultúrtha

Cinntiú go gcuireann an athbheochan le sócmhainní cultúrtha an phobail le spásanna nua curtha ar fáil ag leibhéal na sráide i dtionscadail athghiniúna níos mó a dhéanfaidh freastal ar úsáidí cultúrtha áitiúla nua agus a dhéanfaidh soláthar dóibh.

Cuspóir HCAO60 Spásanna Cultúrtha

An raon spásanna agus áiseanna cultúrtha a fhorbairt in éineacht le forbairtí nua tithíochta chun freastal ar riachtanais daonra méadaithe i bhFine Gall.

Cuspóir HCAO61 Soláthar Cultúrtha Sealadach

Úsáid shealadach láithreán nó foirgneamh nach mbaintear go leor úsáide astu a éascú le haghaidh soláthar ealaíonta nó cultúrtha. Sa chás go ndéantar iarratais chun spás/úsáid chultúrtha a scartáil nó a athsholáthar, ní mór don fhorbairt freastal ar an méid spáis/úsáide céanna nó méadaithe nó úsáid chomhchosúil laistigh den athfhorbairt. Áirítear le húsáidí cultúrtha amharclanna, pictiúrlanna, stiúideonna ealaíontóirí, spásanna léirithe, ionaid cheoil, clubanna oíche, stiúideonna agus spás rince.

10.9 Oidhreacht Teanga

Mar atá leagtha amach i bhfoilseachán Infheistíocht an Rialtais inár gCultúr, inár dTeanga agus inár nOidhreacht Ag Infheistiú inár gCultúr, inár dTeanga agus inár nOidhreacht, 2018 – 2027; príomhchuspóir de chuid Tionscadal Éireann 2040 is ea bonneagar sóisialta, eacnamaíoch agus cultúrtha níos fearr a sholáthar, lena n-áirítear tuilleadh deiseanna a sholáthar chun taitneamh a bhaint as ár n-oidhreacht chultúrtha agus ár dteanga. Tá ról tábhachtach ag an gComhairle i gcur chun cinn na Gaeilge sa Chontae trí imeachtaí ar nós Sheachtain na Gaeilge agus tionscnaimh eile a eagrú, trí thacaíocht d’ainmneacha Gaeilge d’fhorbairtí nua cónaithe, trí chomharthaíocht threorach dhátheangach a sholáthar agus i aistriúchán ar dhoiciméid phoiblí arna bhfoilsíú ag an gComhairle. Leanfaidh an Chomhairle ag tacú le tionscnaimh ag leibhéal an Chontae chun an dátheangachas a neartú sa Chontae.

Beartas HCAP34 An Ghaeilge

An Ghaeilge a chur chun cinn, a thacú agus a chaomhnú laistigh den Chontae.

Cuspóir HCAO62 Áiseanna Gaeilge

Béim a chur ar phróifíl na Gaeilge sa timpeallacht uirbeach agus tuaithe agus tacú leis an nGaeilge trí sholáthar áiseanna Gaeilge a éascú.

Cuspóir HCAO63 Scéimeanna Cónaithe a Ainmniú

A chinntiú go dtagann ainmniúchán ar scéimeanna measctha cónaithe agus ilúsáide leis an stair áitiúil, leis an mbéaloideas agus/nó le logainmneacha agus go bhfuil siad luaite i nGaeilge.

Cuspóir HCAO64 Ainmneacha na mBailte Fearainn

Úsáid agus cur chun cinn ainmneacha bailte fearainn stairiúla agus reatha sa timpeallacht uirbeach agus tuaithe a spreagadh i nGaeilge agus i mBéarla, d’fhonn tacú le soláthar marcóirí/comharthaí logainmneacha na mbailte fearainn.

Cuspóir HCAO64 Ainmneacha na mBailte Fearainn

Úsáid agus cur chun cinn ainmneacha bailte fearainn stairiúla agus reatha sa timpeallacht uirbeach agus tuaithe a spreagadh i nGaeilge agus i mBéarla, d’fhonn tacú le soláthar marcanna/comharthaí logainmneacha na mbailte fearainn.

Cuspóir HCAO65 Éadanais Siopaí

Tacú le húsáid na Gaeilge ar aghaidheanna siopaí.

Cuspóir HCAO66 An Ghaeilge a Chur Chun Cinn

An Ghaeilge agus an cultúr traidisiúnta agus oidhreacht chultúrtha agus teanga na bpobal Éireannach/imirceach nua a chur chun cinn i bhFine Gall agus tacú le himeachtaí a cheiliúránn ár n-oidhreacht chultúrtha.

Cuspóir HCAO67 Tacaíochtaí don Ghaeilge

Leanúint ar aghaidh le cur chun cinn Choiste Gaeilge seanbhunaithe Chomhairle Fhine Gall, Coiste Gaeilge Chontae Fhine Gall, a spreagann úsáid na Gaeilge, forbairt na Gaeilge. Seachtain na Gaeilge agus cuireann sé úsáid na Gaeilge chun cinn ar aghaidheanna siopaí.

10.10 An tilchultúrachas

Le blianta beaga anuas tá Fine Gall tar éis teacht ar Fhine Gall mar gheall ar dhaonra imirceach atá ag éirí níos éagsúla agus atá comhdhéanta de raon de náisiúin, eitneacha agus reiligiún. Cuireann sé seo le héagsúlacht agus saibhreas lenár n-eispéireas beo agus lenár ndearcadh domhanda agus is cuid é dár n-oidhreacht chultúrtha atá ag forbairt. Léiríonn próifíl Imirce agus Éagsúlachta Dhaonáireamh 2016 go bhfuil 46,909 duine nach Éireannaigh iad ina gcónaí i bhFine Gall, arb ionann é agus díreach os cionn 16% den daonra. Tá Oifigeach Imeasctha ceaptha ag Comhairle Contae Fhine Gall chun spriocanna Straitéis Fhine Gall um Imeascadh agus Comhtháthú Sóisialta Imirceach 2019-2024 a chomhordú.

Beartas HCAP35 An tilchultúrachas a Chur Chun Cinn

Oidhreacht ilchultúrtha an Chontae a chur chun cinn.

Cuspóir HCAO68 Timpeallacht don Ilchultúrachas

Timpeallacht a bhunú chun feasacht traschultúrtha, comhréiteach ciníoch, comhthuisctint agus léirthuisctint ar gach traidisiún reiligiúnach agus eitneach laistigh den Chontae a chur chun cinn, lena n-áirítear forbairt spásanna poiblí a bhfuil tarraingteach agus ábharthacht traschultúrtha acu.

Cuspóir HCAO69 Straitéis um Chomhtháthú Imirceach agus Comhtháthú Sóisialta

Na gníomhartha a sainaitníodh i Straitéis Fhine Gall um Lánpháirtiú Imirceach agus Comhtháthú Sóisialta 2019-2024 nó aon straitéisí ina dhiaidh sin a chur i bhfeidhm.

10.11 Na hEalaíona

Sainmhínítear na healaíona san Acht Ealaíon 2003 mar 'aon léiriú cruthaitheach nó léirmhínte (cibé acu traidisiúnta nó comhaimseartha) i cibé foirm, agus lena n-áirítear, go háirithe, amharcealaíona, téatar, litríocht, ceol, rince, ceoldráma, scannán, sorcas agus ailtireacht agus lena n-áirítear aon mheán nuair a úsáidtear é chun na gcríoch sin'. Tá sé rithábhachtach spás a cheadú d'ealaíontóirí le bheith ag obair agus ag maireachtáil laistigh d'Fhine Gall chun pobal ealaíonta bríomhar a choinneáil mar chuid de shaol cultúrtha an Chontae. Déanann an Chomhairle, trína hOifig Ealaíon, iarracht saol cultúrtha an Chontae a chur chun cinn agus rochtain ar áiseanna ealaíon agus cultúir a mhéadú do gach ball den phobal.

Beartas HCAP36 Plean Ealaíon Fhine Gall 2019-2025

Tacú le cur i bhfeidhm Phlean Ealaíon Chomhairle Contae Fhine Gall 2019-2025 (agus nuashonruithe air) trí sholáthar saoráidí ealaíon agus cultúrtha nua nó feabhsaithe laistigh den Chontae a éascú agus a spreagadh.

Cuspóir HCAO70 Spásanna Ealaíontóirí

Spásanna a fhorbairt agus a sholáthar do stiúideonna ealaíontóirí laistigh d'Fhine Gall agus deiseanna a thapú chun úsáid a bhaint as foirgnimh tearcúsáidte agus foirgnimh áitiúla a bhfuil luach oidhreachta acu, chun leathnú úsáidí cultúrtha laistigh de spásanna agus pobail atá ann cheana a chur chun cinn, chun críocha ealaíne agus cultúrtha.

Cuspóir HCAO74 Cuimsitheacht

Tacú le cuimsitheacht níos fearr mar chuid den eispéireas cultúrtha trí thacú le hoiriúnú d'áiseanna atá ann cheana agus tacú le tionscnaimh agus infheistíochtaí i spásanna ealaíon agus cultúrtha a bhfuil sé mar aidhm acu rannpháirtíocht chultúrtha mhéadaithe a chur chun cinn do ghrúpaí mionlaigh, daoine faoi mhíchumas, daoine óga, atá eisiata go sóisialta, baill den Lucht Siúil. pobail agus baill den phobal LGBTQ+.

INFRASTRUCTURE AND UTILITIES

CHIEF EXECUTIVE'S DRAFT PLAN DECEMBER 2021

FINGAL DEVELOPMENT PLAN 2023- 2029

11.1 CAIBIDIL 11 BONNEAGAR AGUS FÓNTAIS

Réamhrá

Is príomhchodanna idirspheácha iad pleanáil talamhúsáide, iompar agus soláthar bonneagair riachtanach do sheachadadh na forbartha, agus éilíonn siad cur chuige comhtháite ó na geallsealbhóirí go léir. Tá Fine Gall tiomanta do sheirbhísí bonneagair a sholáthar agus a sheachadadh laistigh dá shainchúram reachtúil, a fheabhsóidh cáilíocht chomhshaoil an Chontae agus a éascóidh forbairt eacnamaíoch inbhuanaithe agus tithíocht. Aithníonn an NPF an idirspheáchas seo, agus tá sé ina riachtanas anois go ndéanfaí seirbhísíú ar thailte le bonneagar imleor nó go deimhin a bheith inseirbhíse laistigh de shaolré an Phlean Forbartha, le go measfar iad a bheith cuí le bheith críosaithe chun críocha forbartha.

Tá sé mar aidhm ag na beartais agus na cuspóirí sa chaibidil seo aghaidh a thabhairt ar raon leathan de bhonneagar agus de sheirbhísí tacaíochta, lena n-áirítear feabhsuithe ar sheirbhísí uisce, cáilíocht uisce, bainistíocht inbhuanaithe dramhaíola a chur chun cinn inár n-aistriú chuig geilleagar ciorclach, éagsúlacht inár soláthar fuinnimh agus feabhsaithe. éifeachtúlacht fuinnimh, nascacht dhigiteach fheabhsaithe agus teicneolaíochtaí SMART, agus cur chuige iomlánaíoch i leith riosca tuilte agus bainistíocht uisce dromchla, agus ag an am céanna ag cosaint cáilíochta comhshaoil agus ag soláthar athléimneacht aeráide.

Tacóidh na beartais agus na cuspóirí seo le hinfhaighteacht bonneagair ardchaighdeán atá ríthábhachtach do tháirgiúlacht agus iomaíochas. Tá suíomh agus seachadadh an bhonneagair réigiúnach agus áitiúil araon riachtanach chun a chinntiú go n-éireoidh le Straitéis Lonnaíochta Fhine Gall agus go mbeidh rath ar a eacnamaíocht mar chuid de réigiún cathrach níos leithne.

11.2 Comhthéacs

Beidh ról lárnach ag infhaighteacht bonneagair mar uisce, fuíolluisce, draenáil uisce dromchla, líonraí fuinnimh agus teileachumarsáide maidir le hinfheistíocht eacnamaíoch a chinntiú. Ní mór bonneagar den sórt sin a sholáthar ar bhealach a chinntíonn go gcomhlíontar gach reachtaíocht agus creatlach Eorpach, Náisiúnta agus Réigiúnach ábhartha agus a mheasann an Rialtas a bheith ríthábhachtach d'fholláine comhshaoil agus eacnamaíoch na hÉireann.

Tá sé ríthábhachtach go soláthrófar dóthain áiseanna uisce agus fuíolluisce chun fás Fhine Gall agus Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath a éascú agus a chothú. Tá freagracht ar Uisce Éireann (IW) as bonneagar uisce/fuíolluisce a sholáthar agus leanfaidh Fine Gall ag obair le IW agus leis an Tionól Réigiúnach chun a chinntiú go bhfuil Plean Infheistíochta IW ag teacht go hiomlán le Straitéis Lonnaíochta Fhine Gall. Tá an soláthar uisce do mhórcheantar Bhaile Átha Cliath ag leibhéal ríthábhachtacha éilimh faoi láthair agus chun tuilleadh fáis a éascú de réir réamh-mheastacháin fáis daonra an NPF, ba cheart tosaíocht a thabhairt d'infheistíocht sa soláthar uisce. Tá príomhthionscadail aitheanta ag Uisce Éireann don Réigiún atá san áireamh i dTionscadal Éireann 2040. Tá sé ríthábhachtach go mbeadh soláthar uisce athléimneach againn chun freastal ar an daonra reatha agus don 1 mhiliún duine breise atá réamh-mheasta faoi 2040.

Is iad na hÚdaráis Áitiúla fós atá freagrach as bainistiú uisce dromchla agus cosc tuilte agus leanfaidh OOP agus Comhairle Contae Fhine Gall ag cosaint agus ag feabhsú tuilemhánna, bogaigh agus ceantair chósta an Chontae ag tacú le cuir chuige chun uisce dromchla a bhainistiú a chuireann san áireamh

cainníocht uisce (tuilte), cáilíocht uisce (truailiú), bithéagsúlacht (fiadhúlra agus plandaí) agus taitneamhacht (Córais Inbhuanaithe Draenála Uirbeach (SuDS)). Meastar go dtiocfaidh méadú breis agus 50% ar an méid fuíolluisce a ghintear i Mórcheantar Bhaile Átha Cliath sa tréimhse go dtí 2050 agus ní mór aghaidh a thabhairt air seo i gcomhthéacs uasghrádú Ionad Cóireála Fuíolluisce na Rinne agus an gá atá le bonneagar náisiúnta breise ar nós an Tionscadal Draenála Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath.

Tá ról ríthábhachtach ag straitéisí agus polasaithe bainistithe dramhaíola rathúla maidir le sláinte an phobail a chosaint, timpeallacht ardchaighdeán a chothabháil agus tacú le forbairt inbhuanaithe i bhFine Gall agus i réigiún an oirthir níos leithne. Agus ár riachtanais dramhaíola á mbainistiú againn, ní mór dúinn an dramhaíl a théann go líonadh talún a íoslaghdú agus an dramhaíl a uasmhéadú mar acmhainn luachmhar, agus muid ag déanamh an aistrithe ó gheilleagar líneach go geilleagar ciorclach.

Tá soláthar slán agus athléimneach fuinnimh ríthábhachtach do réigiún a fheidhmíonn go maith. Is ceist mhór fós d'Fhine Gall agus do Réigiún an Oirthir í an ró-spleáchas ar sholáthairtí neamhdhúchasacha fuinnimh. Is dócha go dtiocfaidh athrú suntasach ar ghiniúint fuinnimh agus ar ghníomhaíocht a bhaineann le fuinneamh i bhFine Gall sna blianta amach romhainn de réir mar a mhéadaítear an t-aistriú chuig geilleagar ísealcharbóin. Le blianta beaga anuas, tá tosaíocht tugtha ag Rialtas na hÉireann do sheachadadh agus do chur i bhfeidhm Chlár Oibre Digiteach an AE agus an Margadh Aonair Digiteach trí fhorbairt agus cur i bhfeidhm an Phlean Leathanbhanda Náisiúnta. Tá Éire sa 6ú háit as 28 Ballstát an AE (2020) in Innéacs an Gheilleagair Dhigigh agus na Sochaí de chuid an Choimisiúin Eorpaigh (DESI) agus i Straitéis Dhigiteach Fhine Gall 2020-23 leanúint ar aghaidh ag spreagadh agus ag tacú le pobail agus gnóilachtaí chun luach saothair iomlán a bhaint as sochaí atá cumasaithe go digiteach.

Leanfaidh beartas an Phlean Forbartha ag cur san áireamh bearta chun bainistíocht réamhghníomhach torainn a sheachaint, a mhaolú, agus a íoslaghdú nó a chur chun cinn, dul i dteagmháil leis an EPA chun monatóireacht agus feabhas a chur ar cháilíocht an aeir agus aird ar shonraí ar sholas saorga agus truailiú solais.

11.3 Deiseanna

Cé go n-aithnítear go bhfuil dúshláin bhonneagair éagsúla le sárú ag Fine Gall agus Mórcheantar Bhaile Átha Cliath i gcoitinne, tá go leor deiseanna ann d'Fhine Gall freastal ar an éileamh méadaithe ar bhonneagar agus ar sheirbhísí ardchaighdeán sa cheantar. Tá gléasra Phlean Cóireála Fuíolluisce na Rinne á uasghrádú faoi láthair agus nuair a bheidh na hoibreacha beartaithe go léir críochnaithe in 2025, is féidir leis fuíolluisce a chóireáil ar feadh suas le 2.4 milliún coibhéis daonra (PE). Aithnítear an OTI mar phíosa ríthábhachtach eile den bhonneagar náisiúnta agus cinnteoidh sé fás inbhuanaithe fadtéarmach Fhine Gall agus Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath. Cabróidh an GDDP le Comhairle Contae Fhine Gall a cuid pleananna uailmhianacha d'fhorbairt an Chontae sa todhchaí a sheachadadh, ní hamháin i dtéarmaí polasaí pleanála spásúlachta áitiúil, ach trí thacú freisin le comhdhlúthú an limistéir uirbeach, fás daonra inbhuanaithe, rathúnas eacnamaíoch agus leanúnach. muinín d'infheisteoirí san fhadtéarma.

D'ullmhaigh Comhairle Contae Fhine Gall Doiciméad Treorach SuDS le déanaí – 'Bonneagar Glas/Gorm le haghaidh Forbartha' (Aguisín 11), a threoróidh iarratasóirí i soláthar SuDS d'fhorbairt nua tríd an bpróiseas pleanála agus a chuirfidh chun cinn agus a thacóidh le pleanáil straitéiseach dromchla. bainistíocht uisce i bhFine Gall. Teastaíonn ó thuilte méadaithe a bhaineann le hathrú aeráide, ardú ar leibhéal na farraige agus cásanna báistí troma d'Fhine Gall agus do mhórcheantar Bhaile Átha Cliath ár riosca tuilte a oiriúnú.

freagairt na bainistíochta chun aghaidh a thabhairt ar na himeachtaí seo. Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag obair le hOifig na nOibreacha Poiblí agus Uisce Éireann agus comhlachtaí reachtúla eile chun aghaidh a thabhairt ar phleanáil straitéiseach agus bainistiú uisce dromchla chun rith chun srutha a laghdú, an gréasán draenála a fheabhsú agus cáilíocht an uisce inár n-aibhneacha, sruthanna agus uiscí cósta a chosaint.

Leanfaidh an Chomhairle ag dul i ngleic le saincheisteanna atá ag cur le hastuithe gáis cheaptha teasa na hÉireann agus éascóidh sí seachadadh tionscadal iomadúla gáis agus leictreachais a sholáthraíonn toilleadh fuinnimh breise ar fud an Chontae, chomh maith le caighdeán cháilíochta a sheasamh maidir le sábháilteacht comhshaoil, soilsiú poiblí, agus aer. cáilíocht agus bainistíocht torainn. Mar iarracht ár lorg carbóin a laghdú, beidh sé riachtanach ár gcórais táirgthe fuinnimh a éagsúlú amach anseo ó bhreoslaí iontaise agus i dtreo fuinneamh glas amhail gaoth, tonnta, gréine agus bithmhais, mar aon le córais fuinnimh chliste agus leictriú an iompair. cabhlaigh.

Ní mór d'earnáil fuinnimh na hÉireann oiriúnú chun glacadh le raon níos éagsúla d'fhoinsí fuinnimh ísealcharbóin, nialasacha agus in-athnuaite chun soláthar fuinnimh atá níos inbhuanaithe don chomhshaol, níos cobhsaí agus níos dúchasach a sholáthar. Cuireann naisc dhíreacha na hÉireann le tíortha eile an AE trí naisc aer agus farraige agus fomhuirí deiseanna suntasacha ar fáil (go háirithe don bhonneagar iompair agus fuinnimh), i bhfianaise na mbuntáistí a bhaineann leo ó thaobh athléimneacht agus éascaíocht gluaiseachta thar theorainneacha inmheánacha, go háirithe i bhfianaise tharraingt siar na Ríochta Aontaithe ón gComhairle AE.

Tá sé ríthábhachtach seirbhís leathanbhanda agus teileachumarsáide ar ardchaighdeán a sholáthar chun tacú le gnó agus infheistíocht agus iad a mhealladh agus leanfaimid ar aghaidh ag lorg deiseanna chun athruithe agus dul chun cinn sa teicneolaíocht a éascú agus ag an am céanna ag cinntiú go ndéantar timpeallacht agus taitneamhachtaí amhairc an Chontae a chosaint. Tá an Chomhairle tiomanta d'fhorbairt agus d'fheabhsú leanúnach bhonneagar agus seirbhísí digiteacha an Chontae. Beidh infhaighteacht fhorleathan gréasán TFC ardchaighdeán laistigh den Chontae ríthábhachtach d'fhorbairt ár ngeilleagair agus ag an am céanna tacú le forbairt shóisialta. Méadóidh an t-éileamh ar shár-nascacht agus an tábhacht a bhaineann le líonraí cumarsáide atá slán agus iontaofa sa todhchaí agus beidh ar Údarás Áitiúla ról níos mó a bheith ag Údarás Áitiúla chun tacú le rolladh amach an bhonneagair nascachta digítí agus líonraí teileachumarsáide san aistriú chuig úsáid 5G.

I mí an Mheithimh 2020, roghnaíodh Baile Brigín mar an chéad bhaile in Éirinn a ainmníodh mar Cheantar Cliste i mbeart a chuirfidh ar thús cadhnaíochta é i dtionscadail 'cliste' chun seirbhísí a fheabhsú, poist a chruthú agus pobal níos fearr a thógáil. Leanfaidh an Chomhairle ag fiosrú deiseanna chun saol an phobail a fheabhsú, chun tacú le deiseanna eacnamaíocha agus chun nuálaíocht a thiomáint trí roinnt tionscadal ceantair chliste.

11.4 Aidhmeanna Straitéiseacha

I mí an Mheithimh 2020, roghnaíodh Baile Brigín mar an chéad bhaile in Éirinn a ainmníodh mar Cheantar Cliste i mbeart a chuirfidh ar thús cadhnaíochta é i dtionscadail 'cliste' chun seirbhísí a fheabhsú, poist a chruthú agus pobal níos fearr a thógáil. Leanfaidh an Chomhairle ag fiosrú deiseanna chun saol an phobail a fheabhsú, chun tacú le deiseanna eacnamaíocha agus chun nuálaíocht a thiomáint trí roinnt tionscadal ceantair chliste.

Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall de bheith ag tacú le prionsabal an gheilleagair chiorclaigh ar ábhair ath-inúsáidte agus laghdú uisce agus dramhaíola. Beidh cur chun cinn agus seachadadh cineálacha níos inbhuanaithe de bhainistíocht uisce agus dramhaíola i bhFine Gall ag teacht le prionsabail an gheilleagair chiorclaigh lárnach do chur chuige foriomlán an Dréachtphlean. I measc na bpríomhaidhmeanna straitéiseacha eile tá:

Leanfaidh Fine Gall de bheith ag tacú le tionscadail seirbhíse uisce straitéiseacha Uisce Éireann agus le feabhsúcháin bhonneagair agus rachaidh sé i dteagmháil leo chun seachadadh tráthúil an bhonneagair seirbhíse uisce atá riachtanach chun tacú le hordlathas lonnaíochta Fhine Gall, le fás inbhuanaithe agus le maolú agus le hoiriúnú d'athrú aeráide a éascú, i gcomhréir le hordlathas lonnaíochta Fhine Gall. agus beartas réigiúnach. Leanfaidh Fine Gall de bheith ag tacú le cur i bhfeidhm Phlean Straitéiseach Sheirbhíse Uisce IW, 2015 (agus aon phlean ina dhiaidh sin), agus príomhthionscadail chun seirbhíse atá ann cheana a chothabháil agus a fheabhsú agus tuilleadh fáis a dhéanamh ar sheirbhís.

☐ A chinntiú go gcuirtear i bhfeidhm bearta caomhnaithe uisce agus SuDS chun leibhéal an rith chun srutha uisce dromchla a laghdú, cáilíocht uisce a fheabhsú agus rannchuidiú le hoiriúnú d'athrú aeráide trí réitigh nádúrtha agus leanúint de thacaíocht a thabhairt do thionscnaimh chun cáilíocht uisce a fheabhsú agus chun 'dea-éiceolaíocht' a bhaint amach. stádas ag cloí leis an gCreat-Treoir Uisce agus na Pleananna Bainistíochta Abhantraí gaolmhara, go háirithe iad siúd a úsáideann bearta bainistíochta nádúr-bhuanaithe.

☐ Tá ár n-aistriú i dtreo geilleagair chiorclaigh ar siúl cheana féin, agus tá go leor gnólachtaí, tomhaltóirí agus údarais phoiblí san Eoraip ag glacadh leis an tsamhail inbhuanaithe seo trí ghlacadh le Plean Gníomhaíochta um Gheilleagar Ciorclach – ceann de bhunchlocha an Mhargaidh Ghlais Eorpaigh, plean nua na hEorpa. clár oibre don fhás inbhuanaithe. Leanfaidh an Chomhairle ag tacú agus ag cur chun cinn beartas an Rialtais maidir le deireadh a chur le líonadh talún, laghdú ar an méid dramhaíola a tháirgtear agus uasmhéadú dramhaíola mar fhoinsé táirgí agus fuinnimh in-athnuaite agus tabharfaidh sí tosaíocht do chosc, athúsáid, athchúrsáil agus aisghabháil dramhaíola thar dhiúscairt dramhaíola. De réir Phlean Bainistíochta Dramhaíola Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre 2015

– 2021 (EMRWMP) (agus aon Phlean Náisiúnta um Bainistiú Dramhaíola amach anseo), tacóidh na beartais agus na cuspóirí um bainistiú dramhaíola a chuimsítear sa chaibidil seo le gluaiseacht i dtreo 'geilleagar ciorclach' a bhaint amach, rud atá riachtanach má tá Fine Gall agus Réigiún an Oirthir níos leithne le feabhsú. acmhainní a úsáid agus a bheith níos tíosaí ar acmhainní.

☐ Forbairt líonraí fuinnimh a éascú agus a chur chun cinn chun fás inbhuanaithe agus forbairt eacnamaíoch a éascú agus tacú leis an aistriú chuig foinsí fuinnimh, teicneolaíochtaí agus bonneagair fuinnimh in-athnuaite, dícharbónaithe agus díláraithe eile. Leanfaidh an Chomhairle ar aghaidh ag tacú le forbairt soláthar leictreachais atá sábháilte, slán agus iontaofa agus spreagfaidh sí forbairt líonraí feabhsaithe leictreachais, ag éascú tionscadail bhonneagair tarchurtha nua faoi Straitéis Forbartha Eangaí EirGrid. Is féidir le hEangacha Cliste agus le Cathracha Cliste feabhas suntasach a chur ar éifeachtúlacht agus ar cháilíocht na gcóras casta ar nós seirbhíse leictreachais, uisce, dramhaíola, fuinnimh agus iompair, rud a laghdóidh a gcostas agus ag an am céanna rannchuidiú leis an "geilleagar glas".

☒ Tacaíonn an RSES le gníomhaíochtaí chun naisc chumarsáide a neartú chun bonneagar cumarsáide agus seirbhísí digiteacha atá cobhsaí, nuálaíoch agus slán a fhorbairt ar bhonn uile-oileáin. Is bonneagar é seo a ghluaiseann go tapa agus a fhorbraíonn go tapa agus ní mór dúinn a bheith in ann freagairt agus oiriúnú do líonraí cumarsáide agus teicneolaíochta amach anseo mar aon le cleachtais oibre athraitheacha (amhail níos mó daoine ag obair ó bhaile) agus samhlacha eacnamaíocha atá ag teacht chun cinn. Tá Fine Gall tiomanta d'fhorbairt agus d'fheabhsú leanúnach bhonneagar agus seirbhísí digiteacha an Chontae. Beidh infhaighteacht fhorleathan líonra TFC ardchaighdeáin laistigh den Chontae ríthábhachtach d'fhorbairt gheilleagar Fhine Gall agus ag an am céanna tacú le forbairt shóisialta.

☒ Leanúint ar aghaidh ag obair go réamhghníomhach leis an EPA chun monatóireacht agus feabhas a chur ar cháilíocht an aeir i bhFine Gall agus tacú le bainistiú réamhghníomhach, monatóireacht agus maolú ar thruailliú torainn agus tacú leis an bPlean Gníomhaíochta Torainn do Chontae Fhine Gall 2019-2023 agus leis an bPlean Gníomhaíochta um Thorann Comhshaoil don Chomhphobal. Ceirtleán Bhaile Átha Cliath 2018-23 agus aon phleananna ina dhiaidh sin

11.5 Beartais agus Cuspóirí Seirbhísí Uisce

11.5.1 Soláthar Uisce agus Fuíolluisce

Is príomhcheisteanna iad seirbhísí uisce nuair a bhíonn an croístraitéis, fás daonra agus ordlathas lonnaíochta á socrú ag Fine Gall. Tá príomhról aige freisin i bhforbairt eacnamaíoch an Chontae mar go dtarraingítear infheistíocht isteach agus deiseanna fostaíochta araon chuig córais seirbhíse uisce ardchaighdeáin, rud a mhéadaíonn tarraingteacht Fhine Gall mar áit le gnó a dhéanamh. Ní mór infheistíocht i mbonneagar uisce agus fuíolluisce a chomhordú mar chuid den phróiseas pleanála foriomlán chun soláthar éifeachtach seirbhísí a chinntiú agus chun tacú le forbairt sa toadhcháil.

Leag an Treoir um Chóireáil Fuíolluisce Uirbhí agus an Treoir um Uisce Óil amach na caighdeáin riachtanacha maidir le fuíolluisce agus soláthar uisce faoi seach agus trasuíodh iad i reachtaíocht na hÉireann trí Rialacháin. Tá beartas náisiúnta do sholáthar agus d'fhorbairt seirbhísí uisce agus fuíolluisce leagtha amach sa Ráiteas Beartais um Sheirbhísí Uisce 2018 – 2025 (WSPS, 2018), a leagann béim ar phríomhchuspóirí do sholáthar seirbhísí uisce agus fuíolluisce suas go dtí 2025.

Treoraíonn Uisce Éireann ina ról mar chomhlacht forordaithe Údaráis Phleanála maidir le seirbhísí uisce trína mholtáir ar iarratais phleanála agus ar phleananna forbartha reachtúla. Tá IW freagrach as seirbhísí uisce poiblí a sholáthar agus as soláthar uisce agus infheistíocht fuíolluisce a bhainistiú. Déantar soláthar do bhainistiú inbhuanaithe uisce trí infheistíocht chaipitil i soláthar seirbhísí uisce faoi Phlean Straitéiseach Sheirbhísí Uisce IW (WSSP) 2015 agus na Pleananna agus Cláir Infheistíochta Caipitil gaolmhara. Tá soláthar dóthanach d'áiseanna uisce agus fuíolluisce ríthábhachtach chun fás Fhine Gall agus Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath a éascú agus a chothú agus leanfaimid ag obair le IW agus leis an Tionól Réigiúnach chun a chinntiú go bhfuil Plean Infheistíochta IW ag teacht go hiomlán le Straitéis Lonnaíochta Fhine Gall.

Tá meascán de thionscadail, de chláir náisiúnta agus de chláir chothabhála caipitil i bPleananna Infheistíochta IW. Leagann an WSSP amach cuspóirí IW maidir le soláthar seirbhísí uisce thar thréimhse 25 bliain agus cuireann sé treoir straitéiseach ar fáil d'ullmhú Pleananna Infheistíochta le linn an ama seo.

Sonraíonn sé na dúshláin reatha agus na dúshláin a bheidh ann amach anseo a théann i bhfeidhm ar sholáthar seirbhísí uisce agus aithníonn sé na tosaíochtaí a gcaithfear dul i ngleic leo sa ghearrthéarma agus sa mheántéarma. Aithníonn agus tugann an Creat Straitéiseach seo tosaíocht do na príomhchuspóirí a theastaíonn lena chinntiú gur féidir leis an gcóras uisce poiblí freastal ar dhúshláin na todhchaí.

Tá an soláthar uisce do mhórchéantar Bhaile Átha Cliath ag leibhéal ríthábhachtacha éilimh agus chun tuilleadh fáis a éascú de réir réamh-mheastacháin fáis daonra an NPF, ba cheart tosaíocht a thabhairt d'infheistíocht sa soláthar uisce. Aithnítear an tábhacht a bhaineann le hinfheistiú i mbonneagar an Réigiúin chun a chinntiú go bhfanann sé mar shuíomh iomaíoch. Tá príomhthionscadail aitheanta ag IW don Réigiún atá san áireamh i dTionscadal Éireann 2040 chun tacú le forbairt phleanáilte agus chun seirbhísí reatha a chothabháil agus a fheabhsú. Go sonrach, tá an Tionscadal Soláthair Uisce do Réigiún an Oirthir & Lár na Tíre ag teastáil chun a chinntiú go bhfuil dóthain uisce cóireáilte ar fáil chun freastal ar riachtanais fhadtéarmacha soláthar uisce an Réigiúin chun soláthar a dhéanamh d'fhás réamh-mheasta suas go dtí 2050 agus cur le hathléimneacht agus cinnteacht an tsoláthair do an cheantair.

Is príomhthosaíochtaí infheistíochta bonneagair fuíolluisce sa ghearrthéarma agus sa mheántéarma iad an t-uasghrádú céimnithe ar Thionscadal WWTP na Rinne agus ar Thionscadal Draenála Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath, agus saináithnítear an Tionscadal Soláthair Uisce do Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre (EMR) mar fhadtéarmach ríthábhachtach. tionscadal chun athléimneacht agus cinnteacht an tsoláthair a chinntiú.

Tá sé mar aidhm ag Tionscadal Draenála Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath bonneagar draenála a sholáthar chun tacú le forbairt leanúnach Mhórchéantar Bhaile Átha Cliath. Tá sé mar aidhm ag an tionscadal draenáil agus cóireáil fuíolluisce inbhuanaithe fadtéarmach a sholáthar.

Ní tír faoi strus uisce í Éire. Mar sin féin, ní mór dúinn ár ngréasán uisce a oibriú chun freastal ar fhás agus chun an acmhainn nádúrtha iontach seo a bharrfheabhsú. D'fhág triomaigh agus stoirmeacha le déanaí roinnt daoine gan uisce nó uisce laghdaithe, lena n-áirítear ordú caomhnaithe uisce (cosc ar pháibáin uisce) don chéad uair in Éirinn. Chun é seo a chosc ní mór do IW pleanáil chun tosaigh agus Plean Náisiúnta Acmhainní Uisce (NWRP, 2021) a ullmhú le déanaí chun an t-uisce is féidir linn a sholáthar anois agus amach anseo a chinneadh. Leagann an NWRP amach conas a dhéanfaimid cothromaíocht idir soláthar agus éileamh ar uisce óil sa ghearrthéarma, sa mheántéarma agus san fhadtéarma agus beidh sé ina straitéis 25 bliain chun a chinntiú go bhfuil soláthar uisce óil inbhuanaithe, slán agus iontaofa againn do gach duine. Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag obair le hUisce Éireann chun na beartais agus na moltaí a chuimsítear sa NWRP seo a chur i bhfeidhm.

Leagtar amach i *bPlean Náisiúnta Bainistíochta Sloda Fuíolluisce IW (NWSMP, 2016)* cur chuige caighdeánaithe ar fud na tíre chun a chinntiú go ndéantar sloda fuíolluisce cóireáilte ar fud na tíre a bhainistiú, a stóráil, a iompar agus a athúsáid go héifeachtach nó a dhiúscairt ar bhealach inbhuanaithe, ar mhaithe le leas na tíre. an pobal agus an timpeallacht ina mairimid go léir.

Léiríonn an tábla thíos 'Ráiteas Cumais' Uisce Éireann ina bhfuil na hacmhainní straitéiseacha leathana uisce agus fuíolluisce faoi láthair agus na hinfheistíochtaí bonneagair ábhartha atá cláraithe ag Uisce Éireann ina bPlean Infheistíochta.

Tábla 11.1 - Ráiteas Cumais Uisce Éireann (Uisce Éireann, Samhain 2021)

Draft Statement of Feasibility for Fingal to Inform the Draft CDP

Towns and Villages	Wastewater Treatment	Wastewater Network	Water Supply & Network
Metropolitan Area	Long Term will need the Greater Dublin Drainage Project & Ringsend WWTW Upgrades	Drainage Area Plan (DAP) is underway for most Metro settlements- Fingal Areas. North Fringe Sewer (NFS) area Swords Malahide. Proposed to start in 2022 - Balbriggan Skerries	The Greater Dublin Area is constrained. Will need the Water Supply Project (WSP) Long term
Swords	Swords WWTW - Should be sufficient headroom. However will need a project in the longer term (full realisation of Metro North)	Issues in areas. DAP working on upgrade solutions. Immediate upgrades developed into projects. Fosterstown Masterplan extension to Malahide Roundabout.	Leixlip WTW. Water conservation and the National Leakage Reduction programme will be an important part of water supply management
Blanchardstown	Ringsend upgrades underway & GDD project in the longer term	BRDS - IW developing high level servicing plan of all development land for the fringes of the 9c catchment. Includes Barnhall SDZ. Ongar, Cherrywood, Huntstown, Hollystown, Mulhuddart, etc. - outputs expected Dec. LA planning departments to be invited to workshop displaying indicative routing and size requirements to zoned lands. (Infrastructure Development Plans)	Leixlip WTW. Water conservation and the National Leakage Reduction programme will be an important part of water supply management
Portmarnock	Ringsend Upgrades underway	Planned project for P.Stn upgrade at Portmarnock Bridge. P.s needs to be delivered. Existing network pumping control being implemented to get another phase in.	Leixlip WTW. Water conservation and the National Leakage Reduction programme will be an important part of water supply management
Howth	Ringsend Upgrades underway	Planned project for Doldrum Bay. Will cater for existing discharge from existing storm system.	WS upgrades almost complete. Howth Reservoir Upgrade - Feasibility stage
Baldoyle / Sutton	Ringsend Upgrades underway	NFS - no issues	Leixlip WTW. Water conservation and the National Leakage Reduction programme will be an important part of water supply management
Donabate	Portrane TW has headroom	P.S' s under construction with system upgraded to facilitate 3000 units.	Leixlip WTW. Watermain extension / Upgrade in progress
Malahide	Can accommodate this level of growth	Current project at Kinsealy Lane. Malahide DAP looking at reversing flow to North Fringe Sewer now the new Kinsealy pumpstation is built. Will require new station at Kinsealy Lane / Castleway. Main town some network capacity issues. DAP will identify solutions.	WS upgrades recently completed
Towns & Villages	Issues in Oldtown & Turvey.	Oldtown may possibly to connect to Swords, updates expected during the CDP process. No current plans for a project in Turvey.	

Core Area			
Balbriggan	Barnageeragh WWTW has ample headroom	Quay Street upgrade planned for future development 10 year Horizon delivery 2022. New network required to get Balbriggan north area and South of Quay St to Dublin Road. IW developing plan of infrastructure required. DAP starting in 2022 for remainder of Agglomeration.	Bog of the Ring & Leixlip
Rush	Portrane WWTW has ample headroom	Upgraded.	Leixlip (as above)
Lusk	Portrane WWTW has ample headroom	Generally no issues, some local concerns	Leixlip (as above)
Skerries	Barnageeragh WWTW has ample headroom	Rush Road pumping station completed	Leixlip (as above)
Towns & Villages	Issues in Naul, will be addressed under the Small Towns & Villages Growth Programme	Loughshinny under construction to BallSkerries Agglom. (goes to Rush road upgraded Pumping Station)	
Rural	Colecot & Ballyboughal are constrained settlements	No immediate plans for upgrades.	

Beartas IUP1 Bonneagar Seirbhísí Uisce-Uisce Éireann

Tacú le tionscadail seirbhíse uisce straitéiseacha Uisce Éireann agus feabhsúcháin bhonneagair agus dul i dteagmháil leo chun éascú a dhéanamh ar thionscadail a sheachadann an bonneagar seirbhísí uisce atá riachtanach chun tacú le hordlathas lonnaithe Fhine Gall, le fás inbhuanaithe agus le maolú agus le hoiriúnú d'athrú aeráide i gcomhréir le beartas náisiúnta agus réigiúnach.

Beartas IUP2 Cáilíocht Uisce-Uisce Éireann agus Caomhnú Uisce

Leanúint ar aghaidh ag tacú le IW ina ról i gcáilíocht uisce, caomhnú uisce agus aghaidh a thabhairt ar sceitheadh agus tacú le deiseanna do chaomhnú uisce mar chuid d'fhorbairtí nua agus iarfheistithe agus spreagadh a thabhairt do bhreithniú foinsí uisce eile.

Beartas IUP3 Ionad Cóireála Fuíolluisce Réigiúnach

Éascú a dhéanamh ar ionaid agus líonraí cóireála fuíolluisce de mhéid oiriúnach agus atá suite go cuí lena n-áirítear Ionad Cóireála Fuíolluisce Réigiúnach nua agus cur i bhfeidhm moltaí eile de chuid Staidéar Draenála Straitéiseach Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath, i gcomhar le páirtithe leasmhara agus soláthraithe seirbhísí ábhartha, chun forbairt sa Chontae a éascú agus Réigiún agus chun cáilíocht uisce uiscí cósta agus intíre Fhine Gall a chosaint trí leorsholáthar a sholáthar cóireáil fuíolluisce.

Beartas IUP4 Uisce Éireann - Tionscadail Seirbhíse Uisce

Tacú le hUisce Éireann chun príomhthionscadail seirbhíse uisce a sheachadadh sa Chontae, mar atá i dTábla 11.1 thuas.

Beartas IUP5 Staidéar Draenála Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath

Cur i bhfeidhm Staidéar Straitéiseach Draenála Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath, Údarás Áitiúla Réigiún Bhaile Átha Cliath (2005) GDSDS a chur chun cinn agus tacú leis.

Beartas IUP6 Soláthar Uisce

Idirchaidreamh a dhéanamh le hUisce Éireann chun a chinntiú go bhfuil soláthar dóthanach uisce óil le haghaidh úsáidí tís, tráchtála, tionsclaíochta agus eile ar fáil d'fhorbairt inbhuanaithe an Chontae.

Beartas IUP7 Foinse Uisce Breise

Idirchaidreamh a dhéanamh le hUisce Éireann, tacú leis agus é a éascú le linn shaolré an Phlean chun foinse uisce inbhuanaithe breise a aithint agus a fhorbairt a fhreastalaíonn ar Réigiún an Oirthir agus Lár na Tíre agus ar dhaonra Fhine Gall faoi láthair agus ag an am céanna forbairt inbhuanaithe an Chontae a éascú, de réir na riachtanas. Straitéis Lonnaíochta Fhine Gall agus Croí-Straitéis ghaolmhar.

Cuspóir IUO1 Bearta Caomhnaithe Uisce

Úsáid inbhuanaithe uisce agus caomhnú uisce agus bearta bainistíochta éilimh i bhforbairtí nua agus reatha laistigh den Chontae a chur chun cinn, chun caomhnú uisce ag gach uisce a chur chun cinn úsáideoirí.

Cuspóir IUO2 Pleananna Sábháilteachta Uisce

Acmhainní screamhuisce agus uisce dromchla araon a chosaint agus oibriú le hUisce Éireann chun Pleananna Sábháilteachta Uisce a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm chun foinsí soláthair uisce poiblí agus an dobharcheantar a chuireann leis a chosaint agus chun sceitheadh a laghdú de réir aon Straitéis Chaomhnaithe Uisce Réigiúnach amach anseo.

Beartas IUP8 Bonneagar Straitéiseach Seirbhísí Uisce

Aithin agus tacú le soláthar príomhbhonneagair chumasúcháin ag láithreacha forbartha straitéiseacha i bhFine Gall, mar atá leagtha amach sa MASP, chun iad a scaoileadh le haghaidh forbartha a éascú le linn shaolré an Phlean Forbartha agus dul i gcomhairle le gach soláthraí seirbhíse poiblí ábhartha chun a chinntiú go ndéantar seirbhísíú ar thailte criosaithe. go tráthúil chun deiseanna fostaíochta, cruthú fiontair agus forbairt cónaithe a éascú.

Cuspóir IUO3 Bonneagar Seirbhísí Uisce

A chinntiú go gceanglaíonn gach forbairt nua i gceantair ar a bhfreastalaíonn gréasán séarachais bréan poiblí leis an gcóras séarachais phoiblí agus go gcloífidh siad le ceanglais shonraíocht Shéarachais Bhréan Uisce Éireann (nuair is infheidhme).

Cuspóir IUO4 Córais Scartha Bréan agus Draenála Uisce Dromchla

A cheangal ar gach forbairt nua córais draenála uisce bréan agus dromchla ar leith a sholáthar agus cosc a chur ar eis-sreafaí uisce dromchla a nascadh leis an ngréasán draenála bréan áit a bhfuil córais deighilte ar fáil, agus a mhalairt (bréan go dromchla), áit a bhfuil córais deighilte ar fáil.

Cuspóir IUO5 Bonneagar Uisce agus Draenála a Chosaint

Oibriú i gcomhar le hUisce Éireann chun an bonneagar uisce agus draenála atá ann faoi láthair a chosaint trí chead slí agus criosanna maolánacha atá ann cheana féin timpeall ar bhonneagar seirbhísí uisce poiblí a chosaint.

Cuspóir IUO6 Criosanna Maolánacha timpeall ar Ionaid Chóireála Fuíolluisce

Bunaigh crios maolánach timpeall ar gach ionad cóireála fuíolluisce atá oiriúnach do mhéid agus d'oibriú gach gléasra. Níor cheart go mbeadh an crios maolánach níos lú ná 100m ó na haonaid a tháirgeann bolaidh.

Cuspóir IUO7 Criosanna Maolánacha timpeall ar Stáisiúin Pumpála

Bunaigh crios maolánach cuí timpeall ar gach stáisiún pumpála atá oiriúnach do mhéid agus d'oibriú gach stáisiún. Ba cheart go mbeadh an crios maolánach 35 méadar – 50 méadar ar a laghad ón gcuid den stáisiún pumpála a tháirgeann torann/boladh chun núis ó bholadh agus ó thorann a sheachaint. I gcás forbairtí ar scála beag (níos lú ná 15 theach) féadfar crios maolánach níos lú a aontú leis an Údarás Pleanála.

Beartas IUP9 Plean Bainistíochta Sloda

Aird a thabhairt ar na beartais agus ar na cuspóirí atá i bPlean Náisiúnta Uisce Éireann um Bainistíocht Sloda Dramhuisce (2016) agus pleananna ina dhiaidh sin, agus tacú le roghanna cuí chun fuinneamh agus acmhainní eile a bhaint as sloda séarachais agus leanúint ar aghaidh ag obair le hUisce Éireann agus le páirtithe leasmhara ábhartha eile. a chinntiú go gcuirtear áiseanna ar fáil do bhainistiú sábháilte agus inbhuanaithe sloda (séarachas, oibreacha uisce, umar talmhaíochta, tionscail agus séarachais) a ghintear laistigh den Chontae.

Cuspóir IUO8 Bonneagar Draenála Príobháideach a Thógáil i gCúram

A cheangal go dtógfar gach bonneagar uisce dromchla nua laistigh d'fhorbairtí poiblí nó príobháideacha de réir na gcaighdeán atá leagtha amach i gCód Cleachtais Réigiúnach Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath d'Oibreacha Draenála, arna leasú, is cuma cén córas bainistíochta agus cothabhála atá beartaithe don fhorbairt nó cibé acu atá nó nach bhfuil. nach bhfuil sé i gceist an fhorbairt a ghlacadh i gcúram, go hiomlán nó go páirteach (i.e. beidh an bonneagar deartha de réir na gcaighdeán glactha ar láimh).

11.5.1 Uisce Dromchla agus Bainistíocht Riosca Tuile

Tá na hÚdarás Áitiúla agus Oifig na nOibreacha Poiblí (OOP) fós freagrach as bainistiú uisce dromchla agus cosc tuilte. Beidh bainistiú draenála uisce dromchla i bhFine Gall thar shaolr é an Phlean Forbartha

agus ina dhiaidh sin ríthábhachtach chun rith chun srutha uisce dromchla a laghdú chun athrú aeráide agus tuilte a mhaolú agus oiriúnú dó.

11.5.1.1 Réitigh Uisce Dromchla Dúlra trí SuDS

Tagraítear le chéile mar SuDS do bhealaí chun uisce dromchla a bhainistiú a chuireann cainníocht uisce (tuilte), cáilíocht uisce (truailliú), bithéagsúlacht (fiadhúlra agus plandaí) agus taitneamhacht san áireamh.

Is fearr achoimre a dhéanamh ar an gcur chuige maidir le húsáid SuDS mar réiteach “iomlán” a thairiscint do bhainistiú uisce báistí agus is infheidhme i gcásanna uirbeacha agus tuaithe araon. Trí theicnící SuDS a úsáid, déantar uisce a insíothlú nó a iompar níos moille chuig an gcóras draenála agus ar deireadh thiar chuig cúrsaí uisce trí phábháil tréscailteach, claiseanna, díonta glasa, bailiú uisce báistí, báisíní coinneála, locháin agus bogaigh. Cuidíonn úsáid mhéadaithe SuDS le ráta an rith chun srutha uisce dromchla a rialú, rud a laghdaíonn an méid báistí a scaoiltear chuig ár gcórais draenála agus an poitéinseal le haghaidh ró-shreafaí agus tuilte áitiúla. Déanfaidh éascú rith chun srutha síothlaithe trí ghnéithe nádúrtha mar an talamh nádúrtha, claiseanna crann, díonta glasa agus claiseanna, soláthar do chóireáil uisce céimnithe chun cabhrú le truailliú agus dríodar a bhaint agus, mar sin, feabhas a chur ar cháilíocht uisce ár n-aibhneacha de réir na riachtanas. den WFD.

Spregfaidh agus cothóidh Comhairle Contae Fhine Gall go gníomhach úsáid réitigh ghlasa ar nós claiseanna, claiseanna crann, díonta glasa, plandálaithe síos-phíobáin, locháin agus bogaigh le haghaidh draenála, a íoslaghdaíonn an drochthionchar comhshaoil a eascraíonn as forbairt. Uasmhéadaíonn réitigh draenála os cionn na talún na tairbhí ó thaobh cáilíocht uisce, tuilte, bithéagsúlacht, taitneamhacht, athrú aeráide agus cothabháil i measc nithe eile.

Moltar go n-áireofaí prionsabal SuDS i ngach forbairt phoiblí agus phríobháideach i gceantair uirbeacha mar aon leis an ngá atá le huisce stoirme a atreorú ó chomhshéaraigh nuair is féidir chun dúshláin maidir le bainistiú uisce dromchla agus a dheighilt ó shéarachas bréan a sháru. . Tá sé beartaithe i nDoiciméad Treorach SuDS Fhine Gall - ‘Bonneagar Glas/Gorm le haghaidh Forbartha’ (arna leasú), treoir a thabhairt d’iarratasóirí maidir le soláthar SuDS le haghaidh forbartha tríd an bpróiseas pleanála agus is príomhchuspóir é soiléireacht a sholáthar d’fhorbróirí agus comhaontú ginearálta ar fud Fhine Gall. Rannóga na Comhairle Contae ag céim luath den phróiseas forbartha maidir le conas is féidir SuDS a ionchorprú ar shuíomh forbartha. Cinnteoidh sé seo go ndéanfar breithniú luath ar bhainistíocht draenála uisce dromchla agus ar sholáthar spáis oscailte sa phróiseas dearaidh forbartha, agus is é prionsabal uileghabhálach dearadh SuDS gur chóir rith chun srutha uisce dromchla a bhainistiú chun an tairbhe is mó a bhaint as, lena n-áirítear cainníocht uisce, cáilíocht uisce, taitneamhacht, agus bithéagsúlacht.

Swale, scagdhraenacha agus Imchuach Tanúcháin i Mullach Íde

(Source: FCC's SuDS Guidance Document - 'Green/ Blue Infrastructure for Development' (FCC, 2021))

Tá úsáid réitigh ghlasa le haghaidh draenála mar bhonn agus mar thaca ag an NPF agus i bPlean Oiriúnaithe d'Athrú Aeráide Fhine Gall 2019 agus is bunchloch é chun cuspóirí tuilte agus an Chreat-Treoir Uisce a bhaint amach.

Féach freisin Aguisín 11 (Doiciméad Treorach SuDS), agus Caibidil 14, Caighdeán um Bainistíocht Forbartha (Cuid 14.20.3 SuDS)

Beartas IUP10 Caomhnú Uisce agus SuDS

Cuimsiú bearta caomhnaithe uisce agus SuDS a chur chun cinn i ngach forbairt, chun leibhéal rith chun srutha uisce dromchla a laghdú, cáilíocht uisce a fheabhsú agus rannchuidiú le hoiriúnú don athrú aeráide trí réitigh nádúrtha.

Beartas IUP11 Cur Chuige Ildisciplíneach

Cur chuige ildisciplíneach a ghlacadh maidir le cur i bhfeidhm polasaithe maidir le bogaigh, bearta maolaithe tuilte, rochtain phoiblí ar aibhneacha agus conairí bruachánacha/uiscebhealaí/glasa agus bearta a spreagadh le haghaidh 'glasú' forbairtí nua lena n-áirítear úsáid díonta glasa, donn. díonta, ballaí glasa agus baint uisce.

Cuspóir IUO9 Córais Draenála Uisce Dromchla

Córais draenála uisce dromchla atá sa Chontae a chothabháil agus a fheabhsú agus SuDS a éileamh i bhforbairtí nua nuair is cuí, mar atá leagtha amach i Staidéar Draenála Straitéiseach Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath (Imleabhar 2: Forbairt Nua) / Cód Cleachtais Réigiúnach Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath d'Oibreacha Draenála).

Cuspóir IUO10 SuDS; Réitigh Dúlra-Bhunaithe

Ionchorpróidh SuDS réitigh atá bunaithe ar nádúr agus tabharfar aird ar na cuspóirí atá leagtha amach i nDoiciméad Treorach Fhine Gall - 'Bonneagar Glas/Gorm le haghaidh Forbartha', arna leasú. (Aguisín 11).

Cuspóir IUO11 SuDS i bhForbairtí Nua

Déanfar SuDS a ionchorprú i ngach cuid d'fhorbairt (spásanna oscailte, bóithre, cosáin, limistéir phríobháideacha), agus tabharfar aird ar Dhoiciméad Treorach SDCanna CCFG - Bonneagar Glas/Gorm le haghaidh Forbartha', arna leasú (Aguisín 11), agus áiríteoidh sé:

- Go gcuireann dearadh SuDS le cáilíocht na spásanna oscailte agus nuair a chuirtear san áireamh é mar chuid d'aon soláthar spáis oscailte, caithfidh sé cur ar bhealach suntasach agus dearfach le dearadh agus cáilíocht an spáis oscailte.
- Ní bheidh gnéithe SuDS chun tosaigh ar limistéir spáis oscailte.
- Is iad córais umaraithe faoi thalamh, bíodh coincreít nó plaisteach, na modhanna is lú fabhar chun uisce dromchla a bhainistiú agus ní bhainfear úsáid astu ach amháin nuair is léir nach bhfuil réitigh ghlas indéanta.

Féach freisin Aguisín 11 (Doiciméad Treorach SuDS), agus Caibidil 14 Caighdeáin um Bainistíocht Forbartha (Cuid 14.20.3 SuDS).

Cuspóir IUO12 Díonta Glasa

Úsáid Díonta Glasa a éileamh go háirithe ar fhoirgnimh árasán, tráchtála, fóillíochta agus oideachais mar chuid den straitéis iomlán bainistíochta uisce dromchla do gach forbairt, nuair is cuí.

Cuspóir IUO13 Rith chun Uisce Dromchla

A éileamh go mbainistítear gach rith chun srutha uisce dromchla ó chabhsáin tí nua / sínte, cabhsáin deisithe/athsholáthair agus bealaí isteach feithiclí (nuair nach bhfuil a leithéid d'fhorbairt díolmhaithe ón gceanglas cead pleanála a fháil) ag baint úsáide as SuDS, ag cinntiú nach bhfuil aon mhéadú ar doirteadh uisce dromchla chuig an ngréasán draenála poiblí.

Cuspóir IUO14 Criosanna Maolánacha do Chonairí Bruachánacha

Beartais a bhaineann leis na criosanna maolánacha do chonairí bruachánacha agus SuDS a chur i bhfeidhm, ag féachaint do Doiciméad Treorach SuDS Fhine Gall 'Bonneagar Glas/Gorm le haghaidh Forbartha', arna leasú.

Cuspóir IUO15 Plean Bainistíochta Uisce Dromchla

A éileamh go n-ullmhófar Plean Bainistíochta Uisce Dromchla mar chuid de gach forbairt nua a áireoidh na nithe seo a leanas:

- na gluaiseachtaí uisce dromchla atá ann cheana féin tríd an bhforbairt a shainaitheint agus a mheasúnú sula ndéanfar córas bainistithe uisce dromchla a úsáidfidh SDC a bhreithniú agus a fhorbairt, ag féachaint do Threoirghoiciméad Fhine Gall - 'Bonneagar Glas/Gorm le haghaidh Forbartha', arna leasú. (Aguisín 11).
- SuDS a ionchorprú feadh bhealach na gluaiseachta uisce chun na héifeachtaí ar cháilíocht an uisce ó chórais atá bunaithe ar an dúlra a fheabhsú ag na céimeanna éagsúla – cur chuige na Traenach Cóireála ó foinse a scaoileadh.

11.5.1.2 Bainistíocht Riosca Tuilte

Is í Oifig na nOibreacha Poiblí an phríomheagraíocht maidir le bainistiú riosca tuilte in Éirinn agus tá Léarscáileanna mionsonraithe tuilte cruthaithe acu anois chun cur síos a dhéanamh ar an mbaol tuilte atá ann agus a d'fhéadfadh a bheith ann. Leagann Pleananna Tuile amach conas a dhéanfar an riosca tuilte sin a bhainistiú trí infheistíocht i scéimeanna faoisimh tuilte agus bearta beartais eile. Mar chuid d'ullmhú na bpleananna reachtúla agus na moltaí forbartha, tá aird ag Fhine Gall ar na moltaí agus na léarscáileanna tuilte a d'eascair as Staidéar CFRAM Fhine Gall-Oirthear na Mí agus as Staidéar CFRAM an Oirthir. Tá Comhairle Contae Fhine Gall clúdaithe ag dhá Phlean Bainistíochta Riosca Tuilte:

- Plean Bainistíochta Riosca Tuile d'Abhantrach na Life & Chuan Bhaile Átha Cliath (UOM09)

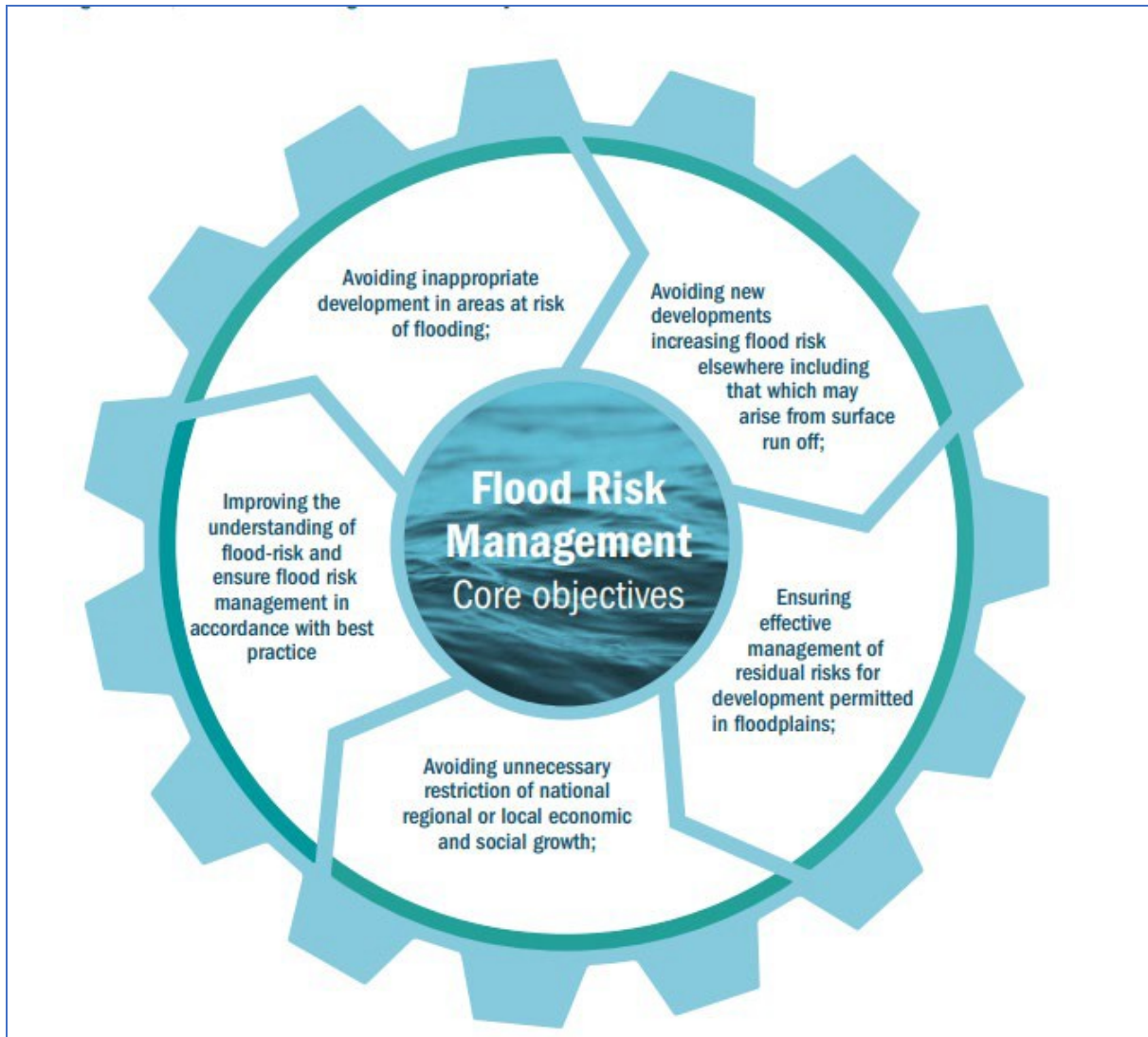
Limistéir le haghaidh tuilleadh measúnaithe san áireamh sa phlean seo: Cluain Aodha, páirc Belcamp, Baile Ghrifín, Cionn tSáile, Mullach Eadrach, Leamhcán go Séipéal Iosóid, Mullach Íde, Cill Fhionntain agus Baile Dúill, Cill Fhionntain agus Binn Éadair Thuaidh, Sord Theas agus Seantrabh.

- Plean Bainistíochta Riosca Tuile d'Abhantrach na hAiní-Deilbhe (UOM08)

Áirítear ar na réimsí le haghaidh tuilleadh measúnaithe sa phlean seo: Domhnach Bat, Port Reachrann, Baile Brigín, Na Sceirí, Lusca, Staffordstown/Turvey, An Seanbhaile, Sord agus an Ros.

Leanfaidh Fhine Gall de bheith ag obair go dlúth le hOifig na nOibreacha Poiblí chun na tionscadail atá fágtha a chur i bhfeidhm faoi FEMFRAMS agus CFRAMS araon chomh maith le miontionscadail nach bhfuil bunaithe ar dhobharcheantair. Leanfaimid ag cosaint agus ag feabhsú tuilemhánna, bogaigh agus limistéir chósta an Chontae mar bhonneagar glas ríthábhachtach a sholáthraíonn spás le haghaidh stórála agus iompar uisce tuile, a chumasaíonn bainistíocht níos éifeachtaí ar bhaol tuilte agus a laghdóidh an gá atá le cosaintí tuilte a sholáthar sa todhchaí agus chun a chinntiú nach mbíonn tionchar ag forbairt nua ar shuíomhanna bogaigh tábhachtacha laistigh de dhobharcheantair aibhneacha / srutháin. Tá tuilemhánna an Chontae á gcosaint freisin trí ionchur teicniúil i bpróisis réamhphleanála ar nós ullmhú Pleananna Limistéir Áitiúil, Máistirphleananna etc.

Tá Fine Gall ag cur Tionscadal Athchóirithe Abhainn Sheantraibh agus Glasbhealaí chun cinn freisin..

Tá Fine Gall ag leanúint ar aghaidh ag scrúdú bealaí chun tionchair ionchasacha an athraithe aeráide ar thuilte agus ar riosca tuilte a bhainistiú ar bhealach níos éifeachtaí i gcomhréir leis an bPlean Oiriúnaithe Earnála um Bainistíocht Riosca Tuile (2019). Mar fhreagra air sin, tá breithniú déanta sa Mheasúnú Straitéiseach ar Bhaol Tuilte (SFRA) don Phlean Forbartha ar athrú aeráide agus méaduithe dá bharr ar dhéine báistí, patrúin báistí athraithe agus riosca méadaithe ó thuilte abhann agus cósta. Leagann Iascach Intíre Éireann (IFI) 'Pleanáil le haghaidh Sruthchúrsaí sa Timpeallacht Uirbeach' (2020) amach straitéis chomhtháite um chosaint sruthchúrsaí a forbraíodh trí chomhairliúchán le raon leathan saineolaithe sa réimse seo. Is cuid lárnach dár dtimpeallacht iad sruthchúrsaí lena n-áirítear aibhneacha, locha agus sruthanna agus má dhéantar iad a bhainistiú go cuí féadann siad cáilíocht beatha daoine a chónaíonn i gceantair uirbeacha a fheabhsú go suntasach. Ní hamháin go gcosnódh feidhmiú na straitéise seo sruthchúrsaí

agus na criosanna bruachánacha gaolmhara i gceantair uirbeacha, ach soláthróidh siad freisin tairbhí eile atá tábhachtach do leas na ndaoine a chónaíonn in aice láimhe.

Féach freisin Caibidil 5 Gníomhú ar son na hAeráide (Mír 5.5.6 – Athléimneacht i dTuile) le haghaidh tuilleadh faisnéise ar bhainistiú riosca tuilte.

11.5.1.3 Measúnú Straitéiseach ar Bhaol Tuilte (SFRA)

Tá Measúnú Straitéiseach Riosca Tuile (SFRA) den Chontae déanta chun tacú leis an Measúnú Straitéiseach Timpeallachta ar Phlean Forbartha Fhine Gall. Rinneadh an measúnú de réir cheanglais na dTreoirlínte um Bainistíocht Riosca Tuilte agus Chreat-Treoir Uisce an AE. Is doiciméad ar leith í Tuarascáil SFRA atá le léamh i gcomhthráth leis an bPlean seo. Aithníonn agus mapálann an SFRA riosca tuilte sa Chontae agus thacaigh sé le cur chuige seicheamhach maidir le pleanáil, de réir mholtaí na dTreoirlínte um Bainistíocht Riosca Tuilte.

Beartas IUP12 Bainistíocht Riosca Tuilte

A chinntiú go leanfar le hionchorprú Bainistíocht Riosca Tuile i bpleanáil spásúlachta Chontae Fhine Gall, chun ceanglais Threoir an AE maidir le Tuilte agus Creat-Treoir Uisce an AE a chomhlíonadh agus chun Contae atá athléimneach ó thaobh aeráide de a chur chun cinn.

Beartas IUP13 Tuilemhánna, Bogach agus Limistéir Chósta Fhine Gall a Chosaint

Tuilemhánna, bogaigh agus limistéir chósta an Chontae atá faoi réir tuilte a chosaint agus a fheabhsú mar bhonneagar glas ríthábhachtach a sholáthraíonn spás le haghaidh stórála agus iompar uisce tuile, a chumasaíonn bainistíocht níos éifeachtaí ar bhaol tuilte agus a laghdóidh an gá atá le cosaintí tuilte a sholáthar sa todhcháí.

Beartas IUP14 OOP

Leanúint le tacaíocht agus cúnaimh a thabhairt don OOP maidir le cur i bhfeidhm agus seachadadh na gClár Bainistíochta agus Measúnaithe Riosca Tuilte Dobharcheantar ábhartha d'aibhneacha, línte cósta agus inbhir laistigh d'Fhine Gall.

Cuspóir IUO16 Treoirlínte an OPW um Bainistíocht Riosca Tuilte

Aird a thabhairt ar Threoirlínte OOP um Bainistiú Riosca Tuile (2009), arna leasú ag Ciorclán PL 2/2014, agus iarratais phleanála á measúnú agus pleananna reachtúla agus neamhreachtúla á n-ullmhú agus chun measúnuithe riosca tuilte a bhaineann go sonrach le láithreáin a éileamh a mheas le haghaidh gach forbairt nua laistigh den Chontae. Ní mór do gach forbairt Anailís Riosca Tuile Céim 1 a ullmhú agus mura bhfuil an baol tuilte folaithe amach, ní mór dóibh Measúnú Riosca Tuile atá Sainiúil don Suíomh (SSFRA) a ullmhú don fhorbairt, nuair is cuí.

Cuspóir IUO17 Measúnú Straitéiseach ar Bhaol Tuilte

<p>Moltaí an Mheasúnaithe Straitéisigh ar Riosca Tuile a ullmhaíodh mar chuid de Phlean Forbartha Fhine Gall 2023-2029 a chur i bhfeidhm agus cloí go hiomlán leo.</p>
<p>Cuspóir IUO18 Moltaí SFRA</p> <p>Ní mór do gach Measúnú Riosca Tuile cloí leis na moltaí ó thuarascáil SFRA.</p>
<p>Cuspóir IUO19 Raon Meánach Cás Todhchaí Réamh-mheastacháin Athrú Aeráide</p> <p>Ní mór go n-áireofaí i ndearaí uisce dromchla Réamh-mheastacháin ar Athrú Aeráide Cás na Todhchaí.</p>
<p>Cuspóir IUO20 Léarscáileanna Staidéir ar Thuilte na Tulchann</p> <p>Léarscáil tuilte a ullmhú agus úsáid á baint agat as sonraí ó fhairsinge Staidéar Tuilte Abhainn na Tulcha agus Léarscáilíocht Abhann Táscach Náisiúnta a soláthraíodh le déanaí chomh maith le samhaltú sain-suímh chun a chinntiú go bhfuil na sonraí is déanaí cothrom le dáta. tá léarscáileanna tuilte d’Abhainn na Tulchann ar fáil, laistigh de bhliain amháin ó dhéanamh an Phlean Forbartha seo.</p>
<p>Cuspóir IUO21 Prionsabal Réamhchúraim i dTreoirínte OOP</p> <p>A éileamh go ndearfar agus go dtógfar gach forbairt sa Chontae de réir an “Phrionsabail Réamhchúraim” mar atá sonraithe i dTreoirínte an OOP agus go laghdófar an baol tuilte i bhFine Gall ó gach foinse tuilte féideartha chomh fada agus is indéanta, lena n-áirítear cósta, báisteach, abhann, taiscumair agus dambaí, agus an córas uisce píopaithe.</p>
<p>Cuspóir IUO22 Bearta Maolaithe Tuilte</p> <p>Tacaíocht agus éascú a dhéanamh ar sholáthar nua nó uasghrádaithe ar bhearta maolaithe tuilte reatha nuair is cuí.</p>
<p>Cuspóir IUO23 Aibhneacha, Sruthanna agus Sruthchúrsaí a Chosaint</p> <p>A chinntiú go ndéantar oidhreacht nádúrtha agus chultúrtha aibhneacha, sruthanna agus sruthchúrsaí a chosaint agus a fheabhsú chomh fada agus is féidir nuair a dhéantar oibreacha cosanta nó maolaithe tuilte.</p>
<p>Cuspóir IUO24 Bainistíocht Tuilte Trasteorann</p> <p>Oibriú le hÚdaráis Áitiúla chomharsanachta agus cláir oibre trasteorann bainistíochta tuilte á bhforbairt agus nuair a bhíonn forbairt trasteorann á bhreithniú.</p>

11.5.2 Cáilíocht Uisce na nDobharlach

Tá tábhacht straitéiseach ag baint le hacmhainní saibhre uisce na hÉireann agus tá uisce glan riachtanach chun sochaí shláintiúil a chruthú agus chun tacú le geilleagar atá ag fás. Tagann ár n-uisce óil go príomha ó ár n-aibhneacha agus lochanna chomh maith le foinsí screamhuisce. Tugann an NPF faoi deara go bhfuil sé riachtanach go mbeadh soláthar uisce athléimneach againn chun freastal ar an daonra atá ann faoi láthair agus don 1 mhilliún duine breise atá réamh-mheasta faoi 2040. Is acmhainn iad ár ndobharlaigh freisin le haghaidh gníomhaíochtaí fóillíochta agus don earnáil turasóireachta agus

don chuid is mó dár gcuid snámha. tá uiscí ar chaighdeán an-ard.
Measann an Gníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (GCC) go bhfuil fuíolluisce uirbigh ar cheann de na príomhbhrúnna ar cháilíocht uisce in Éirinn agus ar chóireáil agus diúscairt fuíolluisce in Éirinn.

tá slí atá slán ó thaobh an chomhshaoil de ríthábhachtach do shláinte an duine. Ciallaíonn sé seo go gcaithimid cóireáil agus toilleadh imleor a chinntiú, go n-oibreoidh thar maoil uisce stoirme i gceart agus go seachnaimid doirteadh díreach fuíolluisce neamhchóireáilte.

I gcomhar le Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann (GSI) tá Scéim um Chosaint Screamhuisce ullmhaithe d'Fhine Gall, a sholáthraíonn Treoirlínte do na húdaráis phleanála agus cheadúnaithe agus iad i mbun a gcuid feidhmeanna, agus creat chun cabhrú le cinnteoireacht ar an suíomh, nádúr. agus rialú ar fhorbairtí agus ar ghníomhaíochtaí chun screamhuisce a chosaint. Cabhraíonn úsáid na scéime lena chinntiú laistigh de na próisis phleanála agus cheadúnaithe go dtugtar aird chuí ar an ngá atá le húsáid thairbheach screamhuisce a choinneáil. Tá an Scéim um Chosaint Screamhuisce ar fáil ag www.gsi.ie.

11.5.2.1 Cáilíocht an Uisce Snámha (Cósta)

Leagtar amach sna Rialacháin um Cháilíocht Uisce Snámha, 2008, ár n-oibleagáidí maidir le seiceálacha ar cháilíocht uisce snámha agus faisnéis phoiblí le linn an tséasúir snámha. Tógann Fine Gall 9 sampla san iomlán, 1 roimh agus 8 le linn an tséasúir snámha. Go ginearálta tógtar samplaí gach coicís le linn an tséasúir snámha. De ghnáth rangáítear cáilíocht uisce snámha ar thránna Fhine Gall mar 'Mhaith' nó 'Ar fheabhas', agus is féidir torthaí cháilíocht an uisce do thránna Fhine Gall a sheiceáil ar shuíomh Gréasáin an EPA: <https://www.beaches.ie/>. Mura gcomhlíonann torthaí tástála na caighdeáin riachtanacha, tá próiseas i bhfeidhm ag Fine Gall chun úsáideoirí trá a chur ar an eolas.

Faoi láthair déanann Fine Gall monatóireacht ar 10 dtrá aitheanta laistigh den Chontae maidir le cáilíocht an uisce, le nuashonruithe rialta ar cháilíocht an uisce snámha le linn an tséasúir snámha, a ritheann ó 1 Meitheamh go 15 Meán Fómhair gach bliain. Leanfaidh Fine Gall de bheith ag tacú le stádas an Bhrait Ghoirm a choinneáil ar thrá na Trá Veilbhit i bPort Mearnóg.

11.5.2.2 An Plean Bainistíochta Abhantraí (RBMP) d'Éirinn 2018 go 2021

Leagann an RBMP amach agus féachann sé le bearta tacaíochta a chur i bhfeidhm chun cáilíocht an uisce a fheabhsú i mbreis agus 70 dobharlach ar bhonn tosaíochta agus sainaithníonn sé na gníomhartha a dhéanfaidh Éire chun cáilíocht uisce a fheabhsú agus stádas 'maith' éiceolaíochta a bhaint amach i ndobharlaigh (aibhneacha, locha, inbhir agus uiscí cósta) faoi 2027. Ceanglaítear ar Éirinn RBMP a tháirgeadh faoin gCreat-Treoir Uisce (WFD). Tabharfar aghaidh ar na tosaíochtaí atá leagtha amach sa RBMP in infheistíocht chaipitil bheartaithe IW in uasghrádú na n-ionad cóireála fuíolluisce agus na gcóras bailithe.

11.5.2.3 Dréachtphlean Bainistíochta Abhantraí (RBMP) d'Éirinn 2022-27

Foilseofar an tríú timthriall RBMP in 2022 agus clúdóidh sé an tréimhse ó 2022 go 2027. Tá sé mar aidhm ag an bPlean tógáil ar an dul chun cinn a rinneadh le linn na dtimthriallta roimhe seo chun a chinntiú go gcuirfead feabhas ar cháilíocht an uisce ar fáil go fadtéarmach. Beidh cosaint leanúnach na ndobharlach i gceist leis an tríú plean agus le timthriallta breise gach sé bliana. Léiríonn sonraí le déanaí maidir le cáilíocht an uisce reatha i bhFine Gall don tréimhse 2013-2018 (foilsithe in 2019) go bhfuil stádas maith nó ard bainte amach ag formhór ár locha agus ár n-uiscí trasdula, agus tá céatadán i bhfad níos airde de bhochtáin ag ár lochanna agus ár n-uiscí idirthréimhseacha. dobharlaigh stádais.

Beartas IUP15 Cáilíocht Uisce

Tacú le tionscnaimh chun cáilíocht uisce a fheabhsú agus chun stádas ‘dea-éiceolaíochta’ a bhaint amach de réir na Creat-treorach Uisce agus na Pleananna Bainistíochta Abhantraí gaolmhara, go háirithe iad siúd a úsáideann bearta bainistíochta atá bunaithe ar nádúr, agus deiseanna a fhiosrú le haghaidh idirghabhálacha feabhsaithe sruthchúrsaí atá deartha chun raon níos leithne tairbhí comhshaoil a sheachadadh.

Beartas IUP16 Treoirínte IFI ‘Pleanáil le haghaidh Sruthchúrsaí sa Timpeallacht Uirbeach’, 2020

lascach intíre agus farraige a chosaint agus Treoirínte lascach Intíre Éireann ‘Pleanáil do Chúrsaí Uisce sa Timpeallacht Uirbeach’ 2020 a chur san áireamh, agus forbairt nó oibreacha a d’fhéadfadh tionchar a bheith acu ar shruthanna aibhneacha, sruthchúrsaí, inbhir, línte cladaigh agus a ngnáthóga gaolmhara á ndéanamh, á gceadú nó á n-údarú. . lascach intíre agus farraige a chosaint agus Treoirínte lascach Intíre Éireann ‘Pleanáil do Chúrsaí Uisce sa Timpeallacht Uirbeach’ 2020 a chur san áireamh, agus forbairt nó oibreacha a d’fhéadfadh tionchar a bheith acu ar shruthanna aibhneacha, sruthchúrsaí, inbhir, línte cladaigh agus a ngnáthóga gaolmhara á ndéanamh, á gceadú nó á n-údarú. .

Beartas IUP17 Screamhuisce

Dícheall a dhéanamh le ‘stádas maith’ a bhaint amach i ngach dobharlach agus na foinsí screamhuisce agus na huiscígh atá sa Chontae a chosaint agus a fhorbairt, ar bhealach inbhuanaithe agus forbairt a rialú ar bhealach atá comhsheasmhach le bainistíocht cheart na n-acmhainní seo de réir na Creat-treorach Uisce. , Plean Bainistíochta Abhantraí an Oirthir 2017-2021 agus aon phlean ina dhiaidh sin.

Beartas IUP18 Scéimeanna Cosanta Screamhuisce

Laghdú ar thruailliú screamhuisce a chur chun cinn agus an comhshaoil uisceach agus éiceachórais atá ag brath ar uisce a chosaint agus a fheabhsú trí bhainistíocht réamhghníomhach scaoilte agus astuithe agus trí fheabhas a chur ar riocht fisiciúil na ndobharlach agus na moltaí atá in aon Scéim um Chosaint Screamhuisce arna hullmhú faoi AE Talún a chur i bhfeidhm. Treoracha Uisce.

Beartas IUP19 Cáilíocht Uisce Snámha agus Tránna

Tránna Fhine Gall le haghaidh snámha a chothabháil ar ardchaighdeán agus cáilíocht an uisce agus áiseanna snámha a chosaint agus a fheabhsú le go mbainfidh siad caighdeáin ‘Brat Ghorm’ amach.

Cuspóir IUO25 Pleananna Bainistíochta Abhantraí

Cáilíocht chomhshaoil agus éiceolaíochta ár n-uiscí dromchla, ár screamhuisce agus ár n-uiscígh a chothabháil, a fheabhsú agus a fheabhsú trí Chreat-Treoir Uisce an AE a chur i bhfeidhm trí bhíthin an Rialacháin seo.

clár cuí beart atá leagtha amach sna Pleananna Bainistíochta Abhantraí agus an Plean Bainistíochta Abhantraí agus Clár na mBeartas a chur san áireamh agus iad ag breithniú. tograí forbartha nua.

clár cuí beart atá leagtha amach sna Pleananna Bainistíochta Abhantraí agus an Plean Bainistíochta Abhantraí agus Clár na mBeartas a chur san áireamh agus iad ag breithniú. tograí forbartha nua.

Conairí bruachánacha a bhunú saor ó fhorbairtí nua feadh na sruthchúrsaí agus na sruthanna suntasacha go léir sa Chontae:

- ☑ Cinntigh go ndéanfar stráice maolánach bruachánach ar a laghad 10m ar leithead a thomhas ó bharr an chladaigh ar an dá thaobh de na sruthchúrsaí go léir. Baineann an stráice maolánach bruachánach íosta 10m ar leithead seo le tailte laistigh de limistéir uirbeacha - i.e. laistigh de theorainneacha lonnaíochta sainithe (de réir Ordlathas Lonnaíochta CCFG atá leagtha amach i gCaibidil 2, Pleanáil le haghaidh Fáis, Tábla 2.20).
- ☑ Teastaíonn stráice maolánach bruachánach ar a laghad 30m ar leithead i ngach limistéar eile lasmuigh de limistéir uirbeacha.
- ☑ I gcás ina gcuimsítear limistéir uirbeacha agus thuithe ar thailte, féadfaidh cur chuige idirthréimhseach ó na ceanglais bruachánacha uirbeacha go dtí na ceanglais bruachánacha tuaithe a bheith iomchuí agus déanfar é a mheasúnú de réir an cháis.
- ☑ In ainneoin a bhfuil thuas, ní mór aird a thabhairt ar Chrios Tuile A agus B, mar atá leagtha amach san SFRA.

Féach freisin Caibidil 14 Caighdeán um Bainistíocht Forbartha (Mír 14.20.5 Conairí Bruachánacha) agus an SFRA.

Cuspóir IUO27 Sruthchúrsaí a Dhí-lintiú

Dí-lintear a chur chun cinn chun sruthchúrsaí a athchóiriú ina staid nádúrtha timpeallachta.

11.6 Beartais agus Cuspóirí Dramhaíola

Tá cur chuige Fhine Gall i leith bainistiú dramhaíola comhsheasmhach le hOrdlathas Dramhaíola an AE agus le cur chuige an gheilleagair chiorclaigh i leith na dramhaíola a chuireann prionsabail an choisc, athúsáide, athchúrsála, aisghabhála fuinnimh agus diúscartha inbhuanaithe chun cinn. Tá an t-aistriú i dtreo geilleagair chiorclaigh faoi lánseol cheana féin agus leagtar amach i bPlean Gníomhaíochta Dramhaíola an Rialtais do Gheilleagar Ciorclach 2020 – 2025 an fócas nua a théann níos faide ná bainistiú simplí dramhaíola agus a ghluaiseann i dtreo an chaoi a mbreathnaímid ar acmhainní ar bhealach níos leithne, agus ar an gcaoi sin an t-uasluach a ghabháil. de gach ábhar. Soláthraíonn an Plean Gníomhaíochta Dramhaíola seo treochlár d'Éirinn maidir le pleanáil agus bainistiú dramhaíola agus tacaítear leis ag an Dréacht-Bhille um Gheilleagar Ciorclach (2021) agus ag Straitéis an Rialtais

chun oibleagáidí Threoir Dramhaíola an AE a chomhlíonadh.

Leanfaidh Fine Gall ag éascú cur i bhfeidhm na reachtaíochta náisiúnta agus an bheartais náisiúnta agus réigiúnach um bainistiú dramhaíola ag féachaint don ordlathas dramhaíola, lena n-áirítear Plean Bainistíochta Dramhaíola Réigiún an Oirthir-Lár Tíre 2015 -2021 (EMRWMP), a thugann eolas do bheartais agus do chuspóirí an Phlean Forbartha seo. Ní mór a áirithiú le cur chun feidhme an EMRWMP go mbaintear amach spriocanna éigeantacha Eorpacha agus náisiúnta agus, le linn dó déanamh amhlaidh, nach gcuirtear sláinte phobail an réigiúin, a mhuintire agus an chomhshaoil i mbaol. Tá Plean Náisiúnta Bainistíochta Dramhaíola do Gheilleagar Ciorclach á ullmhú faoi láthair agus tiocfaidh sé seo in ionad na bPleananna Réigiúnacha Bainistíochta Dramhaíola atá ann cheana féin.

Tá raon beartas agus gníomhaíochtaí forbartha agus curtha i bhfeidhm ag Fine Gall, lena n-áirítear tionscnaimh oideachais agus feasachta poiblí chun prionsabail bhainistiú dramhaíola an gheilleagair chiorclaigh a chur chun cinn. Leanann Fine Gall ag tacú le tionscnaimh réigiúnacha lena n-áirítear Ionad Athfhionnachtana Bhaile Munna, arb é an Lárionad Náisiúnta don Gheilleagar Ciorclach é a thugann le chéile scileanna agus saineolas ealaíontóirí, eolaithe, dearthóirí agus ceardaithe atá aontaithe i gcomhchuspóir na hinbhuanaitheachta.

Is í fíis fhoriomlán an EMRWMP athmhachnamh a dhéanamh ar an gcur chuige a ghlactar i dtreo bhainistiú dramhaíola ionas go bhfeicfear anois é mar ábhar luachmhar. Le blianta beaga anuas, tá bogadh suntasach ar shiúl ó líonadh talún. I bhFine Gall, i mBaile Aille agus i nDún Sinche tá líonadh talún dúnta le roinnt blianta anuas agus níl aon láithreáin líonta talún fágtha sa Chontae. Tá gás á bhailiú anois i mBaile Aille agus i nDún Sinche agus tá sé á úsáid chun leictreachas a ghiniúint don eangach náisiúnta. Soláthraíonn cóngarach Dunsink do Chathair Bhaile Átha Cliath deiseanna suntasacha anois chun úsáidí eile a mheas.

Leanfaidh Fine Gall ar aghaidh ag cur cineálacha cur chuige níos inbhuanaithe agus níos áitiúla chun cinn maidir le bruscar agus bainistíocht dramhaíola agus leanann sé ag bainistiú líonra d'ionaid tarraingthe le chéile le láithreacha taitneamhachta cathartha agus bainc buidéal le haghaidh athchúrsáil ar raon sruthanna dramhaíola

tí agus tráchtála lasmuigh de.

córais bailiúcháin phríobháideacha reatha ó thaobh an chosáin. Tá go leor Áiseanna Beir Leat i bhFine Gall atá oscailte 24 uair sa lá agus is féidir gloine, cannaí agus teicstílí a athchúrsáil iontu.

Tá dhá ionad athchúrsála i bhFine Gall faoi láthair – Ionad Athchúrsála Chúil Mhín, Baile Átha Cliath 15 agus Ionad Athchúrsála an Inbhear, Sord. Glacann na hIonaid Athchúrsála le raon iomlán ábhar in-athchúrsáilte, dramhaíl toirtiúil, dramhthrealamh leictreach agus leictreonach, dramhaíl ghuaiseach tí, stáin phéinte, srl. áiseanna, faoi réir maoinithe agus acmhainní atá ar fáil, cé go n-admhaítear go bhféadfadh deacrachtaí a bheith ann suíomhanna breise oiriúnacha a aithint.

Leagtar amach i bPlean Bainistíochta Bruscair Fhine Gall (2019) ár gcuspóirí maidir le bruscar a chosc agus a bhainistiú i bhFine Gall, agus ár bplean forfheidhmithe chun na cuspóirí sin a bhaint amach. Tá an Plean bunaithe ar ghníomh agus díríonn sé ar chosc, ar fhorfheidhmiú agus ar bhainistiú bruscair, agus é mar chuspóir aige timpeallacht níos glaine i gcónaí do shaoránaigh Fhine Gall.

Cuid lárnach de bheartas bainistíochta dramhaíola Fhine Gall is ea feachtas cuimsitheach oideachais agus feachtas a fhorbairt agus a sholáthar agus tá Oifigeach Oideachais Comhshaoil fostaithe anois ag Comhairle Contae Fhine Gall chun Cláir Feachtas Comhshaoil a chur chun cinn laistigh den Chontae.

Tascfhórsa Fhine Gall ar Bhruscar Guma - Feachtas Feachtas ar Bhruscar Guma

Beartas IUP20 Beartas Bainistíochta Dramhaíola Reatha a Chur i bhFeidhm

Tacú le cur i bhfeidhm an bheartais bhainistíochta dramhaíola atá ann cheana agus oideachas agus feasacht a chur chun cinn ar gach saincheist a bhaineann le bainistíocht dramhaíola, ag leibhéal an tionscail agus an phobail, lena n-áirítear laghdú dramhaíola a chur chun cinn trí athúsáid, athchúrsáil agus aisghabháil dramhaíola a spreagadh. Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag cur chun cinn agus ag tacú le cuspóirí an Oirthir agus Plean Bainistíochta Dramhaíola an Réigiúin Lár Tíre 2015-2021, nó a leithéid de phleananna a d'fhéadfaí a nuashonrú.

Beartas IUP21 Beartas, Reachtaíocht agus Treoir Timpeallachta

Aird a thabhairt ar dhramhaíl an Aontais Eorpaigh, ar dhramhaíl Náisiúnta agus Réigiúnach agus ar bheartas comhshaoil, ar reachtaíocht, ar threoir agus ar chóid chleachtais ghaolmhara chun feabhas a chur ar bhainistiú acmhainní ábhartha agus dramhaíola.

Beartas IUP22 Aistriú Ó Gheilleagar Dramhaíola I dtreo Geilleagar Ciorclach Glas

Tacaíocht a thabhairt do phrionsabail an aistrithe ó gheilleagar dramhaíola go geilleagar ciorclach glas agus dea-bhainistíocht dramhaíola agus dea-chleachtais a chur i bhfeidhm chun a chumasú d'Fhine Gall a bheith féin-leordhóthanach i dtéarmaí bainistíochta acmhainní agus dramhaíola agus chun fostaíocht a fheabhsú agus luach aisghabhála agus athchúrsála acmhainní a mhéadú.

Cuspóir IUO28 Plean Bainistíochta Dramhaíola Réigiún an Oirthir Láir.

Forálacha Phlean Bainistíochta Dramhaíola Réigiún an Oirthir-Lár Tíre 2015 -2021 nó aon Phlean Bainistíochta Dramhaíola ina dhiaidh sin is infheidhme laistigh de shaolré an Phlean Forbartha a chur i bhfeidhm. Beifear ag súil go dtabharfaidh gach forbairt ionchasach sa Chontae forálacha an Phlean Bainistíochta Dramhaíola Réigiúnach san áireamh agus go gcloífidh siad le riachtanais an Phlean sin.

Cuspóir IUO29 Aisghabháil agus Diúscairt Dramhaíola Inbhuanaithe

Soláthar a dhéanamh do bhonneagar/teicneolaíocht athshlánaithe agus diúscartha dramhaíola inbhuanaithe ardchaighdeáin, a chur chun cinn agus a éascú i gcomhréir le hordlathas dramhaíola an AE, le reachtaíocht náisiúnta agus le beartas réigiúnach um bainistiú dramhaíola chun freastal go leordhóthanach ar dhaonra Fhine Gall atá ag fás.

Cuspóir IUO30 Dramhaíl Ghuaiseach

Cloí le moltaí an Phlean Náisiúnta um Bainistíocht Dramhaíola Guaisí 2014-2020 agus aon phlean ina dhiaidh sin, agus comhoibriú leis an EPA agus le gníomhaireachtaí eile maidir le pleanáil, eagrú agus maoirseacht ar dhiúscairt sruthanna dramhaíola guaisí, lena n-áirítear dramhaíl ghuaiseach a sainaitníodh le linn tionscadail tógála agus scartála. Leanúint le húsáid na teicneolaíochta glan a chur chun cinn agus táirgeadh dramhaíola guaisí a íoslaghdú i ngach forbairt laistigh den Chontae.

Beartas IUP23 Athchúrsáil / Athúsáid

Bunú gníomhaíochtaí athúsáide, athchúrsála agus deisiúcháin a chur chun cinn agus a spreagadh chun giniúint agus diúscairt dramhaíola a chosc agus a íoslaghdú, i gcomhréir le Dramhaíl Réigiún an Oirthir-Lár Tíre.

Plean Bainistíochta 2015 -2021 (nó aon phlean ina dhiaidh sin).

Beartas IUP24 Bainistiú Bruscair

Tacú le cur i bhfeidhm Phlean Bainistíochta Bruscair Fhine Gall 2019 agus aon phleananna ina dhiaidh sin trí na fodhlíthe bruscair a fhorfheidhmiú, trí ghlanadh sráideanna agus trí fheachtais oideachais agus feasachta a chur i bhfeidhm go leanúnach.

Gréasán Beir Chuige Cuspóir IUO31

Soláthar a dhéanamh agus cothabháil a dhéanamh ar an ngréasán bonneagair beir leat laistigh den Chontae (.i. ionaid athchúrsála, saoráidí conláiste cathartha, bainc beir leat) chun athchúrsáil agus aisghabháil dramhaíola guaisí agus neamhghuaisí cathrach a éascú agus chun soláthar áiseanna athchúrsála poiblí de mhéid leordhóthanach a chinntiú in inrochtana. láithreacha ar fud an Chontae.

Objective IUO32 Bring Bank Facilities

Seek to identify suitable sites for new bring bank facilities to ensure that developing settlements have ease of access to such facilities over the Plan period, subject to funding and resources available.

Cuspóir IUO33 Múiríniú Baile

Leanúint le múiríniú baile a chur chun cinn agus iniúchadh a dhéanamh ar an bpoitéinseal le haghaidh múirínithe i gceantair thuaithe agus forbairt gléasraí múirínithe (díleadóir) a chur chun cinn do dhramhaíl orgánach soladach ag láithreacha cuí laistigh den Chontae. Leanúint ar aghaidh ag cur forbairtí chun cinn chun dramhaíl bia a bhainistiú de réir riachtanais na Rialachán um Bainistiú Dramhaíola (Dramhaíl Bia).

Cuspóir IUO34 Bainistíocht Dramhaíola i bhForbairtí Nua

A éileamh go soláthrófar spás oiriúnach, dea-dheartha, inrochtana chun tacú le stóráil, scaradh agus bailiú oiread sruthanna dramhaíola agus athchúrsála agus is féidir i ngach forbairt nua tráchtála agus cónaithe laistigh den Chontae. Féach freisin Caibidil 14, Bainistíocht Forbartha Caigneáin (Alt 14.20.12: Bainistiú Dramhaíola)

Cuspóir IUO35 Oideachas agus Feasacht

Leanúint ar aghaidh ag ardú feasachta comhshaoil ar chosc agus ar íoslaghdú agus ar dhumpáil mhídhleathach a laghdú trí thionscnaimh atá bunaithe de chuid na Comhairle a leanúint, le béim ar leith

curtha ar rannpháirtíocht scoileanna áitiúla, eagraíochtaí pobail, teaghlaigh aonair agus gnóthaí.

curtha ar rannpháirtíocht scoileanna áitiúla, eagraíochtaí pobail, teaghlaigh aonair agus gnóthaí.

Leanúint ar aghaidh ag forbairt cur chuige comhpháirtíochta na Comhairle le Cumainn na mBailte Slachtmhara, grúpaí pobail, eagraíochtaí feirmeoireachta, ceardchumainn, an pobal gnó, na meáin áitiúla, eagraíochtaí spóirt, comhlachtaí turasóireachta agus Gardaí chun tacú le tionscnaimh frithbhruscair agus iad a chothú laistigh den Chontae.

11.6.1 An Treoir um Rialú Mórghuaiseacha Timpiste (Treoir Seveso)

Meastar go ginearálta gur tailte é talamh éillithe ina bhfuil substaintí ann a d'fhéadfadh dochar suntasach a dhéanamh agus sláinte an duine a chur i mbaol. Ceanglaítear le Treoir SEVESO III (2012/18/AE) gur cheart na cuspóirí maidir le mórtionóiscí a chosc agus a n-iarmaid a theorannú a chur san áireamh i mbeartas úsáide talún. Rinneadh an Treoir seo a thrasuíomh i reachtaíocht na hÉireann trí S.I

Uimh. Tá roinnt láithreán ag Fine Gall (bunaíochtaí Sraithe Uachtair agus Sraithe Íochtaráí araon) agus cuireann an tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta (HSA) comhairle ar fáil, nuair is cuí, maidir le hiarratais phleanála laistigh d'achar áirithe d'ímlíne na láithreán seo. Sonraítear Achair Chomhairliúcháin Shuíomh Seveso sna Rialacháin um Pleanáil & Forbairt, 2001 (Leasaithe) agus athraíonn siad ag brath ar nádúr na gníomhaíochta ar an láithreán. Cuirfear comhairle theicniúil den sórt sin san áireamh agus iarratais ar chead pleanála á mbreithniú. Féach freisin Caibidil 14, Caihdeáin um Bainistíocht Forbartha (Mír 14.20.21: Mórtionóiscí– Seveso Sites)

Beartas IUP25 Bunaíochtaí COMAH/ SEVESO

Leanúint d'aird a thabhairt ar fhorálacha Threoir SEVESO III (2012/18/AE) a bhaineann le rialú guaiseacha mórtionóiscí a bhaineann le substaintí contúirteacha agus a cuspóirí chun mórtionóiscí a chosc agus teorainn a chur le hiarmhairtí tionóiscí den sórt sin. Leanfaidh Fine Gall d'aird a thabhairt ar fhorálacha na Treorach agus ar mholtaí an HSA agus measúnú á dhéanamh ar gach iarratas pleanála atá lonnaithe ar bhunaíochtaí COMAH, nó a bhfuil tionchar acu orthu, de réir na Treorach maidir le Comhairle Theicniúil um Pleanáil um Úsáid Talún: d'Údarás Phleanála agus d'Oibreoirí. de COMAH

bunaíochtaí (2021).

Cuspóir IUO37 Srianta ar Fhorbairt cóngarach do Shuíomh Seveso

Aird a thabhairt ar an bhforáil sa 'Treoir um Mórtionóiscí' (Seveso III) (Treoir 2012/18/AE ón gComhairle Eorpach) agus srianta a fhorchur i gcomhairle leis an HSA, ar fhorbairtí

<p>in aice le suíomh Seveso nó gar dó. Beidh méid na srianta ar fhorbairt ag brath ar an gcineál riosca atá ann agus ar chainníocht agus ar fhoirm na substainte dainséaraigh i láthair nó is dóigh a bheith i láthair.</p>
<p>Cuspóir IUO38 Láthair na Forbartha Nua Seveso</p> <p>Forbairt nua Seveso a cheadú ach amháin i láithreacha íseal-riosca amach ó fhorbairt leochaileach cónaithe, miondíola agus tráchtála.</p>
<p>Cuspóir IUO39 Síntí ar Láithreáin Seveso</p> <p>Cosc a chur ar shíntí nua ar shuíomhanna seanbhunaithe Seveso i gcás gur úsáid neamhchomhlíonta iad agus nuair a bhíonn riosca do-ghlactha timpiste ag an bpobal orthu.</p>
<p>Cuspóir IUO40 Úsáidí Cóngaracha – Láithreáin Seveso</p> <p>I gceantair ina bhfuil láithreáin Seveso i láithreacha oiriúnacha le dlúis daonra íseal, cinntigh nach gcuirfidh úsáidí molta i suíomhanna cóngaracha isteach ar an acmhainneacht le haghaidh úsáid Seveso atá ann cheana a leathnú agus go háirithe eisiamh forbairtí a bhfuil an cumas iontu tarraingt mhór líon an phobail.</p>
<p>Cuspóir IUO41 Substaintí Seveso a Stóráil</p> <p>Cuir le haon chead ceada le haghaidh trádstórais nua nó foirgnimh thionsclaíoch comhchosúla, coinníoll chun úsáid/stóráil substaintí SEVESO a eisiamh (nó cead pleanála ar leith a éileamh ina leith).</p>
<p>Cuspóir IUO42 Achair Chomhairliúcháin an HSA do Shuímh nua Seveso</p> <p>Aird a thabhairt ar chomhairle an Údaráis Sláinte agus Sábháilteachta nuair a bhreathnaítear ar thograí do shuímh nua Seveso agus do gach iarratas pleanála laistigh de na hachair chomhairliúcháin atá luaite i dTábla 14.26: Liosta de Láithreáin Seveso / COMAH (Caibidil 14, Caighdeáin Bainistíochta Forbartha).</p>
<p>Cuspóir IUO43 Measúnú Riosca Seveso</p> <p>A cheangal ar fhorbróirí measúnú mionsonraithe ar iarmhairt agus riosca a chur isteach le gach Ráiteas Tionchair Timpeallachta agus/nó iarratais ar cheadúnas reachtach do gach láithreán Seveso.</p>

11.7 11.7 Beartais agus Cuspóirí Fuinnimh

Tá soláthar slán agus athléimneach fuinnimh ríthábhachtach do réigiún a fheidhmíonn go maith, agus tá sé riachtanach do théamh, fuarú agus iompar breosla, tionscal cumhachta agus giniúint leictreachais. Le méaduithe réamh-mheasta ar dhaonra agus ar fhás eacnamaíoch, meastar go dtiocfaidh méadú ar an éileamh ar fhuinneamh sna blianta amach romhainn. Faoi láthair, tá lorg carbóin i bhfad níos airde againn ná meán an AE, go páirteach mar gheall ar éileamh níos airde ar iompar agus ar fhuinneamh, bunaithe go príomha ar bhreoslaí iontaise, a d'oibrigh i gcoinne spriocanna comhaontaithe gníomhaíochta aeráide a bhaint amach.

Ní mór d'Éirinn leas a bhaint as fuinneamh in-athnuaite chun spleáchas náisiúnta ar bhreoslaí iompórtáilte chun

fuinneamh a sholáthar a laghdú agus chun cinnteacht soláthair a chinntiú a rachaidh chun sochair an gheilleagair chomh maith leis an gcomhshaol. Mar aon leis an éileamh ar iompar, laghdóidh dlús níos airde agus achair taistil níos giorra éileamh agus úsáid fuinnimh. Teastaíonn níos lú ó fhoirgnimh ilstóir agus sraithe atá gar dóibh

fuinnimh agus córais dáilte fuinnimh atá bunaithe ar fhuinneamh in-athnuaite mar théamh ceantair a dhéanamh níos indéanta.

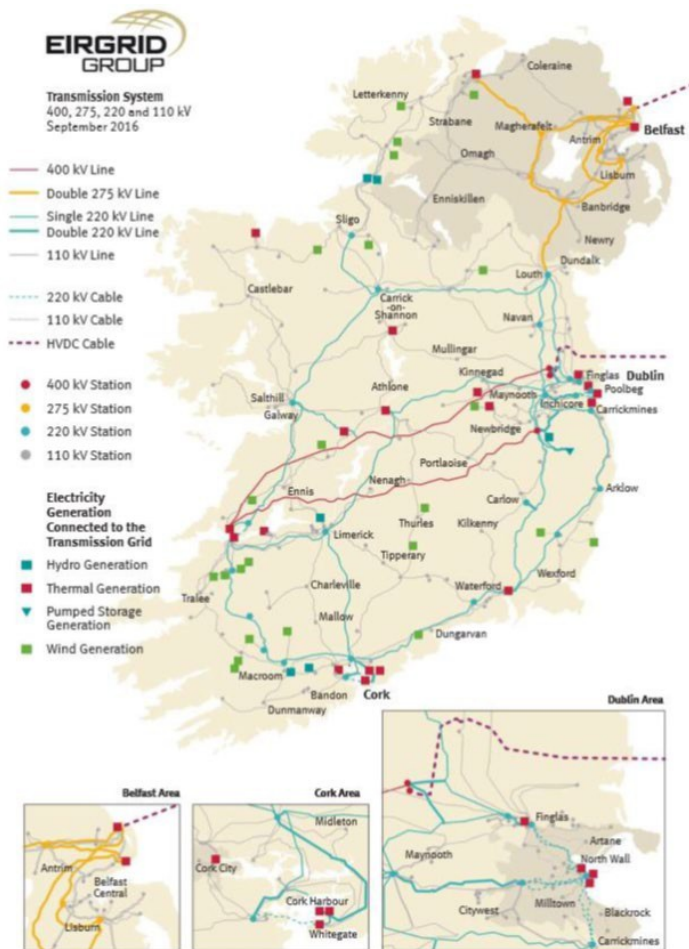
Agus tírdhreach fuinnimh na hÉireann sa toadhcháí á phleanáil agus san aistriú go geilleagar ísealcharbóin, tá an cumas chun éagsúlú agus oiriúnú do theicneolaíochtaí nua fuinnimh ríthábhachtach. Thar na tréimhse go dtí 2040, is dócha go gcuirfidh dul chun cinn teicneolaíochta dlús le cur i bhfeidhm tráchtála, le forbairt agus le himscaradh earnáil fuinnimh in-athnuaite mara lena n-áirítear feirmeacha gaoithe ar snámh amach ón gcósta, gléasanna tuirbíní taoide agus tiontairí fuinneamh tonnta. Cuirfidh Fine Gall forbairt níos tíosaí ar fhuinneamh chun cinn trí thithíocht agus fhostaíocht a shuíomh feadh chonairí iompair phoiblí, áit ar féidir le daoine rogha a dhéanamh iompar poiblí nach bhfuil chomh dian ar fhuinneamh a úsáid, seachas a bheith ag brath ar an gcarr. Tabharfar tacaíocht agus spreagadh do chórais CHP agus Téimh Cheantair, nuair is féidir.

Tá ESB Networks agus EirGrid freagrach as an gcóras dáileacháin agus tarchurtha leictreachais in Éirinn. Tá Líonraí Gáis Éireann freagrach as soláthar, tarchur agus dáileadh gáis nádúrtha. Mar iarracht ár lorg carbóin a laghdú, tá sé riachtanach anois ár gcórais táirgthe fuinnimh a éagsúlú ó bhreoslaí iontaise agus i dtreo fuinneamh glas amhail gaoth, tonnta, gréine agus bithmhais. Éileoidh córais fuinnimh chliste agus leictirí cabhlaigh iompair go ndéanfaí forbairt fhorásach agus straitéiseach ar chineál éagsúil d'eangach fuinnimh chun riachtanais infheistíochta a laghdú. Cuid ríthábhachtach de thodhcháí an réigiúin a chinntiú is ea cothabháil agus soláthar dóthanach líonraí fuinnimh.

Leanfaidh Fine Gall de bheith ag tacú le soláthraithe fónais fuinnimh ina n-iarrachtaí chun an bonneagar fónais agus na gréasáin tarchurtha / dáileacháin atá ann cheana a neartú agus a neartú agus tacóidh sé le tionscadail agus teicneolaíochtaí bonneagair nua le béim ar leith ar fhoinsí fuinnimh in-athnuaite, malartacha agus díláraithe, agus leo siúd ar lú carbóin iad. dian i gcomhréir le Plean Oiriúnaithe Aeráide na hEarnála Líonraí Leictreachais agus Gáis (2019). Leanfaimid ag tacú le soláthar leictreachais atá sábháilte, slán agus iontaofa a fhorbairt agus ag tacú le forbairt líonraí feabhsaithe leictreachais agus ag éascú tionscadail bhonneagair tarchurtha nua lena n-áirítear iad siúd faoi Straitéis Forbartha Eangaí EirGrid, chun freastal ar riachtanais Fhine Gall faoi láthair agus sa toadhcháí. agus Réigiún an Oirthir níos leithne agus chun bonneagar fuinnimh uile-oileáin agus cumas idirnáisc a neartú.

Tacóidh an Chomhairle go gníomhach le tograí fuinnimh in-athnuaite a nascadh leis an eangach tarchurtha leictreachais agus gáis agus tacófar freisin le forbairt bonneagair chumasúcháin ar an gcladach nó ar an gcósta le haghaidh suiteálacha fuinnimh in-athnuaite amach ón gcósta i suíomhanna cuí de réir an Chreata Náisiúnta um Pleanáil Muirí. 2021).

Léireoidh cuspóirí beartais Phlean Forbartha Fhine Gall ar Fhuinneamh agus Athrú Aeráide beartas straitéiseach náisiúnta agus AE.

Fíor 11.1: An Líonra Tarchurtha Leictreachais Uile-Oileáin (ETS, Aibreán 2018)

11.7.1 Fuinneamh In-athnuaite

Spreagann polasaithe ár bPlean Forbartha forbairt inbhuanaithe na hearnála fuinnimh in-athnuaite sa Chontae (lena n-áirítear bithfhuinneamh, gaoth, tonnta, gréine srl) mar gheall ar an gcion dearfach is féidir leis a dhéanamh don gheilleagar agus do bhaint amach spriocanna fuinnimh in-athnuaite (féach freisin Caibidil 5 Gníomhú ar son na hAeráide). Cuireann uiscí teorann na hÉireann deiseanna móra ar fáil sa gheilleagar gorm agus in earnálacha fuinnimh in-athnuaite amach ón gcósta, a thacódh lenár n-aistriú chuig geilleagar gan charbóin. Faoin bPlean Forbartha um Fhuinneamh In-athnuaite Amach ón gcósta (OREDP), tá pleananna uailmhianacha leagtha síos ag Éirinn maidir le fuinneamh in-athnuaite agus forbairt acmhainní fuinnimh in-athnuaite amach ón gcósta. Thar na tréimhse go dtí 2040, is dócha go gcuirfidh dul chun cinn teicneolaíochta dlús le cur i bhfeidhm tráchtála, le forbairt agus le himscaradh earnáil fuinnimh in-athnuaite mara lena n-áirítear feirmeacha gaoithe ar snámh amach ón gcósta, gléasanna tuirbíní taoide agus tiontairí fuinneamh tonnta.

Tá forbairt fuinnimh in-athnuaite ar an gcladach agus amach ón gcósta ag brath go mór ar fhorbairt bonneagair chumasúcháin lena n-áirítear saoráidí eangaí chun an fuinneamh a thabhairt i dtír agus a nascadh.

chuig foinsí móra éilimh ar fhuinneamh. Is dócha, le tarraingt siar na RA ón AE (Brexit), i dtéarmaí bonneagair iompair agus fuinnimh mar shampla, go bhféadfadh naisc dhíreacha na hÉireann le tíortha eile an AE trí naisc fuinnimh aeir agus farraige agus fomhuirí a bheith i bhfad níos tábhachtaí, ag cur san áireamh. na buntáistí a bhaineann leo maidir le hathléimneacht agus éascaíocht gluaiseachta trasna teorainneacha inmheánacha. I bhFine Gall, is dócha go dtiocfaidh athrú suntasach ar ghiniúint fuinnimh agus ar ghníomhaíocht a bhaineann le fuinneamh sna blianta amach romhainn de réir mar a mhéadaítear an t-aistriú chuig geilleagar ísealcharbóin agus de réir mar a dhéantar cuspóirí athraithe aeráide, fuinnimh agus fuinnimh in-athnuaite sa Phlean Forbartha a nuashonrú dá réir.

Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall de bheith ag obair i gcomhpháirtíocht le soláthraithe seirbhíse atá ann cheana féin chun feabhsú agus uasghrádú riachtanach an bhonneagair agus na ngréasán atá ann cheana a éascú agus chun tacú le cosaint na gconairí fuinnimh straitéiseacha ó chuimsiú ag forbairtí eile a d'fhéadfadh soláthar líonraí fuinnimh a chur i mbaol.

Tá Fine Gall ag tacú faoi láthair freisin le cur chun feidhme na 'Straitéis um Fuinneamh In-athnuaite 2012-2020' (An Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide) agus an Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta um Fuinneamh In-athnuaite (NREAP) agus an Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta um Éifeachtúlacht Fuinnimh (NEEAP) a bhaineann leis. úsáid fuinnimh in-athnuaite mar chuid den phróiseas Bainistíochta Forbartha chomh maith le Téamh Ceantair a fhiosrú agus a chur chun cinn mar fhoinsé fuinnimh don Chontae.

Beartas IUP26 Líonraí Fuinnimh agus Bonneagar TFC

Forbairt líonraí fuinnimh agus bonneagair TFC a éascú agus a chur chun cinn nuair is gá chun fás inbhuanaithe agus forbairt eacnamaíoch a éascú agus tacú le soláthar fónais ríthábhachtacha fuinnimh agus an t-aistriú chuig foinsí fuinnimh, teicneolaíochtaí agus bonneagair fuinnimh atá in-athnuaite, dícharbónaithe agus díláraithe.

Beartas IUP27 Forbairt Tíosach ar Fhuinneamh a Chur Chun Cinn

Forbairt atá níos tíosaí ar fhuinneamh a chur chun cinn trí thithíocht agus fostaíocht a shuíomh feadh chonairí iompair phoiblí, áit ar féidir le daoine rogha a dhéanamh iompar poiblí nach bhfuil chomh dian ar fhuinneamh a úsáid, seachas a bheith ag brath ar an gcarr.

Beartas IUP28 An Bonneagar agus na Líonraí Reatha a Fheabhsú agus a Uasghrádú

Oibriú i gcomhpháirtíocht le soláthraithe seirbhíse atá ann cheana chun feabhsú agus uasghrádú riachtanach an bhonneagair agus na ngréasán atá ann cheana a éascú agus tacú le forbairt córas nua fuinnimh agus eangacha tarchurtha, a bheidh riachtanach do chóras giniúna fuinnimh atá níos dáilte agus dírithe ar fhuinneamh in-athnuaite, ag baint leasa as an dá rud suntasach. acmhainneacht ar an gcladach agus amach ón gcósta ó fhoinsí fuinnimh cosúil le fuinneamh gaoithe, tonnta agus gréine.

Beartas IUP29 Feabhsú agus Uasghrádú an Bhonneagair agus na Líonraí Reatha

Tacú le Straitéis Forbartha Eangaí EirGrid - Do Eangach, Do Amárach (2017), an Plean Forfheidhmithe 2017 – 2022 agus an Plean Forbartha Tarchuir (TDP) 2016 agus aon phleananna ina dhiaidh sin a ullmhaítear le linn shaolré an Phlean seo, chun soláthar a dhéanamh do bhearta sábháilte, slán agus iontaofa. soláthar leictreachais.

Beartas IUP30 - Fuinneamh In-athnuaite

Leanúint ar aghaidh le gníomhaíocht aeráide agus tionscnaimh a bhaineann le fuinneamh a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm i bhFine Gall agus leanúint ar aghaidh ag tacú le taifeadadh agus faireachán a dhéanamh ar acmhainneacht fuinnimh in-athnuaite i bhFine Gall i gcomhpháirtíocht le páirtithe leasmhara eile lena n-áirítear Tionól Réigiúnach an Oirthir-Lár Tíre EMRA, Gníomhaireacht Fuinnimh Bhaile Átha Cliath (Codema) agus an Aeráide Oifig Réigiúnach Gníomhaíochta (CARO).

Beartas IUP31 Córais Téimh Ceantair agus CCHP

Úsáid córas téimh ceantair a chur chun cinn ag láithreacha cuí i bhforbairtí nua cónaithe agus tráchtála nuair nach mbíonn tionchar diúltach ag a leithéid d'fhorbairt ar an gcomhshaol máguaird, ar an tírdhreach, ar bhithéagsúlacht nó ar thaitneamhachtaí áitiúla agus tacú le teicneolaíochtaí comhlántacha lena n-áirítear fuarú, teas agus cumhacht in éineacht (CCHP). , caidéal teasa ar mhórskála, agus deiseanna fuinnimh in-athnuaite, lena n-áirítear fuinneamh geoiteirmeach, fuinneamh ó dhramhaíl, bithmhais agus bithghás.

Cuspóir IUO44 Fóntais Fuinnimh

Tacú le forbairt soláthairtí feabhsaithe leictreachais agus gáis, agus líonraí tarchurtha agus dáileacháin a bhaineann leo, chun freastal ar riachtanais an Chontae faoi láthair agus amach anseo, agus chun tionscadail agus teicneolaíochtaí bonneagair tarchurtha nua a éascú.

Cuspóir IUO45 Bonneagar Fóntas a chur faoi Thalamh

A cheangal go ndéanfar suíomh seirbhísí fóntais áitiúla amhail cáblaí leictreachais, teileafóin agus teilifíse a lonnú faoin talamh nuair is féidir, agus cáblaí lastuas atá ann cheana agus trealamh gaolmhar a chur faoin talamh, nuair is féidir, ar mhaithe le taitneamhacht amhairc agus fearann poiblí feabhsaithe.

Cuspóir IUO46 Éifeachtúlacht Fuinnimh Foirgneamh

Inoiriúnaitheacht foirgneamh a spreagadh le himeacht ama agus iarracht a dhéanamh feabhas a chur ar éifeachtúlacht fuinnimh stoic foirgneamh nua agus reatha lena n-áirítear bearta tíosach ar fhuinneamh a iarfheistiú agus úsáid éifeachtúlacht fuinnimh agus caomhnú a chur chun cinn i ndearadh agus i bhforbairt gach foirgneamh nua sa Chontae, de réir na rialachán foirgníochta ábhartha, an bheartais agus na treorach náisiúnta agus na spriocanna i bPlean Gníomhaíochta Fhine Gall um Athrú Aeráide.

11.7.2 Eangacha Cliste agus Cathracha Cliste

Baineann Eangacha Cliste agus Cathracha Cliste le feidhmiú ardteicneolaíochtaí innealtóireachta agus seirbhíse leictrigh, arna éascú ag TFC agus réitigh tionlacain chun córais bhonneagair chasta a bhainistiú ar bhealach níos éifeachtaí agus níos éifeachtúla. Go hiondúil úsáideann siad sraith teicneolaíochta, ar féidir a neadú i ndearadh bonneagair nua nó a chur i bhfeidhm ar bhonneagar atá ann cheana féin, ag baint leasa agus ag cur i bhfeidhm sonraí fíor-ama chun córais níos idirnasctha agus níos comhtháite a chruthú. Soláthraíonn sé seo seirbhísí ardchaighdeáin agus éifeachtúlachta níos airde don saoránach. I measc na mbuntáistí réamh-mheasta tá iontaofacht oibriúcháin fheabhsaithe, úsáid laghdaithe acmhainní agus costais, cáilíocht fheabhsaithe comhshaoil (lena n-áirítear sochaí ísealcharbóin a chumasú), rialachas feabhsaithe agus deiseanna nua fiontraíochta agus cruth post.

Is féidir le hEangacha Cliste agus le Cathracha Cliste feabhas suntasach a chur ar éifeachtúlacht agus ar cháilíocht na gcóras casta ar nós seirbhísí leictreachais, uisce, dramhaíola, fuinnimh agus iompair, rud a laghdóidh a gcostas agus ag an am céanna rannchuidiú leis an “geilleagar glas”. Tá pobal polasaí, taighde, fiontair, fiontais agus údaráis áitiúil na hÉireann gafa cheana féin sa réimse seo. Tacóidh Plean Forbartha Fhine Gall le rolladh amach an Phlean Náisiúnta Eangaí Cliste a chumasóidh naisc nua, cothromaíocht eangaí, bainistíocht fuinnimh agus forbairt micri-eangaí.

Beartas IUP32 Eangacha Cliste agus Cathracha Cliste

Tacófar le forbairt Eangaí Cliste agus Cathracha Cliste, mar go bhfeabhsóidh siad seo go suntasach éifeachtúlacht agus cáilíocht na gcóras casta mar leictreachas, uisce, dramhaíl agus seirbhísí iompair.

Cuspóir IUO47 Plean Gníomhaíochta Eangacha Cliste agus Cathracha Cliste

Tacú le rolladh amach an Phlean Gníomhaíochta um Eangacha Cliste agus Cathracha Cliste (2013) chun naisc nua, cothromaíocht eangaí, bainistíocht fuinnimh agus forbairt micri-eangaí a chumasú.

11.8 11.8 Beartais agus Cuspóirí Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide (TFC).

11.8.1 Tá Comhairle Contae Fhine Gall tiomanta d’fhorbairt agus d’fheabhsú leanúnach bhonneagar agus seirbhísí digiteacha an Chontae. Tacaíonn an Plean seo leis na forálacha atá i Straitéis Dhigiteach Fhine Gall 2020 – 2023 a sholáthraíonn straitéis níos leithne maidir le forbairt teicneolaíochtaí faisnéise agus cumarsáide laistigh den chontae. Mar sin tacóidh an Chomhairle le soláthar bonneagair TFC mar leathanbhanda, infrastruchtúr teileachumarsáide, clúdach fón póca agus teicneolaíochtaí a d’fhéadfadh teacht chun cinn amach anseo a chabhróidh le forbairt eacnamaíoch an chontae.

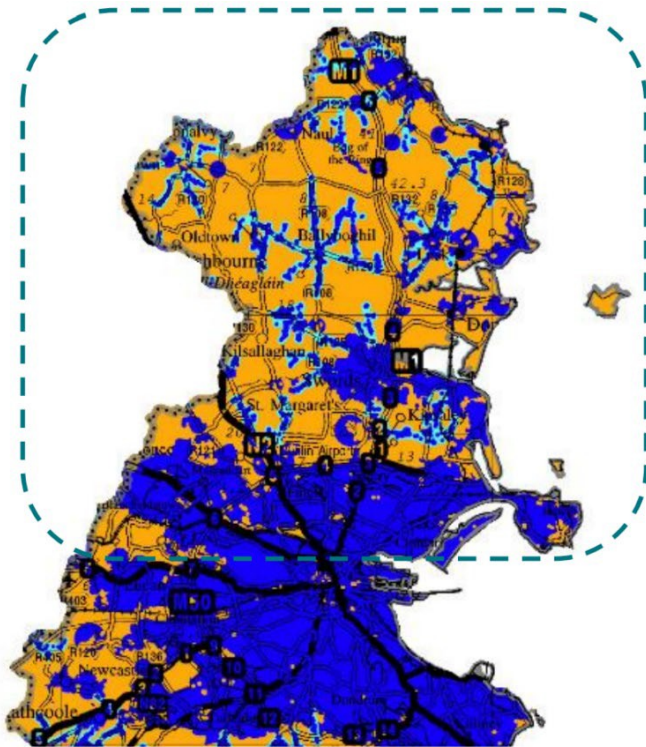
National Broadband Plan

Beidh infhaighteacht fhorleathan líonra TFC ardchaighdeán laistigh den Chontae rithábhachtach d’fhorbairt gheilleagar Fhine Gall agus ag an am céanna tacú le forbairt shóisialta. Tá sé rithábhachtach seirbhís leathanbhanda agus teileachumarsáide ar ardchaighdeán a sholáthar chun tacú le gnó agus infheistíocht agus iad a mhealladh. Tá sé tábhachtach freisin chun críocha sóisialta agus baile.

Ag féachaint don bhonneagar teileachumarsáide, is fearr a dhéantar freastal ar Fhine Gall ná na contaetha comharsanachta níos tuaithe, ach tá deighilt uirbeach-tuaithe fós ann maidir le seirbhísí leathanbhanda ardluais a d’fhág pobail tuaithe faoi mhíbhuntáiste mar gheall ar a riachtanais mhaireachtála agus oibre. Léiríonn na figiúirí is déanaí atá ar fáil ón Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide (DECC) go bhfuil 13,429 áitreabh i gCo. Bhaile Átha Cliath gan rochtain ar leathanbhanda ardluais. Tá ar a laghad 7,500 de na háitribh seo i gceantar Fhine Gall, sin díreach faoi bhun 8% de na teaghlaigh. Déanfaidh an Rialtas infheistíocht €53m chun NBP a thógáil i gCo.

Léirigh rannpháirtíocht le saoránaigh agus gnólachtaí áitiúla go bhfuil pócaí nó spotáí dubha de dhroch-nascacht laistigh den limistéar gorm de léarscáil an Phlean Leathanbhanda Náisiúnta. Tá Comhairle Contae Fhine Gall

oibriú le Leathanbhanda Náisiúnta Éireann chun seachadadh leathanbhanda ardluais a éascú don 8% d'áitribh i bhFine Gall ina bhfuil idirghabháil Stáit ag teastáil.

AMBER areas - the target areas for the State intervention of the National Broadband Plan
BLUE areas - where commercial operators are delivering or have indicated plans to deliver high speed broadband services.

11.8.2 Straitéis Dhigiteach Fhine Gall 2020-2023

Tá Straitéis Dhigiteach forbartha ag Comhairle Contae Fhine Gall chun spreagadh agus tacaíocht a thabhairt do phobail agus do ghnólaictaí chun leas iomlán a bhaint as sochaí atá cumasaithe go digiteach. Is plean trí bliana é Straitéis Dhigiteach Fhine Gall a leagann amach cad is mian leis an gComhairle a bhaint amach agus a leagann amach spriocanna agus cuspóirí straitéiseacha chun an leas is fearr a bhaint as deiseanna digiteacha d'Fhine Gall. Is doiciméad beo é a athróidh ragobair agus a oiriúnóidh le sochaí dhigiteach atá ag athrú de shíor. Tacaíonn an Straitéis Dhigiteach seo le Cláir Dhigiteacha náisiúnta agus AE araon, le rolladh amach an Phlean Leathanbhanda Náisiúnta, agus le pleananna agus straitéisí áitiúla eile lena n-áirítear Plean Forbartha Leabharlanna Fhine Gall 2018-2023, Plean Áitiúil Eacnamaíoch agus Pobail Fhine Gall (LECP) 2016-2020, Plean Gníomhaíochta um Athrú Aeráide 2019–2024, Straitéis Bhaile Átha Cliath Cliste, Straitéis Scileanna Fhine Gall agus Spriocanna Forbartha Inbhuanaithe na Náisiún Aontaithe.

Tá Fine Gall tiomanta d'fhorbairt agus d'fheabhsú leanúnach bhonneagar agus seirbhísí digiteacha an Chontae agus beidh rochtain ar Wi-Fi poiblí saor in aisce i lár ár mbailte móra agus ár sráidbhailte ina mór-sócmhainn dár gcuairteoirí, dár ngnólachtaí agus dár gcónaitheoirí. Tá soláthar Wi-Fi poiblí in aisce mar chuid de Straitéis Dhigiteach na Comhairle agus neartóidh an tseirbhís seo cáil Fhine Gall mar thórdhreach uirbeach agus tuaithe atá ag smaoineamh chun cinn agus atá cuimsitheach go digiteach, a chuireann rochtain ar sheirbhísí agus ar fhaisnéis ar líne chun cinn go láidir ar fud an Chontae.

Tá Fine Gall tiomanta freisin do chuidiú le rolladh amach an Phlean Leathanbhanda Náisiúnta agus le rolladh amach na bPointí Nasctha Leathanbhanda Wi-Fi pobail atá á seachadadh ag an Roinn Forbartha Tuaithe agus Pobail.

Leanfaimid le cuimsiú digiteach a chur chun cinn i bhFine Gall trí thacú le straitéisí a spreagann infhaighteacht níos leithne ar bhonneagar leathanbhanda agus tacóimid le rolladh amach an Phlean Leathanbhanda Náisiúnta agus bainfimid leas as maoiniú AE chun an uilechuimsitheacht dhigiteach a chur chun cinn do gach saoránach.

11.8.3 Ceantair SMART

I mí an Mheithimh 2020, roghnaíodh Baile Brigín mar an chéad bhaile in Éirinn a ainmníodh mar 'Cheantar Cliste' mar bheart a chuirfidh ar thús cadhnaíochta é i dtionscadail chliste chun seirbhísí a fheabhsú, poist a chruthú agus pobal níos fearr a thógáil. Is suíomhanna geografacha a roghnaítear go straitéiseach iad Ceantair Chliste (faoi chlár Bhaile Átha Cliath Cliste) ina ndéantar treoirhionscadail chliste a dhírítear agus a gcuirtear i bhfeidhm iad. Is é príomhfhócas Cheantar Cliste Bhaile Brigín ná cur le saol an phobail, tacú le deiseanna eacnamaíochta agus nuálaíocht a thiomáint trí roinnt tionscadal ceantair chliste.

Leanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall ag lorg deiseanna chun a thuilleadh forbartha a dhéanamh ar Cheantair Chliste agus ar thionscadail phiólótacha áiteanna cliste ar scála réigiúnach.

11.8.4 Teileachumarsáid

Tá soláthar faisnéise Teileachumarsáide tábhachtach ó thaobh fhorbairt eacnamaíoch an Chontae. Chun a chinntiú go gcuirtear infrastruchtúr Teileachumarsáide cuí ar fáil laistigh den Chontae beidh aird ag an gComhairle ar na Treoirlínte eisiithe ag an Roinn Comhshaoil, Oidhreacht agus Rialtais Áitiúil, 'Treoirlínte Pleanála d'Aeróga Teileachumarsáide agus Struchtúir Tacaíochta' (1996) agus Ciorclán PL 07/ 12. Beidh measúnú ar thograí aonair faoi réir na dTreoirlínte agus na rialuithe atá sceidealaithe sa chaibidil den phlean seo ar Chaighdeán Bhainistíochta Forbartha.

11.8.5 Duchtú agus Rochtain ar Shócmhainní Chomhairle Contae Fhine Gall

Tá ról tábhachtach ag sócmhainní agus líonra duchtaithe na Comhairle chun a chinntiú go bhfuil ár n-ionaid uirbeacha nasctha go digiteach trí bhonneagar nascachta digiteach ar ardchaighdeán a sholáthar. Éilíonn an EECC go n-éascódh Údarás Áitiúla iarratais ar rochtain ar a shócmhainní go tráthúil chun tacú le forbairt bonneagair Teileachumarsáide agus chun an timpeallacht uirbeach a chosaint don todhchaí. Tá an Chomhairle ar an eolas faoin ngá atá le cothromaíocht a bhaint amach idir an cuspóir chun bonneagar éifeachtach Teileachumarsáide a sholáthar le cuspóirí chun oidhreacht sráid-dreacha a chosaint agus tranglam ar an tsráid a laghdú.

agus tá siad tiomanta oibriú go réamhghníomhach leis an tionscal teileachumarsáide le linn chéim forbartha agus imlonnaithe an bhonneagair teileachumarsáide chun é seo a bhaint amach.

Beartas IUP33 Soláthar Infrastruchtúir Teileachumarsáide / Nascachta Digiteach
Éascú a dhéanamh ar sholáthar comhordaithe de bhonneagar teileachumarsáide / nascachta digiteach ag láithreacha oiriúnacha ar fud an Chontae agus leathnú an bhonneagair teileachumarsáide lena n-áirítear nascacht leathanbhanda mar bhealach chun iomaíochas eacnamaíoch a fheabhsú agus chun cleachtais oibre níos solúbtha a chumasú.
Beartas IUP34 Straitéis Dhigiteach Fhine Gall
Forbairt agus tacú le cur i bhfeidhm Straitéis Dhigiteach Fhine Gall 2020-23, chun spreagadh agus tacaíocht a thabhairt do phobail agus do ghnólachtaí leas iomlán a bhaint as sochaí atá cumasaithe go digiteach, lena n-áirítear rolladh amach críochnaithe na bpríomhspotaí poiblí Wi-Fi mar atá leagtha amach in Wi-Fi Poiblí Fhine Gall. - Treochlár Fi agus mar chuid den scéim WIFI4EU.
Beartas IUP35 Socruithe Nascachta Rochtana Oscailte
Breithniú a dhéanamh ar shocruithe nascachta rochtana oscailte laistigh d'fhorbairtí nua chun iomaíocht soláthraithe seirbhíse agus rogha tomhaltóirí a chumasú i gcomhréir le ceanglais an Chóid Eorpaigh um Chumarsáid Leictreonach (2018).
Beartas IUP36 An Plean Náisiúnta Leathanbhanda
Tacú le rolladh amach leathanbhanda ardcháilíochta ar fud an Chontae agus seachadadh an Plean Leathanbhanda Náisiúnta agus naisc chumarsáide snáithíní Idirnáisiúnta a éascú, lena n-áirítear idirnasc iomlán idir na gréasáin snáithíní i dTuaisceart Éireann agus i bPoblacht na hÉireann.
Cuspóir IUO48 Líonra TFC Ardcháilíochta agus Bonneagar Teileachumarsáide Cuí
Soláthar gréasán TFC d'ardchaighdeán agus bonneagar teileachumarsáide cuí a chur chun cinn agus a éascú de réir Straitéis Dhigiteach Fhine Gall 2020-23 (agus aon phlean ina dhiaidh sin), agus chun tacú le nascacht leathanbhanda agus teicneolaíochtaí nuálacha agus cinn eile laistigh den Chontae, agus ag an am céanna a chosaint. taitneamhachtaí na gceantar uirbeach agus tuaithe.
Cuspóir IUO49 Cuimsiú Digiteach
Cuimsiú digiteach a chur chun cinn agus comhionannas digiteach a fheabhsú. Rochtain ar nascacht ardluais saor in aisce i bhfoirgnimh phoiblí a éascú agus feidhmiú céimneach na bPointí Nasctha Leathanbhanda Pobail (BCPS) a éascú.
Cuspóir IUO50 Ceantair Chliste/Áiteanna Cliste
Tacú le forbairt Cheantair Chliste/Áiteanna Cliste chun forbairt shocheacnamaíoch a fheabhsú.
Cuspóir IUO51 Moil Dhigiteacha agus Spásanna Comhoibrithe
Éascú a dhéanamh ar fhorbairt moil dhigiteacha agus spásanna comhoibrithe ag láithreacha cuí.
Cuspóir IUO52 Bonneagar Teileachumarsáide

A chinntiú go gcuireann iarratais a dhéantar maidir le soláthar bonneagair teileachumarsáide thar an talamh, lena n-áirítear iarratais phleanála agus iarratais ar cheadúnais Alt 254, san áireamh agus go léiríonn siad go bhfuiltear ag cloí leis an 'Treoir ar Shuíomh Féideartha an Bhonneagair Teileachumarsáide Thar Talún ar Bhóithre Poiblí' (2015).

Cuspóir IU053 Dearadh Ardchaighdeáin ar Bhonneagar Teileachumarsáide

Dearadh ardchaighdeáin crann, túir, aeróga agus infrastruchtúr teileachumarsáide eile dá leithéid a chinntiú ar mhaithe le taitneamhacht radhairc agus le cosaint tírdhreacha íogaire sa Chontae.

Cuspóir IU054 Bonneagar Nascachta Digiteach a Chomhroinnt agus a Chomhlonnú

Tacú le húsáid chuí sócmhainní reatha (i.e. soilsiú, troscán sráide srl) chun trealamh teileachumarsáide a úsáid agus chun nascacht dhigiteach a roinnt agus a chomhlonnú a spreagadh. bonneagar ar mhaithe le taitneamhacht amhairc agus cosaint na hoidhreachta tógtha.

Cuspóir IU055 Duchtadh

Tacú le comhordú níos fearr i seachadadh bonneagair teileachumarsáide/nascachta digiteacha agus úsáid spáis sócmhainní duchtaithe faoi thalamh.

Cuspóir IU056 Socruithe Nascachta Rochtana Oscailte

A cheangal ar gach forbairt nua socruithe rochtana oscailte nascachta a sholáthar go díreach chuig na háitribh aonair chun iomaíocht soláthraithe seirbhíse agus rogha tomhaltóirí a chumasú.

11.9 Beartais agus Cuspóirí Aer, Torann, Solas

Cé go bhfuil cáilíocht fhoriomlán ár dtimpeallachta go maith, foláiríonn sé seo cuid de na bagairtí atá romhainn anois. I measc na bpríomhdhúshláin náisiúnta comhshaoil tá an gá le dlús a chur le gníomhaíocht ar athrú aeráide, rioscaí sláinte d'uisce óil, cóireáil fuíolluisce uirbigh, gnáthóga tábhachtacha agus leochaileacha a chosaint chomh maith le laghdú a dhéanamh ar an tuath fiáin agus déileáil le fadhbanna cháilíocht an aeir i gceantair uirbeacha.

Is fuaim gan iarraidh é an torann ach is iarmhairt dhosheachanta é den ghnáthshaol laethúil, ag eascairt as torann timpeallachta (cruthaithe ag gníomhaíocht dhaonna lasmuigh mar iompar, tógáil agus tionscal), agus athraíonn leibhéil lamhátais éagsúla ó dhuine go duine. Éiríonn sé ina fhadhb nuair a tharlaíonn sé san áit mícheart nó ag an am mícheart nó ar bhonn minic nó athfillteach. Agus muid ag iarraidh foirmeacha forbartha níos dlúithe agus níos éifeachtaí a chur chun cinn laistigh dár lonnaithe, tá sé tábhachtach torann a bhainistiú ar bhealach níos réamhghníomhaí.

D'ullmhaigh Fine Gall Plean Gníomhaíochta Torainn 2019-23 d'Aerfort Bhaile Átha Cliath le déanaí agus Plean Gníomhaíochta Torainn ar leith do Chontae Fhine Gall. Rinneadh athbhreithniú agus nuashonrú ar bheartais ár bPlean Forbartha chun na beartais agus na gníomhartha atá leagtha amach sna Pleananna Gníomhaíochta Torainn seo a chur san áireamh. Tugtar aghaidh ar thorann a bhaineann le hAerfort Bhaile Átha Cliath i gCaibidil 8: Aerfort Bhaile Átha Cliath (Cuid 8.5.7: Cosaint agus Inbhuanaitheacht Comhshaoil a Chinntiú).

Tá áit ag soilsiú saorga inár ndomhan agus tá sé thar a bheith luachmhar do ghnólachtaí, do thithe, do bhóithre agus do chaitheamh aimsire. Mar sin féin, nuair a úsáidtear é go míchuí nó go iomarcach, is féidir le soilsiú saorga truailliú solais a chur faoi deara. Bíonn drochthionchar aige seo ar an gcomhshaol, ar ár sláinte, ar an mbithéagsúlacht agus ar ár n-aeráid (trí dhramhaíl fuinnimh). Tá méadú suntasach tagtha ar leibhéal an tsolais in Éirinn le blianta beaga anuas.

11.9.1 Aer

Aithníonn Comhairle Contae Fhine Gall an gá atá le caighdeáin cháilíochta an aeir is airde a chinntiú, agus is í an EPA an t-údarás inniúil chun an líonra náisiúnta um cháilíocht an aeir chomhthimpeallaigh a bhainistiú. Léiríonn staidéir an EPA go bhfuil cáilíocht an aeir go maith in Éirinn go ginearálta, ach tá saincheisteanna áitiúla i gceantar Bhaile Átha Cliath mar gheall ar thruailliú ó iompar agus dó breosla soladach. Tá Plean Bainistíochta Cáilíochta Aeir ullmhaithe ag Údarás Áitiúla Cheantar Bhaile Átha Cliath chun leibhéal dé-ocsaíde nítrigine i gcáilíocht an aeir chomhthimpeallaigh a fheabhsú le cur faoi bhráid an EPA.

Faoin Treoir um Aer Glan don Eoraip, ní mór do bhallstáit an AE "Criosanna" a ainmniú chun cáilíocht an aeir a bhainistiú. D'Éirinn, sainíodh ceithre chrios sna Rialacháin um Chaighdeáin Cháilíochta Aeir (2011). Soláthraíonn líonra monatóireachta cáilíochta aeir comhthimpeallach an EPA sonraí fíor-ama ar cháilíocht an aeir do cheantair uirbeacha laistigh de Réigiún an Oirthir. Tá roinnt stáisiún monatóireachta aeir i bhFine Gall, lena n-áirítear stáisiúin i Sord, Baile Munna, Fionnghlas, Baile Bhlainséir agus Baile Brigín agus faisnéis cothrom le dáta ar cháilíocht an aeir do Cheantar Bhaile Átha Cliath – lena n-áirítear na ceithre Údarás Áitiúil i mBaile Átha Cliath – mar aon leis an Innéacs Cáilíochta Aeir ar son Sláinte ar fáil ag <https://www.epa.ie/environment-and-you/air/>

Tá Straitéis Náisiúnta Aer Glan á réiteach ag an Roinn Comhshaoil, Aeráide agus Cumarsáide agus tá Fine Gall tiomanta do thacú lena cur i bhfeidhm, nuair a ghlacfar léi. Éileoidh sé seo go mbeidh ról ag Údarás Áitiúla i mbailiú sonraí áitiúla chun tacú le líonra monatóireachta aeir an EPA agus chun foláirimh maidir le cáilíocht an aeir agus comhaireamh pailine a éascú. Leanfaidh an Chomhairle de bheith i dteagmháil leis an EPA agus le Ranna ábhartha eile chun monatóireacht agus feabhsú cháilíochta an aeir i bhFine Gall a chur chun cinn.

Beartas IUP37 EPA agus Cáilíocht Aeir

Leanúint ar aghaidh ag obair go réamhghníomhach leis an EPA chun monatóireacht agus feabhas a chur ar cháilíocht an aeir i bhFine Gall.

Cuspóir IU057 Monatóireacht ar Cháilíocht Aeir

Monatóireacht, bainistiú réamhghníomhach agus feabhsú a dhéanamh ar cháilíocht an aeir sa Chontae trí úsáid talún comhtháite agus bearta pleanála spáis chun leibhéal do-ghlactha de thruailliú aeir a sheachaint, a mhaolú agus a íoslaghdú de réir Threoracha beartais náisiúnta agus AE ar cháilíocht an aeir agus, nuair is cuí, a chur chun cinn. comhlíonadh spriocanna bunaithe.

Cuspóir IU058 Líonra Monatóireachta Cáilíochta Aeir

Leanúint ar aghaidh ag obair le hÚdarás Áitiúla Bhaile Átha Cliath agus le gníomhaireachtaí ábhartha i mbailiú sonraí áitiúla ar cháilíocht an aeir trí líonra monatóireachta cháilíochta aeir an EPA, chun dea-cháilíocht aeir a chothabháil an Chontae.

Cuspóir IU059 Plean Réigiúnach Bainistíochta Cáilíochta Aeir Bhaile Átha Cliath

Moltaí Phlean Réigiúnach Bainistíochta Cáilíochta Aeir Bhaile Átha Cliath (agus aon Phlean ina dhiaidh sin) a chur i bhfeidhm agus na moltaí agus gníomhaíochtaí pleanála spásúlachta ábhartha de chuid Phlean Gníomhaíochta Torainn Timpeallachta Cheirtleán Bhaile Átha Cliath 2018-2023 nó aon phlean gníomhaíochta a tháinig ina ionad a chur i bhfeidhm.

11.9.2 Torann

Leagann an RSES chun suntais gur shainaithin an EDS gurb é torann an dara mórcheist comhshaoil san Eoraip is cúis le fadhbanna sláinte i ndiaidh cháilíocht an aeir agus leagtar amach sa Straitéis gur cheart bainistíocht réamhghníomhach a bheith ann ar thorann, áit ar dócha go mbeidh drochthionchar suntasach aige ar shláinte agus an timpeallacht.

Ceanglaíonn Treoir an AE ar Thorann Comhshaoil go n-ullmhóidh Údaráis Áitiúla léarscáileanna straitéiseacha torainn agus pleananna gníomhaíochta, ina leagtar amach bearta maolaithe chun na héifeachtaí díobhálacha a laghdú, lena n-áirítear nochtadh fadtéarmach do thorann comhshaoil ó bhóithre, ó iarnróid agus ó thrácht aerfoirt agus cosaint 'limistéir chiúin', a léirítear go dtugann siad tairbhí suntasacha sláinte agus folláine. Tá Plean Gníomhaíochta Torainn d'Aerfort Bhaile Átha Cliath ullmhaithe ag Comhairle Contae Fhine Gall (Féach Caibidil 8: Aerfort Bhaile Átha Cliath (Mír 8.5.7: Cosaint Chomhshaoil agus Inbhuanaitheacht a Chinntiú) agus Plean Gníomhaíochta Torainn ar leith do Chontae Fhine Gall (le heolas a thabhairt do Cheirtleán Bhaile Átha Cliath Torainn Timpeallachta). Plean Gníomhaíochta 2018 – 2023), i gcomhlíonadh na gceanglas faoi Threoir Chomhshaoil an AE maidir le Torainn agus na Rialacháin um Thorann Comhshaoil Ní mór na Pleananna Gníomhaíochta Torainn agus na Léarscáileanna Torainn a athbhreithniú gach 5 bliana Is é príomhchuspóir na bPleananna Gníomhaíochta Torainn a sheachaint, na héifeachtaí díobhálacha a chosc agus a laghdú nuair is gá ar bhonn tosaíochta, lena n-áirítear crá de bharr nochtadh fadtéarmach do thorann comhshaoil.

Tá na Pleananna seo dírithe ar bheartas straitéiseach a fhorbairt agus ar thorann comhshaoil a bhainistiú agus aithnítear i bPlean Gníomhaíochta Torainn Fhine Gall cuir chuige maidir le conas a bhainisteoidh an Chomhairle gach saincheist torainn comhshaoil, bíodh sé straitéiseach nó áitiúil, rialaithe nó neamhrialaithe. Leagann na Pleananna amach conas a dhéileálann an Chomhairle le núiseanna áitiúla torainn agus gearáin chomh maith le saincheisteanna pleanála, forbartha agus bainistíochta tráchta. (Ní chlúdaíonn na pleananna, áfach, torann maidir le sláinte agus sábháilteacht san ionad oibre, torann laistigh d'aon mhodh iompair nó torann de bharr gníomhaíochtaí míleata i limistéir mhíleata.). Tá Clár Torainn Aigéin d'Éirinn bunaithe ag an EPA freisin. Is í an EPA an t-údarás inniúil náisiúnta faoi na Rialacháin Torainn.

Sainaithníodh Léarscáileanna Straitéiseacha Torainn a shainaithníonn na foinsí is suntasaí de nochtá torainn ó bhóithre agus ó iarnród faoi na Rialacháin Torainn Comhshaoil agus cuirtear i láthair iad sa Phlean Gníomhaíochta Torainn do Chontae Fhine Gall 2018-2023. Is féidir na léarscáileanna seo a úsáid chun na príomhlimistéir a aithint ina bhféadfaí torann a mheas a bheith ábhartha d'iarratais phleanála a bhaineann le forbairt atá íogair ó thaobh torainn. Tríd an bpróiseas bainistíochta forbartha, is féidir leis an gComhairle drochthionchar truailithe torainn a íoslaghdú trí fhorbairtí atá dian ar thorann a rialú agus nach gceadaítear iad a shuíomh in aice le ceantair chónaithe níos íogaire. Ina theannta sin, nuair a mheastar go bhfuil a

gur dócha go gcruthóidh an fhorbairt a bheartaítear suaitheadh de bharr torainn, is féidir leis an údarás pleanála coinníoll pleanála a fhorchur a chuireann teorainn leis na huairanta oibriúcháin agus an leibhéal giniúna torainn.

Glacfaidh an Chomhairle cur chuige straitéiseach maidir le torann comhshaoil a bhainistiú laistigh dá limistéar feidhme agus déanfar é seo trína chinntiú go ndéanfar measúnuithe torainn cuí maidir le hiarratais phleanála ar fhorbairtí cónaitheacha agus eile atá íogair ó thaobh torainn laistigh de na comhrianta torainn ábhartha arna gcur i láthair ag an Straitéis Straitéiseach. Léarscáileanna Torainn sa Phlean Gníomhaíochta Torainn nó in aon léarscáileanna comhrianta torainn eile a d’ullmhaigh Comhairle Contae Fhine Gall. Ba cheart go leanfadh measúnuithe torainn prionsabail an dea-dhearaidh fhuaimiúil ar aon dul le “Treoir Chleachtais Ghairmiúil ar Phleanáil & Torann: Forbairtí Cónaithe Nua” (2017) ionas go mbeidh forbairt deartha chun leibhéal torainn inmheánaigh inghlactha a bhaint amach – tá sonraí breise i gCaibidil 14 Bainistíocht Forbartha. Caighdeán, Alt 14.20.17: Torann)

Beartas IUP38 Plean Gníomhaíochta Torainn Timpeallachta Ceirtleán Bhaile Átha Cliath

Tacaíocht a thabhairt do bhainistiú réamhghníomhach torainn sa Chontae agus leanúint ag obair le hÚdarás Áitiúla Bhaile Átha Cliath agus gníomhaireachtaí reachtúla ábhartha, trí bhearta a chur i bhfeidhm chun torann a sheachaint, a mhaolú agus a íoslaghdú de réir an Phlean Gníomhaíochta Torainn do Chontae Fhine Gall. 2018-2023 agus Plean Gníomhaíochta Torainn Timpeallachta Cheirtleán Bhaile Átha Cliath 2018-2023 (agus aon phleananna ina dhiaidh sin).

Beartas IUP39 Ag Obair le Páirtithe Leasmhara

Leanúint ar aghaidh ag obair i gcomhar le geallsealbhóirí ábhartha lena n-áirítear an NTA, TII agus an EPA chun bonneagar cosanta torainn níos sábháilte a chur chun cinn agus a fheabhsú ag teacht le fás daonra agus méaduithe tráchta feadh ár mbóithre náisiúnta go léir.

Cuspóir IUO60 Pleananna Torainn a Chur i bhFeidhm

Moltaí pleanála spásúlachta agus gníomhaíochtaí Phlean Gníomhaíochta Torainn Timpeallachta Cheirtleán Bhaile Átha Cliath 2018-2023 agus an Phlean Gníomhaíochta Torainn d’Aerfort Bhaile Átha Cliath 2019-2023 (nó aon phlean ina dhiaidh sin) a chur i bhfeidhm, ag obair i gcomhar leis na gníomhaireachtaí reachtúla ábhartha.

Cuspóir IUO61 Forbairtí Íogair Torainn

Breathnaigh ar shuíomh, dearadh agus tógáil forbairtí atá íogair ó thaobh torainn, lena chinntiú go bhfuil siad cosanta ó mhórfhoinsí torainn, nuair is praiticiúil, agus chun tacú le agus éascú a dhéanamh ar mhionatáireacht agus ar fhorfheidhmiú bhearta laghdaithe torainn ag Roinn Sláinte Comhshaoil Fhine Gall i gceantair.
ag fulaingt barraíocht torainn.

Cuspóir IUO62 Léarscáileanna um Nochtadh Torainn

Tabharfaidh forbairtí le haghaidh úsáidí íogaire torainn aird ar na léarscáileanna nochtaithe torainn atá i bPlean Gníomhaíochta Torainn Fhine Gall 2018 – 2023 nó ar aon léarscáilíocht bhreise a d’ullmhaigh Comhairle Contae Fhine Gall, agus beidh ar fhorbróirí measúnú tionchair torainn agus pleananna maolaithe a sholáthar, nuair a riachtanach, d’aon fhorbairt nua íogair ó thaobh torainn laistigh de na ceantair seo.

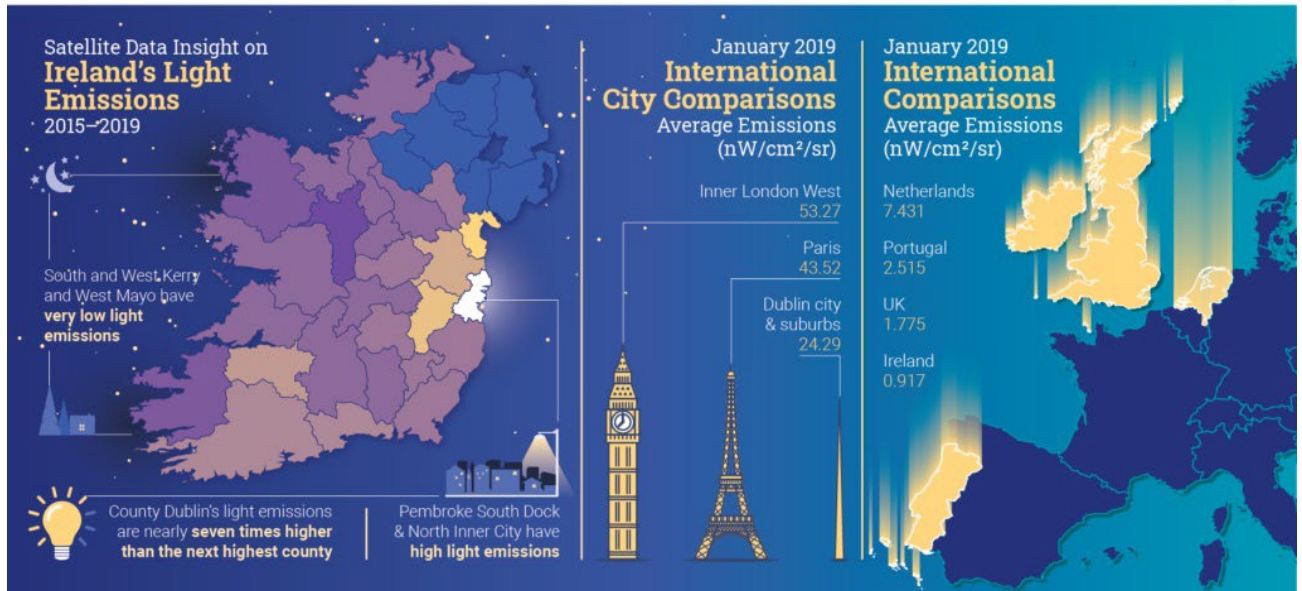
11.9.3 Solas

Tá méadú ag teacht ar thruailliú solais i bhFine Gall agus i Réigiún an Oirthir de bharr leibhéal mhéadaithe forbartha. Is féidir le truailliú solais tagairt do sholas na spéire (geallú spéir na hoíche thar limistéir uirbeacha), foghail solais (nuair a thiteann solas áit nach bhfuil sé beartaithe) nó dalladh solais (áit a bhfuil an solas ró-gheal). Níl aon Treoirlínte Éireannacha ann faoi láthair maidir le truailliú solais a rialú. Tá soilsíú leordhóthanach riachtanach le haghaidh timpeallacht shábháilte agus shlán. Mar sin féin, aithnítear níos mó doirteadh solais ó shoilsíú iomarcach nó droch-dheartha mar núis fhéideartha do réadmhaoine máguaird agus mar bhagairt don fhiadhúlra atá íogair ó thaobh solais de. Cé go bhfuil limistéir mhóra de shaintréithe tuaithe agus cósta ag Fine Gall, lena n-áirítear conairí abhann, atá íogair go háirithe do thruailliú solais.

Tá solas saorga tábhachtach do ghnólachtaí, do thithe, do bhóithre agus do chríocha áineasa, ach is féidir le húsáid mhíchuí nó iomarcach an tsolais shaorga – go háirithe solas gorm – dochar a dhéanamh don fhiadhúlra, go háirithe speicis oíche agus do shláinte an duine de bharr cur isteach ar chodladh. Sa chás go dteastaíonn cead pleanála do thograí do shoilsíú nua, cinnteoidh an Chomhairle go ndearfar iad go cúramach agus go híogair.

De réir staidéar a rinne an Phríomh-Oifig Staidrimh le déanaí (“Cén Dorcha É do Spéir?” Solais Saorga a Mheastachán in Éirinn ó Shatailíte Imagery, 2015-2019), tá astuithe solais shaorga ag Baile Átha Cliath beagnach seacht n-uair níos airde ná aon Chontae ar bith eile. Tá sé seo bunaithe ar staidéar ar shonraí satailíte thar thréimhse 5 bliana. Is ábhar méadaitheach spéise an phobail é Solas Saorga san Oíche (ALAN). Le blianta beaga anuas, tá imní faoi leibhéal iomarcacha soilsithe saorga tar éis taighde agus reachtaíocht a thiomáint i dtíortha lena n-áirítear an Fhrainc agus an RA.

Estimating artificial light in Ireland from satellite imagery

Source: Dark Sky Ireland

Ag féachaint do nádúr tuaithe Fhine Gall go príomha, tá an Contae íogair do thruaillíú solais. Féadann glow spéir cur isteach ar deireadh thiar ar an suaimhneas a bhaineann le ceantair thuaithe. Ní hamháin go mbíonn tionchar ag truaillíú solais ar dhaoine ach is féidir leis tionchar diúltach a bheith aige ar an mbithéagsúlacht freisin trí dhul i bhfeidhm ar ghnáthphatrúin laethúil plandaí agus ainmhithe. Tá éifeachtaí tionchair ar bhithéagsúlacht soiléir nuair a bhíonn éin ag canadh nó ag ithe tar éis an dorchadais.

Go ginearálta, is dócha gurb iad páirceanna spóirt agus soilsiú slándála an chúis núis is mó. Mar an gcéanna, cuirtear amú solais do dhoirteadh solais neamhriachtanach, rud a chuireann amú fuinnimh ar a seal, rud a fhágann nach bhfuil gá le scaoileadh CO₂ isteach san atmaisféar.

Gan dea-dhearadh, pleanáil agus beartas chun truaillíú solais a laghdú, tá fíor-bhaol ann go gcaillfear na suíomhanna oidhreachta nádúrtha seo ar fud na tíre. Leanfaidh Dréachtphlean Forbartha Fhine Gall ag cur san áireamh beartais chun ceantair a chosaint ó thruaillíú solais agus ó dhoirteadh solais ó thuilte.

11.9.3.1 Soilsiú Poiblí i bhFíne Gall

Tá an tiomáint chun costais agus táirgeadh carbóin ó soilsiú poiblí a laghdú ag tabhairt faoi stiúir náisiúnta soilsiú dé-óid astaithe solais (LED) atá níos tiosaí ar fhuinneamh. Mar gheall ar fad saoil na lampaí stiúir (go hiondúil 25 bliain), beidh éifeacht fhadtéarmach ag aon trealamh atá suiteáilte anois, agus mar sin tá freagracht orainn an rogha is fearr a chur i bhfeidhm maidir le soilsiú chomh maith lena thionchar níos leithne bunaithe ar chothromaíocht eolasach. na fianaise reatha.

Tá tionchair timpeallachta agus sláinte ann le soilse faoi stiúir ardteochta ina bhfuil níos mó solais “gorm-saibhir”.

Cuirfidh Fine Gall chun cinn glacadh le soilsiú teocht níos ísle (dath níos teo), a sholáthraíonn an t-iarbhéid is fearr de shábháil costais, sábháilteacht ar bhóithre agus sábháilteacht phearsanta trí sholas níos fearr cothromaithe agus dearcadh feabhsaithe, chomh maith le laghdú ar an tionchar ar an gcomhshaol. Leanfaidh Fine Gall d’aird a thabhairt ar dhea-chleachtas i soilsiú poiblí.

Beartas IUP40 Truailiú Solais

suíteálacha oiriúnacha soilsithe a chur chun cinn, ag baint leasa as dea-chleachtas arna fhoilsiú ag an údarás ábhartha, atá deartha chun truailiú solais / éifeachtaí comhshaoil nach dteastaíonn a íoslaghdú agus an solas a shroicheann an réimse poiblí a uasmhéadú.

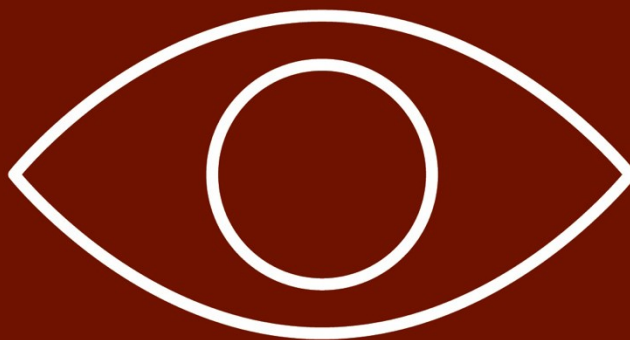
Cuspóir IUO63 Scéimeanna Soilsithe a Dhearadh

A éileamh go laghdóidh dearadh na scéimeanna soilsithe íoslaghdú doirteadh solais nó truailithe isteach sa timpeallacht máguaird agus cinnteoidh scéimeanna nua nach mbeidh aon drochthionchar do-ghlactha ar fhorbairt chomharsanachta, ar thaitneamhacht amhairc agus ar bhithéagsúlacht sna ceantair máguaird.

Cuspóir IUO64 Soilsiú: Forbairtí Nua

A éileamh go ndéanfaí soilsiú cuí ar fhorbairtí nua agus go n-úsáideann gach soilsiú poiblí agus seachtrach i bhforbairtí cónaithe agus tráchtála nua luminaires atá thar a bheith tíosach ar fhuinneamh, agus úsáid á baint as straitéisí coigilte fuinnimh (cosúil le maolú ar aon dul le taraifí comhaontaithe náisiúnta).

IMPLEMENTATION AND MONITORING

CHIEF EXECUTIVE'S DRAFT PLAN DECEMBER 2021

FINGAL DEVELOPMENT PLAN 2023- 2029

CAIBIDIL 12 CUR I BHFEIDHM AGUS MONATÓIREACTH

12.1 Réamhrá

Tá cur i bhfeidhm agus seachadadh Phlean Forbartha Fhine Gall ina phríomhchuspóir ag Comhairle Contae Fhine Gall, agus admhaítear go dteastaíonn raon comhbheartaithe gníomhartha ón eagraíocht ar fad chun a chinntiú go gcuirtear polasaithe agus cuspóirí an Phlean i bhfeidhm go hiomlán. Leagann an Plean amach fis agus forbhreathnú straitéiseach na Comhairle, lena n-áirítear beartais agus cuspóirí a threoróidh fás inbhuanaithe Fhine Gall sa todhchaí.

Bainfidh an Chomhairle úsáid as a raon leathan cumhachtaí agus freagrachtaí reachtúla chun cuspóirí an Phlean a bhaint amach agus a chur i bhfeidhm. Aithnítear freisin go bhféadfadh go dtógfadh roinnt timthriallta plean chun cuspóirí a chur i bhfeidhm go hiomlán.

Cé go nglacfaidh an Chomhairle ról ceannaireachta i gcur i bhfeidhm agus i seachadadh príomhbheartais agus cuspóirí an Phlean, beidh gá freisin le rannpháirtíocht agus comhoibriú leanúnach le pobail áitiúla, le páirtithe leasmhara ábhartha agus le húdaráis Áitiúla tadhlacha. Tá an comhoibriú seo riachtanach chun torthaí inmhianaithe a bhaint amach agus chun cur i bhfeidhm rathúil sainbheartais agus sainchuspóirí a chinntiú. Déanfaidh an Chomhairle, trí chomhoibriú le pobail agus líonraí, mar an Líonra Rannpháirtíochta Poiblí, an Clár um Chuimsiú Sóisialta, Pobail agus Gníomhachtaithe, Coiste Forbartha Pobail Áitiúil Fhine Gall, agus Comhairle na nÓg Fhine Gall, próisis rannpháirtíochta leanúnacha a fhorbairt chun an Fhorbairt a chur i bhfeidhm. Plean.

Déanfaidh Comhairle Contae Fhine Gall tuarascáil dhá bhliain ar dhul chun cinn ar an bPlean, áit a sainaithnítear gach sainchuspóir agus taifeadfar dul chun cinn ar chur i bhfeidhm an Phlean. Leanfaidh an Chomhairle freisin de bheith i dteagmháil le Comhthionól Réigiúnach an Oirthir agus Lár na Tíre agus tuairisceoidh sí ar an dul chun cinn atá déanta maidir le tacú le cuspóirí an RSES agus an MASP de réir Alt 25A(1) den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú).

12.2 Cur i bhfeidhm

Is príomhmheicníocht do chur i bhfeidhm agus monatóireacht bheartais agus chuspóirí an Phlean ná an próiseas Bainistíochta Forbartha, a chuimsíonn faisnéis maidir le líon na n-iarratas pleanála, na n-aonad ceadaithe agus tógtha etc.

Le linn na céime forfheidhmithe, glacfar bearta réamhghníomhacha chun seachadadh na spriocanna tithíochta atá leagtha amach sa Chroí-Straitéis a chumasú. Tá beartais agus cuspóirí an Phlean ailínithe le príonsabail an fháis dhlúth mar atá sonraithe sa NPF agus sa RSES. Is príomhbhealaí chun an Plean a chur i bhfeidhm iad bearta gníomhacha bainistithe talún lena n-áirítear cur i bhfeidhm an tobhaigh ar láithreáin fholmha ar na tailte folamha cónaithe agus athnuachana go léir mar atá leagtha amach san Acht um Athghiniúint Uirbeach agus Tithíocht 2015 (arna leasú). Soláthróidh Pleananna Limistéir Áitiúil, Máistirphleananna agus Creatphleananna raon eile meicníochtaí chun bainistíocht gníomhach talún a chinntiú.

Ina theannta sin, rinneadh ‘Staidéar ar Acmhainn Uirbeach Fhine Gall 2021’ chun eolas a thabhairt d’ullmhú an Phlean agus chun léargas a thabhairt ar na deiseanna a d’fhéadfadh a bheith ann do chomhdhlúthú laistigh de na réimsí atá ann cheana féin.

lonnaíochtaí, raon de shuímh de mhéideanna éagsúla aitheanta laistigh de shráidbhailte, bailte agus lárionaid uirbeacha mhóra a chuireann féidearthacht ar fáil do sheachadadh suntasach cónaithe ar thalamh glas, athfhorbraíochta, tailte folamha agus tearcúsáidte. Beidh an staidéar seo agus na Máistirphleananna agus na Creatphleananna a bheidh mar thoradh air do réimsí roghnaithe ina bpríomhfhachtóirí i gcur i bhfeidhm bheartais agus chuspóirí an Phlean.

Leanfaidh an Chomhairle ag fáil maoinithe ó chlár infheistíochta stáit agus eile chun tacú le cur i bhfeidhm bheartais agus chuspóirí an Phlean, lena n-áirítear maoiniú faoi na Cistí Athghiniúna agus Forbartha Tuaithe agus Uirbeach.

Féachann Comhairle Contae Fhine Gall le cur i bhfeidhm an Phlean a chur chun cinn ar bhealach réasúnach agus seicheamhach. Tá sé mar aidhm freisin a chinntiú go ndéantar forbairtí a chéimniú go cuí agus go ndéantar áiseanna riachtanacha, mar bhonneagar bóithre, uisce, séarachas, scoileanna agus áiseanna pobail, a dhaingniú agus a sholáthar i gcomhar le forbairtí molta.

D'fhéadfadh cur i bhfeidhm bheartais agus chuspóirí an Phlean, agus seachadadh na dtorthaí pleanála inmhianaithe, a bheith faoi réir raon factóirí seachtracha, go háirithe cúinsí eacnamaíocha níos leithne agus infhaighteacht acmhainní.

12.3 Monatóireacht

Tá sé beartaithe go bhfeidhmeoidh an córas forfheidhmithe agus monatóireachta mar lúb aiseolais fhoirmiúil. Beidh an creat ina ionchur fianaise-bhunaithe agus comhtháthófar é leis an bpróiseas athbhreithnithe ar Phlean Forbartha Fhine Gall 2029 – 2035 ina dhiaidh sin. Tá an creat seo deartha freisin chun cabhrú leis an Údarás Pleanála tuarascálacha a ullmhú chun a riachtanais reachtúla a chomhlíonadh, lena n-áirítear:

- Athbhreithniú 2 Bhliain ar Phlean Forbartha Fhine Gall 2023 – 2029.
- Tuairisciú don Tionól Réigiúnach ag leagan amach an dul chun cinn atá déanta maidir le tacú le cuspóirí an RSES.

Ullmhóidh Comhairle Contae Fhine Gall Tuarascáil Monatóireachta ar an bPlean Forbartha Bliantúil ar an gCroí-Straitéis. Déanfar monatóireacht ar ghníomhaíocht forbartha tithíochta nua, agus léireoidh an tuarascáil na treochtaí forbartha atá le brath ag leibhéal na lonnaíochta agus déanfar measúnú ar chomhsheasmhacht na dtreochtaí sin leis na spriocanna tithíochta agus daonra comhaontaithe mar atá leagtha amach i gCroí-Straitéis an Phlean. Foinseofar an fhaisnéis seo ó phróisis inmheánacha ar nós sonraí pleanála Bainistíochta Forbartha agus foinsí seachtracha ar nós an Phríomh-Oifig Staidrimh.

Tá ról tábhachtach ag Comhairle Contae Fhine Gall freisin ar Thascfhórsa Comhordaithe Soláthair Tithíochta Bhaile Átha Cliath, tionscnamh de chuid Foirgníocht 2020 – Straitéis d'Earnáil Tógála Athnuaithe an Rialtais. Cuimsíonn an tascfhórsa na ceithre údarás áitiúla i mBaile Átha Cliath, an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta, agus roinnt comhlachtaí eile. Tiomsaíonn Comhairle Contae Fhine Gall nuashonruithe rialta ar fhorbairtí cónaithe atá tugtha chun críche, atá á dtógáil agus iad siúd atá sa chóras pleanála faoi láthair, mar iarratais phleanála reatha, chun monatóireacht a dhéanamh ar sholáthar na n-aonad tithíochta agus ar an chandam de láithreáin 'réidh le dul' agus forbairtí féideartha i. an Chontae.

Éilíonn Airteagal 10 den Treoir SEA monatóireacht a dhéanamh ar na héifeachtaí suntasacha comhshaoil a bhaineann le cur i bhfeidhm an Phlean chun éifeachtaí díobhálacha gan choinne a

shainaitint, ag céim luath, agus chun go mbeifear in ann gníomh leasaithe cuí a dhéanamh. Cé go n-ionchorpraíonn an córas monatóireachta atá leagtha amach thíos roinnt monatóireachta ar chuspóirí a bhaineann leis an gcomhshaol, tá an measúnú monatóireachta agus meastóireachta iomlán agus cuimsitheach, a éilítear a dhéanamh faoi Airteagal 10 den Treoir SEA, leagtha amach sa Mheasúnú Straitéiseach Timpeallachta a ghabhann leis an bPlean.

Tá gach iarracht déanta chun polasaithe agus cuspóirí a cheapadh sa Phlean atá SMART (Sainiúil, Intomhaiste, Inshannta, Réalaíoch agus A Bhaineann le Am). Aithnítear, áfach, nach féidir gach beartas agus cuspóir a thomhas i luachanna cainníochtúla atá so-aitheanta. Tá raon leathan ag baint le go leor de na polasaithe atá san áireamh sa Phlean agus tá go leor beartas ceaptha chun éascú agus tacú le toradh roghnaithe, seachas feidhmiú mar mhodh díreach chun an toradh a sheachadadh. Baineann go leor polasaithe agus cuspóirí leis an bpróiseas Bainistíochta Forbartha a chuirfear i bhfeidhm trí phróisis agus nósanna imeachta inmheánacha seanbhunaithe.

Féachann an Córas Forfheidhmithe agus Monatóireachta le ailíniú a dhéanamh, nuair is féidir, leis na táscairí cearta a léiríonn agus a thomhaiseann go cuí an bhfuil beartas agus cuspóir á bhaint amach. Mar gheall ar líon, castacht agus nádúr fadtéarmach roinnt de na beartais agus na cuspóirí, ní gá go mbeadh sé praiticiúil dul chun cinn gach ceann ar leith a léiriú. Tá córas monatóireachta bunaithe chun tuiscint níos fearr a sholáthar maidir le cé acu an bhfuil agus cé chomh mór agus atá polasaithe agus cuspóirí an Phlean á gcur i gcrích. Soláthraíonn an córas seo do mheasúnú ar ghníomhaíocht thar shaolré an Phlean, lena n-áirítear bearta cáilíochtúla agus cainníochtúla ar na beartais agus na cuspóirí. Tá Córas Forfheidhmithe agus Monatóireachta an Phlean leagtha amach i Rannán 12.5 thíos.

12.5 Córas Forfheidhmithe agus Monatóireachta

Caibidil 2 – Pleanáil le haghaidh Fáis

Beartas	Cur i bhfeidhm	Monatóireacht (príomhfheidhmíocht táscaire/foinse sonraí)
Beartas CSP1 - Croí-Straitéis	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh.	Cinntigh go bhfuil go leor tailte críosaithe. Próiseas láidir monatóireachta a chur i bhfeidhm maidir le gach soláthar tithíochta do gach lonnaíocht. Bunachar sonraí a chruthú agus a chothabháil de thalamh críosaithe le haghaidh forbartha cónaithe nach bhfuil forbartha fós. Críochnaithe teaghaisí nua. Foinse Sonraí: Sonraí pleanála (APAS), tuairisceáin tascfhórsa tithíochta, sonraí an CSO.
Beartas CSP2	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh	Céatadán na n-áitreabh nua a críochnaíodh agus a ghintear fostaíocht forbairtí laistigh de gach lonnaíocht agus ceantar uirbeach i bhFine Gall. Foinse sonraí: Sonraí pleanála (APAS), GeoDirectory
Beartas CSP14	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh	Céatadán na n-áitreabh nua a críochnaíodh agus a ghintear fostaíocht forbairtí laistigh de gach lonnaíocht agus ceantar uirbeach i bhFine Gall.

		Foinse sonraí: Sonraí Pleanála (APAS), tuairisceáin tascfhórsa tithíochta, comhlánú áitribh (CSO), sonraí Dhaonáireamh 2022, GeoDirectory
Beartas CSP5 – Limistéir Forbartha Straitéisí	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh, soláthraithe bonneagair.	Céatadán na forbartha laistigh de na limistéir fáis chónaithe agus fostaíochta a aithníodh sa MASP. Foinse: Sonraí pleanála, tuairisceáin tascfhórsa tithíochta, sonraí CSO, Geodirectory
Beartas CSP11 - Tailte le haghaidh fostaíochta	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh agus an Roinn Forbartha Eacnamaíochta, Fiontair & Turasóireachta, PÁEP	Monatóireacht a dhéanamh ar chandam na dtailte fostaíochta a forbraíodh. Fócas ar nóid iompair phoiblí ardacmhainneachta. Foinse sonraí: Pleanáil sonraí (APAS), GeoDirectory.
Beartas CSP13, CSP19 – Forbairt chónaithe	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh agus Ranna eile Fhine Gall, soláthraithe bonneagair.	Críochnaithe teaghaisí nua. Eolas ar easnaimh bhonneagair. Foinse Sonraí: Éagsúla
Beartas CSP20, CSP21, CSP22 agus CSP23, CSP24 - Ceantair laistigh de Chathair Bhaile Átha Cliath agus na Bruachbhailte	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh, Ranna eile Fhine Gall agus soláthraithe bonneagair.	Críochnaithe áitribh nua agus fostaíocht sna ceantair seo. DLúis níos airde agus an chéad chur chuige lár an bhaile a chur i bhfeidhm. Foinse Sonraí: Éagsúla.
Beartas CS 25, CSP26, CSP27, CSP28, CSP29 - Príomhbhaile (Sord)	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh, Ranna eile Fhine Gall agus soláthraithe bonneagair.	Cur i bhfeidhm na bpríomh-mholtaí ag éirí as an tionscadal ‘Sord Inbhuanaithe’. Athghiniúint ar thailte lár an bhaile nach mbaintear úsáid astu go leor/láithreáin inlíonta. LAP a ullmhú don chúlsoláthar talún straitéiseach ag Halla an Leasáin. Tacú le seachadadh MetroLink. Críochnaithe áitribh nua agus fostaíocht. Foinse Sonraí: Éagsúla.
Beartas CSP30, CSP31 agus CSP32 – Bailte fáis féinchothaitheacha	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh agus Ranna eile Fhine Gall	Réimsí forbartha straitéiseacha a shaináithnítear sa MASP a sheachadadh Foinse Sonraí: Sonraí pleanála (APAS), Geodirectory, sonraí daonáirimh
Beartas CSP33, CSP34, CSP35, CSP36, CSP37 - Bailte féinchothabhálacha	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh agus Ranna eile Fhine Gall	Críochnaithe áitribh nua agus forbairtí/gníomhaíocht tráchtála. Straitéis lonnaithe a chur i bhfeidhm. Foinse Sonraí: Sonraí pleanála (APAS), Geodirectory, sonraí daonáirimh

Beartas CSP39, CSP40, CSP41, CSP42 - Bailte agus Sráidbhailte Tuaithe	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh agus Ranna eile Fhine Gall	Éileamh tithíochta ginte faoin tuath a dhíriú chuig sráidbhailte/cnuasaigh thuaithe, athúsáid agus athshlánú an stoic tithíochta atá ann cheana a spreagadh, sráidbhailte tarraingteacha bríomhara, forbairt tráchtála go lár na sráidbhailte a chur chun cinn. Foinse Sonraí: Sonraí pleanála (APAS), sonraí daonáirimh.
Beartas CSP43, CSP44, CSP45 – Cnuasaigh Tuaithe agus Ceantar Tuaithe	Bainistíocht Forbartha	An Straitéis Lonnaíochta Tuaithe a chur i bhfeidhm Foinse Sonraí: Sonraí Pleanála (APAS), sonraí daonáirimh.

Caibidil 3: Déanamh Áite Inbhuanaithe agus Tithe Ardchaighdeáin

Beartas	Cur i bhfeidhm	Monatóireacht (príomhfheidhmíocht táscaire / foinse sonraí)
Beartas SPQHP1, SPQHP2- Cruthú Áite Sláintiúil	Ranna Chomhairle Contae Fhine Gall: Rannóg Pleanála & Bonneagair Straitéisigh / Roinn Tithíochta / Roinn Oibríochtaí / Roinn Pobail & Spóirt / An Roinn Eacnamaíochta, Fiontair, Turasóireachta agus Cultúir	Fhine Gall Clár Caipitil (Clár rollach 3 bliana), sruthanna maoinithe Stáit (lena n-áirítear URDF) Bainistiú Gníomhach Talún lena n-áirítear LAPanna, Creatphleananna, Cuid VIII Forbairt, Iarratais Phleanála. Foinse Sonraí: Clár Caipitil Fhine Gall, Clár Oibre na Roinne sa Toghchán, Sonraí Iarratais Pleanála.
Beartas SPQHP3, SPQHP4, SPQHP5, SPQHP6, - Réimsí Poiblí Rathúla lena n-áirítear Straitéisí Lár an Bhaile chun Tosaigh.	Ranna Chomhairle Contae Fhine Gall: Rannóg Pleanála & Bonneagair Straitéisigh / Roinn Tithíochta / Roinn Oibríochtaí / An Roinn Eacnamaíochta, Fiontair, Turasóireachta agus Cultúir	Cur i bhfeidhm Scéimeanna Pleanála lena n-áirítear Sord Inbhuanaithe, Creatphlean Uirbeach an Rois agus Ár mBaile Brigín le tacaíocht ó Chlár Caipitil Fhine Gall agus ó shruthanna maoinithe Stáit (URDF san áireamh). Foinse Sonraí: Clár Caipitil Fhine Gall, Clár Oibre na Roinne, Sonraí Iarratais Pleanála.
Beartas SPQHP7, SPQHP8 - Croístraitéis agus Fás Tithíochta	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh, An Roinn Tithíochta	Críochnaithe teaghaisí nua. Foinse Sonraí: Críochnaithe áitribh CSO, Tuairisceáin an Tascfhórsa Tithíochta, sonraí Iarratais Phleanála.
Beartas SPQHP9, SPQHP10, SPQHP11- Soláthar Tithíochta a Chinntiú	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh, An Roinn Tithíochta	Críochnaithe teaghaisí nua.

		Foinse Sonraí: Críochnaithe áitribh CSO, Tuairisceáin an Tascfhórsa Tithíochta, sonraí Iarratais Phleanála.
Beartas SPQHP16, QHP17- Tithíocht do Chách	An Roinn Tithíochta	A chinntiú go gcuirtear i bhfeidhm an Prionsabail agus Treoirlínte don Údarás Pleanála 2020, Straitéis Fhine Gall a Thacaíonn le Daoine Breacaosta 2018-2023, agus Clár Cóiríochta Fhine Gall don Lucht Siúil 2019-2024, (Straitéis Fhine Gall a Thacaíonn le Daoine Breacaosta agus Clár Chóiríochta don Lucht Siúil nuashonraithe a ullmhú de réir mar is gá) Foinse Sonraí: Forfheidhmiú Straitéis Fhine Gall a Thacaíonn le Daoine Breacaosta agus Clár Cóiríochta don Lucht Siúil
Beartas SPQHP30 - Cailíocht na Forbartha Cónaithe	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh, An Roinn Tithíochta	Cloí le Treoirlínte Pleanála S28 agus SPPRanna. Forbairt Chuid VIII de réir Threoirlínte Alt 28. Foinse Sonraí: Sonraí Iarratais Phleanála
Beartas SPQHP33, Beartas SPQHP34, Beartas SPQHP35- Compact Growth, Comhdhlúthú agus Athghiniúint		Céatadán na forbartha cónaithe laistigh de Chathair Bhaile Átha Cliath agus na Bruachbhailte, nó tadhlaigh léi, áitribh nua a críochnaíodh. Foinse Sonraí: Críochnaithe áitribh CSO, Tuairisceáin Tascfhórsa Tithíochta.
Beartas SPQHP38, Beartas SPQH39 - Limistéir faoi Mhíbhuntáiste agus Láithreáin Thréigthe.	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh/An Roinn Tithíochta.	Cur i bhfeidhm Scéimeanna Pleanála lena n-áirítear Sord Inbhuanaithe agus Ár mBaile Brigín le tacaíocht ó Chlár Caipitil Fhine Gall agus maoiniú Stáit (URDF san áireamh) Líon na láithreán atá ar Chlár na Láithreán Folamh Foinse Sonraí: Clár Caipitil Fhine Gall, Clár Oibre na Roinne, Clár na Láithreán Folamh, Sonraí Iarratas Pleanála.
Beartas SPQHP40, Beartas SPQHP41, Beartas SPQHP42, Beartas SPQH P43, Beartas SPQHP44, Beartas	Pleanáil agus Bonneagar Straitéiseach Roinn	Iarratais pleanála a deonaíodh cead ar thailte criosaithe 'RV' 'RC' 'RU' 'HA' agus 'GB' laistigh de

SPQHP45 -
Straitéis Lonnaíochta Tuaithe
Fhine Gall

Thuath Fhine Gall.

	Foinse Sonraí: Sonraí Iarratais Phleanála (APAS).
--	---

Caibidil 4 – Bonneagar Pobail & Spás Oscailte

Beartas	Cur i bhfeidhm	Monatóireacht (príomhfheidhmíocht táscaire / foinse sonraí)
Beartas CIOSP1 - Bonneagar Pobail agus Sóisialta	Comhairle Contae Fhine Gall/Roinn Pleanála/ Pobal, Cultúir & Spóirt /Roinn na bPáirceanna	Iniúchadh ar bhonneagar sóisialta agus áiseanna pobail tras-rannach Fhine Gall den chontae a ullmhú agus a chur i bhfeidhm. Cur i bhfeidhm an Phlean Chorporáidigh agus an PÁEP. Foinse Sonraí: Iniúchadh ar áiseanna pobail agus ar bhonneagar sóisialta, plean corparáideach agus PÁEP.
Beartas CIOSP2 - Iniúchtaí ar Bhonneagar Pobail agus Sóisialta	Bainistíocht Forbartha	Sonraí bunaithe ar fhianaise curtha faoi bhráid an Údaráis Phleanála chun cinneadh eolasach a dhéanamh ar na háiseanna atá riachtanach nó nach bhfuil. Comhairliúchán leis an Roinn Pobail, Cultúir & Spóirt Foinse Sonraí: Sonraí pleanála agus torthaí iniúchtaí ar bhonneagar pobail agus sóisialta, An Roinn Pobail, Cultúir & Spóirt
Beartas CIOSP3 - Soláthar tráthúil áiseanna pobail	An Roinn Bainistíochta Forbartha/Pobail, Cultúir & Spóirt	An Roinn Bainistíochta Forbartha/Pobail, Cultúir & Spóirt Foinse Sonraí: Sonraí pleanála agus torthaí iniúchtaí ar bhonneagar pobail agus sóisialta agus an Roinn Pobail, Cultúir agus Spóirt (iniúchadh ar áiseanna pobail agus bonneagair shóisialta CCFG).
Beartas CIOSP4 & CIOSP6 - Cuimsiú sóisialta	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh/ Pobal, Cultúir & Spóirt	Cur i bhfeidhm an Phlean Chorporáidigh agus an PÁEP.

		Foinse Sonraí: iniúchadh ar áiseanna pobail agus ar bhonneagar sóisialta, plean corparáideach agus PÁEP.
Beartas CIOSP8 & CIOSP14 - Áiseanna Spóirt	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh/ Pobal, Cultúir & Spóirt	<p>Iniúchadh ar bhonneagar sóisialta agus áiseanna pobail tras-rannach Fhine Gall den chontae a ullmhú agus a chur i bhfeidhm. Cur i bhfeidhm an PÁEP. Cur i bhfeidhm an Spóirt agus Iniúchadh Saoráidí Áineasa 2021 do na ceantair toghcháin áitiúla i mBaile Brigín, Sord, An Ros-Lusca.</p> <p>Foinse Sonraí: Sonraí pleanála agus torthaí iniúchtaí ar bhonneagar pobail agus sóisialta iniúchta ar shaoráidí pobail agus ar bhonneagar sóisialta, PÁEP, Iniúchadh ar Shaoráidí Spóirt agus Áineasa 2021.</p>
Beartas CIOSP9 - Oideachas agus Sláinte	Bainistíocht Forbartha agus an Roinn Oideachais	<p>De réir mar a theastaíonn áiseanna. Sonraí bunaithe ar fhianaise curtha faoi bhráid an Údaráis Phleanála chun cinneadh eolasach a dhéanamh ar na háiseanna atá riachtanach nó nach bhfuil.</p> <p>Iniúchadh ar bhonneagar sóisialta agus áiseanna pobail tras-rannach Fhine Gall den chontae a ullmhú agus a chur i bhfeidhm. Cur i bhfeidhm Soláthar Scoileanna agus an Chórais Pleanála: Cód Cleachtais (2008).</p> <p>Foinse Sonraí: Sonraí pleanála (APAS) agus torthaí iniúchtaí ar bhonneagar pobail agus sóisialta, An Roinn Oideachais, CSO.</p>
Cuspóir CIOSO22 - Áiseanna Cúram Sláinte	Bainistíocht Forbartha, soláthraithe cúram sláinte príobháideacha agus poiblí	<p>Sonraí bunaithe ar fhianaise curtha faoi bhráid an Údaráis Phleanála chun cinneadh eolasach a dhéanamh ar na háiseanna atá riachtanach nó nach bhfuil. De réir mar a theastaíonn áiseanna.</p> <p>Iniúchadh ar bhonneagar sóisialta agus áiseanna pobail tras-rannach Fhine Gall den chontae a ullmhú agus a chur</p>

		i bhfeidhm.
--	--	-------------

		Foinse: Sonraí pleanála (APAS) agus torthaí iniúchtaí ar bhonneagar pobail agus sóisialta, Sonraí FSS.
Beartas CIOSP10 - Áiseanna Cúraim Leanaí	An Roinn Bainistíochta Forbartha/Pobail, Cultúir & Spóirt	larratais phleanála d'fhorbairtí cónaithe agus úsáide measctha. Sonraí bunaithe ar fhianaise curtha faoi bhráid an Údaráis Phleanála chun cinneadh eolasach a dhéanamh ar na háiseanna atá riachtanach nó nach bhfuil. Iniúchadh ar bhonneagar sóisialta agus áiseanna pobail tras-rannach Fhine Gall den chontae a ullmhú agus a chur i bhfeidhm. Cur i bhFeidhm na Saoráidí Cúraim Leanaí: Treoirlínte d'Údaráis Phleanála (2001) Foinse Sonraí: Coiste Cúraim Leanaí Fhine Gall, Sonraí pleanála agus torthaí iniúchtaí ar bhonneagar pobail agus sóisialta, iniúchtaí pobail
Beartas CIOSP11 - Leabharlanna	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh/ Pobal, Cultúir & Spóirt agus Roinn na Leabharlann	Cur i bhfeidhm Phlean Forbartha Leabharlanna Fhine Gall 2018-2023 nó aon doiciméad a tháinig ina ionad. Foinse Sonraí: Sonraí pleanála agus torthaí iniúchtaí ar bhonneagar pobail agus sóisialta. An Roinn Pobail, Cultúir & Spóirt
Cuspóir CIOSO26 - Áiteanna Adhartha	Bainistíocht Forbartha	De réir mar a theastaíonn áiseanna. Foinse sonraí: Sonraí pleanála (APAS).
Beartas CIOSP12 - Reiligí	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh agus an Rannóg Oibríochtaí/Rannóg Comhshaoil	De réir mar a theastaíonn áiseanna. Foinse sonraí: Éagsúla
Cuspóir CIOSO30 - Stáisiúin Dóiteáin	Comhairle Contae Fhine Gall agus Briogáid Dóiteáin Bhaile Átha Cliath	Toisc go dteastaíonn áiseanna i gcomhairle le Briogáid Dóiteáin Bhaile Átha Cliath. Foinse Sonraí - Comhairliúchán le Briogáid Dóiteáin Bhaile Átha Cliath

**Beartas CIOSP13 - Spás
Oscailte/Páirceanna**

An Roinn Pleanála agus Bonneagair
Straitéisigh – Rannóg um
Bainistíocht Forbartha agus
Páirceanna agus Bonneagar Glas

Iarratais phleanála. Cur i bhFeidhm
Ordlathas Spásúlachta Oscailte Poiblí
agus Spás Súgartha Fhine Gall agus
Caighdeáin Inrochtaineachta.

Chapter 5 – Climate Action

Beartas/Cuspóir	Cur i bhfeidhm	Monatóireacht (príomhtháscaire feidhmíochta/foinse sonraí)
Cuspóir CAO1 – Plean Gníomhaíochta um Athrú Aeráide Chomhairle Contae Fhine Gall	An Plean Gníomhaíochta a chur i bhfeidhm trí chur chuige 'na Comhairle uile' arna threorú ag Foireann Gníomhaíochta Aeráide FCC.	Monatóireacht agus nuashonrú bliantúil ar Phlean Gníomhaíochta CCFG um Athrú Aeráide le hathbhreithniú agus athbhreithniú gach cúig bliana. Foinsí sonraí: Éagsúla.
Cuspóir CAO2 – Cainníochtú Gáis Cheaptha Teasa	Comhsheasmhacht le Cuspóirí Beartais Réigiúnacha an RSES maidir leis an aeráid.	Tuarascáil a ullmhú ag leagan amach an dul chun cinn atá déanta maidir le tacú le cuspóirí an RSES - de réir Alt 25A(1) den Acht. Foinsí sonraí: Éagsúla.
Beartas CAP13 – Fuinneamh ó Fhoinsí In-athnuaite	Bainistíocht Forbartha	Líon na n-iarratas pleanála do bhonneagar straitéiseach fuinnimh in-athnuaite. Foinse sonraí: Sonraí pleanála (APAS).
Beartas CAP17 – Teas Dramhaíola, Téamh Ceantair agus Fuinneamh Díláraithe	Ceapadh beartais	Beartas Téamh Ceantair/Teas Dramhaíola don Chontae a ullmhú ar fud na Comhairle.
Beartas CAP20 – Criosanna Dícharbónaithe	Déanamh Beartais	Líon na gCriosanna Dícharbónaithe laistigh den Chontae, a chuirfear chun cinn ag Gníomhú Aeráide FCC Foireann
Beartas CAP21 – Criosanna Fuinnimh Straitéiseacha	Comhsheasmhacht le Cuspóirí Beartais Réigiúnacha an RSES maidir leis an aeráid.	Tuarascáil a ullmhú ag leagan amach an dul chun cinn atá déanta maidir le tacú le cuspóirí an RSES - de réir Alt 25A(1) den Acht. Foinsí sonraí: Éagsúla.
Beartas CAP26 – Feithiclí Leictreacha	Bainistíocht forbartha agus oibreacha oibríochta.	Méadú ar líon na mbánna páirceála athluchtaithe feithiclí leictreacha ar fud an Chontae. Foinse sonraí: Éagsúla.
Beartas CAP30 – Monatóireacht ar an gCósta	Bainistíocht forbartha, déanamh Plean agus oibreacha oibríochtúla.	Aithint na gceantar atá i mbaol Creimeadh Cósta agus líon na n-iarratas pleanála le haghaidh cósta bearta cosanta.

Chapter 6 – Connectivity & Movement

Beartas/Cuspóir	Beartas/Cuspóir	Monatóireacht (príomhfheidhmíocht/foinse sonraí)
(príomhfheidhmíocht/foinse sonraí)	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear NTA agus TII, Déanamh Pleananna agus Bainistíocht Forbartha.	<p>Athrú ar sciar modha iompair le haghaidh taistil chun na hoibre, scoil agus coláiste, dul chun cinn maidir le seachadadh Straitéis Iompair an NTA lena n-áirítear Plean Líonra Rothaíochta MCBÁC agus Beartas TII an ÚNI, scéimeanna siúlóide agus rothaíochta CCFG agus cláir taistil ghníomhaigh lena n-áirítear tréscailteacht agus tionscadail réimse poiblí agus iompraíochta. tionscnaimh athraithe, Clár Bealaí Sábháilte chun na Scoile agus rannpháirtíocht i dtionscnaimh Scoileanna Glasa agus pointí luchtaithe EV a chur i bhfeidhm agus uaschaighdeán pháirceála a chur i bhfeidhm.</p> <p>Foinse sonraí: Sonraí POWSCAR ón gcéad daonáireamh eile agus ón athbhreithniú ar thionscadail/cláir ghníomhaireachtaí iompair náisiúnta, scéimeanna agus cláir taistil ghníomhaigh Chomhairle Contae Fhine Gall agus an Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh.</p>
Beartas CMP3 - Cur Chuige Comhtháite Úsáide Talún agus Iompair	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha, Déanamh Pleananna agus Bainistíocht Forbartha.	<p>Anailís Spáis, suíomh na forbartha cónaithe ceadaithe agus cóngarachacht do mhodhanna iompair inbhuanaithe.</p> <p>Foinse sonraí: Tascfhórsa Tithíochta, Sonraí Pleanála (APAS)</p>
Beartas CMP5 - Bainistiú Soghluaisteachta agus Pleanáil Taistil	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha agus Bainistíocht Forbartha.	<p>Pleananna bainistíochta soghluaisteachta/taistil do thograí móra a chur isteach agus a chur i bhfeidhm.</p> <p>Foinse sonraí: Sonraí Pleanála (APAS) agus an Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh.</p>
Beartas CMP7 - Líonra Coisithe agus Rothaíochta	Comhordú le geallsealbhoirí ábhartha lena n-áirítear NTA agus TII.	Athrú ar sciar modha iompair le haghaidh taistil chun oibre, scoil agus coláiste, dul chun cinn le

		féachaint ar sheachadadh NTA Transport
--	--	--

		<p>Straitéis lena n-áirítear Plean Líonra Rothaíochta an NTA, scéimeanna siúlóide agus rothaíochta Chomhairle Contae Fhine Gall agus clár taistil ghníomhaigh lena n-áirítear tréscailteacht agus tionscadail réimse poiblí, Clár Bealaí Sábháilte chun na Scoile agus rannpháirtíocht i dtionscnaimh Scoileanna Glasa.</p> <p>Foinse sonraí: Sonraí POWSCAR ón gcéad daonáireamh eile agus ón athbhreithniú ar thionscadail/clár na ngníomhaireachtaí náisiúnta iompair, scéimeanna agus clár taistil ghníomhaigh Chomhairle Contae Fhine Gall agus</p> <p>An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh.</p>
Beartas CMP8 – Líonra Glasbhealaí	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear NTA agus TII agus Údarás Áitiúla eile.	<p>Athrú ar sciar modha iompair le haghaidh taistil chun na hoibre, scoil agus coláiste, dul chun cinn maidir le seachadadh Straitéis Iompair an ÚNI lena n-áirítear Plean Líonra Rothaíochta an ÚNI agus scéimeanna Glasbhealaí Chomhairle Contae Fhine Gall.</p> <p>Foinse sonraí: Sonraí POWSCAR ón gcéad daonáireamh eile agus ón athbhreithniú ar thionscadail/clár na ngníomhaireachtaí náisiúnta iompair agus ar scéimeanna Glasbhealaí Chomhairle Contae Fhine Gall agus ón Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh.</p>
Beartas CMP17 – Iompar Poiblí	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear NTA agus TII, Déanamh Pleananna agus Bainistíocht Forbartha.	Athrú ar sciar modhanna iompair le haghaidh taistil chun na hoibre, scoil agus coláiste, dul chun cinn maidir le seachadadh Straitéis Iompair an NTA agus beartas TII.

		Foinse sonraí: Sonraí POWSCAR ón gcéad daonáireamh eile agus ón athbhreithniú ar thionscadail/cláir na ngníomhaireachtaí náisiúnta iompair, an Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh agus Sonraí Pleanála (APAS).
Beartas CMP19 – Acomhal Iompair Phoiblí	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear NTA agus TII, Déanamh Pleananna agus Bainistíocht Forbartha.	Dul chun cinn maidir le seachadadh acomhail iompair phoiblí agus Straitéis an ÚNI. Foinse sonraí: NTA agus an Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh.
Beartas CMP20 - Páirceáil agus Taistil	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear NTA agus TII, Déanamh Pleananna agus Bainistíocht Forbartha.	Dul chun cinn maidir le seachadadh Straitéis an ÚNI. Foinse sonraí: NTA, Rannóg Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh agus Sonraí Pleanála (APAS).
Beartas CMP29 – Bonneagar Bóithre	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear TII, Déanamh Pleananna agus Bainistíocht Forbartha.	Dul chun cinn maidir le seachadadh bheartas TII, Cur i bhFeidhm Scéimeanna Iompair Chomhairle Contae Fhine Gall. Foinse sonraí: TII, An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh agus Sonraí Pleanála (APAS).
Beartas CMP32 – Dearadh Bóithre agus Sráide	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha, Déanamh Pleananna agus Bainistíocht Forbartha.	Comhsheasmhacht le DMURS. Foinse sonraí: Monatóireacht agus Athbhreithniú ar Fhoirm Thógtha, Sonraí Pleanála (APAS) agus Rannóg Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh.

Chapter 7 – Employment and Economy

Beartas	Cur i bhfeidhm	Monatóireacht (príomhfheidhmíocht/sonraí foinse)
Beartas EEP1 - Beartas uileghabhálach um Fhostaíocht agus Forbairt Eacnamaíochta	An Roinn Forbartha um Bainistíocht Forbartha, Eacnamaíochta, Fiontair & Turasóireachta, PÁEP	Fás Fostaíochta ag Láithreacha Fostaíochta Straitéiseacha, Sonraí pleanála, ullmhú PÁEP nua agus creatphleananna. Foinse: Sonraí CSO agus CCFG.
Beartas EEP2, EEP7, EEP10 agus EEP11 – Tailte Fostaíochta	Bainistíocht Forbartha, An Roinn Forbartha Eacnamaíochta, Fiontair & Turasóireachta, PÁEP, soláthraithe seachtracha	Tailte a forbraíodh chun críochna dianfhostaíochta. Candam agus suíomh na dtailte críosaithe. Fás Fostaíochta ag Láithreacha Fostaíochta Straitéiseacha/RSES. Foinse sonraí: FCC, sonraí bonnlíne, CSO, PÁEP, Sonraí Pleanála (APAS)
Beartas EEP3 – Acmhainn Eacnamaíochta Fhine Gall a uasmhéadú	An Roinn Forbartha um Bainistíocht Forbartha, Eacnamaíochta, Fiontair & Turasóireachta, PÁEP	Dul chun cinn, ag cinntiú soláthar tailte oiriúnacha, Fás Fostaíochta ag Láithreacha Fostaíochta Straitéiseacha comhairliúcháin le húdarás áitiúla in aice láimhe. Foinse sonraí: FCC, CSO, LECP, Sonraí Pleanála (APAS)
Beartas EEP5 – Úsáidí fairsinge talún	Bainistíocht Forbartha	Rialú/bainistíocht forbartha. Ceanglais chriosaithe. Foinse: Sonraí pleanála (APAS)
Beartas EEP6 – Athghiniúint réimsí fostaíochta	Bainistíocht Forbartha, An Roinn Forbartha Eacnamaíochta, Fiontair & Turasóireachta, PÁEP, soláthraithe seachtracha.	Rialú/bainistíocht forbartha. Creatphleananna a ullmhú do réimsí ar leith. Foinse Sonraí: Sonraí pleanála (APAS), ranna CCFG
Cuspóir EEO17 – Forbairt oifige	Bainistíocht Forbartha, An Roinn Forbartha Eacnamaíochta, Fiontair & Turasóireachta, PÁEP, soláthraithe seachtracha.	Rialú/bainistíocht forbartha. Foinse Sonraí: Sonraí pleanála (APAS)
Beartas EEP13 – Cleachtais oibre a athrú	Bainistíocht Forbartha, An Roinn Forbartha Eacnamaíochta, Fiontair & Turasóireachta, PÁEP, soláthraithe seachtracha.	Rialú/bainistíocht forbartha. Foinse Sonraí: Sonraí pleanála (APAS)
Beartas EEP18 – Geilleagar Glas	Bainistíocht Forbartha, An Roinn Forbartha Eacnamaíochta, Fiontair & Turasóireachta, PÁEP, soláthraithe seachtracha.	Sonraí Fuinnimh Náisiúnta, Réigiúnacha agus Áitiúil. Foinse sonraí: CODEMA, CARO, CSO.

Beartas EEP21 agus EEP22 – Turasóireacht	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh, An Roinn Forbartha Eacnamaíochta, Fiontair & Turasóireachta	Caighdeán Bainistíochta Forbartha/FCC. Cuspóirí Ráiteas Straitéise agus Clár Oibre na Turasóireachta 2017-2022 a bhaint amach Foinse sonraí: FCC
Beartas EEP23 – Geilleagar Tuaithe	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh, An Roinn Forbartha Eacnamaíochta, Fiontair & Turasóireachta	Fás Fostaíochta agus Éagsúlú sa Tuath Suímh. Cur i bhfeidhm clár LEADER agus scéimeanna athnuachana Bailte & sráidbhailte. Foinse sonraí: Sonraí pleanála, CSO, PÁEP, Baile Átha Cliath Tuaithe Clár LEADER agus Scéim Athnuachana Bailte & Sráidbhailte.
Beartas EEP27 – Eastóscadh Comhiomlán	Bainistíocht forbartha, Rannóg Comhshaoil	Ceadanna/Críochnaithe/Caighdeán DM. Foinse sonraí: Sonraí Pleanála (APAS).
Beartas EEP28 – Talmhaíocht	An Roinn Pleanála agus Bonneagair Straitéisigh, An Roinn Forbartha Eacnamaíochta, Fiontair & Turasóireachta	Féiniúlacht talmhaíochta a chosaint. Éagsúlú a chur chun cinn. Foinse Sonraí: Sonraí pleanála, Oifig Fiontair Áitiúil
Beartas EEP33 – Miondíol	Bainistíocht Forbartha	Caighdeán DM. Straitéis mhiondíola RSES (má nuashonraítear é). Ceanglais na dTreoirínte d'Údarás Pheanála: Pleanáil Miondíola a chur i bhfeidhm. Foinse: Sonraí Bunlíne CCFG, Sonraí Pleanála (APAS).

Chapter 8 – Dublin Airport

Beartas	Cur i bhfeidhm	Monatóireacht (príomhfhheidhmíocht táscaire/foinse sonraí)
Beartas DAP1 – Plean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath 2020 0	Bainistíocht Forbartha, údarás Aerfoirt agus comhlachtaí seachtracha	Forbairt aerfoirt sa todhchaí a chosaint chun freastal ar an bhfás réamh-mheasta. Foinse sonraí: Éagsúla
Beartas DAP2 – Soláthar Infrastruchtúir	FCC, Údarás Aerfoirt, NTA, TII	Srianta cumais aitheanta. Inrochtaineacht chuig/ó aerfort a chosaint agus a fheabhsú. Seachadadh príomhthionscadail bhonneagair ag teastáil.

		Foinse Sonraí: Éagsúla
Beartas DAP3 – Forbairt Eacnamaíoch	An Roinn Forbartha um Bainistíocht Forbartha, Eacnamaíochta, Fiontair & Turasóireachta (FCC), údaráis aerfoirt, soláthraithe fostaíochta	Monatóireacht a dhéanamh ar iarratais phleanála. Leanfaidh CCFG ag plé le daa agus soláthraithe fostaíochta. Treoir ón LAP. Foinse sonraí: éagsúla
Beartas DAP4 – Aistriú go geilleagar ísealcharbóin	Bainistíocht Forbartha, údaráis aerfoirt.	Comhlíonadh Cuspóirí Gníomhartha Aeráide agus an Geilleagar Ciorclach agus na Cuspóirí Bainistíochta Dramhaíola i bPlean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath 2020. Úsáid modhanna iompair níos inbhuanaithe a mhéadú le haghaidh rochtana chuig agus ón aerfort. Forbairtí ar mhórsála ag teastáil chun aghaidh a thabhairt ar astuithe carbóin. Foinse sonraí: Éagsúla
Beartas DAP5 – Torann	Bainistíocht Forbartha, Údarás Inniúil Torainn Aerárthaí, páirtithe leasmhara aerfoirt	Cur i bhfeidhm an Plean Gníomhaíochta Torainn d’Aerfort Bhaile Átha Cliath (2019-23). An tionchar diúltach a d’fhéadfadh a bheith ag torann ó oibríochtaí aerárthaigh a mhaolú. Foinse Sonraí: Éagsúla
Beartas DAP7 – Rannpháirtíocht Phobail	Comhairle Contae Fhine Gall, Bainistíocht Forbartha, páirtithe leasmhara Aerfoirt, pobail áitiúla	Straitéis an Réimse Beartais Speisialta de chuid Naomh Maighréad a chur i bhfeidhm. Comhairliúchán a éascú leis na pobail go léir atá buailte ag aerfoirt. Srian a chur le forbairt tithíochta agus ceadú síntí/feabhsuithe ar réadmhaoine atá ann cheana féin. Foinse sonraí: Sonraí pleanála (APAS), Grúpa Oibre Comhshaoil Aerfort Bhaile Átha Cliath [DAEWG] agus Grúpa Idirchaidrimh Pobail [CLG], ANCA, páirtithe leasmhara Aerfoirt.
Beartas DAP8 - Dearadh	Bainistíocht Forbartha	Monatóireacht a dhéanamh ar mholtaí, ag cinntiú dearadh ardchaighdeáin do gach forbairt aerfoirt. Foinse sonraí: réamhphleanáil, sonraí pleanála (APAS), comhairleoirí/ailtirí seachtracha.

Caibidil 9 – Bonneagar Glas & Oidhreacht Nádúrtha

Beartas/Cuspóir	Cur i bhfeidhm	Monatóireacht (príomhtháscaire feidhmíochta/foinse sonraí)
Beartas GINHP1 - Bonneagar Glas Uileghabhálach	Prionsabail an Bhonneagair Ghlais a chur i bhfeidhm trí chur chuige 'na Comhairle uile'.	Cur i bhfeidhm na gCuspóirí atá leagtha amach i gCaibidil 9 agus Caibidil 14 den Phlean seo. Foinse sonraí: Éagsúla.
Cuspóir GINHO1 - Pleananna Uirbeacha Glasaithe	An Rannóg Páirceanna & Bonneagair Ghlais, Pleanáil & Bonneagar Straitéiseach	Pleananna Uirbeacha um Ghlasú Uirbeach a Fhorbairt & a Chur i bhFeidhm do Bhaile Brigín, Sord agus Baile Átha Cliath 15 . Foinsí sonraí: Rannóg na bPáirceanna agus an Bhonneagair Ghlais.
Beartas GINHP5 - Lónra Bonneagair Ghlais	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh	Comhlíonadh Bainistíochta Forbartha. Foinse sonraí: Sonraí pleanála (APAS).
Beartas GINHP10 – Bonneagar Glas & Pleanáil	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh	Comhlíonadh Bainistíochta Forbartha. Foinse sonraí: Sonraí pleanála (APAS).
Beartas GINHP11 – Cur i bhFeidhm an Phlean	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh Tacaíthe ag an bPlean Gníomhaíochta Aeráide Náisiúnta 2019, an Plean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Náisiúnta 2021 – 2025, an Creat Náisiúnta Pleanála (NPF) agus Straitéis Réigiúnach Spáis agus Eacnamaíochta an Oirthir agus Lár na Tíre (RSES).	Plean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta an Chontae a ullmhú agus a chur i bhfeidhm. Ceadanna pleanála a chomhlíonadh. Foinse sonraí: APAS, athbhreithnithe ar an bPlean Bithéagsúlachta.

**Beartas GINHP12 – Cosaint na
Bithéagsúlachta**

An Roinn Pleanála & Bonneagair
Straitéisigh

Scagadh do gach iarratas
agus plean pleanála agus
measúnú cuí

		<p>nuair is gá.</p> <p>Tarchur chuig an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra (NPWS) agus comhlachtaí forordaithe ábhartha eile.</p> <p>Foinse sonraí: APAS.</p>
Beartas GINHP14 – Glanghnóthachan Bithéagsúlachta	Rannóg na bPáirceanna agus an Bhonneagair Ghlais	<p>Doiciméad treorach pleanála a fhorbairt maidir le Glanghnóthachan Bithéagsúlachta.</p> <p>Foinse sonraí: Oifigeach Bithéagsúlachta</p>
Beartas GINHP19 – Cosaint Crios Éiceolaíochta	Rannóg na bPáirceanna agus an Bhonneagair Ghlais	<p>Pleananna Éiceolaíochta a fhorbairt d'Inbhir Bhaile Roiséir, Mhullach Íde agus Bhaile Dúill.</p> <p>Foinse sonraí: Oifigeach Bithéagsúlachta</p>
Beartas GINHP120 – Conairí Éiceolaíochta	Rannóg na bPáirceanna agus an Bhonneagair Ghlais	<p>Forbairt Treoir Dearaidh do Chonairí Éiceolaíochta.</p> <p>Foinse sonraí: Oifigeach Bithéagsúlachta</p>
Policy GINHP19 – Ecological Zone Protection	Parks & Green Infrastructure Division	<p>Development of Ecological plans for Rogerstown, Malahide and Baldoyle Estuaries.</p> <p>Data source: Biodiversity Officer</p>
Beartas GINHP21 – Cosaint Crann agus Fálta Sceach	Rannóg na bPáirceanna agus an Bhonneagair Ghlais	<p>Forbairt Uirlis um Chatagóiriú Fálta Sceach & Measúnaithe Bainistíochta.</p> <p>Foinse sonraí: Rannóg na bPáirceanna agus an Bhonneagair Ghlais</p>

Beartas GINHP23 – Láithreáin Gheolaíochta	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh	Cloíodh le polasaithe trí Bhainistíocht Forbartha. Foinse sonraí: Sonraí Pleanála (APAS) agus Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann (GSI).
Beartas GINHP25 – Tírdhreacha	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh Comhlíonadh Carachtair an Tírdhreacha Measúnú.	Bainistíocht Forbartha. Foinse Sonraí: Measúnú ar Charachtar an Tírdhreacha.
Beartas GINHP27 – SAAOanna	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh	Cloíodh leis an mbeartas sna hOrduithe um Chriosú agus um Limistéir Taitneamhachta Speisialta (SAAO). Athbhunaíodh coiste SAAO Ghleann na Life. Foinse sonraí: APAS agus Comhordú le Comhairle Contae Átha Cliath Theas.
Beartas GINHP30 – Cosaint Cósta	Cuspóirí cosanta cósta a chur chun feidhme trí chur chuige ‘na Comhairle uile’.	Bainistíocht Forbartha. Foinse Sonraí: Éagsúla
Beartas GINHP35 – Bithsféar Chuan Bhaile Átha Cliath	Cur i bhfeidhm Straitéis Chaomhnaithe Dúlra Bithsféar Chuan Bhaile Átha Cliath	Cloí le beartais agus cuspóirí straitéise. Foinse sonraí: Comhpháirtíocht Bithsféar Chuan Bhaile Átha Cliath

Caibidil 10 – Oidhreacht, Cultúr & Ealaíon

Beartas/Cuspóir	Cur i bhfeidhm	Monatóireacht (príomhtháscaire feidhmíochta/foinse sonraí)
Beartas HCAP1 – Plean Oidhreachta Fhine Gall	Plean Oidhreachta a chur i bhfeidhm trí chur chuige ‘na Comhairle uile’.	Bainistíocht Forbartha. Iarratais phleanála a tharchur chuig an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta. Foinse sonraí: APAS, athbhreithnithe ar an bPlean Oidhreachta.
Beartas HCAP2 – Cosaint na hOidhreachta Seandálaíochta	Pleanáil & Bonneagar Straitéiseach	Bainistíocht Forbartha. Iarratais phleanála a tharchur chuig an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta. Foinse sonraí: APAS (atreoruithe pleanála).
Beartas HCAP5 – Oidhreacht & Forbairt Seandálaíochta	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh	Comhlíonadh Bainistíochta Forbartha. Foinse sonraí: Sonraí pleanála (APAS).
Beartas HCAP7 – Oidhreacht Seandálaíochta & Cur Chun Cinn	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh Le tacaíocht ó National Plean Oidhreachta (le teacht), Plean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Náisiúnta 2021 – 2025 agus Plean Oidhreachta Fhine Gall 2018-2023, an Creat Náisiúnta Pleanála (NPF) agus Straitéis Réigiúnach Spáis agus Eacnamaíochta an Oirthir agus Lár na Tíre (RSES).	Cur i bhfeidhm Phlean Oidhreachta Fhine Gall. Cloí le Treoir Comharthaíochta Fhine Gall. Gníomhaíochtaí cur chun cinn na hoidhreachta cultúrtha Foinse sonraí: Éagsúla.

Beartas HCAP11 – Ainmniú Struchtúr Cosanta & Limistéir Chaomhantais Ailtireachta	Athbhreithniú ar Thaifead na Struchtúr Cosanta (RPS) agus na Limistéir Chaomhantais Ailtireachta, An Oifig um Chaomhnú Ailtireachta	Athbhreithniú agus nuashonrú ar RPS & ACAnna Foinse sonraí: An Oifig um Chaomhnú Ailtireachta
Beartas HCAP13 – Coinneáil & Úsáid Iomchuí RPS	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh, An Oifig um Chaomhnú Ailtireachta	Ráitis Tionchair Oidhreachta Ailtireachta Cloíodh le polasaithe trí Bhainistíocht Forbartha. Foinse sonraí: Sonraí Pleanála (APAS) agus an Oifig um Chaomhnú Ailtireachta
Beartas HCAP14 – Oidhreachta & Cosaint Ailtireachta	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh, An Oifig um Chaomhnú Ailtireachta	Pleanáil a tharchur iarratais chuig oifigeach Caomhnaithe agus chuig comhlachtaí forordaithe iomchuí. Foinse sonraí: Sonraí Pleanála (APAS).
Beartas HCAP17 – Iarfheistiú Fuinnimh	Oifig Caomhnaithe Ailtireachta Tacaíthe ag Plean Gníomhaíochta Aeráide Fhine Gall	Tionscadal píolótach chun an cleachtas is fearr a léiriú maidir le hiarfheistiú foirgnimh stairiúla. Foinse sonraí: An Oifig um Chaomhnú Ailtireachta agus Beartas Oidhreachta Tógtha, DHLGH.
Beartas HCAP19 – Tírdhreacha Deartha agus Forbairt Stairiúil	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh, An Oifig um Chaomhnú Ailtireachta	Measúnachtaí Tírdhreacha Deartha trí Bhainistíocht Forbartha Foinse sonraí: APAS agus an Oifig um Chaomhnú Ailtireachta

Beartas HCAP22 – Cosaint na hOidhreachta Dúchais	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh, An Oifig um Chaomhnú Ailtireachta	Iniúchadh agus mapáil ar fhoirgnimh stairiúla tuí i bhFine Gall. Bainistíocht Forbartha Foinsé sonraí: An Oifig um Chaomhnú Ailtireachta agus APAS
Beartas HCAP26 – Fabraic Uirbeach Stairiúil	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh, An Oifig um Chaomhnú Ailtireachta	Staidéar agus mapáil ar ghnéithe stairiúla sráide. Bainistíocht Forbartha Foinsé sonraí: An Oifig um Chaomhnú Ailtireachta agus APAS
Beartas HCAP27 – Oidhreacht Thionsclaíoch	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh Oifig Caomhnaithe Ailtireachta	Athbhreithniú ar Shuirbhé ar Oidhreacht Thionsclaíoch Fhine Gall. Bainistíocht Forbartha Foinsé sonraí: An Oifig Oidhreachta, an Oifig um Chaomhnú Ailtireachta agus APAS
Beartas HCAP29 – Athrú Aeráide & Oidhreacht	Cuspóirí athraithe aeráide agus oidhreachta a chur i bhfeidhm trí chur chuige 'na Comhairle uile'.	Bainistíocht Forbartha. Foinsé Sonraí: Éagsúla
Beartas HCAP30 – Tógáil athléimneacht	Oifig Caomhnaithe Ailtireachta	Plean Píolótach Bainistíochta Riosca mar theimpléad d'fhoirgnimh stairiúla faoi úinéireacht na Comhairle. Foinsé sonraí: An Oifig um Chaomhnú Ailtireachta
Beartas HCAP32 – Bonneagar Cultúrtha	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh	Bainistíocht Forbartha.

		Foinse Sonraí: Éagsúla
Beartas GINHP34 – Oidhrecht Teanga	An Roinn Pleanála & Bonneagair Straitéisigh	Bainistíocht Forbartha. Ainmniú arna Thacú ag an Rialtas. Foinse sonraí: APAS
Beartas GINHP36 – Saoráidí Ealaíon	Forbairt Eacnamaíochta, Fiontair & Turasóireachta Tacaíthe ag Plean Ealaíon Fhine Gall 2019-2025	Soláthar agus athúsáid foirgnimh le haghaidh spásanna ealaíon agus stiúideonna Foinse Sonraí: Oifig Ealaíon Fhine Gall

Caibidil 11 – Bonneagar & Fónais

Beartas	Cur i bhfeidhm	Monatóireacht (príomhtháscaire feidhmíochta/foinse sonraí)
Beartas IUP1 – Uisce Éireann	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear Uisce Éireann, déanamh pleananna agus oibreacha oibríochtúla.	Bonneagar straitéiseach uisce agus fuíolluisce a sheachadadh. Foinse Sonraí: Uisce Éireann
Beartas IUP7 – Soláthar Uisce	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear Uisce Éireann, déanamh pleananna agus oibreacha oibríochtúla.	Bonneagar straitéiseach uisce agus fuíolluisce a sheachadadh. Foinse Sonraí: Uisce Éireann
Beartas IUP8 - Bonneagar Straitéiseach Seirbhísí Uisce	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear Uisce Éireann, déanamh pleananna agus oibreacha oibríochtúla.	Bonneagar straitéiseach uisce agus fuíolluisce a sheachadadh. Foinse Sonraí: Uisce Éireann
Beartas IUP10 - Draenáil Uirbeach Inbhuanaithe (SuDS)	Údarás Pleanála	Líon na gceadanna d'fhorbairtí nua lena n-áirítear feidhmiú SuDS. Foinse Sonraí: Sonraí Pleanála (APAS), agus cuimsiú beartais agus cuspóirí i bpleananna ceantair.
Beartas IUP12 -Bainistíocht Riosca Tuile	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear OOP agus an tÚdarás Pleanála.	Dul chun cinn ar na scéimeanna faoisimh tuilte a faomhadh sa Chlár Infheistíochta deich mbliana i mBearta Faoisimh Tuilte, agus comhlíonadh na dTreoirilínte um Bainistíocht Riosca Tuilte ag leibhéal an láithreáin agus an phlean.

		Foinse Sonraí: Sonraí OOP, sonraí an EPA, agus Sonraí Pleanála (APAS).
Beartas IUP12 -Bainistíocht Riosca Tuile	Comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear OOP agus an tÚdarás Pleanála.	Dul chun cinn ar na scéimeanna faoisimh tuilte a faomhadh sa Chlár Infheistíochta deich mbliana i mBearta Faoisimh Tuilte, agus comhlíonadh na dTreoirlínte um Bainistíocht Riosca Tuilte ag leibhéal an láithreáin agus an phlean. Foinse Sonraí: Sonraí OOP, sonraí an EPA, agus Sonraí Pleanála (APAS).
Beartas IUP15 - Cáilíocht Uisce	Oibreacha oibríochtúla agus comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear Uisce Éireann, an EPA agus an Bord Iascaigh Intíre.	Feabhas a chur ar stádas na ndobharlach atá aitheanta sa Phlean Bainistíochta Abhantraí d'Éirinn 2018 – 2021 agus gach nuashonrú air. Seiceálacha cáilíochta uisce snámha. Sonraí Foinse Sonraí: Sampláil uisce
Beartas IUP20 – Bainistiú Dramhaíola agus Aistriú go Geilleagar Ciorclach	Údarás Pleanála	Athbhreithniú a dhéanamh ar ghnáthchoinníollacha pleanála maidir le polasaí bainistíochta dramhaíola. Foinse Sonraí: Sonraí Pleanála (APAS), Tuarascálacha Plean Bainistíochta Dramhaíola Réigiúnach, agus athbhreithniú ar choinníollacha pleanála.
Beartas IUP26 - Fuinneamh	Údarás Pleanála	Cead pleanála do bhonneagar fuinnimh straitéiseach. Foinse Sonraí: Sonraí pleanála (APAS).
Beartas IUP30 - Fuinneamh In-athnuaite	An Plean Gníomhaíochta a chur i bhfeidhm trí chur chuige 'na Comhairle uile' arna threorú ag Foireann Aeráide CCFG.	Monatóireacht agus nuashonrú bliantúil ar Phlean Gníomhaíochta CCFG um Athrú Aeráide le hathbhreithniú agus athbhreithniú gach cúig bliana. Éileamh fuinnimh sa Chontae a laghdú le tacaíocht ó EMRA, Gníomhaireacht Fuinnimh Bhaile Átha Cliath (Codema), CARO trí CCAP CCFG 2019 – 2024. Foinsí sonraí: Éagsúla
Beartas IUP33 - Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide (TFC)	Comhordú le geallsealbhóirí ábhartha An Roinn Pleanála	Líon agus céatadán na dteaghlach a bhfuil rochtain acu ar leathanbhanda. Foinse sonraí: Daonáireamh 2022.
Beartas IUP37 – Cáilíocht Aeir	An Roinn Pleanála agus comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear an EPA	Tomhais agus Monatóireacht Cáilíochta Aeir. Foinse sonraí: FCC agus EPA

Beartas IUP38 - Torann	An Roinn Pleanála agus comhordú le páirtithe leasmhara ábhartha lena n-áirítear an EPA	Monatóireacht ar thorann agus Athbheithniú ar Phleananna Gníomhaíochta Torainn. Foinse sonraí: FCC agus EPA

CRIOSÚ ÚSÁID TALÚN

DRÉACHTHPLEAN AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH NOLLAIG 2021

PLEAN FORBARTHA Fhine Gall 2023- 2029

13.1 Réamhrá

Is é an cuspóir atá leis an gcríosú ná na cuspóirí úsáide talún do na tailte go léir laistigh den Chontae a léiriú. Tá sé mar aidhm ag críosú forbairt ordúil an Chontae a chur chun cinn trí dheireadh a chur le coinbhleachtaí féideartha idir úsáidí neamh-chomhoiriúnacha talún agus chun bonn éifeachtach a bhunú le haghaidh infheistíochta i mbonneagar agus áiseanna poiblí. .

Ní mór aird a bheith ag polasaí críosaithe freisin ar na beartais straitéiseacha atá mar bhonn leis an bPlean Forbartha. Áirítear leo seo prionsabail na forbartha inbhuanaithe agus an chomhdhlúthaithe, comhtháthú úsáid talún agus pleanáil iompair, agus cothabháil cháilíocht na beatha laistigh den Chontae ina iomláine.

Tá fíis tacaíochta ag gach cuspóir críosaithe úsáide talún a mhionsonraíonn an cuspóir críosaithe agus a leagann amach an comhthéacs don chineál forbartha a bheadh inghlactha. Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhcheadaithe’ a mheas i dtéarmaí an méid a chuireann siad le baint amach an chuspóra chríosaithe agus na físe.

Tá na nótaí treorach teicniúla atá le húsáid i gcomhthéacs na n-aicmí úsáide arna nglacadh le fáil in Aguisín 7.

Cuspóir ZO1 – Cuspóirí Críosaithe agus Fís

Cur i bhfeidhm an chuspóra chríosaithe agus na físe a chuirtear i bhfeidhm ar gach réimse den Chontae a chinntiú.

13.2 Limistéir Chríosacha Idirthréimhseacha

Léiríonn léarscáileanna an Phlean Forbartha na teorainneacha idir críosanna. Cé go léiríonn na cuspóirí críosaithe agus na caighdeáin rialaithe na húsáidí éagsúla a cheadaítear i ngach críos, tá sé tábhachtach trasdulta tobanna ó thaobh scála agus úsáide a sheachaint i limistéir teorann na gcríosanna úsáide talún tadhlach. chun forbairt a sheachaint a dhéanfadh dochar do thaitneamhachtaí an chreasa atá níos íogaire ó thaobh an chomhshaoil de. Mar shampla, i gcríosanna atá buailte le ceantair chónaithe nó atá buailte le forbairt chónaithe laistigh de chríosanna úsáide measctha den chuid is mó, ní mór aird ar leith a thabhairt ar úsáid, scála agus dlús tograí forbartha chun taitneamhachtaí réadmhaoine cónaithe a chosaint.

Aird a thabhairt ar fhorbairt i gcriosanna tadhla, go háirithe criosanna atá níos íogaire don chomhshaol, agus measúnú á dhéanamh ar thograí forbartha do thailte atá cóngarach do theorainneacha criosaithe.

13.3 Úsáidí Neamhchomhréireacha

Ar fud an Chontae tá úsáidí nach bhfuil ag teacht le cuspóir criosaithe an cheantair. Is úsáidí iad seo a bhí ann ar 1 Deireadh Fómhair 1964, nó a bhfuil ceadanna pleanála bailí acu, nó atá neamhúdraithe ach a sháraigh an teorainn ama le haghaidh imeachtaí forfheidhmithe. De ghnáth ceadófar diansaothrú réasúnta ar shíntí agus feabhsú áitribh a fhreastalaíonn ar na húsáidí seo faoi réir na ngnáthchritéar pleanála.

Cuspóir ZO3 – Úsáidí Neamhdhearbhaithe

Go ginearálta, diansaothrú réasúnta a cheadú ar áitribh, síntí agus feabhsúcháin ar áitribh a fhreastalaíonn ar úsáidí neamhchomhréireacha, faoi réir na ngnáthchritéar pleanála.

13.3 Úsáidí Coimhdeacha

Ba cheart cead pleanála a lorgáitear d'fhorbairtí atá coimhdeach le húsáid na tuismitheora, .i. ag brath ar an úsáid tuismitheora cheadaithe dá bhfuil ann agus réasúnaíocht, a bhreithniú ar a bhfiúntas is cuma cén catagóir a bhfuil an fhorbairt choimhdeach liostaithe sna cuspóirí criosaithe, fíis agus úsáid. alt ranganna den chaibidil seo.

Cuspóir ZO4 – Úsáidí Coimhdeacha

Cinntiú go mbreithnítear forbairtí atá coimhdeach le húsáid tuismitheora an láithreáin de réir a bhfiúntais.

13.4 Cuspóirí Criosaithe, Fís agus Aicmí Úsáide

CUSPÓIR CREASA BONNEAGAR POBAIL “CI”.

Cuspóir: Soláthar agus cosaint a thabhairt do bhonneagar sibhialta, reiligiúnach, pobail, oideachais, cúram sláinte agus sóisialta.

Fís: Contae cuimsitheach a chosaint agus a chur chun cinn, inrochtana do gach ball den phobal, ag éascú forbairt inbhuanaithe an bhonneagair riachtanach pobail, sláinte, creidimh, oideachais, sóisialta agus cathartha. Tá raon leathan d’áiseanna pobail éagsúla, áiseanna cathartha agus seirbhísí sóisialta laistigh den Chontae, idir iad siúd a bhfuil tábhacht réigiúnach ag baint leo mar áiseanna oideachais agus sláinte, go cinn a bhfuil tábhacht áitiúil agus comharsanachta ag baint leo mar áiteanna adhartha, ionaid phobail agus áiseanna cúram leanaí. Tá sé tábhachtach forbairt agus leathnú na seirbhísí sin a éascú chun timpeallacht ardchaighdeán a sholáthar agus cáilíocht na beatha a fheabhsú do chách ag an am céanna.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Áiseanna Cúraim Leanaí	Áis Phobail	Áis Chultúrtha
Oideachas	Ionad Sláinte ¹⁹	Ospidéal ¹⁹
Spás Oscailte	Áit Adhartha	Teach Cúraim Chónaithe/ Teach Scoir
Cóiríocht Dhídeanaithe	Suiteálacha Fónais	

Neamhceadaithe		
Óstán	seamlas	Aeradróm/Aerpháirc
gnó talmhaíochta	Foirgnimh Talmhaíochta	Soláthairtí Feirme Talmhaíochta Bonneagar Aeriompair
Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta	Agrathurasóireacht	
Stua Siamsaíochta Kennels Bordála	Leaba agus Bricfeasta Soláthraithe Tógálaithe / Clós	Oifig Ghealltóireachta Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán
Páirc Carbhán – Saoire Lárionad Sonraí	Áis Dramhaíola Cathartha Ionad Fiontraíochta	Coincréite/Asfalt Ionad Taispeántais
Asraon Bia Gasta/Beir Leat	Siopa Feirme	Ullmhúchán/Próiseáil Bia, Deoch agus Bláthanna
Iosta Breosla/Stóráil Breosla	Teach Sochraide/Marbhlan	Ionad Gairdín

Gan Cheadú ar lean.

Eitlíocht Ghinearálta	Cúrsa Gailf	Teach loistín
Páirc Feithiclí Trom	Déantúsaíocht Ardteicneolaíochta	Teach Saoire/Árasáin
Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile	Brú	Óstán
Tionscal – Eastóscach/ Cairéalacht	Tionscal - Ginearálta	Tionscal - Éadrom
Tionscal - Tionchar Ard Oifig > 100 méadar cearnach agus < 1,000 méadar cearnach	Loighistic Office ≥ 1,000 méadar cearnach	Oifig ≤ 100 méadar cearnach Park and Ride Facilities
Stáisiún peitрил	Stóráil Plandaí	Teach Tábhairne
Stáisiún Iompair Phoiblí	Lárionad Oibre Cianda	Taighde agus forbairt
Cónaitheach	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa
Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid > 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan
Stóras Miondíola	Miondíol - Club Stórais	Sráidbhaile Scoir
Iosta Iompair Bóthair	Oifig Tacsaithe	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga
Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra	Seirbhísiú Feithicle/Garáiste Cothabhála	Clinic Tréidliachta
Trádstóráil	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Seachas Ardtionchar)	Diúscairt Dramhaíola agus Áis Aisghabhála (Ardtionchar)
Mórdhíola		

19 D'oibreoirí poiblí amháin

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhcheadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chriosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA “DA” AERFORT BHAILE ÁTHA CLIATH

Cuspóir: Oibriú agus forbairt éifeachtach agus éifeachtúil an aerfoirt a chinntiú de réir Plean Ceantair Áitiúil ceadaithe.

Fís: Éascú a dhéanamh ar bhonneagar aeriompair agus ar ghníomhaíochtaí/úsáidí a bhaineann leis an aerfort amháin (i.e. na húsáidí sin nach mór a bheith suite ag an aerfort nó in aice leis). Ba cheart go mbeadh gach forbairt laistigh de Cheantar an Aerfoirt ar ardchaighdeán ag léiriú stádas aerfoirt idirnáisiúnta agus a ról mar thairseach chuig an tír agus an réigiún. D’fhéadfaí mionathruithe nó síntí ar réadmhaoin atá lonnaithe laistigh de Cheantar an Aerfoirt nach bhfuil riachtanach d’éifeachtúlacht oibriúcháin agus taitneamhachta an aerfoirt a cheadú, nuair is féidir a léiriú nach mbeidh mar thoradh ar na hoibreacha seo go ndéanfar diansaothrú ábhartha ar úsáid talún.

Áirítear le Bonneagar Aeriompair: limistéir aerárthach, rialú aerthráchta/túr, úsáidí coimhdeacha sláinte, sábháilteachta agus slándála, naprúin, láimhseáil lasta, crochairí cothabhála, meitéareolaíocht, miondíol – saor ó thaobh an air/saor ó dhleacht, rúidbhealaí, tacsaithe, críochfoirt agus céanna.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Aeradróm/Aerpháirc	Suiteálacha Aerloingseoireachta	Bonneagar Aeriompair
Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán	Clóis lasta	Carrchlós - Neamh-Choimhdeach
Áiseanna Cúraim Leanai	Ullmhúchán/Príoiseáil Bia, Deoch agus Bláth ²²	Iosta Breosla/Stóráil Breosla
Eitlíocht Ghinearálta	Óstán	Loighistic ¹⁸
Oifig atá Coimhdeach le hÚsáid Cheadaithe	Oifig ≤ 100 méadar cearnach ¹⁸ ≤ 100 méadar cearnach ¹⁸	Oifig > 100 méadar cearnach agus $< 1,000$ méadar cearnach ¹⁸
Oifig $\geq 1,000$ méadar cearnach ¹⁸	Spás Oscailte	Stáisiún peitрил
Áit Adhartha	Teach Tábhairne	Stáisiún Iompair Phoiblí
Bialann/Caifé	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid > 500 méadar cearnach nfa ¹⁷
Oifig Tacsaithe	Struchtúir Teileachumarsáide	Ionad Oiliúna ¹⁵
Suiteálacha Fóntais	Trádstóráil ¹⁸	

Neamhceadaithe		
seamlas	gnó talmhaíochta	Agricultural Buildings
Soláthairtí Feirme Talmhaíochta	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta	Agrathurasóireacht
Óstán	Leaba agus Bricfeasta	Kennels Bordála
Soláthraí Tógálaithe / Clós	Reiligí	Páirc Carbhán – Saoire
Páirc Carbhán – Cónaitheach	Corrthrádáil	Áis Dramhaíola Cathartha

Gan Cheadú ar lean.		
Coincréite/Asfalt Lárionad Sonraí	Halla Rince/Club Oíche Ionad Fiontraíochta	Oideachas Siopa Feirme
Ionad Gairdín Déantúsaíocht Ardteicneolaíochta	Cúrsa Gailf Teach Saoire/Árasáin	Teach loistín Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile
Ospidéal Tionscal - Ginearálta Áiseanna Páirceála agus Taistil	Brú Tionscal - Éadrom Lárionad Oibre Cianda	Tionscal - Eastóscach/cairéalú Tionscal - Tionchar Ard Cónaitheach
Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Institiúid Chónaithe Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan
Stóras Miondíola	Miondíol - Club Stórais	Sráidbhaile Scoir
Cóiríocht Dhídeanaithe Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra	Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Seachas Ardtionchar)	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Ardtionchar)
Mórdhíola		

15 Oiliúint Aerfoirt agus Aeriompair amháin

17 Taobh Aer Amháin

18 Aeriompar a bhaineann Amháin

22 Aer-Lónadóireacht Amháin

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil 'Ceadaithe i bPrionsabal' nó 'Neamhceadaithe' a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

Nóta: Is é an méid a bhaineann le LAP Aerfort Bhaile Átha Cliath a bhaineann le criosú 'Aerfort DA-Bhaile Átha Cliath' agus folaíonn sé aon tailte gaolmhara a aithníodh mar chuid de ainmiú criosanna torainn aerfoirt, comhrianta torainn, limistéir chur chuige aerfoirt, criosanna sábháilteachta poiblí nó criosanna

eile a aithníodh de réir mar is gá le haghaidh ainmniú chun cáilíocht beatha na bpobal comharsanachta a chothabháil nó a mhéadú agus comhoiriúnacht a chothú idir gníomhaíochtaí eitlíochta agus limistéir chónaithe.

CUSPÓIR CREASA PÁIRCE BIA “FP”.

Cuspóir: Déan soláthar d'fhorbairt Pháirc Thionscal an Bhia agus éascóidh sí é.

Fís: Éascú a dhéanamh ar fhorbairt Pháirc Bhia úrscothach a chuimsíonn fás, ullmhú, próiseáil, aibíocht, pacáistiú, stóráil, dáileadh agus lóistíocht a bhaineann le bia, dí, bláthanna agus táirgí gaolmhara ar thailte in aice le mór-bhonneagar iompair. , ag feidhmiú ar scála náisiúnta agus idirnáisiúnta agus ag barrfheabhsú a luach straitéiseach don gheilleagar réigiúnach. Beidh an Pháirc dírithe go príomha ar dheiseanna breisluacha a fhorbairt laistigh den earnáil bia.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Ionad Taispeántais ¹⁶	Siopa Feirme ¹	Ullmhúchán/Próiseáil Bia, Deoch agus Bláthanna
Loighistic ¹⁶	Oifig atá Coimhdeach le Ceadaithe Úsáid	Oifig < 550 Spás Oscailte ¹⁶
Spás Oscailte	Taighde agus Forbairt ¹⁶	Bialann/Caifé ⁵
Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa ⁵	Cónaithe ⁴	Suiteáil Fuinnimh Inmharthana ³⁵
Struchtúir Teileachumarsáide	Ionad Oiliúna ¹⁶	Suiteálacha Fóntais
Trádstóráil ¹⁶	Mórdhíol ¹⁶	

Neamhceadaithe		
Óstán	seamlas	Aeradróm/Aerpháirc
Soláthairtí Feirme Talmhaíochta	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta	Bonneagar Aeriompair
Stua Siamsaíochta	Leaba agus Bricfeasta	Oifig Ghealltóireachta
Kennels Bordála Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán	Soláthraí Tógálaithe / Clós Páirc Carbhán – Saoire	Reiligí Páirc Carbhán – Cónaitheach
Clóis lasta	Carrchlós - Neamh-Choimhdeach	Corrthrádáil
Áis Dramhaíola Cathartha Ionad Comhdhála	Áis Phobail Áis Chultúrtha	Coincréite/Asfalt Halla Rince/Club Oíche
Lárionad Sonraí	Oideachas	Asraon Bia Gasta/Beir Leat

Teach Sochraide/Marbhlann	Ionad Gairdín	Eitlíocht Ghinearálta
Cúrsa Gailf	Teach loistín	Ionad Sláinte
Cleachtóir Sláinte	Páirc Feithiclí Trom	Déantúsaíocht Ardteicneolaíochta

Gan Cheadú ar lean.		
Teach Saoire/Árasáin	Eacnamaíoch Baile Gníomhaíocht	Ospidéal
Hostel	Óstán	Tionscal – Eastóscach / Cairéalacht
Tionscal - Ginearálta	Tionscal - Éadrom	Tionscal - Tionchar Ard
Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach	Áiseanna Páirceála agus Taistil	Stáisiún peitрил
Áit Adhartha	Stóráil Plandaí	Teach Tábhairne
Stáisiún Iompair Phoiblí	Áis Áineasa/Spóirt	Lárionad Oibre Cianda
Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir	Institiúid Chónaithe	Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid > 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan
Stóras Miondíola	Miondíol - Club Stórais	Sráidbhaile Scoir
Iosta Iompair Bóthair	Cóiríocht Dhídeanaithe	Oifig Tacsaithe
Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra
Seirbhísiú Feithicle/Garáiste Cothabhála	Clinic Tréidliachta	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Seachas Ardtionchar)
Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Ardtionchar)		

¹ Siopa feirme suas le 500 méadar cearnach Ní mór aon mhéadú ar an méid seo a chosaint i dtéarmaí fíis chriosaithe fhoriomlán do na tailte, impleachtaí tráchta agus naisc iompair phoiblí.

⁴ Cóiríocht Oibrithe Séasúracha amháin,

faoi réir chomhlíonadh na Straitéise

Lonnaíochta Tuaithe d'Oibrithe Séasúracha

⁵ Chun freastal ar an daonra oibre áitiúil

amháin

16 Bhaineann le Foodpark amháin

35 Cúnta don phríomhúsáid agus ar scála cuí

Notaí: Déanfar úsáidí nach bhfuil 'Ceadaithe i bPrionsabal' nó 'Neamhcheadaithe' a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA “GB” GLAS

Cuspóir: *Crios Glas a chosaint agus a sholáthar.*

Fís: *Crios Glas tuaithe/uirbeach a chruthú a shainíonn go buan an teorainn (i) idir na ceantair thuaithe agus uirbeacha, nó (ii) idir ceantair uirbeacha agus uirbeacha. Is é ról an Chreasa Ghlais ná sraoilleáil neamhshrianta ceantar uirbeach a sheiceáil, comhtháthú lonnaithe a chosc, cúngú faoin tuath a chosc agus suíomh bailte agus/nó sráidbhailte a chosaint. Tá an Crios Glas tarraingteach agus ilfheidhmeach, ag freastal ar riachtanais na bpobal uirbeach agus tuaithe araon, agus neartaíonn sé na naisc idir ceantair uirbeacha agus tuaithe ar bhealach inbhuanaithe. Soláthróidh an Crios Glas deiseanna le haghaidh rochtana faoin tuath agus le haghaidh áineasa, coinneoidh sé tírdhreacha tarraingteacha, feabhsóidh sé talamh tréigthe laistigh agus timpeall ar bhailte, daingneoidh tailte le leas caomhnaithe dúlra, agus coinneoidh sé talamh in úsáid talmhaíochta. Beidh iarmhairt ag an gcuspóir criosaithe go mbainfear amach athghiniúint na gceantar bailte neamhfhorbartha trína chinntiú go ndírítear forbairt uirbeach ar na ceantair seo.*

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal

Foirgnimh Talmhaíochta	Agrathurasóireacht	Leaba agus Bricfeasta ³
Kennels Bordála ³	Reiligí ²⁹	Áiseanna Cúraim Leanaf ³
Áis Phobail	Siopa Feirme ²⁰	Cúrsa Gailf
Teach loistín ³	Cleachtóir Sláinte ³	Teach Saoire/Árasáin ⁷
Oifig atá Coimhdeach le hÚsáid Cheadaithe	Spás Oscailte	Áis Áineasa/Spóirt
Taighde agus forbairt ¹⁴	Cónaitheach ⁴	Bialann/Caifé ¹³
Clinic Tréidliachta ²¹	Suíomh campála ²⁵	

Neamhceadaithe

Struchtúir Fógraíochta	Aeradróm/Aerpháirc	gnó talmhaíochta
Soláthairtí Feirme Talmhaíochta	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta	Bonneagar Aeriompair
Stua Siamsaíochta	Stua Siamsaíochta	Soláthraí Tógálaithe / Clós
Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán	Páirc Carbhán – Cónaitheach	Clóis lasta
Coincréite/Asfalt	Ionad Comhdhála	Halla Rince/Club Oíche
Lárionad Sonraí	Ionad Fiontraíochta	Ionad Taispeántais
Asraon Bia Gasta/Beir Leat	Asraon Bia Gasta/Beir Leat	Iosta Breosla/Stóráil Breosla
Teach Sochraide/Marbhlan	Eitlíocht Ghinearálta	Ionad Sláinte

Páirc Feithiclí Trom

Déantúsaíocht
Ardteicneolaíoc
hta

Ospidéal

Gan Cheadú ar lean.		
Industry – Tionscal - Ginearálta General Loighistic	Tionscal - Éadrom Oifig ≤ 100 méadar cearnach	Tionscal - Tionchar Ard Oifig > 100 méadar cearnach agus < 1,000 méadar cearnach
Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach	Stóráil Plandaí	Teach Tábhairne
Lárionad Oibre Cianda	Cúram Cónaitheach Baile / Teach Scoir	Institiúid Chónaithe
Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa	Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Comparáid > 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan	Stóras Miondíola
Miondíol - Club Stórais	Sráidbhaile Scoir	Iosta Iompair Bóthair
Cóiríocht Dhídeanaithe	Oifig Tacsaithe	Ionad Traenála
Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra	Seirbhísiú Feithicle/Garáiste Cothabhála
Trádstóráil	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Ardtionchar)	Mórdhíola

³ Áit a bhfuil an úsáid coimhdeach le húsáid na teaghaise mar phríomháit chónaithe

⁴ Faoi réir comhlíonadh na Straitéise Lonnaíochta Tuaithe

⁷ Ní cheadaítear ach amháin nuair a bhíonn athchóiriú struchtúir chosanta i gceist leis an bhforbairt

¹³ Fo-úsáidí turasoíreachta nó athchóiriú struchtúr cosanta nó dúchasach nuair is cuí

¹⁴ Taighde agus forbairt a bhaineann leis an tuath amháin

²⁰ I gcás ina dtáirgtear formhór na dtáirgí ar an bhfeirm amháin

²¹ Ní bhunaítear ach amháin nuair a léirítear go bhfuil gá le lonnú i dtimpeallacht tuaithe mar

gheall ar nádúr an chlinic atá ag teastáil

25 Ní cheadófar aon tithé soghluaiste seasta nó struchtúir bhuana (ach amháin má tá siad coimhdeach le feidhmiú an ionaid champála).

29 Agus áiseanna coimhdeacha ar scála cuí

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil 'Ceadaithe i bPrionsabal' ná 'Neamhceadaithe' a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA “GE” FOSTAÍOCHTA GHINEARÁLTA

Cuspóir: Deiseanna a sholáthar d’fhiontraíocht ghinearálta agus d’fhostaíocht.

Fís: Deiseanna a éascú le haghaidh úsáidí tionscail agus fostaíochta ginearálta comhoiriúnacha, lóistíocht agus gníomhaíochtaí trádstórála i dtimpeallacht fhisiciúil ar ardchaighdeán. Ba chóir go mbeadh limistéir Fostaíochta Ginearálta an-inrochtana, dea-dheartha, tréscailteach agus inléite.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Soláthraí Tógálaithe / Clós Ullmhúchán/Próiseáil Bia, Deoch agus Bláthanna	Áis Dramhaíola Cathartha Iosta Breosla/Stóráil Breosla	Ionad Fiontraíochta Déantúsaíocht Ardteicneolaíochta
Tionscal - Ginearálta Oifig atá Coimhdeach le hÚsáid Cheadaithe Taighde agus forbairt	Tionscal - Éadrom Spás Oscailte Bialann/Caifé ⁵	Loighistic Stáisiún peitрил Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa ⁵
Iosta Iompair Bóthair	Suiteáil Fuinnimh Inmharthana ³⁵	Struchtúir Teileachumarsáide
Ionad Traenála	Suiteálacha Fóntais	Asraon Díolacháin Feithicle -Feithiclí Beaga
Asraon Díolacháin Feithicle -Feithiclí Móra	Seirbhísiú Feithicle/Garáiste Cothabhála	Trádstóráil
Diúscairt agus Aisghabháil Dramhaíola Diúscairt agus Aisghabháil Dramhaíola	Diúscairt agus Aisghabháil Dramhaíola	

Neamhceadaithe		
Óstán	Óstán	seamlas
Aeradróm/Aerpháirc	Agrathurasóireacht	Stua Siamsaíochta
Leaba agus Bricfeasta	Oifig Ghealltóireachta	Kennels Bordála
Reiligí	Páirc Carbhán – Saoire	Páirc Carbhán – Cónaitheach
Coincréite/Asfalt	Áis Chultúrtha	Halla Rince/Club Oíche
Oideachas	Ionad Taispeántais	Siopa Feirme
Eitlíocht Ghinearálta Cleachtóir Sláinte	Cúrsa Gailf Teach Saoire/Árasáin	Teach loistín Ospidéal

Neamhceadaithe		
Brú Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach	Óstán Áit Adhartha	Tionscal - Eastóscach / Cairéalú Teach Tábhairne
Cónaithe ²⁸	Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir	Institiúid Chónaithe
Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid > 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan
Stóras Miondíola	Miondíol - Club Stórais	Sráidbhaile Scoir
Cóiríocht Dhídeanaithe	Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Ardtionchar)

⁵ Chun freastal ar an daonra oibre áitiúil amháin

²⁸ Ach amháin i gcás duine ar neaschomhalta de theaghlach sa gharlimistéar é nár deonaíodh cead teaghaise roimhe seo, agus a meastar go bhfuil gá aige nó aici cónaí in aice le áras an teaghlaigh mar gheall ar imthosca eisceachtúla sláinte an duine sin.

³⁵ Cúnta don phríomhúsáid agus ar scála cuí

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhceadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA “HA” ARDTAITNEAMHACH

Cuspóir: *Limistéir ardtaitneamhachta a chosaint agus a fheabhsú.*

Fís: *Cosain na láithreacha ard-íogair agus sárscéimhe seo ó fhorbairt mhíchuí agus atreisigh a gcarachtar, a sainiúlacht agus ómós áite. Mar aitheantas ar chumas taitneamhachta na gceantar seo scrúdófar deiseanna chun rochtain phoiblí a mhéadú.*

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Agrathurasóireacht	Leaba agus Bricfeasta ³	Kennels Bordála ³
Reiligi ²⁹	Suíomh campála ²⁵	Áiseanna Cúraim Leanai ³
Siopa Feirme ²⁰	Teach loistín ³	Cleachtóir Sláinte ³
Teach Saoire/Árasáin ⁷	Oifig atá Coimhdeach le Ceadaithe Úsáid	Spás Oscailte
Cónaitheach ⁴	Bialann/Caifé ¹³	

Neamhceadaithe		
seamlas	Struchtúir Fógraíochta	Aeradróm/Aerpháirc
gnó talmhaíochta	Soláthairtí Feirme Talmhaíochta	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta
Bonneagar Aeriompair	Stua Siamsaíochta	Oifig Ghealltóireachta
Soláthraí Tógálaithe / Clós	Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán	Páirc Carbhán – Cónaitheach
Clóis lasta	Corrthrádail	Áis Dramhaíola Cathartha
Coincréite/Asfalt	Ionad Comhdhála	Halla Rince/Club Oíche
Lárionad Sonraí	Ionad Fiontraíochta	Ionad Taispeántais
Asraon Bia Gasta/Beir Leat	Ullmhúchán/Próiseáil Bia, Deoch agus Bláthanna	Iosta Breosla/Stóráil Breosla
Teach Sochraide/Marbhlan	Eitlíocht Ghinearálta	Ionad Sláinte
Páirc Feithiclí Trom	Déantúsaíocht Ardeicneolaíochta	Ospidéal
Tionscal - Ginearálta	Tionscal - Éadrom	Tionscal - Tionchar Ard
Loighistic	Oifig ≤ 100 méadar cearnach	Oifig > 100 méadar cearnach agus < 1,000 méadar cearnach
Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach	Áiseanna Páirceála agus Taistil	Stáisiún peitрил
Áit Adhartha	Stóráil Plandaí	Teach Tábhairne

Stáisiún Iompair Phoiblí

Lárionad Oibre Cianda

Taighde agus forbairt

Gan Cheadú ar lean.		
Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir	Institiúid Chónaithe	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach
Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid > 500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan	Stóras Miondíola	Miondíol - Club Stórais
Sráidbhaile Scoir	Iosta Iompair Bóthair	Cóiríocht Dhídeanaithe
Oifig Tacsaithe	Ionad Traenála	Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil
Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra	Seirbhísiú Feithicle/Garáiste Cothabhála
Clinic Tréidliachta	Trádstóráil	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Seachas Ardtionchar)
Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Ardtionchar)	Mórdhíola	

³ Áit a bhfuil an úsáid coimhdeach le húsáid na teaghaise mar phríomháit chónaithe

⁴ Faoi réir comhlíonadh na Straitéise Lonnaíochta Tuaithe

⁷ Ní cheadaítear ach amháin nuair a bhíonn athchóiriú struchtúir chosanta i gceist leis an bhforbairt Fo-úsáidí turasóireachta nó athchóiriú struchtúir cosanta nó dúchasach nuair is cuí

²⁰ I gcás ina dtáirgtear formhór na dtáirgí ar an bhfeirm amháin

²⁵ Ní cheadófar aon tithe soghluaiste seasta nó struchtúir bhuaana (ach amháin má tá siad coimhdeach le feidhmiú an ionaid champála).

²⁹ Agus áiseanna coimhdeacha ar scála cuí

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ ná ‘Neamhcheadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

Ní cheadóidh aon ní sa Mhaitrís Chríosaithe Plean Forbartha seo (Aicmí Úsáide a bhaineann le Cuspóir Chríosaithe HA) tograí le haghaidh:

- i. Athnuachan, feabhsú agus athfhorbairt sa todhchaí ar an stoc seanbhunaithe foirgneamh laistigh de choimpléasc agus diméin Ospidéal Naomh Íde i bPort Reachrann;
- ii. Úsáidí cuí lena n-áirítear úsáidí a bhaineann freisin le agus atá comhsheasmhach le húsáid stairiúil an choimpléasc laistigh den diméin a bunaíodh roimh bhunú Stát na hÉireann.

CUSPÓIR CREASA TIONSCAL TROM “HI”.

Cuspóir: Déan soláthar do thionscal trom.

Fís: Deiseanna a éascú le haghaidh úsáidí tionsclaíochta, gníomhaíochtaí agus próisis a d'fhéadfadh coinbhleacht a chruthú maidir le húsáid talún má tá sé suite laistigh de chríosú eile. Is dócha go mbeadh drochthionchar ag úsáidí, gníomhaíochtaí agus próisis dá leithéid, mar shampla ó thaobh torainn, deannaigh nó tionchair amhairc. Soláthraíonn ceantair HI suíomhanna oiriúnacha agus inrochtana go sonrach do thionscal trom agus ní chuirfear in áirithe iad ach le haghaidh úsáidí dá leithéid.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
seamlas Páirc Feithiclí Trom	Coincréite/Asfalt Tionscal – Eastóscach / Cairéalacht	Iosta Breosla/Stóráil Breosla Tionscal - Tionchar Ard
Oifig atá Coimhdeach le Ceadaithe Úsáid	Spás Oscailte	Stóráil Plandaí
Bialann/Caifé ⁵	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa ⁵	Suiteáil Fuinnimh Inmharthana 35
Struchtúir Teileachumarsáide	Suiteálacha Fóntais	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramháiola (Ardtionchar)

Neamhceadaithe		
Óstán	Aeradróm/Aerpháirc	Foirgnimh Talmhaíochta
Soláthairtí Feirme Talmhaíochta	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta
Agrathurasóireacht	Bonneagar Aeriompair	Stua Siamsaíochta
Leaba agus Bricfeasta	Oifig Ghealltóireachta	Kennels Bordála
Soláthraí Tógálaithe / Clós	Soláthraí Tógálaithe / Clós	Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán
Páirc Carbhán – Saoire	Páirc Carbhán – Cónaitheach	Clóis lasta
Carrchlós - Neamh- Choimhdeach	Corrthrádail	Áiseanna Cúraim Leanaí
Áis Dramháiola Cathartha	Áis Phobail	Ionad Comhdhála
Áis Chultúrtha	Halla Rince/Club Oíche	Halla Rince/Club Oíche

Ionad Fiontraíochta

Ionad Taispeántais

Asraon Bia Gasta/Beir Leat

Gan Cheadú ar lean.

Siopa Feirme	Ullmhúchán/Próiseáil Bia, Deoch agus Bláthanna	Teach Sochraide/Marbhlan
Ionad Gairdín	Eitlíocht Ghinearálta	Cúrsa Gailf
Teach loistín	Ionad Sláinte	Cleachtóir Sláinte
Déantúsaíocht Ardteicneolaíochta Ospidéal	Teach Saoire/Árasáin Brú	Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile Óstán
Tionscal - Ginearálta Oifig ≤100 méadar cearnach	Tionscal - Éadrom Oifig >100 méadar cearnach agus <1,000 méadar cearnach	Loighistic Oifig ≥1,000 méadar cearnach
Áiseanna Páirceála agus Taistil Teach Tábhairne Láirionad Oibre Cianda	Stáisiún peitрил Stáisiún Iompair Phoiblí Cónaitheach	Áit Adhartha Áis Áineasa/Spóirt Cúram Cónaitheach Baile / Teach Scoir
Institiúid Chónaithe	Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan	Stóras Miondíola
Miondíol - Club Stórais	Sráidbhaile Scoir	Cóiríocht Dhídeanaithe
Oifig Tacsaithe	Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga
Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra Mórdhíola	Clinic Tréidliachta	Trádstóráil

⁵ Chun freastal ar an daonra oibre áitiúil amháin

35 Cúnta don phríomhúsáid agus ar scála cuí

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhcheadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA ARD-THEICNEOLAÍOCHTA “HT”.

Cuspóir: Déan soláthar d'oifigí, do thaighde agus d'fhorbairt agus d'fhostaíocht ardteicneolaíochta/déantúsaíochta ardteicneolaíochta i dtimpeallacht ardcháilíochta tógtha agus tírdhreachaithe.

Fís: Deiseanna a éascú le haghaidh ardteicneolaíochta, ardteicneolaíochta agus ard-déantúsaíochta, mór-fhostaíocht bunaithe ar oifigí agus taighde agus forbartha laistigh de shuíomhanna ardchaighdeáin, ard-inrochtana, ar nós an champais. Tá an criosú HT dírithe ar shuíomh a sholáthar do ghnóthais ardcháilíochta, breisluacha agus do cheanncheathrúna corparáideacha. Cuirfear béim ar dhearadh inbhuanaithe eiseamláireach agus ar cháilíocht aeistéitiúil chun cinn chun íomhá chorparáideach agus féiniúlacht a fheabhsú.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Ionad Fiontraíochta	Déantúsaíocht Ardteicneolaíochta	Ospidéal
Tionscal - Éadrom	Oifig atá Coimhdeach le Ceadaithe Úsáid	Oifig ≤ 100 méadar cearnach
Oifig > 100 méadar cearnach agus < 1,000 méadar cearnach	Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach	Spás Oscailte
Taighde agus forbairt	Bialann/Caifé ⁵	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa ⁵
Suiteáil Fuinnimh Inmharthana ³⁵	Struchtúir Teileachumarsáide	Ionad Traenála
Suiteálacha Fónais		

Neamhceadaithe		
seamlas	Aeradróm/Aerpháirc	gnó talmhaíochta
Foirgnimh	Soláthairtí Feirme	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra
Talmhaíochta	Talmhaíochta Bonneagar	Talmhaíochta
Agrathurasóireacht	Aeriompair	Stua Siamsaíochta
Leaba agus Bricfeasta	Oifig Ghealltóireachta	Kennels Bordála
Soláthraí Tógálaithe / Clós	Reiligí	Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán
Páirc Carbhán – Saoire	Páirc Carbhán – Cónaitheach	Clóis lasta
Carrchlós - Neamh- Choimhdeach	Corrthrádáil	Áis Dramháiola Cathartha
Coincréite/Asfalt	Halla Rince/Club Oíche	Lárionad Sonraí
Asraon Bia Gasta/Beir Leat	Siopa Feirme	Iosta Breosla/Stóráil Breosla
Teach Sochraide/Marbhlan	Ionad Gairdín	Eitlíocht Ghinearálta

Cúrsa Gailf	Teach loistín	Cleachtóir Sláinte ²⁴
Páirc Feithiclí Trom	Teach Saoire/Árasáin	Industry - Extractive /Quarrying
Tionscal - Tionchar Ard	Loighistic	Áiseanna Páirceála agus Taistil
Áit Adhartha	Stóráil Plandaí	Teach Tábhairne
Cónaitheach	Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir	Institiúid Chónaithe

Gan Cheadú ar lean.		
Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Retail - Comparison >500 méadar cearnach nfa	Retail - Supermarket ≤ 2,500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan
Stóras Miondíola	Miondíol - Club Stórais	Sráidbhaile Scoir
Iosta Iompair Bóthair	Cóiríocht Dhídeanaithe	Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil
Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga	Asraon Díolacháin Feithicle Feithiclí Móra	Seirbhísiú Feithicle/Garáiste Cothabhála
Clinic Tréidliachta	Trádstóráil	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Seachas Ardtionchar)
Diúscairt Dramhaíola agus Áis Aisghabhála (Ardtionchar)	Mórdhíola	

5 Chun freastal ar an daonra oibre áitiúil

amháin

24 Mura bhfuil sé suite laistigh d'ionad áitiúil

35 Cúnta don phríomhúsáid agus ar scála cú

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil 'Ceadaithe i bPrionsabal' nó 'Neamhcheadaithe' a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

ZONING OBJECTIVE “LC” LOCAL CENTRE

Cuspóir: Saoráidí ionaid áitiúil a chosaint, a sholáthar agus/nó a fheabhsú.

Fís: Meascán d’áiseanna pobail áitiúla agus tráchtála a sholáthar do phobail reatha agus pobail atá ag forbairt sa Chontae. Is é an aidhm a chinntiú go mbíonn raon áiseanna pobail, áineasa agus miondíola in ionaid áitiúla, lena n-áirítear lialanna leighis/fiaclóireachta agus áiseanna cúram leanaí, ar scála chun freastal ar fhorbairt chónaithe atá ann cheana féin agus ar thailte criosaithe neamhfhorbartha, de réir mar is cuí, ag suíomhanna a íoslaghdaíonn an t-ionad. an gá atá le carr príobháideach a úsáid agus coisithe, rothaithe agus úsáid iompair phoiblí a spreagadh. Neartóidh an fhorbairt soláthar miondíola áitiúil de réir Straitéis Mhiondíola an Chontae.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Oifig Ghealltóireachta	Áiseanna Cúraim Leanaí	Áis Phobail
Áis Chultúrtha	Oideachas	Asraon Bia Gasta/Beir Leat
Teach Sochraide/Marbhlan	Teach loistín	Ionad Sláinte
Cleachtóir Sláinte	Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile	Oifig atá Coimhdeach le Ceadaithe Úsáid
Oifig ≤ 100 méadar cearnach	Oifig > 100 méadar cearnach agus <1,000 méadar cearnach ¹⁰	Spás Oscailte
Áit Adhartha	Teach Tábhairne	Stáisiún Iompair Phoiblí
Áis Áineasa/Spóirt	Lárionad Oibre Cianda	Cónaitheach
Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir	Institiúid Chónaithe	Bialann/Caifé
Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa	Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa ²⁶
Cóiríocht Dhídeanaithe	Oifig Tacsaithe	Struchtúir Teileachumarsáide
Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil	Suiteálacha Fóntais	Clinic Tréidliachta

Neamhceadaithe		
seamlas	Aeradróm/Aerpháirc	gnó talmhaíochta
Foirgnimh Talmhaíochta	Soláthairtí Feirme	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta
Agrathurasóireacht	Talmhaíochta	Kennels Bordála
Soláthraí Tógálaithe / Clós	Reiligí	Limistéar Sealbhaíochta

Gan Cheadú ar lean.

Páirc Carbhán – Saoire	Páirc Carbhán – Cónaitheach	Clóis lasta
Carrchlós - Neamh-Choimhdeach	Áis Dramhaíola Cathartha	Coincréite/Asfalt
Ionad Comhdhála	Halla Rince/Club Oíche	Lárionad Sonraí
Ionad Taispeántais	Siopa Feirme	Ullmhúchán/Próiseáil Bia, Deoch agus Bláthanna
Iosta Breosla/Stóráil Breosla	Eitlíocht Ghinearálta	Cúrsa Gailf
Páirc Feithiclí Trom	Déantúsaíocht	Déantúsaíocht
	Ardteicneolaíochta	Ardteicneolaíochta
Tionscal – Eastóscach/cairéalú	Tionscal - Ginearálta	Tionscal - Éadrom
Tionscal - Tionchar Ard	Loighistic	Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach
Áiseanna Páirceála agus Taistil	Stóráil Plandaí	Miondíol - Comparáid > 500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan
Stóras Miondíola	Miondíol - Club Stórais	Sráidbhaile Scoir
Iosta Iompair Bóthair	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra
Feithicil Garáiste Seirbhísithe/Cothabhála	Trádstóráil	Diúscairt Dramhaíola agus Saoráid Aisghabhála (Seachas Ardtionchar)
Diúscairt Dramhaíola agus Áis Aisghabhála (Ardtionchar)	Mórdhíola	

¹⁰ Ar scála a oireann d'ionad áitiúil

²⁶ Ní cheadaítear moltaí don aicme úsáide seo ach i bprionsabal do chríosuithe LC atá liostaithe i Leibhéal 4 d'Ordlathas Miondíola Fhine Gall, atá san áireamh i gCaibidil 7.

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil 'Ceadaithe i bPrionsabal' nó 'Neamhcheadaithe' a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

Criosú Cuspóir "MC" lár an bhaile

Cuspóir: Saoráidí móra lár an bhaile a chosaint, a sholáthar agus/nó a fheabhsú.

Fís: Na Mórghailte atá sa Chontae faoi láthair a chomhdhlúthú, (Baile Bhlainséir, Sord agus Baile Brigín). Is é an aidhm atá leis na hionaid seo a fhorbairt tuilleadh trí fhorbairtí cuí tráchtála agus cónaithe a dhlúsú ag cinntiú meascán d'úsáidí tráchtála, áineasa, cathartha, cultúrtha, fóillíochta, cónaithe agus sráideanna uirbeacha, agus ag an am céanna timpeallacht uirbeach ardchaighdeán a sholáthar a chuirfidh le cáilíocht na beatha. de chónaitheoirí, cuairteoirí agus oibríthe araon. Neartóidh an crios soláthar miondíola de réir Straitéis Mhiondíola an Chontae, cuirfear béim ar chaomhnú uirbeach, cinnteoidh sé tosaíocht d'iompar poiblí, coisithe agus rothaithe agus ag an am céanna íoslághdú a dhéanamh ar thionchar tráchta bunaithe ar charranna príobháideacha agus feabhsóidh agus forbróidh sé an creatlach uirbeach reatha.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Óstán	Leaba agus Bricfeasta	Oifig Ghealltóireachta
Carrchlós - Neamh-Choimhdeach	Áiseanna Cúraim Leanáí	Áis Phobail
Ionad Comhdhála	Áis Chultúrtha	Halla Rince/Club Oíche
Oideachas	Ionad Taispeántais	Asraon Bia Gasta/Beir Leat
Teach Sochraide/Marbhlan	Ionad Gairdín	Teach loistín
Ionad Sláinte	Cleachtóir Sláinte	Teach Saoire/Árasáin
Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile	Ospidéal	Brú
Óstán	Oifig atá Coimhdeach le hÚsáid Cheadaithe	Oifig ≤ 100 méadar cearnach
Oifig > 100 méadar cearnach agus < 1,000 méadar cearnach	Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach	Spás Oscailte
Stáisiún peitрил	Áit Adhartha	Teach Tábhairne
Stáisiún Iompair Phoiblí	Áis Áineasa / Spóirt	Lárionad Oibre Cianda
Taighde agus forbairt	Cónaitheach	Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir
Institiúid Chónaithe	Bialann/Caifé	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa
Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid ≤ 500méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid >500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa ⁸
Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan	Stóras Miondíola	Sráidbhaile Scoir
Cóiríocht Dhídeanaithe	Oifig Tacsaithe	Struchtúir Teileachumarsáide

Ionad Traenála

Asraon Díolacháin Feithicle
-Feithiclí Beaga

Mórdhíola

Cóiríocht Phobail
don Lucht Siúil

Seirbhísiú Feithicle/
Cothabháil
Garáiste

Suiteálacha Fónais

Clinic Tréidliachta

Neamhceadaithe

seamlas	Aeradróm/Aerpháirc	gnó talmhaíochta
Foirgnimh Talmhaíochta	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta	Agrathurasóireacht
Bonneagar Aeriompair	Kennels Bordála	Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán
Páirc Carbhán – Saoire	Páirc Carbhán – Cónaitheach	Clóis lasta
Áis Dramhaíola Cathartha	Coincréite/Asfalt	Lárionad Sonraí
Siopa Feirme	Iosta Breosla/Stóráil Breosla	Eitlíocht Ghinearálta
Cúrsa Gailf	Páirc Feithiclí Trom	Tionscal-eastóscach/ Cairéalú
Tionscal - Ginearálta	Tionscal - Tionchar Ard	Loighistic
Stóráil Plandaí	Iosta Iompair Bóthair	Trádstóráil
Diúscairt agus Aisghabháil Dramhaíola Áis (Seachas Ardtionchar)	Diúscairt Dramhaíola agus Áis Aisghabhála (Ardtionchar)	

8 Gan Baile Brigín a áireamh

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhceadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA “ME” MÉITREATHÓIR EACNAMAÍOCH

Cuspóir: Deiseanna a éascú do ghníomhaíocht ard-dlúis ilchineálach ginte fostaíochta agus forbairt tráchtála, agus tacú le soláthar chandam cuí d'fhorbairt chónaithe laistigh de Chonair Eacnamaíoch an Mheitreo.

Fís: Déan soláthar do cheantar de dhlúth, ard-déine/dlús, gníomhaíocht ginte fostaíochta le forbairt thráchtála agus chónaithe a bhaineann leis a dhíríonn ar an MetroLink laistigh de shuíomh dearadh uirbeach den scoth, sráideanna agus áiteanna poiblí, atá tréscailteach, slán agus laistigh de cheantar poiblí. tírdhreach glas ardchaighdeán. Soláthróidh foirgnimh shainchomhartha gnéithe ailtireachta ar ardchaighdeán, a léireoidh meas ar charachtar an cheantair ina bhfuil siad agus a fheabhsóidh iad. Cruthóidh na ceantair ainmnithe ceantair inbhuanaithe a bhfuil leibhéal ard nascachta agus inrochtaineachta acu agus forbrófar iad ar bhealach céimneach faoi réir an tsoláthair riachtanach de bhonneagar sóisialta agus fisiceach.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Óstán	Oifig Ghealltóireachta	Áiseanna Cúraim Leanaí
Áis Phobail	Ionad Comhdhála	Áis Chultúrtha
Halla Rince/Club Oíche	Oideachas	Ionad Taispeántais
Teach Sochraide/Marbhlann	Teach loistín	Ionad Sláinte
Cleachtóir Sláinte	Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile	Ospidéal
Brú	Óstán	Oifig atá Coimhdeach le hÚsáid Cheadaithe
Oifig ≤ 100 méadar cearnach	Oifig > 100 méadar cearnach agus < 1,000 méadar cearnach	Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach
Spás Oscailte	Áit Adhartha	Teach Tábhairne
Stáisiún Iompair Phoiblí	Taighde agus forbairt	Cónaitheach
Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir	Institiúid Chónaithe	Bialann/Caifé
Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa	Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa	Cóiríocht Dhídeanaithe	Suiteáil Fuinnimh Inmharthana ³⁵
Oifig Tacsaithe	Struchtúir Teileachumarsáide	Ionad Traenála
Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil	Suiteálacha Fóntais	Clinic Tréidliachta

Neamhceadaithe		
seamlas	Aeradróm/Aerpháirc	gnó talmhaíochta
Foirgnimh Talmhaíochta	Soláthairtí Feirme Talmhaíochta	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta
Agrathurasóireacht	Bonneagar Aeriompair	Kennels Bordála
Soláthraí Tógálaithe / Clós	Reiligí	Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán
Páirc Carbhán – Saoire Áis Dramhaíola Cathartha	Páirc Carbhán – Cónaitheach Coincréite/Asfalt	Clóis lasta Lárionad Sonraí
Siopa Feirme Cúrsa Gailf	Iosta Breosla/Stóráil Breosla Páirc Feithiclí Trom	Eitlíocht Ghinearálta Tionscal- Eastóscach / Cairéalú
Tionscal - Ginearálta Stóráil Plandaí	Tionscal - Ginearálta Miondíol - Comparáid > 500 méadar cearnach nfa	Loighistic Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa Miondíol - Club Stórais	Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan Iosta Iompair Bóthair	Stóras Miondíola Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga
Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra	Trádstóráil	Diúscairt agus Aisghabháil Dramhaíola
Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Ardtionchar)		Áis (Seachas Ardtionchar)

35 Cúnta don phríomhúsáid agus ar scála cuí

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhceadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA “NSC” Campas NÁISIÚNTA SPÓIRT

Cuspóir: Déan soláthar d’fhorbairt Champas Náisiúnta Spóirt agus é a éascú.

Fís: *Éascú a dhéanamh ar fhorbairt Champas Náisiúnta Spóirt den scoth a ionchorpraíonn áiseanna spóirt laistigh agus lasmuigh agus taitneamhachtaí áineasa den scoth le haghaidh úsáid an phobail, ar thailte in aice le mór-bhonneagar iompair, ag feidhmiú ar scála Náisiúnta agus Idirnáisiúnta agus a bharrfheabhsú. luach mar ionad barr feabhais spóirt.*

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Áiseanna Cúraim Leanaí ³⁰	Ionad Comhdhála	Áis Phobail
Oideachas ³²	Ionad Taispeántais ³²	Ionad Sláinte ³²
Cleachtóir Sláinte ³²	Oifig atá Coimhdeach le hÚsáid Cheadaithe	Oifig ≤ 100 méadar cearnach ³¹
Oifig > 100 méadar cearnach agus < 1,000 méadar cearnach ³¹	Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach ³¹	Spás Oscailte
Stáisiún Iompair Phoiblí	Áis Áineasa/Spóirt	Taighde agus forbairt ³²
Cónaitheach ³³	Bialann/Caifé ³⁰	Suiteáil Fuinnimh Inmharthana ³⁵
Struchtúir Teileachumarsáide ³⁵	Ionad Traenála ³²	Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa ^{30, 34}

Neamhceadaithe		
seamlas Foirgnimh Talmhaíochta	Aeradróm/Aerpháirc Soláthairtí Feirme Talmhaíochta	gnó talmhaíochta Díolacháin Innealra Talmhaíochta agus/nó Cothabháil
Agrathurasóireacht	Bonneagar Aeriompair	Stua Siamsaíochta
Leaba agus Bricfeasta	Oifig Ghealltóireachta	Kennels Bordála
Soláthraí Tógálaithe / Clós	Reiligí	Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán
Páirc Carbhán – Saoire	Páirc Carbhán – Cónaitheach	Clóis lasta
Carrchlós - Neamh-Choimhdeach	Corrthrádáil	Áis Dramháiola Cathartha

Coincréite/Asfalt
Lárionad Sonraí

Áis Chultúrtha
Ionad Fiontraíochta

Halla Rince/Club Oíche
Asraon Bia Gasta/Beir Leat

Gan Cheadú ar lean.		
Bia, Deoch agus Bláth Preparation/Processing	Iosta Breosla/Stóráil Breosla	Teach Sochraide/Marbhlan
Ionad Gairdín	Eitlíocht Ghinearálta	Teach loistín
Páirc Feithiclí Trom	Ardteicneolaíocht Déantúsaíocht	Teach Saoire/Árasáin
Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile	Ospidéal	Tionscal - Eastóscach / Cairéalú
Tionscal - Ginearálta	Tionscal - Éadrom	Tionscal - Tionchar Ard
Loighistic	Áiseanna Páirceála agus Taistil	Stáisiún peitril
Stóráil Plandaí	Teach Tábhairne	Teach Cúraim Chónaithe/ Teach Scoir
Institiúid Chónaithe	Lárionad Oibre Cianda	Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Comparáid >500 méadar cearnach nfa	Retail - Supermarket ≤ 2,500 méadar cearnach nfa	Retail - Superstore > 2,500 méadar cearnach nfa
Retail - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa Miondíol - Club Stórais	Ionad Asraon Miondíola- Monarcha Sráidbhaile Scoir	Stóras Miondíola Iosta Iompair Bóthair
Cóiríocht Dhídeanaithe	Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga
Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra	Seirbhísiú Feithicle/Garáiste Cothabhála	Trádstóráil
Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Seachas Ardtionchar)	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Ardtionchar)	Mórdhíola

30 Do dhaonra spóirt/oibre áitiúil amháin

31 Bhaineann le Spóirt/Caitheamh Aimsire
amháin.

32 Bhaineann le spóirt amháin.

33 Traenáil spóirt gearrfhanachta agus imeachtaí a bhaineann leis an spórt amháin.

34 Ní mór aon mhéadú ar an méid seo a chosaint ó thaobh fíis chriosaithe fhoriomlán do na tailte,
impleachtaí tráchta agus naisc iompair phoiblí.

35 Cuiditheach leis an bpríomhúsáid agus ar scála cuí.

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil 'Ceadaithe i bPrionsabal' nó 'Neamhcheadaithe' a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA “OS” SPÁS OSCAILTE

Cuspóir: *Caomhnú agus soláthar a dhéanamh do spás oscailte agus taitneamhachtaí áineasa.*

Fís: *Acmhainní áineasa agus taitneamhachta a sholáthar do dhaonraí uirbeacha agus tuaithe faoi réir rialuithe forbartha dian. Ní dhéanfaidh an tÚdarás Pleanála ach áiseanna pobail agus úsáidí áineasa eile a mheas agus a spreagadh.*

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Áis Phobail	Cúrsa Gailf	Spás Oscailte
Áis Áineasa/Spóirtm		
Neamhceadaithe		
Óstán	seamlas	Struchtúir Fógraíochta
Aeradróm/Aerpháirc	gnó talmhaíochta	Foirgnimh Talmhaíochta
Soláthairtí Feirme Talmhaíochta	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta	Agrathurasóireacht
Bonneagar Aeriompair	Stua Siamsaíochta	Leaba agus Bricfeasta
Oifig Ghealltóireachta	Kennels Bordála	Soláthraí Tógálaithe / Clós
Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán	Páirc Carbhán – Saoire	Páirc Carbhán – Cónaitheach
Clóis lasta	Carrchlós - Neamh-Choimhdeach	Áiseanna Cúraim Leanaí
Áis Dramhaíola Cathartha	Coincréite/Asfalt	Ionad Comhdhála
Halla Rince/Club Oíche	Lárionad Sonraí	Oideachas
Ionad Fiontraíochta	Ionad Taispeántais	Asraon Bia Gasta/Beir Leat
Siopa Feirme	Ullmhúchán/Próiseáil Bia, Deoch agus Bláthanna	Iosta Breosla/Stóráil Breosla
Teach Sochraide/Marbhlann	Ionad Gairdín	Eitlíocht Ghinearálta
Teach loistín	Ionad Sláinte	Cleachtóir Sláinte
Páirc Feithiclí Trom	Déantúsaíocht Ardteicneolaíochta	Teach Saoire/Árasáin
Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile	Ospidéal	Brú
Óstán	Tionscal - Eastóscach / Cairéalú	Tionscal - Ginearálta

Tionscal - Éadrom

Tionscal - Tionchar Ard

Loighistic

Gan Cheadú ar lean.		
Oifig ≤ 100 méadar cearnach	Oifig > 100 méadar cearnach agus < 1,000 méadar cearnach	Office ≥ 1,000 méadar cearnach
Áiseanna Páirceála agus Taistil	Stáisiún peitрил	Áit Adhartha
Stóráil Plandaí	Teach Tábhairne	Lárionad Oibre Cianda
Taighde agus forbairt	Cónaitheach	Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir
Institiúid Chónaithe	Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Comparáid >500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan	Stóras Miondíola
Miondíol - Club Stórais	Sráidbhaile Scoir	Iosta Iompair Bóthair
Cóiríocht Dhídeanaithe	Oifig Tacsaithe	Ionad Traenála
Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra
Seirbhísiú Feithicle/Garáiste Cothabhála	Clinic Tréidliachta	Trádstóráil
Diúscairt agus Aisghabháil Dramhaíola Áis (Seachas Ardtionchar)	Diúscairt Dramhaíola agus Áis Aisghabhála (Ardtionchar)	Mórdhíola

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhceadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA “RA” Ceantar Cónaithe

Cuspóir: Soláthar a dhéanamh do phobail nua chónaithe faoi sholáthar an bhonneagair shóisialta agus fhisiciúil riachtanach.

Fís: *A chinntiú go soláthrófar timpeallachtaí cónaithe nua ardchaighdeán le leagan amach agus dearadh maith, le naisc iompair phoiblí agus rotháíochta imleor agus laistigh d’achar siúil ó áiseanna pobail. Meascán cuí de mhéideanna, cineálacha agus tionachtaí tithe a sholáthar chun freastal ar riachtanais teaghlaigh agus chun pobail chothromaithe a chur chun cinn.*

Soláthar a dhéanamh do phobail nua chónaithe faoi sholáthar an bhonneagair shóisialta agus fhisiciúil riachtanach.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Stua Siamsaíochta ⁹	Leaba agus Bricfeasta	Oifig Ghealltóireachta ⁹
Áiseanna Cúraim Leanáí	Áis Phobail	Oideachas
Teach Sochraide/Marbhlan ⁹	Teach loistín	Ionad Sláinte
Cleachtóir Sláinte	Ospidéal	Oifig atá Coimhdeach le hÚsáid Cheadaithe
Oifig ≤ 100 méadar cearnach ⁹	Oifig > 100 méadar cearnach agus < 1,000 méadar cearnach ¹¹	Spás Oscailte
Áit Adhartha	Teach Tábhairne ⁹	Stáisiún Iompair Phoiblí
ReÁis chruthaitheach/Spóirt	Cónaitheach	Cúram Cónaitheach Baile/Teach Scoir
Bialann/Caifé ⁹	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa	Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa ⁹
Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa ⁹	Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa ⁹	Sráidbhaile Scoir
Cóiríocht Dhídeanaithe	Suiteáil Fuinnimh Inmharthana ³⁵	Oifig Tacsaithe
Lucht Siúil Cóiríocht Phobail	Suiteálacha Fónais	Clinic Tréidliachta

Neamhceadaithe		
seamlas	Aeradróm/Aerpháirc	gnó talmhaíochta
Foirgnimh Talmhaíochta	Soláthairtí Feirme Talmhaíochta	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta
Agrathurasóireacht	Bonneagar Aeriompair	Kennels Bordála
Soláthraí Tógálaithe / Clós	Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán	Páirc Carbhán – Saoire
Páirc Carbhán – Cónaitheach	Clóis lasta	Carrchlós - Neamh-Choimhdeach

Corrthrádáil

Coincréite/Asfalt

Ionad Comhdhála

Halla Rince/Club Oíche

Lárionad Sonraí

Ionad Fiontraíochta

Gan Cheadú ar lean.

Ionad Taispeántais	Siopa Feirme	Ullmhúchán/Próiseáil Bia, Deoch agus Bláthanna
Iosta Breosla/Stóráil Breosla Páirc Feithiclí Trom	Eitlíocht Ghinearálta Déantúsaíocht Ardteicneolaíochta	Cúrsa Gailf Tionscal - Eastóscach / Cairéalú
Tionscal - Ginearálta	Tionscal - Tionchar Ard	Loighistic
Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach	Stóráil Plandaí	Lárionad Oibre Cianda
Miondíol - Comparáid > 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Retail - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan	Stóras Miondíola	Miondíol - Club Stórais
Iosta Iompair Bóthair	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra
Seirbhísiú Feithicle/Garáiste Cothabhála	Trádstóráil	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Seachas Ardtionchar)
Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Ardtionchar)	Mórdhíola	

⁹ In ionad áitiúil amháin

¹¹ Suite i lárionad áitiúil amháin agus ar scála a oireann don ionad sin

35 Cúnta don phríomhúsáid agus ar scála cuí

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhcheadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA “RB” GNÓ TUAITHE

Cuspóir: Déan soláthar agus éascú do ghnó a bhaineann leis an tuath a bhfuil gá léirithe aige le suíomh tuaithe.

Fís: Suíomh a sholáthar chun gnó a fhorbairt laistigh den cheantar tuaithe a bhaineann go díreach leis an suíomh tuaithe agus leis na hearnálacha talmhaíochta nó gairneoireachta. Is éard atá i gceist le gnó den sórt sin ná próiseáil táirgí a bhfuil cuid shuntasach díobh á bhfoinsiú go háitiúil nó seirbhísí tacaíochta don earnáil áitiúil talmhaíochta nó gairneoireachta. Cothromaíocht a sholáthar idir an gá atá le hiomaíochas agus éifeachtúlacht laistigh de na hearnálacha talmhaíochta agus gairneoireachta agus an gá atá le luachanna an cheantair thuaithe a chosaint agus a chur chun cinn.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
gnó talmhaíochta	Foirgnimh Talmhaíochta	Soláthairtí Feirme Talmhaíochta
Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta	Oifig atá Coimhdeach le hÚsáid Cheadaithe	Spás Oscailte
Taighde agus forbairt ¹⁴	Suiteálacha Fónais	

Neamhceadaithe		
Óstán	Aeradróm/Aerpháirc	Bonneagar Aeriompair
Stua Siamsaíochta	Leaba agus Bricfeasta	Oifig Ghealltóireachta
Soláthraí Tógálaithe / Clós	Reiligí	Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán
Páirc Carbhán – Saoire Carrchlós - Neamh-Choimhdeach	Páirc Carbhán – Cónaitheach Áis Dramhaíola Cathartha	Clóis lasta Áis Phobail
Coincréite/Asfalt	Ionad Comhdhála	Áis Chultúrtha
Halla Rince/Club Oíche	Lárionad Sonraí	Oideachas
Ionad Taispeántais	Asraon Bia Gasta/Beir Leat	Teach Sochraide/Marbhlan
Eitlíocht Ghinearálta	Cúrsa Gailf	Teach loistín
Ionad Sláinte	Cleachtóir Sláinte	Páirc Feithiclí Trom
Déantúsaíocht	Teach Saoire/Árasáin	Gníomhaíocht Eacnamaíoch
Ardteicneolaíochta		Baile
Ospidéal	Brú	Brú
Tionscal - Eastóscach/cairéalú	Tionscal - Tionchar Ard	Loighistic
Oifig ≤ 100 méadar cearnach	Oifig > 100 méadar cearnach agus < 1,000 méadar cearnach	Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach
Áiseanna Páirceála agus Taistil	Stáisiún peitрил	Áit Adhartha

Teach Tábhairne

Stáisiún Iompair Phoiblí

Áis Áineasa/Spóirt

Gan Cheadú ar lean.

Cónaitheach	Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir	Institiúid Chónaithe
Bialann/Caifé	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa	Miondíol - Áis ≤ 500 méadar Cearnóg nfa
Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan
Stóras Miondíola Iosta Iompair Bóthair	Miondíol - Club Stórais Cóiríocht Dhídeanaithe	Sráidbhaile Scoir Oifig Tacsaithe
Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga
Clinic Tréidliachta	Trádstóráil	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Seachas Ardtionchar)
Diúscairt Dramhaíola agus Áis Aisghabhála (Ardtionchar)	Mórdhíola	

¹⁴ Taighde agus forbairt a bhaineann leis an tuath amháin.

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhcheadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chriosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA BRAISLÍ TUAITHE “RC”.

Cuspóir: Déan soláthar d’fhorbairt inlíonta ar scála beag a fhreastalaíonn ar riachtanais áitiúla agus nádúr tuaithe an bhraisle a chothabháil.

Fís: Rogha inmharthana a chur ar fáil do lonnaithe faoin tuath oscailte, agus tacú le forbairt inlíonta ar scála beag trí deis a thabhairt don phobal tuaithe níos mó tithe tuaithe a roghnú ná mar a chuirtear ar fáil laistigh de na Sráidbhailte Tuaithe, agus trí fhorbairt tithe beaga agus tithe a éascú. fiontair bhunaithe i measc bhaill phobal na tuaithe.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Leaba agus Bricfeasta ³ Cleachtóir Sláinte ³	Áiseanna Cúraim Leanaí ³ Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile	Teach loistín ³ Spás Oscailte
Cónaitheach ⁴	Suiteálacha Fónais	Clinic Tréidliachta ²¹
Not Permitted		
Óstán Aeradróm/Aerpháirc	Seamlas Gnó talmhaíochta	Struchtúir Fógraíochta Soláthairtí Feirme Talmhaíochta
Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta	Bonneagar Aeriompair	Siamsaíocht StuaraSiamsaíocht Stuara
Geallta Oifig	Reiligí	Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán
Páirc Carbhán – Saoire Carrchlós - Neamh- Choimhdeach Coincréite/Asfalt	Páirc Carbhán – Cónaitheach Corrthrádail	Clóis lasta Áis Dramháiola Cathartha
Sonraí Ionad	Ionad Comhdhála Ionad Fiontraíochta	Halla Rince/Club Oíche Ionad Taispeántais
Asraon Bia Gasta/Beir Leat	Ullmhúchán/Próiseáil Bia, Deoch agus Bláthanna	Iosta Breosla/Stóráil Breosla
Teach Sochraide/Marbhlan Cúrsa Gailf Déantúsaíocht Ardeicneolaíoc hta	Ionad Gairdín Ionad Sláinte Teach Saoire/Árasáin	Eitlíocht Ghinearálta Páirc Feithiclí Trom Ospidéal
Brú Tionscal - Ginearálta	Óstán Tionscal - Éadrom	Tionscal-eastóscach/ Cairéalú Tionscal - Tionchar Ard

Loighistic	Oifig \leq 100 méadar cearnach	Oifig $>$ 100 méadar cearnach agus $<$ 1,000 méadar cearnach
Oifig \geq 1,000 méadar cearnach	Áiseanna Páirceála agus Taistil	Stáisiún peitрил

Gan Cheadú ar lean.

Stóráil Plandaí	Teach Tábhairne	Stáisiún Iompair Phoiblí
Lárionad Oibre Cianda	Taighde agus forbairt	Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir
Institiúid Chónaithe	Bialann/Caifé	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa
Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid > 500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan	Miondíol - Stóras	Miondíol - Club Stórais
Sráidbhaile Scoir	Iosta Iompair Bóthair	Cóiríocht Dhídeanaithe
Oifig Tacsaithe	Ionad Traenála	Feithicil Díolacháin Asraon - Feithiclí Beaga
Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra	Seirbhísiú Feithiclí /Garáiste Cothabhála	Trádstóráil
Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Seachas Ardtionchar)	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Seachas Ardtionchar)	Mórdhíola

³ Áit a bhfuil an úsáid coimhdeach leis an áit chónaithe mar phríomháit chónaithe

⁴ Faoi réir comhlíonadh na Straitéise Lonnaíochta Tuaithe

²¹ Ní bhunaítear ach amháin nuair a léirítear go bhfuil gá le lonnú i dtimpeallacht tuaithe mar gheall ar nádúr an chlinic atá ag teastáil.

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhceadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chriosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA “RS” CÓNAITHE

Cuspóir: Soláthar a dhéanamh d’fhorbairt chónaithe agus taitneamhacht chónaithe a chosaint agus a fheabhsú.

Fís: Cinntiú go mbeadh tionchar íosta ag aon fhorbairt nua i gceantair atá ann cheana ar thaitneamhacht chónaithe reatha agus go bhfeabhsódh sé sin.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Leaba agus Bricfeasta	Cúram leanaí Áiseanna	Áis Phobail
Oideachas	Aoi Teach	Oifig atá Coimhdeach le hÚsáid Cheadaithe
Spás Oscailte	Cónaitheach	Cúram Cónaitheach Baile/Teach Scoir
Sráidbhaile Scoir	Foscadh Cóiríocht	Lucht Siúil Pobal Cóiríocht
Suiteálacha Fónais		

Neamhheadaithe		
Seamlas Gnó talmhaíochta	Struchtúir Fógraíochta Foirgnimh Talmhaíochta	Aeradróm/Aerpháirc Talmhaíocht Feirme Soláthairtí
Talmhaíocht Innealra Díolacháin agus/nó Cothabháil	Agrathurasóireacht	Bonneagar Aeriompair
Stua Siamsaíochta Soláthraí Tógálaithe / Clós Páirc Carbhán – Saoire	Geallta Oifig Reiligí Páirc Carbhán - Cónaitheach	Kennels Bordála Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán Clóis lasta
Carrchlós - Neamh- Choimhdeach Coincréite/Asfalt Lárionad Sonraí	Corrthrádáil Clonad Comhdhála Ionad Fiontraíochta	Áis Dramháiola Cathartha Halla Rince/Club Oíche Ionad Taispeántais
Asraon Bia Gasta/Beir Leat	Siopa Feirme	Ullmhúchán/Próiseáil Bia, Deoch agus Bláthanna
Iosta Breosla/Stóráil Breosla	Teach Sochraide/Marbhlan	Ionad Gairdín

Eitlíocht Ghinearálta Déantúsaíocht Ardteicneolaíochta Tionscal - Tionchar Ard	Cúrsa Gailf Tionscal - Eastóscach /Cairéalacht Loighistic	Páirc Feithiclí Trom Tionscal - Ginearálta Oifig ≤ 100 méadar cearnach
Oifig > 100 méadar cearnach agus < 1,000 méadar cearnach	Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach	Áiseanna Páirceála agus Taistil

Neamhceadaithe		
Stóráil Plandaí	Teach Tábhairne	Lárionad Oibre Cianda
Taighde agus forbairt	Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid >500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan	Stóras Miondíola	Miondíol - Club Stórais
Iosta Iompair Bóthair	Oifig Tacsaithe	Ionad Traenála
Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra	Seirbhísiú Feithicle/Garáiste Cothabhála
Trádstóráil	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Seachas Ardtionchar)	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Ardtionchar)
Mórdhíola		

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhceadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA “RU” TUAITHE

Cuspóir: *Forbairt talmhaíochta agus fiontair a bhaineann leis an tuath, bithéagsúlacht, an tírdhreach tuaithe, agus an oidhreacht thógtha agus chultúrtha a chosaint agus a chur chun cinn ar bhealach cothromaithe.*

Fís: *Luach cheantar tuaithe an Chontae a chosaint agus a chur chun cinn. Tá an luach tuaithe seo bunaithe ar:*

- *Acmhainní eacnamaíocha talmhaíochta agus tuaithe*
- *Iargúlacht amhairc ó thionchair uirbeacha suntasacha agus sainiúla,*
- *Leibhéal ard de ghnéithe nádúrtha.*

Úsáidfean talmhaíocht agus acmhainní a bhaineann leis an tuath chun leasa an daonra áitiúil agus an daonra níos leithne. Le tógáil ar luach na tuaithe beidh gá le cur chuige cothromaithe lena n-áireofar cosaint agus cur chun cinn na bithéagsúlachta tuaithe, cur chun cinn iomláine an tírdhreacha, agus feabhsú na hoidhreachta tógtha agus cultúrtha.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Foirgnimh Talmhaíochta ⁶	Agrathurasóireacht	Leaba agus Bricfeasta ³
Kennels Bordála ³	Reiligí ²⁹	Suíomh campála ²⁵
Áiseanna Cúraim Leanai ³	Áis Phobail ²	Siopa Feirme ²⁰
Cúrsa Gailf	Teach loistín ³	Cleachtóir Sláinte ³
Teach Saoire/Árasáin ⁷	Tionscal – Eastóscach / Cairéalacht	Oifig atá Coimhdeach le Ceadaithe Úsáid
Spás Oscailte	Taighde agus forbairt ¹⁴	Áis Áineasa/Spóirt ²
Cónaitheach ⁴	Bialann/Caifé ¹³	Suiteálacha Fóntais
Clinic Tréidliachta ²¹		

Neamhceadaithe		
Gnó talmhaíochta	Agricul Soláthairtí Feirme Talmhaíochta	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta
Bonneagar Aeriompair	Stua Siamsaíochta	Oifig Ghealltóireachta
Soláthraí Tógálaithe / Clós	Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán	Páirc Carbhán – Cónaitheach

Clóis Iasta	Carrchlós - Neamh-Choimhdeach	Ionad Comhdhála
Halla Rince/Club Oíche	Lárionad Sonraí	Ionad Fiontraíochta

Neamhcheadaithe ar lean.		
Ionad Taispeántais	Asraon Bia Gasta/Beir Leat	Ullmhúchán/Próiseáil Bia, Deoch agus Bláthanna
Iosta Breosla/Stóráil Breosla	Teach Sochraide/Marbhlann	Ionad Sláinte
Páirc Feithiclí Trom	Déantúsaíocht Ardteicneolaíochta	Ospidéal
Tionscal - Ginearálta	Tionscal - Éadrom	Tionscal - Tionchar Ard
Loighistic	Oifig ≤ 100 méadar cearnach	Oifig >100 méadar cearnach agus <1,000 méadar cearnach
Oifig ≥1,000 méadar cearnach	Teach Tábhairne	Lárionad Oibre Cianda
Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir ¹²	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa	Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid > 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan
Stóras Miondíola	Miondíol - Club Stórais	Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan
Stóras Miondíola	Miondíol - Club Stórais	Sráidbhaile Scoir
Iosta Iompair Bóthair	Cóiríocht Dhídeanaithe	Oifig Tacsaithe
Ionad Traenála	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra
Seirbhísiú Feithicle/Garáiste Cothabhála	Trádstóráil	Mórdhíola

2 Áit a bhfuil sé cóngarach do lonnaíochtaí cónaithe agus nach gcruthódh sé fadhbanna do-ghlactha tráchtá

3 Áit a bhfuil an úsáid coimhdeach le húsáid na teaghaise mar phríomháit chónaithe

4 Faoi réir comhlíonadh na Straitéise Lonnaíochta Tuaithe

6 Lena n-áirítear foirgnimh chun soláthar a dhéanamh d'ullmhú táirgí a fhaightear ón láithreán/feirm

7 Ní cheadaítear ach amháin nuair a bhíonn athchóiriú struchtúir chosanta i gceist leis an bhforbairt

12 Ach amháin sa chás go bhfuil gá léirithe le lonnú i dtimpeallacht tuaithe mar gheall ar nádúr an chúraim a theastaíonn nó nuair atá sé díreach tadhlach le criosú ina bhfuil an úsáid ceadaithe i bprionsabal agus a chomhlíonann caighdeán an Phlean Forbartha maidir le rochtain agus bonneagar.

13 Fo-úsáidí turasóireachta nó athchóiriú struchtúir cosanta nó dúchasach nuair is cuí Rural related research and development only

20 I gcás ina dtáirgtear formhór na dtáirgí ar an bhfeirm amháin

21 Ní bhunaítear ach amháin nuair a léirítear go bhfuil gá le lonnú i dtimpeallacht tuaithe mar gheall ar nádúr an chlinic atá ag teastáil

25 Ní cheadófar aon tithe soghluaiste seasta nó struchtúir bhvana (ach amháin má tá siad coimhdeach le feidhmiú an ionaid champála).

29 Agus áiseanna coimhdeacha ar scála cuí

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil 'Ceadaithe i bPrionsabal' nó 'Neamhceadaithe' a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chriosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA “RV” SRÁIDBHAILTE TUAITHE

Cuspóir: Carachtar an tSráidbhaile Tuaithe a chosaint agus a chur chun cinn agus pobal bríomhar a chur chun cinn de réir plean úsáide talún ceadaithe, agus infhaighteacht bonneagair fhisiciúil agus phobail.

Fís: Cosain agus cuir chun cinn sráidbhailte bunaithe laistigh den tírdhreach tuaithe inar féidir le daoine cur fúthu agus rochtain a bheith acu ar sheirbhísí pobail. Is ceantair iad na sráidbhailte laistigh den tírdhreach tuaithe inar féidir riachtanais tithíochta a shásamh le mion-dochar don tuath agus don timpeallacht máguaird.

Freastalóidh na sráidbhailte ar a ndobharcheantar tuaithe, soláthróidh siad seirbhísí áitiúla agus fiontair tuaithe ar scála níos lú. Déanfar leibhéal fáis a bhainistiú trí phleananna úsáide talún ceadaithe lena chinntiú go spreagfar mais chriticiúil do sheirbhísí áitiúla gan foráil a dhéanamh d’fhás thar riachtanas áitiúil agus patrúin comaitéireachta neamh-inbhuanaithe.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Soláthairtí Feirme Talmhaíochta	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta	Agrathurasóireacht
Leaba agus Bricfeasta	Oifig Ghealltóireachta	Reiligi ²⁹
Áiseanna Cúraim Leanaí	Áis Dramhaíola Cathartha	Áis Phobail
Áis Chultúrtha	Halla Rince/Club Oíche	Oideachas
Ionad Fiontraíochta	Asraon Bia Gasta/Beir Leat	Siopa Feirme
Ullmhúchán/Próiseas Bia, Deoch agus Bláthanna	Teach Sochraide/Marbhlan	Teach Sochraide/Marbhlan
Teach loistín	Ionad Sláinte	Ionad Sláinte
Teach Saoire/Árasáin	Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile	Oifig atá Coimhdeach le hÚsáid Cheadaithe
Oifig ≤ 100 méadar cearnach	Spás Oscailte	Stáisiún peitрил
Áit Adhartha	Teach Tábhairne	Stáisiún Iompair Phoiblí
Áis Áineasa / Spóirt	Lárionad Oibre Cianda	Taighde agus forbairt
Cónaitheach	Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir	Institiúid Chónaithe
Bialann/Caifé	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa	Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa	Sráidbhaile Scoir
Cóiríocht Dhídeanaithe	Oifig Tacsaithe	Struchtúir Teileachumarsáide

Ionad Traenála	Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil	Suiteálacha Fónais
Seirbhísiú Feithicle/Garáiste Cothabhála	Clinic Tréidliachta	

Neamhceadaithe		
seamlas	Aeradróm/Aerpháirc	Bonneagar Aeriompair
Limistéar Sealbhaíochta	Limistéar Sealbhaíochta	Clóis lasta
Gluaisteán	Gluaisteán	
Coincréite/Asfalt	Lárionad Sonraí	Eitlíocht Ghinearálta
Páirc Feithiclí Trom	Tionscal - Eastóscach / Cairéalú	Tionscal - Tionchar Ard
Loighistic	Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach	Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach > 500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan
Stóras Miondíola	Miondíol - Club Stórais	osta Iompair Bóthair
Trádstóráil	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Ardtionchar)	

29 Agus áiseanna coimhdeacha ar scála cú

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhceadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA "RW" TRÁDÁLA MIONDÍOLA

Cuspóir: ***Déan soláthar d'fhorbairt trádstórála miondíola.***

Fís: *Éascú a dhéanamh ar dhíolachán earraí toirtiúla/earraí ar an mórchóir laistigh de shuímh ardchaighdeáin agus áiteanna ard-inrochtana, le béim ar dheardh inbhuanaithe eiseamláireach agus ar cháilíocht aeistéitiúil.*

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Oifigí atá coimhdeach le cead úsáid	Spás Oscailte	Bialann/Caifé ²³
Stóras Miondíola	Stóras Miondíola Suiteáil ³⁵	Struchtúir Teileachumarsáide
Suiteálacha Fóntais		

Neamhceadaithe		
seamlas	Aeradróm/Aerpháirc	gnó talmhaíochta
Foirgnimh Talmhaíochta	Soláthairtí Feirme Talmhaíochta	Díolachán agus/nó Cothabháil Innealra Talmhaíochta
Agrathurasóireacht	Bonneagar Aeriompair	Stua Siamsaíochta
Leaba agus Bricfeasta	Oifig Ghealltóireachta	Kennels Bordála
Reiligí	Limistéar Sealbhaíochta Gluaisteán	Clóis lasta
Páirc Carbhán – Saoire	Páirc Carbhán – Cónaitheach	Carrchlós - Neamh-Choimhdeach
Áiseanna Cúraim Leanaí	Áis Dramháiola Cathartha	Áis Phobail
Coincréite/Asfalt	Ionad Comhdhála	Áis Chultúrtha
Halla Rince/Club Oíche	Lárionad Sonraí	Oideachas
Ionad Fiontraíochta	Ionad Taispeántais	Asraon Bia Gasta/Beir Leat
Siopa Feirme	Ullmhúchán/Próiseáil Bia, Deoch agus Bláthanna	Iosta Breosla/Stóráil Breosla
Teach Sochraide/Marbhlan	Eitlíocht Ghinearálta	Cúrsa Gailf
Teach loistín	Ionad Sláinte	Cleachtóir Sláinte
Páirc Feithiclí Trom	Páirc Feithiclí Trom	Teach Saoire/Árasáin
Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile	Ospidéal	Tionscal – Eastóscach / Cairéalacht
Tionscal - Ginearálta	Tionscal - Éadrom	Tionscal - Tionchar Ard

Loigistic

Oifig \leq 100 méadar cearnach

Oifig $>$ 100 méadar cearnach and
 $<$ 1,000 méadar cearnach

Gan Cheadú ar lean.		
Oifigí ≥ 1,000 méadar cearnach	Oifigí ≥ 1,000 méadar cearnach	Áit Adhartha
Stóráil Plandaí	Teach Tábhairne	Stáisiún Iompair Phoiblí
Áis Áineasa/Spóirt	Lárionad Oibre Cianda	Taighde agus forbairt
Taighde agus forbairt	Cónaitheach	Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir
Institiúid Chónaithe	Sráidbhaile Scoir	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa
Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid >500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollsiopa > 2500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5000 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan	Miondíol - Club Stórais	Iosta Iompair Bóthair
Cóiríocht Dhídeanaithe	Oifig Tacsaithe	Ionad Traenála
Lucht Siúil	Asraon Díolacháin	Asraon Díolacháin Feithicle
Cóiríocht Phobail	Feithicle - Feithiclí Beaga	- Feithiclí Móra
Seirbhísí Feithicle/Garáiste Cothabhála	Clinic Tréidliachta	Trádstóráil
Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Seachas Ardtionchar)	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Ardtionchar)	Mórdhíola

23 Ach amháin sa chás go bhfuil siad laistigh agus coimhdeach d'oll

trádstórais mhiondíola

35 Cúnta don phríomhúsáid agus ar scála cuí

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil 'Ceadaithe i bPrionsabal' nó 'Neamhcheadaithe' a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chriosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA “TC” AN BAILE AGUS AN LÁRIONAD CEANTAR

Cuspóir: Carachtar speisialta fisiciúil agus sóisialta lár na mbailte agus na gceantar a chosaint agus a fheabhsú agus áiseanna uirbeacha a sholáthar agus/nó a fheabhsú.

Fís: Cothabháil agus tógáil ar inrochtaineacht, beogacht agus inmhharthanacht na Lárionad Uirbeach atá sa Chontae faoi láthair. Na Lárionaid seo a fhorbairt agus a chomhdhlúthú le meascán cuí d’úsáidí tráchtála, áineasa, cultúrtha, fóillíochta agus cónaithe, agus creatlach uirbeach na nIonad seo a fheabhsú agus a fhorbairt de réir phrionsabail an deartha uirbigh, an chaomhnaithe agus na forbartha inbhuanaithe. Beidh soláthar miondíola de réir Straitéis Mhiondíola an Chontae, feabhsóidh agus forbróidh sé an creatlach uirbeach atá ann faoi láthair, cuirfear béim ar chaomhnú uirbeach, agus cinnteoidh sé tosaíocht d’iompar poiblí, coisithe agus rothaithe agus ag an am céanna íoslaghdú a dhéanamh ar thionchar tráchta bunaithe ar charranna príobháideacha. Chun an fhís seo a sheachadadh agus chun creat a sholáthar don fhorbairt inbhuanaithe.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Óstán	Leaba agus Bricfeasta	Oifig Ghealltóireachta
Carrchlós - Neamh-Choimhdeach	Áiseanna Cúraim Leanaí	Áiseanna Cúraim Leanaí
Áis Chultúrtha	Halla Rince/Club Oíche	Oideachas
Ionad Taispeántais	Asraon Bia Gasta/Beir Leat	Teach Sochraide/Marbhlann
Ionad Gairdín	Ionad Gairdín	Ionad Sláinte
Cleachtóir Sláinte	Teach Saoire/Árasáin	Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile
Ospidéal	Brú	Óstán
Oifig atá Coimhdeach le hÚsáid Cheadaithe	Oifig ≤ 100 méadar cearnach	Oifig > 100 méadar cearnach agus < 1,000 méadar cearnach
Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach	Spás Oscailte	Stáisiún peitрил
Áit Adhartha	Teach Tábhairne	Stáisiún Iompair Phoiblí
Áis Áineasa/Spóirt	Lárionad Oibre Cianda	Taighde agus forbairt
Cónaitheach	Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir	Institiúid Chónaithe
Bialann/Caifé	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa	Miondíol - Áis ≤ 500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid >500 méadar cearnach nfa ²⁷	Miondíol - Comparáid 2,500 méadar cearnach nfa
Sráidbhaile Scoir	Cóiríocht Dhídeanaithe	Oifig Tacsaithe
Struchtúir Teileachumarsáide	Ionad Traenála	Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil

Asraon Díolacháin
Feithicle - Feithiclí
Beaga

Seirbhísiú
Feithicle/Garáiste
Cothabhála

Clinic Tréidliachta

Clinic Tréidliachta

seamlas	Aeradróm/Aerpháirc	Aeradróm/Aerpháirc
Foirgnimh Talmhaíochta	Agri-Tourism	Air Transport Infrastructure
Kennels Bordála	Imistéar Sealbhaíochta Shluaisteán	Páirc Carbhán – Saoire
Páirc Carbhán – Cónaitheach	Clóis lasta	Áis Dramhaíola Cathartha
Coincréite/Asfalt	Lárionad Sonraí	Lárionad Sonraí
Iosta Breosla/Stóráil Breosla	Eitlíocht Ghinearálta	Cúrsa Gailf
Páirc Feithiclí Trom	Tionscal - Eastóscach /Cairéalacht	Tionscal - Ginearálta
Tionscal – Ardtionchar	Tionscal – Ardtionchar	Stóráil Plandaí
Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach	Iosta Iompair Bóthair	Frádstóráil
Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Seachas Ardtionchar)	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Ardtionchar)	

²⁷ Ní cheadaítear tograí don aicme úsáide seo ach i bPrionsabal do chriosuithe TC atá liostaithe i Leibhéal 3 d’Ordlathas Miondíola Fhine Gall, atá san áireamh i gCaibidil 7.

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhceadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chriosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

CUSPÓIR CREASA TRÁDÁLA AGUS DÁILEADH “WD”.

Cuspóir: Soláthar a dhéanamh d’áiseanna dáileacháin, trádstórais, stórála agus lóistíochta a éilíonn rochtain mhaith ar mhórghríasán bóithre laistigh de thimpeallacht ardchaighdeáin.

Fís: Éascú a dhéanamh ar ghníomhaíocht lóistíochta agus trádstórais lena n-áirítear stóráil, dáileadh agus athphacáistiú earraí agus táirgí a bhaineann leis. Tá sainriachtanais iompair ag baint le húsáidí dáileacháin agus stórála toisc go bhféadann siad méid mór tráchta a ghiniúint agus mar sin leas a bhaint as a bheith suite laistigh de thimpeallacht shaintógtha go maith atá nasctha go maith leis an ngréasán bóithre straitéiseach agus a cheadaíonn gluaiseacht éifeachtach earraí.

AICME ÚSÁIDE A BHAINNEANN LE CUSPÓIR CREASA

Ceadaithe i bPrionsabal		
Clóis lasta Loighistic	Iosta Breosla/Stóráil Breosla Oifig atá Coimhdeach le hÚsáid Cheadaithe	Páirc Feithiclí Trom Spás Oscailte
Stóráil Plandaí	Bialann/Caifé ⁵	Miondíol - Áitiúil < 150 méadar cearnach nfa ⁵
Iosta Iompair Bóthair	Suiteáil Fuinnimh Inmharthana ³⁵	Struchtúir Teileachumarsáide
Suiteálacha Fóntais	Seirbhísiú Feithicle/Garáiste Cothabhála	Trádstóráil
Wholesale		

Neamhceadaithe		
Óstán	Óstán	Aeradróm/Aerpháirc
gnó talmhaíochta	Agrathurasóireacht	Bonneagar Aeriompair
Stua Siamsaíochta	Leaba agus Bricfeasta	Oifig Ghealltóireachta
Kennels Bordála	Kennels Bordála	Páirc Carbhán – Saoire
Páirc Carbhán – Saoire	Corrthrádail	Áis Phobail
Coincréite/Asfalt	Ionad Comhdhála	Áis Chultúrtha
Halla Rince/Club Oíche	Lárionad Sonraí	Lárionad Sonraí
Ionad Fiontraíochta	Exhibiti Ionad Fiontraíochta on Centre	Asraon Bia Gasta/Beir Leat
Siopa Feirme	Ullmhúchán/Próiseáil Bia, Deoch agus Bláthanna	Teach Sochraide/Marbhlan
Ionad Gairdín	Eitlíocht Ghinearálta	Eitlíocht Ghinearálta

Gan Cheadú ar lean.

Teach loistín Déantúsaíocht Ardteicneolaíocht hta	Ionad Sláinte Teach Saoire/Árasáin	Cleachtóir Sláinte Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile
Ospidéal Tionscal – Eastóscach /Cairéalacht	Brú Tionscal - Ginearálta	Brú Tionscal - Éadrom
Tionscal - Tionchar Ard	Oifig ≤ 100 méadar cearnach	Oifig > 100 méadar cearnach agus < 1,000 méadar cearnach
Oifig ≥ 1,000 méadar cearnach Áis Áineasa/Spóirt	Áit Adhartha Lárionad Oibre Cianda	Teach Tábhairne Taighde agus forbairt
Cónaitheach	Teach Cúraim Chónaithe/Teach Scoir	Institiúid Chónaithe
Miondíol - Áis ≤ 500méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid ≤ 500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Comparáid >500 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ollmhargadh ≤ 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Ollsiopa > 2,500 méadar cearnach nfa	Miondíol - Hypermarket > 5,000 méadar cearnach nfa
Miondíol - Ionad Asraonta Monarchan	Stóras Miondíola	Stóras Miondíola
Sráidbhaile Scoir	Sráidbhaile Scoir	Oifig Tacsaithe
Cóiríocht Phobail don Lucht Siúil	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Beaga	Asraon Díolacháin Feithicle - Feithiclí Móra
Clinic Tréidliachta	Áis Diúscartha agus Aisghabhála Dramhaíola (Ardtionchar)	

⁵ Chun freastal ar an daonra oibre áitiúil amháin

35 Cúnta don phríomhúsáid agus ar scála cuí

Nóta: Déanfar úsáidí nach bhfuil ‘Ceadaithe i bPrionsabal’ nó ‘Neamhcheadaithe’ a mheas i dtéarmaí a rannchuidithe le baint amach an Chuspóra Chríosaithe agus na Físe agus a gcomhlíonadh agus a gcomhsheasmhacht le beartais agus cuspóirí an Phlean Forbartha.

14.1 Réamhrá

Tá Bainistíocht Forbartha ar cheann de na príomh-uirlisí feidhmithe an Phlean Forbartha. Leagtar amach sa chaibidil seo na caighdeáin agus na critéir forbartha chun a chinntiú go dtarlaíonn forbairt ar bhealach ordaithe agus éifeachtach, ach freisin i dtéarmaí an chaoi a gcuidíonn sé le baint amach na Croí-Straitéise agus beartais agus cuspóirí gaolmhara. Sna tograí forbartha go léir, tá sé mar aidhm ag an Údarás Pleanála ardchaighdeáin thabhairt faoi deara agus taitneamhach a chur chun cinn agus comhlánú a dhéanamh ar shaintréithe limistéir faoi leith. Ní mór do thograí cloí leis na caighdeáin agus na critéir a bhaineann le cineálacha áirithe forbartha, a bheith comhsheasmhach leis na cuspóirí atá leagtha amach sna caibidilí roimhe seo agus a bheith comhlíonta leis an treoir reachtach ábhartha. Tá an treoir sa chaibidil seo curtha ar an eolas ag an NPF agus RSES a spreagadh agus a thacaíonn le dlúthú na limistéar uirbeach atá ann cheana féin chomh maith le cur chun cinn úsáid critéar bunaithe ar fheidhmíocht i measúnú forbairtí chun torthaí dea-dheartha agus cáilíocht a bhaint amach. .

14.1.2 Forfheidhmiú

Déanfar rialú ar fhorbairt de réir na mbeartais agus na gcuspóirí atá leagtha amach sa Phlean seo agus de réir phrionsabail na pleanála cuí agus na forbartha inbhuanaithe. Maidir le forálacha forfheidhmithe Chuid VIII den Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú), is é ról an Údaráis Phleanála ná gníomh forfheidhmithe a dhéanamh nuair is gá maidir le neamhchomhlíonadh na gcoinníollacha a ghabhann le ceadanna pleanála agus le hiompar na gcoinníollacha as forbairt neamh-díolmhaithe gan leas a bhaint as cead pleanála. Ina theannta sin, tá cumhachtaí rialaithe speisialta ag an Údarás Pleanála faoin reachtaíocht reatha a bhaineann le limistéir mar struchtúir chosanta agus orduithe caomhnaithe crann. Ina theannta sin, leanfaidh an tÚdarás Pleanála leis an gcleachtas maidir le cead pleanála a thabhairt le coinníollacha a chur san áireamh a éilíonn go n-íocfar tobhaigh agus/nó bannaí chun comhlíonadh choinníollacha an cheada a chinntiú. Féadfar forálacha Alt 35 den Acht a chur in iúl nuair is cuí.

14.2 Príomhphrionsabail do gach Iarratas Pleanála

Cuirfidh gach scéim forbartha prionsabail na hinrochtaineachta, an bhonneagair ghlais agus an dearadh inbhuanaithe chun cinn mar aon leis an gcleachtas is fearr i ndearadh agus caomhnú ailtireachta.

14.2.1 Rochtain Uilíoch

Aithníonn an Chomhairle an gá atá le comhionannas rochtana uilíoch ar gach gné den timpeallacht thógtha agus sheachtrach mar réamhriachtanas bunriachtanach do chomhdheiseanna agus d'fhorbairt sochaí cuimsitheach. Is éard is timpeallacht chuimsitheach ann ná timpeallacht a chuireann luach ar éagsúlacht agus ar dhifriocht agus a chuimsíonn riachtanais raon leathan grúpaí úsáideoirí, chomh maith le bheith solúbtha agus ilúsáideach go leor le bheith in ann oiriúnú do riachtanais éagsúla agus athraitheacha agus do chúinsí saoil. Ní mór tograí forbartha, lena n-áirítear gach forbairt nua ar mhórscála, cibé an mbaineann siad le foirgnimh nua, oibreacha an fhearainn phoiblí, athruithe úsáide nó athruithe ar fhoirgnimh atá ann cheana, a dhearadh chun freastal ar riachtanais soghluaisteachta agus áisiúlacht gach duine, agus go n-ionchorprófar prionsabail dearaidh chuimsitheach go háirithe do ghrúpaí leochaileacha amhail daoine scothaosta agus daoine faoi mhíchumas

Laistigh d'fhoirgnimh agus de spásanna nua, áireofar leis seo breithniú ar shaincheistean ar nós soláthar cúrsaíochta comhréidh, ardaitheoirí, leithead doirse, bailchríocha dromchlaí, comharthaí agus faisnéis. Ba cheart riachtanais áiritheoirí d'aoiseanna agus céimeanna éagsúla dá saol a chur san áireamh freisin, ag cinntiú go mbeidh foirm, tógáil agus socrú inmheánach an fhoirgnimh in ann inoiriúnaitheacht amach anseo. Ba cheart go mbreathnódh rochtain ar an gcomhshaol freisin ar bhealaí inar féidir seirbhísí agus faisnéis a sholáthar chun freastal ar riachtanais gach úsáideoir. Ba cheart go gcinnteodh gach foirgneamh poiblí rochtain chuí do dhaoine faoi mhíchumas, lena n-áirítear páirceáil do dhaoine faoi mhíchumas nuair is féidir. Tacóidh an Chomhairle le hiarfheistiú foirgneamh poiblí nuair is cuí chun an inrochtaineacht is fearr a chinntiú.

Féachfaidh an Chomhairle le cur i bhfeidhm na gcaighdeán dea-chleachtais a spreagadh maidir le rochtain i dtimpeallachtaí laistigh agus lasmuigh. Agus iarratais phleanála a bhaineann le struchtúir chosanta á meas, tabharfar aird ar stádas cosanta an struchtúir agus ar an ngá atá leis an gcarachtar speisialta a chosaint. Gné thábhachtach chun inbhuanaitheacht a bhaint amach i ndearadh aonad cónaithe is ea cumas an dearaidh freastal ar riachtanais athraitheacha an teaghlaigh. Ceadaíonn tithíocht a bhfuil inoiriúnaitheacht fhadtéarmach aici agus poitéinseal solúbthachta d'athrú de réir mar a athraíonn cúinsí nó de réir mar a thagann méadú ar theaghlaigh. Tá inoiriúnaitheacht a cheadaíonn d'athrú ar fhabraic foirgnimh agus solúbthacht a cheadaíonn spásanna chun freastal ar raon úsáidí, ina bpríomhcheistean i ndearadh tí. Léireofar go soiléir prionsabal treorach na hinrochtaineachta i dtograí forbartha.

Tabharfaidh Comhairle Contae Fhine Gall aird ar na Treoirínte um Dhearadh Uilíoch do Thithe in Éirinn arna n-eisiúint ag an Údarás Náisiúnta Míchumais agus ar Roghanna Tithíochta dár nDaonra Aosaithe, arna n-eisiúint ag an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreacht agus ag an Roinn Sláinte, an tÚdarás Náisiúnta Míchumais. Ag Tógáil do Chách: Cur Chuige um Dhearadh Uilíoch 2012 agus féachfaidh sé le cur i bhfeidhm na gcaighdeán dea-chleachtais a spreagadh maidir le rochtain i ndáil le timpeallachtaí laistigh agus lasmuigh. Leagtar amach i gCuid M de na Rialacháin Foirgníochta caighdeán lena chinntiú go bhfuil foirgnimh inrochtana agus inúsáidte ag gach duine, lena n-áirítear daoine scothaosta, daoine faoi mhíchumas agus daoine le leanaí. Soláthraíonn an Doiciméad Treorach Teicniúil maidir le Cuid M treoir ar na riachtanais rochtana d'fhoirgnimh poiblí agus d'áitribh chónaithe.

14.2.2 Comhfhorbairt Áite Sláintiúla a Dhéanamh

Is cur chuige comhcheangailte é cruthú comhfhorbairt áite sláintiúla maidir le pleanáil, dearadh agus bainistiú spásanna poiblí. Cinnteoidh dearadh maith comhfhorbairt áite go n-éireoidh le ceantair agus spásanna áitiúla a chuirfidh gníomhaíocht chun cinn agus a sholáthróidh beogacht do cheantar, ag cur go dearfach le sláinte agus folláine an phobail. Tá sé riachtanach go dtabharfaidh forbairtí nua aird ar phrionsabail mhaithe shláintiúla maidir le cruthú áite chun timpeallachtaí atá athléimneach ó thaobh na haeráide de a chruthú inar mian le daoine a bheith rannpháirteach, agus go mbeidh pobail láidre inbhuanaithe, dea-dheartha dá bharr.

Spreagfar gach forbairt chun tacú le cruthú agus le cothú comharsanachtaí inbhuanaithe agus pobail shláintiúla, atá deartha chun taisteal gníomhach a éascú lena n-áirítear siúl agus rothaíocht, gar d'iompar poiblí a mhéid is féidir, agus raon bonneagair phobail, i dtimpeallachtaí cáilíochta, ilchineálacha níos déine. Soláthar áiseanna caitheamh aimsire gníomhacha agus spóirt i gcomharsanachtaí nua agus tacófar le spásanna poiblí chomh maith le bearta glasaithe. Ba cheart an bonneagar glas atá ann cheana a shainnithint ag céimeanna

tosaigh an phróisis phleanála le haghaidh forbartha agus ba chóir go dtreoródh sé dearadh leagan amach suímh chuí. Cuirfear plan tírdhreachaithe isteach in éineacht le hiarratas a léireoidh go soiléir conas a cuireadh infrastruchtúr glas reatha agus deiseanna chun taitneamhachtaí nádúrtha nua, spás oscailte agus naisc a chruthú eolas agus a ionchorpraítear i leagan amach agus i moltaí bainistíochta forbartha.

Aithneoidh Comhairle Contae Fhine Gall foirgnimh chun gníomhaíochtaí a éascú do chlubanna óige, clubanna spóirt, gníomhaíochtaí do leanaí lena n-áirítear grianghrafadóireacht, scannáin, clubanna ealaíon agus liteartha, clubanna eolaíochta, clubanna damhsa agus drámaíochta. Ní mór daoine óga a spreagadh go gníomhach chun páirt a ghlacadh i ngníomhaíochtaí seach-churaclaim. Ba chóir go n-áireofaí sna forbairtí amach anseo na háiseanna seo mar chuid dá riachtanais phleanála.

14.2.3 Dearadh Inbhuanaithe agus Gníomhú ar son na hAeráide

Tá ról lárnach ag dearadh maith maidir le dramhaíl a laghdú agus astuithe a chuireann le hathrú aeráide. Ní mór na saincheistanna seo a mheas ó thús an phróisis dearaidh. Beifear ag súil go n-íoslaghdóidh tograí forbartha úsáid fuinnimh agus astaíochtaí a chuireann le hathrú aeráide le linn shaolré na forbartha le hardaidhm i dtreo nialas carbóin, agus go n-áiritheofar laghdú, athúsáid nó athchúrsáil acmhainní agus ábhar, lena n-áirítear uisce, dramhaíl agus bailiúchán.

Caithfidh leagan amach agus dearadh foirgneamh cloí leis na caighdeáin is airde is féidir maidir le héifeachtúlacht fuinnimh. Dearfar foirgnimh chun ídiú acmhainní a íoslaghdú, ag laghdú úsáid dramhaíola, uisce agus fuinnimh. Déanfaidh dearadh barrfheabhsú ar aeráil nádúrtha agus íoslaghdóidh sé dalladh agus barraíocht gréine, ag seachaint achair mhóra gloinithe agus ag soláthar cothromaíocht chuí idir eilimintí soladacha agus folúsacha.

Déanfar teicneolaíochtaí coigilte fuinnimh agus giniúna fuinnimh, amhail painéil ghréine ar bharr an dín agus fuinneamh geoiteirmeach, a ionchorprú ag an gcéim deartha nuair is féidir. Úsáidfear ábhair ó fhoinsí inbhuanaithe agus ábhair atá ann cheana féin a athúsáidtear/a athchúrsáil nuair is féidir. Cuirtear bearta chun cinn a ligfidh d'áititheoirí oiriúnú d'iarmhairtí an athraithe aeráide laistigh d'fhorbairtí agus áirítear leo aeráil nádúrtha, scáthú samhraidh, fuinneoga inoscailte, ionchorprú díonta agus ballaí beo, plandú agus crainn, chomh maith le córais draenála uirbeacha inbhuanaithe a áireamh. (SuDS) agus dromchlaí tréscailteacha i spásanna tadhlach. Beidh bearta chun tionchair an athraithe aeráide a mhaolú agus oiriúnú dóibh oiriúnach do charachtar speisialta agus ailtireachta an limistéir.

Déanfar na heilimintí dearaidh inbhuanaithe seo a mheas ó thús an phróisis dearaidh mar go bhfuil siad lárnach do dhlús, treoshuíomh an fhoirgnimh, airde, foirm agus ábhair agus aeistéitic agus feidhmiúlacht iomlán scéime molta.

Chun an dramhaíl a chuimsítear i struchtúir reatha a íoslaghdú, ba cheart athúsáid foirgneamh atá ann cheana a mheas mar chéad rogha i gcónaí in ionad scartála agus tógáil nua. Féach Caibidil 5 Gníomhú ar son na hAeráide le haghaidh tuilleadh sonraí ar riachtanais fuinnimh agus ar athúsáid struchtúir reatha.

14.2.4 Sábháilteacht agus Slándáil

Bíonn tionchar láidir ag an ngaol idir foirgnimh agus a spásanna tadhlach ar mhothú na

sábháilteachta pearsanta agus tá ról lárnach ag dearadh chun a chinntiú go bhfuil spásanna deartha go maith agus go bhfuil faireachas éighníomhach cuí acu. Déanfaidh gach forbairt chónaithe tagairt do Dhearadh le haghaidh Sábháilteachta agus don treoir atá i dTithíocht Ardchaighdeáin do Phobail Inbhuanaithe – Treoirlínte Dea-Chleachtais maidir le *Tithe a Sheachadadh ag Cothú Pobail 2007 de chuid DEHLG*.

14.3 Measúnuithe a Theastóidh do Thionscadail ar leith

14.3.1 Measúnú Tionchair Timpeallachta

Breithníonn Measúnuithe Tionchair Timpeallachta (MTT) cibé acu an dócha go mbeidh tionchar suntasach ag tionscadail forbartha ina n-aonar nó i dteannta a chéile ar an gcomhshaol. Leagann na Rialacháin um Pleanáil agus Forbairt 2001, arna leasú, amach na tairseacha éigeantacha d'aicmí sonraithe forbartha a bhfuil feidhm ag ullmhú Measúnacht Tionchair Timpeallachta ina leith. D'fhéadfadh go mbeadh gá le EIA fiú má tá an fhorbairt faoi bhun na dtairseach éigeantach mar atá leagtha amach sna rialacháin bunaithe ar an tionchar féideartha ar an gcomhshaol.

Is éard atá i gceist leis an bpróiseas seo go n-ullmhaíonn an t-iarratasóir Tuarascáil ar Mheasúnú Tionchair Timpeallachta (EIAR) agus scrúdú agus anailís ar an MTT agus ar fhaisnéis ábhartha eile as a dtiocfaidh an tÚdarás Inniúil (Comhairle Contae Fhine Gall) ar chonclúid réasúnaithe ar éifeachtaí suntasacha dóchúla an Údaráis Inniúil. forbairt bheartaithe ar an gcomhshaol.

Déanfaidh an tÚdarás Inniúil Scagadh EIA ar gach iarratas pleanála mar chuid den phróiseas iarratais phleanála. Ba chóir Ráiteas Scagtha EIA a chur isteach le gach iarratas. Le haghaidh treorach breise féach Nóta Cleachtais OPR PN02 – Scagadh Measúnaithe Tionchair Timpeallachta féach <https://www.opr.ie/planning-practice/>.

Chun measúnú ceart ar thogra forbartha a éascú i gcúinsí ina meastar gur dócha go mbeadh tionchar suntasach ag forbairt bheartaithe ar an gcomhshaol, de bharr nádúr, scála nó shuíomh an togra, beidh an aighneacht ag teastáil ó Chomhairle Contae Fhine Gall. Ráiteas Tionchair Timpeallachta de réir fhorálacha na Rialachán um Pleanáil agus Forbairt 2001, arna leasú.

14.3.2 Scagadh do Mheasúnú Cuí

Faoi Airteagal 6 den Treoir um Ghnáthóga tá ceanglas ann a fháil amach an bhfuil Measúnú Cuí (AA) ag teastáil i ndáil le pleananna agus tionscadail. Má mheastar, tar éis scagtha, go bhfuil AA ag teastáil, ní mór do mholtóir an phlean nó an tionscadail Ráiteas Tionchair Natura a ullmhú. Ní údarófar plean nó tionscadal ach amháin tar éis don Údarás Inniúil a chinntiú, bunaithe ar fhianaise eolaíoch, Scagadh le haghaidh Measúnú Cuí, agus Measúnú Iomchuí Céim 2 nuair is gá:

Ní bheidh éifeachtaí díobhálacha suntasacha díreacha, indíreacha nó tánaisteacha ar shláine aon láithreáin Eorpacha (Natura 2000) (ina n-aonar nó i gcomhcheangal le pleananna nó tionscadail eile) mar thoradh ar an bplean nó ar an tionscadal, nó

Beidh drochthionchar suntasach ag an bplean nó ag an tionscadal ar shláine aon láithreáin Eorpacha (Natura 2000) (nach óstaíonn do chineál gnáthóige tosaíochta nádúrtha agus/nó speiceas tosaíochta) ach nach bhfuil aon réitigh mhalartacha ann agus an plean nó an tionscadal. ní mór an tionscadal a chur i gcrích mar sin féin ar chúiseanna rithábhachtacha a bhaineann le leas an phobail sáraitheach, lena n-áirítear cúiseanna de chineál sóisialta nó eacnamaíoch. Sa chás seo, beidh sé de cheangal nósanna imeachta a leagtar amach sa reachtaíocht a leanúint agus na bearta cúitimh go léir is gá a chomhaontú agus a dhéanamh chun comhleanúnachas iomlán na láithreán Eorpach (Natura 2000) a chosaint, nó Beidh drochthionchar suntasach ag an bplean nó ag an tionscadal ar shláine aon láithreáin Eorpacha (Natura 2000) (ina bhfuil cineál gnáthóige nádúrtha agus/nó speiceas tosaíochta) ach níl aon réitigh eile ann agus ní mór don phlean nó don tionscadal. mar sin féin a chur i gcrích ar chúiseanna rithábhachtacha a bhaineann le leas sáraitheach an phobail - teoranta do

chúiseanna sláinte an duine nó shábháilteacht an phobail, d'iarbhairtí tairbhiúla a bhfuil tábhacht phríomhúil leo don chomhshaol nó, de bhun tuairime ón gCoimisiún, do chúiseanna ríthábhachtacha eile a bhaineann le leas an phobail sáraitheach. Sa chás seo, beidh sé de cheangal nósanna imeachta atá leagtha amach sa reachtaíocht a leanúint agus aontú agus tabhairt faoi na bearta cúitimh go léir is gá chun comhleanúnachas foriomlán an láithreáin Eorpaigh (Natura 2000) a chosaint.

Measúnachtaí Eile a d'fhéadfadh a bheith riachtanach do Mholtaí Pleanála:

- Measúnú Tionchair Éiceolaíochta,
- Measúnú Riosca Tuilte,
- Measúnú Tionchair Tráchtá,
- Measúnú Tírdhreacha,
- Measúnú Seandálaíochta,
- Measúnú Ailtireachta. Níl an liosta seo uileghabhálach.

Cuspóir DMSO1 Scagadh le haghaidh Measúnú Cuí

A chinntiú go bhfuil gach plean agus tionscadal sa Chontae a d'fhéadfadh tionchar suntasach a bheith acu, ina n-aonar nó i gcomhcheangal le pleananna agus tionscadail eile, ar shuíomh nó ar shuíomhanna Eorpacha faoi réir ag Scagadh le haghaidh Measúnú Cuí.

Cuspóir DMSO2 Scagadh do Mheasúnú Tionchair Timpeallachta

A chinntiú go mbeidh gach tionscadal forbartha laistigh den Chontae atá faoi bhun na dtairseach éigeantach do mheasúnú Tionchair Timpeallachta, a d'fhéadfadh tionchar suntasach a bheith acu ina n-aonar nó i gcomhar le tionscadail eile ar an gcomhshaol faoi réir Scagadh EIA. Cuspóir DMSO3 Forbairt Údaráis Áitiúil

A chinntiú go bhfuil moltaí forbartha Údaráis Áitiúil faoi réir measúnú comhshaoil, mar is cuí, lena n-áirítear Scagadh le haghaidh Measúnacht Chúí agus Measúnú Tionchair Timpeallachta.

14.4 Comhfhorbairt Áite Inbhuanaithe agus Tithe Cáilíochta

Soláthraíonn an rannán seo treoir d'iarratasóirí maidir le critéir cháilíochtúla, chainníochtúla agus bhainistíochta forbartha chun idirdhealú nua a sholáthar laistigh d'Fhine Gall agus lena chinntiú go bhfreastalaítear ar an éileamh ar thithíocht le tithe nua ardchaighdeán a chuimsíonn éagsúlacht tionachta agus tíopeolaíochtaí. I dteannta a chéile, cuireann na gnéithe seo le comhfhorbairt áite sláintiúla a bhaint amach laistigh den Chontae agus cabhraíonn siad le braistint láidir pobail agus féiniúlacht áitiúil a chothú i bpobail nua agus seanbhuanaithe. Ba cheart gach treoir a léamh i gcomhar le Caibidil 3 Comhfhorbairt Áite Inbhuanaithe agus Tithe Cáilíochta agus Caibidil 4 Bonneagar Pobail agus Spás Oscailte. Beidh na riachtanais seo mar bhonn le measúnú a dhéanamh ar iarratais phleanála d'fhorbairt chónaithe agus don réimse poiblí i gcoitinne, ag cuidiú lena chinntiú go mbeidh pobail Fhine Gall cuimsitheach, inbhuanaithe agus athléimneach sa todhchaí.

14.4.1 Comhfhorbairt Áite Sláintiúla: Critéir Dearaidh

Teastaíonn cur chuige ilghnéitheach lena chinntiú go bhfuil cromhfhorbairt áite sláintiúla lárnach do gach moladh dearaidh chun spásanna poiblí nua a athchuspóirí agus chun spásanna poiblí nua a chruthú. Ceanglófar ar gach iarratas tréithe dearadh inbhuanaithe agus cuimsitheach d'ardchaighdeán a thaispeáint, ag cur comhfhorbairt áite sláintiúla agus folláine chun cinn. Éileoidh sé seo go léireoidh forbairtí molta an bealach a rannchuidíonn siad le taisteal gníomhach, a nascacht le modhanna taistil inbhuanaithe, cóngarach do bhonneagar

pobail lena n-áirítear áiseanna áineasa agus bearta chun úsáid carranna a laghdú, go háirithe do thurais ghearra. Nuair a mholtar fearann poiblí nua, ní mór d'iarraitais phleanála a léiriú go bhfuil cur chuige meabhrach, dearadh-threoraithe ag leagan amach spásanna den sórt sin, ag cur san áireamh saincheisteanna lena n-áirítear comhshamhlú leis an limistéar níos leithne, faireachas gníomhach agus éighníomhach a bhaint amach, éascaíocht loingseoireachta agus seachadadh ardleibhéil. Leibhéil inrochtaineachta is cuma cén aois nó soghluaisteacht an úsáideora.

Cuspóir DMSO4 Príomhphrionsabail le cur san áireamh agus Comhfhorbairt Áite Sláintiúla á bhaint amach

Ba cheart go n-ionchorprófaí Dearadh Uilíoch i ndearadh agus leagan amach na forbartha, an réimse poiblí agus an bhonneagar tacaíochta, chomh fada agus is féidir.

Ba chóir go mbeadh forbairt dea-dheartha agus tarraingteach do gach úsáideoir lena n-áirítear leanaí, daoine faoi mhíchumas, daoine scothaosta chomh maith le freastal ar rothaithe agus coisithe.

Ba cheart breithniú cúramach a dhéanamh ar an ngaol idir an scéim bheartaithe agus comhthéacs an láithreáin, lena n-áirítear idir foirgnimh bheartaithe agus na sráideanna tadhlacha, gnéithe láithreacha reatha, cosáin choisithe agus rothair, chomh maith le leibhéil faireachais ghníomhaigh agus éighníomhacha.

Caithfidh idirghníomhú bríoch a bheith ann idir aonaid aonair laistigh den scéim agus an réimse poiblí.

Réimsí idirdhealaithe a chruthú inar féidir le pobail braistint féiniúlachta a chothú, beag beann ar scála.

Tábhacht an fhearainn phoiblí mar limistéar le haghaidh úsáid éighníomhach agus gníomhach inar féidir leis an bpobal teacht le chéile.

Ábhair chríochnaithe ardchaighdeáin do na foirgnimh atá beartaithe agus don fhearann poiblí, lena n-áirítear suíocháin, soilsiú, tírdhrechtú, plandú crann, bonneagar glas. Foscadh, solas na gréine/solas an lae agus scáthfhoghlaim a bhreithniú.

Timpeallachtaí sábháilte a sholáthar do gach úsáideoir ina n-úsáidtear prionsabail DMURS agus ina dtugtar tosaíocht do mhodhanna taistil gníomhaí ar nós siúl agus rothaíocht seachas úsáid gluaisteáin.

14.4.2 Dearadh Uirbeach Ardchaighdeáin

Tá dearadh uirbeach ardchaighdeáin lárnach chun bailte agus sráidbhailte bríomhara a chruthú. Tá an Chomhairle tiomanta a chinntiú go gcuirtear prionsabail dea-chleachtais dearaidh uirbigh i bhfeidhm ar gach forbairt. Cinnteoidh sé seo go gcruthófar áiteanna tarraingteacha le maireachtáil, le hoibriú agus le súgradh iontu. Spreagfar ailtireacht shamhlaíoch, nuálaíoch agus chomhaimseartha i ngach togra forbartha. Trína dhearadh agus úsáid ábhar agus bailchríoche, beidh ar fhorbairt nua cur go dearfach leis an sráid-dreach agus leis an bhfearann poiblí ar a dtabharfar aghaidh. Tá sé mar bheartas ag an gComhairle a chinntiú go bhfuil gach forbairt dá leithéid de dhearadh ar ardchaighdeán agus go gcuireann sé chun cinn baint amach timpeallachtaí tógtha agus nádúrtha atá inrochtana, sábháilte agus inbhuanaithe a léiríonn carachtar agus oidhreacht speisialta an Chontae agus a bhailte dhreacha agus a thírdhreacha éagsúla.

Beidh prionsabail dearaidh bunaithe ar na *Treoirlínte d'Údarás Phleanála ar Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha'2009 agus Lámhleabhar Dearaidh Uirbeach – Treoir Dea-Chleachtais 2009*. Leagtar amach sna treoirlínte seo dhá phrionsabal deartha déag

atá le cur i bhfeidhm i scéimeanna forbartha amach anseo.

Cuspóir DMSO5 Ráiteas dearaidh

Beidh Ráiteas Dearaidh ag gabháil le gach iarratas pleanála meánscála go mór (os cionn 5 aonad cónaithe nó 300 méadar cearnach d'fhorbairt miondíola/tráchtála/oifige i gceantair uirbeacha) nó mar a éilíonn an tÚdarás Pleanála ar bhealach eile chun aghaidh a thabhairt ar an gcomhthéacs agus ar an dearadh. saincheisteanna a cuireadh san áireamh mar chuid den scéim.

Déanfaidh Ráiteas Dearaidh:

- Mínigh prionsabail dearaidh agus coincheap dearaidh na scéime.
 - A léiriú conas a cuireadh san áireamh an dá chritéar déag um dhearadh uirbeach (de réir an 'Urban Design Manual-A Best Practice Guide') agus scéimeanna á ndearadh i gceantair uirbeacha. Tá gach ceann den dá chritéar déag chomh tábhachtach céanna agus ní mór iad a mheas ar bhealach comhtháite.
 - Tabhair breac-chuntas ar conas a chomhlíonann an fhorbairt Cuspóirí an Phlean Forbartha, agus cuspóirí aon Phlean Limistéir Áitiúil, Máistirphlean, Creatphlean nó Plean eile dá samhail a bhfuil tionchar aige ar an láithreán.
 - Cuir grianghraif den suíomh agus a thimpeallacht san áireamh.
 - Cuir léaráidí eile san áireamh mar fhótamontáisí, peirspictíochtaí, sceitsí.
 - Tabhair breac-chuntas ar mholtaí mionsonraithe do spás oscailte agus cinntigh go ndeartar soláthar spáis oscailte ón tús agus scéim nua á ndearadh.
 - Tabhair breac-chuntas ar phlean spáis oscailte agus tírdhreacha ardchaighdeáin mionsonraithe lena n-áirítear sonraíochtaí, ullmhaithe ag gairmithe atá cáilithe go cuí.
 - Tabhair breac-chuntas ar conas a chomhtháthaíonn Bonneagar Glas isteach sa scéim.
 - A léiriú conas a chuireann an scéim bheartaithe go dearfach leis an réimse poiblí agus leis an gcomhthéacs áitiúil.
-
- Sonraí a sholáthar maidir leis na hábhair chríochnaithe go léir atá beartaithe le cur i bhfeidhm ar fud na scéime, lena n-áirítear pailéadábhar foriomlán a thaispeánann oiriúnacht don scéim, a comhthéacs agus sráid-dreach.

14.4.3 Inrochtaineacht do Chách a Chinntiú

Tacaíonn an Plean seo le forbairt bonneagair phobail ardchaighdeáin, an fhearainn phoiblí agus taitneamhachtaí áineasa a thairgeann timpeallacht chuimsitheach do phobail reatha agus mholta a chinntíonn inrochtaineacht do chách agus le leibhéal ard solúbthachta agus ilghnéitheachta ionsuite chun a chinntiú gur féidir le scéimeanna oiriúnú thairis sin. am. Ní mór riachtanais soghluaisteacha an phobail a chur san áireamh ag na luathchéimeanna dearaidh lena n-áirítear maidir le leagan amach fisiceach struchtúr agus ríochtaí, cóireálacha dromchla agus bearta aimsithe bealaigh. D'fhonn a chinntiú go bhfuil gach forbairt nua cuimsitheach agus inrochtana, beidh aird ag an gComhairle ar na Treoirí um Dhearadh Uilíoch do Thithe in Éirinn agus ar Roghanna Tithíochta dár bPolasaí um Dhaonra Aosaithe agus ar 'Ag Tógáil Do Chách: Cur Chuige um Dhearadh Uilíoch' an Údaráis Náisiúnta Míchumais. 2012 agus lorgóidh sé caighdeáin dea-chleachtais i dtéarmaí inrochtaineachta. Beidh ar fhorbróirí cloí le Cuid M de na Rialacháin Foirgníochta - Rochtain agus Úsáid.

14.4.5 Lárionaid Bailte agus Sráidbhailte

Is iad Lárionaid Bhaile, Sráidbhaile, Cheantair agus Áitiúla an príomhfhócas d'fhorbairt eacnamaíoch, pobail agus cónaithe ar fud an Chontae. Cuireann an Plean seo 'Céad Chur Chuige Lár an Bhaile' chun cinn agus féachann sé le cur chuige straitéiseach a chur i bhfeidhm

maidir le hathghiniúint lár an bhaile trí úsáid a bhaint as foirgnimh atá ann cheana féin agus tailte nach bhfuil in úsáid le haghaidh forbairt nua agus áitíocht chónaithe a chur chun cinn. Áireoidh sé seo dearadh atá cairdiúil don aois a chur chun cinn lena n-áirítear moltaí um mhéid ceart. Déanfar iarratais phleanála ar athrú úsáidí i ngach lárionad uirbeach agus sráidbhaile a mheas ar an méid a chuireann siad go dearfach le héagsúlú an cheantair mar aon lena n-éifeachtaí carnacha ar thrácht, oidhreacht, comhshaol, páirceáil agus taitneamhacht chónaithe áitiúil.

Cuspóir DMSO6 Athrú Úsáide i Lár Bailte agus Sráidbhailte

Measúnú a dhéanamh ar iarratais phleanála ar athrú úsáidí i ngach lárionad uirbeach agus sráidbhaile ar an méid a chuireann siad go dearfach le héagsúlú an cheantair mar aon lena n-éifeachtaí carnacha ar thrácht, oidhreacht, timpeallacht, páirceáil agus taitneamhacht cónaithe áitiúil.

14.4.6 Dearadh Aghaidh Siopa

Is é aghaidh an tsiopa, lena n-áirítear aon chomharthaíocht, aghaidh phoiblí an áitribh agus cuireann dearadh maith aghaidheanna siopaí go mór le cáilíocht na limistéar siopadóireachta. Is féidir le héadain siopaí ar dhroch-chaighdeán carachtar sráid-dreacha a chreimeadh go mór agus cur isteach ar an radharc. Cuimsíonn aghaidheanna siopaí ní amháin aonaid mhiondíola, ach éadanais ghnó eile mar bhialanna, tithe tábhairne, bainc, oifigí agus aon ghníomhaíocht ar urlár na talún a thugann aghaidh ar an tsráid. Ní mór bainistíocht chúramach a dhéanamh maidir le cóireáil aghaidh an tsiopa agus spreagfar dearadh comhaimseartha ar ardchaighdeán.

Beidh gá le dearadh aghaidheanna siopa nua chun meas a léiriú ar charachtar agus ar oidhreacht ailtireachta na sráid-dreacha atá ann cheana féin ag tabhairt faoi deara go bhféadfadh nach mbeadh lógónna, dearaí agus dathanna corparáideacha oiriúnach i ngach láthair. Dímholfar scannán nó scagadh a cheiltíonn limistéar gloinithe fuinneog aghaidh an tsiopa mar is minic a chruthaíonn a leithéid d'ábhar éadanas marbh do shráid-dreach. Is féidir le comhlaí slándála a bheith ina bhfoinse eile tranglam amhairc agus teastaíonn bainistíocht chúramach maidir leis an ngné seo freisin. Ba chóir comhlaí slándála nua a shuíomh taobh thiar den fuinneog ag gloiniú ar mhaithe le taitneamhacht amhairc.

Foilsíodh treoircháipéisí maidir le soláthar aghaidheanna siopaí ardchaighdeán do Mhullach Íde atá leagtha amach i dTreoir Deartha-Straitéis an Fhearainn Phoiblí Mhullach Íde d'Éadanais Siopaí agus don Ros atá leagtha amach i gCreatphlean Uirbeach an Ros 2018. Breithnithe Dearaidh agus Treoirlínte don athrú /uasghrádú ar aghaidheanna siopaí atá ábhartha do gach dearadh aghaidheanna siopaí leagtha amach thíos.

Tábla 14.1 Treoir um Dhearadh Éadanais Siopaí

Treoir Dearaidh Aghaidh Siopa

Ba chóir go mbreithneodh gach dearadh aghaidheanna siopa, bíodh sé nua-aimseartha nó traidisiúnta, an sráid-dreach, an foirgneamh féin agus sonraí dearaidh aonad an tsiopa.

An sráid-dreach

Tá sé tábhachtach a bheith feasach ar charachtar na sráide agus an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag an dearadh ar an sráid-dreach a mheas. Ba chóir go léireodh aghaidheanna siopaí an grán stairiúil uirbeach, leithid na bhfoirgneamh agus go gcuirfeadh siad le dea-dearadh agus le carachtar traidisiúnta an bhaile nó an tsráidbhaile.

An Foirgneamh

Ba chóir an tionchar a bheidh ag aghaidh an tsiopa ar an bhfoirgneamh féin a chur san áireamh chomh maith leis na foirgnimh agus aghaidheanna siopaí in aice láimhe. Ba chóir go mbeadh dearadh maith aghaidheanna siopa íogair do charachtar an fhoirgnimh, go háirithe nuair atá sé laistigh de Cheantar Caomhnaithe Ailtireachta, agus ba chóir go gcoimeádfadh sé a éadanas traidisiúnta. Tá sé tábhachtach béim ingearach a choinneáil agus gaol a bheith agat le hailínithe agus comhréireanna na n-oscailtí/fuinneog ar an gcéad urlár. Tá méid agus dath na

comharthaíochta/éadanas i gcoibhneas le balla an tsiopa tábhachtach freisin.

Tá sonraí dearaidh aghaidh an tsiopa thar a bheith tábhachtach. Cuireann ornáidí, fuinneoga, sonraí doirse agus dathanna gaolmhara spéis ó thaobh amhairc de agus ba chóir iad a choinneáil. Ba cheart machnamh cúramach a dhéanamh ar dhath aghaidh an tsiopa agus go bhfeabhsódh sé an foirgneamh chomh maith leis an sráid-dreach.

Léireoidh iarratais a ionchorpraíonn nua nó athchóiriú aghaidheanna siopaí atá ann cheana go bhfuiltear ag cloí leis an Seicliosta Aghaidh Siopaí thíos.

Tábla 14.2 Seicliosta Dearaidh Aghaidh Siopa

Seicliosta Aghaidh Siopa

Sa chás go bhfuil soiléiriú foirmiúil ag teastáil maidir le cibé an dteastaíonn cead ó oibreacha áirithe, is féidir Deimhniú Díolúine faoi Alt 5 faoin Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000 (arna leasú) a lorg nó, i gcás Struchtúr Cosanta, Dearbhú Alt 57.

- Seiceáil an bhfuil an foirgneamh ina Struchtúr Cosanta. Más é seo an cás, moltar éadain siopaí a chaomhnú agus a fheabhsú in ionad iad a athsholáthar.
- Gnéithe traidisiúnta d'éadanas an tsiopa a choinneáil nuair is féidir, ar nós éadain, piléir, ardaitheora stalla, fuinneoga, doirse, rindreálacha balla agus gnéithe suntasacha eile d'fhoirgnimh stairiúla, bíodh siad cosanta nó ná bíodh.
- Ba chóir go mbeadh bealaí isteach chuig siopaí inrochtana do chách, lena n-áirítear daoine faoi mhíchumas agus daoine le pramanna/chathaoireacha bhrú. Ní mór do thograí cloí leis na Rialacháin Foirgníochta ábhartha.

- Cinntiú nach n-úsáidtear lógónna corparáideacha, soilsíú, dearaí agus dathanna ar chostas an tsráid-dreacha.
- Breathnaigh ar chomhréireanna agus ar ábhair aghaidh an tsiopa i gcoibhneas leis an bhfoirgneamh lastuas agus leis an gcuid eile den tsráid.
- Breathnaigh ar chomhréir éadain agus ar comharthaíocht éadain - b'fhearr comharthaíocht lámh-phéinteáilte nó litreacha gléasta ina n-aonar.
- Cuireann comharthaí starracha, meirgí agus cláir ceapairí tranglam ar an sráid-dreach agus ba chóir iad a sheachaint.
- Ba chóir ceannbhrait a ionchorprú i ndearadh aghaidh an tsiopa agus an bosca dallóg cuasaithe.
- Ba chóir comhlaí slándála, más gá, a bheith suite taobh thiar de thaispeántas aghaidh an tsiopa agus ba chóir go mbeidís infheicthe i ngach cás. Ba cheart comhlaí slándála seachtracha a sheachaint.
- Cosc a chur ar úsáid scannán nó scagadh a cheiltíonn limistéar gloinithe fuinneog aghaidh an tsiopa.
- Níor cheart aon cheol méadaithe nó aon fhuaim eile a chraoladh ó áitribh ar bith. Ba cheart aon fhuaimneanna dá leithéid laistigh d'áitreabh a rialú le bheith do-chloiste ó áitribh in aice láimhe nó ag 2 mhéadar ón éadanas.
- Tá cuma oíche na sráide tábhachtach. Tá gá le comhlaí slándála a bhainistiú go cúramach. Níl soláthar comhlaí rollála seachtracha inghlactha ar aghaidheanna siopaí nua nó reatha. Ba chóir comhlaí slándála de chineál mogail a shuíomh taobh thiar den ghloiniú fuinneoige ar mhaithe le taitneamhacht amhairc.
- Ba chóir an bosca comhla a bhaineann le greille slándála a cheilt taobh thiar d'éadanas siopa.
- Ba chóir boscaí aláraim agus sreangú a lonnú go cúramach ar aghaidh foirgnimh ionas nach mbainfeadh siad d'éadanas siopa.
- Ba chóir cáblaí, boscaí slándála agus trealamh leictreonach as feidhm a bhaint as aghaidheanna siopaí agus foirgnimh.
- Ba chóir aghaidheanna siopaí a dheardh chun freastal ar dhaoine le lagú gluaiseachta agus orthu siúd a bhfuil pramanna/cathaoireacha bhrú orthu. Caithfidh aghaidheanna siopaí cloí le

Cuid M de na Rialacháin Foirgníochta. Ba cheart rochtain comhréidh a sholáthar nuair is féidir. Ba chóir go mbeadh bealaí isteach chuig siopaí inléite do dhaoine lagamhairc, trí bhearta ar nós codarsnacht dathanna a úsáid.

- Ní cheadófar doirse sráide a thugann rochtain ar leith ar na hurláir uachtaracha a bhaint as mura gcuirtear rochtain eile ar leith ar fáil.

Cuspóir DMSO7

Treoir a tháirgeadh maidir le dearaí ardchaighdeáin aghaidheanna siopaí do láithreacha ainmnithe ar fud an Chontae.

Cuspóir DMSO8

Cinntiú go mbíonn meas ag dearaí aghaidheanna siopaí nua ar charachtar agus ar oidhreacht ailtireachta an tsráid-dreacha atá ann faoi láthair. Spreagadh, nuair is cuí, úsáid dearadh aghaidheanna siopa comhaimseartha.

Cuspóir DMSO9

Cosc a chur ar úsáid scannán nó scagadh a cheiltíonn limistéar gloinithe fuinneog aghaidh an tsiopa áit a mbíonn tionchar diúltach aige ar an sráid-dreach.

Cuspóir DMSO10

A chinntiú nach n-úsáidtear lógónna corparáideacha, soilsiú, dearaí agus dathanna ar chostas an tsráid-dreacha.

Cuspóir DMSO11

A éileamh go gcuirfí comhlaí slándála ar aghaidheanna siopaí nua taobh thiar den ghloiniú fuinneoige agus go mbeidh siad trédhearcach agus go spreagfar úsáid na comhla trédhearcacha slándála i ngach aghaidh siopa atá ann cheana féin ag féachaint do stair loitiméireachta.

14.4.7 Comharthaíocht Eile

Is féidir le láithreach agus suíomh comharthaíochta tionchar mór a imirt ar thaitneamhacht amhairc ceantair. Is féidir le comharthaíocht atá suite go dona agus nach bhfuil gá léi cáilíocht amhairc an cheantair a laghdú. Tabharfar aird ar leith ar dhearadh agus ar shuíomh na bhfógraíocht nua sna ceantair sin ina bhfuil sé beartaithe ag an gComhairle Creatphleananna a chur i bhfeidhm chun an leas is fearr a bhaint as na tairbhí comhshaoil a d'fhéadfadh a bheith ag scéimeanna dá leithéid. Ba chóir go mbeadh comharthaíocht fógraíochta, nuair a cheadaítear é, simplí i ndearadh, ag teacht lena dtimpeallacht, neamh-shoilsithe agus gan a bheith ró-fheiceálach. Tá sé mar aidhm ag an gComhairle an méid comharthaíochta struchtúir sheasta a laghdú agus a chinntiú go mbaintear comharthaí agus fógraí neamhúdraithe agus nach bhfuil in úsáid.

Cuspóir DMSO12

Moltaí comharthaíochta a mheas maidir leis an timpeallacht agus gnéithe de na foirgnimh agus na struchtúir ar a bhfuil comharthaí le taispeáint, líon agus méid na gcomharthaí sa cheantar (idir láithreach agus molta) agus an poitéinseal do chruthú tranglam radhairc neamh-inmhianaithe.

Cuspóir DMSO13

Spreagadh a thabhairt d'aon chomharthaíocht chultúrtha, phobail agus chathartha ar fud an Chontae a chur ar taispeáint i nGaeilge agus i mBéarla.

Cuspóir DMSO14

Bearta laghdaithe fuinnimh a léiriú i struchtúir fógraíochta nua agus athsholáthair.

Cuspóir DMSO15

Cuir i gcoinne cláir fhógraíochta agus struchtúir agus taispeántais fógraíochta móra eile.

Cuspóir DMSO16

Bearta forfheidhmiúcháin a dhéanamh chun a áirithiú go mbainfear fógraí neamhúdaráithe ó mhaoin phríobháideach agus chun fógraí neamhúdaráithe a bhaint de limistéir phoiblí. Nuair is cuí, úsáidfidh an Chomhairle na cumhachtaí atá ar fáil faoi Alt 209 den Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú), chun struchtúir nó fógraí fógraíochta a dheisiú, a shlachtú nó a bhaint, nó chun forálacha an Achta um Thruailliú ó Bhruscar a úsáid.

14.4.8 Troscán Sráide

Níor cheart go gcuirfeadh áiteanna suí den sórt sin bac ar ghluaiseacht coisithe, lena n-áirítear iad siúd a bhfuil lagú soghluaisteachta orthu, daoine óga, nó daoine a úsáideann bugaithe/pramanna. Ba cheart go mbeadh bacainní timpeall ar áiteanna suí den sórt sin in ábhar oiriúnach, éadrom agus in-díshuite go héasca.

D'fhéadfadh go n-áireofaí i dtroscán sráide freisin píosaí eile trealaimh mar shuíocháin, plandálaithe, boscaí bruscair, boscaí gutháin, cuailí lampa, scáthlín bus agus cláir fógraí. Tá sé tábhachtach go ndéanfaí suíomh na suiteálacha sin a mheas go cúramach agus go mbeadh cur chuige comhordaithe ann chun ró-iomadú a sheachaint nó chun bac a chur air. Sa chás go n-éiríonn troscán sráide as feidhm nó nach bhfuil sé oiriúnach don fheidhm a thuilleadh ba chóir é a bhaint.

14.4.9 Línte Tógála

Agus ardchaighdeán dearaidh á bhaint amach laistigh den fhearann poiblí, féachfaidh an Chomhairle lena chinntiú nach ndéantar forbairt os comhair línte tógála bunaithe, nó i suíomh a bheadh contrártha le líne tógála. Ba cheart foirm agus patrún na forbartha atá ar marthain agus an gaol le línte foirgnimh atá ann cheana a bhreithniú i ngach togra nua.

14.4.10 Áiseanna Fóntais

D'fhéadfadh cáilíocht agus bailchríoch an fhearainn phoiblí, agus baint amach spásanna rathúla a bheith creimthe trí lonnú míchuí áiseanna fóntais ar nós fostáisiúin leictreachais agus trealamh teileachumarsáide, go háirithe iad siúd atá suite ar aghaidh agus taobh foirgneamh. Cé go n-aithnítear go bhfuil gá le háiseanna áirgiúlachta, ba cheart a suíomhú a ionchorprú ag céim luath den phróiseas dearaidh le comhoibriú idir soláthraithe fóntais chun saoráidí den sórt sin a aimsiú go híogair.

Cuspóir DMSO17

Nuair is féidir, níor cheart struchtúir nua áirgiúlachta ar nós fostáisiúin leictreachais agus caibinéid trealaimh teileachumarsáide a shuíomh in aice le líne tosaigh foirgneamh nó ar limistéir spáis oscailte nó chun tosaigh uirthi.

Cuspóir DMSO18

A éileamh go mbeadh dearadh ardchaighdeán ar struchtúir nua áirgiúlachta ar nós fostáisiúin leictreachais agus caibinéid trealaimh teileachumarsáide agus go gcoimeádfaidh an soláthróir seirbhíse cuí iad ar ardchaighdeán.

14.5 Comhdhlúthú na Foirme Tógtha: Paraiméadair Dearaidh

14.5.1 Comhdhlúthú a Bhaint Amach

Díríonn téama trasghearrtha den Phlean seo ar fhorbairt chomhdhlúite a bhaint amach laistigh de na lonnaíochtaí atá ann cheana féin ar fud Fhine Gall agus ar na buntáistí iomadúla a eascraíonn as an gcur chuige seo. Dírítear air seo go háirithe i gCaibidil 3 Déantús Áite

Inbhuanaithe agus Tithe Cáilíochta agus tacaithe ag torthaí an Staidéir ar Acmhainn Uirbeach 2021. Is féidir comhdhlúthú a bhaint amach trí athúsáid agus/nó athúsáid a bhaint as réadmhaoine a forbraíodh roimhe seo, nach mbaintear úsáid astu go leor, atá folamh nó tréigthe. agus láithreáin laistigh de theorainneacha forbartha reatha. Tugann láithreáin athfhorbraíochta deis amháin dá leithéid agus cuimsíonn siad talamh a forbraíodh roimhe seo nach bhfuil in úsáid faoi láthair ach a chomhlíon feidhm roimhe seo agus atá ar fáil anois chun críocha athfhorbartha. Ar an gcaoi chéanna, cuireann deiseanna forbartha inlíonta nó suíomhanna bearna idir foirgnimh atá ann cheana féin de mhéideanna éagsúla deiseanna ar fáil freisin chun an fhorbairt atá ann cheana féin a chomhdhlúthú agus chun sráid-dreacha a fheabhsú.

Tá sé mar aidhm ag NPO 35 den NPF dlús cónaithe i lonnaithe a mhéadú, trí raon beart lena n-áirítear laghdú ar fholúntas, athúsáid foirgneamh atá ann cheana féin, scéimeanna forbartha inlíonta, athghiniúint bunaithe ar cheantar nó láithreán agus airde foirgneamh méadaithe. Soláthraíonn forbairt suíomhanna beaga inlíonta i lárionaid uirbeacha scóip shuntasach d'fhorbairt chónaithe dea-dheartha, lena n-áirítear deiseanna do dhaoine scothaosta den phobal leas a bhaint as roghanna tithíochta de mhéid cuí i suíomhanna lár bailte le buntáistí a bhaineann le cóngarachacht do bhonneagar pobail, seirbhísí, iompar. naisc agus áiseanna áineasa.

Tábla 14.3 Deiseanna Athfhorbraíochta agus Athghiniúint

Deiseanna Athfhorbraíochta agus Athghiniúint

Féachfaidh an tÚdarás Pleanála lena chinntiú go ndéanfar na paraiméadair seo a leanas a ionchorprú i moltaí d'athfhorbairt láithreáin athfhorbraíochta, láithreáin athghiniúna agus limistéir athnuachana chun forbairt chomhdhlúite i lonnaithe bailte agus sráidbhailte Fhine Gall a chinntiú.

- Spreagadh a thabhairt d'fhorbairt a dhéanann foráil d'aeistéitic dearaidh ardchaighdeán a thugann meas ar a chomhthéacs agus a fheabhsaíonn sé agus a chomhtháthaíonn leis an timpeallacht.
- Beidh meas ag tograí forbartha ar charachtar ailtireachta a dtimpeallachta agus cuirfidh siad le feabhsú an fhearainn phoiblí.
- Breathnóidh forbairtí atá beartaithe ar airde, mais agus gráin uirbeach na maoine in aice láimhe agus úsáidfidh siad teanga ailtireachta cosúil nó comhlántach ina chomhthéacs.
- Úsáid dlúis chónaithe chúí a chur chun cinn.
- Úsáid a bhaint as ábhair chríochnaithe sheachtracha chúí i gcóireálacha aghaidheanna, dearadh aghaidheanna siopa agus suiteálacha soilsithe.
- Cinntiú go n-úsáidfeadh ábhar ardchaighdeán i ngach tírdhreach crua agus bog, ag caomhnú gnéithe láithreacha reatha agus ag ionchorprú isteach sna scéimeanna molta nuair is cuí.
- Éadanas sráide gníomhach a chur chun cinn i ngach forbairt.
- Rochtain uilíoch a spreagadh.
- Meascán cuí úsáidí a sholáthar lena n-áirítear miondíola, cónaithe, áineasa, cultúrtha agus pobail chun an raon úsáidí agus áiseanna i gceantar a fheabhsú, a fheabhsú agus a leathnú.
- Nuair is féidir agus nuair is cuí scála, tabhair tosaíocht do thréscailteacht agus nascacht coisithe agus rothair tríd an láithreán.
- Tithe inoiriúnaithe ar feadh an tsaoil a chur chun cinn.
- Úsáid láithreán athfhorbraíochta a spreagadh laistigh de lorg foirgnithe lonnaithe atá ann cheana féin.

Tábla 14.4 Forbairt Inlíonta Forbairt Inlíonta

Cuireann Forbairt Inlíonta deiseanna uathúla ar fáil chun réitigh ailtireachta shaincheaptha a

sholáthar do shuímh bhearnaí agus tá ról lárnach aici maidir le comhdhlúthú inbhuanaithe a bhaint amach agus feabhas a chur ar an réimse poiblí.

Beidh gá ar a laghad le moltaí d'fhorbairt inlíonta chun:

- Freagairt deartha ardchaighdeán a sholáthar do chomhthéacs an láithreáin inlíonta, ag tógáil aird ar fhoirm ailtireachta, clúdach an tsuímh, airde foirgneamh, líne na bhfoirgneamh, grán agus leithead ceapach.
- Scrúdú agus aghaidh a thabhairt laistigh den fhreagra dearadh foriomlán ar shaincheisteanna maidir le ró-fhulaingt, breathnú amach agus scáthú.
- Meas agus comhlánú a dhéanamh ar charachtar an cheantair máguaird agus aird chuí á tabhairt ar scála, mais agus foirm ailtireachta na bhfoirgneamh i ngarchomharsnacht an láithreáin.
- Cur go dearfach leis an sráid-dreach lena n-áirítear éadanas gníomhach, ag cinntiú go ndéantar an tionchar a bhíonn ag seirbhísí coimhdeacha ar nós bainistíocht dramhaíola, páirceáil agus seirbhísí a íoslaghdú.
- Éadain sráide gníomhacha a chur chun cinn ag féachaint don dearadh agus don ghaolmhaireacht idir an réimse poiblí agus aghaidheanna siopaí na maoine in aice láimhe.

14.5.2 Dlús Foirgníochta

Cuireann an Plean fás agus comhdhlúthú ar limistéir uirbeacha mhóra Fhine Gall chun cinn, bailte agus sráidbhailte Fhine Gall agus tacóidh sé le dlúis chuí mar atá léirithe i mbeartais náisiúnta agus réigiúnacha NPF, RSES agus na Treoirlínte Alt 28. Agus an treoir náisiúnta á comhlíonadh, ní mór do thograí forbartha a bheith eolach ar charachtar, comhthéacs agus cáilíochtaí ailtireachta an cheantair máguaird agus meas a bheith acu orthu agus iarracht a dhéanamh i ngach cás freagairt ailtireachta d'ardchaighdeán ar fhorbairt láithreáin a chinntiú.

14.5.3 Airde Foirgnimh

Tacaítear le beartais náisiúnta maidir le comhdhlúthú, dlúis mhéadaithe agus forbairt straitéiseach fhadtéarmach a bhaint amach trí threoir maidir le hairde foirgneamh lena n-áirítear Forbairt Uirbeach agus 'Airde Tógála -Treoirlínte d'Údaráis Phleanála 2018. Éilíonn na Treoirlínte go ndéanfaí airde foirgneamh méadaithe a mheas ina n-iomláine. comhthéacsanna uirbeacha, faoi réir ag cinntiú na gcaighdeán is airde de dhearadh uirbeach, cáilíocht ailtireachta agus torthaí cruthú áite. Ba chóir go léireodh iarratais ar thograí forbartha lena n-áirítear foirgnimh ar airde agus ar dhlús méadaithe oiriúnacht agus tionchair dhearfacha an togra go soiléir ag tagairt don timpeallacht ghlacla, lena n-áirítear fírinneú don straitéis airde atá beartaithe. Áiríonn sé seo léiriú ar chomhlíonadh na 4 uimh. Sainriachtanais Beartais Pleanála (SPPRanna) atá sna Treoirlínte agus a bhfuil achoimre orthu thíos.

Tábla 14.5 Forbairt Uirbeach agus 'Airde Foirgníochta - Treoirlínte d'Údaráis Phleanála 2018 Sainriachtanais Beartais Pleanála

SPPR1 Tacú le hairde agus dlús tógála méadaithe i suíomhanna a bhfuil rochtain mhaith acu ar iompar poiblí, go háirithe i lár na mbailte/na cathrach. Féachfar go gníomhach le méadú ar airde foirgnimh d'athfhorbairt, d'athghiniúint agus d'fhorbairt inlíonta chun cuspóirí an Chreata Pleanála Náisiúnta agus na Straitéisí Réigiúnacha Spásúlachta agus Eacnamaíochta a bhaint amach agus ní dhéanfaidh sé foráil do shrianta uimhriúla uileghabhálacha ar airde foirgnimh SPPR2 A chinntiú go ndéantar soláthar do mheascáin chuí úsáidí, mar fhorbairt tithíochta agus tráchtála nó fostaíochta, i mbeartas plean reachtúil. D'fhéadfaí meicníochtaí mar sheicheamhú blocsheachadta a úsáid chun soláthar oifige nua, tráchtála, soláthar miondíola cuí agus cóiríocht chónaithe.

SPPR3 I gcás ina gcomhlíonann togra forbartha na critéir Treorach agus go gcomhaontaíonn measúnú an údaráis phleanála, féadfaidh an t-údarás pleanála forbairt den sórt sin a cheadú, fiú nuair a thugann cuspóirí sonracha an phlean forbartha ábhartha nó an phlean limistéir áitiúil

a mhalairt le fios, ag cur an straitéise agus náisiúnta níos leithne san áireamh. paraiméadair bheartais atá leagtha amach sa Chreat Pleanála Náisiúnta.

Athbhreithniú a dhéanamh ar na scéimeanna pleanála atá ann faoi láthair chun a chinntiú go bhfuil na critéir Airde Foirgnimh léirithe go hiomlán sa scéim.

SPPR4 Íosdlúis a chinntiú ar shuíomhanna úrnua nó ar imeall cathracha/baile chun críocha tithíochta mar a éilítear faoi Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha (2007), a chinntiú go mbeidh meascán níos mó d'airde foirgneamh agus tíopeolaíochtaí i bpleanáil d'fhorbairt láithreacha bruachbhailte amach anseo; agus cineálacha monai-fhoirgnimh a sheachaint (m.sh. tithe dhá stór nó tithe le dorais amháin), go háirithe, ach ní go heisiatach amhlaidh in aon cheann forbairt 100 aonad nó níos mó.

Déanfar an próiseas anailíse seo a mheas i gcomhar leis na forálacha atá leagtha amach sna 'Treoirínte d'Údarás Phleanála ar Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha' (2009) agus 'Lámhleabhar Dearaidh Uirbigh – Treoir Dea-Chleachtas' (2009).

14.5.4 Ina gcónaí os cionn siopa

Agus í ag spreagadh úsáid chónaithe na n-urlár uachtarach de réadmhaoine tráchtála i limistéir mhiondíola/tráchtála seanbhunaithe, breithneoidh an Chomhairle lamháltais fhéideartha ó ghnáthchaighdeán chun forbairtí 'Cónaí os cionn an tSiopa' a éascú, a éascóidh athúsáid spás urláir folamh. agus cur go dearfach le hathnuachan lár an bhaile agus an tsráidbhaile.

Spreagfaidh an Chomhairle Cónaí Os cionn an tSiopa faoi réir oiriúnacht an tsuímh, tionchar na forbartha ar an sráid-dreach nó ar áitribh in aice láimhe agus nuair is féidir a léiriú go sásúil go bhfuil dearadh inmheánach agus leagan amach iomlán agus caighdeán na cóiríochta ar ardchaighdeán.

Leagfaidh CCFG amach thar thréimhse an phlean seo, Cuspóiranna tábhachtacha agus indéanta chun a chinntiú go n-athúsáidfear spás urláir an tsiopa folamh le haghaidh úsáide cónaithe.

14.6 Critéir Dearaidh d'Fhorbairt Chónaithe i bhFine Gall

Leagtar amach anseo a leanas na ceanglais ghinearálta maidir le forbairt chónaithe i bhFine Gall, lena n-áirítear caighdeán le haghaidh forbairt árasán nua agus tithíocht. Cuirtear treoir ar fáil freisin maidir le gnéithe eile d'fhorbairt chónaithe lena n-áirítear síntí ar thithe cónaithe atá ann cheana féin, riachtanais choimhdeacha chóiríochta m.sh árasáin teaghlaigh agus treoir a thacaíonn le hinlíonadh cónaithe ar scála beag. Leagtar amach sainchritéir freisin maidir le sainchineálacha tithíochta lena n-áirítear Tógáil ar Cíos, Cóiríocht Mac Léinn agus Áiseanna Cúraim.

Éilíonn NPO 13 den NPF go mbeidh pleanáil agus caighdeán ghaolmhara, lena n-áirítear airde foirgnimh agus páirceáil go háirithe, bunaithe ar chritéir feidhmíochta a fhéachann le torthaí ardchaighdeán dea-dheartha a bhaint amach chun fás Cuspóirdhírithe a bhaint amach. Beidh na caighdeán seo faoi réir raon lamháltais a cheadóidh réitigh mhalartacha a mholadh chun torthaí sonraithe a bhaint amach, ar choinníoll nach gcuirtear sábháilteacht an phobail i mbaol agus go bhfuil an comhshaol cosanta go cuí.

Cé go lorgófar na híoschaighdeán maidir le scéimeanna athchóirithe, admhaítear nach mbeidh sé seo indéanta i gcónaí, go háirithe maidir le foirgnimh stairiúla, tionscadail 'Cónaí os cionn an tSiopa' agus i bhforbairtí inlíonta uirbeacha áirithe.

I gcásanna áirithe, agus ar bhonn cás ar chás, féadfar caighdeán chainníochtúla a mhaolú faoi réir soláthar cóiríochta ar ardchaighdeán, agus i gcás ina gcinntíonn an togra fás dlúth, go mbaintear leas as naisc iompair ar ardchaighdeán, go bhfuil sé gar don bhonneagar pobail agus go ndéantar athnuachan ar stoc/láithreáin tógála tearcúsáidte.

Ní mór a léiriú go sásúil go bhfuil an dearadh inmheánach agus an leagan amach iomlán ailínithe go dlúth le sainriachtanais na n-áititheoirí agus go bhfuil moltaí a rialaíonn riachtanais bhainistíochta sa todhchaí láidir agus infheidhmithe.

14.6.1 Dearadh agus Leagan Amach

Mar a scrúdaíodh i gCaibidil 3, aithníonn Comhairle Contae Fhine Gall an ról suntasach atá ag forbairt cónaithe ar ardchaighdeán maidir le pobail shláintiúla, inbhuanaithe a bhaint amach.

Leagann an Plean seo béim ar íoschaighdeáin a chomhlíonadh agus a shárú ag cinntiú go soláthraíonn dearadh agus leagan amach na n-aonad cónaithe aonair tithe ar ardchaighdeán chun freastal ar dhaonra Fhine Gall atá ag fás. Éilítear ar iarratais ar fhorbairt chónaithe a léiriú go bhfuiltear ag cloí le méideanna seomraí, toisí agus achair urláir iomlána atá leagtha amach i ndoiciméid náisiúnta teorach lena n-áirítear:

- ‘Treoirlínte Tithíochta Cáilíochta do Phobail Inbhuanaithe’, DEHLG (2007),
- ‘Treoirlínte d’Údaráis Phleanála ar Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha’ (2009) agus ‘Urban Design Manual – A Best Practice Guide’ (2009)
- ‘Tithíocht Uirbeach Inbhuanaithe: Caighdeán Dearaidh d’Árasáin Nua’ (2020).

Chun comhlíonadh na gcaighdeán tithíochta agus árasáin atá leagtha amach thíos a léiriú, beidh Sceideal Cóiríochta ag gabháil le gach iarratas pleanála ar aon dul le ceanglais an ‘Tithíocht Inbhuanaithe Uirbeach: Caighdeán Dearaidh d’Árasáin Nua’, 2020.

14.6.2 Meascán Áitribh

Tacóidh an Chomhairle le soláthar meascán tithíochta laistigh d’Fhine Gall, ag cruthú raon roghanna tionachta agus tíopeolaíochta agus díspreagfaidh sí leithscaradh míchuí agus ró-sholáthar de chineál tionachta aonair. Ceanglaítear ar gach scéim chónaithe soláthar a dhéanamh do mheascán a léiríonn foirmiú na dteaghlach atá ann cheana féin agus atá ag teacht chun cinn, patrúin agus treochoí éileamh tithíochta a aithníodh laistigh de limistéar sonrach an láithreáin agus/nó laistigh den Chontae ina iomláine. Áireoidh iarratais:

- Meascán áitribh a sholáthraíonn raon cothrom de chineálacha agus de mhéideanna áitribh chun tacú le teaghlaigh éagsúla.
- Miondealú mionsonraithe ar chineál agus ar mhéid an aonaid atá beartaithe lena n-áirítear céatadán roinnte idir aonaid aon, dhá, trí agus ceithre sheomra leapa.
- Ráiteas ag leagan amach conas a dearadh an scéim chun freastal ar riachtanais daoine scothaosta/nó daoine faoi mhíchumas agus/nó tithe ar feadh an tsaoil.
- Ar láithreáin inlíonta níos lú, meascán de thithe cónaithe a chuireann leis an meascán iomlán teaghaisí sa cheantar.

14.6.3 Dlús Cónaitheach

Go ginearálta, ba cheart dlús agus líon na n-áitreabh atá le soláthar laistigh de scéimeanna cónaithe a chinneadh ag tagairt do ‘Treoirlínte d’Údaráis Phleanála ar Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha’ (2009). Ba cheart go mbeadh an fhorbairt ag teacht freisin leis na beartais agus na cuspóirí atá leagtha amach i gCaibidil 3 den Phlean Forbartha ‘Cúnamh Áite Inbhuanaithe agus Tithe Cáilíochta’, agus ba cheart di dlúis chuí a chur chun cinn ag féachaint d’fhachtóirí lena n-áirítear suíomh an láithreáin, inrochtaineacht ar iompar poiblí agus na prionsabail na hinbhuanaitheachta, dlúthfhás agus comhdhlúthaithe.

14.6.4 Caighdeán Chónaithe

Cloífidh íosmhéid na seomraí ináitrithe le haghaidh tithe/árasán/árasán le treoirlínte/caighdeán náisiúnta chuí atá i bhfeidhm ar dháta an iarratais ar chead pleanála.

Ceanglófar ar iarratais comhlíonadh na gceanglas atá leagtha amach sa Chaibidil seo a léiriú, agus a chinntiú go bhfuil scéimeanna cónaithe comhlíonta ó thaobh méideanna seomra, spás stórála, toisí agus achar urláir foriomlán atá leagtha amach sna:

- ‘Treoirlínte Tithíochta Cáilíochta do Phobail Inbhuanaithe’, DEHLG (2007),
- ‘Treoirlínte d’Údaráis Phleanála ar Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha’ (2009), an compánach ‘Urban Design Manual – A Best Practice Guide’, DEHLG (2009)’
- ‘Tithíocht Uirbeach Inbhuanaithe: Caighdeán Dearaidh d’Árasáin Nua’ (2020).

Cuspóir DMSO19 Forbairt Cónaithe Nua

A cheangal go gcloíonn iarratais ar fhorbairtí cónaithe leis na ceanglais dearaidh agus achar urláir go léir atá leagtha amach sna:

- ‘Treoirlínte Tithíochta Cáilíochta do Phobail Inbhuanaithe’, DEHLG (2007),
- ‘Treoirlínte d’Údaráis Phleanála ar Fhorbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha’

(2009), an compánach 'Lámhleabhar Dearaidh Uirbigh – Treoir Dea-Chleachtais', DEHLG (2009)
• 'Tithíocht Uirbeach Inbhuanaithe: Caihdeáin Dearaidh d'Árasáin Nua' (2020).

Cuspóir DMSO20 Sceideal Cóiríochta

Beidh Sceideal Cóiríochta ag gabháil le gach iarratas pleanála ar fhorbairt chónaithe le comhlíonadh na gcaighdeán tithíochta agus árasáin a léiriú.

Cuspóir DMSO21 Pleananna Urláir d'Fhorbairt Chónaithe

A éileamh go n-áireofaí i ngach iarratas pleanála d'fhorbairt chónaithe pleananna urláir do gach seomra ag léiriú gnáth-leagan amach troscáin agus luascáin dorais.

14.6.5 Spás Oscailte ag Freastal ar Fhorbairt Chónaitheach

Maidir le Bainistíocht Forbartha, tá trí chatagóir de spás oscailte: Spás Oscailte Poiblí, Spás Oscailte Comhchoiteann agus Spás Oscailte Príobháideach. Tugtar aghaidh ar chandam, suíomh agus dearadh an spáis oscailte mar chuid den phróiseas Bainistíochta Forbartha agus cuirtear faoi choinníoll iad mar chuid de chead pleanála le haghaidh forbartha.

Tábla 14.6: Catagóirí Spás Oscailte

Spás Oscailte

Cur síos ar Chatagóir

Spás Oscailte Príobháideach

Tá spás oscailte príobháideach deartha chun freastal ar aonaid chónaithe aonair agus braitheann a scála ar nádúr agus scála an aonaid chónaithe atá i gceist. Go ginearálta beidh spás dá leithéid i bhfoirm balcóiní agus/nó gairdíní príobháideacha.

Is é an cónaitheoir atá freagrach as cothabháil.

Spás Oscailte Comhchoiteann

Is éard atá i spás oscailte comhchoiteann ná spás oscailte atá sainithe le húsáid ag foireann ainmnithe cónaitheoirí laistigh d'fhorbairt agus a bhíonn á chothabháil go ginearálta ag Cuideachta Bainistíochta. Tá an cineál spáis oscailte seo tipiciúil d'fhorbairtí cónaithe de chineál árasán ach d'fhéadfadh sé a bheith mar chuid de roinnt scéimeanna tithíochta freisin. Féadfar rochtain a theorannú do chónaitheoirí sonracha dá n-úsáid leathphríobháideach eisiach.

Spás Oscailte Poiblí

Tá rochtain ag an bpobal i gcoitinne ar spás oscailte poiblí agus go ginearálta tá sé i gceist go 'tógfaí i gcúram' é ag an Údarás Áitiúil. Ní mór soláthar cuí a dhéanamh do spás oscailte poiblí laistigh de gach forbairt nua. I ngach cás nach cuirtear spás oscailte poiblí ar fáil beidh ranníocaíocht faoi Alt 48 ag teastáil don easnamh.

Ní mór do gach iarratas ar fhorbairt chónaithe soláthar spáis oscailte príobháideach a léiriú chun freastal ar riachtanais áititheoirí an aonaid amach anseo. Ina theannta sin, ceanglaítear ar gach scéim chónaithe ilaonad gach spás oscailte pobail agus poiblí a fhreastalaíonn ar an scéim a léiriú.

Soláthróidh iarratasóirí ag céim an iarratais pleanála (lena n-áirítear scéimeanna Tógála ar Cíos) sceideal scríofa de gach spás oscailte agus cuirfidh siad isteach líníocht dathchódaithe a thaispeánfaidh go soiléir gach limistéar de spás oscailte príobháideach, pobail agus poiblí. Ba chóir go léireodh an líníocht (i) limistéir a bheidh le tógáil i gcúram ag an Údarás Áitiúil (ii) limistéir a bheidh faoi bhainistíocht príobháideach an úinéara tí agus (iii) réimsí a bheidh faoi chúram cuideachta príobháideach bhainistíochta. Luafar freisin sonraí iomlána maidir le haon easnamh sa soláthar.

Tugtar aghaidh ar riachtanais Spáis Oscailte Poiblí i gCaibidil 4 agus faoi Alt 14.13 Tá ceanglais maidir le Spás Oscailte Príobháideach agus Spás Oscailte Comhchoiteanna chun freastal ar scéimeanna tithíochta agus árasán leagtha amach sna rannáin seo a leanas.

14.6.6 Tosca Seachtracha le Breathnú

14.6.6.1 Solas an Lae agus Solas na Gréine

Tá leibhéil arda de sholas an lae agus de sholas na gréine riachtanach chun leibhéil chuí taitneamhachta cónaithe a sholáthar do chónaitheoirí agus chun a chinntiú nach mbíonn tionchar ag leibhéil arda leanúnach scáthaithe ar limistéir an fhearainn phoiblí lena n-áirítear limistéir spáis lasmuigh agus suíocháin srl. Go himheánach, ba cheart go mbainfeadh struchtúir leas as leibhéil arda de sholas na gréine ag dul isteach agus ba chóir go mbeadh an gaol idir struchtúir tadhlaigh sa chaoi is nach gcuireann ceann amháin srian ar sholas na gréine/solas lae ceann eile. Cuidíonn solas an lae agus solas na gréine freisin le héifeachtúlacht tógála tríd an ngá atá le soilsiú saorga a laghdú agus is féidir le gnóthachan gréine riachtanais téimh a laghdú.

Caithfidh gach iarratas ar fhorbairt chónaithe a chinntiú go ndeantar leagan amach agus dearadh na n-aonad aonair agus na n-áiteanna poiblí a théann leo ar bhealach a uasmhéadaíonn solas an lae agus solas na gréine. D'fhéadfadh go mbeadh gá le Measúnú Lae agus Solas na Gréine chun measúnú a dhéanamh ar thionchar na forbartha a bheartaítear ar réadmhaoine agus ar limistéir thaitneamhachta mórthimpeall lasmuigh de theorainneacha an tsuímh d'iarratas agus chun measúnú a dhéanamh ar sholas an lae agus ar sholas na gréine dóchúil a shroichfidh na haonaid bheartaithe agus na spásanna oscailte gaolmhara príobháideacha, pobail agus poiblí.

Beidh an fhorbairt mar threoir ag prionsabail 'Pleanáil Leagan Amach an tSuímh le haghaidh Solas Lae agus Solas na Gréine, Treoir Dea-Chleachtais – (Tuarascáil ar Bhunaíocht Taighde ar Thógáil) 2011' agus/nó aon treoir nuashonraithe.

14.6.6.2 Measúnú Gaoithe

Beidh gá le Measúnú Gaoithe i gcúinsí áirithe ina moltar foirgnimh d'airde méadaithe nó i gcásanna ina bhfuil poitínseal do tholláin gaoithe ag éirí as forbairt bheartaithe. Deimhníonn measúnú den sórt sin go soiléir go bhfuil an spás atá beartaithe oiriúnach don úsáid bheartaithe agus ba chóir go léireodh sé gach beart maolaithe atá le glacadh nuair is gá.

Cuspóir DMSO22 Anailís ar sholas an lae agus ar sholas na gréine

Anailís ar Shoilsiú Lae agus ar Shoilsiú na Gréine a éileamh do gach forbairt mholta de 50+ aonad nó de réir mar a éilíonn an tÚdarás Pleanála, ag brath ar chomhthéacs an tsuímh agus réadmhaoin chomharsanachta chomh maith le dearadh na forbartha.

14.6.6.3 Achair Scartha

Déanfaidh gach moladh d'fhorbairt chónaithe, go háirithe forbairtí árasáin, atá os cionn trí stór ar airde, soláthar d'achar idirscartha inghlactha idir bloic chun éifeachtaí diúltacha a sheachaint ar nós breathnú rómhór, ró-iompar agus scáthú agus chun coinníollacha taitneamhachta cónaithe agus spásanna oscailte inbhuanaithe a sholáthar. Beidh an t-achar caighdeánach íosta de 22 méadar idir fuinneoga codarsnacha i bhfeidhm i gcás árasáin suas le trí stór ar airde. I mbloic níos airde, féadfar achar deighilte níos mó a fhorordú ag féachaint don leagan amach, don mhéid agus don dearadh. I gcásanna áirithe, ag brath ar threoshuíomh agus suíomh i limistéir faoi fhoirgnimh, d'fhéadfadh go mbeadh faid idirscartha laghdaithe inghlactha.

Cuspóir DMSO23 Fad Scartha

Go ginearálta, breathnófar ar achar idirscartha de 22 méadar ar a laghad idir fuinneoga cúil an chéad urláir atá díreach in aghaidh go díreach mura bhfuil soláthar eile deartha chun príobháideacht a chinntiú. I bhforbairtí cónaithe atá os cionn trí stór ar airde, méadófar íos-achar deighilte i gcásanna ina dtarlaíonn breathnú amach nó scáthú.

14.6.6.4 Forbhreathnú agus Ró-larfhulaingt

Ní mór do thograí forbartha measúnú a dhéanamh ar leibhéil ró-ualaithe agus ar an bhféidearthacht go gcruthófar leibhéil shuntasacha breathnú amach ar réadmhaoine sa chomharsanacht. Is féidir aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna a bhaineann le ró-fhéachaint

agus ró-fhulaingt trí athlonnú nó laghdú ar mhéid agus airde foirgnimh. Ba cheart breithniú a dhéanamh ar bhearta maolaithe chun rófhulaingt a mhaolú agus d'fhéadfadh go n-áireofaí orthu athruithe ar mhéid agus ar mhais na scéime a bheartaítear i gcoibhneas le réadmhaoin in aice láimhe. Is féidir aghaidh a thabhairt ar an bhfuinneog freisin trí réitigh deartha oiriúnacha lena n-áirítear socrúchán íogair fuinneoga agus cóireálacha balcóin.

14.6.6.5 Leasuithe ar Fhorbairtí Cónaithe Ceadaithe

Nuair a dhéantar iarratas ar athruithe ar dhearadh nó ar ghnéithe d'fhorbairt chónaithe, beidh fad an cheada don dearadh athbheithnithe, má dheonaítear é, ceangailte ag coinníoll le deonú an cheada, chun comhlíonadh na Croí-Straitéise a chinntiú.

14.7 Forbairt Árasán/Caighdeán

Agus polasaithe pleanála náisiúnta agus réigiúnacha á nglacadh maidir le comhdhlúthú lonnaíochta agus dlúthfhás, meastar go dtiocfaidh méadú ar chomhréir na tithíochta a chuirtear ar fáil i bhfoirm árasáin de réir straitéis fáis an Chontae. Is dócha go mbeidh comhghaol idir suíomh na forbartha árasáin agus láithreacha ar dhlús níos airde laistigh den Ordalthas Lonnaíochta agus cóngarach do na conairí iompair atá ann cheana agus atá pleanáilte.

Ba cheart go mbeadh dearadh agus leagan amach an láithreáin ar ardchaighdeán ag forbairtí árasán agus aird chuí á tabhairt ar charachtar agus ar thaitneamhachtaí an cheantair. Ní mór sceideal de líon agus cineál na n-árasán a mholtar a áireamh i ngach iarratas pleanála ar scéimeanna árasán (lena n-áirítear scéimeanna úsáide measctha lena n-áirítear aonaid árasáin), mar aon le Sceideal Cóiríochta a thaispeánann achar urláir gach aonaid, líon na n-aonad atá déthaobhach, leibhéil de spás taitneamhachta príobháideach a thugtar do gach aonad, spás oscailte pobail agus poiblí, spás stórála (lena n-áirítear spás stórála tiomnaithe lasmuigh den aonad ach a bhfuil rochtain ag na háititheoirí air), socruithe rochtana molta, tionacht agus leibhéal inrochtaineachta.

Déanfar iarratais ar fhorbairtí árasán a mheas in aghaidh na gceanglas atá sna 'Tithíocht Inbhuanaithe Uirbeach: Caighdeán Dearaidh d'Árasáin Nua' Treoirlínte d'Údaráis Phleanála 2020 (nó treoir nuashonraithe de réir mar a d'fhéadfadh a bheith i bhfeidhm nuair a chuirtear an t-iarratas pleanála isteach. An Dearadh reatha Soláthraíonn Caighdeán d'Árasáin Nua treoir chainníochtúil maidir le dearadh agus leagan amach scéimeanna árasán chun cáilíocht dearaidh a chosaint agus chun ardchaighdeán forbartha a chinntiú. Áirítear leis seo roinnt caighdeán cainníochtúil, lena n-áirítear:

- 1. Achar Urláir Árasáin (SPPR 3)
- 2. Cóimheasa Déthreo (SPPR 4)
- 3. Airde Urlár go dtí an Uasteorainn (SPPR 5)
- 4. Croílár Ardaitheoirí agus Staighre (SPPR 6)
- 5. Stóráil Inmheánach
- 6. Spás Taitneamhachta Príobháideach (Aguisín 1)
- 7. Spás Taitneamhachta Comhchoiteanna (Aguisín 1)
- 8. Soláthar Spás Súgartha do Leanáí (Cuid 4)
- 9. Páirceáil agus Stóráil Rothar (Cuid 4)
- 10. Scéimeanna Tógála ar Cíos (SPPR7 & SPPR 8)

Tá ábhar na dTreoirlínte (dá dtagraítear mar Threoirlínte Árasáin don chuid eile den Chuid seo) ionchorpraithe thíos agus na híosachar urláir atá leagtha amach i dTábla 1.0 ag teacht le SPPR 3 de na Treoirlínte Árasáin. Ní mór ceanglais na gcaighdeán forbartha ábhartha eile lena n-áirítear, íos-achar comhiomlán urláir, íosleithead seomraí, achair urláir chomhiomlána

sheomraí leapa, airde urláir go síleáil, spás oscailte poiblí, spás príobháideach agus pobail, spás súgartha, sábháilteacht agus slándáil, caighdeáin fhuaimiúla agus phríobháideachta. a chomhlíonadh freisin atá leagtha amach thíos agus laistigh de na Treoirlínte Árasáin.

Cuspóir DMSO24 Forbairt Árasáin

Ceanglaítear ar gach iarratas ar fhorbairt árasán cloí leis na Sainriachtanais Beartais Pleanála (SRRRanna), na caighdeáin atá leagtha amach in Aguisín 1 agus ábhar ginearálta na dTreoirlínte um Pleanáil 'Tithíocht Inbhuanaithe Uirbeach: Caighdeáin Dearaidh d'Árasáin Nua'.

Údaráis 2020' (nó treoir nuashonraithe de réir mar a d'fhéadfadh a bheith i bhfeidhm tráth lóisteála an iarratais phleanála).

14.7.1 Árasán - Méid an Aonaid agus Meascán

Leagann Sainriachtanas Beartais Pleanála 3 (SPPR 3) amach na hachair urláir íosta le haghaidh árasán

Tábla 14.7 Íosriachtanais d'Árasáin

Cineál Aonaid Méid (m. cearnach) Spás Oscailte Príobháideach ag Teastáil

(m.c.) Spás Oscailte Comhchoiteann ag teastáil (m.c.) Spás Stórála ag teastáil (m.c.)

Stiúideo (1 duine) 37 4 4 3

Seomra Leapa amháin (2 duine) 45 5 5 3

Dhá Seomraí Leapa (3 dhuine) 63 6 6 5

Dhá sheomra leapa (4 duine) 73 7 7 6

Trí sheomra leapa (5 duine) 90 9 9 9

14.7.2 Urlár go hAirde Uasteorainn

Ag teacht le SPPR 5 de na Treoirlínte Árasáin, beidh airde árasáin ar leibhéal na talún ó urlár go síleáil íosmhéid de 2.7m agus ardófar iad i gcúinsí áirithe, go háirithe nuair is gá chun éascú a dhéanamh ar athrú úsáide go húsáid tráchtála sa todhchaí. Ba cheart 3.0m a mheas i gcásanna dá leithéid. Maidir le scéimeanna athchóirithe foirgneamh ar shuímh d'aon mhéid nó scéimeanna inlíonta uirbeacha ar shuímh suas le 0.25 heicteár, deir na Treoirlínte gur féidir le hÚdaráis Phleanála discréd a fheidmiú ar bhonn cás ar chás, faoi réir cháilíocht fhoriomlán dearaidh.

I bpríomhshuíomhanna lárionaid uirbeacha áirithe, mar a bhfuil aghaidh árasán ar shráideanna gnóthacha tráchtála nó tadhlaigh leo, ba cheart breathnú ar an ngá atá le hoiriúnú amach anseo ar limistéir urlár na talún ó úsáidí cónaithe go húsáidí féideartha tráchtála. D'fhéadfadh go mbeadh airde urláir go síleáil idir 3.5m agus 4m ag teastáil le haghaidh árasáin ar urlár na talún i gcásanna dá leithéid.

14.7.3 Stóráil Inmheánach

Soláthrófar stóráil inmheánach laistigh d'aonad árasán de réir na dTreoirlínte Árasáin mar atá leagtha amach in Aguisín 1.

- Ba chóir go mbeadh an stórais sa bhreis ar phreasaí cistine agus troscán seomra leapa.
- Ní áireofar spás teasa/coire mar stóras ginearálta.
- Níor chóir go mbeadh aon seomra stórála aonair níos mó ná 3.5 méadar cearnach.

Ba cheart go soláthródh scéimeanna árasán stórais le haghaidh earraí toirtiúla lasmuigh d'aonaid aonair (i.e. ag leibhéal na talún nó an íoslaigh). Ba cheart spás stórála slán, urlár na talún a leithdháileadh ar árasáin aonair agus atá suite in aice leis an mbealach isteach chuig an mbloc árasán nó foirgneamh a chur ar fáil. Is féidir an cineál seo stórála a úsáid le haghaidh trealamh ar nós, mar shampla, rothair nó trealamh rothair, bréagáin lasmuigh do leanaí nó bugaí.

Ní shásaíonn an cineál seo stórála riachtanais pháirceála rothair don scéim árasán.

14.7.4 Déghné

Cuireann aonaid dé-ghné go mór le taitneamhacht chónaithe na n-aonad árasáin ag soláthar do sholas an lae níos fearr agus dul i bhfód agus tras-aeráil solas na gréine. Sa chás go soláthraítear árasáin aonghné, ba cheart líon na n-aonad a fhéachann ó dheas a uasmhéadú, agus aonaid aontreochta a fhéachann siar nó soir a bheith inghlactha freisin.

D'fhéadfaí breathnú ar árasáin aon ghné ó thuaidh, nuair a bhreathnaíonn siad ar thaitneamhacht shuntasach mar pháirc phoiblí, gairdín nó spás foirmiúil, nó dobharlach nó gné taitneamhachta éigin eile. Tá cúram ar leith de dhíth nuair a bhíonn fuinneoga suite ar urláir íochtair a bhféadfadh foirgnimh tadhlacha iad a scáthú.

Ag teacht le SPPR 4 de na Treoirlínte Árasáin:

- Beidh 33% ar a laghad d'aonaid dé-ghné ag teastáil i 'láithreáin uirbeacha níos lárnaí agus inrochtana', nuair is gá dearadh ardchaighdeán a bhaint amach mar fhreagra ar shaintréithe an láithreáin is ábhar agus chun éadanas sráide maith a chinntiú.

- I 'suíomhanna fo-uirbeacha nó idirmheánacha' tá sé mar chuspóir go mbeidh íosmhéid 50% d'árasán déthreóíochta in aon scéim amháin.

- Maidir le scéimeanna athchóirithe foirgneamh ar shuímh d'aon mhéid nó scéimeanna inlíonta uirbeacha ar shuímh suas le 0.25 heicteár, deir na Treoirlínte Árasán go bhféadfaidh údaráis phleanála tuilleadh discréide a fheidhmiú chun breithniú a dhéanamh ar sholáthar aonaid dé-ghné ag leibhéal níos ísle ná an t-íosmhéid 33% a leagtar amach thuas. ar bhonn cás ar chás, ach faoi réir ardchaighdeán dearaidh foriomlán a bhaint amach i ngnéithe eile.

14.7.5 Croílár Ardaitheoirí agus Staighre

Tá líon na gcroí ardaithe agus staighre á rialú go príomha ag na cóimheasa dé-ghné atá sonraithe sna Treoirlínte Árasáin. Éilíonn SPPR 6 uasmhéid de 12 árasán in aghaidh an urláir in aghaidh an chroíláir a sholáthar i scéimeanna árasán. Féadfar an soláthar uasta seo a mhéadú do scéimeanna athchóirithe foirgneamh ar shuímh d'aon mhéid nó do scéimeanna inlíonta uirbeacha ar láithreáin suas le 0.25 ha, faoi réir ag caighdeán foriomlán dearaidh agus comhlíonadh na rialachán tógála.

14.7.6 Spás Oscailte Príobháideach

Beidh spás taitneamhachta príobháideach ag gach árasán i bhfoirm gairdíní nó patios/sraith d'árasáin ar urlár na talún agus balcóiní ag leibhéal uachtaracha. Cuirfear spás taitneamhachta príobháideach ar fáil i bhfoirm ardán, balcóin nó gairdín príobháideach agus ba chóir é a bheith suite amach ón bpríomháit chónaithe san árasán. Ba chóir spás taitneamhachta príobháideach a lonnú chun treoshuíomh gréine a bharrfheabsú agus deartha chun scáthú agus breathnú amach a íoslaghú. Tá na híoslimistéir do thaitneamhacht phríobháideach leagtha amach in Aguisín 1 agus i gCuid 3 de na Treoirlínte Árasáin.

Ag leibhéal na talún, ba chóir spás taitneamhachta príobháideach a fholú go leor chun príobháideacht a sholáthar. Sa chás go bhfuil árasáin ar urlár na talún le bheith suite tadhlach le limistéar poiblí, ba cheart machnamh a dhéanamh ar 'stíall phríobháideachais' de thart ar 1.5m ar doimhneacht a sholáthar. Ba cheart go mbeadh tionchar aige seo ar dheardh, scála agus treoshuíomh an fhoirgnimh agus ar nádúr na sráide nó an limistéir phoiblí agus má chuirtear ar fáil é, faoi réir dearadh tírdhreacha cuí agus cóireáil teorann.

14.7.8 Spás Taitneamhachta Comhchoiteanna

Ní mór d'iarraitais idirdhealú soiléir a dhéanamh idir spás oscailte pobail agus poiblí chun freastal ar fhorbairt árasán. Tá spás taitneamhachta pobail sa bhreis ar aon soláthar spáis oscailte príobháideach nó poiblílaistigh de scéim agus féadfar é a sholáthar mar ghairdín laistigh de chlós bloc imlíne nó tadhlach le bloc árasán líneach. Is féidir gairdíní dín a chur ar fáil freisin ach caithfidh siad a bheith inrochtana d'áitritheoirí, faoi réir riachtanais ar nós rochtain shábháilte ag leaná. Caithfidh dearadh ardchaighdeán a bheith ar spásanna oscailte pobail, a

bheith inrochtana, breathnú amach orthu agus in áit áisiúil d'úsáid na gcónaitheoirí. Ba cheart aird ar leith a thabhairt ar a chinntiú go mbaineann limistéir den sórt sin leas as solas an lae agus solas na gréine imleor ar feadh na bliana. Is ardtosaíocht é spás lasmuigh atá inrochtana, slán agus inúsáidte do theaghlaigh le leanaí óga agus do dhaoine scothaosta nach bhfuil chomh soghluaiste sin agus ba cheart go mbeidís in ann soláthar a dhéanamh do raon gníomhaíochtaí lena n-áirítear limistéir súgartha do leanaí agus caitheamh aimsire éighníomhach. Maidir leis seo, ba cheart aird ar leith a thabhairt ar cháilíocht tírdhreachú crua agus bog chomh maith le troscán lasmuigh agus áiseanna eile.

I gcás balcóiní/sraitheanna ar urlár na talún achair aghaidh na spásanna pobail, ba chóir dearadh an limistéir chomhéadain idir an dá cheann a mheas go cúramach maidir le príobháideacht agus slándáil na n-aonad ar leith. Beidh gá le cur chuige breithnithe maidir le tírdhreachú agus cóireáil teorann sa cheantar seo.

Ba cheart breathnú freisin ar chothabháil spásanna taitneamhachta den sórt sin sa todhchaí. Le haghaidh scéimeanna athchóirithe foirgneamh ar shuímh d'aon mhéid nó scéimeanna inlíonta uirbeacha ar shuímh suas le 0.25ha spás taitneamhachta pobail a mhaolú go páirteach nó go hiomlán, ar bhonn cás ar chás, faoi réir cháilíocht an dearaidh foriomlán.

14.7.9 Spás Oscailte Poiblí

Tugtar aghaidh ar Spás Oscailte Poiblí a fhreastalaíonn ar fhorbairtí árasán i gCaibidil 4 Bonneagar Pobail agus Spás Oscailte agus faoi Alt 14.13 den chaibidil seo.

14.7.10 Áiseanna Comhchoiteanna

Spreagtar iarratasóirí le soláthar a dhéanamh do raon áiseanna pobail do chónaitheoirí scéime, go háirithe mar chuid d'fhorbairtí árasán níos mó. Ba cheart go mbeadh an raon agus an meascán molta mar chuid de chomhairliúchán réamhphleanála leis an Roinn Pleanála sula gcuirtear an t-iarratas pleanála isteach. D'fhéadfadh seomraí níoacháin (i limistéir dea-aeráilte), seomraí pobail nó cruinnithe nó áiseanna bainistíochta/cothabhála ar an láthair a bheith san áireamh sna saoráidí sin. Féadfar spásanna comhoibrithe a bhreithniú freisin.

14.7.11 Tuarascáil Saolré Tógála agus Cuideachtaí Bainistíochta

Mar a éilítear faoi na Treoirínite, tá cinnteacht maidir leis na struchtúir bhainistíochta agus chothabhála fadtéarmacha atá le cur i bhfeidhm ríthábhachtach. Tá sé ríthábhachtach go gcuirfear socruithe láidre dlí agus airgeadais ar fáil chun a chinntiú go ndéantar bainistiú ceart ar fhorbairt árasán, le réimeas cothabhála agus oibríochta atá éifeachtach agus a bhfuil acmhainní cuí aige. Is nithe ar cheart breathnú orthu mar chuid d'aon mheasúnú ar fhorbairt árasán bheartaithe iad na costais reatha fadtéarmacha a bhreithniú agus an tslí ina gcomhlíontar an tAcht um Fhorbairtí Ilaonad, 2011.

Dá réir sin, beidh ar iarratais phleanála d'fhorbairtí árasán i bhFine Gall tuarascáil saolré foirgnimh a chur isteach. Ba cheart go gcuimseodh sé seo:

- Measúnú ar chostais reatha agus chothabhála fadtéarmacha mar a bheadh feidhm acu ar bhonn an aonaid chónaithe tráth an iarratais, chomh maith le léiriú cad iad na bearta a breithníodh go sonrach chun costais a bhainistiú agus a laghdú go héifeachtach ar mhaithe le cónaitheoirí.

o Bainistíocht Réadmhaoine ar Chomhlimistéir na forbartha

o Buiséad Táille Seirbhíse

- Dá réir sin, agus cead pleanála á thabhairt d'fhorbairtí dá leithéid, nach bhfuil sé beartaithe ag

an gComhairle iad a Thógáil i gCúram, deir na Treoirlínte gur féidir le húdaráis phleanála coinníollacha pleanála cuí a cheangal a éilíonn:

- o Comhlíonadh an Achta MUD,
- o Cuideachta Bainistíochta Úinéirí (OMC) a bhunú agus,
- o Bunú agus cothabháil leanúnach ar chiste fiachmhúchta atá ar cóimhéid leis na háiseanna i bhforbairt a dteastaíonn cothabháil agus athnuachan leanúnach uaithe.

14.7.12 Slándáil agus Faireachas

Ba chóir go léireodh iarratais ar fhorbairtí árasán go soiléir conas a cuireadh cúrsaí sábháilteachta san áireamh sa dearadh foriomlán. Laistigh den scéim, ba cheart go n-áireofaí sa dearadh uasmhéadú nádúrtha faireachas ar na comhlimistéir, na sráideanna agus na limistéir pháirceála go léir agus ar aghaidh gníomhach ar aghaidheanna na bhfoirgneamh. Ba cheart aird ar leith a thabhairt ar shuíomh na ndoirse isteach agus na gcorstocairí chun a chinntiú go bhfuil na limistéir sin soilsithe go maith, go bhfuil leibhéal arda faireachais gníomhacha acu agus go bhfeictear iad. Ba cheart go dtabharfaí aird chuí sa dearadh freisin ar na leibhéal slándála agus príobháideachta a thugtar d'árasáin ar urlár na talún. D'fhéadfadh go n-áireofaí leis seo soláthar stráice príobháideachta inchosanta, plandú tírdhreacha agus bearta eile, agus ag an am céanna leibhéal oiriúnacha solais a chinntiú. Ba cheart rochtain ar limistéir phobail inmheánacha agus sheachtracha a rialú freisin.

14.7.13 Stóráil Bruscair

Déanfar soláthar do stóráil agus bailiú dramhaíola i ngach iarratas ar fhorbairt árasán. Ba cheart go mbeadh rochtain ag áiseanna bruscair ar gach croí staighre/ardaitheoir árasáin agus ba cheart go mbeidís sách mór chun freastal ar an leibhéal réamh-mheasta de ghiniúint, cineálacha agus méideanna dramhaíola. Laistigh d'árasáin, ba cheart go mbeadh soláthar dóthanach ann do stóráil shealadach ábhar leithscartha sula n-aistrítear go stóráil dramhaíola pobail iad.

Níor cheart go mbeadh limistéir stórála dramhaíola ar an tsráid phoiblí agus níor cheart go mbeadh siad infheicthe don phobal i gcoitinne nó insroicthe acu. Ba cheart limistéir stórála dramhaíola i gcarrchlóis íoslaigh a sheachaint nuair is féidir, ach nuair a chuirtear ar fáil iad, ní mór dóthain spáis ainlithe a chinntiú le haghaidh feithiclí bailithe.

14.7.14 Tógáil ar Cíos

Is éard atá i dTóg ar Cíos ná cóiríocht chónaithe saintógtha a chuirtear ar fáil go sonrach le haghaidh cíos fadtéarmach, arna bhainistiú agus arna sheirbhísiú ag tiarna talún institiúideach. Tá sé mar chuspóir ag an gComhairle soláthar Cóiríochta Tógtha ar Cíos a éascú i suíomhanna oiriúnacha de réir fhorálacha na dTreoirlínte Árasán. Tá ról tábhachtach ag Tógáil ar Cíos maidir le freastal ar an éileamh ar thithíocht agus cuireann sé rogha breise tionachta tithíochta ar fáil sa mhargadh. Tá sé tábhachtach a chinntiú áfach, nach bhfuil aon chineál tithíochta amháin chun tosaigh agus is fearr meascán de roghanna tithíochta agus tionachtaí chun meascán tithíochta inbhuanaithe a bhaint amach. Ba chóir go mbeadh Scéimeanna Tógtha ar Cíos suite gar do ghréasáin iompair phoiblí ardchaighdeán, d'ionaid lonnaithe agus fostaíochta. Leagann na Treoirlínte Árasán amach riachtanais bheartais phleanála ar leith d'fhorbairtí 'Tóg ar Cíos'. Baineann SPPR7 agus SPPR8 le.

14.7.15 Cóiríocht Roinnte

Deir SPPR 9 de na Treoirlínte Árasán go mbeidh toimhde in aghaidh cead pleanála a thabhairt do chóiríocht roinnte/forbairt chomhchónaithe mura bhfuil an fhorbairt bheartaithe ag teastáil chun freastal ar éileamh ar leith a sainaitníodh faoin Measúnú ar Riachtanas agus Éileamh Tithíochta.

Cuspóir DMSOXXXX25 Iarratais ar Scéimeanna Tógtha ar Cíos

Ceanglófar ar iarratais ar scéimeanna BTR a léiriú nach bhfuil ró-chomhchruinniú de Chóiríocht Tógála ar Cíos laistigh de cheantar, lena n-áirítear léarscáil a thaispeánann gach áis dá leithéid laistigh de 1km de thogra. Déanfar an tithíocht sin a rialú ar mhaithe le meascán de chineálacha tionachta agus aonaid a sholáthar. Agus ceist an ró-chomhchruinnithe á mheas, tabharfaidh an tÚdarás Pleanála aird ar fhachtóirí mar:

- Líon agus scála na bhforbairtí BTR eile atá ceadaithe i gcóngarach (1km) an láithreáin,
- Tionacht teaghlaigh agus cineál tithíochta an stoic tithíochta atá ann cheana féin i ngarchomharsanacht (1km) an láithreáin agus
- A ghaire atá an togra do stadanna agus idirmhalartaithe iompair phoiblí ard-acmhainn (amhail DART, MetroLink, Luas+ agus BusConnects).

14.8 Forbairt Tithe/Caighdeáin

14.8.1 Achair Urláir

Cloífidh íosmhéid na seomraí ináirithe le haghaidh tithe leis na toisí atá leagtha amach in ‘Tithíocht Cáilíochta do Phobail Inbhuanaithe: Treoirlínte Dea-Chleachtais chun Tithe a Chothabháil Tithe a Chothabháil ar Phobail’ (2007) nó na caighdeáin chúil sna Treoirlínte Náisiúnta atá i bhfeidhm ar dháta an iarratais a thaisceadh. le haghaidh cead pleanála.

14.8.2 Achair Scartha

Cloífeadh le híoschaighdeán deighilte 22 méadar idir fuinneoga cúil an chéad urláir atá díreach in aghaidh a chéile, agus de ghnáth beidh íosdoimhneacht gairdín cúil 11 mhéadar mar thoradh air. Mar sin féin, sa chás go bhfuil go leor spáis oscailte príobháideach eile ar fáil (m.sh. ar an taobh) d’fhéadfaí é seo a laghdú - faoi réir ag cothabháil príobháideachta agus cosaint na n-áiseanna cónaithe in aice láimhe.

Déanfaidh gach moladh d’fhorbairt chónaithe atá níos mó ná trí stór soláthar a dhéanamh d’achar deighilte inghlactha idir na bloic chun éifeachtaí diúltacha a sheachaint mar ró-fhéachaint, ró-imeall agus scáthchruthú agus soláthróidh sé coinníollacha taitneamhachta cónaithe inbhuanaithe agus spásanna oscailte.

I gcásanna áirithe, ag brath ar threoshuíomh agus suíomh i limistéir faoi fhoirgnimh, d’fhéadfaidh go mbeadh faid idirscartha laghdaithe inghlactha. Déanfar aon mhaolú ar chaighdeáin a mheasúnú ar bhonn cás ar chás agus níor cheart go mbreathnófaí air mar fhaslach d’fhorbairt sa todhchaí.

Ba cheart achar deighilte 2.3 méadar ar a laghad a chur ar fáil idir ballaí taoibh gach tí, péire tithe leathscoite nó gach sraith tithe chun go mbeifear in ann cothabháil agus rochtain chúil a dhéanamh. (Nóta: D’fhéadfaí an fad idirscartha seo a laghdú ar bhonn cás ar chás maidir le forbairt inlíonta agus athfhorbraíochta a dhéanann foráil d’athghiniúint na dtailte tearcúsáidte agus faoi réir cháilíocht fhoriomlán an dearaidh agus rannchuidiú na scéime leis an sráid-dreach. Ba cheart don iarratasóir ráiteas a chur isteach a thaispeánann socruithe maolaithe dearaidh agus cothabhála..

Cuspóir DMSO26

Cloífeadh go ginearálta le fad deighilte 22 méadar ar a laghad idir fuinneoga cúil an chéad urláir atá díreach in aghaidh go díreach mura bhfuil soláthar eile deartha chun príobháideacht a chinntiú.

I bhforbairtí cónaithe thar 3 stór, méadófar íos-achar deighilte i gcásanna ina dtarlaíonn breathnú amach nó scáthú.

Cuspóir DMSO27

Cinntigh go gcuirtear achar deighilte 2.3 méadar ar a laghad ar fáil idir na ballaí taoibh d'aonaid scoite, leathscoite agus ceann sraithe.

(Nóta: D'fhéadfaí an fad idirscartha seo a laghdú ar bhonn cás ar chás maidir le forbairt inlíonta agus athfhorbraíochta a dhéanann foráil d'athghiniúint na dtailte tearcúsáidte agus faoi réir cháilíocht fhoriomlán an dearaidh agus rannchuidiú na scéime leis an sráid-dreach. . Cuirfear isteach ráiteas ina léireofar socruithe maolaithe dearaidh agus cothabhála i gcásanna mar sin)

14.8.3 Spás Oscailte Príobháideach

De ghnáth cuirfear Spás Oscailte Príobháideach ar fáil ar chúl líne tosaigh tógála an tí agus de réir na riachtanas atá leagtha amach thíos. Ní áireofar stiallacha cúnga de spás oscailte ar thaobh tithe sna ríomhanna maidir le spás oscailte príobháideach.

Tábla 14.8 Spás Oscailte Príobháideach do Thithe

Cineál tí íosmhéid spáis oscailte

3 sheomra leapa nó níos lú 60 méadar cearnach.

4 sheomra leapa nó níos mó 75 méadar cearnach.

Cuspóir DMSO27 Soláthar Íosta Spás Oscailte Príobháideach

A chinntiú go bhfuil íosmhéid spáis oscailte do thithe cónaithe (gan limistéar páirceála gluaisteán san áireamh) mar a leanas:

- Tithe 3 sheomra leapa nó níos lú le bheith ar a laghad 60 méadar cearnach de spás oscailte príobháideach suite taobh thiar de líne tosaigh tógála an tí.
- Tithe le 4 sheomra leapa nó níos mó le bheith acu ar a laghad 75 méadar cearnac de spás oscailte príobháideach suite taobh thiar de líne tosaigh tógála an tí.

Ní áireofar stiallacha cúnga de spás oscailte ar thaobh tithe sna ríomhanna maidir le spás oscailte príobháideach.

Cuspóir DMSO28 Íosmhéid Spás Oscailte Príobháideach a Sholáthar do Thithe Baile

Caighdeán laghdaithe de spás oscailte príobháideach a cheadú do thithe baile aon agus dhá sheomra leapa amháin i gcúinsí ina bhfuil réiteach dearaidh ar leith ag teastáil, mar shampla suíomhanna beaga inlíonta/cúinne a fhorbairt. Ní ghlacfar i gcás ar bith le soláthar níos lú ná 48 m² de spás oscailte príobháideach in aghaidh an tí.

14.9 Forbairt Chónaithe - Riachtanais Ghinearálta

Bainfidh na riachtanais seo a leanas mar atá leagtha amach thíos le gach cineál forbartha cónaithe, lena n-áirítear scéimeanna tithíochta agus árasáin agus ba chóir iad a chur san áireamh ag céim deartha na forbartha.

14.9.1 Céimniú na Forbartha

Léireoidh forbairtí os cionn 100 aonad cónaithe go bhfuil soláthar dóthanach do riachtanais shonracha infrastruchtúir fhisiciúil agus shóisialta, lena n-áirítear: bóithre, séaraigh, príomhphíopaí uisce, áiseanna pobail, áineasa agus spóirt (laistigh agus lasmuigh), iompar poiblí, scoileanna agus siopaí ar fáil nuair a bheidh siad críochnaithe. tacú le forbairt.

Ina theannta sin, agus moltaí forbartha á mbreithniú laistigh de chúirtealáiste na Struchtúr Cosanta ba chóir go soláthrófaí comhaontú céimnithe molta.

Cuirfear sceideal céimnithe d'aon fhorbairt dá leithéid isteach le hiarratas pleanála.14.9.2 Eastát a Ainmniú

14.9.2 Eastát a Ainmniú

Tá ról tábhachtach ag ainmniú eastáit chónaithe i bhféiniúlacht ceantair agus sa deireadh thiar i ndéanamh rathúil áiteanna. Tá sé tábhachtach go léireodh ainmniú sráideanna agus eastáit chónaithe na logainmneacha áitiúla agus daoine suntasacha áitiúla, oidhreachta, teanga nó gnéithe topagrafacha de réir mar is cuí agus go n-ionchorprófar sean-logainmneacha ón gceantar chomh fada agus is féidir agus nuair is cuí go mbeidh siad i nGaeilge. Beidh gá le comharthaíocht dhátheangach a úsáid.

Ba chóir don iarratasóir / forbróir a chinntiú go bhfuil an logainm roghnaithe d'fhorbairt cónaithe nua oiriúnach i gcoibhneas lena shuíomh, agus nach bhfuil sé in úsáid sa Chontae cheana féin.

Cuspóir DMSO29 Ainmniú Sráideanna agus Eastát Cónaithe

Léireoidh ainmniú sráideanna agus eastáit chónaithe na logainmneacha áitiúla agus daoine áitiúla suntasacha, oidhreachta, teanga nó gnéithe topagrafacha de réir mar is cuí agus ionchorprófar sean-logainmneacha ón gceantar chomh fada agus is féidir agus nuair is cuí beidh siad i nGaeilge. Beidh gá le comharthaíocht dhátheangach a úsáid.

14.9.3 Bóithre agus Cosáin

Tá dearadh sráideanna i gceantair uirbeacha á threorú ag an Lámhleabhar Dearaidh do Bhóithre agus Sráideanna Uirbeacha (DMURS). Tacóidh an Plean seo le príonsabail DMURS a chur i bhfeidhm do gach scéim nua iompair agus réimse poiblí laistigh den Chontae.

14.9.4 Eastáit Plean Oscailte

Tá sé tábhachtach oscailteacht na forbartha cónaithe a choinneáil, go háirithe scéimeanna ina bhfuil oscailteacht mar ghné shainithe den fhorbairt. Is féidir é seo a bhaint amach trí dheireadh a chur le cearta forbartha díolmhaithe maidir le ballaí teorann, ráillí nó gnéithe eile a sholáthar ar aghaidh tithe.

14.9.5 Pobail Geata

Is éard is pobail gheataí ann ná pobail nó forbairtí nach bhfuil rochtain éasca ag an bpobal orthu mar gheall ar chineálacha éagsúla bacainní fisiceacha a bheith curtha in airde. Freastalaíonn pobail gheataí chun pobail a eisiamh agus a roinnt agus ní thacaíonn siad le forbairt ceantar uirbeach atá tréscailteach, nasctha agus nasctha. Toirmeasc a chur ar mholtaí a chruthódh pobal le geataí d'aon fhorbairtí cónaithe nua.

Cuspóir DMSO30 Pobail geataithe

Toirmeasc a chur ar mholtaí a chruthódh pobal le geataí d'aon fhorbairtí cónaithe nua.

14.9.6 Cuideachtaí Tógála i gCúram agus Bainistíocht

I bhforbairtí cónaithe nach bhfuil sé beartaithe ag an gComhairle iad a ghlacadh i gcúram, beidh fianaise ag teastáil go bhfuil Cuideachtaí Bainistíochta Príobháideacha le bunú chun forbairtí a bhainistiú nuair a bheidh siad críochnaithe agus ceanglas ballraíocht éigeantach do gach ceannaitheoir réadmhaoine laistigh den scéim.

Má tá forbairt (nó cuid di) le Glacadh i gCúram ag an gComhairle, comhaontóidh an t-iarratasóir ag céim an iarratas phleanála na limistéir sin a bheidh le tógáil i gcúram ag an Údarás Áitiúil agus na limistéir sin leagtha amach go soiléir ar phlean leagan amach. Léireofar go soiléir freisin gach limistéar nach bhfuil le Glacadh i gCúram ag an gComhairle agus a thiocfaidh chun bheith ina fhreagracht ag Cuideachta Bainistíochta Príobháideach comhdhéanta go cuí, agus cuirfear isteach leis an iarratas phleanála.

Déanfar gach bóthar, cosán, séarach, draein, colúin soilsithe, mionphiléir, príomhphíobáin uisce, seirbhísí agus spásanna oscailte laistigh de na limistéir faoi bhainistiú príobháideach,

beag beann ar an gcóras bainistíochta agus cothabhála a bheidh le cur i bhfeidhm do na limistéir sin, a thabhairt chun críche go sásúil. caighdeán d'oibreacha forbartha mar atá leagtha amach i 'Bheartas agus Sonraíochtaí Tógála i gCúram Chomhairle Contae Fhine Gall' Nollaig 2020'. Maidir leis seo, beidh aird ag iarratasóirí ar dhoiciméad na Roinne Comhshaoil, Pobail agus Rialtais Áitiúil 'Imlitir PD 1/08 a Thógáil i gCúram ar Fhorbairtí Cónaithe', agus 'Ciorclán PL 5/2014'.

14.9.7 Bannaí

Chun a chinntiú go gcuirtear oibreacha forbartha i gcrích go sásúil, ar nós bóithre, draenáil uisce dromchla, soilsiú poiblí agus spás oscailte, lena n-áirítear cosaint crann, ar shuíomh a bhí faoi réir ceada a dheonú, d'fhéadfadh go mbeadh gá le banna nó lóisteáil airgid go dtí go mbeidh an fhorbairt críochnaithe go sásúil. Is é an tÚdarás Pleanála a chinnfidh méid bannaí nó lóisteáil airgid dá leithéid.

14.9.8 Stóráil Bruscair

I gcás soláthar stórála bruscair comhchoiteann, ba cheart go mbeadh an pointe bailithe bruscair inrochtana ag an mbailitheoir seachtrach agus ag an gcónaitheoir araon agus ba cheart é a bheith slán ó dhumpáil mhídhleathach ag neamhchónaitheoirí. I gcás tithe aonair, léireoidh an t-iarratasóir go soiléir an suíomh molta agus an dearadh stórála araidí chun freastal ar gach áit chónaithe.

Cuspóir DMSO31 Limistéir Stórála Bruscair

A chinntiú go n-áirítear i ngach scéim chónaithe nua bearta deartha oiriúnacha do limistéir stórála bruscair, agus ba chóir sonraí fúthu a thaispeáint go soiléir ag an gcéim réamhphleanála agus iarratais phleanála. Cinntigh

nach bhfuil limistéir stórála bruscair suite díreach in aice leis an doras tosaigh nó leis an bhfuinneog ar urlár na talún, mura soláthraítear dóthain sciathaithe nó bearta maolaithe eile dá leithéid.

Cuspóir DMSO32 An t-achar go dtí na Limistéir Araidí Comhchoiteanna

Cinntigh nach sáraíonn an t-achar uasta idir an doras tosaigh go dtí limistéar comhchoiteann araidí 50 méadar.

14.10 Cóiríocht Bhreise i gCeantair Fhoirgnithe Reatha

14.10.1 Forbairt Cúinne/Inlíonta

Spreagfar forbairt tithíochta inlíonta ar shuíomhanna inlíonta agus cúinne tearcúsáidte i gceantair chónaithe seanbhunaithe nuair a bhíonn moltaí forbartha ar an eolas faoin bpatrún forbartha atá i réim, carachtar an cheantair agus nuair a chloítear leis na caighdeáin forbartha ar fad. Cé go n-aithnítear go bhfuil gá le cothromaíocht idir cosaint taitneamhachtaí, príobháideacht, carachtar seanbhunaithe an cheantair agus inlíonta cónaithe nua, forálann forbairt dá leithéid d'úsáid éifeachtach de thalamh luachmhar seirbhísithe agus cuireann sé comhdhlúthú agus dlúthfhás chun cinn.

Spreagtar dearadh comhaimseartha agus comhlíonfaidh gach áitreabh nua caighdeáin an Phlean Forbartha maidir le méid cóiríochta, limistéar gairdín agus páirceáil.

Cuspóir DMSO33 Forbairt Inlíonta

Beidh meas ag forbairt inlíonta nua ar airde agus ar mhais na n-aonad cónaithe atá ann cheana féin. Coimeádfaidh forbairt inlíonta carachtar fisiceach an cheantair lena n-áirítear features mar bhallaí teorann, piléir, geataí/geataí, crainn, tírdhrechtú, agus fál nó ráillí.

Cuspóir DMSO34 Forbairt Inlíonta ar Shuíomhanna Gairdíní Cúinne / Taobh

Déanfar iarratais ar fhorbairt inlíonta cónaithe ar shuíomhanna gairdíní cúinne/taobh a mheas de réir na gcritéar seo a leanas:

- Comhoiriúnacht le struchtúir tadhlach ó thaobh dearadh, scála agus mais iomlán. Áiríonn sé seo cloí le línte tógála seanbhunaithe, comhréireanna, airde, leibhéil uchtbhalla, próifíl dín agus ábhair chríochnaithe.
- Comhsheasmhacht le carachtar agus foirm na forbartha sa cheantar máguaird.
- Leibhéil shásúla de spás oscailte príobháideach a sholáthar chun freastal ar aonaid cónaithe reatha agus molta.
- Cumas chun taitneamhachtaí na n-aonad cónaithe in aice láimhe a chosaint.
- Cumas faireachas ar an bhfearann poiblí a uasmhéadú, lena n-áirítear úsáid a bhaint as dé-éadanais i gcúinsí a bhaineann go sonrach le láithreán.
- Socruithe rochtana taoibh/binne agus cúil a sholáthar, lena n-áirítear cothabháil.
- Comhoiriúnacht na cóireála teorann leis an láithreán a bheartaítear agus idir na háitribh atá ann agus atá beartaithe. Ba cheart cóireálacha teorann atá ann cheana a choinneáil/athchur nuair is féidir.
- Tionchar ar chrainn sráide ar chiumhais an bhóthair agus moltaí chun na gnéithe seo a chosaint.
- Cumas bealach sábháilte rochtana agus bealach amach a sholáthar chun freastal ar na teaghaisí reatha agus molta.
- Soláthar áiteanna sábháilte stórála araidí do thithe cónaithe atá ann cheana féin agus do thithe molta.

14.10.2 Síntí Cónaithe

Aithnítear agus admhaítear an gá atá le tithíocht a bheith inoiriúnaithe do chúinsí teaghlaigh atá ag athrú agus tacóidh an Chomhairle le hiarratais chun aonaid chónaithe atá ann cheana a leasú chun athchumrú agus leathnú a dhéanamh de réir mar a athraíonn riachtanais an teaghlaigh, faoi réir cosaintí sonracha. Go háirithe, caithfidh dearadh agus leagan amach na síntí cónaithe aird a thabhairt ar thaitneamhachtaí na maoine in aice láimhe agus iad a chosaint, go háirithe maidir le solas na gréine, solas an lae agus príobháideacht. Ní mór aird a bheith ag dearadh na síntí freisin ar charachtar agus ar fhoirm an fhoirgnimh atá ann faoi láthair, ar a léiriú ailtireachta, ar an spás oscailte príobháideach cúil atá fágtha, ar na bailchríocha seachtracha agus ar an bpatrún fuinneoga. Ina theannta sin, ba cheart breithniú cúramach a dhéanamh ar chóireáil teorann, ar phlandáil crann agus ar thírdhreachú. Soláthraíonn an Rannóg seo a leanas treoir maidir le síntí tosaigh, síntí taoibh, síntí cúil, cúil an chéad urláir, athruithe dín lena n-áirítear athchóiriú áiléir agus síneadh dormánta.

14.10.2.1 Síneadh Tosaigh

Ba cheart go mbeadh dearadh agus scála oiriúnach ag síntí póirsí, seachas iad siúd a mheastar a bheith ina bhforbairt dhíolmhaithe, i gcoibhneas le dearadh an tí bhunaidh. Níor cheart go mbeadh scála, airde agus teilgean ó líne tosaigh tógála an áitribh ró-ard le go mbeadh ceannasacht ar aghaidh an áitribh. Ba chóir go gcomhlánódh an póirse an áit chónaithe atá ann cheana féin, agus d'fhéadfaí breathnú ar chur chuige deartha comhaimseartha.

Déanfar measúnú ar shíntí tosaigh i dtéarmaí a scála, a ndearadh agus a dtionchar ar thaitneamhachtaí amhairc agus cónaithe. Ba chóir seasamh in aghaidh briseadh suntasach ar an líne tógála ach amháin sa chás gur féidir leis an dearadh a léiriú don Údarás Pleanála nach mbeidh tionchar ag an togra ar thaitneamhachtaí radhairc nó cónaithe na n-áitreabh atá buailte go díreach leo. Teastaíonn doimhneacht imleor chuig an réamhchúirt chun a chinntiú nach gcuirfeadh isteach ar pháirceáil charranna lasmuigh den tsráid.

14.10.2.2 Sintí Taoibh

Déanfar measúnú ar shintí taoibh i gcomparáid le gaireacht do teorainneacha, méid agus comhchuibheas amhairc leis an láthair (go háirithe an t-ingearchlóg tosaigh) agus an tionchar ar thaitneamhacht chónaitheach. Glacfar go ginearálta le sintí taoibh an chéad urláir a thógfar thar struchtúir atá ann cheana agus a bheidh ag teacht le dearadh agus airde na dtithe atá ann cheana féin. I gcásanna áirithe, d'fhéadfaí féachaint siar ar aghaidh aghaidh an tsínidh agus a phróifíl dín agus a iomaire chun taitneamhachtaí a chosaint, comhtháthú isteach sa sráid-dreach agus éifeacht 'sraithe' a sheachaint. Go ginearálta beidh bailchríocha seachtracha ag teacht leis na cinn atá ann cheana.

14.10.2.3 Sintí ar Urlár na Talún (cúl)

Déanfar sintí ar chúl urlár na talún a mheas i dtéarmaí a gcuid fad, airde, cóngarachacht do teorainneacha frithpháirteacha agus an méid spás oscailte príobháideach cúil atá fágtha chun freastal ar an teach cónaithe. Ba cheart go mbeadh an síneadh molta ag teacht leis an teach cónaithe atá ann cheana féin nó ag comhlánú leis.

14.10.2.4 Sintí ar an gCéad Urlár

Déanfar sintí cúil ar an gcéad urlár a mheas de réir a bhfiúntais, ag tabhairt faoi deara go bhféadfadh tionchar diúltach a bheith acu ar thaitneamhachtaí na maoinne in aice láimhe, agus ní cheadófar iad ach amháin nuair atá an t-údarás pleanála sásta nach mbeidh aon tionchar diúltach suntasach ar thaitneamhachtaí cónaithe nó amhairc mórthimpeall. Agus iarratais á gcinneadh ar shintí ar an gcéad urlár breithneofar na fachtóirí seo a leanas:

- Scáthú, ró-iompar, agus breathnú amach - mar aon le gaireacht, airde agus fad feadh teorainneacha frithpháirteacha.
- An spás oscailte príobháideach atá fágtha ar chúl, a threoshuíomh agus a inúsáidteacht.
- An méid cúlú ó teorainneacha an dá thaobh.
- Bailchríocha agus dearadh seachtracha, a bheidh ar aon dul leis na cinn atá ann cheana féin

14.10.2.5 Athruithe ar Dhíon lena n-áirítear Tiontú áiléir agus Sintí Dormánta

Déanfar athruithe/leathnú díonta ar phríomhphróifíl dín, mar shampla, díon gabhail éadain tí leathscoite a athrú go binn/foirceann fráma 'A' nó 'leath-cromán', a mheas i gcoinne roinnt critéar lena n-áirítear:

- Breithniú agus aird ar charachtar agus ar mhéid an struchtúir, a shuíomh ar an sráid-dreach agus cóngarachacht do struchtúir in aice láimhe.
- Athruithe díonta ar an sráid-dreach faoi láthair.
- Fad/codarsnacht/infheictheacht an fhoirceann dín atá beartaithe.
- Comhchuibheas leis an gcuid eile den struchtúr, struchtúir in aice láimhe agus feiceálacht.

Déanfar sintí dormánta ar dhíonta a mheas in aghaidh tionchar an struchtúir ar fhoirm, agus ar charachtar an tí cónaithe reatha agus ar phríobháideachas na maoinne in aice láimhe. Is iad dearadh, toisí agus tromlach an dormánta i gcoibhneas le fairsinge iomlán an dín chomh maith le méid an áitribh agus an ghairdín cúil na príomhcheisteanna, mar aon le tionchar amhairc an struchtúir nuair a bhreathnaítear air ó shráideanna agus limistéir phoiblí in aice láimhe. .

Cuirfear sintí dormánta siar ó na sceimhleacha, na beanna agus/nó na teorainneacha cóisire agus leagfar síos iad ó leibhéal an iomaire reatha ionas nach mbeidh siad in uachtar sa spás dín. Breathnófar go cúramach ar cháilíocht na n-ábhar/bailchríocha ar shintí dormánta agus ba chóir go mbeadh siad ag teacht le cinn an dín atá ann cheana féin.

Ba cheart go mbeadh aird ag leibhéal agus cineál an ghloinithe laistigh de shíneadh dormánta ar chóireálacha reatha na bhfuinneog agus ar fhuinneoga na teaghaise. Ba cheart aird a thabhairt freisin ar mhéid na bhfuinneog atá beartaithe ag leibhéal an áiléir i gcoibhneas le haonaid chónaithe in aice láimhe agus chun a chinntiú go gcaomhnaítear taitneamhachtaí. Ba cheart breathnú rómhór ar réadmhaoine in aice láimhe a sheachaint.

14.10.3 Árasáin Theaghlaigh

Tagraíonn árasán teaghlaigh do sholáthar cóiríochta atá ceangailte le teaghais atá ann cheana féin le leibhéal neamhspleáchais ar feadh tréimhse neamhshainithe. D'fhéadfadh go mbeadh foroinnt teaghaise aonair i gceist leis seo, síneadh a chur le soláthar nó athchóiriú ar gharáiste atá ceangailte leis an bpríomháitreabh, nuair is do bhall den neasteaghlach é a úsáid (m.sh. tuismitheoir scothaosta). Déanfar iarratais a mheas i dtéarmaí an tionchair ar shláine an áitribh reatha agus na maoine sa chomharsanacht agus ní mór comhlíonadh na gcritéar seo a leanas a léiriú:

- Ní mór riachtanas le haghaidh árasán an teaghlaigh a léiriú lena n-áirítear sonraí ar an ngaol idir áititheoir an phríomháit chónaithe agus áititheoir an áras teaghlaigh.
- Nuair nach n-iarrtar a thuilleadh le húsáid mar árasán teaghlaigh, ní mór go mbeifear in ann an chóiríocht a chomhchuisiú sa phríomh-áitreabh.
- Beidh aon leathnú den sórt sin ar an bpríomháit chónaithe ar scála foghabhálach i gcoibhneas leis an bpríomháitreabh agus ní sháirídh sé achar urláir inmheánach 60m.c.
- Níor cheart go mbeadh drochthionchar ag an árasán teaghlaigh ar thaitneamhachtaí cónaithe na réadmhaoine reatha nó ar thaitneamhachtaí cónaithe an cheantair.
- Caithfidh an bealach isteach chuig árasán an teaghlaigh a bheith tríd an bpríomháitreabh. I gcás nach féidir rochtain ar dhoirse féin a sheachaint, beidh rochtain dhoirse féin suite ar an taobh nó ar chúl.
- Ní cheadaítear aon fhoroinnt den ghairdín.

14.10.4 Seomraí Gairdín

Is féidir le Seomraí Gairdín cóiríocht choimhdeach úsáideach a sholáthar mar sheomra súgartha, giomnásiam, nó oifig bhaile/staidéir le húsáid ag áititheoirí an tí. Ba cheart go mbeadh struchtúir dá leithéid measartha ó thaobh achar urláir agus scála de, i gcoibhneas leis an bpríomhtheach agus leis an limistéar gairdín cúl atá fágtha. Beidh ar iarratasóirí a léiriú nach mbainfeadh dearadh ná úsáid an struchtúir ó thaitneamhachtaí cónaithe an phríomháit chónaithe nó na réadmhaoine tadhlach.

Beidh bailchríocha seachtracha comhlántach leis an bpríomhtheach agus ní sholáthróidh aon déanmhas den sórt sin cóiríocht chónaithe agus ní dhéanfar é a fheistiú ar an mbealach sin lena n-áirítear trí chistin nó áiseanna leithris a chur isteach. Ní ligfear nó ní dhólfar struchtúir den sórt sin go neamhspleách ón bpríomháit chónaithe.

14.10.5 Gníomhaíocht Eacnamaíochta Baile

Breithneofar tograí forbartha do ghníomhaíocht eacnamaíoch baile ar scála beag, a shainítear mar ghníomhaíocht eacnamaíoch ar scála beag arna déanamh ag cónaitheoirí an tí cónaithe agus atá faoi réir úsáid an tí mar aonad cónaithe nuair is é an t-iarratasóir cónaitheoir an tí agus is féidir. Léiriú nach mbeadh drochthionchar ag an ngníomhaíocht bheartaithe ar thaitneamhacht chónaithe reatha an cheantair.

Áirítear leis seo tionchair ar nós méadú ar thrácht, torann, múch, creathadh, deatach, deannach nó boladh. Déanfaidh an tÚdarás Pleanála measúnú ar oiriúnacht an láithreáin chónaithe chun freastal ar an ngníomhaíocht eacnamaíoch baile-bhunaithe atá beartaithe ag

féachaint do na:

- nádúr agus scála na gníomhaíochta atá beartaithe lena n-áirítear uaireanta oibriúcháin.
- riachtanas don ghníomhaíocht

- suíomh agus méid an tsuímh
- Tionchar ar thaitneamhacht an aonaid chónaithe agus ar réadmhaoine sa chomharsanacht i dtéarmaí torainn agus suaitheadh.
- gnáthdhlús an cheantair
- páirceáil shábháilte shábháilte a bheith ar fáil agus leibhéil ghiniúna tráchta a bhfuiltear ag súil leo (lena n-áirítear seachadtaí nuair is cuí)
- comhoiriúnacht ghinearálta nádúr na húsáide le comhthéacs an tsuímh.

- giniúint dramhaíola.

De ghnáth ceadófar gníomhaíocht eacnamaíoch baile ar bhonn gearrthéarmach nó sealadach le gur féidir measúnú leanúnach a dhéanamh ar aon tionchar a bheidh ag an ngníomhaíocht ar thaitneamhacht chónaitheach.

Cuspóir DMSO35 Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile

Gníomhaíochtaí eacnamaíocha baile-bhunaithe a cheadú nuair a bhíonn an ghníomhaíocht bheartaithe faoi réir phríomhúsáid chónaithe an áitribh agus nach mbíonn drochthionchar aici ar thaitneamhachtaí cónaithe an cheantair mar gheall ar thorann nó cur isteach.

Cuspóir DMSO36 Gníomhaíocht Eacnamaíoch Baile (Sealadach)

Gníomhaíocht eacnamaíoch baile a cheadú ar bhonn gearrthéarmach nó sealadach le gur féidir measúnú leanúnach a dhéanamh ar aon tionchar a bheidh ag an ngníomhaíocht ar thaitneamhacht chónaithe, nuair is gá.

14.10.6 Tithe colúir

Cuspóir DMSO37 Tithe colúir

Déanfar iarratais ar tithe colúir nua nó ar shintí orthu a mheas de réir na gcritéar seo a leanas:

- Ba chóir go mbeadh tithe colúir suite chomh fada agus is féidir ó áitribh in aice láimhe. Go ginearálta, ba cheart go mbeidís 10 méadar ar a laghad ó na haonaid chónaithe in aice láimhe, ach in áiteanna nach féidir é seo a dhéanamh, déanfar cúinsí gach cáis a mheas.
- Ba chóir go mbeadh tithe colúir déanta go fónta le hurlár nó fo-urlár coincreit agus ba cheart go n-éascódh siad iad a ghlanadh agus go soláthródh siad aeráil imleor, agus iad slán ó chreimírí.
- Beidh dearadh agus bailchríoch seachtrach ar ardchaighdeán ag teastáil don lochta colúir agus ní mór struchtúir a choinneáil i riocht maith.
- Braithfidh méid cuí lochta ar nádúr an áitribh agus ar chóngaracht na maoine sa chomharsanacht. Go ginearálta, níor chóir go mbeadh tithe colúir níos mó ná 25 méadar cearnach agus ba cheart go mbeadh uasairde 3 mhéadar acu le díon claonta, nó 2.5 méadar le díon cothrom.
- Ní cheadófar lochta oscailte in imthosca ar bith (is lochta oscailte é inar féidir le colúir dul isteach nó imeacht ag am ar bith).

14.11 Eile Cónaitheach/Tithíocht do Chách

Leagtar amach sa chuid seo na ceanglais ghinearálta maidir le cineálacha tithíochta speisialaithe

nó sainiúla laistigh d'Fhine Gall

14.11.1 Cóiríocht do Mhic Léinn

Ba cheart go gcloífeadh gach togra le haghaidh lóistín mac léinn le Treoirínnte na Roinne Oideachais agus Eolaíochta ar Fhorbairt Chónaitheach do Mhic Léinn Tríú Leibhéal (1999), an doiciméad forlíontach ina dhiaidh sin a foilsíodh in 2005, forálacha na 'Straitéis Náisiúnta um Chóiríocht do Mhic Léinn' (2017), agus Ciorclán PL8/2016. Soláthraíonn na doiciméid seo sainmhínte ar 'mhic léinn' agus 'institiúidí oideachais' agus moltaí maidir le híosmhéid spáis leapa agus ceanglais eile dá samhail.

De bhreis ar Bheartas SPQHP27, tacóidh an Chomhairle le soláthar cóiríochta tríú leibhéal ardchaighdeán saintógtha, arna bhainistiú go gairmiúil, ar champas na nInstitiúidí Tríú Leibhéal nó ag láithreacha cuí eile le rochtain ar chonairí iompair phoiblí atá gar d'ionaid tríú leibhéal an oideachais. Déanfar forbairtí a mheas de réir na gcritéar seo a leanas:

Cuspóir DMSO38 Cóiríocht Mac Léinn Tríú Leibhéal

Moltaí do chóiríocht mac léinn tríú leibhéal a mheas de réir na gcritéar seo a leanas:

- Caithfidh an úsáid a bheartaítear a bheith comhsheasmhach leis an mbunchuspóir criosála um úsáid talún.
- Soláthar spáis comóna seachtrach imleor chun freastal ar chónaitheoirí.
- Ní bhíonn an iomarca forbairtí dá leithéid i gceantar ar bith mar thoradh ar líon na gcóiríocht saintógtha do mhic léinn.
- Soláthar úsáidí coimhdeacha (m.sh. caifé / siopa) ag leibhéal na talún i suíomhanna nach bhfreastalaíonn seirbhísí áisiúla orthu.
- Cuirtear cóiríocht ar fáil de réir na gcaighdeán cainníochtúil cuí.
- Áiseanna pobail a sholáthar atá oiriúnach do scála na forbartha, lena n-áirítear toglanna pobail; seomraí staidéir; Teilifís / seomra pictiúrlainne srl.
- Cinntigh go bhfuil soláthar cuí d'áiseanna tacaíochta coimhdeacha ar a n-áirítear áiseanna bruscair, páirceáil charranna agus páirceáil rothair.
- An tionchar ar thaitneamhacht chónaithe an cheantair máguaird a íoslaghdú.
- Cinntigh go bhfuil socruithe bainistíochta sásúla i bhfeidhm, lena n-áirítear ceanglas gur mic léinn atá cláraithe le hinstiúidí tríú leibhéal iad na háititheoirí.
- Beidh coinníoll ag gabháil le gach cead do thithíocht mac léinn a éilíonn go mbeidh cead pleanála ag teastáil le haghaidh aon athrú úsáide ina dhiaidh sin ó chóiríocht mac léinn go cineál eile cóiríochta.

14.11.2 Tithíocht a Thacaíonn le Daoine Breacaosta

Cuirfidh an Chomhairle cur chuige aois-chairdiúil chun cinn trína chinntiú go mbeidh forbairtí cónaithe atá ann cheana féin agus atá beartaithe cosanta don todhchaí do dhaonra atá ag dul in aois. De réir phrionsabail 'Roghanna Tithíochta dár nDaonra Aosaithe' – Ráiteas Beartais 2019', molfaidh an tÚdarás Pleanála cur chuige aoischairdiúil maidir le háit chónaithe nua i bhFine Gall. Ba cheart d'iaratasóirí ar fhorbairt chónaithe machnamh a dhéanamh ar aonaid a bheadh oiriúnach do dhaoine scothaosta a ionchorprú laistigh de na scéimeanna molta, agus ba cheart machnamh a dhéanamh ar áiseanna agus ábhair a théann leis a chuireann an cur chuige seo chun cinn. Breathnóidh an Chomhairle ar mholtaí, lena n-áirítear forbairt suíomhanna beaga inlíonta le haghaidh foirmeacha cuí forbartha cónaithe do thithíocht aoischairdiúil, lena n-áirítear

deiseanna dóibh siúd ar mian leo aistriú ó thithe teaghlaigh níos mó go dtí aonaid de mhéid níos oiriúnaí 'Méid Chuí' le buntáistí a bhaineann le cónaí i lár an bhaile agus cóngarachacht do bhonneagar pobail, iompar srl.

Ba chóir go ndearfaí tograí tithíochta atá dírithe go sonrach ar dhaoine scothaosta ag féachaint do Chaighdeán Dearaidh Uilíoch chun an réadmhaoín a chosaint don todhchaí do riachtanais chúraim fhéideartha an áititheora agus chun spás urláir dóthanach a chinntiú chun freastal ar chúnamh cúraim/cuairteoirí. Chuige seo, beidh ar thograí forbartha cloí le haon treoir theicniúil amach anseo a bhaineann le sonraíochtaí dearaidh do thithíocht do dhaoine scothaosta a bheidh i bhfeidhm tráth déanta an iarratais phleanála.

14.11.3 Cóiríocht don Lucht Siúil

Cuirfidh an Chomhairle i bhfeidhm Clár Cóiríochta do Thaistealaithe Fhine Gall 2019-2024 agus aon Chlár a thagann ina ionad a chomhaontaigh Comhairle Contae Fhine Gall thar shaolré an Phlean seo.

14.11.4 Tithe Cúraim Chónaithe, Tithe Scoir, Tithe Altranais, Sráidbhailte Scoir agus Cóiríocht Dhídeanaithe

Aithníonn an Chomhairle gur bunriachtanas pobail é cúram a sholáthar do dhaoine scothaosta agus do dhaoine leochaileacha eile.

Ba cheart go gcuirfí in aghaidh saoráidí den sórt sin faoin tuath ar chúiseanna a bhaineann le hinbhuanaitheacht, droch-inrochtaineacht agus easpa iompair phoiblí, eisiámh sóisialta agus leithlisiú agus ina ionad sin tacú leo in ionaid bhunaithe, a bhfreastalaíonn bonneagar pobail, seirbhísí, taitneamhachtaí áineasa agus naisc iompair phoiblí orthu.

Cuspóir DMSO39 Suíomh na tithíochta oiriúnach d'aois

A cheangal go lonnófar tithe cúraim chónaithe, tithe scoir, tithe altranais, sráidbhailte scoir agus cóiríocht faoi dhídean i mbailte agus sráidbhailte ar chúiseanna inbhuanaitheachta, inrochtaineachta, cuimsiú sóisialta, agus cóngarachacht do sheirbhísí, ach amháin i gcás inar léiríodh go bhfuil gá le lonnú i dtimpeallacht tuaithe mar gheall ar cineál an chúraim a theastaíonn a shuíomh go soiléir.

Cuspóir DMSO40 Iarratais ar Thithíocht oiriúnach d'aois

A cheangal go léireoidh iarratais ar thithe cúraim chónaithe, tithe scoir, tithe altranais, sráidbhailte scoir agus cóiríocht dhídeanach na nithe seo a leanas:

- Go bhfuil scála na háise oiriúnach do agus ag teacht le carachtar an cheantair máguaird.
- Go gcosnaítear taitneamhachtaí cónaithe na réadmhaoine tadhlach.
- Cuirtear spás oscailte inrochtana agus gairdíní ar ardchaighdeán ar fáil do scéimeanna ar mhaithe leis na cónaitheoirí.
- Cuirtear áiseanna agus taitneamhachtaí pobail ar an láthair ar ardchaighdeán, ar mhéid cuí, ar fáil do chónaitheoirí chun caidreamh a dhéanamh le cónaitheoirí agus cuairteoirí eile.
- Ní mór do thograí leibhéal ard inrochtaineachta ar sheirbhísí áitiúla, poiblí a léiriú iompar agus soláthar naisc mhaithe cosáin.

- Déantar freastal air ag leibhéal cuí páirceála.
- Dearadh ardchaighdeán agus úsáid chuí ábhar.

Tá sé riachtanach go gcuirfí spás oscailte leordhóthanach agus oiriúnach agus áiseanna eile ar fáil do thithe cúraim chónaithe, tithe scoir, tithe altranais, sráidbhailte scoir agus cóiríocht faoi dhídean. Aithnítear go bhféadfadh caighdeán chainníochta laghdaithe a bheith oiriúnach i

gcásanna áirithe mar gheall ar an leibhéal cúraim a chuirtear ar fáil nó mar gheall ar shuíomh na háise. Ba cheart go n-áireodh iarratais phleanála d'fhorbairt den sórt sin pleannanna mionsonraithe spáis oscailte agus tírdhrechtaithe a chuireann suíomh na háise, infhaighteacht/oiriúnacht an spáis oscailte reatha agus riachtanais chónaitheoirí na háise san áireamh.

Cuspóir DMS041 Caighdeán Spáis Oscailte do Thithíocht oiriúnach d'aois

Glac le caighdeán laghdaithe spáis oscailte d'fhorbairtí áirithe, eadhon tithe cúraim chónaithe, tithe scoir, tithe altranais, sráidbhailte scoir agus cóiríocht faoi dhéan i gcás ina meastar laghdú a bheith iomchuí de bhua sainriachtanais spáis oscailte glas na gcónaitheoirí agus i gcás ina bhfuil spás oscailte inrochtana oiriúnach ar fáil. Cuirfear pleannanna spáis oscailte agus tírdhrechtaithe ardchaighdeán isteach le hiarratais phleanála do na forbairtí seo.

14.12 An Tuath i bhFine Gall

14.12.1 Critéir Dearaidh do Shráidbhailte Tuaithe agus do Chnuasaigh Tuaithe

I gCaibidil 3, Déanamh Áite Inbhuanaithe agus Tithe Ardchaighdeán, leagtar amach an cur chuige forbartha do na Sráidbhailte Tuaithe agus na Cnuasaigh Tuaithe i bhFine Gall. Tá Straitéis Lonnaíochta Fhine Gall leagtha amach i gCaibidil 3 freisin.

Is iad na Sráidbhailte Tuaithe ainmnithe i bhFine Gall ná Baile Bachaille, Baile Scadán, Baile Mhic Dhoinn, Cúil Chaoith, Baile Gháire, Cionn Sáile, An Aill, An Seanbhaile, Mín an Abhann agus Baile an Rólaigh. Is lonnaíochtaí traidisiúnta de chineál sráidbhailte iad seo den chuid is mó agus tá cuspóir criosaithe an tSráidbhaile Tuaithe (RV) acu a bhfuil sé mar aidhm aige 'Carachtar an tSráidbhaile Tuaithe a Chosaint agus a Chur Chun Cinn agus pobal bríomhar a chur chun cinn de réir plean úsáide talún cuí, agus infhaighteacht talamhúsáide fisiceach agus bonneagar pobail'.

Beidh forbairt sráidbhaile á threorú ag Pleannanna Limistéir Áitiúil glactha agus Creatphleananna Forbartha Sráidbhaile nuair atá siad i bhfeidhm agus ag Creatphleananna amach anseo nuair a shaináithnítear iad.

Tá 37 uimh. Cnuasaigh Tuaithe laistigh d'Fhine Gall atá suite ag: Baile Carraige, Crois Bhaile an Bhallúnaigh, Baile Locha (Lusca), Baile Caoith, Na Cnoic Dubha (Ard Giolláin), Baile Choltraí, An Baile Transa, Lána Bhaiscín, Caisleán na Feirme (Cill Shalcáin), An Bhoth Fhuar, Dál Uí Chathasaigh (Baile Brigín), Baile Dhiarmada (Portach na Roinne), Faoldroim (Mullach Íde), An Ghruagach,

Lána Fhearann na Móna (An Aill), Crois Dhúbóthair, Baile Eifel (Stáisiún Traenach Lusca/An Rois), Inis Pádraig, Baile Hoiste (Na Cúig Bhóthar), Baile Shiurdáin, Cill Fhaoláin, Baile Mhic Giolla, Mullach Onainn (Man O' War), Baile an Mhionbhardaigh, Bóthar na Maighne, An tAgrad Nua, An Cladach Thuaidh, Baile Phámar, Baile an Stafardaigh/An Chorr Dhubh An Ché (Port Reachrann), Baile na Sceach, Tobar Súil, An Coimín (Lusca), Lána Tuirbe, An Baile Uimbil (Baile Bachaille), An Baile Uimbil Theas, agus An Bhaile Bhúin (Seanbhaile).

Déanann Cnuasaigh Tuaithe, leis an gcuspóir criosaithe, an Chnuasach Tuaithe (CR) iarracht 'Soláthar a dhéanamh d'fhorbairt inlíonta ar scála beag a fhreastalaíonn ar riachtanais áitiúla agus nádúr tuaithe an bhraisle a chothabháil ag an am céanna'. Cinnteoidh leagan amach íogair agus dearadh tithe nua laistigh de na Cnuasaigh Tuaithe go gcuirfidh siad go dearfach le carachtar tuaithe an cheantair. Ba cheart go mbeadh leagan amach agus dearadh na tithíochta nua laistigh de na Cnuasaigh Tuaithe ag teacht leis na Critéir Dearaidh do Thithíocht faoin Tuath.

14.12.2 Critéir Dearaidh do Thithíocht faoin Tuath

Is iad an tuath chun críocha na coda seo den Phlean ná na ceantair sin ina bhfuil na cuspóirí criosaithe tuaithe aitheanta mar Tuaithe (RU), Crios Glas (GB), agus Ard-Chonláiste (HA). Spreagfar athúsáid foirgneamh atá ann cheana féin laistigh den tuath le haghaidh forbartha cónaithe. Imlíonann an Straitéis Lonnaíochta Tuaithe mar atá leagtha amach i gCaibidil 3 na e-riachtanais chun freastal ar an riachtanas tithíochta i gceantair den Chontae atá criosaithe RU, GB agus HA. Tá sé mar chuspóir ag an bPlean Forbartha seo teorainn a chur le tionchar amhairc tithe nua ar thuaithe Fhine Gall agus ní mór tionchar amhairc aon teach molta ar an tírdhreach tuaithe a mheas mar chuid den mheasúnú iomlán. Ba cheart go mbeadh suíomh aon áitribh nua molta de chineál a chuirfeadh teorainn le bealaí isteach nua ar aon bhóthar poiblí. Mar sin, díreofar tithe nuathógtha, nuair is féidir, chuig láithreáin atá suite in aice le tithe nó clóis feirme ar le teaghlach úinéir na teaghaise atá beartaithe iad. Ba cheart go mbeadh bealach isteach amháin ag freastal ar shuímh den sórt sin don fhorbairt atá ann cheana féin agus don fhorbairt bheartaithe.

Cuspóir DMSO42 Tithe Nua i gCeantair Thuaithe

A chinntiú go bhfuil áitribh nua sa cheantar tuaithe suite go hógair, go léireoidh siad comhsheasmhacht leis an gCineál Sainghné Tírdhreacha láithreach, agus go mbaintear an úsáid is fearr as an tírdhreach nádúrtha le haghaidh dearadh inbhuanaithe, tíosach ar charbón agus íogair. Beidh anailís/staidéar féidearthachta iomlán ar an láithreán molta agus ar thionchar an tí bheartaithe ar an tírdhreach mórthimpeall ag teastáil mar thaca le hiarratais ar chead pleanála.

Cuspóir DMSO43 Tithíocht ar Chrios Glas nó ar Thalamh Criosaithe Ardtaitneamhachta

A chinntiú go mbíonn Ráiteas Tionchair Amhairc cuimsitheach ag gabháil le haon iarratas pleanála ar theach laistigh de limistéar a bhfuil criosú Creasa Glas nó Ardtaitneamhachta aige.

Cuspóir DMSO44 Suíomh Tithe Nua i gCeantar Tuaithe

Spreagadh a thabhairt do thithe cónaithe nua sa cheantar tuaithe a bheith suite ag suíomh gar do theach an teaghlaigh áit ar féidir leis na coinníollacha draenála freastal go sábháilte ar an tionchar carnach a bheadh ag braisliú den sórt sin agus nuair nach mbeidh tionchar diúltach ag cnuasaigh dá leithéid ar thaitneamhachtaí an tí bhunaidh. I gcás go bhfuil sé léirithe go soiléir nach bhfuil an socrú seo ar fáil, cead a thabhairt don áit chónaithe nua a lonnú ar shuíomh eile atá laistigh de dhá chiliméadar ó áras an teaghlaigh, nó áit a bhfuil talamh criosaithe ag an iarratasóir mar HA laistigh de 2km ó áras an teaghlaigh agus is é an socrú seo ná léirithe nach bhfuil sé ar fáil le tógáil, agus go bhfuil talamh criosaithe RU ag an iarratasóir ar thailte laistigh de 3.5km de theach an teaghlaigh, cead a thabhairt don áit chónaithe nua a bheith suite ar an láithreán criosaithe RU atá laistigh de 3.5km de áras an teaghlaigh, nó, i cas na n-iarratas a rinneadh faoi Chuspóir SPQHO79 laistigh de chúig chiliméadar lasmuigh de Chrios Torainn A agus faoi réir choinníoll Thoir / Thiar de choinníoll an M1.

14.12.3 Treoirínte Dearaidh do Theaghaisí Tuaithe

Úsáidfidh an Chomhairle an treoir seo a leanas agus measúnú á dhéanamh ar iarratais phleanála do theaghais tuaithe:

Tábla 14.9 Treoirínte Dearaidh do Theaghaisí Tuaithe
Staidéar Measúnaithe Suímh

- Ba cheart anailís/staidéar féidearthachta iomlán a dhéanamh ar an láithreán molta agus ar an

tírdhreach mórtimpeall air mar an chéad chéim in ullmhú dearadh, agus ina dhiaidh sin iarratas pleanála, do theach faoin tuath.

Suíomh agus Dearadh

- Ba chóir go mbeadh suíomh, suíomh, treoshuíomh agus dearadh áitribh nua molta i suíomh tuaithe íogair dá dtimpeallacht. Ba chóir go mbeadh an fhorbairt a bheartaítear ag teacht leis an gcarachtar agus cuma na talún, lena n-áirítear cruth, airde agus foirm an fhoirgnimh, agus leis an éiceolaíocht, gnéithe nádúrtha, agus comhrianta an cheantair, agus an bealach ina gcomhcheanglaíonn na comhpháirteanna seo.
 - Ba chóir go dtófaí treo ón timpeallacht atá ann faoi láthair agus ba cheart go mbainfí leas as gnéithe nádúrtha mar chrainn, fáлта sreach, sruthchúrsaí, cnoic agus foirmíochtaí eile talún chun foscadh, scáthú agus seirbhísiú a dhéanamh ar an teach.
 - Má tá struchtúir ar bith ar an láithreán a bheartaítear, ba chóir machnamh a dhéanamh ar a n-athúsáid, a oiriúnú agus a leathnú in ionad tógáil nua.
-
- Sa chás go bhfuil foirgnimh stairiúla nó dhúchasacha suite ar an suíomh nó ar an ngabháltas talún, ba chóir machnamh dáiríre a dhéanamh ar iad a choinneáil agus a ionchorprú in aon fhorbairt bheartaithe.
 - Is fearr go ginearálta cnuasú le foirgnimh tuaithe atá ann cheana ná láithreacha neamhspleácha.
 - Ba chóir go bhféachfadh an áit chónaithe nua le comhtháthú a oiread agus is féidir leis an tírdhreach agus gan a bheith ina ghné fheiceálach a bhfuil ceannasacht radhairc aige ar a thimpeallacht tuaithe. Ba chóir go mbeadh meas ag foirgnimh nua ar chomhthéacs a dtírdhreacha agus gan bac a chur ar radharcanna sárscéimhe nó an spéirlíne nó an líne uisce a bhriseadh mar a fheictear iad ó phointí amhairc nó ó phríomhbhóithre. Níl sé inmhianithe láithreán a ghearradh agus a líonadh.
 - Ba cheart breithniú iomlán a dhéanamh ar ghnóthachan gréine agus treoshuíomh laistigh den fhorbairt a bheartaítear chun an éifeachtúlacht fuinnimh a uasmhéadú.
-
- Ba cheart don iarratasóir a chinneadh an bhfuil an fhorbairt bheartaithe suite ar aon láithreán sainithe oidhreachta nádúrtha, seandálaíochta nó ailtireachta. D'fhéadfadh impleachtaí a bheith ag aon cheann de na suíomhanna sainithe seo laistigh den láithreán forbartha a bheartaítear don áit chónaithe bheartaithe.

Ábhair & Sonraí

- Ba chóir go mbeadh sonraí, uigeacht, dath, patrún agus marthanacht ábhar na forbartha a bheartaítear inbhuanaithe agus ar ardchaighdeán agus ba chóir go mbeadh sé tuisceanach dá shuíomh molta.
- Ba chóir go mbeadh áitribh nua teoraithe ag an raon ábhar a úsáideadh san am a chuaigh thart i bhFine Gall, agus sa chás go moltar ábhair chomhaimseartha ba chóir go n-oibreodh siad go maith leo siúd a úsáidtear go traidisiúnta. I bhFine Gall, is iad na hábhair a bhí in úsáid go hiondúil go stairiúil áitribh a thógáil agus tithe amuigh a bhí cloch, láib, adhmaid, tuí, scláta, iarann agus aol.

Cé go raibh oibreacha brící stairiúla i bhFine Gall, go ginearálta ní raibh brící in úsáid go coitianta le haghaidh bailchríocha balla.

- Ba cheart teorainn a chur le líon na n-ábhar agus na bailchríoch a úsáidtear chun áit chónaithe nua a thógáil agus struchtúir ghaolmhara, mar bhealaí isteach d'fheithiclí, garáiste nó seid.

- Ba cheart go mbeadh áitribh nua á threorú ag an raon ábhar a úsáideadh san am a chuaigh thart i bhFine Gall, agus sa chás go moltar ábhair chomhaimseartha ba chóir go n-oibreodh siad go maith leo siúd a úsáidtear go traidisiúnta. I bhFine Gall, is iad na hábhair a bhí in úsáid go

hiondúil go stairiúil

áitribh a thógáil agus tithe amuigh a bhí, láib, adhmaid, tuí, scláta, iarann agus aol.

Cé go raibh oibreacha brící staighre i bhFine Gall, go ginearálta ní raibh brící in úsáid go coitianta le haghaidh bailchríocha balla.

- Ba cheart teorainn a chur le líon na n-ábhar agus na bailchríoch a úsáidtear chun áit chónaithe nua a thógáil agus struchtúir ghaolmhara, mar bhealaí isteach d'fheithiclí, garáiste nó seid.

Le caighdeáin infheictheachta, cuirfear fála sceach nua comhdhéanta de speicis atá dúchasach don cheantar nó measctha le speicis eile atá inghlactha ag an gComhairle laistigh den líne infheictheachta.

- Ba chóir go léireodh cóireáil teorann traidisiúin áitiúla d'fhoirgnimh chomhchosúla nuair is cuí. Meastar go bhfuil ballaí cloiche a dhéantar sa mhodh traidisiúnta tógála tirime nó ballaí aolchloiche le moirtéal aoil, claí cré agus fál dúchasach go léir oiriúnach ag bealaí isteach. Ba cheart dearáí ró-scála agus ilchasta a sheachaint.

- Ba chóir go mbeadh dearadh na ngeataí isteach ag teacht leis an suíomh tuaithe agus ag féachaint do fhoirmeacha agus stíleanna traidisiúnta geataí talmhaíochta. Ní cheadófar bealaí isteach nach bhfuil léirithe a bheith ar aon dul le suíomh tuaithe na forbartha a bheartaítear.

- Ba chóir bealaí isteach, cabhsáin agus limistéir le dromchla a lonnú ionas go laghdófar an tionchar amhairc ar na struchtúir bheartaithe seo, mar shampla trí línte comhrianta atá ann cheana a leanúint.

- Ba chóir go n-áireofaí i ngach iarratas ar chead pleanála do theach tuaithe líníochtaí mionsonraithe agus sonraíochtaí le haghaidh cóireálacha iontrála, lena n-áirítear aon ghnéithe breise ar nós plaiceanna ainm, boscaí poist, idirchum agus gnéithe slándála, ar chóir go mbeadh siad ar fad scoite.

Rochtana & Línte Suímh

- Ní mór d'iarratasóir a léiriú go soláthraítear rochtain shábháilte d'fheithiclí chuig agus ó theach molta i dtéarmaí infheictheachta ón mbealach isteach a bheartaítear, ach freisin i dtéarmaí tionchair ar thrácht bóthair ar an mbóthar poiblí tadhlaigh, trí ghiniúint de chasadh agus stad gluaiseachtaí feithiclí. ag fágáil agus ag dul isteach sa suíomh molta.

- Caithfidh sonraí cuimsitheacha a bheith san áireamh i ngach iarratas ar chead pleanála (ar scála íosta de 1:500) faoin mbealach inar féidir rochtain ar an suíomh a sholáthar ar bhealach sásúil. Nuair nach féidir rochtain shásúil a bhaint amach ach amháin trí stráicí móra d'fhálta sceach/díoga/teorainneacha cloiche cois bóthair a bhaint, ba cheart suíomh eile a lorg don fhorbairt a bheartaítear.

- Spreagfar roinnt bealaí isteach feithiclí nuair is cuí chun iomadú pointí rochtana a sheachaint. Sa chás go bhfuil teach nua le bheith suite in aice le teaghaisí atá ann cheana féin, ba chóir breathnú ar na bealaí isteach, na bealaí agus na cabhsáin atá ann cheana féin.

Cóireáil Dromchla & Fuíolluisce

- Caithfidh gléasra cóireála fuíolluisce tí agus limistéir síothlaithe cloí le ceanglais an Chóid Chleachtais Córais Cóireála Fuíolluisce a Fhrestlaíonn ar Theaghaisí Aonair (GCC) mar atá leagtha amach i Roinn 14.20.2 Tithíocht Tuaithe - Cóireáil Fuíolluisce Ba cheart na sonraí seo a chur san áireamh in aon iarratas ar Theaghaisí Aonair nó teaghais athsholáthair nó síneadh le teaghais atá ann cheana i gcás ina bhfuil méadú ar an éileamh ar acmhainn cóireála aon chórais atá ann cheana.

Tírdhreachú

- Ní mór tograí tírdhrechtaithe a chur isteach le gach iarratas pleanála le haghaidh forbartha. Ba cheart go n-áireodh siad seo, oiread agus is féidir, speicis dhúchasacha nó speicis eile a comhaontaíodh leis an gComhairle.

14.12.4 Tithe Athchurtha – Tuaithe

Cuireann an Chomhairle cothabháil, oiriúnú agus athúsáid báúil d'fhoirgnimh dhúchasacha chun cinn sa chás go gcuireann siad le carachtar an cheantair thuaithe agus tacóidh sí le hathbheochan, athúsáid agus iarfheistiú teaghaisí ináitrithe atá slán ó thaobh struchtúir de agus atá i riocht maith seachas a chéile. scartáil agus athsholáthar mura dtugann an t-iarratasóir fírinniú láidir sna cásanna sin.

Má ghlactar le hathsholáthar, léireoidh an t-iarratasóir go soiléir mar chuid d'iarratas ar scartáil agus ar athsholáthar:

- Tionchar an struchtúir athsholáthair ar an tírdhreach mórthimpeall agus/nó réadmhaoine i gcóngar an láithreáin, mar thoradh ar dhearadh, suíomh, leagan amach agus méid na teaghaise a bheartaítear.
- Oiriúnacht scartála an struchtúir atá ann faoi láthair ag féachaint dá shuíomh, aois, dearadh agus rannchuidiú iomlán don cheantar faoi láthair.

14.12.5 Straitéis Tithíochta Tuaithe

Ba cheart na nithe seo a leanas a léamh in éineacht le polasaithe agus cuspóirí atá leagtha amach i gCaibidil 3 Déanamh Áite Inbhuanaithe agus Tithe Ardchaighdeáin.

14.12.6 Forbairt i gCnuasach Tuaithe

Ceadófar iarratais ar aonaid áitribh laistigh de Chnuasaigh Tuaithe an Chontae do Chomhaltaí de Phobal Tuaithe Fhine Gall ar féidir leo a léiriú go bhfuil riachtanas tithíochta ginte faoin tuath sainithe mar:

- Daoine atá ina gcónaí faoi láthair agus a bhfuil cónaí orthu go leanúnach le deich mbliana anuas nó a chónaigh ar feadh deich mbliana leanúnach ar a laghad, nó

- Daoine atá ag obair go leanúnach le deich mbliana anuas,

Laistigh de cheantair den Chontae atá criosaithe faoin tuath faoi láthair. Tá na ceantair seo criosaithe mar Sráidbhaile Tuaithe (RV), Cnuasach Tuaithe (RC), Tuaithe (RU), Crios Glas (GB), nó Ard-Chonláiiste (HA).

Léireoidh iarratais ar fhorbairt go bhfuiltear ag cloí leis na caighdeáin draenála agus dearaidh atá riachtanach do chórais chóireála uisce-uisce ar an láthair atá leagtha amach faoi Alt 14.20.2 Tithíocht Tuaithe - Cóireáil Fuíolluisce nuair nach bhfuil nasc le bonneagar poiblí fuíolluisce ar fáil.

I gcás ina bhfuil nasc le bonneagar fuíolluisce poiblí ar fáil, ní bheidh achar iomlán an láithreáin níos lú ná 0.125 heicteár.

14.12.7 Tithíocht Nua do Theaghlaigh Feirme

Breithneofar cead pianála do theach incriminteach amháin i gceantair a bhfuil cuspóir criosaithe HA nó GB acu, agus suas le dhá theach i limistéir a bhfuil an cuspóir criosaithe RU leo, ar fheirm teaghlaigh do bhaill teaghlaigh gar a léirítear go bhfuil baint ghníomhach agus dhíreach acu i reáchtáil na feirme teaghlaigh. Mar aitheantas nach bhfuil an fheirmeoireacht ina slí bheatha lánaimseartha ag go leor feirmeoirí a thuilleadh, tabharfar aird freisin ar fheirmeoirí a bhfuil a n-ioncam forlíonta ag obair lasmuigh den fheirm. I ngach iarratas ar chead pianála do theach tuaithe ar bhonn baint le feirm atá ann cheana féin, ní mór fianaise infhíoraithe ar úinéireacht teaghlaigh ar fheirm oibre a bheith i gcruthúnas ar rannpháirtíocht dhíreach san fheirmeoireacht. Mar chuid d'iarratas, beidh ar an iarratasóir na nithe seo a

leanas a léiriú maidir lena n-oibriú ar an bhfeirm teaghlaigh:

Cuspóir DMSO45 Tithíocht Nua do Theaghlaigh Feirme

A léiriú gur feirm oibríoch atá á bainistiú go gníomhach í an fheirm faoi úinéireacht theaghlach an iarratasóra ar feadh trí bliana ar a laghad roimh dháta an iarratais ar chead pleanála. Ní mór don iarratasóir na nithe seo a leanas a léiriú maidir lena n-oibriú ar an bhfeirm teaghlaigh:

(i) Is ball de theaghlach an t-iarratasóir a oibríonn feirm laistigh de cheantar tuaithe Fhine Gall, agus atá ag gabháil go gníomhach d'fheirmeoireacht fheirm an teaghlaigh. Fianaise dhoiciméadach infhíoraithe (amhail Talamh dátaithe agus stampáilte Doiciméadúchán Clárlainne) ina dtaispeántar sonraí faoi úinéireacht na feirme, beidh sonraí faoin gcaidreamh teaghlaigh leis an úinéir feirme, agus nádúr rannpháirtíochta an iarratasóra san fheirmeoireacht ar an bhfeirm teaghlaigh ag teastáil.

(ii) Tá an fheirm ar a bhfuil an t-iarratas ar chead pleanála do theach tuaithe curtha isteach ina feirm oibre agus á bainistiú go gníomhach in úinéireacht theaghlach an iarratasóra ar feadh trí bliana ar a laghad roimh dháta an iarratais ar chead pleanála.

(iii) Suíomh áras an teaghlaigh ar an bhfeirm reatha.

(iv) Suíomh na dtithe eile ar fad ar fheirm an teaghlaigh ar tugadh cead pleanála dóibh ón 19 Deireadh Fómhair 1999. Áireofar ar shonraí na haighneachta dáta deonaithe an cheada pleanála agus Tagairt Chlár na Comhairle faoinar deonaíodh aon Cheadanna Pleanála.

(v) Is feirm oibre í feirm an teaghlaigh le trí bliana anuas. Tá na critéir a mheastar a bheith ina feirm oibre agus na tairseacha méide do chineálacha éagsúla feirmeacha leagtha amach thíos. Ní áiríonn achar íosta tairisí feirme achar na feirme ina bhfuil an clós feirme agus na foirgnimh feirme, limistéar áras an teaghlaigh reatha agus a chúirtealáiste, agus achar shuíomh na teaghaise beartaithe.

(vi) Fianaise dhoiciméadach go bhfuil an t-iarratasóir ina chónaí ar fheirm teaghlaigh oibre laistigh den iarratas pleanála.

Sonraítear thíos fianaise dhoiciméadach (i.e. feirm oibre) a theastaíonn:

a) Le haghaidh beostoic (lena n-áirítear feirmeacha eachaíochta), curaíochta agus feirmeacha beostoic/curaíochta measctha:

a) Uimhir Tréada nó Uimhir Ghnó eile a leithdháileann an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara.

b) Sonraí na hAoníocaíochta Feirme do na trí bliana roimhe sin.

c) Uimhir GLAS do na feirmeoirí sin a ghlacann páirt sa Scéim GLAS.

d) Uimhir Foraoiseachta do na feirmeoirí sin a bhainistíonn an fhoraoiseacht.

e) I gcás feirmeacha déiríochta, sonraí faoi sholáthairtí na bliana roimhe sin do phróiseálaí bainne.

f) Maidir le feirmeacha eachaíochta, ag brath ar an gcineál feirme eachaíochta, ceadúnais reatha oiliúna capall eisithe ag Club Turf na hÉireann, ceadúnais rásaíochta, doiciméid a thaispeánann gur scoil aitheanta mhúinteoireachta an fheirm, taifid ar dhíolachán stoc folaíochta, sonraí maidir le táirgeadh graí don fheirm. trí bliana roimhe sin nó doiciméid aitheantais eachaí, .i. pasanna arna n-eisiúint ag Horse Board Ireland nó Wetherbys.

b) I gcás feirmeacha gairneoireachta:

- Deimhniú rannpháirtíochta sa Scéim um Dhearbhú Cáilíochta arna bhainistiú ag An Bord Bia le trí bliana anuas.

- Fianaise ar infheistíocht laistigh den fheirm chun a rannpháirtíocht ghníomhach reatha san earnáil gairneoireachta a léiriú.
- Sonraí faoi sholáthar táirge ón bhfeirm a thaispeánann go raibh an t-iarratasóir ag soláthar táirgí substaintiúla don mhargadh sa bhliain roimhe sin.

c) Tairseacha méide le haghaidh feirmeacha:

- Is é 15 heicteár an t-íosmhéid d'fheirm beostoic ghníomhach, curaíochta, nó beostoic/curaíochta measctha.
- Is é an t-íosmhéid d'fheirm ghairneoireachta ná: - 6 heicteár d'fheirm glasraí. - Le haghaidh feirm úll, 13 heicteár. - Le haghaidh táirgeadh tithe gloine, 0.4 heicteár.

Breithneofar iarratais ar chead pleanála sa chás go léiríonn an fhianaise dhoiciméadach go soiléir agus go cuimsitheach go raibh feirm ina gabháltas gníomhach agus inmharthana ar feadh na dtrí bliana roimhe sin, i.e.

cé go dtiteann sé faoi na tairseacha a leagtar síos thuas, nó gur oibreoir speisialtóra é nach bhfuil de na cineálacha a gcuirtear síos orthu thuas. Ní mór don iarratasóir a léiriú go bhfuil gá aige le bheith ina chónaí ar an feirme i gcásanna den sórt sin.

14.12.8 Tithíocht Nua do phobal na tuaithe seachas iad siúd atá gníomhach san fheirmeoireacht Breithneofar áitribh nua freisin i gceantair a bhfuil cuspóir criosaithe RU nó GB acu do bhaill den phobal tuaithe nach bhfuil baint acu le feirmeoireacht. Ní mór d'iarratais comhlíonadh iomlán a léiriú leis na ceanglais ábhartha go léir atá leagtha amach i gCaibidil 3 agus Tábla 3.5: Critéir d'iarratasóirí Incháilithe ón bPobal Tuaithe ar Chead Pleanála do Thithíocht Tuaithe Nua.

Tábla 14.10 Critéir d'iarratasóirí Cáilithe ón bPobal Tuaithe ar Chead Pleanála do Thithíocht Nua Tuaithe

Tithe cónaithe nua tuaithe a cheadú i gceantair a bhfuil cuspóirí criosaithe RU nó GB acu ar shuímh oiriúnacha nuair a chomhlíonann an t-iarratasóir na critéir atá leagtha amach thíos:

(I) Ball amháin de theaghlach tuaithe a meastar go bhfuil gá aige nó aici cónaí in aice lena theach teaghlaigh mar gheall ar dhlúthcheangail teaghlaigh, agus i gcás nár deonaíodh cead pleanála cheana féin d'áit chónaithe nua tuaithe do dhuine den teaghlach mar gheall ar dlúthnaisc teaghlaigh ón 19 Deireadh Fómhair 1999. Beidh ar an iarratasóir ar chead pleanála do theach ar bhonn dlúthcheangail teaghlaigh fianaise dhoiciméadach a sholáthar:

- Is ball gar de theaghlach úinéirí áras an teaghlaigh é/í.
- Tá sé/sí ina c(h)ónaí i dteach an teaghlaigh a sainaitníodh ar an iarratas nó laistigh de cheantar áras an teaghlaigh le cúig bliana déag ar a laghad.

(II) Aon duine a bhí i bhfostaíocht i slí bheatha lánaimseartha a meastar a shásaíonn riachtanais áitiúla trí fhreastal go príomha ar an bpobal tuaithe/eacnamaíocht tuaithe ar feadh cúig bliana déag roimh an iarratas ar chead pleanála agus nár deonaíodh cead pleanála cheana féin ina leith. áit chónaithe nua faoin tuath ó 19 Deireadh Fómhair 1999. Teastaíonn fianaise dhoiciméadach ar fhostaíocht den sórt sin.

(III) Aon duine is neaschomhalta de theaghlach tuaithe nár deonaíodh cead teaghais tuaithe dó, ón 19 Deireadh Fómhair 1999, agus a meastar go bhfuil gá aige nó aici cónaí in aice le áras an

teaghlaigh dá bharr sin. imthosca sláinte eisceachtúla an duine. Caithfidh an t-iarratas ar theaghais tuaithe a bheith mar thaca le dhá mhionnscribhinn faoi mhionn ó ghairmithe ábhartha agus cáilithe, agus ceann amháin ar a laghad ó lia-chleachtóir cláraithe. Féadfaidh ionadaí cáilithe eagraíochta a ionadaíonn nó a thacaíonn le daoine a bhfuil riocht sláinte nó míchumas orthu an ceann eile a sholáthar.

Tá sé le tabhairt faoi deara go bhfuil critéar uimh. (iii) tá feidhm aige i limistéir a bhfuil cuspóir críosaithe acu, HA, chomh maith le limistéir a bhfuil cuspóir críosaithe GB agus RU acu.

(IV) Iarratasóir 'bona fide' a d'fhéadfadh nach bhfuil cónaí air nó uirthi sa cheantar cheana féin, nó nach bhfuil naisc teaghlaigh aige ann nó atá ag gabháil d'fhostaíocht nó gnó ar leith atá rangaithe de réir na gcritéar um riachtanas áitiúil, faoi réir na mbreithnithe seo a leanas:

Beidh ar iarratasóirí den sórt sin an Chomhairle a shásamh maidir lena dtiomantas fadtéarmach gnó lánaimseartha a oibriú óna dteach beartaithe i gceantar tuaithe, mar chuid dá n-iarratas pleanála.

Tabharfaidh an t-iarratasóir breac-chuntas laistigh de Phlean Gnó a chuirtear isteach ar an gcaoi a gcuirfidh a ghnó leis an bpobal tuaithe agus a fheabhsaíonn sé agus léireoidh sé chun sástacht na Comhairle go bhfuil nádúr a fhostaíochta nó a ngnó ag teacht le riachtanais áitiúla, agus ag tabhairt aghaidh orthu agus a shásaíonn sé, agus beidh pobal na tuaithe a chosaint agus a chur chun cinn.

Deimhneoidh an t-iarratasóir don Chomhairle go bhfuil nádúr a fhostaíochta nó a ngnó ag brath ar a shuíomh laistigh den cheantar tuaithe chun iarrthóirí nach bhfuil a ngnó ag brath ar shuíomh a dhíspreagadh.

Léireoidh an t-iarratasóir a dtiomantas don ghnó atá beartaithe trí Phlean Gnó cuimsitheach agus ullmhaithe go gairmiúil a chur isteach, agus trí dhoiciméadúchán dlíthiúil a chur isteach go bhfuil dóthain maoinithe aige chun an gnó a thosú agus a oibriú. Ní bhreithneofar iarratasóirí nach bhfuil a ngnó ag brath ar shuíomh.

Beidh fianaise dhoiciméadach infhíoraithe chun comhlíonadh le Tábla 14.10 a léiriú ag teastáil i ngach iarratas ar chead pleanála do theach nua faoin tuath oscailte lena n-áirítear mionnscribhinn faoi mhionn ón iarratasóir á rá go bhfuil an t-iarratasóir ag cloí le riachtanais an chuspóra.

14.12.9 Tithíocht laistigh de Chriosanna Torainn Aerfoirt

Cuirfeadh in aghaidh go gníomhach le forbairt tithíochta nua dóibh siúd nach bhfuil baint acu le feirmeoireacht laistigh den limistéar atá leagtha amach ag Crios Torainn A d'Aerfort Bhaile Átha Cliath.

Cuspóir DMSO46 Tithíocht do Theaghlaigh Feirmeoireachta laistigh de Chriosanna Torainn Aerfoirt

'Tithíocht Nua do Theaghlaigh Feirmeoireachta'

Cuir forálacha na Straitéise Lonnaíochta Tuaithe i bhfeidhm, maidir le 'Tithíocht Nua do Theaghlaigh Feirmeoireachta' amháin mar atá leagtha amach i gCaibidil 3 laistigh de Chrios Aerfoirt Torainn A, agus faoi réir na srianta seo a leanas:

- Ní cheadófar áit chónaithe ar bith laistigh den chomhrian torainn 69dB LAeq 16 uair an chloig réamh-mheasta.
- Beidh insliú torainn cuimsitheach ag teastáil d'aon teach a cheadaítear faoin gcuspóir seo.
- Beidh tuarascáil measúnaithe torainn arna sholáthar ag speisialtóir neamhspleách measúnaithe torainn ag gabháil le haon iarratas pleanála ina sonrúfar na bearta maolaithe torainn go léir atá beartaithe mar aon le dearbhú glactha an iarratasóra maidir le toradh na tuarascála glactha torainn.

Cuspóir DMSO47 Tithíocht don Phobal Tuaithe laistigh de Chriosanna Torainn Aerfoirt

Tithíocht Nua don Phobal Tuaithe seachas dóibh siúd atá gníomhach san fheirmeoireacht

Forálacha na Straitéise Lonnaíochta Tuaithe a chur i bhfeidhm mar a bhaineann sé le 'Tithíocht Nua don Phobal Tuaithe seachas dóibh siúd atá ag gabháil go gníomhach le feirmeoireacht' mar atá leagtha amach i gCaibidil 3 do bhaill pobail tuaithe atá lonnaithe laistigh de Chrios Torainn A ar shuímh oiriúnacha atá suite laistigh de. cúig chiliméadar lasmuigh den Chrios Torainn A. Dóibh siúd atá ina gcónaí lastoir den M1, ní dhéanfar ach suíomhanna oiriúnacha atá suite lastoir den M1 a mheas, agus dóibh siúd a chónaíonn siar ón M1, ní bheidh siad oiriúnach ach amháin.

breithneofar láithreáin atá suite siar ón M1.

14.12.10 Athsholáthar Seallaí agus Botháin Trá

Cuspóir DMSO48 Seallaí Séasúrach agus Botháin Cois Farraige

Ní bhreithneofar iarratais ar athsholáthar nó athchóiriú botháin shéasúracha agus botháin trá ag áitribh ar féidir cónaí iontu ar feadh na bliana ar fad ach amháin i gcúinsí eisceachtúla nuair a chloítear go hiomlán leis na critéir seo a leanas:

- Léirítear fianaise dhoiciméadach infhíoraithe a thugann le fios go bhfuil an t-aonad áitithe ar feadh na bliana agus go bhfuil sé ar feadh 7 mbliana nó níos mó.
- Sásaíonn an togra critéir phleanála maidir le dearadh agus leagan amach cuí, draenáil, rochtain agus comhtháthú le carachtar an tírdhreacha.
- Ní bheidh an láithreán faoi dhliteanas i leith tionchair athrú aeráide, lena n-áirítear creimeadh cósta agus tuilte.
- Is féidir a léiriú nach dtagann aon tionchar chun cinn, lena n-áirítear tionchair charnacha, maidir le Láithreáin Eorpacha.

14.12.11 An Ros Cladaigh Theas

Faoi réir na gcritéir go léir atá leagtha amach i gCaibidil 3, breithnigh iarratais phleanála le haghaidh teaghais atá suite laistigh de limistéar an Chladaigh Theas den Ros ó dhaoine a bhfuil cónaí orthu ar feadh deich mbliana ar a laghad laistigh de limistéar an Chladaigh Theas nó laistigh de theorainn forbartha an Ros nó laistigh de. ciliméadar amháin de bhóthar ó cheachtar de na ceantair seo, faoi réir ag pleanáil inbhuanaithe agus ag breithniú tionchair athrú aeráide. Beidh cead do theach cónaithe i gceantar an Chladaigh Theas faoi réir ag coinníoll áitíochta a éilíonn go mbeidh an t-iarratasóir agus/nó baill dá neasteaghlach áitithe den chéad uair mar áit chónaithe bhuan ar feadh íostréimhse seacht mbliana. .

Tithe nua a cheadú laistigh de cheantar an Chladaigh Theas, faoi réir ag gnáthchritéir phleanála inbhuanaithe agus ag teacht le tionchair athrú aeráide, a léirigh chun sástachta an Údaráis Phleanála nach féidir leo nascadh le séarach poiblí laistigh de thréimhse réasúnta ama, ar

láithreáin de mhéid oiriúnach agus faoi réir cheanglais Chód Cleachtais an EPA.
Ní cheadófar iarratais ar scéimeanna ilaonad.

14.12.12 Cóiríocht Chónaithe d'Oibrithe Séasúracha

Ceanglaítear ar iarratasóirí an cur chuige seicheamhach a mheas maidir le cóiríocht chónaithe a sholáthar d'Oibrithe Séasúracha mar atá leagtha amach i gCaibidil 3.

Breathnófar ar chóiríocht chónaithe nua ar an láthair a sholáthar d'oibrithe feirme séasúracha ar fheirmeacha ina bhfuil íosmhéid 50 heicteár i gceist. Ní cheadófar an cineál seo cóiríochta ach amháin laistigh de chriosú RU, GB agus FP. Ní cheadófar aon chóiríocht den chineál seo laistigh de chriosú úsáid talún HA.

Déanfar iarratais ar úsáid talún a bhaineann le feirm d'oibrithe séasúracha / sealadacha a mheas faoi réir na gceanglas seo a leanas a léireoidh an méid seo a leanas:

Cuspóir DMSO49 Tithe atá Easáitithe ag Oibreacha Bonneagair

Déanfar úsáid talún a bhaineann le feirm d'oibrithe séasúracha/sealadach a mheas faoi réir na gceanglas seo a leanas agus léireoidh sé an méid seo a leanas:

- Is feirm oibre í an fheirm a bhainistítear go gníomhach le híosmhéid 50 heicteár.
 - Tá bunriachtanas le méid agus cineál na cóiríochta agus ní féidir freastal air seo in aon áit eile. Is ar an bhfeirmeoir/fostóir atá an dualgas é seo a léiriú.
 - Tá an chóiríocht le húsáid ag na hoibrithe a bhaineann leis an bhfeirm amháin agus ní bheidh sé le díol nó le ligean ar cíos neamhspleách ar an bhfeirm.
 - Déanfar cóiríocht chónaithe nua ar an láthair d'oibrithe feirme séasúracha a dhearadh ar bhealach nuálaíoch, comhtháite agus saintógtha as a dtiocfaidh ardchaighdeán cóiríochta agus íoslaghdú ar an tionchar amhairc ar an gceantar tuaithe máguaird. Chuige sin, ní bheidh i gcóiríocht nua saintógtha ar an láthair ach aon stór amháin.
-
- Is féidir le gabháltas inmharthana suas le 200 oibrí séasúrach a éascú.
 - Cuirfear cóiríocht nua saintógtha ar fáil i bhfoirm aonad spáis 25 leaba ar a mhéad.
 - Ní bheidh cóiríocht ag seomra leapa ar bith do níos mó ná beirt.
 - Soláthróidh gach aonad:
 - Cóiríocht agus soláthar spáis oscailte dóthanach chun leibhéal dóthanach compoird agus taitneamhachta a sholáthar d'áititheoirí.
 - Méid na seomraí de réir íoschaighdeáin an Phlean Forbartha.
 - Cistin roinnte, seomra suí agus bia bunaithe ar íosmhéid 4 méadar cearnach in aghaidh an spáis leapa san aonad, chomh maith le haon spás cúrsaíochta.
 - Beidh saoráid indibhidiúil seomra folctha le cith, leithreas agus báisín ag gach seomra leapa, nó ag gach péire de dhá sheomra leapa ar a mhéad. Ní cheadófar saoráidí pobail faoi bhun an chaighdeáin seo.
 - Áiseanna cuí pobail agus áineasa laistigh agus lasmuigh ag comhleibhéal 5-7 méadar cearnach in aghaidh an spáis leapa. Cuirfear na háiseanna seo ar fáil sula n-áitítear iad.
 - Soláthrófar saoráidí agus seirbhísí comhchoiteanna agus áireofar leo saoráidí níocháin agus bruscair. Cuirfear na háiseanna seo ar fáil sula n-áitítear iad.

- Comhlíonadh na Rialachán Tógála agus Dóiteáin.
- Socruithe iompair chun rochtain éasca a thabhairt d'oibrithe ar bhailte agus sráidbhailte in aice láimhe. Cuirfear ceann amháin díobh seo a leanas ar fáil:
 - Cosáin a nascann an fhorbairt leis an mbaile nó leis an sráidbhaile is cóngaraí,
 - Cosáin a nascann an fhorbairt leis an nasc iompair phoiblí is gaire,
 - Soláthar bus tointeála a oibrítear go príobháideach go dtí an baile nó an sráidbhaile is cóngaraí.
- Tabharfaidh dearadh, airde, scála agus bailchríocha aird ar chomhthéacs an tírdhreacha.
- Déanfar crainn agus fáлта sceach atá ann cheana a chothabháil chomh fada agus is féidir agus déanfar plandú nua de speicis dhúchasacha.
- Beidh Plean Tírdhreacha in éineacht le hiarratais ar chóiríocht shaintógtha nua.
- Acmhainn infrastruchtúir draenála agus fuíolluisce leordhóthanach chun freastal ar an bhforbairt.
- Dóthain rochtana agus socruithe páirceála chun freastal ar an bhforbairt.

Cuspóir DMSO50 Spásanna Oscailte Tréscailte agus Inrochtana
Ní cheadófar cóiríocht oibrithe séasúrach laistigh de chriosú úsáid talún HA.

14.12.13 Tithe Easáitithe ag Oibreacha Bonneagair

Cuspóir DMSO51 Íosmhéid Spás Oscailte Poiblí
Breithniú a dhéanamh ar aon iarratas pleanála ó bhall den teaghlach ar fuarthas a theach ar mhaithe leis an leas coiteann, go héigeantach nó trí chomhaontú, ar theach tuaithe faoi réir na bhforálacha céanna a bheadh i bhfeidhm dá mba é an teaghais a fuarthas áras teaghlaigh bunaidh agus seanbhunaithe an iarratasóra.

14.12.14 Síntí ar Theaghaisí Tuaithe

D'fhéadfadh síntí de mhéid réasúnta nó measartha a bheith inghlactha, ach an síneadh a bheartaítear a bheith ag urramú carachtar, scála, agus comhréireanna na teaghaise atá ann faoi láthair, agus faoi réir infhaighteacht na seirbhísí riachtanacha agus cosaint ar thaitneamhachtaí amhairc an cheantair.

14.13 Spás Oscailte

Is cuid lárnach de sholáthar infrastruchtúir ghlais d'ardchaighdeán do phobail é spás oscailte inrochtana a sholáthar agus is gné lárnach é sa Straitéis um Bonneagar Glas don Chontae atá ag teacht chun cinn. Chun spás oscailte ardchaighdeán a bhaint amach, tá ceithre bhunphrionsabal ag Comhairle Contae Fhine Gall maidir le soláthar spáis oscailte:

14.13.1 Ordlathas agus Inrochtaineacht

Imlíonann Tábla 14.11 thíos an t-ordlathas spáis oscailte poiblí agus na caighdeáin inrochtaineachta. Ceadáíonn na caighdeáin raon leathan de spásanna oscailte poiblí inrochtana a sholáthar chun freastal ar riachtanais éagsúla chónaitheoirí an Chontae. Maidir le gach forbairt a bhfuil comhpháirt chónaithe aici ba chóir meascán de chineálacha spáis oscailte a sholáthar nuair is féidir.

Tábla 14.11 Ordúthas Spásúlachta Oscailte Poiblí agus Spás Súgartha agus Caighdeán Inrochtaineachta

Cineál Spáis Oscailte Poiblí Méid na Páirce / Oscailte
Spás Fad ón mbaile

Leibhéal an tsoláthair Súgartha

Freastalaítear ar an aoisghrúpa

Cur síos ar Spás Súgartha

Páirceanna Póca (Aicme 2 de réir na Forbartha

Scéim Ranníocaíochta)

Áiseanna do leanaí níos óige, ach ní gá go n-áiseanna súgartha foirmeálta. Bíodh feidhm thábhachtach amhairc agus shóisialta agat freisin.

Níor cheart go mbeadh páirceanna póca ar thaobh nó ar chúl tithe agus ní mór breathnú orthu mar is ceart.

Méid na Páirce / Spás Oscailte

Idir 500 méadar cearnach – 0.2 heicteár

Fad ó thithe

Laistigh de 100-200 méadar siúil ó na tithe

Leibhéal an tsoláthair Súgartha

LAP (Limistéar Áitiúil Imeartha) Íosmhéid 10m x 10m go timpeall 20% de spás oscailte poiblí ag brath ar sholáthar ríofa

Freastalaítear ar an aoisghrúpa

Tá sé beartaithe go príomha do leanaí suas go dtí aois 6, cé go mbeidh sé in úsáid ag leanaí níos sine ag amanna éagsúla den lá nó tráthnóna

Cur síos ar Spás Súgartha

Limistéir thírdhreacha inrochtana agus chuimsitheacha le haghaidh súgartha

Deartha go samhlaíoch agus comhrianta, ag baint úsáide as, chomh fada agus is féidir, as ábhair nádúrtha cosúil le lomáin nó bolláin agus plandú gaolmhar a chruthaíonn suíomh tarraingteach le haghaidh súgartha.

Páirceanna Beaga (Aicme 2 de réir na Scéime Ranníocaíochta Forbartha) Ag brath ar a méid, déanfaidh siad seo freastal ar áiseanna clóis súgartha, limistéir choiscthe agus caitheamh aimsire éighníomhach.

Idir 0.2 – 2 heicteár

Laistigh de 500-1000 méadar siúil ó na tithe

LEAP (Limistéar Áitiúil Feistithe le haghaidh Súgartha) Crios gníomhaíochta íosta de 200 méadar cearnach

Tá sé beartaithe, i gcomhthéacs súgartha, le húsáid ag leanaí suas go dtí 12 bliana d’aois.

Limistéir thírdhreacha inrochtana agus chuimsitheacha le haghaidh imirt

Deartha go samhlaíoch agus comhrianaithe, ag baint úsáide as, chomh fada agus is féidir, ábhair nádúrtha cosúil le lomáin nó bolláin i gcomhar le trealamh súgartha traidisiúnta agus plandú gaolmhar.

Sa chás go bhfuil tírdhreach nádúrtha cosúil le coillearnach cóngarach don spás súgartha, ba chóir é seo a ionchorprú agus deiseanna súgartha a scaipeadh ar fud an spáis atá ar fáil de réir mar is cuí.

Páirceanna Comharsanachta Uirbeacha (Aicme 1. de réir na Scéime Ranníocaíochta Forbartha)

Is féidir raon leathan áiseanna agus úsáidí a chur ar fáil anseo mar gheall ar a méid. Déanfar freastal ar limistéir bhithéagsúlachta sna páirceanna seo freisin.

Idir 20 heicteár –50 heictear

Laistigh de 1000-1500 méadar ar shiúl ó na tithe

NEAP (Limistéar Feistithe Comharsanachta le haghaidh Súgartha)

Crios gníomhaíochta íosta de 1,000 méadar cearnach comhdhéanta de limistéar do threalamh agus struchtúir súgartha agus limistéar crua achar dromchla de 465 méadar cearnach ar a laghad (an t-íosmhéid ag teastáil chun peil 5 leataobh a imirt)

Limistéir thírdhreacha inrochtana agus chuimsitheacha le haghaidh imirt

Deartha go samhlaíoch agus comhrianaithe, ag baint úsáide as, chomh fada agus is féidir, ábhair nádúrtha cosúil le lomáin nó bolláin i gcomhar le trealamh súgartha traidisiúnta agus an phlandáil ghaolmhar. I gcás tírdhreach nádúrtha mar

Tá coillearnach cóngarach don spás súgartha ba chóir é seo a ionchorprú agus deiseanna súgartha a scaipeadh ar fud an spáis atá ar fáil.

Soláthar do leanaí níos sine suas go dtí 17 mbliana d’aois ar nós criosanna hangout le suíocháin shaincheaptha agus nascacht wi-fi. Ba cheart go n-éascódh an spás níos mó atá ar fáil ina leithéid de sholáthar soláthar sínte MUGA agus gníomhaíocht neamhfhoirmiúil eile mar pháirc scátála, raon BMX nó trealamh Calaistéineach.

Ba chóir go léireodh an spás súgartha oidhreacht áitiúil, nó béaloideas trí dheardh a nascadh le téama áitiúil.

Páirceanna Réigiúnacha (Aicme 1 de réir na Scéime Ranníocaíochta Forbartha) Déan soláthar do raon mór úsáidí. Beidh áiteanna súgartha foirmeálta agus neamhfhoirmiúla, limistéir áineasa éighníomhacha, limistéir bhithéagsúlachta agus go minic rud is díol spéise ar leith ar fáil ar an láithreán.

Níos mó ná 50 heicteár

Laistigh de 15 ciliméadar

Clós Súgartha ‘Ceann Scríbe’

I measc na n-áiseanna coitianta tá limistéir chruinnithe agus scáthláin óige laistigh de spás oscailte áitiúil, limistéir il-chluichí le tuilsoilsiú, páirceanna clár scátála agus raon BMX.

Tá sé beartaithe mar cheann scríbe a bhfaighidh gach aois raon leathan áiseanna le taitneamh a bhaint as mar aonaid teaghlaigh agus go neamhspleách.

I measc na réimsí nach n-áirítear sa ríomh Spás Oscailte tá:

- Spás Oscailte Comhshaoil, i.e. píosaí teagmhasacha nó cúnga de spás oscailte a úsáidtear chun crainn/fálta sceach a chaomhnú agus/nó mar fhaoiseamh amhairc agus mar phlandáil scáileáin e.g. feadh bóithre.
- Conairí glasa

- Limistéir spáis oscailte faoi línte leictreachais ardvoltais agus limistéir cheadaithe.

- Limistéir spáis oscailte ina gcuireann láithreach na seandálaíochta cosc ar fhorbairt an tsoláthair súgartha riachtanach d'fhorbairt de réir chaighdeáin an Phlean Forbartha.

Sa chás go bhfuil aon spás oscailte le cur ar fáil de bhun cead pleanála, ba chóir go mbeadh breathnú amach go maith ar an spás atá i gceist agus é a dhearadh agus a shuíomh le comhlánú go tuisceanach ar leagan amach na forbartha agus ba chóir go mbeadh sé infheicthe ón, agus inrochtana chuig, uaslíon na n-áitreabh. /aonaid laistigh den scéim bheartaithe. Ní ghlacfar le spás oscailte dorochtana, ceilte nó talamh cúl eile agus stiallacha cúnga líneacha de spás oscailte. D'fhéadfadh sé nach n-áireofaí spásanna oscailte ilroinnte laistigh de leagan amach forbartha, a eascraíonn go sonrach as an ngá atá le gnéithe láithreacha atá ann cheana a chosaint (mar shampla clampa de chrainn aibí) agus riachtanais spáis oscailte á ríomh, mar go bhfuil siad riachtanach chun a chinntiú go gcosnaítear na háiseanna atá ann cheana féin.

Ba cheart breathnú amach ar spásanna oscailte poiblí agus/nó pobail agus iad a dhearadh lena chinntiú go laghdaítear an poitéinseal d'iompraíocht fhrithshóisialta trí fhaireachas éighníomhach. Soláthraíonn 'Forbairt Chónaithe Inbhuanaithe i gCeantair Uirbeacha - Treoirlínte d'Údaráis Phleanála' (2009) treoir mhionsonraithe maidir le spás oscailte a sholáthar d'fhorbairtí cónaithe nua agus soláthraíonn an 'Retail Design Manual' (2012) treoirphrionsabail maidir le conas is féidir le tírdhrechtú agus spásanna oscailte cabhrú. fearann poiblí feabhsaithe agus ionaid mhiondíola tarraingteacha a chur chun cinn.

Tá tréscailteacht agus inrochtaineacht riachtanach mar chuid de chur chuige comhtháite maidir le soláthar spásanna oscailte nasctha. Nuair a chuirtear deiseanna do choisithe agus do rotharbhealaí i láthair, spreagfar naisc shuntasacha idir forbairtí. Áit a bhfuil forbairtí taobh le taobh, cuirfear naisc tríd an spás oscailte a chónascadh ar fáil.

Cuspóir DMSO50 Spásanna Oscailte Tréscailteacha agus Inrochtana

Naisc a chomhtháthú agus a sholáthar trí spásanna oscailte tadhlacha chun limistéir thréscailteacha agus inrochtana a chruthú, faoi réir Scagadh le haghaidh Measúnú Cuí agus comhairliúcháin, lena n-áirítear an pobal, mar riachtanach.

14.13.2 Cainníocht

Maidir le gach forbairt a bhfuil comhpháirt chónaithe aici, is é an caighdeán foriomlán do sholáthar spáis oscailte poiblí ná 2.5 heicteár ar a laghad in aghaidh 1000 daonra. D'fhonn deiseanna imleor áineasa agus fóillíochta a sholáthar do phobail atá ann anois agus amach anseo, bainfidh an Chomhairle úsáid as cur chuige solúbtha maidir le soláthar spáis oscailte poiblí agus saoráidí áineasa/taitneamhachta níos déine. Tá sé ar intinn ag an gComhairle, áfach, a chinntiú, ach amháin i gcúinsí eisceachtúla, go sáraíonn an soláthar spáis oscailte poiblí 10% d'achar láithreán forbartha. Ní féidir le limistéar an láithreáin forbartha tailte criosaithe RU, GB, OS nó HA a áireamh.

Cuspóir DMSO51 Íosmhéid Spás Oscailte Poiblí

Íosmhéid spáis oscailte poiblí de 2.5 heicteár in aghaidh 1000 daonra a éileamh. Chun críocha an ríomha seo, beidh riachtanais spáis oscailte bunaithe ar aonaid chónaithe le ráta áitíochta

comhaontaithe de 3.5 duine i gcás áitribh le trí sheomra leapa nó níos mó agus 1.5 duine i gcás teaghaisí le dhá sheomra leapa nó níos lú.

Féadfaidh an Chomhairle machnamh a dhéanamh ar spásanna cathartha a áireamh laistigh d'áirimh fhoriomlána spáis oscailte, ach ar bhonn cás ar chás amháin agus i gcásanna ina bhfuil an spás atá beartaithe ar mhéid agus ar leagan amach atá oiriúnach chun freastal ar imeachtaí cathartha. , ar chaighdeán an-ard bailchríoch, lena n-áirítear crainn mhóra sráide a chur agus tírdhreachú gaolmhar agus nach gcomhlíonann sé feidhmeanna coimhdeacha a bhaineann le húsáidí tráchtála nó eile talún.

Tábla 14.12 caighdeán chainníochtúla molta (Forbairtí Inbhuanaithe Cónaithe i gCeantair Uirbeacha, Treoirínte d'Údarás Phleanála (2009)

Úsáid Talún Íoschaighdeán spáis oscailte poiblí
Caighdeán foriomlán 2.5 heicteár in aghaidh 1000 daonra
Forbairt cónaithe nua ar láithreáin úrnua/tailte PCÁ 12 - 15 % d'achar an láithreáin
Forbairt cónaithe nua ar láithreáin inlíonta/brónna 10% d'achar an láithreáin

Cuspóir DMSO52 Soláthar Spáis Oscailte Poiblí

Cuirfear spás oscailte poiblí ar fáil de réir Tábla 14.12.

Cuspóir DMSO53 Ranníocaíocht Airgeadais in ionad Spás Oscailte Poiblí
Íosmhéid spáis oscailte a éileamh, mar atá leagtha amach i dTábla 14.12 le haghaidh limistéar láithreáin forbartha a bheartaítear a shainiú le húsáid mar spás oscailte poiblí. Tá sé de rogha ag an gComhairle ranníocaíocht airgeadais a ghlacadh in ionad an riachtanas spáis oscailte atá fágtha chun soláthar a cheadú d'éadail spás oscailte breise nó uasghrádú ar pháirceanna agus spásanna oscailte atá ann cheana faoi réir na n-áiseanna breise seo a chomhlíonann na caighdeáin atá sonraithe i dTábla 14.11. I gcás ina nglacann an Chomhairle ranníocaíochtaí airgeadais in ionad spáis oscailte, déanfar an ranníocaíocht a ríomh ar bhonn 25% Aicme 2 agus 75% Aicme 1 de bhreis ar chostais forbartha an spáis oscailte.

Tá rogha ag an gComhairle an spás oscailte atá fágtha a theastaíonn faoi Tábla 14.11 chun soláthar nó uasghrádú páirceanna beaga, páirceanna áitiúla agus páirceanna comharsanachta uirbeacha agus/nó áiseanna áineasa/taitneamhachta lasmuigh de limistéar an láithreáin forbartha a cheadú, faoi réir an chruinnithe spáis oscailte nó áiseanna. na caighdeán spáis oscailte 'inrochtaineacht ó thithe' do gach cineál spáis oscailte poiblí atá sonraithe i dTábla 14.11.

Tá rogha ag an gComhairle an spás oscailte atá fágtha a theastaíonn faoi Tábla 14.11 chun soláthar nó uasghrádú Páirceanna Réigiúnacha a cheadú i gcúinsí eisceachtúla nuair nach féidir páirceanna beaga, páirceanna áitiúla agus páirceanna comharsanachta uirbeacha agus/nó áiseanna áineasa/taitneamhachta a sholáthar nó a uasghrádú. . Tá sé seo faoi réir ag an bPáirc Réigiúnach an caighdeán spáis oscailte 'inrochtaineacht ó thithe' a shonraítear i dTábla 14.11 a chomhlíonadh.

Tá sé de rogha ag an gComhairle ranníocaíocht airgeadais a ghlacadh in ionad an cheanglais spáis oscailte atá fágtha a éilítear faoi Tábla 14.11, agus chun críche páirceanna beaga,

páirceanna áitiúla agus páirceanna uirbeacha comharsanachta agus/nó áineasa/ caitheamh aimsire amháin a shealbhú nó a uasghrádú. saoráidí taitneamhachta faoi réir ag an spás oscailte nó saoráidí a chomhlíonann na caighdeáin spáis oscailte 'inrochtaineacht ó thithe' do gach cineál spáis oscailte poiblí a shonraítear i dTábla 14.11.

Tá sé de rogha ag an gComhairle ranníocaíocht airgeadais a ghlacadh in ionad an riachtanas spáis oscailte atá fágtha chun soláthar nó uasghrádú Páirceanna Réigiúnacha a cheadú i gcúinsí eisceachtúla nuair atá soláthar nó uasghrádú páirceanna beaga, páirceanna áitiúla agus páirceanna comharsanachta uirbeacha agus/nó áineasa/taitneamhachta. Níl sé indéanta na háiseanna a bhaint amach, ar an gcoinníoll go gcomhlíonann an Pháirc Réigiúnach an caighdeán spáis oscailte 'inrochtaineacht ó thithe' atá sonraithe i dTábla 14.11.

I gcás ina nglacann an Chomhairle ranníocaíochtaí airgeadais in ionad spáis oscailte, déanfar an ranníocaíocht a ríomh ar bhonn 25% Aicme 2 agus 75% Aicme 1 de bhreis ar chostais forbartha an spáis oscailte.

Cuspóir DMSO57 Ranníocaíocht Airgeadais in ionad Soláthar Spáis Oscailte i bhForbairtí Níos Lú

Ranníocaíocht airgeadais comhionann a éileamh in ionad soláthar spáis oscailte i bhforbairtí níos lú de níos lú ná trí aonad ina mbeadh an spás oscailte ginte ag an bhforbairt chomh beag sin nach mbeadh sé inmharthana. I gcás ina nglacann an Chomhairle ranníocaíocht airgeadais in ionad spáis oscailte, déanfar an ranníocaíocht a ríomh ar bhonn 25 % Aicme 2 agus 75 % Aicme 1.

Cuspóir DMSO55 Spás Oscailte Aicme 1 a Thógáil i gCúram

Aistreofar Spás Oscailte Aicme 1 a bhfuil coinníoll air mar chuid d'fhorbairt chónaithe go dtí/tógfar i gcúram ag an gComhairle agus nó cuirfear ar fáil é lena úsáid ag an bpobal in éineacht le háitiú na forbartha cónaithe bainteach.

Cuspóir DMSO58 Cóngarachta na Scéimeanna Cónaithe Nua do Pháirceanna

A chinntiú go bhfuil gach teach laistigh de scéim chónaithe nua suite laistigh de 150 méadar siúil ó pháirc phóca, páirc bheag, páirc áitiúil, páirc chomharsanachta uirbeach nó páirc réigiúnach.

Cuspóir DMSO57 Scéimeanna Ranníocaíochta Forbartha

A éileamh go mbeidh an luach airgid in ionad spásanna oscailte ar aon dul le Scéim Ranníocaíochta Forbartha Chomhairle Contae Fhine Gall.

Cuspóir DMSO58 Tailte Institiúideacha agus Diméinte Tírdhreacha

Tailte institiúideacha, diméinte tírdhrechtaithe agus maoiní comhchosúla le húsáidí áineasa nó taitneamhachta seanbhunaithe a choinneáil i spás oscailte, chomh fada agus is indéanta. Sa chás go ndéanfaí cead forbartha ar na tailte seo, áfach, beidh gá le soláthar spáis oscailte a sháraíonn na gnáthchaighdeáin chun carachtar oscailte na gcodanna sin den talamh a choinneáil a mheasfaidh an Chomhairle a bheith riachtanach chun na críche seo.

Cuspóir DMSO59 Limistéir Bheaga de Spás Oscailte

Ní ghlacfaidh Comhairle Contae Fhine Gall cúram ar limistéir oscailte de níos lú ná 500 méadar cearnach chun críocha cothabhála.

Cuspóir DMSO60 Spás Oscailte a Chothabháil

Éileoidh an Chomhairle go gcuirfear spás oscailte ar fáil i bhfoirm agus i leagan amach a éascóidh cothabháil.

Cuspóir DMSO61 Dearadh na Limistéir le Glacadh i gcúram

Ba cheart go n-athródh dearadh na gceantar a ghlacfar i gcúram mar spás oscailte poiblí de réir dhlús na forbartha. Níl dearáí níos ornáidí agus níos déine ó thaobh cothabhála oiriúnach d'fhorbairt ísealdlúis.

14.13.2.1 Dianáiseanna Áineasa

I gcúinsí áirithe, nuair nach féidir na caighdeán spáis oscailte a bhaint amach nó nuair a mheastar úsáidí áineasa níos déine a bheith inmhianaithe, féadfaidh an Chomhairle socruithe a bhreithniú trína bhféadfaí dianáiseanna cuí a chur ar fáil in ionad spás oscailte níos lú fóntais.

Cuspóir DMSO62 Soláthar Spáis Oscailte agus Dianáiseanna Áineasa / Conláiste

Íosmhéid spáis oscailte a éileamh atá comhionann le 70% den riachtanas spáis oscailte chomh maith le dianáiseanna áineasa/taitneamhachta.

14.13.3 Cáilíocht

14.13.3.1 Dearadh Spásanna Oscailte Poiblí

Ní mór spásanna oscailte a dhearadh de réir sonraíochta ard. Ní mór béim mhór a leagan ar cháilíocht agus inbhuanaitheacht fhadtéarmach an spáis oscailte agus beidh sonraí maidir leis an tírdhreachú atá beartaithe, crua agus bog, de na spásanna seo ag teastáil ag céim an iarratais phleanála. Ba cheart breathnú amach ar spásanna oscailte poiblí agus iad a dhearadh sa chaoi is go laghdaítear iompar frithshóisialta trí fhaireachas éighníomhach. Ní mór na féidearthachtaí a bhaineann le hiompraíocht fhrithshóisialta a bhaineann le spásanna oscailte agus an phlandáil scáileáin a bhaineann leo a dhearadh amach.

Cuspóir DMSO63 Suíomh an Spáis Oscailte

Cinntigh nach bhfuil spásanna oscailte suite ar thaobh nó ar chúl na n-aonad tithíochta.

Cuspóir DMSO64 Dearadh Spás Oscailte

Cinntiú go bhfuil soláthar spáis oscailte comhréireach go cuí agus nach gcuirtear réimsí cúnga míchuí ar fáil.

Cuspóir DMSO65 Áiseanna Comhlántacha laistigh de Spás Oscailte

A chinntiú, nuair is féidir, go gcuirtear áiseanna comhlántacha ar fáil, mar sheomraí feistis agus áiseanna stórála, mar chuid den soláthar spáis oscailte, do limistéir nua agus láithreacha.

Cuspóir DMSO66 Aistriú Spás Oscailte Poiblí

A chinntiú go leagann agus go gcoinníonn forbróirí limistéir spáis oscailte ar ardchaighdeán, go dtí go dtógtar iad i gcúram agus go n-éascóidh siad aistriú luath limistéir spáis oscailte don Chomhairle. Féadfaidh an Chomhairle, dá rogha féin, i gcúinsí áirithe glacadh le ranníocaíocht airgeadais chun tírdhreachú agus forbairt na gceantar seo a thabhairt chun críche.

Cuspóir DMSO67 Cuideachtaí Bainistíochta

A cheangal go mbunófar cuideachtaí bainistíochta comhdhéanta go cuí agus a chinntiú go gcuirtear na struchtúir bhainistíochta riachtanacha i bhfeidhm sa chás go bhfuil sé i gceist

spásanna oscailte a choinneáil faoi úinéireacht príobháideach Ní mór don Chomhairle na socruithe a fhaomhadh roimh chríochnú an tionscadail agus caithfidh siad a bheith i bhfeidhm roimh scaoileadh na mbannaí riachtanacha.

14.13.3.2 Áiseanna Clós Súgartha

Ba chóir go bhfreastalódh áiseanna clóis súgartha ar aoisghrúpaí sainithe agus go soláthródh siad d'éagsúlacht áiseanna agus deiseanna súgartha. Ba chóir go n-ionchorprófaí i ngach scéim chónaitheach de bhreis ar 50 aonad áiseanna clóis ar chóir iad a sholáthar ag ráta 4 méadar cearnach. in aghaidh an aonaid chónaithe.

Cuspóir DMSO68 Soláthar Áiseanna Clós Súgartha

Áiseanna clós súgartha ar scála cuí a sholáthar laistigh d'fhorbairt chónaitheach. Cuirfear áiseanna clóis súgartha ar fáil ar ráta 4 m cearnach in aghaidh an aonaid chónaithe. Cuirfear áiseanna clóis súgartha ar fáil ar ráta 4 m cearnach in aghaidh an aonaid chónaithe. Ionchorpróidh gach scéim chónaithe sa bhreis ar 50 aonad saoráidí clóis súgartha atá leagtha amach go soiléir ar na líníochtaí iarratais pleanála agus a bheidh leagtha amach, agus tógtha agus críochnaithe, nuair is indéanta agus cuí, roimh dhíol aon aonaid.

Cuspóir DMSO71 Dearadh Áiseanna Clós Súgartha

A chinntiú i gcás clós súgartha feistithe a bheith san áireamh mar chuid d'áis ar leith, go mbeidh sé i limistéar nach lú ná 0.02 heicteár. Cuirfear ar a laghad píosa amháin trealamh súgartha ar fáil do gach 50 méadar cearnach de chlós súgartha.

14.13.3.3 Spás Oscailte Príobháideach

Cuirfear spás oscailte príobháideach ar fáil do gach aonad cónaithe, bíodh gur tithíocht de chineál traidisiúnta iad nó árasáin. Leagfaidh caighdeáin spáis oscailte amach caighdeáin cháilíochtúla agus chainníochtúla chun a chinntiú go mbainfear an leas is mó as an spás oscailte.

Cuspóir DMSO70 Athchur Crann

Cinntigh go ndéantar crainn a bhaintear as ceantair chónaithe a athchur, nuair is cuí, a luaithe agus a cheadaíonn acmhainní.

Cuspóir DMSO71 Scáthú Spás Oscailte Príobháideach

A chinntiú nach gcuirtear scáthú míchuí ar spásanna oscailte príobháideacha do gach cineál aonad cónaithe.

Cuspóir DMSO72 Cóireáil Teorainn le Spás Oscailte Príobháideach

Cinntiú go ndéantar cóireáil teorann a bhaineann le spásanna oscailte príobháideacha do gach cineál aonad cónaitheach chun taitneamhacht cónaithe agus taitneamhacht amhairc a chosaint.

14.13.3.4 Tithe

Ceann de shaintréithe na tithíochta de chineál traidisiúnta is ea spás oscailte príobháideach a sholáthar, de ghnáth ar chúl líne tógála tosaigh an tí.

Cuspóir DMSO73 Soláthar Spás Oscailte Príobháideach do Thithe Cónaithe

A chinntiú go bhfuil íosmhéid spáis oscailte do thithe cónaithe (gan limistéar páirceála gluaisteán san áireamh) mar a leanas:

Tábla 14.13 Íosriachtanas spáis oscailte do thithe cónaithe
Cineál tí íosmhéid spáis oscailte
3 sheomra leapa nó níos lú 60 méadar cearnach.
4 sheomra leapa nó níos mó 75 méadar cearnach.

Caithfidh an spás oscailte a bheith suite taobh thiar de líne tosaigh tógála an tí agus ní áireofar stiallacha cúnga de spás oscailte ar thaobh tithe sna ríomhanna maidir le spás oscailte príobháideach.

Cuspóir DMSO74 Spás Oscailte Príobháideach do Thithe Baile

Caighdeán laghdaithe de spás oscailte príobháideach a cheadú do thithe baile 1 agus 2 sheomra leapa amháin nuair a bhíonn gá le réiteach dearaidh ar leith, mar shampla suíomhanna beaga inlíonta/cúinne a fhorbairt. Ní ghlacfar i gcás ar bith le soláthar níos lú ná 48 méadar cearnach de spás oscailte príobháideach in aghaidh an teach.

14.13.3.5 Aonaid Árasáin agus Déphléacsacha

Tá spás oscailte príobháideach a bhaineann le hárasáin agus déphléacsacha tábhachtach chun leibhéal oiriúnach taitneamhachta a chinntiú d'áititheoirí. Is iad balcóiní agus limistéir sraithe an príomhfhóirm de spás oscailte príobháideach le haghaidh scéimeanna árasáin agus déphléacsacha. Soláthar agus cothabháil chuí na tá spás taitneamhachta dea-dheartha riachtanach chun freastal ar riachtanais taitneamhachta na gcónaitheoirí. Cé go bhféadfadh spás taitneamhachta príobháideach agus pobail a bheith tadhlach lena chéile, go ginearálta ba chóir go mbeadh idirdhealú soiléir ann le cóireáil chuí teorann agus/nó 'stíall príobháideachta' idir an dá cheann.

Ba cheart go dtabharfadh dearthóirí aird ar na Cuspóiranna agus na caighdeáin atá leagtha amach i dTábla 14.14 maidir le soláthar íosta spáis.

Cuspóir DMSO75 Balcóiní, léibheann dín nó Gairdíní Geimhridh

A éileamh go gcloíonn balcóiní príobháideacha, ardáin dín nó gairdíní geimhridh le haghaidh gach árasán agus déphléacsacha leis na híoschaighdeáin atá leagtha amach i dTábla 14.14, nó sáróidh siad iad.

Cuspóir DMSO76 Scagadh ar Spás Oscailte Príobháideach

A éileamh go ndéanfaí balcóiní, spás oscailte príobháideach ar urlár na talún, ardáin dín nó gairdíní geimhridh a chuimsiú go cuí ar bhealach a chomhlánaíonn dearadh an fhoirgnimh chun leibhéal imleor príobháideachta agus fothain a sholáthar do chónaitheoirí.

Cuspóir DMSO77 Spás Taitneamhachta Comhchoiteanna

Spás taitneamhachta comhchoiteann a éileamh laistigh d'fhorbairtí árasán, i bhfoirm criosanna leathphríobháideacha ar nós cúlaithe iargúlta agus limistéir suí, a chomhlíonann nó a sháraíonn na híoschaighdeáin atá leagtha amach i dTábla 14.14.

Cuspóir DMSO78 Comhcheangal de Spás Oscailte Príobháideach agus Leathphríobháideach

Cead a thabhairt i leagan amach cuí (m.sh. leagan amach clóis) meascán de spásanna oscailte príobháideacha agus leathphríobháideacha a sholáthar.

Tábla 14.14 – Riachtanas Spáis Oscailte d'Aonaid Árasáin agus Dhéphléacsacha

Cineál aonaid Spás taitneamhachta príobháideach Spás taitneamhachta comhchoiteann
Stiúideo 4 méadar cearnach. 4 méadar cearnach.
Leaba amháin 5 méadar cearnach. 5 méadar cearnach.
Dhá leaba 7 méadar cearnach. 7 méadar cearnach.
Trí leaba 9 méadar cearnach. 9 méadar cearnach.

14.14 Bonneagar Pobail

Ba cheart an chuid seo a léamh in éineacht le Caibidil 4, Bonneagar Pobail agus Spás Oscailte.

14.14.1 Áiseanna Pobail

Tá suíomh agus soláthar áiseanna pobail ina réamhriachtanas chun pobail áitiúla inmharthana, inbhuanaithe agus rathúla a chruthú agus a fheabhsú.

Cuspóir DMSO79 Áiseanna Pobail

Tabharfar aird ar na nithe seo a leanas in aon iarratas ar shaoráidí pobail ar nós áiseanna fóillíochta, tailte spóirt, páirceanna imeartha, áiteanna súgartha, hallaí pobail, áiseanna cruinnithe eagrúcháin, áiseanna leighis, áiseanna cúram leanaí, soláthar scoile nua agus forbairtí eile atá dírithe ar an bpobal:

- Riachtanas iomlán i dtéarmaí riachtanas, easnamh , and opportunity to enhance or develop local or County facilities.
- Praiticiúlacht an tsuímh i dtéarmaí shuíomh an láithreáin maidir le húsáidí, tionchar ar thaitneamhachtaí áitiúla, inmhianaitheacht agus inrochtaineacht.
- Comhlíonadh riachtanais na dtreoirínte reachtaíochta cuí.
- Comhréireacht le cuspóirí criosaithe talamhúsáide

Cuspóir DMSO80 Iniúchadh ar Bhonneagar Pobail agus Sóisialta

Áireoidh iarratais phleanála d'fhorbairtí cónaithe agus ilchineálacha ar scála mór, ina bhfuil 50 aonad cónaithe nó níos mó, iniúchadh ar bhonneagar pobail agus sóisialta. Déanfaidh an t-iniúchadh seo measúnú ar sholáthar bonneagair phobail agus shóisialta i gcónagaracht an tsuímh agus sainithneoidh sé easnaimh atá ann cheana i dtéarmaí na n-áiseanna sin agus déanfar measúnú ar cibé an bhfuil gá le háiseanna breise a sholáthar chun freastal ar an bhforbairt a bheartaítear.

Áireofar an méid seo a leanas in iniúchadh ar bhonneagar pobail agus sóisialta:

- Measúnú ar na háiseanna bonneagair pobail agus sóisialta atá ann cheana féin laistigh de 1km den láithreán atá i gceist.
- Measúnú ar an riachtanas i dtéarmaí riachtanas, easnamh, agus deiseanna chun réamh-mheastacháin daonra don todhchaí bunaithe ar áiseanna atá ann cheana a fheabhsú/a roinnt.
- Fírinniú maidir le cibé an gcuirfeadh nó nach gcuirfeadh saoráid pobail nua ar fáil mar chuid den fhorbairt bheartaithe, bunaithe ar thorthaí an iniúchta.

I gcás ina bhfuil gá le háiseanna nua pobail, tabharfaidh siad aird ar Chuspóir DMSO82 thuas agus ar na nithe seo a leanas:

- Beidh áiseanna pobail solúbtha ina ndearadh agus cuirfidh siad úsáid optamach/ilfheidhmeach chun cinn, d'úsáideoirí de gach aois agus cumas.
- Ní bheidh drochthionchar ag áiseanna pobail ar thaitneamhacht áitiúil trí thrácht, páirceáil, torann nó cailliúint príobháideachta an chónaitheora in aice láimhe.
- Cuirfeadh áiseanna pobail ar fáil in éineacht le forbairt cónaithe/úsáide measctha
- Beidh rochtain ar áiseanna pobail trí raon modhanna taistil le béim ar úsáid siúil, rothaíochta agus iompair phoiblí, agus ag an am céanna cuirfeadh áiseanna chuí páirceála ar fáil chun freastal ar an éileamh a mheastar a bheidh ag cuairteoirí neamháitiúla chuig an ionad.

14.14.2 Áiseanna Cúraim Leanaí

Aithnítear go gcaithfidh cúram leanaí a bheith ar ardchaighdeán cuí. Féachfaidh an Chomhairle le soláthar saoráidí cúram leanaí a éascú i suíomhanna cuí ar fud an Chontae agus d'fhéadfadh go n-éileoidh sí iad a sholáthar i bhforbairtí móra cónaithe, pobail, tráchtála agus miondíola de réir fhorálacha an RCORÁ 'Áiseanna Cúraim Leanaí: Treoirlínte d'Údarás Phleanála'. (2001) agus aon treoirlínte a tháinig ina ionad nó mar a éilíonn an tÚdarás Pleanála.

Cuspóir DMSO81 Iarratais ar Shaoráidí Cúraim Leanaí

Beidh aird ag aon iarratas ar shaoráidí cúram leanaí ar na nithe seo a leanas:

- Oiriúnacht an tsuímh don chineál agus don mhéid saoráide atá beartaithe.
- Áiseanna dóthanacha codlata/sosa.
- Infhaighteacht imleor ar spás súgartha laistigh agus lasmuigh.
- Áisiúlacht do nóid iompair phoiblí.
- Rochtain shábháilte agus páirceáil áisiúil eas-sráide agus/nó pointí oiriúnacha fágála agus bailithe do chustaiméirí agus don fhoireann.
- Coinníollacha tráchta áitiúla.
- Uaireanta oibríochta atá beartaithe.

Cuspóir DMSO82 Soláthar Cúraim Leanaí laistigh de Mhain Chónaithe

Coinneoidh réadmhain chónaithe le cúram leanaí comhpháirt shuntasach chónaithe laistigh den áit chónaithe agus beidh oibritheoir na saoráide cúram leanaí ina gcónaí iontu.

Déileálfar le hiarratais ar shaoráidí cúram leanaí i gceantair chónaithe atá ann cheana féin ar a dtuillteanas féin, ag féachaint don tionchar dóchúil ar thaitneamhachtaí na maoine in aice láimhe, agus comhlíonadh na gcritéar thuas. Is iad tithe scoite nó réadmhaoine leathscoite substaintiúla is oiriúnaí chun saoráidí cúram lae iomlán a sholáthar. I gcás forbairtí cónaithe nua, ba cheart gurbh í an áis is oiriúnaí chun cúram lae iomlán a sholáthar a bheith ina réadmhain aonair saintógtha, urlár na talún.

Agus measúnú á dhéanamh ar iarratais ar áiseanna nua cúram leanaí, rachaidh an tÚdarás Pleanála i gcomhairle le Coiste Cúraim Leanaí Chontae Fhine Gall chun measúnú a dhéanamh ar an ngá atá leis an gcineál saoráide atá beartaithe ag an láthair atá beartaithe.

14.14.3 Áiseanna Oideachais

Breithneoidh an Chomhairle forbairtí scoile ag féachaint do shainriachtanais na Roinne Oideachais agus treoir atá leagtha amach i 'Soláthar Scoileanna agus an Córas Pleanála, Cód Cleachtais d'Údarás Phleanála, an Roinn Oideachais agus Eolaíochta, agus an Roinn Oideachais agus Eolaíochta, an Comhshaol, Oidhreacht agus Rialtas Áitiúil, 2008'. Go ginearálta, forbrófar scoileanna nua i gceantair ina bhfuil gá le scoileanna nua/breise mar atá aitheanta ag an Roinn Oideachais agus/nó laistigh de shuíomhanna scoile/oideachais atá ann cheana féin.

Beidh aird ag aon iarratas ar shaoráidí oideachais, lena n-áirítear scoileanna nua agus/nó athfhorbairt/sínte ar scoileanna atá ann cheana, ar na nithe seo a leanas:

Riachtanas iomlán i dtéarmaí riachtanas, easnamh agus deiseanna chun scoileanna a fheabhsú nó a fhorbairt.

Suíomh an tsuímh, cóngarachta na scoile don scoilcheantar, méid an tsuímh i gcoibhneas le riachtanais spáis lasmuigh agus riachtanais na scoile amach anseo (i.e. dóthain spáis curtha ar fáil le haghaidh leathnú amach anseo).

Tionchar tráchta agus iompair ar an ngréasán bóithre mórthimpeall.

Bealaí maithe sábháilte inrochtana do choisithe agus do rothaithe chuig agus ón scoil ó cheantair chónaithe agus tráchtála in aice láimhe.

Áiseanna leordhóthanacha rothaíochta.

Rochtain shábháilte agus leagan amach imleor pháirceála chun ligean amach/bailithe.

Comharthaíocht, soilsiú agus cóireálacha teorann imleor.

Tionchar ar thaitneamhachtaí áitiúla agus úsáidí lasmuigh d'uaireanta scoile/défheidhmiú áiseanna scoile.

Comhréireacht le ceanglais na dtreoirlínte reachtacha iomchuí.

Comhréireacht le cuspóirí criosaithe talamhúsáide.

I ngach cás, cuirfear Plean Taistil Scoile isteach in éineacht le hiarratas ar aon fhorbairt scoile, agus ba chóir a riachtanais a fháil amach ag an gcéim réamhphleanála.

Spregfar feidhm déach na n-áiseanna spóirt/hallaí srl. lasmuigh d'uaireanta scoile nuair a bheidh úsáid na n-áiseanna sin chun leasa an phobail i gcoitinne, ach níor cheart go ndéanfadh aon uaireanta lasmuigh den scoil dochar do thaitneamhachtaí cónaithe in aice láimhe.

Ba chóir sonraí iomlána ar gach úsáid a bhfuiltear ag súil leo lasmuigh d'uaireanta scoile a chur ar fáil leis an iarratas pleanála. Déanfar measúnú ar sheomraí ranga sealadacha ar bhonn cás ar chás agus de ghnáth glacfar leo ar feadh tréimhse nach faide ná cúig bliana agus níor cheart go gcuirfeadh seomraí ranga dá leithéid isteach ar spásanna páirceála cairr/rothar ar an láthair ná tionchar míchuí a imirt ar inúsáidteacht áiseanna súgartha/spóirt lasmuigh.

Glacfar le síntí ar scoileanna go ginearálta nuair a thiocfaidh siad in áit struchtúir shealadacha seomra ranga atá ar an láthair. Ba cheart síntí scoile a lonnú agus aird á tabhairt ar thaitneamhachtaí agus ar thaitneamhachtaí taobh istigh de shuíomh na scoile.

14.14.4 Áiteanna Adhartha

Breathnófar ar mholtaí forbartha maidir le gnáthúsáid foirgnimh mar áit adhartha poiblí nó teagasc reiligiúnach i gcomhthéacs criosú úsáide talún agus an gá atá le taitneamhachtaí úsáidí seanbhunaithe a chosaint ó thionchair a eascraíonn as trácht, torann nó suaithreadh eile. Ba cheart sonraí faoi thuilleadh na háise (m.sh. tuilleadh suíocháin), measúnú tráchtta agus uaireanta oibríochta beartaithe a bheith ag gabháil le hiarratais phleanála ar áiteanna adhartha.

Cuspóir DMSO83 Áiteanna Adhartha

Forbairt áiteanna adhartha breise a éascú trí thailte a ainmniú agus/nó a chríosú le haghaidh riachtanais pobail den sórt sin agus iniúchadh a dhéanamh ar áiteanna adhartha a lonnú laistigh de shaoráidí pobail roinnte, le seachadadh trí dhul i ngleic go gníomhach leis an bpobal chun riachtanais reiligiúnacha éagsúla d'áit chónaithe a thuiscint. adhradh agus dul i gcomhairle le pobail chreidimh chun tuiscint a fháil cé na cinn atá oiriúnach d'áitreach/láithreáin chomhroinnte.

Cuspóir DMSO86 Suíomh Áiteanna Adhartha

A éileamh go lonnófar áiteanna adhartha nua nó méadaithe in áiteanna nach gcruthaíonn siad brú tráchtta do-ghlactha nó deacrachtaí páirceála agus nach gcruthaíonn siad nús do chónaitheoirí nó gnólachtaí atá ann cheana féin.

14.14.5 Ionaid/Seirbhísí Sláinte

Déanfaidh an tÚdarás Pleanála idirdhealú idir cleachtas mhíochaine ar scála beag a bhaineann le duine nó beirt phríomhoidí (i.e. dochtúir/fiaclóir/fisiteiripeoir ar úinéir an ghnó) le huasmhéid d'fhostaithe go beirt, agus cleachtas leighis níos mó a fhreastalaíonn ar bheirt nó níos mó liachleachtóirí agus beirt nó níos mó tacaíochta. foirne.

Déanfaidh an tÚdarás Pleanála breithniú ar a dtuillteanas féin, ar aon iarratas ar chleachtas leighis ar scála beag a bhunú, nó ar leathnú/athchóiriú cleachtas leighis ar scála beag atá ann cheana féin, i gceantair chónaithe. Ba cheart go mbeadh gníomhaíochtaí gairmiúla leighis (tráchtála) arna ndéanamh ag cónaitheoir an fhoirgnimh i gceist leis na hiarratais nó ba chóir go

mbeadh aonad cónaithe áitithe eile san áitreabh. Ní bheidh tionchar diúltach ag oibriú na n-áitreabh seo ar thaitneamhachtaí cónaithe an cheantair máguaird. Beidh socrúithe páirceála agus rochtana de réir riachtanais Thábla 14.16, agus ní bheidh forlámhas ag limistéir pháirceála ar chúirtealáiste tosaigh na réadmhaoine i gcodarsnacht le háitribh in aice láimhe agus déanfar iad a thírdhreachú mar an gcéanna.

Cuspóir DMSO85 Suíomh Cleachtais Leighis i Limistéir Chónaithe

Beidh cleachtais leighis i limistéir chónaithe mar bhreis ar úsáid chónaithe láithreach áitribh agus beidh siad faoina réir. Cosúil le háiseanna cúram leanaí i gceantair chónaithe – go hidéalach ba chóir go mbeadh cleachtais leighis ar scála beag i dtithe móra agus scoite ar a dtailte féin agus le rochtain oiriúnach agus áisiúil dóibh siúd a thagann isteach i gcarr, ar shiúl na gcos nó ar iompar poiblí.

Cuspóir DMSO86 Suíomh na gCleachtas Míochaine Níos Mó

Beidh cleachtais liachta ar scála níos mó agus grúp-chleachtadh lonnaithe i Sráidbhailte Tuaithe, san Ionad Áitiúil, i Lár an Bhaile agus i gCeantar, i gConair Eacnamaíoch an Mheitreo agus i gcriosú Mór-Lár an Bhaile. Ní bheidh tionchair dhiúltacha acu maidir le ró-spás páirceála a ghiniúint, guais tráchta, tionchar diúltach ar úsáidí cónaithe in aice láimhe, agus comhlánóidh siad na húsáidí agus na foirgnimh atá ann faoi láthair agus níor cheart go mbeadh ach comharthaíocht measartha acu.

I gcás tréidlianna, cuirfear isteach sonraí iomlána faoi na seirbhísí go léir a chuirtear ar fáil ar an láithreán lena n-áirítear sonraí na n-áiseanna thar oíche (lena n-áirítear conchaí/cóiríocht foirne) agus cuirfear isteach seirbhísí lasmuigh d'uaireanta oibre mar aon le bearta maolaithe torainn nuair is cuí.

14.14.6 Reiligí agus Créamatóiríam

Tá freagracht reachtúil ar Údarás Áitiúla áiseanna adhlactha a sholáthar. Tá go leor de na reiligí atá sa Chontae faoi láthair sroichte nó beagnach lánacmhainneacht. Mar sin, beidh sé riachtanach reiligí breise a chur ar fáil laistigh den Chontae sna blianta atá romhainn.

Cuspóir DMSO87 Reiligí

Éascú a dhéanamh ar riachtanais adhlactha an Chontae sa todhchaí lena n-áirítear soláthar ballaí Colmlann nuair is féidir, laistigh de reiligí reatha agus réigiúnacha.

Cuspóir DMSO88 Reiligí Breise

Forbairt reiligí breise a sholáthar agus a éascú, lena n-áirítear reiligí glasa/reiligí nádúrtha i gceantair ar fud Fhine Gall de réir mar is gá le linn shaolré an Phlean Forbartha agus a bhfuil naisc mhaithe iompair phoiblí acu de rogha, ag tógáil riachtanais ilchreidimh agus neamhchreidimh san áireamh. -pobail reiligiúnacha.

Cuspóir DMSO89 Bainistiú agus Cothabháil Reiligí

Cinntiú go ndéantar bainistiú agus cothabháil ar reiligí ar bhealach a thugann meas ar a n-oidhreacht chultúrtha agus a sholáthraíonn sábháilteacht agus rochtain uilíoch.

Cuspóir DMSO90 Créamatóiríam a Sholáthar

Éascú a dhéanamh ar sholáthar créamatóiriam laistigh de shaolré an Phlean Forbartha, faoi réir measúnú comhshaoil agus Scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí mar is cuí.

14.15 Fiontraíocht agus Fostaíocht

(Ba cheart an chuid seo a léamh in éineacht le Caibidil 7, Fostaíocht agus Geilleagar.)

Spreagann an tÚdarás Pleanála dearadh ardchaighdeán, ábhair agus bailchríocha agus tírdhrechtú ar ardchaighdeán do gach forbairt tráchtála agus tionsclaíochta. Agus iarratais phleanála á measúnú, cuirfear roinnt gnéithe san áireamh:

Comhlíonadh le polasaithe agus cuspóirí úsáid talún ábhartha an Phlean Forbartha.

An meascán úsáidí atá á moladh go háirithe i limistéir úsáide measctha, i.e. limistéir atá críosaithe LC, MC, ME, TC, RV, áit a bhfuil forbairt agus athruithe úsáide ní mór iad a dhírú ar thimpeallachtaí atá bríomhar agus bríomhar a chruthú.

Déine agus nádúr na húsáide a bheartaítear.

Dlús agus scála cuí forbartha a bhaint amach.

Soláthar spás oscailte agus pleananna tírdhrechtaithe ardchaighdeán.

Dearadh ardchaighdeán

Tionchar féideartha gluaiseachta tráchta agus soláthar páirceála.

Tionchar ar thaitneamhachtaí na gceantar máguaird.

Éifeachtúlacht fuinnimh agus inbhuanaitheacht fhoriomlán na forbartha.

Bearta bainistithe dramhaíola.

14.15.1 Páirceanna Gnó agus Limistéir Thionsclaíoch

Tá sé i gceist go soláthróidh páirceanna gnó agus limistéir thionsclaíoch i bhFine Gall timpeallachtaí fisiceacha ar ardchaighdeán do ghnólachtaí agus do thionscal a léiríonn carachtar an Chontae. Is iad na príomhaidhmeanna ná dearadh ardchaighdeán, leanúnachas amhairc agus timpeallachtaí a thacaíonn le coisithe/rotháíocht a bhaint amach agus ag an am céanna feidhmiú ionaid ghnó agus thionsclaíoch a chinntiú. Meastar freisin go gcuideoidh dearadh maith le hinmharthanacht eacnamaíoch na gceantar seo go fadtéarmach.

Cuspóir DMSO91 Dearadh agus Suíomh Páirceanna Gnó agus Limistéir Thionsclaíoch

Cinntiú go gcloíonn dearadh agus suíomh aon Pháirceanna Gnó agus Limistéir Thionsclaíoch nua, lena n-áirítear forbairtí oifige, le prionsabail na dTreoirlínte Deartha mar atá leagtha amach i dTábla 14.14.

Tábla 14.14 Treoirlínte Dearaidh do Pháirceanna Gnó, Limistéir Thionsclaíoch (Tailte Fiontraíochta agus Fostaíochta)

Dearadh Suímh

Rochtain & Cúrsaíocht

- Ba chóir láithreáin a dhearadh chun coinbhleachtaí idir feithiclí agus coisithe/rothaithe a íoslaghdú.
- Ba cheart líon na bpointí rochtana ar shuíomh a choinneáil chomh híseal agus is féidir.
- Ba chóir pointí rochtana a dhearadh chun bealach isteach/amach sábháilte a sholáthar d'fheithiclí agus do choisithe.
- Spreagtar ailíniú bealaí isteach trasnacha chun leanúnachas a chur chun cinn agus aonfhoirmeacht a sholáthar.
- Spreagfar Pleananna Bainistíochta Soghluaisteachta le haghaidh forbairtí dianfhostaithe.

Naisc Coisithe/Rothaíochta

- Ba chóir go bhfreastalódh dearadh an láithreáin ar scaipeadh coisithe/rothaíochta ar bhealach sábháilte agus éifeachtach.
 - Ba chóir bealaí coisithe agus rothar a dheighilt go fisiciúil ó chúrsaíocht feithiclí oiread agus is féidir.
 - Ba chóir crosairí ina dtagann coisithe/rothaithe agus feithiclí le chéile a mharcáil go soiléir le go mbeidh tiománaithe agus coisithe/rothaithe araon in ann iad a shainaitheint.
- ### Tréscailteacht
- Bíonn tionchar ag roinnt fachtóirí ar thréscailteacht lena n-áirítear leagan amach an fhoirgnimh, leagan amach na mbóithre, bacanna siar, páirceáil agus tírdhrechtú agus tá gá le cur chuige comhtháite chun tréscailteacht mhaith a bhaint amach.
- ### Soilsiú
- Cruthaíonn soilsiú timpeallacht shlán agus tharraingteach. Is féidir le soilsiú a bheith ina fhoinse truaillithe freisin agus ba chóir é a dhearadh chun doirteadh amach lasmuigh den láithreán a dhíchur agus a laghdú.
 - Díspreagfar rabhcháin, soilse cuardaigh, soilse caochadh, soilse gealánacha nó soilse ag athrú déine.
 - Níor cheart soilsiú a úsáid ar bhealach a chuirfeadh isteach ar ghluaiseacht shábháilte feithiclí nó ar loingseoireacht aerárthach.
 - Ba chóir soilsiú a dhíriú ar shiúl ó fhoirgnimh in aice lámhe agus ón mbóthar poiblí.
 - Ba chóir go mbeadh soilsiú i limistéir seirbhíse laistigh de theorainneacha clós seirbhíse.
- Ba chóir go mbeadh soilsiú slándála teoranta do bhealaí isteach agus do limistéir choisithe agus níor cheart go mbeadh sé ag gobadh amach ar an mbóthar poiblí.
 - Ba cheart bealaí isteach agus bealaí isteach do choisithe a shoilsiú go cuí.
- ### Limistéir Luchtaithe/Seirbhíse
- Ba cheart bána lódála agus limistéir dugaí seirbhíse a shuíomh ar chúl nó ar thaobh foirgnimh nuair is féidir, amach ó phríomhbhealach isteach an fhoirgnimh, nó ó limistéir atá sách sofheicthe.
 - Nuair is féidir, ba chóir limistéir seirbhíse, lódála, gineadóra agus stórála dramhaíola a bheith faoi iamh laistigh den fhoirgneamh.
 - Ba chóir go ndéanfaí scagadh cuí ar limistéir lódála agus seirbhíse seachtracha.
- Ba chóir limistéir lódála a dhearadh chun freastal ar ainliú feithiclí ar an láithreán Dramhaíl/Athchúrsáil
 - Ba chóir go mbeadh gach limistéir dramhaíola agus athchúrsála clúdaithe/faoi iamh agus a bheith clúdaithe go cuí ón ngaoth agus ón bpobal amharc.
- ### Stórtha agus Struchtúir Choimhdeacha
- Ba chóir sadhlais agus struchtúir choimhdeacha a fholú oiread agus is féidir agus iad a shuíomh ar thaobhanna agus ar chúl foirgneamh.
- Nuair is féidir ba chóir go mbeadh na hábhair a úsáidtear chun sadhlanna agus struchtúir choimhdeacha a thógáil ar aon dul le an foirgneamh.
- ### Stóráil (Gléasra, Ábhair, Innealra)
- Ba chóir stóráil gléasra, ábhar agus innealra a chur in áirithe ar chúl foirgneamh chun iad a laghdú
- ### tionchar amhairc.
- ### Socraigh Déanann
- Cuidíonn cúlchistí le leanúnachas amhairc a bhunú agus cabhraíonn siad le sráid-dreacha

tarraingteacha a chruthú, go ginearálta:

- Ba cheart íosmhéid 10 m siar a chuimsítear le tírdhrechtú crua agus bog a chur ar fáil idir líne tógála gach foirgnimh atá buailte le príomhbhóthar. Féadfar é seo a laghdú, ach go ginearálta ní lú

ná 7m socraithe siar, ar bhóithre inmheánacha.

- Ba cheart go soláthródh an t-aischur limistéar maolánach tírdhrechtaithe agus níor cheart é a úsáid le haghaidh páirceáil nó le haghaidh gníomhaíochta nó fógraíochta eile a bhaineann le gnó.

Comharthaíocht

Ba chóir go mbeadh dearadh cuí ar gach comhartha ionas go mbeidh siad ag teacht le carachtar an cheantair.

- Ba chóir go dtógfaí gach comharthaíocht le pailéad ábhar atá comhsheasmhach le príomhábhar agus le carachtar ailtireachta an fhoirgnimh atá ann.
- Níor cheart go mbainfeadh ábhair, suíomh, méid, dath, airde, soilsiú scála agus treoshuíomh na comharthaíochta taitneamhacht amhairc an cheantair.

• Ní cheadófar ach aon chomhartha ‘sainaitheanta’ aonair amháin in aghaidh an aonaid chun an iomarca comharthaíochta a sheachaint. Ba cheart comharthaí breise faisnéise agus treorach a íoslághdú.

I gcás ina bhfuil aonaid iolracha ag foirgnimh ní cheadófar ach comhartha ‘sainaitheanta’ amháin a sheasann dó.

• Dímholfar na comharthaí seo a leanas: Comharthaí a fhógraíonn táirgí nó seirbhísí ginearálta, Comharthaí beochana, gluaiseachta, gealánacha, rothlaithe nó astaithe fuaimne, Cláir fhógraí, Comharthaí nó comharthaí atá suite ar dhíon os cionn airde an fhoirgnimh, Sciatháin soilsithe go himmheánach, Inathraithe

comharthaí teachtaireachta, comharthaí cuaille agus comharthaí Balla.

Ealaín Phoiblí

• Spreagtar dealbha lasmuigh, saothar ealaíne cuí, agus gnéithe speisialta ailtireachta agus tírdhreacha i bhforbairt suíomhanna aonair agus mar ghnéithe laistigh de limistéir phoiblí eastát. Cuidíonn gnéithe den sórt sin bhunú agus a neartú féiniúlacht amhairc agus ómós áite.

Inbhuanaitheacht

• Ba chóir go mbainfeadh dearadh agus treoshuíomh foirgneamh leas as coinníollacha aeráide áitiúla ag baint leasa as an ngrianghráf agus as solas an lae.

• Tá gá le cur i bhfeidhm SuDS le linn na céime deartha de gach forbairt.

• Ba chóir straitéisí cuí caomhnaithe fuinnimh a úsáid i ndearadh foirgneamh lena n-áirítear cruth foirgnimh, mais, treoshuíomh agus rogha ábhar

Treoshuíomh Foirgníochta agus Éadanas Bóthair

• Ba chóir go gcosnódh agus go bhfeabhsódh suíomh agus treoshuíomh foirgneamh radhairc agus caol-léargais atá ann cheana féin, go mbainfí an úsáid is fearr is féidir as solas na gréine agus uillinneacha, go bhfeabhsódh sé carachtar na bhfoirmeacha talún agus na gnéithe suímh atá ann cheana féin, agus go neartódh sé an gaol idir foirgnimh.

• Ba chóir go gcruthódh leagan amach na bhfoirgneamh spásanna poiblí ardchaighdeáin le leibhéal ard faireachais éighníomhacha.

Mórhlúthú agus Foirm

• Spreagfar dearadh foirgneamh comhaimseartha. Ba chóir cóireálacha ailtireachta comhaimseartha, ábhair agus bailchríocha a ionchorprú i ngach gné de dhearadh foirgneamh.

• Ba chóir foirgnimh i réimsí tionsclaíochta agus gnó ginearálta a dhearadh ar bhealach atá comhsheasmhach le foirgnimh in aice láimhe i dtéarmaí airde agus scála.

• Sa chás go bhfuil ceantair chónaithe in aice le páirceanna tionsclaíochta agus gnó ba chóir aird a thabhairt ar airde laghdaithe ag an gcuid in aice leis an suíomh chun an chodarsnacht agus an tionchar idir an dá limistéar a laghdú.

- Ba chóir foirgnimh mhonailiotacha a sheachaint. Ba cheart mais na bhfoirgneamh mór a bhriseadh ina ngrúpaí de chnuasaigh nó ina bhfochodanna nuair is féidir chun an scála a fheictear a laghdú.
- Spreagfar meascán de chineálacha foirgneamh ó aonaid ghorlainne go haonaid mhóra.
- Ba chóir go mbeadh dearadh foirgneamh chomh solúbtha agus chomh nuálaíoch agus is féidir chun freastal ar riachtanais athraitheacha na n-áititheoirí agus a bpróisis.

Dealramh agus Ábhair Foirgníochta agus Pailéad Dathanna

- Ba chóir go mbeadh ábhair thógála taitneamhach ó thaobh aeistéitiúil agus marthanach.
- Ba chóir go mbeadh baint amhairc ag gach foirgneamh lena chéile agus ba chóir go mbeadh úsáidí ag teacht le húsáidí cóngaracha.
- Cuidíonn gnéithe ailtireachta comhchosúla cosúil le cruthanna fuinneoige, foirmeacha dín, ábhair chomhchosúla, dathanna agus uigeachtaí chun leanúnachas amhairc a bhaint amach.
- Ba chóir foirgnimh ar scála daonna a spreagadh.

Dealramh

- Ba chóir go mbeadh foirgnimh suite laistigh de shuíomhanna tírdhreachaithe le plásanna/spásanna poiblí ar ardchaighdeán déanta ag foirgnimh ar ardchaighdeán.
- Spreagfar foirgnimh shuntasacha ag láithreacha straitéiseacha chun feidhmiú mar phointí fócasacha.

- Ba chóir go mbeadh foirgnimh inléite; is féidir é seo a bhaint amach go páirteach trí shuíomh gach urláir i ndearadh an chraiceann sheachtraigh a chur in iúl trí úsáid a bhaint as teicníochtaí cosúil le sraitheadh, gnéithe struchtúracha sainiúla, nó ábhair thógála a athrú. Is féidir le cúrsaí crios, nó bannaí cothrománacha eile nó dathanna codarsnacha, agus/nó ábhair freisin inléiteacht an fhoirgnimh a bhaint amach.

Aghaidheanna

- Spreagtar aghaidheanna le leibhéal ard spéise ó thaobh amhairc de.

- Ba chóir go bhfeabhsódh carachtar taobh amuigh na bhfoirgneamh carachtar an cheantair agus eispéireas coisithe/rothaithe agus tiománaithe.
- Is féidir aghaidheanna ‘cairdiúla’ a bhaint amach trí úsáid a bhaint as dromchlaí balla maisiúla agus ábhair thírdhreacha, as ábhair mhodúlacha ar nós brící agus cloch agus fuinneoga a thaispeánann taitneamhachtaí agus gníomhaíochtaí laistigh.
- Ní chuidíonn fairsinge móra de bhallaí bána agus de ghloine scátháin le aghaidheanna cairdiúil a chruthú agus ba chóir iad a sheachaint nuair is féidir.
- Ba chóir leanúnachas amhairc a bhaint amach trí úsáid a bhaint as dathanna balbhaithe.
- Go ginearálta, ba chóir úsáid dathanna dorcha a chur in áirithe do bhun na bhfoirgneamh agus dathanna níos éadroime á n-úsáid do na leibhéil uachtaracha.

Díondhreach

- Ba chóir go gcuirfeadh na díonta le leanúnachas amhairc na bpáirceanna gnó agus na gceantar tionsclaíochta.

- Ba chóir go mbeadh gnéithe dín simplí i bhfoirm agus leanúnach.
- Spreagtar línte cothrománacha agus droimneacha.
- Ní mholfar díonta cothroma, gabhail éadain agus mansaird.
- Ba chóir múcháin sceite, simléir agus gaothairí a chomhtháthú leis an bhfoirgneamh, agus iad lonnaithe ar chúl nó ar thaobh foirgnimh de rogha, agus iad a bheith folaithe agus daite mar is cuí chun teacht le dearadh foriomlán an fhoirgnimh atá ann.

Trealamh Teileachumarsáide agus Aeróga

- Ba chóir trealamh atá suite ar an díon a dhearadh le cumasc isteach ina fhoirgneamh ósta. Ba chóir trealamh díon-suite a bheith le feiceáil os comhair na spéirlíne a phéinteáil chun a bheith ag teacht leis an gcúlra spéir mar a fheictear air ó bhóithre agus ó fhoirgnimh in aice láimhe.

- Go ginearálta ní cheadófar seomraí gléasra atá suite ar dhíon. Ba cheart plandaí den sórt sin a chomhtháthú le dearadh foriomlán na bhfoirgneamh.

- Ba chóir trealamh balla a chur suas chomh sruthach agus is féidir go teicniúil leis an bhfoirgneamh agus níor chóir go sínfeadh sé os cionn líne dín an fhoirgnimh.

- Ba chóir go mbeadh scagadh áirgiúlachta comhdhéanta d'ábhair mharthanacha. Gach líne fóntais (lena n-áirítear cumhacht agus teileafón línte) a shuiteáil faoin talamh nuair is féidir. Trealamh Gréine, Fóntais, Leictreach agus Meicniúla

- Ní mór gach aonad leictreach, gáis, meicniúla atá suite ar thalamh, ar fhoirgneamh nó ar dhíon, agus gairis chomhchosúla a bheith suite i gceart chun mífheiceálacht nó saincheistanna sábháilteachta a d'fhéadfadh a bheith ann a sheachaint agus ní mór iad a scagadh go cuí ar bhealach atá ag teacht le dearadh an fhoirgnimh atá ann.

- Ní fhéadfar aon trealamh teasa (seachas gréine), aerchóirithe, leictreach nó eile a shuiteáil ar dhíon aon fhoirgnimh nó struchtúir mura bhfuil sé folaithe le hábhair atá ag teacht leis an bpríomhábhar tógála lasmuigh (b'fhéarr mar an gcéanna).

- Níor cheart fostáisiúin leictreachais a cheadú ar spás oscailte poiblí.

- Ba chóir go mbeadh fostáisiúin leictreachais suite ag leibhéal na talún.

- Ba cheart dabhcha ola, fostáisiúin, méadair gháis agus seomraí seirbhíse eile a scagadh agus níor cheart go mbeidís le feiceáil ó bhóithre poiblí.

Iontrálacha Tógála

- Ba chóir go mbeadh príomhbhealaí isteach inléite go soiléir trí úsáid a bhaint as ábhair agus scála cuí.

- Ba chóir go mbeadh bealaí isteach inléite go soiléir.

- Ba chóir bealaí isteach a dhearadh le léamh mar limistéir chodarsnacha ar aghaidh foirgnimh agus iad dírithe i dtreo

spásanna poiblí, an príomhbhóthar nó tiomáint inmheánach feithicle

Páirceáil

- Ba chóir limistéir pháirceála a dhearadh chun gluaiseacht sábháilte agus áisiúil feithiclí a sholáthar agus srian a chur le coinbhleachtaí feithiclí/coisithe.

- Níor cheart go mbeadh páirceáil dromchla i gceannas ar leagan amach na forbartha agus ba chóir é a dhearadh mar chuid lárnach de gach foirgneamh.

- Spreagtar socruithe nuálaíocha pháirceála gluasteán lena n-áirítear páirceáil íoslaigh/leath-íoslaigh agus páirceáil faoi chroit chun an tionchar amhairc a íoslaghdú.

- Ba chóir limistéir pháirceála a fholú go cuí agus a dtionchar amhairc a mhaolú le húsáid plandála

agus gnéithe tírdhreacha.

- Nuair is seomraí taispeántais iad foirgnimh taobh le bóthar, níor cheart go mbeadh páirceáil ar bith os comhair an líne tógála. Seachas sin, ba cheart páirceáil ar aghaidh foirgneamh a theorannú do pháirceáil cuairteoirí amháin.

- Ba chóir go mbeadh dromchla leath-thréscoilteach ag limistéir pháirceála agus go n-ionchorpraítear prionsabail SuDS.

- Ní spreagtar réimsí móra pháirceála agus ba chóir iad a bhriseadh isteach i modúil níos lú briste ag fásra/tírdhreachú.

- Ba chóir limistéir pháirceála a mhaolánú ón mbóthar le tírdhrechtú, toir chré, leath bhallaí nó sconsaí chun a gcuma a mhaolú.

- Ba chóir páirceáil rothair imleor agus shlán a chur ar fáil (Tábla 12.9).

- Ba cheart páirceáil ghluaisrothair a chur ar fáil laistigh de scéimeanna pháirceála.

- D'fhéadfadh go mbeadh seicphointí ag teastáil ó roinnt áiseanna chun monatóireacht a dhéanamh ar rochtain. Ba cheart tithe cosanta agus botháin slándála a dhearadh agus a shuíomh ar bhealach nach mbeidh ag teacht salach ar ghluaiseachtaí coisithe/rothair ná ina gcúis le trácht scuaine. Ba cheart go mbeadh dearadh na mbothán slándála comhsheasmhach le dearadh ailtireachta an fhoirgnimh atá ann.

Tírdhreachú agus Cóireáil Teorann

- Spreagtar plandáil speiceas dúchasach.
- Feabhas a chur ar charachtar amhairc an cheantair trí chur chun cinn a dhéanamh ar chrainn agus toir eile taobh le teorainneacha cois bóthair.
- Nuair is féidir, ba chóir an fásra atá ann cheana féin a chaomhnú, a fheabhsú agus a ionchorprú sa dearadh tírdhreacha.
- Ba chóir breathnú ar chuma agus ar riachtanais chothabhála roghnú plandaí agus crann.
- Ba chóir go gcuirfeadh cóireálacha teorann san áireamh, nuair is gá, an gá atá le feidhmiú mar mhaoláin torainn go háirithe nuair atá an foirgneamh in aice le bóthar gnóthach nó mótarbhealach.
- Ba chóir úsáid a bhaint as tírdhreachú chun béim a chur ar bhealaí isteach agus ar bhealaí cúrsaíochta do choisithe.
- Ba chóir go mbeadh na teorainneacha atá le feiceáil ón mbóthar poiblí (go háirithe teorainneacha a théann chun tosaigh thar an líne tógála) ar ardchaighdeán ailtireachta.
- Ní cheadófar fálú pailis os comhair aon líne tógála.
- Spreagfar úsáid a bhaint as linnte coinneála mar ghné deartha uirbeach laistigh de pháirceanna gnó chun suíomh an champais a fheabhsú

14.15.2 Moil Chianoibrithe

Tugann an fás ar chianoibriú dinimic nua do chinntí suímh, lena n-áirítear moil chomhoibrithe.

Cuspóir DMSO92 Suíomh na Mol Oibre Cianda

Ba cheart moil oibre cianda a lonnú i lár na mbailte móra agus áitiúla agus i sráidbhailte tuaithe. Ba cheart go mbeadh spásanna neamhspleácha oibre, seomraí cruinnithe agus áiseanna pobail d'úsáideoirí san áireamh sa tsaoráid. Beidh soláthar páirceála rothar agus feithiclí de réir na gcaighdeán atá riachtanach d'fhorbairt oifige.

Cuspóir DMSO93 Úsáid Réadmhaoine Folmha le haghaidh Áiseanna Cianoibrithe

Ba cheart áitribh fholmha/ tearcúsáidte a úsáid le haghaidh áiseanna cianoibre nuair is cuí.

14.15.3 Forbairtí Leathan Spáis

Cruthaíonn forbairtí fairsinge spáis mar aonaid mhóra stórais agus ionaid sonraí fostaíochta ísealdéine i bhformhór na gcásanna. Tacóidh an Chomhairle leis na háiseanna seo ag láithreacha cuí ar bhonn cás ar chás. Níor cheart go mbeadh na háiseanna seo suite ar thailte atá níos oiriúnaí dóibh

forbairtí/áiseanna dianfhostaíochta, atá gar do bhonneagar iompair phoiblí agus limistéir faoi fhoirgnimh inar spreagtar fás dlúth.

Cuspóir DMSO94 Forbairtí Fairsing Spáis

Tá gá le tograí le haghaidh forbairtí fairsinge spáis ar nós ionaid sonraí chun aghaidh a thabhairt ar na nithe seo a leanas:

- Bearta éifeachtúlachta fuinnimh le haghaidh na forbartha chun an lorg carbóin a laghdú chun tacú le Cuspóiranna náisiúnta i dtreo geilleagair ghlan-charbóin, lena n-áirítear giniúint

fuinnimh in-athnuaite

- Méid an éilimh ar fhuinneamh agus cóngaracht do naisc iolracha eangaí straitéiseacha ardvoltais a bhfuil cumas suntasach soláthair leictreachais ar fáil lena n-áirítear limistéir ina bhfuil tiúchan ard gineadóirí leictreachais fuinnimh in-athnuaite
- Infreastruchtúr cuí a bheith ar fáil ar nós leictreachas ardvoltais, cáblaí snáthoptaice, uisce agus fuíolluisce srl. chun tacú le húsáid mar ionad sonraí
- Beartha chun tacú leis an aistriú cóir go geilleagar ciorclach
- Beartha chun téamh ceantair nó gréasáin teasa a éascú nuair a tháirgtear barraíocht teasa
- Cur chuige ardchaighdeán dearaidh i leith na bhfoirgneamh a laghdóidh mais agus tionchar amhairc an chéanna. D'fhéadfadh go mbeadh gá le measúnú tionchair amhairc i gcásanna áirithe, ag brath ar an suíomh sonrath
- Sonraí ar líon na bhfostaithe a luaithe a bheidh siad i bhfeidhm
- Sonraí faoi na leibhéil tráchta chuig agus ón suíomh ag an gcéim tógála agus oibriúcháin
- Fianaise gur chláraigh tú le Comhaontú Lárionad Sonraí Neodrath Aeráide
- Tuarascáil díchoimisiúnaithe a leagann amach straitéis forbartha an tsuímh mura bhfuil agus nuair nach bhfuil an t-ionad sonraí in úsáid a thuilleadh, chun an suíomh a thabhairt ar ais chuig staid infhorbartha sa todhcháí.

14.15.4 Gníomhaíocht Eacnamaíochta Baile

Breathnófar ar thograí forbartha do ghníomhaíochtaí eacnamaíochta baile ar scála beag sa chás go bhfuil an t-iarratasóir ina chónaí ar an teach agus gur féidir a léiriú go bhfuil an ghníomhaíocht bheartaithe faoi réir phríomhúsáid chónaithe na teaghaise. Ní bhreathnófar go fabhrach go ginearálta ar thograí a mbeadh drochthionchar acu ar thaitneamhacht chónaithe an cheantair mar gheall ar mhéadú tráchta, torann, múch, creathadh, deatach, deannach nó boladh. Déanfaidh an tÚdarás Pleanála measúnú ar oiriúnacht an láithreáin chónaithe chun freastal ar an ngníomhaíocht eacnamaíoch baile-bhunaithe atá beartaithe ag féachaint do mhéid agus scála an tsuímh agus an áitribh, gnáthdhlús an limistéir, infhaighteacht páirceáil shábháilte ghluaisteán agus an méid ginearálta. comhoiriúnacht nádúr na húsáide le comhthéacs an tsuímh. De ghnáth ceadófar gníomhaíocht eacnamaíoch baile ar bhonn gearrthéarmach nó sealadach le gur féidir measúnú leanúnach a dhéanamh ar aon tionchar a bheidh ag an ngníomhaíocht ar thaitneamhacht chónaitheach.

Cuspóir DMSO95 Gníomhaíochtaí Eacnamaíochta Baile

Gníomhaíochtaí eacnamaíochta baile a cheadú nuair a bhíonn an ghníomhaíocht bheartaithe faoi réir phríomhúsáid chónaithe na teaghaise agus nach mbíonn tionchar diúltach aici ar thaitneamhacht chónaithe reatha an limistéir trí thrácht, torann, múch, creathadh, deatach, deannach nó boladh méadaithe.

Cuspóir DMSO96 Gníomhaíochtaí Eacnamaíochta Baile (Sealadach)

Gníomhaíocht eacnamaíoch baile a cheadú ar bhonn gearrthéarmach nó sealadach le gur féidir measúnú leanúnach a dhéanamh ar aon tionchar a bheidh ag an ngníomhaíocht ar thaitneamhacht chónaithe, nuair is gá.

14.15.5 Forbairt Miondíola

Is minic a bhíonn fócas sóisialta agus sibhialta ag miondíol i gcomharsanachtaí agus sráidbhailte áitiúla. Ba cheart go mbainfeadh forbairtí dá leithéid dearadh ardchaighdeán amach. Ba chóir iad a dhearadh agus a mhéid le bheith oiriúnach ó thaobh scála de maidir leis an dobharcheantar pleanáilte. Tá sé i gceist go bhfreastalóidh ionaid áitiúla agus sráidbhailte tuaithe ar riachtanais laethúla siopadóireachta agus seirbhíse na gceantar máguaird agus go ginearálta beidh siad beag ó thaobh scála de. Agus é ag déileáil le hiarratais sna hionaid áitiúla

seo ba chóir go dtógfadh aon anailís aird ar threochtaí siopadóireachta athraitheacha, ar chúinsí sóisialta agus eacnamaíocha an cheantair agus ar an straitéis mhiondíola i gCaibidil 7.

14.15.5.1 Critéir Mhiondíola

Beidh iarratais ar fhorbairt miondíola nua de réir na gceanglas atá leagtha amach i gCaibidil 7. Cuspóir DMSO97 Forbairt Miondíola Nua a Sholáthar

Beidh soláthar forbartha miondíola nua i gcomhréir le Straitéis Mhiondíola Fhine Gall i gCaibidil 7.

Cuspóir DMSO98 Ról agus Feidhm an Ionaid Mhiondíola

Beidh forbairt mhiondíola ag teacht le ról agus feidhm an ionaid mhiondíola agus de réir scála agus cineál an mhiondíola a shainaithnítear don láthair sin.

Cuspóir DMSO99 Measúnú Tionchair Miondíola

Ba cheart go mbeadh forbairt mhiondíola i gcomhréir leis an gculpóir bunúsach chun tacú le beogacht agus le hinmharthanacht an ionaid mhiondíola agus caithfidh sé a léiriú go bhfuiltear ag cloí leis an gcur chuige seicheamhach. Déanfar breithniú cúramach ar mholtaí chun aonaid mhiondíola a chónascadh. Éilítear ar thograí móra miondíola (os cionn 1,000 méadar cearnach) Measúnú Tionchair Miondíola (RIA), Measúnú Tionchair Iompar (TIA) agus Scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí a sholáthar, de réir mar is cuí.

14.15.5.2 Cineálacha Forbartha Miondíola

a. Asraonta mearbhia/ béile le tabhairt leat

Tá an poitéinseal ag asraonta mearbhia suaitheadh, nús agus baint ó thaitneamhachtaí ceantair agus mar sin, déanfar breithniú cúramach ar thograí le haghaidh asraonta nua nó sínte.

Cuspóir DMSO100 Asraonta mearbhia/ béile le tabhairt leat

Déanfar rialú docht ar thograí forbartha le haghaidh mearbhia/asraonta beir leat agus caithfidh gach togra dá leithéid aghaidh a thabhairt ar na nithe seo a leanas:

- Tionchar carnach asraonta mearbhia ar thaitneamhachtaí ceantair.
- Tionchar na forbartha a bheartaítear ar an meascán reatha d'úsáidí talún agus gníomhaíochtaí i gceantar.
- Uaireanta oscailte/oibríochta na háise.
- Suíomh gaothairí agus seirbhísí seachtracha eile agus a dtionchar ar thaitneamhachtaí tadhlach ó thaobh torainn/boladh/tionchair amhairc.

Cuspóir DMSO101 Suíomh Asraonta Mearbhia

Breithniú cúramach a dhéanamh ar oiriúnacht agus suíomh na n-asraonta mearbhia i gcóngarach na scoileanna agus, nuair a mheastar é a bheith cuí, srian a chur le hoscailt asraonta mearbhia/beirlín nua gar do scoileanna chun sláinte agus folláine na scoile a chosaint. leanaí ag dul.

b. Stáisiúin Peitрил

D'fhéadfadh stáisiúin pheitрил, cé go bhfuil gá leo, suaitheadh, nús a chur faoi deara agus baint ó thaitneamhachtaí ceantair agus mar sin, déanfar breithniú cúramach ar thograí le haghaidh asraonta nua nó sínte. Go ginearálta ní spreagfar stáisiúin mhótarbhreosla laistigh de chroílímistéar miondíola na n-ionad uirbeach nó i gceantair thuaithe.

Cuspóir DMSO102 Stáisiúin Peitрил

Tabharfaidh tograí forbartha do stáisiúin peitрил aghaidh ar na nithe seo a leanas:

- Ní mór do thograí forbartha a léiriú nach mbainfidh torann, trácht, cur isteach amhairc, múch agus boladh go míchuí ó thaitneamhachtaí an cheantair agus go háirithe ó úsáidí fogaire talún ar nós forbairt chónaithe.
- Ba chóir go mbeadh stáisiúin bhreosla mhótair deartha ar ardchaighdeán agus go mbeadh siad comhtháite leis an timpeallacht thógtha mórthimpeall. I lárionaid uirbeacha, áit ar dócha go mbeadh tionchar suntasach ag an bhforbairt ar charachtar stairiúil nó ailtireachta an cheantair, d'fhéadfadh sé nach nglacfar le húsáid dearáí agus comharthaíocht chorparáideach chaighdeánach.
- Ba cheart soilsiú réamhchúirteanna, lena n-áirítear soilsiú ceannbhrait, a chuimsiú laistigh den láithreán agus níor cheart go gcuirfí isteach ar thaitneamhachtaí an cheantair.
- Ba chóir go mbeadh an siopa réamhchúirt deartha ionas go mbeidh rochtain air de chois agus ar rothair, le rochtain cheart d'fheithiclí seachadta. Ba chóir gnéithe sábháilteachta cúrsaíochta agus páirceála laistigh de chúirt an stáisiúin a chur san áireamh go hiomlán. Ba cheart gníomhaíochtaí miondíola a theorannú d'achar urláir an tsiopa, ach amháin i gcás breosla baile a dhíol, i gcás ina bhféadfadh roinnt stórála seachtrach a bheith ceadaithe.
- Ba cheart díol earraí miondíola ó stáisiúin peitрил a theorannú d'earraí áise agus é a cheadú mar áis choimhdeach ar mhionscála amháin. Ní sháróidh spás urláir glan siopa stáisiún breosla 100 méadar cearnach. Nuair a lorgaítear cead do spás urláir miondíola níos mó ná 100 méadar cearnach, beidh feidhm ag an gcur chuige seicheamhach maidir le forbairt miondíola.
- Féadfar ceardlanna do mhionseirbhísí (m.sh. athrú bonn, deisiúcháin pollta, athrú ola) a cheadú i gcúinsí nach mbeadh drochthionchar acu ar oibriú phríomhúsáid an stáisiúin peitрил agus ar thaitneamhachtaí áitiúla, go háirithe maidir le cóngarachacht d'áitribh nó ceantair chónaithe in aice láimhe.
- Déanfar stáisiúin bhreosla mhótair agus limistéir seirbhíse cóngarach don ghréasán Bóithre Náisiúnta a mheas maidir leis na Treoirlínte um Pleanáil Spáis agus Bóithre Náisiúnta d'Údaráis Phleanála RCPRÁ, 2012.

c. Trádstóráil Miondíola

Déanfar rialú docht ar an raon earraí a dhíoltar i bpáirceanna miondíola reatha agus in aon pháirceanna amach anseo agus beidh siad teoranta d'earraí toirtiúla tí nó d'earraí nach bhfuil iniompartha ag custaiméirí a bhíonn ag taisteal ar shiúlóid, ar rothar nó ar bhus (Féach larscríbhinn

1 de na Treoirlínte Pleanála Miondíola (2012) le haghaidh sainmhínte ar earraí toirtiúla). Níor cheart go sáródh táirgí coimhdeacha 20 % de ghlanaspás urláir miondíola iomlán an aonaid mhiondíola ábhartha. I lár na mbailte agus na sráidbhailte, ba chóir go mbeadh méid agus scála na bhforbairtí trádstórála miondíola nua go léir ag teacht le carachtar an cheantair. Díreofar an t-éileamh ar ollstóráil miondíola agus/nó páirceanna miondíola nua isteach sna tailte criosaithe 'MC' Mór-Lár an Bhaile de na láithreacha miondíola d'ord níos airde Leibhéal 2 agus isteach sa chríosú 'RW' Trádstórais Miondíola, b'fhéarr, ar an gcéad dul síos, a chomhdhlúthú na cnuasaigh trádstórais miondíola agus/nó páirceanna miondíola atá ann cheana féin.

Cuspóir DMSO103 Trádstóráil Miondíola

Ná ceadaigh trádstóráil mhiondíola ach ar thailte atá criosaithe chun na críche seo (RW) nó Lárionad Mórbhailte (MC) agus nuair a bhíonn gá soiléir bunaithe ar fhianaise lena leithéid

d'úsáidí. Ina theannta sin, beidh ar mholtaí cloí le cuspóirí alt 7.5.4 Miondíol, de Chaibidil 7 den Phlean seo.

14.15.6 Forbairt Talmhaíochta

D'fhéadfadh tionchar ollmhór a bheith ag forbairtí talmhaíochta ar an gcomhshaol agus ar an tírdhreach. Tá foirm thraidisiúnta na bhfoirgneamh talmhaíochta ag dul as feidhm le teacht chun cinn modhanna tógála agus raon níos leithne ábhar. Tá cuma foirgnimh thionsclaíocha ar roinnt foirgneamh feirme nua agus mar gheall ar a scála agus a mais is féidir leo tionchar tromchúiseach amhairc a bheith acu.

Cuspóir DMSO104 Foirgnimh Talmhaíochta

I dtógáil agus i leagan amach foirgneamh talmhaíochta, éilíonn an Chomhairle go ndéanfaí foirgnimh a lonnú chomh neamhfheiceálach agus is féidir agus go ndéanfaidh na bailchríocha agus na dathanna a úsáidtear an fhorbairt a chumasc lena dtimpeallacht.

Glacann an Chomhairle leis go bhfuil gá le foirgnimh talmhaíochta agus oibreacha gaolmhara (ballaí, sconsaí, geataí, bealaí isteach, clóis etc.) a bheith feidhmiúil, ach beidh orthu a bheith báúil lena dtimpeallacht ó thaobh scála, ábhar agus bailchríocha. Ba cheart go mbainfeadh foirgnimh leis an tírdhreach agus ní leis an spéirdhreach. Go traidisiúnta baineadh é seo amach trí dhíon a bheith níos dorcha ná na ballaí.

Cuspóir DMSO105 Dearadh Foirgneamh Talmhaíochta

Dathanna cuí dín is ea liath dorcha, donn dearg-dhonn nó glas dorcha. Sa chás go n-úsáidtear cumhdach ar an taobh amuigh d'fhoirgnimh feirme, beidh gá le dathanna dorcha (glas dorcha, dearg nó liath b'fhearr) le bailchríocha neamhlíonrach. Spreagtar grúpáil foirgneamh talmhaíochta chun a dtionchar iomlán a laghdú ar mhaithe le taitneamhacht.

Cuspóir DMSO106 Measúnú ar Fhorbairt Talmhaíochta

Smaoineamh ar shábháilteacht tráchta, rialú truaillithe, agus cóireáil shásúil ar eisiltigh, boladh agus torann agus measúnú á dhéanamh ar fhorbairt talmhaíochta. Déanfar foráil chuí maidir le dramhaíl leachtach agus soladach a dhiúscairt. Ina theannta sin, beidh méid agus foirm foirgneamh agus a mhéid is féidir iad a chomhtháthú leis an tírdhreach, ina bhfachtóirí a rialóidh inghlacthacht nó eile na forbartha sin.

14.15.7 Tionscal Eastóscach

Cuspóir DMSO107 Tograí Tionscal Eastóscach

Beidh aird ag tograí le haghaidh forbartha den sórt sin ar na nithe seo a leanas:

- Alt 261 agus Alt 261A den Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú).
- Treoirlínte 2004 na Roinne Comhshaoil, Oidhreachta agus Rialtais Áitiúil maidir le Cairéil agus Gníomhaíochtaí Coimhdeacha.
- Treoirlínte an EPA um Bainistíocht Comhshaoil sa Tionscal Eastóscach 2006.
- Nuair a d'fhéadfadh tionchar a bheith ag forbairtí eastóscacha ar oidhrecht seandálaíochta nó ailtireachta, tabharfar aird ar Threoirlínte Caomhnaithe Ailtireachta 2004 an RCORÁ agus ar an gCód Cleachtas Seandálaíochta 2002 agus measúnú á dhéanamh ar iarratais phleanála agus ar riachtanais an Phlean Forbartha seo.
- Sa chás go bhféadfadh forbairt eastóscach cur isteach go mór ar an gcomhshaol nó ar shuíomh nó ar shuíomhanna Eorpacha, tabharfar aird ar threoirlínte EIA agus ar Mheasúnú Cuí ar Phleananna agus ar Thionscadail, ar Threoir d'Údarás Phleanála, DEHLG, 2009 agus ar riachtanais an Phlean Forbartha seo.
- Ba cheart tagairt a dhéanamh freisin do na Treoirlínte Oidhreachta Geolaíochta don Tionscal

Eastóscach 2008.

- Tionchar amhairc na forbartha, cuirfear isteach measúnú mionsonraithe tírdhreacha agus amhairc.
- Cuirfear isteach scéim athshlánaithe agus iarchúraim don suíomh nuair a thréigeann / nuair a ídítear acmhainn. Ba cheart go n-áireofaí ar na sonraí atá le cur isteach tuarascáil le pleananna agus línóchtaí coda, ina sonraítear na nithe seo a leanas:
 - o Cóireáil chríochnaithe agus dromchla/tírdhreacha réamh-mheasta (gach céim agus an tochailt iomlán),

- o Cáilíocht agus riocht barrithir agus ró-ualach,
- o Oibreacha athshlánaithe molta,
- o Cineál agus suíomh aon fhásra molta,
- o An modh maoinithe molta agus seachadta oibreacha athchóirithe/athchóirithe etc.

Nóta: Ina theannta sin, beidh gá le banna chun athchóiriú cuí a dhéanamh ar an suíomh. Beidh an banna seo treoirnasctha.

14.16 Aerfort Bhaile Átha Cliath

(Ba cheart an chuid seo a léamh i gcomhar le Caibidil 8 Aerfort Bhaile Átha Cliath)

Tá Aerfort Bhaile Átha Cliath thar a bheith tábhachtach do gheilleagar na hÉireann agus feidhmíonn sé mar an príomh-thairseach idirnáisiúnta do thrádáil, infheistíocht isteach agus turasóireacht. Cuireann an t-aerfort go príomha le ceann de na leibhéil nascachta is airde ar an mór-roinn ag Éirinn i gcomparáid le méid a daonra agus a eacnamaíocht. Agus líon na bpaisinéirí tuartha go sroichfidh 40 milliún duine in aghaidh na bliana faoi 2030, tá fás inbhuanaithe an aerfoirt ríthábhachtach. Éileoidh sé seo cothromaíocht a bhaint amach idir roinnt príomhcheisteanna mar athrú aeráide, soláthar bonneagair agus rannpháirtíocht pobail agus ag an am céanna a chinntiú go gcosnaítear príomhfheidhm oibriúcháin iompair an aerfoirt. Soláthraíonn Plean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath 2020 straitéis nuashonraithe maidir le fás leanúnach Aerfort Bhaile Átha Cliath i gcomhréir leis an mbeartas ábhartha eitlíochta, pleanála agus comhshaoil laistigh de chomhthéacs creata fáis inbhuanaithe. Cuspóir DMSO108 LAP Aerfort Bhaile Átha Cliath

Tabharfaidh gach forbairt bheartaithe laistigh d'Aerfort Bhaile Átha Cliath aird ar na haidhmeanna agus na cuspóirí straitéiseacha atá sonraithe i bPlean Ceantair Áitiúil Aerfort Bhaile Átha Cliath 2020 nó in aon PCÁ nó síneadh air sin ina dhiaidh sin.

14.16.1 Torann Aerfoirt

Léiríonn Tábla 14.15 na ceithre chrios torainn aerárthaigh agus an cuspóir gaolmhar do gach crios mar aon le léiriú ar an nochtadh torainn ionchasach ó oibríochtaí ag Aerfort Bhaile Átha Cliath. Tá na criosanna bunaithe ar leibhéil fhéideartha nochta torainn de bharr go n-úsáideann an t-aerfort an rúdbhealach nua thuaidh nó an deiscirt atá ann cheana le haghaidh teacht isteach nó imeacht.

Tábla 14.15 Criosanna Torainn Aerárthaí

Tásc Crios ar Nochtadh Féideartha Torainn le linn Oibríochtaí Aerfoirt

$D \geq 50$ agus < 54 dB LAeq, 16 uair agus ≥ 40 agus $<$

48 dB Loíche Forbairtí torann-íogair a d'fhéadfadh tionchar a bheith ag torann aerárthaigh a aithint agus aon fhorbairtí cónaithe níos mó a aithint i gcóngar na gcosán eitilte a fhreastalaíonn ar an Aerfort chun úsáid talún cuí a chur chun cinn agus chun cúngú a aithint. Is dócha go nglacfar le gach forbairt torann-íogair laistigh den chrios seo ó thaobh torainn de. Ní gnách go ndiúltofaí d'iarratas gaolmhar ar fhorais torainn, ach i gcás go bhfuil an fhorbairt faoi stiúir chónaitheach agus go bhfuil úsáidí neamhchónaitheacha íogaire i gceist leis, nó go

bhfuil 50 aonad cónaithe nó níos mó inti, d'fhéadfadh go mbeadh gá don iarratasóir a léiriú go bhfuil dearadh maith fuaimiúil ann. le leanúint. Moltar d'iarratasóirí sainchomhairle a lorg.

$C \geq 54$ agus < 63 dB LAeq, 16 uair agus ≥ 48 agus $<$

55 dB Loíche Chun forbairt atá íogair ó thaobh torainn a bhainistiú i gceantair ina bhféadfadh torann aerárthaigh cur isteach ar chodladh agus crá, agus a chinntiú, nuair is cuí, go bhfuil insliú torainn ionchorpraithe laistigh den limistéar.

Forbairt Níl forbairt íogair torainn sa chrios seo chomh hoiriúnach ó thaobh torainn de ná mar atá i gCrios D. Ní mór measúnú torainn a dhéanamh chun dearadh maith fuaimiúil a léiriú.

Caithfidh an measúnú torainn a léiriú go gcomhlíonfar na treoirlínte torainn inmheánacha ábhartha. D'fhéadfadh go mbeadh gá le bearta inslithe torainn. Ní mór measúnú torainn a dhéanamh ar limistéar taitneamhachta seachtrach sa chás go bhfuil spás taitneamhachta seachtrach intreach do dhearadh na forbartha.

Ba chóir go ndéanfaí breithniú sonrath sa mheasúnú seo ar an timpeallacht fhuaimiúil laistigh de na spásanna sin de réir mar is gá ionas gur féidir taitneamh a bhaint astu mar a bhí beartaithe. Go hidéalach, ba cheart leibhéil torainn i spásanna taitneamhachta seachtracha a dhearadh chun na leibhéil torainn is ísle indéanta a bhaint amach. Moltar go láidir d'iarratasóirí sainchomhairle a lorg.

$B \geq 54$ agus < 63 dB LAeq, 16 uair agus ≥ 55

dB Loíche Forbairt atá íogair ó thaobh torainn a bhainistiú i gceantair ina bhféadfadh torann aerárthaigh a bheith ina chúis le crá agus suaithheadh codlata, agus a chinntiú go gcuirtear insliú torainn san áireamh san fhorbairt. Níl forbairt íogair torainn sa chrios seo chomh hoiriúnach ó thaobh torainn de ná mar atá i gCrios C. Ní mór measúnú torainn a dhéanamh chun dearadh maith fuaimiúil a léiriú.

Ní mór bearta inslithe torainn dea-dheartha a ionchorprú san fhorbairt chun na treoirlínte torainn inmheánacha ábhartha a chomhlíonadh. Ní mór measúnú torainn a dhéanamh ar limistéar taitneamhachta seachtrach sa chás go bhfuil spás taitneamhachta seachtrach intreach do dhearadh na forbartha. Ba chóir go ndéanfaí breithniú sonrath sa mheasúnú seo ar an timpeallacht fhuaimiúil laistigh de na spásanna sin de réir mar is gá ionas gur féidir taitneamh a bhaint astu mar a bhí beartaithe. Go hidéalach, ba cheart leibhéil torainn i spásanna taitneamhachta seachtracha a dhearadh chun na leibhéil torainn is ísle indéanta a bhaint amach. Ní mór d'iarratasóirí sainchomhairle a lorg.

$A \geq 63$ dB LAeq, 16 uair agus/nó ≥ 55 dB Loíche Chun cur i gcoinne soláthar nua d'fhorbairt chónaithe agus úsáidí torann-íogaire eile. D'fhéadfadh go mbeadh gach forbairt torann-íogair laistigh den chrios seo nochta do leibhéil arda torainn aerárthaigh, rud a d'fhéadfadh a bheith díobhálach don tsláinte nó do-ghlactha ar bhealach eile. Diúltófar do sholáthar forbairtí torann-íogaire nua.

Nótaí:

- Ciallaíonn 'Dea-Dhearadh Fuaimiúil' prionsabail an mheasúnaithe agus an dearaidh a bhfuil cur síos orthu in ProPG: Pleanáil & Torann – Forbairt Chónaithe Nua, Bealtaine 2017;
 - Ba chóir go leanfadh Taitneamhacht Inmheánach agus Seachtrach agus dearadh beart inslithe torainn an treoir a thugtar i gCaighdeán na Breataine BS8233:2014 'Treoir maidir le insliú fuaimne agus laghdú torainn d'fhoirgnimh'.
- Tá liosta de na bailte fearainn lena mbaineann Crios Measúnaithe D in Aguisín 7.

Cuspóir DMSO109 Forbairt laistigh de Chriosanna Torainn Aerfoirt

Forbairt mhíchuí a rialú go docht agus insliú torainn a éileamh nuair is cuí de réir tábla 8.1 thuas laistigh de Chrios Torainn B agus Crios Torainn C agus nuair is gá i gCrios Measúnaithe D, agus cuir in aghaidh go gníomhach soláthar nua d'fhorbairt chónaithe agus úsáidí torann-íogaire eile laistigh de Chrios Torainn A, mar a léirítear ar léarscáileanna an Phlean Forbartha, agus riachtanais tithíochta na dteaghlach seanbhunaithe atá ag feirmeoireacht sa chrios á aithint.

Glacadh leis nach bhfuil srianta oibríochta bunaithe ar am ar úsáid an dara rúidbhealach míréasúnta chun drochthionchar an torainn ar thithíocht atá ann cheana féin laistigh den chrios torainn laistigh agus lasmuigh a íoslaghdú.

Cuspóir DMSO110 Nósanna Imeachta Forbartha agus Oibriúcháin Aerárthaí

A chinntiú go mbreithneoidh nósanna imeachta forbartha agus oibriúcháin a bhaineann le haerárthaí atá beartaithe agus atá ann cheana féin ag an Aerfort na bearta go léir is gá chun an tionchar diúltach a d'fhéadfadh a bheith ag torann ó oibríochtaí aerárthaigh (cosúil le tástáil innill, tacsaithe, éirí de thalamh agus tuirlingt), ar phobail chónaithe bhunaithe a mhaolú, cé nach gcuirtear míréasúnta, ach lena gceadaítear srianta réasúnacha ar fhorbairt aerfoirt chun éifeachtaí díobhálacha ar phobail áitiúla a chosc, ag cur san áireamh Rialachán AE 598/2014 (nó aon rialachán de chuid an AE a ghabhfaidh sa todhchaí) ag féachaint don 'Cur Chuige Cothrom' agus rannpháirtíocht na bpobal maidir le cur chuige comhoibríoch maidir le truailliú torainn a mhaolú.

Cuspóir DMSO111 Gluaiseacht agus Forbairt Aerárthaí

Srian a chur le forbairt a d'fhágfadh coinbhleachtaí le gluaiseachtaí aerárthach ar fhorais comhshaoil nó sábháilteachta ar thailte i gcomharsanacht an Aerfoirt agus ar na príomhbhealaí eitilte a fhreastalaíonn ar an Aerfort, agus go háirithe srian a chur ar fhorbairt chónaithe i limistéir ar dóigh dóibh a bheith i gceist tionchar ag leibhéil torainn atá míchuí d'úsáid chónaithe.

14.17 Nascacht & Gluaiseacht

14.17.1 Conairí Iompair Phoiblí

Cosnófar áirithintí le haghaidh naisc agus conairí iompair poiblí i ngach forbairt nua.

Cuspóir DMSO112 Feabhsuithe ar an Líonra Iompair Phoiblí

Tacú le feabhsuithe ar an ngréasán iompair poiblí trí naisc agus conairí iompair poiblí molta a choimeád saor ó fhorbairt mhíchuí. Socrú siar ar chonairí iompair poiblí chun ligean d'fheabhsú amach anseo chun soláthar gréasán sábháilte agus éifeachtach de bhonneagar iompair poiblí a chumasú.

14.17.2 Páirceáil Rothar

Tá soláthar páirceáil rothar ar ardchaighdeán, atá sábháilte, slán agus áisiúil, riachtanach chun tacú le hiompar inbhuanaithe lena n-áirítear rothaíocht, siúl agus iompar poiblí. Is léir gur síneadh soiléir é páirceáil rothair ar ardchaighdeán ar an ngréasán uailmhianach iompair poiblí, rothaíochta agus siúil atá ann

laistigh den Phlean seo agus polasaí níos leithne go ginearálta. Is féidir le páirceáil rothair ar ardchaighdeán a sholáthar ag acomhail iompair, agus ag ionaid oideachais, cultúir agus tráchtála leathnú suntasach a dhéanamh ar dhobharcheantar na n-úsáideoirí ionchasacha. Nuair a chuirtear páirceáil rothair ar ardchaighdeán ar fáil d'fhorbairtí cónaithe, is féidir leis an ngá atá le ró-líon spásanna páirceála agus na tionchair ghaolmhara ar fad a d'fhéadfadh a bheith i gceist le soláthar dá leithéid a dhiúltú. Léiríonn na caighdeáin pháirceála rothar atá leagtha amach i dTábla 14.17 den Phlean seo comhthéacs nua beartais agus comhshaoil an Phlean seo lena n-áirítear Cuspóiranna laghdaithe carbóin, comhdhlúthú forbartha agus bonneagar rothaíochta d'ardchaighdeán méadaithe. Is féidir páirceáil rothair a chatagóiriú mar ghearrfhanacht nó mar fhadchónaithe agus sainmhínítear é mar seo a leanas:

Páirceáil Rothar Gearrfhanachta: Tá siad seo deartha chun go mbeidh sé éasca don phobal i gcoitinne agus do chuirteoirí ar fhorbairt iad a úsáid. Ba chóir go mbeadh spásanna páirceála

rothar den sórt sin suite i limistéir an-fheiceálach le faireachas éighníomhach maith, atá éasca le rochtain agus soilsithe go maith. Go hidéalach, ba chóir go mbeidís suite níos faide ná 15m ó na príomhphointí iontrála.

Páirceáil Rothar Fadfhanachta: Tá siad seo le dearadh le haghaidh úsáid phríobháideach ag cónaitheoirí agus fostaithe. Ba chóir go mbeadh spásanna páirceála rothar den sórt sin suite i limistéar slán atá éasca le rochtain, soilsithe go maith agus clúdaithe.

Déantar slándáil agus feidhmiúlacht éifeachtach do gach cineál úsáideoir a uasmhéadú freisin trí áiseanna aonair a sholáthar chun gur féidir cineálacha éagsúla trealaimh amhail bugaí, rothair lastais, clogaid agus scútair a stóráil nuair is cuí. Ba cheart go mbeidís suite laistigh de chúirtealáiste an chinn scríbe.

Cloífead leis na critéir seo a leanas agus áiseanna páirceála rothar á bhforbairt.

Páirceáil Rothair atá Inrochtana Poiblí

Cuirfead páirceáil rothar gearrfhanachta ar ardchaighdeán ar fáil laistigh den fhearann poiblí dár gceantair uirbeacha agus laistigh de gach forbairt nua lena n-áirítear cónaithe, fostaíocht, scoileanna, nóid iompair poiblí, siopaí, áiseanna pobail agus limistéir áineasa.

Beidh páirceáil rothair fadchónaithe ar ardchaighdeán ag teastáil ag gach forbairt nua lena n-áirítear úsáidí cónaithe agus fostaíochta. Ní mór do mholtaí d'fhorbairt nua i limistéir lár an bhaile, stadanna/stáisiúin iompair poiblí, carrchlóis ilstóir agus foirgnimh poiblí nó láithreacha oiriúnacha eile a bheith feistithe go cuimsitheach le páirceáil rothar ar ardchaighdeán.

Soláthrófar na háiseanna rothar ar fad i gcarrchlóis ilstóir ag leibhéal na talún agus scarfar iad ó thrácht feithicle. Ba chóir go mbeadh bealaí isteach agus amach sainithe ag rothaithe ag an gcarrchlós freisin. Maidir le carrchlóis san íoslach, ba chóir go gcuirfí rochtain rothar ar leith ar fáil chuig na carrchlóis san íoslach trí rampa rothaíochta leithscartha nó ardaitheoir tiomnaithe agus ba chóir an pháirceáil a chur ar fáil i limistéar a bhfuil an oiread gáinneála air agus is féidir.

Ba chóir páirceáil rothair i scoileanna a lonnú le faireachas éighníomhach uasta, clúdaithe agus le bealaí isteach ar leith do rothaithe agus do choisithe i scoileanna nua.

Tá gá freisin le taisceadáin rothair shlána a sholáthar laistigh den fhearann poiblí, ag stadanna/nóid iompair poiblí agus ag láithreacha oiriúnacha eile. Mar sin féin, ní mór dóibh a bheith ina n-ábhar do chórais bhainistíochta éifeachtacha a chumhdaíonn a leithdháileadh, a rochtain agus faireachán a dhéanamh ar úsáid.

Ní mór d'áiseanna páirceála rothar freastal ar éagsúlacht mhéadaitheach na rothair, amhail trírothaigh, rothair lastais agus rothair oiriúnaithe, ba cheart iad a sholáthar freisin.

Mar chuid den chandam páirceála rothar d'úsáidí éagsúla talún i dTábla 14.16, tá gá le soláthar do rothair lastais. Beidh sé seo éagsúil ag brath ar chineál agus suíomh na forbartha ach ba chóir é a mheas mar chuid den phróiseas Bainistíochta Forbartha agus dearaidh agus cinntidh an tÚdarás Pleanála é.

Ba cheart go gceadódh seastáin rothair an fráma agus na rothaí araon a cheangal go daingean.

Ba cheart forbairtí reatha gan pháirceáil rothair a iarfheistiú, trí spásanna páirceála a thiontú ina bpáirceáil rothair nó trí áiseanna páirceála a sholáthar in aice le foirgnimh nó in aice leo.

Ba cheart líon imleor soicéid cumhachta a shuiteáil chun r-rothair a athluchtú agus áiseanna

páirceála rothar á gcur ar fáil.

Chun go n-éireoidh le tionchar a imirt ar an rogha rothaíochta do chách, ba cheart go mbeadh áiseanna leasa rothar agus stáisiúin deisithe rothar ag tacú leis an soláthar páirceála rothar agus ba chóir é seo a léiriú go cuí i bPleananna Bainistíochta Soghluaisteachta.

Ba cheart go soláthródh gach forbairt ginte fostaíochta áiseanna athraithe, cithfholcadh, stórála agus triomúcháin chun fostaithe a spreagadh chun rothaíocht, siúl, rith chun na hoibre.

Tá treoir maidir leis an gcineál saoráide páirceála rothar is oiriúnaí a roghnú ag brath ar shuíomh agus riachtanais úsáideoirí leagtha amach sa Lámhleabhar Rothaíochta Náisiúnta, 'Saoráidí Páirceála Rothar.' Tabharfaidh an Chomhairle aird ar an gcáipéis seo nó ar aon doiciméad nuashonraithe ina dhiaidh sin agus iarratais á mbreithniú nuair a bhíonn páirceáil rothar riachtanach.

14.17.2.1 Páirceáil Rothar agus Forbairt Chónaitheach

Ba cheart go spreagadh cáilíocht agus méid an tsoláthair pháirceála rothar i bhforbairtí cónaithe cónaitheoirí chun glacadh le rothaíocht mar an modh taistil is fearr le haghaidh turais ghearra.

Ba cheart páirceáil rothair a chur ar fáil laistigh den chúirtealáiste nó in aice leis an bhfoirgneamh agus níor cheart go mbeadh gá leis an rothar a thabhairt trí limistéar inmheánach.

Tá gá le réitigh pháirceála rothair atá nuálaíoch, slán, clúdaithe agus os comhair an tí i ndearadh gach forbairtí déphléacsacha agus teaghaisí sraithe. Níl barraí balla nó fáinní inghlactha ar aghaidh tí le haghaidh páirceáil rothair fadchónaithe. Tabharfar tacaíocht agus spreagadh d'iarratais ar réitigh pháirceála rothair tosaigh i gceantair thithíochta agus chónaithe atá ann cheana agus a thagann leis na critéir seo.

I gcúinsí eisceachtúla, nuair nach féidir páirceáil rothair a chur ar fáil laistigh den chúirtealáiste, ní mór páirceáil rothair atá nuálach ó thaobh dearadh, slán agus fothain a sholáthar in aice leis an bhfoirgneamh. Cuireann soláthar páirceála rothar ar an tsráid deis ar fáil i gcomhthéacs iarfheistiú na n-áitreabh reatha ardáin atá os comhair na sráideanna sa limistéar tógtha atá ann cheana féin agus beidh sé seo mar chuid den Straitéis Taistil Gníomhach.

Caithfidh forbairt árasáin a bheith feistithe go cuimsitheach le háiseanna páirceála rothar agus stórála ar ardchaighdeán do chónaitheoirí agus do chuariteoirí.

Is ábhar mór imní do chónaitheoirí árasáin é páirceáil rothair ar ardchaighdeán a sholáthar agus ní mór do thograí árasáin freagairt dá réir agus iad ag dearadh agus ag soláthar áiseanna dá leithéid.

Cuirfear urrann stórála aonair ar fáil do gach aonad árasán le haghaidh soláthar rothar fadfhanachta a bheidh in ann freastal ar rothair, bugaí agus trealamh coimhdeach breise amhail scútair, clogaid agus trealamh cothabhála rothar.

Tá treoir maidir le soláthar páirceála rothar agus stóráil d'fhorbairtí árasán leagtha amach sna Treoirlínte d'Údarás Phleanála 2020 Tithíocht Uirbeach Inbhuanaithe: Caihdeáin Dearaidh d'Árasáin Nua 2020. Tabharfaidh an Chomhairle aird ar na treoirlínte ábhartha seo agus iarratais ar fhorbairt árasán á mbreithniú aici ina bhfuil páirceáil rothar. riachtanas.

Tábla 14.16 Caighdeáin Pháirceála Rothar

Catagóir Úsáide Talún Íoschaighdeáin Pháirceála Rothar

Fadfhanacht Gearrfhanachta

Cónaitheach

(1-2 Seomraí Leapa) 1, móide 1 in aghaidh an seomra leapa 0.5 in aghaidh an aonaid (do bloic árasán amháin)

Cónaitheach

(3+ Seomraí Leapa) 2, móide 1 in aghaidh an tseomra leapa. 0.5 in aghaidh an aonaid (do bloic árasán amháin)

Tithíocht faoi scáth 1 in aghaidh an tseomra codlata 1 in aghaidh 20 seomra leapa

Tithíocht do mhic léinn 1 in aghaidh an tseomra codlata 1 in aghaidh 5 sheomra leapa

Oideachas

Áiseanna réamhscoile/creis 1 in aghaidh an tseomra ranga 5 in aghaidh an tseomra ranga

Bunscoil 1 in aghaidh an tseomra ranga 15 in aghaidh an tseomra ranga

Aonad riachtanas speisialta 1 in aghaidh an tseomra ranga 5 in aghaidh an tseomra ranga

Iar-bhunscoil 1 in aghaidh an tseomra ranga 20 in aghaidh an tseomra ranga

Coláiste Breisoideachais 1 in aghaidh 2 bhall foirne 30 in aghaidh na léachtlainne

Sláinte & Institiúidí

Ospidéal 1 in aghaidh 4 bhall foirne 1 in aghaidh 20 ball foirne

Teach altranais 1 in aghaidh 3 bhall foirne 1 in aghaidh 20 ball foirne

Clinic, Grúpa Cleachtas leighis 1 in aghaidh an tseomra comhairliúcháin 1 in aghaidh an

tseomra comhairliúcháin

Eaglais, áit adhartha 1 in aghaidh 10 suíochán

Pobal

Ionaid Phobail 1 in aghaidh 5 ball foirne 1 in aghaidh 50m²

Leabharlann 1 in aghaidh 5 ball foirne 1 in aghaidh 40 m²

Faiche Spóirt, páirceanna TBDPA** Íosmhéid 15 in aghaidh na páirce

Club Spóirt, Giomnásiam, Aclaíocht

Ionad 1 in aghaidh 2 fhoireann 1 in aghaidh 30m²

Cúrsa gailf 1 in aghaidh 3 ball foirne 20

Cúrsa Píoc agus Maide 1 in aghaidh 3 bhall foirne 20

Fóillíocht: Bialann, Óstáin agus Comhdhálacha

Óstán, Motel, Motor Inn, Aoi

Teach 1 in aghaidh 5 ball foirne 1 in aghaidh 5 sheomra

Ionaid Chomhdhála 1 in aghaidh 100 suíochán 1 in aghaidh 20 suíochán

Amharclann, Amharclann, Pictiúrlann,

Staid 1 in aghaidh 5 fhoireann 1 in aghaidh 10 suíochán

Miondíola

Siopa bia (lena n-áirítear bia lascaine

siopa) 1 in aghaidh an 100m² 1 in aghaidh an 80m²

Ionad Siopadóireachta 1 in aghaidh 200m² 1 in aghaidh 100m²

Banc, Cumann Foirgníochta 1 in aghaidh 50m² 1 in aghaidh 50m²

Áis (<200sqm) 1 in aghaidh 60m² 1 in aghaidh 60m²

Ionad garraíodóireachta 1 in aghaidh 300m² 1 in aghaidh 300m²

Stóras (m.sh. troscán, Bán

earraí) 1 in aghaidh 5 ball foirne -

Seomra taispeána, m.sh. seomra taispeána carranna 1 do gach 5 ball foirne -

Fostaíocht

Oifigí Ginearálta 1 in aghaidh 60m² 1 in aghaidh 200m²

Oifigí - Eolaíocht agus Teicneolaíocht 1 in aghaidh 60 m² 1 in aghaidh 200m²

Oifigí – Lárionad glaonna 1 in aghaidh 40m² 1 in aghaidh 200m²
Tionscal Ginearálta 1 in aghaidh 80m² 1 in aghaidh 200m²
Tionscal-Bithleighis 1 in aghaidh 100m² 1 in aghaidh 200m²

Ionaid Tionscail-Sonraí 1 in aghaidh 200m² 1 in aghaidh 200m²
Stóras agus dáileadh 1 in aghaidh 200m² 1 in aghaidh 200m²
Nótaí: ** Le cinneadh ag an Údarás Pleanála

Cuspóir DMSO113 Páirceáil Rothar

A chinntiú go soláthraíonn gach forbairt nua soláthar páirceála rothar ardchaighdeáin, slán agus nuálaíoch de réir na gcaighdeán páirceála rothar atá leagtha amach i dTábla 14.17 agus na critéir deartha ghaolmhara do sholáthar páirceála rothar atá leagtha amach sa Phlean seo.

Cuspóir DMSO114 Páirceáil Rothar a Sholáthar ag Stáisiúin / Stadanna Iompair Phoiblí
A chinntiú go soláthraíonn gach stáisiún/stad iompair poiblí nua agus athchóirithe leibhéil chuí de pháirceáil rothar bunaithe ar na leibhéil paisinéirí atá ann cheana agus atá beartaithe, ar an timpeallacht máguaird agus ar bhonneagar iompair amach anseo.

Fíor 14.1 Réiteach stórála rothar nuálach ar aghaidh an áitribh.

Fíor 14.2 Umair Rothar ar an tSráid os comhair na dtithe sraithe atá ann cheana féin.

14.17.3 Plean Bainistíochta Soghluaisteachta/Pleananna Taistil don Ionad Oibre

Is bealach éifeachtach é cur i bhfeidhm Pleananna Bainistithe Soghluaisteachta éifeachtacha, lena n-áirítear Pleananna Taistil don Ionad Oibre, chun úsáid carranna príobháideacha go dtí agus ó fhorbairt a laghdú. Tá siad ag teastáil tríd an bpróiseas Bainistíochta Forbartha do raon leathan úsáidí talún, lena n-áirítear cónaithe, miondíola, fostaíocht, oideachas, fóillíocht agus sláinte. Ní mór go mbeadh pleananna den sórt sin ina ndoiciméid dhinimiciúla agus ina ndoiciméid athraitheacha a ndéantar monatóireacht agus athbhreithniú orthu ar bhonn rialta. Chun pleananna taistil éifeachtacha a bhaint amach, sonraí iomlána atá curtha ar fáil i bPleananna Taistil don Ionad Oibre – Treoir d’Fheidhmitheoirí agus Uirlisí don Taisteal Scoile, an dá cheann arna bhfoilsíú ag an NTA. Leanann an Clár um Thaisteal Níos Cliste don Ionad Oibre, atá á bhainistiú ag an NTA, ag plé le roinnt fostóirí móra lena n-áirítear Comhairle Contae Fhine Gall maidir le cur i bhfeidhm Pleananna Taistil don Ionad Oibre.

Cuspóir DMSO115 Plean Bainistíochta Soghluaisteachta

Maidir le gach forbairt nua ar dócha go gcruthóidh sé éileamh suntasach ar thaisteal, beidh gá le Plean Bainistíochta Soghluaisteachta a ullmhú agus a chur isteach mar chuid den phróiseas bainistíochta forbartha. Áirítear leis an riachtanas seo forbairtí atá ann cheana féin atá ag leathnú nó ag cur lena n-úsáid níos déine.

14.17.4 Measúnú Tráchtá agus Iompair

Beidh Measúnú Tráchtá agus Iompair (TTA) mar a éilíonn an Chomhairle ag gabháil le hiarratais ar fhorbairtí nua cónaithe, tráchtála, úsáide measctha, tionscail agus oideachais. Tabharfaidh forbairtí aird ar Threoirlínte TII um Measúnú Trácht agus Iompair, 2014 agus ar aon treoirlínte nuashonraithe ina dhiaidh sin, nuair is infheidhme.

Cuspóir DMSO116 Measúnú Tráchtá agus Iompair

Soláthar Measúnú Tráchtá agus Iompair a éileamh nuair is dócha go mbeidh tionchar suntasach ag forbairt nua ar éileamh taistil agus ar acmhainn an ghréasáin iompair máguaird lena n-áirítear an gréasán bóithre agus líonra seirbhísí iompair phoiblí.

14.17.5 Gréasán Bóithre agus Rochtain

Déanann an gréasán bóithre náisiúnta freastal go maith ar Fhine Gall leis an M1 Baile Átha Cliath go Béal Feirste, an N2/M2 Baile Átha Cliath go Doire, an N3/M3 ó Bhaile Átha Cliath go Béal Átha Seanaidh, agus an M50 go léir ag trasnú an Chontae. Tá líonra láidir bóithre réigiúnacha agus áitiúla ag freastal ar Fhine Gall freisin. Freastalaíonn siad seo ar fheidhm thábhachtach eacnamaíoch, shóisialta agus phobail, agus is minic gurb iad an t-aon mhodh rochtana do ghníomhaíocht eacnamaíoch áitiúil. Tá go leor áiteanna tuaithe sa Chontae go háirithe ag brath go mór ar an mbonneagar bóithre le haghaidh gluaiseachta agus rochtana laistigh agus idir-Chontae.

Maidir le forbairtí nua, is saincheist thábhachtach í rochtain a fháil ar an ngréasán bóithre, go háirithe i gceantair tuaithe. Is fearr go hiondúil úsáid níos déine a bhaint as rochtain atá ann cheana ná rochtain nua a chruthú

isteach ar bhóthar tuaithe. I gcás inar gá bealaí isteach nua, cuirfear na caighdeáin ábhartha um dhearadh bóithre i bhfeidhm (DMRB i gcásanna tuaithe agus DMURS i gcásanna uirbeacha).

Cuspóir DMSO117 Rochtain ar Mhótarbhealaí

Cosc a chur ar fhorbairt óna dteastaíonn rochtain ar mhótarbhealach agus toimhdiú in aghaidh rochtana ar Phríomhbhealaí Náisiúnta agus iarracht a dhéanamh acmhainn, éifeachtúlacht agus sábháilteacht bhonneagar na mBóithre Náisiúnta lena n-áirítear aomhail a chaomhnú.

Cuspóir DMSO118 Srian le Socruithe Nua Rochtana

Srian a chur ar bhealaí isteach nua nach bhfuil gá leo go díreach ó Bhóithre Réigiúnacha. Cinntiú nach gcuirfear as feidhm roimh am ar gach bóthar Contae/áitiúil trí leibhéal iomarcacha bealaí isteach aonair a sheachaint. A chinntiú go ndeartar bealaí isteach nua riachtanacha de réir DMRB nó DMURS mar is cuí ar an gcaoi sin cruthú guaiseacha tráchtá a sheachaint.

Cuspóir DMSO119 Soláthar do Chúrsaí Foirgníochta

Féachaint le bacanna tógála cuí a sholáthar feadh an ghréasáin bóithre chun feabhsúcháin bóithre a éascú amach anseo.

14.17.6 Sábháilteacht ar Bhóithre

I ndearadh agus/nó feabhsú bóithre agus agus measúnú á dhéanamh ar iarratais phleanála d'fhorbairt nua, beidh sábháilteacht gach úsáideoir bóithre, lena n-áirítear coisithe, rothaithe agus tiománaithe, mar phríomhchúram.

Cuspóir DMSO121

Bearta sábháilteachta ar bhóithre a chur chun cinn i gcomhar leis na geallsealbhóirí ábhartha agus cruthú guaiseacha tráchtá a sheachaint.

14.17.7 Páirceáil

Déanann an Plean seo foráil do dhá chrios páirceála ar leith a chruthú chun soláthar dóthanach páirceála cónaithe a chinntiú agus rialú ar pháirceáil ceann scríbe. Ligeann an cur chuige seo

freisin solúbthacht níos mó maidir le caighdeáin pháirceála a chur i bhfeidhm ar shuímh i gceantair ina bhfuil leibhéil éagsúla soláthar iompair phoiblí agus bóithre. Sonraítear an dá chrios i dTábla 14.18 agus tá na caighdeáin pháirceála leagtha amach i dTábla 14.19.

Tábla 14.18 Criosanna Páirceála

Criosanna Páirceála Príomhúil

Crios 1

Baineann sé le forbairtí laistigh de 800m de dhrombhealach Nascann Bus, nó 1600m de stáisiún Iarnróid Luas/Dart/Metro atá ann cheana nó atá beartaithe nó laistigh de limistéar clúdaithe ag scéim Alt 49, nó i dtailte atá criosaithe i Lár an Bhaile Mór.

Baineann Crios 2 le gach ceantar eile sa Chontae.

Tábla 14.19 Caighdeáin Pháirceála

Crios Catagóir Úsáide Talún 1:

Forbairtí laistigh de 800m ó sheirbhís ardchaighdeáin bus, nó 1600m de stáisiún iarnróid Luas/DART/Meitreo atá ann cheana nó atá beartaithe nó i dtailte atá criosaithe mar Lárionad Mór an Bhaile *** Crios 2:

Gach réimse eile

Cónaitheach

Cónaitheach

(1-2 Seomraí Leapa) 0.5 Uasmhéid 1 móide 1 spás do chuairoteoirí in aghaidh 5 aonad Norm

Cónaitheach

(3-3+ Seomraí Leapa) 1 Uasmhéid 2 móide 1 spás do chuairoteoirí in aghaidh 5 aonad Norm

Sciath-thithíocht 0.5 Uasmhéid 0.5 móide 1 spás do chuairoteoirí in aghaidh 5 aonad Norm

Tithíocht do mhic léinn 0 1 in aghaidh an 20 spás leapa

Oideachas

Áiseanna réamhscoile/creis 0.5 an seomra ranga Uasmhéid 0.5 in aghaidh an tseomra ranga Norm

Bunscoil 1 in aghaidh an tseomra ranga Uasmhéid 1.5 in aghaidh an tseomra ranga Norm

Aonad riachtanas speisialta 2 an seomra ranga 2 ar a mhéad in aghaidh an tseomra ranga Norm

Iar-bhunscoil 1 in aghaidh an tseomra ranga Uasmhéid 1.5 in aghaidh an tseomra ranga Norm

Coláiste Breisoideachais 3 in aghaidh na léachta

amharclann Uasmhéid 10 in aghaidh na léachtlainne Norm

Sláinte & Institiúidí

Ospidéal 1 in aghaidh 3 leaba Uasmhéid 1.5 in aghaidh na leapa Norm

Teach altranais 1 in aghaidh 8 leaba Uasta 1 in aghaidh 4 leaba Norm

Clinic, Grúpa Cleachtais leighis 1 in aghaidh an tseomra comhairliúcháin Uasmhéid 2 in aghaidh an tseomra comhairliúcháin Norm

Eaglais, áit adhartha 1 in aghaidh 10 suíochán Uasmhéid 1 in aghaidh 5 shuíochán Norm

Teach Sochraide 1 in aghaidh 40 m² Uasmhéid 1 in aghaidh 20m² Norm

Pobal

Ionaid Phobail 1 in aghaidh 100m² Uasmhéid 1 in aghaidh 50m² Norm

Leabharlann 1 in aghaidh 40 m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 20m2 Norm
Fearas Spóirt, TBDPA claonta** Uasta TBDPA** Norm
Club Spóirt, Giomnásiam, ionad aclaíochta 1 in aghaidh 40m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 20m2 Norm

Cúrsa gailf 1 in aghaidh 6 pholl Uasmhéid 1 in aghaidh 6 pholl Norm
Cúrsa Gailf dhá mhaide Cúrsa 1 in aghaidh 3 pholl Uasmhéid 1 in aghaidh 3 pholl Norm
Fóillíocht: Tábhairne, Bialanna, Óstáin agus Comhdhálacha
Páirc carbhán / tithe soghluaiste 1 Uasmhéid 1 Norm
Óstán, Móstán, Ósta Mótair, Teach Aíochta 1 in aghaidh 5 sheomra Uasmhéid 1 in aghaidh an tseomra Norm
Ionaid Chomhdhála 1 in aghaidh 10 suíochán Uasmhéid 1 in aghaidh 5 shuíochán Norm
Siopaí beir leat ar bith Norm 1 in aghaidh an Norm 30m2
Seomra feidhme 1 in aghaidh 30m2 Norm* 1 in aghaidh 15m2 Norm*
Rince Halla/Dioscó Club Oíche ar bith Norm* 1 in aghaidh 15m2 Norm*
Halla Éisteachta, Amharclann, Pictiúrlann, Staidiam 1 in aghaidh 10 suíochán Norm* 1 in aghaidh 3 shuíochán Norm*
Miondíola
Siopa bia (siopa bia lascaine san áireamh) 1 in aghaidh an 20m2 Max 1 in aghaidh 20m2 Uasmhéid
Ionad Siopadóireachta 1 in aghaidh 20m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 20m2 Uasmhéid

Ní fholáionn réimsí cúrsaíochta Ní fholáionn sé réimsí cúrsaíochta
Club Stórais Uasmhéid 1 in aghaidh 20m2 Uasmhéid
Banc, Foirgneamh sochaí 1 in aghaidh 60m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 30m2 Uasmhéid
Miondíola
Comparáid Uasmhéid 1 in aghaidh 30m2 Uasmhéid
Áis Miondíola
(<200sqm) 1 in aghaidh 60m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 30m2 Uasmhéid
Ionad garraíodóireachta 1 in aghaidh 30m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 30m2 Uasmhéid
Stóras (m.sh. troscán, Bán earraí) 1 in aghaidh an 30m Uasmhéid 1 in aghaidh 30m Uasmhéid
Seomra taispeána, m.sh Seomra taispeána carranna 1 in aghaidh an 50m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 50m2 Uasmhéid

Fostaíocht

Oifigí Ginearálta 1 in aghaidh 80m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 40m2 Uasmhéid
Oifigí - Eolaíocht & Teicneolaíocht 1 in aghaidh 100 m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 50m2 Uasmhéid
Oifigí – Ionad Glaonna 1 in aghaidh 80m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 40m2 Uasmhéid
Tionscal Ginearálta 1 in aghaidh 100m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 50m2 Uasmhéid
Tionscal- Bithleighis 1 in aghaidh 100m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 50m2 Uasmhéid
Ionaid Tionscail-Sonraí 1 in aghaidh an 200m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 100m2 Uasmhéid
Stóras agus dáileadh 1 in aghaidh an 200m2 Uasmhéid 1 in aghaidh 100m2 Uasmhéid
Nótaí:

* Úsáidí comhlántacha a spreagadh.

** Le cinneadh ag an Údarás Pleanála.

***Baineann Crios 1 chomh maith le limistéir atá clúdaithe ag scéimeanna alt 49.

I gcás aon chineál forbartha nach bhfuil sonraithe thuas, cinnfidh an Chomhairle an riachtanas páirceála ag féachaint don ghiniúint tráchta agus gluaiseachta a bhaineann leis an bhforbairt agus cuspóirí eile an Phlean seo.

D'fhéadfadh soláthar páirceála laghdaithe a bheith inghlactha sa chás go bhfuil an Chomhairle sásta go bhfuil naisc mhaithe iompair phoiblí ar fáil nó pleanáilte cheana féin agus/nó léiríonn Plean Bainistíochta Soghluaisteachta don fhorbairt go mbainfear amach céatadán ard d'aistriú modha i bhfabhar na modhanna inbhuanaithe tríd an bhforbairt.

Ní bhaineann na ceanglais seo le forbairt atá lonnaithe i Lár na mBailte mar a shainithnítear sa Phlean seo nuair a bhaineann an fhorbairt le hathúsáid/athchóiriú foirgneamh atá áitithe nó folamh, aon athrú úsáide nó nuair a mholtar forbairtí inlíonta ar scála beag (lena n-áirítear forbairtí cónaithe).

14.17.8 Páirceáil Inrochtana

Ba cheart 5% ar a laghad de na spásanna páirceála a chuirtear ar fáil a chur ar leataobh do pháirceáil faoi mhíchumas i bhforbairtí neamhchónaithe. Sa chás gur dócha go gcruthóidh nádúr forbairtí ar leith éileamh ar leibhéal níos airde de pháirceáil do dhaoine faoi mhíchumas, d'fhéadfadh go mbeadh céatadán níos airde de pháirceáil ag teastáil ón gComhairle chun na críche seo. Ba chóir spásanna páirceála do dhaoine faoi mhíchumas a chur ar fáil chomh gar agus is féidir go réasúnta do phointí isteach an fhoirgnimh agus iad a leithdháileadh agus comharthaí oiriúnacha a chur ar fáil do rochtain áisiúil.

Spreagtar soláthar do pháirceáil shainithe oiriúnach d'aois agus páirceáil do Thuismitheoirí agus Leanáí. Ba chóir na spásanna páirceála seo a chur ar fáil chomh gar agus is féidir go réasúnta do phointí isteach an fhoirgnimh agus ba chóir iad a leithdháileadh, a chur in iúl agus a bhainistiú go cuí.

14.17.8 Páirceáil Gluaisrothar

Ba cheart páirceáil ghluaisrothair a chur ar fáil chun freastal ar riachtanais aon fhorbairt. Ba cheart spásanna páirceála a sholáthar ar bhonn aon bhá páirceála do ghluaisrothair in aghaidh gach 10 spás páirceála a chuirtear ar fáil d'fhorbairtí neamhchónaithe agus d'fhorbairtí árasán. Ba cheart spásanna a sholáthar in áiteanna atá áisiúil chun pointí rochtana a thógáil, cosúil le riachtanais páirceála rothar. Sa chás go gcuirtear páirceáil ar fáil laistigh de shráideanna agus spásanna ba chóir colbhaí titim a chur ar fáil chun rochtain ar chuain páirceála gluaisrothair a éascú.

14.17.8 Páirceáil Feithicle Leictreach

Chun úsáid Feithiclí Leictreacha (FVanna) a spreagadh, soláthróidh forbairtí na híoschaighdeán seo a leanas maidir le pointí luchtaithe agus bonneagar feithiclí leictreacha:

Ionchorpróidh gach forbairt chónaithe ilaonad pointí luchtaithe EV ag 20% de na spásanna páirceála molta agus infreastruchtúr cuí (m.sh. ductú) le feistiú amach anseo ar phointe luchtaithe ag gach spás páirceála.

Ní mór d'fhorbairt neamhchónaithe pointí luchtaithe EV a chur ar fáil ag 10% ar a laghad de na spásanna go léir agus ionchorpróidh gach spás eile infreastruchtúr cuí (ductú) le feistiú amach anseo ar phointe luchtaithe ag gach spás.

Ba chóir go mbeadh spásanna páirceála EV atá inrochtana don phobal marcáilte go soiléir agus go mbeidís in ann sonraí úsáide a chur in iúl leis an gCóras Bainistíochta Pointí Táille Náisiúnta. Ba cheart spásanna páirceála EV do spásanna inrochtana a chur san áireamh freisin san fhorbairt nuair is ann dóibh.

Ba cheart go dtógfaí gach spás páirceála eile, lena n-áirítear forbairtí cónaithe, chun go mbeidís in ann freastal ar phointí luchtaithe sa todhchaí de réir mar is gá.

Cuspóir DMSO121 Páirceáil ag Ionaid Oibre agus Oideachais

Teorainn a chur le líon na spásanna páirceála ag ionaid oibre agus oideachais chun comaitéireacht carr-iompartha a íoslaghdú. Beidh líon na spásanna páirceála ag forbairtí nua de réir na gcaighdeán atá leagtha amach i dTábla 14.19 agus na critéir ghaolmhara do sholáthar páirceála atá leagtha amach sa Phlean seo.

Cuspóir DMSO122 Páirceáil Chóiste

Éascú a dhéanamh ar pháirceáil cóistí ag láithreacha cuí faoi réir anailíse agus measúnú cuí ar riachtanas.

14.17.8 Íoc agus Taispeáin

Nuair a bhíonn córais íoc agus Taispeáin i bhfeidhm, d'fhéadfadh go bhféadfaí freastal ar an éileamh páirceála a chruthóidh forbairtí nua ar an tsráid. I gcásanna ina laghdaítear an soláthar páirceála bunaithe ar pháirceáil ar an tsráid a sholáthar, d'fhéadfadh go mbeadh ranníocaíocht in ionad páirceála oiriúnach.

Cuspóir DMSO123 Forbairtí Miondíola

Ní mór socruithe páirceála íoctha a bheith i bhfeidhm ag forbairtí miondíola nua le níos mó ná 50 spás páirceála. Bainfidh an cuspóir seo freisin le forbairtí miondíola atá ann cheana a bheartaíonn a gcarpháirceáil a mhéadú go dtí níos mó ná 50 spás.

Cuspóir DMSO124 Íoc agus taispeáin

I mbailte agus sráidbhailte ina bhfuil páirceáil íoc agus Taispeáin, féadfaidh forbróirí ranníocaíocht a íoc in ionad páirceáil carranna ar ráta €20000 (fiche míle euro) in aghaidh an spáis.

14.17.9 Ranníocaíochtaí Forbartha agus Bonneagar Iompair

Lorgófar ranníocaíochtaí airgeadais mar chuid den phróiseas bainistíochta forbartha d'fhorbairt áirithe faoi fhorálacha Alt 48 agus Alt 49 den Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú). Baineann scéimeanna Alt 48 (ginearálta) le soláthar beartaithe d'infrastruchtúr agus d'áiseanna poiblí a théann chun sochair d'fhorbairt laistigh de limistéar an Údaráis Phleanála, agus cuirtear i bhfeidhm iad mar thobhach ginearálta ar fhorbairt. D'fhéadfadh go n-éileofar ranníocaíocht 'speisialta' faoi Alt 48(2)(c) i gcás ina dtabhóidh Údarás Áitiúil costais eisceachtúla sonracha nach bhfuil clúdaithe faoin scéim ghinearálta mar gheall ar fhorbairt ar leith.

Baineann scéimeanna Alt 49 (forlíontacha) leis an tseirbhís bhonneagair atá sonraithe go leithleach nó le tionscadail amhail Metro, síntí LUAS, bonneagar iarnróid nó bóithre, a théann chun sochair limistéar ar leith (conair de ghnáth). Nuair a fhorluíonn scéimeanna le hÚdarás Áitiúil eile, forbrófar Scéim Alt 49 i gcomhar leis an Údarás Áitiúil sin.

Cuspóir DMSO125 Ranníocaí Alt 48 agus 49

Úsáid a bhaint as, nuair is cuí, forálacha Alt 48 agus 49 den Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú) chun ranníocaíochtaí airgeadais a ghiniúint i dtreo na gcostas caipitil a bhaineann le bonneagar, seirbhísí nó tionscadail iompair áitiúla agus straitéiseacha a sholáthar sa Chontae. Déanfar é seo i gcomhar leis na hÚdaráis Áitiúla tadhlaacha nuair is cuí.

14.18 Bonneagar Glas & Oidhreacht Nádúrtha

Ba cheart an bonneagar glas atá ann cheana a shainithint ag céimeanna tosaigh an phróisis phleanála le haghaidh forbartha agus ba chóir go dtreoródh sé dearadh leagan amach suímh chúí. 'Plean um Bonneagar Glas Comhtháite' a chur isteach mar chuid d'Aighneachtaí Réamhphleanála chuig an gComhairle.

Léireoidh an plean seo na gnéithe nádúrtha atá ann cheana féin (fálta sceach, crainn shuntasacha, dobharlaigh) agus an gréasán bonneagair ghlais atá beartaithe laistigh den fhorbairt. Ba cheart go gcuimseodh na moltaí seo;

Sonraí maidir le tograí forbartha spáis oscailte

Conairí éiceolaíochta uirbeacha agus abhann

Bearta SuDS

Díonta glasa & ballaí suíomh agus sonraíochtaí

Suímh na mboscaí éan, ialtóg agus inveirteabhrach

Pábháil tréscailteach (*grasscrete* nó a leithéid)

Sráideanna crann-líneáilte

Feabhsú bithéagsúlachta gairdíní príobháideacha agus tograí bainistithe fála sceach.

Naisc leis an spás oscailte mórthimpeall agus/nó tírdhreacha nádúrtha

Bonneagar siúlóide agus rothaíochta sa cheantar.

Cuspóir DMSO126 Plean Comhtháite um Bonneagar Glas

A éileamh go gcuirfí isteach Plean Comhtháite um Bonneagar Glas mar chuid d'iaratais phleanála d'fhorbairtí cónaithe os cionn 50 aonad agus gach forbairt tráchtála os cionn 2000 méadar cearnach.

14.18.1 Beartas Crann

Soláthraíonn crainn taitneamhacht luachmhar agus gnáthóg fiadhúlra. Go radhairc cuireann siad le ceantar, ag maolú ar thionchar na forbartha fisiceach ar an tírdhreach agus ag an am céanna ag comhlíonadh ról tábhachtach i bhfeabhsú cháilíocht an aeir i gceantair uirbeacha agus ag soláthar gnáthóga fiadhúlra. Leagann 'Fóraois Fhine Gall – Straitéis Crann d'Fhine Gall' amach beartais na Comhairle do chrainn atá mar fhreagracht ar an gComhairle lena n-áirítear plandáil, bainistíocht agus cothabháil crann sráide.

Cuspóir DMSO127 Bainistíocht Crainn agus Fála Sceach

Bainistíocht éifeachtach crann agus grúpaí crann agus fála sceach a chosaint, a chaomhnú agus a chinntiú.

Cuspóir DMSO128 Crainn agus Fála Sceach a Chosaint le linn Forbartha

A chinntiú le linn na forbartha, go ndéantar crainn agus fála sceach atá coinníollach lena gcoimeád a chosaint go hiomlán de réir 'BS5837 (2012) Crainn maidir le Dearadh, Scartáil agus Tógáil – Moltaí' nó de réir mar a fhéadfar iad a nuashonrú agus go ndéantar monatóireacht orthu ag an comhairleoir crannadóireachta ceaptha.

Cuspóir DMSO129 Úsáid Speicis Dúchais i bhForbairtí Nua

Úsáid speiceas dúchasach a éileamh nuair is cuí i bhforbairtí nua i gcomhairle leis an gComhairle.

Cuspóir DMSO130 Idirdealú Teorainneacha Baile Fearainn

Cinntiú go gcaomhnaítear crainn, fála sceach agus gnéithe eile a shainíonn teorainneacha bailte fearainn agus go n-ionchorpraítear iad nuair is cuí i ndearadh forbairtí.

Cuspóir DMSO131 Roghnú Crann

Breathnaigh agus tú ag roghnú crann ar an limistéar fréamhaithe atá ar fáil agus ar a chóngaracht d'áitribh nó áitribh ghnó, go háirithe maidir le foirgnimh agus gairdíní a scáthú.

Cuspóir DMSO132 Crainn Mhóra Cheannbhrait a Phlandáil

Cur chun cinn a dhéanamh ar phlandáil crann mór ceannbhrait ar spás oscailte poiblí agus, nuair is gá, soláthar a dhéanamh do chlaisíní crann tógtha mar chuid den tsonraíocht tírdhreacha.

Cuspóir DMSO133 Plean chun crainn a chur ar an tsráid

Beidh pleananna plandála crann sráide ag gabháil le forbairtí os cionn 50 aonad. Beidh gá le

claiseanna crann tógtha nuair a chuirtear crainn ar dhromchlaí crua agus ar chiumhaiseanna féir níos lú ná 1.2m ar leithead. Áireoidh na pleananna seo suíomh gach clais crann tógtha d'íosmhéid fréamhaithe de 16 mhéadar ciúbach, caighdeáin lampa agus seirbhísí faoi thalamh. Ní mór tagairt a dhéanamh do shuíomh plandála crann cóngarach do ghnéithe tógtha lena n-áirítear cosáin do BS5837:2012 Crainn maidir le dearadh, scartáil agus tógáil - Moltaí Leithead na gcromáin fhéir mar a gcuirtear crann.

Ní mór lipéad a chur ar phleananna tírdhreacha molta.

Cuspóir DMSO134 Plandú feadh Bóithre Dáileacháin

A chinntiú go ndéanann Bóithre Dáileacháin nua nó a leithéid soláthar do chiumhais fhéir 2.4 méadar ar a laghad ar leithead le gur féidir crann a chur ar ascaill agus nuair is gá soláthar a dhéanamh do chlaisíní crann tógtha mar chuid den tsonraíocht tírdhreacha. Beidh ciumhaiseanna bóthair ar a laghad 1.2 méadar ar leithead ag láithreacha ina mbeartaítear crainn bheaga ceannbhrait.

Cuspóir DMSO135 Suíomh na gCrann Nua

Áit a bhfuil crainn nua á gcur, lonnófar iad ionas nach gcuirfidh siad isteach ar shoilse sráide sa todhchaí, go hiondúil beidh crainn suite ionas nach mbeidh achar níos lú ná 7m ó lár an phríomhghais go dtí an cuaille soilsithe.

Cuspóir DMSO136 Achoimre ar an Láithreán ar Bhaint, Coinneáil agus Plandú Eiseamail

Beag beann ar mhéid nó ar chineál na forbartha, ní mór d'iarratasóirí achoimre iomlán ar an suíomh a chur isteach ina ndéanfar na nithe seo a leanas a chainníochtú agus a mhionsonrú:

- baint crann agus sceach,
- coinneáil crann agus fála sceach agus
- crainn agus fála sceach nua a chur.

Cuirfean an t-eolas seo isteach i bhformáid dhigiteach arna aontú leis an gComhairle chun cónascadh agus tuairisciú ar chlúdach crann agus fála sceach laistigh den Chontae a cheadú thar am.

Cuspóir DMSO137 Plandáil Crann agus Seandálaíocht Fo-dhromchla

Seachain aon chrainn nua a chur i gceantair ina bhfuil seandálaíocht faoin dromchla caomhnaithe in situ. Ba chóir go mbeadh íos-chur siar de 20m ó theorainneacha na n-iarsmaí seandálaíochta d'aon chur crann; 30m cúlú ó iarsmaí cnámharlaigh.

Cuspóir DMSO138 Roghnú Crann laistigh d'Fhorbairtí

Cloífidh plandú crann laistigh d'fhorbairtí leis an riail 30:20:10 maidir le roghnú crann chun róspleáchas ar ghéinte nó speicis áirithe sa stoc atá ann cheana a chosc agus chun dul i ngleic le hathrú aeráide. Roghnófar speicis agus cineálacha chun freastal ar riachtanais riail 30:20:10 - gan níos mó ná 30% de chrainn ó aon teaghlach amháin, 20% ó ghéineas amháin nó 10% ó speiceas amháin.

Cuspóir DMSO139 Athchur Crann Bainte

A chinntiú go ndéantar crainn a bhaintear as ceantair chónaithe a athchur, nuair is cuí, laistigh den chéad séasúr plandála tar éis críochnú substaintiúil oibreacha tógála.

14.18.2 Oidhreacht Nádúrtha

14.18.2.1 Bithéagsúlacht

Tá Éire ina sínitheoir ar an gCoinbhinsiún domhanda ar Éagsúlacht Bhitheolaíoch (CBD) agus tá an Rialtas tiomanta tríd an bpróiseas seo do bhithéagsúlacht a chaomhnú agus a úsáid go

hinbhuanaithe. Tá beartas bithéagsúlachta leagtha amach sa Phlean Náisiúnta Bithéagsúlachta (PNP) a shainníonn díghrádú agus cailteanas gnáthóige mar an phríomhfachtóir atá ag creimeadh na bithéagsúlachta in Éirinn sa lá atá inniu ann. I measc rudaí eile, iarrann an NBP ar údarais áitiúla bogadh i dtreo glanchailteanas bithéagsúlachta trí bhainistíocht forbartha, beartais agus cuspóirí a áireamh ina bPleananna Forbartha Contae maidir le cosaint agus athchóiriú na bithéagsúlachta agus chun líonra Bonneagair Ghlais a fhorbairt ag an leibhéal áitiúil agus úsáid réitigh atá bunaithe ar an dúlra a chur chun cinn chun gréasán comhleanúnach agus comhtháite a sholáthar.

Cuspóir DMSO140 Cosaint agus Feabhsú na Bithéagsúlachta

A chinntiú go n-áirítear i ngach togra forbartha agus bonneagair bearta chun bithéagsúlacht a chosaint agus a fheabhsú as a dtiocfaidh glanghnóthachan bithéagsúlachta.

Cuspóir DMSO141 Staidéar Éiceolaíochta

A chinntiú go ndéantar staidéar éiceolaíoch ar an láithreán forbartha a chlúdaíonn gnáthóga agus flóra, éin ghoir, ialtóga agus amfaibiaigh chun gnéithe luachmhara éiceolaíochta reatha agus comhdhéanamh speiceas an láithreáin a aithint.

Cuspóir DMSO142 Cosaint an Tírdhreacha Reatha

Cosain gnéithe tírdhreacha atá ann cheana mar scrobarnach, coillearnach, crainn mhóra, fála sceaigh, móinéir, locháin agus bogaigh a bhfuil luach bithéagsúlachta nó taitneamhachta ag baint leo agus/nó a chuireann le sainghné an tírdhreacha agus a chinntiú go ndéantar soláthar cuí dá gcosaint agus dá mbainistíocht.

Cuspóir DMSO143 Ionchorprú Gnéithe Gnáthóige

Gnéithe gnáthóige (nua nó atá ann cheana) agus bearta caomhantais eile do speicis ar díol spéise iad a chaomhnú (m.sh. speicis atá faoi chosaint an dlí nó speicis éan atá ar an liosta Ómra & Dearg) a ionchorprú sa 'Phlean um Bonneagar Glas Comhtháite'.

Cuspóir DMSO144 Plean Rialaithe Speicis Ionracha

Sa chás go bhfuil speicis phlandaí ionracha cosúil leis an nGlúineach bhiorach, an Feabhrán Capaill, Balsam Himiléach, an Roslabhras Ponticum agus an glaschreamh i láthair ar láithreán forbartha, cuirfidh an forbróir plean rialaithe speiceas ionrach isteach mar chuid den phróiseas pleanála. Déanfaidh an plean rialaithe seo cur síos ar cad iad na speicis ionracha atá i láthair agus cén áit a bhfuil siad agus cad iad na bearta rialaithe a chuirfear i bhfeidhm, cé a chuirfidh iad sin i bhfeidhm agus cathain a chuirfear i bhfeidhm iad. Tá tuarascálacha bliantúla monatóireachta ar an gclár rialaithe le cur faoi bhráid an údarais phleanála go dtí go ndíothófar na speicis ionracha.

Cuspóir DMSO145 Áiseanna Gnáthóg do Speicis Fiadhúlra

A cheangal ar gach forbairt nua áiseanna gnáthóige do speicis fiadhúlra a ionchorprú de réir mar is cuí lena n-áirítear Pocaire Gaoith, Fabhcún gorm, Gabhlán Gaoithe, Gealbhan Binne, Fáinleog, Druid, ialtóga agus feithidí i nó ar aghaidheanna foirgneamh.

14.18.2.2 Caomhnú Bithéagsúlachta i bhFine Gall - Croí-Limistéir Chaomhantais Bithéagsúlachta agus a gCriosanna Maolánacha

Is iad na láithreacha caomhnaithe dúlra is tábhachtaí ná na croílimistéir chaomhantais bhithéagsúlachta. Ina measc seo tá láithreáin atá ainmnithe go hidirnáisiúnta agus go náisiúnta ina óstach do ghnáthóga atá liostaithe in Iarscríbhinn I den Treoir um Ghnáthóga agus láithreáin ina bhfuil speicis neamhchoitianta agus faoi chosaint agus a ngnáthóga ina n-óstach.

Cuspóir DMSO146 Measúnú Cuí

A chinntiú go ndéantar Scagadh do Mheasúnú Cuí agus, nuair is gá, go ndéantar Measúnacht

Chuí iomlán ar gach plean agus tionscadal sa Chontae ar dócha go mbeidh tionchar suntasach díreach nó indíreach acu, ina n-aonar, nó i gcomhcheangal le pleananna agus tionscadail eile, ar aon láithreán nó láithreáin Eorpach.

Cuspóir DMSO147 Scagadh le haghaidh Measúnú Cuí

A chinntiú go gcuirtear dóthain faisnéise ar fáil mar chuid de thograí forbartha chun go mbeifear in ann Scagadh le haghaidh Measúnacht Chuí a dhéanamh agus chun measúnú eolasach iomlán a dhéanamh ar an tionchar ar bithéagsúlacht.

Cuspóir DMSO148 Ráitis Tionchair Natura

A chinntiú go ndéanann gairmithe atá cáilithe go cuí Ráitis Tionchair Natura (NIS) agus aon mheasúnuithe tionchair éiceolaíochta eile a chuirtear isteach chun tacú le moltaí forbartha agus go ndéantar aon obair shuirbhéireachta riachtanach i séasúr cuí.

Cuspóir DMSO149 Treoir maidir le Ráiteas Tionchair Natura

A chinntiú go bhfuil Ráiteas Tionchair Natura arna ullmhú de réir na Treorach eisithe ag an Roinn Comhshaoil, Oidhreachta agus Rialtais Áitiúil (Measúnú Cuí ar Phleananna) ag gabháil le hiarratais phleanála ar fhorbairtí molta ar dóigh go mbeidh tionchar suntasach díreach nó indíreach acu ar aon Láithreán nó láithreáin Eorpacha agus Tionscadail in Éirinn – Treoir d'Údaráis Phleanála, 2009).

Cuspóir DMSO150 Measúnú Tionchair Éiceolaíochta

A chinntiú go ndéantar measúnú tionchair éiceolaíochta ar aon fhorbairt bheartaithe ar dóigh go mbeidh tionchar suntasach aici ar Limistéir Oidhreachta Nádúrtha bheartaithe (pNHAanna), Limistéir Oidhreachta Nádúrtha (NHAnna), Anaclanna Dúlra Reachtúla, Tearmann Fána, láithreáin larscríbhinn I den Treoir maidir le Gnáthóga agus speicis larscríbhinn II. cuimsithe ann, nó speicis ordú um Chosaint Flóra & Leabhar Dearg na Sonraí gann agus faoi bhagairt agus a ngnáthóga. A chinntiú go gcuirtear bearta seachanta agus maolaithe cuí san áireamh moltaí forbartha mar chuid d'aon mheasúnú tionchair éiceolaíochta.

Cuspóir DMSO151 Cosaint Sciatháin Leathair

A chinntiú go n-áirítear i moltaí d'fhorbairtí a bhaineann le hoibreacha ar shuímh agus ar ghnéithe seandálaíochta atá ina seasamh nó ar oibreacha ar an stoc foirgneamh stairiúil measúnú ar láithreachtaí ialtóga in aon láithreáin nó struchtúir dá leithéid agus, nuair is cuí, a chinntiú go moltar bearta seachanta agus/nó maolaithe oiriúnacha chun sciatháin leathair a chosaint i gcomhairle leis na Páirceanna Náisiúnta agus Seirbhís Fiadhúlra.

Cuspóir DMSO152 Soilsíú Seachtrach agus Torann ag Láithreacha Íogaire

Íoslghdú a dhéanamh ar an tionchar a bhíonn ag soilsíú seachtrach agus torann ag láithreacha íogaire ar an gcomhshaol chun cothromaíocht inbhuanaithe a bhaint amach idir riachtanais limistéir, sábháilteacht an phobail ar bhealaí siúlóide agus rothaíochta agus cosaint speiceas íogair ar nós ialtóga.

Cuspóir DMSO153 Plean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Fhine Gall

Ba cheart d'iaratasóirí dul i gcomhairle le Plean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Fhine Gall chun a impleachtaí d'aon mholtaí pleanála a fháil amach.

14.18.2.3 Limistéir Forbartha Dúlra

Tá roinnt limistéir agus úsáidí talún aitheanta ag an gComhairle sa Chontae a bhféadfadh feabhsú bithéagsúlachta a bheith iontu (féach Léarscáileanna Bonneagair Ghlais). Ina measc seo tá:

Limistéir Thalamh Feirme,

Diméinte,

Cúrsaí gailf,
Fearann Páirce,
Cairéil,
Dobharlaigh,
Limistéir atá oiriúnach do choillearnach nua nó d'fhoraoiseacht.
Tagraítear do na ceantair seo mar 'Limistéir Forbartha Dúlra'.

Cuspóir DMSO154 Treoirlínte Pleanála do Cheantair Forbartha Dúlra

Treoirlínte pleanála do Limistéir Forbartha Dúlra agus dorchlaí a chur i bhfeidhm mar atá leagtha amach sa Plean Gníomhaíochta Bithéagsúlachta Fhine Gall.

14.18.2.4 Conairí Éiceolaíochta agus Clochán lena n-áirítear Crainn agus Fálta Sceach
Is gnéithe líneacha tírdhreacha iad conairí éiceolaíochta mar aibhneacha, fálta sceach agus ciumhaiseanna bóthair a fheabhsaíonn gluaiseacht fiadhúlra tríd an tírdhreach tuaithe agus uirbeach. Bainfidh go leor speiceas fiadhúlra úsáid as conairí le haghaidh beathú, scíthe, imirce, geimhreadh agus pórú lena n-áirítear éin, mamaigh bheaga, amfaibiaigh agus reiptílí, feithidí agus mamaigh mhóra. Ag brath ar leithead agus dearadh na conaire is féidir le speiceas dul ar imirce idir láithreáin nó a shaolré iomlán a chaitheamh laistigh den chonair mar gheall ar oiriúnacht na gnáthóige.

Cuspóir DMSO155 Conairí Glasa

Conairí glasa a sholáthar i ngach forbairt nua nuair a bhíonn deis ann.

Cuspóir DMSO156 Conairí Éiceolaíochta

Cosain agus feabhsaigh na conairí éiceolaíochta feadh na n-aibhneacha seo a leanas sa Chontae trí chinntiú nach dtarlóidh aon fhorbairt, taobh amuigh d'ionaid uirbeacha, laistigh d'achar íosta 30m ó

gach bruach abhann ar feadh na bpríomhchainéil seo a leanas na Life, an Tulcha, an Pincín, Maig, Abhainn na Comhla, Abhainn an Bharda, ghabhra, Baile Bachaille, Cor Dubh, Maigh Dhuibh agus Dealbhna, An Abhainn Dubh, Daws River, Richardstown River, Turvey River (féach Léarscáileanna Bonneagair Ghlais). Baineann stráice maolánach bruachánach 10m ar leithead ar a laghad le tailte laistigh de limistéir uirbeacha - .i. laistigh de theorainneacha lonnaíochta ainmnithe (de réir Ordilathas Lonnaíochta CCFG atá leagtha amach i gCaibidil 2 Pleanáil le haghaidh Fáis). D'fhéadfadh go mbeadh leithead breise ag teastáil chun cosaintí breise a sholáthar do ghnáthóga íogaire, mar is cuí.

Cuspóir DMSO157 Forbairt ar na Sruthchúrsaí

A chinntiú nach dtarlaíonn aon fhorbairt, lena n-áirítear bonneagar cosáin, glanadh agus stóráil ábhar, laistigh de 10m ar a laghad, tomhaiste ó gach bruach d'aon craobh-abhainn nó srutháin nó sruthchúrsa beag sa Chontae (féach Léarscáileanna Bonneagair Ghlais).

Cuspóir DMSO158 Conairí Éiceolaíochta Uirbeacha

Dorchlaí éiceolaíochta uirbeacha talún a chosaint, a fhorbairt agus a fheabhsú feadh gnéithe líneacha reatha mar fálta sceach nuair is féidir le híosleithead conaire 25m. Cuimsíonn na conairí seo meascán d'fhálta sceach, scrobarnach, féarach céimneach, móinéar bláthanna fiáine, locháin, riasc agus adhmaid marbh. Is féidir gnéithe SuDS mar locháin agus bogaigh a ionchorprú laistigh de na conairí seo. Ba cheart dorchlaí glasa a ionchorprú i ngach forbairt mhór nua, mar chuid de sholáthar Bonneagair Ghlais ilfheidhmeach, ag nascadh limistéir mhóra spáis oscailte agus ag nascadh le limistéir lasmuigh den láithreán forbartha.

Cuspóir DMSO159 Aibhneacha agus Sruthanna a Chosaint

Aibhneacha agus sruthanna a chosaint agus iad a chothabháil i staid oscailte atá in ann gnáthóg oiriúnach a sholáthar d'fhána agus flora, lena n-áirítear iasc. Déanann dí-lintéireach nó 'solas an lae' lintéireach atá ann cheana féin nuair is cuí agus de réir moltaí ábhartha do bharcheantar

abhann an sruthchúrsa a athchóiriú chuig caighdeán éiceolaíochta inghlactha do bhithéagsúlacht nuair is féidir ag feabhsú nasc gnáthóige agus ag neartú líonra GI an Chontae. Cuspóir DMSO160 Cuimsiú Sceireacha nó Tolláin Mamacha

Feidhm an dorchla éiceolaíoch feadh aibhneacha a chosaint trí laftáin nó tolláin mhamaigh a áireamh i ndroichid nua thar aon cheann de na príomhaibhneacha: An Life, An Tulchann, An Pincín, Maighne, Comhla, Barda, An Mhóinéar Leathan, Baile Bachaille, An Chorr Dhubh, Maitiú agus Dealbhna. Freastalóidh struchtúir nua droichid freisin ar bhoscaí Gabha Dubha agus Sciatháin Leathair nuair is féidir. I gcás ina dtrasnaíonn bonneagar bóithre nua conairí suntasacha uirbeacha éiceolaíochta, cuirfear isteach tolláin faoin mbóthar chun gluaiseacht mamaigh bheaga agus amfaibiaigh a éascú. Cuspóir DMSO161 Conairí bruachánacha

A éileamh go léireodh tograí forbartha atá laistigh de chonairí bruachánacha conas is féidir sláine na conaire bruachánaí a chothabháil agus a fheabhsú ag féachaint do bhainistiú riosca tuilte, bithéagsúlacht, soláthar seirbhísí éiceachórais, cáilíocht uisce agus hidreamoirfeolaíocht.

14.18.2.4 Geolaíocht

Tá 21 Láithreán Geolaíochta Contae i bhFine Gall aitheanta ag Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann (GSI) ar suíomhanna tábhachtacha oidhreacht geolaíochta iad.

Cuspóir DMSO162 Láithreacha Geolaíochta Contae

Dul i gcomhairle le Suirbhéireacht Gheolaíochta na hÉireann agus tú ag smaoineamh ar fhorbairtí ar dóigh dóibh cur isteach ar Shuíomhanna Geolaíochta Contae a dhéanamh, a cheadú nó a údarú.

14.18.3 Tírdhreacha Prionsabail le haghaidh Forbartha

Ba cheart spéirlínte, léaslíne agus droimlínte a chosaint ó fhorbairt.

Ba cheart suíomhanna le teorainneacha nádúrtha a roghnú, seachas codanna arda nó oscailte de pháirceanna. Ba cheart go mbeadh foirm na bhforbairtí nua coinnithe simplí agus ba chóir iad a shuíomh laistigh den phlandáil foscadh atá ann cheana féin nó laistigh de chomhrianta na talún chun an tionchar amhairc a íoslaghdú.

Is fearr go ginearálta cnuasú le tithe feirme agus/nó foirgnimh feirme atá ann cheana féin ná láithreacha aonair.

Ba cheart fála scean páirce agus cois bóthair a choinneáil. Níor cheart go gceadófaí tograí a dteastaíonn uathu fála scean fairsing páirce agus cois bóthair a bhaint.

Ba cheart coinneáil agus bainistiú gníomhach crann agus bloc coillearnaí a chur chun cinn.

Ba chóir úsáid crann agus coillearnacha chun forbairt nua a choinneáil a spreagadh.

Beidh gá le scéimeanna plandála láidre a úsáideann speicis dhúchasacha, chun forbairt a chomhtháthú leis na tírdhreacha íogaire seo. Is gá plandáil nua a shuíomh agus a roghnú go cúramach.

Ba cheart bainistiú imeall na habhann a chur chun cinn agus ba cheart srian a chur le forbairt cois abhann a chuirfeadh isteach ar charachtar na ngleannta abhann.

Níor cheart cur isteach ar imeall an inbhir ná ar aon fhálta scean feadh na n-imeall.

Ba cheart sainghné speisialta an chósta a chosaint trí fhorbairt mhíchuí a chosc ar thaobh na farraige de bhóithre cósta.

Ba cheart carachtar na n-urrann amhairc cósta a choinneáil trí fhorbairtí ionsáite ar chinn tíre, cinn tíre agus tailte cósta laistigh de na rannáin a chosc. Ba cheart spéirlíne an chósta a chosaint ó fhorbairt intreach.

Cuspóir DMSO163 Measúnú Tírdhreacha / Amhairc

Measúnú tírdhreacha/amhairc a éileamh le bheith in éineacht le gach iarratas pleanála do thograí suntasacha ar dócha go mbeidh tionchar acu ar radharcanna agus radhairc.

14.18.4 Forbairt Nua i gCeantair Chósta

Ní mór d'fhorbairt cósta nádúr athraitheach agus dinimiciúil an chósta agus an gá atá le cosaint cósta a chur san áireamh. Mar phrionsabal ginearálta, ba cheart freastal ar fhorbairt i gceantair chósta nuair is féidir i limistéir a forbraíodh roimhe seo sula ndéantar breithniú ar fhorbairt ar láithreáin úrnua. I ngach cás ní mór do thograí forbartha cósta an gá atá le cosaint cósta a mheas. Ní cheadófar forbairt ach amháin nuair atá an Chomhairle sásta nach gcuirfidh an fhorbairt leis an riachtanas, más ann dó, d'aon oibreacha cosanta cósta sa cheantar thar shaolré na forbartha.

Cuspóir DMSO164 Creimeadh Cósta

Cosc a chur ar fhorbairt nua lasmuigh de limistéir uirbeacha laistigh de na limistéir atá léirithe ar Léarscáileanna Bonneagair Ghlais, atá laistigh de 100m den chósta atá i mbaol ó chreimeadh cósta, murar féidir é a bhunú go hoibiachtúil bunaithe ar an bhfaisnéis eolaíoch is fearr atá ar fáil tráth an iarratais, go bhfuil an dóchúlacht 648/2012 Téacs atá ábhartha maidir leis an LEE is fíorbheagán den chreimeadh ag suíomh sonracha, ag cur san áireamh, inter alia, aon tionchar a bheidh ag an bhforbairt a bheartaítear ar chreimeadh nó ar sil-leagan agus na tionchair a mheastar a bheidh ag athrú aeráide ar an gcósta.

Cuspóir DMSO165 Tuile Cósta

Cosc a chur ar fhorbairt laistigh de limistéir atá i mbaol tuilte cósta seachas de réir An Córas Pleanála agus Bainistíocht Riosca Tuile – Treoirlínte d'Údarás Phleanála 2009 arna n-eisiúint ag an Roinn Comhshaoil, Oidhreachta agus Rialtais Áitiúil agus Oifig na nOibreacha Poiblí. Cosc a chur ar fhorbairt laistigh de limistéir atá faoi dhliteanas tuilte cósta faoi chásanna tuile ardaithe go leibhéal na farraige de 1m atá ann cheana seachas de réir An Córas Pleanála agus Bainistíocht Riosca Tuile – Treoirlínte d'Údarás Phleanála 2009 arna n-eisiúint ag an Roinn Comhshaoil, Oidhreachta agus Rialtais Áitiúil Oifig na nOibreacha Poiblí.

Cuspóir DMSO166 Forbairt Cósta

Carachtar sárscéimhe an chósta a chosaint trí fhorbairt ar thaobh na farraige de bhóithre cósta a theorannú. Déanfar freastal, nuair is féidir, ar fhorbairt nua a bhfuil suíomh cósta ag teastáil ina leith laistigh de limistéir forbartha atá ann cheana féin.

14.19 Oidhreachta, Cultúr Ealaíon

14.19.1 Measúnú Suímh

Is céim riachtanach é measúnú láithreáin críochnúil in ullmhú aon togra forbartha agus ba chóir é a dhéanamh sula gcuirtear tús le haon obair dheartha chun cabhrú le leagan amach, foirm agus cóireáil ailtireachta na scéime molta a threorú agus a threorú agus chun saincheisteanna a aithint a bhféadfadh gá a bheith leo. a sheachaint, a mhaolú nó a éilíonn dearadh íogair agus saineolas gairmiúil. Ba cheart gnéithe, struchtúir nó plandú a chuireann carachtar nó luach leis an suíomh a choinneáil agus an scéim a dhearadh timpeall orthu. Ba cheart go ndéanfaidh an measúnú suímh meastóireacht ar:

Carachtar an tsuímh & a shuíomh

Foirgnimh atá ann cheana féin

Rochtain ar an suíomh

Seirbhísí

Ainmniúcháin Chosanta

Speicis neamhchoitianta agus faoi chosaint (cosúil le ialtóga)

14.19.1.1 Carachtar an tsuímh agus a shuíomh

Tabhair breac-chuntas ar fhoirm agus scála an tsuímh iomláin; a treoshuíomh agus a topagrafaíocht; cóireálacha teorann atá ann cheana; teorainneacha stairiúla nó méideanna ceapacha e.g. teorainneacha bailte fearainn nó ceapacha buirgése; gnéithe tírdhreacha mar chrainn aibí, fálta sceach, tírdhreacha deartha agus gairdíní stairiúla; radhairc nó caol-léargais chuig agus ón suíomh; áit a bhfuil foirgnimh suite i gcoibhneas le spásanna stairiúla agus nua-aimseartha ar an láithreán.

14.19.1.2 Foirgnimh/Déanmhais Reatha

Áit a bhfuil struchtúir ar láithreán ní mór go mbeadh a charbón cuimsithe mar chuid de na breithnithe maidir le haon athfhorbairt lena chinntiú go gcloíonn an moladh le Cuspóiranna forbartha inbhuanaithe. Ba cheart go ndéanfaí athúsáid oiriúnaitheach agus claochlú foirgneamh atá ann cheana féin ar an gcéad bhreithniú roimh scartáil agus athsholáthar. Ba chóir go mbeadh cáilíocht ailtireachta nó dúchasach, stíl agus ábhair na bhfoirgneamh ar an láithreán mar chuid den mheastóireacht freisin mar go bhfuil cuspóirí sa Phlean Forbartha chun an stoc foirgneamh stairiúil, struchtúir dhúchasacha agus ailtireacht fiúntais an 20ú haois a choinneáil agus a athúsáid. Ba cheart anailís a dhéanamh ar léarscáileanna stairiúla áit a bhfuil foirgnimh níos sine ar shuíomh chun eolas a thabhairt don phróiseas measúnaithe (tá roinnt breathnóirí léarscáile ar líne a bhfuil sraitheanna digiteacha de léarscáileanna stairiúla acu).

14.19.1.3 Rochtain ar an suíomh

Pointí iontrála atá ann cheana féin a aithint agus a úsáid nuair is féidir do bhealaí rochtana feithiclí agus coisithe go dtí an láithreán agus teorainn a chur le baint de phlandáil teorann nó cóireálacha teorann stairiúla; aon Chearta Slí nó Éasúintí ar an réadmhaoin a shonrú.

14.19.1.4 Seirbhísí

Naisc nó seirbhísí reatha uisce, séarachais, leictreachais, leathanbhanda/teileachumarsáide a bhrath. Smaoinigh ar roghanna inbhuanaithe do sheirbhísí nua nuair nach bhfuil siad ar fáil ar an láithreán.

14.19.1.5 Ainmniúcháin faoi Chosaint

Seiceáil an bhfuil aon láithreáin shainithe reachtúla laistigh de theorainneacha na réadmhaoiné nó in aice leo agus má tá siad ann ba chóir don mholadh cloí le polasaí náisiúnta agus le treoir an Phlean Forbartha do thograí a mbíonn tionchar díreach nó indíreach acu ar na láithreáin seo. Áiríodh leis na hainmniúcháin reachtúla Séadchomhartha Taifeadta nó Séadchomhartha Náisiúnta; Struchtúr Cosanta; Limistéar Caomhantais Ailtireachta; Limistéar Oidhreachta Nádúrtha nó Limistéir Oidhreachta Nádúrtha bheartaithe; Limistéar Caomhantais Speisialta; Limistéar faoi Chosaint Speisialta; Anaclann Dúlra Reachtúil; Tearmann Fána; Suíomh Ramsar; láithreán Chlár na gCeantar faoi Chosaint an Chreat-Treoir Uisce; Limistéar Taitneamhachta Speisialta.

14.19.1.6 Speicis Neamhchoitianta nó faoi Chosaint

Ba cheart suirbhéanna a dhéanamh lena chinntiú nach bhfuil gnáthóga speiceas faoi chosaint nó speicis neamhchoitianta ann ar an láithreán. Beidh sé seo ábhartha go háirithe nuair a bhíonn foirgnimh gan áitiú ar feadh tréimhse, áit a bhfuil fás tagtha ar an láithreán, nó áit a bhfuil limistéir fhairsing fásra nádúrtha ar an láithreán nó ina bhfuil sruthchúrsaí.

Cuspóir DMSO167 Measúnú Suímh

Ba chóir measúnú suímh a dhéanamh sula gcuirtear tús le haon obair dheartha chun cuidiú le leagan amach, foirm agus cóireáil ailtireachta na forbartha a bheartaítear a threorú agus a threorú agus chun saincheisteanna a aithint a bhféadfadh gá a bheith leo a sheachaint, a mhaolú nó a dteastaíonn dearadh íogair agus saineolas gairmiúil uathu.

Ba cheart gnéithe, struchtúir nó plandú a chuireann carachtar nó luach leis an suíomh a choinneáil agus an scéim a dhearadh timpeall orthu. Ba cheart go ndéanadh an measúnú suímh meastóireacht ar:

- Carachtar an tsuímh & a shuíomh

- Foirgnimh/struchtúir atá ann cheana féin agus a gcuid carbón corpraithe

- Rochtain ar an suíomh

- Seirbhísí

-Ainmniúcháin Chosanta

- Speicis neamhchoitianta agus faoi chosaint flóra agus fána araon (m.sh. ialtóga, dobharchúnna)

Tábla 14.20 Tairseach do Thuarascálacha Measúnaithe Tionchair Ailtireachta, Tírdhreacha agus Amhairc.

Tuarascálacha Tairseach Tráchtála Cónaithe

Measúnú Tionchair Seandálaíochta (AIA) Gar do shéadchomharthaí taifeadta (RMPanna) agus/nó limistéir a bhfuil dlús de shéadchomharthaí seandálaíochta aitheanta agus stair fhionnachtana iontu Forbairt lena mbaineann glanadh talún níos mó ná 0.5 heicteár nó forbairt líneach thar aon chiliméadar ar fad Forbairt lena mbaineann glanadh talún níos mó ná 0.5 heicteár nó forbairt líneach thar aon chiliméadar ar fad

Measúnú Tionchair na hOidhreachta Ailtireachta Aon fhorbairt a bhaineann le struchtúr cosanta nó laistigh de chúirtealáiste & tailte comhghafach déanmhais chosanta. Chomh maith leis sin, le haghaidh forbartha laistigh de theorainn ACA áit a mbíonn tionchar aige ar fhoirgneamh a chuireann le carachtar an ACA nó atá d'fhorbairt ar scála mór laistigh de ACA do Dhéanmhais Chosanta nó laistigh d'ACA atá de chineál casta nó ina bhfuil tograí. dócha go mbeidh tionchar suntasach aige ar an oidhreacht ailtireachta Do Dhéanmhais Chosanta nó laistigh de LCA atá de chineál casta nó inar dócha go mbeidh tionchar suntasach ag tograí ar an oidhreacht ailtireachta

Measúnú Tírdhreacha Deartha D'aon tírdhreach deartha stairiúil. Is féidir iad seo a aithint ar an gcéad eagrán de Léarscáileanna na Suirbhéireachta Ordanáis (a foilsíodh 1843) atá ar fáil ar roinnt lucht féachana léarscáileanna, lena n-áirítear OSI. Ba chóir go mbeadh Measúnú Tírdhreacha Deartha ag gabháil le haon mholadh forbartha do thogra stairiúil diméin agus/nó tírdhreach deartha Ba chóir go mbeadh Measúnú Tírdhreacha Deartha ag gabháil le haon mholadh forbartha do thogra stairiúil diméin agus/nó tírdhreach deartha

Measúnú Tionchair Amhairc Le haghaidh forbairtí móra nó tograí d'fhoirgnimh atá níos airde ná scála na timpeallachta tógtha atá ann faoi láthair Sainsuíomh sonrath

14.19.2 Oidhreacht Seandálaíochta

Is fearr i gcónaí caomhnú in situ na n-iarsmaí seandálaíochta go léir ná caomhnú trí thaifead. Déanfar gach forbairt de réir cheanglais an Chreata agus na bPrionsabal do Chosaint na hOidhreachta Seandálaíochta, REOG (1999) agus beartais agus treoirlínte náisiúnta eile don oidhreacht seandálaíochta agus deartha chun tionchar íosta a bheith aige ar ghnéithe seandálaíochta.

Cuspóir DMSO168 Láithreáin Seandálaíochta

Ní bhaineann forbairt dhíolmhaithe le haon fhorbairt a bheadh comhdhéanta d'athrú ar aon láithreán seandálaíochta.

Cuspóir DMSO169 Ceanglas chun Seandálaí a Fhostú

Sa chás go bhfuil láithreán forbartha cóngarach do shéadchomharthaí taifeadta (RMPanna)/suímh agus taifead séadchomharthaí (SMR) agus/nó limistéir a bhfuil dlús de shéadchomharthaí seandálaíochta aitheanta agus stair fionnachtana acu; laistigh de Chrios Fógra Seandálaíochta, atá os cionn 0.5 heicteár i méid, nó i gcás forbairtí líneacha níos mó ná 1km ar fad, fostóidh an t-iarratasóir seandálaí atá cáilithe go cuí chun Measúnú Tionchair Seandálaíochta (AIA) a dhéanamh ag an gcéim réamhphleanála agus tuairisc a thabhairt ar aon oibreacha imscrúdaithe suímh riachtanacha sula gcuirtear isteach iarratas. Cuspóir DMSO170 Measúnú Tionchair Seandálaíochta

Beidh Measúnú Tionchair Seandálaíochta ag gabháil le gach togra forbartha a bhféadfadh impleachtaí a bheith aige don oidhreacht seandálaíochta. Beidh na nithe seo a leanas sa mheasúnú seo:

- Iniúchadh suímh/suirbhé ar siúl,
- Oidhreacht seandálaíochta an limistéir ghlactha,
- Scrúdú ar ghnéithe nó struchtúir atá ann nó infheicthe,
- Measúnú topagrafach lena n-áirítear teorainneacha bailte fearainn stairiúla,
- Cur síos fisiceach agus taifead grianghrafadóireachta ar an ngné, ar an suíomh nó ar an réad seandálaíochta,
- Scrúdú ar ghrianghraif nó aerfhótagraif reatha nó nua nó íomhánna satailíte nó íomhánna cianbhraite eile.
- Suirbhé geoifisiceach, tochailt tástála seandálaíochta, nuair is cuí, ar cheart do ghairmithe cuícháilithe (geoifisiceoirí agus seandálaithe) a dhéanamh.
- Tionchar díreach agus indíreach féideartha na forbartha a bheartaítear ar iarsmaí seandálaíochta a aithint.
- Leochaileacht an athraithe aeráide a shainithint

- Beartha maolaithe chun aon tionchar dá leithéid de chuid na forbartha a bheartaítear a mhaolú ar an sainmhíniú ar an limistéir maolánach timpeall ar an séadchomhartha a chaomhnóidh suíomh agus taitneamhacht amhairc an láithreáin.
 - Sonraí a sholáthar ar bhearta cosanta le húsáid ar an láithreán.
- Cuspóir DMSO171 Plean Caomhnaithe agus Bainistíochta

Má tá séadchomhartha atá san áireamh i dTaifead na Séadchomharthaí agus Áiteanna (RMP)/Taifead Suímh & Séadchomharthaí (SMR) laistigh den riachtanas spáis oscailte d'aon fhorbairt, beidh plean caomhnaithe agus bainistíochta don séadchomhartha sin ag teastáil mar chuid den phlean tírdhreacha iomlán don spás oscailte molta sin. Cuspóir DMSO172 Measúnú Tionchair Amhairc

D'fhéadfadh go mbeadh gá le Measúnú Tionchair Amhairc do thograí forbartha i gcóngarach d'iarsmaí atá ina seasamh. Cuspóir DMSO173 Teorainneacha na mBailte Fearainn Stairiúla a Chosaint

Seachain tionchar díobhálach ar theorainneacha stairiúla bailte fearainn. Má chuirtear isteach ar theorainn baile fearainn stairiúil nó ar chuid di ba chóir suirbhé agus taifead grianghrafadóireachta a dhéanamh sula mbaintear amach é. Cuspóir DMSO174 Moltaí Forbartha a tharchur chuig an Aire

Déanfar gach iarratas pleanála agus tograí forbartha eile atá i, nó a d'fhéadfadh cur isteach ar, láithreáin agus gnéithe de spéis stairiúil agus seandálaíochta a tharchur chuig an Aire tríd an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta agus chuig an gComhairle Oidhreachta. Agus iarratais phleanála dá leithéid á mbreithniú, tabharfaidh an tÚdarás Pleanála aird ar thuairimí

agus ar mholtaí Sheirbhís na Séadchomharthaí Náisiúnta, an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta agus comhlachtaí leasmhara eile.

Cuspóir DMSO175 Tochailt Seandálaíochta

I gcás nach bhfuil caomhnú in situ indéanta, beidh láithreáin is díol spéise ó thaobh na seandálaíochta agus/nó na hoidhreachta tionsclaíochta faoi réir tochailte seandálaíochta iomlán agus anailís iar-thochailte de réir an dea-chleachtais roimh athfhorbairt. Ní féidir é seo a cheadú ach le ceadúnas ón

Seirbhís Séadchomharthaí Náisiúnta na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta.

Cuspóir DMSO176 Réamhthuarascáil Tochailte

Nuair a thugtar cead do thochailtí seandálaíochta ní mór do sheandálaí atá cáilithe go cuí na himscrúduithe seo a dhéanamh agus ní mór iad a thaifeadh go hiomlán de réir an chleachtais is fearr. Cuirfear réamhthuarascáil tochailte i gcóip dhigiteach agus i gcóip chrua faoi bhráid an údarais phleanála d'aird an Oifigigh Oidhreachta laistigh de cheithre seachtaine ó chríochnú na tochailte agus cuirfear tuarascáil deiridh mhionsonraithe isteach laistigh de dhá mhí dhéag ó chríochnú na tochailte.

Cuspóir DMSO177 Foilsiú agus/nó For-Rochtain Phoiblí ar Thochailtí Seandálaíochta

Ag brath ar scála agus/nó suntas na dtochailtí seandálaíochta, ba chóir foráil a dhéanamh d'fhoilsiú agus/nó for-rochtain poiblí, chun torthaí na rúin seandálaíochta a roinnt leis an bpobal i gcoitinne.

Cuspóir DMSO178 Réad nó Suíomh Seandálaíochta Neamhthairfeadta

Caithfidh an forbróir a chinntiú nuair a aimsítear ábhar nó láithreán seandálaíochta neamhthairfeadta go gcuirfear aon oibreacha atá ina bhgairt ar an ábhar nó ar an láithreán ar fionraí láithreach go dtí go dtugann an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil agus Oidhreachta treoir faoin ábhar.

Cuspóir DMSO179 Seandálaíocht sa Phróiseas Pleanála

Beidh aird ag iarratasóirí ar Sheandálaíocht sa Phróiseas Pleanála (Oifig an Rialtóra Pleanála, 2021) agus ar Threoirlínte Seandálaíochta agus Forbartha Dea-Chleachtais d'Fhorbróirí (An Chomhairle Oidhreachta, 2000).

Cuspóir DMSO180 Treoirlínte maidir le Tuarascálacha Tochailte

Déanfar gach tuairisc seandálaíochta a chuirtear isteach le hiarratas pleanála agus/nó a ullmhaítear de réir cead pleanála a thabhairt ar aird de réir Threoirlínte Tuarascálacha Tochailte Údair, (NMS, 2006).

Cuspóir DMSO181 Cleachtas Seandálaíochta is Fearr

Déanfar obair sheandálaíochta de réir an bheartais agus na treorach dea-chleachtais seandálaíochta reatha arna fhoilsiú ag an tSeirbhís Séadchomharthaí Náisiúnta, agus ag tagairt do threoirlínte teicniúla arna n-eisiúint ag Institiúid Seandálaithe na hÉireann agus Bonneagar Iompair Éireann. I gcás nach bhfuil treoirlínte náisiúnta dea-chleachtais teicniúla ar fáil, féadfaidh treoir dea-chleachtais a aithnítear go hidirnáisiúnta a bheith i bhfeidhm.

Cuspóir DSMS182 Seirbhísí agus Conarthaí Seandálaíochta

Sa chás go bhfuil seirbhísí seandálaíochta corpraithe i gconarthaí ar phraghas seasta, ullmhófar an conradh maidir le Nósanna Imeachta Caighdeánacha agus Treorach do Sheirbhísí Seandálaíochta i gConarthaí Praghsanna Seasta a úsáidtear i bPoblacht na hÉireann, (IAI, 2012).

Cuspóir DMSO183 Straitéis agus Treoirlínte Tochailte Seandálaíochta

Is éard a bheidh i dtoghailtí seandálaíochta straitéis láithreán comhshaoil faoi stiúir speisialtóir agus a dhéanfar de réir Sampláil Timpeallachta: Treoirínite do Sheandálaithe, (IAI, 2007).

14.19.3 Oidhreacht Ailtireachta

14.19.3.1 Struchtúir Chosanta

Sa chás go bhfuil oibreacha á moladh a dteastaíonn cead pleanála uathu ar nós leagan amach a athrú, mionathruithe ar an bhfabraic stairiúil, síneadh, athrú úsáide, tógáil nua ba chóir go mbeadh na nithe seo a leanas mar threoir don dearadh molta agus é a threorú:

Tábla 14.21 Treoracha maidir le Forbairt Beartaithe ar Dhéanmhais Chosanta

Ní mór don fhorbróir a bheartaítear tuiscint a fháil ar nádúr agus ar mhéid suntas nó sainspéise an Struchtúir Chosanta agus a shuíomh mar go n-ordóidh sé seo an leibhéal inghlactha athraithe a d'fhéadfaí a cheadú.

- Ba cheart go leanfadh athruithe agus idirghabhálacha ar Dhéanmhais Chosanta prionsabail an dea-chleachtas caomhantais agus ní bhainfeadh siad dá dtábhacht ná dá luach.
- Ba chóir go ndéanfaí na hoibreacha go léir ar an gcaighdeán is airde agus is féidir, faoi mhaoirseacht duine gairmiúil cáilithe a bhfuil saineolas caomhnaithe aige. Ba cheart go mbeadh taitní ag oibrithe/conraitheoirí ar an láthair ag déileáil le foirgnimh stairiúla.
- Ní mór bunghnéithe sainspéise a choinneáil.
- Ba chóir go mbeadh bunfhoirm agus leagan amach an Struchtúir Chosanta fós inléite.
- Úsáidfear ábhair agus modheolaíochtaí atá oiriúnach don chreatlach stairiúil agus b'fhéidir go mbeadh gá le sainscileanna.
- Ba chóir go gcomhlánódh síntí ar scála cuí an príomhstruchtúr, agus go mbeadh siad ag teacht leis, agus go mbeidís suite go ginearálta ar chúl an ingearchló nó ar an ingearchló nach bhfuil chomh feiceálach. De ghnáth ní cheadófar síntí ar leithead iomlán mar ba cheart go bhfanadh fairsinge agus foirm bhunaidh an Struchtúir Chosanta inléite.
- Sa chás go bhfuil Struchtúr Cosanta mar chuid d'fhorbairt níos mó ar an láithreán iomlán, caithfidh céimniú na n-oibreacha a chinntiú go dtarlaíonn na cinn a bhaineann leis an Struchtúr Cosanta go luath, b'fhéidir ar dtús, ionas go mbeidh caomhnú agus úsáid an Struchtúir Chosanta i gceist. daingnithe ag tús an tionscadail.
Tá feisteas nua ar an taobh amuigh (cosúil le boscaí méadair, ghríleanna aerála, ceamaraí slándála, aláraim bhuirgléireachta, cáblaí) le bheith suite chun a dtionchar amhairc a íoslaghdú. De ghnáth níor cheart na heilimintí seo a ghreamú den phríomhingearechló. I gcás nach bhfuil aon rogha eile ann, ní mór an gá atá leis an bhfeisteas agus na feisteas gaolmhar a chur leis a chosaint agus dearadh scoite a bheith ann a chumasc leis an ingearchló, mar shampla d'fhéadfaí línte ingearacha nó cothrománacha a fhoirmíonn earraí báistí nó múnlú. a úsáidtear chun sreanga a cheilt.
- Ba chóir go mbeadh an chomharthaíocht ar an taobh amuigh de Dhéanmhais Chosanta scoite agus deartha go híogair ionas nach gcuirfí isteach go diúltach ar an gcarachtar speisialta. Ba cheart gach eilimint nó feisteas seachtrach tráchtála a choinneáil chomh híseal agus is féidir.

- Nuair a mholtar athrú úsáide nó athúsáid foirgnimh as feidhm ní mór a bheith cúramach go bhfuil an úsáid nua comhoiriúnach agus go bhfuil an leibhéal tionchair atá riachtanach inghlactha ar charachtar agus ar shainspéis an struchtúir.
- D'fhéadfadh tionchar carnach athruithe incriminteacha nó ar scála mór roimhe seo tionchar a bheith aige ar inghlacthacht na n-oibreacha a bheartaítear mar go bhféadfaí a chinneadh go bhfuil an méid cuí forbartha ar an láithreán sroichte cheana féin.
- Níor cheart leas speisialta an Struchtúir Chosanta a chur i mbaol agus ceanglais na Rialachán Foirgníochta á gcomhlíonadh. Beidh iarratais ar oibreacha chun ceanglais na Rialachán Foirgníochta a chomhlíonadh mar threoir ag prionsabail na híos-idirghabhála don chreatlach stairiúil.
Agus tograí á mbreithniú chun Cuid L (Fuinneamh) & Cuid M (Rochtain) a chomhlíonadh ba cheart aird a thabhairt ar an

Sraith Chomhairle na Roinne Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreachta ar ábhair stairiúla agus breithnithe oidhreachta tógtha.

- Tá cur chuige íogair dearaidh ag teastáil d'fhorbairt atá tadhlach le nó atá cóngarach do Struchtúr faoi Chosaint mar go bhféadfadh tionchar díobhálach amhairc a bheith aige air, ag cur isteach go diúltach ar a shuíomh agus ar thaitneamhacht. Caithfidh scála, airde, mais, líne tógála, comhréireanna, ailíniú agus ábhair aon fhorbairt a mholtar laistigh den chúirtealáiste, na tailte a ghabhann leis nó gar do Struchtúr Cosanta meas a thabhairt don struchtúr agus dá shuíomh agus é a chomhlánú. Ba cheart ráiteas a chur ar fáil faoin gcaoi a bhfreagraíonn an togra don sainspéis agus do shuíomh na gCosanta Struchtúr.

Tábla 14.22 Doiciméadúchán le dul in éineacht le hiarratais Phleanála do Dhéanmhais Chosanta Moltar go ndéanfaí comhairliúchán réamhphleanála leis an Oifigeach Caomhnaithe Ailtireachta roimh iarratas phleanála a chur isteach mar go mbeidh sonraí an eolais a theastaíonn ag brath ar thábhacht an struchtúir agus ar mhéid agus ar nádúr na n-oibreacha atá beartaithe. Go ginearálta ba chóir na doiciméid seo a leanas a chur in éineacht le hiarratais ar fhorbairt a chuimsíonn Struchtúr Cosanta:

- **Fógraí poiblí** (i.e. fógra nuachtáin agus fógra láithreáin) - Ní mór d'aon iarratas phleanála a bhaineann le Struchtúr Cosanta nó Struchtúr Beartaithe faoi Chosaint an stádas cosanta a chur in iúl ar na fógraí.
- **Cóipeanna de Phleananna agus de Shonraí** – Teastaíonn deich gcóip ar Chomhairle Contae Fhine Gall de gach líníocht, plean agus doiciméadú a théann leis le haghaidh iarratas a bhaineann le Struchtúr Cosanta nó Struchtúr Beartaithe faoi Chosaint mar ní mór cóipeanna den iarratas a scaipeadh ar na húdaráis forordaithe.
- **Plean suímh** – ag taispeáint an Struchtúr Cosanta ina shuíomh, gaol an struchtúir lena chúirtealáiste, a thimpeallacht uirbeach nó tuaithe agus an talamh in aice leis atá faoi úinéireacht an iarratasóra.
- **Síntí den Staid Reatha**
- Pleananna, gearrthacha, ingearchló agus síntí comhthéacsúla den Struchtúr/na Struchtúr Cosanta reatha agus na bhfoirgneamh coimhdeach, nuair is cuí, ar scála dóthanach chun leagan amach ginearálta an struchtúir a léiriú.

- Beidh gá le síntí mar atá siad de ghnéithe ilchasta nó mionsonraithe cosúil le teallaigh, staighrí, coirnisí nó siúinéireacht ar scálaí 1:10 nó 1:5 sa chás go mbeidh tionchar díreach ag na hoibreacha molta air seo.

- Síntí de na hAthruithe Beartaithe

- Pleananna, trasgheartha, ingearchló agus síntí comhthéacsúla a thaispeánann na hathruithe atá beartaithe ar an Struchtúr/na Struchtúr Cosanta agus ar na foirgnimh choimhdeacha, nuair is cuí. Athruithe a bheith hatógtha nó aibhsithe go soiléir. Is é 1:50 nó 1:100 an scála is fearr le haghaidh líníochtaí den sórt sin.

- Beidh gá le síntí de na hathruithe atá beartaithe ar ghnéithe ilchasta nó mionsonraithe ar nós teallaigh, staighrí, coirnisí nó siúinéireacht ar scála cuí sa chás go mbeidh tionchar díreach ag na hoibreacha beartaithe orthu.

- Síntí mionsonraithe a thugann breac-chuntas ar thionchar na ndeighiltí a bheartaítear agus ar an modh ina gcuirfear isteach iad.

- Síntí mionsonraithe d'acomhail bhalla agus dín idir an struchtúr atá ann faoi láthair agus aon síntí nua nó nasc-foirgnimh nuair atá sé seo beartaithe.

- Fírinniú leis na hIdirghabhálacha Beartaithe – Ba chóir ráiteas gearr scríofa a chur isteach ag cur síos ar na hoibreacha atá beartaithe agus ag tabhairt údar maith dóibh agus ar an bhfealsúnacht atá mar bhonn lena modheolaíocht.

- Suirbhé Grianghraf

- Ba chóir grianghraif a chur isteach atá imleor chun cur síos a dhéanamh ar chuma iomlán an taobh amuigh den struchtúr lena n-áirítear gach taobh nochtaithe, a shuíomh agus a ghaol leis na struchtúir mórthimpeall.

- Ba chóir grianghraif a chur isteach d'aon ghnéithe istigh a bhfuil sé beartaithe iad a athrú. Ba chóir grianghraif inmheánacha a mharcáil agus a uimhriú ionas gur féidir iad a cheangal siar le líníocht suirbhé.

- Measúnú Tionchair ar an Oidhreacht Ailtireachta

Beidh sé seo ag teastáil le haghaidh tograí a dhéanann difear d'fhoirgnimh de chineál casta nó d'fhorbairt ar dócha go mbeidh tionchar suntasach aige ar an oidhreacht ailtireachta. Féach Tábla 14.23 le haghaidh cad ba cheart a chuimsiú laistigh de AHIA

Cuspóir DMSO184 Oibreacha de réir Struchtúr Cosanta

Beidh aird ag gach iarratas pleanála ar oibreacha ar Struchtúr Cosanta don treoir i dTábla 14.20 agus soláthróidh siad na doiciméid atá leagtha amach i dTábla 14.22.

Tábla 14.23 Measúnú Tionchair ar an Oidhreacht Ailtireachta

I gcás foirgneamh de chineál casta nó áit ar dócha go mbeidh tionchar suntasach ag tograí ar an oidhreacht ailtireachta beidh gá le Measúnú Tionchair Oidhreacht Ailtireachta níos mionsonraithe, lena n-áireofar:

- Cur síos Scríofa ar an Struchtúr Cosanta (agus a shuíomh): Déan cur síos mion ar fhoirm, scála, stíl ailtireachta agus ábhair an Struchtúir Chosanta mar aon lena shuíomh lena n-áirítear aon foirgnimh choimhdeacha ábhartha, gnéithe deartha tírdhreacha, cóireálacha teorann, radhairc agus caol-léargais a dhéanfaidh. tionchar ag an bhforbairt a bheartaítear.

- Measúnú Stairiúil: Ba chóir go n-áireodh sé seo anailís ghairid ar aois na fabraice reatha ag míniú na gcéimeanna tógála éagsúla curtha i láthair in ord croineolaíoch agus crostagairt do ghrianghraif atá anótáilte ar líníocht(i) suirbhé. Ba chóir go ndéanfaí tagairt sa chuntas do naisc shóisialta agus stairiúla an struchtúir le béim ar an bhfianaise atá ar fáil i bhfabraic fhisiciúil an fhoirgnimh agus a thimpeallacht. Ba chóir go mbeadh imlíne sa chuntas ar thábhacht comparáideach an struchtúir. Ba cheart go mbeadh an stair bunaithe ar imscrúduithe ar an bhfabraic fhisiciúil, ar anailís ar ábhar cartagrafaíochta stairiúil agus ar fhoinsí eile amhail gníomhais nó líníochtaí stairiúla.
 - Fardal agus Taifead Mionsonraithe Grianghraf: Ba chóir fardal ailtireachta mionsonraithe seomra-le-seomra a chur isteach mar aon le suirbhé grianghrafadóireachta cuimsitheach ar ardchaighdeán. Ba chóir go mbeadh fotheidil mhínithe ar na grianghraif agus go ndéanfaí iad a chrostagairt don chuntas stairiúil agus do na pleannanna. Ba cheart go n-áireofaí sa suirbhé taobh amuigh, taobh istigh agus grianghraif mhionsonraithe de ghnéithe ailtireachta agus stairiúla a bhfuil fiúntas ag baint leo agus gnéithe deartha tírdhreacha nuair is cuí. Ba chóir go léireodh an suirbhé grianghrafadóireachta na struchtúir i gcomhthéacs.
 - Measúnú Bail: Ba chóir go mbeadh an measúnú seo ar bhonn gné ar eilimint agus go gclúdódh sé, nuair is cuí, na nithe seo a leanas: taobh amuigh - díon, ballaí, doirse, fuinneoga; go hinmheánach staighrí, doirse, fuinneoga, siúinéireacht eile, ballaí, urláir, síleálacha lena n-áirítear coirnisí, bailchríocha maisiúla, deilbh ailtireachta agus ealaín, píosaí simléir, struchtúir agus córais mheicniúla. Ba cheart gnéithe suímh lena n-áirítear fo-fhoirgnimh, gnéithe tírdhreacha, baoiseanna agus cóireálacha teorann a mheas freisin.
 - Ráiteas Tábhachta: Ba chóir achoimre a dhéanamh ar mheastóireacht ar cháilíocht agus ar thábhacht an struchtúir.
- Measúnú Tionchair: Ba chóir go leagfaí amach meastóireacht ar impleacht na forbartha a bheartaítear ar shaintréithe an struchtúir agus ar a shuíomh ag leagan béime ar an gcaoi a n-athródh an fhorbairt na gnéithe a chuireann lena spéis ar leith go hábhartha. Ba chóir ráiteas modha agus sonraíocht le haghaidh oibreacha a chur san áireamh.

Cuspóir DMSO185 Measúnú Tionchair Oidhreachta Ailtireachta
Nuair is gá, éileoidh an tÚdarás Pleanála Measúnú Tionchair Oidhreachta Ailtireachta mionsonraithe le haghaidh iarratas ar oibreacha ar Struchtúr Cosanta. Déanfar é seo de réir Tábla 14.23 & Aguisín B de Threoirlínte um Chosaint na hOidhreachta Ailtireachta d'Údaráis Phleanála na Roinne Ealaíon, Oidhreachta agus Gaeltachta.

14.19.3.2 Struchtúir Chosanta a Scartáil

Ní thugann an reachtaíocht cead chun Struchtúr Cosanta a scartáil ach amháin i gcúinsí eisceachtúla agus mar sin beidh toimhde i gcónaí i dtreo Struchtúr Cosanta a choinneáil agus a dheisiú. Sna cúinsí eisceachtúla sin ina mbeartaítear scartáil beidh na doiciméid seo a leanas ag teastáil ón gComhairle chun an cás a mheasúnú:

Fírinniú mionsonraithe i scríbhinn don scartáil atá beartaithe,
Suirbhé iomlán ar riocht agus grianghraf an struchtúir reatha,
Líníochtaí mionsonraithe de gach plean urláir agus ingearchló.
Ní leor ann féin riocht nó díothúchán Struchtúir Chosanta le scartáil a chosaint agus mar sin sa chás go gcuirtear é seo chun cinn mar an réasúnaíocht beidh an t-eolas seo a leanas ag teastáil i dteannta leis an liosta thuas:
Míniú ar an gcaoi ar ligeadh don struchtúr dul i léig,
Grianghraif agus líníochtaí marcáilte go soiléir a léiríonn suíomh na lochtanna,
Tuirisc riochta ó ailtire nó innealtóir a bhfuil saineolas caomhantais speisialtóra aige ina leagtar amach cén fáth nach féidir deisiúcháin nó oibreacha leasúcháin a dhéanamh sa chás seo,

Nuair nach moltar ach cuid de scartáil ar ghnéithe nach cuid de thábhacht an struchtúir iad, ní mór a thaispeáint gur féidir é a dhéanamh gan aon drochthionchar ó thaobh struchtúir nó ailtireachta ar an Struchtúr Cosanta.

Cuspóir DMSO186 Scartáil nó Athrú ar Struchtúir Chosanta

Cosc a chur ar scartáil nó ar athrú míchuí ar Struchtúir Chosanta.

14.19.3.3 Limistéir Chaomhantais Ailtireachta

Teastaíonn cead pleanála ó aon oibreacha a mbeadh tionchar ábhartha acu ar charachtar speisialta ACA agus mar sin na gnáth-díolúine óvni bheidh feidhm ag pleanáil a thuilleadh nuair a mheastar go mbeidh tionchar acu ar ghnéithe agus ar ingearchlónna uathúla nó speisialta an LCA.

Tábla 14.24 Treoir don Fhorbairt a Bheartaítear laistigh de Limistéir Chaomhantais Ailtireachta Ba cheart athruithe agus forbairt laistigh de LCAanna a dhéanamh ar bhealach a bheadh báúil lena charachtar sainiúil agus mar sin ba chóir go mbeadh na nithe seo a leanas mar threoir d'oibreacha nua molta laistigh de LCA:

Coinneáil agus Athúsáid

- Ba chóir foirgnimh agus struchtúir atá ann cheana a choinneáil agus a athúsáid seachas iad a athchur. Ní cheadófar iarratais ar scartáil foirgneamh a chuireann le carachtar LCA ach amháin i gcúinsí eisceachtúla. Is ar an iarratasóir a bheidh an dualgas údar a thabhairt le scartáil an fhoirgnimh. Tosóidh an Chomhairle ón mbonn gur chóir an struchtúr a choinneáil.
- Coimeád bunábhair tógála, bailchríocha agus gnéithe lena n-áirítear fuinneoga, doirse, clúdaigh dín, cóireálacha teorann (cosúil le ballaí cloiche, fála agus ráillí) agus gnéithe spéisiúla eile a chuireann leis an gcarachtar speisialta agus a thugann beocht don sráid-dreach.
- Coimeád aon cholbhaí/pábhálacha marthanach agus troscán sráide a chuireann le carachtar an LCA.
- Tabharfar tacaíocht agus spreagadh d'athchóiríú ábhar nó gnéithe bunaidh a cailleadh nó a athsholáthraíodh. Ba chóir fianaise dhoiciméadach nó samplaí marthanacha a úsáid chun an dearadh a stiúradh.

Athruithe agus Tógáil Nua

- De ghnáth ní cheadófar struchtúir a chuireann go dearfach le carachtar an tsráid-dreacha a scartáil.
- Seachain baint a bheith ag foirgnimh atá mar chuid de shainghné ghinearálta an ACA toisc go bhféadfadh athrú bunúsach a dhéanamh ar charachtar agus ar tharraingteacht na háite má dhéantar mionathrú mall ach de réir a chéile ar fhoirgnimh bheaga aonair laistigh de ACA.
- Tá sé tábhachtach inléiteacht an ghráinne uirbeach stairiúil de shráid-dreach nó de bhailidhreach a choinneáil agus mar sin nuair a dhéanann forbairt iarracht roinnt ceapacha tógála éagsúla a chónascadh ba chóir don chóireáil dearaidh smaoineamh ar na bun-ranna ceapacha a chur in iúl i méid an fhoirgnimh nua. Sa chás go bhfuil sé beartaithe foirgnimh atá ann cheana a nascadh go himheánach ba chóir go mbeadh feidhm ghníomhach ag éadanais inmheánacha agus ba cheart athruithe ar an bhfabraic stairiúil a choinneáil chomh híseal agus is féidir.
- Ba chóir go mbeadh síntí ar fhoirgnimh in ACAnna atá le feiceáil ó áiteanna poiblí ar scála agus ar chomhréir le meas ar an mbunfoirgneamh. Go ginearálta ba chóir go mbeadh síntí fo-chomhlíonta ó thaobh méide le hábhair, bailchríocha agus próifílí dín a chomhlánaíonn an príomhstruchtúr.
- Níor cheart go ndéanfaí athruithe nó mionathruithe ar aghaidheanna, oscailtí, bailchríocha, díonta, srl. 2tionchar díobhálach ar charachtar an ACA nó damáiste a dhéanamh don fhoirgneamh.

- Níl sé inghlactha bunchóta síonchaithimh foirgnimh a bhaint as a rindreáil nó as bailchríoch plástair chun an bhunchloch a nochtadh.
 - Sa chás go bhfuil rindreáil neamhphéinteáilte nó bailchríoch plástair ag foirgneamh níor chóir é seo a péinteáil.
 - Ba chóir go gcuirfí isteach dormáin nó soilse dín ar pháirceanna ceilte agus go ginearálta níor chóir iad a chur ar fhána tosaigh an dín.
 - D'fhéadfadh méadú ar oscailtí fuinneoige nó dorais na comhréireanna den fhoirgneamh nó den sráid-dreach a athrú agus mar sin ba chóir na toisí bunaidh a choinneáil de ghnáth.
 - Ní mór do thograí forbartha le haghaidh tógála nua cur chuige íogair dearaidh a leanúint a thugann meas ar charachtar seanbhunaithe an ACA ó thaobh scála, mais, toirt, méideanna ceapacha, comhréireanna agus ábhair de.
- na foirgnimh in aice leis an láithreán forbartha. Is féidir treo a thógáil ó fhoirmeacha agus toisí traidisiúnta a chuirtear in iúl ansin ar bhealach comhaimseartha nó le gnéithe comhaimseartha seachas cóip bheacht de stíl foirgnimh stairiúla. Sa chás go nglactar cur chuige dearadh atá go hiomlán comhaimseartha ní mór na sonraí, na hábhair agus an dearadh foriomlán a láimhseáil go cúramach agus ar ardchaighdeán lena chinntiú nach gcuirfidh an togra isteach ar shláine agus ar charachtar an cheantair.
- Ba cheart go mbeadh an chomharthaíocht in LCA íosta, scoite agus deartha go híogair ionas nach gcuirfear isteach go diúltach ar charachtar speisialta an cheantair. Ba cheart gach eilimint nó feisteas seachtrach tráchtála eile cosúil le ceannbhrait, soilsiú agus cláir bhiachláir a choinneáil chomh híseal agus is féidir.

Oibreacha Fearainn Phoiblí

- Ba chóir gnéithe de throsacán sráide atá ann cheana féin cosúil le colbhaí bunaidh, pábháil, brocacha, boscaí poist, ráillí, mullaird etc. a aithint agus a choinneáil.
- Beidh aon troscán sráide nua (cosúil le boscaí bruscair, soilsiú, cuailí comharthaí srl.) ar ardchaighdeán agus ar dhearadh comhsheasmhach agus cuirfear san áireamh a suíomh agus a shuíomh. Ba chóir troscán sráide a choinneáil chomh híseal agus is féidir agus aon troscán sráide nua-aimseartha nach bhfuil in úsáid a bhaint.
- I gcásanna nach bhfuil smacht díreach ag an gComhairle ar throsacán sráide, rachaidh sí i dteagmháil leis an ngníomhaireacht/na gníomhaireachtaí ábhartha, nuair is féidir, chun iad a spreagadh chun cloí le polasaithe na gCeantar Caomhnaithe Ailtireachta.
- Beidh meas ag oibreacha chun feabhas a chur ar an bhfearann poiblí ar nós dromchlaí nua, cosáin mhiasacha, bearta rialaithe tráchtála lena n-áirítear comharthaí agus rampaí ar shainghné riachtanach an ACA.

14.19.3.4 Doiciméadúchán le dul in éineacht le hlarratais Phleanála laistigh de ACAnna Tugann na Rialacháin Pleanála le fios gur chóir go mbeadh grianghraif, pleananna agus sonraí eile ag gabháil le hiarratais phleanála chun oibreacha a dhéanamh ar an taobh amuigh de struchtúr laistigh de ACA de réir mar is gá chun a léiriú conas a chuirfeadh an togra isteach ar charachtar an struchtúir. Moltar mar sin go ndéanfaí comhairliúchán réamhphleanála leis an Oifigeach Caomhantais sula gcuirtear iarratas pleanála isteach chun sonraí an eolais a theastaíonn a chinneadh mar beidh sé seo ag brath ar thábhacht an struchtúir agus ar mhéid agus nádúr na n-oibreacha atá beartaithe. .

Cuspóir DMSO187 Stoc Foirgníochta Reatha a Choimeád laistigh d'ACA

Coimeád an stoc foirgneamh atá ann faoi láthair laistigh de ACA nuair is féidir agus cinntigh go gcuireann aon fhorbairt nua nó athrú ar fhoirgneamh laistigh de nó in aice le ACA go dearfach le carachtar an cheantair agus go bhfuil sé oiriúnach ó thaobh an dearadh a bheartaítear, lena n-áirítear: scála, mais,

airde, comhréireanna, dlús, leagan amach, ábhair, cóimheas lota, agus línte tógála. Cuspóir DMSO188 Iarratais Phleanála laistigh de ACA
Beidh aird ag gach iarratas pleanála ar oibreacha i gCeantar Caomhnaithe Ailtireachta ar an eolas atá leagtha amach i dTábla 14.24.

14.19.3.5 Comharthaíocht

Teastaíonn cead pleanála le haghaidh fógraí agus comharthaíochta ar Dhéanmhais Chosanta nó ar an taobh amuigh de struchtúir laistigh de Limistéir Chaomhantais Ailtireachta (ACAnna) (seachas imthosca an-teoranta).

Tábla 14.24 Treoir do Chomharthaíocht ar Struchtúir Chosanta nó laistigh de LCA

Méid na Comharthaíochta Reatha - Is féidir le gnéithe seachtracha a chur isteach ar Struchtúr Cosanta nó in áitribh thráchtála laistigh de LCA damáiste incriminteach a dhéanamh do charachtar speisialta an cheantair trí thranglam amhairc a chruthú agus níl siad inghlactha ach go pointe teoranta. Ní mór go gcuirfí san áireamh i moltaí do chomharthaíocht an méid comharthaíochta atá ann cheana féin agus gnéithe seachtracha eile ar nós soilsiú, ceannbhrait, sciatháin, cláir thaispeántais, uaireanta oscailte, plaiceanna ainm, etc. a d'fhéadfadh a bheith ar an struchtúr cheana féin. I gcásanna áirithe b'fhéidir go mbeadh sé riachtanach comharthaíocht nó gnéithe seachtracha atá ann cheana a chuíchóiriú nó a bhaint chun freastal ar aon gnéithe nua.

- Dearadh Comharthaíochta – Ba chóir go mbeadh comharthaíocht nua nó comharthaí athsholáthair íosta, discréideach agus deartha go híogair. Ba cheart go gcomhlánódh sé carachtar an fhoirgnimh a mbeidh sé ceangailte leis. Go traidisiúnta rinneadh an chomharthaíocht a phéinteáil le lámh díreach ar an bhfoirgneamh nó ar chlár aghaidh agus is é seo an modh comharthaíochta is oiriúnaí fós, go háirithe i gceantair stairiúla. Nuair a bhíonn cláir litreoireachta nó comharthaí á gceangal ar fhoirgneamh ní mór sonraí na modhanna a fheistiú ar dhromchla balla foirgnimh níos sine a mheas go cúramach chun damáiste a sheachaint do shonraí maisiúcháin, obair chloiche nó brící. I gcúinsí áirithe ba chóir comharthaíocht stairiúil a choinneáil fiú nuair a d'athraigh an gnólacht lámh nó úsáid. D'fhéadfadh sé seo a bheith mar gheall ar an bhfíric gur cuid dhílis de dhearadh an fhoirgnimh é, go bhfuil baint aige le pearsa nó imeacht suntasach, go bhfuil saintréith de chuid tréimhse ar leith aige, gur sampla iontach é d'ealaín déantóir comharthaí, nó gur sainchomhartha áitiúil é. Mar sin féin tá bealaí ann don ghnó nua comharthaí den sórt sin a oiriúnú, a mhodhnú, a chlúdach nó a athlonnú chun a gcuid seirbhísí féin a fhógairt. Ba cheart dul i gcomhairle leis an Oifigeach Caomhnaithe Ailtireachta i gcásanna dá leithéid

- Suíomh na Comharthaíochta - Go hiondúil ba chóir go mbeadh an chomharthaíocht laistigh d'urlár na talún i.e. faoi na leaca fuinneoige ar an gcéad urlár. Do ghnóthais ag an gcéad leibhéal agus os a chionn nó comharthaíocht ar leibhéal an íoslaigh ba chóir iad seo a shuíomh ag a bpointe iontrála nó féadfar iad a chur laistigh de fhuinneoga an urláir uachtair nó an íoslaigh má tá siad deartha go discréideach. Níl sé oiriúnach cláir comharthaíochta a shocrú ar bhallaí seachtracha ag an leibhéal uachtarach.

- Éadan siopa – Tá ainm an tsiopa ar an bpainéal nó ar an gclár éadain thar fhuinneog an tsiopa. Níl comharthaíocht mórthaibhseacha nó bríomhar, boscaí éadain phlaisteacha, nó cláir phlaisteacha oiriúnach ar Dhéanmhais Chosanta nó in ACAnna. Is gnách go mbíonn litreacha lámhphéinteáilte ar an bhfoirgneamh nó ar chlár éadain adhmaid nó litreacha gléasta ina n-aonar. Níor cheart go mbeadh ceannasacht amhairc nó ró-dhomhain ar éadain. Ba chóir go ginearálta go mbeadh an litreoireacht nó an téacs teoranta d'ainm an tsiopa agus uimhir na sráide. Ba cheart go gcomhlánódh stíl agus scála scripte tréimhse an fhoirgnimh agus scála an spáis atá ar fáil. Níor cheart go sínfeadh éadain siopa gan bhriseadh thar roinnt foirgneamh.

- Comharthaí Starrach – Ní gné de bhailidhreacha stairiúla na hÉireann iad comharthaí starrach nó crochta. Is féidir le leaganacha nua-aimseartha tranglam amhairc a chruthú ar ingearchlónna

seachtracha a bhainfeadh ó shainghné an cheantair nó an fhoirgnimh. Áit a bhfuil comharthaí nó litreacha éadain os cionn an aonaid tráchtála ba chóir gur leor é sin agus mar sin ní bheadh gá le comharthaí starracha agus ba cheart iad a fhágáil ar lár. Sa chás go gceadaítear iad níor cheart go mbeadh níos mó ná ceann amháin ar ingearchló riamh, níor cheart iad a shoilsiú nó a bheochan, gan táirge a fhógairt, agus ba chóir iad a shocrú le lúibín seachas díreach leis an mballa. Tá traidisiún ag roinnt ceirdeanna comharthaí teilgthe a úsáid mar chógaslanna, sipa geallbhróicéirí agus barbóirí ach ba mhinic a bhí siad seo ina bhfeathail nó ina siombailí a bhain leis an trádáil m.sh. cros glas, trí liathróid nó cuaille striped dearg agus bán. Dá bhrí sin is fearr siombailí a bhaineann le húsáid ar leith a úsáid chun comharthaí a theilgean nuair a cheadaítear iad agus faoi réir ábhair agus dearadh ardchaighdeán a bheith á n-úsáid, níor cheart iad a bheochan nó a soilsiú.

- Comharthaíocht a Shoilsiú – Ba cheart measúnú cúramach a dhéanamh ar an ngá le comharthaíocht tráchtála a shoilsiú go sonrach mar go bhféadfadh go mbeadh dóthain soilsiú sráide ann cheana féin chun an t-áitreabh a lasadh agus mar sin ba chóir soilsiú na gcomharthaí a fhágáil ar lár nuair is féidir. Nuair a bhíonn gá le scéimeanna soilsithe ba chóir go mbeidís caolchúiseach agus discréideach, teoranta d'éadanas an tsiopa agus faoi cheilt go mín ag sonraí an fhoirgnimh nó aghaidh an tsiopa nó teoranta do shoilsiú cúil na litreacha aonair. Ba chóir go mbeadh dath bán ar an soilsiú seachas dath. Tá tuilteshoilsiú, soilsiú neon, lúibíní láimhe starracha agus soilsiú stiallacha cothrománach le seachaint. Níor cheart go gceadófaí soilsiú an fhoirgnimh ar fad.

- Comharthaíocht Chorporáideach – Caithfidh comharthaíocht chorporáideach, brandáil agus lógónna caighdeánacha a bheith ag teacht leis an bhfoirgneamh aonair. Ba chóir comharthaíocht chorporáideach a bhainfeadh ó charachtar an Struchtúir Chosanta nó an LCA a oiriúnú ó thaobh scála, datha, ábhar agus dearadh.

- Meirgí & Bratacha – Ní mheastar go bhfuil sé inghlactha cuailí bratacha, bratacha agus bratacha buana a shuiteáil ar an taobh amuigh de Dhéanmhais Chosanta nó de struchtúir laistigh de LCA. Féadfar bratacha agus meirgí sealadacha a cheadú d'imeacht ar leith ar feadh achar teoranta agus sonraithe ar nós imeacht spóirt, cuairt ó dhuine mór le rá nó tiomsaitheoir airgid carthanachta srl.

- Ceannbhrait, Dallóga & Díonbhrait – Ní mór measúnú cúramach a dhéanamh ar an ngá atá le ceannbhrait nó le díonbhrait. Nuair a cheadaítear iad, ní mór a ndearadh a mheas go cúramach. Is é an t-ábhar is fearr leat ná cadás tromchumachtach le cruá-earraí miotail nó adhmaid péinteáilte. Ba chóir go mbeadh stíl thraidisiúnta acu, ceann oscailte agus an bosca dallóg cuasaithe. Ní ábhar inghlactha é plaisteacha. Ní cheadaítear táirgí a fhógairt ar cheannbhrait nó ar dhíonbhrait laistigh de ACA nó ar Struchtúr Cosanta. Níor cheart ceannbhrait agus díonbhrait a cheadú ar na hurláir uachtaracha ach ba chóir iad a theorannú (má mheastar a bheith inghlactha) do húrlár na talún amháin.

- Comharthaíocht nó Fógraí ar Fhuinneoga agus Comhlaí – Ní mór a bheith cúramach maidir le iomadú na comharthaíochta ar áitribh agus mar sin ba chóir comharthaíocht ar fhuinneoga a sheachaint agus níor cheart iad a chur ar chomhlaí slándála.

- Comharthaíocht Dhigiteach & Comharthaí Rothlaithe – Go ginearálta is comharthaí nó scáileáin mhóra iad seo atá le socrú táirgí agus le haghaidh fógraí a athraíonn go minic. Is minic a fhaightear iad ar bhothanna gutháin nó ar scáthlín bhus ach is féidir gur aonaid neamhspleácha neamhspleácha iad. Go minic cuireann siad leis an tranglam amhairc ar sráid-dreach agus ní fhoirm chomharthaíochta inghlactha iad laistigh de ACA nó ar Struchtúr Cosanta. Níl comharthaíocht dhigiteach sheachtrach le haghaidh suíomh táirgí mar aghaidheanna tithe tábhairne nó siopaí áise feiliúnach freisin. D'fhéadfadh go mbeadh scáileáin dhigiteacha níos lú chun faisnéis a thaispeáint a bhaineann leis an tairiscint ghnó ar leith atá suite laistigh den taobh istigh den aonad tráchtála nó ar an taobh istigh den fhuinneog taispeána ar urlár na talún inghlactha ach an dearadh a bheith aontaithe leis an údarás pleanála agus Caomhnú Ailtireachta.

Oifigeach ach ba cheart comharthaíocht dhigiteach ar na hurláir uachtaracha a sheachaint. D'fhéadfadh painéil eolais dhigiteacha bheaga, deartha go discréideach laistigh den fhearann poiblí a bheith feiliúnach freisin faoi réir dearaidh..

- Comharthaí Tótáim nó Monailite – Is minic a bhaineann na cineálacha seo de chomharthaí ró-mhóra arda le taispeáint praghsanna breosla ag stáisiúin pheitрил ach úsáideann roinnt slabhraí ollmhargaí nua-aimseartha iad freisin nó mar chomharthaíocht do bhailiú gnó laistigh d'aon áitreabh amháin/ ionad miondíola. Go ginearálta mar gheall ar mhéid na comharthaíochta seo níl sé inghlactha laistigh de ACA nó laistigh de chúirtealáiste Struchtúir Chosanta.
- Cláir fhógraí – Is comharthaí an-mhór iad seo a chuirtear go ginearálta ar thaobh nó ar bhinn na bhfoirgneamh nó ina seasamh leo féin laistigh den fhearann poiblí nó laistigh de choimpléisc stáisiúin. Níor cheart go gceadófaí clár fógraí nua a chur isteach i LCA nó ar Struchtúr Cosanta agus ba cheart spreagadh a thabhairt nuair a bhíonn siad ann cheana féin iad a bhaint. Ní ghlactar le scáileáin cláir fógraí dhigiteacha mhóra le ceannasacht radhairc in aon fhoirm ar Struchtúr Cosanta nó in aice leis nó laistigh de LCA.
- Comharthaíocht Bhinn – I gcás fhormhór na n-áitreabh ba chóir go mbeadh an chomharthaíocht teoranta d'achar iontrála an fhoirgnimh nó d'aghaidh an tsiopa. Níl sé oiriúnach aon chineál cláir nó comharthaí soilsithe a chur isteach ar bhinn Struchtúr Cosanta nó laistigh de LCA. Féadfar comharthaíocht bhinn lámhphéinteáilte le healaíontóir nó scríbhneoir comharthaí traidisiúnta a cheadú ar bhallaí soláthraithe má tá sé teoranta d'ainm an ghnó amháin, más scála cuí é nach bhfuil ró-mhór chun tosaigh ar an bhfoirgneamh agus gur comhaontaíodh an dearadh leis an údarás pleanála agus Oifig Caomhnaithe Ailtireachta. Níl sé feiliúnach comharthaíocht a phéinteáil ar fhoirgneamh críochnaithe cloiche nó brící.
- Comhlaí Rolla/Gríleanna Slándála - Níl sé oiriúnach comhlaí rollála nó gríleanna slándála a sholáthar ar an taobh amuigh d'aonaid thráchtála nua nó reatha ach ba chóir iad a shuíomh taobh istigh de thaispeántas na fuinneoige. Ba cheart go mbeadh dearadh an chomhlaí nó an ghreille trédhearcach, gríl slabhrach oscailte seachas comhlaí soladacha nó bréifnithe agus níor cheart go gclúdódh sé an t-éadanas tráchtála iomlán ach go mbeadh sé suite ar na hoscailtí ábhartha amháin. Sa chás go bhfuil comhlaí adhmaid inmheánacha ag foirgneamh is féidir iad seo a úsáid chun críocha slándála in ionad aon chur isteach nua.
- Múrmhaisiú – Ní mór breathnú go cúramach ar mhúrmhaisiú a shuíomh ar bhalla seachtrach Struchtúr Cosanta nó ar fhoirgneamh laistigh de LCA agus teastaíonn cead pleanála. Ní mór dul i gcomhairle leis an Oifig Ealaíon agus leis an Oifig um Chaomhnú Ailtireachta sula gcuirtear isteach iarratas pleanála. Níor cheart go mbeadh an múrmhaisiú ina fhógra nó ina shuíomh táirgí.

Cuspóir DMSO189 Comharthaíocht ar Struchtúr Cosanta

Beidh aird ag gach iarratas pleanála ar chomharthaíocht ar Struchtúr Cosanta nó laistigh de Limistéar Caomhantais Ailtireachta ar na treoirínte atá leagtha amach i dTábla 14.25.

14.19.4 Tírdhreacha Deartha – Gairdíní Stairiúla, Diméinte agus Eastáit Tuaithe

Bhí brú suntasach le blianta beaga anuas ar iar-eastáit tuaithe nó ar dhiméinte stairiúla le haghaidh forbartha, a dhreachtáítear go minic gan measúnú ceart a dhéanamh ar an tionchar ar an tírdhreach deartha nó cinneadh faoi chumas iompair na dtailte. Féadfaidh na moltaí a bheith i bhfoirm athfhorbairt fhairsing aonuaire ar an diméin stairiúil nó sraith de scéimeanna níos lú. Leis an dara ceann ní mór tionchar carnach gach eilimint bhreise a mheas mar nuair a chuirtear le chéile is féidir claochlú incriminteach ach suntasach ar an tírdhreach a bheith mar

thoradh air.

Ba chóir go mbeadh an fhorbairt íogair don ghaolmhaireacht idir an príomháit chónaithe agus na tailte a ghabhann leis agus níor cheart go bhfreastalódh sé air seo ná go gcuirfí isteach ar radharcanna agus ar bhealaí deartha.

Ní mór do thograí laistigh de tírdhreacha deartha stairiúla bunrún dearaidh agus suntas na scéimeanna plandála crann & plandála, radharcanna/amhairc, cuspóir & socrúchán struchtúr forlíontach a aithint agus a thuiscint (m.sh. baoiseanna, ardáin, gairdíní múrtha, há hánna, tithe oighir, claífoirt) agus iarracht a dhéanamh ní hamháin iad seo a choinneáil ach go mbeidh siad mar bhonn eolais do dhearadh agus suíomh na forbartha nua ionas go n-urramaíonn sé agus go seachnófar tionchar ar ghnéithe suntasacha tógtha nó tírdhreacha nádúrtha.

Ba cheart foroinnt diméinte ina dháileachtaí talún éagsúla a sheachaint.

Ní mór a bheith cúramach nach gcuirfidh forbairt lasmuigh dá teorainneacha isteach ar radhairc shuntasacha nó caol-léargais a fhéachann amach ar an tírdhreach deartha nó isteach ann.

Teastaíonn Measúnú Tírdhreacha Deartha sa chás go bhfuil forbairt bheartaithe le bheith suite laistigh de nó in aice le gairdín, diméin nó eastát tírdhrechtaithe atá suntasach ó thaobh staire nó cultúrtha de nó a mbeidh tionchar aici ar a shuíomh.

Go ginearálta, is é an príomháit chónaithe laistigh de dhiméin nó de tírdhreach deartha ná Struchtúr Cosanta, agus is minic go mbíonn cuid de na foirgnimh a fhreastalaíonn air faoi chosaint freisin. Ba chóir a thabhairt faoi deara go bhfuil go leor de na diméinte móra i bhFine Gall ainmnithe mar Limistéir Chaomhantais Ailtireachta. Soláthraíonn tírdhreacha deartha gnáthóga freisin do go leor speiceas flóra agus fána agus ní mór impleachtaí aon tograí don oidhreacht nádúrtha a mheas go cúramach.

Cuspóir DMSO190 Measúnú Tírdhreacha Deartha

Ba chóir go mbeadh Measúnú Tírdhreacha Deartha ag gabháil le haon mholadh forbartha do dhiméin stairiúil agus/nó tírdhreach deartha, lena n-áirítear:

- Aithint agus cur síos ar an mbunfhorbairt, stair, struchtúir, gnéithe agus teorainneacha an tírdhreacha deartha.
- Measúnú éiceolaíoch, lena n-áirítear sainaitheint aon ghnáthóg nó speiceas faoi chosaint.
- Measúnú ar thábhacht an tírdhreacha stairiúil, lena n-áirítear sainaitheint ar ghnéithe suntasacha tógtha agus tírdhreacha laistigh den láithreán nach mór a choinneáil.
- Acmhainn iompair na dtailte nár cheart a sháru a chinneadh, le haontú leis an gComhairle.
- Measúnú ar an togra forbartha agus a thionchar ar an tírdhreach deartha.
- Moltaí maidir le maolú agus bainistiú na hoidhreachta tógtha agus nádúrtha.

14.19.5 Oidhreacht Dhúchasach & Sócmhainní Oidhreachta Tógtha Eile

Tugann an Chomhairle tacaíocht agus spreagadh do choinneáil agus d'athúsáid foirgneamh dúchasach agus sócmhainní oidhreachta tógtha eile nach bhfuil faoi chosaint a chuireann le sainghné cheantair thuaithe nó uirbeacha Fhine Gall. Is gnách gur tógadh formhór na bhfoirgneamh seo ag úsáid modheolaíochtaí agus ábhair thraidisiúnta mar aol, cloch, láib, tuí, sclátaí agus adhmaid. Cheadaigh na hábhair seo an taise a ionsú agus a scaoileadh go héasca, don fhoirgneamh "análú" agus mar sin tá feidhm thábhachtach ag aeráil spásanna inmheánacha. D'fhéadfadh iarmhairtí díobhálacha neamhbheartaithe a bheith ag idirghabhálacha a d'fhéadfadh a bheith oiriúnach do chleachtais foirgníochta nua-aimseartha, amhail táirgí tógála neamh-thréscaoilteacha nó spásanna aerdhíonacha, don stoc foirgneamh stairiúil nó traidisiúnta.

Tábla 14.26 Treoir maidir le Forbairt & Foirgnimh Dúchais nó Sócmhainní Oidhreachta Tógtha Eile

- Ba chóir measúnú a dhéanamh ar na foirgnimh atá ar an láithreán faoi láthair trí anailís a

dhéanamh ar léarscáileanna stairiúla agus trí mheasúnú a dhéanamh ar chreatlach agus ar ghnéithe an fhoirgnimh. Ba cheart go bhféachfadh tograí forbartha le foirgnimh níos sine atá ann cheana féin a bhfuil fiúntas nó sainghné acu a choinneáil agus a ionchorprú, bíodh siad ina struchtúir dhúchasacha, stairiúla nó den 20ú haois.

- Ní mór suirbhé mionsonraithe tomhaiste, taifead fótagrafach agus tuairisc scríofa a bheith ag gabháil le tograí a dhéanann difear d'fhoirgnimh dhúchasacha, arna ndéanamh ag gairmí a bhfuil an saineolas caomhnaithe cuí aige, agus b'fhéarr go mbeadh tuiscint aige ar fhoirgnimh dhúchasacha. Áit a bhfuil sraitheanna tuí stairiúla fós ar marthain laistigh den fhoirgneamh ní mór don togra a lua go soiléir conas a chaithfear leis an tuí. Ba cheart an saineolas caomhantais a choinneáil chun na hoibreacha molta a mhaoirsiú agus a dheimhniú agus a chinntiú go dtugtar tacaíocht chuí don fhoirgneamh atá ann cheana féin roimh agus le linn oibreacha tógála.

- Úsáidfear ábhair agus modhanna oiriúnacha chun deisiúcháin a dhéanamh ar chreatlach stairiúil foirgneamh níos sine.

- Caithfidh aon athruithe molta a bheith báúil le gnéithe speisialta agus carachtar an fhoirgnimh atá ann faoi láthair trí urram a thabhairt don suíomh, don fhoirm, don scála agus d'ábhair reatha.

- Níor cheart go ndéanfadh moltaí le haghaidh síntí ar fhoirgnimh dhúchasacha nó ar an stoc foirgneamh stairiúil creimeadh ar thimpeallacht agus ar cháilíochtaí dearaidh an struchtúir bhunaidh a fhágann go bhfuil sé tarraingteach agus ba chóir go mbeadh sé i gcomhréir nó faoi réir an fhoirgnimh atá ann cheana féin.

- Ba cheart bunghnéithe nó ábhair thógála a choinneáil lena n-áirítear fuinneoga, doirse, clúdaigh dín, cóireálacha teorann agus gnéithe suímh (cosúil le ballaí cloiche, fála, ráillí, geataí, píaraí geataí, duirleoga agus clóis).

- Iarracht a dhéanamh go gcoimeádfá méideanna ceapacha stairiúla marthanacha agus patrúin sráide i sráidbhailte agus bailte Fhine Gall agus ionchorprú teorainneacha nó leagan amach ársa, mar theorainneacha na mbailte fearainn, in athfhorbairtí.

- Áit a bhfuil moladh ag iarraidh athfhorbairt a dhéanamh ar réadmhaoin thréigthe nó ar réadmhaoin atá neamháitithe ar feadh tréimhse fada ama seachas mar atá i dteannta leis na hiarsmaí substaintiúla thuas ba chóir go mbeadh sé fós ann atá in ann ó thaobh struchtúir de chun athfhorbairt a choinneáil. Ba chóir go mbeadh tuairisc scríofa ó ghairmí atá cáilithe go cuí in éineacht le haon iarratas a léireodh nach gcuirfidh an togra isteach ar an bhfoirgneamh ó thaobh struchtúir de agus go leagfaí amach na bearta atá le déanamh chun an foirgneamh a chosaint ar thitim roimh agus le linn oibreacha tógála.

- Ba cheart go gcinnteodh ionsuithe nua i mbailte dhreacha/sráid-dreacha stairiúla go ndéileáiltear go cúramach leis an dearadh a bheartaítear le híogaireacht agus tuiscint ar bhunghnéithe na bhfoirgneamh dúchasach Éireannach agus le sonraí beachta ar ábhair/bailchríocha atá oiriúnach agus ar ardchaighdeán.

- Ba chóir go dtógfaí treoir maidir le dearadh na n-ionsán nua i mbailte agus sráidbhailte stairiúla nó le haghaidh síntí ar fhoirgnimh níos sine nó dúchasacha ó stoc foirgneamh stairiúil an cheantair ach is féidir é a chur in iúl i dteanga ailtireachta chomhaimseartha. Cuspóir DMSO191 Struchtúir a Chuidíonn le Sainghné

Sa chás go bhfuil forbairt beartaithe do shuíomh ina bhfuil foirgneamh dúchasach nó stairiúil, foirgneamh den 20ú haois a bhfuil fiúntas ag baint leis agus/nó struchtúir a chuireann le

sainghné cheantair thuaithe nó uirbeacha Fhine Gall, ba cheart don scéim aird a thabhairt ar an treo i dTábla 14.25.

14.19.6 Oidhreacht Thionsclaíoch

Cuspóir DMSO192 Suirbhé Oidhreachta Tionscail Fhine Gall

Beidh aird ag forbairtí beartaithe ar Shuirbhé Oidhreacht Thionsclaíoch Fhine Gall agus ba cheart go ndéanfaí meastóireacht ar aon ghnéithe oidhreachta tionsclaíochta os cionn talún agus faoi thalamh. I gcás ina sainaithnítear iarsmaí tionsclaíochta, d'fhéadfadh go mbeadh gá leis an iarratas seirbhísí saineolaí ar oidhreacht thionsclaíoch a fhostú chun tuarascáil speisialtóra a ullmhú.

Cuspóir DMSO193 Athúsáid Oiriúnaitheach ar Struchtúir Oidhreachta Tionscail

Tabharfar faoi thograí a bhaineann le hathúsáid oiriúnaitheach struchtúir oidhreachta tionsclaíochta ar bhealach íogair, ag cinntiú nach mbíonn tionchar tromchúiseach ag aon athrú ar shainghné intreach an struchtúir agus go ndéantar gach obair de réir dea-chleachtais caomhnaithe.

14.19.7 Oidhreacht Teanga

Cuspóir DMSO194 Ainmniú Sráideanna agus Eastát Cónaithe

Léireoidh ainmniú sráideanna agus eastáit chónaithe na logainmneacha áitiúla agus daoine áitiúla suntasacha, oidhreachta, teanga nó gnéithe topagrafacha de réir mar is cuí agus ionchorprófar sean-logainmneacha ón gceantar chomh fada agus is féidir agus nuair is cuí beidh siad i nGaeilge. Beidh gá le comharthaíocht dhátheangach a úsáid.

14.19.8 Na hEalaíona

Is féidir le healaín phoiblí cur go dearfach le féiniúlacht chultúrtha agus cuma amhairc ceantair agus is féidir í a úsáid chun imeachtaí agus gnéithe stairiúla a aithint a chuireann le cáilíocht agus rannpháirtíocht an fhearainn phoiblí. Tabharfar tacaíocht freisin do sholáthar saothar ealaíne ar chlárú de réir na gceanglas atá leagtha amach thíos. Ba cheart go gcomhtháthódh saothar ealaíne poiblí nua lena shuíomh díreach agus le comhthéacs na timpeallachta mórthimpeall.

Ba cheart go ndéanadh moltaí maidir le saothar ealaíne poiblí:

Tuiscint chuimsitheach a léiriú ar bhreithnithe láithreáin, agus ar an gcomhthéacs fisiceach, sóisialta, stairiúil, topagrafach agus ailtireachta.

Déan soláthar don cháilíocht aeistéitiúil is airde i dtéarmaí ábhar agus bailchríocha a bhfuil luach íseal cothabhála acu.

Dul i dteagmháil leis an bpobal áitiúil chun ábharthacht agus tábhacht shóisialta a fheabhsú.

Cuspóir DMSO195 Ealaín Phoiblí a Sholáthar

Éileamh a dhéanamh ar fhorbairtí cónaithe nua de bhreis ar 100 aonad agus ar fhorbairtí móra tráchtála/miondíola os cionn 2000 méadar cearnach chun soláthar a dhéanamh do phársa ealaíne poiblí a bheidh aontaithe leis an gComhairle.

Cuspóir DMSO196 Mná agus Mionlaigh

Agus ealaín chomórtha nó séadchomharthaí á gcoimisiúnú déantar machnamh ar ionadaíocht na mban agus na mionlach a mhéadú.

14.20 Bonneagar agus Fónais

(Ba cheart an chuid seo a léamh in éineacht le Caibidil 11 Bonneagar & Fóntais.)

14.20.1 Bonneagar Seirbhísí Uisce

Ó 1 Eanáir 2014, tá Uisce Éireann freagrach as bonneagar uisce a mhaoiniú. Ní mór dóibh siúd a bhfuil sé ar intinn acu forbairt a dhéanamh 'Comhaontú Ceangail' a dhéanamh le hUisce Éireann a chumhdóidh maoiniú agus seachadadh an bhonneagair uisce chuí.

Déanfar bainistíocht ar riosca tuilte de réir na dTreoirlínte um Bainistíocht Riosca Tuilte d'Údarás Phleanála, RCPRÁ (2009) agus Cur i bhFeidhm agus Monatóireacht Ciorclach (IM) PL2/2014. Ba cheart go soláthródh tograí forbartha bearta draenála oiriúnacha de réir 'Cháipéis Treorach SuDs – Bonneagar Glas/Gorm le haghaidh Forbartha' de chuid Chomhairle Contae Fhine Gall, arna leasú (Aguisín 11).

Cuspóir DMSO197 Naisc Phoiblí Ghréasán Séarachais Bhréan

Cinntiú go gceanglaíonn gach forbairt nua i gceantair ar a bhfreastalaíonn gréasán séarachais bréan poiblí leis an gcóras séarachais poiblí, chun cloí le ceanglais shonraíocht Shéarachais Bhréan Uisce Éireann (nuair is infheidhme).

Cuspóir DMSO198 Córais Draenála Uisce Bréan agus Dromchla

A cheangal ar gach forbairt nua córais draenála uisce bréan agus uisce dromchla ar leith a sholáthar agus cosc a chur ar eis-sreafaí uisce dromchla a nascadh leis an ngréasán draenála bréan agus vice versa (cosc a chur ar uisce bréan in uisce dromchla) i gcás ina bhfuil córais deighilte ar fáil.

Cuspóir DMSO199 Criosanna Maolánacha timpeall ar Ionaid Chóireála Fuíolluisce

Bunaigh crios maolánach timpeall ar gach ionad cóireála fuíolluisce atá oiriúnach do mhéid agus d'oibriú gach gléasra. Níor cheart go mbeadh an crios maolánach níos lú ná 100m ó na haonaid a tháirgeann bolaidh.

Cuspóir DMSO200 Criosanna Maolánacha timpeall ar Stáisiúin Pumpála

Bunaigh crios maolánach cuí timpeall ar gach stáisiún pumpála atá oiriúnach do mhéid agus d'oibriú gach stáisiúin. Ba cheart go mbeadh an crios maolánach 35 méadar – 50 méadar ar a laghad ón gcuid den stáisiún pumpála a tháirgeann torann/boladh chun núis ó bholadh agus ó thorann a sheachaint. I gcás forbairtí ar scála beag (níos lú ná 15 theach) féadfar crios maolánach níos lú a aontú leis an Údarás Pleanála

14.20.2 Tithíocht Tuaithe - Cóireáil Fuíolluisce

Ní bhreithneofar córais chóireála fuíolluisce tí ach amháin sa chás nach bhfuil sé indéanta nascadh leis an gcóras séarachais bréan poiblí agus beidh siad faoi réir ag comhlíonadh iomlán Chód Cleachtais an EPA um Chórais Chóireála agus Dhiúscartha Fuíolluisce a Fhreastlaíonn ar Thithe Aonair (2021), de réir mar a leasófar. nó nuashonraithe. Beidh córais cóireála fuíolluisce suite go hiomlán laistigh de theorainn an láithreáin.

Cuspóir DMSO201 Cód Cleachtais an EPA um Chórais Chóireála Fuíolluisce Tí

Comhlíonfaidh ionaid chóireála eisiltigh intíre agus limistéir síothlaithe a fheastalaíonn ar thithe tuaithe nó ar shintí ceanglais Chód Cleachtais an EPA um Chórais Chóireála Fuíolluisce Tí (Coibhéis Daonra <10), 2021, nó mar atá leasaithe. Tá an limistéar atá riachtanach chun Ionad Cóireála Fuíolluisce Tí agus limistéar síothlaithe a shuiteáil faoi réir riachtanais achair idirscartha an EPA CoP a bhaint amach agus spás imleor a sholáthar do SuDS.

Cuspóir DMSO202 Síntí ar Theaghaisí a Fheastalaíonn Córais Chóireála Fuíolluisce ar an Láithreán

Sa chás go bhfuil sé beartaithe síneadh a chur le teaghais a bhfuil cóireáil fuíolluisce ar an láthair ag baint leis agus go méadóidh an síneadh ar áitíocht fhéideartha na teaghaise, beidh gá le measúnú ar an gcóras cóireála reatha, lena n-áirítear limistéar síothlaithe, chun a léiriú go

bhfuil dóthain toilleadh ann. de réir Chód Cleachtais an EPA do Chórais Chóireála Fuíolluisce Tí 2021 (nó mar a d'fhéadfaí a ionadú nó a leasú ar shlí eile).

14.20.3 Córais Inbhuanaithe Draenála Uirbeach (SuDS)

Is féidir Córais Draenála Uirbeacha Inbhuanaithe (SuDS) a shainmhíniú mar réiteach “iomlán” ar bhainistiú uisce báistí agus ní mór iad a áireamh i ngach forbairt nua. Is féidir le linnte, bogaigh shaorga agus gnéithe uisce cur go dearfach le soláthar Córais Inbhuanaithe Draenála (SuDS) agus le taitneamhacht ceantair. Is féidir gnéithe SuDS atá deartha agus suite i gceart a ionchorprú laistigh de thaitneamhacht agus luach aeistéitiúil spásanna oscailte agus iad a chomhlánú.

Ba cheart go soláthródh tograí forbartha bearta draenála oiriúnacha de réir Dhoiciméad Treorach SuDS Fhine Gall (Aguisín 11). Níor cheart go ndéanfadh tograí forbartha truailliú ar screamhuisce nó ar uiscí dromchla le linn na gcéimeanna tógála nó le linn oibríochta ina dhiaidh sin. Bainfear é seo amach trí chloí leis an gcleachtas is fearr i ndearadh, suiteáil agus bainistiú córas chun gach uisce dromchla agus eisilteach a thascradh, a bhailiú agus a dhiúscairt agus a chóireáil go cuí. Féach Aguisín 11 (Doiciméad Treorach SuDS) agus Caibidil 11 Infrastruchtúr agus Fónais (Rannán 11.5.2: Uisce Dromchla agus Bainistíocht Riosca Tuilte)

Go ginearálta, beidh ar gach forbairt nua Córais Inbhuanaithe Draenála Uirbeach (SuDS) a ionchorprú. I measc na gCóras Draenála Inbhuanaithe tá gléasanna ar nós claiseanna, cosáin thréscailteacha, scagdhraenacha, linnte stórála, bogaigh tógtha, súiteanna agus díonta glasa.

Cúpóir DMSO203 SuDS

Ionchorpróidh SuDS réitigh atá bunaithe ar nádúr agus tabharfar aird ar na cuspóirí atá leagtha amach i nDoiciméad Treorach Fhine Gall - ‘Bonneagar Glas/Gorm le haghaidh Forbartha’, arna leasú. (Aguisín 11).

Cuspóir DMSO204 Doiciméad Treorach SuDS CCFG

Déanfar SuDS a ionchorprú i ngach cuid d'fhorbairt (spásanna oscailte, bóithre, cosáin, limistéir phríobháideacha), agus tabharfar aird ar Dhoiciméad Treorach SDCanna CCFG - Bonneagar Glas/Gorm le haghaidh Forbartha', arna leasú (Aguisín 11), agus áiritheoidh sé:

- Go gcuireann dearadh SuDS le cáilíocht na spásanna oscailte agus nuair a chuirtear san áireamh é mar chuid d'aon soláthar spáis oscailte, caithfidh sé cur ar bhealach suntasach agus dearfach le dearadh agus cáilíocht an spáis oscailte.
- Ní bheidh gnéithe SuDS i gceannas ar limistéir spáis oscailte.
- Is iad córais umaraithe faoi thalamh, cibé acu coincreit nó plaisteach, na modhanna is lú fabhar do bhainistiú uisce dromchla agus ní úsáidfear iad ach amháin nuair a bhíonn sé cruthaithe nach bhfuil réitigh ghlasa indéanta.

Féach freisin Aguisín 11 (Doiciméad Treorach SuDS) agus Caibidil 11, Bonneagar agus Fónais (Rannán 11.5.2: Uisce Dromchla agus Bainistíocht Riosca Tuilte).

Cuspóir DMSO205 Rith chun srutha Uisce Dromchla ó Cabhsaí Tí

A éileamh go mbainistítear gach rith chun srutha uisce dromchla ó chabhsáin tí nua / sínte, cabhsáin deisithe/athsholáthair agus bealaí isteach d'fheithiclí (nuair nach bhfuil a leithéid d'fhorbairt díolmhaithe ón gceanglas cead pleanála a fháil) trí úsáid a bhaint as SuDS, ag cinntiú nach bhfuil aon mhéadú ar sceitheadh uisce dromchla chuig an líonra draenála poiblí.

Cuspóir DMSO206 Plean Bainistíochta Uisce Dromchla

A éileamh go n-ullmhófar Plean Bainistíochta Uisce Dromchla mar chuid de gach forbairt nua a áireoidh na nithe seo a leanas:

- Na gluaiseachtaí uisce dromchla atá ann cheana féin tríd an bhforbairt a aithint agus a mheasúnú sula ndéantar machnamh agus forbairt ar chóras bainistíochta uisce dromchla ag baint úsáide as SuDS, ag féachaint dár gCáipéis Treorach i bhFine Gall - ‘Bonneagar Glas/Gorm le haghaidh Forbartha’, arna leasú. (Aguisín 11).

- SuDS a ionchorprú feadh bhealach na gluaiseachta uisce chun feabhas a chur ar an tionchar ar cháilíocht uisce na gcóras atá bunaithe ar nádúr ag na céimeanna éagsúla – Cur chuige Traenach Cóireála ón bhfoinse go dtí an scaoileadh.

14.20.4 Díonta agus Ballaí Glasa

(Féach freisin Caibidil 11, Bonneagar agus Fóntais (Rannán 11.5.2: Uisce Dromchla agus Bainistíocht Riosca Tuilte).

Cuimsíonn díon glas nó balla cuid d'fhoirgneamh atá clúdaithe go páirteach nó go hiomlán le fásra agus tá roinnt buntáistí comhshaoil ag díonta glasa lena n-áirítear ionsú agus scaoileadh rialaithe uisce báistí seachas rith chun srutha díreach isteach i gcórais draenála uisce dromchla. I gceantair uirbeacha, cuireann siad gnáthóg fiadhúlra ar fáil, feabhsaíonn siad cáilíocht an aeir, feabhsaítear éifeachtúlacht fuinnimh agus laghdaítear an 'iarmhairt oileáin teasa uirbeach', a tharlaíonn nuair a ionsúnn foirgnimh agus nuair a sháraíonn siad teas, rud a mhéadaíonn an teocht sa cheantar máguaird. Déanfar úsáid na ndíonta glasa a chur chun cinn agus a spreagadh mar chuid de chur chuige comhtháite maidir le soláthar bonneagair ghlais, ag cur san áireamh na buntáistí a bhaineann le soláthar SuDS. Tagraítear freisin do bhallaí glasa mar bhallaí beo, mar bhithbhallaí nó mar ghairdíní ingearacha agus tá go leor buntáistí acu lena n-áirítear:

Inslíú teirmeach,

Maith don fhuaimíocht – sún sé fuaim agus seachnaíonn sé frithchaitheamh,

Maith don fhiadhúlra,

Soláthraíonn forlámhú carbóin. Is éard atá i leithlisiú carbóin ná carbón a bhaint agus a stóráil ón atmaisféar i linnte carbóin,

Buntáistí amhairc trí spéis amhairc a chur ar fáil in aghaidh a bheadh folamh murach é. Ní cuid den soláthar spáis oscailte poiblí iad díonta glasa.

Cuspóir DMSO207 Díonta Glasa

Úsáid Díonta Glasa a éileamh go háirithe ar fhoirgnimh árasán, tráchtála, fóillíochta agus oideachais mar chuid den straitéis iomlán bainistíochta uisce dromchla do gach forbairt, nuair is cuí.

Cuspóir DMSO208 Ballaí agus Díonta Glasa le haghaidh Forbairtí Nua

Úsáid ballaí agus díonta glasa a chur chun cinn agus a spreagadh le haghaidh forbairtí nua a léiríonn buntáistí ó thaobh SuDS mar chuid de chur chuige comhtháite i leith soláthar bonneagair ghlais.

Cuspóir DMSO209 Díonta glasa mar spás taitneamhachta

Úsáid díonta glasa mar spás taitneamhachta a spreagadh.

Cuspóir DMSO210 Achar Dromchla Feidhme agus Bonneagar Glas Uirbeach

Chun a bheith ar aon dul leis an meánmhéid cathrach Eorpach de 15-22 m² in aghaidh an duine, uasmhéadóidh Fine Gall, a mhéid is indéanta, an méid achar dromchla feidhme is féidir a bheith comhdhéanta de bhonneagar glas uirbeach faoi shaolré an phlean seo trí bhíthin an phlean seo. úsáid a bhaint as, ach gan a bheith teoranta do, gairdíní dín, díonta glasa, gairdíní ingearacha, clóis, gairdíní pobail, cuibhrinn scoile, páirceanna nó foraoisí.

14.20.5 Conairí bruachánacha

Cuimsíonn conairí bruachánacha an Chontae aibhneacha, sruthanna agus sruthchúrsaí eile agus is naisc thábhachtacha bonneagair ghlais agus bhithéagsúlachta iad. Éileofar ar fhorbairt laistigh de chonairí bruachánacha nó a bhfuil tionchar acu orthu:

A chinntiú go dtabharfar faoi mheasúnuithe hidreamoirfeolaíochta áit a bhfuil an fhorbairt bheartaithe laistigh de thailte atá go páirteach nó go hiomlán laistigh de na Conairí Bruachánacha a sainaitníodh mar chuid den Phlean Forbartha seo.

A léiriú conas is féidir sláine na conaire bruachánaí a chothabháil agus a fheabhsú ag féachaint do bhainistíocht riosca tuilte, bithéagsúlacht, soláthar seirbhísí éiceachórais, cáilíocht uisce agus hidreamoirfeolaíocht.

Fásra bruachánach dúchasach a chur chun cinn agus a chosaint feadh na sruthchúrsaí go léir agus a chinntiú go ndéantar dorchaí bruachánacha a chothabháil/athshuiteáil feadh gach sruthchúrsa laistigh d'aon láithreán forbartha.

Nocht lintéir atá ann cheana féin nuair is cuí agus de réir moltaí ábhartha do bharcheantar, an sruthchúrsa a athchóiriú chuig caighdeán éiceolaíochta inghlactha nuair is féidir, ag feabhsú nasc gnáthóige agus ag neartú líonra GI an Chontae.

Cuspóir DMSO211 Conairí bruachánacha

Conairí bruachánacha a bhunú saor ó fhorbairtí nua feadh na sruthchúrsaí agus na sruthanna suntasacha go léir sa Chontae:

- Cinntigh go mbeidh stráice maolánach bruachánach 10m ar leithead ar a laghad tomhaiste ó bharr an bhruaigh ar an dá thaobh de na sruthchúrsaí go léir. Baineann an stráice maolánach bruachánach íosta 10m ar leithead seo le tailte laistigh de limistéir uirbeacha - i.e. laistigh de theorainneacha ainmnithe lonnaíochta (de réir Ordthas Lonnaíochta CCFG atá leagtha amach i gCaibidil 2, Pleanáil le haghaidh Fáis, Tábla 2.20: Ordthas Lonnaíochta Fhine Gall).
- Tá stráice maolánach bruachánach 30m ar leithead ar a laghad ag teastáil i ngach ceantar eile lasmuigh de cheantair uirbeacha.
- Nuair a chuimsíonn tailte ceantair uirbeacha agus tuaithe, d'fhéadfadh go mbeadh cur chuige idirthréimhseach ó na ceanglais bruachánacha uirbeacha go dtí na ceanglais bruachánacha tuaithe oiriúnach agus déanfar é a mheasúnú ar bhonn cás ar chás.
- D'ainneoin an méid thuas, ní mór aird a thabhairt ar Chrios Tuile A agus B, mar atá leagtha amach sa SFRA a théann leis.

Féach freisin Caibidil 14, Caighdeán Bainistíochta Forbartha (Mír 14.20.5 Conairí Bruachánacha) agus an SFRA.

Cuspóir DMSO212 Dí-lintéar chun Sruthchúrsaí a Athbhunú

Dí-lintéar a chur chun cinn chun sruthchúrsaí a athchóiriú ina staid nádúrtha timpeallachta.

14.20.6 Bainistíocht Riosca Tuilte

Déanfar bainistiú riosca tuilte de réir na dTreoirínte um Bainistíocht Riosca Tuilte d'Údarás Phleanála, RCPRÁ (2009) agus Ciorclán PL2/2014. Soláthraíonn Staidéar CFRAM Fhine Gall-Oirthear na Mí agus Staidéar CFRAM an Oirthir (Measúnú agus Bainistíocht Riosca Dobharcheantar agus Tuilte) agus Measúnú Straitéiseach Riosca Tuilte Fhine Gall (2021) faisnéis maidir le riosca tuilte aithnidiúil i gContae Fhine Gall (féach Bonneagar Glas an Phlean Forbartha (GI).) Léarscáileanna).

Doiciméad ar leith is ea an Tuarascáil ar Mheasúnú Straitéiseach ar Riosca Tuilte (SFRA) atá le léamh i gcomhthráth leis an bPlean seo. Aithníonn agus mapálann an SFRA riosca tuilte sa Chontae agus thacaigh sé le cur chuige seicheamhach maidir le pleanáil, de réir mholtaí na dTreoirínte um Bainistíocht Riosca Tuilte. Tabharfaidh gach iarratas ar fhorbairtí i gceantair riosca tuilte aird ar Mheasúnú Straitéiseach Riosca Tuilte an phlean seo. Ceanglófar ar gach iarratas laistigh de chriosanna tuile A agus B Measúnú Riosca Tuile atá Sainiúil don Láithreán a

chur isteach chuig leibhéal cuí sonraí.

Ba chóir go mbeadh tograí forbartha ar thailte a d'fhéadfadh a bheith i mbaol tuilte faoi réir ag measúnú riosca tuilte, arna ullmhú ag Innealtóir Cairte atá cáilithe go cuí, de réir na dTreoirlínte um Bainistíocht Riosca Tuilte. Ba chóir go mbeadh measúnuithe mionsonraithe ar bhaol tuilte ar an eolas faoin mbaol tuilte a d'fhéadfadh a bheith ann agus ba cheart moltaí draenála cuí a chur i bhfeidhm chun an baol ó thuilte báisteach a laghdú; agus

Ba cheart go n-áireodh moltaí maidir le mionfhorbairt ar fhoirgnimh atá ann cheana féin (m.sh. síntí nó athrú úsáide) i limistéir ina bhfuil baol tuilte measúnú riosca tuilte ar mhionsonraí cuí.

Cuspóir DMSO213 Treoirlínte OPW um Bainistiú Riosca Tuilte

Aird a thabhairt ar Threoirlínte OOP um Bainistiú Riosca Tuile (2009), arna leasú ag Ciorclán PL 2/2014, agus iarratais phleanála á measúnú agus pleananna reachtúla agus neamhreachtúla á n-ullmhú agus a éileamh go ndéanfaí measúnuithe riosca tuilte a bhaineann go sonrach le láithreáin a mheas do gach ceann nua. forbairtí laistigh den Chontae. Ní mór do gach forbairt Anailís Riosca Tuile Chéim 1 a ullmhú agus mura bhfuil an baol tuilte scoite amach, ní mór dóibh Measúnú Riosca Tuile atá Sainiúil don Suíomh (SSFRA) a ullmhú don fhorbairt, nuair is cuí.

Cuspóir DMSO214 Cur i bhfeidhm an SFRA

Moltaí an SFRA a ullmhaíodh mar chuid de Phlean Forbartha Fhine Gall 2023-2029 a chur i bhfeidhm agus a chomhlíonadh go hiomlán.

Cuspóir DMSO215 Meánréimseach Cás Todhchaí Réamh-mheastacháin Athrú Aeráide

Ní mór go n-áireofaí i ndearaí uisce dromchla Réamh-mheastacháin ar Athrú Aeráide Cás na Todhchaí.

Cuspóir DMSO216 Prionsabal Réamhchúraim agus Riosca Tuilte

A éileamh go ndearfar agus go dtógfar gach forbairt sa Chontae de réir an “Phrionsabail Réamhchúraim” mar atá sonraithe i dTreoirlínte an OOP agus go laghdófar an baol tuilte i bhFine Gall ó gach foinse tuilte féideartha chomh fada agus is indéanta, lena n-áirítear cósta, báisteach, abhann, taiscumair agus dambaí, agus an córas uisce píopaithe.

14.20.7 Glacadh i gCeannas

Is éard atá i gceist le tógáil i gcúram glacadh le hÚdarás Áitiúil as reachtáil/cothabháil/úinéireacht tailte a forbraíodh go príobháideach ach a bhfuil rochtain phoiblí acu agus buntáiste poiblí níos leithne ina soláthar. Tugann an t-údarás áitiúil aire do na ceantair seo don phobal ina dhiaidh sin. Samplaí is ea bóithre eastáit chónaithe agus páirceanna poiblí. Déantar gach iarratas a mheas maidir le hinbhuanaitheacht, comhoiriúnacht leis an mbonneagar draenála uisce dromchla atá ann agus atá beartaithe agus comhlíonadh na gceanglas maidir le cáilíocht uisce dromchla agus screamhuisce agus cosaint tuilte i measc saincheisteanna eile.

Nuair a bhíonn forbairt ceadaithe, éilíonn an Chomhairle go gcloíonn an tógáil le caighdeáin shásúla dearaidh agus tógála sula nglacfar i gcúram é.

Nuair a bheidh sé críochnaithe, ní mór taifid ar an bhforbairt nua a chur faoi bhráid na Comhairle i bhformáid is féidir a bhainistiú go sásúil. Ba cheart d'iarratasóirí oibriú leis an gComhairle ar cheisteanna a bhaineann le seirbhísí uisce trína chinntiú go mbíonn siad páirteach i gcruinnithe réamhphleanála agus go bhfreagraíonn siad go cuiditheach don chomhairle a chuirtear ar fáil. Ina theannta sin moltar d'iarratasóirí dul i gcomhairle le hUisce Éireann maidir le socrú soláthair uisce agus fuíolluisce. Laghdóidh sé seo an gá atá le saincheisteanna comhlíonta iarpheanála agus cinnteoidh sé seachadadh bonneagair níos

éifeachtúla agus níos tráthúla.

Príomhchuspóir atá ann a chinntiú go ndéantar forbairt ar bhealach inbhuanaithe. I measc na saincheisteanna atá le breithniú tá:

Soláthar uisce,

Draenáil,

Bainistíocht Uisce Dromchla agus Tuilte,

Cáilíocht Uisce.

Leictreachas

Cuspóir DMSO217 Bonneagar nua Uisce Dromchla a Thógáil i gCúram

A cheangal go dtógfar gach bonneagar uisce dromchla nua laistigh d'fhorbairtí poiblí nó príobháideacha de réir na gcaighdeán atá leagtha amach i gCód Cleachtais Réigiúnach Mhórcheantar Bhaile Átha Cliath d'Oibreacha Draenála, arna leasú, is cuma cén córas bainistíochta agus cothabhála atá beartaithe don fhorbairt nó cibé acu atá nó nach bhfuil. nach bhfuil sé i gceist an fhorbairt a ghlacadh i gcúram, go hiomlán nó go páirteach (i.e. beidh an bonneagar deartha de réir na gcaighdeán glactha ar láimh)

Cuspóir DMSO218 Ceanglais maidir le Dearadh, Tógáil agus Tógáil i gCúram ar Fhorbairt Nua

A chinntiú go dtuigeann an t-iarratasóir / forbróir na ceanglais maidir le dearadh, tógáil agus dul i bhfeighil na forbartha nua.

Cuspóir DMSO219 Cosc ar stráicí fuascailte

Cosc a chur ar chruthú stráicí fuascailte.

Cuspóir DMSO220 Taifid ar Fhorbairt Nua

A chinntiú go gcuirtear gach taifead ar fhorbairt nua faoi bhráid na Comhairle i bhformáid chomhaontaithe ar féidir a bhainistiú go sásúil.

14.20.8 Buaint Uisce Báistí

Cuireann an Chomhairle cur i bhfeidhm beart bainte uisce báistí chun cinn i bhforbairtí mar chuid d'fhorbairt straitéise iomlán SuDS. Cuireann an Chomhairle úsáid bunanna uisce chun cinn i bhforbairt chónaithe freisin mar chuid den straitéis iomlán SuDS.

Nuair a chuimsíonn togra forbartha buaint uisce báistí, ba cheart idirchaidreamh a dhéanamh leis na geallsealbhóirí ábhartha, chun cur i bhfeidhm BS8515-2009 (Báistí & Uisce Liath a Fhómhair) a chinntiú, faoi réir aicme úsáide (IR 600 2001) agus inmharthanacht eacnamaíoch an tionscadail. úsáideoir Deiridh.

Cuspóir DMSO220 Córais Buaint Uisce Báistí

A éileamh go ndéanfaí breithniú ar chórais buain uisce báistí i bhforbairtí nua tráchtála agus úsáid bunanna uisce i bhforbairtí cónaithe.

Cuspóir DMSO222 Buaint Uisce Báistí

A chinntiú go n-áiríonn foirgnimh nua chónaithe soláthar bonneagair chun uisce báistí a bhaint nuair atá sé indéanta agus costéifeachtach.

14.20.9 Teicneolaíocht Faisnéise agus Cumarsáide

Aithníonn an Chomhairle an tábhacht a bhaineann leis an ngá atá le líonraí cumarsáide agus teicneolaíochta faisnéise ardchaighdeán chun iomaíochas gheilleagar an Chontae a chinntiú agus a ról i dtacú le forbairt réigiúnach agus náisiúnta. Ní mór na buntáistí a bhaineann le hinfrastruchtúr TFC d'ardchaighdeán a chothromú áfach agus an gá leis an timpeallacht tuaithe agus uirbeach a chosaint. Tá baint ar leith ag na cuspóirí seo a leanas:

Cuspóir DMSO223 Comhshuíomh Aintéiní

Comhshuíomh aeróga a éileamh ar struchtúir thacaíochta atá ann cheana féin agus nuair nach bhfuil sé sin indéanta, teastaíonn fianaise dhoiciméadach maidir le neamh-infhaighteacht an rogha seo i moltaí le haghaidh struchtúir nua.

Cuspóir DMSO224 Suíomh Seirbhísí Bunaithe Teileachumarsáide

Suíomh seirbhísí bunaithe ar theileachumarsáid a spreagadh ag láithreacha cuí laistigh den Chontae, faoi réir ag breithnithe comhshaoil agus suíomh struchtúr i dtírdhreacha leochaileacha, i limistéir chaomhantais dúlra, i dtírdhreacha an-íogair agus áit a bhfuil radhairc le bheith a caomhnaithe.

Cuspóir DMSO225 Iarratais ar Struchtúir Teileachumarsáide

An fhaisnéis seo a leanas a éileamh maidir le struchtúir teileachumarsáide ag an gcéim iarratais:

- Comhlíonadh Aeróga Teileachumarsáide agus Struchtúir Thacaíochta a léiriú – Treoirlínte d'Údaráis Phleanála arna n-eisiúint ag an Roinn Comhshaoil (1996) agus Ciorclán PL 07/12 eisithe ag an Roinn Comhshaoil agus Rialtais Áitiúil (mar a leasaíodh), agus chuig foilseacháin agus ábhar eile a d'fhéadfadh a bheith ábhartha sna himthosca.
- An tábhacht a bhaineann leis an bhforbairt a bheartaítear mar chuid de ghréasán náisiúnta teileachumarsáide a léiriú.
- Cuir in iúl ar léarscáil, suíomh gach struchtúr teileachumarsáide atá laistigh de gha 2km den láithreán a bheartaítear, ag lua na fáthanna (mura bhfuil sé beartaithe) nach bhfuil sé indéanta saoráidí atá ann cheana a roinnt ag féachaint don Chód Cleachtais um Chomhroinnt Láithreán Raidió. arna n-eisiúint ag an gCoimisiún um Rialacháin Chumarsáide.
- A mhéid a imreoidh an togra tionchar ar thaitneamhachtaí áititheoirí na réadmhaoine in aice láimhe, nó ar thaitneamhachtaí an cheantair (m.sh. tionchar amhairc na gcrann agus na caibinéid trealaimh ghaolmhara, cóireáil fálta slándála srl.) agus an poitéinseal chun tionchair amhairc a mhaolú lena n-áirítear. scagadh tírdhreacha ísealleibhéil agus meánleibhéil, crainn de chineál crann á gcur ar fáil nuair is cuí, dathú nó péinteáil crann agus aeróg, agus rochtain bhreithnithe socruithe.

Cuspóir DMSO226 Socruithe Nascachta Rochtana Oscailte

Ceanglófar ar gach forbairt nua foráil a dhéanamh do shocruithe nascachta rochtana oscailte go díreach chuig áitribh aonair chun iomaíocht soláthraithe seirbhíse agus rogha tomhaltóirí a chumasú.

Cuspóir DMSO227 Crainn agus Aintéiní a bhaint

Bainfidh na hoibreoirí go léir na crainn agus na haeróga gaolmhara nuair nach mbeidh gá leo a thuilleadh.

14.20.10 Ceadúnais Alt 254

Tá ceadúnas Alt 254 ag teastáil ó Chomhairle Contae Fhine Gall chun na míreanna nó an trealamh seo a leanas a chur ar, faoi, thar nó feadh bhóthar poiblí:

meaisín díola,
léarscáil baile nó tírdhreacha chun treoracha nó áiteanna a léiriú,
clárlach, fál nó scafall,
struchtúr fógraíochta,
cábla, sreang nó píblíne, bonneagar cumarsáide leictreonaí os cionn talún agus aon bhonneagar fisiciúil gaolmhar,
both teileafóin nó seastáin, nó
aon fhearas, gaireas nó déanmhas eile, a fhorordófar mar fhearas a éilíonn ceadúnas faoin alt seo, ar, faoi, thar nó ar feadh bóthair phoiblí ach amháin de réir ceadúnais arna dheonú ag údarás pleanála faoin alt seo.
Deir an tAcht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú):

‘Le linn iarratas ar cheadúnas faoin alt seo a bhreithniú beidh aird ag údarás pleanála, nó ag an mBord ar achomharc,—

- (a) pleanáil chúí agus forbairt inbhuanaithe an limistéir,
- (b) aon fhorálacha iomchuí den phlean forbartha, nó de phlean limistéir áitiúil,
- (c) líon agus suíomh fearas, gairis nó déanmhas láithreach ar an mbóthar poiblí, faoi, thar nó feadh an bhóthair phoiblí, agus
- (d) áisiúlacht agus sábháilteacht úsáideoirí bóithre, lena n-áirítear coisithe’.

Tá an poitéinseal ag míreanna agus trealamh a chuirtear ar, faoi, os cionn nó ar feadh bhóthar poiblí – mar thoscán sráide agus infrastruchtúr teileachumarsáide os cionn talún – tionchar suntasach a imirt ar cháilíocht an chomhshaoil laistigh de limistéar ar leith. Áirítear leis seo oibreacha forbartha arna rialú trí cheanglais cheadúnaithe Alt 254.

Agus iarratais á measúnú faoi Alt 254 den Acht um Pleanáil agus Forbairt 2000, ní mór don Údarás Pleanála, de réir Acht 2000 (arna leasú), aird a thabhairt ar fhorálacha ábhartha an Phlean Forbartha, aon LAP atá i bhfeidhm agus ní mór dó breithniú cúramach a dhéanamh. ar an tionchar ar an bhfearann poiblí agus ar thaitneamhacht amhairc.
Ní mór d’iarratais a dhéantar faoin Acht um Pleanáil agus Forbairt, 2000 (arna leasú) maidir le soláthar bonneagair teileachumarsáide thar an talamh, lena n-áirítear iarratais phleanála agus iarratais ar cheadúnais Alt 254, a chur san áireamh agus comhlíonadh an bheartais sin a léiriú.

‘Treoir ar Shuíomh Féideartha an Bhonneagair Teileachumarsáide Thar Thalamh ar Bhóithre Poiblí’ (2015).

14.20.11 Cáblaí Lasnairde agus Áiseanna Fóntais

14.20.11.1 Áiseanna Fóntais

Is minic go bhfuil cáilíocht na bhfoirgneamh dea-chríochnaithe agus na scéimeanna tírdhreacha ar ardchaighdeán creimthe ag drochshuíomh agus dearadh droch-chleachtadh na n-áiseanna fóntais, mar fhostáisiúin leictreachais, go háirithe iad siúd atá suite ar aghaidh agus taobh foirgneamh. Aithnítear go bhfuil gá le háiseanna fóntais, go háirithe le haghaidh forbairtí ar scála níos mó. Mar sin féin, ba chóir iad a shuíomh go híogair.

Struchtúir nua áirgiúlachta a aimsiú, nuair is féidir, ar nós fostáisiúin leictreachais agus caibinéid trealaimh teileachumarsáide, nach bhfuil in aice le nó chun tosaigh líne tógála tosaigh foirgneamh nó ar limistéir spáis oscailte.

Cuspóir DMSO229 Dearadh Struchtúir Fóntas Nua

A éileamh go mbeadh dearadh ardchaighdeán ar struchtúir nua áirgiúlachta ar nós fostáisiúin leictreachais agus caibinéid trealaimh teileachumarsáide agus go gcoimeádfaidh an soláthraí seirbhíse ábhartha iad ar ardchaighdeán.

Cuspóir DMSO230 Tionchair ar Oidhreacht Seandálaíochta agus Ailtireachta

A chinntiú go ndéanann tograí le haghaidh forbairtí mórscála agus tionscadail bhonneagair na tionchair ar an oidhreacht seandálaíochta agus ailtireachta a mheas agus iarracht a dhéanamh iad a sheachaint. Ba cheart fairsinge, scála, dlús, bealach, seirbhísí agus comharthaíocht do thionscadail dá leithéid a shuíomh fad ó Struchtúir Chosanta agus Séadchomharthaí Taifeadta, gan cur isteach ar shaintréithe na Limistéir Chaomhantais Ailtireachta, fanacht lasmuigh de theorainneacha tírdhreacha deartha stairiúla, agus gan cur isteach. radhairc deartha go sonrach. Nuair nach féidir é seo a dhéanamh ní mór an tionchar amhairc agus fisiceach a íoslaghdú trí bhearta maolaithe cuí ar nós dearadh ardchaighdeán, a théann thar riachtanais rialála agus innealtóireachta.

14.20.11.2 Línte Lasnairde

Is minic gur féidir le línte lasnairde agus forbairt choimhdeach baint ó thaitneamhacht amhairc na gceantar uirbeach agus tuaithe araon. Tá baint ar leith ag na cuspóirí seo a leanas:

Cuspóir DMSO231 Cáblaí a chur faoi Thalamh

Iarracht a dhéanamh go gcuirfí gach cábla leictreachais, teileafóin, fóntais agus teilifíse faoin talamh i gceantair uirbeacha. Tá sé ar intinn ag an gComhairle comhoibriú le gníomhaireachtaí eile de réir mar is cuí, agus a cumhachtaí Bainistíochta Forbartha a úsáid i gcur i bhfeidhm an bheartais seo.

Cuspóir DMSO232 Go leor Seirbhísí a roinnt

A éileamh go ndéanfaí freastal ar ilseirbhísí i stiallacha comhroinnte i ngach forbairt nua agus go roinnfí clúdaigh rochtana nuair is féidir.

Cuspóir DMSO233 Iarratais ar Cháblaí Lastuas

Iallach a chur ar iarratasóirí, i gcás gach iarratas mór ar cháblaí lastuas de 110kV nó níos mó:

- Cur i láthair amhairc ar an togra i gcomhthéacs an bhealaigh chun cabhrú leis an gComhairle méid an tionchair amhairc a chinneadh.
- Sonraí maidir le comhlíonadh gach caighdeán a aithnítear go hidirnáisiúnta maidir le cóngarach do thithe cónaithe agus struchtúir eile a bhfuil cónaí orthu.

Cuspóir DMSO234 Línte Cumhachta Lastuas

Agus iarratais á gcinneadh cóngarach do línte cumhachta lasnairde, tabharfaidh an tÚdarás Pleanála aird ar na hachair imréitigh mar atá molta ag Bord Soláthair an Leictreachais (BSL) agus soláthraithe seirbhíse eile:

- Maidir le forbairt gar do líne lasnairde 10kV nó 38kV, níl aon imréiteach ar leith ag teastáil.
- Maidir le forbairt in aice le líne lasnairde 110kV, moltar achar glanta 20 méadar ar gach taobh den lár líne nó 23 méadar timpeall ar phiolón.
- Le haghaidh líne lasnairde 220kV, tá achar glanta 30 méadar ar gach taobh den lár líne nó thart ar phiolón ag teastáil.

14.20.12 Bainistíocht Dramhaíola

(Féach freisin Caibidil 11, Bonneagar agus Fóntais, Cuid 11.6 Dramhaíl)

Leanfaidh Fine Gall ag éascú cur i bhfeidhm na reachtaíochta náisiúnta agus an bheartais náisiúnta agus réigiúnach um bainistiú dramhaíola ag féachaint don ordlathas dramhaíola, lena n-áirítear Plean Bainistíochta Dramhaíola Réigiún an Oirthir-Lár Tíre 2015 -2021 (EMRWMP) agus aon Phlean ina dhiaidh sin, a thugann eolas do bheartais an Phlean Forbartha seo agus cuspóirí. Faoi na hAchtanna um Bainistiú Dramhaíola, meastar go n-áirítear i bPlean Forbartha cuspóirí an Phlean Bainistíochta Dramhaíola dá limistéar.

Cuspóir DMSO235 Bainc Beir Chuige a Sholáthar

Cinntiú go soláthrófar bainc 'fág anseo' i ngach forbairt mhór mhiondíola, mura bhfuil áiseanna ann laistigh de gha 1km. Go ginearálta beidh gá le háiseanna beir leat ag láithreacha cuí sna cineálacha forbartha seo a leanas:

- I gcomhar le forbairtí suntasacha nua tráchtála, nó síntí ar fhorbairtí atá ann cheana féin.
- I gcomhar le háiseanna nua bonneagair dramhaíola, ba chóir go n-áireodh moltaí saoráidí beir leat chun glacadh le dramhaíl neamh-ghuaiseach agus guaiseach ó bhaill den phobal agus ó ghnólachtaí beaga.
- I gcomhar le forbairtí meánsála agus mórsála cónaithe agus ilúsáide a sholáthraíonn breis is 10 n-aonad cónaithe, ba cheart go soláthródh tograí áiseanna athchúrsála agus bainc beir leat chun freastal ar áitritheoirí agus i roinnt suíomhanna cuí, an pobal i gcoitinne.
- I gcomhar leis na forbairtí móra miondíola go léir spás a sholáthar do mheaisíní díola droim ar ais chun an geilleagar ciorclach a chur chun cinn.

Cuspóir DMSO236 Soláthar Stórála Bruscair Comhroinnte

I gcás soláthar stórála bruscair comhchoiteann, ba cheart go mbeadh an pointe bailithe bruscair inrochtana don bhailitheoir seachtrach agus don chónaitheoir araon agus ba cheart é a bheith slán ó dhumpáil mhídhleathach ag neamhchónaitheoirí. I gcás tithe aonair, léireoidh an t-iarratasóir go soiléir laistigh d'iarratas pleanála an láthair agus an dearadh atá beartaithe don stór boscaí bruscair chun freastal ar gach áit chónaithe, agus aird ar líon na n-araidí aonair a theastaíonn chun freastal ar gach áit chónaithe ag am an iarratais agus aon riachtanais a d'fhéadfadh a bheith ann amach anseo maidir le stóráil/bailiú bruscair.

Déanfar na critéir seo a leanas a mheas agus dearadh agus suíomh áiseanna dramhaíola agus saoráidí beir leat á measúnú:

- Ba chóir go gcinnteodh suíomh agus dearadh aon áis stórála nó athchúrsála bruscair go bhfuil sé inrochtana go héasca d'áitritheoirí agus/nó don phobal agus do bhailiú bruscair, go mbeadh sé cosanta ó fheithidí agus míolra, nach gcruthóidh sé fadhb bolaidh, agus nach mbainfeadh sé go mór ó. taitneamhachtaí cónaithe na maoinne in aice láimhe nó áititheoirí sa toadhcháil.

• Beidh an soláthar do stóráil agus bailiú ábhar dramhaíola de réir na dtreoirilínite d'áiseanna stórála dramhaíola sa Phlean Réigiúnach Bainistíochta Dramhaíola ábhartha agus na gnéithe dearaidh atá in Alt 4.8 agus 4.9 de Threoirilínite um Thithíocht Uirbeach Inbhuanaithe: Caighdeáin Dearaidh d'Árasáin Nua. d'Údaráis Phleanála, DHLGH (2020).

- Ba chóir go mbeadh stóráil bruscair do thithe suite go seachtrach, faoi cheilt / clúdaithe agus leordhóthanach chun freastal ar mhéid agus ar líon na n-araidí a leithdháiltear do theaghlach de ghnáth. Maidir le tithe sraithe, is é an limistéar is oiriúnaí chun boscaí bruscair a stóráil ná aghaidh an tí, ba chóir a bheith suite in imfháluithe dea-dheartha nach mbainfeadh ó thaitneamhacht amhairc.

• Déanfaidh gach iarratas na pointí stórála agus bailiúcháin dramhaíola a shainithint go soiléir agus mionsonraí a thabhairt ar an sceideal bailithe dramhaíola a bhfuiltear ag súil leis ag féachaint don tionchar ar úsáideoirí bóithre laistigh den fhorbairt agus sa cheantar máguaird.

- Ba cheart go mbeadh rochtain ar stór príobháideach dramhaíola i scéimeanna cónaithe teoranta do chónaitheoirí amháin.

Cuspóir DMSO237 Scaradh agus Bailiú Dramhaíola

Cinntiú go n-áiríonn gach forbairt nua ar mhórsála cónaithe agus ilúsáide áiseanna cuí le haghaidh deighilt foinse agus bailiú dramhaíola.

Cuspóir DMSO238 Dearadh Limistéir Stórála Bruscair

A chinntiú go n-áirítear i ngach scéim chónaithe nua bearta deartha oiriúnacha do limistéir stórála bruscair, agus ba chóir sonraí fúthu a thaispeáint go soiléir ag an gcéim réamhphleanála agus iarratais phleanála. Cinntigh nach bhfuil limistéir stórála bruscair suite díreach in aice leis an doras tosaigh nó an fhuinneog ar urlár na talún, mura soláthraítear alcóin imleor folaithe nó bearta maolaithe eile dá leithéid.

Cuspóir DMSO239 An t-achar ón Doras Tosaigh go dtí an Limistéar Bruscair C omhroinnte Cinntigh nach sáraíonn an t-achar uasta idir an doras tosaigh go dtí limistéar comhchoiteann araidí 50 méadar.

14.20.13 Aisghabháil Dramhaíola agus Áiseanna Diúscartha Dramhaíola

Agus measúnú á dhéanamh ar thograí forbartha le haghaidh, nó lena n-áirítear, áiseanna aisghabhála dramhaíola agus diúscartha dramhaíola, tabharfaidh an tÚdarás Pleanála aird ar bheartais, gníomhartha, Cuspóiranna agus forálacha Phlean Bainistíochta Dramhaíola Réigiún an Oirthir-Lár Tíre (2015-2021) nó aon doiciméad a thagann ina ionad, reachtaíocht phleanála, an Plean Forbartha agus doiciméid phleanála ábhartha eile.

14.20.14 Pleananna Bainistíochta Dramhaíola Tógála agus Scartála

Ba cheart go n-áireodh an Plean Bainistíochta Dramhaíola Tógála agus Scartála, ar a laghad, foráil do bhainistiú na dramhaíola tógála agus scartála go léir a thagann chun cinn ar an láithreán, agus go ndéanfaí foráil maidir le hathúsáid an ábhair sin agus/nó aisghabháil nó diúscairt na dramhaíola seo chuig áiseanna údaraithe. ag bailitheoirí údaraithe. Nuair is cuí, tá ábhar tochailte ó láithreáin forbartha le hathúsáid ar an láithreán atá i gceist.

Cuspóir DMSO240 Plean Bainistíochta Dramhaíola Tógála agus Scartála

A éileamh go gcuirfí Pleananna Bainistíochta Dramhaíola Tógála agus Scartála isteach mar chuid d'aon iarratas phleanála do thionscadail os cionn aon cheann de na tairseacha seo a leanas:

- Forbairt cónaithe nua de 10 n-aonad nó níos mó.
- Forbairtí nua seachas thuas, lena n-áirítear áiseanna institiúideacha, oideachais, sláinte agus poiblí eile, le hachar urláir comhiomlán níos mó ná 1,250m.cr.
- Tionscadail scartála / athchóirithe / athchóirithe a ghineann níos mó ná 100m³ de dhramhaíl C&D.
- Tionscadail innealtóireachta sibhialta sa bhreis ar 500m³ d'ábhar dramhaíola a úsáidtear chun oibreacha a fhorbairt ar an láithreán.

Cuspóir DMSO241 Treoir do Phleananna Bainistíochta Dramhaíola Tógála agus Scartála

A éileamh go mbeadh na nithe seo a leanas i bPleananna Bainistíochta Dramhaíola Tógála agus Scartála:

- Uaireanta oibríochta.
- Clár tógála/céimnithe.
- Plean Bainistíochta Tráchta lena n-áirítear páirceáil agus gluaiseachtaí fostaithe.
- Bearta Monatóireachta agus Maolaithe Torainn, Creathadh, Cáilíochta Aeir agus deannaigh.
- Sonraí faoi aon soilsiú tógála lena n-áirítear bearta maolaithe cuí don soilsiú atá deartha go sonrach chun an tionchar ar an mbithéagsúlacht, lena n-áirítear ialtóga, a íoslaghdú.
- Bainistíocht dramhaíola tógála agus scartála san áireamh mar chuid de Phlean Bainistíochta Dramhaíola Tógála agus Scartála.

- Gach breosla agus ola a bhaineann le tógáil a choinneáil laistigh de bhundáil a tógadh go speisialta chun a chinntiú go bhfuil an doirteadh breosla iomlán coimeáda (cuirfear díon ar bhundáil dá leithéid chun uisce báistí a eisiamh).

- Plean bainistíochta uisce agus dríodair, ag soláthar bealaí lena chinntiú go ndéantar rialú ar rith chun srutha uisce dromchla ionas nach dtéann siolta nó truaillithe eile isteach i sruthchúrsaí ná i ndraenacha áitiúla.

14.20.15 Torann Tógála

Ba cheart go mbeadh Measúnú Torainn Tógála mar chuid den Phlean Bainistíochta Dramhaíola Tógála agus Scartála agus go leagfaí amach bearta maolaithe soiléire atá i bhfeidhm ar feadh na céime tógála ar fad.

Cuspóir DMSO240 Torann Tógála

Sa chás go bhfuil láithreáin forbartha tadhlach le háitribh chónaithe, cuirfidh an tÚdarás Pleanála srian le hoibriú trealamh nó innealra (lena n-áirítear druileanna aeroibrithe, feithiclí tógála, gineadóirí, etc.) ar an suíomh nó in aice leis roimh 07.00 uair i rith na seachtaine agus 09.00 uair ar an Satharn, tar éis 19.00 uair ar laethanta i rith na seachtaine agus 13.00 uair ar an Satharn agus ag am ar bith ar an Domhnach, Laethanta Saoire Bainc nó Laethanta Saoire Poiblí.

14.20.16 Talamh Éillithe

Mar gheall ar mheascán de láithreáin líonta talún stairiúla agus míntíriú talún, tá roinnt suíomhanna sa Chontae ina bhfuil talamh éillithe ann. Teastóidh feabhsúchán cuí ar thalamh éillithe roimh athfhorbairt, lena n-áirítear, i gcásanna áirithe, ábhar a bhaint ó láithreán a bhféadfadh ceadúnas a bheith ag teastáil uaidh faoin Acht um Bainistiú Dramhaíola 1996 (arna leasú), sula dtabharfar faoi na hoibreacha sin.

I ngach cás a bhaineann le talamh éillithe, tá sé mar bheartas ag Comhairle Contae Fhine Gall na caighdeáin feabhais is airde a éileamh agus nuair is cuí dul i gcomhairle leis an nGníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil agus le comhlachtaí ábhartha eile chun an truailliú comhshaoil a chruthaíonn talamh éillithe a réiteach. Ba cheart go gcinnteodh gníomhaíochtaí dí-éillithe nach n-aistrítear aon ábhar salaithe lasmuigh den láthair trí rith chun srutha, ithreacha nó screamhuisce agus go bhfuil an limistéar ar fáil lena úsáid.

14.20.17 Torann

(Féach freisin Caibidil 11 Bonneagar agus Fónais, Alt 11.9.2 Torann, agus Caibidil 8 Aerfort Bhaile Átha Cliath, Alt 8.5.7 Cosaint agus Inbhuanaitheacht Comhshaoil a Chinntiú) Tabharfaidh Comhairle Contae Fhine Gall aird ar Phlean Gníomhaíochta Torainn Cheirtleán Bhaile Átha Cliath 2018-2023 (agus aon Phlean ina dhiaidh sin) agus iarratais phleanála á measúnú. Sa chás go meastar gur dóchúil go gcruthóidh forbairt bheartaithe suaitheadh de bharr torainn, féadfaidh an t-údarás pleanála coinníoll a fhorchur ar aon chead pleanála a chuirfeadh teorainn leis na huaireanta oibriúcháin agus leibhéal giniúna an torainn.

Ba cheart torann oibriúcháin a mheasúnú mar chuid den iarratas pleanála le fáil amach an mbeidh tionchar ag úsáid bheartaithe na forbartha ar leibhéal torainn na timpeallachta máguaird. Ba cheart bearta fuaimdhíonta agus maolaithe torainn iomchuí a sholáthar nuair is gá.

Beidh gá le Measúnuithe Cuí Torainn a dhéanamh maidir le hiarratais phleanála ar fhorbairtí cónaithe agus eile atá íogair ó thaobh torainn laistigh de na comhrianta torainn ábhartha arna gcur i láthair ag na Léarscáileanna Straitéiseacha Torainn i bPlean Gníomhaíochta Torainn Fhine Gall (Plean Gníomhaíochta Timpeallachta Torainn Cheirtleán Bhaile Átha Cliath 2018-2023). nó aon léarscáileanna comhrianta torainn eile arna n-ullmhú ag Comhairle Contae Fhine Gall. Ba cheart go leanfadh measúnuithe torainn prionsabail an dea-dhearaidh fhuaimiúil ar aon dul le

“Treoir Chleachtais Ghairmiúil ar Phleanáil & Torann: Forbairtí Cónaithe Nua” (2017) (ProPG)1 ionas go mbeidh forbairt deartha chun leibhéil torainn inmheánaigh inghlactha a bhaint amach. Ba cheart go mbeadh na leibhéil torainn inmheánacha agus sheachtracha tuartha ag teacht le Caighdeán an BSI Foilseachán BS 8233:2014 'Treoir maidir le hInslíú Fuaimne agus Laghdú Torainn d'Fhoirgnimh', Tábla 4: 'Leibhéil Torainn Chomhthimpeallaigh Laistigh d'Áiteanna Cónaithe' agus ba chóir go mbeadh torann seachtrach de réir Alt 7.7.3.2 'Critéir Dearaidh do Thorann Seachtrach'.

I gcás inar dealraitheach go mbeidh drochthionchar torainn ann, ba cheart go gcuirfí le hiarratais phleanála le Ráiteas Dearaidh Fuaimniúil arna dhéanamh ag daoine inniúla cuícháilithe a thaispeánann gur cloíodh le prionsabail ghinearálta an dea-dhearaidh fhuaimniúil.

Cuspóir DMSO243 Plean Gníomhaíochta Torainn

Tabharfaidh forbairtí le haghaidh úsáidí torann-íogair aird ar aon treoir phleanála náisiúnta sa todhchaí, nó idir an dá linn aon treoir phleanála áitiúil a forbraíodh faoin bPlean Gníomhaíochta Torainn.

Cuspóir DMSO244 Úsáidí Íogaire Torainn

Tabharfaidh forbairtí le haghaidh úsáidí íogaire torainn aird ar na léarscáileanna nochtta torainn atá i bPlean Gníomhaíochta Torainn Fhine Gall 2018 – 2023 nó ar aon léarscáilíocht bhreise a ullmhóidh Comhairle Contae Fhine Gall, agus beidh ar fhorbróirí measúnú tionchair torainn agus pleananna maolaithe a sholáthar, nuair is gá. , d'aon fhorbairt nua íogair ó thaobh torainn laistigh de na ceantair seo.

Cuspóir DMSO245 Forbairtí Árasáin agus Tarchur Torainn

Ba chóir go ndearfaí gach forbairt árasáin sa chaoi is go gcinnteofar go n-íoslaghdaítear tarchur torainn idir aonaid agus ó limistéir phobail seachtracha nó inmheánacha. Tá treoir maidir le torann a laghdú i bhfoirgnimh leagtha amach i BS 8233:2014.

14.20.18 Truailliú Solais (Féach freisin Caibidil 11 Bonneagar agus Fónais, Roinn 11.9.3: Solas) Aithníonn an Chomhairle go bhfuil soilsiú imleor riachtanach do thimpeallacht shábháilte agus shlán ach aithnítear níos mó doirteadh solais ó shoilsiú iomarcach nó droch-dheartha mar núis fhéideartha do réadmhaoine mórthimpeall agus mar bhagairt don fhiadhúlra. Tá baint ar leith ag na cuspóirí seo a leanas:

Cuspóir DMSO246 Ordlathas na Déine Solais

Cinntoidh moltaí do shoilsiú nua nach mbeidh aon dallamullóg nó seachrán ar úsáideoirí bóithre lena n-áirítear rothaithe, eachaithe agus coisithe, agus go gcomhlíonann soilsiú bóithre agus cosáin caighdeán na Comhairle. I gcás réimsí níos mó talún tá sé tábhachtach ordlathas déine solais a bhunú chun a chinntiú go n-íoslaghdaítear an tionchar ar an gcomhshaol chomh fada agus is féidir. Cinntoidh bunú na n-ordlathas sin nach gcuirfear isteach ar limistéir agus ar ghnéithe atá soilsithe go réidh agus nach bhfuil soilsithe ó thaobh a gcarachtar agus a n-infheictheachta tar éis an dorchadais. Beidh rathúlacht an dearadh soilsithe ag brath go mór ar an gcothromaíocht cheart a bhaint amach idir solas agus dorchadas thar na réimsí éagsúla talún lena mbaineann agus a gcomhthéacsanna díreacha.

Is féidir an cur chuige seo a ghlacadh trí dhéine solais chuí a chinneadh do thailte dá leithéid agus iarratais phleanála á measúnú nó pleananna á n-ullmhú, ainmniú 'Criosanna Comhshaoil' (mar atá sainmhínithe ag foilseachán Institiúid na nInnealtóirí Soilsithe, Nótaí Treorach maidir le Truailliú Solais a Laghdú. foilsithe sa RA) a mheas.

Is iad seo a leanas na hainmniúcháin:

SAMPLAÍ TIMPEALLACHTA SOILSIÚCHÁIN THALLACH CRIOS

E1 Páirceanna Nádúrtha Thar a bheith Dorcha Páirceanna nádúrtha

E2 Tuaithe - Gile an Cheantair Íseal, sráidbhaile beag, láithreacha uirbeacha measartha dorcha

E3 Meáncheantar Fo-uirbeach Gile Lár na mbailte beaga nó láithreacha uirbeacha

E4 Uirbeach Gile Ard-Cheantar Lár na mbailte/na gcathracha le leibhéal arda de ghníomhaíocht oíche

Ba chóir go n-áireofaí i moltaí forbartha a áiríonn soilsiú seachtrach sonraí na scéime soilsithe seachtracha.

Cuspóir DMSO247 Dearadh Scéimeanna Soilsithe

A éileamh go laghdóidh dearadh scéimeanna soilsithe an líon doirteadh solais nó truailithe isteach sa timpeallacht máguaird. Cinnteoidh scéimeanna nua nach mbeidh aon drochthionchar do-ghlactha ar áitribh chónaithe nó in aice lámhe; taitneamhacht amhairc agus bithéagsúlacht sna ceantair máguaird.

Cuspóir DMSO248 Soilsíú: Forbairtí Nua

A éileamh go laghdóidh dearadh scéimeanna soilsithe an líon doirteadh solais nó truailithe isteach sa timpeallacht máguaird. Cinnteoidh scéimeanna nua nach mbeidh aon drochthionchar do-ghlactha ar áitribh chónaithe nó in aice lámhe; taitneamhacht amhairc agus bithéagsúlacht saceantair máguaird.

14.20.19 Cáilíocht Aeir (Féach freisin Caibidil 11, Bonneagar agus Fónais, Roinn 11.9.1: Aer)

Agus tograí forbartha le haghaidh cead pleanála á mbreithniú aige, beidh aird ag an Údarás Pleanála ar an Treoir um Beartas Ginearálta Rialtais Áitiúil (Pleanáil agus Forbairt), 1988, (arna leasú) arna eisiúint ag an Aire Comhshaoil agus Rialtais Áitiúil maidir le caighdeán cháilíocht an aeir. go náisiúnta, agus don Phlean Bainistíochta Cáilíochta Aeir do Réigiún Bhaile Átha Cliath agus aon phleananna a eiseofar ina dhiaidh sin, lena n-áirítear Plean Bainistíochta Cáilíochta Aeir Údarais Áitiúla Bhaile Átha Cliath atá le teacht chun leibhéal Dé-ocsaíd Nítrigine a fheabhsú.

Cinnteoidh gach forbairt le linn na céime tógála agus oibríoch nach gcuirfear isteach ar cháilíocht an aeir sa cheantar máguaird agus sainithneofar mionsonraí ar na rialuithe um cháilíocht an aeir atá i bhfeidhm le linn na tógála in aon phlean bainistíochta tógála a chuirfear isteach.

14.20.20 An Treoir um Rialú Guaiseacha Mórthionóiscí (Treoir Seveso)

(Féach freisin Caibidil 11, Bonneagar agus Fónais, Alt 11.6.1 An Treoir um Rialú ar Ghuaiseacha Mórthionóiscí (Treoir Seveso).

Tá liosta i dTábla 14.27 de Bhunaíochtaí COMAH (suíomhanna SEVESO III) a gcaithfidh an t-údarás pleanála dul i dteagmháil leis an Údarás Sláinte agus Sábháilteachta le haghaidh comhairle theicniúil sula ndéanfar cinneadh ar fhorbairt bheartaithe i gcóngarach na láithreán seo.

14.20.21 Mórthionóiscí – Láithreáin Seveso

Meastar go ginearálta gur tailte é talamh éillithe ina bhfuil substaintí ann a d'fhéadfadh dochar suntasach a dhéanamh agus sláinte an duine a chur i mbaol. I measc samplaí d'úsáidí talún a d'fhéadfadh a bheith ina gcúis le héilliú den sórt sin tá oibreacha gáis, láithreáin líonadh talún srl. Ní mór d'aon athfhorbairt ar iar-láithreáin thionsclaíocha an tionchar comhshaoil a

d'fhéadfadh a bheith ag eascairt as gníomhaíochtaí san am atá caite a mheas, lena n-áirítear éilliú ábhar tógála mar aispeist.

Go ginearálta spreagfar iarratais ar athfhorbairt oiriúnach ar thailte éillithe, agus éileoidh an Chomhairle go ndéanfaidh forbróirí imscrúdú mionsonraithe a thaispeánfaidh gur féidir straitéisí maolaithe cuí a chur i bhfeidhm sular féidir aon fhorbairt a dhéanamh, agus go ndiúscaítear aon dramhaíl scartála. . go sábháilte ar mhaithe le sláinte an phobail agus leis an gcomhshaol.

Tá 9 suíomh Seveso i bhFine Gall. Is láithreáin iad seo atá faoi réir Threoir Seveso III (2012/18/AE) agus baineann siad le rialú guaiseacha mórtionóiscí a bhaineann le substaintí contúirteacha. Leis na Rialacháin um an Acht Ceimiceán (Rialú Guaiseacha Mórtionóiscí a Bhaineann le Substaintí Contúirteacha) 2015 (I.S. Uimh. 209 de 2015) ("Rialacháin COMAH"), cuirtear i bhfeidhm Treoir Seveso III (2012/18/AE).

Leanfaidh Fine Gall d'aird a thabhairt ar fhorálacha na Treorach agus ar mholtaí an HSA agus measúnú á dhéanamh ar gach iarratas pleanála atá lonnaithe ar bhunaíochtaí COMAH, nó a bhfuil tionchar acu orthu, de réir na Treorach ar Chomhairle Theicniúil um Pleanáil um Úsáid Talún: le haghaidh údaráis phleanála agus oibreoirí bunaíochtaí COMAH (2021).

Féachtar leis an reachtaíocht seo le guaiseacha mórtionóiscí a bhaineann le substaintí contúirteacha agus ceimiceáin a chosc agus le teorannú a n-iarmhairtí do dhaoine agus don chomhshaol trí rialuithe ar na nithe seo a leanas:

suíomh na mbunaíochtaí nua,

modhnuithe ar an mbunaíocht atá ann cheana, agus

forbairt i gcóngarachtaí bunaíochta ar dóigh dó, de bhua a chineáil nó a shuíomh, an riosca nó na hiarmhairtí a bhaineann le mórtionóisc a mhéadú.

Sainmhíníonn an Treoir suíomhanna guaiseacha mórtionóiscí mar na cinn a stóráilann nó is féidir cainníochtaí de shubstaintí contúirteacha de bhreis ar thairseacha sonraithe a ghiniúint. Rangaítear Substaintí Contúirteacha mar:

Tocsaineach

inadhainte/pléascach

Contúirteach don chomhshaol

Soláthraíonn an tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta comhairle nuair is cuí maidir le hiarratais phleanála laistigh d'achar áirithe d'ímlíne na láithreán seo. Sonraítear Achair Chomhairliúcháin Shuíomh Seveso sna Rialacháin um Pleanáil & Forbairt, 2001 (Leasaithe) agus athraíonn siad ag brath ar nádúr na gníomhaíochta ar an láithreán. Cuirfead comhairle theicniúil den sórt sin san áireamh agus iarratais ar chead pleanála á mbreithniú.

Tá liosta de shuíomhanna SEVESO / COMAH laistigh de limistéar Chomhairle Contae Fhine Gall i dTábla 14.27. Taispeántar na suíomhanna ar na léarscáileanna criosaithe ábhartha. Tá roinnt Bunaíochtaí 'Uachtair' agus 'Íochtarach' ag Fine Gall, lena n-áirítear:

Tábla 14.27: Liosta de Láithreáin Seveso / COMAH

BUNÚ SEVESO / COMAH

SRAITH

FAD COMHAIRLIÚCHÁIN

Barclay Chemicals Manufacturing Ltd (le Cosaint Barr Barclay) Bealach Bhaile Damail, Páirc Tionscail Bhaile an Dama, Mullach Eadrad, Baile Átha Cliath 15 Sraith Uachtarach 1,000m
Chemco (Ireland) Limited (t/a Chemsorce Logistics) Baile Mhae Thuaidh, Eastát Tionsclaíochta Bhaile Damail Thuaidh, Baile Átha Cliath 15 Sraith Uachtarach 700m
Ollstóráil Conartha & Ginearálta Teo. Páirc Ghnó Westpoint, Bóthar na hUaimhe. Mullach Eadrad, Baile Átha Cliath 15 Sraith Uachtarach 700m
Guerbet Ireland ULC Baile Damail, Mullach Eadrad, Baile Átha Cliath 15 Sraith Uachtarach 1,000m
Astellas Ireland Co., Ltd Bóthar Bhaile Damail, Páirc Tionscail Bhaile Damail, Mullach Eadrad, Baile Átha Cliath 15 Sraith Íochtarach 1,000m
Clarochem Ireland Limited Baile Damail Mullach Eadrad, Baile Átha Cliath 15 Sraith Íochtarach 1,000m

Exolum Aviation Ireland Ltd (CLH roimhe seo) Bóthar an Chorrbaile, Aerfort Bhaile Átha Cliath, Baile Átha Cliath 2 Sraith Íochtarach 500m
Gensys Power Ltd. Stáisiún Cumhachta Bhaile an Huntaigh, Cairéal Bhaile an Huntaigh, Baile Átha Cliath 11 Sraith Íochtarach 300m
SK Biotek Lána Uisce, Sord, Co. Sraith Íochtarach 1,000m

(Foinse: www.hsa.ie (2021))

Cuspóir DMSO249 Forbairt nua SEVESO

Forbairt nua Seveso a cheadú ach amháin i láithreacha íseal-riosca amach ó fhorbairt leochaileach cónaithe, miondíola agus tráchtála.
Cuspóir DMSO250 Síntí ar Láithreáin SEVESO

Cosc a chur ar shíntí nua ar shuíomhanna seanbhunaithe Seveso i gcás gur úsáid neamhchomhlíonta iad agus nuair a bhíonn riosca do-ghlactha timpiste ag an bpobal orthu.
Cuspóir DMSO251 Úsáidí Cóngaracha: Láithreáin SEVESO

I gceantair ina bhfuil láithreáin Seveso i láithreacha oiriúnacha le dlúis daonra íseal, cinntigh nach gcuirfidh úsáidí molta i suíomhanna cóngaracha isteach ar an bpoitéinseal chun úsáid Seveso atá ann cheana a leathnú agus go háirithe eisiamh forbairtí a d'fhéadfadh líon mór den phobal a mhealladh.
Cuspóir DMSO252 Substaintí SEVESO a Stóráil

Cuir le haon chead ceada le haghaidh trádstórais nua nó foirgnimh thionsclaíocha comhchosúla, coinníoll chun úsáid/stóráil substaintí SEVESO a eisiamh (nó cead pleanála ar leith a éileamh ina leith).
Cuspóir DMSO253 Láithreáin nua SEVESO

Aird a thabhairt ar chomhairle an Údaráis Sláinte agus Sábháilteachta nuair a bhreathnaítear ar mholtaí do shuímh nua Seveso agus do gach iarratas pleanála laistigh de na hachair chomhairliúcháin atá luaite i dTábla 14.26.
Cuspóir DMSO254 Iarmhairt agus Measúnú Riosca

A cheangal ar fhorbróirí measúnú mionsonraithe ar iarmhairt agus riosca a chur isteach le gach Ráiteas Tionchair Timpeallachta agus/nó iarratais ar cheadúnas reachtach do gach láithreán

Seveso.

14.21 Gníomhú ar son na hAeráide

Leagann Caibidil 5 amach na beartais agus na cuspóirí do ghníomhaíocht aeráide sa chontae. Spreagfaidh Comhairle Contae Fhine Gall úsáid na bprionsabal forbartha inbhuanaithe chun dul i ngleic le tionchair aeráide i gcomhréir le Plean Gníomhaíochta Aeráide Fhine Gall (2019-2024) nó arna leasú.

Chun tionchair dhiúltacha aeráide a mhaolú, beidh ar gach forbairt nua comhlíonadh a léiriú leis na prionsabail um ghníomhaíocht aeráide atá leagtha amach i gCaibidil 5 agus mar a shonraítear thíos.

14.21.1 Foirgnimh atá ann cheana a athúsáid

Nuair is foirgnimh atá ar an láithreán cheana féin atá sa togra forbartha, spreagtar iarratasóirí chun na foirgnimh a athúsáid agus a athúsáid le haghaidh comhtháthú laistigh den scéim, nuair is féidir. I gcás ina mbeartaítear scartáil, ní mór don iarratasóir tuarascáil fírinneithe scartála a thíolacadh chun an réasúnaíocht don scartáil a leagan amach ag féachaint do ‘charbón corpraithe’ na struchtúr atá ann cheana chomh maith le húsáid bhreise acmhainní agus fuinnimh a eascraíonn as tógáil nua i gcoibhneas leis an athúsáid de struchtúir atá ann cheana féin.

Ba cheart ábhair thógála atá ann cheana féin a ionchorprú agus a úsáid sna moltaí dearaidh nua nuair is féidir agus ba chóir straitéis shoiléir maidir le hathúsáid agus diúscairt na n-ábhar a chur san áireamh sa chás go bhfuil scartáil beartaithe.

Cuspóir DMSO255 Iarfheistiú agus Athúsáid Foirgnimh Láithreach

Tacú le hiarfheistiú agus athúsáid foirgneamh atá ann cheana féin seachas iad a scartáil agus a atógáil nuair is féidir.

14.21.2 Téamh Dúiche/Teas Dramhaíola

Is foinse an-suntasach d’fhuinneamh ísealcharbóin iad téamh ceantair agus aisghabháil teasa dramhaíola, agus mar atá leagtha amach san RSES. Tabharfar tacaíocht do théamh ceantair agus do chórais aisghabhála teasa dramhaíola, mar atá leagtha amach i gCaibidil 5: Gníomhú ar son na hAeráide.

Nuair is cuí, ba chóir iarratais phleanála a dhearadh chun aird a thabhairt ar an bhféidearthacht a bhaineann le córais téimh ceantair amach anseo. Iarrtar ar iarratasóirí Ráiteas Gníomhaíochta Aeráide agus Fuinnimh a chur isteach le hiarratais phleanála áirithe, mar atá leagtha amach thíos. Ba cheart sonraí an chórais téimh atá beartaithe agus a chomhoiriúnacht le líonra téimh ceantair sa todhchaí a shonrú mar chuid d’aon Ráiteas Gníomhaíochta Aeráide agus Fuinnimh a chuirtear isteach.

Cuspóir DMSO256 – Teas Dramhaíl, Téamh Ceantair agus Fuinneamh Díláraithe

Spreagadh gníomhach a thabhairt d’fhorbairt córais teasa ceantair ísealcharbóin agus an-éifeachtach agus fuinneamh díláraithe ar fud an Chontae ag úsáid foinsí teasa ísealcharbóin ar nós fuinneamh in-athnuaite agus teas dramhaíola.

téarnamh agus chun nasc forbairtí nua le líonraí téimh ceantair a chur chun cinn nuair atá córais dá leithéid ann/ar féidir iad a fhorbairt i gceantar ar leith.

Cuspóir DMSO257 – Ag Tacú le hAcmhainn Téamh Ceantair i bhFine Gall

Tacú le poitéinseal téamh ceantair i bhFine Gall, áireoidh gach Ráiteas Fuinnimh um Ghníomhaíocht Aeráide a chuirtear faoi bhráid na Comhairle (féach Beartas CAP12) measúnú ar

indéantacht theicniúil, comhshaoil agus eacnamaíoch téimh nó fuaraithe ceantair nó bloc, go háirithe nuair atá sé bunaithe go hiomlán, nó go páirteach ar fhuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite agus teasa dramhaíola.

Cuspóir DMSO258 – Gabháil agus Úsáid Teas Dramhaíola

Spreagadh a thabhairt d'fhorbairtí agus d'áiseanna atá beartaithe agus atá ann cheana (cosúil le lárionaid sonraí) chun teas a cuireadh amú ar bhealach eile a ghabháil agus a úsáid, agus teas dramhaíola a úsáid ar an láthair, nó i suíomhanna in aice láimhe, agus in aice láimhe, de réir na Rialachán um Éifeachtúlacht Fuinnimh ábhartha.

14.21.3 Ráitis Fuinnimh Ghníomhú Aeráide

Chun cloí leis na beartais atá leagtha amach i Rannán 5.5.2 'Timpeallacht Athléimneach Tógtha' agus Alt 5.5.3 'Fuinneamh' de Chaibidil 5, ba cheart go mbeadh tograí le haghaidh gach forbairt nua os cionn 30 aonad cónaithe nó níos mó nó 1,000 m.cr. nó níos mó de spás urláir tráchtála, nó mar nó mar a éilíonn an tÚdarás Pleanála ar shlí eile, ní mór Ráiteas Fuinnimh Ghníomhaíochta Aeráide a chur san áireamh.

Is é cuspóir an ráitis seo ná a léiriú conas a breithníodh réitigh fuinnimh agus teasa ísealcharbóin mar chuid de dhearadh agus de phleanáil iomlán na forbartha a bheartaítear. Ag féachaint don mhéid thuas, díreoidh an ráiteas, a ullmhóidh innealtóir deimhnithe,:

indéantacht theicniúil, chomhshaoil agus eacnamaíoch ghiniúint fuinnimh in-athnuaite ar an láthair lena n-áirítear PV gréine agus cumhacht gaoithe ar scála beag;

indéantacht theicniúil, chomhshaoil agus eacnamaíoch na gcóras soláthair fuinnimh agus téimh mhalartach ardéifeachtúlachta seo a leanas ar a laghad:

córais soláthair fuinnimh díláraithe bunaithe ar fhuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite agus ó fhoinsí teasa dramhaíola;

comhghiniúint (teas agus cumhacht in éineacht);

téamh nó fuarú ceantair nó bloc, go háirithe nuair atá sé bunaithe go hiomlán nó go páirteach ar fhuinneamh ó fhoinsí in-athnuaite agus ó fhoinsí teasa dramhaíola; caidéal teasa.

Cuspóir DMSO259 – Éifeachtúlacht Fuinnimh i bhFoirgnimh Reatha

Tacú le hardleibhéil caomhnaithe fuinnimh, éifeachtúlacht fuinnimh agus úsáid foinsí in-athnuaite fuinnimh i bhfoirgnimh atá ann cheana, lena n-áirítear iarfheistiú beart éifeachtúlachta fuinnimh iomchuí sa stoc foirgneamh atá ann cheana.

Cuspóir DMSO260 – Ráitis Fuinnimh Ghníomhaíochta Aeráide

Ceanglófar ar gach forbairt nua ina bhfuil 30 aonad cónaithe agus/nó níos mó ná 1,000 méadar cearnach de spás urláir tráchtála, nó mar a éilíonn an tÚdarás Pleanála ar bhealach eile, Ráiteas Fuinnimh Ghníomhaíochta Aeráide a chur isteach mar chuid den Ráiteas Dearaidh foriomlán chun a léiriú cé chomh híseal agus is féidir. Rinneadh machnamh ar réitigh fuinnimh agus teasa carbóin, mar chuid de dhearadh agus de phleanáil iomlán na forbartha a bheartaítear.

14.21.4 Fuinneamh In-athnuaite

Spreagfar tograí forbartha chun úsáid a bhaint as foinsí fuinnimh in-athnuaite ar nós fuinneamh gaoithe agus gréine nuair is féidir (De réir Beartais CAP13 agus CAP 14 i gCaibidil 5: Ghníomhú ar son na hAeráide. Ba cheart d'iarratasóirí féidearthacht foinsí fuinnimh malartacha a mheas mar chuid den ráiteas fuinnimh a cuireadh isteach leis. an t-iarratas.

Déanfar soláthar foinsí táirgthe fuinnimh ar an láthair i limistéir thionsclaíochta agus i bpáirceanna gnó a mheasúnú ar bhonn cás ar chás nuair is féidir a léiriú:

Ní dhéanfar difear don thaitneamhacht a gheobhaidh na maoine máguaird.

Ba chóir measúnú a dhéanamh freisin ar thionchar amhairc sholáthar na n-áiseanna sin i gcomhthéacs na timpeallachta mórthimpeall chun a chinntiú go ndéantar taitneamhacht amhairc an cheantair a chosaint.

Beidh ar thograí mórsála do phainéil ghréine nó aon fhorbairt i gcomharsanacht an aerfoirt Measúnú Glint agus Glare a chur isteach. Déanfar iarratais intíre a mheas ar bhonn cás ar chás. Seolfar gach togra mórsála a bhaineann le painéil ghréine chuig Údarás Eitlíochta na hÉireann mar chuid den phróiseas comhairliúcháin reachtúil.